

C0001 Minorski S. Perspektywy rozwoju energetyki Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 8 3

Najpotężniejszym²⁵¹ i najstarszym²⁵¹ bo naturalnym²⁵¹ źródłem energii¹²¹ jest promieniowanie¹¹¹ słońca¹²¹. Gdyby udało⁵⁰¹ się znaleźć technicznie dogodne²⁴¹ rozwiązanie¹⁴¹ problemu wykorzystania¹²¹ tej²²¹ energii¹²¹, stałoby⁵⁰¹ się ono niewyczerpalnym²⁵¹ źródłem energii¹²¹ elektrycznej²²¹ na⁶⁶ ziemi¹⁶¹. Wielki²¹¹ uczony¹¹¹ Joliot-Curie był nawet zdania¹²¹, że rozwiązanie¹¹¹ zagadnienia¹²¹ wykorzystania¹²¹ energii¹²¹ słońca¹²¹ jest zadaniem ważniejszym²⁵¹ niż⁹ wykorzystanie¹¹¹ energii¹²¹ atomowej²²¹.

C0002 Minorski S. Perspektywy rozwoju energetyki Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 81 dół

Generator¹¹¹ plazmowy²¹¹ jest⁵⁷ pomyślany²¹¹ w⁶⁶ postaci¹⁶¹ długiego²²¹ cylindra¹²¹ żaroodpornego²²¹ materiału, mającego²²¹ na⁶⁶ każdym²⁶¹ końcu urządzenie¹⁴¹ odbijające²⁴¹. Cylinder¹¹¹ jest⁵⁷ napęczniony²¹¹ gazem zawierającym²⁵¹ [~] lub [~] w⁶⁶ postaci¹⁶¹ gazowej²⁶¹ i w⁶⁶ takiej²⁶¹ ilości¹⁶¹, że przy⁶⁶ równomiernym²⁶¹ rozmieszczeniu¹⁶¹ tej²²¹ mieszaniny¹²¹ gazów koncentracja jego⁴² winna⁵ być nieco mniejsza od⁶² krytycznej²²¹.

C0003 Minorski S. Perspektywy rozwoju energetyki Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 99 5

Spadek¹¹¹ powyższego²²¹ wskaźnika odbywał⁵⁰¹ się w⁶⁶ początkowym²⁶¹ okresie przede wszystkim dzięki⁶³ ogólnemu podniesieniu¹³¹ warunków eksploatacji¹²¹ urządzeń oraz dzięki⁶³ coraz lepszymu rozkładowi obciążeń w⁶⁶ szybko powstającym²⁶¹ krajowym²⁶¹ systemie energetycznym²⁶¹. Poważną²⁴¹ rolę odegrały też modernizacje¹¹² starych²²² kotłów i turbin. W⁶⁶ następnym²⁶¹ okresie zmniejszanie¹¹¹ wskaźnika zostało⁵⁷ uzyskane²¹¹ przede wszystkim dzięki⁶³ wprowadzeniu¹³¹ jednostek bardziej nowoczesnych²²², [&]

C0004 Minorski S. Perspektywy rozwoju energetyki Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 122 6

Obroty¹¹² części¹²¹ wysokoprężnej²²¹ wynoszą wtedy trzy³⁴ tysiące¹⁴² sześćset³⁴ obrotów na⁶⁴ minutę, części¹²¹ zaś niskoprężnej²²¹ tysiąc¹⁴¹ osiemset³⁴ obrotów na⁶⁴ minutę. Jak⁹ wynika z⁶² praktyki¹²¹ przewaga maszyn o⁶⁴ trzy³⁴ tysiące¹⁴² sześćset³⁴ obrotów na⁶⁴ minutę pod⁶⁵ względem¹⁵¹ ilości¹²¹ materiału użytego²²¹ na⁶⁴ konstrukcję nad⁶⁵ maszynami wolniejszymi, przy⁶⁶ wysokich²⁶² parametrach pary¹²¹, występuje tylko do⁶² mocy¹²¹ rzędu dwieście megawatów w⁶⁶ przypadku maszyn jednowałowych²²², [&]

C0005 Minorski S. Perspektywy rozwoju energetyki Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 175 1

Woda do⁶² turbin zostaje⁵⁷ doprowadzona przy⁶⁶ pomocy¹⁶¹ trzech³² sztolni¹²². Elektrownia Nurekska²¹¹ będzie⁵⁶ posiadała⁵² dziewięć³⁴ turbin o⁶⁶ mocy¹⁶¹ trzysta megawatów każda. Roczna produkcja tej²²¹ elektrowni¹²¹ wyniesie jedenaście³⁴ i osiem³⁴ dziesiątych¹²² miliarda kilowatogodzin. Produkcja całej²²¹ kaskady¹²¹ elektrowni¹²¹ na⁶⁶ rzece Wachs, po⁶⁶ jej⁴² zbudowaniu¹⁶¹, osiągnie około⁸ trzydzieści³⁴ cztery³⁴ miliardy¹⁴² kilowatogodzin.

C0006 Groniowski K. Z dziejów motoryzacji Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 87 16

Cadillac wytwarzał samochody¹⁴² o⁶⁶ trzech³⁶ mocach dziesięć koni mechanicznych²²² w⁶⁶ cenie¹⁶¹ siedemset pięćdziesiąt dolarów, jednocyldrowy²⁴¹ chłodzony²⁴¹ wodą, trybiegowy²⁴¹ z⁶⁵ przekładnią planetarną²⁵¹, dziesięć koni mechanicznych²²² w⁶⁶ cenie¹⁶¹ dziewięćset pięćdziesiąt dolarów oraz tysiąc dolarów (dwie³¹ odmiany¹¹²) czteroosobowy²⁴¹ (reszta cech jak⁹ u⁶² poprzedniego²²¹), szesnaście koni mechanicznych²²² w⁶⁶ cenie¹⁶¹ tysiąc dwieście dolarów, dwuosobowy²⁴¹ (jak⁹ wyżej), [&]

C0007 Groniowski K. Z dziejów motoryzacji Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 114 23

Dalszy²¹¹ rozwój¹¹¹ silnika wysokoprężnego²²¹ poszedł w⁶⁶ kierunku¹⁶¹ coraz większych²²² mocy¹²², coraz większej²²¹ liczby¹²¹ wytwórców¹²², którzy nabyli licencję od⁶² MAN oraz postępu technicznego²²¹. Postęp¹¹¹ ten²¹¹ wyraził⁵⁰¹ się w⁶⁶ zastąpieniu¹⁶¹ ropy¹²¹ naftowej²²¹ przez⁶⁴ olej¹⁴¹ napędowy²⁴¹, będący²⁴¹ trzecią²⁵¹ główną²⁵¹ frakcją ropy¹²¹ naftowej²²¹ — po⁶⁶ benzynie¹⁶¹ i nafcie¹⁶¹. Dzięki⁶³ temu⁴³ uzyskano paliwo¹⁴¹ o⁶⁶ składzie bardziej jednorodnym²⁶¹, [&]

C0008 Groniowski K. Z dziejów motoryzacji Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 131 26

Z⁶⁵ nadwoziem wiąże⁵⁰¹ się najściślej sprawa instalacji¹²¹ oświetleniowej²²¹ samochodu. Światło¹¹¹ elektryczne²¹¹, upowszechnione²¹¹ na⁶⁶ samochodach osobowych²⁶² i ciężarowych²⁶², stworzyło nowy²⁴¹ problem¹⁴¹ oślepiania¹²¹, czyli „ośnienia¹²¹” kierowcy¹²¹ pojazdu, jadącego²²¹ od⁶² strony¹²¹ przeciwnej²²¹. Stąd powstała⁵ koncepcja opuszczonego²²¹ snopa światła¹²¹. Koncepcja ta nie zjawiała⁵⁰¹ się wśród⁶² konstruktorów¹²² i wytwórców¹²², a została⁵⁷ im⁴³ narzucona przez⁶⁴ władze¹⁴² administracyjne²⁴², [&]

C0009 Groniowski K. Z dziejów motoryzacji Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 161 26

Silniki¹¹² dwusuwowe²¹² miały największe²⁴¹ powodzenie¹⁴¹ w⁶⁶ NRD i NRF. Jednak powodzenie¹¹¹ to²¹¹ jest zmienne²¹¹: okresowo wzrasta ono i spada. Wzrost¹¹¹ następuje po⁶⁶ każdym²⁶¹ ulepszeniu¹⁶¹ konstrukcyjnym²⁶¹, pozwalającym²⁶¹ zmniejszyć zużycie¹⁴¹ paliwa¹²¹ lub powiększyć moc¹⁴¹. Jednak niepowodzenie¹¹¹ silników dwusuwowych²²² chłodzonych²²² powietrzem o⁶⁶ nieco większej²⁶¹ objętości¹⁶¹ skokowej²⁶¹ zmniejszyło zainteresowanie¹⁴¹ tą konstrukcją.

C0010 Groniowski K. Z dziejów motoryzacji Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 215 3d

Druga koncepcja, opracowana w⁶⁶ postaci¹⁶¹ projektu miasta¹²¹ „Motopia”, jako⁶² przedmieścia¹²¹ Londynu, przenosi cały²⁴¹ ruch¹⁴¹ samochodowy²⁴¹ na⁶⁴ dachy¹⁴² domów. Sieć¹¹¹ domów ustawianych²²² w⁶⁶ liniach ciągłych²⁶² ma biec w⁶⁶ dwóch³⁶ kierunkach prostopadłych²⁶². Na⁶⁶ skrzyżowaniach przewidziany²¹¹ jest⁵⁷ ruch¹¹¹ okrężny²¹¹. Na⁶⁶ czwartym²⁶¹ piętrze każdego²²¹ domu¹²¹ — najwyższym²⁶¹ — przewidziane²¹² są⁵⁷ garaże¹¹², niżej mieszkania¹¹², a na⁶⁶ dole¹⁶¹ sklepy¹¹².

C0011 Sosiński R. Rozmowy o technice LSW 1965 41 25

Dokładna analiza procesów zachodzących²²² w⁶⁶ turbinie¹⁶¹ parowej²⁶¹ wykazała, że dla⁶² wydajnej²²¹ pracy¹²¹, czyli dla⁶² oszczędnego²²¹ gospodarowania¹²¹ parą, jest rzeczą konieczną²⁵¹, aby⁹ prędkość¹¹¹ obwodowa łopatek wirnika wynosiła około⁶² połowy¹²¹ prędkości¹²¹ pary¹²¹. Wynika z⁶² tego⁴², że prędkość¹¹¹ obwodowa łopatek musi przekraczać szybkość¹⁴¹ dźwięku. Nie chcąc budować maszyn¹²¹ o⁶⁶ monstrualnych²⁶² rozmiarach, de Laval musiał się zdecydować⁵⁰¹ na⁶⁴ ogromną²⁴¹ szybkość¹⁴¹ obrotów swojej²²¹ turbiny¹²¹, co⁴¹ przypieczętowało losy¹⁴² jego⁴² wynalazku¹²¹.

C0012 Sosiński R. Rozmowy o technice LSW 1965 49 5

Najwymyślniejsze²¹¹ urządzenie¹¹¹ nie jest w⁶⁶ stanie¹⁶¹ obejść⁵ tej²²¹ trudności¹²¹, gdyż jest to⁴¹ prawo¹¹¹ natury¹²¹. Para opuszczająca maszynę pozostaje parą, a jako⁶¹ taka unosi ze⁶⁵ sobą ciepło¹⁴¹ parowania¹²¹, czyli mnóstwo¹⁴¹ kalorii¹²² straconych²²² dla⁶² procesów przetwarzania¹²¹ energii¹²¹, tym⁴⁵ się tłumaczy⁵⁰¹ stosunkowo niska sprawność¹¹¹ maszyn parowych²²². Pierwsze²¹² maszyny¹¹² parowe²¹² przetwarzały w⁶⁴ pracę użyteczną²⁴¹ zaledwie kilka³⁴ procent¹²² energii¹²¹ tkwiącej²²¹ w⁶⁶ paliwie.

C0013 Sosiński R. Rozmowy o technice LSW 1965 88 11

Węgiel¹¹¹ kamienny²¹¹ stanowiący jeszcze do dzisiaj główny²⁴¹ surowiec¹⁴¹ energetyczny²⁴¹, rozpoczął swoją²⁴¹ światową²⁴¹ karierę dość późno bo dopiero w⁶⁶ połowie¹⁶¹ dziewiętnastego²²¹ wieku¹²¹. Rewolucja przemysłowa, wywołana przez⁶⁴ wynalazek¹⁴¹ maszyny¹²¹ parowej²²¹ w⁶⁶ osiemnastym²⁶¹ wieku¹⁶¹, przez⁶⁴ długie²⁴² lata¹⁴² bowiem opierała⁵⁰¹ się ona na⁶⁶ drewnie. Ono było materiałem opałowym²⁵¹ którym²⁵¹ szafowano rozrzutnie, niszcząc lasy¹⁴² w⁶⁴ sposób¹⁴¹ katastrofalny²⁴¹. Jeszcze sto³⁴ lat temu⁸ zużycie¹¹¹ drewna¹²¹ dla⁶² celów energetycznych²²² było dwukrotnie większe²¹¹ [—] niż zużycie¹¹¹ węgla.

C0014 Sosiński R. Rozmowy o technice LSW 1965 114 5

Na⁶⁶ zbiorniku¹⁶¹, którego²²¹ poziom¹⁴¹ zawartości¹²¹ chcemy kontrolować, umieszcza się⁴¹ stalowe²⁴¹ jarzmo¹⁴¹ z⁶⁵ prowadnicami po⁶⁶ obu³⁶ stronach zbiornika. Wzdłuż⁶² prowadnic przesuwają się⁴¹ po⁶⁶ jednej²⁶¹ stronie preparat¹⁴¹ promieniotwórczy²⁴¹, po⁶⁶ drugiej²⁶¹ przyrząd¹⁴¹ pomiarowy²⁴¹ w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹, że znajduje⁵⁰¹ się on zawsze na⁶⁶ jednej²⁶¹ wysokości¹⁶¹. Jak⁹ długo preparat¹¹¹ znajduje⁵⁰¹ się ponad⁶⁵ zwierciadłem cieczy¹²¹, promieniowanie¹¹¹ przenika jedynie przez⁶⁴ ściankę zbiornika. Licznik¹¹¹ Geigera pokazuje wówczas stosunkowo duże²⁴¹ natężenie¹⁴¹ promieniowania¹²¹.

C0015 Sosiński R. Rozmowy o technice LSW 1965 135 19

Używany²¹¹ jest⁵⁷ też specjalny²¹¹ pomocniczy²¹¹ odbiornik¹¹¹ radiowy²¹¹, który²¹¹ odbiera tenże²⁴¹ sygnał¹⁴¹, przesłany²⁴¹ drogą¹⁵¹ radiową²⁵¹, oczywiście po⁶⁶ wrzuceniu¹⁶¹ kilku³² monet. Są też i inne²¹² systemy¹¹², na⁶⁴ przykład¹⁴¹ z⁶⁵ taśmą magnetyczną²⁵¹ rejestrującą²⁵¹ odebranie¹⁴¹ programu i tym²³² podobne²¹². Widzimy więc wyraźnie, że telewizja w⁶⁶ Ameryce¹⁶¹ nie jest bynajmniej dobrodziejstwem świadczone²⁵¹ społecznie na⁶⁴ wielką²⁴¹ skalę, lecz tylko takim²⁵¹ samym²⁵¹ jak⁹ inne²¹² (lub jeszcze lepszym²⁵¹) „biznesem”.

C0016 Sosiński R. Rozmowy o technice LSW 1965 197 26

Jaki²¹¹ będzie kształt¹¹¹ toru pocisku, jeśli powiększyć prędkość¹⁴¹ początkową²⁴¹ ponad⁶⁴ siedem³⁴ tysięcy dziewięćset³⁴ pięćdziesiąt³⁴ metrów na⁶⁴ sekundę? Okazuje⁵⁰¹ się, że tor¹¹¹ ten²¹¹ stałby⁵⁰¹ się elipsą. W⁶⁶ jednym²⁶¹ z⁶² jej⁴² ognisk znajdować⁵¹¹ się będzie⁵⁶ środek¹¹¹ ziemi¹²¹. Elipsa ta mieć będzie kształt¹⁴¹ coraz bardziej wydłużony²⁴¹, w⁶⁴ miarę jak⁹ prędkość¹¹¹ początkowa będzie⁵⁶ wzrastać⁵¹. Z⁶⁵ chwilą, gdy prędkość¹¹¹ ta osiągnie wartość¹⁴¹ jedenaście tysięcy sto osiemdziesiąt metrów na⁶⁴ [—] sekundę, tor¹¹¹ pocisku stanie⁵⁰¹ się paraboliczny²¹¹.

C0017 Sosiński R. Rozmowy o technice LSW 1965 246 19

Wprowadźmy do⁶² tego²²¹ urządzenia¹²¹ trzecią²⁴¹ elektrodę, tak zwaną²⁴¹ siatkę, i naładujmy ją ujemnie, umieszczając ją pomiędzy⁶⁵ anodą i katodą. Teraz elektrony¹¹² oderwane²¹² od⁶² katody¹²¹ na⁶⁶ drodze do⁶² anody¹²¹ napotykać⁵¹ będą⁵⁶ ujemnie naładowaną²⁴¹ siatkę. Ponieważ elektrony¹¹² same²¹² są również ładunkami ujemnymi, przeto siatka działać⁵¹ będzie⁵⁶ hamującą na⁶⁴ ich⁴² ruch¹⁴¹ w⁶⁶ kierunku¹⁶¹ anody¹²¹. Im⁹ silniej naładowana będzie⁵⁷ ujemnie siatka, tym⁹ bardziej będzie⁵⁶ hamować⁵¹ ruch¹⁴¹ elektronów.

C0018 Sosiński R. Rozmowy o technice LSW 1965 283 11

Nadajniki¹¹² umieszczone²¹² na⁶⁶ satelitach muszą być z⁶² konieczności¹²¹ lekkie²¹², a więc małej²²¹ mocy¹²¹. Nie chodzi tutaj zresztą o⁶⁴ to⁴⁴, że nadajnik¹¹¹ dużej²²¹ mocy¹²¹ jest cięższy²¹¹, gdyż przy⁶⁶ miniaturyzacji¹⁶¹ urządzeń elektronicznych²²² ciężar¹¹¹ ten²¹¹ nie odgrywa większej²²¹ roli¹²¹. Natomiast moc¹¹¹ nadajnika jest⁵⁷ limitowana przez⁶⁴ ciężar¹⁴¹ urządzeń zasilających²²² go⁴⁴ energią, a więc baterii¹²² słonecznych²²², które²¹² są jedynymi źródłami zasilania¹²¹ w⁶⁶ tego²²¹ rodzaju¹²¹ systemie.

C0019 Sosiński R. Rozmowy o technice LSW 1965 354 4

Wewnętrzne²¹² ścianki¹¹² rurki¹²¹ pokryte²¹² są⁵⁷ cieniątką²⁵¹ warstwą mieszaniny¹²¹ proszków fluoryzujących²²². Elektrody¹¹² wykonane²¹² są⁵⁷ w⁶⁶ postaci¹⁶¹ dwuskrętek¹²², pokrytych²²² materiałem, który²¹¹ po⁶⁶ ich⁴² rozgrzaniu¹⁶¹ wysyła obficie elektrony¹⁴². W⁶⁶ rurze¹⁶¹ umieszcza się odrobinę rtęci¹²¹ i napełnia się⁴¹ ją rozrzedzonym²⁵¹ argonem¹⁵¹. W⁶⁴ szeregu¹⁴¹ z⁶⁵ rurą włączony²¹¹ zostaje⁵⁷ dławik¹¹¹ dla⁶² zapewnienia¹²¹ stabilizacji¹²¹ pracy¹²¹ lampy¹²¹ (tak zwany²¹¹ stabilizator¹¹¹).

C0020 Sosiński R. Rozmowy o technice LSW 1965 390 10

Energia kinetyczna to⁴¹ energia ruchu¹²¹. Posiada ją każde²¹¹ poruszające się²¹¹ ciało¹¹¹, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ rozpędzony²¹¹ samochód¹¹¹, kula karabinowa, spadająca cegła i tak dalej. Ten²⁴¹ sam²⁴¹ rodzaj¹⁴¹ stanowi⁵ energia pod⁶⁵ postacią ciepła¹²¹ czy pod⁶⁵ postacią prądu elektrycznego²²¹. Drugi²¹¹ rodzaj¹¹¹ to⁴¹ energia potencjalna, wynikająca z⁶² wzajemnego²²¹ położenia¹²¹ ciał lub ich⁴² cząstek. Jako⁶¹ przykład¹¹¹ służy tutaj cegła podniesiona nad⁶⁵ powierzchnię ziemi¹²¹, nakręcona sprężyna zegarka i tak dalej. Ten²⁴¹ sam²⁴¹ rodzaj¹⁴¹ energii¹²¹ reprezentuje również stałe²¹¹ pole¹¹¹ magnetyczne²¹¹ lub elektryczne²¹¹.

C0021 Radwan M. Rudy, kuźnie i huty żelaza w Polsce Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 37 9

Próby¹¹² stosowania¹²¹ węgla kamiennego²²¹ w⁶⁶ postaci¹⁶¹ naturalnej²⁶¹ w⁶⁶ wielkich²⁶² piecach do⁶² celów redukcji¹²¹ rudy¹²¹ nie powiodły⁵⁰¹ się. W⁶⁶ górnej²⁶¹ części¹⁶¹ szybu wielkiego²²¹ pieca obserwowano osiadanie¹⁴¹ dużej²²¹ ilości¹²¹ smoły¹²¹, która tamowała przepływ¹⁴¹ gazów. Była tu podobna sytuacja, jak⁹ z⁶⁵ próbami zastosowania¹²¹ drewna¹²¹, nawet przesuszonego²²¹ — trzeba było drewno¹⁴¹ najpierw zwęglić i do⁶² celów metalurgicznych²²² używać go⁴² w⁶⁶ postaci¹⁶¹ węgla drzewnego²²¹.

C0022 Radwan M. Rudy, kuźnie i huty żelaza w Polsce Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 139 12

Produkcja żelaza¹²¹ była nieduża, budziło⁵⁰¹ się jednak przeświadczenie¹¹¹ o⁶⁶ konieczności¹⁶¹ kontynuowania¹²¹ prac w⁶⁶ tym²⁶¹ kierunku¹⁶¹. Powstała⁵ literatura przedmiotu. W⁶⁶ historii¹⁶¹ hutnictwa¹²¹ i górnictwa¹²¹ odnotowane²¹² są⁵⁷ nazwiska¹¹² pierwszych²²² autorów¹²² — Rzączyński¹¹¹, Osiński¹¹¹, Kłuk¹¹¹, Duńczewski¹¹¹ i tak dalej zapisani są⁵⁷ jako⁶¹ poważniejsi autorzy czy tłumacze literatury¹²¹ obcej²²¹. Zaczynają też przeciekać do⁶² Polski¹²¹ nowiny¹¹² techniczne²¹², co prawda zazwyczaj spóźnione²¹².

C0023 Radwan M. Rudy, kuźnie i huty żelaza w Polsce Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 141 2

Już w⁶⁶ siedemnastym²⁶¹ wieku¹⁶¹ rozumiano tu, że kraj¹¹¹ posiadający²¹¹ węgiel¹⁴¹ kamienny²⁴¹ powinien przeznaczać drewno¹⁴¹ na⁶⁴ budowę okrętów, żelazo¹⁴¹ zaś zakupywać w⁶⁶ krajach bogatych²⁶² w⁶⁴ paliwo¹⁴¹ metalurgiczne²⁴¹, to⁴¹ jest w⁶⁴ węgiel¹⁴¹ drzewny²⁴¹, Anglia więc przywoziła żelazo¹⁴¹ ze⁶² Szwecji¹²¹ i Rosji¹²¹, a stal¹⁴¹ z⁶² Austrii¹²¹, jeszcze w⁶⁶ pierwszej²⁶¹ połowie¹⁶¹ osiemnastego²²¹ wieku¹²¹ pokrywając cztery³⁴ piąte¹⁴² zapotrzebowania¹²¹ z⁶² importu.

C0024 Radwan M. Rudy, kuźnie i huty żelaza w Polsce Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 236 15

Metal¹¹¹ badany²¹¹ pod⁶⁵ mikroskopem po⁶⁶ przewalcowaniu¹⁶¹ nie wykazywał prawie⁸ żadnych²²² wtrąceń niemetalicznych²²². W⁶⁶ pewnych²⁶² przypadkach wykazywał on wyższe²⁴² własności¹⁴² niż⁹ stal¹¹¹ z⁶² innych²²² procesów na⁶⁴ przykład¹⁴¹ stal¹¹¹ na⁶⁴ cienki²⁴¹ drut¹⁴¹ zero¹¹¹ dwadzieścia³¹ pięć³¹ setnych¹²² milimetra miała wytrzymałość¹⁴¹ do⁶² dwustu³² kilogramów na⁶⁴ milimetr¹⁴¹ kwadratowy²⁴¹ (po⁶⁶ przeciąganiu¹⁶¹ i po⁶⁶ obróbce¹⁶¹ cieplnej²⁶¹).

C0025 Radwan M. Rudy, kuźnie i huty żelaza w Polsce Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 243 21

Jako⁶⁴ pomysł¹⁴¹ naprawdę rewelacyjny²⁴¹ trzeba ocenić zupełnie nowy²⁴¹ sposób¹⁴¹ walcowania¹²¹ taśm blachowych²²² na zimno według⁶² patentu inżyniera¹²¹ [~] Sędzimira¹²¹, zrealizowany²⁴¹ w⁶⁶ hucie¹⁶¹ Pokój w⁶⁶ latach tysiąc dziewięćset trzydzieści trzy na⁶⁴ trzydzieści cztery. Początkowo była to⁴¹ walcarka próbna, następnie zaś została⁵⁷ przejęta przez⁶⁴ zarząd¹⁴¹ huty¹²¹ do⁶² normalnej²²¹ eksploatacji¹²¹. Produkcja walcarki¹²¹ sięgała około⁸ czterysta³⁴ ton¹²² na⁶⁴ miesiąc¹⁴¹ blachy¹²¹ o⁶⁶ grubości¹⁶¹ zero trzydzieści pięć setnych¹²² do⁶² zero czterdzieści pięć setnych¹²¹ milimetra.

C0026 Radwan M. Rudy, kuźnie i huty żelaza w Polsce Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 252 6dół

Straty¹¹² w⁶⁶ zniszczonych²⁶² zakładach hutniczych²⁶² oceniane²¹² są⁵⁷ na⁶⁴ wiele³⁴ miliardów dzisiejszej²²¹ waluty¹²¹. Świat¹¹¹ techników¹²² i inżynierów¹²² nie doliczył⁵⁰¹ się połowy¹²¹ stanu sprzed⁶² wojny¹²¹, tak wielu³² było zabitych¹²², zmarłych¹²² i rozproszonych¹²². Nie inaczej było i z⁶⁵ szeregowymi hutnikami. Toteż, gdy tylko wojska¹¹² okupacyjne²¹² opuszczały zakłady¹⁴², różnymi drogami, pieszo, na⁶⁶ osiach wagonów, przygodnymi samochodami wojskowymi zbiegali zewsząd pracownicy.

C0027 Stefanowski B. Pojęcie ciepła w rozwoju historycznym Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 54 1

Rozwój¹¹¹ nauki¹²¹ o⁶⁶ ciepło, głównie w⁶⁶ Anglii¹⁶¹ i we⁶⁶ Francji¹⁶¹, mimo⁶² ogromnych²²² postępów ciągle opierał⁵⁰¹ się na⁶⁶ materialnym²⁶¹ ujęciu¹⁶¹ ciepła¹²¹. Carnot¹¹¹, choć był już bliski uznania¹²¹ zasady¹²¹ równoważności¹²¹ ciepła¹²¹ i pracy¹²¹, jak⁹ wiemy nie ogłosił tego²²¹ poglądu i dopiero z⁶² opublikowanego²²¹ w⁶⁴ kilkadziesiąt³⁴ lat po⁶⁶ śmierci¹⁶¹ Carnota¹²¹ dziennika jego⁴² pracy¹²¹, [&]

C0028 Stefanowski B. Pojęcie ciepła w rozwoju historycznym Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 72 24

Wprowadzenie¹⁴¹ przez⁶⁴ [~] Thomsona¹⁴¹ pojęcia¹²¹ temperatury¹²¹ bezwzględnej²²¹ należy uznać za⁶⁴ jego⁴² największy²⁴¹ wkład¹⁴¹ do⁶² nauki¹²¹, lecz jego⁴² działalność¹¹¹ obejmowała obszerny²⁴¹ zasięg¹⁴¹ naukowych²²² zagadnień i to⁸ nie tylko z⁶² dziedziny¹²¹ zagadnień cieplnych²²², ale i innych²²², które²⁴² [~] Thomson¹¹¹ potrafił rozwiązać. Należy jeszcze podkreślić, że zupełnie niezależnie od⁶² Clausiusa¹²¹ sformułował [~] Thomson¹¹¹ twierdzenie¹⁴¹, zwane²⁴¹ drugą²⁵¹ zasadą termodynamiki¹²¹, [&]

C0029 Stefanowski B. Pojęcie ciepła w rozwoju historycznym Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 29 9

Są jednak pewne²¹² ciała¹¹², które²¹² poddane²¹² fizycznej²³¹ analizie¹³¹, nie wykazują zgodności¹²¹ z⁶⁵ prawem Nernsta¹²¹, mianowicie są to⁴¹ ciała¹¹² nie będące²¹² w⁶⁶ równowadze¹⁶¹ wewnętrznej²⁶¹, zwane²¹² ciałami metastabilnymi przechodzące²¹² bardzo wolno⁸ w⁶⁴ stan¹⁴¹ równowagi¹²¹, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ wskutek⁶² dużej²²¹ lepkości¹²¹ i temu⁴³ podobne²¹². Nie można więc twierdzić, że ciała¹¹² te²¹² przy⁶⁶ [~] stanowią⁵¹ będą⁵⁶ układ¹⁴¹ o⁶⁶ najmniejszej²⁶¹ możliwej²⁶¹ energii¹⁶¹ i ich⁴² entropia w⁶⁶ tych²⁶² warunkach nie dąży do⁶² zera¹²¹.

C0030 Czetwertyński W. Woda w technice Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1967 9 10

Ciekami woda spływa do⁶² jezior, mórz i oceanów, skąd paruje zasilając zasoby¹⁴² wilgoci¹²¹ w⁶⁶ powietrzu¹⁶¹. Oczywiście, że woda z⁶² cieków oraz powierzchni¹²¹ gruntu również paruje, jednak największa część¹¹¹ pary¹²¹ wodnej²²¹ znajdującej się²²¹ w⁶⁶ atmosferze¹⁶¹ powstaje wskutek⁶² parowania¹²¹ wody¹²¹ z⁶² powierzchni¹²¹ mórz i oceanów. Parę¹⁴¹ wodną²⁴¹ znad⁶² oceanów przenoszą wiatry¹¹² nad⁶⁴ kontynenty¹⁴², [&]

C0031 Czetwertyński W. Woda w technice Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1967 39 4dół

Filtry¹¹² piaskowe²¹² są najstarszym²⁵¹ urządzeniem filtrującym²⁵¹, dotychczas powszechnie stosowanym²⁵¹. Działanie¹¹¹ filtru piaskowego²²¹ polega na⁶⁶ tym⁴⁶, że przy⁶⁶ przepływie¹⁶¹ wody¹²¹ przez⁶⁴ warstwę piasku¹²¹ osadzają⁵⁰¹ się najpierw zanieczyszczenia¹¹² grubsze²¹², drobniejsze²¹² zaś przechodzą między⁶⁵ ziarnkami piasku¹²¹. Przez⁶⁴ stopniowe²⁴¹ osadzanie się¹⁴¹ coraz drobniejszych²²² zanieczyszczeń kanaliki¹¹² między⁶⁵ ziarnkami piasku¹²¹ częściowo się zatykają⁵⁰¹, [&]

C0032 Czetwertyński W. Woda w technice Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1967 58 3

Przy⁶⁶ tym²⁶¹ sposobie oczyszczania¹²¹ ścieków nie powstają przykre²¹² zapachy¹¹², wydzielony²⁴¹ ze⁶² ścieków osad¹⁴¹ przerabia się⁴¹ w⁶⁶ komorach fermentacyjnych²⁶², suszy⁵ na⁶⁶ poletkach i używa się⁴¹ jako⁶⁴ nawóz¹⁴¹. Oczywiście eksploatacja tych²²² urządzeń jest bardziej kosztowna niż⁹ poletek irygacyjnych²²², gdyż wymaga stałego²²¹ wtłaczania¹²¹ dużych²²² ilości¹²² powietrza¹²¹ i ciągłej²²¹ kontroli¹²¹ przebiegu¹²¹ procesów biologicznych²²².

C0033 Elsstein P. Młody modelarz raket Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1966 60 7

Model¹¹¹ nie jest trudny²¹¹ do⁶² budowy¹²¹. Można go⁴⁴ wykonać w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ dwóch³² — trzech³² godzin. Rakietę jest⁵⁷ zbudowana z⁶² kartonu, drewna¹²¹ sosnowego²²¹, drutu, nici¹²² i kleju¹²¹. A oto części¹¹² składowe²¹²: głowica stożkowa — karton¹¹¹, kadłub¹¹¹ rurowy²¹¹ — karton¹¹¹, usterzenie¹¹¹ — karton¹¹¹, obsada śmigła¹²¹ — sosna, piasta¹¹¹ śmigła¹²¹ — sosna, ośka śmigła¹²¹ — drut¹¹¹ stalowy²¹¹ średnicy¹²¹ zero pięć dziesiątych¹²² milimetra, łopatki¹¹² śmigła¹²¹ — karton¹¹¹.

C0034 Elsstein P. Młody modelarz raket Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1966 77 8

Kadłub¹¹¹ rakiety¹²¹ składa⁵⁰¹ się z⁶² gumowej²²¹ głowicy¹²¹ wtopionej²²¹ w⁶⁴ górną²⁴¹ część¹⁴¹ skorupy¹²¹, z⁶² trzech³² cylindrycznych²²² segmentów połączonych²²² zakładkami w⁶⁶ środkowej²⁶¹ części¹⁶¹ oraz trzech³² stateczników tworzących²²² jedną²⁴¹ całość¹⁴¹ z⁶⁵ dolnym²⁵¹ segmentem kadłuba. Środkowa część¹¹¹ jest⁵⁷ wykonana z⁶² tworzywa¹²¹ przezroczystego²²¹, umożliwiającego²²¹ kontrolę napełniania¹²¹ wodą — „paliwem”. W⁶⁶ dolnej²⁶¹ części¹⁶¹ rakiety¹²¹ jest⁵⁷ wtopiona plastikowa tuleja, [&]

C0035 Elsstein P. Młody modelarz raket Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1966 88 4

Końcówka lontu powinna tkwić tuż przy⁶⁶ ładunku¹⁶¹ taśm¹²¹, aby⁹ mogła się ona zapalić⁵⁰¹. Lont¹⁴¹ jednak musimy również zaliczyć do⁶² urządzeń prymitywnych²²², stąd też dążność¹¹¹ do⁶² wykorzystania¹²¹ innych²²² możliwości¹²² zapalania¹²¹ ładunków. Lont¹¹¹ ma niekontrolowaną²⁴¹ prędkość¹⁴¹ spalania się¹²¹, może⁵ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ raz⁸ palić⁵⁰¹ się bardzo powoli, a innym²⁵¹ razem¹⁵¹ spalać błyskawicznie.

C0036 Elsstein P. Młody modelarz raket Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1966 163 20

Na⁶⁶ linii¹⁶¹ stanowisk startowych²²² odległych²²² od⁶² wyrzutni¹²¹ o⁶⁴ około⁸ dwadzieścia³⁴ pięć³⁴ metrów znajdowała⁵⁰¹ się centralna tablica rozdzielcza kierownika¹²¹ startu i maszt¹¹¹ ze⁶⁵ światłami sygnalizacyjnymi. Światło¹¹¹ zielone²¹¹ oznaczało przygotowanie¹⁴¹ — droga¹¹¹ wolna, czerwone²¹¹ było sygnałem startu i jednocześnie ostrzeżeniem dla⁶² wszystkich²²², że silnik¹¹¹ rakiety¹²¹ pracuje. Stanowisko¹¹¹ startowe²¹¹ było radiofonizowane²¹¹, a łączność¹⁴¹ z⁶⁵ trzema punktami pomiarowymi utrzymywały telefony¹¹² polowe²¹² i radiostacje¹¹².

C0037 Elsstein P. Młody modelarz raket Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1966 196 4

Drugi²¹¹ stopień¹¹¹ jest⁵⁷ wyposażony²¹¹ w⁶⁴ urządzenie¹⁴¹ rejestrujące²⁴¹ ciśnienie¹⁴¹ gazów powstałe²⁴¹ w⁶⁶ wyniku¹⁶¹ działania¹²¹ ładunku¹²¹ miotającego²²¹. Urządzenie¹¹¹ to²¹¹ składa⁵⁰¹ się z⁶² cylindra, sprężyny¹²¹, dwóch³² tłoczków i rysika. Gazy¹¹² cisną na⁶⁴ tłoczek¹⁴¹ zamocowany²⁴¹ do⁶² cylindra, ściskając sprężynę, która z⁶² kolei¹²¹ wywiera nacisk¹⁴¹ na⁶⁴ rysik¹⁴¹ zapisujący²⁴¹ na⁶⁶ obwodzie cylindra wielkość¹⁴¹ siły¹²¹.

C0038 Górski J. Podbój głębin oceanów Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1964 52 11

Dzieje⁵⁰¹ się tak dlatego, ponieważ morze¹¹¹ jest dzikim²⁵¹ zbiorowiskiem biologicznym²⁵¹, w⁶⁶ którym²⁶¹ człowiek nie reguluje warunków racjonalnego²²¹ współżycia¹²¹, jak⁹ jego⁴² prehistoryczni przodkowie. W⁶⁶ obecnym²⁶¹ stanie¹⁶¹ rzeczy¹²² człowiek może⁵ korzystać tylko z⁶² określonej²²¹ nadwyżki¹²¹ ryb, powstającej²²¹ co⁶² roku¹²¹ w⁶⁶ procesie produkcji¹²¹ biomasy¹²¹ oceanicznej²²¹.

C0039 Górski J. Podbój głębin oceanów Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1964 83 17

Ogółem⁸ Siewierianka odbyła już koło⁶² dziesięciu³² wypraw¹²² badawczych²²², przepłynęła podczas⁶² nich⁴² przeszło⁸ dwadzieścia³⁴ pięć³⁴ tysięcy mil morskich²²² i spędziła na⁶⁶ Atlantyku¹⁶¹ i Morzu¹⁶¹ Beringa¹²¹ około⁸ sto³⁴ pięćdziesiąt³⁴ dni¹²². Oceanografowie radzieccy, zadowoleni z⁶² nabytku¹²¹, zabiegają o⁶⁴ zbudowanie¹⁴¹ innego²²¹ statku¹²¹ podwodnego²²¹, od⁶² początku¹²¹ konstruowanego²²¹ dla⁶² badań naukowych²²².

C0040 Górski J. Podbój głębin oceanów Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1964 137 4

Na⁶⁶ przykładzie Sharka¹²¹ można przekonać⁵⁰¹ się, jak⁹ szybki²¹¹ jest postęp¹¹¹ w⁶⁶ budownictwie okrętów podwodnych²²². Shark¹¹¹ może⁵ zanurzać⁵⁰¹ się na⁶⁴ głębokość¹⁴¹ trzystu³² trzydziestu³² metrów, potrafi wynurzać⁵⁰¹ się i nurkować pod⁶⁵ bardzo dużym²⁵¹ kątem do⁶² czterdziestu³² stopni¹²², na⁶⁶ powierzchni¹⁶¹ rozwija prędkość¹⁴¹ trzydziestu³² pięciu³² węzłów, a w⁶⁶ zanurzeniu¹⁶¹ dwadzieścia pięć węzłów. Bez⁶² uzupełniania¹²¹ zapasów paliwa¹²¹ może⁵ przebyć sto³⁴ tysięcy mil.

C0041 Górski J. Podbój głębin oceanów Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1964 140 25

Na⁶⁶ pokładzie¹⁶¹ Nautilusa¹²¹ znajdowali⁵⁰¹ się dwaj oceanografowie doktor: Waldo¹¹¹ i jego⁴² asystent. Już podczas⁶² pierwszych²²² godzin podwodnego²²¹ rejsu zebrali więcej informacji¹²² naukowych²²² o⁶⁶ wodach Oceanu Lodowatego²²¹, aniżeli wszyscy ich⁴² poprzednicy w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ dziesięcioleci¹²². Największym²⁵¹ zaskoczeniem były⁵ dla⁶² Waldo¹²¹ wyniki¹¹² potwierdzające²¹² w⁶⁶ całej²⁶¹ rozciągłości¹⁶¹ informacje¹⁴² o⁶⁶ prądach Oceanu Lodowatego²²¹, opublikowane²⁴² przez⁶⁴ uczonych¹⁴² radzieckich²⁴².

C0042 Górski J. Podbój głębin oceanów Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1964 169 13

Uczni¹¹² amerykańscy kończą opracowywanie¹⁴¹ modeli basenów portowych²²² dla⁶² tamtej²²¹ strony¹²¹ koła¹²¹ polarnego²²¹. Nowy²¹¹ port¹¹¹ amerykański²¹¹ powstanie⁵ tuż przy⁶⁶ Cape Thompson na⁶⁶ północno-zachodnim²⁶¹ brzegu¹⁶¹ Alaski¹²¹. Będzie to⁴¹ najdalej na⁶⁴ północ¹⁴¹ wysunięty²¹¹ port¹¹¹ dla⁶² podwodnych²²² flot handlowych²²². Do⁶² robót ziemnych²²² związanych²²² z⁶⁵ budową podbiegunowych²²² basenów portowych²²² użyje się⁴¹ zapewne ładunków jądrowych²²² o⁶⁶ maksymalnej²⁶¹ sile wybuchu¹²¹ dwadzieścia osiem tysięcy ton¹²² trotylu.

C0043 Górski J. Podbój głębin oceanów Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1964 211 5

Uczni¹¹² radzieccy dokonali zdjęć wielu³² miejsc dna morskiego²²¹ na⁶⁶ dużej²⁶¹ głębokości¹⁶¹. Na⁶⁶ fotografiach widać wyraźnie pofalowanie¹⁴¹ gruntu, takie²⁴¹ jakie²⁴¹ podczas⁶² odpływu morza¹²¹ widać niekiedy na⁶⁶ mieliznach. Oznacza to⁴¹, że również przy⁶⁶ samym²⁶¹ dnie morza¹²¹ płyną wartkie²¹² prądy¹¹². Te²¹² obserwacje¹¹² pozwoliły uczonym¹³² radzieckim²³² na⁶⁴ wyciągnięcie¹⁴¹ wniosku, że w⁶⁶ różnych²⁶² warstwach oceanu, aż do⁶² głębokości¹²¹ jedenastu³² tysięcy metrów, odbywa⁵⁰¹ się ożywiona wymiana wody¹²¹.

C0044 Banaszczyk E. Najszybsi ludzie świata LSW 1964 11 7

W⁶⁶ styczniu¹⁶¹ tysiąc dziewięćset czterdziestego²²¹ szóstego²²¹ roku¹²¹ XS-jeden, jak⁹ wówczas określano rakiety¹⁴¹ Bella¹²¹, był na tyle zaawansowany²¹¹ w⁶⁶ budowie¹⁶¹, iż można było przystąpić do⁶² dokonania¹²¹ pierwszych²²² próbnych²²² lotów szybowych²²² ze⁶² specjalnie przystosowanego²²¹ bombowca typu B-dwadzieścia-dziewięć. Dokonywał ich⁴² Jack Woolams, który²¹¹ jednakże wkrótce zginął na⁶⁶ innym²⁶¹ samolocie. Jego⁴² następcą w⁶⁶ roli¹⁶¹ oblatywacza¹²¹ XS-jeden został Slick Goodlin, pilot zawodowy²¹¹.

C0045 Banaszczyk E. Najszybsi ludzie świata LSW 1964 36 23

W⁶⁶ przypadku¹⁶¹ B-jeden, a więc w⁶⁶ najwcześniejszej²⁶¹ fazie¹⁶¹ ataku¹²¹ na⁶⁴ wielkie²⁴² prędkości¹⁴², zastosowano rozwiązania¹⁴² konwencjonalne²⁴², odpowiadające²⁴² ówczesnemu poziomowi¹³¹ wiedzy¹²¹ aerodynamicznej²²¹. Konsultantem zespołu konstruktorskiego²²¹ w⁶⁶ tym²⁶¹ zakresie był profesor Włodzimierz Pysznów, jeden²¹¹ z⁶² nielicznych²²² jeszcze wówczas w⁶⁶ świecie uczonych¹²², zajmujących się²²² badaniami zjawisk aerodynamicznych²²² zachodzących²²² w⁶⁶ sferze¹⁶¹ prędkości¹²² zbliżonych²²² do⁶² prędkości¹²¹ dźwięku¹²¹.

C0046 Banaszczyk E. Najszybsi ludzie świata LSW 1964 60 19

Porównanie¹¹¹ Rastorgujewa¹²¹ było w⁶⁶ dodatku¹⁶¹ o tyle uzasadnione²¹¹, że wykonywał on zadanie¹⁴¹ nadzwyczaj niebezpieczne²⁴¹. Wystarczy powiedzieć, że ilość¹¹¹ kwasu azotowego²²¹, jaka zastosowana była⁵⁷ w⁶⁶ tym²⁶¹ typie silnika raketowego²²¹, a którą²⁵¹ wypełnione²¹² były⁵⁷ zbiorniki¹¹², wystarczyłaby w⁶⁶ zupełności¹⁶¹, aby⁹ zniszczyć cały²⁴¹ samolot¹⁴¹ w⁶⁶ jednym²⁶¹ mgnieniu¹⁶¹ oka¹²¹.

C0047 Banaszczyk E. Najszybsi ludzie świata LSW 1964 62 28

Lotnictwo¹¹¹ radzieckie²¹¹ po⁶⁶ wojnie¹⁶¹ miało przejść⁵ z⁶² jednego²²¹ rodzaju¹²¹ napędu na⁶⁴ drugi²⁴¹. Napęd¹¹¹ odrzutowy²¹¹ stwarzał ogromne²⁴² możliwości¹⁴², ale był nowy²¹¹, nie znany²¹¹ zupełnie tysiącom lotników¹²² armii¹²¹ radzieckiej²²¹. Kto zna lotnictwo¹⁴¹, ten²¹¹ wie, jak⁹ ostrożnie brać¹¹¹ lotnicza odnosi⁵⁰¹ się do⁶² nowości¹²¹ i dziwić⁵⁰¹ się temu⁴³ nie trzeba.

C0048 Banaszczyk E. Najszybsi ludzie świata LSW 1964 90 21

W⁶⁶ pierwszej²⁶¹ połowie¹⁶¹ roku¹²¹ tysiąc dziewięćset pięćdziesiąt dwa nazwiska¹¹² Carpentiera¹²¹ czy Rozanoffa¹²¹ były na⁶⁶ ustach wszystkich²²² miłośników¹²² lotnictwa¹²¹, których²⁴² we⁶⁶ Francji¹⁶¹ liczy się⁴¹ na⁶⁴ miliony¹⁴². Z⁶⁵ początkiem lata¹²¹ określono już dla⁶² dwóch³² maszyn i kilku³² pilotów¹²² konkretne²⁴¹ zadanie¹⁴¹: osiągnąć jednego²⁴¹ macha¹⁴¹. Samolotami były „Vautour” i „Mystere”, a pilotami Rozanoff i Carpentier, którzy oblatując poprzedniego²²¹ roku¹²¹ samolot¹⁴¹ „Mystere” przekroczyli dziewięć³⁴ dziesiątych¹²² macha¹²¹.

C0049 Banaszczyk E. Najszybsi ludzie świata LSW 1964 120 20

Jednym²⁵¹ z⁶² takich²²² właśnie „oryginałów¹²²” lotniczych²²² jest Sergiusz Anochin. Polskiemu czytelnikowi nazwisko¹¹¹ to²¹¹ jest⁵⁷, być może⁵, mało znane²¹¹, w⁶⁶ Związku¹⁶¹ Radzieckim²⁶¹ otacza je⁴⁴ sława równa²¹¹ Yeagera¹²¹ w⁶⁶ Stanach Zjednoczonych²⁶² lub Duke'a¹²¹ w⁶⁶ Anglii¹⁶¹. Wiadomo, że Anochin, pułkownik lotnictwa¹²¹ za⁶⁴ swoje²⁴² loty¹⁴² doświadczałne²⁴² odznaczony²¹¹ został⁵⁷ Złotą²⁵¹ Gwiazdą Bohatera¹²¹ Związku¹²¹ Radzieckiego²²¹ i Nagrodą Leninowską²⁵¹.

C0050 Banaszczyk E. Najszybsi ludzie świata LSW 1964 175 20

Program¹¹¹ ten²¹¹ po⁶⁶ przeprowadzonych²⁶² dotąd lotach rozszerzał⁵⁰¹ się. Chodziło teraz nie tylko o⁶⁴ kontynuowanie¹⁴¹ szybkościowych²²² lotów, mających²²² na⁶⁶ celu¹⁶¹ dalsze²⁴² badania¹⁴² „bariery¹²¹ ciepłej²²¹”, ale także o⁶⁴ osiągnięcie¹⁴¹ maksymalnego²²¹ pułapu. Realizacją części¹²¹ „szybkościowej²²¹” w⁶⁶ lotach poziomych²⁶² zająć⁵⁰¹ się miał [~]. Kincheloe natomiast wykonać miał zadanie¹⁴¹ w⁶⁶ pewnym²⁶¹ sensie bardziej skomplikowane.

C0051 Banaszczyk E. Najszybsi ludzie świata LSW 1964 176 20

Świetny²¹¹ ten²¹¹ pilot, jak⁹ dziś niemal wszyscy lotnicy doświadczeni, inżynier, odniósł całkowity²⁴¹ sukces¹⁴¹, osiągając w⁶⁶ locie wysokość¹⁴¹ trzydzieści osiem tysięcy czterysta trzydzieści metrów. Do⁶² tamtej²²¹ pory¹²¹ żaden człowiek nie dotarł tak daleko od⁶² powierzchni¹²¹ ziemi¹²¹. Gdy normalnie o⁶⁶ znaczniejszych²⁶² wyczynach lotników¹²² wojskowych²²² zwykł był komunikować w⁶⁶ ramach swych²²² obowiązków¹²² rzecznik prasowy²¹¹ wojsk lotniczych²²², tym²⁵¹ razem¹⁵¹ dwudziestego²²¹ września tysiąc dziewięćset pięćdziesiątego²²¹ szóstego²²¹ roku¹²¹ [#]

C0052 Banaszczyk E. Najszybsi ludzie świata LSW 1964 234 9

W⁶⁶ czerwcu¹⁶¹ tysiąc dziewięćset pięćdziesiątego²²¹ piątego²²¹ roku¹²¹ odbyła⁵⁰¹ się kolejna generalna konferencja FAI. Rozważano na⁶⁶ niej⁴⁶ między innymi sprawę ustanowienia¹²¹ odrębnych²²² rekordów kobiecych²²² w⁶⁶ sporcie samolotowym²⁶¹, proponując pełne²⁴¹ równouprawnienie¹⁴¹ w⁶⁶ tej²⁶¹ dziedzinie¹⁶¹, czyli inaczej mówiąc, zaniechanie¹⁴¹ oddzielnego²²¹ rejestrowania¹²¹ rekordów ustanawianych²²² przez⁶⁴ mężczyzn¹⁴² i kobiety¹⁴².

C0053 Marchaj Cz. Teoria żeglowania Sport i turystyka 1966 12 25

Skoro zdano sobie⁴³ sprawę ze⁶² znaczenia¹²¹ wielkości¹²¹ jachtu dla⁶² wyniku¹²¹ regatowego²²¹, nasunąć⁵⁰¹ się musiał oczywisty²¹¹ wniosek¹¹¹, że aby⁹ wyrównać szanse¹⁴² rywalizujących²²² załóg, należałoby ograniczyć start¹⁴¹ jedynie do⁶² jachtów posiadających²²² podobne²⁴² wymiary¹⁴² lub wprowadzić handicap¹⁴¹ czasu, oparty²⁴¹ na⁶⁶ wielkości¹⁶¹ jachtu. Ponieważ jachty¹¹² miały różne²⁴² proporcje¹⁴², różne²⁴² rodzaje¹⁴² ożaglowania¹²¹ i nierówne²⁴² powierzchnie¹⁴² żagli¹²² monotypowych²²² klas wówczas nie znano, powstał dość trudny²¹¹ do⁶² rozwiązania¹²¹ problem¹¹¹: jak⁹ mierzyć i klasyfikować jednostki¹⁴² ze⁶² względu na⁶⁴ dającą się²⁴¹ osiągnąć maksymalną²⁴¹ szybkość¹⁴¹ żegluga¹²¹, [#]

C0054 Marchaj Cz. Teoria żeglowania Sport i turystyka 1966 20 12

[i] wszystkie²¹² wymiary¹¹² w⁶⁶ metrach lub stopach angielskich²⁶². Obliczoną²⁴¹ wartość¹⁴¹ regatową²⁴¹ jachtu podawano odpowiednio w⁶⁶ metrach lub stopach. Ta reguła pomiarowa chybiła jednak celu¹²¹. Sądono że pomiar¹¹¹ obwodu poszycia¹²¹, większy²¹¹ w⁶⁶ jachtach płaskodennych²⁶² z⁶⁵ bulbkilem¹⁵¹ zapobiegnie budowaniu¹³¹ tych²²² jachtów pełnokadłubowych²²². Czynniki¹¹¹ [~] zwiększał bowiem wartość¹⁴¹ regatową²⁴¹ jachtów bulbkilowych²²², zaliczając je⁴⁴ do⁶² klas wyższych²²², o⁶⁶ dłuższej²⁶¹ jak gdyby linii¹²¹ wodnej²²¹, a więc szybszych²²².

C0055 Marchaj Cz. Teoria żeglowania Sport i turystyka 1966 38 1

Dragon¹¹¹ jest również klasą olimpijską²⁵¹. Jest to⁴¹ stosunkowo mały²¹¹ jacht¹¹¹ balastowy²¹¹, który²¹¹ stał⁵⁰¹ się monotypem międzynarodowym²⁵¹ przez⁶⁴ ewolucję podobnego²²¹ jachtu, używanego²²¹ na⁶⁶ wodach wielkich²²² jezior w⁶⁶ USA i Kanadzie¹⁶¹. Traktowany²¹¹ początkowo jako⁶¹ tania jednostka używana do⁶² turystyki¹²¹, przeobraził⁵⁰¹ się w⁶⁴ wyrafinowany²⁴¹ jacht¹⁴¹ regatowy²⁴¹, dość kosztowny²⁴¹, ale popularny²⁴¹ na⁶⁶ wodach europejskich²⁶². Kształt¹¹¹ kadłuba, powierzchnia żagli¹²², a nawet ciężar¹¹¹ gatunkowy²¹¹ płótna¹²¹ są⁵⁷ ściśle kontrolowane²¹² przepisami klasowymi.

C0056 Marchaj Cz. Teoria żeglowania Sport i turystyka 1966 69 8

Uzasadnione²¹¹ jest⁵⁷ przypuszczenie¹¹¹, że spadek¹¹¹ ten²¹¹ wywołany²¹¹ został⁵⁷ zmianą prędkości¹²¹ przepływu przez⁶⁴ przekroje¹⁴² i manometry¹¹² i nie wykazują żadnych²²² zmian, ponieważ w⁶⁶ przekrojach nie ma wzrostu prędkości¹²¹ przepływu. Płytki¹¹² górna i dolna są do⁶² siebie⁴² równoległe²¹² i prędkość¹¹¹ przepływu w⁶⁶ tych²⁶² przekrojach jest taka sama, jak⁹ przed⁶⁵ wejściem do⁶² przekroju¹²¹, to⁴¹ jest dwadzieścia metrów na⁶⁴ sekundę. Ponieważ, jak⁹ już wspomnieliśmy, powietrze¹¹¹ może⁵ być⁵⁷ traktowane²¹¹ przy⁶⁶ takiej²⁶¹ prędkości¹⁶¹ jako⁶¹ nieściśliwe²¹¹, łatwo można wnioskować, że szybkość¹¹¹ przepływu przez⁶⁴ przekroje¹⁴² [~] i [~] które²¹² są mniejsze²¹² od⁶² przekroju¹²¹ [~], musi być odpowiednio większa.

C0057 Marchaj Cz. Teoria żeglowania Sport i turystyka 1966 25 1

Dla⁶² przykładu, słup¹¹¹ o⁶⁶ długości¹⁶¹ dziesięciu³² metrów może⁵ być⁵⁷ sklasyfikowany²¹¹ jako⁶¹ jedenastometrowy²¹¹, gdy w⁶⁶ jego⁴² konstrukcji¹⁶¹ dążenie¹¹¹ do⁶² szybkości¹²¹ przeważa nad⁶⁵ względami wygody¹²¹ i mieszkalności¹²¹. Albo kecz¹¹¹ dwunastometrowy²¹¹ w⁶⁶ linii¹⁶¹ wodnej²⁶¹ o⁶⁶ szerokim²⁶¹ kadłubie i nieco niedożaglowany²¹¹ może⁵ być⁵⁷ sklasyfikowany²¹¹ jako⁶¹ jedenastometrowy²¹¹. Zakłada się⁴¹ przy⁶⁶ tym⁴⁶, dając łodziom tę samą²⁴¹ klasę,

że spodziewany²¹¹ wzrost¹¹¹ prędkości¹²¹ łodzi¹²¹ wskutek⁶² nierównych²²² długości¹²² w⁶⁶ linii¹⁶¹ wodnej²⁶¹ (dziesięć metrów i dwanaście metrów) będzie⁵⁷ zneutralizowany²¹¹ przez⁶⁴ ujemny²⁴¹ wpływ¹⁴¹ większej²²¹ szerokości¹²¹, [&]

C0058 Marchaj Cz. Teoria żeglowania Sport i turystyka 1966 133 29

Szybkość¹¹¹ wiatru rzeczywistego²²¹ zmienia⁵⁰¹ się zależnie od⁶² wielkości¹²¹ blisko⁶² powierzchni¹²¹ wody¹²¹ prędkość¹¹¹ wiatru jest mniejsza. Wskutek⁶² tarcia¹²¹ o⁶⁴ podłoże¹⁴¹, warstwy¹¹² powietrza tuż nad⁶⁵ wodą są⁵⁷ przyhamowywane²¹² silniej, niż warstwy¹¹² położone²¹² wyżej. Charakter¹¹¹ zmian prędkości¹²¹ wiatru zależnie od⁶² wysokości¹²¹ jest podobny²¹¹ do⁶² tych²²², jakie²⁴² można obserwować w⁶⁶ granicach warstwy¹²¹ przyściennej²²¹, jakkolwiek w⁶⁶ znacznie większej²⁶¹ skali¹⁶¹. Pomiary¹¹² meteorologiczne²¹² wykazały, że stopień¹¹¹ wzrostu prędkości¹²¹ wiatru, czyli tak zwany²¹¹ pionowy²¹¹ gradient¹¹¹ wiatru, zależy od⁶² warunków pogodowych²²² oraz od⁶² stanu morza¹²¹.

C0059 Marchaj Cz. Teoria żeglowania Sport i turystyka 1966 163 11

Oczywiście przy⁶⁶ wiatrach silnych²⁶², gdy przechyły¹¹² wiatru są za duże²¹², załoga może⁵ zarefować zbyt⁸ głęboki²⁴¹ żagiel¹⁴¹ albo prowadzić żagle¹⁴² przy⁶⁶ częściowym²⁶¹ ich⁴² łopocie¹⁶¹. Oba³¹ te²¹² rozwiązania¹¹² są jednak gorsze²¹² w⁶⁶ porównaniu¹⁶¹ z⁶⁵ korzyścią, jaką²⁴¹ daje, odpowiednie²¹¹ dla⁶² danych²²² warunków postawienie¹¹¹ płaskiego²²¹ żagla. Można przyjąć jako⁶⁴ zasadę, że refowanie¹¹¹ nawet najbardziej staranne²¹¹ i umiejętne²¹¹, deformuje żagiel¹⁴¹ i dlatego posiadanie¹¹¹ kilku³² kompletów żagli daje bezsporne²⁴² korzyści¹⁴².

C0060 Marchaj Cz. Teoria żeglowania Sport i turystyka 1966 198 2

I nie⁴¹ innego²²¹ w⁶⁶ równym²⁶¹ stopniu nie przeszkadza w⁶⁶ osiągnięciu¹⁶¹ największej²²¹ prędkości¹²¹ przy⁶⁶ ostrzeniu¹⁶¹ na⁶⁴ wiatr¹⁴¹, jak⁹ zbyt⁸ mocne²¹¹ dociągnięcie¹¹¹ foka¹²¹ do⁶² grota¹²¹. Poluzowanie¹¹¹ szotów foka¹²¹, niekiedy o⁶⁴ kilka³⁴ centymetrów, lub niewielkie²¹¹ przesunięcie¹¹¹ na zewnątrz pozycji¹²¹ kip¹²² może⁵ radykalnie poprawić sprawność¹⁴¹ jachtu. Te²¹² praktyczne²¹² doświadczenia¹¹² potwierdzone²¹² zostały⁵⁷ w⁶⁶ eksperymentach tunelowych²⁶², wykonanych²⁶² przez⁶⁴ autora¹⁴¹ na⁶⁶ uniwersytecie w⁶⁶ Southampton.

C0061 Marchaj Cz. Teoria żeglowania Sport i turystyka 1966 228 16

W⁶⁶ środowisku¹⁶¹ żeglarskim²⁶¹ dobrze znane²¹² są⁵⁷ fakty¹¹², że mniej szybkie²¹² jachty¹¹² są na ogół kiepsko wyważone²¹² kierunkowo i przeto twarde²¹² i odporne²¹² na⁶⁶ sterze. W⁶⁶ krańcowych²⁶² wypadkach, mimo⁶² nieraz wielkich²²² sił na⁶⁶ sterze i przeciwdziałania¹²¹ sternika¹²¹, źle kierunkowo wyważone łodzie¹¹² mają tendencję do⁶² gwałtownego²²¹ wyostrenia¹²¹ w⁶⁶ porywach wiatru i zatrzymywania się¹²¹ przy⁶⁶ łopoczących²⁶² żaglach w⁶⁶ osi¹⁶¹ wiatru.

C0062 Marchaj Cz. Teoria żeglowania Sport i turystyka 1966 246 29

Zdarza⁵⁰¹ się niekiedy, że tylne²¹² partie¹¹² żagla wyłamują⁵⁰¹ się na⁶⁴ zawietrzną¹⁴¹. Jeśli występuje to⁴¹ tylko przy⁶⁶ wiatrach silnych²⁶², może⁵ być korzystne²¹¹, ponieważ zmniejsza przechył¹⁴¹ łodzi¹²¹. Przy⁶⁶ wiatrach słabych²⁶² natomiast jest to⁴¹ wadą, która może⁵ być wynikiem częściowego²²¹ zniszczenia¹²¹ żagla; powodem mogło być żeglowanie¹¹¹ w⁶⁶ pierwszym²⁶¹ okresie stawiania¹²¹ nowego²²¹ żagla przy⁶⁶ zbyt⁸ silnych²⁶² wiatrach, lub zbyt⁸ mała wytrzymałość¹¹¹ tkaniny¹²¹ żaglowej²²¹ (włókna¹¹² tkaniny¹²¹ zlepione²¹² razem⁸ w⁶⁶ procesie żywicowania¹²¹ i kalandrowania¹²¹ rozdzieliły⁵⁰¹ się).

C0063 Marchaj Cz. Teoria żeglowania Sport i turystyka 1966 293 18

Wiadome²¹¹ jest zarówno z⁶² obserwacji¹²¹ zachowania się¹²¹ łodzi¹²¹ w⁶⁶ naturalnych²⁶² warunkach żeglugi, jak⁹ i z⁶² eksperymentów w⁶⁶ basenach doświadczalnych²⁶², że podłużny²¹¹ trym¹¹¹ kadłuba nie jest stały²¹¹, jeżeli szybkość¹¹¹ żeglugi wzrasta. Każda jednostka zmienia swój²⁴¹ trym¹⁴¹ to⁴¹ jest usytuowanie¹⁴¹ konstrukcyjnej²²¹ linii¹²¹ wodnej²²¹ do⁶² powierzchni¹²¹ wody¹²¹ stosownie do⁶² układu fal wzdłuż⁶² kadłuba oraz do⁶² wielkości¹²¹ sił dynamicznych²²² ciśnienia¹²¹ wody¹²¹ wywieranych²²² na⁶⁴ dno¹⁴¹. Niezależnie od⁶² długości¹²¹ jednostki¹²¹ oraz jej⁴² wyporności¹²¹ daje⁵⁰¹ się jednak obserwować pewien²¹¹ typowy²¹¹ sposób¹¹¹ zmiany¹²¹ trymu przy⁶⁶ wzrastającej²⁶¹ prędkości¹⁶¹ ruchu¹²¹.

C0064 Marchaj Cz. Teoria żeglowania Sport i turystyka 1966 385 12

Stateczność¹¹¹ podłużna w⁶⁶ porównaniu¹⁶¹ z⁶⁵ poprzeczną²⁵¹ jest duża i dlatego ewentualne²¹² zmiany¹¹² podłużnego²²¹ trymu kadłuba są w⁶⁶ czasie żeglugi niewielkie²¹² i stąd wpływ¹¹¹ trymu na⁶⁴ opory¹⁴² hydrodynamiczne²⁴² jest stosunkowo nieznaczny²¹¹ w⁶⁶ porównaniu¹⁶¹ ze⁶⁵ skutkami przechyłu (szczególnie jachtów balastowych²²²). Niemniej jednak i te²¹² niezbyt duże²¹² zmiany¹¹² oporu, jakie²¹² mogą być⁵⁷ spowodowane²¹² podłużnym²⁵¹ trymem liczą⁵⁰¹ się, gdy chodzi o⁶⁴ osiągnięcie¹⁴¹ najlepszej²²¹ sprawności¹²¹ regatowej²²¹, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ mieczowych²²² łodzi¹²² regatowych²²².

C0065 Marchaj Cz. Teoria żeglowania Sport i turystyka 1966 455 27

Oznaczając symbolem $[~]$ największą²⁴¹ prędkość¹⁴¹ przepływu wody¹²¹ rzecznej²²¹, możemy wydzielić z⁶² rzeki¹²¹ pewną²⁴¹ strugę o⁶⁶ największej²⁶¹ prędkości¹⁶¹ przepływu. Struga taka nosi nazwę nurtu rzeki¹²¹. Zróznicowanie¹¹¹ brzegów oraz zmienna głębokość¹¹¹ koryta¹²¹ rzeki¹²¹ sprawiają, że linia nurtu, nawet na⁶⁶ prostych²⁶² odcinkach rzeki¹²¹, wije⁵⁰¹ się od⁶² brzegu¹²¹ do⁶² brzegu¹²¹. Wygląda to⁴¹ tak, jak gdyby w⁶⁶ dużej²⁶¹ rzece¹⁶¹ płynął kapryśnie wartki²¹¹ strumień¹¹¹.

C0066 Weinfeld S. Elektryczność przywraca zdrowie Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 34 2

Dołączona do⁶² uzwojenia¹²¹ wtórnego²²¹ lampa prostownicza przepuszcza płynący²⁴¹ prąd¹⁴¹ tylko w⁶⁶ jednym²⁶¹ kierunku¹⁶¹. Lampa ta działa więc jak⁹ wentyl¹¹¹, który²¹¹ tylko w⁶⁶ jednym²⁶¹ kierunku¹⁶¹ przepuszcza powietrze¹⁴¹. Prąd¹¹¹, który²¹¹ przechodzi przez⁶⁴ lampę prostowniczą²⁴¹, jest więc jednokierunkowy²¹¹, ale wartość¹¹¹ jego⁴² wciąż się zmienia⁵⁰¹. Do⁶² galwanizacji¹²¹ zaś potrzebny²¹¹ jest prąd¹¹¹ jednokierunkowy²¹¹ o⁶⁶ stałej²⁶¹ wartości¹⁶¹.

C0067 Weinfeld S. Elektryczność przywraca zdrowie Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 87 14

Jakiegokolwiek²¹² by to⁴¹ nie były⁵⁴ przyrządy¹¹², każdy²¹¹ z⁶² nich⁴² jednak posiada wskazówkę, której²²¹ wychylenie¹¹¹ zależy od⁶² wartości¹²¹ mierzonego²²¹ napięcia¹²¹ lub natężenia¹²¹ prądu. Na⁶⁶ tarczce wymalowana jest⁵⁷ podziałka, pozwalająca na⁶⁴ odczytanie¹⁴¹, jakiej²²¹ wartości¹²¹ prądu odpowiada dane²¹¹ wychylenie¹¹¹ wskazówki¹²¹. Oczywiście przy⁶⁶ wzroście prądu wskazówka wychyla⁵⁰¹ się bardziej, przy⁶⁶ zmniejszaniu¹⁶¹ odchyła⁵⁰¹ się w⁶⁶ kierunku¹⁶¹ przeciwnym²⁶¹.

C0068 Weinfeld S. Elektryczność przywraca zdrowie Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 93 8dół

Prąd¹¹¹ anodowy²¹¹ związany²¹¹ jest⁵⁷ jednak i z⁶⁵ napięciem w⁶⁶ obwodzie anodowym²⁶¹, stąd też wynika, że zmiany¹¹² napięcia na⁶⁶ siatce wywołują zmiany¹⁴² napięcia¹²¹ w⁶⁶ obwodzie anodowym²⁶¹. Ta okoliczność¹¹¹ nie byłaby jeszcze sama w⁶⁶ sobie⁴⁶ ciekawa, gdyby nie fakt¹¹¹, że siatka znajduje⁵⁰¹ się znacznie bliżej⁶² katody¹²¹ aniżeli anoda. Dlatego też wpływ¹¹¹ potencjału siatki¹²¹ na⁶⁴ wylatujące²⁴² z⁶² katody¹²¹ elektrony¹⁴² jest znacznie silniejszy²¹¹ niż⁹ wpływ¹¹¹ potencjału anody¹²¹.

C0069 Weinfeld S. Elektryczność przywraca zdrowie Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 104 27

Te²¹² określenia¹¹² wynikają z⁶² badań, które²¹² ustaliły, że dochodzący²¹¹ do⁶² naszego²²¹ ucha¹²¹ dźwięk¹¹¹ jest niczym⁴⁵ innym²⁵¹, jak⁹ drganiem powietrza¹²¹. Jeśli jest to⁴¹ drganie¹¹¹, to⁹ oczywiście jego⁴² paszportem, jego⁴² dowodem osobistym²⁵¹ musi być częstotliwość¹¹¹. Jak⁹ się też okazało⁵⁰¹, z⁶⁵ częstotliwością drgań akustycznych²²² związana jest⁵⁷ wysokość¹¹¹ tonu. Im⁹ częstotliwość¹¹¹ jest większa, tym⁹ ton¹¹¹ jest wyższy²¹¹ i na odwrót: [&]

C0070 Girulski R. Amatorskie urządzenia krótkofalowe i ich obsługa Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 9 15

Generator¹¹¹ sterujący²¹¹ oddzielony²¹¹ jest⁵⁷ od⁶² pozostałych²²² stopni nadajnika tak zwanym²⁵¹ separatorem. Separator¹¹¹, czyli stopień¹¹¹ izolujący²¹¹, zapobiega szkodliwym²³² wpływom dalszych²²² stopni nadajnika na⁶⁴ pracę generatora sterującego²²¹. Po⁶⁶ separatorze następują stopnie¹¹² zwielokrotniające²¹² pierwotną²⁴¹ częstotliwość¹⁴¹, czyli powielacze¹¹². Następuje jednocześnie wzmocnienie¹¹¹ energetyczne²¹¹ drgań. Wzmocnione²¹² i powielone²¹² do⁶² żądanej²²¹ częstotliwości¹²¹ drgania¹¹² sterują końcowy²⁴¹ wzmacniacz¹⁴¹ mocy¹²¹, który²¹¹ zasila obwody¹⁴² anteny¹²¹.

C0071 Girulski R. Amatorskie urządzenia krótkofalowe i ich obsługa Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 13 17

Obwody¹¹² zasilające²¹² generator¹⁴¹ powinny być prawidłowo zaprojektowane²¹² pod⁶⁵ względem¹⁵¹ filtracji¹²¹ i odsprężenia. Z⁶² reguły¹²¹ pierwsze²¹² stopnie¹¹² nadajnika zasilane²¹² są⁵⁷ z⁶² osobnego²²¹ zasilacza. Lampa generatora i obwód¹¹¹ siatki¹²¹ sterującej²²¹ lampy¹⁴² separatora objęte²¹² są⁵⁷ wspólnym²⁵¹ ekranem eliminującym²⁵¹ sprzężenia¹⁴² z⁶⁵ pozostałymi stopniami nadajnika (szczególnie przy⁶⁶ pracy¹⁶¹ bez⁶² powielania). Nieznaczny²⁴¹ prąd¹⁴¹ siatki¹²¹ lampy¹²¹ generatora uzyskuje się⁴¹ [&]

C0072 Girulski R. Amatorskie urządzenia krótkofalowe i ich obsługa Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 78 9

Większe²¹¹ odchylenie¹¹¹ od⁶² powyższej²²¹ normy¹²¹ (zarówno w⁶⁴ dół¹⁴¹ jak⁹ i w⁶⁴ górę) — ze⁶² względu na⁶⁴ silnie obciążoną²⁴¹ prądem anodowym²⁵¹ katodę — prowadzi do⁶² szybkiej²²¹ utraty¹²¹ emisji¹²¹. Dlatego też zalecane²¹¹ jest⁵⁷ umieszczanie¹¹¹ w⁶⁶ nadajnikach większej²²¹ mocy¹²¹ oddzielnego²²¹ transformatora żarzeniowego²²¹ w pobliżu lamp końcowych²²² wzmacniacza mocy¹²¹. Unika się⁴¹ wtedy znacznego²²¹ spadku¹²¹ napięcia¹²¹ żarzenia¹²¹ na⁶⁶ długich²⁶² doprowadzeniach.

C0073 Girulski R. Amatorskie urządzenia krótkofalowe i ich obsługa Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 126 12

Przy⁶⁶ modulacji¹⁶¹ w⁶⁶ siatce zerowej²⁶¹ siatka ekranowa powinna być zasilana przez⁶⁴ opornik¹⁴¹ redukcyjny²⁴¹; zapobiega to⁴¹ przeciążeniu¹³¹ przy⁶⁶ ujemnych²⁶² szczytach modulacji¹²¹. Modulacja ta stosowana tylko w⁶⁶ przypadku¹⁶¹ pentod¹²² z⁶⁵ wyprowadzoną²⁵¹ na⁶⁶ cokole siatką zerową²⁵¹ odznacza⁵⁰¹ się małymi zniekształceniami. Inne²¹² parametry¹¹², na⁶⁴ przykład¹⁴¹ sprawność¹¹¹, zgodne są z⁶⁵ parametrami omówionymi poprzednio przy⁶⁶ opisie modulacji¹²¹ w⁶⁶ obwodzie siatki¹²¹ sterującej²²¹.

C0074 Girulski R. Amatorskie urządzenia krótkofalowe i ich obsługa Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 131 20

Istotą amatorskiej²²¹ łączności¹²¹ krótkofalowej²²¹ fonicznej²²¹ jest przekazanie¹¹¹ w⁶⁴ sposób¹⁴¹ całkowicie czytelny²⁴¹ całej²²¹ treści¹²¹ informacji¹²² składających się²²² na⁶⁴ normalne²⁴¹ QSO. Od⁶² modulacji¹²¹ nie jest⁵⁷ tu wymagana w⁶⁶ żadnym²⁶¹ razie¹⁶¹ radiofoniczna jakość¹¹¹ przenoszenia¹²¹, która zazwyczaj i tak byłaby zatracona w⁶⁶ wąskopasmowym²⁶¹ kanale odbiorczym²⁶¹ współczesnego²²¹ odbiornika komunikacyjnego²²¹. Poza⁶⁵ tym⁴⁵, jak⁹ już wiadomo, moc¹¹¹ wstęp bocznych²²² istotna jest w⁶⁶ przekazaniu¹⁶¹ informacji¹²¹.

C0075 Girulski R. Amatorskie urządzenia krótkofalowe i ich obsługa Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 158 9

Brakującą²⁴¹ falę nośną²⁴¹, niezbędną²⁴¹ z⁶² kolei¹²¹ w⁶⁶ procesie demodulacji¹²¹ odtwarza się⁴¹ w⁶⁶ odbiorniku za⁶⁵ pomocą lokalnego²²¹ generatora (BFO). Ponieważ w⁶⁶ amatorskich²⁶² odbiornikach nie przeprowadza się⁴¹ synchronizacji¹²¹ częstotliwości¹²¹ generatora pomocniczego²²¹ częstotliwością tłumioną²²¹ fali¹²¹ nośnej²²¹, staje⁵⁰¹ się możliwe²¹¹ maksymalne²¹¹ wytłumienie¹¹¹ fali¹²¹ nośnej²²¹ poniżej⁶² siedemdziesięciu³² decybeli. Brak¹¹¹ — emitowanej²²¹ fali¹²¹ nośnej²²¹ zapewnia eliminację zakłóceń typu interferencyjnego²²¹ od⁶² sygnałów sąsiednich²²² stacji¹²².

C0076 Girulski R. Amatorskie urządzenia krótkofalowe i ich obsługa Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 273 7dół

Przy⁶⁶ mieszanii¹⁶¹ sumacyjnym²⁶¹ w⁶⁶ pentodzie¹⁶¹ napięcie¹⁴¹ z⁶² heterodyny¹²¹ doprowadza się⁴¹ przez⁶⁴ niewielki²⁴¹ kondensator¹⁴¹ do⁶² siatki¹²¹ sterującej²²¹ lampy¹⁴². Taki²¹¹ proces¹¹¹ mieszania¹²¹ może⁵ spowodować promieniowanie¹⁴¹ energii¹²¹ wielkiej²²¹ częstotliwości¹²¹ heterodyny¹²¹ do⁶² anteny¹²¹, trzeba więc stopień¹⁴¹ mieszacza¹²¹ poprzedzić wstępnym²⁵¹ wzmacniaczem wielkiej²²¹ częstotliwości¹²¹. Mieszanie¹¹¹ sumacyjne²¹¹ może⁵ się odbywać⁵⁰¹ także w⁶⁶ układzie¹⁶¹ z⁶² rysunku¹²¹ czternaście do⁶² dwadzieścia cztery, w⁶⁶ którym²⁶¹ napięcie¹⁴¹ heterodyny¹²¹ doprowadza się⁴¹ do⁶² obwodu katodowego²²¹ mieszacza¹²¹.

C0077 Girulski R. Amatorskie urządzenia krótkofalowe i ich obsługa Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 320 5

Krytyczne²¹¹ jest też dobranie¹¹¹ oporności¹²¹ zespolonej²²¹ jaką²⁵¹ przedstawia cewka reakcyjna wraz z⁶⁵ kondensatorem i potencjometrem sprzęgającym²⁵¹ przy⁶⁶ częstotliwości¹⁶¹ roboczej²⁶¹ odbiornika. Oporność¹¹¹ ta powinna być⁵⁷ zbliżona do⁶² oporności¹²¹ wyjściowej²²¹ generatora w⁶⁶ odbiorniku tranzystorowym²⁶¹. Ilości¹⁴² zwojów cewki¹²¹ antenowej²²¹ oraz reakcyjnej²²¹ dobiera się⁴¹ zawsze mniejsze²⁴² od⁶² ilości¹²¹ zwojów cewki¹²¹ głównego²²¹ obwodu drgań, a to⁴¹ w⁶⁶ celu¹⁶¹ zapewnienia¹²¹ oscylacji¹²¹ o⁶⁶ częstotliwości¹⁶¹ zgodnej²⁶¹ z⁶⁵ [~] obwodu głównego²²¹.

C0078 Girulski R. Amatorskie urządzenia krótkofalowe i ich obsługa Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 339 6dół

Najwyższą²⁴¹ stabilność¹⁴¹ zapewniają układy¹¹² stabilizatorów elektronowych²²², w⁶⁶ których²⁶² zastosowane²¹² są⁵⁷ zarówno lampy¹¹² jak i neonówki¹¹² stabilizacyjne²¹². Stabilizatory¹¹² takie²¹² zapewniają stałość¹⁴¹ napięcia¹²¹ wyjściowego²²¹ większą²⁴¹ od⁶² jednego²²¹ procenta¹²¹, a w⁶⁶ przypadku¹⁶¹ bardziej rozbudowanych²²² układów — około⁸ zero¹¹¹ jedna²¹¹ dziesiąta¹¹¹ procenta¹²¹. Wygoda w⁶⁶ użyciu¹⁶¹ stabilizatorów elektronowych²²² polega na⁶⁶ łatwym²⁶¹ regulowaniu¹⁶¹ napięcia¹²¹ wyjściowego²²¹ w⁶⁶ stosunkowo szerokich²⁶² granicach.

C0079 Girulski R. Amatorskie urządzenia krótkofalowe i ich obsługa Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1963 354 1

Wypadkową²⁴¹ częstotliwość¹⁴¹ akustyczną²⁴¹ kontroluje się⁴¹ za⁶⁵ pomocą słuchawek i pomocniczego²²¹ wzmacniacza małej²²¹ częstotliwości¹²¹. Najmniejsza częstotliwość¹¹¹ dudnień odpowiada zgodności¹²¹ częstotliwości¹²¹ wzorcowej²²¹ z⁶⁵ częstotliwością badaną²⁵¹. Generator¹⁴¹ wzorcowy²⁴¹ wykonuje się⁴¹ zgodnie z⁶⁵ zaleceniami warunkującymi dużą²⁴¹ stabilność¹⁴¹ częstotliwości¹²¹ w⁶⁶ czasie i pod⁶⁵ wpływem zmian temperatury¹²¹. Pracuje on zwykle tylko w⁶⁶ jednym²⁶¹ paśmie częstotliwości¹²¹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹.

C0080 Wolszczak S. Amatorskie odbiorniki tranzystorowe Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1966 39 13

Do⁶² zasilania¹²¹ odbiorników lampowo-tranzystorowych²²² potrzebne²¹² są trzy³¹ baterie¹¹² o⁶⁶ napięciu¹⁶¹: półtora wolta¹²¹ do⁶² żarzenia¹²¹ lamp, sześćdziesiąt siedem i pół wolta¹²¹ do⁶² zasilania¹²¹ anod lamp oraz sześć wolt¹²² lub dziewięć wolt¹²² — do⁶² zasilania¹²¹ tranzystorów. Taka ilość¹¹¹ baterii¹²² — jak⁹ na⁶⁴ jeden²⁴¹ odbiornik¹⁴¹ — to⁴¹ sprawa trochę kłopotliwa. Baterię sześćdziesiąt siedem i pół można zastąpić przetwornicą tranzystorową²⁵¹ zasilaną²⁵¹ napięciem sześć lub dziewięć wolt¹²².

C0081 Wolszczak S. Amatorskie odbiorniki tranzystorowe Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1966 59 7

Punkt¹⁴¹ pracy¹²¹ tego²²¹ tranzystora ustala opornik¹¹¹ [~]. Opornik¹¹¹ ten²¹¹ w⁶⁶ przypadku¹⁶¹ zastosowania¹²¹ innego²²¹ tranzystora może⁵ mieć wartość¹⁴¹ od⁶² osiem i dwie dziesiąte do⁶² piętnastu³² [~]. Wzmocniona energia prądów małej²²¹ częstotliwości¹²¹ zostaje⁵⁷ przeniesiona przez⁶⁴ transformator¹⁴¹ do⁶² drugiego²²¹ stopnia pracującego²²¹ na⁶⁴ głośnik¹⁴¹. Wzmacniacz¹¹¹ małej²²¹ częstotliwości¹²¹ wykonany²¹¹ w⁶⁶ układzie¹⁶¹ [~] zapewnia dużą²⁴¹ stabilność¹⁴¹ pracy¹²¹ i duże²⁴¹ wzmocnienie¹⁴¹ mocy¹²¹.

C0082 Adamowicz Z., Fijałkowski W., Paczóska J. Telekopia — technika przesyłania obrazów MON 1963 45 21

Rozróżniamy dwa³⁴ zasadnicze²⁴² rozwiązania¹⁴² modulatora ekspozycji¹²¹: sygnał¹⁴¹ elektryczny²⁴¹ oddziaływania¹²¹ na⁶⁴ źródło¹⁴¹ światła¹²¹, zmieniając wypromieniowany²⁴¹ strumień¹⁴¹ świetlny²⁴¹. Takim²⁵¹ źródłem światła¹²¹ mogą być lampy¹¹² o⁶⁶ małej²⁶¹ bezwładności¹⁶¹ cieplnej²⁶¹, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ jarzeniowe²¹²; sygnał¹¹¹ elektryczny²¹¹ powoduje, że strumień¹¹¹ świetlny²¹¹ zostaje⁵⁷ po⁶⁶ drodze¹⁶¹ rozdzielony²¹¹ na⁶⁴ część¹⁴¹ tworzącą²⁴¹ plamkę świetlną²⁴¹ i część¹⁴¹ ulegającą²⁴¹ rozproszeniu¹³¹.

C0083 Adamowicz Z., Fijałkowski W., Paczóska J. Telekopia — technika przesyłania obrazów MON 1963 53 8

Obraz¹⁴¹ możemy tylko wtedy obserwować, gdy jest⁵⁷ on dostatecznie oświetlony²¹¹, wówczas odbijając część¹⁴¹ strumienia padającego²²¹ staje⁵⁰¹ się on wtórnym²⁵¹ źródłem światła¹²¹. O⁶⁶ wrażeniu¹⁶¹, jakie²⁴¹ wywołuje obraz¹¹¹, decyduje natężenie¹¹¹ oświetlenia¹²¹, barwa światła¹²¹ i warunki¹¹² obserwacji¹²¹. Omówienie¹¹¹ warunków jakości¹²¹ systemów telekopiowych²²² wymaga przypomnienia¹²¹ pojęć wielkości¹²² z⁶² teorii¹²¹ światła¹²¹.

C0084 Adamowicz Z., Fijałkowski W., Paczóska J. Telekopia — technika przesyłania obrazów MON 1963 61 14

W⁶⁶ przybliżeniu¹⁶¹ można ocenić zdolność¹⁴¹ rozdzielczą²⁴¹ systemu telekopiowego²²¹ na⁶⁶ podstawie¹⁶¹ znajomości¹²¹ lub gęstości¹²¹ rozwinięcia¹²¹ albo liczby¹²¹ elementów rozwinięcia¹²¹ przypadających²²² na⁶⁴ decymetr¹⁴¹ kwadratowy²⁴¹ obrazu. Przy⁶⁶ porównywaniu¹⁶¹ szybkości¹²¹ telekopiowania¹²¹ z⁶⁵ szybkością przekazywania¹²¹ znaków pisma¹²¹ w⁶⁶ telegrafii¹⁶¹ alfabetycznej²⁶¹ należy wzór¹⁴¹ określający²⁴¹ powierzchnię, zamienić wzorem określającym²⁵¹ liczbę słów na⁶⁴ godzinę. Zwykle przyjmuje się⁴¹ że na⁶⁴ jeden²⁴¹ decymetr¹⁴¹ kwadratowy²⁴¹ przekazanych²²² zostaje⁵⁷ około⁸ sto³¹ słów.

C0085 Adamowicz Z., Fijałkowski W., Paczóska J. Telekopia — technika przesyłania obrazów MON 1963 82 27

Znaczna amplituda pierwszego²²¹ przekroczenia¹²¹ wartości¹²¹ nie jest tak niebezpieczna jak⁹ oscylacje¹¹² następne²¹². W⁶⁶ pewnym²⁶¹ stopniu może⁵ być nawet pożądana, gdyż dzięki⁶³ niemu lepiej podkreślone²¹² zostają⁵⁷ zarysy¹¹² obrazu. Warunki¹¹² stawiane²¹² transmisji¹³¹ telekopiowej²³¹ dopuszczają na ogół przekroczenie¹⁴¹ od⁶² dziesięciu³² procent¹²² do⁶² piętnastu³² procent¹²². Natomiast amplitudy¹¹² następnych²²² oscylacji¹²², jeżeli nie mają być przyczyną zwielokrotnienia¹²¹ zarysów, nie powinny przekraczać pięć³⁴ procent¹²².

C0086 Adamowicz Z., Fijałkowski W., Paczóska J. Telekopia — technika przesyłania obrazów MON 1963 168 18

CCIF nie precyzuje ogólnie obowiązujących²²² warunków dotyczących²²² zniekształceń tłumieniowych²²² w⁶⁶ kanałach telefonicznych²⁶² węższych²⁶² od⁶² trzystu³² do trzech³² tysięcy czterystu³² herców. Pewną²⁴¹ ogólną²⁴¹ informację jakiej²²¹ charakterystyki¹²¹ można się spodziewać⁵⁰¹ na⁶⁶ tego²²¹ rodzaju¹²¹ kanałach daje rysunek¹¹¹, który²¹¹ przedstawia wymagania¹⁴² stawiane²⁴² przez⁶⁴ CCIF dla⁶² kanałów telefonicznych²²² naturalnych²²² do⁶² transmisji¹²¹ telegrafii¹²¹ wielokrotnej²²¹.

C0087 Adamowicz Z., Fijałkowski W., Paczóska J. Telekopia — technika przesyłania obrazów MON 1963 205 19

Wpływ¹⁴¹ na⁶⁴ nią⁴⁴ mają również warunki¹¹² naświetlenia¹²¹ i warunki¹¹² obróbki¹²¹ chemicznej²²¹. Warunki¹¹² naświetlenia¹²¹ są to⁴¹: czas¹¹¹ naświetlenia¹²¹; skład¹¹¹ spektralny²¹¹ promieniowania¹²¹; przerwy¹¹² w⁶⁶ czasie naświetlania¹²¹; temperatura w⁶⁶ czasie naświetlania¹²¹; czas¹¹¹ pozostawiania¹²¹ obrazu utajonego²²¹ w⁶⁶ stanie¹⁶¹ niewywoływany²⁶¹. Do⁶² warunków obróbki¹²¹ chemicznej²²¹ zalicza się⁴¹: skład¹⁴¹ chemiczny²⁴¹ wywołacza¹²¹, temperaturę wywołacza¹²¹, szybkość¹⁴¹ poruszania się¹²¹ wywołacza¹²¹ w⁶⁶ stosunku¹⁶¹ do⁶² obrabianej²²¹ emulsji¹²¹, [&]

C0088 Adamowicz Z., Fijałkowski W., Paczóska J. Telekopia — technika przesyłania obrazów MON 1963 232 3

Nowością tego²²¹ układu w⁶⁶ stosunku¹⁶¹ do⁶² opisanych²²² poprzednio jest umieszczenie¹¹¹ obciążenia¹²¹ lampy¹²¹, jakie²⁴¹ stanowi⁵ oscylograf¹¹¹ lusterkowy²¹¹, w⁶⁶ obwodzie katodowym²⁶¹ lampy¹²¹ wzmacniacza¹²¹. W⁶⁶ omawianym²⁶¹ układzie daje się⁴¹ zauważyć szczególnie²⁴¹ dbałość¹⁴¹ o⁶⁴ odpowiedni dobór¹⁴¹ (za⁶⁵ pomocą napięć pomocniczych²²² warunków pracy¹²¹ układu). Potencjometrem ustala się⁴¹ początkowe²⁴¹ wychylenie¹⁴¹ lusterka¹²¹ oscylografu. Wychylenie¹¹¹ to²¹¹ odpowiada początkowej²³¹ wartości¹³¹ gęstości¹²¹ optycznej²²¹ zaczernienia¹²¹, [&]

C0089 Adamowicz Z., Fijałkowski W., Paczóska J. Telekopia — technika przesyłania obrazów MON 1963 297 35

Doświadczalne²¹² badania¹¹² tego²²¹ układu optycznego²²¹ wykazały szereg¹⁴¹ jego⁴² zalet w⁶⁶ porównaniu¹⁶¹ ze⁶⁵ zwykłymi układami optycznymi, jednocześnie jednak wynikły⁵ znaczne²¹² zniekształcenia¹¹² kształtu i zwiększenie¹¹¹ wymiaru elementów rozwinięcia¹²¹ na⁶⁶ skrajach linii¹²¹ rozwinięcia¹²¹. Przyczyną tego⁴² jest dystorsja, powstająca wskutek⁶² dużego²²¹ nachylenia¹²¹ promieni na⁶⁶ skraju¹⁶¹ linii¹²¹ rozwinięcia¹²¹, która jest szczególnie zauważalna przy⁶⁶ zastosowaniu¹⁶¹ obiektów o⁶⁶ krótkich²⁶² ogniskowych¹⁶².

C0090 Adamowicz Z., Fijałkowski W., Paczóska J. Telekopia — technika przesyłania obrazów MON 1963 324 3

Generatory¹¹² RC z⁶⁵ przesuwaniem fazy¹²¹ są⁵⁷ w⁶⁶ szczególności¹⁶¹ niezastąpione²¹² w⁶⁶ układach dzielnic¹⁶¹ ków, gdy częstotliwość¹¹¹ wyjściowa jest niższa od⁶² dziesięciu³² herców. W⁶⁶ tym²⁶¹ zakresie inne²¹² metody¹¹² są niepewne²¹² albo wymagają elementów o⁶⁶ wielkich²⁶² wymiarach. Różnice¹¹² w⁶⁶ stosunku¹⁶¹ do⁶² zwykłych²²² generatorów¹²² RC polegają na⁶⁶ użyciu¹⁶¹ pojemności¹⁶¹ [~] i [~] i na⁶⁶ punkcie¹⁶¹ pracy¹²¹ lampy¹²¹.

C0091 Burakowski T., Giziński J., Sala A. Podczerwień i jej zastosowanie MON 1963 23 23

Przeprowadzając pomiary¹⁴² energii¹²¹ wypromieniowanej²²¹ przez⁶⁴ ciało¹⁴¹ doskonale czarne²⁴¹ przy⁶⁶ kilku³⁶ różnych²⁶² temperaturach zauważymy, że na⁶⁴ pewne²⁴² zakresy¹⁴² długości¹²¹ fal przypadają największe²¹² ilości¹¹² energii¹²¹. Mówimy wtedy, że na⁶⁴ dany²⁴¹ zakres¹⁴¹ fal przypada maksimum¹¹¹ promieniowania¹²¹. Z⁶² wykresu przedstawiającego²²¹ widmowy²⁴¹ rozkład¹⁴¹ mocy¹²¹ promieniowania¹²¹ ciała¹²¹ doskonale czarnego²²¹ przy⁶⁶ różnych²⁶² temperaturach widzimy, że każda krzywa¹¹¹ ma wyraźne²⁴¹ maksimum¹⁴¹.

C0092 Burakowski T., Giziński J., Sala A. Podczerwień i jej zastosowanie MON 1963 70 1?

Metoda wyparowania¹²¹ polega na⁶⁶ utrwalaniu¹⁶¹ obrazu, jaki²⁴¹ daje promieniowanie¹¹¹ podczerwone²¹¹, na⁶⁶ bardzo cienkich²⁶² warstwach kamfory¹²¹, naftalenu lub oleju parafinowanego²²¹ naniesionych²⁶² na⁶⁴ koloidalną²⁴¹ błonkę. Błonna taka, zaczerwieniona z⁶² drugiej²²¹ strony¹²¹, umieszczona jest⁵⁷ w⁶⁶ naczyniu¹⁶¹ z⁶⁵ parą nasyconą²⁵¹ kamfory¹²¹ lub naftalenu. Promieniowanie¹¹¹ podczerwone²¹¹ po⁶⁶ przejściu¹⁶¹ przez⁶⁴ odpowiedni²⁴¹ układ¹⁴¹ optyczny²⁴¹ jest⁵⁷ odbierane²¹¹ przez⁶⁴ zaczerwienioną²⁴¹ powierzchnię warstwy¹²¹.

C0093 Burakowski T., Giziński J., Sala A. Podczerwień i jej zastosowanie MON 1963 84 30

Ze⁶² względu na⁶⁴ mechanizm¹⁴¹ fotoprzewodnictwa¹²¹ możemy je⁴⁴ podzielić na⁶⁴ oporniki¹⁴² fotoelektryczne²⁴² samoistne²⁴² — gdy pod⁶⁵ wpływem pochłanianego²²¹ promieniowania¹²¹ elektron¹¹¹ przechodzi z⁶² pasma¹²¹ podstawowego²²¹ do⁶² pasma¹²¹ przewodnictwa¹²¹, i oporniki¹⁴² fotoelektryczne²⁴² domieszkowe²⁴² — gdy elektron¹¹¹ pochłaniając kwant¹⁴¹ promieniowania¹²¹ przechodzi z⁶² pasma podstawowego²²¹ na⁶⁴ poziom¹⁴¹ akceptorowy²⁴¹ lub też z⁶² poziomu¹²¹ donorowego²²¹ do⁶² pasma¹²¹ przewodnictwa¹²¹.

C0094 Burakowski T., Giziński J., Sala A. Podczerwień i jej zastosowanie MON 1963 99 7

To²⁴¹ samo⁴⁴ można powiedzieć o⁶⁶ rozpraszaniu¹⁶¹ promieniowania¹²¹ przez⁶⁴ substancję. Na⁶⁴ przykład¹⁴¹ rozproszenie¹¹¹ promieniowania¹²¹ w⁶⁶ powietrzu¹⁶¹ jest odwrotnie proporcjonalne²¹¹ do⁶² czwartej²²¹ potęgi¹²¹ długości¹²¹ fali¹²¹, a maksymalne²¹¹ rozproszenie¹¹¹ następuje wtedy, gdy długość¹¹¹ fali¹²¹ jest równa²¹¹ promieniowi¹³¹ rozpraszającej²²¹ cząsteczki¹²¹ powietrza¹²¹. Przy⁶⁶ przechodzeniu¹⁶¹ promieniowania¹²¹ przez⁶⁴ cienkie²⁴² warstwy¹⁴² ciał stałych²²², cieczy¹²² i gazów rozproszenie¹⁴¹ możemy zaniedbać w⁶⁶ stosunku¹⁶¹ do⁶² promieniowania¹²¹ przepuszczonego²²¹.

C0095 Burakowski T., Giziński J., Sala A. Podczerwień i jej zastosowanie MON 1963 137 23

Często w⁶⁶ celu¹⁶¹ uzyskania¹²¹ dużej²²¹ zdolności¹²¹ rozdzielczej²²¹ używa się⁴¹ w⁶⁶ spektrofotometrach siatek dyfrakcyjnych²²². Na⁶⁴ siatkę dyfrakcyjną²⁴¹ skierowuje się⁴¹ zazwyczaj nie cały²⁴¹ strumień¹⁴¹ promieniowania¹²¹, to znaczy strumień¹⁴¹ o⁶⁶ składzie widmowym²⁶¹ takim²⁶¹, jak⁹ emituje źródło¹¹¹, a pewien²⁴¹ jego⁴² zakres¹⁴¹, który²¹¹ został⁵⁷ uprzednio wybrany²¹¹ za⁶⁵ pomocą pryzmatu. W⁶⁶ tym²⁶¹ przypadku¹⁶¹ pryzmat¹¹¹ spełnia jak gdyby rolę wstępnego²²¹ segregatora promieniowania¹²¹.

C0096 Burakowski T., Giziński J., Sala A. Podczerwień i jej zastosowanie MON 1963 152 12

Spektrofotometry¹⁴² na⁶⁴ podczerwień¹⁴¹ wykorzystuje także nowoczesny²¹¹ przemysł¹¹¹ spożywczy²¹¹. Używa się⁴¹ ich⁴² tutaj do⁶² identyfikowania¹²¹ analizy¹²¹ węglowodanów, witamin, olejów i różnych²²² składników w⁶⁶ produktach spożywczych²⁶², bada się⁴¹ zawartość¹⁴¹ krochmalu w⁶⁶ produktach mięsnych²⁶², wykrywa się⁴¹ zarazki¹⁴² lub skażenia¹⁴² w⁶⁶ różnych²⁶² owocach, jarzynach i tym²³² podobne²⁴².

C0097 Burakowski T., Giziński J., Sala A. Podczerwień i jej zastosowanie MON 1963 194 7

Dotychczasowe²¹¹ wykorzystanie¹¹¹ promienników podczerwieni¹²¹ do⁶² ogrzewania¹²¹ pomieszczeń nie znalazło jeszcze tak szerokiego²²¹ zastosowania¹²¹, jakby można było⁵⁴ tego⁴² oczekiwać. Nie ma zresztą się co⁸ dziwić⁵⁰¹, gdyż jest stosunkowo nowa metoda ogrzewania¹²¹. Ponadto nie we⁶⁶ wszystkich²⁶² krajach produkuje się⁴¹ cały²⁴¹ asortyment¹⁴¹ promienników podczerwieni¹²¹.

C0098 Burakowski T., Giziński J., Sala A. Podczerwień i jej zastosowanie MON 1963 210 26

Promienniki¹⁴² podczerwieni¹²¹ stosuje się⁴¹ również do⁶² celów laboratoryjnych²²² przy⁶⁶ badaniu¹⁶¹ nagrzewania się¹²¹ pokryć¹²² kadłubów samolotów i raket. W⁶⁶ tym²⁶¹ celu¹⁶¹ gotowe²⁴² elementy¹⁴² pokrycia¹²¹ lub nawet gotowe²⁴² konstrukcje¹⁴² samolotów lub raket poddaje się⁴¹ nagrzewaniu¹³¹ promiennikowemu do⁶² temperatury¹²¹ zmierzonej²²¹ uprzednio w⁶⁶ tunelu¹⁶¹ aerodynamicznym²⁶¹, badając przy⁶⁶ tym⁴⁶ wytrzymałość¹⁴¹ napromienionego²²¹ elementu. Na⁶⁶ rysunku¹⁶¹ pokazano nagrzewanie¹⁴¹ elementu kadłuba samolotu przez⁶⁴ specjalną²⁴¹ nagrzewkę z⁶⁵ promiennikami kwarcowymi.

C0099 Burakowski T., Giziński J., Sala A. Podczerwień i jej zastosowanie MON 1963 272 20

Wymuszanie¹⁴¹ luminescencji¹²¹ przez⁶⁴ promieniowanie¹⁴¹ podczerwone²⁴¹ zaczęto stosować do⁶² celów technicznych²²² zwłaszcza wojskowych²²² dopiero w⁶⁶ latach drugiej²²¹ wojny¹²¹ światowej²²¹. W⁶⁶ odróżnieniu¹⁶¹ od⁶² opisanej²²¹ wyżej metody¹²¹, tutaj promieniowanie¹¹¹ podczerwone²¹¹ nie wygasa, a wymusza luminescencję uprzednio wzbudzonego²²¹ podobnie jak⁹ w⁶⁴ poprzedni²⁴¹ sposób¹⁴¹ luminoforu¹²¹. Płytkę z⁶⁵ luminoforem styka się⁴¹ potem⁸ z⁶⁵ błoną lub płytą panchromatyczną²⁴¹ i otrzymuje się⁴¹ na⁶⁶ nich⁴⁶ diapozytywy¹⁴².

C0100 Węgrzyn B. Modelarstwo raketowe MON 1963 11 7

Najlepszym²⁵¹ tego⁴² dowodem może⁵ być fakt¹¹¹, iż rakietę porusza⁵⁰¹ się w⁶⁶ próżni¹⁶¹ o wiele łatwiej niż⁹ w⁶⁶ powietrzu¹⁶¹, ponieważ nie działa⁵ na⁶⁴ nią⁴⁴ czynnik¹¹¹ hamujący²¹¹ jej⁴² lot¹⁴¹ opór¹¹¹ powietrza¹²¹. Lot¹¹¹ rakiety¹²¹ odbywa⁵⁰¹ się na⁶⁶ zasadzie¹⁶¹ zjawiska¹²¹ odrzutu. Zasadę odrzutu po⁶⁴ raz¹⁴¹ pierwszy²⁴¹ sformułował teoretycznie w⁶⁶ jednym²⁶¹ ze⁶² swoich²²² praw¹²² dynamiki¹²¹ uczony¹¹¹ angielski²¹¹ Izaak Newton, [&]

C0101 Węgrzyn B. Modelarstwo raketowe MON 1963 25 19

Szkolenie¹¹¹ modelarzy¹²² raketowych²²² w⁶⁶ poszczególnych²⁶² klasach odbywa⁵⁰¹ się w⁶⁶ modelarniach szkolnych²⁶² lub przykładowych²⁶². Coraz częściej szkolenie¹⁴¹ przeprowadza się⁴¹ także w⁶⁶ modelarniach wielobranżowych²⁶², w⁶⁶ których²⁶² obok⁶² szkolenia¹²¹ w⁶⁶ zakresie modelarstwa¹²¹ raketowego²²¹ odbywają⁵⁰¹ się zajęcia¹¹² w⁶⁶ zakresie modelarstwa¹²¹ przemysłowego²²¹, kołowego²²¹ okrętowego²²¹ oraz lotniczego²²¹.

C0102 Węgrzyn B. Modelarstwo raketowe MON 1963 59 16

Gdy prędkość¹¹¹ powstawania¹²¹ gazu będzie⁵⁶ równoważyć⁵¹¹ się z⁶⁵ prędkością wpływów, wówczas ciśnienie¹¹¹ w⁶⁶ komorze¹⁶¹ spalania¹²¹ będzie⁵⁶ utrzymywało⁵²¹ się na⁶⁶ równym²⁶¹ poziomie. Jeżeli prędkości¹¹² te²¹² nie pozostają w⁶⁶ równowadze¹⁶¹ wówczas ciśnienie¹¹¹ może⁵ maleć lub rosnać, przy⁶⁶ czym⁴⁶ groźny²¹¹ jest wzrost¹¹¹ ciśnienia¹²¹, który²¹¹ prowadzi często bezpośrednio do⁶² zerwania się¹²¹ silnika.

C0103 Węgrzyn B. Modelarstwo raketowe MON 1963 100 1

Przy⁶⁶ czym⁴⁶ okazuje⁵⁰¹ się, że w⁶⁴ miarę wzrostu wydłużeń modelu powyżej⁶² wartości¹²¹ sześć i cztery dziesiąte¹¹² opór¹¹¹ czołowy²¹¹ staje⁵⁰¹ się coraz większy²¹¹. Wreszcie dla⁶² wydłużenia¹²¹ modelu położenie¹¹¹ maksymalnego²²¹ przekroju nieznacznie tylko wpływa na⁶⁴ wartość¹⁴¹ współczynnika oporu [~] [&]

C0104 Węgrzyn B. Modelarstwo raketowe MON 1963 145 1

Konstrukcje¹¹² modelarskich²²² wyrzutni¹²² raketowych²²² odznaczają⁵⁰¹ się dużą²⁵¹ różnorodnością rozwiązań. Przyjmując za⁶⁴ kryterium¹⁴¹ podziału długości¹⁴¹, wyrzutnie¹⁴² możemy podzielić na⁶⁴ zerowe²⁴² oraz rozbiegowe²⁴². Wyrzutnia zerowa jest to⁴¹ wyrzutnia o⁶⁶ zerowej²⁶¹ długości¹⁶¹ prowadnic. Rakietę spoczywa na⁶⁶ takiej²⁶¹ wyrzutni¹⁶¹ w⁶⁶ trzech³⁶ punktach. W⁶⁶ dwóch³⁶ przednich²⁶² jest⁵⁷ swobodnie podparta, natomiast w⁶⁶ trzecim²⁶¹, tylnym²⁶¹ punkcie umocowana jest⁵⁷ za⁶⁵ pomocą zamka, regulującego²²¹ moment¹⁴¹ startu.

C0105 Węgrzyn B. Modelarstwo raketowe MON 1963 148 8

Zbliżona pod⁶⁵ względem budowy¹²¹ do⁶² poprzednich²²² wyrzutni¹²² jest⁵⁷ wyrzutnia pokazana na⁶⁶ rysunku¹⁶¹. Składa⁵⁰¹ się ona z⁶² czterech³² prowadnic listowych²²² z⁶² drewna¹²¹ o⁶⁶ zmiennym²⁶¹ przekroju¹⁶¹, usztywnionych²²² trzema kwadratowymi obejmami metalowymi. Całość¹¹¹ spoczywa na⁶⁶ drewnianej²⁶¹ podstawie¹⁶¹ połączonej²⁶¹ na stałe. Dla⁶² zapewnienia¹²¹ stateczności¹²¹ wyrzutni¹²¹ wykorzystano cztery³⁴ naciągi¹⁴² linowe²⁴².

C0106 Gorecki M. Wojskowe pojazdy terenowe MON 1963 104 13

Samochód¹¹¹ ma aluminiowe²⁴¹ samonośne²⁴¹ nadwozie¹⁴¹, w⁶⁶ którego²²¹ tylnej²⁶¹ części¹⁶¹ umieszczony²¹¹ jest⁵⁷ czterocylindrowy²¹¹ silnik¹¹¹ chłodzony²¹¹ powietrzem. Zespół¹¹¹ bieżny²¹¹, układ¹¹¹ przenoszenia¹²¹ napędu, silnik¹¹¹ i osprzęt¹¹¹ elektryczny²¹¹ są hermetyczne²¹². Dla⁶² wyeliminowania¹²¹ zakłóceń radiowych²²² instalacja elektryczna jest⁵⁷ ekranowana.

C0107 Gorecki M. Wojskowe pojazdy terenowe MON 1963 135 10

W⁶⁶ skrzynce¹⁶¹ rozdzielczej²⁶¹ wmontowane²¹¹ jest⁵⁷ tylne²¹¹ koło¹¹¹, które²¹¹ zabezpiecza automatyczne²⁴¹ wyłączenie¹⁴¹ przedniej²²¹ osi¹²¹ napędowej²²¹ samochodu podczas⁶² jazdy¹²¹ do⁶² przodu w⁶⁶ dobrych²⁶² warunkach drogowych²⁶². Przy⁶⁶ wyłączeniu¹⁶¹ biegu¹²¹ wstecznego²²¹ włączane²¹² są⁵⁷ automatyczne²¹² napędy¹¹² osi¹²¹ przedniej²²¹ i tylnych²²². Napęd¹¹¹ na⁶⁴ osi¹⁴¹ przednią²⁴¹ przekazywany²¹¹ jest⁵⁷ przez⁶⁴ przekładnię¹⁴² o⁶⁶ większym²⁶¹ położeniu¹⁶¹ od⁶² przekładni¹²¹ osi¹²² tylnych²²².

C0108 Gorecki M. Wojskowe pojazdy terenowe MON 1963 151 12

[i] mechanizmy¹¹² kierownicze²¹² zębatkowe²¹² i wspomagane²¹² hydraulicznie. Koła¹¹² ogumione²¹² resorowane²¹² są⁵⁷ za⁶⁵ pomocą zwykłych²²² podwójnych²²² sprężyn śrubowych²²², w⁶⁶ których²⁶² umieszczone²¹² są⁵⁷ amortyzatory¹¹² teleskopowe²¹². Zarówno sprężyny¹¹², jak⁹ i amortyzatory¹¹² znajdują⁵⁰¹ się na zewnątrz pancernego²²¹ kadłuba samochodu. Koła¹¹² środkowe²¹² są⁵⁷ resorowane²¹² i automatyzowane²¹² przez⁶⁴ niewielkie²⁴² cylindry¹⁴² hydrauliczno-pneumatyczne²⁴² przeznaczone²⁴² również do⁶² puszczenia¹²¹ i unoszenia¹²¹ kół.

C0109 Gorecki M. Wojskowe pojazdy terenowe MON 1963 184 15

Niestety, mimo⁶² swych²²² niewątpliwych²²² zalet terenowych²²², koszty¹¹² produkcji¹²¹ takich²²² pojazdów są olbrzymie²¹², na⁶⁴ skutek¹⁴¹ czego⁴² większość¹¹¹ podobnych²²² rozwiązań pozostaje zazwyczaj w⁶⁶ fazie¹⁶¹ doświadczalnej²⁶¹. Jak⁹ kosztowne²¹² są tego²²¹ rodzaju¹²¹ pojazdy¹¹², świadczy fakt¹¹¹, iż jedna²¹¹ opona pociągu-giganta kosztuje około⁸ sześć³⁴ tysięcy dolarów.

C0110 Lew J. Sto wcieleń żyroskopu MON 1963 21 14

Wychylenie się¹¹¹ osi¹²¹ ziemskiej²²¹ pod⁶⁵ działaniem precesji¹²¹ na⁶⁶ przestrzeni¹⁶¹ tysiącleci¹²² zmienia obraz¹⁴¹ nieba¹²¹, obserwowanego²²¹ z⁶² danego²²¹ punktu kuli¹²¹ ziemskiej²²¹. Ze⁶² starych²²² opisów nieba¹²¹ można się na⁶⁴ przykład¹⁴¹ dowiedzieć⁵⁰¹, że przed⁶⁵ dwoma tysiącami lat gwiazdozbiór¹¹¹ Wielkiej²²¹ Niedźwiedzicy świecił w⁶⁶ południowej²⁶¹ Grecji¹⁶¹ wysoko na⁶⁶ niebie.

C0111 Lew J. Sto wcieleń żyroskopu MON 1963 36 7

Wirnik¹¹¹ żyroskopu wraz z⁶⁵ układem zawieszenia¹²¹, a więc z⁶⁵ wszystkimi obrotowymi ramkami, nazywa⁵⁰¹ się węzłem lub podzespołem żyroskopowym²⁶¹. Podzespół¹¹¹ żyroskopowy²¹¹ jest podstawowym²⁵¹ elementem przyrządu żyroskopowego²²¹ — jego⁴² sercem. Dlatego też specjalna uwaga przy⁶⁶ budowie¹⁶¹ i produkcji¹⁶¹ przyrządów żyroskopowych²²² zwrócona jest⁵⁷ na⁶⁴ ten²⁴¹ właśnie podzespół¹⁴¹.

C0112 Lew J. Sto wcieleń żyroskopu MON 1963 123 5

Układ¹¹¹ żyropilota utrzymuje ster¹⁴¹ w⁶⁶ niezmiennym²⁶¹ położeniu¹⁶¹. Jeżeli okręt¹¹¹ zejdzie z⁶² nakazanego²²¹ kursu, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ pod⁶⁵ wpływem silnego²²¹ uderzenia¹²¹ bocznej²²¹ fali¹²¹, wówczas sytuacja w⁶⁶ układzie¹⁶¹ ulegnie zmianie¹³¹. Styk¹¹¹ ruchomy²¹¹ znajdzie⁵⁰¹ się na⁶⁶ jednym²⁶¹ z⁶² pierścieni¹²² i zewrze obwód¹⁴¹ lewego²²¹ lub prawego²²¹ uzwojenia¹²¹ silnika.

C0113 Jaśtak Z. Skażenia promieniotwórcze, chemiczne, biologiczne MON 1963 49 9

Wybuch¹¹¹ drugiej²²¹ wojny¹²¹ światowej²²¹ zastał Niemców¹⁴² doskonale przygotowanych²⁴² do⁶² wojny¹²¹ chemicznej²²¹. W⁶⁶ szeregu¹⁶¹ dokumentów zdobytych²²² po⁶⁶ kapitulacji¹⁶¹ faszystowskich²²² Niemiec¹²² omawiane²¹² były⁵⁷ sposoby¹¹² stosowania¹²¹ środków trujących²²² za⁶⁵ pomocą artylerii¹²¹, moździerzy i wyrzutni¹²² oraz mówiło się⁴¹ zupełnie wyraźnie o⁶⁶ szeroko rozwiniętych²⁶² przygotowaniach do⁶² wojny¹²¹ chemicznej²²¹.

C0114 Jaśtak Z. Skażenia promieniotwórcze, chemiczne, biologiczne MON 1963 158 29

W⁶⁶ wypadku¹⁶¹ porażenia¹²¹ nosa i gardła¹²¹ trzeba przepłukać je⁴⁴ czystą²⁵¹ wodą, a po⁶⁶ wyjściu¹⁶¹ z⁶² rejonu¹²¹ skażonego²²¹ wyjąć z⁶² indywidualnego²²¹ pakietu¹²¹ przeciwchemicznego²²¹ ampulkę z⁶⁵ mieszaniną przeciwdymną²⁵¹, zgnieść ją⁴⁴ i wachać zawartość¹⁴¹ przez⁶⁴ trzy³⁴ minuty¹⁴²; po⁶⁶ pięciu³⁶, dziesięciu³⁶ minutach wykorzystuje się⁴¹ drugą²⁴¹ ampulkę.

C0115 Jaśtak Z. Skażenia promieniotwórcze, chemiczne, biologiczne MON 1963 159 28

Następnie zdjąć maskę rozpiąć odzież¹⁴¹ i, w⁶⁶ razie¹⁶¹ konieczności¹²¹, zastosować sztuczne²⁴¹ oddychanie¹⁴¹. Jeżeli są ampułki¹¹² z⁶⁵ odtrutkami w⁶⁶ woreczkach z⁶² gazy¹²¹, to⁹ już przy⁶⁶ pierwszych²⁶² objawach porażenia¹²¹ należy je⁴⁴ rozgnieść i włożyć pod⁶⁴ maskę poszkodowanego¹²¹ tak, aby⁹ oddychał parami cieczy¹²¹ znajdującej się²²¹ w⁶⁶ ampułce¹⁶¹.

C0116 Burakowski T., Giziński J., Sala A. Podczerwień i jej zastosowanie MON 1963 341 16

Przy⁶⁶ wykorzystaniu¹⁶¹ bezpośrednich²²² metod fotografii¹²¹ w⁶⁶ podczerwieni¹⁶¹ odległość¹¹¹ fotografowania¹²¹ zwiększa⁵⁰¹ się dwa³⁴ do⁶² trzech³² razy¹²² w⁶⁶ porównaniu¹⁶¹ z⁶⁵ fotografowaniem w⁶⁶ zakresie widzialnym²⁶¹ przy⁶⁶ wykonywaniu¹⁶¹ zdjęć podczas⁶² lekkiej²²¹ mgiełki¹²¹. Natomiast w⁶⁶ czasie gęstej²²¹ mgły¹²¹, podczas⁶² deszczu i śniegu oraz przy⁶⁶ wykonywaniu¹⁶¹ zdjęć pod⁶⁴ słońce¹⁴¹ metody¹¹² fotografii¹²¹ w⁶⁶ podczerwieni¹⁶¹ nie dają lepszych²²² wyników niż fotografowanie¹¹¹ w⁶⁶ zakresie widzialnym²⁶¹.

C0117 Burakowski T., Giziński J., Sala A. Podczerwień i jej zastosowanie MON 1963 406 20

Pociski¹⁴² odrzutowe²⁴² z⁶⁵ głowicami samonaprowadzającymi na⁶⁴ podczerwień¹⁴¹ stosuje się⁴¹ do⁶² zwalczania¹²¹ załogowych²²² i bezzałogowych²²² aparatów latających²²² a więc samolotów, samolotów-pocisków, bezzałogowych²²² samolotów rozpoznawczych²²² i wreszcie do⁶² zwalczania¹²¹ najgroźniejszych²²² ze⁶² wszystkich²²² środków napadu powietrznego²²¹ — balistycznych²²² pocisków raketowych²²².

C0118 Burakowski T., Giziński J., Sala A. Podczerwień i jej zastosowanie MON 1963 445 17

Z⁶² czasów drugiej²²¹ wojny¹²¹ światowej²²¹ znane²¹² są⁵⁷ przypadki¹¹², gdy w⁶⁶ czołgu¹⁶¹ znajdował⁵⁰¹ się tylko przetwornik¹¹¹ obrazu, natomiast potężny²¹¹ reflektor¹¹¹ podczerwieni¹²¹ był⁵⁷ umocowany²¹¹ na⁶⁶ towarzyszącym²⁶¹ czołgowi¹³¹ transporterze opancerzonym²⁶¹. Przy⁶⁶ takim²⁶¹ rozwiązaniu¹⁶¹ zasięg¹¹¹ noktowizora był znaczny²¹¹, gdyż przekraczał dwa³⁴ tysiące¹⁴² metrów, jednak odpowiednie²¹¹ współdziałanie¹¹¹ transportera z⁶⁵ czołgiem w⁶⁶ nocy¹⁶¹, w⁶⁶ warunkach bojowych²⁶², było dość trudne²¹¹. Tego²²¹ typu noktowizory¹⁴² stosowali Niemcy¹¹².

C0119 Burakowski T., Giziński J., Sala A. Podczerwień i jej zastosowanie MON 1963 453 12

Podstawową²⁵¹ wadą dotychczas stosowanych²²² noktowizorów z⁶⁵ przetwornikami próżniowymi jest to⁴¹, że reflektor¹¹¹ „oświetlający²¹¹” teren¹⁴¹ w⁶⁶ dużym²⁶¹ stopniu demaskuje stanowisko¹⁴¹ obserwatora¹²¹, gdy tylko nieprzyjaciel posiada odpowiednie²⁴² przyrządy¹⁴² do⁶² wykrywania¹²¹ promieniowania¹²¹ podczerwonego²²¹. Reflektor¹¹¹ noktowizyjny²¹¹ oświetlający²¹¹ teren¹⁴¹ za⁶⁵ pomocą promieniowania¹²¹ podczerwonego²²¹ może⁵ być⁵⁷ wykryty²¹¹ z⁶² odległości¹²¹ kilkakrotnie większej²²¹ od⁶² tej²²¹, na⁶⁴ jaką²⁴¹ dany²¹¹ noktowizor¹¹¹ jest zdolny²¹¹ do⁶² obserwacji¹²¹.

C0120 Sosiński R. Rozmowy o technice LSW 1965 29? 4

Wysokość¹¹¹ z⁶² jakiej²²¹ spływa woda, czyli różnica poziomów w⁶⁶ górnym²⁶¹ i dolnym²⁶¹ biegu¹⁶¹ wody¹²¹, odpowiada napięciu¹³¹ elektrycznemu. A więc w⁶⁶ porównaniu¹⁶¹ naszym²⁶¹ metry¹¹² wysokości¹²¹ odpowiadają woltom¹³². Na⁶⁴ pytanie¹⁴¹ ile³⁴ koni mechanicznych²²² daje takie²¹¹ koło¹¹¹ wodne²¹¹, technik¹¹¹ odpowiada: trzeba pomnożyć ilość¹⁴¹ (ciężar¹⁴¹) wody¹²¹ spływającej²²¹ w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ sekundy¹²¹ przez⁶⁴ wysokość¹⁴¹ spadku¹²¹. Jeśli ciężar¹⁴¹ wyrazimy w⁶⁶ kilogramach, a wysokość¹⁴¹ w⁶⁶ metrach, to⁹ moc¹⁴¹ koła¹²¹ wodnego²²¹ otrzymamy w⁶⁶ kilogramometrach na⁶⁴ sekundę.

C0121 Kopacz J. Czy latanie jest bezpieczne? MON 1963 125 19

Napotykać w⁶⁶ czasie¹⁶¹ lotu na⁶⁴ niebezpieczne²⁴² warunki¹⁴² atmosferyczne²⁴², załoga może⁵ powziąć właściwą²⁴¹ decyzję tylko wówczas, jeśli będzie⁵⁶ znała⁵² fizyczne²⁴² procesy¹⁴² ich⁴² powstawania¹²¹ i rozpatrzy te²⁴² zjawiska¹⁴² nie oddzielnie, lecz synoptycznie, w⁶⁶ powiązaniu¹⁶¹ z⁶⁵ ogólną²⁵¹ sytuacją atmosferyczną²⁵¹.

C0122 Kopacz J. Czy latanie jest bezpieczne? MON 1963 184 5

O⁶⁶ niebezpieczeństwie¹⁶¹ zderzenia się¹²¹ dwóch³² samolotów w⁶⁶ locie już mówiliśmy. Wydawałoby⁵⁰¹ się, że przy⁶⁶ większych²⁶² prędkościach lotu zmniejszają⁵⁰¹ się szanse¹¹² ocalenia¹²¹ załogi¹²¹ po⁶⁶ zderzeniu¹⁶¹. Tak jednak nie jest. Znałe²¹² są⁵⁷ wypadki¹¹², że po⁶⁶ zderzeniu się¹⁶¹ dwóch³² samolotów odrzutowych²²², lecących²²² z⁶⁵ dużymi prędkościami, załogi¹¹² zdołały się uratować⁵⁰¹ dzięki⁶³ użyciu¹³¹ katapulty¹²¹.

C0123 Semeńczuk A. Tajemnice paliw raketowych MON 1963 35 12

W⁶⁶ komorze¹⁶¹ spalania¹²¹ dokonuje⁵⁰¹ się początkowy²¹¹ etap¹¹¹ pracy¹²¹ silnika raketowego²²¹, polegający²¹¹ na⁶⁶ zamianie¹⁶¹ energii¹²¹ chemicznej²²¹ materiału pędnego²²¹ na⁶⁴ energię cieplną²⁴¹ gazowych²²² produktów spalania¹²¹. W⁶⁶ następnym²⁶¹ etapie pracy¹²¹ silnika zachodzi zamiana energii¹²¹ cieplnej²²¹ chaotycznie poruszających się²²² cząsteczek w⁶⁴ kinetyczną²⁴¹ energię ich⁴² uporządkowanego²²¹ wpływu, to⁴¹ jest, kinetyczną²⁴¹ energię wypływającego²²¹ z⁶² silnika strumienia gazów spalinowych²²².

C0124 Semeńczuk A. Tajemnice paliw rakietowych MON 1963 54 5

Ponieważ ciekły²¹¹ tlen¹¹¹ nieustannie paruje, maszyny¹¹², w⁶⁶ których²⁶² są⁵⁷ przechowywane²¹² zbiorniki¹¹², muszą być bez⁶² przerwy¹²¹ wietrzone²¹² i nie mogą się w⁶⁶ nich⁴⁶ znajdować⁵⁰¹ materiały¹¹² organiczne²¹². Należy pamiętać, że pożar¹¹¹ takiego²²¹ magazynu byłby prawie⁸ niemożliwy²¹¹ do⁶² ugaszenia¹²¹, gdyż w⁶⁶ płomieniu tlenowym²⁶¹ spalają⁵⁰¹ się nie tylko substancje¹¹² palne²¹², ale nawet metale¹¹².

C0125 Semeńczuk A. Tajemnice paliw rakietowych MON 1963 67 9

Duża gęstość¹¹¹, wynosząca jeden²⁴¹ i sześćdziesiąt³⁴ cztery³⁴ setne¹⁴² grama na⁶⁴ centymetr¹⁴¹ sześcienny²⁴¹, decyduje o⁶⁶ tym⁴⁶, że czteronitrometan¹¹¹ zawiera na⁶⁴ jednostkę objętości¹²¹ prawie⁸ tyle³⁴ aktywnego²²¹ tlenu, co⁹ i ciekły²¹¹ tlen¹¹¹. Wartości¹¹² te²¹² podane²¹² są⁵⁷ w⁶⁶ tablicy¹⁶¹, nietrudno tu zauważyć zalety¹⁴² czteronitrometanu porównując jego⁴² charakterystyki¹⁴² z⁶⁵ charakterystykami najczęściej stosowanych²²² utleniaczy, to⁴¹ jest tlenu i kwasu azotowego.

C0126 Semeńczuk A. Tajemnice paliw rakietowych MON 1963 122 23

Spośród⁶² utleniaczy występujących²²² w⁶⁶ postaci¹⁶¹ stałej²⁶¹ będą⁵⁶ nas⁴⁴ interesowały⁵² takie²¹² związki¹¹² chemiczne²¹², które²¹² podczas⁶² swego²²¹ rozkładu wydzielają możliwie dużo wolnego²²¹ tlenu. Przykładem takiego²²¹ utleniacza może⁵ być dobrze już nam znana saletra potasowa [~]. Z⁶² chemicznego²²¹ punktu widzenia¹²¹ jest to⁴¹ sól¹¹¹ potasowa kwasu azotowego²²¹ i dlatego według⁶² nomenklatury¹²¹ chemicznej²²¹ nazywamy ją azotanem potasu.

C0127 Semeńczuk A. Tajemnice paliw rakietowych MON 1963 95 7

W⁶⁶ momencie uruchomienia¹²¹ silnika turbina wprawia w⁶⁴ ruch¹⁴¹ pompy¹⁴², które²¹² zasysają składniki¹⁴² ciekłe²⁴² ze⁶² zbiorników i tłoczą je⁴⁴ do⁶² komory¹²¹ spalania¹²¹. Między⁶⁵ zbiornikami a pompami wytwarza⁵⁰¹ się podciśnienie¹¹¹, pomiędzy⁶⁵ zaś pompami a komorą spalania¹²¹ — nadciśnienie¹¹¹. Spośród⁶² znanych²²² turbin najbardziej rozpowszechniona jest⁵⁷ turbina gazowa. Zasilana jest⁵⁷ za⁶⁵ pomocą generatora gazów, w⁶⁶ którym²⁶¹ wytwarza się⁴¹ gaz¹⁴¹.

C0128 Marks A. Człowiek w kosmosie WP 1963 29 13

Oprócz⁶² takiego²²¹ „miękkiego²²¹” pożywienia¹²¹ kosmonauta powinien spożywać pokarm¹⁴¹ w⁶⁶ postaci¹⁶¹ twardej²⁶¹, bowiem badania¹¹² wykazują, że gryzienie¹¹¹ pokarmów jest niezbędne²¹¹ dla⁶² prawidłowego²²¹ funkcjonowania¹²¹ układu pokarmowego²²¹. Przy⁶⁶ odżywianiu się¹⁶¹ należy także zwracać wielką²⁴¹ uwagę na⁶⁴ ściśle regularne²⁴¹ przyjmowanie¹⁴¹ posiłków. Winny⁵ one być niezbyt częste²¹² i nie za obfite²¹².

C0129 Marks A. Człowiek w kosmosie WP 1963 124 17

Dość często jako⁶⁴ źródło¹⁴¹ energii¹²¹ elektrycznej²²¹ wymienia się⁴¹ także ogniwa¹⁴² jądrowe²⁴². Jeśli uda⁵⁰¹ się pomyślnie rozwiązać problem¹⁴¹ ochrony¹²¹ przed⁶⁵ ich⁴² promieniowaniem, wejdą one bez⁶² wątplenia¹²¹ w⁶⁴ wyposażenie¹⁴¹ przyszłych²²² załogowych²²² statków kosmicznych²²². Rozważa się⁴¹ także sprawę wykorzystania¹²¹ tak zwanych²²² ogniw paliwowych²²².

C0130 Weinfeld S. Niewidzialne szlaki WP 1963 50 19

Dla⁶² zabezpieczenia¹²¹ przed⁶⁵ wpływami atmosferycznymi promiennik¹¹¹ posiada osłonę z⁶² masy¹²¹ plastycznej²²¹. Gdyby sam²⁴¹ promiennik¹⁴¹ umieścić nawet najwyżej, zasięg¹¹¹ stacji¹²¹ byłby mimo⁶⁴ to⁴⁴ niezmiernie mały²¹¹. Fale¹¹² rozpraszałyby⁵⁰¹ się na⁶⁴ wszystkie²⁴² strony¹⁴², a moc¹¹¹ sygnału, który²¹¹ dotarłby do⁶² anteny¹²¹ odbiorczej²²¹, byłaby zbyt⁸ mała, aby⁹ można go⁴⁴ było praktycznie wykorzystać.

C0131 Weinfeld S. Niewidzialne szlaki WP 1963 101 16

Ucho¹¹¹ czułe²¹¹ jest bowiem na⁶⁴ bardzo ograniczony²⁴¹ zakres¹⁴¹ częstotliwości¹²¹, podczas gdy szумы¹¹² ciągną⁵⁰¹ się znacznie dalej — występują w⁶⁶ całym²⁶¹ zakresie częstotliwości¹²² odbieranych²²² przez⁶⁴ dane²⁴¹ urządzenie¹⁴¹. Szумы¹¹² występują zarówno w⁶⁶ przyrządach elektrycznych²⁶², jak⁹ w⁶⁶ telefonie czy w⁶⁶ odbiorniku najwyższej²²¹ klasy¹²¹.

C0132 Goryński J. Urbanizacja, urbanistyka i architektura PWN 1966 37 8

Grupa krajów NRF, NRD, Czechy¹¹² i Francja znajdują⁵⁰¹ się w⁶⁶ okresie przejściowym²⁶¹ do⁶² cywilizacji¹²¹ usług; Włochy, ZSRR, Węgry i Polska¹¹¹ są jeszcze na⁶⁶ etapie pełnego²²¹ rozwoju¹²¹ uprzemysłowienia¹²¹, czyli cywilizacji¹²¹ wtórnej²²¹. Nie jest też przypadkiem, że kolejność¹¹¹, w⁶⁶ której²⁶¹ ugrupowaliśmy te²⁴² kraje¹⁴² według⁶² rosnącego²²¹ zatrudnienia¹²¹ w⁶⁶ rolnictwie, odpowiada w⁶⁶ dużym²⁶¹ przybliżeniu¹⁶¹ ich⁴² kolejności¹³¹ według⁶² malejącego²²¹ stopnia urbanizacji¹²¹.

C0133 Goryński J. Urbanizacja, urbanistyka i architektura PWN 1966 61 16

Przedłużenie¹¹¹ czasu przeciętnego²²¹ trwania¹²¹ życia¹²¹ wpływa więc w⁶⁶ równym²⁶¹ stopniu na⁶⁴ wielkość¹⁴¹ przyrostu, co⁹ wzrost¹¹¹ rozrodczości¹²¹. Takie²¹¹ właśnie zjawisko¹¹¹ ma miejsce¹⁴¹ w⁶⁶ krajach, które²¹² osiągnęły już wysoki²⁴¹ poziom¹⁴¹ gospodarczy²⁴¹, a przede wszystkim w⁶⁶ krajach socjalistycznych²⁶², gdzie możliwość¹¹¹ korzystania¹²¹ z⁶² nowoczesnej²²¹ ochrony¹²¹ zdrowia i wypoczynku¹²¹ objęła wszystkie²⁴² grupy¹⁴² społeczne²⁴² i zawodowe²⁴².

C0134 Goryński J. Urbanizacja, urbanistyka i architektura PWN 1966 142 2

Przykrycie¹¹¹ nabiera kształtu półokrągłego²²¹, w⁶⁶ pierw bezkowego²²¹, a później coraz bardziej złożonego²²¹ i fantazyjnego²²¹. Opanowanie¹¹¹ i rozwinięcie¹¹¹ technologii¹²¹ sklepienia¹²¹ dało więc początek¹⁴¹ zupełnie odmiennej²³¹ zasadzie¹³¹ kompozycyjnej²³¹, która znalazła swój²⁴¹ klasyczny²⁴¹ wyraz¹⁴¹ w⁶⁶ epoce¹⁶¹ panowania¹²¹ stylu¹²¹ gotyckiego²²¹. Po⁶⁶ wielu³⁶ wiekach współistnienia¹²¹ i zmiennego²²¹ panowania¹²¹ zasad prostokątnej²²¹ kompozycji¹²¹ klasycznej²²¹ lub urozmaiconej²²¹ krzywiznami i łukami kompozycji¹²¹ budownictwa¹²¹ sklepionego²²¹ i drewniane-²²¹, dopiero wiek¹¹¹ dziewiętnasty²¹¹ przyniósł zasadniczo odmienną²⁴¹ zasadę kompozycyjną²⁴¹.

C0135 zbiorowa Rozwój techniki w PRL Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1965 86 4

Wzrost¹¹¹ wydobywania¹²¹ węgla w⁶⁶ latach tysiąc dziewięćset czterdzieści pięć — tysiąc dziewięćset sześćdziesiąt trzy został⁵⁷ osiągnięty²¹¹ zasadniczo dwiema drogami, a mianowicie przez⁶⁴ budowę nowych²²² kopalń i otwieranie¹⁴¹ nowych²²² poziomów wydobywczych²²² w⁶⁶ kopalniach istniejących²⁶², modernizację kopalń starych²²² oraz poprawę organizacji¹²¹ pracy¹²¹.

C0136 zbiorowa Rozwój techniki w PRL Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1965 197 12

Dużym²⁵¹ osiągnięciem w⁶⁶ zakresie poprawy¹²¹ jakości¹²¹ stali¹²¹ jest metalurgia próżniowa. Umożliwia ona wytwarzanie¹⁴¹ wyrobów stalowych²²² o⁶⁶ znacznie lepszych²⁶² własnościach fizycznych²⁶² i mechanicznych²⁶² niż⁹ wyroby¹¹² wytwarzane²¹² metodami zwykłymi, dzięki⁶³ znacznemu zmniejszeniu zawartości¹²¹ gazów, a zwłaszcza wodoru.

C0137 zbiorowa Rozwój techniki w PRL Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1965 217 1

Czynnikami jeszcze bardziej decydującym²⁵¹ były możliwości¹¹² inwestycyjne²¹². Te²¹² ostatnie²¹² były⁵⁷ ograniczone²¹² trudnościami w⁶⁶ zabezpieczeniu¹⁶¹ nowych²²² technologii¹²² i dokumentacji¹²² na⁶⁶ wysokim²⁶¹ poziomie technologicznym²⁶¹, a w⁶⁶ szczególności¹⁶¹ trudnościami w⁶⁶ zakresie importu urządzeń i maszyn dla⁶² przemysłu chemicznego²²¹, potęgowanymi przez⁶⁴ niedorozwój¹⁴¹ tej²²¹ gałęzi¹²¹ krajowego²²¹ przemysłu maszynowego²²¹.

C0138 zbiorowa Rozwój techniki w PRL Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1965 291 11

Przemysł¹¹² budowy¹²¹ wagonów kolejowych²²², okrętowy²¹¹, lotniczy²¹¹, samochodowy²¹¹ i motocyklowy²¹¹ miały pierwszeństwo¹⁴¹ w⁶⁶ pokryciu¹⁶¹ zapotrzebowania¹²¹ na⁶⁴ wyroby¹⁴² tworzywowe²⁴², gumowe²⁴², lakiery¹⁴² choćby dlatego, że lekkość¹¹¹ i odporność¹¹¹ polimerów na⁶⁴ wpływy¹⁴² atmosferyczne²⁴² predestynują je⁴⁴ do⁶² powyższych²²² zastosowań. Przemysł¹¹² te²¹² przy⁶⁶ tym⁴⁶ łatwiej znoszą aniżeli budownictwo¹¹¹ obecne ceny¹⁴² tworzyw, jeszcze na razie wyższe²⁴² od⁶² cen rynku¹²¹ światowego²²¹.

C0139 zbiorowa Rozwój techniki w PRL Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1965 315 10

Drewno¹¹¹ w⁶⁶ Polsce¹⁶¹ jest materiałem wybitnie deficytowym²⁵¹. Do⁶² zmniejszenia¹²¹ naszych²²² zasobów przyczyni⁵⁰¹ się szczególnie nadmierny²¹¹ wyrąb¹¹¹ lasów w⁶⁶ czasie okupacji¹²¹ i wielkie²¹² potrzeby¹¹² na⁶⁴ drewno¹⁴¹ jako⁶⁴ surowiec¹⁴¹ w⁶⁶ pierwszych²⁶² latach odbudowy¹²¹, kiedy nie było go⁴⁴ czym⁴⁵ zastąpić. Dziś dopuszcza się⁴¹ jedynie do⁶² takiego²²¹ zużycia¹²¹ drewna¹²¹, jakie²¹¹ może⁵ być⁵⁷ kompensowane²¹¹ przez⁶⁴ przyrost¹⁴¹ naturalny²⁴¹ i racjonalną²⁴¹ hodowlę kultur leśnych²²².

C0140 zbiorowa Rozwój techniki w PRL Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1965 317 4

Problem¹¹¹ zaspokojenia¹²¹ potrzeb gospodarki¹²¹ narodowej²²¹ w⁶⁶ zakresie wysokowartościowego²²¹ tworzywa¹²¹ zastępującego²²¹ wyroby¹⁴² z⁶² grubizny¹²¹ został⁵⁷ rozwiązany²¹¹ przez⁶⁴ uruchomienie¹⁴¹ i szybką²⁴¹ rozbudowę produkcji¹²¹ płyt spilśniowych²²² i wiórowych²²². Surowcem dla⁶² trzech³² dużych²²² zakładów aktualnie pracujących²²² i produkujących²²² płyty¹⁴² spilśniowane²⁴² były początkowo zrżyny¹¹² tartaczne²¹², a obecnie jeszcze trudniejsze²¹² surowce¹¹² odpadowe²¹², jak⁹ odpady¹¹² łuszczarskie²¹², zrębki¹¹² poekstrakcyjne²¹², drobnica leśna, drewno¹¹¹ pokopalniane²¹¹.

C0141 zbiorowa Rozwój techniki w PRL Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1965 333 32

Zaraz po⁶⁶ wojnie¹⁶¹ wiele⁸ uwagi¹²¹ poświęcono rozwojowi bazy¹²¹ surowcowej²²¹ tego²²¹ przemysłu. Jednakże organizacja tej²²¹ bazy¹²¹, podniesienie¹¹¹ hodowli¹²¹ krów i ich⁴² mleczności¹²¹, nastąpiło dopiero w⁶⁶ późniejszych²⁶² latach. W⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc dziewięćset trzydziestym²⁶¹ ósmym²⁶¹ dostarczano dla⁶² przetwórstwa¹²¹ dziewięćset³⁴ osiemdziesiąt³⁴ milionów litrów mleka — w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc dziewięćset sześćdziesiątym²⁶¹ pierwszym²⁶¹ dostawy¹¹² wzrosły do⁶² trzech³² miliardów osiemset sześćdziesięciu³² czterech³² milionów litrów.

C0142 zbiorowa Rozwój techniki w PRL Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1965 351 4

Czynione²¹² są⁵⁷ również starania¹¹², aby⁹ wykorzystać doświadczenia¹⁴² i osiągnięcia¹⁴² krajów kapitalistycznych²²² w⁶⁶ dziedzinie¹⁶¹ budownictwa¹²¹. Przykładem może⁵ tu być sprawa betonów komórkowych²²². Po⁶⁶ dłuższym²⁶¹ okresie prób i niepowodzeń udaje⁵⁰¹ się adaptować do⁶² naszych²²² surowców i warunków zakłady¹⁴² lekkich²²² betonów. Dziś zakłady¹⁴² takie²⁴² eksportujemy do⁶² ZSRR i innych²²² krajów naszego²²¹ obozu.

C0143 zbiorowa Rozwój techniki w PRL Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1965 brak brak

Za⁶⁵ przykładem Związku¹²¹ Radzieckiego²²¹ również u⁶² nas⁴² stosuje się⁴¹ tak zwany²⁴¹ montaż¹⁴¹ „z⁶² kół”, to⁴¹ znaczy dźwig¹¹¹ bierze element¹⁴¹ wprost ze⁶² środka transportowego²²¹ i przenosi na⁶⁴ miejsce¹⁴¹ przeznaczenia¹²¹. Konieczna w⁶⁶ tym²⁶¹ wypadku¹⁶¹ precyzja współpracy¹²¹ pomiędzy⁶⁵ transportem i grupami montażowymi opłaca⁵⁰¹ się, szczególnie w⁶⁶ wypadku¹⁶¹ stosowania¹²¹ wielkowymiarowych²²² prefabrykatów, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ wielkich²²² płyt.

C0144 zbiorowa Rozwój techniki w PRL Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1965 402 17

Obecnie tylko na⁶⁶ większych²⁶² stacjach posiadamy około⁸ dwieście³⁴ osiemdziesiąt³⁴ urządzeń dźwigowych²²² różnych²²² typów do⁶² wyładunku¹²¹ i załadunku¹²¹ towarów ciężkich²²². Szersze²⁴¹ stosowanie¹⁴¹ mechanizacji¹²¹ robót ładunkowych²²² na⁶⁶ torach ogólnego²²¹ użytku¹²¹ przewiduje się⁴¹ w⁶⁶ najbliższej²⁶¹ przyszłości¹⁶¹, po⁶⁶ wprowadzeniu¹⁶¹ koncentracji¹²¹ ładunków na⁶⁶ większych²⁶² stacjach i wprowadzeniu¹⁶¹ do⁶² przewozów towarów w⁶⁶ dużych²⁶² kontenerach.

C0145 zbiorowa Rozwój techniki w PRL Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1965 490 5

Obsługa prasy¹²¹ sprowadza⁵⁰¹ się jedynie do⁶² nadzoru pracy¹²¹ prasy¹²¹ i obserwacji¹²¹ przebiegu¹²¹ procesu technologicznego²²¹. Prasa PW-dwadzieścia pięć może⁵ zastąpić osiem³⁴ pras mimosłodowych²²², a wydajność¹¹¹ jej⁴² dzięki⁶³ sześciostopniowej²³¹ przekładni¹³¹ zębatej²³¹ wynosi od⁶² tysiąc dziewięćset do⁶² trzech³² tysięcy trzystu³² sztuk na⁶⁴ godzinę. Sterowanie¹¹¹ prasy odbywa⁵⁰¹ się za⁶⁵ pomocą przycisków elektrycznych²²², a smarowanie¹¹¹ jest automatyczne²¹¹ — centralne²¹¹.

C0146 zbiorowa Rozwój techniki w PRL Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1965 601 19

W⁶⁶ systemie rozwojowym²⁶¹ nauka-produkcja można wyodrębnić podstawowe²⁴² funkcje¹⁴²: — tworzenie¹⁴¹ i pomnażanie¹⁴¹ wiedzy¹²¹ — przekazywanie¹⁴¹ wyników tworzenia¹²¹ i zasobów wiedzy¹²¹ — techniczne²⁴¹ przygotowanie¹⁴¹ do⁶² praktycznego²²¹ wykorzystania¹²¹ wyników tworzenia¹²¹ i pomnażania¹²¹ wiedzy¹²¹ — uruchamianie¹⁴¹ i powiększanie¹⁴¹ produkcji¹²¹. Tworzenie¹¹¹ i pomnażanie¹¹¹ wiedzy¹²¹ może⁵ być⁵⁷ dokonywane²¹¹ przez⁶⁴ studia¹⁴² i prace¹⁴² teoretyczne²⁴², przez⁶⁴ badania¹⁴² i prace¹⁴² doświadczalne²⁴², a nawet pod⁶⁵ wpływem intuicji¹²¹.

C0147 Zygierewicz J. Kosmiczna łączność radiowa MON 1964 23 10

W⁶⁶ przypadku¹⁶¹ większej²²¹ liczby¹²¹ satelitów krążących²²² po⁶⁶ tej²⁶¹ samej²⁶¹ orbicie¹⁶¹ dojść⁵ musi jeszcze jeden²¹¹ system¹¹¹ anten obrotowych²²². Gdy jedna²¹¹ z⁶² anten będzie⁵⁶ utrzymywała⁵² łączność¹⁴¹ z⁶⁵ satelitą znikającym²⁵¹ za⁶⁵ horyzontem, druga musi jednocześnie umożliwiać nawiązanie¹⁴¹ łączności¹²¹ z⁶⁵ drugim²⁵¹ satelitą, pojawiającym się²⁵¹ nad⁶⁵ horyzontem z⁶² przeciwnej²²¹ strony¹²¹.

C0148 Zygierewicz J. Kosmiczna łączność radiowa MON 1964 106 27

Orbity¹¹² te²¹² są prostopadłe²¹² do⁶² siebie⁴², przy⁶⁶ czym⁴⁶ w⁶⁶ rozważaniach bierze się⁴¹ najczęściej pod⁶⁴ uwagę jedną²⁴¹ orbitę równikową²⁴¹, a drugą²⁴¹ południkową²⁴¹. I w⁶⁶ tym²⁶¹ przypadku¹⁶¹ liczba satelitów, niezbędnych²²² do⁶² zapewnienia¹²¹ łączności¹²¹, zależy⁵¹ będzie⁵⁶ od⁶² odległości¹²¹ ich⁴² orbit od⁶² powierzchni¹²¹ ziemi¹²¹. Przy⁶⁶ odległości¹⁶¹ dziesięciu³² tysięcy kilometrów należałoby rozmieścić w⁶⁶ stałych²⁶² odstępach na⁶⁶ orbicie¹⁶¹ równikowej²⁶¹ około⁶² dwudziestu³² satelitów¹²², [&]

C0149 Zygierevicz J. Kosmiczna łączność radiowa MON 1964 145 25

W⁶⁶ Związku¹⁶¹ Radzieckim²⁶¹ w pobliżu Moskwy¹²¹ buduje się⁴¹ stację radioastronomiczną²⁴¹, której²²¹ zespoły¹¹² antenowe²¹² zajmą obszar¹⁴¹ ośmiu³² hektarów. Za⁶⁵ pomocą tych²²² anten będzie można wychwytywać fale¹⁴² elektromagnetyczne²⁴² wytwarzane²⁴² na⁶⁴ skutek¹⁴¹ reakcji¹²² atomowych²²² w⁶⁶ kosmosie z⁶² odległości¹²¹ do⁶² dziesięciu³² tysięcy milionów lat świetlnych²²². Sygnały¹¹² docierające²¹² do⁶² nas⁴² z⁶² tych²²² odległych²²² obszarów zostały⁵⁷ wytworzone²¹² w⁶⁶ czasach, kiedy nasza planeta jeszcze nie istniała.

C0150 Zygierevicz J. Kosmiczna łączność radiowa MON 1964 160 26

Gdy stacja zbliżyła⁵⁰¹ się do⁶² Marsa¹²¹, odległość¹¹¹ między⁶⁵ nią⁴⁵ a ziemią wynosiła dwieście³⁴ czterdzieści³⁴ siedem³⁴ milionów kilometrów. W⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ został⁵⁷ osiągnięty²¹¹ nowy²¹¹ rekord¹¹¹ odległości¹²¹ dla⁶² łączności¹²¹ radiowej²²¹, lepszy²¹¹ od⁶² wyników uzyskanych²²² przez⁶⁴ amerykańską²⁴¹ sondę na⁶⁶ Wenus¹⁶¹ przeszło⁸ trzykrotnie. W⁶⁶ celu¹⁶¹ odebrania¹²¹ słabych²²² sygnałów z⁶² tak dużej²²¹ odległości¹²¹ i odróżnienia¹²¹ ich⁴² z⁶² niezwykle bogatego²²¹ tła¹²¹ szumów cieplnych²²², [&]

C0151 Zygierevicz J. Kosmiczna łączność radiowa MON 1964 175 12

Przy⁶⁶ wykorzystaniu¹⁶¹ tego²²¹ zjawiska¹²¹ przez⁶⁴ zmianę w⁶⁴ takt¹⁴¹ sygnału natężenia¹²¹ pola¹²¹ otrzymuje się⁴¹ modulację częstotliwości¹²¹ wytwarzanego²²¹ przez⁶⁴ laser¹⁴¹ promieniowania¹²¹. Można również wykorzystać w⁶⁶ tym²⁶¹ celu¹⁶¹ zmienne²⁴² właściwości¹⁴² przepuszczania¹²¹ strumienia świetlnego²²¹ lub skręcanie¹⁴¹ płaszczyzny¹²¹ polaryzacji¹²¹ przez⁶⁴ kryształ¹⁴¹, na⁶⁴ który²⁴¹ oddziaływa się⁴¹ sygnałem modulującym²⁵¹.

C0152 Zygierevicz J. Kosmiczna łączność radiowa MON 1964 191 16

W⁶⁶ celu¹⁶¹ zaprojektowania¹²¹ takiego²²¹ sprzętu należy określić warunki¹⁴² propagacji¹²¹ na⁶⁶ powierzchni¹⁶¹ Księżyca, częstotliwość¹⁴¹ pracy¹²¹ systemu, sposób¹⁴¹ wykonania¹²¹ anten oraz moc¹⁴¹, jaką²⁴¹ trzeba doprowadzić do⁶² anteny¹²¹ nadawczej²²¹. Na⁶⁶ podstawie¹⁶¹ wyników obserwacji¹²¹ powierzchni¹²¹ Księżyca i szeregu¹²¹ pomiarów wykonywanych²²² za⁶⁵ pomocą radaru, spektroskopów i temu⁴³ podobnych²²² przyjęto pewne²⁴² parametry¹⁴² transmisji¹²¹ radiowej²²¹ na⁶⁶ Księżycu, [&]

C0153 Sosiński R. Z dziejów energetyki Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1964 53 7

Następnym²⁵¹ poważnym²⁵¹ krokiem w⁶⁶ badaniach nad⁶⁵ elektrycznością było odkrycie¹¹¹ francuskiego²²¹ fizyka¹²¹ Coulomba¹²¹, który²¹¹ stwierdził, że siła przyciągania¹²¹ lub odpychania¹²¹ między⁶⁵ dwoma małymi kulkami naładowanymi elektrycznością jest wprost proporcjonalna do⁶² iloczynu ich⁴² ładunków, a odwrotnie proporcjonalna do⁶² kwadratu odległości¹²¹ między⁶⁵ nimi. Prawo¹¹¹ Coulomba¹²¹ było pierwszym²⁵¹ ilościowym²⁵¹ prawem w⁶⁶ historii¹⁶¹ elektryczności¹²¹.

C0154 Sosiński R. Z dziejów energetyki Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1964 79 1

W⁶⁶ latach osiemdziesiątych²⁶² ubiegłego²²¹ wieku¹²¹ to²¹¹ znaczenie¹¹¹ energii¹²¹ elektrycznej²²¹, które²⁴¹ wyczuwał profesor Ayerton¹¹¹, rysowało⁵⁰¹ się już zupełnie wyraźnie. Ale poglądy¹¹² takie²¹² były jeszcze niedostępne²¹² dla⁶² szerokich²²² kręgów społeczeństwa¹²¹ i Marceli Deprez¹¹¹ — pionier w⁶⁶ dziedzinie¹⁶¹ przesyłania¹²¹ energii¹²¹ na⁶⁴ dalekie²⁴² odległości¹⁴² — następującymi słowami scharakteryzował punkt¹⁴¹ widzenia¹²¹ pokutujący²⁴¹ w⁶⁶ technice¹⁶¹ aż do⁶² czasu wystawy¹²¹ monachijskiej²²¹: [&]

C0155 Sosiński R. Z dziejów energetyki Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1964 98 14

Ten²¹¹ najprostszy²¹¹ model¹¹¹ stanowi⁵ właściwie mały²⁴¹ silnik¹⁴¹. Ale silnik¹¹¹ ten²¹¹ posiada przede wszystkim jedną²⁴¹ poważną²⁴¹ wadę. Ażeby go⁴⁴ wprawić w⁶⁴ ruch¹⁴¹, trzeba wprawić w⁶⁴ ruch¹⁴¹ magnes¹⁴¹, czyli użyć⁵ do⁶² jego⁴² obracania¹²¹ znowu jakiegoś²²¹ innego²²¹ silnika. Oczywiście byłby to⁴¹ nonsens¹¹¹ z⁶² punktu widzenia¹²¹ technicznego²²¹. Czy jednak nie udałoby⁵⁰¹ się wywołać magnetycznych²²² działań [&]

C0156 Sosiński R. Z dziejów energetyki Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1964 154 3

Nad⁶⁵ rozwiązaniem tych²²² trudności¹²² głowił⁵⁰¹ się cały²¹¹ szereg¹¹¹ sławnych²²² inżynierów¹²² dziewiętnastego²²¹ wieku¹²¹. Jest przy⁶⁶ tym⁴⁶ rzeczą uderzającą²⁵¹ jak⁹ wiele⁸ zmieniło⁵⁰¹ się w⁶⁶ dziedzinie¹⁶¹ techniki¹²¹ od⁶² czasów maszyny¹²¹ parowej²²¹. Twórcami jej⁴² byli — jak⁹ wiemy — empirycy, ludzie praktyki¹²¹, bynajmniej nie uczeni¹¹². Tymczasem jeśli idzie o⁶⁴ wynalazek¹⁴¹ i dalsze²⁴¹ udoskonalanie¹⁴¹ turbiny¹²¹ parowej²²¹ [&]

C0157 Sosiński R. Z dziejów energetyki Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1964 227 22

Istnieje obecnie cały²¹¹ szereg¹¹¹ rozmaitych²²² typów reaktorów¹²² atomowych²²² i coraz to⁸ dalsze²¹² powstają ciągle. Typ¹¹¹ opisany²¹¹ powyżej zwie⁵⁰¹ się reaktorem niejednorodnym²⁵¹, gdyż jego⁴² część¹¹¹ aktywna składa⁵⁰¹ się z⁶² siatki¹²¹ przestrzennej²²¹ grafitu i uranu, a więc z⁶² punktu widzenia¹²¹ materiałowego²²¹ jest niejednorodna. Istnieją również reaktory¹¹² jednorodne²¹², [&]

C0158 Sosiński R. Z dziejów energetyki Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1964 229 18

Od⁶² tej²²¹ pory¹²¹ powstała pewna liczba elektrowni¹²² atomowych²²², głównie w⁶⁶ Anglii¹⁶¹ i Ameryce¹⁶¹. Jednakże zagadnienie¹¹¹ produkcji¹²¹ energii¹²¹ elektrycznej²²¹ przy⁶⁶ wykorzystaniu¹⁶¹ energii¹²¹ jądrowej²²¹ do dzisiaj nie zostało⁵⁷ jeszcze rozwiązane²¹¹ w⁶⁴ taki²⁴¹ sposób¹⁴¹, aby⁹ elektrownie¹¹² te²¹² mogły konkurować z⁶⁵ elektrowniami konwencjonalnymi. Złożył⁵⁰¹ się na⁶⁴ to⁴⁴ cały²¹¹ szereg¹¹¹ przyczyn.

C0159 Sosiński R. Z dziejów energetyki Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1964 237 4

W⁶⁶ zasadzie¹⁶¹ ogniwo¹¹¹ paliwowe²¹¹ oparte²¹¹ jest⁵⁷ na⁶⁶ zjawisku¹⁶¹ elektrolizy¹²¹, która zostaje⁵⁷ przeprowadzona jak gdyby w⁶⁶ odwrotnym²⁶¹ kierunku¹⁶¹. W⁶⁶ „zwykłym²⁶¹” procesie elektrolizy¹²¹ pod⁶⁵ działaniem prądu elektrycznego²²¹ następują pewne²¹² reakcje¹¹² chemiczne²¹², w⁶⁶ rezultacie których²²² pojawiają⁵⁰¹ się nowe²¹² substancje¹¹². Tak na⁶⁴ przykład¹⁴¹ elektroliza roztworu kwasu siarkowego²²¹ powoduje wydzielanie się¹⁴¹ wodoru i tlenu. Które²¹² gromadzą⁵⁰¹ się na⁶⁶ elektrodach i mogą być⁵⁷ wytwarzane²¹² w⁶⁶ dowolnych²⁶² ilościach, [&]

C0160 Krowicki K., Syczewski M. Stałe paliwa rakietowe MON 1964 16 4

Zależność¹¹¹ między⁶⁵ szybkością spalania¹²¹, ciśnieniem i temperaturą jest najważniejszą²⁵¹ charakterystyką każdego²²¹ paliwa¹²¹. Teoretyczne²¹² obliczenia¹¹² matematyczne²¹² prowadzą do⁶² mniej lub więcej zgodnych²²² z⁶⁵ praktyką wzorów, lecz przeważnie są to⁴¹ zależności¹¹² bardzo skomplikowane²¹². Dla⁶² paliw złożonych²²² do⁶² najtrafniejszych²²² należy wzór¹¹¹ wyprowadzony²¹¹ przez⁶⁴ [~] Summerfielda¹⁴¹ i współpracowników¹⁴² z⁶² uniwersytetu Princeton.

C0161 Krowicki K., Syczewski M. Stałe paliwa rakietowe MON 1964 88 17

Parametrami, które²¹² ilościowo mogą określić przydatność¹⁴¹ paliwa¹²¹ pod⁶⁵ względem mechanicznym²⁵¹ są: moduł¹¹¹ Jounga¹²¹ dopuszczalne²¹¹ naprężenie¹¹¹, udarność¹¹¹ i tym²³² podobne²¹²; ostatecznego²²¹, jakiegoś²²¹ ogólnego²²¹ ujęcia¹²¹ zagadnień wytrzymałościowych²²² paliw i wpływu tych²²² własności¹²² na⁶⁴ balistykę wewnętrzną²⁴¹ silników dotychczas brak⁵. Dlatego poniższe²¹² uwagi¹¹² również nie pretendują do⁶² takiego²²¹ ujęcia¹²¹ zagadnienia¹²¹.

C0162 Krowicki K., Syczewski M. Stałe paliwa rakietowe MON 1964 96 14

Temperatura kruchości¹²¹ tworzywa¹²¹ zależy od⁶² takich²²² czynników jak⁹: ciężar¹⁴¹ cząsteczkowy²⁴¹, wiązania¹⁴² drugiego²²¹ rzędu (polarne²⁴², wodorowe²⁴²), wiązania¹⁴² poprzeczne²⁴², giętkość¹⁴¹ cząsteczek, czynnik¹⁴¹ plastyfikujący²⁴¹, wypełniacz¹⁴¹ i stopień¹⁴¹ krystalizacji¹²¹ polimeru. Wraz ze⁶⁵ wzrostem ciężaru cząsteczkowego²²¹ temperatura kruchości¹²¹ zmienia⁵⁰¹ się (obniża) do⁶² chwili¹²¹, gdy ciężar¹¹¹ cząsteczkowy²¹¹ nie przekroczy wielkości¹²¹ około⁸ dziesięć do⁶² czwartej²²¹ potęgi¹²¹; [&]

C0163 Krowicki K., Syczewski M. Stałe paliwa rakietowe MON 1964 105 29

Przytoczone²¹² liczby¹¹² wyjaśniają, dlaczego prochy¹¹² przyklejone²¹² do⁶² ścian komory¹²¹ tak źle pracują i uzasadniają, dlaczego w⁶⁶ wypadku¹⁶¹ ładunków przyklejonych²²² masa prochu¹²¹ musi być bardzo elastyczna we⁶⁶ wszystkich²⁶² spotykanych²⁶² w⁶⁶ eksploatacji¹⁶¹ temperaturach. Przy⁶⁶ co najmniej dziesięciokrotnie większej²⁶¹ rozszerzalności¹⁶¹ termicznej²⁶¹ liniowej²⁶¹ paliwo¹¹¹ kruche²¹¹ przy⁶⁶ minimalnych²⁶² wahanach temperatury¹²¹ uległoby popękaniu¹³¹ i odklejeniu¹³¹.

C0164 Krowicki K., Syczewski M. Stałe paliwa rakietowe MON 1964 121 18

Na⁶⁶ tym²⁶¹ przykładzie widzimy, że w⁶⁶ wypadku¹⁶¹ stosowanych²²² rozdrobnień utleniających²²² substancji¹²¹, lepkości¹²¹ nieutwardzonych²²² żywic i istniejących²²² ciężarów właściwych²²² stosowanych²²² substancji¹²² opadanie¹¹¹ zachodzi albo w⁶⁴ sposób¹⁴¹ laminarny²⁴¹ (prawo¹¹¹ Stokesa¹²¹), albo substancja stała²¹¹ jest⁵⁷ praktycznie zawieszona w⁶⁶ cieczy¹⁶¹. Stąd wynika, że nie ma dużego niebezpieczeństwa¹²¹ rozdzielania¹²¹ małych²²² kryształów substancji¹²¹ utleniającej²²¹ od⁶² dużych²²², ponieważ duże²¹² kryształy¹¹² opadając będą⁵⁶ porywać⁵¹ małe²⁴², które²¹² same²¹² nie opadają.

C0165 Krowicki K., Syczewski M. Stałe paliwa rakietowe MON 1964 156 19

Są różne²¹² sposoby¹¹² sporządzania¹²¹ paliw. Po⁶⁶ zmieszaniu¹⁶¹ z⁶⁵ utleniaczem i innymi dodatkami monomeryczne²⁴¹ ciekłe²⁴¹ lepiszczcze¹⁴¹ poddaje się⁴¹ polimeryzacji¹³¹ przez⁶⁴ dodawanie¹⁴¹ odpowiednich²²² katalizatorów. Niektóre²¹² żywice¹¹² (fenolowe²¹²) są termoutwardzalne²¹², inne²¹², jak⁹ chlorek¹¹¹ poliwinylu¹²¹, poliakrylany¹¹², polietylen¹¹¹ lub asfalt¹¹¹, są termoplastyczne²¹². Kilka³¹ jest nietwardniejących²²² — pozostają miękkie²¹², elastyczne²¹², na⁶⁴ przykład¹⁴¹ poliizobutylen¹¹¹.

C0166 Krowicki K., Syczewski M. Stałe paliwa rakietowe MON 1964 183 22

Nitroceluloza jest świetnym²⁵¹ środkiem wiążącym²⁵¹. Z⁶⁵ dodatkiem plastyfikatorów jest bardzo elastyczna. Łatwo wiąże substancje¹⁴² stałe²⁴² oraz żeluje⁵ składniki¹⁴² ciekłe²⁴². Wadą nitrocelulozy¹²¹ jest niemożność¹¹¹ odlewania¹²¹ ładunków prochowych²²², gdyż koloidalne²¹² roztwory¹¹² o⁶⁶ dużej²⁶¹ zawartości¹⁶¹ nitrocelulozy¹²¹ mają tak dużą²⁴¹ lepkość¹⁴¹, że nawet metodami wyciskania¹²¹ otrzymać można tylko ziarno¹⁴¹ o⁶⁶ niewielkich²⁶² średnicach.

C0167 Krowicki K., Syczewski M. Stałe paliwa rakietowe MON 1964 223 33

Dlatego pod⁶⁵ nazwą¹⁵¹ spowolniacz należy rozumieć substancję zmniejszającą²⁴¹ szybkość¹⁴¹ spalania¹²¹ paliw z⁶⁵ nadchloranami. Stosowanie¹¹¹ spowolniaczy do⁶² paliw z⁶⁵ azotanami byłoby zupełnie bezcelowe²¹¹, gdyż paliwa¹¹² te²¹² mają tak niską²⁴¹ szybkość¹⁴¹ spalania¹²¹, że najczęściej, aby⁹ podtrzymać palenie¹⁴¹, należy stosować dodatek¹⁴¹ „katalizatorów” spalania¹²¹.

C0168 Zieleziński J. Obsługa techniczna samolotów sportowych Wyd. Kom. i Ł. 1962 31 9

W⁶⁶ przypadku¹⁶¹ łączenia¹²¹ sklejek uzyskanie¹¹¹ odpowiedniego²²¹ skosu jest nieraz sprawą trudną²⁵¹, zwłaszcza gdy łączenie¹¹¹ ma miejsce¹⁴¹ na⁶⁶ wąskich²⁶² wręgach lub żebrach. Dlatego też należy unikać łączenia¹²¹ sklejek na⁶⁶ powierzchniach zbyt⁸ wąskich²⁶² nie podpartych²⁶² dostatecznie sztywno. Opłaca⁵⁰¹ się wtedy nawet wymiana większego²²¹ pola¹²¹ sklejki¹²¹, to⁴¹ znaczy do⁶² szerszej²²¹ wręgi¹²¹, żebra¹²¹ i tym²³² podobne²¹², niż początkowo zachodziła tego potrzeba¹¹¹ (z⁶² tytułu uszkodzenia¹²¹).

C0169 Zieleziński J. Obsługa techniczna samolotów sportowych Wyd. Kom. i Ł. 1962 50 10

Podłużnice¹¹² i wręgi¹¹² kadłubów o⁶⁶ konstrukcji¹⁶¹ metalowej²⁶¹ i pokryciu¹⁶¹ pracującym²⁶¹ wykonywane²¹² są⁵⁷ z⁶² kształtowników formowanych²²² z⁶² blach ze⁶² stopów lekkich²²². Z⁶² tychże²²² stopów wykonane²¹² są⁵⁷ blachy¹¹² przeznaczone²¹² na⁶⁴ pokrycie¹⁴¹ pracujące²⁴¹. Są to⁴¹ najczęściej blachy¹¹² duralowe²¹² o⁶⁶ grubości¹⁶¹ pięć dziesiątych¹²² milimetra do⁶² dwóch³² milimetrów. Klejenie¹¹¹ drewna¹²¹ lub spajanie¹¹¹ rur znajduje w⁶⁶ tych²⁶² konstrukcjach odpowiednik¹⁴¹ w⁶⁶ postaci¹⁶¹ nitowania¹²¹.

C0170 Zieleziński J. Obsługa techniczna samolotów sportowych Wyd. Kom. i Ł. 1962 66 7

Usuwanie¹¹¹ nitu polega na⁶⁶ nawiercaniu¹⁶¹ jego⁴² główki¹²¹. Środek¹⁴¹ główki¹²¹ oznacza się⁴¹ starannie przez⁶⁴ zapunktowanie¹⁴¹, a następnie wywierca się⁴¹ główkę wiertłem nieco mniejszej²²¹ średnicy¹²¹ niż średnica trzonka. Podczas⁶² wiercenia¹²¹ należy zwracać uwagę na⁶⁴ współosiowe²⁴¹ prowadzenie¹⁴¹ wiertła¹²¹, aby⁹ nie dopuścić do⁶² uszkodzenia¹²¹ krawędzi¹²² łączonych²²² elementów. Nawiercać należy możliwie płytko, to⁴¹ znaczy jedynie do⁶² poziomu blachy¹²¹, w⁶⁴ sposób¹⁴¹ przedstawiony²⁴¹ na⁶⁶ rysunku¹⁶¹.

C0171 Bochenek R. Od Muru Chińskiego do Linii Maginota MON 1964 44 8

Machiny¹¹² oblężnicze²¹², stosowane przy⁶⁶ szturmowaniu¹⁶¹ średniowiecznych²²² budowli¹²² obronnych²²², w⁶⁶ zasadzie¹⁶¹ nie różniły⁵⁰¹ się od⁶² tych²²², którymi posługiwali⁵⁰¹ się wojownicy świata antycznego²²¹. Używano taranów, haków niszczycielskich²²², helepolii¹²² czyli ruchomych²²² wież oblężniczych²²² i tak dalej. W⁶⁶ pierwszej²⁶¹ połowie¹⁶¹ czternastego²²¹ wieku¹²¹ jako⁶¹ zapowiedź¹¹¹ nowych²²² czasów pojawia⁵⁰¹ się bron¹¹¹ palna.

C0172 Bochenek R. Od Muru Chińskiego do Linii Maginota MON 1964 97 7

Wynalezienie¹¹¹ przez⁶⁴ francuskiego²⁴¹ chemika¹⁴¹ Vieille'a¹⁴¹ prochu¹²¹ bezdymnego²²¹ i zastosowanie¹¹¹ go⁴² około⁶² tysiąc osiemset osiemdziesiątego²²¹ szóstego²²¹ roku¹²¹ w⁶⁶ amunicji¹⁶¹ karabinowej²⁶¹ pozwoliło w⁶⁶ ostatnich²⁶² latach dziewiętnastego²²¹ wieku¹²¹ skonstruować typy¹⁴² karabinów całkowicie współczesnych²²². Karabiny¹⁴² takie²⁴² skonstruowali Lebel w⁶⁶ tysiąc osiemset osiemdziesiątym²⁶¹ szóstym²⁶¹ roku¹⁶¹ we⁶⁶ Francji¹⁶¹, Mosin w⁶⁶ tysiąc osiemset dziewięćdziesiątym²⁶¹ pierwszym²⁶¹ roku¹⁶¹ w⁶⁶ Rosji¹⁶¹ i Moser w⁶⁶ tysiąc osiemset osiemdziesiątym²⁶¹ dziewiątym²⁶¹ w⁶⁶ Niemczech.

C0173 Bochenek R. Od Muru Chińskiego do Linii Maginota MON 1964 104 7

W⁶⁶ latach siedemdziesiątych²⁶² ubiegłego²²¹ stulecia¹²¹ wzrost¹¹¹ zasięgu¹²¹ ognia artylerii¹²¹ oblężniczej²²¹ zmusił fortyfikatorów¹⁴² do⁶² prawie⁸ dwukrotnego²²¹ powiększenia¹²¹ promienia fortów otaczających²²² cytadelę oraz odsunięcia¹²¹ ich⁴² od⁶² siebie⁴² na⁶⁴ trzy³⁴ do⁶² czterech³² kilometrów. Po⁶⁶ upływie zaledwie dwudziestu³² lat okazało⁵⁰¹ się jednak, że i ta nowa linia fortów oddalonych²²² od⁶² czterech³² do⁶² sześciu³² kilometrów od⁶² cytadeli¹²¹ nie jest już w⁶⁶ stanie¹⁶¹ zabezpieczyć jej⁴² przed⁶⁵ ogniem artylerii¹²¹ oblężniczej²²¹.

C0174 Bochenek R. Od Muru Chińskiego do Linii Maginota MON 1964 113 12

Naczelnym²¹¹ inżynier twierdzy¹²¹ pułkownik Korotkiewicz został⁵⁷ zabity²¹¹, pozostali²¹² oficerowie dostali⁵⁰¹ się do⁶² niewoli¹²¹. Łupem niemieckiego²²¹ patrolu¹²¹ stała⁵⁰¹ się teczka zawierająca plan¹⁴¹ twierdzy¹²¹ oraz pełną²⁴¹ dokumentację jej⁴² fortyfikacyjnej²²¹ rozbudowy¹²¹ z⁶⁵ dokładnym²⁵¹ rozmieszczeniem poszczególnych²²² budowli¹²² obronnych²²² i miejscami ustawienia¹²¹ dział¹²².

C0175 Bochenek R. Od Muru Chińskiego do Linii Maginota MON 1964 139 13

Do⁶² jej⁴² rozbudowy¹²¹ zużyto ponad⁸ sześć³⁴ milionów ton¹²² cementu i sześćset³⁴ pięćdziesiąt³⁴ tysięcy metrów sześciennych²²² drewna¹²¹. W⁶⁶ okresie największego²²¹ nasilenia¹²¹ prac budowlanych²²² przy⁶⁶ wznoszeniu¹⁶¹ Linii¹²¹ Zygfryda¹²¹ pracowało ponad⁸ pięćset³¹ tysięcy ludzi¹²² oraz dostarczano dziennie do⁶² rejonu jej⁴² budowy¹²¹ około⁸ osiemset³⁴ wagonów materiałów fortyfikacyjnych²²².

C0176 Burakowski T., Sala A. Pociski przeciwlotnicze i przeciw pociski MON 1964 62 6

Faza końcowa kierowania¹²¹ występuje również nie we⁶⁶ wszystkich²⁶² typach przeciwlotniczych²⁶² pocisków odrzutowych²²² jednak w⁶⁶ tej²⁶¹ fazie¹⁶¹ pociski¹¹² przeciwlotnicze²¹² i przeciw pociski¹¹² są⁵⁷ kierowane²¹² znacznie częściej niż⁹ w⁶⁶ fazie¹⁶¹ startowej²⁶¹ i kalibrowania¹²¹; pociski¹¹² są⁵⁷ najczęściej samonaprowadzane²¹², rzadziej kierowane²¹² zdalnie. W⁶⁶ przypadku¹⁶¹ przeciw pocisków i dużych²²² pocisków przeciwlotniczych²²² o⁶⁶ większym²⁶¹ pułapie lub zasięgu¹⁶¹ występują zazwyczaj dwa³¹ systemy¹¹² kierowania¹²¹: [&]

C0177 Burakowski T., Sala A. Pociski przeciwlotnicze i przeciw pociski MON 1964 109 4

Jednak jeszcze do⁶² tej²²¹ pory¹²¹ Nike-Ajax stanowią obronę przeciwlotniczą²⁴¹ ważniejszych²²² ośrodków USA oraz amerykańskich²²² baz wojskowych²²² na⁶⁶ terenie Grenlandii¹²¹, NRF, Japonii¹²¹ i innych²²². Ponadto Stany¹¹² Zjednoczone²¹² sprzedały je⁴⁴ kilku³³ państwom członkowskim²³² NATO między innymi Francji¹³¹ i NRF i obecnie ponad⁸ tysiąc¹¹¹ pięćset³¹ tych²²² pocisków znajduje⁵⁰¹ się na⁶⁶ ich⁴² uzbrojeniu¹⁶¹.

C0178 Burakowski T., Sala A. Pociski przeciwlotnicze i przeciw pociski MON 1964 137 1

Ponieważ między⁶⁵ dywizjonową²⁵¹ stacją radiolokacyjną²⁵¹ wykrywania¹²¹, i radiolokatorem bateryjnym²⁵¹ śledzenia¹²¹ jest pewna odległość¹¹¹, zatem dane¹⁴² przekazuje się⁴¹ wzajemnie przez⁶⁴ urządzenie¹⁴¹ obliczające²⁴¹ samoczynnie poprawkę na⁶⁴ paralaksę, czyli przez⁶⁴ tak zwany²⁴¹ przelicznik¹⁴¹, jest to⁴¹ część¹¹¹ składowa centralnego²²¹ urządzenia¹²¹ liczącego²²¹, które²⁴¹ posiada bateria i które²¹¹ znajduje⁵⁰¹ się w⁶⁶ wozie dowódcy¹²¹ baterii¹²¹.

C0179 Domański J. Transport wojskowy w przestworzach MON 1964 24 9

W⁶⁶ USA na⁶⁴ przykład¹⁴¹, w⁶⁶ grudniu tysiąc dziewięćset sześćdziesiątego²²¹ trzeciego²²¹ roku¹²¹ uruchomiono po⁶⁴ raz¹⁴¹ pierwszy²⁴¹ stałe²⁴² kontynentalne²⁴² towarowe²⁴² linie¹⁴² lotnicze²⁴², obejmujące²⁴² miasta¹⁴² leżące²⁴² między⁶⁵ Nowym²⁵¹ Jorkiem a San Francisco. Rejsy¹¹² samolotów na⁶⁶ tych²⁶² liniach uzależnione²¹² są⁵⁷ oczywiście od⁶² zamówień składanych²²² przez⁶⁴ firmy¹⁴². Odrzutowce¹¹² obsługują te²⁴² linie¹⁴², przystosowane²⁴² wyłącznie do⁶² przewozu towarów mogą zabrać na⁶⁴ swój²⁴¹ pokład¹⁴¹ czterdzieści³⁴ pięć³⁴ ton¹²² ładunku, to⁴¹ jest tyle⁸, ile⁸ dwa³¹ średniej²²¹ wielkości¹²¹ wagony¹¹² towarowe²¹².

C0180 Domański J. Transport wojskowy w przestworzach MON 1964 48 17

W⁶⁶ każdym²⁶¹ bądź⁸ razie¹⁶¹ począwszy od⁶² pierwszego²²¹ dnia operacji¹²¹ siedemnastego²²¹ września do⁶² trzydziestego²²¹ września tysiąc dziewięćset czterdziestego²²¹ czwartego²²¹ roku¹²¹ z⁶² samolotów transportowych²²² zrzucono na⁶⁶ spadochronach dwadzieścia³⁴ tysięcy stu³⁴ dziewięćdziesięciu³⁴ żołnierzy¹⁴², trzynaście³⁴ tysięcy siedemset³⁴ osiemdziesiąt³⁴ jeden³⁴ żołnierzy¹⁴² wylądowało wraz z⁶⁵ samolotami transportowymi na⁶⁶ lądowiskach przygotowanych²⁶² przez⁶⁴ oddziały¹⁴² które²¹² wylądowały uprzednio.

C0181 Domański J. Transport wojskowy w przestworzach MON 1964 73 1

Kampanie¹¹² drugiej²²¹ wojny¹²¹ światowej²²¹ w⁶⁴ sposób¹⁴¹ nie budzący²⁴¹ żadnych²²² wątpliwości¹²² wykazały, a niedawne²¹² działania¹¹² wojenne²¹² w⁶⁶ Korei¹⁶¹, Wietnamie, Egipcie i Algierii¹⁶¹ potwierdziły, że głównym²⁵¹ zadaniem samolotu nie jest już przewożenie¹¹¹ bomb, lecz że należy go⁴⁴ traktować jako⁶⁴ nowy²⁴¹ środek¹⁴¹ transportu, który²¹¹ może⁵ wpłynąć na⁶⁴ zmianę formy¹²¹ prowadzenia¹²¹ wojny¹²¹, co⁴¹ jest szczególnie ważne²¹¹ w⁶⁶ erze¹⁶¹ broni¹²² jądrowych²²².

C0182 Domański J. Transport wojskowy w przestworzach MON 1964 121 14

Ogólnie rzecz¹⁴¹ biorąc klapy¹¹² są⁵⁷ znacznie szerzej rozpowszechnione²¹² od⁶² skrzeli¹²², gdyż zwiększają siłę nośną²⁴¹ przy⁶⁶ niezwiększonym²⁶¹ kącie natarcia¹²¹ skrzydła¹²¹, a to⁴¹ z⁶² kolei¹²¹ umożliwia lądowanie¹⁴¹ samolotów przy⁶⁶ niezbyt dużym²⁶¹ kącie natarcia¹²¹, co⁴¹ ułatwia widoczność¹⁴¹ z⁶² kabiny¹²¹ pilota¹²¹ i umożliwia stosowanie¹⁴¹ krótszego²²¹ podwozia¹²¹. Ta cenna zaleta spowodowała, że wszystkie²¹² współczesne²¹² samoloty¹¹², w⁶⁶ tym⁴⁶ oczywiście i samoloty¹¹² transportowe²¹², wyposażone²¹² są⁵⁷ w⁶⁴ klapy¹⁴².

C0183 Domański J. Transport wojskowy w przestworzach MON 1964 150 19

Istota tego²²¹ projektu polega na⁶⁶ tym⁴⁶, że śmigłowcowi¹³¹ w⁶⁴ miarę możliwości¹²¹ nadano cechy¹⁴² samolotu. Śmigłowiec¹¹¹ Girarda¹²¹ ma więc silnik¹⁴¹ turbodrzutowy²⁴¹ umocowany²⁴¹ tak jak⁹ w⁶⁶ normalnym²⁶¹ samolocie i dający²⁴¹ ciąg¹⁴¹ w⁶⁶ locie poziomym²⁶¹. Do⁶² pionowego²²¹ startu i lądowania¹²¹ służyć ma natomiast wirnik¹¹¹ nośny²¹¹ o⁶⁶ kształcie trójkąta z⁶⁵ ruchomymi końcówkami do⁶² jego⁴² sterowania¹²¹. W⁶⁶ locie poziomym²⁶¹ wirnik¹¹¹ nośny²¹¹ jest⁵⁷ unieruchomiony²¹¹ i spełnia rolę szczątkowego²²¹ płata¹²¹.

C0184 Domański J. Transport wojskowy w przestworzach MON 1964 176 4

Samoloty¹¹² komunikacyjne²¹² średniego²²¹ zasięgu¹²¹ zabierają od⁶² dwudziestu³² pięciu³² do⁶² stu³² pasażerów¹²², latają z⁶⁵ prędkością rzędu czterysta dziewięćset kilometrów na⁶⁴ godzinę na⁶⁶ wysokościach od⁶² tysięcy pięćset do⁶² dziesięciu³² tysięcy metrów. Górny²⁴¹ pułap¹⁴¹ osiągają tylko samoloty¹¹² o⁶⁶ napędzie turbodrzutowym²⁶¹ (na⁶⁴ przykład¹⁴¹ pułap¹¹¹ samolotu Tu-sto dwadzieścia cztery wynosi dziesięć³⁴ tysięcy metrów).

C0185 Grzegorzewski J., Siekierski Z. Przyspieszenia. Przeciążenia. Nieważkość. brak brak 62 4

Zwiększenie¹⁴¹ przyspieszenia¹²¹ samolotu można uzyskać również za⁶⁵ pomocą innych²²² urządzeń, nie zamontowanych²²² na⁶⁶ samolocie, a należących²²² do⁶² wyposażenia¹²¹ lotniskowego²²¹. Są to⁴¹ przede wszystkim różnego²²¹ rodzaju¹²¹ katapulty¹¹² będące²¹² jednym²⁵¹ z⁶² najstarszych²²² i szeroko stosowanych²²² środków skręcania¹²¹ rozpędu¹²¹ samolotów, umożliwiające²¹² rozpędzenie¹⁴¹ samolotu na⁶⁶ krótkim²⁶¹ odcinku drogi¹²¹ do⁶² prędkości¹²¹ koniecznej²²¹ do⁶² oderwania¹²¹.

C0186 Jankiewicz Z. Latające trójkąty MON 1964 24 12

Dalsze²¹² prace¹¹² nad⁶⁵ tym²⁵¹ prototypem profesora¹²¹ Lippischa¹²¹ doprowadziły do⁶² seryjnej²²¹ produkcji¹²¹ myśliwca raketowego²²¹, zastosowanego²²¹ operacyjnie z⁶⁵ końcem roku¹²¹ tysiąc dziewięćset czterdziestego²²¹ czwartego²²¹. Po⁶⁶ zakończeniu¹⁶¹ wojny¹²¹ prace¹¹² nad⁶⁵ doświadczeniami Lippischa¹²¹ kontynuowane²¹² były⁵⁷ w⁶⁶ amerykańskich²⁶² zakładach Convair. Rezultatem ich⁴² było skonstruowanie¹¹¹ pierwszego²²¹ na⁶⁶ świecie latającego²²¹ trójkąta z⁶⁵ silnikiem turbodrzutowym²⁵¹ samolotu doświadczalnego²²¹ Convair-siedem tysięcy dwa, [&]

C0187 Jankiewicz Z. Latające trójkąty MON 1964 54 16

Główne²¹² zalety¹¹² szybowca to⁴¹ bardzo prosta konstrukcja oraz ułatwiony²¹¹ transport¹¹¹, szybowiec¹¹¹ może⁵ bowiem być⁵⁷ holowany²¹¹ bokiem za⁶⁵ samochodem bez⁶² potrzeby¹²¹ demontażu¹²¹. Skrzydła¹¹² prostokątne²¹² o⁶⁶ kącie skosu trzynastie stopni są⁵⁷ dość silnie skrócone²¹² geometrycznie. Usterzenie¹¹¹ kierunku¹²¹ składa⁵⁰¹ się z⁶² dwóch³² trójkątnych²²² powierzchni¹²² osadzonych²²² na⁶⁶ końcach skrzydeł. Rolę lotek¹²² i steru wysokości¹²¹ spełniają sterolotki¹¹².

C0188 Jankiewicz Z. Latające trójkąty MON 1964 63 13

Długoletnie²¹² doświadczenia¹¹² z⁶⁵ samolotem AVRO siedemset siedem umożliwiły skonstruowanie¹⁴¹ pierwszego²²¹ bombowca w⁶⁶ układzie¹⁶¹ czystej²²¹ delty¹²¹ AVRO sześćset dziewięćdziesiąt osiem Vulcan, produkowanego²²¹ seryjnie i stanowiącego²²¹ nadal podstawowe²⁴¹ wyposażenie¹⁴¹ lotnictwa¹²¹ bombowego²²¹ RAF, drugim²⁵¹ z⁶² brytyjskich²²² zakładów, który²¹¹ zajął⁵⁰¹ się doświadczeniami z⁶⁵ samolotami w⁶⁶ układzie¹⁶¹ delty¹²¹, jest Boulton and Paul Limited.

C0189 Jankiewicz Z. Latające trójkąty MON 1964 81 4

Kadłub¹¹¹ o⁶⁶ konstrukcji¹⁶¹ półkorupowej²⁶¹ mieści w⁶⁶ swojej²⁶¹ przedniej²⁶¹ części¹⁶¹ ciśnieniową²⁴¹abinę dla⁶² pięciu³² członków¹²² załogi¹²¹, wyposażoną²⁴¹ w⁶⁴ fotele¹⁴², które²¹² w⁶⁶ razie¹⁶¹ niebezpieczeństwa¹²¹ mogą być⁵⁷ katapultowane²¹². Chwyty¹¹² powietrza¹²¹ do⁶² czterech³² silników znajdują⁵⁰¹ się w⁶⁶ skrzydłach po⁶⁶ obu³⁶ stronach kadłuba. W⁶⁶ prototypach stosowano silniki¹⁴² Saphire i Avon. Podwozie¹¹¹ składa⁵⁰¹ się z⁶² trzech³² wielokołowych²²² zespołów.

C0190 Kawecki A. O walce w eterze bez tajemnic MON 1964 92 34

Natężenie¹⁴¹ to²⁴¹ można zwiększyć przez⁶⁴ podwyższenie¹⁴¹ mocy¹²¹ w⁶⁶ impulsie, przez⁶⁴ zwiększenie¹⁴¹ rozmiarów anteny¹²¹, co⁴¹ wyostreza wiązkę promieniowania¹²¹, oraz za⁶⁵ pomocą innych²²² środków. Radiolokatory¹¹² naziemne²¹² posiadają tego²²¹ rodzaju¹²¹ możliwości¹⁴². Natomiast urządzenia¹¹² zakłócające²¹² z⁶² reguły¹²¹ muszą być małej²²¹ mocy¹²¹ i niewielkich²²² rozmiarów. Na⁶⁴ zwiększenie¹⁴¹ mocy¹²¹ stacji¹²¹ radiolokacyjnej²²¹ nie mogą odpowiedzieć zwiększeniem swojej²²¹ mocy¹²¹, gdyż obciążają elektrownie¹⁴² samolotu.

C0191 Kawecki A. O walce w eterze bez tajemnic MON 1964 97? 28

Z⁶² przeprowadzonych²²² badań wynika, że niektóre²¹² materiały¹¹² rokuja nadzieje¹⁴² na⁶⁴ uzyskanie¹⁴¹ dobrych²²² rezultatów, jednak prawdopodobnie nadawałyby⁵⁰¹ się one tylko do⁶² samolotów nie przekraczających²²² bariery¹²¹ dźwięku¹²¹. Warto poświęcić kilka³⁴ słów szerokim²³² możliwościom maskowania¹²¹ celów przed⁶⁵ radiolokatorami umieszczonymi na⁶⁶ pokładzie¹⁶¹ samolotów oraz wytwarzaniu¹³¹ fałszywych²²² celów naziemnych²²².

C0192 Kawecki A. O walce w eterze bez tajemnic MON 1964 131 11

Podczas⁶² pierwszych²²² nalotów bombowych²²² na⁶⁴ Anglię nawigatorzy bombowców określali swoje²⁴¹ położenie¹⁴¹ dokonując pomiaru kierunku¹²¹ odbioru fal z⁶² tak zwanych²²² radiolaterni¹²², czyli nadajników, których²²² sygnały¹¹² były⁵⁷ znane²¹², położenie¹¹¹ zaś było⁵⁷ oznaczone²¹¹ na⁶⁶ mapie¹⁶¹. Po⁶⁶ wykreśleniu¹⁶¹ na⁶⁶ mapie¹⁶¹ zmierzonych²²² kierunków punkt¹¹¹ przecięcia¹²¹ wyznaczał pozycję samolotu. System¹¹¹ ten²¹¹ został⁵⁷ zakłócony²¹¹ przez⁶⁴ Anglików¹⁴², którzy odbierali sygnały¹⁴² z⁶² niemieckich²²² radiolaterni¹²².

C0193 Kazimierczuk Z. Izotopy — nieznani czarodzieje MON 1964 16 7

Ale już atom¹¹¹ obdarzony²¹¹ jednym²⁵¹ neutronem więcej, a więc żelazo pięćdziesiąt dziewięć¹¹¹ jest izotopem promieniotwórczym²⁵¹. Naruszyć stabilność¹⁴¹ jądra¹²¹ można nie tylko metodą „dokładania¹²¹” mu neutronów. Jądro¹¹¹ jest nietrwałe²¹¹ również wtedy, kiedy ma za mało neutronów. Jeśli żelazo pięćdziesiąt sześć¹⁴¹ pozbawić jednego²²¹ neutronu, stanie⁵⁰¹ się ono także izotopem promieniotwórczym²⁵¹.

C0194 Kazimierczuk Z. Izotopy — nieznani czarodzieje MON 1964 76 13

Przyrząd¹¹¹ składa⁵⁰¹ się z⁶² cynkowego²²¹ zasobnika, w⁶⁶ którym²⁶¹ umieszczona jest⁵⁷ aluminiowa próbówka z⁶⁵ niewielką²⁵¹ ilością tulu-sto siedemdziesiąt¹²¹ lub europu-sto pięćdziesiąt pięć¹²¹. Przyrząd¹¹¹ zawieszony²¹¹ jest⁵⁷ nad⁶⁵ taśmą, na⁶⁶ której²⁶¹ przesuwą⁵⁰¹ się ruda¹¹¹. Wchodząc w⁶⁴ zasięg¹⁴¹ promieniowania¹²¹, diamenty¹¹² silnie rozbłyskują. Reszta jest sprawą specjalnego²²¹ mechanizmu który²¹¹ wyławia świecące²⁴² grudki¹⁴².

C0195 Kazimierczuk Z. Izotopy — nieznani czarodzieje MON 1964 114 4

Są to⁴¹ jednak neutrony¹¹² tak zwane²¹² prędkie²¹² — posiadające²¹² mimo⁶² kilkakrotnych²²² zderzeń ciągle jeszcze dość dużą²⁴¹ energię. Podkreślamy to⁴⁴ nie bez⁶² powodu, istnieją bowiem jeszcze neutrony¹¹² spowolnione²¹² — zwane²¹² także termicznymi. Rzecz¹¹¹ w⁶⁶ tym⁴⁶, że detektory¹¹² rejestrujące²¹² neutrony¹⁴² prędkie²⁴² są zupełnie niewrażliwe²¹² na⁶⁴ neutrony¹⁴² termiczne²⁴². Ten²¹¹ właśnie fakt¹¹¹ miał decydujące²⁴¹ znaczenie¹⁴¹ dla⁶² dalszego²²¹ rozwoju¹²¹ badań geologicznych²²², [&]

C0196 Kazimierczuk Z. Izotopy — nieznani czarodzieje MON 1964 165 13

Do⁶² normalnych²²² aparatów rentgenowskich²²² potrzebne²¹¹ jest wysokie²¹¹ napięcie¹¹¹. Delikatne²⁴¹ i skomplikowane²⁴¹ urządzenie¹⁴¹ muszą obsługiwać wysoko kwalifikowani fachowcy. A przy⁶⁶ tym⁴⁶ aparaty¹¹² rentgenowskie²¹² są drogie²¹², niewygodne²¹² w⁶⁶ transporcie i w⁶⁶ wielu³⁶ miejscowościach odizolowanych²⁶² od⁶² wielkich²²² ośrodków — na ogół niemożliwe²¹² do⁶² zastosowania¹²¹.

C0197 Kazimierczuk Z. Izotopy — nieznani czarodzieje MON 1964 196 8

Naukowcy pracują także nad⁶⁵ środkami zabezpieczającymi przed⁶⁵ promieniowaniem. Badania¹¹² są⁵⁷ prowadzone²¹² wprawdzie w⁶⁶ wielu³⁶ wypadkach na⁶⁴ zlecenie¹⁴¹ instytucji¹²² cywilnych²²², ale właśnie wojsko¹¹¹ jest⁵⁷ szczególnie zainteresowane²¹¹ ich⁴² pozytywnymi wynikami. Warto tu przytoczyć takie²⁴² osiągnięcia¹⁴², jak⁹ wytworzenie¹⁴¹ nowego²²¹ materiału, chroniącego²²¹ przed⁶⁵ szkodliwym²⁵¹ działaniem neutronów i promieniowaniem gamma. Nowy²¹¹ materiał¹¹¹ o⁶⁶ nazwie¹⁶¹ Densithene jest mieszaniną sproszkowanego²²¹ ołowiu¹²¹ i tworzywa¹²¹ sztucznego²²¹.

C0198 Zieleziński J. Obsługa techniczna samolotów sportowych Wyd. Kom. i Ł. 1962 100 22

Bezwzględnie do⁶² ich⁴² liczby¹²¹ zaliczyć trzeba zabezpieczenia¹⁴² połączeń. W⁶⁶ przypadku¹⁶¹ zawleczek¹²² wymagania¹¹² te²¹² dotyczą w⁶⁶ pierwszym²⁶¹ rzędzie materiału i średnicy¹²¹ zawlecarki¹²¹. Zawlecarki¹¹² wykonywane²¹² są⁵⁷ w⁶⁴ sposób¹⁴¹ znormalizowany²⁴¹ w⁶⁶ zależności¹⁶¹ od⁶² średnicy¹²¹ śrub i sworzni¹²². Przy⁶⁶ ich⁴² wytwarzaniu¹⁶¹ znajduje zastosowanie¹¹¹ węglowa stal konstrukcyjna zwykłej jakości¹²¹.

C0199 Zieleziński J. Obsługa techniczna samolotów sportowych Wyd. Kom. i Ł. 1962 135 5

Poprawnie zbudowane²¹² ściągacze¹¹² powinny być⁵⁷ poddawane²¹² jedynie obciążeniom osiowym²³². Powinny one być⁵⁷ również zabezpieczone²¹² przed⁶⁵ ewentualnym²⁵¹ rozkręceniem się za⁶⁵ pomocą wyżarzonego²²¹ drutu mosiężnego²²¹ lub żelaznego²²¹ drutu ocynkowanego²²¹ o⁶⁶ średnicy¹⁶¹ osiem dziesiątych¹²² do⁶² jednego²²¹ milimetra. Do⁶² zabezpieczenia¹²¹ jednego²²¹ ściągacza potrzebne²¹² są dwa³¹ kawałki¹¹² drutu o⁶⁶ jednakowej²⁶¹ długości¹⁶¹. Wymiary¹¹² tych²²² drutów uzależnione²¹² są⁵⁷ od⁶² numeru ściągacza i wynoszą: [&]

C0200 Zieleziński J. Obsługa techniczna samolotów sportowych Wyd. Kom. i Ł. 1962 148 21

Układy¹¹² sterowania¹²¹ samolotów kryją w⁶⁶ sobie⁴⁶ nieraz drobne²⁴² niespodzianki¹⁴², których²²² nieznaną¹¹¹ utrudniać może⁵ szybką²⁴¹ regulację wychyleń sterów. Dlatego też przed⁶⁵ przystąpieniem do⁶² regulacji¹²¹ wychyleń sterowych²²² konieczne²¹¹ jest zapoznanie się¹¹¹ z⁶⁵ kinematyką układu sterowego²²¹. Najwięcej trudności¹²² przysparza zwykle regulacja wychyleń lotek¹²², a to⁴¹ ze⁶² względu na⁶⁴ stosunkowo skomplikowaną²⁴¹ mechanikę różnicowości¹²¹.

C0201 Zieleziński J. Obsługa techniczna samolotów sportowych Wyd. Kom. i Ł. 1962 261 14

Gdy jednak ilość¹¹¹ opilków stopniowo się zwiększa⁵⁰¹, silnik¹¹¹ wymaga rozebrania¹²¹ w⁶⁶ celu¹⁶¹ stwierdzenia¹²¹ przyczyny¹²¹ ich⁴² pojawienia się¹²¹. Niektóre²¹² instrukcje¹¹² użytkowania¹²¹ samolotów zalecają po⁶⁶ spuszczeniu¹⁶¹ zużytego²²¹ oleju¹²¹ przemywanie¹⁴¹ instalacji¹²¹ olejowej²²¹ naftą. Przy⁶⁶ czynności¹⁶¹ tej²⁶¹ należy jednak zważać na⁶⁴ to⁴⁴, aby⁹ nie nalać nafty¹²¹ do⁶² wnętrza¹²¹ silnika. Stosuje się⁴¹ także często płukanie¹⁴¹ instalacji¹²¹ za⁶⁵ pomocą czystego²²¹ oleju¹²¹ w⁶⁴ sposób¹⁴¹ omówiony²⁴¹ już wyżej przy⁶⁶ dokonywaniu¹⁶¹ zmiany¹²¹ gatunku¹²¹ oleju¹²¹.

C0202 Zieleziński J. Obsługa techniczna samolotów sportowych Wyd. Kom. i Ł. 1962 265 9

Do⁶² wytworzenia¹²¹ prądu wysokiego²²¹ napięcia¹²¹ w⁶⁶ silnikach tych²⁶² służy prawie⁸ zawsze urządzenie¹¹¹ zwane iskrownikiem. W⁶⁶ nielicznych²⁶² tylko przypadkach w⁶⁶ bardzo małych²⁶² samolotach sportowych²⁶² stosowany²¹¹ jest⁵⁷ jeszcze baterijny²¹¹ system¹¹¹ zapalania¹²¹ (u⁶² nas⁴² w⁶⁶ kraju¹⁶¹ nie ma takich²²² samolotów w ogóle). Pracuje on na⁶⁶ tej²⁶¹ samej²⁶¹ zasadzie¹⁶¹ co⁹ system¹¹¹ iskrownikowy²¹¹ z⁶⁵ tą²⁵¹ różnicą, że składa⁵⁰¹ się z⁶² akumulatora jako⁶² źródła¹²¹ prądu, cewki¹²¹ indukcyjnej²²¹ przetwarzającej²²¹ prąd¹⁴¹ niskiego²²¹ napięcia¹²¹ płynący²⁴¹ z⁶² akumulatora na⁶⁴ prąd¹⁴¹ wysokiego²²¹ napięcia¹²¹, urządzenia¹²¹ „delco”, [&]

C0203 Zieleziński J. Obsługa techniczna samolotów sportowych Wyd. Kom. i Ł. 1962 162 14

W⁶⁶ większości¹⁶¹ samolotów sportowych²²² fotele¹¹² załogi¹²¹ wyposażone²¹² są⁵⁷ w⁶⁴ urządzenia¹⁴² do⁶² regulacji¹²¹ ich⁴² położenia¹²¹. Urządzenie¹¹¹ to²¹¹ może⁵ być dwójakie²¹¹. Może⁵ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ umożliwiać przesuwanie¹⁴¹ fotela do⁶² przodu i do⁶² tyłu, albo jego⁴² podnoszenie¹⁴¹ do⁶² góry¹²¹ i opuszczenie¹⁴¹ do⁶² dołu. Spotyka się⁴¹ także bardziej skomplikowane²⁴² urządzenia¹⁴², które²¹² łączą w⁶⁶ sobie⁴⁶ jednocześnie oba³⁴ kierunki¹⁴² ruchów. W⁶⁶ takim²⁶¹ przypadku¹⁶¹ przesuwaniu¹³¹ fotela do⁶² przodu towarzyszy⁵ jego⁴² jednoczesne²¹¹ unoszenie¹¹¹ do⁶² góry¹²¹.

C0204 Żmihorski E. Konstrukcje przekładowe MON 1964 26 15

Zmniejszenie¹¹¹ ciężaru uzyskane²¹¹ przez⁶⁴ zastosowanie¹⁴¹ konstrukcji¹²² przekładowych²²² daje korzyści¹⁴² również w⁶⁶ lotnictwie wojskowym²⁶¹ i sportowym²⁶¹. Korzyści¹⁴² te²⁴² jednak trudno jest wykazać w⁶⁶ postaci¹⁶¹ konkretnych²²² oszczędności¹²², stwierdzone²¹² są⁵⁷ natomiast polepszenia¹¹² osiągnięć, jak⁹ wzrost¹¹¹ udźwigu¹²¹, zwiększenie¹¹¹ prędkości¹²¹, zasięgu¹²¹, zmniejszenie¹¹¹ ciężaru w⁶⁶ porównaniu¹⁶¹ z⁶⁵ rozwiązaniami konwencjonalnymi.

C0205 Żmihorski E. Konstrukcje przekładowe MON 1964 35 19

Wypełniacze¹¹² papierowe²¹² są najtańsze²¹² z⁶² obecnie znanych²²². Sam²¹¹ papier¹¹¹ mimo⁶² sklejenia¹²¹ go⁴² w⁶⁴ komórkowy²⁴¹ blok¹⁴¹ jest tworzywem o⁶⁶ niskiej²⁶¹ wytrzymałości¹⁶¹ i z⁶² tego²²¹ powodu wymaga usztywnienia¹²¹ przez⁶⁴ nasycenie¹⁴¹ go⁴² żywicą. Żywica po⁶⁶ utwardnieniu¹⁶¹ usztywnia papier¹⁴¹ i zabezpiecza go⁴⁴ przed⁶⁵ wpływami atmosferycznymi. W⁶⁶ wyniku¹⁶¹ przesycenia¹²¹ papieru żywicą otrzymuje się⁴¹ blok¹⁴¹ komórkowy²⁴¹ o⁶⁶ dobrej²⁶¹ wytrzymałości¹⁶¹ na⁶⁴ ściskanie¹⁴¹, jednak wytrzymałość¹¹¹ na⁶⁶ ścianie¹⁶¹ pozostaje niska, [&]

C0206 Żmihorski E. Konstrukcje przekładowe MON 1964 62 9

Spienianie¹¹¹ i utwardzanie¹¹¹ wypełniacza¹²¹ o⁶⁶ grubości¹⁶¹ cztery do⁶² piętnaście milimetrów wymaga narzania¹²¹ formy¹²¹ do⁶² osiemdziesięciu³² stopni Celsjusza¹²¹ w⁶⁶ czasie od⁶² piętnastu³² do⁶² dwudziestu³² minut. Przetrzymanie¹¹¹ w⁶⁶ tej²⁶¹ temperaturze¹⁶¹ przez⁶⁴ sześćdziesiąt³⁴ minut powoduje spienienie się¹⁴¹ mieszaniny¹²¹ pianotwórczej²²¹. Podwyższenie¹¹¹ temperatury¹²¹ do⁶² stu³² pięćdziesięciu³² stopni Celsjusza¹²¹ w⁶⁶ czasie od⁶² dwudziestu³² do⁶² dwudziestu³² pięciu³² minut ma na⁶⁶ celu¹⁶¹ utwardzenie¹⁴¹ spienionego²²¹ tworzywa¹²¹.

C0207 Żmihorski E. Konstrukcje przekładowe MON 1964 89 15

Jak⁹ widać z⁶² wykresu, pięćdziesiąt³¹ pięć³¹ procent¹²² kosztów przypada na⁶⁴ materiał¹⁴¹ matrycy¹²¹, listew i operację rozpuszczania¹²¹, reszta zaś kosztów — na⁶⁴ materiał¹⁴¹ okładzin i wypełniacza, walcowanie¹⁴¹, formowanie¹⁴¹ cylindra i montaż¹⁴¹ zespołu. Druga metoda łączenia¹²¹ wypełniaczy z⁶⁵ okładzinami — lutowanie¹¹¹, zapewnia wysoką²⁴¹ wytrzymałość¹⁴¹ połączeń.

C0208 Żmihorski E. Konstrukcje przekładowe MON 1964 95 19

Filmy¹¹² klejowe²¹² mają tę zaletę w⁶⁶ stosunku¹⁶¹ do⁶² innych²²² rodzajów klejów, że zapewniają stałą²⁴¹ grubość¹⁴¹ warstwy¹²¹ kleju¹²¹, przy⁶⁶ czym⁴⁶ cała powierzchnia łączenia¹²¹ pokryta jest⁵⁷ klejem, a wytrzymałość¹¹¹ połączeń obu³² wykładzin (dolnej²²¹ i górnej²²¹) z⁶⁵ wypełniaczem jest jednakowa. Najczęściej stosowane²¹² filmy¹¹² przy⁶⁶ wytwarzaniu¹⁶¹ elementów przekładkowych²²² mają ciężar¹⁴¹ właściwy²⁴¹ od⁶² piętnaście setnych¹²² do⁶² jednej²²¹ drugiej¹²¹ metrów kwadratowych²²² klejonej²²¹ powierzchni¹²¹.

C0209 Elshtein P. Zagadki lotu Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1965 22 8

Budowę tunelu¹²¹ rozpoczynamy od⁶² wycięcia¹²¹ stożkowej²²¹ dyszy¹²¹ z⁶² kartonu grubości¹²¹ półtora milimetra, według⁶² rozmiarów podanych²²² na⁶⁶ rozwinięciu¹⁶¹ rysunku¹²¹ dziesiątego²²¹. Po⁶⁶ wycięciu¹⁶¹ obrysu¹²¹ zwijamy go⁴⁴ bez⁶² załamania¹²¹ i skleamy spiłowując przedtem klinowato brzegi¹⁴² kartonu, tak aby⁹ dysza nie miała najmniejszego²²¹ grubienia¹²¹ w⁶⁶ miejscu¹⁶¹ spojenia¹²¹. Podstawa dyszy¹²¹ składa⁵⁰¹ się z⁶² deseczek lub sklejek¹²¹ od⁶² trzech³² do⁶² pięciu³² milimetrów grubości¹²¹.

C0210 Elshtein P. Zagadki lotu Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1965 61 16

Jeszcze bardziej pouczające²⁴¹ doświadczenie¹⁴¹ z⁶⁵ walcem można wykonać puszczając go⁴⁴ z⁶² pewnej²²¹ wysokości¹²¹. Ruch¹⁴¹ obrotowy²⁴¹ uzyskujemy podobnie jak⁹ przy⁶⁶ poprzednim²⁶¹ doświadczeniu¹⁶¹ dzięki⁶³ zastosowaniu¹³¹ nici¹²². Walec¹¹¹ puszczony²¹¹ rozpędza⁵⁰¹ się opadając pionowo i nagle załamuje tor¹⁴¹ lotu, spadając pod⁶⁵ pewnym²⁶¹ kątem do⁶² ziemi¹²¹, jakby się ślizgał⁵⁰¹ po⁶⁶ niewidzialnej²⁶¹ równi¹⁶¹ pochyłej²⁶¹.

C0211 Elshtein P. Zagadki lotu Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1965 90 5

Zauważyć można przy⁶⁶ tym⁴⁶, że maksymalny²⁴¹ zasięg¹⁴¹ uzyska nasz²¹¹ model¹¹¹ rakiety¹²¹ przy⁶⁶ kącie startu około⁸ czterdzieści pięć stopni, a maksymalny²⁴¹ pułap¹⁴¹ (wysokość¹⁴¹) mniej więcej na⁶⁶ połowie¹⁶¹ zasięgu¹²¹ przy⁶⁶ kącie startu około⁸ dziewięćdziesiąt stopni. W⁶⁶ celu¹⁶¹ analizy¹²¹ poszczególnych²²² krzywych¹²² na⁶⁶ tablicy¹⁶¹ wykreśla się⁴¹ siatkę współrzędnych¹²². Najprostsze²¹² obliczenia¹¹² umożliwiają określenie¹⁴¹ najkorzystniejszego²²¹ kąta startu dla⁶² uzyskania¹²¹ maksymalnego²²¹ zasięgu¹²¹.

C0212 Klejman H. Masery i lasery nowe zdobycze elektroniki MON 1965 87 21

Monokryształ¹¹¹ rubinu może⁵ też emitować promienie¹⁴² w⁶⁴ sposób¹⁴¹ ciągły²⁴¹. Daje się⁴¹ wtedy koncentrację jonów chromu dziesięciokrotnie mniejszą²⁴¹ (polepsza⁵⁰¹ się wówczas monochromatyczność¹¹¹, ale moc¹¹¹ wyjściowa znacznie spada, pręt¹¹¹ utrzymuje⁵⁰¹ się w⁶⁶ temperaturze¹⁶¹ ciekłego²²¹ azotu) oraz stosuje się⁴¹ specjalny²⁴¹ układ¹⁴¹ intensywnego²²¹ pompowania¹²¹ optycznego²²¹. Moc¹¹¹ promieniowania¹²¹ wyjściowego²²¹ jest przy⁶⁶ tym⁴⁶ mała, bo rzędu⁶² kilku³² miliwatów.

C0213 Klejman H. Masery i lasery nowe zdobycze elektroniki MON 1965 134 4

W⁶⁶ tym²⁶¹ okresie w⁶⁶ gwałtownym²⁶¹ tempie następowały coraz to⁸ nowe²¹² odkrycia¹¹² i wynalazki¹¹², a czasopisma¹¹² naukowe²¹² i techniczne²¹² publikowały niemal w⁶⁶ każdym²⁶¹ numerze nowe²⁴² rewelacje¹⁴² z⁶² tej²²¹ dziedziny¹²¹. Laser¹¹¹ rubinowy²¹¹, gazowy²¹¹, szklany²¹¹, półprzewodnikowy²¹¹, cieczowy²¹¹ — oto z grubsza plon¹¹¹ niespełna trzech³² lat. Tempo¹¹¹ iście błyskawiczne²¹¹, bogactwo¹¹¹ problematyki¹²¹ naukowo-technicznej²²¹ ogromne²¹¹, rezultaty¹¹² prac imponujące²¹²!

C0214 Klejman H. Masery i lasery nowe zdobycze elektroniki MON 1965 152 10

Z⁶⁵ wiązką o⁶⁶ kącie rozwarcia¹²¹ jedna minuta można przy⁶⁶ ich⁴² pomocy¹⁶¹ rozróżnić przedmioty¹⁴² o⁶⁶ wymiarach od⁶² trzech³² do⁶² pięciu³² metrów w⁶⁶ odległości¹⁶¹ dziesięciu³² kilometrów. Taki²¹¹ lokator¹¹¹ może⁵ współpracować z⁶⁵ konwencjonalnym²⁵¹ mikrofalowym²⁵¹ radarem dalekiego²²¹ zasięgu¹²¹, jako⁶¹ przystawka do⁶² precyzyjnych²²² pomiarów w⁶⁶ mniejszym²⁶¹ promieniu. Wymiary¹¹² i ciężar¹¹¹ lokatora¹²¹ optycznego²²¹ bliskiego²²¹ zasięgu¹²¹ są małe²¹², rzędu kilkunastu³² kilogramów, co⁴¹ decyduje o⁶⁶ jego⁴² portatywności¹⁶¹, szczególnie wygodnej²⁶¹ dla⁶² wojska¹²¹.

C0215 Klejman H. Masery i lasery nowe zdobycze elektroniki MON 1965 155 5

Taki²¹¹ lokator¹¹¹ może⁵ służyć do⁶² pomiarów szybkości¹²¹ i przyspieszeń pojazdów kosmicznych²²² lub sztucznych²²² satelitów, jak⁹ również do⁶² precyzyjnych²²² pomiarów w⁶⁶ odniesieniu¹⁶¹ do⁶² celów ruchomych²²² — w⁶⁶ zakresie zastosowań wojskowych²²². Jednak najbardziej perspektywiczne²¹¹ jest wykorzystanie¹¹¹ bardzo dobrej²²¹ czułości¹²¹ tego²²¹ urządzenia¹²¹ do⁶² wykrywania¹²¹ i pomiarów i obiektów poruszających się²²² szczególnie wolno⁸, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ z⁶⁵ prędkością jednego²²¹ milimetra na⁶⁴ sekundę. W⁶⁶ tym²⁶¹ przypadku¹⁶¹ dopplerowskie²¹¹ przesunięcie¹¹¹ częstotliwości¹²¹ wynosi aż cztery³⁴ megaherce¹⁴²!

C0216 Klejman H. Masery i lasery nowe zdobycze elektroniki MON 1965 157 31

Wykorzystanie¹¹¹ laserowej²²¹ technologii¹²¹ „przebijania¹²¹” bardzo dokładnych²²² mikrootworów, w⁶⁶ dowolnie twardym²⁶¹ materiale, pozwala na⁶⁴ obróbkę dysz wykonanych²²² z⁶² węglików spiekanych²²², co⁴¹ zwiększa ich⁴² trwałość¹⁴¹ niemal dwiesięciokrotnie w⁶⁶ porównaniu¹⁶¹ z⁶⁵ dyszami stalowymi. Praktycznie nieograniczone²⁴¹ zwiększenie¹⁴¹ trwałości¹²¹ może⁵ dać użycie¹¹¹ o⁶² tego²²¹ celu¹²¹ korundu.

C0217 Nowacki T., Pióro T. Człowiek a technika wojenna MON 1964 25 6

Niemniej ważną²⁴¹ rolę odgrywają środki¹¹² przeprawowe²¹², których²²² wartości¹¹² techniczne²¹² wpływają w⁶⁶ poważnej²⁶¹ mierze¹⁶¹ na⁶⁴ tempo¹⁴¹ operacji¹²¹. Szczególnego²²¹ znaczenia¹²¹ nabiera to²¹¹ zagadnienie¹¹¹ w⁶⁶ operacjach na⁶⁶ europejskim²⁶¹ teatrze działań, obfitującym²⁶¹ w⁶⁴ dużą²⁴¹ ilość¹⁴¹ rzek, kanałów i innych²²² przeszkód wodnych²²². Nowoczesne²¹² środki¹¹² przeprawowe²¹² pozwalają już obecnie na⁶⁴ pokonywanie¹⁴¹ rzek niemal bez⁶² zatrzymania¹²¹ wojsk, co⁴¹ umożliwia zwiększenie¹⁴¹ tempa¹²¹ działań.

C0218 Nowacki T., Pióro T. Człowiek a technika wojenna MON 1964 44 1

W⁶⁶ zasadzie¹⁶¹ można stwierdzić że postęp¹¹¹ w⁶⁶ technice¹⁶¹ wojennej²⁶¹ powoduje wypieranie¹⁴¹ stosunkowo niewielkiej²²¹ ilości¹²¹ rodzajów uzbrojenia¹²¹, wprowadza natomiast wiele³⁴ typów nowych²²². Dzieje⁵⁰¹ się tak między innymi dlatego, że pojawienie się¹¹¹ każdej²²¹ nowej²²¹ broni¹²¹ wywołuje natychmiast odpowiednie²⁴² zmiany¹⁴² w⁶⁶ postaci¹⁶¹ wynajdywania¹²¹ środków obrony¹²¹ czynnej²²¹ lub biernej²²¹. Można więc sformułować ogólne²⁴¹ prawo¹⁴¹ rozwoju¹²¹ techniki¹²¹ wojennej²²¹, wyrażające się²⁴¹ w⁶⁶ rosnącym²⁶¹ zróżnicowaniu¹⁶¹ środków walki¹²¹.

C0219 Nowacki T., Pióro T. Człowiek a technika wojenna MON 1964 55 20

Inny²¹¹ czynnik¹¹¹ wpływający²¹¹ na⁶⁴ liczebność¹⁴¹ wojsk, rodzaj¹¹¹ uzbrojenia¹²¹, również nie naruszył masowego²²¹ charakteru współczesnej²²¹ armii¹²¹. Rozwój¹¹¹ techniki¹²¹ doprowadził do⁶² redukcji¹²¹ kawalerii¹²¹, ale na⁶⁶ tym⁴⁶ właściwie skończyła⁵⁰¹ się redukcyjna działalność¹¹¹ generalnych²²² sztabów. Pojawił⁵⁰¹ się natomiast cały²¹¹ garnitur¹¹¹ nowych²²² rodzajów wojsk organizowanych²²² w⁶⁴ miarę pojawiania się¹²¹ nowego²²¹ uzbrojenia¹²¹, a więc lotnictwo¹¹¹, wojska¹¹² pancerne²¹², jednostki¹¹² obrony¹²¹ przeciwlotniczej²²¹, wojska¹¹² rakietowe²¹² i inne²¹².

C0220 Nowacki T., Pióro T. Człowiek a technika wojenna MON 1964 68 6

Wzajemne²¹¹ powiązanie¹¹¹ różnorodnych²²² systemów uzbrojenia¹²¹, szereg¹¹¹ konieczności¹²² przed⁶⁵ jakimi staje konstruktor broni¹²¹ — to⁴¹ niewątpliwie bardzo istotne²¹² czynniki¹¹² wpływające²¹² na⁶⁴ powstanie¹⁴¹ pewnej²²¹ tendencji¹²¹ występującej²²¹ dziś ostrzej niż kiedykolwiek w⁶⁶ historii¹⁶¹ wojskowości¹²¹, a mianowicie tendencji¹²¹ do⁶² wyrównywania¹²¹ bilansu osiągnięć w⁶⁶ rozwoju¹⁶¹ techniki¹²¹ na⁶⁶ świecie. Jesteśmy na⁶⁴ przykład¹⁴¹ świadkami tego⁴², jak⁹ znakomite²¹² osiągnięcia¹¹² Związku¹²¹ Radzieckiego²²¹ w⁶⁶ dziedzinie¹⁶¹ nowych²²² broni¹²² wywołują gorączkowe²⁴² wysiłki¹⁴² sztabów i instytutów badawczych²²² państw imperialistycznych²²² do⁶² odrobienia¹²¹ swych²²² opóźnień w⁶⁶ tej²⁶¹ dziedzinie¹⁶¹.

C0221 Nowacki T., Pióro T. Człowiek a technika wojenna MON 1964 72 10

W⁶⁶ Stanach¹⁶² Zjednoczonych²⁶² na⁶⁴ przykład¹⁴¹ więcej niż połowa specjalistów¹²² zajętych²²² działalnością badawczo-naukową²⁵¹ i konstruowaniem pracuje w⁶⁶ dziedzinie¹⁶¹ problematyki¹²¹ wojennej²²¹. Zmiany¹¹² i wynalazki¹¹² w⁶⁶ wielu³⁶ gałęziach nauki¹²¹ znajdują niemal natychmiast odzwierciedlenie¹⁴¹ w⁶⁶ dziedzinie¹⁶¹ wojskowej²⁶¹ — osiągnięcia¹¹² fizyki¹²¹ atomowej²²¹, półprzewodniki¹¹², ultradźwięki¹¹² i infradźwiękowe²¹² fale¹¹², światło¹¹¹ podczerwone²¹¹, technika rachunkowa i tym²³² podobne²¹².

C0222 Nowacki T., Pióro T. Człowiek a technika wojenna MON 1964 97 15

Wywód¹¹¹ ten²¹¹ ukazuje w⁶⁶ specyficznym²⁶¹ świetle znaczenie¹⁴¹ czynnika ludzkiego²²¹ w⁶⁶ wojnie¹⁶¹. Ukazuje go⁴⁴ od⁶² strony¹²¹ poziomu intelektualnego²²¹ osób odpowiedzialnych²²² za⁶⁴ przygotowania¹⁴² obronne²⁴² i działania¹⁴² wojenne²⁴², a mających²²² olbrzymi²⁴¹ wpływ¹⁴¹ na⁶⁴ zachowanie¹⁴¹ lub wyniszczenie¹⁴¹ ludności¹²¹ własnego²²¹ kraju¹²¹. Naczelne²¹² dowództwa¹¹² i ich⁴² koncepcje¹¹² w⁶⁶ znacznym²⁶¹ stopniu decydują o⁶⁶ losach danej²²¹ społeczności¹²¹ i armii¹²¹ w⁶⁶ czasie działań wojennych²²².

C0223 Nowacki T., Pióro T. Człowiek a technika wojenna MON 1964 152 23

Przez⁶⁴ pojęcie¹⁴¹ „automatyka” rozumie się⁴¹ procesy¹⁴² techniczne²⁴², w⁶⁶ których²⁶² człowiek nie bierze bezpośredniego²²¹ udziału, czyli nie stanowi⁵ ogniwa¹²¹ w⁶⁶ obwodzie ich⁴² działania¹²¹, natomiast organizuje proces¹⁴¹ automatyczny²⁴¹ oraz pełni⁵ funkcje¹⁴² kierowania¹²¹ i kontroli¹²¹ (uruchomienie¹¹¹, nastawienie¹¹¹, regulacja, konserwacja, nadzór¹¹¹ i naprawa).

C0224 Nowacki T., Pióro T. Człowiek a technika wojenna MON 1964 161 20

Prostszy²¹¹ sposób¹¹¹ przyśpieszania¹²¹ adaptacji¹²¹ świetlnej²²¹ polega na⁶⁶ ograniczeniu¹⁶¹ oświetlenia¹²¹ tych²²² pomieszczeń, w⁶⁶ których²⁶² operatorzy znajdują⁵⁰¹ się przed⁶⁵ objęciem dyżuru. W⁶⁶ takich²⁶² pomieszczeniach należy unikać otwartych²²² lamp elektrycznych²²² bez⁶² przysłoniętych²²² włókien żarzenia¹²¹. Poleca się⁴¹ stosować żarówki¹⁴² o⁶⁶ matowej²⁶¹ powierzchni¹⁶¹ i matowe²⁴² abażury¹⁴². Po⁶⁶ przebywaniu¹⁶¹ w⁶⁶ takim²⁶¹ pomieszczeniu¹⁶¹ maksymalną²⁴¹ czułość¹⁴¹ osiąga się⁴¹ już po⁶⁶ dwudziestu³⁶ minutach pozostawania¹²¹ w⁶⁶ ciemności¹⁶¹.

C0225 Będkowski L., Kruś J. Elektryczność w samolocie MON 1965 16 6

W⁶⁶ niektórych²⁶² samolotach pasażerskich²⁶² stosowane²¹¹ jest⁵⁷ indywidualne²¹¹ oświetlenie¹¹¹, umożliwiające²¹¹ każdemu pasażerowi czytanie¹⁴¹ w⁶⁴ taki²⁴¹ sposób¹⁴¹, aby⁹ nie przeszkadzało to⁴¹ pozostałym²³². Oprawę z⁶⁵ żarówką o⁶⁶ mocy¹⁶¹ dwadzieścia do⁶² trzydzieści watt¹²² z⁶⁵ odbłyśnikiem i z⁶⁵ układem soczewek wbudowuje się⁴¹ w⁶⁴ ścianę kabiny¹²¹. Bańka lampy¹²¹ ma specjalny²⁴¹ kształt¹⁴¹, dzięki⁶³ czemu⁴³ strumień¹¹¹ świetlny²¹¹ skierowany²¹¹ jest⁵⁷ na⁶⁴ gazetę lub książkę w⁶⁶ promieniu¹⁶¹ koła¹²¹ pięćdziesięciu³² centymetrów.

C0226 Będkowski L., Kruś J. Elektryczność w samolocie MON 1965 29 3

Moc¹¹¹ żarówki¹²¹ wynosi pięćdziesiąt³⁴ watt¹²². Następnym²⁵¹ spośród⁶² światel pomocniczych²²² jest światło¹¹¹ sygnalizacji¹²¹ wypuszczenia¹²¹ podwozia¹²¹. Oprawa światła¹²¹ jest⁵⁷ zabudowana w⁶⁶ dolnej²⁶¹ części¹⁶¹ kadłuba. Światło¹¹¹ w⁶⁶ kolorze żółtym²⁶¹ podaje na⁶⁴ ziemię sygnał¹⁴¹ informujący²⁴¹ o⁶⁶ wypuszczonym²⁶¹ podwoziu¹⁶¹. Zasięg¹¹¹ widoczności¹²¹ tego²²¹ światła¹²¹ wynosi trzy³⁴ kilometry¹⁴², kąt¹¹¹ wiązki¹²¹ średnio sto³⁴ osiemdziesiąt³⁴ stopni w⁶⁶ dolnej²⁶¹ półkuli¹⁶¹.

C0227 Będkowski L., Kruś J. Elektryczność w samolocie MON 1965 104 5

Dla⁶² umożliwienia¹²¹ załodze¹³¹ orientacji¹²¹ przy⁶⁶ przelocie nad⁶⁵ poszczególnymi radiolatarniami stosuje się⁴¹ dodatkowe²⁴² nadajniki¹⁴² sygnałów przelotu, tak zwane²⁴² markierey¹⁴², które²¹² uruchamiają na⁶⁶ pokładzie samolotu odpowiednie²⁴² sygnały¹⁴² dźwiękowe²⁴² (dzwonek¹¹¹) i świetlne²⁴² (lampka sygnalizacyjna). Wzdłuż⁶² linii¹²¹ lądowania¹²¹ może⁵ znajdować⁵⁰¹ się kilka³¹ markerów¹²² (dwa³¹ lub trzy³¹), każdy²¹¹ w⁶⁶ innej²⁶¹ odległości¹⁶¹ od⁶² początków pasa lądowania¹²¹.

C0228 Będkowski L., Kruś J. Elektryczność w samolocie MON 1965 76 7

Najłatwiejszym²⁵¹ sposobem zapalania¹²¹ mieszanek¹²¹ jest zapłon¹¹¹ od⁶² iskry¹²¹ elektrycznej²²¹. Iskrę elektryczną²⁴¹ można wywołać za⁶⁵ pomocą impulsu prądu elektrycznego²²¹ o⁶⁶ wysokim²⁶¹ napięciu¹⁶¹. Impulsy¹¹² takie²¹² wytwarzane²¹² są⁵⁷ przez⁶⁴ specjalne²⁴² urządzenia¹⁴², tak zwane²⁴² iskrowniki¹⁴² i cewki¹⁴² zapłonowe²⁴². Natomiast urządzenie¹¹¹, które²¹¹ wytwarza iskrę bezpośrednio w⁶⁶ cylindrze, zwane²¹¹ jest⁵⁷ świecą¹⁵¹ zapłonową²⁵¹.

C0229 Burakowski T., Sala A. Noktowizja MON 1965 50 14

Ziemijskimi źródłami promieniowania¹²¹ są wszystkie²¹² ciała¹¹² znajdujące się²¹² na⁶⁶ kuli¹⁶¹ ziemskiej²⁶¹. Przykładami ziemskich²²² źródeł naturalnych²²² mogą być: piasek¹¹¹, woda, gleba, skała, drzewa¹¹², rośliny¹¹², zwierzęta¹¹², ludzie i tak dalej. Charakterystyka widmowa każdego²²¹ z⁶² nich⁴² zależy zarówno od⁶² temperatury¹²¹, jak⁹ również od⁶² własności¹²¹ powierzchni¹²¹ i kształtu źródła¹²¹.

C0230 Burakowski T., Sala A. Noktowizja MON 1965 115 7

Widikon został⁵⁷ opracowany²¹¹ w⁶⁶ ostatnich²⁶² latach i należy do⁶² przetworników obrazu z⁶⁵ niepełnym²⁵¹ przetwarzaniem. Spośród⁶² innych²²² telewizyjnych²²² lamp analizujących²²² wyróżnia⁵⁰¹ się dobrą²⁵¹ czułością, prostą²⁵¹ budową i najmniejszymi rozmiarami (maksymalna średnica dwadzieścia osiem milimetrów, maksymalna długość¹¹¹ sto sześćdziesiąt milimetrów), co⁴¹ szczególnie predysponuje go⁴⁴ do⁶² wykorzystania¹²¹ w⁶⁶ telewizji¹⁶¹ specjalnej²⁶¹.

C0231 Cheda W., Malski M. Jak powstaje samolot MON 1965 37 19

Pułapem samolotu nazywa⁵⁰¹ się wysokość¹¹¹, na⁶⁶ której²⁶¹ samolot¹¹¹ dysponuje jeszcze prędkością wznoszenia się¹²¹ równą²⁵¹ jednej²²¹ pięćdziesiątej¹²¹ metra na⁶⁴ sekundę. Jest on szczególnie ważny²¹¹ dla⁶² samolotów wojskowych²²². Samoloty¹¹² te²¹² na⁶⁶ dużych²⁶² wysokościach łatwiej mogą prowadzić działania¹⁴² na⁶⁶ dużych²⁶² wysokościach zarówno zaczepne²⁴², jak⁹ i obronne²⁴². Pułap¹¹¹ wpływa również na⁶⁴ zmniejszenie¹⁴¹ kosztów eksploatacji¹²¹ dzięki⁶³ temu⁴³, że ze⁶⁵ wzrostem wysokości¹²¹ zmniejszają⁵⁰¹ się opory¹¹² aerodynamiczne²¹², a co⁴¹ za⁶⁵ tym⁴⁵ idzie maleje siła potrzebna na⁶⁴ ich⁴² pokonanie¹⁴¹.

C0232 Cheda W., Malski M. Jak powstaje samolot MON 1965 146 37

Wyszkolenie¹¹¹ pilota¹²¹ latającego²²¹ na⁶⁶ tych²⁶² nowoczesnych²⁶² samolotach też osiąga zawrotne²⁴² sumy¹⁴² i kosztuje więcej niż⁹ wykształcenie¹¹¹ pięciu³² lekarzy¹²² i trzech³² filozofów¹²². Podobnie wygląda sytuacja w⁶⁶ dziedzinie¹⁶¹ nowoczesnych²²² samolotów pasażerskich²²². Znana amerykańska firma Boeing podała do⁶² wiadomości¹²¹, że koszty¹¹² przez⁶⁴ nią⁴⁴ poniesione²¹² na⁶⁴ opracowanie¹⁴¹ pasażerskiego²²¹ odrzutowca Boeing-siedemset siedem, po⁶⁶ uruchomieniu¹⁶¹ seryjnej²²¹ produkcji¹²¹ i sprzedaniu¹⁶¹ różnym²³² liniom lotniczym²³² trzystu³² pięćdziesięciu³² sztuk tych²²² samolotów, nie zwróciły⁵⁰¹ się.

C0233 Telakowska W., Reindl T. Problemy wzornictwa przemysłowego PWN 1966 22 24

Oczywiście o⁶⁶ dalszych²⁶² losach analogicznych²²² inicjatyw rozstrzygają potem⁸ specyficzne²¹² warunki¹¹² poszczególnych²²² krajów. Omawiane²¹² dwa³¹ przykłady¹¹² dostatecznie ilustrują taki²⁴¹ właśnie przebieg¹⁴¹ spraw¹²². Na pewno wychowankowie Bauhausu¹²¹ szybciej niż absolwenci warszawskiej²²¹ akademii¹²¹ mogli dotrzeć do⁶² problemów wzornictwa¹²¹ produkcji¹²¹ przemysłowej²²¹. Byli⁵ też do⁶² niej⁴² lepiej przygotowani.

C0234 Telakowska W., Reindl T. Problemy wzornictwa przemysłowego PWN 1966 62 17

Towary¹¹² znajdujące się²¹² w⁶⁶ sklepach i demonstrowane²¹² w⁶⁶ witrynach, powszechnie noszone²¹² ubiory¹¹², meble¹¹² naszych²²² mieszkań, przedmioty¹¹², którymi się otaczamy⁵⁰¹, środki¹¹² komunikacji¹²¹, wyposażenie¹¹¹ dworców, hoteli, świetlic i kin — wszystko⁴¹ to²¹¹ ma wpływ¹⁴¹ na⁶⁴ kształtowanie¹⁴¹ sposobu bycia¹²¹, upodobań, przyzwyczajeń i mody¹²¹ — słowem na⁶⁴ kształtowanie¹⁴¹ kultury¹²¹ i poziomu konsumpcji¹²¹.

C0235 Telakowska W., Reindl T. Problemy wzornictwa przemysłowego PWN 1966 126 25

Przy⁶⁶ komponowaniu¹⁶¹ świadomie, a czasem⁸ podświadomie dokonywana jest⁵⁷ dziś selekcja i ograniczanie¹¹¹ elementów składających się²²² na⁶⁴ całość¹⁴¹, szukanie¹¹¹ zwięzłości¹²¹, jednoznaczności¹²¹, rzetelności¹²¹ plastyczności¹²¹ wyrazu. Potrzeba¹¹¹ prostoty¹²¹ nasila⁵⁰¹ się. Bez⁶² trudu zauważyć to⁴⁴ można nie tylko we⁶⁶ współczesnej²⁶¹ architekturze¹⁶¹, ubiorze, formach sprzętu komunikacyjnego²²¹, w⁶⁶ plakacie i innych²⁶² środkach propagandy¹²¹ i reklamy¹²¹.

C0236 Jóźwiak R. Sztuczny wiatr MON 1965 18 11

Chcąc latać szybko, wygodnie i bezpiecznie musimy badać. Wszelkie²¹² badania¹¹², a w⁶⁶ tym²⁶¹ przypadku¹⁶¹ badania¹¹² aerodynamiczne²¹², umożliwiają nam poznanie¹⁴¹ zjawisk, z⁶⁵ którymi może⁵ się zetknąć⁵⁰¹ człowiek w⁶⁶ powietrzu¹⁶¹. Poznanie¹¹¹ tych²²² zjawisk w⁶⁶ badaniach aerodynamicznych²⁶² przeprowadzonych²⁶² na⁶⁶ ziemi¹⁶¹, stwarza podstawy¹⁴² dalszego²²¹ postępu i zapobiega niepotrzebnemu narażeniu¹³¹ życia¹²¹ człowieka¹²¹.

C0237 Jóźwiak R. Sztuczny wiatr MON 1965 67 9

Następnym²⁵¹ kryterium¹⁵¹ warunkującym²⁵¹ pełne²⁴¹ podobieństwo¹⁴¹ aerodynamiczne²⁴¹ jest liczba Macha¹²¹, obrazująca wpływ¹⁴¹ ściśliwości¹²¹ powietrza¹²¹ na⁶⁴ charakter¹⁴¹ przepływu. Liczbą Macha¹²¹ nazywamy stosunek¹⁴¹ prędkości¹²¹ dźwięku¹²¹, czyli prędkości¹²¹ rozchodzenia się¹²¹ dźwięku¹²¹ (głosu) w⁶⁶ danym²⁶¹ ośrodku¹⁶¹ (powietrzu¹⁶¹).

C0238 Jóźwiak R. Sztuczny wiatr MON 1965 115 12

Pamiętamy bowiem, że każdej²³¹ naddźwiękowej²³¹ prędkości¹³¹ przepływu odpowiada tylko jeden²⁴¹ określony²⁴¹ kształt¹⁴¹ dyszy¹²¹. W⁶⁶ tym²⁶¹ przypadku¹⁶¹ elastyczne²¹² ścianki¹¹² dyszy¹²¹, mogące²¹² znacznie się odkształcać⁵⁰¹, przybierają potrzebne²⁴² kształty¹⁴² pod⁶⁵ naciskiem specjalnie wykonanych²²² do⁶² tego²²¹ celu¹²¹ instalacji¹²². Należy nadmienić, że dyfuzor¹¹¹ zmniejszający²¹¹ prędkości¹⁴² przepływu od⁶² wartości¹²² naddźwiękowych²²² do⁶² poddźwiękowych²²², powinien mieć również regulowany²⁴¹ kształt¹⁴¹.

C0239 Jóźwiak R. Sztuczny wiatr MON 1965 122 14

Oprócz⁶² powyższych²²² czynników zjawisku¹³¹ odbitej²²¹ fali¹²¹ uderzeniowej²²¹ towarzyszy⁵ zwiększenie się¹¹¹ czasu trwania¹²¹ przepływu ustalonego²²¹. Wzrost¹¹¹ ten²¹¹ jest jednak niewielki²¹¹ i czas¹¹¹ przepływu ustalonego²²¹ jest w⁶⁶ dalszym²⁶¹ ciągu¹⁶¹ bardzo krótki²¹¹. Niewielkie²⁴¹ zwiększenie¹⁴¹ czasu przepływu ustalonego²²¹ można uzyskać także przez⁶⁴ dłużenie¹⁴¹ rury¹²¹ niskiego²²¹ ciśnienia¹²¹.

C0240 Jóźwiak R. Sztuczny wiatr MON 1965 133 13

Modele¹¹² startują przeważnie z⁶² ziemi¹²¹ (można je⁴⁴ również wypuszczać z⁶² samolotu). Do⁶² tego²²¹ celu¹²¹ używa się⁴¹ silników raketowych²²² na⁶⁴ paliwo¹⁴¹ stałe²⁴¹, które²¹¹ następnie oddziela⁵⁰¹ się od⁶² modelu¹²¹ i opada. Przed⁶⁵ próbą przeprowadza się⁴¹ badania¹⁴² atmosfery¹²¹ za⁶⁵ pomocą radiosond, rakiet i tym²³² podobne²¹². Badania¹¹² aktualnych²²² parametrów atmosfery¹²¹ (ciśnienia¹²¹, wilgotności¹²¹ gęstości¹²¹, temperatury¹²¹) niezbędne²¹² są dla⁶² wprowadzenia¹²¹ poprawek do⁶² wyników pomiarów (na⁶⁴ przykład¹⁴¹ prędkości¹²¹).

C0241 Jóźwiak R. Sztuczny wiatr MON 1965 204? 24

Właściwe²¹¹ obliczenie¹¹¹ i zaprojektowanie¹¹¹ takich²²² nietypowych²²² konstrukcji¹²² dachowych²²² wymaga znajomości¹²¹ rozkładu ciśnień na⁶⁶ dachu¹⁶¹ w⁶⁶ zależności¹⁶¹ od⁶² kierunku¹²¹ i prędkości¹²¹ wiatru. Mając rozkłady¹⁴² ciśnień na⁶⁶ dachu¹⁶¹, łatwo jest obliczyć obciążenia¹⁴² działające²⁴² na⁶⁴ poszczególne²⁴² segmenty¹⁴² konstrukcji¹²¹ i wykryć miejsca¹⁴² najbardziej obciążone²⁴², które²⁴² trzeba będzie wzmocnić.

C0242 Kochański M. Od balisty do działa atomowego MON 1965 14 17

Siły¹²¹ miotające²²¹ w⁶⁶ balistach dostarczały pęki¹¹² skręconych²²² żył¹²² zwierzęcych²²², umocowane²¹² pionowo w⁶⁶ ramie¹⁶¹ zbudowanej²⁶¹ z⁶² klocków drewnianych²²² w⁶⁴ pęki¹⁴² żył¹²² wkładano dwie³⁴ dźwignie¹⁴² z⁶² obu³² stron kołyski¹²¹, drugie²⁴² końce¹⁴² kołyski¹²¹ łączono z⁶⁵ dźwignią. Aby⁹ wystrzelić pocisk¹⁴¹, napinano cięciwę za⁶⁵ pomocą kołowrotka i utrzymywano w⁶⁶ stanie¹⁶¹ napiętym²⁶¹ na⁶⁶ zaczepie¹⁶¹. Przed⁶⁵ cięciwą, w⁶⁶ wyżłobieniu¹⁶¹ kołyski¹²¹, układano pocisk¹⁴¹, którym²⁵¹ był kamień¹¹¹ lub strzała.

C0243 Kochański M. Od balisty do działa atomowego MON 1965 51 12

Przy⁶⁶ zwykłym²⁶¹ działaniu¹⁶¹ zapalnika przyczynami zadziałania¹²¹ spłonki¹²¹ zapalającej²²¹ mogą być: nakłucie¹¹¹ przez⁶⁴ iglicę mechanizmu uderzeniowego²²¹, przesuwającą się²⁴¹ w⁶⁶ kierunku¹⁶¹ spłonki¹²¹ pod⁶⁵ wpływem bezwładności¹²¹ podczas⁶² uderzenia¹²¹ pocisku¹²¹ w⁶⁴ przeszkodę (w⁶⁶ zapalnikach uderzeniowych²⁶²); nakłucie¹¹¹ iglicą mechanizmu zegarowego²²¹ w⁶⁶ mechanicznym²⁶¹ zapalniku¹⁶¹ czasowym²⁶¹; impuls¹¹¹ prądu w⁶⁶ zapalnikach zbliżeniowych²⁶² i zapalnikach elektrycznych²⁶² uderzeniowych²⁶² lub czasowych²⁶².

C0244 Kochański M. Od balisty do działa atomowego MON 1965 95 12

Współczynnik¹¹¹ kształtu pocisku¹²¹ jest częścią składową²⁵¹ tak zwanego²²¹ współczynnika balistycznego²²¹ pocisku¹²¹, który²¹¹ w⁶⁶ postaci¹⁶¹ nieco uproszczonej²⁶¹ przedstawiony²¹¹ jest⁵⁷ związkiem [~] będącym²⁵¹ zasadniczą²⁵¹ charakterystyką balistyczną²⁵¹ pocisków. W⁶⁶ powyższym²⁶¹ wzorze [~]. Oznacza kaliber¹⁴¹ pocisku¹²¹ [~] jego⁴² ciężar¹⁴¹ [~]. Czym⁹ jest [~] mniejsze²¹¹, tym⁹ lepiej, gdyż świadczy to⁴¹ o⁶⁶ mniejszych²⁶² oporach napotykanych²⁶² przez⁶⁴ pociski¹⁴² w⁶⁶ czasie lotu.

C0245 Kochański M. Od balisty do dział atomowego MON 1965 115 3

Zamki¹¹² poosiowo-suwliwe²¹² różnią⁵⁰¹ się od⁶² zamków klinowych²²² i śrubowych²²² tym⁴⁵, że przy⁶⁶ otwieraniu¹⁶¹ i zamykaniu¹⁶¹ mają ruch¹⁴¹ posuwisty²⁴¹, równoległy²⁴¹ do⁶² osi¹²¹ przewodu lufy¹²¹. Można wykorzystywać je⁴⁴ przy⁶⁶ tym⁴⁶ dla⁶² szeregu¹²¹ czynności¹²² takich²²², jak⁹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ pęd¹¹¹ mechanizmu do⁶² noszenia¹²¹ i podawania¹²¹ naboju, wyrzucanie¹¹¹ wyrzeczonych²²² łusek i dosyłanie¹¹¹ kolejnego²²¹ naboju¹²¹ do⁶² komory¹²¹ nabojowej²²¹.

C0246 Kochański M. Od balisty do dział atomowych MON 1965 170 8

Wybuch¹⁴¹ ładunku¹²¹ atomowego²²¹ przeprowadza się⁴¹ przez⁶⁴ szybkie²⁴¹ przejście¹⁴¹ masy¹²¹ paliwa¹²¹ atomowego²²¹ w⁶⁴ stan¹⁴¹ skupiony²⁴¹. Krążące²¹² dotychczas swobodnie neutrony¹¹² wywołują reakcję łańcuchową²⁴¹. Intensywność¹⁴¹ wybuchu¹²¹ wzmagają otaczające²¹² paliwo¹⁴¹ atomowe²⁴¹ specjalne²¹² powłoki¹¹² grafitowe²¹², których²²² zadaniem jest utrudnianie¹¹¹ wylatywania¹²¹ neutronów na zewnątrz ładunku¹²¹. W⁶⁶ chwili¹⁶¹ spotkania¹²¹ z⁶⁵ celem¹⁵¹ na⁶⁶ określonej²⁶¹ odległości¹⁶¹ od⁶² celu¹²¹ następuje wybuch¹¹¹ zwykłego²²¹ materiału¹²¹ wybuchowego²²¹.

C0247 Kochański M. Od balisty do dział atomowych MON 1965 199 22

Wieża czołgu¹²¹ jest dwudzielną. Będąc kołyską dla⁶² dział¹²¹, górna część¹¹¹ wieży¹²¹ waha⁵⁰¹ się w⁶⁶ czopach dolnej²²¹, obrotowej²²¹ części¹²¹ wieży¹²¹. Wahliwa²¹¹ wieża umożliwia ustawienie¹⁴¹ na⁶⁶ czołgu¹⁶¹ potężnego²²¹ dział¹²¹, które²¹¹ znajduje⁵⁰¹ się poza⁶⁵ jego⁴² działem bojowym²⁵¹. Dzięki⁶³ temu⁴³ można zmierzyć średnicę części¹²¹ obrotowej²²¹ czołgu¹²¹ i ogólne²⁴² wymiary¹⁴² czołgu¹²¹, a przez⁶⁴ to⁴⁴ i jego⁴² ciężar¹⁴¹. Francuskie²¹² czołgi¹¹² ciężkie²¹² o⁶⁶ podobnej²⁶¹ konstrukcji¹⁶¹ nie zostały⁵⁷ wprowadzone²¹² na⁶⁴ uzbrojenie¹⁴¹.

C0248 Pilecki S. Od Ikara mędrsi MON 1965 19 16

Jonosfera jest warstwą zalegającą²⁵¹ nad⁶⁵ stratosferą na⁶⁶ wysokości¹⁶¹ od⁶² około⁸ osiemdziesięciu³² do⁶² około⁸ sześćset kilometrów. Składa⁵⁰¹ się ona z⁶² silnie zjonizowanych²²² o⁶⁶ ujemnym²⁶¹ ładunku¹⁶¹ elektrycznym²⁶¹ cząstek rozrzedzonych²²² gazów. W⁶⁶ niższych²⁶² partiach atmosfery¹²¹, w⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ większą²⁵¹ gęstością powietrza¹²¹, jony¹¹² nie mogą istnieć przez⁶⁴ dłuższy²⁴¹ okres¹⁴¹ czasu, na⁶⁶ większych²⁶² jednak wysokościach możliwości¹¹² te²¹² są znaczne²¹². Stopień¹¹¹ jonizacji¹²¹ i wysokość¹¹¹ jonosfery¹²¹ nad⁶⁵ powierzchnią ziemi¹²¹ są zmienne²¹² i zależą od⁶² pory¹²¹ doby¹²¹ i roku¹²¹, nasilenia¹²¹ plam słonecznych²²² i tym²³² podobnych²²².

C0249 Pilecki S. Od Ikara mędrsi MON 1965 24 34

Najbardziej istotny²⁴¹ wpływ¹⁴¹ na⁶⁴ organizm¹⁴¹ człowieka¹²¹ wywierają przeciążenia¹¹² powstające²¹² w⁶⁶ tych²⁶² właśnie kierunkach. Wpływ¹¹¹ przyspieszenia¹²¹ (przeciążenia¹²¹) na⁶⁴ organizm¹⁴¹ człowieka¹²¹ zależny²¹¹ jest⁵⁷ od⁶² następujących²²² czynników: wartości¹²¹ przyspieszenia¹²¹, czasu jego⁴² działania¹²¹ prędkości¹²¹ narastania¹²¹ przyspieszenia¹²¹, kierunku¹²¹ sił przyspieszenia¹²¹ względem⁶² ciała¹²¹ obcego²²¹, części¹²² ciała¹²¹, na⁶⁴ które²⁴² siły¹¹² te²¹² działają, częstości¹²¹ zmian tych²²² sił i stanu organizmu.

C0250 Pilecki S. Od Ikara mędrsi MON 1965 82 15

W⁶⁶ szkołach takich²⁶² szkoli się⁴¹ różnych²⁴² specjalistów¹⁴², których²²² praca wiąże⁵⁰¹ się z⁶⁵ wypadkami i awariami w⁶⁶ lotnictwie. Są więc nimi piloci, nawigatorzy, łącznościowcy, mechanicy jak również lekarze, sanitariusze i inni. Zakres¹¹¹ wiedzy¹²¹ o⁶⁶ służbie¹⁶¹ ratowniczej²⁶¹ jest bardzo obszerny²¹¹, gdyż awarie¹¹² mogą zachodzić w⁶⁶ bardzo różnych²⁶² warunkach, a sposoby¹¹² przeciwdziałania¹²¹ im⁴³ lub likwidowania¹²¹ czy zmniejszania¹²¹ ich⁴² następstw muszą być inne²¹² na⁶⁶ oceanie, w⁶⁶ lasach, na⁶⁶ jeziorach lub w⁶⁶ zaśnieżonych²⁶² górach.

C0251 Pilecki S. Od Ikara mędrsi MON 1965 177 31

Biorąc pod⁶⁴ uwagę duże²⁴² trudności¹⁴², jakie²¹² mogą wystąpić z⁶⁵ hodowlą wyższych²²² roślin na⁶⁶ statku¹⁶¹ kosmicznym²⁶¹, zwrócono uwagę na⁶⁴ roślinę wodną²⁴¹ Wolffia arrhiza. Aż sześćdziesiąt³⁴ do⁶² sześćdziesięciu³² pięciu³² procent¹²² całej²²¹ tej²²¹ masy¹²¹ stanowią węglowodany¹⁴² (skrobia). Nie jest⁵⁷ wykluczone²¹¹, że również niektóre²¹² rośliny¹¹² wyższe²¹² w⁶⁶ ograniczonej²⁶¹ ilości¹⁶¹ będą⁵⁶ mogły⁵² być⁵⁷ hodowane²¹² na⁶⁶ pokładzie¹⁶¹ statku¹²¹ kosmicznego²²¹.

C0252 Miłobędzki A. Zarys dziejów architektury w Polsce WP 1963 34 1

Architektura romańska narastała na⁶⁶ tradycji¹⁶¹ antycznego²²¹ Rzymu, odrodzonej²⁶¹, skodyfikowanej²⁶¹ i rozwiniętej²⁶¹ w⁶⁶ oparciu¹⁶¹ o⁶⁴ nowe²⁴¹ imperium¹⁴¹ Karola¹²¹ Wielkiego²²¹ i Ottonów¹²². Dawne²¹² rzymskie²¹² wzorce¹¹² techniczne²¹², przestrzenne²¹² i plastyczne²¹² — najmniej przez⁶⁴ „ciemne²⁴² wieki¹⁴²” zniekształcone²¹² w⁶⁶ Italii¹⁶¹ — wraz z⁶⁵ łacińską²⁵¹ „romańską²⁵¹” kulturą wędrowały na⁶⁴ północ¹⁴¹, po⁶⁶ drodze¹⁶¹ upraszczane²¹², a w⁶⁶ zakresie kompozycji¹²¹ planu, bryły¹²¹ i płaszczyzny¹²¹ poddane²¹² nowemu, geometrycznemu modułowi. Na⁶⁶ północy¹⁶¹, a szczególnie na⁶⁶ terenach normandzkiej²²¹ Francji¹²¹ i Anglii¹²¹ romanizm¹¹¹ przechodził w⁶⁶ ciąg¹⁶¹ dwunastego²²¹ wieku¹²¹ zupełnie zasadnicze²⁴² przeobrażenia¹⁴².

C0253 Miłobędzki A. Zarys dziejów architektury w Polsce WP 1963 70 31

Ściśle centralna ośmioboczna nawa ze⁶⁵ smukłym²⁵¹ ciosowym²⁵¹ słupem, rozsuwającym²⁵¹ ze⁶² środka żebra¹²¹ gwiazdzistej²²¹ sieci¹²¹ sklepienia¹²¹, posiadała analogie¹⁴² w⁶⁶ przykatedralnych²⁶² kapitułach angielskich²⁶², genetycznie bliższa była⁵ jednak zapewne kwadratowym²³² kapitułom Malborka czy wręcz jednosłupowemu cysterskiemu kapitułowi niedalekiego²²¹ Łądu. Ośmiobok¹¹¹ nie stanowi⁵ jednak całego²²¹ kościoła w⁶⁶ Gosławicach, lecz wiąże⁵⁰¹ się czterema bokami z⁶⁵ formującymi rzut¹⁴¹ krzyża aneksami: [&]

C0254 Miłobędzki A. Zarys dziejów architektury w Polsce WP 1963 94 22

Podczas gdy na⁶⁶ nizinach o⁶⁶ obliczu¹⁶¹ stylowym²⁶¹ architektury¹²¹ decydowały nadal kościoły¹¹², w⁶⁶ Małopolsce¹⁶¹ już w⁶⁶ piętnastym²⁶¹ wieku¹⁶¹ budownictwo¹¹¹ świeckie²¹¹ nie ustępuje sakralnemu. Doskonałością artystyczną²⁵¹ i techniczną²⁵¹ może⁵ się ono tylko równać⁵⁰¹ z⁶⁵ ówczesną²⁵¹ mieszczańską²⁵¹ architekturą Gdańska¹²¹, ale jego⁴² wybitne²¹² przykłady¹¹² powstają nie tyle⁹ na⁶⁴ zlecenie¹⁴¹ mieszczan, co⁹ kulturalnych²²² małopolskich²²² możnowładców¹²². Ich⁴² poczynania¹⁴² budowlane²⁴² przyćmi dopiero od⁶² końca pierwszej²²¹ ćwierci¹²¹ szesnastego²²¹ wieku¹²¹ mecenat¹¹¹ ostatnich²²² Jagiellonów¹²², [&]

C0255 Supiński W. Sto lat okrętów wojennych MON 1965 23 17

Napęd¹¹¹ parowy²¹¹ zwiększył znacznie zdolności¹⁴² manewrowe²⁴² okrętów, co⁴¹ doprowadziło do⁶² ponownego²²¹ pojawienia się¹²¹ taranów. Tarany¹¹² zawiodły ostatecznie w⁶⁶ praktyce¹⁶¹, lecz przez⁶⁴ następne²⁴¹ półwiecze¹⁴¹ stanowiły charakterystyczny²⁴¹ element¹⁴¹ konstrukcyjny²⁴¹ okrętów i wywarły niemały²⁴¹ wpływ¹⁴¹ na⁶⁴ taktykę bitew morskich²²² dziewiętnastego²²¹ wieku¹²¹.

C0256 Supiński W. Sto lat okrętów wojennych MON 1965 43 33

Pozioma część¹¹¹ pokładu znajdowała⁵⁰¹ się nieco powyżej⁶² linii¹²¹ wodnej²²¹, pochyłe²¹² boki¹¹² natomiast schodziły poniżej⁶² tej²²¹ linii¹²¹. Całość¹¹¹ tworzyła coś⁴⁴ w⁶⁶ rodzaju¹⁶¹ dachu¹²¹ chroniącego²²¹ żywotne²⁴² części¹⁴² okrętu przed⁶⁵ pociskami. Pokład¹¹¹ pancerny²¹¹ okrętu miał⁵ tylko trzydzieści³⁴ osiem³⁴ milimetrów grubości¹²¹, lecz ponieważ mógł być⁵⁷ trafiony²¹¹ tylko pod⁶⁵ małym²⁵¹ kątem, dawał skuteczną²⁴¹ ochronę przed⁶⁵ pociskami średnich²²² kalibrów.

C0257 Supiński W. Sto lat okrętów wojennych MON 1965 53 26

Entuzjazm¹¹¹ do⁶² tej²²¹ nowej²²¹ broni¹²¹ wystąpił przede wszystkim we⁶⁶ Francji¹⁶¹, która widziała w⁶⁶ torpedowcach skuteczną²⁴¹ przeciwwagę dla⁶² potężnej²²¹ floty¹²¹ angielskich²²² okrętów liniowych²²². W⁶⁶ ciągu¹⁶¹ ośmiu³² lat, między⁶⁵ rokiem tysiąc osiemset osiemdziesiątym²⁵¹ ósmym²⁵¹ a tysiąc osiemset dziewięćdziesiątym²⁵¹ szóstym²⁵¹, wybudowano we⁶⁶ Francji¹⁶¹ siedemdziesiąt³⁴ pięć³⁴ torpedowców, przy⁶⁶ czym⁴⁶ ograniczono do⁶² minimum¹²¹ budowę nowych²²² okrętów liniowych²²².

C0258 Supiński W. Sto lat okrętów wojennych MON 1965 61 16

Torpedowce¹¹² dawnego²²¹ typu zostały⁵⁷ całkowicie wyparte²¹² z⁶² użycia¹²¹, jako⁶¹ okręty¹¹² bojowe²¹², przez⁶⁴ niszczyciele¹⁴² i kutry¹⁴² torpedowe²⁴². Pozostałe²¹² jeszcze w⁶⁶ składzie¹⁶¹ flot stare²¹² torpedowce¹¹² były⁵⁷ używane²¹² w⁶⁶ czasie wojny¹²¹ jako⁶¹ przybrzędne²¹² jednostki¹¹² dozorowe²¹². Te²⁴² same²⁴² funkcje¹⁴² spełniały torpedowce¹¹² nowo budowane²¹² przez⁶⁴ niektóre²⁴² państwa¹⁴², jak⁹ Włochy¹⁴² i Niemcy¹⁴².

C0259 Supiński W. Sto lat okrętów wojennych MON 1965 166 11

Obecnie jednak uznano, że uzbrojenie¹¹¹ to²¹¹ jest już niewystarczające²¹¹ pod⁶⁵ względem¹⁵¹ donośności¹²¹ i jedno²¹¹ z⁶² dział¹²² kalibru sto dwadzieścia siedem milimetrów ma być⁵⁷ zamienione²¹¹ na⁶⁴ pojedynczą²⁴¹ wyrzutnię pocisków kierowanych²²² przeciwnocnych²²² typu Tartar¹¹¹ o⁶⁶ donośności¹⁶¹ dwadzieścia jeden tysięcy metrów, a dotychczasowy²¹¹ miotacz¹¹¹ bomb głębinowych²²² na⁶⁴ ulepszony²⁴¹ miotacz¹⁴¹ rakietotorped¹²² typu Asroc¹¹¹ o⁶⁶ donośności¹⁶¹ czterdzieści tysięcy pięćset metrów. Załoga liczy czterystu³² pięćdziesięciu³² ludzi¹²².

C0260 Supiński W. Sto lat okrętów wojennych MON 1965 180 9

Okręty¹¹² pomocnicze²¹² zyskały na⁶⁶ znaczeniu¹⁶¹ we⁶⁶ współczesnych²⁶² warunkach, gdyż stare²¹² bazy¹¹² są⁵⁷ poważnie zagrożone²¹² przez⁶⁴ broń¹⁴¹ atomową²⁴¹, a flota będzie⁵⁶ musiała⁵² być⁵⁷ zaopatrzona w⁶⁴ potrzebne²⁴² środki¹⁴² na⁶⁶ nie mających²⁶² odpowiednich²²² urządzeń radach¹⁶², a nawet na⁶⁶ pełnym²⁶¹ morzu¹⁶¹. Większość¹¹¹ państw posługuje⁵⁰¹ się jednak jeszcze okrętami pomocniczymi zbudowanymi w⁶⁶ czasie drugiej²²¹ wojny¹²¹ światowej²²¹.

C0261 Witkowski B.J. Od lontu do radiozapalnika MON 1965 13 13

Działanie¹¹¹ zapalnika rurkowego²²¹ było bardzo proste²¹¹ — choć często zawodne²¹¹ — od⁶² gazów prochowych²²², mających²²² wysoką²⁴¹ temperaturę w⁶⁶ chwili¹⁶¹ strzału, zapalał⁵⁰¹ się knot¹¹¹, od⁶² którego²²¹ ogień¹¹¹ przechodził do⁶² zapalnika. Masa prochu zapalnika paliła⁵⁰¹ się przez⁶⁴ określony²⁴¹ czas¹⁴¹, po⁶⁶ upływie którego²²¹ ogień¹¹¹ dochodził do⁶² ładunku¹²¹ wybuchowego²²¹ — powodując rozerwanie się¹⁴¹ pocisku¹²¹ i rażenie¹⁴¹ przeciwnika¹²¹ odłamkami.

C0262 Witkowski B.J. Od lontu do radiozapalnika MON 1965 76 7

Wiadomo powszechnie, że kondensatory¹¹² przy⁶⁶ włączeniu¹⁶¹ do⁶² układu prądu stałego²²¹ nie przewodzą prądu, natomiast zostają⁵⁷ naładowane²¹². Dlatego, mówiąc na⁶⁶ marginesie, wyjęcie¹¹¹ wtyczki¹²¹ odbiornika radiowego²²¹ z⁶² sieci¹²¹ wcale nie daje gwarancji¹²¹ uniknięcia¹²¹ podczas⁶² manipulacji¹²¹ we⁶⁶ wnętrzu¹⁶¹ porażenia¹²¹ prądem. Natomiast kondensatory¹¹² doskonale przewodzą prąd¹⁴¹ zmienny²⁴¹ i dlatego mogą w⁶⁶ tym²⁶¹ wypadku¹⁶¹ spełnić rolę urządzenia¹²¹ zabezpieczającego²²¹ w⁶⁶ opisywanym²⁶¹ zapalniku¹⁶¹.

C0263 Witkowski B.J. Od lontu do radiozapalnika MON 1965 89 2

Częstotliwość¹¹¹ odebranych²²² fal będzie⁵⁶ również różniła⁵²¹ się od⁶² fal wysyłanych²²² z⁶² powodu istnienia¹²¹ tak zwanej²²¹ prędkości¹²¹ względnej²²¹ (między⁶⁵ pociskiem a samolotem), czyli częstotliwość¹¹¹ ta będzie⁵⁶ się zmieniała⁵²¹ zgodnie z⁶⁵ opisany²⁵¹ już zjawiskiem Dopplera¹²¹. Częstotliwość¹¹¹ fal odbitych²²² którą²⁴¹ oznaczamy przez⁶⁴ [~] wzrasta podczas⁶² zbliżania się¹²¹ pocisku¹²¹ do⁶² celu¹²¹.

C0264 Witkowski B.J. Od lontu do radiozapalnika MON 1965 114 19

Każde²¹¹ nagrane²¹¹ ciało¹¹¹ emituje promienie¹⁴² podczerwone²⁴² i im⁹ ma wyższą²⁴¹ temperaturę, tym⁹ wyrażniej można określić ilość¹⁴¹ promieniowania¹²¹. Doskonaliśmy²⁵¹ promiennikiem tych²²² fal jest lecący²¹¹ samolot¹¹¹, który²¹¹ emituje moc¹⁴¹ nawet rzędu kilku³² kilowatów. Dlatego powstały⁵ głowice¹¹² samonaprowadzające²¹², które²¹² pracują w⁶⁶ zakresie fal podczerwonych²²² w⁶⁴ sposób¹⁴¹ bierny²⁴¹.

C0265 Sękowski S., Szostakiewicz S. Świat tworzyw sztucznych WP 1965 34 23

Istnieją dwa³¹ kwasy¹¹²: cyjanowy²¹¹ i piorunowy²¹¹, których²²² cząsteczki¹¹² składają⁵⁰¹ się z⁶² tej²²¹ samej²²¹ liczby¹²¹ atomów tych²²² samych²²² pierwiastków; mimo⁶⁴ to⁴⁴ każdy²¹¹ z⁶² tych²²² związków wykazuje zupełnie inne²⁴² właściwości¹⁴². Pierwszy²¹¹ z⁶² nich⁴², kwas¹¹¹ cyjanowy²¹¹, tworzy z⁶⁵ metalami bardzo trwałe²⁴¹ połączenie¹⁴¹, wytrzymujące²⁴¹ nawet prażenie¹⁴¹ do⁶² czerwoności¹²¹. Drugi²¹¹, kwas¹¹¹ piorunowy²¹¹, daje z⁶⁵ tymi samymi metalami związki¹⁴² niesłychanie łatwo, [&]

C0266 Sękowski S., Szostakiewicz S. Świat tworzyw sztucznych WP 1965 48 22

W⁶⁶ latach siedemdziesiątych²⁶² ubiegłego²²¹ wieku¹²¹ słynnemu chemikowi niemieckiemu Baeyerowi oraz jego⁴² uczniom znany²¹¹ już był⁵⁷ fakt¹¹¹ łączenia się¹²¹ fenolu¹²¹ z⁶⁵ formaldehydem w⁶⁶ obecności¹⁶¹ kwasów na⁶⁴ substancję przypominającą²⁴¹ konsystencją żywicę. O⁶⁶ wyciągnięciu¹⁶¹ z⁶² tej²²¹ wiadomości¹²¹ jakichś²²² korzyści¹²² praktycznych²²² nie myśłano, gdyż formaldehyd¹¹¹ był jeszcze wówczas związkiem bardzo drogim²⁵¹, niedostępnym²⁵¹ na⁶⁴ skalę przemysłową²⁴¹.

C0267 Sękowski S., Szostakiewicz S. Świat tworzyw sztucznych WP 1965 157 1

A więc z⁶⁵ nylonem możemy się spotkać⁵⁰¹ dziś niemal wszędzie. W⁶⁶ mieszkaniu¹⁶¹, w⁶⁶ szpitalu, we⁶⁶ wszelkich²⁶² środkach lokomocji¹²¹ morskiej²²¹, lądowej²²¹ i powietrznej²²¹, w⁶⁶ górach czy nad⁶⁵ morzem, w⁶⁶ fabryce¹⁶¹, na⁶⁶ stadionie sportowym²⁶¹ czy na⁶⁶ zabawie¹⁶¹, gdzie dziesiątki¹¹² nóg w⁶⁶ nylonowych²⁶² pończochach i skarpetkach tańczą w⁶⁴ takt¹⁴¹ jazzu z⁶² długogrającej²²¹ nylonowej²²¹ płyty¹²¹.

C0268 Sękowski S., Szostakiewicz S. Świat tworzyw sztucznych WP 1965 179 22

Nie pomogła akcja ratownicza, w⁶⁶ której²⁶¹ brali udział¹⁴¹ najwybitniejsi naukowcy, a między⁶⁵ nimi wielki²¹¹ Pasteur. Setki¹¹² fabryk przerabiających²²² jedwab¹⁴¹ stanęły bezczynnie, ich⁴² robotnicy¹¹² znaleźli⁵⁰¹ się bez⁶² pracy¹²¹, a właściciele zastanawiali⁵⁰¹ się poważnie nad⁶⁵ całkowitym²⁵¹ zlikwidowaniem swych²²² zakładów i przerzuceniem się na⁶⁴ produkcję mniej ryzykowną²⁴¹ i mniej zależną²⁴¹ od⁶² kaprysów przyrody¹²¹.

C0269 Sękowski S., Szostakiewicz S. Świat tworzyw sztucznych WP 1965 188 3

Przez⁶⁴ odpowiednie²⁴² procesy¹⁴² termiczne²⁴², mechaniczne²⁴² bądź chemiczne²⁴² włóknom poliamidowym²³² nadaje się⁴¹ trwałą²⁴¹ postać¹⁴¹ spiralnych²²² sprężynek. Doskonała sprężystość¹¹¹ poliamidu, jak⁹ również jego⁴² zdolność¹¹¹ zachowywania¹²¹ raz⁸ nadanego²²¹ kształtu, sprawiają, że dzianiny¹¹² i trykotaże¹¹² wykonane²¹² z⁶² takich²²² sprężynkowatych²²² włókien odznaczają⁵⁰¹ się świetną²⁵¹ elastycznością.

C0270 Gaszyński L. Niewidzialny sługa WP 1965 33 19

Jednostką napięcia¹²¹ jest wolt¹¹¹ w⁶⁶ skrócie [~], wywodzący²¹¹ swą²⁴¹ nazwę¹⁴¹ od⁶² nazwiska¹²¹ włoskiego²²¹ uczonego¹²¹ Aleksandra¹²¹ Volty¹²¹, który²¹¹ na⁶⁶ przełomie osiemnastego²²¹ i dziewiętnastego²²¹ wieku¹²¹ zbudował pierwsze²⁴¹ źródło¹⁴¹ energii¹²¹ elektrycznej²²¹ w postaci¹⁶¹ ognia¹²¹. Jednostka ta jest⁵⁷ niewątpliwie znana już choćby z⁶² napisu „dwieście³¹ dwadzieścia³¹ wolt¹²²”, wytrawionego²²¹ na⁶⁶ szkłe każdej²²¹ żarówki¹²¹ czy na⁶⁶ metalowej²⁶¹ tabliczce¹⁶¹ kuchenki¹²¹ elektrycznej²²¹. Czy jest to⁴¹ jednostka „duża”, czy „mała”, zorientuje nas⁴⁴ poniższe²¹¹ zestawienie¹¹¹ najczęściej spotykanych²²² napięć¹²²: [&]

C0271 Gaszyński L. Niewidzialny sługa WP 1965 46 23

Jest to⁴¹ niewielki²¹¹ elektromagnes¹¹¹, uzwojenie¹⁴¹ którego²²¹ łączymy ze⁶⁵ źródłem prądu za⁶⁵ pośrednictwem na⁶⁴ przykład¹⁴¹ wyłącznika przyciskowego²²¹ gdy naciśniemy na⁶⁴ guziczek¹⁴¹ owego²²¹ wyłącznika, pod⁶⁵ wpływem prądu przepływającego²²¹ przez⁶⁴ uzwojenie¹⁴¹ elektromagnesu rdzeń¹¹¹ przyciąga przegubową²⁴¹ żelazną²⁴¹ kotwiczkę. Jej⁴² ruch¹¹¹ powoduje z⁶² kolei¹²¹ zwarcie¹⁴¹ dwóch³² styków, które²⁴² możemy włączyć do⁶² jakiegoś²²¹ innego²²¹ obwodu. Najczęściej jest to⁴¹ obwód¹¹¹, w⁶⁶ którym²⁶¹ płynie⁵ prąd¹¹¹ o⁶⁶ dużym²⁶¹ natężeniu¹⁶¹.

C0272 Gaszyński L. Niewidzialny sługa WP 1965 56 25

Tymczasem płyta wolnoobrotowa o⁶⁶ średnicy¹⁶¹ dwudziestu³² pięciu³² centymetrów pozwala na⁶⁴ wysłuchanie¹⁴¹ utworu trwającego²²¹ osiemnaście³⁴ minut, a rozporządzając płytą trzydziestocentymetrową²⁵¹ mamy⁵ zapewnioną²⁴¹ nieprzerwaną²⁴¹ kontemplację nagrania¹²¹ przez⁶⁴ dwadzieścia³⁴ pięć³⁴ minut. Istnieją też całkiem małe²¹² płyty¹¹² długogrające²¹² o⁶⁶ średnicy¹⁶¹ siedemnastu³² i pięć dziesiątych¹²² centymetra. Odtwarzamy je⁴⁴ z⁶⁵ prędkością czterdziestu³² pięciu³² obrotów na⁶⁴ minutę w⁶⁶ czasie do⁶² siedmiu³² minut.

C0273 Gaszyński L. Niewidzialny sługa WP 1965 116 7

Czyżby więc akumulator¹¹¹ przedstawiał urządzenie¹⁴¹, z⁶² którego²²¹ można pobierać tyle⁸ energii¹²¹, ile⁸ się⁴¹ jej⁴² w⁶⁶ nim⁴⁶ poprzednio zmagazynowało? Niestety, nie. Z⁶² akumulatora daje⁵⁰¹ się uzyskać jedynie około⁸ siedemdziesiąt³⁴ procent¹²² energii¹²¹ uprzednio zmagazynowanej²²¹. Ten²¹¹ stosunek¹¹¹ energii¹²¹ uzyskiwanej²²¹ do⁶² doprowadzanej²²¹ zwie⁵⁰¹ się sprawnością akumulatora.

C0274 Gaszyński L. Niewidzialny sługa WP 1965 125 18

Otóż drugi²¹¹ koniec¹¹¹ tegoż²²¹ uzwojenia¹²¹ wyprowadzony²¹¹ jest⁵⁷ na zewnątrz do⁶² przerywacza¹²¹ mieszczącego się²²¹ we⁶⁶ wspólnej²⁶¹ obudowie¹⁶¹ ze⁶⁵ wspomnianym²⁵¹ już rozdzielaczem. Na⁶⁴ przerywacz¹⁴¹ składa⁵⁰¹ się nieruchomy²¹¹ styk¹¹¹, przymocowany²¹¹ do⁶² oprawy¹²¹ i połączony²¹¹ z⁶⁵ masą, oraz styk¹¹¹ ruchomy²¹¹, utrzymywany²¹¹ w⁶⁶ pozycji¹⁶¹ zwarcia¹²¹ przez⁶⁴ sprężynującą²⁴¹ blaszkę. Styki¹¹² są⁵⁷ rozwierane²¹² przez⁶⁴ krzywkę na⁶⁶ wałku napędzającym²⁶¹ palec¹⁴¹ rozdzielacza.

C0275 Gaszyński L. Niewidzialny sługa WP 1965 131 7

Mówiąc o⁶⁶ prądzie elektrycznym²⁶¹ wspomnieliśmy, że atom¹¹¹ przypomina budową Układ¹⁴¹ Słoneczny²⁴¹. Dokładniejsze²¹² badania¹¹² wykazały jednak istnienie¹⁴¹ zasadniczych²²² różnic między⁶⁵ nimi. Pierwsza polega na⁶⁶ tym⁴⁶, że planety¹¹² okrążają Słońce¹⁴¹ po⁶⁶ orbitach leżących²⁶² niemal w⁶⁶ jednej²⁶¹ płaszczyźnie¹⁶¹ — podczas gdy elektrony¹¹² atomu śmigają dookoła⁶² jego⁴² jądra¹²¹ po⁶⁶ orbitach bardzo różnie rozłożonych²⁶² w⁶⁶ przestrzeni¹⁶¹.

C0276 Gaszyński L. Niewidzialny sługa WP 1965 162 26

Po⁶⁶ nałożeniu¹⁶¹ rur ssących²²² i węża¹²¹ ssącego²²¹ do⁶² otworu w⁶⁶ przodzie obudowy¹²¹ i nasadzeniu¹⁶¹ na⁶⁴ jego⁴² wlot¹⁴¹ dużej²²¹ szczotki¹²¹, możemy nią⁴⁵ czyścić przedmioty¹⁴² płaskie²⁴² o⁶⁶ dużych²⁶², chropowatych²⁶² powierzchniach. Za⁶⁵ pomocą zaś małej²²¹ szczotki¹²¹ usuwamy kurz¹⁴¹ z⁶² mebli, ram, wnęk¹²², książek i przedmiotów o⁶⁶ nierównej²⁶¹ powierzchni¹⁶¹. Ssawka duża służy do⁶² czyszczenia¹²¹ dużych²²² gładkich²²² powierzchni¹²², [&]

C0277 Gaszyński L. Niewidzialny sługa WP 1965 169 24

Dopóki kabina porusza⁵⁰¹ się z⁶⁵ nominalną²⁵¹ prędkością, linka układu ogranicznika¹²¹ — połączona przez⁶⁴ dźwignię [~] z⁶⁵abiną — przesuwa⁵⁰¹ się również z⁶⁵ tą²⁵¹ samą²⁵¹ prędkością. W⁶⁶ trakcie obracania się¹²¹ bloczka [~] specjalne²¹² krzywki¹¹² na⁶⁶ jego⁴² bocznej²⁶¹ powierzchni¹⁶¹ zaczepiają rytmicznie o⁶⁴ podstawę przegubowo osadzonej²²¹ dźwigni¹²¹ [~], zmuszając ją do⁶² miarowych²²² wahań w⁶⁶ kierunku¹⁶¹ prostym²⁶¹ do⁶² osi¹²¹ koła¹²¹.

C0278 Biskupski S. Uwaga peryskop! WP 1962 61 14

Horyzont¹⁴¹ oglądamy przez⁶⁴ jeden²⁴¹ okular¹⁴¹, toteż odnosi się⁴¹ wrażenie¹⁴¹, że patrzymy jednym²⁵¹ okiem. Wystarczy jednak chwila, żeby się do⁶² tego⁴² przyzwyczaić⁵⁰¹. W⁶⁶ okularze widoczne²¹² są dwie³¹ współrzędne²¹² linie¹¹² z⁶⁵ wyznaczoną²⁵¹ podziałką. Przy⁶⁶ ataku¹⁶¹ torpedowym²⁶¹ podziałka ta ułatwia celowanie¹⁴¹ i oddanie¹⁴¹ celnej²²¹ salwy¹²¹ torpedowej²²¹. W⁶⁶ podziałce¹⁶¹ ukazuje⁵⁰¹ się nagle sylwetka statku¹²¹ zdążającego²²¹ w⁶⁶ kierunku¹⁶¹ portu.

C0279 zbiorowa Fantazja i rzeczywistość Iskry 1963 219 1

Po⁶⁶ włączeniu¹⁶¹ walca do⁶² obwodu elektrycznego²²¹ prąd¹¹¹ przez⁶⁴ warstwę z⁶⁵ przewodnością dziurową²⁵¹ nie płynie⁵. Może⁵ on płynąć tylko przez⁶⁴ rdzeń¹⁴¹ walca, jednakże w⁶⁴ miarę zwiększania¹²¹ napięcia¹²¹, doprowadzonego²²¹ do⁶² pierścienia z⁶² indu¹²¹, nie przewodząca warstwa z⁶⁵ przewodnością dziurową²⁵¹ pogrubia⁵⁰¹ się jak gdyby, poszerza kosztem przewodzącego²²¹ rdzenia. W⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ drgania¹¹² słabego²²¹ prądu doprowadzonego²²¹ do⁶² pierścienia¹²¹, wywołują zmiany¹⁴² silnego²²¹ prądu, [&]

C0280 Miłobędzki A. Zarys dziejów architektury w Polsce WP 1963 125 8

Środkowe²¹¹ przeszło¹¹¹ było tu szersze²¹¹ i dźwigało kondygnację drugą²⁴¹, również opilastrowaną²⁴¹, z⁶⁵ okrągłym²⁵¹ oknem w⁶⁶ środku. Poddanie¹¹¹ ścian dyscyplinie¹³¹ porządku¹²¹ stworzyłoby z⁶² tej²²¹ fasady¹²¹ jednorodną²⁴¹, nowożytną²⁴¹ kompozycję, gdyby zwieńczono ją trójkątnym²⁵¹, klasycznym²⁵¹ frontonem, zamiast tradycyjnie odcinać szczyty¹⁴², które²¹² podobnie jak⁹ w⁶⁶ późnym²⁶¹ gotyku¹⁶¹ stanowią pole¹⁴¹ odrębnej²²¹ dekoracji¹²¹. Nad⁶⁵ nawą główną²⁵¹ wznosił⁵⁰¹ się typowy niderlandzki²¹¹ szczyt¹¹¹ z⁶⁵ okuciovym²⁵¹ wypełnieniem.

C0281 Pawlak Z. Maszyna i język PWN 1964 485 106

Wyjaśnia to⁴¹, dlaczego symboliki¹¹² wygodne²¹² dla⁶² maszyn nie nadają⁵⁰¹ się dla⁶² posługiwania¹²¹ ręcznego²²¹. Struktura ich⁴² jest niezgodna ze⁶⁵ składnią języka potocznego²²¹ i są one dlatego trudne²¹² do⁶² zrozumienia¹²¹ i wymawiania¹²¹. Natomiast symbolika¹¹¹ nawiasowa jest odzwierciedleniem składni¹²¹ języka potocznego²²¹ i dlatego posługiwanie się¹¹¹ nią⁴⁵ nie sprawia trudności¹²¹.

C0282 Biskupski S. Uwaga peryskop! WP 1962 159 19

Próby¹¹² z⁶⁵ okrętami podwodnymi wyposażonymi w⁶⁴ napęd¹⁴¹ Waltera¹²¹ odbywały⁵⁰¹ się w⁶⁶ tysiąc dziewięćset czterdziestym²⁶¹ czwartym²⁶¹ roku¹⁶¹ w⁶⁶ rejonie Helu¹²¹. Do⁶² zakończenia¹²¹ wojny¹²¹ Niemcy¹¹² zdołali wybudować zaledwie cztery³⁴ jednostki¹⁴² tego²²¹ typu, które²¹² w⁶⁶ działaniach udziału nie wzięły. Okręty¹¹² te²¹² miały wyporność¹⁴¹ nawodną²⁴¹ trzysta czternaście ton¹²² i podwodną²⁴¹ trzysta czterdzieści pięć ton¹²², długość¹⁴¹ około⁶² czterdziestu³² metrów, szerokość¹⁴¹ trzy i pięć dziesiątych¹²² metra.

C0283 Biskupski S. Uwaga peryskop! WP 1962 261 10

Dawniej okręt¹¹¹ podwodny²¹¹ spełniał jedynie taktyczne²⁴² zadania¹⁴², broń¹¹¹ jądrowa i energia atomowa pozwalają mu wyjść⁵ na⁶⁴ szerokie²⁴² przestrzenie¹⁴² oceaniczne²⁴² i wykonywać zadania¹⁴² o⁶⁶ charakterze operacyjnym²⁶¹. Podwodny²¹¹ okręt¹¹¹ atomowy²¹¹ może⁵ zniszczyć bazę morską²⁴¹, duży²⁴¹ ośrodek¹⁴¹ przemysłowy²⁴¹ lub zespół¹⁴¹ lotniskowców. W⁶⁶ przyszłości¹⁶¹ walki¹¹² podwodne²¹² staną⁵⁰¹ się jedną²⁵¹ z⁶² podstawowych²²² metod obrony¹²¹ własnych²²² granic morskich²²² przed⁶⁵ próbą przeniknięcia¹²¹ nieprzyjacielskich²²² okrętów podwodnych²²².

C0284 Gaszyński L. O woltach bez lęku Iskry 1965 26 12

Otóż gniazdko¹¹¹ wtyczkowe²¹¹ znajduje⁵⁰¹ się pod⁶⁵ napięciem, przekazanym²⁵¹ mu z⁶² elektrowni¹²¹ przez⁶⁴ miejską²⁴¹ sieć¹⁴¹ elektryczną²⁴¹, a siła elektromotoryczna tkwi w⁶⁶ każdej²⁶¹ z⁶² prądnic, jakie²¹² pracują w⁶⁶ tej²⁶¹ elektrowni¹⁶¹, dając prąd¹⁴¹ do⁶² sieci¹²¹. Czy pomiędzy⁶⁵ napięciem, siłą elektromagnetyczną²⁵¹ istnieje jakaś²¹¹ zależność¹¹¹? Oczywiście.

C0285 Gaszyński L. O woltach bez lęku Iskry 1965 158 2

Wśród⁶² nieprzeniknionych²²² ciemności¹²² nocy¹²¹ brytyjskiemu okrętowi¹³¹ wojennemu udaje⁵⁰¹ się bez⁶² pomocy¹²¹ samolotu zwiadowczego²²¹ wykryć z⁶² odległości¹²¹ kilkunastu³² kilometrów obecność¹⁴¹ nieprzyjacielskiej²²¹ jednostki¹²¹ pływającej²²¹ i po⁶⁶ drugiej²⁶¹ już salwie¹⁶¹ posłać ją na⁶⁴ dno¹⁴¹. Również w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ chmurnej²²¹ nocy¹²¹ grupa angielskich²²² okrętów otwiera ogień¹⁴¹ do⁶² skoncentrowanej²²¹ w pobliżu brzegów Peloponezu włoskiej²²¹ floty¹²¹ wojennej²²¹ znajdującej się²²¹ daleko poza⁶⁵ zasięgiem reflektorów, [&]

C0286 Gaszyński L. O woltach bez lęku Iskry 1965 179 23

W⁶⁶ rezultacie nastąpi osłabienie¹¹¹ wiązki¹²¹ pierwotnej²²¹ na⁶⁴ skutek¹⁴¹ interferencji¹²¹ wiązek¹²², skierowanych²²² przeciwnie do⁶² jej⁴² kierunku¹²¹. Dzięki⁶³ temu⁴³ do⁶² fotokomórki¹²¹ dotrą promienie¹¹² świetlne²¹² o⁶⁶ sile¹⁶¹ zmieniającej się²⁶¹ również w⁶⁴ takt¹⁴¹ zmian przyłożonego²²¹, czyli „sterującego²²¹” napięcia¹²¹. Otrzymuje przeto ona światło¹⁴¹ zmodulowane²⁴¹ [#]

C0287 Wajdowicz R. Maszyny mówiące Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1966 18 4

Po⁶⁶ odkryciu¹⁶¹ zjawiska¹²¹ prądu elektrycznego²²¹ uczeni¹¹² potrafili początkowo ocenić tylko część¹⁴¹ możliwości¹²², jakie²⁴² kryły w⁶⁶ sobie⁴³ nowe²¹² odkrycia¹¹², a mianowicie działanie¹¹¹ ciepłe²¹¹ i chemiczne²¹¹ prądu. Liczne²¹² jednak analogie¹¹² między⁶⁵ elektrycznością a magnetyzmem naprowadziły uczonych¹⁴² na⁶⁴ myśl¹⁴¹ o⁶⁶ istnieniu¹⁶¹ związku¹²¹ między⁶⁵ tymi zjawiskami.

C0288 Wajdowicz R. Maszyny mówiące Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1966 83 5

Urządzenie¹¹¹ pod⁶⁵ nazwą¹⁵¹ Messtronom¹¹¹ umożliwiło regulacją prędkości¹²¹ obydwu³² napędów. Ale i te²¹² pomysły¹¹² nie utrzymały⁵⁰¹ się. Zarówno w⁶⁶ Ameryce¹⁶¹ aparatura Cameraphone Edisona¹²¹, jak⁹ i w⁶⁶ Europie¹⁶¹ Chronophone Gaumonta¹²¹, Biophon Messtera¹²¹ czy angielska Vivaphone zaczęły wychodzić z⁶² użycia¹²¹. Rozwój¹¹¹ i produkcja urządzeń dźwiękowych²²² w⁶⁶ zastosowaniu¹⁶¹ do⁶² kinematografii¹²¹ zostały⁵⁷ w⁶⁶ tym²⁶¹ okresie wyrażnie zahamowane²¹² i około⁶² tysiąc dziewięćset czterestego²²¹ filmy¹¹² mówione²¹² zeszyły⁵ właściwie z⁶² ekranów kin.

C0289 Wajdowicz R. Maszyny mówiące Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1966 156 3

Zmodulowane²¹¹ w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ światło¹¹¹ łuku¹²¹ po⁶⁶ przedostaniu się¹⁶¹ przez⁶⁴ wąską²⁴¹ szczelinę da- wało zapis¹⁴¹ na⁶⁶ taśmie¹⁶¹ światłoczułej²⁶¹. Küchenmeister nie zdecydował⁵⁰¹ się na⁶⁴ zmianę wymiarów klatki¹²¹ obrazowej²²¹ i umieścił ścieżkę dźwiękową²⁴¹ na⁶⁶ skraju¹⁶¹ taśmy¹²¹ na zewnątrz⁶² perforacji¹²¹ z⁶⁵ zachowaniem jednak normalnej²²¹ trzydziestopięciomilimetrowej²²¹ szerokości¹²¹ taśmy¹²¹ filmowej²²¹.

C0290 Wajdowicz R. Maszyny mówiące Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1966 165 16

Udoskonalenie¹¹¹ konstrukcji¹²¹ modulatorów światła¹²¹ było tylko jednym²⁵¹ ze⁶² środków, mających²²² na⁶⁶ celu¹⁶¹ podwyższenie¹⁴¹ jakości¹²¹ zapisu dźwięku¹²¹ na⁶⁶ taśmie¹⁶¹ filmowej²⁶¹, w⁶⁶ latach trzydziestych²⁶² konstruktorzy najpoważniejszych²²² laboratoriów naukowo-badawczych²²² poświęcili wiele⁸ uwagi¹²¹ zmniejszeniu¹³¹ poziomu szumów własnych²²² nośnika dźwięku¹²¹, które²¹² zwłaszcza dawały⁵⁰¹ się we⁶⁴ znaki¹⁴² przy⁶⁶ odtwarzaniu¹⁶¹ z⁶² zapisu powierzchniowego²²¹ w⁶⁶ urządzeniach o⁶⁶ wielkiej²⁶¹ mocy¹⁶¹ akustycznej²⁶¹.

C0291 Orłowski B. Pięćset zagadek z historii techniki WP 1965 43 5

Wynalazł jedwabny²⁴¹ pancerz¹⁴¹ kulochronny²⁴¹. Pracował głównie nad⁶⁵ włókiennictwem i filmem. Jego⁴² elektryczno-fotograficzna metoda tkania¹²¹ pozwalała na⁶⁴ skopiowanie¹⁴¹ każdego²²¹ wzoru w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ pół godziny¹²¹. Stworzył własny²⁴¹ system¹⁴¹ filmu barwnego²²¹. Anglik, twórca wysokoprężnego²²¹ silnika¹²¹ parowego²²¹. Pionier¹¹¹ użycia¹²¹ pary¹²¹ w⁶⁶ wielu³⁶ dziedzinach między innymi w⁶⁶ rolnictwie. W⁶⁶ latach tysiąc osiemset szesnaście tysięcy osiemset dwadzieścia dwa przebywał w⁶⁶ Peru¹⁶¹ i Kostaryce¹⁶¹.

C0292 Orłowski B. Pięćset zagadek z historii techniki WP 1965 55 6

Jakieś²¹¹ jedno²¹¹ wielkie²¹¹ odkrycie¹¹¹ może⁵ gruntownie zmienić nasz²⁴¹ pogląd¹⁴¹ na⁶⁴ świat¹⁴¹, sprawić, że zadania¹¹² dzisiaj niewykonalne²¹², staną⁵⁰¹ się czymś⁴⁵ dziecinnie łatwym²⁵¹. Projekty¹⁴² „na⁶⁴ wyrost¹⁴¹”, można podzielić na⁶⁴ bliższe²⁴² i dalsze²⁴². Pierwsze²¹² leżą już często dzisiaj w⁶⁶ granicach możliwości¹²² technicznych²²² i na⁶⁶ przeszkodzie¹⁶¹ w⁶⁶ ich⁴² realizacji¹⁶¹ stoi głównie brak¹¹¹ jedności¹²¹ całej²²¹ ludzkości¹²¹.

C0293 Orłowski B. Pięćset zagadek z historii techniki WP 1965 150 32

Jest on twórcą jednej²²¹ z⁶² hipotez wytrzymałościowych²²², jako⁶¹ pierwszy²¹¹ podał równanie¹⁴¹ odkształco- nej²²¹ osi¹²¹ belki¹²¹ zginanej²²¹, opracował graficznie przedstawienie¹⁴¹ naprężeń w⁶⁶ punkcie. W⁶⁶ tysiąc osiemset sześćdziesiątym²⁶¹ ósmym²⁶¹ roku¹⁶¹ pierwszy²¹¹ użył wykresów przedstawiających²²² naprężenia¹⁴² w⁶⁶ danym²⁶¹ punkcie przy⁶⁶ rozmaitych²⁶² położeniach obciążeń, tak zwanych²²² linii¹²² wpływów (szczególnie ważnych²²² przy⁶⁶ projektowaniu¹⁶¹ konstrukcji¹²² podlegających²²² działaniu¹³¹ obciążeń ruchomych²²², na⁶⁴ przykład¹⁴¹ mostów).

C0294 Łyżwiński M. Nowe napędy rakietowe MON 1966 65 12

Warstwa ciekłego²²¹ czynnika¹²¹ roboczego²²¹ spełnia jednocześnie rolę reflektora dla⁶² neutronów oraz ochrony¹²¹ otoczenia¹²¹ przed⁶⁵ ciepłym²⁵¹ i jonizującym²⁵¹ promieniowaniem. W⁶⁶ celu¹⁶¹ zmniejszenia¹²¹ rozmiarów aktywnej²²¹ strefy¹²¹ reaktora konieczne²¹¹ jest stosowanie¹¹¹ wysokich²²² ciśnień. Przy⁶⁶ temperaturze¹⁶¹ rzędu trzydzieści tysięcy Kelvina¹²¹ i ciśnieniu¹⁶¹ pięciu³² tysięcy kilogramów na⁶⁴ centymetr¹⁴¹ kwadratowy²⁴¹ średnica reaktora byłaby rzędu dwóch³² do⁶² trzech³² metrów.

C0295 Łyżwiński M. Nowe napędy rakietowe MON 1966 70 3

Wymiana ciepła¹²¹ między⁶⁵ plazmą paliwa¹²¹ jądrowego²²¹ a czynnikiem roboczym²⁵¹ odbywa⁵⁰¹ się: przez⁶⁴ unoszenie¹⁴¹ (konwekcję), przez⁶⁴ dyfuzję do⁶² czynnika roboczego²²¹ produktów rozpadu jądrowego²²¹ o⁶⁶ dużej²⁶¹ energii¹⁶¹ kinetycznej²⁶¹ oraz w⁶⁶ efekcie promieniowania¹²¹ ciepłego²²¹. Jak⁹ wykazuje uproszczona analiza teoretyczna, dwie³¹ pierwsze²¹² drogi¹¹² wymiany¹²¹ ciepła¹²¹ dawałyby zaledwie parę³⁴ procent¹²² całkowitej²²¹ energii¹²¹ przejmowanej²²¹ przez⁶⁴ czynnik¹⁴¹ roboczy²⁴¹.

C0296 Łyżwiński M. Nowe napędy rakietowe MON 1966 88 6

Obojętność¹¹¹ elektryczna strumienia wylotowego²²¹ warunkuje prawidłową²⁴¹ i długotrwałą²⁴¹ pracę silnika. W⁶⁶ przeciwnym²⁶¹ przypadku¹⁶¹, to⁴¹ znaczy jeśli byłoby⁵⁷ wydalone²¹² z⁶² silnika wyłącznie jony¹¹² tego²²¹ samego²²¹ znaku¹²¹, wzrastający²¹¹ w⁶⁴ miarę pracy¹²¹ potencjał¹¹¹ elektryczny²¹¹ silnika uniemożliwiłby w⁶⁶ końcu¹⁶¹ proces¹⁴¹ przyspieszenia¹²¹ jonów. Silnik¹¹¹ jonowy²¹¹ odznacza⁵⁰¹ się wysoką²⁵¹ sprawnością i dużym²⁵¹ ciągiem¹⁵¹ jednostkowym²⁵¹.

C0297 Łyżwiński M. Nowe napędy rakietowe MON 1966 90 13

Poza⁶⁵ tym⁴⁵ znacznie rozszerza⁵⁰¹ się i staje⁵⁰¹ się trudniejszy²¹¹ problem¹¹¹ strat energii¹²¹. Przy⁶⁶ temperaturach silnika pracy¹²¹ elektrotermicznego²²¹ zasadniczą²⁵¹ przyczyną strat energii¹²¹ są procesy¹¹² dysocjacji¹²¹ i jonizacji¹²¹ gazów. Powstająca w⁶⁶ wyniku¹⁶¹ tego⁴² plazma, warunkująca działanie¹⁴¹ silników (mgd) czy jonowych²²², jest tutaj zjawiskiem niepożądanym²⁵¹.

C0298 Łyżwiński M. Nowe napędy rakietowe MON 1966 133 3

Problemami gazów elektrycznie przewodzących²²² w⁶⁶ polu¹⁶¹ magnetycznym²⁶¹ zajmuje się magnetogazodynamika¹¹¹ mgd. O⁶⁶ doniosłym²⁶¹ znaczeniu¹⁶¹ tej²²¹ gałęzi¹²¹ fizyki¹²¹ świadczy wystarczająco naukowa ocena, że pod⁶⁵ postacią plazmy¹²¹ może⁵ znajdować⁵⁰¹ się we⁶⁶ wszechświecie więcej niż⁹ dziewięćdziesiąt³¹ dziewięć³¹ i dziewięć³¹ dziesiątych¹²² materii¹²¹. Znany²¹¹ jest⁵⁷ również często spotykany²¹¹ termin¹¹¹ magnetohydrodynamika.

C0299 Łyżwiński M. Nowe napędy rakietowe MON 1966 148 28

Zastosowanie¹¹¹ prądu stałego²²¹ czy zmiennego²²¹ o⁶⁶ różnych²⁶² częstotliwościach, ciągły²¹¹ lub impulsywny²¹¹ charakter¹¹¹ pracy¹²¹ silnika, właściwości¹¹² gazu jako⁶² czynnika¹²¹ roboczego²²¹, wielkość¹¹¹ ciągu¹²¹ i jednostkowego²²¹ impulsu silnika, osobliwości¹¹² konstrukcyjne²¹² — są również elementami charakteryzującymi rakietowy²⁴¹ silnik¹⁴¹ magnetogazodynamiki¹²¹.

C0300 Łyżwiński M. Nowe napędy rakietowe MON 1966 173 10

Zgodnie z⁶⁵ równaniem Einsteina¹²¹ podającym²⁵¹ związek¹⁴¹ między⁶⁵ masą a energią, dowolna substancja o⁶⁶ określonej²⁶¹ masie¹⁶¹ [\sim] reprezentuje zasób¹⁴¹ energii¹²¹ równy²⁴¹ iloczynowi tej²²¹ masy¹²¹ przez⁶⁴ kwadrat¹⁴¹ prędkości¹²¹ światła¹²¹ [\sim]. Z⁶² równania¹²¹ tego²²¹ wynika, że całkowite²¹¹ wykorzystanie¹¹¹ energii¹²¹ materiału pędowego²²¹ w⁶⁶ silniku¹⁶¹ rakietowym²⁶¹ może⁵ zajść⁵ wtedy, gdy prędkość¹¹¹ strumienia wylotowego²²¹ będzie równa²¹¹ prędkości¹³¹ światła¹²¹.

C0301 Łyżwiński M. Nowe napędy rakietowe MON 1966 194 19

Sens¹¹¹ rozpatrywania¹²¹ lotów międzygwiazdnych²²² tkwi właśnie w⁶⁶ możliwości¹⁶¹ przedłużenia¹²¹ życia¹²¹ dzięki⁶³ efektom relatywistycznym²³². Przy⁶⁶ zwolnieniu¹⁶¹ tempa¹²¹ procesów życiowych²²² na⁶⁴ przykład¹⁴¹ pięciusetkrotnym²⁶¹ podróż¹¹¹ w⁶⁶ promieniu¹⁶¹ dziesięciu³² tysięcy lat świetlnych²²² trwałaby dla⁶² kosmonautów¹²² około⁸ czterdzieści³⁴ lat. Ale w⁶⁶ warunkach ziemskich²⁶² przemienie wtedy dwadzieścia³¹ tysięcy lat. Podróż¹¹¹ ku⁶³ gwiazdom byłaby zarazem podróżą w⁶⁴ odległą²⁴¹ przyszłość¹⁴¹ Ziemi¹²¹.

C0302 Palij A. Wojna radiowa MON 1966 9 19

Upłynęło stosunkowo niewiele czasu od⁶² chwili¹²¹, gdy w⁶⁶ dniu¹⁶¹ siódmego²²¹ maja tysiąc osiemset dziewięćdziesiątego²²¹ piątego²²¹ roku¹²¹ znakomity²¹¹ uczony¹¹¹ rosyjski²¹¹ — Popow, zademonstrował pierwszy²⁴¹ w⁶⁶ świecie odbiornik¹⁴¹ radiowy²⁴¹, a już radioelektronika¹¹¹ znalazła bardzo szerokie²⁴¹ zastosowanie¹⁴¹ w⁶⁶ różnych²⁶² dziedzinach nauki¹²¹ i techniki¹²¹, w⁶⁶ gospodarce¹⁶¹ narodowej²⁶¹, a także do⁶² celów wojskowych²²².

C0303 Palij A. Wojna radiowa MON 1966 93 3

Źródłem szumów prądu fotoelektrycznego²²¹ lub fluktuacji¹²¹ elektronów pierwotnych²²², emitowanych²²² z⁶² fotokatody¹²¹, jest zjawisko¹¹¹ śrutowe²¹¹. Elektrony¹¹² padające²¹² na⁶⁴ powierzchnię emitera¹²¹ — tworzą sygnał¹⁴¹ wejściowy²⁴¹, elektrony¹¹² zaś wtórne²¹², opuszczające²¹² powierzchnię emitera sygnał¹⁴¹ wyjściowy²⁴¹. Wyjście¹¹¹ pierwszego²²¹ stopnia powielacza stanowi⁵ wejście¹⁴¹ stopnia drugiego²²¹ i tak dalej.

C0304 Palij A. Wojna radiowa MON 1966 109 4

Przy⁶⁶ wytwarzaniu¹⁶¹ zakłóceń nacełowych²²² liniom łączności¹²¹ radiowej²²¹ za⁶⁵ pomocą naziemnych²²² nadajników zakłócających²²² wartość¹¹¹ stosunku¹²¹ mocy¹²¹ sygnału użytecznego²²¹ na⁶⁶ wejściu¹⁶¹ zakłóconego²²¹ odbiornika z⁶⁵ uwzględnieniem wpływu ziemi¹²¹ określana jest⁵⁷ za⁶⁵ pomocą następującego²²¹ wzoru, potwierdzonego²²¹ pomiarami eksperymentalnymi, [&]

C0305 Palij A. Wojna radiowa MON 1966 140 33

W⁶⁶ odpowiedzi¹⁶¹ na⁶⁴ te²⁴² przedsięwzięcia¹⁴² lotnictwo¹¹¹ niemieckie²¹¹ w⁶⁶ końcu tysiąc dziewięćset czterdziestego²²¹ roku¹²¹ zaczęło stosować do⁶² nawigacji¹²¹ samolotów specjalne²⁴² radiolatarnie¹⁴² kierunkowe²⁴². Radiolatarnie¹¹² te²¹² wytwarzały za⁶⁵ pomocą fal elektromagnetycznych²²² wąskie²⁴² strefy¹⁴², które²⁴² lotnicy wykorzystywali do⁶² lotów nad⁶⁴ obiekty¹⁴² bombardowania¹²¹.

C0306 Palij A. Wojna radiowa MON 1966 168 25

Polaryzację fal radiowych²²² określa się⁴¹ na⁶⁶ podstawie¹⁶¹ zorientowania¹²¹ wektora fali¹²¹ elektromagnetycznej²²¹ względem⁶² kierunku¹²¹ jej⁴² rozprzestrzeniania się¹²¹. Gdy wektor¹¹¹ pola¹²¹ elektrycznego²²¹ zorientowany²¹¹ jest⁵⁷ pionowo, fale¹¹² uzyskują tak zwaną²⁴¹ polaryzację pionową²⁴¹. Przy⁶⁶ poziomym²⁶¹ usytuowaniu¹⁶¹ wektora pola¹²¹ elektrycznego²²¹ fale¹¹² otrzymują tak zwaną²⁴¹ polaryzację poziomą²⁴¹.

C0307 Wagner J. Problemy elektroenergetyki PWN 1966 18 12

Przyjmując, że wartość¹¹¹ jednej²²¹ tony¹²¹ paliwa¹²¹ umownego²²¹ wynosi trzysta³⁴ złotych¹²², koszt¹¹¹ paliwa¹²¹ zużytego²²¹ w⁶⁶ elektrowniach wynosił w⁶⁶ tymże²⁶¹ roku¹⁶¹ cztery³⁴ pięć³⁴ dziesiątych¹²² miliarda złotych¹²². W⁶⁴ miarę wzrostu produkcji¹²¹ energii¹²¹ elektrycznej²²¹ i zużycia¹²¹ przez⁶⁴ nią⁴⁴ węgla, konieczne²¹² stają⁵⁰¹ się inwestycje¹¹² w⁶⁶ kapitałochłonnym²⁶¹ górnictwie. Niska sprawność¹¹¹ przemiany¹²¹ ciepła¹²¹ w⁶⁴ energię elektryczną²⁴¹ w⁶⁴ sposób¹⁴¹ poważny²⁴¹ obciąża więc społeczeństwo¹⁴¹.

C0308 Wagner J. Problemy elektroenergetyki PWN 1966 113 28

Jest rzeczą oczywistą²⁵¹, że produkcja energii¹²¹ elektrycznej²²¹ skoncentrowały⁵⁰¹ się w⁶⁶ godzinach największego²²¹ zużycia¹²¹ energii¹²¹ elektrycznej²²¹, a więc w⁶⁶ godzinach szczytowego²²¹ obciążenia¹²¹ systemu w⁶⁶ danej²⁶¹ dobie¹⁶¹. Widzimy więc, że zainstalowanie¹¹¹ czterokrotnie większej²²¹ mocy¹²¹ nie wpływa na⁶⁴ wielkość¹⁴¹ dobowej²²¹ produkcji¹²¹ elektrycznej²²¹, ponieważ zależy ona wyłącznie od⁶² ilości¹²¹ oddanej²²¹ ze⁶² zbiornika wody¹²¹ w⁶⁶ okresie całej²²¹ doby¹²¹ oraz od⁶² wysokości¹²¹ spadu niezależnego²²¹ od⁶² mocy¹²¹, [&]

C0309 Wagner J. Problemy elektroenergetyki PWN 1966 146 21

Koszt¹¹¹ surowców paliwa¹²¹ występuje oczywiście tylko w⁶⁶ elektrowni¹⁶¹ cieplnej²⁶¹. Dla⁶² określenia¹²¹ tych²²² kosztów jednak, nie posługujemy⁵⁰¹ się wartością cennikową²⁵¹ paliwa¹²¹ (patrz „Koszty¹¹² wytwarzania¹²¹” — rozdział¹¹¹ siódmy²¹¹) w⁶⁶ wysokości¹⁶¹ dwieście osiemdziesiąt złotych¹²² za⁶⁴ tonę¹⁴¹, lecz wskaźnikiem efektywności¹²¹ tego²²¹ paliwa¹²¹, wynoszącym²⁵¹ około⁸ pięćset³⁴ złotych¹²² za⁶⁴ tonę¹⁴¹ paliwa¹²¹ umownego²²¹ albo pięćdziesiąt³⁴ groszy za⁶⁴ kilogram¹⁴¹.

C0310 Bielecki Z., Bień B. Współczesne opony samochodowe MON 1966 14 25

Szerokość¹¹¹ masywu wynosiła tylko pięć³⁴ i cztery³⁴ dziesiąte¹⁴² centymetra. Ciężar¹¹¹ takiego²²¹ koła¹²¹ był mniejszy²¹¹ o⁶⁴ czterdzieści³⁴ procent¹²² od⁶² ciężaru koła¹²¹ klasycznego²²¹. Masywy¹¹² te²¹² wykazywały bardzo dobre²⁴² własności¹⁴² sprężyste²⁴² i pozwalały na⁶⁴ osiąganie¹⁴¹ szybkości¹²¹ do⁶² stu³² siedemdziesięciu³² pięciu³² kilometrów na⁶⁴ godzinę. Wadą ich⁴² okazała⁵⁰¹ się jednak mała sztywność¹¹¹ poprzeczna.

C0311 Bielecki Z., Bień B. Współczesne opony samochodowe MON 1966 36 2

Przy⁶⁶ zmniejszaniu¹⁶¹ ciśnienia¹²¹ następuje znacznie większe²¹¹ odkształcenie¹¹¹ samej²²¹ opony¹²¹ a więc i zwiększenie¹¹¹ strat na⁶⁴ tarcie¹⁴¹ wewnętrzne²⁴¹, wzrost¹⁴¹ temperatury¹²¹ i tym²³² podobne²¹². Wszystkie²⁴² te²⁴² niekorzystne²⁴² zjawiska¹⁴² można zmniejszyć jedynie przez⁶⁴ odpowiednią²⁴¹ konstrukcję opony¹²¹ o⁶⁶ zmiennym²⁶¹ ciśnieniu¹⁶¹. Z⁶⁵ rozkładem nacisków na⁶⁶ powierzchni¹⁶¹ styków opony¹²¹ z⁶⁵ podłożem wiąże⁵⁰¹ się też kształt¹¹¹ tak zwanej²²¹ korony¹²¹ bieżnika. Przy⁶⁶ spłaszczonej²⁶¹ koronie bieżnika naciski¹¹² na⁶⁶ brzegach powierzchni¹²¹ styku¹²¹ będą większe²¹², a na⁶⁶ środku¹⁶¹ mniejsze²¹².

C0312 Bielecki Z., Bień B. Współczesne opony samochodowe MON 1966 39 13

Dotyczy ono w⁶⁶ zasadzie¹⁶¹ pewnych²²² stref opony¹²¹, a zjawiska¹¹² występujące²¹² w⁶⁶ tych²⁶² strefach na⁶⁴ skutek¹⁴¹ działania¹²¹ sił bocznych²²² nie są⁵⁷ dotychczas całkowicie wyjaśnione²¹². W⁶⁶ uproszczeniu¹⁶¹ wpływ¹¹¹ działania¹²¹ siły¹²¹ bocznej²²¹ na⁶⁴ oponę przedstawia⁵⁰¹ się następująco. Wskutek⁶² działania¹²¹ siły¹²¹ bocznej²²¹ opona ulega deformacji¹³¹, a ślad¹¹¹ jej⁴² z⁶² eliptycznego²²¹ przybiera kształt¹⁴¹ zbliżony²⁴¹ do⁶² ziarna¹²¹ bobu.

C0313 Bielecki Z., Bień B. Współczesne opony samochodowe MON 1966 91 3

Budowa opony¹²¹ na⁶⁶ rdzeniu twardym²⁶¹ ma kształt¹⁴¹ i przekrój¹⁴¹ zbliżony²⁴¹ do⁶² gotowej²²¹ opony¹²¹, polega na⁶⁶ kolejnym²⁶¹ naklejaniu¹⁶¹ na⁶⁴ rdzeń¹⁴¹ warstw opony¹²¹, przewalutowaniu¹⁶¹ ich⁴² w⁶⁶ celu¹⁶¹ usunięcia¹²¹ nierówności¹²² oraz pęcherzy¹²² powietrza¹²¹, zamontowaniu¹⁶¹ drutówki¹²¹ i wczepów, zaciśnięciu¹⁶¹ warstw osnowy¹²¹, założeniu¹⁶¹ pasków ochronnych²²², a wreszcie podkładki¹²¹ i bieżnika. Do⁶² wykonania¹²¹ tych²²² czynności¹²² służy szereg¹¹¹ pierścieni oraz wałeczków profilowych²²².

C0314 Burakowski T., Sala A. Rakiety broń dwudziestego wieku MON 1963 41 15

Silniki¹¹² strumieniowe²¹², zużywają około⁸ osiem³⁴ razy¹²² mniej paliwa¹²¹ niż⁹ silniki¹¹² rakietowe²¹² ciekłych²²² materiałów pędnych²²². Podstawowymi ich⁴² wadami jest to⁴¹, że nie mogą pracować na⁶⁶ dużych²⁶² wysokościach, są mało ekonomiczne²¹² przy⁶⁶ stosunkowo małych²⁶² prędkościach lotu oraz nie mogą rozwijać ciągu¹²¹ w⁶⁶ miejscu¹⁶¹. Z⁶² tych²²² względów pociski¹¹² odrzutowe²¹² napędzane²¹² silnikami strumieniowymi są⁵⁷ początkowo rozpędzane²¹² za⁶⁵ pomocą silników rakietowych²²² do⁶² prędkości¹²¹ rzędu trzysta pięćset kilometrów na⁶⁴ godzinę.

C0315 Burakowski T., Sala A. Rakiety broń dwudziestego wieku MON 1963 57 22

Zasadniczą²⁵¹ wadą pogoni¹²¹ prostej²²¹ jest duża krzywizna toru, która powoduje, że pocisk¹¹¹ podlega dużym²³² przyspieszeniom bocznym²³². Ponadto, ze⁶² względu na⁶⁴ długą²⁴¹ drogę, czas¹¹¹ lotu pocisku¹²¹ jest duży²¹¹, z⁶² tych²²² powodów pogoń¹⁴¹ prostą²⁴¹ stosuje się⁴¹ obecnie coraz rzadziej, mimo że w⁶⁶ tym²⁶¹ wypadku¹⁶¹ urządzenia¹¹² systemu samonaprowadzenia¹²¹ są najprostsze²¹².

C0316 Burakowski T., Sala A. Rakiety broń dwudziestego wieku MON 1963 79 4

Dzięki⁶³ temu⁴³ system¹¹¹ samonaprowadzenia¹²¹ może⁵ zmniejszyć w⁶⁶ znacznym²⁶¹ stopniu błędy¹⁴² popełnione²⁴² przez⁶⁴ uprzednio działający²⁴¹ system¹⁴¹ kierowania¹²¹. Elementy¹¹² wykonawcze²¹², zwane²¹² także sterującymi, są to⁴¹ takie²¹² urządzenia¹¹² pocisku¹²¹, które²¹² powodują zmianę kierunku¹²¹ lotu pocisku¹²¹. Elementy¹¹² wykonawcze²¹² są łącznikami między⁶⁵ konstrukcją pocisku¹²¹ jako⁶² całości¹²¹ a jego⁴² systemem kierowania¹²¹.

C0317 Burakowski T., Sala A. Rakiety broń dwudziestego wieku MON 1963 173 6

W⁶⁶ chwili¹⁶¹ obecnej²⁶¹ podstawową²⁵¹ bronią¹⁵¹ samolotów bombowych²²² dalekiego²²¹ lub bliskiego²²¹ zasięgu¹²¹, samolotów myśliwsko-bombowych²²², a nawet myśliwskich²²², bronią¹⁵¹ służącą²⁵¹ do⁶² zwalczania¹²¹ celów naziemnych²²², nawodnych²²² i podwodnych²²² są przede wszystkim kierowane²¹² pociski¹¹² odrzutowe²¹². Dzięki⁶³ wykorzystaniu¹³¹ samolotu jako⁶² ruchomej²²¹ wyrzutni¹²¹ znacznie wzrosła możliwość¹¹¹ użycia¹²¹ pocisków klasy¹²¹ powietrze-ziemia.

C0318 Domański J. Kariera silnika turbinowego MON 1966 9 23

Czym⁴⁵ przede wszystkim zasłużyła⁵⁰¹ się turbina gazowa, dlaczego silniki¹¹² turbinowe²¹² zrobiły tak zawrotną²⁴¹ karierę w⁶⁶ ostatnich²⁶² czasach, jakie²¹² są ich⁴² wady¹¹² i zalety¹¹², gdzie i w⁶⁶ jakich²⁶² postaciach są⁵⁷ stosowane²¹² oraz jakie²¹² są ich⁴² perspektywy¹¹² na⁶⁴ przyszłość¹⁴¹ — oto główne²¹² pytania¹¹², na⁶⁴ które²⁴² znajdzie czytelnik¹¹¹ chociaż częściową²⁴¹ odpowiedź¹⁴¹ w⁶⁶ niniejszej²⁶¹ książce¹⁶¹.

C0319 Domański J. Kariera silnika turbinowego MON 1966 49 31

Silniki¹¹² te²¹², zwane²¹² także turbośmigłowcami, konstrukcyjnie na⁶⁴ pierwszy²⁴¹ rzut¹⁴¹ oka¹²¹ niewiele⁸ różnią⁵⁰¹ się od⁶² turbinowych²²² silników odrzutowych²²². Powstały⁵ one z⁶² połączenia¹²¹ silnika turbinowego²²¹ odrzutowego²²¹ i śmigła¹²¹, a złożyły⁵⁰¹ się na⁶⁴ to⁴⁴ dwie³¹ przyczyny¹¹². Pierwszą²⁵¹ i najważniejszą²⁵¹ przyczyną był fakt¹¹¹, że turbinowe²¹² silniki¹¹² odrzutowe²¹², tak dobrze spisujące się²¹² przy⁶⁶ dużych²⁶² szybkościach lotu i na⁶⁶ dużych²⁶² wysokościach, przy⁶⁶ małych²⁶² prędkościach lotu są nieekonomiczne²¹².

C0320 Domański J. Kariera silnika turbinowego MON 1966 102 14

Przy⁶⁶ starcie¹⁶¹ stożek¹¹¹ jest w⁶⁶ położeniu¹⁶¹ środkowym²⁶¹, przekrój¹¹¹ wylotowy²¹¹ dyszy¹²¹ jest mniejszy²¹¹ niż⁹ poprzednio, wzrasta więc prędkość¹¹¹ wpływu gazów i zmniejsza⁵⁰¹ się spadek¹¹¹ ciśnienia¹²¹ w⁶⁶ turbinie¹⁶¹. W⁶⁶ locie poziomym²⁶¹ i na⁶⁶ wysokości¹⁶¹ sześć tysięcy metrów stożek¹¹¹ centralny²¹¹ jest⁵⁷ już zupełnie wysunięty²¹¹ w⁶⁶ kierunku¹⁶¹ na zewnątrz dyszy¹²¹, przekrój¹¹¹ wylotowy²¹¹ jest bardzo mały²¹¹.

C0321 Domański J. Kariera silnika turbinowego MON 1966 119 26

W⁶⁶ porównaniu¹⁶¹ ze⁶⁵ sprężarkami odśrodkowymi charakteryzują⁵⁰¹ się mniejszymi oporami hydromechanicznymi w⁶⁶ kanałach przepływowych²⁶². Nie są⁵⁷ one jednak zbyt⁸ często stosowane²¹² z⁶² uwagi¹²¹ na⁶⁴ bardziej skomplikowaną²⁴¹ budowę od⁶² zwykłych²²² sprężarek odśrodkowych²²² i w⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ tym⁴⁵ trudniejsze²⁴¹ wykonanie¹⁴¹ i większe²⁴² koszty¹⁴².

C0322 Domański J. Kariera silnika turbinowego MON 1966 198 10

Silniki¹¹² nośno-napędowe²¹² służą jednocześnie zarówno do⁶² napędu samolotu przy⁶⁶ pionowym²⁶¹ starcie¹⁶¹ i lądowaniu¹⁶¹, jak⁹ i w⁶⁶ locie poziomym²⁶¹. Silniki¹¹² nośne²¹² natomiast zwane²¹² często wyporowymi, napędzają samolot¹⁴¹ tylko przy⁶⁶ pionowym²⁶¹ wznoszeniu¹⁶¹ i opadaniu¹⁶¹, a do⁶² napędu samolotu w⁶⁶ locie poziomym²⁶¹ służy osobny²¹¹, nie związany²¹¹ z⁶⁵ nimi konstrukcyjnie, silnik¹¹¹ turbinowy²¹¹.

C0323 Domański J. Kariera silnika turbinowego MON 1966 213 1

Największymi przeszkodami, jakie²⁴² trzeba jeszcze pokonać w⁶⁶ samochodowych²⁶² silnikach turbinowych²⁶², to⁴¹: oczyszczanie¹¹¹ dużej²²¹ ilości¹²¹ powietrza zasysanego²²¹ do⁶² silnika (około⁸ dziesięć³¹ razy¹²² większej²²¹ od⁶² niezbędnej²²¹ dla⁶² silnika tłokowego²²¹), zmniejszenie¹¹¹ hałaśliwości¹²¹, wywoływanej²²¹ przez⁶⁴ wlot¹⁴¹ powietrza do⁶² sprężarki¹²¹, oraz zmniejszenie¹¹¹ jednostkowego¹¹¹ zużycia¹²¹ paliwa¹²¹ do⁶² wartości¹²¹ równej²²¹ zużyciu¹³¹ paliwa¹²¹ w⁶⁶ silnikach tłokowych²⁶².

C0324 Jankiewicz Z. Giganty przestworzy MON 1966 17 32

W⁶⁶ okresie przed⁶⁵ wybuchem pierwszej²²¹ wojny¹²¹ światowej²²¹ w⁶⁶ świecie techniki¹²¹ lotniczej²²¹ popularne²¹² były⁵ wypowiedzi¹¹² uczonego¹²¹ angielskiego²²¹ Lanchestera¹²¹ który²¹¹ w⁶⁶ oparciu¹⁶¹ o⁶⁴ ówczesne²⁴² doświadczenia¹⁴² udawał, że prawa¹¹² aerodynamiki¹²¹ nie sprzyjają konstruowaniu¹³¹ dużych²²² samolotów. Inni ostrzegali przed⁶⁵ układami wielosilnikowymi, jako⁶⁵ niebezpiecznymi dla⁶² życia¹²¹ załogi¹²¹ w⁶⁶ przypadku¹⁶¹ awarii¹²¹ jednego²²¹ z⁶² silników.

C0325 Jankiewicz Z. Giganty przestworzy MON 1966 43 4

Katastrofę spowodował pilot innego²²¹ samolotu, zderzając⁵⁰¹ się z⁶⁵ olbrzymem w⁶⁶ trakcie wykonywania¹²¹ akrobacji¹²¹. Przez⁶⁴ zbudowanie¹⁴¹ samolotu ANT-dwadzieścia specjaliści radzieccy o⁶⁴ wiele³⁴ lat wyprzedzili konstruktorów¹⁴² zagranicznych²⁴². Pomimo⁶² katastrofy¹²¹ prototypu na⁶⁴ zlecenie¹⁴¹ Komitetu Centralnego²²¹ WKPb wybudowano dalsze²⁴² trzy³⁴ samoloty¹⁴² tego²²¹ typu, które²¹² pełniły służbę w⁶⁶ eskadrze¹⁶¹ propagandowej²⁶¹.

C0326 Jankiewicz Z. Giganty przestworzy MON 1966 128 15

Skrzydło¹¹¹ ma konstrukcję dwudźwigarowo-kesonową²⁴¹, przy⁶⁶ czym⁴⁶ cała²¹¹ przestrzeń¹¹¹ między dźwigarami wykorzystana została⁵⁷ jako⁶¹ integralny²¹¹ zbiornik¹¹¹ paliwa¹²¹. Na⁶⁶ skrzydle zastosowano układ¹⁴¹ podwójnych²²² lotek¹²²; osobno dla⁶² małych²²² prędkości¹²² lotu — na⁶⁶ krańcach skrzydła¹²¹, osobno dla⁶² dużych²²² — w⁶⁶ części¹⁶¹ środkowej²⁶¹.

C0327 Jankiewicz Z. Giganty przestworzy MON 1966 141 16

Dane¹¹² techniczne²¹²: rozpiętość¹¹¹ czterdzieści dwa metry¹¹², długość¹¹¹ czterdzieści pięć metrów, ciężar¹¹¹ całkowity²¹¹ sto pięćdziesiąt pięć tysięcy kilogramów, prędkość¹¹¹ maksymalna dziewięćset kilometrów na⁶⁴ godzinę, zasięg¹¹¹ osiem tysięcy kilometrów. Według⁶² wypowiedzi¹²¹ fachowej²²¹ prasy¹²¹ radzieckiej²²¹, jest to⁴¹ już ostatnia poddźwiękowa konstrukcja pasażerska na⁶⁶ liniach Aeroflotu. Po⁶² samolocie Il-sześćdziesiąt-dwa wejdą już do⁶² eksploatacji¹²¹ naddźwiękowe²¹² odrzutowce¹¹² komunikacyjne²¹².

C0328 Jankiewicz Z. Giganty przestworzy MON 1966 183 4

Samoloty¹¹² tego²²¹ typu, zgodnie z⁶⁵ przewidywaniami, wejdą na⁶⁴ linie¹⁴² dopiero około⁶² tysiąc dziewięćset siedemdziesiątego²²¹ roku¹²¹, przede wszystkim z⁶² uwagi¹²¹ na⁶⁴ trudności¹⁴² techniczne²⁴² związane²⁴² z⁶⁵ konstruowaniem samolotów gwarantujących²²² przy⁶⁶ tak wysokich²⁶² osiągnięciach¹⁶² bezpieczeństwo¹⁴¹ lotu pasażerów¹²² jak⁹ i z⁶² drugiej²²¹ strony¹²¹ na⁶⁴ konieczność¹⁴¹ zamortyzowania się¹²¹ ekonomicznego²²¹, niezmiernie kosztownego²²¹ sprzętu dotychczas eksploatowanego²²¹ przez⁶⁴ towarzystwa¹⁴² lotnicze²⁴².

C0329 Jarczyk A., Perliński J. Pionowzloty MON 1966 107 10

Pionowy²¹¹ start¹¹¹ i lądowanie¹¹¹ możliwe²¹² są wtedy, kiedy oś¹¹¹ obrotu śmigła¹²¹ usytuowana jest⁵⁷ względem⁶² poziomu pod⁶⁵ kątem [~], jak⁹ to⁴⁴ pokazano na⁶⁶ rysunku¹⁶¹. Takie²¹¹ ustawienie¹¹¹ pionowzlotu do⁶² startu wymaga stosowania¹²¹ wysokiego²²¹ podwozia¹²¹, co⁴¹ nastręcza wiele³⁴ trudności¹²² natury¹²¹ konstrukcyjnej²²¹, zwłaszcza w⁶⁶ przypadku¹⁶¹ kiedy ma być⁵⁷ ono chowane²¹¹ w⁶⁶ locie.

C0330 Jarczyk A., Perliński J. Pionowzloty MON 1966 150 18

W⁶⁶ Niemieckiej²⁶¹ Republice¹⁶¹ Federalnej²⁶¹ wytwórnia Bolkow-Entwicklungen KG opracowuje projekt¹⁴¹ pasażerskiego²²¹ wirolotu P-trzysta-dziesięć, którego²²¹ model¹¹¹ przedstawiony²¹¹ jest⁵⁷ na⁶⁶ rysunku¹⁶¹. Wirolot¹¹¹ ten²¹¹ ma być⁵⁷ wyposażony²¹¹ w⁶⁴ zabudowane²⁴² na⁶⁶ końcach skrzydeł dwa³⁴ silniki¹⁴² turbinowe²⁴², które²¹² będą⁵⁶ napędzały⁵² podczas⁶² startu i lądowania¹²¹ dwa³¹ wirniki¹¹² nowego²²¹ typu, tak zwane²¹² wirniki¹¹² Derschmidta¹²¹.

C0331 Jarczyk A., Perliński J. Pionowzloty MON 1966 169 19

Stopniowe²¹¹ przekręcanie¹¹¹ płaszczyzny¹²¹ obrotu wentylatorów do⁶² przodu daje poziomą²⁴¹ składową¹⁴¹ ciążę¹²¹, której²²¹ działanie¹¹¹ powoduje rozpędzenie¹⁴¹ pionowzlotu podczas⁶² fazy¹²¹ przejścia¹²¹. Przy⁶⁶ pełnym²⁶¹ przekręceniu¹⁶¹ ich⁴² o⁶⁴ kąt¹⁴¹ dziewięćdziesiąt stopni dają one ciąg¹⁴¹ niezbędny²⁴¹ w⁶⁶ warunkach lotu poziomego²²¹, wentylatory¹¹² te²¹² napędzane²¹² są⁵⁷ silnikiem turbinowym²⁵¹ Lycomin o⁶⁶ mocy¹⁶¹ osiemset czterdzieści koni mechanicznych²²² który²¹¹ zabudowany²¹¹ jest⁵⁷ w⁶⁶ tylnej²⁶¹ części¹⁶¹ kadłuba.

C0332 Jarczyk A., Perliński J. Pionowzloty MON 1966 181 14

W⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc dziewięćset sześćdziesiątym²⁶¹ przystąpiono do⁶² budowy¹²¹ pierwszego²²¹ prototypu D-sto-osiemdziesiąt-osiem-A, który²¹¹ z⁶² punktu widzenia¹²¹ rozwiązań konstrukcyjnych²²² oraz przewidywania¹²¹ osiągnięć wzbudził duże²⁴¹ zainteresowanie¹⁴¹ wśród⁶² specjalistów¹²². Wiele³¹ jego⁴² rozwiązań konstrukcyjnych²²² wykorzystanych²²² zostało⁵⁷ w⁶⁶ niemieckim²⁶¹ projekcie VJ-sto-jeden-C.

C0333 Królikiewicz T. Maskowanie MON 1966 124 20

Wykonywaniem ich⁴² często zajmowały⁵⁰¹ się wytwórnie¹¹², które²¹² poprzednio specjalizowały⁵⁰¹ się w⁶⁶ wykonywaniu¹⁶¹ dekoracji¹²¹ do⁶² zdjęć filmowych²²², na⁶⁴ przykład¹⁴¹ w⁶⁶ hitlerowskich²⁶² Niemczech nieraz podejmowały budowę makiet na⁶⁴ szeroką²⁴¹ skalę. Ciągłość¹¹¹ rozpoznania¹²¹ z⁶² powietrza¹²¹ powodowała jednak, że w⁶⁶ większości¹⁶¹ prace¹¹² te²¹² były⁵ bezskuteczne²¹².

C0334 Królikiewicz T. Maskowanie MON 1966 145 1

System¹¹¹ taki²¹¹, (na⁶⁶ jednym²⁶¹ pojeździe) pod⁶⁵ nazwą¹⁵¹ Mauler opracowywany²¹¹ był⁵⁷ w⁶⁶ USA przez⁶⁴ kilka³⁴ lat, lecz prace¹¹² zostały⁵⁷ przerwane²¹² z⁶² powodu trudności¹²² technicznych²²²; obecnie pracuje się⁴¹ nad podobnymi systemami. Teraz parę³¹ słów o⁶⁶ makietach pojazdów i dział¹²². Jak⁹ już wspomniano, wykonuje się⁴¹ je⁴⁴ z⁶² rozmaitych²²² materiałów, jak⁹ tkanina, listwy²⁶¹, guma, tworzywa¹¹² sztuczne²¹², materiały¹¹² podręczne²¹² i tym²³² podobne²¹²; a rozmieszcza się⁴¹ w⁶⁶ terenie, w⁶⁶ okopach, a także na⁶⁶ samochodach, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ makiety¹⁴² czołgów.

C0335 Królikiewicz T. Maskowanie MON 1966 185 3

Jednym²⁵¹ z⁶² szeroko obecnie stosowanych²²² sposobów rozmieszczenia¹²¹ samolotów na⁶⁶ lotnisku¹⁶¹ jest ich⁴² rozśrodkowanie¹¹¹, czyli umieszczenie¹¹¹ w⁶⁶ pewnej²⁶¹ odległości¹⁶¹ do⁶² kilku³² kilometrów od⁶² drogi¹²¹ startowej²²¹ i w⁶⁶ pewnych²⁶² odległościach od⁶² siebie⁴². Obniża ono skuteczność¹⁴¹ bombardowania¹²¹ zarówno konwencjonalnego²²¹ jak⁹ i atomowego²²¹ oraz pozwala na⁶⁴ lepsze²⁴¹ wykorzystanie¹⁴¹ ukryć¹²² naturalnych²²².

C0336 Królikiewicz T. Maskowanie MON 1966 195 20

Zależy ona od⁶² gładkości¹²¹ powierzchni¹²¹ okrętu; przy⁶⁶ powierzchniach gładkich²⁶² krytyczna prędkość¹¹¹ jest trzykrotnie większa niż⁹ przy⁶⁶ szorstkich²⁶², dąży się⁴¹ więc do⁶² zredukowania¹²¹ liczby¹²¹ wycięć i występów na⁶⁶ korpusie okrętu. Specjalną²⁴¹ uwagę przywiązuje się⁴¹ też do⁶² odpowiedniego²²¹ rozmieszczenia¹²¹ wyrzutni¹²² torpedowych²²² i aparatury¹²¹ hydroakustycznej²²¹ w⁶⁶ celach zmniejszenia¹²¹ hałasu.

C0337 Miłobędzki A. Zarys dziejów architektury w Polsce WP 1963 119 26

Między⁶⁵ formami pałacu¹²¹ (jego⁴² szczyty¹¹² zostały⁵⁷ później przebudowane²¹²) i pawilonów zachodzą mianierystyczne²¹² sprzeczności¹¹²: olbrzymiemu gmachowi przeciwstawiają⁵⁰¹ się drobne²¹², kruche²¹² budyneczki¹¹²; kubicznej²³¹, monumentalnej²³¹ bryle¹³¹, której²²¹ statyczność¹⁴¹ podkreślają uskoki¹¹² kondygnacji¹²¹ malownicze²¹¹ zgrupowanie¹¹¹ arkad¹²² i szczyków; płaskim²³² elewacjom — trójwymiarowość¹¹¹ portyków; ciężkiej²³¹ jednostajnej²³¹ rustyce¹³¹ — lekkość¹¹¹ i elegancja poszczególnych²²² detali.

C0338 Miłobędzki A. Zarys dziejów architektury w Polsce WP 1963 131 27

Król osobiście patronował poszukiwaniom marmuru na⁶⁶ terenie Polski¹²¹ i szczególnie²⁵¹ opieką otaczał kamieniołomy¹⁴² w⁶⁶ Chęcinach, skąd brano go⁴⁴ na⁶⁴ Wawel¹⁴¹. Około⁶² tysiąc sześćset dwudziestego²²¹ roku¹²¹ — nie bez⁶² wpływu idącej²²¹ z⁶² Hiszpanii¹²¹ kontrreformacyjnej²²¹ mody¹²¹ na⁶⁴ kolor¹⁴¹ czarny²⁴¹ — rozpoczęto eksploatację marmuru czarnego²²¹ w⁶⁶ Dębnikach pod⁶⁵ Krakowem, gdzie rozbudowano na⁶⁴ wielką²⁴¹ skalę produkcję gotowych²²² portali, ołtarzy, nagrobków i innych²²² elementów architektonicznych²²², utrzymanych²²² w⁶⁶ tym²⁶¹ samym²⁶¹ stylu²⁶¹ — w⁶⁶ tym samym²⁶¹ charakterze co⁹ kominiek¹¹¹ czy portali¹¹² wawelskie²¹².

C0339 Miłobędzki A. Zarys dziejów architektury w Polsce WP 1963 145 1

Na zewnątrz kościoł zadziwia niespotykaną²⁵¹, niemal cerkiewną²⁵¹ bryłą z⁶⁵ pięcioma kopułami, wyjątkowo niecentralnie rozstawionymi: wielka kopuła z⁶⁵ bębniem wieńczy prezbiterium¹⁴¹, po⁶¹ dwie³¹ mniejsze²¹² kopułki¹¹² wznoszą⁵⁰¹ się nad⁶⁵ bocznymi dodatkami nawy¹²¹. Pozostawienie¹¹¹ od⁶² frontu dawnej²²¹ wieży¹²¹ — przy⁶⁶ budowie¹⁶¹ świątyni¹²¹ wyzyskano częściowo mury¹⁴² starsze²⁴² — uniemożliwiło Bonadurze¹³¹ zakomponowanie¹⁴¹ fasady¹²¹; nie są⁵⁷ zresztą opracowane²¹² i boczne elewacje¹¹², z⁶⁵ wyjątkiem kopułowych²²² aneksów, [#]

C0340 Miłobędzki A. Zarys dziejów architektury w Polsce WP 1963 160 11

Jednocześnie z⁶⁵ niespotykanym²⁵¹ dotychczas rozmachem potraktowano kompozycję otoczenia¹²¹ pałacu¹²¹: wydzielone²¹¹ ozdobnym²⁵¹ ogrodzeniem podwórze¹¹¹ przemieniło⁵⁰¹ się w⁶⁴ reprezentacyjny²⁴¹ dziedziniec¹⁴¹ parady²⁴¹; poprzedzono go⁴⁴ przeddziedzińcem, po⁶⁶ bokach symetrycznie odbudowanym²⁵¹, od⁶² frontu z⁶⁵ piękną²⁵¹ kamienną²⁵¹ bramą. Zespół¹⁴¹ pałacu¹²¹ i dziedzińców ujęto podkłą geometrycznych²²² parterów ogrodowych²²², odgradzając je⁴⁴ tarasem od⁶² niżej⁸ położonych²²² partii¹²² strzyżonych²²² szpalerów oraz sadzawek.

C0341 Miłobędzki A. Zarys dziejów architektury w Polsce WP 1963 168 3

Przestrzenną²⁴¹ kompozycję architekta¹²¹ rozwinęło malarstwo¹¹¹. Przemieniając pola¹⁴² kopuły¹²¹ w⁶⁴ zaludnione²⁴¹ mrowiem świętych¹²² niebo¹⁴¹. Takie²⁴¹ iluzjonistycznie malowane²⁴¹ niebo¹⁴¹, które²¹¹ imaginacyjną²⁴¹ nieskończoną²⁴¹ przestrzeń¹⁴¹ dodawało do⁶² realnej²²¹ przestrzeni¹²¹ wnętrza¹²¹ — podobnie jak⁹ nieograniczone²¹² osie¹¹² widokowe²¹² ówczesnych²²² zespołów rezydencjonalnych²²² — są artystyczną²⁵¹ konsekwencją wprowadzonego²²¹ w⁶⁶ połowie¹⁶¹ siedemnastego²²¹ wieku¹²¹ matematycznego²²¹ i filozoficznego²²¹ pojęcia¹²¹ nieskończoności¹²¹.

C0342 Mendrygał Z. Zanim rozkaz zostanie wykonany MON 1963 69 10

Zamiast nadajnika i odbiornika radiowego²²¹ do⁶² przesyłania¹²¹ sygnałów elektrycznych²²² wytworzonych²²² w⁶⁶ aparatach końcowych²⁶² można użyć⁵ przewodów w⁶⁶ postaci¹⁶¹ toru kablowego²²¹ lub napowietrznego²²¹. W⁶⁶ takim²⁶¹ przypadku¹⁶¹ sygnały¹¹² elektryczne²¹² są⁵⁷ przenoszone²¹² za⁶⁵ pomocą urządzeń przewodowych²²². Przewody¹¹² toru tworzą elektryczną²⁴¹ drogę przesyłową²⁴¹, zwaną²⁴¹ kanałem przewodowym²⁵¹. Urządzenia¹¹² przewodowe²¹², podobnie jak⁹ urządzenia¹¹² radiowe²¹², mogą być⁵⁷ wykorzystywane²¹² do⁶² przesyłania¹²¹ sygnałów telefonicznych²²², telegraficznych²²² i teleskopowych²²², [&]

C0343 Mendrygał Z. Zanim rozkaz zostanie wykonany MON 1963 92 9

Urządzenia¹¹² radioelektryczne²¹² rozszerzają możliwości¹⁴² poznawcze²⁴² człowieka¹²¹, zwiększając jak gdyby czułość¹⁴¹ jego⁴² zmysłów. Dzięki⁶³ nim⁴³ można wykrywać bardzo odległe²⁴² obiekty¹⁴² (radiolokacja), przesyłać obrazy¹⁴² na⁶⁴ bardzo duże²⁴² odległości¹⁴² (telewizja) lub obserwować różne²⁴² przedmioty¹⁴² w⁶⁶ absolutnej²⁶¹ ciemności¹⁶¹ (noktowizja).

C0344 Mendrygał Z. Zanim rozkaz zostanie wykonany MON 1963 131 3

Są to⁴¹ systemy¹¹² autonomiczne²¹², to⁴¹ znaczy nie mające²¹² wyposażenia¹²¹ naziemnego²²¹. Są⁵⁷ one przeznaczone²¹² do⁶² ciągłego²²¹ automatycznego²²¹ i dokładnego²²¹ pomiaru prędkości¹²¹ podróży²²¹ samolotu i kąta jego⁴² znoszenia¹²¹ i na⁶⁶ tej²⁶¹ podstawie¹⁶¹ wyznaczające²¹² położenie¹⁴¹ obiektu, który²⁵¹ może⁵ być samolot¹¹¹ lub pocisk¹¹¹ kierowany²¹¹. Dopplerowski²¹¹ system¹¹¹ radionawigacyjny²¹¹ opracowany²¹¹ został⁵⁷ początkowo dla⁶² potrzeb nawigacji¹²¹ wojskowej²²¹, [&]

C0345 Mendrygał Z. Zanim rozkaz zostanie wykonany MON 1963 167? 4

Zakłada się⁴¹, że tak intensywne²¹¹ promieniowanie¹¹¹ laserowe²¹¹ umożliwi spalanie¹⁴¹ pocisków kosmicznych²²² w⁶⁶ odległości¹⁶¹ sześćdziesiąt do⁶² trzystu³² dwudziestu³² kilometrów. Jako⁶¹ substancja czynna w⁶⁶ tym²⁶¹ urządzeniu¹⁶¹ laserowym²⁶¹ zostanie⁵⁷ użyty²¹¹ wodór¹¹¹. Zakłada się⁴¹ przy⁶⁶ tym⁴⁶, że wymiary¹¹² takiego²²¹ urządzenia¹²¹ laserowego²²¹ nie będą większe²¹² od⁶² zwykłego²²¹ reflektora przeciwlotniczego²²¹.

C0346 Mendrygał Z. Zanim rozkaz zostanie wykonany MON 1963 188 20

Z⁶² kolei¹²¹ porównane²¹² są⁵⁷ stany¹¹² układów spustowych²²² i zostaje⁵⁷ określone²¹¹, czy liczby¹¹² są równe²¹², czy też jedna²¹¹ z⁶² nich⁴² jest większa. Jeżeli liczby¹¹² są równe²¹², obliczenie¹¹¹ zostaje⁵⁷ zakończone²¹¹, przy⁶⁶ czym⁴⁶ jego⁴² wynik¹¹¹ zostaje⁵⁷ zapisany²¹¹ w⁶⁶ odpowiedniej²⁶¹ komórce¹⁶¹ pamięci¹²¹. Jeżeli natomiast liczby¹¹² nie są równe²¹², wówczas maszyna licząca przechodzi do⁶² wykonania¹²¹ następnego²²¹ rozkazu.

C0347 Miłobędzki A. Zarys dziejów architektury w Polsce WP 1963 184 15

Wielkie²⁴² zespoły¹⁴² urbanistyczne²⁴² czy rezydencjonalne²⁴² w⁶⁶ Polsce¹⁶¹ odróżnia od⁶² ich⁴² zachodnioeuropejskich²²² pierwowzorów nieliczenie się¹¹¹ z⁶⁵ miejscem, stosunkowa rozległość¹¹¹ założeń, idąca w⁶⁶ parze¹⁶¹ z⁶⁵ niewysoką²⁵¹ zabudową. Nawet w⁶⁶ największych²⁶² rezydencjach główny²¹¹ korpus¹¹¹ pałacu¹²¹ rzadko przekracza dwie³⁴ kondygnacje¹⁴², a ramy¹¹² olbrzymich²²² dziedzińców, podobnie jak⁹ rynków nowo lokowanych²²² miasteczek wypełniają⁵⁰¹ się często parterowymi budynkami.

C0348 Miłobędzki A. Zarys dziejów architektury w Polsce WP 1963 190 10

Rozwija⁵⁰¹ się też budownictwo¹¹¹ wielkomiejskie²¹¹ — przede wszystkim w⁶⁶ Warszawie¹⁶¹, która w⁶⁶ ostatniej²⁶¹ ćwierci¹⁶¹ osiemnastego²²¹ wieku¹²¹ gwałtownie się rozrasta⁵⁰¹, powiększa czterokrotnie swą²⁴¹ ludność¹⁴¹ i przekształca w⁶⁴ nowożytną²⁴¹ europejską²⁴¹ stolicę, centrum¹⁴¹ życia¹²¹ państwowego²²¹, społecznego²²¹ i kulturalnego²²¹ Polski¹²¹. Magnackie²¹² rezydencje¹¹² z⁶⁵ obszernymi dziedzińcami i ogrodami, jak⁹ i na poły wiejska zabudowa jurydyk¹²² ustępują w⁶⁶ nowym²⁶¹ śródmieściu¹⁶¹ przed⁶⁵ szybkim²⁵¹ procesem urbanizacji¹²¹, wyrażającym się²⁵¹ między innymi zagęszczeniem i podniesieniem wysokości¹²¹ zabudowy¹²¹.

C0349 Szczeciński S. Silniki raketowe MON 1966 50 13

Formy¹¹² rozwiązań konstrukcyjnych²²² i sposoby¹¹² wykonywania¹²¹ silników raketowych²²² na⁶⁴ stałe²⁴² środki¹⁴² napędowe²⁴² zależą głównie od⁶² przeznaczenia¹²¹, i zakresu stosowania¹²¹ tych²²² silników. Inaczej opracowuje się⁴¹ konstrukcję i produkcję wielkoseryjną²⁴¹, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ silników artyleryjskich²²² pocisków raketowych²²², a inaczej konstrukcję i sposoby¹⁴² wykonywania¹²¹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ silników raketowych²²² pocisków międzykontynentalnych²²².

C0350 Szczeciński S. Silniki raketowe MON 1966 95 4

W⁶⁶ okresie uruchomienia¹²¹ silnika doprowadza się⁴¹ gaz¹⁴¹ sterujący²⁴¹ do⁶² prawej²²¹ komory¹²¹ cylindra i tłok¹¹¹ pod⁶⁵ działaniem jego⁴² ciśnienia¹²¹ przesuwają zawór¹⁴¹ w lewo, otwierając go⁴⁴ i umożliwiając w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ przepływ¹⁴¹ środka napędowego²²¹. Gazem sterującym²⁵¹ może⁵ być sprężone²¹¹ powietrze¹¹¹ lub na⁶⁴ przykład¹⁴¹ azot¹¹¹, lub niekiedy (w⁶⁶ silnikach jednokrotnego²²¹ użycia¹²¹ i jednorazowego²²¹ rozruchu¹²¹) gazy¹¹² ze⁶² spalania¹²¹ ładunku¹²¹ pirotechnicznego²²¹.

C0351 Szczeciński S. Silniki raketowe MON 1966 108 26

Położenie¹¹¹ i kierunek¹¹¹ działania¹²¹ sił sprężyn w⁶⁶ układzie sterującym²⁶¹ silników raketowych²²² zawsze są⁵⁷ tak dobrane²¹², aby⁹ nie mógł nastąpić dopływ¹¹¹ środka napędowego²²¹ do⁶² silnika przy⁶⁶ braku¹⁶¹ ciśnienia w⁶⁶ przewodach sprężonego²²¹ gazu, to⁴¹ znaczy, że kierunek¹¹¹ działania¹²¹ nacisku¹²¹ sprężyn zamyka zawory¹⁴². Otwarcie¹¹¹ tych²²² zaworów jest możliwe²¹¹ dopiero wtedy, gdy zostanie⁵⁷ przyłożona odpowiednia siła z zewnątrz dla⁶² pokonania¹²¹ sił sprężyn, [&]

C0352 Szczeciński S. Silniki raketowe MON 1966 131 7

Z⁶² uwagi¹²¹ na⁶⁴ bardzo istotne²⁴¹ znaczenie¹⁴¹ zwłoki¹²¹ zapłonu środka napędowego²²¹ w⁶⁶ procesie rozruchu¹²¹ silnika raketowego²²¹ jest ono przedmiotem badań wielu³² instytutów naukowych²²² świata od⁶² prawie⁸ trzydziestu³² lat. W⁶⁶ wyniku¹⁶¹ tych²²² badań opracowuje się⁴¹ szereg¹⁴¹, ciągle ulepszonych²²², receptur środków napędowych²²² o⁶⁶ różnych²⁶² składach chemicznych²⁶² oraz dostarcza się⁴¹ konstruktorom niezbędnych²²² danych¹²², dotyczących²²² właściwości¹²² środków napędowych²²² i parametrów ich⁴² zapłonu.

C0353 Domanus J. i in. Niewidzialny detektyw WP 1966 8 20

Jak⁹ wiadomo, materiały¹¹² konstrukcyjne²¹², z⁶² których²²² wykonywane²¹² są⁵⁷ różne²¹² wyroby¹¹² przemysłowe²¹², mogą posiadać wiele³⁴ wad. Wady¹¹² te²¹² często dyskwalifikują przydatność¹⁴¹ materiału do⁶² produkcji¹²¹. Mogą to⁴¹ być wady¹¹² widoczne²¹² gołym²⁵¹ okiem lub też wady¹¹² ukryte²¹² w⁶⁶ głębi¹⁶¹ materiału (oczywiście to²¹¹ samo⁴¹ odnosi⁵⁰¹ się również i do⁶² całych²²² wyrobów). O ile sprawa wykrycia¹²¹ widocznych²²² wad jest stosunkowo prosta²¹¹, [&]

C0354 Domanus J. i in. Niewidzialny detektyw WP 1966 35 12

Rozpocznijmy od⁶² rozpatrzenia¹²¹ pierwszego²²¹ zjawiska¹²¹ z⁶² punktu widzenia¹²¹ wykorzystania¹²¹ go⁴² do⁶² celów defektoskopii¹²¹. Otóż promieniowanie¹¹¹ przechodząc przez⁶⁴ materię ulega osłabianiu¹³¹. Tak więc wiązka promieniowania¹²¹ jonizującego²²¹ po⁶⁶ przejściu¹⁶¹ przez⁶⁴ daną²⁴¹ warstw badanego²²¹ materiału ulegnie osłabieniu¹³¹, jak⁹ to⁴⁴ przedstawiono na⁶⁶ rysunku¹⁶¹ trzynastym²⁶¹. Jest to⁴¹ zrozumiałe²¹¹ i nie wymaga dalszego²²¹ wyjaśnienia¹²¹. Podobnie bowiem ma⁵⁰¹ się sprawa ze⁶⁵ światłem widzialnym²⁵¹, które²¹¹ przechodząc na⁶⁴ przykład¹⁴¹ przez⁶⁴ coraz to⁸ grubsze²⁴² warstwy¹⁴² matowego²²¹ szkła¹²¹ (matówki¹⁴²) ulega stopniowemu osłabianiu¹³¹.

C0355 Domanus J. i in. Niewidzialny detektyw WP 1966 40 3

W⁶⁶ radiografii¹⁶¹ stosowane²¹² są⁵⁷ specjalne²¹² rodzaje¹¹² błon fotograficznych²²² — błony¹¹² rentgenowskie²¹². Są to⁴¹ błony¹¹² fotograficzne²¹² obustronnie pokryte²¹² emulsją fotograficzną²⁵¹, specjalnie uczuloną²⁵¹ na⁶⁴ promieniowanie¹⁴¹ iks i gamma. Zdjęcie¹¹¹ wykonane²¹¹ na⁶⁶ błonie¹⁶¹ rentgenowskiej²⁶¹ przy⁶⁶ pomocy¹⁶¹ promieniowania¹²¹ iks czy gamma nazywa⁵⁰¹ się radiogramem. Na⁶⁶ radiogramie¹⁶¹ otrzymuje się⁴¹ obraz¹⁴¹ wady¹²¹ w⁶⁶ postaci¹⁶¹ jaśniejszej²⁶¹ lub ciemniejszej²⁶¹ plamy¹²¹.

C0356 Domanus J. i in. Niewidzialny detektyw WP 1966 116 10

Zjawisko¹¹¹ załamania¹²¹ jest⁵⁷ nieco więcej złożone²¹¹, gdy przynajmniej jeden²¹¹ z⁶² ośrodków jest ośrodkiem stałym²⁵¹. Jak⁹ już mówiliśmy poprzednio, w⁶⁶ ośrodku¹⁶¹ takim²⁶¹ może⁵ rozchodzić⁵⁰¹ się zarówno fala podłużna, jak⁹ i poprzeczna, a każda z⁶² nich⁴² ma inną²⁴¹ prędkość¹⁴¹. Okazuje⁵⁰¹ się, że przy⁶⁶ padaniu¹⁶¹ skośnym²⁶¹ fali¹²¹ na⁶⁴ granicę ośrodka stałego²²¹ powstają w⁶⁶ nim⁴⁶ jednocześnie dwie³¹ załamane²¹² fale¹¹²: podłużna i poprzeczna.

C0357 Pawlak Z. Sygnały symbole maszyny WP 1966 41 7

Nasuwa⁵⁰¹ się pytanie¹¹¹, jaką²⁴¹ konstrukcję będzie⁵⁶ miał⁵² zamek¹¹¹, którego²²¹ działanie¹¹¹ będzie⁵⁷ opisane²¹¹ tablicą koniunkcji¹²¹? Można podać wiele³⁴ konstrukcji takiego²²¹ zamka, jednakże dla⁶² nas⁴² najbardziej interesująca będzie ta, którą²⁴¹ otrzymamy nie w⁶⁶ wyniku¹⁶¹ rozważań technicznych²²², lecz prostych²²² operacji¹²² matematycznych²²². Na⁶⁶ podstawie¹⁶¹ prawa¹²¹ de Morgana¹²¹ koniunkcję możemy wyrazić za⁶⁵ pomocą alternatywy¹²¹ i negacji¹²¹.

C0358 Pawlak Z. Maszyna i język PWN 1964 13 17

Pewne²⁴² obiekty¹⁴² tworzące²⁴² razem⁸ jakąś²⁴¹ całość¹⁴¹ nazywamy systemem. Mówimy na⁶⁴ przykład¹⁴¹: system¹¹¹ słoneczny²¹¹, mając na⁶⁶ myśli¹⁶¹ Słońce¹⁴¹ wraz z⁶⁵ powiązаныmi z⁶⁵ nim⁴⁵ planetami. System¹¹¹ energetyczny²¹¹ — to⁴¹ powiązany²¹¹, współpracujący²¹¹ ze⁶⁵ sobą⁴⁵ zbiór¹¹¹ elektrowni¹²². System¹¹¹ zarządzania¹²¹ stanowi⁵ zespół¹⁴¹ instytucji¹²², wykonujących²²² wspólnie określone²⁴¹ zadanie¹⁴¹ administracyjne²⁴¹. Zespół¹¹¹ idei¹²² stanowiący²¹¹ jakąś²⁴¹ całość¹⁴¹, nazywany²¹¹ jest⁵⁷ systemem filozoficznym²⁵¹.

C0359 Pawlak Z. Maszyna i język PWN 1964 47 11

Język¹¹¹ ten²¹¹ różni⁵⁰¹ się od⁶² języka omawianego²²¹ poprzednio tylko kolejnością wykonywania¹²¹ działań. Schemat¹¹¹ maszyny¹²¹ jest również taki²¹¹ sam²¹¹, jak⁹ poprzednio [~]. Inny²¹¹ jest natomiast sposób¹¹¹ umieszczania¹²¹ i pobierania¹²¹ wyników częściowych²²² z⁶² pamięci¹²¹. Analiza przebiegu¹²¹ obliczenia¹²¹, na⁶⁶ podstawie¹⁶¹ drzewa¹²¹ da nam odpowiedź¹⁴¹, jak⁹ należy zapisywać i odczytywać wyniki¹⁴² częściowe²⁴² w⁶⁶ pamięci¹⁶¹ [~].

C0360 Pawlak Z. Maszyna i język PWN 1964 50 1

Obliczenie¹⁴¹ pojedyncze²⁴¹ można⁵⁴ by porównać do⁶² produkcji¹²¹ jednostkowej²²¹, obliczenie¹⁴¹ wielokrotne²⁴¹ do⁶² produkcji¹²¹ seryjnej²²¹. A więc raz¹⁴¹ rozpatrywaliśmy proces¹⁴¹ wyprodukowania¹²¹ jednego²²¹ przedmiotu, w⁶⁶ drugim²⁶¹ przypadku¹⁶¹ mielibyśmy do⁶² czynienia¹²¹ z⁶⁵ procesem, w⁶⁶ wyniku¹⁶¹ którego²²¹ powstaje nie jeden²¹¹ a wiele³¹ przedmiotów, budowanych²²² według⁶² tego²²¹ samego²²¹ schematu.

C0361 Pawlak Z. Maszyna i język PWN 1964 84 7

W⁶⁶ zasadzie¹⁶¹ w⁶⁶ tekście moglibyśmy nie wypisywać ponownie tytułów podanych²²² w⁶⁶ spisie rzeczy¹²², wystarczyłoby tylko, gdybyśmy każdy²⁴¹ paragraf¹⁴¹ oddzielali od⁶² siebie⁴² jakimkolwiek²⁵¹ znakiem. Na⁶⁶ podstawie¹⁶¹ spisu rzeczy¹²² łatwo można⁵⁴ by wtedy ustalić, które²¹² paragrafy¹¹² stanowią wspólne²⁴² rozdziały¹⁴² i części¹⁴². Wygodne²¹¹ by to⁴¹ nie było⁵⁴, ale to⁴¹ już inna sprawa.

C0362 Schier W. Samoloty Iskry 1965 29 6

Zasady¹¹² rządzące²¹² lotem samolotów i modeli¹²² są takie²¹² same²¹². Każdy²¹¹ kto planuje studia¹⁴² lotnicze²⁴², może⁵ się wiele⁸ nauczyć studiując mechanikę lotu i znajdując jej⁴² potwierdzenie¹⁴¹ w⁶⁶ zbudowanych²⁶² przez⁶⁴ siebie⁴⁴ modelach. Entuzjaści techniki¹²¹ silnikowej²²¹ mogą dokonywać całego²²¹ szeregu¹²¹ doświadczeń z⁶⁵ miniaturowymi silnikami modelarskimi. Dziedzina ta jest niezmiernie ciekawa i rozległa, a co⁴¹ najważniejsze²¹¹ dostępna.

C0363 Schier W. Samoloty Iskry 1965 42 4

Wychylenie¹¹¹ steru wysokości¹²¹ do⁶² dołu, czyli oddanie¹¹¹ (od⁶² siebie⁴²) drążka sterowego²²¹ wprowadza samolot¹⁴¹ w⁶⁴ lot¹⁴¹ nurkowy²⁴¹. Z⁶⁵ tak ustawionym²⁵¹ sterem model¹¹¹ nie wystartuje z⁶² wyrzutni¹²¹, nawet przy⁶⁶ dużym²⁶¹ naciągu¹⁶¹, a wypuszczony²¹¹ z⁶² ręki uderzy w⁶⁴ podłogę. Jeżeli w⁶⁶ czasie lotu z⁶⁵ dużą²⁵¹ prędkością ster¹¹¹ wysokości¹²¹ zostanie⁵⁷ mocno wychylony²¹¹ do⁶² góry¹²¹, [&]

C0364 Schier W. Samoloty Iskry 1965 116 10

Wystarczy obrócić śmigło¹⁴¹ na⁶⁶ wale¹⁶¹ silniczka, a rozpoczyna on pracę, która trwa przeszło⁸ minutę, odpadają wszystkie²¹² kłopoty¹¹² z⁶⁵ paliwem i innymi akcesoriami. Naboje¹¹² są niedrogie²¹² i łatwe²¹² do⁶² wymiany¹²¹. Zużyte²⁴² naboje¹⁴² napełnia się⁴¹ na nowo. Silniczków tego²²¹ typu używa się⁴¹ do⁶² niewielkich²²² modeli¹²² o⁶⁶ wadze¹⁶¹ do⁶² stu³² pięćdziesięciu³² gramów.

C0365 Schier W. Samoloty Iskry 1965 162 10

Liczby¹¹² te²¹² powstały⁵ z⁶² podzielenia¹²¹ wytrzymałości¹²¹ doraźnej²²¹ przez⁶⁴ ciężar¹⁴¹ właściwy²⁴¹ i oznaczają względną²⁴¹ wytrzymałość¹⁴¹ materiału. Przedstawiają one⁴¹ maksymalną²⁴¹ długość¹⁴¹ pręta z⁶² danego²²¹ materiału (podaną²⁴¹ w⁶⁶ kilometrach), przy⁶⁶ której²⁶¹ następuje jego⁴² zerwanie¹¹¹ pod⁶⁵ wpływem własnego²²¹ ciężaru. Jak⁹ wynika z⁶² tego²²¹ zestawienia¹²¹, względna wytrzymałość¹¹¹ materiałów drewnianych²²² jest wyjątkowo duża: [&]

C0366 Schier W. Samoloty Iskry 1965 164 10

Wytrzymałość¹¹¹ takich²²² belek jest trzy³⁴, sześć³⁴ razy¹²² większa od⁶² wytrzymałości¹²¹ belki¹²¹ kwadratowej²²¹. Przekrój¹¹¹ płaskiego²²¹ prostokąta jest zdecydowanie⁸ niekorzystny²¹¹. Przez⁶⁴ umiejętne²⁴¹ wykorzystanie¹⁴¹ tych²²² właściwości¹²² możemy osiągnąć również znaczne²⁴¹ zmniejszenie¹⁴¹ ciężaru konstrukcji¹²¹. Jak⁹ widać na⁶⁶ rysunku¹⁶¹, można (stosując odpowiednią²⁴¹ formę belki¹²¹) nawet kilkakrotnie obniżyć ciężar¹⁴¹ konstrukcji¹²¹ zachowując jej⁴² wytrzymałość¹⁴¹ bez⁶² zmian.

C0367 Szolginia W. Życie miast Iskry 1966 6 10

A to⁴¹, że powstały⁵ naturalne²¹² przeszkody¹¹² na⁶⁶ drodze¹⁶¹ do⁶² jego⁴² wzniesienia¹²¹, powoduje — o ile oczywiście przeszkody¹¹² te²¹² nie są nie do⁶² pokonania¹²¹ — konieczność¹⁴¹ opracowania¹²¹ drobiazgowego²²¹ planu walki¹²¹ z⁶⁵ nimi. Może⁵ to⁴¹ być, na⁶⁴ przykład¹⁴¹, opracowanie¹¹¹ metody¹²¹ zagęszczenia¹²¹ i utrwalenia¹²¹ gruntu lub sposobu odwodnienia¹²¹ lub obniżenia¹²¹ zbyt⁸ wysokiego²²¹ poziomu wód gruntowych²²².

C0368 Szolginia W. Życie miast Iskry 1966 50 3

Ogromne²¹² korzyści¹¹² wynikające²¹² z⁶² wprowadzenia¹²¹ do⁶² gospodarki¹²¹ miejskiej²²¹ owych²²² trzech³² telesystemów też są chyba oczywiste²¹². Ale to⁴¹ jeszcze nie wszystko⁴¹. Sterowanie¹¹¹ nośne²¹¹ umożliwia ponadto idealne²⁴¹ regulowanie¹⁴¹ chodu wszystkich²²² publicznych²²² zegarów elektrycznych²²² na⁶⁶ terenie całego²²¹ miasta¹²¹. Dzięki⁶³ niemu można również zapalać i gasić oświetlenie¹⁴¹ klatek schodowych²²² we⁶⁶ wszystkich²⁶² budynkach miasta¹²¹.

C0369 Szolginia W. Życie miast Iskry 1966 84 20

Otóż system¹¹¹ zbiorowej²²¹ komunikacji¹²¹ miejskiej²²¹ nie jest nigdy czymś⁴⁵ przypadkowym²⁵¹, zależnym²⁵¹ tylko od⁶² dowolnej²²¹ w⁶⁶ każdej²⁶¹ sytuacji¹⁶¹ decyzji¹²¹ władz miejskich²²² czy też takiego²²¹ lub innego²²¹ życia¹²¹ mieszkańców¹²² miasta¹²¹. Przeciwnie — zależy od⁶² wielu³² ściśle określonych²²² okoliczności¹²²: od⁶² wielkości¹²¹ miasta¹²¹, od⁶² liczby¹²¹ jego⁴² mieszkańców¹²², od⁶² ukształtowania¹²¹ powierzchni¹²¹ jego⁴² terenów, od⁶² gęstości¹²¹ i zarysu miejskiej²²¹ sieci¹²¹ ulicznej²²¹, [&]

C0370 Szolginia W. Życie miast Iskry 1966 85? 14

Wstrząsy¹¹² są⁵⁷ także pochłaniane²¹² przez⁶⁴ specjalne²⁴² wkładki¹⁴² gumowe²⁴² w⁶⁶ kołach. Bezpieczeństwo¹¹¹ jazdy¹²¹ zapewnione²¹¹ jest⁵⁷ przez⁶⁴ wyposażenie¹⁴¹ wagonu w⁶⁴ trzy³⁴ rodzaje¹⁴² niezależnie działających²²² hamulców: elektrycznego²²¹, szeregowego²²¹ i elektromagnetycznego²²¹ szynowego²²¹. Nowoczesny²¹¹ tramwaj¹¹¹ szybko-bieżny²¹¹ odznacza⁵⁰¹ się dużą²⁵¹ prędkością, dobrą²⁵¹ automatyzacją, znacznym²⁵¹ bezpieczeństwem jazdy¹²¹, dużą²⁵¹ pojemnością i wygodą.

C0371 Szolginia W. Życie miast Iskry 1966 124 25

Stosowanie¹¹¹ w⁶⁶ systemie kierowania¹²¹ ruchem kolejowym²⁵¹ dyspozytorskiego²²¹ urządzenia¹²¹ nastawczego²²¹ daje możliwość¹⁴¹ objęcia¹²¹ całej²²¹ stacji¹²¹ czy linii¹²¹ kolejowej²²¹ jednym²⁵¹ tylko okręgiem nastawczym²⁵¹, a więc jedną²⁵¹ tylko nastawnią. Dzięki⁶³ temu⁴³ odpada konieczność¹¹¹ porozumiewania się¹²¹ nastawniczych¹²² między⁶⁵ sobą w⁶⁶ trakcie ustawienia¹²¹ przebiegów pociągów, w⁶⁶ konsekwencji¹⁶¹ czego⁴² zmniejsza⁵⁰¹ się możliwość¹¹¹ popełnienia¹²¹ pomyłek i skracą⁵⁰¹ się znacznie czas¹¹¹ ustawiania¹²¹ przebiegów.

C0372 Szolginia W. Życie miast Iskry 1966 180 19

Powodem jest niska sprawność¹¹¹ spalania¹²¹ płynnych²²² paliw w⁶⁶ samochodowych²⁶² silnikach. Wydzielane²¹² przez⁶⁴ nie⁴⁴ spaliny¹¹² zawierają duże²⁴² ilości¹⁴² trującego²²¹ tlenku¹²¹ węgla i czteroehtylu¹²¹ ołowiu¹²¹. Niezależnie od⁶² tego⁴² lotne²¹² składniki¹¹² paliw przechodzą do⁶² atmosfery¹²¹ bezpośrednio przez⁶⁴ parowanie¹⁴¹ ze⁶² zbiorników oraz z⁶² gaźników. Zawartość¹¹¹ trujących²²² gazów w⁶⁶ spalinach zależy w⁶⁶ dużym²⁶¹ stopniu od⁶² technicznego²²¹ stanu pojazdu.

C0373 Kalestyński B. Jak opanowano przestworza Iskry 1966 68 8?

Sto³¹ pięćdziesiąt³¹ atmosfer jest to⁴¹ ciśnienie¹¹¹, jakie²⁴¹ wywierają koła¹¹² lokomotywy¹²¹ na⁶⁴ szyny¹⁴². Butle¹¹² więc muszą być⁵⁷ sporządzone²¹² z⁶² grubego²²¹ metalu¹²¹ i mają duży²⁴¹ ciężar¹⁴¹. Dwunastolitrowa butla waży około⁶² ośmiu³² kilogramów, podczas gdy zawarty²¹¹ w⁶⁶ niej⁴⁶ pod⁶⁵ ciśnieniem tlen¹¹¹ — zaledwie osiemdziesiąt³⁴ pięć³⁴ dekagramów. Aby⁹ nie tracić mocy¹²¹ silników na⁶⁴ znoszenie¹⁴¹ niepotrzebnego²²¹ ciężaru, wykorzystuje się⁴¹ do⁶² lotów wysokościowych²²² tlen¹⁴¹ płynny²⁴¹, nie wymagający²⁴¹ ani konserwacji¹²¹, ani specjalnie mocnych²²², a więc i ciężkich²²² zbiorników.

C0374 Kalestyński B. Jak opanowano przestworza Iskry 1966 110 17

Niemożliwością jest natomiast utrzymywać lekarza¹⁴¹ w⁶⁶ każdej²⁶¹ wsi¹⁶¹, nieraz liczącej²⁶¹ zaledwie kilka³⁴ rodzin. Dlatego też w⁶⁶ chwili¹⁶¹ wystąpienia¹²¹ pierwszych²²² objawów choroby¹²¹ trzeba na⁶⁴ nie⁴⁴ czekać. Poza⁶⁵ tym⁴⁵ mnogość¹¹¹ chorób spowodowała, że każda z⁶² nich⁴² jest⁵⁷ leczona przez⁶⁴ innego²⁴¹ specjalistę niektóre²¹² wymagają natychmiastowej²²¹ interwencji¹²¹ chirurga¹²¹ czy też okulisty¹²¹. Z⁶² tych²²² więc powodów pomoc¹¹¹, która przybędzie do⁶² chorego¹²¹ na⁶⁴ wieś¹⁴¹, nie zawsze jest w⁶⁶ pełni¹⁶¹ skuteczna.

C0375 Brodzki Z. Powrót z kosmosu Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1968 21 2

Następnie mamy⁵ krzywą¹⁴¹ jonizacji¹²¹ gazu, której²²¹ przekroczenie¹¹¹ w⁶⁶ kierunku¹⁶¹ rosnącej²²¹ wysokości¹²¹ czy prędkości¹²¹ wskazuje, że powietrze¹¹¹ otaczające²¹¹ lecący²⁴¹ statek¹⁴¹ kosmiczny²⁴¹ jest zjonizowane²¹¹, to⁴¹ znaczy posiada ładunek¹⁴¹ elektryczny²⁴¹. Oprócz⁶² tego⁴² na⁶⁶ wykresie mamy⁵ naniesioną²⁴¹ krzywą¹⁴¹ początku¹²¹ dysocjacji¹²¹ powietrza¹²¹ i dysocjacji¹²¹ silnej²²¹ (czterdzieści³¹ procent¹²² zdysocjowanego²²¹ powietrza¹²¹).

C0376 Brodzki Z. Powrót z kosmosu Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1968 48 7

Centrum¹¹¹ Kierowania¹²¹ Lotem jest⁵⁷ obciążone²¹¹ wielką²⁵¹ odpowiedzialnością. Przez⁶⁴ cały²⁴¹ czas¹⁴¹ trwania¹²¹ lotu zespół¹¹¹ specjalistów¹²² (ponad⁸ dwadzieścia³¹ głównych²²² stanowisk) czuwa nad⁶⁵ właściwym²⁵¹ przebiegiem lotu statku¹²¹ oraz stanem zdrowia¹²¹ jego⁴² załogi¹²¹. W⁶⁶ przypadku¹⁶¹ lotu mającego²²¹ na⁶⁶ celu¹⁶¹ spotkanie¹⁴¹ statków na⁶⁶ orbicie¹⁶¹ (rendez-vous) lub dokowania¹⁴², czyli łączenia się¹⁴² na⁶⁶ orbicie¹⁶¹ poszczególnych²²² członów statku¹²¹ kosmicznego²²¹, [&]

C0377 Janik F. Lot w kosmosie Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1968 24 3

Jeżeli jednak będzie⁵⁶ ono stale⁸ utrzymywać⁵¹¹ się w⁶⁶ strefie¹⁶¹ dominującego²²¹ przyciągania¹²¹ ziemskiego²²¹, to⁹ będziemy⁵⁶ je⁴⁴ nazywać⁵¹ sztucznym²⁵¹ satelitą ziemskim²⁵¹ lub krótko satelitą. W⁶⁶ odróżnieniu¹⁶¹ od⁶² satelity¹²¹ zerowego²²¹, którego²²¹ orbitą jest w⁶⁶ zasadzie¹⁶¹ tylko równik¹¹¹ — na⁶⁶ wysokości¹⁶¹ [~] na⁶⁴ przykład¹⁴¹ dwieście kilometrów satelita może⁵ lecieć w⁶⁶ dowolnej²⁶¹ płaszczyźnie¹⁶¹ przechodzącej²⁶¹ przez⁶⁴ środek¹⁴¹ ziemi¹²¹, [&]

C0378 Janik F. Lot w kosmosie Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1968 47 12

Siła odrzutu [~] rakiety¹²¹ nośnej²²¹ — czyli ciąg¹¹¹ głównych²²² silników napędowych²²² — musi być większa od⁶² ciężaru startowego²²¹ [~] rakiety¹²¹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ o⁶⁴ dwadzieścia³⁴ procent¹²², aby⁹ mogło nastąpić potrzebne²¹¹ przyspieszenie¹¹¹ lotu. Przyspieszenie¹¹¹ to²¹¹ pod⁶⁴ koniec¹⁴¹ wyczerpywania się¹²¹ materiałów pędnych²²² nie może⁵ być zbyt⁸ wielkie²¹¹, ze⁶² względu na⁶⁴ występujące²⁴¹ przeciążenie¹⁴¹, które²¹¹ jest niekorzystne²¹¹ dla⁶² przyrządów, [&]

C0379 Janik F. Lot w kosmosie Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1968 49 10

[&] unikać strat energii¹²¹ na⁶⁴ opór¹⁴¹ powietrza¹²¹ przez⁶⁴ odpowiedni²⁴¹ dobór¹⁴¹ toru rakiety¹²¹; dążyć do⁶² uzyskania¹²¹ dużych²²² prędkości¹²² prawie⁸ poziomych²²² na⁶⁶ niezbyt dużej²⁶¹ wysokości¹⁶¹; aby⁹ uniknąć zbędnego²²¹ transportowania¹²¹ paliwa¹²¹ na⁶⁴ duże²⁴² wysokości¹⁴², spalić materiały¹⁴² pędne²⁴² możliwie szybko; kierunek¹⁴¹ ciągu¹²¹ utrzymać prawie⁸ styczny²⁴¹ do⁶² toru.

C0380 Marks A. Podbój księżycy trwa Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 79 12

Dość powiedzieć, iż współczesne²¹² wielkie²¹² rakiety¹¹² z⁶⁵ silnikami zasilanymi ciekłą²⁵¹ mieszanką paliwową²⁵¹ składają⁵⁰¹ się z⁶² dziesiątków a nawet setek tysięcy elementów składowych²²², wykonanych²²² z⁶⁵ niezwykle²⁵¹ precyzyjną ze⁶² specjalnych²²², zwykle bardzo kosztownych²²², tworzyw konstrukcyjnych²²². Stanowi⁵ to⁴¹ poważną²⁴¹ wadę raket z⁶⁵ silnikami zasilanymi ciekłą²⁵¹ mieszanką paliwową²⁵¹, gdyż czyni z⁶² nich⁴² urządzenie¹⁴¹ bardzo kosztowne²⁴¹ w⁶⁶ produkcji¹⁶¹, trudne²⁴¹ w⁶⁶ obsłudze¹⁶¹ i podatne²⁴¹ na⁶⁴ uszkodzenia¹⁴².

C0381 Marks A. Podbój księżycy trwa Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 147 8

Spektrometr¹¹¹ gamma przeznaczony²¹¹ był⁵⁷ do⁶² badania¹²¹ promieniowania¹²¹ gamma w⁶⁶ przestrzeni¹⁶¹ między⁶⁵ Ziemią i Księżycem, a szczególnie do⁶² zbadania¹²¹ promieniowania¹²¹ gamma wysyłanego²²¹ z⁶² powierzchni¹²¹ Księżyca. Oczekiwano, że uda⁵⁰¹ się w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ zbadać czy powierzchnia Księżyca pokryta jest⁵⁷ substancją pochodzenia¹²¹ meteorowego²²¹, czy też wulkanicznego²²¹, gdyż oba³¹ rodzaje¹¹² substancji¹²¹ zawierają inne²⁴² pierwiastki¹⁴² promieniotwórcze²⁴² [&]

C0382 Marks A. Podbój księżycy trwa Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 161 16

W⁶⁴ sto³⁴ pięćdziesiąt³⁴ sekund po⁶⁶ zakończeniu¹⁶¹ działania¹²¹ silnika rakiety¹²¹ Agena-B urządzenie¹¹¹ sprężynowe²¹¹ odłączało od niej⁴² aparat¹⁴¹ kosmiczny²⁴¹, a jednocześnie sama rakietka była⁵⁷ nieco przyhamowywana przez⁶⁴ pomocnicze²⁴² silniki¹⁴² rakietowe²⁴² zasilane paliwem stałym²⁵¹. Następowo to⁴¹ w⁶⁴ około⁸ dwadzieścia³⁴ pięć³⁴ do⁶² czterdziestu³² minut po⁶⁶ starcie¹⁶¹ z⁶² Ziemi¹²¹. W⁶⁴ dwadzieścia³⁴ trzy³⁴ minuty¹⁴² po⁶⁶ starcie¹⁶¹ „mózg¹¹¹ elektronowy²¹¹” aparatu zmieniał moc¹⁴¹ nadajnika radiowego²²¹.

C0383 Marks A. Podbój księżycy trwa Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 182 1

Rakietka sterowana jest⁵⁷ przez⁶⁴ autonomiczne²⁴¹ urządzenie¹⁴¹ bezwładnościowe²⁴¹, złożone²⁴¹ między innymi z⁶² „mózgu¹²¹ elektronowego²²¹” wyposażonego²²¹ w⁶⁴ urządzenie¹⁴¹ pamięciowo-programowe²⁴¹. Energię elektryczną²⁴¹ dostarcza urządzeniom rakiety¹²¹ bateria akumulatorów o⁶⁶ masie¹⁶¹ osiemdziesiąt kilogramów. Silniki¹¹² rakiety¹²¹ mają taką²⁴¹ budowę, że mogą być⁵⁷ wyłączane²¹² po⁶⁶ zużyciu¹⁶¹ części¹²¹ zapasów składników mieszanki¹²¹ paliwowej²²¹, a później włączane²¹² ponownie nawet po⁶⁶ jedenastu³⁶ godzinach.

C0384 Marks A. Podbój księżycy trwa Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 211 7

Wygląd¹¹¹ tych²²² kraterów wskazuje na⁶⁴ to⁴⁴, że zostały⁵⁷ one zalane²¹² przez⁶⁴ lawę. (Na⁶⁶ powierzchni¹⁶¹ mórz znajdują⁵⁰¹ się także nieliczne²¹² wyraźnie ukształtowane²¹² kratery¹¹², które²¹² utworzyły⁵⁰¹ się już po⁶⁶ uformowaniu się¹⁶¹ mórz). Na⁶⁶ powierzchni¹⁶¹ mórz również pojedyncze²¹² góry¹¹² i niewysokie²¹² łańcuchy¹¹² pagórków. Wygląd¹⁴¹ księżycowego²²¹ morza¹²¹ nazywanego²²¹ Mare Imbrium (Morze¹¹¹ Deszczów) przedstawia rysunek¹¹¹ [&]

C0385 Marks A. Podbój księżycy trwa Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 241 1

Ruch¹¹¹ aparatu będzie⁵⁶ mógł⁵² być⁵⁷ także sterowany²¹¹ falami radiowymi z⁶² Ziemi¹²¹, gdyż umieszczone²¹² w⁶⁶ aparacie kamery¹¹² radioteleautograficzne²¹² będą⁵⁶ przekazywały⁵² na⁶⁴ Ziemię wygląd¹⁴¹ terenu wokół⁶² aparatu. Pamiętać jednak należy o⁶⁶ tym⁴⁶, że fale¹¹² radiowe²¹² wysyłane²¹² z⁶² nadajników aparatu docierać⁵¹ będą⁵⁶ do⁶² Ziemi¹²¹ dopiero po⁶⁶ przeszło⁸ sekundzie¹⁶¹ i tyleż czasu upływać⁵¹ będzie⁵⁶ od⁶² wysyłania¹²¹ z⁶² Ziemi¹²¹ sygnałów radiowych²²² [&]

C0386 Marks A. Podbój księżyc trwa Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 267 8d6t

Lecąc na⁶⁴ Księżyc¹⁴¹ i powracając z⁶² niego⁴², selenonauci wchłoną więc w⁶⁶ wokółziemskich²⁶² obszarach radiacji¹²¹ łączną²⁴¹ dawkę promieniowania¹²¹ równą²⁴¹ dwa i pół do⁶² trzy i pół ber¹²², a łącznie z⁶⁵ dawką promieniowania¹²¹ kosmicznego²²¹ w⁶⁶ czasie takiego²²¹ lotu co najwyżej siedem i pół ber¹²², co⁴¹ znajduje⁵⁰¹ się całkowicie w⁶⁶ granicach bezpieczeństwa¹²¹.

C0387 Marks A. Podbój księżyc trwa Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 291 5

Wszyscy kosmonauci amerykańscy wybrani zostali⁵⁷ spośród⁶² kilkuset³² ochotników¹²² w⁶⁶ wyniku¹⁶¹ niezwykle skrupulatnych²²² badań medycznych²²² obejmujących²²² zarówno badania¹⁴² sprawności¹²¹ fizycznej²²¹, jak⁹ i psychicznej²²¹. Wszyscy kosmonauci amerykańscy nie przekroczyli czterdziestego²²¹ roku¹²¹ życia¹²¹, mają przynajmniej najniższy²⁴¹ stopień¹⁴¹ naukowy²⁴¹ (bakalarz¹¹¹) lub równorzędną²⁴¹ wykształcenie¹⁴¹ wyższe²⁴¹ i odpowiadają jeszcze innym²³² wymaganiom, sprawdzonym²³² odpowiednimi testami.

C0388 Marks A. Podbój księżyc trwa Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 347 19

Następnie uruchamiane²¹² są⁵⁷ kolejno raketowe²¹² silniki¹¹² hamujące²¹² zmniejszające²¹² prędkość¹⁴¹ ruchu¹²¹ statku¹²¹, a tym²⁵¹ samym⁴⁵ powodujące²¹² jego⁴² odpadanie¹⁴¹ ku⁶³ Ziemi¹³¹. Po⁶⁶ zakończeniu¹⁶¹ przez⁶⁴ nie⁴⁴ działania¹²¹, zawierająca je⁴⁴ część¹¹¹ statku¹²¹ jest⁵⁷ od⁶² niego⁴² odrzucana przez⁶⁴ odpalenie¹⁴¹ odpowiedniego²²¹ ładunku¹²¹ wybuchowego²²¹.

C0389 Marks A. Podbój księżyc trwa Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 417 17

Rakieta wystartowała z⁶² kosmodromu na⁶⁶ Przylądku¹⁶¹ Kennedy'ego¹²¹, ze⁶² stanowiska¹²¹ startowego²²¹ numer¹¹¹ trzydzieści siedem, skąd będą⁵⁷ wysyłane²¹² także następne²¹² rakiety¹¹² tego²²¹ typu. W⁶⁶ chwili¹⁶¹ startu miała ona wraz z⁶⁵ ładunkiem wysokość¹⁴¹ czterdzieści osiem i osiem dziesiątych¹²² metra i masę pięćset osiem i dziewięć dziesiątych¹²² tony¹²¹, a silniki¹¹² pierwszego²²¹ członu wytworzyły ciąg¹⁴¹ sześćset osiemdziesiąt dwie i dwie dziesiąte¹¹² tony¹²¹.

C0390 Marks A. Podbój księżyc trwa Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 458 16

Głównym²⁵¹ celem¹⁵¹ tego²²¹ przedsięwzięcia¹²¹ jest zwiększenie¹¹¹ naszej²²¹ wiedzy¹²¹. Lot¹¹¹ ludzi¹²² na⁶⁴ Księżyc¹⁴¹ umożliwi bowiem uzyskanie¹⁴¹ danych¹²² naukowych²²² niemożliwych²²² do⁶² uzyskania¹²¹ metodami astronomicznymi i niemożliwych²²² do⁶² uzyskania¹²¹ przez⁶⁴ najdoskonalsze²⁴² nawet aparaty¹⁴² kosmiczne²⁴² wyposażone²⁴² w⁶⁴ przyrządy¹⁴² działające²⁴² samoczynnie. Co prawda wątpliwości¹⁴² może⁵ wywołać sam²¹¹ cel¹¹¹ badań Księżyca dlatego, że zwykle powątpiewa się⁴¹ w⁶⁴ to⁴⁴ czy z⁶² badań tego²²¹ rodzaju¹²¹ jest jakkolwiek²¹¹ praktyczny²¹¹ pożytek.

C0391 Marks A. Podbój księżyc trwa Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 481 1

Istnieją jednak pomysły¹¹² w⁶⁶ pełni¹⁶¹ uzasadnione²¹² naukowo, toteż należy się z⁶⁵ nimi choćby pokrótce zapoznać⁵⁰¹. Wiele³⁴ interesujących²²² pomysłów opracowali i opublikowali w⁶⁶ tej²⁶¹ dziedzinie¹⁶¹ uczeni¹¹² amerykańscy. Według⁶² obecnych²²² rozważań uważają oni, że załogowe²¹² bazy¹¹² na⁶⁶ Księżycu¹⁶¹ będą⁵⁷ umieszczane²¹² już przy⁶⁶ wykorzystaniu¹⁶¹ rakiet nośnych²²² Saturn Pięć i statków kosmicznych²²² Apollo.

C0392 Marks A. Podbój księżyc trwa Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 501 26

Wstępna analiza obrazów uzyskanych²²² z⁶² Łuny dziewięć i Łuny trzynaście wykazuje, że na⁶⁶ powierzchni¹⁶¹ Księżyca istnieje prawdopodobnie ujemny²¹¹ bilans¹¹¹ masy¹²¹ to⁴¹ znaczy, że więcej materii¹²¹ traci ona na⁶⁴ skutek¹⁴¹ oddziaływań zewnętrznych²²² (uderzeń meteorów i promieniowań jonizujących²²² z⁶² Kosmosu) niż⁹ jej⁴² zyskuje. Wskazuje na⁶⁴ to⁴⁴ fakt¹¹¹, że głazy¹¹² na⁶⁶ powierzchni¹⁶¹ Księżyca wyglądają tak jakby były⁵⁷ na⁶⁶ niej⁴⁶ delikatnie położone²¹², [&]

C0393 Miłobędzki A. Zarys dziejów architektury w Polsce WP 1963 238 25

Dotychczas konserwacja zabytków przemieniała⁵⁰¹ się często w⁶⁴ przebudowę¹⁴¹ obiektu, połączoną²⁴¹ z⁶⁵ nadaniem mu form kosmopolitycznych²²² (Collegium Maius). W⁶⁶ latach tysiąc osiemset siedemdziesiąt pięć tysięcy osiemset siedemdziesiąt dziewięć Tomasz Pryliński przeprowadził restaurację Sukiennic, naginając wprawdzie ich⁴² kształty¹⁴² do⁶² ówczesnych²²² ideałów architektonicznych²²², ale jednocześnie z⁶⁵ pietyzmem odnosząc⁵⁰¹ się do⁶² gotycko-renesansowych²²² elementów. Budynek¹¹¹ zyskał neogotyckie²⁴² podcienia¹⁴² na⁶⁶ kolumnach, nigdy przedtem nie istniejące²⁴², [#]

C0394 Miłobędzki A. Zarys dziejów architektury w Polsce WP 1963 244 37

Popularność¹¹¹ tego²²¹ typu architektonicznego²²¹ rosła błyskawicznie i kiedy w⁶⁶ tysiąc dziewięćset dziesiątym²⁶¹ roku¹⁶¹ projektowano pawilon¹⁴¹ polski²⁴¹ na⁶⁴ wystawę w⁶⁶ Rzymie (po⁶⁴ raz¹⁴¹ pierwszy²⁴¹ architekt z⁶² różnych²²² zaborów mieli tu razem⁸ reprezentować Polskę), posłużono⁵⁰¹ się najmodniejszymi już wówczas formami architektury¹²¹ „dworowej”²²¹ projekt Romualda¹²¹ Gutta¹²¹. „Dworek”¹¹¹ nie musiał być przy⁶⁶ tym⁴⁶ drewniany²¹¹ jak⁹ góralska chałupa i lepiej odpowiadał potrzebom jednorodzinnej²²¹ zabudowy¹²¹ typu willowego²²¹, [#]

C0395 Wolski R. Urządzenia tranzystorowe. Wybrane rozwiązania układowe Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 31 1

Silnik¹¹¹ został⁵⁷ przewinięty²¹¹, każda para biegunów została⁵⁷ wyposażona w⁶⁴ dwa³⁴ uzwojenia¹⁴² ze⁶² względu na⁶⁴ to⁴⁴, że prąd¹¹¹ płynie⁵ przez⁶⁴ uzwojenie¹⁴¹ tylko w⁶⁴ jedną²⁴¹ stronę. Aby⁹ uniknąć trudności¹²² związanych²²² ze⁶⁵ sprzężeniem magnetycznym²⁵¹ między⁶⁵ biegunami włączone²¹² są⁵⁷ równocześnie trzy³¹ sąsiednie²¹² cewki¹¹², następnie włączana jest⁵⁷ czwarta, a wyłączana pierwsza i tak dalej.

C0396 Wolski R. Urządzenia tranzystorowe. Wybrane rozwiązania układowe Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 71 11dół

Schemat¹¹¹ obu³² kanałów jest identyczny²¹¹. Generator¹¹¹ do⁶² kasowania¹²¹ i podkładu z⁶⁵ tranzystorem T-dziewięć jest wspólny²¹¹ dla⁶² obu³² kanałów. W⁶⁶ każdym²⁶¹ kanale na⁶⁶ wejściu¹⁶¹ są dwa³¹ wzmacniacze¹¹² wstępne²¹² umożliwiający²¹² mieszanie¹⁴¹. Następny²⁴¹ zespół¹⁴¹ stanowią wzmacniacze¹¹² korekcyjne²¹², a za⁶⁵ nimi wzmacniacze¹¹² mocy¹²¹, które²¹² mogą być⁵⁷ włączone²¹² również w⁶⁶ czasie dokonywania¹²¹ zapisu.

C0397 Wolski R. Urządzenia tranzystorowe. Wybrane rozwiązania układowe Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 78 16

Czterostopniowy²¹¹ wzmacniacz¹¹¹ mocy¹²¹ objęty²¹¹ jest⁵⁷ sprzężeniem zwrotnym²⁵¹ na⁶⁴ emiter¹⁴² tranzystorów T-piętnaście i T-szesnaście. Sprzężenie¹¹¹ ma korekcję częstotliwościową²⁴¹ przez⁶⁴ układ [~] i przy⁶⁶ jednym²⁶¹ kilohercu¹⁶¹ ma wartość¹⁴¹ około⁸ trzydziestu³² decybeli. Przy⁶⁶ tak silnym²⁶¹ sprzężeniu¹⁶¹ stawia się⁴¹ wysokie²⁴² wymagania¹⁴² w⁶⁶ stosunku¹⁶¹ do⁶² transformatora sterującego²²¹ przedostatni²⁴¹ stopień¹⁴¹.

C0398 Wolski R. Urządzenia tranzystorowe. Wybrane rozwiązania układowe Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 127 8

Zastosowanie¹¹¹ silnie⁸ kierunkowych²²² anten i czułych²²² odbiorników zapewnia uzyskanie¹⁴¹ zasięgu¹²¹ rzędu stu³² kilometrów przy⁶⁶ kilkunastu³⁶ miliwatach mocy¹²¹ nadajnika ultrakrótkofalowego²²¹. W⁶⁶ wielu³⁶ konstrukcjach amatorskich²⁶² uzyskiwano dobre²⁴² wyniki¹⁴² stosując tranzystory¹⁴² małej²²¹ mocy¹²¹ pracujące²⁴² przy⁶⁶ częstotliwościach większych²⁶² niż⁹ te²⁴², które²⁴² dla⁶² nich⁴² przewidywano. Oczywiście osiągnięte²¹² w⁶⁶ warunkach amatorskich²⁶² wyniki¹¹² okazują⁵⁰¹ się wystarczające²¹² i wówczas, gdy nie dorównują wymaganym²³² od⁶² konstrukcji¹²² fabrycznych²²².

C0399 Wolski R. Urządzenia tranzystorowe. Wybrane rozwiązania układowe Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 399 17

Sterowanie¹¹¹ silnika napędzającego²²¹ bęben¹⁴¹ przełącznika wymaga zamknięcia¹²¹ zestyku¹²¹ przekaźnika na⁶⁴ czas¹⁴¹ potrzebny²⁴¹ do⁶² obrotu krzywki¹²¹ umieszczonej²²¹ na⁶⁶ bębnie¹⁶¹ do⁶² położenia¹²¹ powodującego²²¹ zamknięcie¹⁴¹ zestyku¹²¹ drogowego²²¹ [~]. Zestyk¹¹¹ ten²¹¹ podtrzymuje włączenie¹⁴¹ silnika do⁶² chwili¹²¹ osiągnięcia¹²¹ następnego²²¹ położenia¹²¹ przełącznika. Ponieważ impuls¹¹¹ ultradźwiękowy²¹¹ wysłany²¹¹ przez⁶⁴ drgający²⁴¹ pręt¹⁴¹ w⁶⁶ nadajniku¹⁶¹ trwa zbyt⁸ krótko, [&]

C0400 Wolski R. Urządzenia tranzystorowe. Wybrane rozwiązania układowe Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 189 31

Pozostawienie¹¹¹ części¹²¹ lamp elektronowych²²² pozwoliło na⁶⁴ wprowadzenie¹⁴¹ jedynie tańszych²²² typów tranzystorów mogących²²² konkurować z⁶⁵ lampami. Ponieważ wszystkie²¹² tranzystory¹¹² pracują przy⁶⁶ niskim²⁶¹ poziomie mocy¹²¹, przeto ich⁴² zasilanie¹¹¹ nie sprawia kłopotu. Tranzystorowa głowica zakresu UKF jest już rozwiązaniem typowym²⁵¹, nawet w⁶⁶ odbiornikach całkowicie lampowych²⁶². Tranzystory¹¹² [~] są⁵⁷ zasilane²¹² z⁶² zasilacza sieciowego²²¹.

C0401 Wolski R. Urządzenia tranzystorowe. Wybrane rozwiązania układowe Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 231 16

Problem¹¹¹ drgań został⁵⁷ tu rozwiązany²¹¹ przez⁶⁴ zastąpienie¹⁴¹ cewek skrzyżowanych²²² o⁶⁶ zerowym²⁶¹ sprzężeniu¹⁶¹ dwoma układami cewek, których²²² silne²¹¹ sprzężenie¹¹¹ nawzajem się kompensuje⁵⁰¹. Cewka czujnika obejmująca taśmę jest⁵⁷ nawinięta bifilarnie⁸, dzięki⁶³ czemu⁴³ jej⁴² odkształcenia¹¹² nie zmieniają sprzężenia¹²¹ między⁶⁵ uzwojeniami. Cewka kompensacyjna o⁶⁶ regulowanym²⁶¹ sprzężeniu¹⁶¹ ma uzwojenia¹⁴² połączone²⁴² szeregowo z⁶⁵ uzwojeniami czujnika przy⁶⁶ takim²⁶¹ dobraniu¹⁶¹ kierunków, [&]

C0402 Wolski R. Urządzenia tranzystorowe. Wybrane rozwiązania układowe Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 245 3

Trzy³¹ sterowniki¹¹² obrotowe²¹² umożliwiają sterowanie¹⁴¹ trzech³² silników pierścieniowych²²². Każdy²¹¹ z⁶² nich⁴² ma trzy³⁴ stopnie¹⁴² prędkości¹²¹ w⁶⁴ każdą²⁴¹ stronę. Górna płytką¹¹¹ sterownika służy do⁶² wyboru kierunku¹²¹ obrotów, a środkowa do⁶² zwierania¹²¹ oporników rozruchowych²²² na⁶⁶ drugim²⁶¹ i trzecim²⁶¹ stopniu. Aby⁹ na⁶⁶ trzecim²⁶¹ stopniu był⁵⁷ podtrzymywany²¹¹ sygnał¹¹¹ drugiego²²¹ stopnia, włączono między⁶⁴ zestyki¹⁴² tych²²² stopni diodę.

C0403 Wolski R. Urządzenia tranzystorowe. Wybrane rozwiązania układowe Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 329 6

Przerywacz¹¹¹ tranzystorowy²¹¹ do⁶² przetwarzania¹²¹ napięcia¹²¹ jest najbardziej krytycznym²⁵¹ zespołem układu i dlatego jego⁴² własności¹¹² określają dokładność¹⁴¹ wzmacniacza. W⁶⁶ tym²⁶¹ zespole zastosowano mikrostopowy²⁴¹ tranzystor¹⁴¹ krzemowy²⁴¹, który²⁴¹ cechują szczególnie korzystne²¹² charakterystyki¹¹², a zwłaszcza prędkość¹¹¹ przełączania¹²¹ oraz małe²¹¹ i stabilne²¹¹ napięcie¹¹¹ nasycenia¹²¹. Częstotliwość¹¹¹ przerywacza równa²¹¹ trzystu³³ pięćdziesięciu³³ hercom¹³² stanowi⁵ kompromis¹⁴¹ między⁶⁵ dużymi pojemnościami sprzęgającymi i bocznikującymi [&]

C0404 Wolski R. Urządzenia tranzystorowe. Wybrane rozwiązania układowe Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 334 11

Napięcie¹¹¹ wyjściowe²¹¹ układu z⁶⁵ dwiema sekcjami nawiniętymi na⁶⁶ połowie¹⁶¹ obwodu jest proporcjonalne²¹¹ do natężenia¹²¹ pola¹²¹ i cosinusa kąta między⁶⁵ kierunkiem pola¹²¹ a średnicą dzielącą²⁵¹ sekcje¹⁴². Przez⁶⁴ nawinięcie¹⁴¹ trzech³² grup uzwojeń¹²² wtórnych²²² drugiej²²¹ harmonicznej¹²¹ i szeregowo²⁴¹ połączenie¹⁴¹ wyprostowanych²²² napięć można uzyskać magnetometr¹⁴¹ pozbawiony²⁴¹ kierunkowości¹²¹ i reagujący²⁴¹ jedynie na⁶⁴ natężenie¹⁴¹ pola¹²¹, bez⁶² względu na⁶⁴ obrót¹⁴¹ w⁶⁶ płaszczyźnie¹⁶¹ rdzenia.

C0405 Jungowski E. O pionierach polskiej myśli lotniczej Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 92 6

W⁶⁶ czasie próby¹²¹ prędkości¹²¹ Blériot¹¹¹ lecąc na⁶⁶ samolocie Blériot dwanaście z⁶⁵ silnikiem Gnôme pięćdziesiąt koni mechanicznych²²², zapewniającym²⁵¹ mu prędkość¹⁴¹ osiemdziesiąt kilometrów na⁶⁴ godzinę, był pewien²¹¹ pierwszego²²¹ miejsca¹²¹. Nagle zapalił⁵⁰¹ się w⁶⁶ powietrzu¹⁶¹ skapotował podczas⁶² przymusowego²²¹ lądowania¹²¹. Wyrwał⁵⁰¹ się cudem z⁶² płomieni¹²² nie odnosząc obrażeń.

C0406 Jungowski E. O pionierach polskiej myśli lotniczej Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 99 12

Model¹¹¹ wyrzucony²¹¹ z⁶² dachu¹²¹ pływającego²²¹ budynku¹²¹ przeleciał prawie⁸ kilometr¹⁴¹ z⁶⁵ prędkością około⁸ czterdziestu³² kilometrów na⁶⁴ godzinę, po⁶⁶ czym⁴⁶ osiadł na⁶⁴ trzy³⁴ punkty¹⁴² na⁶⁶ wodzie¹⁶¹ — zdawało⁵⁰¹ się, że cel¹¹¹ został⁵⁷ osiągnięty²¹¹. Dzięki⁶³ subsydiom państwowym²³² Langley przystąpił do⁶² budowy¹²¹ statku¹²¹ o⁶⁶ większych²⁶² rozmiarach z⁶⁵ pięciocylinnowym²⁵¹ silnikiem gwiazdowym²⁵¹ na⁶⁴ gazolinę, mocy¹²¹ pięćdziesiąt dwa konie¹¹² mechaniczne²¹² i prędkości¹²¹ obrotowej²²¹ dziewięćset pięćdziesiąt obrotów na⁶⁴ minutę.

C0407 Jungowski E. O pionierach polskiej myśli lotniczej Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 124 17

Królowie zmieniali⁵⁰¹ się, a Boratyni¹¹¹ ciągnął z⁶⁵ małymi przerwami dochody¹⁴² z⁶² mennic aż do⁶² śmierci¹²¹ w⁶⁶ tysiąc sześćset osiemdziesiątym²⁶¹ drugim²⁶¹ roku¹⁶¹; później robili to⁴⁴ jego⁴² spadkobiercy¹¹² aż do⁶² tysiąc sześćset osiemdziesiątego²²¹ siódmego²²¹ roku¹²¹. Znaki T, L, B znajdują⁵⁰¹ się na⁶⁶ monetach złotych²⁶², srebrnych²⁶² i miedzianych²⁶², bitych²⁶² w⁶⁶ latach tysiąc sześćset pięćdziesiąt osiem do⁶² tysiąc sześćset osiemdziesiąt siedem.

C0408 Jungowski E. O pionierach polskiej myśli lotniczej Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 128 1

Patriotyczno-wolnościowe²¹² tradycje¹¹² rodzinne²¹² miały niewątpliwie wpływ¹⁴¹ na⁶⁴ to⁴⁴, że młody²¹¹ Stefan nie został⁵⁷ oddany²¹¹ do⁶² szkoły¹²¹ rosyjskiej²²¹, lecz umieszczony²¹¹ w⁶⁶ zakładzie naukowym²⁶¹ Ojca¹²¹ Levéque w⁶⁶ Auteuil pod⁶⁵ Paryżem. W⁶⁶ Auteuil, które²¹¹ stało⁵⁰¹ się z⁶⁵ czasem¹⁵¹ dzielnicą Paryża, zamieszkiwał Drzewiecki w⁶⁶ późniejszych²⁶² latach stale⁸ aż do⁶² zgonu we⁶⁶ własnej²⁶¹ posiadłości¹⁶¹ przy⁶⁶ ulicy¹⁶¹ Boileau.

C0409 Jungowski E. O pionierach polskiej myśli lotniczej Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 215 17

Był to⁴¹ niewątpliwie jeden²¹¹ z⁶² tricków teatralnych²²², jakie²⁴² uprawiano w⁶⁶ tych²⁶² czasach. Później, przez⁶⁴ półtora wieku¹²¹ nic⁴⁴ nie słychać o⁶⁶ lataniu¹⁶¹. Po⁶⁶ wynalezieniu¹⁶¹ balonu pierwszym²⁵¹ Polakiem, który²¹¹ nim⁴⁵ latał, ale jako⁶¹ pasażer, był znany²¹¹ nam już Jan Potocki. Potem znów półlegendarne²¹² postaci¹¹². To⁹ górala¹²¹ o⁶⁶ nieustalonym²⁶¹ nazwisku¹⁶¹, który²¹¹ kilka³⁴ lat poświęcił na⁶⁴ obmyślenie¹⁴¹ i zrobienie¹⁴¹ skrzydeł, [&]

C0410 Jungowski E. O pionierach polskiej myśli lotniczej Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 225 11

Zapał¹¹¹ lotniczy²¹¹ we⁶⁶ Lwowie¹⁶¹ osiągnął nawet uczniów¹⁴² tamtejszej²²¹ szkoły¹²¹ rolniczej²²¹ w⁶⁶ osobach Aleksandra¹²¹ Sokalskiego¹²¹, Kazimierza¹²¹ Baszniaka¹²¹ i Włodzimierza¹²¹ Semiuty¹²¹; zbudowali oni własnymi siłami samolot¹⁴¹, który²¹¹ według⁶² opinii¹²¹ ówczesnych²²² fachowców¹²² powinien latać. O⁶⁶ próbach w⁶⁶ locie nie zachowały⁵⁰¹ się wiadomości¹¹². „Warszawski²¹¹ Tygodnik¹¹¹ Ilustrowany²¹¹” donosząc o⁶⁶ tym²⁶¹ uczniowskim²⁶¹ sukcesie podawał [&]

C0411 Jungowski E. O pionierach polskiej myśli lotniczej Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1967 255 7dół

W⁶⁶ semestrze jesiennym²⁶¹ tematem wykładów był lot¹¹¹ pod⁶⁵ kątem do⁶² poziomu i stateczność¹¹¹ samolotów. W⁶⁶ lutym¹⁶¹ tysiąc dziewięćset dwunastego²²¹ roku¹²¹ staraniem Związku¹²¹ Nauczycielskiego²²¹ odbywały⁵⁰¹ się wykłady¹¹² o⁶⁶ lotnictwie prowadzone²¹² przez⁶⁴ inżyniera¹⁴¹ Witolda¹⁴¹ Rumbowicza¹⁴¹. Był to⁴¹ cykl¹¹¹ sześciu³² wykładów o⁶⁶ następującej²⁶¹ tematyce¹⁶¹: historia lotnictwa¹²¹, podstawowe²¹² zasady¹¹² aerostatyki¹²¹ i aerodynamiki¹²¹ oraz budowa balonów, sterowców i samolotów.

C0412 Weinfeld S. Jutro na Marsa PZWS 1965 13 7

Dzisiaj jeszcze wprawdzie istnieją i kursują parowozy¹¹², ale od⁶² osiemdziesięciu³² z⁶⁵ górą lat coraz bardziej rozpowszechniają⁵⁰¹ się koleje¹¹² elektryczne²¹². Lokomotywa elektryczna jest tańsza w⁶⁶ użyciu¹⁶¹, silniejsza i sprawniejsza. Mimo⁶⁴ to⁴⁴ koleje¹¹² nie są już jedynym²⁵¹ środkiem tak zwanej²²¹ „komunikacji¹²¹ masowej²²¹”, jak⁹ to⁴¹ było w⁶⁶ ubiegłym²⁶¹ stuleciu¹⁶¹. Bardzo dużą²⁴¹ rolę odgrywa obecnie transport¹¹¹ samochodowy²¹¹ i lotniczy²¹¹.

C0413 Murza-Mucha P. Człowiek i żelazo Iskry 1967 41 10

Zniszczenie¹¹¹ handlu¹²¹, handel¹¹¹ niewolnikami, podboje¹¹² kolonialne²¹², wymazały z⁶² historii¹²¹ przeszłość¹⁴¹ Afryki¹²¹ i dopiero teraz zaczynamy ją poznawać, jednocześnie z⁶⁵ zakończeniem ery¹²¹ kolonializmu, kiedy nowe²¹², afrykańskie²¹² państwa¹¹² podejmują przerwana²⁴¹ nic¹⁴¹ własnej²²¹ historii¹²¹. O⁶⁶ tym⁴⁶, jak⁹ wyglądała technika¹¹¹ żelazna w⁶⁶ czasach afrykańskiej²²¹ epoki¹²¹ żelaznej²²¹, można sądzić po⁶⁶ spotykanej²⁶¹ jeszcze do niedawna technice¹⁶¹ plemion murzyńskich²²² Afryki¹²¹ dzisiejszej²²¹.

C0414 Murza-Mucha P. Człowiek i żelazo Iskry 1967 44 19

Burlaci i Kałmucy, potomkowie tych²²² ludów, znają⁵⁰¹ się świetnie na⁶⁶ obróbce¹⁶¹ żelaza¹²¹. Ich⁴² umiejętność¹¹¹ zdobienia¹²¹ żelaznych²²² przedmiotów srebrem za⁶⁵ pomocą zgrzewania¹²¹ cienkiej²²¹ płytki¹²¹ srebrnej²²¹ z⁶⁵ rozgrzanym²⁵¹ przedmiotem, odpuszczanie¹¹¹ na niebiesko i dalsza delikatna obróbka plastyczna jest wielką²⁵¹ sztuką. U⁶² Tatarów¹²² wytapianie¹¹¹ żelaza¹²¹ odbywało⁵⁰¹ się we⁶⁶ wgłębieniu¹⁶¹ kuźni¹²¹ kowalskiej²²¹ o⁶⁶ średnicy¹⁶¹ około⁸ piętnaście centymetrów.

C0415 Murza-Mucha P. Człowiek i żelazo Iskry 1967 51 23

Chińczycy mają rzeczywiście wspaniałe²⁴² osiągnięcia¹⁴² w⁶⁶ dziedzinie¹⁶¹ opanowania¹²¹ metalu¹²¹. Pozostawiali oni zawsze w⁶⁶ ścisłych²⁶² stosunkach z⁶⁵ sąsiadami, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ z⁶² obszaru indyjskiego²²¹, i mają wiele³⁴ wspólnych²²² cech¹²² i osiągnięć. Świat¹¹¹ zachodni²¹¹ otrzymał od⁶² Chin, między innymi jedwab¹⁴¹, kompas¹⁴¹, papier¹⁴¹, porcelanę. Chińczycy pierwsi otrzymali płynną²⁴¹ surówkę i żeliwo¹⁴¹ w⁶⁶ normalnym²⁶¹, powtarzalnym²⁶¹ procesie przemysłowym²⁶¹.

C0416 Murza-Mucha P. Człowiek i żelazo Iskry 1967 149 16

Wielkie²¹² piece¹¹² pojawiły⁵⁰¹ się w⁶⁶ Wielkiej²⁶¹ Brytanii¹⁶¹ bardzo wcześnie, gdzieś w⁶⁶ połowie¹⁶¹ czternastego²²¹ wieku¹²¹, w⁶⁶ okręgu¹⁶¹ Sussex. Kule¹¹² armatnie²¹² z⁶² surówki¹²¹ żelaza¹²¹ robiono już w⁶⁶ tych²⁶² okolicach w⁶⁶ tysiąc trzysta osiemdziesiątym²⁶¹ ósmym²⁶¹ roku¹⁶¹, a liczne²¹² płyty¹¹² nagrobkowe²¹² na⁶⁶ cmentarzach świadczą, że w⁶⁶ tym²⁶¹ okresie produkcja lanego²²¹ żelaza¹²¹, była⁵⁷ silnie rozwinięta.

C0417 Murza-Mucha P. Człowiek i żelazo Iskry 1967 160 7

Chociaż myśl¹¹¹ wykorzystania¹²¹ siły¹²¹ pary¹²¹ wodnej²²¹ znana już była⁵⁷ w⁶⁶ starożytności¹⁶¹ (Heron — drugi²¹¹ wiek¹¹¹ przed⁶⁵ naszą²⁵¹ erą, Archimedes) i często zjawiała⁵⁰¹ się w⁶⁶ średniowieczu¹⁶¹, pierwsze²⁴¹ urządzenie¹⁴¹ przemysłowe²⁴¹ stosujące²⁴¹ tę energię zbudowano i opatentowano dopiero w⁶⁶ tysiąc sześćset dziewięćdziesiątym²⁶¹ ósmym²⁶¹ roku¹⁶¹ w⁶⁶ Anglii¹⁶¹. Było to⁴¹ urządzenie¹¹¹ do⁶² pompowania¹²¹ wody¹²¹ z⁶² kopalni¹²¹ węgla, [&]

C0418 Murza-Mucha P. Człowiek i żelazo Iskry 1967 169 8

Problem¹¹¹ ten²¹¹ w⁶⁶ pełni¹⁶¹ został⁵⁷ rozwiązany²¹¹ dopiero we⁶⁶ współczesnej²⁶¹, nowoczesnej²⁶¹ nagrzewnicy¹⁶¹ ostatnich²²² czasów, tak zwanej²⁶¹ nagrzewnicy¹⁶¹ Schacka¹²¹, która jest unowocześnieniem... pierwszych²²² rurowych²²² nagrzewnic metalowych²²² du Faura¹²¹. Jest to⁴¹ bardzo ciekawy²¹¹ i typowy²¹¹ dla⁶² techniki¹²¹ przykład¹¹¹, jak⁹ konstrukcja i działanie¹¹¹ urządzeń zależy od⁶² aktualnego²²¹ stanu techniki¹²¹.

C0419 Banaszczyk E. Karuzela pod gwiazdami Iskry 1967 7 20

Dziś tego²²¹ rodzaju¹²¹ przedsięwzięcia¹¹² wyglądają niezwykle prymitywnie, lecz dla⁶² naszego²²¹ protoplasty¹²¹ był to⁴¹ wyczyn¹¹¹ niezwykle śmiały²¹¹ i pionierski²¹¹. Wyczyn¹¹¹, który²⁴¹ w⁶⁶ pewnym²⁶¹ sensie można nazwać przełomowym²⁵¹, rozpoczął bowiem okres¹⁴¹ marzenia¹²¹ o⁶⁶ lataniu¹⁶¹. Marzenie¹¹¹ to²¹¹ zjawia⁵⁰¹ się wraz z⁶⁵ pierwszymi rozumnymi myślami i pierwszym²⁵¹ rozczarowaniem: pewnego²²¹ dnia człowiek¹¹¹ zrozumiał, że sam²¹¹, o⁶⁶ własnych²⁶² siłach, nie może⁵ oderwać⁵⁰¹ się od⁶² ziemi¹²¹.

C0420 Banaszczyk E. Karuzela pod gwiazdami Iskry 1967 57 10

Stolica poznała nowy²⁴¹ wynalazek¹⁴¹, lecz prowincję, zwłaszcza wieś¹⁴² zaskoczył on całkowicie. Balon¹¹¹ wywierał nie mniejsze²⁴¹ wrażenie¹⁴¹ niż⁹ współczesne²¹² nam „latające²¹² talerze¹¹²”, a ponieważ nie był złudzeniem, lecz rzeczywistością, można sobie⁴³ wyobrazić przerażenie¹⁴¹ tych²²², którzy go⁴⁴ pierwszy²⁴¹ raz¹⁴¹ ujrzeli. Przyjemność¹⁴¹ tego²²¹ rodzaju¹²¹ przeżyli mieszkańcy wsi¹²¹ Ganzes, położonej²²¹ pod⁶⁵ Paryżem, gdzie wylądował pierwszy²¹¹ balon¹¹¹ Montgolfiera¹²¹ bez⁶² załogi¹²¹.

C0421 Banaszczyk E. Karuzela pod gwiazdami Iskry 1967 72 23

Jak⁹ już mówiliśmy w⁶⁶ Polsce¹⁶¹ rozpoczęto „balonowe²⁴² poczynania¹⁴²” w⁶⁶ Krakowie, ale pierwszy²¹¹ polski²¹¹ balon¹¹¹ uniósł⁵⁰¹ się w⁶⁴ powietrze¹⁴¹ w⁶⁶ Warszawie¹⁶¹. Było to⁴¹ dwunastego²²¹ lutego tysiąc siedemset osiemdziesiątego²²¹ czwartego²²¹ roku¹²¹. Na⁶⁶ tarasie¹⁶¹ zamkowym²⁶¹, tuż nad⁶⁵ Wisłą pojawiło⁵⁰¹ się wtedy liczne²¹¹ grono¹¹¹ ludzi¹²² z⁶⁵ królem Stanisławem i jego⁴² nadwornym²⁵¹ chemikiem Janem Okraszewskim¹⁵¹ na⁶⁶ czele¹⁶¹.

C0422 Banaszczyk E. Karuzela pod gwiazdami Iskry 1967 80 2

Siłę nośną²⁴¹ zapewniał mu gaz¹¹¹ w⁶⁶ powłoce¹⁶¹ o⁶⁶ kształcie cygara¹²¹, napęd¹⁴¹ — silnik¹¹¹ parowy²¹¹ obracający²¹¹ śmigła¹⁴². Giffard przeleciał na⁶⁶ nim⁴⁶ w⁶⁴ bezwietrzną²⁴¹ pogodę pewną²⁴¹ niewielką²⁴¹ odległość¹⁴¹ z⁶⁵ szybkością... jedenastu³² kilometrów na⁶⁴ godzinę. Leciał po⁶⁶ linii¹⁶¹ prostej²⁶¹. Jego⁴² sterowiec¹¹¹ nie mógł jeszcze dokonywać zakrętów, a przecież o⁶⁴ to⁴⁴ właśnie chodziło.

C0423 Banaszczyk E. Karuzela pod gwiazdami Iskry 1967 107 7

Wreszcie maszynę Maxima¹²¹ poddano próbie¹³¹. Było to⁴¹ w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc osiemset dziewięćdziesiątym²⁶¹ zwanym²⁶¹. Samolot¹¹¹ z⁶⁵ silnikami o⁶⁶ łącznej²⁶¹ mocy¹⁶¹ już stu³² osiemdziesięciu³² koni ustawiono na⁶⁶ specjalnych²⁶² szynach startowych²⁶². Za⁶⁵ sterami zasiadł specjalnie sprowadzony²¹¹ z⁶² Paryża automobilista de Lambère. Początkowo samolot¹¹¹ podskakiwał na⁶⁶ szynach, a gdy wreszcie Lambère włączył pełny²⁴¹ gaz¹¹¹, oderwał⁵⁰¹ się od⁶² szyn, [&]

C0424 Banaszczyk E. Karuzela pod gwiazdami Iskry 1967 208 4

Ostatnio wystawiono we⁶⁶ Francji¹⁶¹, w⁶⁶ miejscu¹⁶¹ urodzin świetnej²²¹ francuskiej²²¹ lotniczki¹²¹, Maryse Hilsz, piękny²⁴¹ pomnik¹⁴¹ na⁶⁴ jej⁴² cześć¹⁴¹. W⁶⁶ Anglii¹⁶¹ zbudowano między innymi pomnik¹⁴¹ pierwszych²²² zdobywców¹²² Atlantyku¹²¹, Alcocka¹²¹ i Browna¹²¹, a ostatnio ogłoszono projekt¹⁴¹ na⁶⁴ budowę pomnika wielkich²²² transatlantyckich²²² przelotów sterowca R-trzydzieści-cztery w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc dziewięćset dziewiętnastym²⁶¹.

C0425 Szolginia W. Budujemy nowy dom Iskry 1967 6 3

Czy — mając na⁶⁶ uwadze¹⁶¹ ogromny²⁴¹ postęp¹⁴¹ w⁶⁶ różnych²⁶² dziedzinach techniki¹²¹ — również i w⁶⁶ budownictwie stosuje się⁴¹ jakieś²⁴² nowe²⁴² konstrukcje¹⁴², nowe²⁴² materiały¹⁴² budowlane²⁴² i nowe²⁴² metody¹⁴² wznoszenia¹²¹ budynków? Jednym²⁵¹ słowem: co⁴¹ nowego²²¹ we⁶⁶ współczesnym²⁶¹ budownictwie w⁶⁶ porównaniu¹⁶¹ z⁶⁵ budownictwem tradycyjnym²⁵¹, jakie²¹² są jego⁴² najcharakterystyczniejsze²¹² cechy¹¹² i ku⁶³ czemu⁴³ ono dąży?

C0426 Szolginia W. Budujemy nowy dom Iskry 1967 36 28

Szkło¹¹¹ zawojowało współczesne²⁴¹ budownictwo¹⁴¹, zyskując ogromne²⁴¹ zastosowanie¹⁴¹ przede wszystkim w⁶⁶ ścianach osłonowych²⁶². Oczywiście nie tylko w⁶⁶ charakterze tradycyjnego²²¹ wypełniania¹²¹ okien, ale również jako⁶¹ tworzywo¹¹¹ całych²²² ścian. Zresztą w⁶⁶ odniesieniu¹⁶¹ do⁶² szeregu¹²¹ typów ścian osłonowych²²² trudno mówić o⁶⁶ jakichś²⁶² ściśle określonych²⁶² oknach — nierzadko bowiem cała ściana stanowi⁵ jedno²⁴¹ olbrzymie²⁴¹ okno¹⁴¹.

C0427 Szolginia W. Budujemy nowy dom Iskry 1967 83 9

Szkło¹¹¹ piankowe²¹¹ jest idealnym²⁵¹ materiałem ochronnym²⁵¹ dla⁶² stalowych²²² części¹²² konstrukcji¹²¹ budynku¹²¹, łącząc⁵⁰¹ się również doskonale z⁶⁵ zaprawami budowlanymi. Dużą²⁵¹ zaletą jest także łatwość¹¹¹ jego⁴² obróbki¹²¹ — można je⁴⁴ bez⁶² trudu piłować, ciąć, ciosać, wiercić w⁶⁶ nim⁴⁶ otwory¹⁴², wbijać w⁶⁴ nie⁴⁴ gwoździe¹⁴² i wkręcać śruby¹⁴².

C0428 Szolginia W. Budujemy nowy dom Iskry 1967 84 2

I jeszcze jedna²¹¹ pianka budowlana, tym²⁵¹ razem¹⁵¹ aluminiowa. Spienione²¹¹ aluminium¹¹¹, produkowane²¹¹ z⁶² różnych²²² stopów tego²²¹ metalu¹²¹, odznacza⁵⁰¹ się gęstością dwa³⁴ do⁶² ośmiu³² razy¹²² mniejszą²⁵¹ niż⁹ aluminium¹¹¹ „normalne²¹¹”. Porowata pianka aluminiowa uzyskiwana w⁶⁶ efekcie specjalnego²²¹ procesu odlewniczego²²¹ odznacza⁵⁰¹ się niezwykle²⁵¹ lekkością, a dzięki⁶³ wielkiej²³¹ ilości¹³¹ zawartych²²² w⁶⁶ niej⁴⁶ zamkniętych²²² pęcherzyków powietrza¹²¹ stanowi⁵ świetny²⁴¹ materiał¹⁴¹ izolacyjny²⁴¹.

C0429 Szolginia W. Budujemy nowy dom Iskry 1967 86 22

Odnosi⁵⁰¹ się to⁴¹ również do⁶² budownictwa¹²¹ polskiego²²¹, w⁶⁶ którym²⁶¹ ów²¹¹ postulat¹¹¹ jest⁵⁷ konsekwentnie realizowany²¹¹. W⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ tym⁴⁵ w⁶⁶ naszym²⁶¹ budownictwie od dawna już stosowane²¹² są⁵⁷ niemal wszystkie²¹² lekkie²¹² materiały¹¹², które²⁴² scharakteryzowałem w⁶⁶ niniejszym²⁶¹ rozdziale. Niemal, bo na⁶⁴ przykład¹⁴¹ spienione²¹¹ aluminium¹¹¹ do⁶² chwili¹²¹ pisania¹²¹ tych²²² słów jeszcze nie było⁵⁷ u⁶² nas⁴² produkowane²¹¹.

C0430 Szolginia W. Budujemy nowy dom Iskry 1967 97 430

Liny¹¹² są⁵⁷ mocno napięte²¹² i usztywnione²¹² za⁶⁵ pomocą pionowych²²² drążków umieszczonych²²² między⁶⁵ linami górnymi i dolnymi w⁶⁶ każdej²⁶¹ parze¹⁶¹. Taki²¹¹ układ¹¹¹ całkowicie eliminuje drgania¹⁴² konstrukcji¹²¹. Wszystkie²¹² liny¹¹² mają jednakową²⁴¹ długość¹⁴¹ i zaopatrzone²¹² są⁵⁷ w⁶⁴ identyczne²⁴² urządzenia¹⁴² mocujące²⁴². Pokrycia¹⁴² dachu¹²¹ sali¹²¹ tworzą arkusze¹¹² lekkiego²²¹ metalu¹²¹ mające²¹² nieznaczny²⁴¹ spadek¹⁴¹ do⁶² środka.

C0431 Szolginia W. Budujemy nowy dom Iskry 1967 131 9

Do⁶² napięcia¹²¹ powłoki¹²¹ wystarczy zwiększenie¹¹¹ ciśnienia¹²¹ powietrza¹²¹ we⁶⁶ wnętrzu¹⁶¹ hali¹²¹ o⁶⁴ zaledwie osiem³⁴ tysięcznych¹²² atmosfery¹²¹ w⁶⁶ stosunku¹⁶¹ do⁶² normalnego²²¹ ciśnienia¹²¹ atmosferycznego²²¹. Jednak z⁶² praktycznego²²¹ punktu widzenia¹²¹ (uwzględnienie¹¹¹ zmiennych²²² warunków atmosferycznych²²², na⁶⁴ przykład¹⁴¹ ciśnienia¹²¹ wiatru, obciążenia¹²¹ śniegiem) w⁶⁶ opisywanej²⁶¹ hali¹⁶¹ zaprojektowano nieco większe²⁴¹ sprężenie¹⁴¹ powietrza¹²¹, a mianowicie o⁶⁴ około⁸ jedną²⁴¹ setną¹⁴¹ atmosfery¹²¹.

C0432 Szolginia W. Budujemy nowy dom Iskry 1967 215 3

W⁶⁶ porze¹⁶¹ zimowej²⁶¹ podobnie niszczycielską²⁴¹ rolę spełnia woda zamarzająca w⁶⁶ rysach i szczelinach tynku¹²¹ lub okładzin¹²². Marznąc powiększa ona, jak⁹ wiadomo, swoją²⁴¹ objętość¹⁴¹, a rozszerzając⁵⁰¹ się w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ — rozsada tę warstwę fasady¹²¹. Zewnętrzne²¹² powierzchnie¹¹² ścian niszczone²¹² są⁵⁷ również poważnie przez⁶⁴ zawarte²⁴² w⁶⁶ zanieczyszczonym²⁶¹ powietrzu¹⁶¹ miejskim²⁶¹ różne²⁴² związki¹⁴² chemiczne²⁴², [&]

C0433 Szolginia W. Budujemy nowy dom Iskry 1967 226 8

Na⁶⁶ marginesie wykorzystania¹²¹ telewizji¹²¹ do⁶² potrzeb budownictwa¹²¹ mała refleksja: pod⁶⁵ nadzorem czujnego²²¹ oka¹²¹ kamery¹²¹ telewizyjnej²²¹ jakiegokolwiek²¹¹ „ulgowe²¹¹” traktowanie¹¹¹ pracy¹²¹ na⁶⁶ budowie¹⁶¹ jest⁵⁷ raczej utrudnione²¹¹. Kolej¹¹¹ na⁶⁴ maszyny¹⁴² liczące²⁴². Tak, nowoczesne²¹¹ budownictwo¹¹¹ wprzęgło⁵ do⁶² swojej²²¹ służby¹²¹ również mózgi¹⁴² elektroniczne²⁴². Proces¹¹¹ dyspozytorskiego²²¹ kierowania¹²¹ pracami na⁶⁶ wielkiej²⁶¹ budowie¹⁶¹ składa⁵⁰¹ się bowiem między innymi również z⁶² opracowywania¹²¹ tak zwanych²²² operatywnych²²² harmonogramów wykonawczych²²², [&]

C0434 Szolginia W. Budujemy nowy dom Iskry 1967 28 14

Mimo⁶² takiej²²¹ „niekompletności¹²¹” model¹¹¹ należycie spełnia swoje²⁴¹ zadanie¹⁴¹, dając przejrzysty²⁴¹ i czytelny²⁴¹ obraz¹⁴¹ wnętrza obiektu oraz rozmieszczonych²²² w⁶⁶ nich⁴⁶ urządzeń technicznych²²². Model¹¹¹ projektu techniczno-roboczego²²¹ opracowywany²¹¹ jest⁵⁷ przez⁶⁴ wieloosobowy²⁴¹ zespół¹⁴¹ projektantów¹²², w⁶⁴ którego²²¹ skład¹⁴¹ wchodzi inżynierowie technolodzy, mechanicy, energetycy, instalatorzy, architekci, konstruktorzy budowlani²¹² — i w⁶⁴ miarę potrzeby¹²¹ — inni fachowcy z⁶² różnych²²² dziedzin techniki¹²¹.

C0435 Łaciak T. Zostanę górnikiem PZWS 1963 18 6

Powstaje w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ tak zwana odkrywka. Olbrzymie²¹² czerpaki¹¹² kopią⁵ ziemię lub siarkę, przenoszą i zsypują za⁶⁵ pomocą szerokich²²² i długich²²² przenośników taśmowych²²² wprost do⁶² wagonów kolejowych²²². W⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ urobiony²¹¹ i wydobyty²¹¹ węgiel¹¹¹ odstawiany²¹¹ jest⁵⁷ bądź⁹ do⁶² pobliskiej²²¹ elektrowni¹²¹, bądź⁹ do⁶² zakładów chemicznej²²¹ przeróbki¹²¹. Podobnie dzieje⁵⁰¹ się z⁶⁵ siarką, która odstawiana jest⁵⁷ do⁶² specjalnych²²² oczyszczalni¹²², a stąd do⁶² zakładów chemicznych²²².

C0436 Sosnowski T. Zostanę włókniarzem PZWS 1963 13 1

Bardzo odległe²¹² to⁴¹ czasy¹¹², kiedy człowiek¹¹¹ zaczął wyrabiać przędzę, używając do⁶² tego²²¹ celu¹²¹ kądzie-
li¹²¹ i wrzeciona¹²¹. Kądziel¹¹¹ przymocował do⁶² drążka¹²¹ osadzonego²²¹ w⁶⁶ otworze deski¹²¹, lewą²⁵¹ ręką wyciągał
z⁶² niej⁴² włókienka¹⁴², lekko skręcał je⁴⁴ w⁶⁴ nitkę i przymocowywał do⁶² wrzeciona¹²¹. Prawą²⁵¹ ręką wprowadzał
wrzeciono¹⁴¹ w⁶⁴ szybki²⁴¹ ruch¹⁴¹ obrotowy²⁴¹. Wyciągnięta nić¹¹¹ skręcała⁵⁰¹ się dalej, tworząc przędzę, która
nawijała⁵⁰¹ się na⁶⁴ wrzeciono¹⁴¹.

C0437 Sosnowski T. Zostanę włókniarzem PZWS 1963 63 2

Stopień¹¹¹ zużycia¹²¹ sprzętu był bardzo znaczny²¹¹, a maszyny¹¹² przestarzałe²¹², wystarczało tylko daty¹⁴² pro-
dukcji¹²¹ odczytać poszczególnych²²² maszyn, starszych²²² w⁶⁶ wielu³⁶ wypadkach od⁶² najstarszych²²² robotników¹²²,
wystarczyło obejrzeć zimne²⁴², nie wentylowane²⁴² hale¹⁴², a nawet tylko same²⁴² fabryki¹⁴², nieprzyjemne²⁴² gma-
chy¹⁴², aby⁹ przekonać⁵⁰¹ się, jak⁹ mało dbano przed⁶⁵ wojną o⁶⁴ warunki¹⁴² pracy¹²¹ robotników¹²².

C0438 Weinfeld S. Zostanę pracownikiem telekomunikacji PZWS 1963 7 12

Pierwsze²¹² próby¹¹² przesyłania¹²¹ znaków przy⁶⁶ pomocy¹⁶¹ elektryczności¹²¹ robione²¹² były⁵⁷ jeszcze w⁶⁶
końcu¹⁶¹ wieku¹²¹ osiemnastego²²¹. Kilkudziesięciu³² wynalazców¹²² męczyło⁵⁰¹ się nad⁶⁵ tym⁴⁵ do⁶² czasu, gdy Sa-
muelowi¹³¹ Morse — malarzowi z⁶² zawodu — przyszedł do⁶² głowy¹²¹ pomysł¹¹¹ skonstruowania¹²¹ oryginalnego²²¹
telegrafu elektrycznego²²¹. Ani przyrząd¹¹¹, ani pierwszy²¹¹ zastosowany²¹¹ przez⁶⁴ Morse'a¹⁴¹ alfabet¹¹¹ nie były⁵
bynajmniej podobne²¹² do⁶² dzisiejszej²²¹ postaci¹²¹ „telegrafu Morse'a¹²¹”.

C0439 Weinfeld S. Zostanę pracownikiem telekomunikacji PZWS 1963 64 9

Trudno zapewne znaleźć dwóch³⁴ ludzi¹⁴² zupełnie takich²⁴² samych²⁴², posiadających²⁴² jednakowe²⁴¹ usposo-
bienie¹⁴¹, jednakowe²⁴² cechy¹⁴² charakteru, jednakowe²⁴² uzdolnienia¹⁴² i warunki¹⁴² fizyczne²⁴². Tym⁹ bardziej nie
można dobrać większej²²¹ liczby¹²¹ ludzi¹²² — zatrudnionych²²² w⁶⁶ jednym²⁶¹ przedsiębiorstwie lub fabryce¹⁶¹ —
odpowiadających²²² dokładnie pewnym²³² ściśle określonym²³² warunkom tak, jak⁹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ jednakowym²³²
warunkom odpowiadają jednakowe²¹² śrubki¹¹².

C0440 Konarska J. Zostanę pracownikiem służby zdrowia PZWS 1965 61 6

Słuchacze przerabiają między innymi materiał¹⁴¹ z⁶² zakresu przedmiotów zawodowych²²², takich²²² jak⁹: anatomia
i fizjologia, chemia, rysunek¹¹¹ zawodowy²¹¹ i modelarstwo¹¹¹, ortodoncja (dział¹¹¹ medycyny zajmujący się²¹¹ lecze-
niem wad zgryzu); ortopedia zębów (dział¹¹¹ chirurgii¹²¹ zajmujący się²¹¹ stałymi odkształceniami zębów i jamy¹²¹
ustnej²²¹), materiałoznawstwo¹¹¹, technika¹¹¹ dentystyczna.

C0441 Konarska J. Zostanę pracownikiem służby zdrowia PZWS 1965 66? 4?

W⁶⁶ karcie¹⁶¹ zdrowia¹²¹ zapisuje się⁴¹ też przebyte²⁴² przez⁶⁴ dziecko¹⁴¹ choroby¹⁴². Higienistka opiekuje⁵⁰¹ się
stale⁸ dziećmi, kontroluje ich⁴² czystość¹⁴¹, uczy podstawowych²²² pojęć higieny¹²¹, przyzwyczają do⁶² stosowania¹²¹
jej⁴² zasad¹²² w⁶⁶ życiu¹⁶¹ codziennym²⁶¹. W⁶⁶ razie dłuższej²²¹ nieobecności¹²¹ dziecka w⁶⁶ szkole¹⁶¹ interesuje⁵⁰¹
się jej⁴² przyczyną. Dopilnowuje, aby⁹ dzieci¹¹² leczyły zęby¹⁴².

C0442 Miłobędzki A. Zarys dziejów architektury w Polsce WP 1963 198 7

Centralna ta świątynia rządziła⁵⁰¹ się niespotykanymi dotychczas zasadami kompozycyjnymi. Barokowej²³¹ jed-
norodności¹³¹ przeciwstawiono tu autonomiczne²⁴¹ wydzielenie¹⁴¹ składników (wielki²¹¹ walec¹¹¹ z⁶⁵ kopułą, jak⁹
i jego⁴² forma powtórzona w⁶⁶ zwieńczeniu¹⁶¹ rozwiązany²⁶¹ jako monopteros¹¹¹ — okrągła świątynia antyczna
— same²¹² mogą stanowić zamkniętą²⁴¹ kompozycję) dotychczasową²⁴¹ hierarchię składników zastąpiła równość¹¹¹,
przejawiająca się w⁶⁶ swobodnym²⁶¹ zestawieniu¹⁶¹ bądź⁹ we⁶⁶ wzajemnym²⁶¹ jakby „przebijaniu¹⁶¹” wielkiego²²¹
walca przez⁶⁴ bloki¹⁴² aneksów; [&]

C0443 Zieliński Z. Zostanę hutnikiem PZWS 1964 61 3

Wprawdzie w⁶⁶ hutnictwie wprowadza się⁴¹ systematycznie wiele³⁴ udogodnień ułatwiających²²² pracę i czyniących²²² ją bezpieczną²⁵¹, to⁹ jednak troska o⁶⁴ własne²⁴¹ zdrowie¹⁴¹ powinna zawsze towarzyszyć hutnikowi. Higiena, której²²¹ naucza się⁴¹ w⁶⁶ zasadniczej²⁶¹ szkole¹⁶¹ hutniczej²⁶¹, daje hutnikowi podstawowe²⁴² wiadomości¹⁴², jak⁹ troszczyć⁵⁰¹ się o⁶⁴ własne²⁴¹ zdrowie¹⁴¹ i jak⁹ je⁴⁴ chronić.

C0444 Fotyma Cz. Zapory wodne i hydroelektrociepłownie PZWS 1964 57 6

Zapory¹¹² ciężkie²¹², jak⁹ wskazuje sama nazwa, mają taki²⁴¹ wielki²⁴¹ ciężar¹⁴¹, że właśnie dzięki⁶³ temu⁴³ ciężarowi opierają⁵⁰¹ się parciu¹³¹ spiętrzonej²²¹ wody¹²¹. Zapory¹¹² lekkie²¹² opierają⁵⁰¹ się parciu¹³¹ spiętrzonej²²¹ wody¹²¹ dzięki⁶³ wytrzymałości¹³¹ użytych²²² do⁶² ich⁴² budowy¹²¹ materiałów, głównie żelbetu, oraz dzięki⁶³ nadaniu¹³¹ im⁴³ odpowiednich²²² kształtów. Zapory¹⁴², zarówno ciężkie²⁴², jak⁹ i lekkie²⁴², buduje się⁴¹ w⁶⁶ najwyższych²⁶² miejscach dolin rzecznych²²², zwanych²²² niekiedy gardłami.

C0445 Fotyma Cz. Zapory wodne i hydroelektrociepłownie PZWS 1964 150 27

Charakterystyczną²⁵¹ dla⁶² pracy¹²¹ hydroelektrowni¹²¹ jest stosunkowo niewielka ilość¹¹¹ personelu¹²¹ koniecznego²²¹ do⁶² całkowitej²²¹ jej⁴² obsługi¹²¹. O ile w⁶⁶ elektrowniach ciepłych²⁶² liczba personelu¹²¹ szybko rośnie wraz ze⁶⁵ wzrostem zainstalowanej²²¹ mocy¹²¹, o tyle w⁶⁶ hydroelektrowniach wzrost¹¹¹ ten²¹¹ jest na ogół bardzo powolny²¹¹. Na⁶⁶ rysunku¹⁶¹ mamy⁵ dwa³⁴ charakterystyczne²⁴² wykresy¹⁴²: przedstawiający²⁴¹ zależność¹⁴¹ liczby¹²¹ personelu¹²¹ hydroelektrowni¹²¹ od⁶² zainstalowanej²²¹ mocy¹²¹, — tę samą²⁴¹ zależność¹⁴¹ dla⁶² elektrowni¹²¹ ciepłej²²¹.

C0446 Kozak W. Radioamatorstwo w szkole PZWS 1967 29 23

Henryk Hertz za⁶⁵ pomocą urządzenia¹²¹ zwanego²²¹ wibratorem, które²¹¹ składało⁵⁰¹ się z⁶² cewki¹²¹ indukcyjnej²²¹ zaopatrzonej²²¹ w⁶⁴ dwa³⁴ pręty¹⁴², zakończone²⁴² odpowiednimi kulkami, uzyskiwał wyładowanie¹⁴¹ elektryczne²⁴¹ będące²⁴¹ źródłem promieni¹²² elektromagnetycznych²²². Do⁶² wykrywania¹²¹ promieni¹²² Hertz zastosował tak zwany²⁴¹ rezonator¹⁴¹. Był to⁴¹ niezmiernie prosty²¹¹ przyrząd¹¹¹, składający się²¹¹ z⁶² przewodnika¹²¹ w⁶⁶ kształcie pierścienia przeciętego²²¹ i zaopatrzonego²²¹ na⁶⁶ końcach w⁶⁴ kuleczki¹⁴².

C0447 Kozak W. Radioamatorstwo w szkole PZWS 1967 30 4

Udane²¹² eksperymenty¹¹² Henryka¹²¹ Hertza¹²¹ zwracają uwagę wielu³² czołowych²²² fizyków¹²² owych²²² czasów. To⁴¹, co⁴¹ było wątpliwe²¹¹ w⁶⁶ teorii¹⁶¹ Maxwella¹²¹, stało⁵⁰¹ się niezaprzeczalne²¹¹ w⁶⁶ doświadczeniach Hertza¹²¹. Do⁶² odkrycia¹²¹ radia¹²¹ tylko jeden²¹¹ krok¹¹¹. Kto wskaże praktyczne²⁴¹ zastosowanie¹⁴¹ nowego²²¹ odkrycia¹²¹, Henryk Hertz bowiem tego⁴² nie dostrzega. Podobnie patrzy na⁶⁴ to²⁴¹ zagadnienie¹⁴¹ inny²¹¹ wielki²¹¹ odkrywca — Mikołaj Tesla¹¹¹.

C0448 Kozak W. Radioamatorstwo w szkole PZWS 1967 68 6

Długością fali¹²¹ radiowej²²¹ nazywamy odległość¹⁴¹, którą²⁴¹ osiąga ona w⁶⁶ czasie jednego²²¹ okresu. Oczywiście im⁹ większa będzie częstotliwość¹¹¹ prądu w⁶⁶ antenie¹⁶¹, tym⁹ większa będzie ilość¹¹¹ fal wypromieniowanych²²² z⁶² anteny¹²¹ w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ jednej²²¹ sekundy¹²¹ i oczywiście tym⁹ krótsza będzie ich⁴² długość¹¹¹. Zależności¹⁴² te²⁴² możemy wyrazić prostym²⁵¹ wzorem matematycznym²⁵¹: [&]

C0449 Kozak W. Radioamatorstwo w szkole PZWS 1967 176 6

Do⁶² najbardziej rozpowszechnionych²²² w⁶⁶ radiotechnice¹⁶¹ prostowników¹²² należy zaliczyć prostowniki¹⁴² lampowe²⁴² (ostatnio często stosuje się⁴¹ prostowniki¹⁴² stykowe²⁴²: selenowe²⁴², lub diody¹⁴² germanowe²⁴²). Zadaniem prostowników lampowych²²², stosowanych²²² w⁶⁶ aparatach radiowych²⁶², jest dostarczanie¹¹¹ stałego²²¹ prądu anodowego²²¹ o⁶⁶ napięciu¹⁶¹ około⁸ dwustu³² pięćdziesięciu³² wolt¹²². Najprostszym²⁵¹ urządzeniem tego²²¹ typu jest prostownik¹¹¹ półokresowy²¹¹ przedstawiony²¹¹ na⁶⁶ schemacie tablicy¹²¹ dwa.

C0450 Kozak W. Radioamatorstwo w szkole PZWS 1967 201 8

Radioamator przystępując do⁶² budowy¹²¹ lampowego²²¹ odbiornika lub wzmacniacza powinien poznać układ¹⁴¹ nóżek na⁶⁶ cokole¹⁶¹ danej²²¹ lampy¹²¹. Jak⁹ wiemy, poszczególne²¹² elektrony¹¹² znajdujące się²¹² wewnątrz⁶² bańki¹²¹ lampy¹²¹ łączą⁵⁰¹ się z⁶⁵ pozostałymi częściami układu odbiornika za⁶⁵ pośrednictwem nóżek na⁶⁶ jej⁴² cokole¹⁶¹ oraz kontaktów w⁶⁶ podstawce¹⁶¹. Wraz z⁶⁵ rozwojem konstrukcji¹²¹ lamp zmieniono również ich⁴² cokoły¹⁴².

C0451 Kozak W. Radioamatorstwo w szkole PZWS 1967 213 10

Detekcja sygnałów radiowych²²² odbywa⁵⁰¹ się w⁶⁶ pierwszym²⁶¹ członie (lewa trioda), którego²²¹ katoda jest⁵⁷ połączona z⁶⁵ masą. Na⁶⁶ oporniku¹⁶¹ [~] włączonym²⁶¹ w⁶⁴ obwód¹⁴¹ anodowy²⁴¹ tej²²¹ lampy¹²¹, wydziela się⁴¹ z⁶² pulsującego²²¹ prądu anodowego²²¹ składową²⁵¹ zmienną¹⁵¹ i doprowadza za⁶⁵ pomocą kondensatora [~] (sprężającego²²¹) do⁶² końcówki¹²¹ górnej²²¹ potencjometru. Suwak¹¹¹ potencjometru umożliwia regulację wzmocnienia¹²¹ [&]

C0452 Kozak W. Radioamatorstwo w szkole PZWS 1967 222 32

Oporność¹¹¹ cewki¹²¹ zazwyczaj wynosi od⁶² kilku³² do⁶² kilkunastu³² omów¹²² (cztery³¹ do⁶² piętnastu³² omów¹²²), zaś opór¹¹¹ obciążenia¹²¹ lampy¹²¹ — kilka³⁴ kiloomów¹²². Konieczne²¹¹ jest więc zamontowanie¹¹¹ odpowiedniego²²¹ transformatora (małej²²¹ częstotliwości¹²¹), zwanego²²¹ głośnikowym²⁵¹. Przekładnia transformatora ma obniżać napięcie¹⁴¹, a zatem stosunek¹¹¹ jej⁴² wynosi przeciętnie dwadzieścia³⁴ pięć³⁴ do⁶² jednego²²¹, a nawet czterdzieści³⁴ do⁶² jednego²²¹.

C0453 Kozak W. Radioamatorstwo w szkole PZWS 1967 305 10

Ze⁶² względu na⁶⁴ niebezpieczeństwo¹⁴¹ przegrzania¹²¹ tranzystora w⁶⁶ czasie lutowania¹²¹ wyprowadzeń (końcówek) wskazane²¹¹ jest⁵⁷ zastosowanie¹¹¹ zacisków umożliwiających²²² wkładanie¹⁴¹ na⁶⁴ wcisk¹⁴¹ końcówek bazy¹²¹, emitera¹²¹ i kolektora¹²¹. Zaciski¹¹² takie²¹² mogą być⁵⁷ wykonane²¹² z⁶² blaszki¹²¹ od⁶² puszek¹²². W⁶⁶ dwóch³⁶ blaszkach (zaciskach) wykonuje się⁴¹ otwory¹⁴² (uszka¹⁴²) służące²⁴² do⁶² założenia¹²¹ ich⁴² pod⁶⁴ nakrętki¹⁴² gniazdek radiowych²²² lub zatrzaski¹⁴² krawieckie²⁴².

C0454 Weinfeld S. Halo, tu ziemia! PZWS 1965 41 5

Jednak i dzisiaj²¹¹ „mały²¹¹” odbiornik¹¹¹ jest prawdziwym²⁵¹ olbrzymem w⁶⁶ porównaniu¹⁶¹ ze⁶⁵ specjalnymi odbiornikami radiowymi, przeznaczonymi oczywiście nie do⁶² odbioru muzyki¹²¹ tanecznej²²¹, lecz stanowiącymi część¹⁴¹ urządzeń na⁶⁴ przykład¹⁴¹ sztucznego²²¹ satelity¹²¹ Ziemi¹²¹. Takie²¹¹ maleństwo¹¹¹ posiada wymiary¹⁴² mniej więcej trzech³² kostek¹²² cukru. Już teraz uczeni¹¹² pracują nad⁶⁵ skonstruowaniem urządzeń radiowych²²² jeszcze mniejszych²²² — takich²²², że odbiornik¹¹¹ mógłby się przypuszczaćalnie pomieścić⁵⁰¹ w⁶⁶ pestce¹⁶¹ od⁶² wiśni¹²¹.

C0455 Dobiecki A. E-7 PZWS 1966 10 9

W⁶⁶ Polsce¹⁶¹ mamy⁵ wiele³⁴ elektrociepłowni¹²², które²¹² codziennie potrzebują kilkadziesiąt³⁴ wagonów węgla. Czy opłaci⁵⁰¹ się wozić ten²⁴¹ węgiel¹⁴¹ ze⁶² Śląska¹²¹ samochodami? Nad⁶⁵ Narwią¹⁵¹ koło⁶² Pułtuska¹²¹ są wielkie²¹² kopalnie¹¹² żwiru, potrzebnego²²¹ do⁶² budowy¹²¹ w⁶⁶ Warszawie¹⁶¹. W⁶⁶ Pułtusku¹⁶¹ nie ma kolei¹²¹, jest szosa i jest spławna rzeka. Czym⁴⁵ przewozi się⁴¹ żwir¹⁴¹ do⁶² Warszawy¹²¹?

C0456 Dobiecki A. E-7 PZWS 1966 33 1

Beton¹¹¹ — mówiąc w⁶⁶ wielkim²⁶¹ uproszczeniu¹⁶¹ — to⁴¹: cement¹¹¹ plus⁸ kruszywo¹¹¹ (piasek¹¹¹, żwir¹¹¹ i tym²³² podobne²¹²) plus⁸ woda. Ale jeżeli po⁶⁶ przeprowadzeniu¹⁶¹ odpowiednich²²² badań stwierdzimy na⁶⁴ przykład¹⁴¹, że grunt¹¹¹, na⁶⁶ którym²⁶¹ zamierzamy zbudować drogę, nadaje⁵⁰¹ się jako⁶¹ kruszywo¹¹¹ do⁶² betonu, to⁹ wystarczy tylko dowieźć cement¹⁴¹ i wodę, odpowiednio je⁴⁴ z⁶⁵ gruntem wymieszać, uformować, poczekać, aż stwardnieje, i mamy⁵ podbudowę betonową²⁴¹, zrobioną²⁴¹ szybciej i taniej⁸.

C0457 Miłobędzki A. Zarys dziejów architektury w Polsce WP 1963 212 4

Wiejskim²³² pałacom-willom, będącym²³² z⁶² zasady¹²¹ ośrodkami majątków ziemskich²²², towarzyszyły na ogół inne²¹² budowle¹¹² o⁶⁶ przeznaczeniu¹⁶¹ mieszkalnym²⁶¹, administracyjnym²⁶¹ czy gospodarczym²⁶¹. W⁶⁶ wielkich²⁶² majątkach, należących²⁶² do⁶² najzamożniejszego²²¹ „oświeconego²²¹” ziemiaństwa¹²¹ racjonalnie prowadzonych²⁶² i uprzemysłowionych²⁶² zgodnie z⁶⁵ nowymi zasadami ekonomicznymi, zabudowania¹⁴² folwarczne²⁴² grupowano zwykle w⁶⁴ odrębny²⁴¹ zespół¹⁴¹, tworząc nawet autonomiczne²⁴² kompozycje¹⁴² przestrzenne²⁴², o⁶⁶ starannie pod⁶⁵ względem architektonicznym²⁵¹ opracowanych²⁶² składnikach.

C0458 Kołakowski J. Jak powstały i pracują maszyny PZWS 1966 80 2

Wspomniano już wcześniej, iż James Watt skonstruował jako⁶¹ jeden²¹¹ z⁶² pierwszych²²² maszyn parową²⁴¹, mającą²⁴¹ znaczenie¹⁴¹ praktyczne²⁴¹, której²²¹ konstrukcja, wraz z⁶⁵ rosyjską²⁵¹ maszyną Połzunowa¹²¹, dała początek¹⁴¹ rozwojowi¹³¹ maszyn parowych²²². Szybki²¹¹ w⁶⁶ tym²⁶¹ czasie rozwój¹¹¹ przemysłu, szczególnie tkackiego²²¹, potrzebującego²²¹ maszyn napędowych²²² o⁶⁶ coraz większej²⁶¹ mocy¹⁶¹, przyczynił⁵⁰¹ się do⁶² równie⁸ szybkiego²²¹ postępu w⁶⁶ technice¹⁶¹ konstrukcji¹²¹ maszyn parowych²²² o⁶⁶ coraz to⁸ większej²⁶¹ sprawności¹⁶¹ i mocy¹⁶¹.

C0459 Pawlak Z. Maszyna i język PWN 1964 89 12

Cały²⁴¹ samochód¹⁴¹ możemy przedstawić w⁶⁶ postaci¹⁶¹ drzewa¹²¹, wykazując zależności¹⁴² między⁶⁵ jego⁴² częściami. Możemy zastosować to²⁴¹ samo²⁴¹ rozumowanie¹⁴¹, które²⁴¹ przeprowadziliśmy na⁶⁴ przykład¹⁴¹ przy⁶⁶ opisie dorczeza¹²¹ i wypisać wszystkie²⁴² części¹⁴² samochodu według⁶² jednego²²¹ z⁶² podanych²²² wzorów. Do⁶² każdej²²¹ części¹²¹ może⁵ być⁵⁷ dołączony²¹¹ opis¹¹¹ jej⁴² własności¹²² czy działania¹²¹. Całość¹¹¹ tworzy wtedy instrukcję, czy też opis¹⁴¹ budowy¹²¹ samochodu.

C0460 Leszczyński S. Technika w służbie wielkiej chemii PZWS 1966 148 13

Ponieważ przewodnictwo¹¹¹ cieplne²¹¹ obydwu³² gazów jest różne²¹¹, odprowadzenie¹¹¹ ciepła¹²¹ od⁶² drucików odbywa⁵⁰¹ się w⁶⁶ obydwóch³⁶ gazach z⁶⁵ różną²⁵¹ szybkością, temperatura drucików i tym²⁵¹ samym⁴⁵ ich⁴² opór¹¹¹ elektryczny²¹¹ też są różne²¹². Galwanometr¹¹¹ różnicowy²¹¹ wskazuje różnicę oporu drucików zależną²⁴¹ od⁶² składu chemicznego²²¹ badanego²²¹ gazu.

C0461 zbiorowa Fantazja i rzeczywistość Iskry 1963 21 4

Z⁶⁵ biegiem czasu ustalono, że nowa metoda budowlana jest szczególnie przydatna i ekonomiczna wszędzie tam⁸, gdzie potrzebne²¹² są czasowe²¹², przenośne²¹² pomieszczenia¹¹² o⁶⁶ wielkich²⁶² rozpiętościach. Chodzi tu przede wszystkim o⁶⁴ pawilony¹⁴² wystawowe²⁴², hale¹⁴² targowe²⁴² i sportowe²⁴², sale¹⁴² zebrań masowych²²², pomieszczenia¹⁴² rozrywkowe²⁴² (na⁶⁴ przykład¹⁴¹ cyrki¹⁴²), magazyny¹⁴² składy¹⁴² towarowe²⁴², hangary¹⁴² i tym²³² podobne²⁴².

C0462 zbiorowa Fantazja i rzeczywistość Iskry 1963 52 7

Obecnie w⁶⁶ Stanach Zjednoczonych²⁶² trwa budowa pierwszego²²¹ pasażerskiego²²¹ statku¹²¹ o⁶⁶ napędzie atomowym²⁶¹, który²¹¹ również będzie⁵⁶ się nazywał⁵²¹ „Savannah”. Specjalnie zaznaczyliśmy, że będzie to⁴¹ pierwszy²¹¹ pasażerski²¹¹ statek¹¹¹ o⁶⁶ napędzie atomowym²⁶¹, gdyż od⁶² dłuższego²²¹ już czasu pływa radziecki²¹¹ atomowy²¹¹ lodołamacz¹¹¹ „Lenin” — największy²¹¹ tego²²¹ typu statek¹¹¹ na⁶⁶ świecie, a amerykańskie²¹² i radzieckie²¹² łodzie¹¹² atomowe²¹² podwodne²¹² też mają na⁶⁶ swoim²⁶¹ koncie niejedną²⁴¹ tysiąc¹⁴¹ kilometrów podmorskiej²²¹ żeglugi¹²¹.

C0463 zbiorowa Fantazja i rzeczywistość Iskry 1963 99 12

Poza⁶⁵ medycyną i kosmetyką poliwinylpyrrolidon¹¹¹ znalazł zastosowanie¹⁴¹ jako⁶¹ środek¹¹¹ impregnujący²¹¹ dla⁶² przemysłu papierniczego²²¹, a to⁹ dzięki⁶³ wytwarzaniu¹³¹ cienkich²²², plastycznych²²², lecz jednocześnie bardzo mocnych²²² błon. Jeśli z⁶² kolei¹²¹ papier¹¹¹ tak zaimpregnowany²¹¹ przepuszczony²¹¹ zostanie⁵⁷ pomiędzy⁶⁵ wałkami ogrzanymi do⁶² stu³² pięćdziesięciu³² stopni Celsjusza¹²¹, wówczas błonka ztraca rozpuszczalność¹⁴¹ i nabiera odporności¹²¹ na⁶⁴ wilgoć¹⁴¹.

C0464 zbiorowa Fantazja i rzeczywistość Iskry 1963 114 15

Czynnikiem piszącym²⁵¹ na⁶⁶ tej²⁶¹ warstwie¹⁶¹ jest bardzo wąska, modulowana zapisywanymi sygnałami, wiązka elektronów. Te²¹² miejsca¹¹² termoplastyczne²¹² warstwy¹²¹ na⁶⁴ które²⁴¹ padnie wiązka elektronów, zyskują elektryczne²⁴² ładunki¹⁴² ujemne²⁴². Środkowa warstewka naładowana jest⁵⁷ elektrycznie dodatnio. Po⁶⁶ przesunięciu¹⁶¹ pod⁶⁵ wiązką zapisującą²⁵¹ taśma przechodzi przez⁶⁴ strefę ogrzewania¹²¹ indukcyjnego²²¹. Pod⁶⁵ wpływem ciepła¹²¹ górna, termoplastyczna warstwa mięknie. Elektrostatyczne²¹¹ przyciąganie¹¹¹ między⁶⁵ ładunkami o⁶⁶ różnych²⁶² znakach powoduje złobienie¹⁴¹ nadtopionej²²¹ warstewki¹²¹ zewnętrznej²²¹.

C0465 zbiorowa Fantazja i rzeczywistość Iskry 1963 151 14

Maszyny¹⁴² do⁶² podglebowego²²¹ użyźniania¹²¹ upraw¹²² bawełny¹²¹ zastosowano już na⁶⁶ plantacjach tej²²¹ rośliny¹²¹ w⁶⁶ Uzbekistanie. Jak⁹ można się domyślić⁵⁰¹ z⁶² opisu nowej²²¹ metody¹²¹, maszyny¹¹² takie²¹² są kultywatorami uzupełnionymi zbiornikiem na⁶⁴ roztwór¹⁴¹ odżywczy²⁴¹, cienkimi przewodami, przez⁶⁴ które²⁴² roztwór¹⁴¹ dostaje⁵⁰¹ się pod⁶⁴ zagłębiane²⁴² w⁶⁶ ziemi¹⁶¹ lemiesz¹⁴², i pompami tłoczącymi roztwór¹⁴¹ do⁶² przewodów, [&]

C0466 zbiorowa Fantazja i rzeczywistość Iskry 1963 183 6

Może⁵ się również okazać⁵⁰¹, że trzeba przekazywać na⁶⁴ odległość¹⁴¹ sygnały¹⁴² informujące²⁴² o⁶⁶ wskazaniach różnych²²² przyrządów pomiarowych²²² z⁶² rakiety¹²¹ międzyplanetarnej²²¹ na⁶⁴ Ziemię. Problemami telesterowania¹²¹ (sterowania¹²¹ zdalnego²²¹) i telemetrii¹²¹ (pomiarów zdalnych²²²) zajmuje⁵⁰¹ się ciekawy²¹¹ dział¹¹¹ automatyki¹²¹ zwany²¹¹ telemechaniką. Obecność¹¹¹ dużej²²¹ odległości¹²¹ między⁶⁵ obiektem sterowanym²⁵¹, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ rakieta, a stanowiskiem dyspozytorskim²⁵¹ stwarza wiele³⁴ kłopotów.

C0467 zbiorowa Fantazja i rzeczywistość Iskry 1963 201 5

Przed wszystkim należy jeszcze raz⁸ podkreślić, że w⁶⁶ dobie¹⁶¹ obecnej²⁶¹ rozwiązanie¹¹¹ wielu³² niezwykle ważnych²²² zadań dotyczących²²² rozwoju¹²¹ współczesnej²²¹ techniki¹²¹ związane²¹¹ jest⁵⁷ z⁶⁵ tak ogromną²⁵¹ ilością różnego²²¹ rodzaju¹²¹ obliczeń, że przy⁶⁶ zwykłym²⁶¹ ręcznym²⁶¹ rachunku¹⁶¹ za⁶⁵ pomocą arytmometrów i suwaka zagadnienia¹¹² te²¹², praktycznie rzecz¹⁴¹ biorąc, byłyby nie do⁶² rozwiązania¹²¹.

C0468 zbiorowa Fantazja i rzeczywistość Iskry 1963 205? 6

Na⁶⁶ tej²⁶¹ samej²⁶¹ zasadzie¹⁶¹ działa⁵ układ¹¹¹ spustowy²¹¹. W⁶⁶ każdej²⁶¹ z⁶² dwóch³² lamp znajduje⁵⁰¹ się katoda — żarnik¹¹¹ wolframowy²¹¹. Gdy przez⁶⁴ żarnik¹⁴¹ przepuścimy prąd¹⁴¹, zaczyna się on żarzyć⁵⁰¹, a więc zaczynają się od⁶² niego⁴² odrywać⁵⁰¹ elektrony¹¹², które²¹² lecą do⁶² płytki¹²¹ anodowej²²¹. Na⁶⁶ drodze¹⁶¹ elektronów między⁶⁵ katodą a anodą umieszczona jest⁵⁷ siatka metalowa. Jest to⁴¹ swojego²²¹ rodzaju¹²¹ regulator¹¹¹ ruchu¹²¹ elektronów.

C0469 Twarowska B. Na falach radia, radaru i telewizji PZWS 1967 128 4

Jedne²¹² drgania¹¹² są⁵⁷ sprzężone²¹² z⁶⁵ drugimi i zachodzą w⁶⁶ dwu³⁶ płaszczyznach, wzajemnie do⁶² siebie⁴² prostopadłych²⁶². Choć występuje, jak⁹ widzimy, podobieństwo¹¹¹ i wspólne²¹² cechy¹¹² promieniowanie¹¹¹ fal elektromagnetycznych²²² różni⁵⁰¹ się między⁶⁵ sobą. Każde²¹¹ z⁶² nich⁴² posiada charakteryzującą²⁴¹ je⁴⁴ długość¹⁴¹ fali¹²¹ i częstotliwość¹⁴¹. Długością fali¹²¹, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ mechanicznej²²¹, nazywamy odległość¹⁴¹ dwu³² sąsiednich²²² grzbietów — lub długość¹⁴¹ odcinka obejmującego²²¹ grzbiet¹⁴¹ i dolinę fali¹²¹.

C0470 Twarowska B. Na falach radia, radaru i telewizji PZWS 1967 53 5

W⁶⁶ antenie¹⁶¹ koszykowej²⁶¹ na⁶⁶ zbitych²⁶² na⁶⁴ krzyż¹⁴¹ deseczkach umieszczone²¹² są⁵⁷ dwa³¹ pierścienie¹¹² z⁶² grubego²²¹ drutu, na⁶⁴ który²⁴¹ nasunięto szereg¹⁴¹ porcelanowych²²² izolatorów. Linkę antenową²⁴¹ naciągamy od⁶² górnego²²¹ do⁶² dolnego²²¹ izolatora tworząc jakby kosz¹⁴¹ antenowy²⁴¹. Całość¹⁴¹ umieszczamy na⁶⁶ uziemionym²⁶¹ słupie. Antena radiostacji¹²¹ wysyła w⁶⁴ przestrzeń¹⁴¹ modulowane²⁴² fale¹⁴² radiowe²⁴² rozchodzące się²⁴² we⁶⁶ wszystkich²⁶² kierunkach.

C0471 Twarowska B. Na falach radia, radaru i telewizji PZWS 1967 97 9

Na⁶⁶ ekranie telewizyjnym²⁶¹ twarz¹¹¹ — kosmonauty¹²¹. Już odpadły⁵ człon¹¹² rakiety¹²¹, już statek¹¹¹ kosmiczny²¹¹ wszedł na⁶⁴ orbitę. Najcięższy²¹¹ dla⁶² kosmonauty¹²¹ okres¹¹¹ osiągnięcia¹²¹ odpowiedniej²²¹ prędkości¹²¹ minął. Przyrządy¹¹² w⁶⁶ centrali¹⁶¹ na⁶⁶ Ziemi¹⁶¹ na⁶⁶ długich²⁶² papierowych²⁶² taśmach kreślą krzywe¹⁴² — wyniki¹⁴² impulsów wysyłanych²²² ze⁶² statków. Obrazują one zachowanie się¹⁴¹ organizmu kosmonauty¹²¹. Przyrządy¹¹² notują ciśnienie¹⁴¹ krwi¹²¹, szybkość¹⁴¹ oddechu¹²¹, działanie¹⁴¹ serca¹²¹ i inne²⁴² dane¹⁴².

C0472 Twarowska B. Na falach radia, radaru i telewizji PZWS 1967 101 24

Echo¹⁴¹ od⁶² Wenus¹²¹ otrzymano w⁶⁶ tysiąc dziewięćset pięćdziesiątym²⁶¹ ósmym²⁶¹ roku¹⁶¹ przy⁶⁶ zastosowaniu¹⁶¹ nadajnika o⁶⁶ mocy¹⁶¹ dwieście sześćdziesiąt pięć kilowatów z⁶⁵ anteną paraboliczną²⁵¹ o⁶⁶ średnicy¹⁶¹ dwudziestu³² pięciu³² metrów. Przesłano sygnały¹⁴² radiowe²⁴² z⁶² obserwatorium¹²¹ na⁶⁶ Krymie, które²¹² po⁶⁶ odbiciu¹⁶¹ powierzchni¹²¹ Wenus¹²¹, zostały⁵⁷ odebrane²¹² w⁶⁶ Anglii¹⁶¹. Na⁶⁶ górnej²⁶¹ prawej²⁶¹ fotografii¹⁶¹ tablicy¹²¹ czwartej²²¹ widzimy antenę umieszczoną²⁴¹ na⁶⁶ pustyni¹⁶¹ Mohave w⁶⁶ Kalifornii¹⁶¹. Za⁶⁵ pomocą tej²²¹ anteny¹²¹ otrzymano sygnały¹⁴² odbite²⁴² od⁶² powierzchni¹²¹ Wenus¹²¹.

C0473 Twarowska B. Na falach radia, radaru i telewizji PZWS 1967 122 8

Wyprodukowane²¹² izotopy¹¹² odsyłane²¹² są⁵⁷ od razu do⁶² miejsca¹²¹ przeznaczenia¹²¹ lub do⁶² składów. W⁶⁶ Moskwie¹⁶¹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ otworzono sklepy¹⁴² z⁶⁵ izotopami promieniotwórczymi. Nabywają je⁴⁴ instytucje¹¹² naukowe²¹² do⁶² badań, fabryki¹¹², szpitale¹¹² i inne²¹² instytucje¹¹². Izotopy¹¹² są⁵⁷ umieszczane²¹² w⁶⁶ specjalnych²⁶² osłonach ołowianych²⁶² i przy⁶⁶ transporcie wymagają odpowiedniego²²¹ zabezpieczenia¹²¹.

C0474 Schier W. Miniaturowe lotnictwo Wyd. Kom. i L. 1963 48 14

W⁶⁶ konstrukcjach skorupowych²⁶² balsa¹¹¹ jest materiałem prawie⁸ niezastąpionym²⁵¹. Jedyne w⁶⁶ przypadku¹⁶¹ prostych²²² krzywizn, to⁴¹ znaczy wtedy, gdy obrysem kadłuba zarówno z⁶² boku¹²¹, jak⁹ i z⁶² góry¹²¹ są linie¹¹² proste²¹², można zastąpić balsem forniem, kartonem lub cienką²⁵¹ sklejką. Oklejanie¹¹¹ kadłuba kawałkami od⁶² wręgi¹²¹ do⁶² wręgi¹²¹, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ kartonem, nie wygląda dobrze. Ponadto cienkie²¹¹ pokrycie¹¹¹, mimo że jest sztywne²¹¹, zawsze się nieco zapada⁵⁰¹ i fałduje⁵⁰¹, a szpachlować grubo nie można, bo powstają rysy¹¹² i pęknięcia¹¹².

C0475 Schier W. Miniaturowe lotnictwo Wyd. Kom. i Ł. 1963 67 19

Zamocowanie¹¹¹ stateczników podlega tym²³² samym²³² zasadom, co⁹ zamocowanie¹¹¹ skrzydła¹²¹. Odejmovane²⁴² stateczniki¹⁴² wykonujemy głównie po⁶⁴ to⁴⁴, aby⁹ ułatwić transport¹⁴¹ modelu¹²¹. W⁶⁶ małych²⁶² modelach, w⁶⁶ których²⁶² rozmiary¹¹² stateczników są niewielkie²¹², a zależy nam, aby⁹ konstrukcja była⁵ możliwie lekka, stateczniki¹⁴² wykonujemy jako⁶⁴ nierozbieralne²⁴² — na stałe związane²⁴² z⁶⁵ konstrukcją kadłuba. Należy jednak przewidzieć możliwość¹⁴¹ regulacji¹²¹ kąta nastawienia¹²¹ statecznika poziomego²²¹ w⁶⁶ niewielkich²⁶² granicach około⁸ trzy stopnie¹¹² — głównie w⁶⁶ kierunku¹⁶¹ kątów ujemnych²²² — licząc od⁶² osi¹²¹ kadłuba.

C0476 Schier W. Miniaturowe lotnictwo Wyd. Kom. i Ł. 1963 107 1

Właściwy²¹¹ dobór¹¹¹ długości¹²¹, grubości¹²¹ i materiału linek uwięzi¹²¹ ma bardzo duży²⁴¹ wpływ¹⁴¹ na⁶⁴ pilotaż¹⁴¹ i zdolność¹⁴¹ manewrowania¹²¹ modelami na⁶⁶ uwięzi¹⁶¹. Siła oporu linek może⁵ być równa²¹¹ oporowi¹³¹ modelu¹²¹ lub go⁴⁴ nawet przewyższać. Zbyt⁸ długie²¹² i zbyt⁸ grube²¹² linki¹¹² wykonane²¹² z⁶² nieodpowiedniego²²¹ materiału hamują prędkość¹⁴¹ modelu¹²¹, nie są⁵⁷ dobrze napięte²¹², a pilotaż¹¹¹ modelu¹²¹ jest⁵⁷ utrudniony²¹¹. Najlepszym²⁵¹ materiałem na⁶⁴ linki¹⁴² jest cienki²¹¹ drut¹¹¹ stalowy²¹¹, tak zwany²¹¹ fortepianowy²¹¹. Linki¹⁴² wykonuje się⁴¹ z⁶² drutu pojedynczego²²¹ lub plecionego²²¹.

C0477 Schier W. Miniaturowe lotnictwo Wyd. Kom. i Ł. 1963 136 8

Rozmiary¹⁴² turbiny¹²¹ dobiera się⁴¹ zależnie od⁶² maksymalnej²²¹ mocy¹²¹ i od⁶² obrotów, przy⁶⁶ których²⁶² silnik¹¹¹ rozwija moc¹⁴¹ maksymalną²⁴¹. Dlatego, przed⁶⁵ przystąpieniem do⁶² projektowania¹²¹ turbiny¹²¹, konieczne trzeba wiedzieć, jakiej²²¹ mocy¹²¹ i jakich²²² obrotów można się spodziewać⁵⁰¹ od⁶² silnika (uwaga¹¹¹: dane¹¹² podawane²¹² przez⁶⁴ fabryczne²⁴² instrukcje¹⁴² w⁶⁶ wielu³⁶ przypadkach są zbyt⁸ wysokie²¹²). Dane¹¹² silników sportowanych²²² w⁶⁶ Polsce¹⁶¹ oraz innych²²² bardziej popularnych²²² podane²¹² są⁵⁷ w⁶⁶ tablicy¹⁶¹ piętnastej²⁶¹ i na⁶⁶ nich⁴⁶ należy bazować.

C0478 Orłowski B. Tysiąc lat polskiej techniki NKs 1963 41 22

Ten²¹¹ średniowieczny²¹¹ wynalazek¹¹¹ wojskowy²¹¹ wywoła wielkie²⁴¹ zaniepokojenie¹⁴¹ opinii¹²¹ publicznej²²¹. I oto w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc sto trzydzieści dziewięć, a więc zaledwie w⁶⁴ trzydzieści³⁴ lat po⁶⁶ obronie¹⁶¹ Głogowa¹²¹, jesteśmy świadkami niecodziennego²²¹ wydarzenia¹²¹: kuszę¹⁴¹ uznaje się⁴¹ za⁶⁴ broń¹⁴¹ „niekonwencjonalną²⁴¹” i zabrania jej⁴² użycia¹²¹. Sobór¹¹¹ laterański²¹¹ określa kuszę¹⁴¹ jako⁶⁴ „niemal szatańskie²⁴¹” narzędzie¹⁴¹ mordu, które²¹¹ zabija człowieka¹⁴¹ tak szybko, że nawet nie czuje on trafienia¹²¹.

C0479 Orłowski B. Tysiąc lat polskiej techniki NKs 1963 86 2

Statek¹¹¹ powietrzny²¹¹ zaopatrzony²¹¹ był⁵⁷ również w⁶⁴ rodzaj¹⁴¹ spadochronu, tworzonego²²¹ w⁶⁶ razie¹⁶¹ potrzeby¹²¹ ze⁶² skrzydeł. Podobno przedsiębiorczy²¹¹ Włoch¹¹¹ mawiał, że marzeniem jego⁴² życia¹²¹ jest zbudowanie¹¹¹ maszyny¹²¹, zdolnej²²¹ przelecieć w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ dwunastu³² godzin z⁶² Warszawy¹²¹ do⁶² Konstantynopola. Wszystkie²¹² te²¹² informacje¹¹² pochodzą z⁶² licznych²²² wzmianek dotyczących²²² „samolotu” Boratyniego¹²¹.

C0480 Orłowski B. Tysiąc lat polskiej techniki NKs 1963 149 12

Niestety, nader często osiągnięcia¹¹² polskiej²²¹ myśli¹²¹ naukowej²²¹ i technicznej²²¹ szły wówczas na⁶⁴ rachunek¹⁴¹ tych²²² państw, w⁶⁶ których²⁶² nasi pionierzy postępu żyli i działali. Niejednokrotnie zresztą, chociaż w⁶⁶ głębi¹⁶¹ serca¹²¹ pozostawali Polakami, tak silnie⁸ związani byli⁵⁷ z⁶⁵ kulturą, nauką i techniką swej²²¹ nowej²²¹ ojczyzny¹²¹, że powszechnie uważano ich⁴⁴ za⁶⁴ jej⁴² przedstawicieli¹⁴².

C0481 Orłowski B. Tysiąc lat polskiej techniki NKs 1963 159 5

Ernest Malinowski okazał⁵⁰¹ się nie tylko doskonałym²⁵¹ inżynierem kolejowym²⁵¹. Skonstruowane²¹² przez⁶⁴ niego⁴⁴ w⁶⁶ niezwykle trudnych²⁶² warunkach kamienne²¹² i stalowe²¹² mosty¹¹² i wiadukty¹¹² ponad⁶⁵ przepaściami górskimi niejednokrotnie były ówczesne²⁴² rekordy¹⁴² światowe²⁴². Wysokość¹¹¹ ich⁴² filarów dochodziła do⁶² siedemdziesięciu³² metrów. W⁶⁶ przedsięwzięciu¹⁶¹ tym²⁶¹ pokonano wiele³⁴ trudności¹²², uważanych²²² współcześnie za⁶⁴ nierozwiązalne²⁴². Całość¹¹¹ przedstawiała⁵⁰¹ się tak fantastycznie, [&]

C0482 Orłowski B. Tysiąc lat polskiej techniki NKs 1963 181 4

W⁶⁶ tym²⁶¹ celu¹⁶¹ w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc dziewięćset trzydziestym²⁶¹ szóstym²⁶¹ wyjechał Prószyński do⁶² Anglii¹²¹. Jego⁴² aparat¹¹¹ ponownie odniósł sukces¹⁴¹ i wzbudził wielkie²⁴¹ zaciekawienie¹⁴¹. Jednak i tym²⁵¹ razem¹⁵¹ do⁶² produkcji¹²¹ masowej²²¹ nie doszło. Wynalazca chciał wytwarzać tani²⁴¹, dostępny²⁴¹ dla⁶² ludzi¹²² pracy¹²¹ aparat¹⁴¹ w⁶⁶ cenie¹⁶¹ trzech³² funtów, kapitaliści zaś zamierzający²¹² finansować całe²⁴¹ to²⁴¹ przedsięwzięcie¹⁴¹ obstawali twardo przy⁶⁶ cenie¹⁶¹ ośmiu³² funtów. Do⁶² porozumienia¹²¹ nie doszło i pertraktacje¹¹² zostały⁵⁷ zerwane²¹².

C0483 Schier W. Miniaturowe lotnictwo Wyd. Kom. i Ł. 1963 169 1

Zmniejszanie¹¹¹ wychylenia¹²¹ lotek¹²² daje odwrotne²⁴¹ zjawisko¹⁴¹. Dużo uwagi¹²¹ trzeba poświęcić na⁶⁴ właściwy²⁴¹ dobór¹⁴¹ podłoża¹²¹ środka ciężkości¹²¹. Jeżeli regulacja lotkami jest niewystarczająca, trzeba koniecznie zmienić położenie¹⁴¹ środka ciężkości¹²¹; w⁶⁴ przód¹⁴¹, jeśli model¹¹¹ zadziera (nie należy zbyt⁸ wiele⁸ zmniejszać wychyleń¹²¹ lotek), oraz w⁶⁴ tył¹⁴¹, jeżeli model¹¹¹ nurkuje przy⁶⁶ wychylonych²⁶² lotkach. Regulacja lotu silnikowego²²¹ pozostaje bez⁶² zmian.

C0484 Schier W. Miniaturowe lotnictwo Wyd. Kom. i Ł. 1963 209 6

Do⁶² niedużych²²² modeli swobodnych²²² oraz do⁶² wszystkich²²² modeli na⁶⁶ uwięzi¹⁶¹ można stosować golenie¹⁴² z⁶² pasków blachy¹²¹ duralowej²²¹. Połączenie¹¹¹ między⁶⁵ pływakami w⁶⁶ tym²⁶¹ przypadku¹⁶¹ nie jest konieczne²¹¹. W⁶⁶ miejscu¹⁶¹ zamocowania¹²¹ goleni wręgi¹¹² w⁶⁶ kadłubie i w⁶⁶ pływakach powinny być⁵⁷ wzmocnione²¹². Stosowanie¹¹¹ goleni z⁶² drutu ma tę zaletę, że w⁶⁶ pierwszej²⁶¹ fazie¹⁶¹ oblatywania¹²¹ łatwo jest poprawić ustawienie¹⁴¹ pływaków¹²² przez⁶⁴ podgięcie¹⁴¹, przycięcie¹⁴¹ lub przylutowanie¹⁴¹ drutu na nowo. W⁶⁶ przypadku¹⁶¹ uderzenia¹²¹ druty¹¹² sprężynują i łagodzą skutki¹⁴² kraksy¹²¹.

C0485 Schier W. Miniaturowe lotnictwo Wyd. Kom. i Ł. 1963 318 4

Gruby²¹¹ symetryczny²¹¹ profil¹¹¹ zapewnia dobrą²⁴¹ stateczność¹⁴¹, tak że model¹¹¹ może⁵ być⁵⁷ pilotowany²¹¹ nawet przez⁶⁴ niedoświadczonego²⁴¹ modelarza¹⁴¹. Model¹¹¹ może⁵ mieć własne²⁴¹ podwozie¹⁴¹ lub startować z⁶² odrzucanego²²¹ wózka. Na⁶⁶ rysunku¹⁶¹ widoczne²¹¹ jest również umieszczenie¹¹¹ linek i orczyka oraz zarys¹¹¹ konstrukcji¹²¹ skrzydła¹²¹ i statecznika. Podana tablica umożliwia dobór¹⁴¹ rozmiarów zależnie od⁶² pojemności¹²¹ silnika.

C0486 Sterner W. Narodziny kolei KiW 1964 34 1

Sukcesy¹¹² Stephensona¹²¹ wzbudziły olbrzymie²⁴¹ zainteresowanie¹⁴¹ w⁶⁶ całej²⁶¹ Europie¹⁶¹, dzieląc opinię publiczną²⁴¹ na⁶⁴ entuzjastów¹⁴² nowego²²¹ wynalazku¹²¹ i sceptyków¹⁴². Entuzjaści widzieli w⁶⁶ kolejach żelaznych²⁶² nie tylko przyspieszenie¹⁴¹ i ulepszenie¹⁴¹ transportu, ale przewidywali również doniosłe²⁴² konsekwencje¹⁴² polityczne²⁴² i kulturalne²⁴². Wypowiadali⁵⁰¹ się więc na⁶⁴ temat¹⁴¹ nie tylko technicy i ekonomiści, ale również filozofowie, politycy, lekarze i poeci.

C0487 Sterner W. Narodziny kolei KiW 1964 77 4

Steinkeller¹¹¹ przekłada więc komitetowi¹³¹ szczegółowe²⁴² kosztorysy¹⁴² różnych²²² alternatyw wraz z⁶⁵ obszernym²⁵¹ memoriałem uzasadniającym²⁵¹ system¹⁴¹ angielski²⁴¹, droższy²⁴¹ o⁶⁴ blisko⁸ szesnaście³⁴ milionów. Memoriał¹¹¹ ten²¹¹ dowodzi, że pisał go⁴⁴ człowiek o⁶⁶ światłym²⁶¹ umyśle¹⁶¹ i szerokich²⁶² horyzontach, doceniający²¹¹ rolę postępu technicznego²²¹ i pragnący²¹¹ stworzyć z⁶² ubogiej²²¹ Kongresówki¹²¹ wielki²⁴¹ ośrodek¹⁴¹ europejskiego²²¹ handlu¹²¹.

C0488 Sterner W. Narodziny kolei KiW 1964 87 3

Korekta ta była⁵ konieczna, bo wybudowana w⁶⁶ tym²⁶¹ czasie linia kolejowa Kraków — Wrocław została⁵⁷ zaprojektowana w⁶⁴ taki²⁴¹ sposób¹⁴¹, że połączenie¹¹¹ jej⁴² z⁶⁵ Niwką, graniczną²⁵¹ stacją kolei¹²¹ warszawsko-wiedeńskiej²²¹, musiałoby w⁶⁶ innym²⁶¹ wypadku¹⁶¹ przechodzić przez⁶⁴ terytorium¹⁴¹ pruskie²⁴¹. Poprowadzono więc trasę bardziej na⁶⁴ wschód¹⁴¹, dochodząc do⁶² granicy¹²¹ w⁶⁶ miejscowości¹⁶¹ Maćki¹¹², zwanej²²¹ odtąd Granicą¹⁵¹.

C0489 Sterner W. Narodziny kolei KiW 1964 110 20

Zawiązano w⁶⁶ tym²⁶¹ celu¹⁶¹ towarzystwo¹⁴¹ akcyjne²⁴¹, które²¹¹ wypuściło dwadzieścia³⁴ pięć³⁴ tysięcy akcji¹²² założycielskich²²² o⁶⁶ nominalnej²⁶¹ wartości¹⁶¹ po⁶⁴ sto³⁴ rubli¹²² każda. Akcje¹⁴² te²⁴² rozebrało między⁶⁴ siebie⁴⁴ czterech³² członków¹²² zarządu: prezes Epstein, hrabia Renard, minister Milde i baron Muschwitz. Przy⁶⁶ ich⁴² zakupie¹⁶¹, zgodnie ze⁶⁵ statutem towarzystwa¹²¹ i uchwałami rządowymi, należało „wliczyć czterdzieści³⁴ rubli¹²² wniosku¹²¹ rządowego²²¹, sześćdziesiąt³⁴ zaś rubli¹²² wnieść gotowizną”, a nabywcy¹¹² uzyskiwali prawo¹⁴¹ do⁶² dziesięciu³² procent¹²² dywidendy¹²¹.

C0490 Dąbrowski J. Nauka i fantazja NK 1967 132 13

Oto już „ugotowano” odpowiednią²⁴¹ stal¹⁴¹ w⁶⁶ piecu martenowskim²⁶¹. Wynik¹¹¹ błyskawicznej²²¹ analizy¹²¹ laboratoryjnej²²¹ świadczy, że można ją wylać z⁶² pieca. Cóż się teraz dzieje⁵⁰¹? Oto pod⁶⁴ rynnę pieca podjeżdża wielka kacz¹¹¹ lejnicza zawieszona na⁶⁶ haku suwnicy¹²¹. Kacz¹¹¹ taka przy⁶⁶ wielkich²⁶² agregatach hutniczych²⁶² może⁵ zmieścić do⁶² stu³² dwudziestu³² ton¹²² płynnej²²¹ stali¹²¹.

C0491 Sterner W. Narodziny kolei KiW 1964 164 18

Wśród⁶² pracowników¹²² kolei¹²¹ warszawsko-wiedeńskiej²²¹, niewątpliwie lepiej nagradzanych²²² niż⁹ załogi¹¹² większości¹²¹ fabryk warszawskich²²², taktyka¹¹¹ ta nie dała żadnych²²² rezultatów. To⁴¹ właśnie kolejarze zorganizowali w⁶⁶ kwietniu tysiąc osiemset osiemdziesiątego²²¹ drugiego²²¹ roku¹²¹ pierwsze²⁴¹ demonstracyjne²⁴¹ wystąpienie¹⁴¹ o⁶⁶ charakterze zdecydowanie⁸ klasowym²⁶¹. Blisko⁸ dwa³¹ tysiące¹¹² robotników¹²² zatrudnionych²²² w⁶⁶ warsztatach kolejowych²⁶² drogi¹²¹ warszawsko-wiedeńskiej²²¹ wyszło na⁶⁴ ulice¹⁴², by⁹ zaprotestować przeciwko⁶³ obniżce¹³¹ stawek¹²² akordowych²²² i niesprawiedliwej²³¹ polityce¹³¹ kadrowej²³¹ kierownictwa¹²¹.

C0492 Dąbrowski J. Nauka i fantazja NK 1967 179? 16

Taki²¹¹ proces¹¹¹ prowadzenia¹²¹ pracy¹²¹ maszyny¹²¹ nazywamy programowym²⁵¹ sterowaniem obrabiarek. Po- siada on wiele³⁴ zalet. Przede wszystkim programowo sterowane²¹² automatyczne²¹² obrabiarki¹¹² nie są już tak wąsko specjalizowanymi maszynami. Można na⁶⁶ nich⁴⁶ wykonywać krótsze²⁴² serie¹⁴² przedmiotów niż⁹ na⁶⁶ automatach. Można także na⁶⁴ przykład¹⁴¹ wedle⁶² modelu¹²¹ „nagrać” kilka³⁴ taśm i rozesłać je⁴⁴ do⁶² różnych²²² fabryk.

C0493 Dąbrowski J. Nauka i fantazja NK 1967 190 23

Obróbka elektroiskrowa utorowała sobie⁴³ szybko drogę w⁶⁶ technice¹⁶¹. Przy⁶⁶ jej⁴² pomocy¹⁶¹ drąży się⁴¹ kształ- towane²¹² i drobnośrednicowe²¹² otwory¹¹², przy⁶⁶ jej⁴² pomocy¹⁶¹ tną się⁴¹ najtwardsze²⁴² stopy¹⁴², których²²² nie przecięłaby żadna metalowa piła¹¹¹. Obróbka ta ma jeszcze inne²⁴² zalety¹⁴², gdy się⁴¹ ją stosuje przy⁶⁶ automatyzacji¹⁶¹ produkcji¹²¹, w⁶⁶ naszym²⁶¹ kraju¹⁶¹ stosuje się⁴¹ ją coraz powszechniej.

C0494 Szeffler S. Postęp techniczny a życie człowieka KiW 1966 14 10

Sprzeczność¹¹¹ zatem między⁶⁵ społeczeństwem a przyrodą jest⁵⁷ nieustannie pokonywana przez⁶⁴ rozwój¹⁴¹ spo- łecznych²²² sił wytwórczych²²², przez⁶⁴ lepsze²⁴¹ poznawanie¹⁴¹ i wykorzystywanie¹⁴¹ praw¹²² przyrody¹²¹. Oznacza to⁴¹ równocześnie doskonalenie się¹⁴¹ samego²²¹ społeczeństwa¹²¹, jego⁴² rozwój¹⁴¹ kulturalny²⁴¹, podnoszenie¹⁴¹ jego⁴² kwalifikacji¹²² i umiejętności¹²².

C0495 Szeffler S. Postęp techniczny a życie człowieka KiW 1966 16 1

Oczywiście obok⁶² tego²²¹ najgłówniejszego²²¹ celu¹²¹ — uzyskania¹²¹ lepszych²²² efektów wydatkowanych²²² nakładów pracy¹²¹ żywej²²¹ i uprzedmiotowionej²²¹ — na⁶⁶ określonych²⁶² etapach rozwoju¹²¹ ludzkiego²²¹ spo- łeczeństwa¹²¹ występują i cele¹¹² bardziej skonkretyzowane²¹², wynikające²¹² z⁶² istnienia¹²¹ określonych²²² form własności¹²¹ środków produkcji¹²¹, czyli stosunków produkcji¹²¹.

C0496 Szeffler S. Postęp techniczny a życie człowieka KiW 1966 14 10

Sytuacja zmienia⁵⁰¹ się wraz z⁶⁵ automatyzacją. Prowadzi ona do⁶² scalenia¹²¹ rozlicznych²²² operacji¹²² produk- cyjnych²²² w⁶⁴ jeden²⁴¹ skoordynowany²⁴¹ ciągły²⁴¹ proces¹⁴¹. Produkcja zaczyna⁵⁰¹ się odbywać bez⁶² dotykania¹²¹ produktu ręką ludzką²⁵¹. Proces¹¹¹ taki²¹¹ może⁵ być⁵⁷ kontrolowany²¹¹ już tylko przez⁶⁴ urządzenia¹⁴² automatycz- ne²⁴², pojawia⁵⁰¹ się konieczność¹¹¹ samoregulacji¹²¹. W⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ tym⁴⁵ wąskie²¹² zawody¹¹² stają⁵⁰¹ się nieprzydatne²¹², [&]

C0497 Szeffler S. Postęp techniczny a życie człowieka KiW 1966 91 1

Wymaga to⁴¹ ciągłego²²¹ doskonalenia¹²¹ nie tylko kierowników¹²² produkcji¹²¹, lecz i wszystkich²²² producen- tów¹²². Materiał¹¹¹ opisowy²¹¹, wyniesiony²¹¹ ze⁶² szkoły¹²¹ tak przez⁶⁴ inżyniera¹⁴¹, jak⁹ i przez⁶⁴ robotnika¹⁴¹ kwalifikowanego²⁴¹, szybko deaktualizuje⁵⁰¹ się, a to⁴¹ stwarza konieczność¹⁴¹ systematycznego²²¹ opanowania¹²¹ no- wego²²¹ materiału. Warunkiem jednak opanowywania¹²¹ ciągle nowego²²¹ materiału, zmieniającego się materiału jest posiadanie¹¹¹ solidnej²²¹ podbudowy¹²¹ wiedzy¹²¹ teoretycznej²²¹.

C0498 Szeffler S. Postęp techniczny a życie człowieka KiW 1966 127 3

Jego⁴² zdaniem technika¹¹¹ tak opanowała medycynę, iż badania¹¹² techniczne²¹² są dla⁶² lekarza¹²¹ wszystkim⁴⁵, a niczym⁴⁵ prawie⁸ sama bezpośrednia obserwacja chorego¹²¹. Wydaje⁵⁰¹ się — wbrew⁶³ temu⁴³, co⁴⁴ mówi Zawieyski — że wtedy będzie właśnie dobrze, jeśli żaden²¹¹ lekarz nie będzie⁵⁶ musiał⁵² stawiać diagnozy¹²¹ w⁶⁶ oparciu¹⁶¹ o⁶⁴ własny²⁴¹ nos¹⁴¹ i własną²⁴¹ intuicję, choćby popartą²⁴¹ nawet wiedzą¹⁵¹ i doświadczeniem.

C0499 Dąbrowski J. Nauka i fantazja NK 1967 109 13

Polega on na⁶⁶ tym⁴⁶, że najpierw wzrusza się⁴¹ spory²⁴¹ kawał¹⁴¹ calizny¹²¹ przy⁶⁶ pomocy¹⁶¹ kilku³² silnych²²² wybuchów, a następnie hydromonitorem rozbija się⁴¹ węgiel¹⁴¹ na⁶⁴ mniejsze²⁴² bryły¹⁴², jeśli teraz poprowadzimy chodnik¹⁴¹ tak, iż posiadać⁵¹ on będzie⁵⁶ spadek¹⁴¹ w⁶⁶ kierunku¹⁶¹ szybu, to⁹ chodnikiem takim²⁵¹ czy też wyżło- bioną²⁵¹ w⁶⁶ nim⁴⁶ rynną można węgiel¹⁴¹ „za darmo” spławić aż do⁶² podszybia¹²¹.

C0500 Dąbrowski J. Nauka i fantazja NK 1967 122 22

Czekał więc bezcenny²¹¹ poemat¹¹¹ trzysta³⁴ kilkadziesiąt³⁴ lat, zanim społeczeństwo¹¹¹ zapoznało⁵⁰¹ się z⁶⁵ nim⁴⁵, zanim stała⁵⁰¹ się sprawiedliwość¹¹¹ jego⁴² autorowi Walentemu Roździeńskiemu. I właśnie w⁶⁴ trzysta pięćdziesiątą²⁴¹ rocznicę edycji¹²¹ uczczono go⁴⁴ specjalną²⁵¹ sesją naukową²⁵¹ Śląskiego²²¹ Instytutu Naukowego²²¹ i ukazało⁵⁰¹ się jeszcze jedno²¹¹, tym²⁵¹ razem¹⁵¹ pięknie⁸ opracowane²¹¹ wydanie¹¹¹ „Officyny¹²¹”.

C0501 Rubinowicz Wojciech (i in.) Fale elektromagnetyczne i ich niektóre zastosowania Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1963 16 8

Kończąc nasze²⁴² rozważania¹⁴² zapytajmy⁵⁰¹ się jeszcze, czy nasza definicja fotonu poprawna jest z⁶² punktu widzenia¹²¹ zasady¹²¹ komplementarności¹²¹. Za⁶⁴ najważniejsze²⁴² cechy¹⁴² fotonu należy uważać jego⁴² energię [~], a następnie jego⁴² pęd¹⁴¹ [~]. Już sam²¹¹ fakt¹¹¹, że foton¹¹¹ ma mieć energię odpowiadającą²⁴¹ ściśle²³¹ wartości¹³¹ częstości¹²¹ drgań zmusza nas⁴⁴ do⁶² przedstawiania¹²¹ go⁴² przez⁶⁴ falę monochromatyczną²⁴¹.

C0502 Rubinowicz Wojciech (i in.) Fale elektromagnetyczne i ich niektóre zastosowania Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1963 16
Iod dołu

Ale chciałbym aby⁹ państwo¹⁷² na⁶⁶ podstawie¹⁶¹ naszych²²² rozważań nad⁶⁵ zagadnieniem czym⁴⁵ jest światło¹¹¹ zrozumieli przynajmniej, dlaczego fizyka¹¹¹ jest tak bardzo interesująca. Rzecz¹¹¹ tkwi w⁶⁶ tym⁴⁶, że jest ona zawsze młoda. Odkrywamy bowiem w⁶⁶ fizyce¹⁶¹ coraz to⁸ nowe²⁴² fakty¹⁴² doświadczalne²⁴², powstają nieustannie nowe²¹² koncepcje¹¹² teoretyczne²¹². Zmusza to⁴¹ nas⁴⁴ do⁶² ciągłej²²¹ rewizji¹²¹ naszych²²² poglądów fizycznych²²², a więc do⁶² ich⁴² odmładzania¹²¹

C0503 Rubinowicz Wojciech (i in.) Fale elektromagnetyczne i ich niektóre zastosowania Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1963 46 6

Uzyskuje w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ prawo¹⁴¹ Plancka¹²¹ rozkładu w⁶⁶ widmie. Zjawisko¹¹¹ emisji¹²¹ wymuszonej²²¹ zostało⁵⁷ odkryte²¹¹. Lecz Einstein nigdy nie dowiedział⁵⁰¹ się o⁶⁶ tym⁴⁶, że odkrył zasadę masera¹²¹, bowiem dopiero w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc dziewięćset pięćdziesiątym²⁶¹ piątym²⁶¹ zjawisko¹¹¹ emisji¹²¹ wymuszonej²²¹ zostanie⁵⁷ zastosowane²¹¹ do⁶² wzmacniania¹²¹. Powstanie⁵ elektronika¹¹¹ kwantowa.

C0504 Rubinowicz Wojciech (i in.) Fale elektromagnetyczne i ich niektóre zastosowania Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1963 87 29

Wzorzec¹¹¹ [~] steruje nadajnikiem radiostacji¹²¹ w⁶⁶ Rugby¹⁶¹ [~] nadającym²⁵¹ sygnały¹⁴² czasu w⁶⁶ postaci¹⁶¹ fali¹²¹ o⁶⁶ wzorcowej²⁶¹ częstości¹⁶¹. Wzorzec¹¹¹ pierwotny²¹¹ jest ogromnie skomplikowany²¹¹ i aby⁹ uzyskać możliwie dobrą²⁴¹ izolację atomów od⁶² wzajemnych²²² oddziaływań, używa się⁴¹ w⁶⁶ aparaturze¹⁶¹ tak zwanego²²¹ promienia atomowego²²¹, to⁴¹ znaczy badaniu¹³¹ poddaje się⁴¹ wiązkę możliwie równolegle biegnących²²² atomów.

C0505 zbiorowa Wkład Polaków do nauki PWN 1967 253 5

Asystenci Marii¹²¹ Skłodowskiej-curie¹²¹ Danysz i Wertenstein, przyjechali do⁶² Warszawy¹²¹ latem tysiąc dziewięćset trzynastego²²¹ roku¹²¹, przystępując od razu do⁶² urządzenia¹²¹ zakładu, a w⁶⁶ listopadzie tegoż²²¹ roku¹²¹ przyjeżdża kierowniczką pracowni¹²¹ i kreśli ogólny²⁴¹ plan¹⁴¹ prac badawczych²²². Wtedy też na⁶⁶ publicznym²⁶¹ posiedzeniu¹⁶¹ Towarzystwa¹²¹ Naukowego²²¹ Warszawskiego²²¹, w⁶⁶ dniu¹⁶¹ dwudziestego²²¹ piątego²²¹ listopada, wielka uczona¹¹¹ wygłasza swój²⁴¹ pierwszy²⁴¹ naukowy²⁴¹ odczyt¹⁴¹ po polsku o⁶⁶ radioaktywności¹⁶¹ i ciałach radioaktywnych²⁶².

C0506 zbiorowa Wkład Polaków do nauki PWN 1967 265 10

Innymi słowy do⁶² każdego²²¹ odkrycia¹²¹, znanego²²¹ przed⁶⁵ dwudziestu³⁵ pięciu³⁵ laty, dodać wypada trzy³⁴ nowe²⁴²; na⁶⁴ każdego²⁴¹ z⁶² uczonych¹²², którzy urodzili⁵⁰¹ się i działali od⁶² czasów Demokryta¹²¹, przypada obecnie trzech³² dodatkowych²²²; na⁶⁴ każdą²⁴¹ pracę naukową²⁴¹, ogłoszoną²⁴¹ od⁶² początku¹²¹ badań naukowych²²², ukazały⁵⁰¹ się w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ dwudziestu³² pięciu³² lat trzy³¹ nowe²¹² prace¹¹².

C0507 zbiorowa Wkład Polaków do nauki PWN 1967 271 16

Jako⁶⁴ przykład¹⁴¹ wspomnę fakt¹⁴¹, który²¹¹ chyba jest zupełnie nieznany²¹¹. Emisja neutronów podczas⁶² rozszczepienia¹²¹ uranu — praktycznie najważniejsze²¹¹ chyba zjawisko¹¹¹ dla⁶² wyzwiania¹²¹ energii¹²¹ jądrowej²²¹ — była⁵⁷ odkryta przez⁶⁴ nas⁴⁴ już na⁶⁶ początku¹⁶¹ tysiąc dziewięćset trzydziestego²²¹ dziewiątego²²¹ roku¹²¹, ale ze⁶² względu na⁶⁴ słabość¹⁴¹ źródła¹²¹ musieliśmy powtarzać doświadczenia¹⁴² przez⁶⁴ dwa³⁴ miesiące¹⁴² i wskutek⁶² tego⁴² wyprzedził nas⁴⁴ Joliot.

C0508 zbiorowa Wkład Polaków do nauki PWN 1967 349 26

W⁶⁶ tym²⁶¹ okresie niepewności¹²¹, zniechęcenia¹²¹ i zarysowującej się²²¹ walki¹²¹ Natanson, oczarowany²¹¹ pięknem¹⁵¹ prac Maxwella¹²¹ i Boltzmanna¹²¹, którzy stworzyli nową²⁴¹ statystyczną²⁴¹ metodę badania¹²¹ procesów rozgrywających się²²² w⁶⁶ tłumie atomów, metodą zwaną²⁵¹ mechaniką statystyczną²⁵¹, staje w⁶⁶ szeregach atomistów¹²². Wkrótce wzbogaca Natanson naukę swymi pracami na⁶⁴ temat¹⁴¹ kinetycznej²²¹ teorii¹²¹ w⁶⁶ zastosowaniu¹⁶¹ do⁶² gazów niedoskonałych²²², [&]

C0509 zbiorowa Wkład Polaków do nauki PWN 1967 425 3

Stefan Banach zmarł przedwcześnie w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc dziewięćset czterdziestym²⁶¹ piątym²⁶¹. Jego⁴² imieniem nazwano trzy³⁴ ulice¹⁴²: jedną²⁴¹ we⁶⁶ Wrocławiu, drugą²⁴¹ w⁶⁶ Warszawie¹⁶¹, a trzecią²⁴¹ we⁶⁶ Lwowie. Na⁶⁶ uroczystości¹⁶¹ ku⁶³ uczczeniu¹³¹ pamięci¹²¹ Stefana¹²¹ Banacha¹²¹, która odbyła⁵⁰¹ się w⁶⁶ Warszawie¹⁶¹ w⁶⁴ piętnastym¹⁴¹ jego⁴² śmierci¹²¹, wygłosił przemówienie¹⁴¹ między innymi znakomity²¹¹ matematyk¹¹¹ amerykański²¹¹ profesor¹¹¹ Stone z⁶² Chicago, który²¹¹ rozpoczął je⁴⁴ tymi słowami: [&]

C0510 Thor J. Drugi glob człowieka WP 1963 13 11

Lotami na⁶⁴ Księżyc¹⁴¹ zajmowali⁵⁰¹ się więc do⁶² lat ostatnich²²² przede wszystkim pisarze¹¹² i marzyciele¹¹², a zmiana w⁶⁶ tej²⁶¹ sytuacji¹⁶¹ nastąpiła dopiero bardzo niedawno. Wydaje⁵⁰¹ się, że nasze²¹¹ pokolenie¹¹¹ przeżywa początek¹⁴¹ okresu największych²²² zmian, jakie²¹² kiedykolwiek nastąpiły w⁶⁶ historii¹⁶¹ ludzkości¹²¹. W⁶⁶ ciągu¹⁶¹ bowiem ostatnich²²² pięćdziesięciu³² lat człowiek dźwignął⁵⁰¹ się na⁶⁴ wyżyny¹⁴² nauki¹²¹ i cywilizacji¹²¹, o⁶⁶ jakich²⁶² nie marzyli nawet najśmielsi fanteści.

C0511 Thor J. Drugi glob człowieka WP 1963 33 5

Najbardziej widocznym²⁵¹ elementem powierzchni¹²¹ Księżyca są morza¹¹² (po⁶³ łacinie¹³¹ maria). Te²¹² ciemniejsze²¹² obszary¹¹² powierzchni¹²¹ Księżyca nie mają naturalnie nic⁴⁴ wspólnego²²¹ z⁶⁵ ziemskimi morzami. Są to⁴¹ po prostu wielkie²¹², gładkie²¹² przestrzenie¹¹², które²¹² kiedyś mogły być morzami roztopionej²²¹ lawy¹²¹; prawdopodobnie są to⁴¹ obszary¹¹², które²¹² jeszcze były⁵ w⁶⁶ stanie¹⁶¹ ciekłym²⁶¹, podczas gdy stężała⁵ już reszta powierzchni¹²¹ Księżyca.

C0512 Thor J. Drugi glob człowieka WP 1963 39 12

Jakie²¹² były⁵ jednak początki¹¹² nauki¹²¹, która doprowadziła do⁶² budowy¹²¹ rakiet kosmicznych²²², zdolnych²²² umieszczać na⁶⁶ orbicie¹⁶¹ lub wysyłać w⁶⁴ przestrzeń¹⁴¹ międzyplanetarną²⁴¹ wielotonowe²⁴² pojazdy¹⁴² kosmiczne²⁴²? Wiadomo, że podróże¹¹² poza⁶⁴ atmosferę stały się możliwe²¹² dopiero dzięki⁶³ udoskonaleniu¹³¹ napędu raketowego²²¹. Koncepcja Verne'a¹²¹ wyrzelenia¹²¹ z⁶² Ziemi¹²¹ na⁶⁴ Księżyc¹⁴¹ kabiny¹²¹ z⁶⁵ ludźmi przy⁶⁶ użyciu¹⁶¹ olbrzymiego²²¹ działa¹²¹ była⁵ nierealna.

C0513 Thor J. Drugi glob człowieka WP 1963 153 2

Biernym²⁵¹ materiałem pędnym²⁵¹ czy też materiałem odrzutowym²⁵¹ nazywamy gaz¹⁴¹ lub ciecz¹⁴¹, która nie jest paliwem, a służy jedynie do⁶² odrzutu. Zasada działania¹²¹ silnika wykorzystującego²²¹ bierny²⁴¹ materiał¹⁴¹ pędny²⁴¹ jest taka sama jak⁹ w⁶⁶ przypadku¹⁶¹ silnika na⁶⁴ paliwo¹⁴¹ raketowe²⁴¹. Chodzi po prostu, aby⁹ wylatująca z⁶² dyszy¹²¹ masa miała dostatecznie dużą²⁴¹ prędkość¹⁴¹.

C0514 Thor J. Drugi glob człowieka WP 1963 225 19

W⁶⁶ świetle powyższych²²² danych¹²² trudno przypuszczać, aby na⁶⁶ powierzchni¹⁶¹ Wenus¹²¹ istnieć mogły jakieś²¹² formy¹¹² życia¹²¹ organicznego²²¹, przynajmniej jeśli chodzi o⁶⁴ formy¹⁴² znane²⁴² na⁶⁶ Ziemi¹⁶¹. Niektórzy biologowie utrzymują jednak, iż jakieś²¹² prymitywne²¹² organizmy¹¹² żywe²¹² mogą egzystować w⁶⁶ wysokich²⁶² warstwach atmosfery¹²¹, gdzie temperatura gęstych²²² chmur węglowodorowych²²² wynosi około⁶² — pięćdziesięciu³² stopni Celsjusza¹²¹.

C0515 Sękowski S. W promieniach nadfioletu WP 1963 13 10

Promienie¹¹² nadfioletowe²¹² wabią mianowicie te²⁴² owady¹⁴², tak że wpadają one w⁶⁴ otwór¹⁴¹ silnego²²¹ wentylatora. Sposób¹¹¹ ten²¹¹ dał bardzo dobre²⁴² wyniki¹⁴² przy⁶⁶ tępieniu¹⁶¹ szkodników¹²² bawełny¹²¹ oraz szarańczy¹²¹. Jak⁹ twierdzą⁵ entuzjaści, gdy „polowanie¹¹¹” idzie dobrze, koszt¹⁴¹ energii¹²¹ elektrycznej²²¹ zasilającej²²¹ lampę i wentylator¹⁴¹ pokrywa⁵ z⁶⁵ nawiązką wartość¹⁴¹ nawozu wyprodukowanego²²¹ z⁶² insektów.

C0516 Sękowski S. W promieniach nadfioletu WP 1963 85 12

W⁶⁶ aparatach polskiej²²¹ konstrukcji¹²¹ źródła¹¹² nadfioletu — lampy¹¹² kwarcowe²¹² — chronione²¹² są⁵⁷ przed⁶⁵ kurzem i pyłem w⁶⁴ bardzo pomysłowy²⁴¹ sposób¹⁴¹. Zamiast⁶² normalnie używanego²²¹ jednolitego²²¹ pasa¹²¹, na⁶⁶ którym²⁶¹ rozpostarta jest⁵⁷ substancja naświetlana, zastosowano porowaty²⁴¹ pas¹⁴¹ parciany²⁴¹, przez⁶⁴ który²⁴¹ wentylator¹¹¹ ssie w⁶⁴ dół¹⁴¹ powietrze¹⁴¹ z⁶² komory¹²¹ produkcyjnej²²¹, dzięki⁶³ czemu⁴³ żaden²¹¹ pył¹¹¹ nie unosi⁵⁰¹ się w⁶⁴ górę.

C0517 Burhard P. Wśród mogotów i krokodyli WP 1963 80 17

Do⁶² wnętrza¹²¹ każdej²²¹ jaskini¹²¹ napływają stale⁸ pewne²¹² ilości¹¹² wody¹²¹, przesączającej się²²¹ z⁶² powierzchni¹²¹ szczelinami skał. Woda zawiera rozpuszczony²⁴¹ węglan¹⁴¹ wapnia. W⁶⁶ jaskini¹⁶¹, skutkiem⁶² przepływu powietrza¹²¹, następuje parowanie¹¹¹ wody¹²¹ i krople¹¹² pozostawiają ładunek¹⁴¹ wapienia na⁶⁶ stropie, ścianach i dnie¹⁶¹ w⁶⁶ postaci¹⁶¹ drobnych²²² kryształków węglanu wapnia, zwanego²²¹ także kalcytem¹⁵¹.

C0518 Burhard P. Wśród mogotów i krokodyli WP 1963 144 6

Rodeo¹¹¹, to⁴¹ dawna tradycja pasterska, wielkie²¹² popisy¹¹² zręczności¹²¹. Zjeżdżają na⁶⁴ nie⁴⁴ ganaderos¹¹² z⁶² całej²²¹ okolicy¹²¹ wraz z⁶⁵ rodzinami. Na⁶⁶ placu¹⁶¹, otoczonym²⁶¹ płotem z⁶² grubych²²² bali¹²², odbywa⁵⁰¹ się konkurs¹¹¹ ujeżdżania¹²¹ młodych²²² koni. Potem wpuszcza się⁴¹ do⁶² zagrody¹²¹ co najdłuzsze²⁴² byki¹⁴². Poszczególni ganadero¹¹² starają⁵⁰¹ się bykowi¹³¹ wskoczyć na⁶⁴ grzbiet¹⁴¹ i galopować na⁶⁶ nim⁴⁶, przy⁶⁶ czym⁴⁶ zwycięża ten²¹¹, kto najdłużej nie pozwoli się zrzucić⁵⁰¹ na⁶⁴ ziemię.

C0519 Burhard P. Wśród mogotów i krokodyli WP 1963 207 22

Jednym²⁵¹ z⁶² najsmutniejszych²²² dziedzictw systemu półkolonialnej²²¹ zależności¹²¹ Kuby¹²¹ od⁶² Stanów¹²² Zjednoczonych²²² był właśnie analfabetyzm¹¹¹. Piszę „był”, gdyż w⁶⁶ wyniku¹⁶¹ działania¹²¹ ochotniczych²²² brygad został⁵⁷ już do⁶² dwudziestego²²¹ drugiego²²¹ grudnia tysiąc dziewięćset sześćdziesiątego²²¹ pierwszego²²¹ roku¹²¹ całkowicie zlikwidowany²¹¹. Kuba¹¹¹ jako⁶¹ pierwszy²¹¹ kraj¹¹¹ całej²²¹ zachodniej²²¹ półkuli¹²¹ stała⁵⁰¹ się obszarem wolnym²⁵¹ od⁶² analfabetyzmu. Jest to⁴¹ jedno²¹¹ z⁶² najbardziej imponujących²²² osiągnięć rewolucji¹²¹.

C0520 Burhard P. Wśród mogotów i krokodyli WP 1963 256 10

Muzeum¹¹¹ Speleologiczne²¹¹ w⁶⁶ Hawanie¹⁶¹ należy do⁶² kilku³² placówek tego²²¹ typu na⁶⁶ całym²⁶¹ świecie. Mimo⁶² prostej²²¹ ekspozycji¹²¹, mogłoby zaimponować naukow²⁵¹ wartości kolekcji¹²¹ wszystkim²³² europejskim²³² speleologom. Jest tutaj bogaty²¹¹ zbiór¹¹¹ nacieków kalcytowych²²². Jest wspaniały²¹¹ zestaw¹¹¹ archeologiczny²¹¹ i to⁸ nie tylko z⁶² jaskiń kubańskich²²², lecz i z⁶² Meksyku¹⁴¹, Peru¹²¹ i innych²²² krajów Ameryki¹²¹ Łacińskiej²²¹.

C0521 zbiorowa Wkład Polaków do nauki PWN 1967 444 23

Aby⁹ zdać sprawę ze⁶² znaczenia¹²¹ Banacha¹²¹ dla⁶² nauki¹²¹ w ogóle, a dla⁶² nauki¹²¹ polskiej²²¹ przede wszystkim, trzeba wymienić nazwiska¹⁴² jego⁴² uczniów¹²². Mazur¹¹¹ i Orlicz¹¹¹ są bezpośrednimi uczniami Banacha¹²¹; to⁴¹ oni reprezentują dziś w⁶⁶ Polsce¹⁶¹ teorię operacji¹²¹, a ich⁴² nazwiska¹¹² na⁶⁶ okładce „Studia Mathematica” oznaczają bezpośrednią²⁴¹ kontynuację banachowego²²¹ programu naukowego²²¹, który²¹¹ znalazł wyraz¹⁴¹ widomy²⁴¹ w⁶⁶ tym²⁶¹ piśmie.

C0522 Zoon W. Astronomia dziś i wczoraj PWN 1965 14 14

Sporządzanie¹¹¹ horoskopu było oczywiście sprawą czysto astronomiczną²⁵¹ i najzupełniej „uczciwą²⁵¹” z⁶² dzisiejszego²²¹ punktu widzenia¹²¹, ponieważ chodziło tylko o⁶⁴ możliwie rzetelne²⁴¹ i dokładne²⁴¹ wyznaczenie¹⁴¹ położenia¹²¹ planet i gwiazd w⁶⁶ pewnej²⁶¹ chwili¹⁶¹ i dla⁶² pewnej²²¹ szerokości¹²¹ i długości¹²¹ geograficznej²²¹. Potem przy⁶⁶ tych²⁶² obliczeniach posługiwano⁵⁰¹ się już gotowymi tablicami, obliczonymi na⁶⁴ ileś³⁴ tam⁸ lat na-przód i dającymi możność¹⁴¹ sporządzenia¹²¹ horoskopu dla⁶² każdej²²¹ chwili¹²¹ urodzin bez⁶² uciekania się¹²¹ do⁶² bezpośredniej²²¹ obserwacji¹²¹.

C0523 Zoon W. Astronomia dziś i wczoraj PWN 1965 22 26

Po drugie jeszcze dlatego, że model¹¹¹ geocentryczny²¹¹ byłby ogromnie niewygodny²¹¹ przy⁶⁶ tworzeniu¹⁶¹ dynamiki¹²¹ układu planetarnego²²¹. Niemniej jednak i z⁶² tego²²¹ punktu widzenia¹²¹ teoria geocentryczna nie była⁵ czymś⁴⁵ błędnym²⁵¹. Wiemy dziś, że również dynamika nie wyróżnia żadnych²²² uprzywilejowanych²²² z⁶² przyrodniczego²²¹ punktu widzenia¹²¹ układów odniesienia¹²¹ (wbrew⁶³ temu⁴³, co⁴⁴ twierdził Newton), o⁶⁶ czym⁴⁶ za⁶⁴ chwilę będzie mowa.

C0524 Zoon W. *Astronomia dziś i wczoraj* PWN 1965 52 15

Czy to⁸ oś¹¹¹ obrotu Ziemi¹²¹ przesunęła⁵⁰¹ się o⁶⁴ taki²⁴¹ kąt¹⁴¹, czy też wszystkie²¹² gwiazdy¹¹² w⁶⁶ otoczeniu¹⁶¹ bieguna przesunęły⁵⁰¹ się mniej więcej o⁶⁴ ten²⁴¹ sam²⁴¹ kąt¹⁴¹, w⁶⁶ jednakowym²⁶¹ dla⁶² wszystkich²²² kierunku¹⁶¹? Dotychczas w⁶⁶ takich²⁶² sytuacjach opowiadaliśmy⁵⁰¹ się zawsze po⁶⁶ stronie¹⁶¹ pierwszej²⁶¹ z⁶² wymienionych²²² alternatyw, traktowaliśmy bowiem ruch¹⁴¹ gwiazd jako⁶⁴ coś⁴⁴ chaotycznego²²¹, co⁴¹ — jak⁹ się⁴¹ to⁸ popularnie mówi — „średnio” daje zero¹⁴¹. Tymczasem badania¹¹² lat ostatnich²²² nie wykluczają drugiej²²¹ alternatywy¹²¹.

C0525 Krzywicka-Adamowicz H. *Meksyk* WP 1963 21 9

Podążając śladami Kolumba¹²¹ Hiszpanie¹¹² dotarli do⁶² Antyli¹²². Zajęli Haiti¹⁴¹, którą²⁴¹ w⁶⁶ tym²⁶¹ czasie nazwano Hispaniolą¹⁵¹ oraz Kubę. Ta ostatnia stała⁵⁰¹ się główną²⁵¹ bazą wypadową²⁵¹ do⁶² dalszych²²² zamierzonych²²² czy też przypadkowych²²² wypraw¹²² na⁶⁴ kontynent¹⁴¹ Ameryki¹²¹ Środkowej²²¹. W⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc pięćset dwunastym²⁶¹ huragan¹¹¹ zagnał na⁶⁴ Jukatan¹⁴¹ flotyllę złożoną²⁴¹ z⁶² kilku³² statków, które²¹² zatonięły.

C0526 Krzywicka-Adamowicz H. *Meksyk* WP 1963 64 15

Samo²¹¹ miasto¹¹¹ Meksyk¹¹¹ ma tyle³⁴ samochodów osobowych²²², co⁹ cała Polska¹¹¹. Auto¹¹¹ nie jest tutaj luksem. Ze⁶² względu na⁶⁴ rozległość¹⁴¹ stolicy¹²¹ posiadanie¹¹¹ go⁴² jest koniecznością, bo na⁶⁴ przykład¹⁴¹ główna arteria Avenida de los Insurgentes (Aleja Powstańców¹²²) ma dwadzieścia³⁴ osiem³⁴ kilometrów długości¹²¹. Najsłabszy²¹¹ urzędnik¹¹¹ żyjący²¹¹ z⁶⁵ ołówkiem w⁶⁶ ręku od⁶² pierwszego²²¹ do⁶² pierwszego²²¹ oszczędzi raczej na⁶⁶ czym⁴⁶ innym²⁶¹, a kupi samochód¹⁴¹. Miarą zamożności¹²¹ nie jest więc sam²¹¹ fakt¹¹¹ posiadania¹²¹ auta¹²¹, lecz jego⁴² marka¹¹¹ i model¹¹¹.

C0527 Krzywicka-Adamowicz H. *Meksyk* WP 1963 70 19

Nazajutrz gazety¹¹² doniosły⁵, że epicentrum¹¹¹ znajdowało⁵⁰¹ się na⁶⁶ dnie¹⁶¹ Pacyfiku¹²¹ w⁶⁶ odległości¹⁶¹ pięćset kilometrów w⁶⁶ linii¹⁶¹ prostej²⁶¹ od⁶² stolicy¹²¹, że Acapulco przeżyło trzęsienie¹⁴¹ ziemi¹²¹ o⁶⁶ sile¹⁶¹ dziesięciu³² stopni, a w⁶⁶ morzu¹⁶¹ przypuszczalnie powstał nowy²¹¹ wulkan¹¹¹. W⁶⁶ ciągu¹⁶¹ następnego²²¹ tygodnia jeszcze od⁶² czasu do⁶² czasu lekko nami potrzęsało; sejsmografy¹¹² zanotowały przeszło⁸ sto³⁴ wstrząsów.

C0528 Krzywicka-Adamowicz H. *Meksyk* WP 1963 94 22

W⁶⁶ kronikach Quauhtinchán mówi się⁴¹ o⁶⁶ dwudziestu³⁶ miastach założonych²⁶² przez⁶⁴ Tolteków¹⁴², wymieniając nawet ich⁴² nazwy¹⁴², rozrzuconych²⁶² na⁶⁶ rozległym²⁶¹ obszarze od⁶² wybrzeży¹²² Zatoki¹²¹ Meksykańskiej²²¹, przez⁶⁴ południową²⁴¹ część¹⁴¹ stanu Puebla aż do⁶² Tabasco. Mówią one jednak o⁶⁶ wielkiej²⁶¹ emigracji¹⁶¹ Tolteków¹²², którzy z⁶² niewiadomych²²² powodów musieli opuścić swą²⁴¹ stolicę. Lecz gdzie ona się znajdowała⁵⁰¹?

C0529 Krzywicka-Adamowicz H. *Meksyk* WP 1963 126 1

Rozległa²¹¹ dolina meksykańska Valle de México w⁶⁶ znacznej²⁶¹ swej²⁶¹ części¹⁶¹ leży na⁶⁶ dnie¹⁶¹ dziś niemal całkowicie już wyschniętego²²¹ jeziora¹²¹ Texcoco. Klimat¹⁴¹ ma górski²⁴¹, umiarkowany²⁴¹, który²¹¹ we⁶⁶ wszystkich²⁶² przewodnikach określany²¹¹ jest⁵⁷ mianem „wiecznej²²¹ wiosny¹²¹”. Ponieważ jednak nie ma nic⁴¹ wiecznego²²¹ pod⁶⁵ słońcem, więc i tutaj w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ rzekomej²²¹ nieustannej²²¹ wiosny¹²¹ bywają okresy¹¹² potwornej²²¹ suszy¹²¹ i upałów, w⁶⁶ czasie zaś pory¹²¹ przeddeszczowej²²¹ wiatr¹¹¹ niesie tumany¹⁴² mialkiego²²¹, rudego²²¹ pyłu, który²¹¹ wdziera⁵⁰¹ się do⁶² oczu, uszu i dróg oddechowych²²², powodując stany¹⁴² zapalne²⁴² śluzówek.

C0530 Krzywicka-Adamowicz H. *Meksyk* WP 1963 226 6

Dla⁶² Meksyku¹²¹ woda — to⁴¹ życie¹¹¹. Nic⁴¹ więc dziwnego²²¹, że obok⁶² stworzonego²²¹ specjalnie Ministerstwa¹²¹ Gospodarki¹²¹ Wodnej²²¹ prosi ludzkie na⁶⁴ własną²⁴¹ rękę wciągają do⁶² współpracy¹²¹ w⁶⁶ tej²⁶¹ dziedzinie¹⁶¹ wszystkich²⁴², których²⁴² uważają za⁶⁴ kompetentnych²⁴². Należą do⁶² nich⁴² różni²¹² święci¹¹², a przede wszystkim madonny¹¹². Właśnie jedna²¹¹ pochodząca z⁶² Totolan, wyspecjalizowała⁵⁰¹ się w⁶⁶ sprowadzaniu¹⁶¹ deszczu¹²¹. Wystarczało obnieść jej⁴² figurę w⁶⁶ procesji¹⁶¹, a wkrótce zaczynało padać.

C0531 Krzywicka-Adamowicz H. *Meksyk* WP 1963 214 5

Guanajuato powstało ze⁶² srebra¹²¹ i dla⁶² srebra¹²¹. Osiedli²¹² tu Otomi¹¹² nie darmo nazwali je⁴⁴ Mo-ot-ti, czyli „miejsce¹¹¹ metali¹²²”. Żył¹¹¹ srebra¹²¹, zwana Veta Madre, najstarsza i największa ze⁶² wszystkich²²² żył¹²², przeszła⁵ do⁶² historii¹²¹, a wspaniałe²¹¹ kościół¹¹¹ La Valencia, wznoszący się²¹¹ na⁶⁶ pobliskim²⁶¹ wzgórzu¹⁶¹, powstał również dzięki⁶³ srebru i to⁸ w⁶⁶ dodatku¹⁶¹ kradzionemu z⁶² kopalni¹²¹ o⁶⁶ tejże²⁶¹ nazwie¹⁶¹.

C0532 Pagaczewski S. Dzień dobry Kaukazie WP 1963 42 12

W⁶⁶ podszyciu¹⁶¹ lasu występują ciekawe²¹² rośliny¹¹² strefy¹²¹ leśno-stepowej²²¹. Należy bowiem pamiętać, że w⁶⁶ okolicy¹⁶¹ Kijowa przebiega klimatyczna i pejzażowa granica między⁶⁵ Północą a Południem. Poleski²¹¹ typ¹¹¹ krajobrazu pochodzi prawie⁸ pod⁶⁴ sam²⁴¹ Kijów¹⁴¹, granicząc z⁶⁵ krajobrazem leśno-stepowym²⁵¹. Północne²¹² piaski¹¹² pochodzenia¹²¹ lodowcowego²²¹ graniczą tu z⁶⁵ urodzajnymi lessami, lasy¹¹² szpilkowe²¹² z⁶⁵ liściastymi.

C0533 Pagaczewski S. Dzień dobry Kaukazie WP 1963 84 24

Granica zachodnia biegnie grzbietem stanowiącym dział¹⁴¹ wodny²⁴¹ między⁶⁵ zlewiskami Teberdy¹²¹ i rzeki¹²¹ Aksaut. Wznoszą⁵⁰¹ się tu takie²¹² wierzchołki¹¹², jak⁹ Sunachet (trzy³¹ tysiące¹¹² metrów), Sułachat (trzy³¹ tysiące¹¹² czterysta³¹ trzydzieści³¹ dziewięć³¹ metrów), Sieminow-baszi (trzy³¹ tysiące¹¹² sześćset³¹ osiem³¹ metrów), Chutyj-baszi (trzy³¹ tysiące¹¹² trzysta³¹ pięć³¹ metrów), Duża²¹¹ Marka¹¹¹ (trzy³¹ tysiące¹¹² siedemset³¹ sześćdziesiąt³¹ osiem³¹ metrów), Baduk-baszi (trzy³¹ tysiące¹¹² pięćset³¹ trzydzieści³¹ pięć³¹ metrów), Chadżibej-baszi (trzy³¹ tysiące¹¹² siedemset³¹ dwadzieścia³¹ osiem³¹ metrów) i tym²³² podobne²¹².

C0534 Pagaczewski S. Dzień dobry Kaukazie WP 1963 131 17

Droga¹¹¹ jest wąska, ale dobrze utrzymana, suniemy więc szybko i wkrótce przejeżdżamy przez⁶⁴ most¹⁴¹ na⁶⁶ Sakenie¹⁶¹, lewobrzeżnym²⁶¹ dopływie¹⁶¹ Gwandry¹²¹. Oto wieś¹¹¹ Marcchena-Gencwiszi. Tu, z⁶² połączenia¹²¹ Sakeni¹²¹ i Gwandry¹²¹ powstaje Kodor¹¹¹, zwany²¹¹ po gruzińsku kodori. Jeszcze jeden²¹¹ most¹¹¹ — już na⁶⁶ nowej²⁶¹ rzece¹⁶¹ — i zaczynamy podróż¹⁴¹ z⁶⁵ biegiem Kodoru¹²¹.

C0535 Prószyński J. Selemat hari Indonesia WP 1963 59 15

Są to⁴¹ korzenie¹¹², rozwijające się²¹² u⁶² nasady¹²¹ pni, często nawet w⁶⁶ dość znacznej²⁶¹ wysokości¹⁶¹ od⁶² ziemi¹²¹, które²¹² nie odchodzą od⁶² środkowego²²¹ pędu jako⁶¹ okrągłe²¹², boczne²¹² wypustki¹¹², lecz łączą⁵⁰¹ się z⁶⁵ pniem i wysterczają z⁶² niego⁴² jakby deski¹¹² jednym²⁵¹ brzegiem do⁶² niego⁴² przyrosłe²¹². W⁶⁶ alei¹⁶¹ kanariowej²⁶¹ wszystkie²¹² drzewa¹¹² mają te²⁴² boczne²⁴² podpory¹⁴² niezbyt silnie rozwinięte²⁴², [&]

C0536 Prószyński J. Selemat hari Indonesia WP 1963 67 12

Obok⁶² dużych²²² drzewiastych²²² okazów na⁶⁶ cienistych²⁶² drzewach rozrastają⁵⁰¹ się dumnie paprocie¹¹² nadzwyczajne²¹², osadzające się²¹² na⁶⁶ pniach lub gałęziach innych²²² roślin. Wspaniale wygląda *Asplenium nidus avis*, jedna z⁶² najpiękniejszych²²² roślin nadzwyczajnych²²². Osadza⁵⁰¹ się ona na⁶⁶ załomkach kory¹²¹ lub na⁶⁶ gałęziach, zrazu rosnąc jako⁶¹ mały²¹¹ krzaczek¹¹¹, o⁶⁶ liściach taśmowatych²⁶², jakby długie²¹², płaskie²¹² a całobrzegie²¹² języki¹¹², ostro kończące się²¹².

C0537 Prószyński J. Selemat hari Indonesia WP 1963 90 17

Można⁵⁴ by zauważyć, że wobec⁶² tego⁴² mamy⁵ w⁶⁶ Indonezji¹⁶¹ do⁶² czynienia z⁶⁵ przenikaniem i mieszaniem się dwóch³² faun¹²² — orientalnej²²¹ i australijskiej²²¹. Ale skąd wobec⁶² tego⁴² duża różnica między⁶⁵ Wielkimi Wyspami Sundajskimi²⁵² (Sumatra, Kalimantan, Jawa¹¹¹, i okoliczne²¹² wyspy¹¹²) z⁶² jednej²²¹ strony¹²¹, a Sulawesi, Molukami i Małymi Wyspami Sundajskimi²⁵² z⁶² drugiej²²¹?

C0538 Wierzbiccy A. i P. Praktyczna stylistyka Wiedza Powszechna 1967 113 brak

W⁶⁶ języku¹⁶¹ pisanym²⁶¹ często zależy nam na⁶⁶ tym⁴⁶, żeby ująć cały²⁴¹ szereg¹⁴¹ informacji¹²² w⁶⁴ jedną²⁴¹ całość¹⁴¹, w⁶⁴ jedno²⁴¹ zdanie¹⁴¹ złożone²⁴¹ — po⁶⁴ to⁴⁴, aby⁹ uwypatnić różnorodne²⁴² związki¹⁴² logiczne²⁴² zachodzące²⁴² między⁶⁵ informacjami. Jeśli zdanie¹¹¹ takie²¹¹ ma być zrozumiałe²¹¹ dla⁶² czytelnika¹²¹, nie może⁵ ono być nieskończenie⁸ długie²¹¹, ani skomplikowane²¹¹. Wariant¹¹¹ z⁶⁵ rzeczownikiem odczasownikowym²⁵¹ jest na ogół wariantem znacznie krótszym²⁵¹, przejrzystszy²⁵¹, wygodniejszy²⁵¹.

C0539 Prószyński J. Selemat hari Indonesia WP 1963 157 27

„Miasto¹¹¹” Gilimanuk składało⁵⁰¹ się z⁶² kilkudziesięciu³² chat rozciągniętych²²² wzdłuż⁶² wyasfaltowanej²²¹ na⁶⁶ tym²⁶¹ „śródmiejskim²⁶¹” odcinku szosy¹²¹. Dalej za⁶⁵ niewielkimi półkami uprawnymi i równie⁸ niewielkimi płacami pastwisk ciągnęła⁵⁰¹ się zwarta ściana namorzyn¹²², porastających²²² błotniste²⁴² brzegi¹⁴² zatoki¹²¹ po⁶⁶ drugiej²⁶¹ stronie¹⁶¹ wąskiego²²¹ półwyspu, na⁶⁶ którym²⁶¹ leżało Gilimanuk.

C0540 Prószyński J. Selemat hari Indonesia WP 1963 201? 23

Jak⁹ to⁴¹ często w⁶⁶ historii¹⁶¹ bywało, inny²¹¹ lud¹¹¹ zmusił te²⁴² plemiona¹⁴² do⁶² opuszczenia¹²¹ Junnanu¹²¹ i do⁶² wędrówki¹²¹ na⁶⁴ południe¹⁴¹. Wyparte²¹² aż na⁶⁴ tereny¹⁴² Półwyspu Indochińskiego²²¹, osiedliły⁵⁰¹ się nad⁶⁵ brzegami morza¹²¹ i opanowawszy sztukę żeglarską²⁴¹, po⁶⁶ upływie¹⁶¹ kilkuset³² lat, gdzieś pomiędzy⁶⁵ dwa tysiące pięćsetnym²⁵¹ a tysiąc pięćsetnym²⁵¹ rokiem przed⁶⁵ naszą²⁵¹ erą rozpoczęły penetrację wysp okolicznych²²² archipelagów, [&]

C0541 Prószyński J. Selemat hari Indonesia WP 1963 203 15

Bębny¹¹² wysokości¹²¹ około⁸ jednego²²¹ metra¹²¹ i te²²¹ mniej więcej średnicy¹²¹ były⁵⁷ wyrabiane²¹² początkowo w⁶⁶ północnym²⁶¹ Wietnamie i dalej rozprowadzane²¹². Znajdowano je⁴⁴ w⁶⁶ południowych²⁶² Chinach, Laosie, Sjamie, Kambodży¹⁶¹, na⁶⁶ Filipinach oraz na⁶⁶ wyspach Archipelagu¹²¹ Malajskiego²²¹. Kształt¹¹¹ bębnów (a było ich⁴² kilka³¹ typów) był niezwykle piękny²¹¹, a rysunek¹¹¹ i ornamentacja niezwykle kunsztowne²¹².

C0542 Prószyński J. Selemat hari Indonesia WP 1963 213 1

Taniec¹¹¹ błagalny²¹¹, taniec¹¹¹ dworski²¹¹ wykonywany²¹¹ podczas⁶² pogrzebu króla¹²¹, wszystkie²¹² są do⁶² siebie⁴² podobne²¹² i wszystkie²¹² oparte²¹² na⁶⁶ takiej²⁶¹ samej²⁶¹ grze¹⁶¹ palców, oczu i rąk. Teraz jednak widzimy przykład¹⁴¹ tańca artystycznego²²¹ ułożonego²²¹ kilkadziesiąt³⁴ lat temu⁸ przez⁶⁴ zawodowych²⁴² tancerzy¹⁴². Taniec¹¹¹ nazywa⁵⁰¹ się tari kupu-kupu, co⁴¹ znaczy taniec¹¹¹ motyli¹²¹.

C0543 Srzednicki Z. Afganistan WP 1963 53 16

Religijność¹¹¹ ludności¹²¹ zapewnia też każdemu nędzarzowi jakiś²⁴¹ przydziewek¹⁴¹. Oczywiście, jest to⁴¹ tradycyjna „klapa bezpieczeństwa¹²¹” ustroju¹²¹ feudalnego²²¹ państw muzułmańskich²²². Bez⁶² udziału skarbcza władców¹²² czy skarbu państwa¹²¹ przez⁶⁴ wprowadzenie¹⁴¹ takiego²²¹ „podatku¹²¹” zabezpieczono⁵⁰¹ się przed⁶⁵ ewentualnymi rozruchami mogącymi wybuchnąć na⁶⁶ tle głodu i nędzy¹²¹. Czasem⁸ zdarza⁵⁰¹ się, że żebrak¹¹¹ zaczyna traktować jałmużnę jako⁶⁴ źródło¹⁴¹ lekkiego²²¹ zarobku¹²¹.

C0544 Srzednicki Z. Afganistan WP 1963 86 13

Bardzo ważna rola przypada w⁶⁶ Afganistanie osłom i mułom¹³², których²²² pogłowie¹¹¹ dochodzi do⁶² jednego²²¹ miliona sztuk. Zwierzaki¹¹² te²¹² pełnią⁵ nie tylko rolę najważniejszego²²¹ środka transportowego²²¹, ale są też najczęstszym²⁵¹ środkiem komunikacyjnym²⁵¹. Osła¹²¹ — har — jako⁶² zwierzęcia pociągowego²²¹ nie spotyka się⁴¹ w⁶⁶ Afganistanie nigdzie ani w⁶⁶ arbie¹⁶¹, dwukołowym²⁶¹ wozie, ani też zaprzęgniętego²²¹ do⁶² sochy¹²¹ czy brony¹²¹.

C0545 Srzednicki Z. Afganistan WP 1963 104 14

W⁶⁶ policji¹⁶¹ i żandarmerii¹⁶¹ pracuje około⁸ piętnaście³¹ tysięcy ludzi¹²², co⁴¹ stanowi⁵ nieco powyżej⁸ zero¹⁴¹ jedną²⁴¹ dziesiątą¹⁴¹ procenta ludności¹²¹, trochę więcej niż⁹ w⁶⁶ przemyśle. Urzędników¹²² w⁶⁶ Afganistanie jest około⁸ siedemdziesiąt³¹ tysięcy, to⁴¹ znaczy powyżej⁸ zero¹⁴¹ pięć³⁴ dziesiątych¹²² procenta. Trudno natomiast odpowiedzieć, jaki²⁴¹ procent¹⁴¹ ludności¹²¹ stanowią ludzie z⁶⁵ wyższym²⁵¹ lub średnim²⁵¹ wykształceniem, żyjący²¹² z⁶² wolnych²²² zawodów.

C0546 Srzednicki Z. Afganistan WP 1963 114 12

Afganistan¹¹¹ wskutek⁶² swego²²¹ położenia¹²¹ geograficznego²²¹ był zawsze oddalony²¹¹ od⁶² cywilizacji¹²¹ europejskiej²²¹. Zaborcza polityka¹¹¹ Wielkiej²²¹ Brytanii¹²¹ w⁶⁶ drugiej²⁶¹ połowie¹⁶¹ dziewiętnastego²²¹ wieku¹²¹ izolację tę pogłębiła. Pierwsze²⁴² kroki¹⁴² na⁶⁶ drodze¹⁶¹ unowocześnienia¹²¹ gospodarczego²²¹ zaczął Afganistan¹¹¹ po⁶⁶ pierwszej²⁶¹ wojnie¹⁶¹ światowej²⁶¹, po⁶⁶ obaleniu¹⁶¹ wpływów brytyjskich²²². Nie istniał jednak wówczas wyraźny²¹¹ kierunek¹¹¹, skąd Afganistan¹¹¹ miał czerpać wzory¹⁴² dla⁶² organizacji¹²¹ rolnictwa¹²¹, [&]

C0547 Dąbrowski J. Nauka i fantazja NK 1967 273 31

Stanowi⁵ więc dowód¹⁴¹, że taki²⁴¹ pojazd¹⁴¹ można zbudować i że nie jest to⁴¹ znowu aż tak kosztowne²¹¹. Założeniem konstruktora¹²¹ było stworzenie¹¹¹ konstrukcji¹²¹, która mogłaby uprościć pracę w⁶⁶ terenie trudnym²⁶¹, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ przy⁶⁶ melioracjach na⁶⁶ terenie podmokłym²⁶¹, przy⁶⁶ rozsiewaniu¹⁶¹ nawozów, a także służyć jako⁶¹ „latające²¹² nosze¹¹²” w⁶⁶ służbie¹⁶¹ sanitarnej²⁶¹.

C0548 Srzednicki Z. Afganistan WP 1963 221 24

Laboratorium¹¹¹ urządzone²¹¹ jest⁵⁷ z⁶⁵ pewną²⁵¹ dbałością i sensem. Zespół¹¹¹ pracowników¹²² wprowadzony²¹¹ jest⁵⁷ nawet nieźle w⁶⁴ zagadnienia¹⁴². Posiadają wcale dobrze skompletowane²⁴² kolekcje¹⁴² szkodników¹²² i porażonych²²² chorobami roślin. Brak⁵ im⁴³ tylko jednego⁴² — fanatycznego²²¹ zapachu Nurol Haka¹²¹, mego²²¹ znajomego¹²¹ z⁶² Baghlan. Dlatego laboratorium¹¹¹ ma przed⁶⁵ sobą przyszłość¹⁴¹, ale dziś jego⁴² wartość¹⁴¹ jest jeszcze daleka od⁶² oczekiwanej²²¹ przeze⁶⁴ mnie⁴⁴.

C0549 Srzednicki Z. Afganistan WP 1963 249 24

Następnego²²¹ dnia jedziemy w⁶⁴ inną²⁴¹ stronę — do⁶² podmiejskiego²²¹ rejonu Guzara, położonego²²¹ na⁶⁴ południe¹⁴¹ od⁶² Heratu¹²¹. Przejeżdżamy most¹⁴¹ na⁶⁶ Hari-rud i skręcamy na⁶⁴ wschód¹⁴¹. W⁶⁶ odległości¹⁶¹ jakichś²²² dziesięciu³² kilometrów od⁶² Heratu¹²¹ leży miejscowość¹¹¹ Urdubagh. Jest tu około⁸ pięćset³¹ dżeribów¹²² gruntów ornych²²² całkowicie nawadnianych²²², leżących²²² na⁶⁶ rozległej²⁶¹ płaszczynie¹⁶¹.

C0550 Szrednicki Z. Afganistan WP 1963 298 26

Są zresztą nieliczne²¹² małżeństwa¹¹² afgańskie²¹², najczęściej w⁶⁶ sferach dyplomacji¹²¹ lub nielicznych²²² tu naukowców¹²², w⁶⁶ których²⁶² kobieta bierze żywszy²⁴¹ udział¹⁴¹ w⁶⁶ życiu¹⁶¹ towarzyskim²⁶¹. Pani¹¹¹ taka przyjeżdża do⁶² zaprzyjaźnionego²²¹ domu¹²¹ europejskiego²²¹ w⁶⁶ czadze¹⁶¹, po⁶⁶ czym⁴⁶ czadrę¹⁴¹ zdejmuję i zostawia w⁶⁶ przedpokoju¹⁶¹. Do⁶² salonu wchodzi w⁶⁶ modelowej²⁶¹ toalecie¹⁶¹, z⁶⁵ modną²⁵¹ fryzurą niekiedy pani¹¹¹ gra⁵ w⁶⁴ brydża¹⁴¹ czasem⁸ tańczy.

C0551 Zajdler L. Atlantyda WP 1963 9 19

Atlantyda¹¹¹ została⁵⁷ tu wyobrażona jako⁶¹ „wyspa na⁶⁶ Oceanie Atlantyckim²⁶¹”, zgodnie z⁶⁵ relacją Platona¹²¹. O⁶⁶ innych²⁶² teoriach, umiejscawiających²⁶² Atlantyde na⁶⁶ istniejących²⁶² po dziś wyspach lub lądach tak na⁶⁶ jednej²⁶¹, jak⁹ i na⁶⁶ drugiej²⁶¹ półkuli¹⁶¹, wspomniano tylko okolicznościowo. Pominięto całkowicie materiały¹⁴² i wnioski¹⁴² dostarczane²⁴² przez⁶⁴ okultystów¹⁴² i teozofów¹⁴² z⁶⁵ Heleną Bławacką¹⁵¹ i Scott-Elliottem na⁶⁶ czele¹⁶¹.

C0552 Zajdler L. Atlantyda WP 1963 12 12

Czasy¹¹², w⁶⁶ których²⁶² żył⁵ Platon, to⁴¹ okres¹¹¹ walk o⁶⁴ hegemonię i zmierzchu¹²¹ niepodległości¹²¹ rozdrobnionych²²² państw greckich²²². Wojna peloponeska wybuchnęła na⁶⁴ cztery³⁴ lata¹⁴² przed⁶⁵ urodzeniem Platona¹²¹ i zakończyła⁵⁰¹ się zdobyciem Aten przez⁶⁴ wojska¹⁴² Sparty¹²¹ w⁶⁶ roku¹⁶¹ czterysta czwartym²⁶¹. Zburzono fortyfikacje¹⁴², obalono dotychczasowy²⁴¹ ustrój¹⁴¹ demokratyczny²⁴¹ i ustanowiono „radę trzydziestu³² mężów¹²²”, złożoną²⁴¹ z⁶² przedstawicieli¹²² arystokracji¹²¹.

C0553 Zajdler L. Atlantyda WP 1963 76 24

Niektórzy identyfikują go⁴⁴ z⁶⁵ Deukalionem¹⁵¹. O⁶⁶ córce¹⁶¹ Foroneusza¹²¹, Niobe, wiemy stosunkowo niewiele⁸. Za⁶⁴ to⁴⁴ jej⁴² imię¹¹¹ jest wiele⁸ mówiące²¹¹. Niobe znaczy „Śnieżna”. A więc postać¹¹¹ z⁶² epoki¹²¹ lodowej²²¹, z⁶² epoki¹²¹ przed⁶⁵ zmianą klimatu spowodowaną²⁵¹ „porwaniem Księżyca” lub zderzeniem z⁶⁵ jakimś²⁵¹ ciałem niebieskim²⁵¹, jak⁹ to⁴⁴ chcą widzieć zwolennicy kosmicznej²²¹ katastrofy¹²¹ Atlantydy¹²¹.

C0554 Zajdler L. Atlantyda WP 1963 224 30

Ciekawych²²² odkryć¹²² dokonał w⁶⁶ tej²⁶¹ dziedzinie¹⁶¹ uczony¹¹¹ francuski²¹¹ Marcel Homet, były²¹¹ profesor uniwersytetu w⁶⁶ Algierze¹⁶¹, obecnie przebywający²¹¹ w⁶⁶ Brazylii¹⁶¹. Przed⁶⁵ kilku³⁵ laty stanął on na⁶⁶ czele¹⁶¹ ekspedycji¹²¹ dla⁶² zbadania¹²¹ pogranicza¹²¹ Brazylii¹²¹, Wenezueli¹²¹ i Gujany¹²¹, obszaru oznaczonego²²¹ dotąd na⁶⁶ mapach jako⁶¹ „nie zbadane²¹² tereny¹¹² leśne²¹²”. Obszar¹¹¹ ten²¹¹ zamieszkiwany²¹¹ jest⁵⁷ przez⁶⁴ Indian¹⁴², których²⁴² śmiało można zaliczyć do⁶² „dzikich²²²”.

C0555 Zajdler L. Atlantyda WP 1963 233 17

Uczeni¹¹² od dawna biedzą⁵⁰¹ się nad⁶⁵ próbami zaszeregowania¹²¹ języka Basków¹²² do⁶² którejś²²¹ z⁶² grup językowych²²². Najczęściej jednak zalicza się⁴¹ go⁴⁴ do⁶² grupy¹²¹ „języków odrębnych²²²” lub „izolowanych²²²”, tym²⁵¹ samym⁴⁵ przyznając, że nie można go⁴⁴ do⁶² żadnej²²¹ grupy¹²¹ zaliczyć. Były⁵ jednak próby¹¹² zaliczania¹²¹ go⁴² do⁶² grupy¹²¹ języków kaukaskich²²² ze⁶⁶ względu na⁶⁴ rzekome²⁴¹ podobieństwo¹⁴¹ do⁶² języka gruzińskiego²²¹.

C0556 Zajdler L. Atlantyda WP 1963 244 17

O⁶⁶ stosunkowo wysokiej²⁶¹ kulturze¹⁶¹ Guanców¹²² i jej⁴² odrębności¹²¹ świadczą ich⁴² zwyczaje¹¹² i prawa¹¹². Jedną²⁵¹ z⁶² ciekawszych²²² osobliwości¹²² była⁵ kara¹¹¹ za⁶⁴ zabójstwo¹⁴¹, szczególnie gdy dokonane²¹¹ było⁵⁷ podstępnie i skrycie⁸. Zamiast skazać przestępcę na⁶⁴ śmierć¹⁴¹, wyrok¹⁴¹ wykonywano na⁶⁶ kimś⁴⁶ mu bliskim²⁶¹ — żonie¹⁶¹, ojcu¹⁶¹, synu¹⁶¹. Uważano słusznie, że utrata kogoś⁴² najdroższego²²¹, a zarazem niewinnego²²¹ jest większą²⁵¹ karą¹⁵¹ dla⁶² przestępcy¹²¹ niż⁹ pozbawienie¹¹¹ go⁴² własnego²²¹ życia¹²¹.

C0557 Zajdler L. Atlantyda WP 1963 252 3

Nie oznacza ono, że przykładamy do⁶² tej²²¹ daty¹²¹ jakieś²⁴¹ większe²⁴¹ znaczenie¹⁴¹ niż⁹ do⁶² określonej²²¹ na⁶⁶ innej²⁶¹ drodze¹⁶¹, nie przeprowadzamy tu żadnej²²¹ analizy¹²¹ wiarygodności¹²¹ relacji¹²¹ Platona¹²¹, podanej²²¹ w⁶⁶ tym²⁶¹ miejscu¹⁶¹ (Platon wymienia⁵ datę jeszcze gdzie indziej). Jest to⁴¹ jedynie ocena prostego²²¹ działania¹²¹ arytmetycznego²²¹ na⁶⁶ dwóch³⁶ liczbach podanych²⁶² w⁶⁶ przybliżeniu¹⁶¹.

C0558 Zajdler L. Atlantyda WP 1963 263 10

Błąd¹⁴¹ ten²⁴¹ zauważyli astronomowie i na⁶⁴ wniosek¹⁴¹ dyrektora¹²¹ Obserwatorium¹²¹ Paryskiego²²¹, Cassiniego¹²¹, przyjęto już w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc siedemset czterdziestym²⁶¹, że rok¹⁴¹ poprzedzający²⁴¹ „pierwszy²⁴¹ po⁶⁶ narodzeniu¹⁶¹ Chrystusa¹²¹” uważa się⁴¹ za⁶⁴ „zerowy²⁴¹”. Pociągnęło to⁴¹ za⁶⁵ sobą zmianę numeracji¹²¹ lat przed⁶⁵ naszą²⁵¹ erą. Aby⁹ nie było nieporozumień, oba³⁴ sposoby¹⁴² rachuby¹²¹ lat odróżnia się⁴¹ innym²⁵¹ oznaczeniem.

C0559 Zajdler L. Atlantyda WP 1963 282 22

Krążyła ona — zdaniem Mucka¹²¹ — od⁶² wieków dokoła⁶² Słońca¹²¹ po⁶⁶ bardzo wydłużonej²⁶¹ orbicie¹⁶¹ eliptycznej²⁶¹, zbliżając⁵⁰¹ się w⁶⁶ swym²⁶¹ punkcie przysłonecznym²⁶¹ do⁶² Słońca¹²¹ na⁶⁴ odległość¹⁴¹ mniejszą²⁴¹ niż⁹ planeta Merkury¹¹¹. Jak⁹ wiadomo, pewna część¹¹¹ planetoid¹²² istotnie obiega Słońce¹⁴¹ po⁶⁶ podobnych²⁶² orbitach, założenie¹¹¹ Mucka¹²¹ w⁶⁶ niczym⁴⁶ więc nie uchybia astronomii¹³¹.

C0560 Zajdler L. Atlantyda WP 1963 307 27

Wspomniane²¹² na⁶⁶ początku¹⁶¹ rozdziału teorie¹¹² końca ostatniej²²¹ i poprzednich²²² epok lodowych²²² zakładają, że zmiany¹¹² klimatu następowały powoli, w⁶⁴ miarę narastania¹²¹ przyczyn, które²¹² je⁴⁴ powodowały. Poglądowi¹³¹ temu²³¹ wyraźnie przeczy, jeśli chodzi o⁶⁴ koniec¹⁴¹ ostatniego²²¹ zlodowacenia¹²¹, wielkie²¹¹ cmentarzysko¹¹¹ mamutów w⁶⁶ północno-wschodniej²⁶¹ Syberii¹⁶¹. Świadczy ono, że śmierć¹¹¹ przedpotopowych²²² olbrzymów nastąpiła nagle.

C0561 Zajdler L. Atlantyda WP 1963 356 9

Bo oto zjawilo⁵⁰¹ się nowe²¹¹ ciało¹¹¹ niebieskie²¹¹ w pobliżu Ziemi¹²¹. Była⁵ to⁴¹ planeta Luna, większa od⁶² niedawnego²²¹ towarzysza¹²¹ Ziemi¹²¹, ale mniejsza od⁶² Ziemi¹²¹. A ponieważ w⁶⁶ teorii¹⁶¹ Hörbigera¹²¹ — podobnie jak⁹ w⁶⁶ mechanice¹⁶¹ klasycznej²⁶¹ — potężniejszy²¹¹ dyktuje swą²⁴¹ wolę¹⁴¹ mniejszym²³² i słabszym²³², Luna dostała⁵⁰¹ się w⁶⁴ sferę przyciągania¹²¹ Ziemi¹²¹ i odąd pełni⁵ obowiązki¹⁴² nowego²²¹ satelity¹²¹, którego²²¹ przyzwyczailiśmy⁵⁰¹ się nazywać Księżycem.

C0562 Urbański J. Chemiczne źródła energii MON 1963 80 3

Co⁴¹ więcej, dzięki⁶³ specyficznemu, tajemniczemu i najczęściej niezbadanemu dotąd dokładnie działaniu¹³¹ różnych²²² katalizatorów, można z⁶² jednych²²² i tych²²² samych²²² surowców otrzymywać rozmaite²⁴², cenne²⁴² dla⁶² człowieka¹²¹ materiały¹⁴², na⁶⁴ przykład¹⁴¹ z⁶² mieszaniny¹²¹ [~] i [~] raz⁸ otrzymuje się⁴¹ benzen¹⁴¹ syntetyczny²⁴¹, innym²⁵¹ razem¹⁵¹ alkohol¹⁴¹ metylowy²⁴¹, a kiedy indziej znów — inne²⁴² materiały¹⁴².

C0563 Urbański J. Chemiczne źródła energii MON 1963 99 19

Obecnie okres¹¹¹ świetności¹²¹ prochu¹²¹ bezdymnego²²¹ jako⁶² rakietowego²²¹ materiału pędnego²²¹ już bezpowrotnie minął. Pokonały go⁴⁴ znacznie tańsze²¹² i znacznie łatwiej dające się²¹² formować mieszaniny¹¹² stałe²¹², które²¹² w⁶⁶ przeciwieństwie¹⁶¹ do⁶² prochów są niejednorodnymi, ziarnistymi mieszaninami utleniaczy¹²² z⁶⁵ paliwami.

C0564 Urbański J. Chemiczne źródła energii MON 1963 134 18

Pewne²⁴² ilości¹⁴² materiałów kruszących²²² zużywa się⁴¹ na⁶⁴ przeprowadzenie¹⁴¹ tuneli i kanałów w⁶⁶ twardych²⁶² skałach, a także na⁶⁴ niszczenie¹⁴¹ skał podwodnych²²², regulację dna¹²¹ morskiego²²¹ przy⁶⁶ budowie¹⁶¹ portów i temu⁴³ podobnych²³². Materiały¹¹² kruszące²¹² stosowane²¹² są⁵⁷ także w⁶⁶ rolnictwie¹⁶¹ przy⁶⁶ przekopywaniu¹⁶¹ kanałów melioracyjnych²²² oraz przy⁶⁶ karczowaniu¹⁶¹ pni i do⁶² usuwania¹²¹ głązów.

C0565 Urbański J. Chemiczne źródła energii MON 1963 150 12

Płytką¹¹¹ miedziana nie ładuje⁵⁰¹ się ujemnie w⁶⁶ kwasie siarkowym²⁶¹, gdyż miedź¹¹¹ ma znacznie mniejszą²⁴¹ skłonność¹⁴¹ do⁶² przechodzenia¹²¹ do⁶² roztworu oczywiście w⁶⁶ postaci¹⁶¹ jonów od⁶² wodoru. Dlatego też, gdy płytkę tę połączymy z⁶⁵ cynkową²⁵¹, nadmiar¹¹¹ elektronów z⁶² cynku¹²¹ uzyskując nową²⁴¹ „przestrzeń¹⁴¹ życiową²⁴¹”, przepływa do⁶² niej⁴² aż do⁶² wyrównania¹²¹ poziomu naładowania¹²¹ elektronami.

C0566 Chęcińska H. Energia Słońca WP 1964 80 14

Mógł on być⁵⁷ obracany²¹¹ dokoła⁶² osi¹²¹ poziomej²²¹ i kierowany²¹¹ ku⁶³ Słońcu¹³¹. Średnica zwierciadła¹²¹ wynosiła dwanaście³⁴ metrów; w⁶⁶ środku¹⁶¹ znajdował⁵⁰¹ się otwór¹¹¹ dla⁶² zapobieżenia¹²¹ zbyt⁸ wielkiemu ciśnieniu¹³¹ wiatru na⁶⁴ powierzchnię reflektora. Tygiel¹¹¹ do⁶² topienia¹²¹ czy też kocioł¹¹¹ do⁶² pary¹²¹, w⁶⁶ zależności¹⁶¹ od⁶² tego⁴², do⁶² jakich²²² celów miał⁵ służyć generator¹¹¹, umieszczony²¹¹ był⁵⁷ w⁶⁶ ognisku¹⁶¹ zwierciadła¹²¹.

C0567 Chęcińska H. Energia Słońca WP 1964 124 1

Zasada działania¹²¹ i budowa grzejników słonecznych²²² do⁶² wody¹²¹ jest bardzo prosta²¹¹. Składają⁵⁰¹ się one z⁶² dwóch³² zasadniczych²²² części¹²²: pochłaniacza energii¹²¹ słonecznej²²¹ i zbiornika na⁶⁴ ciepłą²⁴¹ wodę. Pochłaniacz jest zwykle płaskie²¹¹ metalowe²¹¹ naczynie¹¹¹ wypełnione²¹¹ wodą, poczerwione²¹¹ od⁶² strony¹²¹ zewnętrznej²²¹ dla⁶² lepszego²²¹ pochłaniania¹²¹ promieni słonecznych²²². Naczynie¹⁴¹ to²⁴¹ instaluje się⁴¹ w⁶⁶ skrzynce¹⁶¹ wyłożonej²⁶¹ od⁶² spodu materiałem izolacyjnym²⁵¹, [&]

C0568 Chęcińska H. Energia Słońca WP 1964 131 22

Wykorzystanie¹¹¹ energii¹²¹ słonecznej²²¹ do⁶² chłodnictwa¹²¹ wydaje⁵⁰¹ się na⁶⁴ pierwszy²⁴¹ rzut¹⁴¹ oka¹²¹ nie-możliwe²¹¹. Jednakże wbrew⁶³ pozorom problem¹¹¹ ten²¹¹ jest⁵⁷ już technicznie opanowany²¹¹, a nawet pewne²¹² urządzenia¹¹² są⁵⁷ stosowane²¹² w⁶⁶ praktyce¹⁶¹. Użycie¹¹¹ energii¹²¹ słonecznej²²¹ do⁶² produkcji¹²¹ lodu ma w⁶⁶ stosunku¹⁶¹ do⁶² innych²²² gałęzi¹²² jej⁴² zastosowania¹²¹ ważny²⁴¹ atut¹⁴¹. Mianowicie obfitość¹¹¹ ciepła¹²¹ słonecznego²²¹ idzie zawsze w⁶⁶ parze¹⁶¹ z⁶⁵ popytem na⁶⁴ lód¹⁴¹.

C0569 Chęcińska H. Energia Słońca WP 1964 149 16

Jeśli zaś weźmiemy pod⁶⁴ uwagę kulę¹⁴¹ ziemską²⁴¹ i omówiony²⁴¹ poprzednio rozkład¹⁴¹ stref klimatycznych²²², to⁹ z grubsza oceniając, tereny¹¹² o⁶⁶ klimacie umiarkowanym²⁶¹ zajmą dwa³⁴ razy¹⁴² więcej powierzchni¹²¹ niż⁹ tereny¹¹² o⁶⁶ klimacie ciepłym²⁶¹. Gdyby więc Słońce¹¹¹ miało służyć ogłowi i energia słoneczna miała być energią przyszłości¹²¹, należałoby dla⁶² krajów strefy¹²¹ umiarkowanej²²¹ zbudować urządzenia¹⁴² o⁶⁶ większej²⁶¹ sprawności¹⁶¹, [&]

C0570 Chęcińska H. Energia Słońca WP 1964 177 3

Jednocześnie zastosowano większą²⁴¹ liczbę pasków metalicznych²²², pozwalających²²² na⁶⁴ utrzymanie¹⁴¹ oporności¹²¹ fotoogniwa¹²¹ na⁶⁶ tym²⁶¹ samym²⁶¹ poziomie co⁹ oporność¹¹¹ fotoogniwa standardowych²²². „Niebieskie²¹²” baterie¹¹² słoneczne²¹² znalazły szerokie²⁴¹ zastosowanie¹⁴¹ przy⁶⁶ zasilaniu¹⁶¹ przyrządów pokładowych²²² pojazdów kosmicznych²²². Wyposażono w⁶⁴ nie⁴⁴ między innymi pierwszą²⁴¹ „gwiazdę telewizyjną¹²¹” transatlantyckiej²²¹ — Tel-stara¹²¹. Fotoogniwa¹¹² wysyłane²¹² w⁶⁴ przestrzeń¹⁴¹ pozaziemską²⁴¹ są⁵⁷ narażone²¹² na⁶⁴ spotkanie¹⁴¹ z⁶⁵ pyłem meteorowym²⁵¹.

C0571 Chęcińska H. Energia Słońca WP 1964 211 12

Jedną²⁵¹ z⁶² takich²²² możliwości¹²² jest hodowla roślin, w⁶⁶ których²⁶² fotosynteza ma przebieg¹⁴¹ wyjątkowo wydajny²⁴¹. Roślinami takimi okazały⁵⁰¹ się glony¹¹². Są to⁴¹ jedne²¹² z⁶² najprostszych²²² roślin zielonych²²². Żyją w⁶⁶ wodzie¹⁶¹ słodkiej²⁶¹ lub morskiej²⁶¹. Niektóre²¹² z⁶² nich⁴² są tak małe²¹², że pojedynczych²²² osobników¹²² nie sposób dostrzec gołym²⁵¹ okiem: nadają jedynie zielone²⁴¹ zabarwienie¹⁴¹ wodzie¹³¹, w⁶⁶ której²⁶¹ żyją.

C0572 Rayski J. Czas przestrzeni kwanty WP 1964 72 6

Nie tylko piąty²¹¹, lecz jeszcze więcej wymiarów. W⁶⁶ geometrii¹⁶¹ znane²¹¹ jest⁵⁷ twierdzenie¹¹¹, że najogólniejszą²⁴¹ krzywą¹⁴¹ przestrzeni¹²¹ dwuwymiarowej²²¹ da⁵⁰¹ się zanurzyć całkowicie w⁶⁶ płaskiej²⁶¹ przestrzeni¹⁶¹ trójwymiarowej²⁶¹, najogólniejszą²⁴¹ (to⁴¹ znaczy najbardziej pofałdowaną²⁴¹) przestrzeń¹⁴¹ trójwymiarową²⁴¹ da⁵⁰¹ się zanurzyć w⁶⁶ płaskiej²⁶¹ przestrzeni¹²¹ sześciowymiarowej²²¹, zaś najogólniejszą²⁴¹ przestrzeń¹⁴¹ czterowymiarową²⁴¹ da⁵⁰¹ się zanurzyć dopiero w⁶⁶ płaskiej²⁶¹ przestrzeni¹⁶¹ dziesięciowymiarowej²⁶¹.

C0573 Rayski J. Czas przestrzeni kwanty WP 1964 114 5

Przejdźmy obecnie do⁶² omówienia¹²¹ zasady¹²¹ komplementarności¹²¹ Bohra¹²¹, która w⁶⁶ istocie¹⁶¹ mówi to²⁴¹ samo⁴⁴, co⁹ zasada Heisenberga¹²¹, chociaż w⁶⁶ mniej matematycznym²⁶¹, a za⁶⁴ to⁴⁴ w⁶⁶ bardziej obrazowym²⁶¹ sformułowaniu¹⁶¹. Według⁶² Bohra¹²¹, każde²¹¹ zjawisko¹¹¹ mikroświata ma jakby „dwie³⁴ strony¹⁴² medalu¹²¹”, to⁴¹ znaczy dwie³⁴ cechy¹⁴², które²¹² w⁶⁶ pewnym²⁶¹ sensie uzupełniają⁵⁰¹ się wzajemnie, a w⁶⁶ pewnym²⁶¹ sensie wykluczają⁵⁰¹.

C0574 Rayski J. Czas przestrzeni kwanty WP 1964 115 12

Zjawiska¹⁴² kwantowe²⁴² cechuje też coś⁴¹, co⁴⁴ można⁵⁴ by nazwać ich⁴² integralnością. Przykładem integralności¹²¹ zjawisk kwantowych²²² może⁵ być choćby foton¹¹¹. Nie może⁵ on być⁵⁷ podzielony²¹¹ na⁶⁴ części¹⁴² i posiada komplementarne²⁴² cechy¹⁴² w⁶⁶ postaci¹⁶¹ swojej²²¹ falowej²²¹ i korpuskularnej²²¹ natury¹²¹. Robiąc pomiar¹⁴¹ ujawniający²⁴¹ jego⁴² naturę korpuskularną²⁴¹ (na⁶⁴ przykład¹⁴¹ pomiar¹⁴¹ położenia¹²¹), tracimy cechy¹⁴² falowe²⁴² tej²²¹ cząstki¹²¹, [&]

C0575 Rayski J. Czas przestrzeni kwanty WP 1964 123 10

Niektórzy właśnie takie²⁴² wnioski¹⁴² filozoficzne²⁴² z⁶² mechaniki¹²¹ kwantowej²²¹ wyciągają. Jednakże inni są zdania¹²¹, że wnioski¹¹² takie²¹² byłyby zbyt⁸ daleko idące²¹², i że mechanika¹¹¹ kwantowa nie upoważnia nas⁴⁴ do⁶² takiego²²¹ uogólniania¹²¹ tej²²¹ kwestii¹²¹. Ci²¹² ostatni²¹² są zdania¹²¹, że należy jak najbardziej wystrzegać⁵⁰¹ się sformułowań w⁶⁶ rodzaju¹⁶¹: „przyroda decyduje⁵⁰¹ się na⁶⁴ wybór¹⁴¹ takiej²²¹ lub innej²²¹ możliwości¹²¹”.

C0576 Rayski J. Czas przestrzeni kwanty WP 1964 141 3

Pojęcie¹¹¹ pola¹²¹ jest w⁶⁶ obu³⁶ przypadkach takie²¹¹ samo⁴¹, jednak zastosowanie¹¹¹ już nieco inne²¹¹. Mówiąc o⁶⁶ polu¹⁶¹ ciężkości¹²¹, rozciągającym się²⁶¹ dookoła⁶² Ziemi¹²¹, mamy⁵ na⁶⁶ myśli¹⁶¹ fakt¹⁴¹, że w⁶⁶ każdym²⁶¹ punkcie przestrzeni¹²¹ istnieją siły¹¹², dzięki⁶³ którym²³² ciała¹¹² spadają na⁶⁴ Ziemię. Jest to⁴¹ więc pole¹¹¹ sił. W⁶⁶ naszym²⁶¹ przypadku¹⁶¹ natomiast chodzi o⁶⁴ pole¹⁴¹ przyporządkowane²⁴¹ samej²³¹ materii¹³¹.

C0577 Rayski J. Czas przestrzeni kwanty WP 1964 175 6

Gdyby było inaczej, mielibyśmy sprzeczność¹⁴¹ logiczną²⁴¹ w⁶⁶ teorii¹⁶¹. Inny²¹¹ przykład¹¹¹: każda cząstka o⁶⁶ spinie¹⁶¹ połówkowym²⁶¹ musi posiadać antycząstkę, przy⁶⁶ czym⁴⁶ masa antycząstki¹²¹ jest dokładnie równa²¹¹ masie¹³¹ cząstki¹²¹. Jest to⁴¹ twierdzenie¹¹¹ udowodnione²¹¹ ściśle teoretycznie, a wszystkie²¹² doświadczenia¹¹² je⁴⁴ potwierdzają.

C0578 Biesiada R. Z biegiem Wołgi WP 1964 113 5

I chyba nie bez⁶² powodu, skoro archeologowie znajdowali tu broń¹⁴¹ i narzędzia¹⁴² dawnych²²² Scytów¹²². Kurhan¹¹¹ wznosił⁵⁰¹ się w⁶⁴ górę przez⁶⁴ długie²⁴² wieki¹⁴², strażując na⁶⁶ wodnym²⁶¹ szlaku¹⁶¹. Ale wielka inwestycja kujbyszeńska potrzebowała mnóstwa¹²¹ wapieni¹²². Nowoczesne²¹² koparki¹¹² bardzo szybko załatwiły⁵⁰¹ się ze⁶² źródłem legend. Zostały⁵ tylko marne²¹² resztki¹¹². Nieco niżej⁸ za⁶⁵ tym²⁵¹ wzgórzem obniża⁵⁰¹ się do⁶² poziomu Wołgi dolina jej⁴² lewego²²¹ dopływu — rzeki¹²¹ Sok.

C0579 Biesiada R. Z biegiem Wołgi WP 1964 59 3

Gorkowskim²³² Zakładom Samochodowym²³² miasto¹¹¹ zawdzięcza powstanie¹⁴¹ nowej²²¹ dzielnicy¹²¹ mieszkaniowej²²¹ wybudowanej²²¹ dla⁶² pracowników¹²² zakładów. Mieszka⁵ w⁶⁶ niej⁴⁶ ponad⁸ dwieście³¹ tysięcy mieszkańców¹²² Gorkiego¹²¹. W⁶⁶ tak zwanym²⁶¹ rejonie awtozawodskim²⁶¹ i drugim²⁶¹, zwanym²⁶¹ po prostu socgorod wędruje się⁴¹ jak⁹ w⁶⁶ mieście z⁶² innej²²¹ epoki¹²¹. I tak jest rzeczywiście.

C0580 Biesiada R. Z biegiem Wołgi WP 1964 173 18

Podobnie kształtowała⁵⁰¹ się historia transportu różnych²²² innych²²² towarów, chociażby ryb z⁶² Astrachania. Nawet wówczas, gdy po⁶⁶ Wołdze¹⁶¹ pływały setki¹¹² statków parowych²²² i tysiące¹¹² barek¹²², a przestrzenie¹⁴² lądowe²⁴² przebiegały koleje¹¹² żelazne²¹², ciągle jeszcze trudno było przewozić większe²⁴² ilości¹⁴² towarów z⁶² dolnego²²¹ Powołża¹²¹ na⁶⁴ Ukrainę i do⁶² centralnej²²¹ Rosji¹²¹. Dużo czasu, energii¹²¹ i kosztów zabierały przeładunki¹¹².

C0581 Empacher A.B. Potęga analogii WP 1964 17 11

Nomografia zdobyła sobie⁴³ szybko uznanie¹⁴¹ wśród⁶² praktyków¹²². Powstało tysiące¹¹² nomogramów, dla⁶² przedstawicieli¹²² niemalże wszystkich²²² zawodów mechaników¹²², elektryków¹²², hydraulików¹²², radiotechników¹²², architektów¹²², biologów¹²², medyków¹²², weterynarzy¹²², zootechników¹²², botaników¹²², dendrologów¹²², agronomów¹²², farmaceutów¹²², kolejarzy¹²², ekonomistów¹²², chemików¹²², fizyków¹²² i innych²²².

C0582 Empacher A.B. Potęga analogii WP 1964 34 1

Obliczanie¹¹¹ całek¹²² sposobami analitycznymi na⁶⁶ podstawie¹⁶¹ ścisłych²²² wzorów nie jest bynajmniej proste²¹¹. Dlatego też kolosalnego²²¹ znaczenia¹²¹ nabierają sposoby¹¹² całkowania¹²¹ przybliżonego²²¹. Jeden²²¹ z⁶² takich²²² sposobów — całkowanie¹⁴¹ graficzne²⁴¹ — pokazaliśmy właśnie na⁶⁶ przykładzie krzywej¹²¹ prędkości¹²¹ i krzywej¹²¹ drogi¹²¹. Nie przedstawia ono specjalnych²²² trudności¹²² w⁶⁶ przypadku¹⁶¹ linii¹²² prostych²²², lecz jest bardzo uciążliwe²¹¹, jeśli mamy⁵ do⁶² czynienia¹²¹ z⁶⁵ „pofałdowanymi” krzywymi¹⁵².

C0583 Empacher A.B. Potęga analogii WP 1964 84 5

Nic⁴¹ prostszego. Należy tylko mieć dwa³⁴ sumatory¹⁴²: jeden²¹¹ z⁶² nich⁴² oblicza⁵ sumę pierwszych²²² dwu³² liczb, drugi²¹¹ zaś dodaje otrzymaną²⁴¹ z⁶² pierwszego²²¹ sumatora sumę do⁶² trzeciej²²¹ liczby¹²¹ i na⁶⁶ jego⁴² wyjściu¹⁶¹ pojawia⁵⁰¹ się ostateczny²¹¹ wynik¹¹¹. Można go⁴⁴ albo wykorzystać do⁶² innych²²² obliczeń, albo od razu zapisać jako⁶⁴ rozwiązanie¹⁴¹.

C0584 Empacher A.B. Potęga analogii WP 1964 140 12

Czwarta²¹¹ i piąta²¹¹ szafa zawierały ponadto po⁶⁴ dwie³⁴ duże²⁴² oscyloskopowe²⁴² lampy¹⁴² do⁶² wyświetlania¹²¹ wyników, natomiast piąta²¹¹ i szósta²¹¹ — po⁶⁴ trzy³⁴ generatory¹⁴² funkcji¹²², nastawianych²²² za⁶⁵ pomocą wycinanych²²² z⁶² czarnego²²¹ papieru szablonów. W⁶⁶ późniejszym²⁶¹ czasie umieszczono w⁶⁶ czwartej²⁶¹ szafie¹⁶¹ dalszych²²² sześć³⁴ generatorów funkcji¹²² liniowych²²² i sinusoidalnych²²².

C0585 Empacher A.B. Potęga analogii WP 1964 150 13

Z^{62} zachowania¹²¹ maszyny¹²¹ analogowej²²¹ przeznaczonej²²¹ do⁶² rozwiązywania¹²¹ tych²²² równań można od razu wnioskować o⁶⁶ typie: jeżeli maszyna wpada w⁶⁴ drgania¹⁴² — układ¹¹¹ na pewno jest sprzeczny²¹¹. Jeżeli maszyna szybko się uspokaja⁵⁰¹ i jej⁴² wskaźniki¹¹² ustawiają⁵⁰¹ się w⁶⁶ stałym²⁶¹ położeniu¹⁶¹ — układ¹¹¹ jest oznaczony²¹¹ i wskaźniki¹¹² pokazują wartości¹⁴² rozwiązań.

C0586 Kofler E. Od liczby do nieskończoności WP 1964 17 14

Wszystko⁴¹ przemawia za⁶⁵ tym⁴⁵, że koncepcję układu pozycyjnego²²¹ zawdzięczamy Babilończykom. Uczeń¹¹² znalazł wśród⁶² wykopalisk na⁶⁶ terenie starożytnej²²¹ Babilonii¹²¹ i Asyrii¹²¹ wiele³⁴ płytek z⁶² wypalanej²²¹ gliny¹²¹, pokrytych²²² pismem klinowym²⁵¹. Z^{62} badania¹²¹ tych²²² płytek wynika, że przeszło⁸ dwa³⁴ tysiące¹⁴² lat temu⁸ Babilończycy posługiwali⁵⁰¹ się układem numeracji¹²¹ liczbowej²²¹ będącym²⁵¹ kombinacją dziesiętkowego²²¹ i sześćdziesiątkowego²²¹ sposobu liczenia¹²¹, [&]

C0587 Kofler E. Od liczby do nieskończoności WP 1964 71 22

Mówimy, że „mamy⁵” na⁶⁶ ostatnim²⁶¹ polu¹⁶¹ szachownicy¹²¹ taką²⁴¹ liczbę ziaren. Gdybyśmy jednak chcieli rzeczywiście taką²⁴¹ liczbę ziaren pomieścić, musiałoby to²¹¹ pole¹¹¹ mieć olbrzymie²⁴² rozmiary¹⁴². Należy bowiem przyjąć, że jeden²¹¹ metr¹¹¹ sześcienny²¹¹ pszenicy¹²¹ zawiera około⁸ piętnaście³⁴ milionów ziaren, tym²⁵¹ samym⁴⁵ ostatnie²¹¹ „pole¹¹¹” musiałoby pomieścić przeszło⁸ sześćset³⁴ miliardów metrów sześciennych²²² pszenicy¹²¹.

C0588 Kofler E. Od liczby do nieskończoności WP 1964 125 8

Można również powiedzieć na odwrót: każdy²¹¹ związek¹¹¹ funkcyjny²¹¹, w⁶⁶ którym²⁶¹ zmienna¹¹¹ niezależna przebiega kolejne²⁴² liczby¹⁴² naturalne²⁴² jeden, dwa, trzy, ..., określa pewien²⁴¹ ciąg¹⁴¹. Bardzo często można ten²⁴¹ związek¹⁴¹ funkcyjny²⁴¹ określić za⁶⁵ pomocą wzoru — dochodzimy wtedy do⁶² ciągu¹²¹ liczbowego²²¹ określonego²²¹ za⁶⁵ pomocą wzoru, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ podane²¹² w⁶⁶ rozdziale drugim²⁶¹ wzory¹¹² ogólne²¹² na⁶⁴ wyrazy¹⁴² postępu arytmetycznego²²¹ i geometrycznego²²¹ [&]

C0589 Kofler E. Od liczby do nieskończoności WP 1964 154 13

Omawianą²⁴¹ własność¹⁴¹ ułamków okresowych²²² możemy również krótko sformułować w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹: uwzględniając dostateczną²⁴¹ liczbę cyfr rozwinięcia¹²¹ dziesiętnego²²¹ ułamka okresowego²²¹, możemy otrzymać jego⁴² wartość¹⁴¹ przybliżoną²⁴¹ z⁶⁵ dowolną²⁵¹ dokładnością. Podamy jeszcze przykład¹⁴¹ na⁶⁴ pierwszy²⁴¹ rzut¹⁴¹ oka¹²¹ nie mający²⁴¹ nic⁴⁴ wspólnego²²¹ z⁶⁵ postępem geometrycznym²⁵¹ zbieżnym²⁵¹.

C0590 Kofler E. Od liczby do nieskończoności WP 1964 162 7

W⁶⁶ trzeciej²⁶¹ grupie¹⁶¹ występują zatem dwa³¹ ułamki¹¹², w⁶⁶ czwartej²⁶¹ grupie¹⁶¹ cztery³¹ ułamki¹¹², w⁶⁶ piątej²⁶¹ — osiem³¹ i tak dalej. A teraz zauważymy jeszcze, że najmniejszym²⁵¹ ułamkiem w⁶⁶ każdej²⁶¹ grupie¹⁶¹ jest oczywiście ostatni²¹¹. Dlatego też wszystkie²¹² ułamki¹¹² danej²²¹ grupy¹²¹ są nie mniejsze²¹² od⁶² ostatniego²²¹ ułamka tej²²¹ grupy¹²¹. Obecnie możemy już przejść⁵ do⁶² szacowania¹²¹ sumy¹²¹ ułamków każdej²²¹ grupy¹²¹.

C0591 Kofler E. Od liczby do nieskończoności WP 1964 218? 30

Zachował⁵⁰¹ się pewien²¹¹ fragment¹¹¹ pracy¹²¹ Demokryta¹²¹, z⁶² której²²¹ wynika, że stosował on również swoją²⁴¹ teorię atomistyczną²⁴¹ w⁶⁶ rozważaniach matematycznych²⁶². Doprowadziły go⁴⁴ one do⁶² wniosku¹²¹, że takie²¹² bryły¹¹², jak⁹ walec¹¹¹, stożek¹¹¹, i kula¹¹¹, składają⁵⁰¹ się ze⁶² skończonej²²¹ liczby¹²¹ drobnych²²², niepodzielnych²²² części¹²². Zgodnie więc z⁶⁵ tym²⁵¹ poglądem, można uważać koło¹⁴¹ za⁶⁴ wielokąt¹⁴¹ o⁶⁶ bardzo dużej²⁶¹ liczbie¹⁶¹ boków, [&]

C0592 zbiorowa Znane i nieznanne. Szkice o fizyce teoretycznej Iskry 1963 48 5

Dlaczego jednak masa przyjmuje dla⁶² danego²²¹ pola¹²¹ akurat taką²⁴¹, a nie inną²⁴¹ wartość¹⁴¹ — pozostaje tajemnicą. Wielu³² co⁸ ambitniejszych²²² teoretyków¹²² próbowało postulować najrozmaitsze²⁴², nieraz bardzo dziwne²⁴², podstawowe²⁴² założenia¹⁴², z⁶² których²²² by wynikały⁵⁴ wartości¹¹² możliwych²²² mas (o⁶⁶ teoriach takich²⁶² mówi się⁴¹, że kwantują masę). Jak⁹ dotąd nikt nie podał teorii¹²¹, która zadowoliłaby większość¹⁴¹ fizyków¹²², [&]

C0593 zbiorowa Znane i nieznanne. Szkice o fizyce teoretycznej Iskry 1963 68 20

Sądzone, że jeśli jakaś fala rozchodzi⁵⁰¹ się, to⁹ jej⁴² część¹⁴¹ można złapać — reszta będzie⁵⁶ rozchodzić⁵¹¹ się dalej. Ale przy⁶⁶ podobnych²⁶² próbach z⁶⁵ elektronem, część¹¹¹ złapana zawsze okazywała⁵⁰¹ się całością. Elektron¹¹¹ stanowiłby zatem zupełnie nowy²⁴¹ rodzaj¹⁴¹ fal: falę niepodzielną²⁴¹. Istnienie¹¹¹ takiego²²¹ tworu było zupełnie niezrozumiałe²¹¹ dla⁶² fizyki¹²¹ klasycznej²²¹.

C0594 zbiorowa Znane i nieznanne. Szkice o fizyce teoretycznej Iskry 1963 77 11

Na⁶⁴ przykład¹⁴¹ stan¹¹¹, w⁶⁴ jaki²⁴¹ przechodzi foton¹¹¹ pod⁶² wpływem oddziaływania¹²¹ z⁶⁵ szybko¹⁵¹, jest na ogół stanem superponowanym²⁵¹ — ze⁶² względu na⁶⁴ test¹⁴¹, jaki²⁴¹ przeprowadzają fotokomórki¹¹²: chyba że szybko¹¹¹ jest na⁶⁴ przykład¹⁴¹ idealnie przezroczysta — wówczas stan¹¹¹ taki²¹¹ jest prosty²¹¹. Istnienie¹¹¹ stanów superponowanych²²² to⁴¹ najważniejszy²¹¹ punkt¹¹¹, w⁶⁶ którym²⁶¹ postulaty¹¹² kwantowe²¹² odbiegają od⁶² klasycznych²²².

C0595 zbiorowa Znane i nieznanne. Szkice o fizyce teoretycznej Iskry 1963 104 14

Gdy dwa³¹ pioruny¹¹² uderzą w⁶⁴ to²⁴¹ samo²⁴¹ drzewo¹⁴¹, łatwo ustalić, czy uderzyły one jednocześnie, czy nie. Wystarczy, by⁹ jakiś²¹¹ obserwator¹¹¹ stwierdził, czy widział dwa³⁴ błyski¹⁴², czy też jeden²⁴¹. Jeśli światło¹¹¹ obu³² błyskawic doszło jednocześnie, czyli ujrzał on tylko jeden²⁴¹ błysk¹⁴¹, pioruny¹¹² uderzyły jednocześnie, jeśli widział dwa³⁴ błyski¹⁴², uderzyły jeden²¹¹ po⁶⁶ drugim²⁶¹.

C0596 Smurzyński J. Chemia niszcząca. Materiały wybuchowe MON 1963 26 3

Dlatego znajomość¹¹¹ ciśnienia¹²¹, jakie²⁴¹ wywierają gazy¹¹² otrzymane²¹² ze⁶² spalania¹²¹ określonej²²¹ substancji¹²¹ jest jednym²⁵¹ z⁶² najważniejszych²²² czynników branych²²² pod⁶⁴ uwagę przy⁶⁶ ocenie¹⁶¹ tej²²¹ substancji¹²¹ jako⁶² materiału wybuchowego²²¹. Praktycznie pomiary¹¹² ciśnienia¹²¹ gazów powstałych²²² na⁶⁴ skutek¹⁴¹ wybuchów prowadzi się⁴¹ w⁶⁶ aparatach zwanych²⁶² bombami manometrycznymi.

C0597 Smurzyński J. Chemia niszcząca. Materiały wybuchowe MON 1963 36 8

Inaczej ma⁵⁰¹ się rzecz¹¹¹ z⁶⁵ nitrogliceryną [~]. Ma ona w⁶⁶ swojej²⁶¹ cząsteczce¹⁶¹ trzy³⁴ atomy¹⁴² węgla i pięć³⁴ atomów wodoru, co⁴¹ wymaga do⁶² całkowitego²²¹ spalania¹²¹ osiem³⁴ i pięć³⁴ dziesiątych¹²² atomu tlenu. Tymczasem cząsteczka zawiera dziewięć³⁴ atomów co⁴¹ powoduje nadmiar¹⁴¹ pięć dziesiątych¹²² tlenu. Taki²¹¹ materiał¹¹¹ nazywamy materiałem o⁶⁶ dodatnim²⁶¹ bilansie tlenowym²⁶¹.

C0598 Smurzyński J. Chemia niszcząca. Materiały wybuchowe MON 1963 129 26

Dodawany²¹¹ do⁶² masy¹²¹ cementator¹¹¹ obniża szybkość¹⁴¹ spalania¹²¹ gwiazdy¹²¹. Wadę tę można usunąć przez⁶⁴ niewielki²⁴¹ dodatek¹⁴¹ mączki¹²¹ prochowej²²¹; ułatwia to⁴¹ jednocześnie zapalenie¹⁴¹ ładunku¹²¹ masy¹²¹. W⁶⁶ wypadku¹⁶¹, kiedy nie używa się⁴¹ mączki¹²¹ prochowej²²¹, dla⁶² łatwiejszego²²¹ zapalenia¹²¹ gwiazdy¹²¹ zaprasowuje się⁴¹, wraz z⁶⁵ masą zasadniczą²⁵¹, pewną²⁴¹ ilość¹⁴¹ specjalnej²²¹ masy¹²¹ podpałowej²²¹.

C0599 Smurzyński J. Chemia niszcząca. Materiały wybuchowe MON 1963 143 18

Masy¹¹² te²¹² zawierają zazwyczaj magnez¹⁴¹, chlorany¹⁴² i pewną²⁴¹ ilość¹⁴¹ termitu. Niekiedy stosuje się⁴¹ kilka³⁴ warstw mas podpałowych²²², które²¹² różnią⁵⁰¹ się jedynie wzrastającą²⁵¹ zawartością czystego²²¹ termitu. Praktykuje się⁴¹ również napełnianie¹⁴¹ pocisków oddzielnie prasowanymi kostkami termitu. Każda z⁶² takich²²² kostek¹²² ma własną²⁴¹ masę podpałową²⁴¹ z⁶⁵ wprasowanym²⁵¹ w⁶⁴ nią⁴⁴ knotem zapalającym²⁵¹.

C0600 Pokorny E.J. Tropiele niebieskich szlaków cz.III KiW 1965 58 13

W⁶⁶ dziesiątym²⁶¹ roku¹⁶¹ życia¹²¹ Chrystian biegle władał łaciną, greką znał francuski¹⁴¹ i włoski¹⁴¹, grał na⁶⁶ skrzypcach i potrafił wyznaczać czas¹⁴¹ wschodu i zachodu Słońca¹²¹ w⁶⁶ różnych²⁶² porach roku¹²¹. Pod⁶⁵ kierunkiem ojca¹²¹ poznał niebawem matematykę, mechanikę i astronomię. Mając lat szesnaście³⁴ rozpoczął studia¹⁴² na⁶⁶ uniwersytecie w⁶⁶ Lejdzie¹⁶¹, gdzie obok⁶² prawa¹²¹ uczył⁵⁰¹ się również matematyki¹²¹.

C0601 Pokorny E.J. Tropiele niebieskich szlaków cz.III KiW 1965 63 3

Członkowie tych²²² stowarzyszeń nazywali je⁴⁴ akademiami. W⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc sześćset trzydziestym²⁶¹ piątym²⁶¹ kardynał Richelieu, pierwszy²¹¹ minister Ludwika¹²¹ Trzynastego²²¹, który²¹¹ od⁶² roku¹²¹ tysiąc sześćset dwudziestego²²¹ czwartego²²¹ sprawował faktyczne²⁴² rządy¹⁴² we⁶⁶ Francji¹⁶¹, opierając⁵⁰¹ się na⁶⁶ jednej²⁶¹ z istniejących²²² akademii¹²² literacko-językowych²²² założył tak zwaną²⁴¹ Academie Francaise (Akademię Francuską²⁴¹). Miała ona się zająć⁵⁰¹ głównie językoznawstwem i literaturą.

C0602 Pokorny E.J. Tropiele niebieskich szlaków cz.III KiW 1965 140 15

Tu i ówdzie odzywały⁵⁰¹ się głosy¹¹² przeciwne²¹². Niejasne²¹¹ jeszcze wyobrażenie¹¹¹ o⁶⁶ własnym²⁶¹ ruchu¹⁶¹ Ziemi¹²¹ spotykamy u⁶² pitagorejczyków¹²² ale dopiero Arystarch z⁶² Samos w⁶⁶ trzecim²⁶¹ wieku¹⁶¹ przed⁶⁵ naszą²⁵¹ erą przeciwstawił⁵⁰¹ się wręcz poglądom Arystotelesa¹²¹ i głosił, że Ziemia obdarzona jest⁵⁷ ruchem wirowym²⁵¹, a obrót¹¹¹ dobowy²¹¹ sklepienia¹²¹ niebieskiego²²¹ jest tylko ruchem pozornym²⁵¹.

C0603 Pokorny E.J. Tropicele niebieskich szlaków cz.III KiW 1965 145 8

Foucault wykazał, że gdybyśmy ów²⁴¹ eksperyment¹⁴¹ przeprowadzili⁵⁴ na⁶⁶ biegunie ziemskim²⁶¹ stwierdzilibyśmy po⁶⁶ godzinie¹⁶¹ obrót¹⁴¹ o⁶⁴ piętnaście³⁴ stopni. W⁶⁶ innych²⁶² szerokościach geograficznych²⁶² kąt¹¹¹ pozornego²²¹ obrotu płaszczyzny¹²¹ wahań jest mniejszy²¹¹ od⁶² kąta obrotu Ziemi¹²¹ na⁶⁶ biegunie. Na⁶⁶ równiku wynosi on zero¹⁴¹ stopni, to⁴¹ znaczy, że kierunek¹¹¹ płaszczyzn¹²¹ wahań nie ulega zmianie¹³¹.

C0604 Pokorny E.J. Tropicele niebieskich szlaków cz.III KiW 1965 147 15

Zjawisko¹⁴¹ to²⁴¹ można ująć w⁶⁴ zasadę: każde²¹¹ ciało¹¹¹ będące²¹¹ w⁶⁶ ruchu¹⁶¹ poziomym²⁶¹ zbacza od⁶² kierunku¹²¹ tego²²¹ ruchu¹²¹ pod⁶⁵ wpływem ruchu¹²¹ obrotowego²²¹ Ziemi¹²¹. Zasadę tę sformułował francuski matematyk Coriolis, toteż siłę, pod⁶⁵ wpływem której²²¹ zachodzi to²¹¹ zjawisko¹¹¹, nazwano „siłą Coriolisa¹²¹”. Siła Coriolisa¹²¹ działa⁵ zawsze prostopadle do⁶² kierunku¹²¹ ruchu¹²¹, powodując w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ zmianę kierunku¹²¹ poruszającego się²⁴¹ ciała¹²¹.

C0605 Pokorny E.J. Tropicele niebieskich szlaków cz.III KiW 1965 179 11

Hipotezę swoją²⁴¹ ogłosił Kant w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc siedemset pięćdziesiątym²⁶¹ czwartym²⁶¹ w⁶⁶ niewielkiej²⁶¹ książeczce¹⁶¹ zatytułowanej²⁶¹: „Ogólna historia naturalna i teoria nieba¹²¹”. Przeciwwstawia⁵⁰¹ się w⁶⁶ niej⁴⁶ Newtonowi, który²¹¹ uważał, że początek¹¹¹ świata nie da⁵⁰¹ się wytłumaczyć bez⁶² przyjęcia¹²¹ interwencji¹²¹ nadprzyrodzonej²²¹. Podobnie jak⁹ Buffon, dowodzi, że jeśli prawo¹¹¹ grawitacji¹²¹ można odnieść do⁶² całego²²¹ Wszechświata, to⁹ można również na⁶⁶ jego⁴² podstawie¹⁶¹ wytłumaczyć początek¹⁴¹ Wszechświata.

C0606 Burhard P. Węgry WP 1966 14 5

Po⁶⁶ ustąpieniu¹⁶¹ morza¹²¹ pozostały⁵ na⁶⁶ powierzchni¹⁶¹ niziny¹²¹ grube²¹² osady¹¹² denne²¹² i liczne²¹² jeziora¹¹². Większość¹¹¹ z⁶² nich⁴² zamieniła⁵⁰¹ się z czasem w⁶⁴ tereny¹⁴² bagniste²⁴², wreszcie powysychała, do⁶² czego⁴² przyczyniło⁵⁰¹ się zarówno obniżanie¹¹¹ poziomu wód gruntowych²²², jak⁹ i praca rzek. Liczne²¹² rzeki¹¹² bowiem nanosiły przez⁶⁴ całe²⁴² tysiąclecia¹⁴² produkty¹⁴² erozji¹²¹ z⁶² okolicznych²²² łańcuchów górskich²²², oraz z⁶² wzgórz wznoszących się²²² tu i ówdzie na⁶⁶ samej²⁶¹ nizinie¹⁶¹.

C0607 Burhard P. Węgry WP 1966 172 15

Obszar¹¹¹ wzgórz położonych²²² na⁶⁴ północ¹⁴¹ i północny²⁴¹ zachód¹⁴¹ od⁶² Miskolca¹²¹, przecięty²¹¹ doliną rzeki¹²¹ Sajó, to⁴¹ jeden²¹¹ z⁶² ważniejszych²²² regionów przemysłowych²²² kraju¹²¹. W⁶⁶ malowniczym²⁶¹ krajobrazie piętrzą⁵⁰¹ się tu i ówdzie kopalniane²¹² hałdy¹¹², obracają⁵⁰¹ się koła¹¹² górniczych²²² wyciągów, dymią fabryczne²¹² kominy¹¹². Obok⁶² Dunaujvaros jest to⁴¹ teren¹¹¹ wielkich²²² inwestycji¹²² kolejnych²²² planów gospodarczych²²².

C0608 Burhard P. Węgry WP 1966 228 22

Niedaleko na⁶⁴ zachód¹⁴¹ od⁶² Tata leży wioska Kocs, której²²¹ nazwa upamiętniła⁵⁰¹ się w⁶⁶ wielu³⁶ językach europejskich²⁶² w⁶⁶ postaci¹⁶¹ określeń, używanych²²² na⁶⁴ oznaczenie¹⁴¹ wygodnego²²¹ typu pojazdu. Tak więc w⁶⁶ języku¹⁶¹ polskim²⁶¹ pewien²⁴¹ typ¹⁴¹ bryczki¹²¹ nazywamy „kocz¹¹¹”, w⁶⁶ angielskim²⁶¹ „coach”, w⁶⁶ niemieckim²⁶¹ „Kutsche” i tym²³² podobnie. W⁶⁶ późniejszym²⁶¹ średniowieczu¹⁶¹ w⁶⁶ wiosce Kocs pracowało wielu³² zdolnych²²² stelmachów¹²² i właśnie tutaj skonstruowano w⁶⁶ początkach piętnastego²²¹ wieku¹²¹ rewelacyjny²⁴¹ na⁶⁴ owe²⁴² czasy¹⁴² pojazd¹⁴¹, [&]

C0609 Burhard P. Węgry WP 1966 266 16

Winnice¹⁴² spotyka się⁴¹ zresztą i w⁶⁶ wielu³⁶ innych²⁶² miejscowościach na⁶⁶ północnym²⁶¹ brzegu¹⁶¹ Balatonu¹²¹. Charakterystyczne²¹² równe²¹² rzędy¹¹² ciemnozielonych²²² lub błękitnych²²² krzewów, pionowe²¹² kresczki¹¹² słupków, podtrzymujących²²² ciężkie²⁴² od⁶² owocu¹²¹ rośliny¹⁴², oto typowy²¹¹ widok¹¹¹ nagranych²²² słońcem, osłoniętych²²² przed⁶⁵ wiatrem wzgórz. Wśród⁶² winnic schludne²¹² zagrody¹¹² wieśniaków¹²², otoczone²¹² sadami moreli¹²², czereśni¹²², brzoskwiń i śliw.

C0610 Krukowska M. Czechosłowacja WP 1967 16 3

Dla⁶² ochrony¹²¹ przed⁶⁵ wzmożonym²⁵¹ naciskiem ze⁶² strony¹²¹ zachodniego²²¹ sąsiada, wielkomorawski²¹¹ książę Rościsław postanawia zbliżyć⁵⁰¹ się do⁶² Wschodu i w⁶⁶ tym²⁶¹ celu¹⁶¹ zaprasza w⁶⁶ roku¹⁶¹ osiemset pięćdziesiątym²⁶¹ czwartym²⁶¹ słowiańskich²⁴² kaznodziej¹⁴² — braci¹⁴² Konstantego¹⁴¹ zwanego²⁴¹ później Cyrylem i Metodego¹²¹. Ułożyli oni w⁶⁶ Bizancjum¹⁶¹ pierwszy²⁴¹ słowiański²⁴¹ alfabet¹⁴¹, nazwany²⁴¹ glagolicą i przetłumaczyli księgi¹⁴² kościelne²⁴² na⁶⁴ język¹⁴¹ starosłowiański²⁴¹.

C0611 Krukowska M. Czechosłowacja WP 1967 126? 8

Okolice¹¹² Liberca¹²¹ słyną z⁶² gęstych²²² rozległych²²² lasów, które²¹² stanowią podstawę rozwiniętego²²¹ przemysłu drzewnego²²¹, papierniczego²²¹ oraz szklanego²²¹. W⁶⁶ górach już w⁶⁶ średniowieczu¹⁶¹ odkryto złoża¹⁴² kamieni półszlachetnych²²². Umożliwiły one powstanie¹⁴¹ przemysłu biżuterii¹²¹ szklanej²²¹, dzięki⁶³ któremu Czechy¹¹² znane²¹² są⁵⁷ na⁶⁶ całym²⁶¹ świecie. W⁶⁶ muzeum¹⁶¹ libereckim²⁶¹ znajdują⁵⁰¹ się bogate²¹² zbiory¹¹² starych²²² szklanych²²² wyrobów oraz biżuterii¹²¹, [&]

C0612 Krukowska M. Czechosłowacja WP 1967 167 7

Pierwsze²¹² zapisy¹¹² o⁶⁶ zorganizowanym²⁶¹ leczeniu¹⁶¹ pochodzą już z⁶² tysiąc pięćset dwudziestego²²¹ drugiego²²¹ roku¹²¹. Do⁶² tego²²¹ czasu leczenie¹¹¹ polegało na⁶⁶ wielogodzinnych²⁶² kąpielach w⁶⁶ gorącej²⁶¹ wodzie¹⁶¹ leczniczej²⁶¹, kończących się²⁶² pękaniem skóry¹²¹. Uważano bowiem, iż przez⁶⁴ te²⁴² pęknięcia¹⁴² wychodzą z⁶² organizmu wszelkie²¹² szkodliwe²¹² substancje¹¹² i zarazki¹¹².

C0613 Krukowska M. Czechosłowacja WP 1967 266 6

Pierwszym²⁵¹ znanym²⁵¹ zdobywcą szczytu był angielski²¹¹ przyrodnik, Robert Townson, który²¹¹ wszedł tu w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc siedemset dziewięćdziesiątym²⁶¹ trzecim²⁶¹, niedługo po⁶⁶ nim⁴⁶ bo już w⁶⁶ tysiąc osiemset piątym²⁶¹ roku¹⁶¹ stanął na⁶⁶ Łomnicy¹⁶¹ Stanisław Staszic. Stacja kolejki¹²¹ linowej²²¹ pod⁶⁵ samym²⁵¹ szczytem ma kształt¹⁴¹ pięciopiętrowej²²¹ wieży¹²¹, na⁶⁶ najwyższym²⁶¹ jej⁴² piętrze mieści⁵⁰¹ się obserwatorium¹¹¹ astronomiczne²¹¹.

C0614 Machowski J. Wyspa Tajemnic WP 1966 141 24

Pierwszą²⁵¹ i to⁸ ważną²⁵¹ czynnością, od⁶² której²²¹ w⁶⁶ dużej²⁶¹ mierze¹⁶¹ zależało powodzenie¹¹¹ wyprawy¹²¹, była⁵ sprawa wyboru jej⁴² kierownika¹²¹. Wybór¹¹¹ padł na⁶⁴ blisko⁸ siedemdziesięcioletniego²⁴¹, doświadczonego²⁴¹ żeglarza¹⁴¹ Don Felipe Gonzales y Haedo, który²¹¹ parę³⁴ tygodni przedtem zawinął do⁶² portu Callao de Lima na⁶⁶ pokładzie¹⁶¹ okrętu „San Lorenzo”, przywożąc po⁶⁶ półrocznej²⁶¹ podróży¹⁶¹ z⁶² Kadyksu świeże²⁴² kontyngenty¹⁴² wojska¹²¹ i zaopatrzenie¹⁴¹ dla⁶² garnizonu w⁶⁶ Limie¹⁶¹.

C0615 Machowski J. Wyspa Tajemnic WP 1966 52 5

W⁶⁶ tłumie wyspiarzy¹²² wyraźnie wyróżniali⁵⁰¹ się ich⁴² przywódcy¹¹². Byli⁵ to⁴¹ przeważnie ludzie starsi, a pozostali⁵ mieszkańcy odnosili⁵⁰¹ się do⁶² nich⁴² z⁶⁵ szacunkiem. Niektórzy z⁶² wodzów¹²² mieszkali w⁶⁶ opisanych²⁶² podłużnych²⁶² domach, inni natomiast, określani przez⁶⁴ Hiszpanów¹⁴² jako⁶¹ kapłani, mieszkali nie opodal⁶² posągów w⁶⁶ domkach wzniesionych²⁶² z⁶² kamienia.

C0616 Machowski J. Wyspa Tajemnic WP 1966 78 brak

Z⁶² potrzeby¹²¹ tej²²¹ powstał jeszcze w⁶⁶ końcu¹⁶¹ osiemnastego²²¹ wieku¹²¹ plan¹¹¹ połączenia¹²¹ rosyjskich²²² kolonii¹²² w⁶⁶ Ameryce¹⁶¹ z⁶⁵ metropolią bezpośrednią²⁵¹ drogą¹⁵¹ morską²⁵¹ prowadzącą²⁵¹ na⁶⁴ zachód¹⁴¹. Wojny¹¹² napoleońskie²¹² w⁶⁶ Europie¹⁶¹ nie przeszkodziły realizacji¹³¹ tego²²¹ śmiałego²²¹ planu, który²¹¹ został⁵⁷ przedłożony²¹¹ ówczesnemu ministrowi handlu¹²¹, księciu¹³¹ Rumancowowi¹³¹, i ministrowi marynarki¹²¹, admirałowi Mordwinowowi¹³¹, a następnie zaakceptowany²¹¹ przez⁶⁴ cara¹⁴¹ Aleksandra¹⁴¹ Pierwszego²⁴¹.

C0617 Machowski J. Wyspa Tajemnic WP 1966 82 6

Starano⁵⁰¹ się jednak nie oddalać od⁶² brzegu¹²¹ więcej, aniżeli na⁶⁴ odległość¹⁴¹ pięciu³² mil¹²², tak by⁹ móc przez⁶⁴ lunety¹⁴² dokładnie obserwować ląd¹⁴¹. Stwierdzono, że ta część¹¹¹ wyspy¹²¹ jest⁵⁷ znacznie rzadziej zaludniona. Jednakże i tam⁸ dostrzeżono aż cztery³⁴ kamienne²⁴² pomniki¹⁴²; pierwszy²¹¹ z⁶² nich⁴² składający się²¹¹ z⁶² jednego²²¹ tylko posągu¹²¹, drugi²¹¹ i trzeci²¹¹ liczyły po⁶⁴ dwa³⁴ posągi¹⁴², zaś czwarty²¹¹ trzy³⁴.

C0618 Machowski J. Wyspa Tajemnic WP 1966 137 9

Nie mniej zdziwiło go⁴⁴, iż ziomkowie ich⁴² w ogóle nie interesowali⁵⁰¹ się świeżo przybyłymi uratowanymi rodakami, nie wyrażając z⁶² powodu ich⁴² przybycia¹²¹ nawet cienia radości¹²¹. Jedno⁴¹, co⁴¹ ich⁴⁴ interesowało, to⁴¹ skromny²¹¹ dobytek¹¹¹ przybyłych²²². W⁶⁶ końcu¹⁶¹ ośmieleni krajowcy zaczęli dobierać⁵⁰¹ się do⁶² bagażu¹²¹ misjonarza¹²¹ i pana¹²¹, którzy z⁶⁵ trudem bronili swej²²¹ własności¹²¹.

C0619 Machowski J. Wyspa Tajemnic WP 1966 176 7

Na⁶⁶ tej²⁶¹ podstawie¹⁶¹ Jaussen wysunął teorię dotyczącą²⁴¹ pochodzenia¹²¹ ludności¹²¹ wyspy¹²¹, sugerującą²⁴¹, iż mieszkańcy Wyspy¹²¹ Wielkanocnej²²¹ przybyli⁵ przed⁶⁵ tysiącem lat z⁶² archipelagu¹²¹ wysp Moluków¹²². Tepano Jaussen swą²⁵¹ żmudną²⁵¹ i drobiazgową²⁵¹ pracą zapoczątkował naukowe²⁴² badania¹⁴² nad⁶⁵ rozwiązaniem jednej²²¹ z⁶² najciekawszych²²² tajemnic Wyspy¹²¹ Wielkanocnej²²¹. Prace¹¹² badawcze²¹² nad⁶⁵ odczytaniem hieroglificznego²²¹ pisma¹²¹ wyspy¹²¹ trwają po⁶⁴ dzień¹⁴¹ dzisiejszy²⁴¹, pozostawiając wiele³⁴ pytań postawionych²²² przez⁶⁴ naukę nadal bez⁶² odpowiedzi¹²².

C0620 Semeńczuk A. Tajemnice paliw rakietowych MON 1963 brak 200

Aby⁹ uzmysłowić sobie⁴³ ogrom¹⁴¹ tego²²¹ zadania¹²¹, warto przypomnieć, że wyspiarze nie znali drzewa¹²¹, a głównym²⁵¹ ich⁴² narzędziem były⁵ prymitywne²¹² liny¹¹² konopne²¹². Przeciętna waga posągów wahała⁵⁰¹ się od⁶² dziesięciu³² do⁶² dwunastu³² ton¹²², ale trafiały⁵⁰¹ się wśród⁶² nich⁴² również giganty¹¹² prawie⁸ pięćdziesięciotonne²¹². Największą²⁴¹ z⁶² rzeźb¹²² znalezionych²²² na⁶⁶ wyspie¹⁶¹ odkryto nie wykończoną²⁵¹ w⁶⁶ pozycji¹⁶¹ leżącej²⁶¹ w⁶⁶ kamieniołomach.

C0621 Machowski J. Wyspa Tajemnic WP 1966 308 15

Porównywali oni między innymi wyniki¹⁴² badań już nie tylko poszczególnych²²² wypraw¹²² działających²²² w⁶⁶ różnych²⁶² okresach na⁶⁶ Wyspie¹⁶¹ Wielkanocnej²⁶¹, ale również zestawiali rezultaty¹⁴² ich⁴² badań z⁶⁵ wynikami osiągniętymi przez⁶⁴ wyprawy¹⁴² na⁶⁴ inne²⁴² wyspy¹⁴² Pacyfiku¹²¹, a nawet do⁶² krajów położonych²²² poza⁶⁵ jego⁴² rejonem, wreszcie porównywali zagadkowy²⁴¹ lud¹⁴¹ Wyspy¹²¹ Wielkanocnej²²¹ i jego⁴² kulturę z⁶⁵ kulturami innych²²² ludów zamieszkujących²²² niekiedy nawet bardzo odległe²⁴² kraje¹⁴².

C0622 Skrzypczak E. Fizyka wielkich energii PWN 1965 38 7

Następny²¹¹ etap¹¹¹ pracy¹²¹: analiza rachunkowa danych¹²², otrzymywanych²²² na⁶⁴ przykład¹⁴¹ z⁶² pomiarów na⁶⁶ śladach cząsteczek w⁶⁶ detektorach wizualnych²⁶², stanowi⁵ zazwyczaj niezbędny²⁴¹, ale bardzo pracochłonny²⁴¹ etap¹⁴¹ eksperymentu. Ogromne²⁴¹ usprawnienie¹⁴¹ w⁶⁶ tej²⁶¹ dziedzinie¹⁶¹ stanowi⁵ stosowanie¹¹¹ wielkich²²² maszyn matematycznych²²², które²¹² po⁶⁶ odpowiednim²⁶¹ zaprogramowaniu¹⁶¹, dokonany²⁶¹ dla⁶² konkretnego²²¹ zagadnienia¹²¹, mogą wykonać rachunkową²⁴¹ analizę dla⁶² tysięcy przypadków badanych²²² zdarzeń, [&]

C0623 Skrzypczak E. Fizyka wielkich energii PWN 1965 63 6

Zapanował więc w⁶⁶ fizyce¹⁶¹ cząstek elementarnych²²² okres¹¹¹ analogiczny²¹¹ do⁶² odpowiedniego²²¹ okresu w⁶⁶ historii¹⁶¹ chemii¹²¹, okresu, który²⁴¹ nazywamy obecnie przedmendelejewowskim²⁵¹: zbierano dane¹⁴² o⁶⁶ własnościach poszczególnych²²² cząstek, zwiększano dokładność¹⁴¹ ich⁴² wyznaczania¹²¹, badano oddziaływania¹⁴² między⁶⁵ cząstkami. Nie sposób⁵ tu opisać całości¹²¹ dziejów tych²²² poszukiwań.

C0624 Skrzypczak E. Fizyka wielkich energii PWN 1965 115 10

Jak⁹ przedstawiają⁵⁰¹ się nowe²¹² możliwości¹¹² w⁶⁶ tej²⁶¹ dziedzinie¹⁶¹? Zwróćmy uwagę na⁶⁴ pewną²⁴¹ cechę akceleratorów działających²²² na⁶⁶ zasadzie¹⁶¹ takiej²²¹ jak⁹ synchrotron¹¹¹ protonowy²¹¹. O⁶⁶ promieniu¹⁶¹ orbity¹²¹ ruchu¹²¹ przyśpieszonych²²² cząstek, którym²³² chcemy nadać określony²⁴¹, z⁶² góry¹²¹ zadany²⁴¹ pęd¹⁴¹, decyduje wartość¹¹¹ maksymalnego²²¹ natężenia¹²¹ pola¹²¹ magnetycznego²²¹.

C0625 Zoon W. Astronomia dziś i wczoraj PWN 1965 97 5

Pamiętajmy o⁶⁶ tym⁴⁶, że zgodnie zarówno z⁶⁵ odkryciami fizyków¹²², jak⁹ i sugestiami astronomów¹²², wodór¹¹¹ jest jeśli nie jedynym²⁵¹, to⁹ głównym²⁵¹ „paliwem” wszystkich²²² gwiazd i nawet niektórych²²² mgławic gazowych²²². Słowo¹⁴¹ „paliwo¹¹¹” użyłem tu w⁶⁶ cudzysłowie, aby⁹ procesów odbywających się²²² we⁶⁶ wnętrzach gwiazd i zasilających²²² je⁴⁴ w⁶⁴ olbrzymie²⁴² ilości¹⁴² energii¹²¹ nie traktować jako⁶² reakcji¹²² chemicznych²²² w⁶⁶ zwykłym²⁶¹ tego²²¹ słowa¹²¹ znaczeniu¹⁶¹. Jak⁹ wiemy „palenie się¹¹¹” wodoru następuje w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹, że w⁶⁶ wyniku¹⁶¹ zderzeń jąder atomowych²²² wodoru ze⁶⁵ sobą powstaje łańcuch¹¹¹ przemian, [&]

C0626 Zoon W. Astronomia dziś i wczoraj PWN 1965 100 3

Dwie³¹ cechy¹¹² fizyczne²¹² gwiazd dają⁵⁰¹ się zaobserwować w⁶⁴ sposób¹⁴¹ najbardziej bezpośredni²⁴¹ i dość pewny²⁴¹: ich⁴² temperatura [~] i jasność¹¹¹ (dzielność¹¹¹ promieniowania¹²¹) [~]. Tę drugą²⁴¹ wielkość¹⁴¹ będziemy⁵⁶ dla⁶² prostoty¹²¹ wyrażali⁵² przy⁶⁶ pomocy¹⁶¹ dzielnosci¹²¹ promieniowania¹²¹ Słońca¹²¹, przyjętej²²¹ za⁶⁴ jednostkę¹⁴¹. Tych²²² właśnie dwóch³² parametrów użyto w⁶⁶ latach dwudziestych²⁶² do⁶² dokonania¹²¹ podziału gwiazd na⁶⁴ grupy¹⁴² na⁶⁶ diagramie Hertzsprunga-Russella¹²¹ nazwanego²²¹ tak od⁶² nazwisk dwóch³² astronomów¹²², którzy pierwsi zajęli⁵⁰¹ się sprawą ewolucji¹²¹ gwiazd i tego²²¹ podziału dokonali.

C0627 Wołczek O. I znów bliżej gwiazd WP 1965 14 6

Udoskonalenie¹¹¹ łączności¹²¹ radiowej²²¹ za⁶⁵ pomocą satelitów biernych²²² może⁵ nastąpić przede wszystkim przez⁶⁴ zastosowanie¹⁴¹ znacznie lepszych²²² zwierciadeł fal radiowych²²² niż⁹ wypukłe²¹², a więc nie skupiające²¹² powłoki¹¹² obiektów typu ECHO. Na⁶⁶ piętnastym²⁶¹ Międzynarodowym²⁶¹ Kongresie Astronautycznym²⁶¹ w⁶⁶ Warszawie¹⁶¹, we⁶⁶ wrześniu tysiąc dziewięćset sześćdziesiątego²²¹ czwartego²²¹ roku¹²¹, padły⁵ propozycje¹¹² realizacji¹²¹ takich²²² sprawniejszych²²² satelitów¹²².

C0628 Wołczek O. I znów bliżej gwiazd WP 1965 92 15

Przyczynami tego²²¹ sukcesu są: brak¹¹¹ promieniowania¹²¹ atmosfery¹²¹, wywołującego²²¹ zamglenie¹⁴¹ klisz, oraz znacznie większa zdolność¹¹¹ rozdzielcza urządzenia¹²¹ satelitarne²²¹, czyli ta własność¹¹¹, która pozwala na⁶⁴ odróżnienie¹⁴¹ od⁶² siebie⁴² blisko⁸ leżących²²² szczegółów obrazu. Kątowa zdolność¹¹¹ rozdzielcza największych²²², naziemnych²²² teleskopów astronomicznych²²² przy⁶⁶ zdjęciach fotograficznych²⁶² wynosi obecnie tylko około⁸ trzy³⁴ dziesiąte¹⁴² sekundy¹²¹ łuku¹²¹.

C0629 Wołczek O. I znów bliżej gwiazd WP 1965 108 5

Druga²¹¹ metoda pośrednia to⁴¹ SOK — spotkanie¹¹¹ na⁶⁶ orbicie¹⁶¹ satelitarnej²⁶¹ Księżyca. W⁶⁶ tym²⁶¹ ostatnim²⁶¹ przypadku¹⁶¹ nastąpiłby z⁶² Ziemi¹²¹ tylko jeden²¹¹ start¹¹¹ dużej²²¹ rakiety¹²¹, która jednak nie wylądowałaby na⁶⁶ samym²⁶¹ Księżycu. Wszłaby ona natomiast na⁶⁴ orbitę satelitarną²⁴¹ Srebrnego²²¹ Globu. Z⁶² tego²²¹ sztucznego²²¹ satelity¹²¹ ludzie dokonali by wycieczki¹²¹ małym²⁵¹ statkiem specjalnym²⁵¹ na⁶⁴ powierzchnię Księżyca, po⁶⁶ czym⁴⁶ powróciłoby na⁶⁴ obiekt¹⁴¹ macierzysty²⁴¹. Statek¹¹¹ odleciałby potem⁸ w⁶⁶ kierunku¹⁶¹ Ziemi¹²¹.

C0630 Wołczek O. I znów bliżej gwiazd WP 1965 131 25

Tak więc całkowita masa zespołu APOLLO-LEM wyniosłaby około⁸ czterdzieści³⁴ dwie³⁴ tony¹⁴². Należy tutaj podkreślić, że już obecnie projektanci otrzymali zalecenia¹⁴², by⁹ zmniejszyć tę ostatnią²⁴¹ wielkość¹⁴¹ do⁶² trzydziestu³² ośmiu³² ton¹²², wprowadzając oszczędności¹⁴² na⁶⁶ masie¹⁶¹, gdzie tylko to⁴¹ jest możliwe²¹¹. Tego²²¹ rodzaju¹²¹ rozwiązanie¹¹¹ zapewniłoby większy²⁴¹ margines¹⁴¹ bezpieczeństwa¹²¹ i stanowiłoby lepszą²⁴¹ gwarancję powodzenia¹²¹ całego²²¹ przedsięwzięcia¹²¹.

C0631 Wołczek O. I znów bliżej gwiazd WP 1965 116 8

Cenną²⁵¹ cechą przyszłych²²² kosmonautów¹²² są ich⁴² umiejętności¹¹² nabyte²¹² w⁶⁶ czasie pilotowania¹²¹ samolotów. Stąd też ludzie ci²¹² muszą nadal aktywnie podtrzymywać te²⁴² umiejętności¹⁴². W⁶⁶ Stanach Zjednoczonych²⁶² każdy²¹¹ z⁶² nich⁴² jest⁵⁷ zobowiązany²¹¹ rocznie wylatać około⁸ trzysta³⁴ godzin na⁶⁶ odrzutowcach i śmigłowcach. W⁶⁶ tym²⁶¹ ostatnim²⁶¹ przypadku¹⁶¹ chodzi o⁶⁴ zdobycie¹⁴¹ odpowiedniej²²¹ praktyki¹²¹ w⁶⁶ prawie⁸ pionowym²⁶¹ starcie¹⁶¹ i lądowaniu¹⁶¹ — przewidywanym²⁶¹ przy⁶⁶ lotach nad⁶⁵ powierzchnią księżyca.

C0632 Sękowski S. Walka z korozją trwa WP 1965 18 9

Ta warstewka zgorzeliny¹²¹ utworzona z⁶² mieszaniny¹²¹ tlenków żelaza¹²¹ jest jednym²⁵¹ z⁶² licznych²²² przykładów korozji¹²¹ chemicznej²²¹. Po prostu w⁶⁶ wysokiej²⁶¹ temperaturze¹⁶¹, przyspieszającej²⁶¹ ogromnie szybkość¹⁴¹ reakcji¹²² chemicznych²²², zachodzi samorzutnie utlenianie się¹¹¹ żelaza¹²¹, czyli w⁶⁶ tym²⁶¹ przypadku¹⁶¹ łączenie się¹¹¹ uaktywnionych²²² działaniem wysokiej²²¹ temperatury¹²¹ atomów żelaza¹²¹ z⁶⁵ atomami tlenu atmosferycznego²²¹.

C0633 Sękowski S. Walka z korozją trwa WP 1965 32 23

Przyczyną samorzutnego²²¹ rozpuszczania się¹²¹ cynku¹²¹ w⁶⁶ kwasie są wstępujące²¹² w⁶⁶ nim⁴⁶ zawsze zanieczyszczenia¹¹² innymi metalami. Częstki¹¹² tych²²² obcych²²² metali¹²² tworzą łącznie z⁶⁵ elektrolitem liczne²⁴² lokalne²⁴² ogniwa¹⁴² galwaniczne²⁴². Im⁹ więcej powstaje takich²²² mikroogniw, tym⁹ szybciej i energiczniej rozpuszcza się⁵⁰¹ cynk¹¹¹. Ponieważ reakcji¹³¹ rozpuszczania się¹²¹ towarzyszy⁵ przepływ¹¹¹ prądu elektrycznego²²¹ (powodującego²²¹ ogrzewanie¹⁴¹ elektrolitu), mamy⁵ więc do⁶² czynienia¹²¹ z⁶⁵ typowym²⁵¹ przykładem korozji¹²¹ elektrochemicznej²²¹.

C0634 Sękowski S. Walka z korozją trwa WP 1965 80 15

Często niestety korozja szybko niszczy te²⁴² pancerze¹⁴². Złuszczająca się pordzewiała²¹¹ rączka od⁶² dzieciennego²²¹ wózka, skorodowana kierownica rowerowa lub motocyklowa, nie dająca się odkręcić śruba przy⁶⁶ palce¹⁶¹, usiany²¹¹ licznymi piegami rdzy¹²¹ zderzak¹¹¹ lub kołpaki¹¹² kół samochodowych²²² — oto codzienny²¹¹ widok¹¹¹. Powoduje on, że tracimy zaufanie¹⁴¹ do⁶² tego²²¹ rodzaju¹²¹ pancerzy¹²².

C0635 Sękowski S. Walka z korozją trwa WP 1965 98 20

Pewne²¹² pigmenty¹¹² używane²¹² do⁶² produkcji¹²¹ farb same²¹² mogą aktywnie chronić metal¹⁴¹ przed⁶⁵ korozją. Do⁶² pigmentów takich²²² należy minia ołowiana oraz pył¹¹¹ cynkowy²¹¹ i aluminiowy²¹¹. Niestety dwie³¹ ostatnie²¹² substancje¹¹² są zupełnie nieodporne²¹² na⁶⁴ działanie¹⁴¹ nawet bardzo rozcieńczonych²²² kwasów, a w⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ tym⁴⁵ ich⁴² zastosowanie¹¹¹ w⁶⁶ malarstwie musi być⁵⁷ ograniczone²¹¹.

C0636 Sadowski M. Świat wysokich temperatur WP 1965 9 11

Przy⁶⁶ ogrzewaniu¹⁶¹ lub oziębianiu¹⁶¹ zmieniają⁵⁰¹ się wymiary¹¹² liniowe²¹², objętość¹¹¹, gęstość¹¹¹, oporność¹¹¹ elektryczna. W⁶⁶ niektórych²⁶² przypadkach zmieniać⁵⁰¹ się może⁵ również barwa. Każdą²⁴¹ z⁶² tych²²² własności¹²² można w⁶⁶ zasadzie¹⁶¹ wykorzystać do⁶² ilościowego²²¹ określenia¹²¹ stanu cieplnego²²¹ ciała¹²¹. Bardzo wygodnie stan¹⁴¹ cieplny²⁴¹ można scharakteryzować wielkością, którą²⁴¹ nazywamy temperaturą.

C0637 Sadowski M. Świat wysokich temperatur WP 1965 80 7

Aby⁹ ocenić znaczenie¹⁴¹ reakcji¹²² termojądrowych²²², należy zauważyć, że oprócz⁶² olbrzymich²²² i nie wykorzystanych²²² dotychczas ilości¹²² energii¹²¹ dostarczonych²²² nam obecnie przez⁶⁴ Słońce¹⁴¹ prawie⁸ wszystkie²¹² zasoby¹¹² energetyczne²¹², z⁶² jakich²²² korzystamy na⁶⁶ Ziemi¹⁶¹, są pochodzenia¹²¹ słonecznego²²¹. Energia wyzwolana przez⁶⁴ spalanie¹⁴¹ węgla jest pochodzenia¹²¹ słonecznego²²¹, gdyż kopalina ta stanowi⁵ szczątki¹⁴² roślin z⁶² ubiegłych²²² epok geologicznych²²².

C0638 Burhard P. Bułgaria WP 1965 19 14

Mniejsze²⁴¹ znaczenie¹⁴¹ mają złoża¹¹² soli¹²¹ kamiennej²²¹ w pobliżu miasta¹²¹ Prowadija na⁶⁴ zachód¹⁴¹ od⁶² Warny¹²¹, ponieważ od⁶² dawnych²²² czasów otrzymywano sól¹⁴¹ w⁶⁶ dostatecznej²⁶¹ ilości¹⁶¹ przez⁶⁴ parowanie¹⁴¹ wody¹²¹ morskiej²²¹. Na⁶⁴ koniec¹⁴¹ warto także wspomnieć o⁶⁶ różnorodnych²⁶² surowcach skalnych²⁶² — są to⁴¹ piaskowce¹¹² i inne²¹² kamienie¹¹² budowlane²¹², dolomit¹¹¹ używany²¹¹ do⁶² produkcji¹²¹ cementu i wapna budowlanego²²¹, oraz wysokowartościowe²¹² gliny¹²¹, między innymi kaolin¹¹¹.

C0639 Burhard P. Bułgaria WP 1965 63 3

Znanym²⁵¹ zabytkiem plastyki¹²¹ jest płaskorzeźba skalna obok⁶² wsi¹²¹ Madara¹¹¹, przedstawiająca jeźdźca¹⁴¹ na⁶⁶ koniu. Jest to⁴¹ unikat¹¹¹ w⁶⁶ sztuce¹⁶¹ europejskiego²²¹ średniowiecza¹²¹. Przyjęcie¹¹¹ chrześcijaństwa¹²¹ przez⁶² Bułgarię w⁶⁶ roku¹⁶¹ osiemset sześćdziesiątym²⁶¹ czwartym²⁶¹ rozpoczęło okres¹⁴¹ budowy¹²¹ licznych²²² świątyń. Najpiękniejszym²⁵¹ zabytkiem jest Złota²¹¹ Cerkiew¹¹¹ w⁶⁶ ówczesnej²⁶¹ stolicy¹⁶¹, Presławiu¹⁶¹. Cerkwie¹¹² bułgarskie²¹² odznaczają⁵⁰¹ się oryginalnością planu, harmonią proporcji¹²¹ i rzadkim²⁵¹ we⁶⁶ wczesnym²⁶¹ średniowieczu¹⁶¹ bogactwem dekoracji¹²².

C0640 Burhard P. Bułgaria WP 1965 69 24

Literatura wieku¹²¹ dziewiętnastego²²¹ to⁴¹ przede wszystkim poezja. Odegrała ona podobną²⁴¹ rolę jak⁹ w⁶⁶ Polsce¹⁶¹ poezja romantyczna. Wybitni pisarze i poeci bułgarscy tego²²¹ okresu to⁴¹ zarazem energiczni działacze, spiskowcy i bojownicy¹¹² sprawy¹²¹ narodowej²²¹. Są to⁴¹ Georgi Rakowski¹¹¹, przywódca rewolucyjny²¹¹, a zarazem poeta, Ljuben Karawelow pisarz i publicysta, oraz Christo Botew, najwybitniejszy²¹¹ poeta bułgarski²¹¹, który²¹¹ poległ w⁶⁶ czasie walk powstańczych²²².

C0641 Burhard P. Bułgaria WP 1965 72 22

Malarstwo¹¹¹ sztalugowe²¹¹ przed⁶⁵ pierwszą²⁵¹ wojną światową²⁵¹ ulegało wpływom szkoły¹²¹ monachijskiej²²¹, reprezentuje je⁴⁴ przede wszystkim batalistka, oraz płótna¹¹² związane²¹² tematycznie z⁶⁵ historią walk wyzwolenieńczych²²². W⁶⁶ latach późniejszych²⁶² wybitne²⁴² dzieła¹⁴² stworzyli portreciści, godne²¹² uwagi¹²¹ są pejzaże¹¹². Przeważa na ogół realizm¹¹¹, szybko zmieniające się²¹², sezonowe²¹² mody¹¹² malarskie²¹² Zachodu znajdują raczej słabe²⁴¹ echo¹⁴¹. Wysoko stała⁵ grafika¹¹¹, zwłaszcza karykatura i satyra¹¹¹ polityczna.

C0642 Burhard P. Bułgaria WP 1965 102 23

W⁶⁶ Tyrnowie¹⁶¹ zbiegają⁵⁰¹ się liczne²¹² szosy¹¹² i cztery³¹ linie¹¹² kolejowe²¹². Od⁶² pradawnych²²² czasów miasto¹¹¹ było ważnym²⁵¹ węzłem komunikacyjnym²⁵¹. Krzyżowały⁵⁰¹ się tutaj szlak¹¹¹ północ-południe z⁶⁵ trasami wiodącymi w⁶⁴ stronę Plewen i do⁶² Warny¹²¹ po⁶⁶ północnej²⁶¹ stronie¹⁶¹ trudno⁸ dostępnego²²¹ łańcucha Starej²²¹ Płaniny¹²¹. Dzięki⁶³ dogodnej²³¹ komunikacji¹³¹ Tyrnowo¹¹¹ jest dziś jednym²⁵¹ z⁶² najliczniej odwiedzanych²²² zabytkowych²²² miast¹²² Bułgarii¹²¹.

C0643 Burhard P. Bułgaria WP 1965 244 25

Bałczik¹¹¹ ma piękne²⁴² tradycje¹⁴² historyczne²⁴². Założony²¹¹ przez⁶⁴ Greków¹⁴² w⁶⁶ czwartym²⁶¹ wieku¹⁶¹ przed⁶⁵ naszą²⁵¹ erą, nazywał⁵⁰¹ się pierwotnie Cruni, co⁴¹ znaczy źródła¹¹². Później w⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ legendą o⁶⁶ Dionizosie, którego²²¹ posąg¹¹¹ miał⁵ się w⁶⁴ cudowny²⁴¹ sposób¹⁴¹ wynurzyć⁵⁰¹ z⁶² fal morskich²²², nazwano miasto¹⁴¹ Dionisopolis¹¹¹. Archeologowie wydobyli tu z⁶² ziemi¹²¹ wiele³⁴ zabytków, między innymi marmurowy²⁴¹ tors¹⁴¹ Dionizosa¹²¹, znajdujący się²¹¹ obecnie w⁶⁶ Sofijskim²⁶¹ Muzeum¹⁶¹ Archeologicznym²⁶¹. Znalezione też piękną²⁴¹, wielką²⁴¹ wazę z⁶² brązu z⁶⁵ wyobrażeniem Ifigenii¹²¹.

C0644 Burhard P. Bułgaria WP 1965 276 5

Rzeka Ropotamo¹¹¹ wypływa z⁶² niedalekich²²² wzgórz Stradży¹²¹. Zajmują one trójkąt¹⁴¹ ładu, wciśnięty²¹¹ między⁶⁴ brzeg¹⁴¹ morza¹²¹ na⁶⁶ północnym²⁶¹ wschodzie, granicę turecką²⁴¹ na⁶⁶ południu¹⁶¹ i Nizinę Tracką²⁴¹ na⁶⁶ zachodzie. Region¹¹¹ ten²¹¹ wyróżnia⁵⁰¹ się szczególnie ciepłym²⁵¹ klimatem. Na⁶⁶ wzgórzach rosną gęste²¹² lasy¹¹² z⁶⁵ przewagą rozłożystych²²², wiekowych²²² dębów, w⁶⁶ wyższych²⁶² strefach — buków. Dzięki⁶³ napływowi¹³¹ powietrza¹²¹ morskiego²²¹ występują tu liczne²¹² gatunki¹¹² śródziemnomorskiej²²¹ flory¹²¹ wieczniezielonej²²¹.

C0645 Karłowicz E. Moskwa WP 1966 36 25

Budowa cerkwi¹²² stała⁵⁰¹ się zresztą w⁶⁶ tym²⁶¹ czasie swoistym²⁵¹ hobby¹⁵¹ cara¹²¹, bojarów¹²² i bogatszych²²² kupców¹²². Bogacze, finansujący²¹² poszczególne²⁴² budowle¹⁴², współzawodniczyli ze⁶⁵ sobą i prześcigali⁵⁰¹ się wzajemnie, budując świątynie¹⁴² pyszne²⁴² i suto zdobione²⁴², co⁴¹ przyczyniło⁵⁰¹ się do⁶² powstania¹²¹ swoistego²²¹ stylu¹²¹, mającego²²¹ pewne²⁴² cechy¹⁴² wspólne²⁴² z⁶⁵ barokiem. Wiele³¹ takich²²² cerkwi¹²² powstało we⁶⁶ wsiach i osadach podmoskiewskich²⁶², dziś są one już w⁶⁶ granicach miasta¹²¹.

C0646 Karłowicz E. Moskwa WP 1966 56 17

Na⁶⁶ początku¹⁶¹ lat trzydziestych²²² Moskwa była⁵ już miastem wielkim²⁵¹, ważnym²⁵¹ ośrodkiem politycznym²⁵¹, gospodarczym²⁵¹ i kulturalnym²⁵¹, ale ciągle jeszcze nie miała wielkomiejskiego²²¹ charakteru. Brak⁵ było szerokich²²² arterii¹²² zabudowanych²²² w⁶⁴ sposób¹⁴¹ ciągły²⁴¹, dzielnic śródmiejskich²²² o⁶⁶ wyraźnym²⁶¹ charakterze; niezadawalający²¹¹ był system¹¹¹ komunikacji¹²¹ miejskiej²²¹, szwankowały urządzenia¹¹² komunalne²¹².

C0647 Wierzbicka A. O języku dla wszystkich Wiedza Powszechna 1965 45 brak

Jeśli wyobrazimy sobie⁴³ wypowiedź¹⁴¹ płynącą²⁴¹ w⁶⁶ czasie jako⁶⁴ linię (mówimy: tekst¹¹¹ jest linearny²¹¹), fonemy¹¹² będą najkrótszymi odcinkami tej²²¹ linii¹²¹, zdolnymi do⁶² odróżniania¹²¹ wyrazów. Fonemu nie da⁵⁰¹ się podzielić na⁶⁴ krótsze²⁴² odcinki¹⁴². Ale da⁵⁰¹ się w⁶⁶ nim⁴⁶ wyodrębnić pewne²⁴² cechy¹⁴², mające²⁴² moc¹⁴¹ odróżniania¹²¹ wyrazów. A więc fonem¹¹¹, najkrótszy²¹¹ odcinek¹¹¹ odgrywający²¹¹ jakąś²⁴¹ rolę dla⁶² znaczenia¹²¹, jest czymś⁴⁵ w⁶⁶ rodzaju¹⁶¹ wiązki¹²¹ cech dystynktywnych²²².

C0648 Wierzbicka A. O języku dla wszystkich Wiedza Powszechna 1965 86 brak

Teza o⁶⁶ pierwotnym²⁶¹ pokrewieństwie wszystkich²²² języków może⁵ się wydawać⁵⁰¹ bardzo pociągająca. Udo wodnienie¹¹¹ jej⁴² rzuciłoby wiele⁸ światła¹²¹ na⁶⁴ niezmiennie trudny²⁴¹ i niezmiennie interesujący²⁴¹ problem¹⁴¹ pochodzenia¹²¹ mowy¹²¹ ludzkiej²²¹. Ale — trzeba powiedzieć jasno — dowodów takich²²² nie ma; co⁴¹ więcej, nie możemy się ich⁴² w ogóle od⁶² językoznawstwa¹²¹ historyczno-porównawczego²²¹ spodziewać⁵⁰¹. Od⁶² początków mowy¹²¹ ludzkiej²²¹ dzieli nas⁴⁴ przecież co najmniej sto³¹ tysięcy lat.

C0649 Wierzbicka A. O języku dla wszystkich Wiedza Powszechna 1965 187 brak

Czy jest jakaś istotna różnica między⁶⁵ homonimami a wyrazami wieloznacznymi? Z⁶² punktu widzenia¹²¹ historii¹²¹ tych²²² wyrazów — na pewno tak, ale z⁶² punktu widzenia¹²¹ ich⁴² funkcjonowania¹²¹ w⁶⁶ języku — nie. Nic⁴¹ więc nie stoi na⁶⁶ przeszkodzie, aby⁹ — dla⁶² danego²²¹ okresu języka — uznać homonimy¹⁴² po prostu za⁶⁴ wyrazy¹⁴² wieloznaczne²⁴². Jeśli za⁶⁴ jeden²⁴¹ wyraz¹⁴¹ uważamy mający²⁴¹ sześć³⁴ znaczeń ciąg¹⁴¹ dźwięków wieliczyna czy mający²⁴¹ trzy³⁴ znaczenia¹⁴² ciąg¹⁴¹ dźwięków smieszannyj, [&]

C0650 Wierzbicka A. O języku dla wszystkich Wiedza Powszechna 1965 140 brak

Częstość¹¹¹ użycia¹²¹ elementów językowych²²² jest stała²¹¹, ale przytoczone²¹² wyżej tabele¹¹² pokazują wyraźnie, że nie jest stała²¹¹ w⁶⁴ sposób¹⁴¹ rygorystyczny²⁴¹, bezwzględny²⁴¹ — jest stała²¹¹ w⁶⁶ przybliżeniu¹⁶¹. Każdy²¹¹ tekst¹¹¹, każda książka, każdy²¹¹ autor — to⁴¹ pewne²¹¹ odchylenie¹¹¹ od⁶² normy¹²¹. I tylko dlatego możemy tu mówić o⁶⁶ pewnych²⁶² odchyleniach, że istnieje zasadnicza norma. Gdyby nie było zasadniczej²²¹ stałości¹²¹ w⁶⁶ częstości¹⁶¹ występowania¹²¹ elementów językowych²²²... [&]

C0651 Karłowicz E. Moskwa WP 1966 247 14

W⁶⁶ wieku¹⁶¹ osiemnastym²⁶¹, gdy dwór¹¹¹ carski²¹¹ przeniósł⁵⁰¹ się do⁶² Petersburga, Sokolniki¹¹² stały⁵⁰¹ się miejscem niedzielnych²²² wycieczek moskwičan, zabaw¹²² ludowych²²², obchodów religijnych²²². Tradycja ta utrwaliła⁵⁰¹ się jeszcze w⁶⁶ wieku¹⁶¹ dziewiętnastym²⁶¹. Z⁶⁵ czasem¹⁵¹ zaczęli się pojawiać⁵⁰¹ w⁶⁶ Sokolnikach przedstawiciele¹¹² sfer zamożniejszych²²² — przyjeżdżali konno lub w⁶⁶ powozach, rozkładali na⁶⁶ polankach obfite²⁴² śniadania¹⁴², urządzali improwizowane²⁴² koncerty¹⁴²... [&]

C0652 Krukowska M. Jugosławia WP 1965 99 5

Macedonia to⁴¹ Wschód¹¹¹, ale Wschód¹¹¹ swoisty²¹¹, macedoński²¹¹. Pozostające²¹² pod⁶⁵ panowaniem Turcji¹²¹ inne²¹² dzielnice¹¹² Jugosławii¹²¹ były⁵⁷ mniej niż⁹ Macedonia odizolowane²¹² od⁶² Europy¹²¹, wpływy¹¹² więc wschodnie²¹² były⁵ tu dużo silniejsze²¹², dając swoiste²⁴² i oryginalne²⁴² rozwiązania¹⁴². Ponadto Macedonia jako⁶¹ prowincja egejska była⁵⁷ najbardziej wystawiona na⁶⁴ wpływy¹⁴² Bizancjum¹²¹, przyjmowała greckie²⁴² wzory¹⁴² zarówno w⁶⁶ architekturze¹⁶¹, jak⁹ i sztukach plastycznych²⁶².

C0653 Krukowska M. Jugosławia WP 1965 166 15

W⁶⁶ zachodniej²⁶¹ części¹⁶¹ Macedonii¹²¹, w⁶⁴ bok¹⁴¹ od⁶² monasteru Jovana Bigorskog, na⁶⁶ łagodnych²⁶² zboczach góry¹²¹ Bistre, leży miejscowość¹¹¹ Galičnik, znana jako⁶¹ letnisko¹¹¹ i miejsce¹¹¹ wypoczynkowe²¹¹. O⁶⁶ tym²⁶¹ ciekawym²⁶¹ osiedlu¹⁶¹ warto powiedzieć kilka³⁴ słów. Stanowi⁵ ono bowiem jedną²⁴¹ z⁶² głównych²²² atrakcji¹²² turystycznych²²² Macedonii¹²¹. Mieszkańcy Galičniku¹²¹ to⁴¹ potomkowie starego²²¹ plemienia nomadów¹²² Mijaków¹²².

C0654 Krukowska M. Jugosławia WP 1965 136 27

Bogato wyposażona biblioteka slawistyczna należy do⁶² najbogatszych²²² tego²²¹ rodzaju¹²¹ bibliotek Jugosławii¹²¹, a to⁴¹ dzięki⁶³ dużym²³² tradycjom i powiązaniom z⁶⁵ krajami słowiańskimi, zwłaszcza z⁶⁵ Polską¹⁵¹. Dzięki⁶³ sympatiom i działalności¹³¹ takich²²² przyjaciół Polski¹²¹ jak⁹ nie żyjący²¹¹ już profesor Frane Ilešić, profesor Molé, pani¹¹¹ Roska Štefanova, Uroš Kraigher i poeta Lojze Krakar, społeczeństwo¹¹¹ słoweńskie²¹¹ poznało dzieła¹⁴² polskiej²²¹ literatury¹²¹ i poezji¹²¹ zarówno klasycznej²²¹ jak⁹ i najnowszej²²¹.

C0655 Krukowska M. Jugosławia WP 1965 188 13

Na⁶⁴ południe¹⁴¹ od⁶² Rijeki¹²¹ wzdłuż⁶² wybrzeża¹²¹ adriatyckiego²²¹ leży szereg¹¹¹ lotnisk i miejscowości¹²² wypoczynkowych²²² mniejszych²²² i większych²²², spokojnych²²² i gwarnych²²², droższych²²² i tańszych²²². Każda jest piękna²¹¹, każda ma własną²⁴¹ historię, zabytki¹⁴² i atrakcje¹⁴². Poznamy je⁴⁴ pobieżnie, zatrzymując⁵⁰¹ się dłużej tylko przy⁶⁶ większych²⁶² i bardziej znanych²⁶². Niedaleko od⁶² Rijeki¹²¹, amfiteatralnie rozłożone²¹¹ na⁶⁶ skalistym²⁶¹ zboczu¹⁶¹ wznoszącej się²²¹ nad⁶⁵ miasteczkiem góry¹²¹, leży nad⁶⁵ cichą²⁵¹ zatoką jedno²¹¹ z⁶² najstarszych²²² miast¹²² adriatyckich²²² Bakar, obecnie znane²¹¹ lotnisko¹¹¹.

C0656 Krukowska M. Jugosławia WP 1965 207 4

W⁶⁶ wąskich²⁶² uliczkach miasta¹²¹ na⁶⁶ każdym²⁶¹ niemal kroku¹⁶¹ będzie⁵⁶ nam się wydawać⁵¹¹, że oglądamy muzealne²⁴² eksponaty¹⁴²: tu resztki¹¹² murów obronnych²²², tam⁸ obalona rzymska kolumna, tu zachowana całkowicie część¹¹¹ ściany¹²¹ z⁶⁵ antyczną²⁵¹ bramą, starożytność¹¹¹ pomieszana z⁶⁵ teraźniejszością, przedziwne²¹¹ zespolenie¹¹¹ historii¹²¹ z⁶⁵ funkcjonalizmem życia¹²¹ codziennego²²¹.

C0657 Krukowska M. Jugosławia WP 1965 230 18

Naprzeciwno⁸ wznosi⁵⁰¹ się kościółek¹¹¹ świętego²²¹ Spasa¹²¹ w⁶⁶ stylu¹⁶¹ lombardzkim²⁶¹ z⁶² tysiąc pięćset dwudziestego²²¹ roku¹²¹, a obok⁸ kościoła¹¹¹ Franciszkanów¹²² z⁶² czternastego²²¹ wieku¹²¹, w⁶⁶ klasztorze mieści⁵⁰¹ się najstarsza w⁶⁶ Europie¹⁶¹ apteka oraz wirydarz¹¹¹ pełen²¹¹ kwiatów, dojrzewających²²² pomarańcz i rozsiewających²²² oszałamiający²⁴¹ zapach¹⁴¹ oleandrów. Lekka kolumnada otaczająca wirydarz¹⁴¹ jest dziełem mistrza¹²¹ Miho z⁶² Baru¹²¹.

C0658 Krukowska M. Jugosławia WP 1965 242 16

Dziwna a sekta nie budowała świątyń, nie uznawała sakramentów, zakazywała spożywania¹²¹ mięsa, ryb i nabiału, zalecała czystość¹⁴¹ i wymagała od⁶² każdej²²¹ jednostki¹²¹ wykonywania¹²¹ pracy¹²¹ fizycznej²²¹. Nie pozostało po⁶⁶ niej⁴⁶ nic⁴⁴, ani świątyń, ani obrazów, ani piśmiennictwa¹²¹, prócz⁶² nielicznych²²² napisów i nagrobków kamiennych²²², których²²² setki¹¹² rozsiane²¹² są⁵⁷ po⁶⁶ terenie Bośni¹²¹, Hercegowiny¹²¹, Czarnogóry¹²¹ i Dalmacji¹²¹. Pochodzenie¹¹¹ tych²²² kamieni¹²² grobowych²²², zwanych²²² „stečkami¹⁵¹”, osnute²¹¹ jest⁵⁷ wciąż jeszcze tajemnicą.

C0659 Machowski J. Alaska WP 1965 169 16

Liczby¹¹² te²¹² nie zmieniają jednak faktu, iż produkcja rolnicza, aczkolwiek efektywna, pozbawiona jest⁵⁷ praktycznego²²¹ znaczenia¹²¹ gospodarczego²²¹ wskutek⁶² niezwykle małego²²¹ obszaru zasiewów. Na⁶⁴ przykład¹⁴¹ w⁶⁶ tysiąc dziewięćset czterdziestym²⁶¹ dziesiątym²⁶¹ roku¹⁶¹ obszar¹¹¹ upraw¹²² wynosił na⁶⁶ Alasce¹⁶¹ dla⁶² jęczmienia dwadzieścia³⁴ dwa³⁴ hektary¹⁴², żyta¹²¹ osiemdziesiąt³⁴ dwa³⁴ hektary¹⁴², owsa sto³⁴ trzydzieści³⁴ cztery³⁴ hektary¹⁴² i innych²²² zbóż sześćdziesiąt³⁴ pięć³⁴ hektarów. Obszar¹¹¹ upraw¹²² jarzyn w⁶⁶ tysiąc dziewięćset pięćdziesiątym²⁶¹ drugim²⁶¹ roku¹⁶¹ był tak niewielki²¹¹ że statystyki¹¹² amerykańskie²¹² nie podały go⁴² nawet w⁶⁶ hektarach, a tylko w⁶⁶ akrach.

C0660 Machowski J. Alaska WP 1965 102 11

Głównym²⁵¹ celem¹⁵¹ walki¹²¹ mieszkańców¹²² Alaski¹²¹ o⁶⁴ prawa¹⁴² stanowe²⁴² było przede wszystkim uzyskanie¹¹¹ pełni¹²¹ obywatelskich²²² praw¹²² politycznych²²² oraz położenie¹¹¹ kresu kolonialnemu wyzyskowi gospodarczemu tego²²¹ terytorium¹²¹ przez⁶⁴ waszyngtońską²⁴¹ metropolię. Walka ta, uwieńczona w⁶⁶ końcu¹⁶¹ w⁶⁶ tysiąc dziewięćset pięćdziesiątym²⁶¹ ósmym²⁶¹ roku¹⁶¹ sukcesem, trwała⁵ blisko⁸ pół wieku¹²¹. Jej⁴² przedłużanie się¹¹¹ nie wpływało dodatnio na⁶⁴ prawidłowy²⁴¹ rozwój¹⁴¹ Alaski¹²¹.

C0661 Machowski J. Alaska WP 1965 106 29

Wykorzystali to⁴⁴ przeciwnicy¹¹² ustawy¹²¹, którym²³² udało⁵⁰¹ się przewlec ostateczne²⁴¹ jej⁴² zatwierdzenie¹⁴¹ aż do⁶² tysiąc dziewięćset pięćdziesiątego²²¹ ósmego²²¹ roku¹²¹. Sprawę Alaski¹²¹ przeciwnicy¹¹² polityczni zaczęli przerzucać sobie⁴³ jak⁹ piłkę, zmieniając często zdanie¹⁴¹ i stanowisko¹⁴¹ w⁶⁶ zależności¹⁶¹ od⁶² politycznej²²¹ koniunktury¹²¹, wysuwając przy⁶⁶ tym⁴⁶ argumenty¹⁴² mogące wywołać śmiech¹⁴¹ i zdumienie¹⁴¹. Gdy się⁴¹ czyta parlamentarne²⁴² stenogramy¹⁴² długotrwałych²²² debat nad⁶⁵ tą²⁵¹ sprawą, nie wiadomo, czemu⁴³ bardziej się dziwić⁵⁰¹: czy ignorancji¹³¹ niektórych²²² mówców¹²², czy ich⁴² naiwności¹³¹.

C0662 Machowski J. Alaska WP 1965 238 13

Ludzie¹¹² ci²¹² musieli jednak być naprawdę twardzi, a czasem⁸ nawet bezwzględni, aby⁹ podołać trudom dalekiej²²¹ podróży¹²¹ i dać radę przeciwnościom życia¹²¹ w⁶⁶ najcięższych²⁶² i prymitywnych²⁶² warunkach. W⁶⁶ większości¹⁶¹ nie byli⁵ to⁴¹ ludzie¹¹² gwałtowni ani urodzeni złoczyńcy¹¹², przeciwnie, cechowała ich⁴⁴ dobroduszość¹¹¹, serdeczność¹¹¹ i uczynność¹¹¹.

C0663 Machowski J. Alaska WP 1965 249 9

Niejednego²⁴¹ zdziwi, że podane²¹² wyżej⁸ potrawy¹¹² stanowią przysmaki¹⁴² eskimoskiego²²¹ stołu. Jeżeli wziąć jednak pod⁶⁴ uwagę, że Eskimosi spożywają na surowo tłuszcz¹⁴¹ wielorybów i fok¹²², dostarczający²⁴¹ im⁴³ niezbędnych²²² w⁶⁶ tym²⁶¹ klimacie kalorii¹²² i witamin, wówczas zrozumiałe²¹¹ jest, że „kawior¹¹¹” i „lody¹¹²” według⁶² przytoczonych²²² recept mogą uchodzić za⁶⁴ miejscowe²⁴² delikatesy¹⁴².

C0664 Machowski J. Alaska WP 1965 319 14

Wkrótce za⁶⁵ ustnymi wieściami zaczęły nadchodzić do⁶² rodzin w⁶⁶ Stanach listy¹¹² od⁶² najbliższych²²², którzy wcześniej wyruszyli na⁶⁴ poszukiwanie¹⁴¹ złotego²²¹ runa¹²¹ na⁶⁴ Daleką²⁴¹ Północ¹⁴¹. Dopiero tym²³² informacjom zaczęto dawać nieco więcej wiary¹²¹. Z⁶² ust do⁶² ust podawano sobie⁴³ wyolbrzymione²⁴² wiadomości¹⁴², jak to⁸ jedno²¹¹ uderzenie¹¹¹ łopaty¹²¹ może⁵ przynieść sto³⁴ dolarów w⁶⁶ złocie, o⁶⁶ garnkach do⁶² gotowania¹²¹ wypełnionych²⁶² po⁶⁴ brzegi¹⁴² złotym²⁵¹ piaskiem i tym²³² podobnych²⁶².

C0665 Machowski J. Alaska WP 1965 327 3

Według⁶² krążących²²² pogłosek całe²¹¹ zachodnie²¹¹ wybrzeże¹¹¹ Pacyfiku¹²¹ miało być obszarem złotodajnym²⁵¹. W⁶⁶ tych²⁶² warunkach rząd¹¹¹ Kanady¹²¹ coraz uporczywiej domagał⁵⁰¹ się wytyczenia¹²¹ nieuregulowanej²²¹ w⁶⁶ tym²⁶¹ miejscu¹⁶¹ linii¹²¹ granicznej²²¹ między⁶⁵ Kanadą i Alaską. Dopiero jednak w⁶⁶ tysiąc dziewięćset trzecim²⁶¹ roku¹⁶¹, za⁶² rządów prezydenta¹²¹ Teodora¹²¹ Roosevelta¹²¹, a więc po⁶⁶ przejściu¹⁶¹ tej²²¹ fali¹²¹ „gorączki¹²¹ złota¹²¹”, przystąpiono do⁶² formalnego²²¹ uregulowania¹²¹ tej²²¹ sprawy¹²¹.

C0666 Machowski J. Alaska WP 1965 356 13

Nie wszyscy przybywali do⁶² Klondike z⁶⁵ godziwymi zamiarami. W⁶⁶ olbrzymiej²⁶¹ masie¹⁶¹ ludzkiej²⁶¹ napływało niemało mętów z⁶² różnych²²² stron świata. Tu i ówdzie miały⁵ miejsce¹⁴² pojedyncze²¹² napady¹¹², rabunki¹¹², a nawet morderstwa¹¹². W⁶⁶ pewnych²⁶² jednak okresach „gorączki¹²¹ złota¹²¹” bandytyzm¹¹¹ przybierał tam⁸ formy¹⁴² zorganizowanego²²¹ terroru stosowanego²²¹ wobec⁶² całej²²¹ ludności¹²¹. Po⁶⁴ dziś dzień¹⁴¹ straszy ponad⁶⁵ Skagway wspomniana biała czaszka zaopatrzona podpisem: [&]

C0667 Machowski J. Alaska WP 1965 365 26

W⁶⁶ ciągu¹⁶¹ niespełna czterdziestu³² lat złotonosne²¹² strumienie¹¹² Klondike przyniosły kruszcu¹²¹ łącznie wartości¹²¹ dwieście milionów dolarów, podczas gdy w⁶⁶ tym²⁶¹ samym²⁶¹ okresie czasu produkcja złota¹²¹ na⁶⁶ Alasce¹⁶¹ dała trzysta³⁴ dwadzieścia³⁴ siedem³⁴ milionów siedemset³⁴ osiemdziesiąt³⁴ pięć³⁴ tysięcy pięćset³⁴ pięćdziesiąt³⁴ trzy³⁴ dolary¹⁴². Dla⁶² porównania¹²¹ można dodać, że w⁶⁶ samej²⁶¹ tylko Kalifornii¹⁶¹ w⁶⁶ okresie zaledwie pięciolecia¹²¹ tysiąc osiemset czterdzieści osiem — tysiąc osiemset pięćdziesiąt dwa wydobyto złoto¹⁴¹ o⁶⁶ wartości¹⁶¹: dwieście osiem milionów dziewięćset dwa tysiące¹¹² sześćset dziewięćdziesiąt dziewięć dolarów.

C0668 Maślankiewicz Kazimierz Z dziejów górnictwa solnego w Polsce Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1965 38 2

W⁶⁶ ekshalacjach wulkanicznych²⁶² stwierdzono zarówno obecność¹⁴¹ chloru, jak⁹ i chlorowodoru oraz chlorków sodu, amonu i żelaza¹²¹; produkty¹¹² sublimacji¹²¹ tych²²² związków tworzą nierzadko naloty¹⁴² na⁶⁶ ścianach kraterów wulkanów. Zarówno w⁶⁶ wodach słodkich²⁶², jak⁹ i w⁶⁶ wodzie¹⁶¹ morskiej²⁶¹ rozpuszczone²¹² składniki¹¹² występują w⁶⁶ postaci¹⁶¹ jonów, tylko tlenki¹¹² krzemu, glinu i żelaza¹²¹ tworzą roztwory¹⁴² koloidalne²⁴²; [&]

C0669 Maślankiewicz Kazimierz Z dziejów górnictwa solnego w Polsce Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1965 88 5

Chociaż w⁶⁶ dokumentach z⁶² trzynastego²²¹ wieku¹²¹ nie ma jeszcze wzmianek o⁶⁶ bałwanach solnych²⁶², wydobywanych²⁶² przez⁶⁴ całe²⁴² stulecie¹⁴² w⁶⁶ żupach podkrakowskich²⁶², użycie¹¹¹ wyrażenia¹²¹ „miara soli¹²¹” (mensura salis) w⁶⁶ przywileju¹⁶¹ Bolesława¹²¹ Wstydlwego²²¹ dla⁶² klasztoru w⁶⁶ Wąchocku¹⁶¹ z⁶² tysiąc dwieście czterdziestego²²¹ dziewiątego²²¹ mogłoby zdaniem Łabęckiego¹²¹, wskazywać na⁶⁴ sól¹⁴¹ kamienną²⁴¹. Tym²⁵¹ bowiem wyrażeniem określano później długość¹⁴¹ bałwana¹²¹ solnego²²¹.

C0670 Maślankiewicz Kazimierz Z dziejów górnictwa solnego w Polsce Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1965 136 9dół

W⁶⁶ czasie długotrwałej²²¹ akcji¹²¹ ratowniczej²²¹ dla⁶² wyjaśnienia¹²¹ przyczyn tej²²¹ katastrofy¹²¹ powoływano nie tylko górników¹⁴², lecz i geologów¹⁴², którzy w⁶⁶ swych²⁶² orzeczeniach przedstawiali niejednokrotnie odmienne²⁴² poglądy¹⁴² na⁶⁴ budowę złoża¹²¹ wielickiego²²¹. Wśród⁶² badaczy¹²², zajmujących się²²² budową geologiczną²⁵¹ Wieliczki¹²¹, należy wymienić Juliana¹⁴¹ Niedźwieckiego¹⁴¹, profesora¹⁴¹ Politechniki¹²¹ we⁶⁶ Lwowie, który²¹¹ długie²⁴² lata¹⁴² poświęcił tym²³² badaniom.

C0671 Maślankiewicz Kazimierz Z dziejów górnictwa solnego w Polsce Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1965 179 4

Po⁶⁶ Bonerze¹⁶¹ stanowisko¹⁴¹ żupnika¹²¹ w⁶⁶ kopalni¹⁶¹ zajął kupiec¹¹¹ wenecki²¹¹ Piotr Picarani, a następnie Mikołaj Serafin z⁶² Barwałdu¹²¹. Od⁶² tego²²¹ żupnika¹²¹ nazwę¹⁴¹ Seraf nadano szybowi¹³¹, który²⁴¹ zaczęto głębić w⁶⁶ tysiąc czterysta czterdziestym²⁶¹ drugim²⁶¹ roku¹⁶¹. Szyb¹¹¹ ten²¹¹, zamiast⁶² zwykle używanych²²² do⁶² schodzenia¹²¹ drabin, miał schody¹⁴². Ten²¹¹ żupnik¹¹¹ wprowadził do⁶² wyciągania¹²¹ urobku¹²¹ solnego²²¹ konie¹⁴², [&]

C0672 Maślankiewicz Kazimierz Z dziejów górnictwa solnego w Polsce Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1965 193 20

Przy⁶⁶ każdej²⁶¹ wieży¹⁶¹ ługowniczej²⁶¹ znajdowały⁵⁰¹ się co najmniej dwa³¹ osadniki¹¹², które²⁴² oczyszczano na⁶⁴ zmianę, wywożąc wydobyty²⁴¹ z⁶² nich⁴² szlam¹⁴¹ do⁶² pobliskich²²² wyeksploatowanych²²² wyrobisk. W⁶⁶ latach tysiąc dziewięćset dwadzieścia osiem do⁶² tysiąc dziewięćset trzydzieści dwa podjęto próby¹⁴² rozwiązania¹²¹ problemu dosalania¹²¹ przez⁶⁴ wprowadzenie¹⁴¹ nowego²²¹ systemu ługowania¹²¹ soli¹²¹ wodą stojącą²⁵¹ w⁶⁶ komorach ługowniczych²⁶², co⁴¹ jednakże wiązało⁵⁰¹ się z⁶⁵ liczbą natryskowych²²² robót przygotowawczych²²².

C0673 Maślankiewicz Kazimierz Z dziejów górnictwa solnego w Polsce Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1965 195-196 4dół

Dział¹¹¹ geologii¹²¹ złóż¹²² soli¹²¹ zawiera piękny²⁴¹ zbiór¹⁴¹ mineralogiczny²⁴¹, obejmujący²⁴¹ różne²⁴² rodzaje¹⁴² soli¹²¹ i skał solnych²²² z⁶² Wieliczki, a także Bochni¹²¹ i innych²²² polskich²²² kopalń soli¹²¹. Liczne²¹² plany¹¹² kopalniane²¹² i przekroje¹¹² geologiczne²¹² wraz z⁶⁵ fotografiami przedstawiają budowę złoża¹²¹ wielickiego²²¹. W⁶⁶ dziale tym²⁶¹ znajdują⁵⁰¹ się również okazy¹¹² kopalnianej²²¹ flory¹²¹ i fauny¹²¹ wieku¹²¹ miocenijskiego²²¹.

C0674 Maślankiewicz Kazimierz Z dziejów górnictwa solnego w Polsce Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1965 236 2

W⁶⁶ latach następnych²⁶², które²¹² przyniosły wzmożoną²⁴¹ produkcję, rozwinęli Lubomirscy bardzo ożywioną²⁴¹ działalność¹⁴¹ handlową²⁴¹, podczas gdy królewskie²¹² żupy¹¹² walczyły z⁶⁵ wieloma trudnościami. Już w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc sześćset sześćdziesiątym²⁶¹ pierwszym²⁶¹ długi¹¹² żup krakowskich²²² pozostających²²² pod⁶⁵ zarządem królewskim²⁵¹ przekroczyły sześćset³⁴ tysięcy florenów, a zapasy¹⁴² soli¹²¹ w⁶⁶ Wieliczce¹⁶¹ i Bochni¹⁶¹ oceniano na⁶⁴ prawie⁸ pół miliona florenów.

C0675 Maślankiewicz Kazimierz Z dziejów górnictwa solnego w Polsce Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1965 257-258 2od dołu

Prócz⁶² soli¹²¹ kamienniej²²¹ w⁶⁶ kopalniach inowrocławskich²⁶² napotymano niejednokrotnie na⁶⁴ sole¹⁴² potasowe²⁴². Nieraz były⁵ to⁴¹ tylko warstewki¹¹² parocentymetrowe²¹², miejscami jednak pokłady¹¹² tych²²² soli¹²² dochodziły do⁶² miąższości¹²¹ kilku³² metrów. W⁶⁶ kopalni¹⁶¹ prywatnej²⁶¹ na⁶⁶ głębokości¹⁶¹ osiemset siedemnaście metrów dowiercono⁵⁰¹ się do⁶² dwudziestometrowego²²¹ pokładu karnalitu.

C0676 Maślankiewicz Kazimierz Z dziejów górnictwa solnego w Polsce Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 1965 267 3

Nie potrzebujemy obawiać⁵⁰¹ się szybkiego²²¹ wyczerpania¹²¹ soli¹²¹, występującej²²¹ na⁶⁶ ziemiach polskich²⁶². Starczy⁵ jej⁴² na⁶⁴ setki¹⁴² lat, a niewątpliwie odkrycie¹¹¹ nowych²²² złóż¹²² oraz ulepszenie¹¹¹ metod górniczych²²², pozwalające²¹¹ na⁶⁴ eksploatację złóż¹²² soli¹²¹ z⁶² większych²²² niż⁹ dotąd głębokości¹²², wydatnie zwiększą ten²⁴¹ okres¹⁴¹ czasu. W⁶⁶ rezerwie¹⁶¹ mamy⁵ jeszcze Bałtyk¹⁴¹, a chociaż jego⁴² zasolenie¹¹¹ jest znacznie niższe²¹¹ od⁶² przeciętnej²²¹ zawartości¹²¹ soli¹²¹ w⁶⁶ oceanach, [&]

C0677 zbiorowa Znane i nieznanne. Szkice o fizyce teoretycznej Iskry 1963 117 5

Dla⁶² różnych²²² obserwatorów¹²² poruszających się²²² z⁶⁵ prędkościami spotykanymi w⁶⁶ praktyce¹⁶¹, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ dla⁶² ludzi¹²² jeżdżących²²² tramwajem lub chodzących²²² z⁶⁵ różnymi prędkościami i w⁶⁶ różnych²⁶² kierunkach po⁶⁶ mieście, różnice¹¹² nachyleń między⁶⁵ teraźniejszościami są praktycznie niedostrzegalne²¹², dla⁶² prędkości¹²² bliskich²²² prędkości¹³¹ światła¹²¹ [~] stają⁵⁰¹ się natomiast znaczne²¹² i prowadzą do⁶² osobliwych²²² efektów, uchwytnych²²² dla⁶² techniki¹²¹ pomiarowej²²¹.

C0678 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 30 9

Jeżeli atomy¹¹² reagują ze⁶⁵ sobą, przede wszystkim muszą w⁶⁴ jakiś²⁴¹ sposób¹⁴¹, zetknąć⁵⁰¹ się. Ponieważ najbardziej zewnętrznymi częściami atomu są ich⁴² powłoki¹¹² elektronowe²¹², tu właśnie odbywa⁵⁰¹ się czynność¹¹¹ wzajemnego²²¹ oddziaływania¹²¹. Gdy więc zachodzą jakiegokolwiek²¹² reakcje¹¹² i przemiany¹¹² chemiczne²¹², zawsze ich⁴² przyczyną są przemieszczenia¹¹² elektronów. Od⁶² elektronów na⁶⁶ zewnętrznej²⁶¹ warstwie¹⁶¹ zależy więc wartościowość¹¹¹ pierwiastków i zdolność¹¹¹ do⁶² wchodzenia¹²¹ w⁶⁴ reakcje¹⁴² chemiczne²⁴².

C0679 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 41 12

Rozżarzone²¹¹ żelazo¹¹¹ rozkładało parę¹⁴¹ wodną²⁴¹ — łączyło⁵⁰¹ się z⁶⁵ tlenem, drugi²¹¹ składnik¹¹¹ — „powietrze¹¹¹ palne²¹¹” uchodziło z⁶² rury¹²¹. U⁶² jej⁴² wylotu zbierano je⁴⁴ w⁶⁴ podstawione²⁴² naczynia¹⁴². I na odwrót, gdy Lavoisier przez⁶⁴ tę samą²⁴¹ rozżarzoną²⁴¹ rurę przepuszczał „powietrze¹⁴¹ palne²⁴¹”, obserwował, że część¹¹¹ osadu tlenku¹²¹ żelaza¹²¹ redukowa⁵⁰¹ się do⁶² metalicznego²²¹ żelaza¹²¹, przy⁶⁶ czym⁴⁶ tworzyła⁵⁰¹ się para¹¹¹ wodna, która się następnie skraplała⁵⁰¹.

C0680 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 54 16

Cavendish w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ kilku³² tygodni przepuszczał iskry¹⁴² elektryczne²⁴² przez⁶⁴ mieszaninę powietrza¹²¹ i tlen, która znajdowała⁵⁰¹ się w⁶⁶ zamkniętym²⁶¹ naczyniu¹⁶¹ nad⁶⁵ ługiem potasowym²⁵¹. Cavendish stosował nadmiar¹⁴¹ tlenu, aby⁹ mieć pewność¹⁴¹, że wszystkie²¹¹ azot¹¹¹, bez⁶² reszty¹²¹, pod⁶⁵ działaniem iskier elektrycznych²²² zwiąże⁵⁰¹ się z⁶⁵ tlenem na⁶⁴ tlenki¹⁴² azotu, które²¹² rozpuszczały⁵⁰¹ się w⁶⁶ wodzie¹⁶¹, tworząc kwas¹⁴¹ azotowy²⁴¹.

C0681 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 114 12

Braunsztyń¹¹¹ bowiem, będąc dwutlenkiem manganu [~] tworzy krzemiany¹⁴² manganu o⁶⁶ barwie¹⁶¹ fioletowej²⁶¹, która jest barwą uzupełniającą²⁵¹ żółtozielone²⁴¹ zabarwienie¹⁴¹ szkła¹²¹, pochodzące²⁴¹ od⁶² zanieczyszczeń związkami żelaza¹²¹, a wiadomo, że barwy¹¹² uzupełniające się²¹² dają w⁶⁶ sumie¹⁶¹ produkt¹⁴¹ bezbarwny²⁴¹. Półszlachetny²¹¹ kamień¹¹¹, jakim²⁵¹ jest ametyst¹¹¹, również zawdzięcza swoje²⁴¹ fioletowe²⁴¹ zabarwienie¹⁴¹ śladowym²³² domieszkom manganu.

C0682 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 141 9

Zasoby¹¹² siarki¹²¹ rodzimej²²¹ w⁶⁶ zagłębiu¹⁶¹ tarnobrzeskim²⁶¹ oceniane²¹² są⁵⁷ na razie w⁶⁶ przybliżeniu¹⁶¹ na⁶⁴ sto³⁴ dwadzieścia³⁴ pięć³⁴ milionów ton¹²², tylko nieznacznie ustępują zatem zasobom najbogatszego²²¹ w⁶⁴ siarkę kraju¹²¹, to⁴¹ jest Meksyku¹²¹, w⁶⁶ każdym²⁶¹ zaś razie przewyższają zasoby¹⁴² siarki¹²¹ w⁶⁶ USA (dziewięćdziesiąt³¹ milionów ton¹²²) oraz we⁶⁶ Włoszech, które²¹² posiadają tylko około⁶² trzydziestu³² milionów ton¹²² siarki¹²¹.

C0683 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 187 16

Górnicy¹¹² natrafiali nieraz na⁶⁴ minerały¹⁴² z⁶² wyglądu zupełnie podobne²⁴² do⁶² rud¹²², z⁶² których²²² wytapiano najbardziej wówczas poszukiwane²⁴² metale¹⁴², jak⁹ cynę, srebro¹⁴¹, miedź¹⁴¹, ołów¹⁴¹, ale nic⁴⁴ z⁶² nich⁴² wytopić nie mogli. Wytop¹¹¹ kończył⁵⁰¹ się żałośnie: zamiast⁶² pożytecznych²²² metali po⁶⁶ wytopieniu¹⁶¹ pozostawał szary²¹¹ proszek¹¹¹, w⁶⁶ ówczesnych²⁶² warunkach zupełnie nieużyteczny²¹¹.

C0684 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 208 18

Niedaleko⁶² miasta¹²¹ Freiberg w⁶⁶ Saksonii¹⁶¹ — słynnego²²¹ z⁶² akademii¹²¹ górniczej²²¹ — Weissbach odkrył w⁶⁶ tysiąc osiemset osiemdziesiątym²⁶¹ piątym²⁶¹ nowy²⁴¹ minerał¹⁴¹ o⁶⁶ srebrzystym²⁶¹ połysku¹⁶¹. Istotnie, stwierdzono w⁶⁶ nim⁴⁶ obecność¹⁴¹ srebra¹²¹, dlatego otrzymał nazwę¹⁴¹ „argirodyt¹¹¹” od⁶² greckiego²²¹ (argyros — srebro¹¹¹). Hieronim Teodor Richter, profesor chemii¹²¹ tamtejszej²²¹ akademii¹²¹ górniczej²²¹, wykonał wstępny²⁴¹ analizę jakościową²⁴¹ minerału i stwierdził, iż jest to⁴¹ siarczek¹¹¹ srebra¹²¹.

C0685 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 213 4

Do⁶² tranzystorów potrzebny²¹¹ jest german¹¹¹ superczysty²¹¹, o⁶⁶ stopniu czystości¹²¹ jeden do⁶² dziesięć do⁶² dziesiątej²²¹ potęgi¹²¹, to⁴¹ znaczy, że na⁶⁴ dziesięć³⁴ miliardów atomów germanu może⁵ przypadać najwyżej jeden²¹¹ atom¹¹¹ obcy²¹¹. Stopień¹¹¹ czystości¹²¹ równy²¹¹ jeden do⁶² dziesięć do⁶² szóstej²²¹ potęgi¹²¹, a więc jeden²¹¹ atom¹¹¹ obcy²¹¹ na⁶⁴ milion¹⁴¹ atomów germanu, wyklucza już zupełnie jego⁴² zastosowanie¹⁴¹ w⁶⁶ urządzeniach tranzystorowych²⁶².

C0686 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 252 9

W⁶⁶ tysiąc osiemset trzydziestym²⁶¹ drugim²⁶¹ Claus uzyskał z⁶² laboratorium¹²¹ mennicy¹²¹ carskiej²²¹ w⁶⁶ Petersburgu (obecnie Leningrad¹¹¹) dwadzieścia³⁴ funtów pozostałości¹²², czyli odpadków platynowych²²². Z⁶² miejsca¹²¹ zabrał⁵⁰¹ się do⁶² ich⁴² badania¹²¹. Jednak dopiero w⁶⁶ tysiąc osiemset czterdziestym²⁶¹ czwartym²⁶¹ mógł ogłosić, że w⁶⁶ surowej²⁶¹ platynie¹⁶¹ nie tylko stwierdził obecność¹⁴¹ czterech³² platynowców¹²²: rodu¹²¹, palladu¹²¹, osmu¹²¹, i irydu¹²¹, lecz że ponadto odkrył w⁶⁶ niej⁴⁶ jeszcze jeden²⁴¹ pierwiastek¹⁴¹, dotąd nie znany²⁴¹.

C0687 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 291 34

Davy w⁶⁴ różny²⁴¹ sposób¹⁴¹ usiłował otrzymać metaliczny²⁴¹ bar¹⁴¹. Po⁶⁶ wielu³⁶ próbach zastosował pewną²⁴¹ modyfikację metody¹²¹ elektrolitycznej²²¹: ze⁶² zwilżonego²²¹ tlenku¹²¹ (wodorotlenku¹²¹, węglanu, siarczanu) baru ulepił Davy miseczkę, którą²⁴¹ umieścił na⁶⁶ blaszce¹⁶¹ platynowej²⁶¹, stanowiącej²⁶¹ anodę. Miseczkę napełnił rtęcią. W⁶⁶ niej⁴⁶ zanurzył platynową²⁴¹ katodę (drucik¹⁴¹). Całe²¹¹ to²¹¹ urządzenie¹¹¹ znajdowało⁵⁰¹ się pod⁶⁵ naftą, aby⁹ ochronić wydzielający się²⁴¹ ewentualnie metal¹⁴¹ przed⁶⁵ korozyjnym²⁵¹ wpływem tlenu powietrza¹²¹.

C0688 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 383 1

Ostatecznym²⁵¹ produktem rozpadu wszystkich²²² trzech³² szeregów naturalnych²²² jest ołów¹¹¹, lecz w⁶⁶ każdym²⁶¹ szeregu¹⁶¹ inny²¹¹ izotop¹¹¹ ołowiu¹²¹: w⁶⁶ szeregu¹⁶¹ urano-radowym²⁶¹ izotop¹¹¹ o⁶⁶ liczbie¹⁶¹ masowej²⁶¹ dwieście sześć, w⁶⁶ szeregu¹⁶¹ aktynowym²⁶¹ izotop¹¹¹ o⁶⁶ liczbie¹⁶¹ masowej²⁶¹ dwieście siedem i w⁶⁶ szeregu¹⁶¹ torowym²⁶¹ izotop¹¹¹ o⁶⁶ liczbie¹⁶¹ masowej²⁶¹ dwieście osiem. W⁶⁶ szeregu¹⁶¹ neptunowym²⁶¹ ostatecznym²⁵¹ produktem rozpadu jest izotop¹¹¹ bizmutu o⁶⁶ liczbie¹⁶¹ masowej²⁶¹ dwieście dziewięć.

C0689 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 401 1?

Uran¹¹¹ (liczba atomowa dziewięćdziesiąt dwa) jest ostatnim²⁵¹ naturalnym²⁵¹ pierwiastkiem chemicznym²⁵¹ układu okresowego²²¹. Do niedawna na⁶⁶ nim⁴⁶ właśnie kończył⁵⁰¹ się układ¹¹¹. I to⁸ urywał⁵⁰¹ się dość niespodziewanie⁸, ponieważ ostatni²¹¹ okres¹¹¹ był wyraźnie niedokończony²¹¹. W⁶⁶ chwili¹⁶¹ obecnej²⁶¹ po⁶⁶ uranie¹⁶¹ następuje jeszcze szereg¹¹¹ pierwiastków, których²²² dawniej nie było; zostały⁵⁷ one stworzone²¹² przez⁶⁴ człowieka¹⁴¹ w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ ostatnich²²² kilkudziesięciu³² lat (od⁶² tysiąc dziewięćset czterdziestego²²¹) i stanowią osobną²⁴¹ grupę pierwiastków, znaną²⁴¹ pod⁶⁵ nazwą¹⁵¹ transuranów¹²², czyli pierwiastków pozauranowych²²².

C0690 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 434 31

Wytwarzanie¹¹¹ superciężkich²²² jąder wymagałoby jednak niezmiernie intensywnych strumieni¹²² pocisków nuklearnych²²² (jonów pierwiastków), rzędu dziesięć do⁶² trzydziestej²²¹ pierwszej²²¹ potęgi¹²¹ na⁶⁴ centymetr¹⁴¹ kwadratowy²⁴¹ w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ sekundy¹²¹, a więc takich²²², jakie²¹² mogą istnieć jedynie we⁶⁶ wnętrzu¹⁶¹ gwiazd. Trudno sobie wyobrazić, jak⁹ takie²⁴² jądra¹⁴² można⁵⁴ by otrzymać na⁶⁶ Ziemi¹⁶¹. Nie wydaje⁵⁰¹ się prawdopodobne²¹¹, aby⁹ pierwiastki¹⁴² te²⁴² udało⁵⁰¹ się w⁶⁶ ziemskich²⁶² warunkach wytworzyć, a tym⁹ bardziej obserwować, zwłaszcza że szybkość¹¹¹ rozpadu promieniotwórczego²²¹ rośnie gwałtownie ze⁶⁵ wzrostem liczby¹²¹ atomowej²²¹.

C0691 Burakowski T., Sala A. Między światłem a falami radiowymi WP 1966 67 10

Promieniowanie¹¹¹ podczerwone²¹¹ padając na⁶⁴ niewzbudzony²⁴¹ uprzednio luminofor¹⁴¹ nie może⁵ pobudzić go⁴⁴ do⁶² świecenia¹²¹ ze⁶² względu na⁶⁴ małą²⁴¹ energię kwantów. Jednak może⁵ ono to⁴⁴ spowodować w⁶⁶ luminoforach uprzednio wzbudzonych²⁶². Efekt¹⁴¹ ten²⁴¹ daje⁵⁰¹ się oglądać gołym²⁵¹ okiem lub rejestrować na⁶⁶ zwykłej²⁶¹ błonie¹⁶¹ fotograficznej²⁶¹. Już w⁶⁶ połowie¹⁶¹ dziewiętnastego²²¹ wieku¹²¹ [~] Becquerel odkrył, że promieniowanie¹¹¹ podczerwone²¹¹ może⁵ wygaszać [&]

C0692 Burakowski T., Sala A. Między światłem a falami radiowymi WP 1966 84 25

Również od⁶² początku¹²¹ swego²²¹ istnienia¹²¹ człowiek wystawiał swe²⁴¹ ciało¹⁴¹ na⁶⁴ działanie¹⁴¹ promieniowania¹²¹ słonecznego²²¹. Zawarta w⁶⁶ tym²⁶¹ promieniowaniu¹⁶¹ podczerwień¹¹¹ ogrzewała go⁴⁴, nadfiolet¹¹¹ — opalał, a światło¹¹¹ widzialne²¹¹ pozwalało oglądać otaczający²⁴¹ świat¹⁴¹. Później, gdy posiadał zdolność¹⁴¹ rozpalania¹²¹ ognia, grzał⁵⁰¹ się również przy⁶⁶ nim⁴⁶. Ogrzewanie¹¹¹ zewnętrzne²¹¹ jest potrzebne²¹¹ człowiekowi i innym²³² organizmom żywym²³² dla⁶² uzupełnienia¹²¹ ubytku¹²¹ energii¹²¹ cieplnej²²¹ oddawanej²²¹ przez⁶⁴ organizm¹⁴¹ w⁶⁶ postaci¹⁶¹ średniofalowego²²¹ i długofalowego²²¹ promieniowania¹²¹ podczerwonego²²¹.

C0693 Burakowski T., Sala A. Między światłem a falami radiowymi WP 1966 86 6

Niewielkie²¹² trudności¹¹² w⁶⁶ oddawaniu¹⁶¹ ciepła¹²¹ powstałe²¹² bądź⁹ z⁶² powodu wysokiej²²¹ temperatury¹²¹ otoczenia¹²¹ lub zbyt⁸ silnego²²¹ napromieniowania¹²¹, bądź⁹ też na⁶⁴ skutek¹⁴¹ zbyt⁸ dużej²²¹ izolacyjności¹²¹ ciepłej²²¹ ubrania¹²¹, wzmagają tylko intensywność¹⁴¹ działania¹²¹ gruczołów potowych²²², których²²² w⁶⁶ naszej²⁶¹ skórze¹⁶¹ znajduje⁵⁰¹ się około⁸ dwa³¹ i pół miliona. Człowiek wtedy poci⁵⁰¹ się. W⁶⁶ normalnych²⁶² warunkach straty¹¹² wilgoci¹²¹, spowodowane²¹² parowaniem z⁶² powierzchni¹²¹ skóry¹²¹, wynoszą na⁶⁴ dobę około⁸ zero¹⁴¹ pięć³⁴ dziesiątych¹²² litra, [&]

C0694 Burakowski T., Sala A. Między światłem a falami radiowymi WP 1966 172 10

Noktowizory¹¹² są⁵⁷ używane²¹² nie tylko dlatego, że pozwalają prowadzić skryte²⁴² obserwacje¹⁴², ale także dzięki⁶³ temu⁴³, że promieniowanie¹¹¹ podczerwone²¹¹ jest⁵⁷ na ogół inaczej odbijane²¹¹ od⁶² przedmiotów niż⁹ promieniowanie¹¹¹ widzialne²¹¹. Na⁶⁴ ten²⁴¹ temat¹⁴¹ mówiliśmy dosyć szeroko przy⁶⁶ opisywaniu¹⁶¹ fotografii¹²¹ w⁶⁶ podczerwieni¹⁶¹. Tutaj wracamy jeszcze do⁶² tego²²¹ tematu, bo wiąże⁵⁰¹ się on z⁶⁵ fotografią. Fotografowanie¹¹¹ przy⁶⁶ użyciu¹⁶¹ przetworników elektrooptycznych²²² stanowi⁵ jedną²⁴¹ z⁶² metod pośredniej²²¹ fotografii¹²¹ w⁶⁶ podczerwieni¹⁶¹.

C0695 Płochocki Z. Świat zera bezwzględego WP 1966 9 11

Będziemy⁵⁶ dalej musieli⁵² odpowiedzieć na⁶⁴ pytanie¹⁴¹: czym⁴⁵ jest temperatura i dlaczego właściwości¹¹² materii¹²¹ są tak wyraźnie od⁶² niej⁴² zależne²¹². Potem⁸ wnikiemy głębiej w⁶⁴ strukturę materii¹²¹ — zajmiemy⁵⁰¹ się wnętrzem samego²²¹ atomu i postaramy⁵⁰¹ się wykazać, że temperatura odgrywa rolę strażnika¹²¹ utrudniającego²²¹ nam dostęp¹⁴¹ do⁶² wielu³² tajemnic świata atomu.

C0696 Płochocki Z. Świat zera bezwzględego WP 1966 19 16

Omawiając czynniki¹⁴² molekularne²⁴² warunkujące²⁴² makroskopowe²⁴² właściwości¹⁴² materii¹²¹, nie braliśmy pod⁶⁴ uwagę rzeczy¹²¹ niezwykle ważnej²²¹ — warunków, w⁶⁶ jakich²⁶² ta materia się znajduje⁵⁰¹. Aby⁹ się przekonać⁵⁰¹, że są one rzeczywiście bardzo istotne²¹², wystarczy zebrać do⁶² garnuszka trochę śniegu¹²¹ i postawić garnuszek¹⁴¹ na⁶⁶ ogniu. Wzrost¹¹¹ temperatury¹²¹ śniegu¹²¹ spowoduje, że te²¹² same²¹² cząsteczki¹¹², z⁶² których²²² był⁵⁷ zbudowany²¹¹ śnieg¹¹¹ — utworzą coś⁴⁴, [&]

C0697 Płochocki Z. Świat zera bezwzględego WP 1966 57 9

W⁶⁶ metalu¹⁶¹, podobnie jak⁹ we⁶⁶ wszystkich²⁶² kryształach kowalencyjnych²⁶², mamy⁵ do⁶² czynienia¹²¹ z⁶⁵ uwspólnianiem elektronów. Chmury¹¹² elektronów peryferyjnych²²², położonych²²² najdalej od⁶² jądra¹²¹ i zajmujących²²² powłoki¹⁴² zapełnione²⁴² tylko częściowo, ulegają tak silnej²³¹ deformacji¹³¹, że „rozmażują⁵⁰¹” się po⁶⁶ całym²⁶¹ metalu¹⁶¹. Innymi słowy, uwspólnienie¹¹¹ elektronów występuje nie tylko między⁶⁵ najbliższymi sąsiadami, ale między⁶⁵ wszystkimi atomami jednocześnie.

C0698 Płochocki Z. Świat zera bezwzględego WP 1966 66 27

Owe²¹² urządzenia¹¹² to⁴¹ tak zwany²¹¹ kondensator¹¹¹, w⁶⁶ którym²⁶¹ sprężona przez⁶⁴ kompresor¹⁴¹ para¹¹¹ ulega skropleniu¹³¹ i specjalny²¹¹ wąski²¹¹ zawór¹¹¹. Po⁶⁶ przejściu¹⁶¹ przez⁶⁴ ten²⁴¹ zawór¹⁴¹ (pod⁶⁵ ciśnieniem) skroplona już para¹¹¹ dostaje⁵⁰¹ się do⁶² komory¹²¹ parowania¹²¹, w⁶⁶ której²⁶¹ pod⁶⁵ niskim²⁵¹ ciśnieniem (zasługa kompresora) tak gwałtownie wrze, że ochładza⁵⁰¹ się do⁶² jeszcze niższej²²¹ temperatury¹²¹.

C0699 Płochocki Z. Świat zera bezwzględego WP 1966 171 23

Ciepło¹¹¹ rozchodzi⁵⁰¹ się w⁶⁴ sposób¹⁴¹ niefalowy²⁴¹. Jest to⁴¹ o tyle zrozumiałe²¹¹, że ciepło¹³¹ nie można przypisać żadnej²²¹ bezwładności¹²¹. Jeśli następuje przepływ¹¹¹ ciepła¹²¹ między⁶⁵ dwoma ciałami o⁶⁶ różnych²⁶² temperaturach, to⁹ przepływ¹¹¹ ten²¹¹ ustaje z⁶⁵ chwilą, gdy temperatury¹¹² się wyrównują⁵⁰¹. Gdyby przepływ¹¹¹ ciepła¹²¹ cechował⁵⁰¹ się pewną²⁵¹ bezwzględnością, to⁹ oczywiście następowałyby dalej, już po⁶⁶ wyrównaniu się¹⁶¹ temperatury¹²¹ [&]

C0700 Mamuszka F. Gdańsk i Ziemia Gdańska WP 1966 54 11

Będąc panami kraju¹²¹, Krzyżacy wykorzystywali swoją²⁴¹ władzę, by⁹ wydawać zarządzenia¹⁴² ułatwiające im⁴³ handel¹⁴¹ ze⁶⁵ szkodą dla⁶² miast¹²². Wydawali na⁶⁴ przykład¹⁴¹ zakazy¹⁴² wywozu zboża¹²¹ poza⁶⁴ granicę państwa¹²¹, co⁴¹ powodowało spadek¹⁴¹ cen, a wówczas dysponując olbrzymimi kapitałami wykupywali ogromne²⁴² ilości¹⁴² ziarna¹²¹ i gromadzili je⁴⁴ w⁶⁶ magazynach. Nadto handlowali drewnem, woskiem, sukrem, futrami i na⁶⁶ prawach wyłączności¹²¹ bursztynem.

C0701 Mamuszka F. Gdańsk i Ziemia Gdańska WP 1966 65 3

W⁶⁴ dziesięć³⁴ dni¹²² po⁶⁶ wystawieniu¹⁶¹ przywileju¹²¹, dwudziestego²²¹ piątego²²¹ maja tysiąc czterysta pięćdziesiątego²²¹ siódmego²²¹ roku¹²¹, król nadał miastu osobnym²⁵¹ aktem szereg¹⁴¹ uprawnień honorowych²²²: umieszczenie¹⁴¹ złotej²²¹ korony¹²¹ nad⁶⁵ dwoma krzyżami w⁶⁶ dotychczasowym²⁶¹ herbie, prawo¹⁴¹ używania¹²¹ czerwonego²²¹ wosku¹²¹ do⁶² pieczęci¹²¹ i prawo¹⁴¹ noszenia¹²¹ przez⁶⁴ starostę królewskiego²⁴¹ i burmistrzów¹⁴² złotych²²² ozdób¹²² przy⁶⁶ uroczystych²⁶² strojach.

C0702 Mamuszka F. Gdańsk i Ziemia Gdańska WP 1966 76 19

Istniały więc rzemiosła¹¹² spożywcze²¹², budowlane²¹², skórnicze²¹², metalowe²¹², włókiennicze²¹² inne²¹². Każda z⁶² tych²²² gałęzi¹²² dzieliła⁵⁰¹ się na⁶⁴ grupy¹⁴², na⁶⁴ przykład¹⁴¹ do⁶² rzemieślników¹²² metalowych²²² należeli: kowale, ślusarze, płatnerze, gwoździarze, igielnicy¹¹², konwisarze, blacharze, producenci drutu, kotlarze, nożownicy¹¹² i inni. Również wśród⁶² kowali¹²², ślusarzy¹²² czy innych²²² wytworzyły⁵⁰¹ się specjalności¹¹², na⁶⁴ przykład¹⁴¹ czynni byli⁵ kowale okrętowi²¹² (kotwicznicy¹¹²), podkownicy¹¹², wyrabiający²¹² okucia¹⁴² wozów i tym²³² podobni.

C0703 Mamuszka F. Gdańsk i Ziemia Gdańska WP 1966 86 10

Ogromną²⁴¹ rolę w⁶⁶ szerzeniu¹⁶¹ wiedzy¹²¹ odegrało sławne²¹¹ gdańskie²¹¹ Gimnazjum¹¹¹ Akademickie²¹¹ o⁶⁶ charakterze wyższej²²¹ uczelni¹²¹, założone²¹¹ w⁶⁶ pierwszych²⁶² latach drugiej²²¹ połowy¹²¹ szesnastego²²¹ wieku¹²¹. Absolwentów¹⁴² tej²²¹ szkoły¹²¹ przyjmowano na⁶⁴ wyższe²⁴² lata¹⁴² uniwersytetów. Skupiało ono ogromny²⁴¹ zastęp¹⁴¹ słuchaczy¹²², w⁶⁶ tym⁴⁶ studentów¹⁴² z⁶² Pomorza i dalszych²²² stron Polski¹²¹. Do⁶² końca szesnastego²²¹ wieku¹²¹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ uczęszczało tu stu³² trzydziestu³² synów¹²² szlacheckich²²² i mieszczańskich²²² z⁶² głębi¹²¹ kraju¹²¹, [&]

C0704 Mamuszka F. Gdańsk i Ziemia Gdańska WP 1966 177 5

Krynica Morska²¹¹ występuje pod⁶⁵ nazwą¹⁵¹ Kahlberg (Łysa²²¹ Góra) w⁶⁶ tysiąc czterysta dwudziestym²⁶¹ czwartym²⁶¹ roku¹⁶¹. Nazwa ta powstała⁵ najprawdopodobniej od⁶² łysej²²¹ wydmy¹²¹, znajdującej się²²¹ na⁶⁶ tym²⁶¹ terenie. Między⁶⁵ Krynica Morską²⁵¹ a leżącą²⁵¹ o⁶⁴ około⁸ dwa³⁴ kilometry¹⁴² dalej na⁶⁴ wschód¹⁴¹ wydmy¹⁵¹ o⁶⁶ nazwie¹⁶¹ Wielbłądzi²¹¹ Grzbiet¹¹¹ miała się według⁶² niektórych²²² badaczy¹²² znajdować⁵⁰¹ cieśnina jeszcze w⁶⁶ trzynastym²⁶¹ wieku¹⁶¹, [&]

C0705 Mamuszka F. Gdańsk i Ziemia Gdańska WP 1966 203 6

Z⁶⁵ ziemiami polskimi również Prusacy prowadzili handel¹⁴¹, ale równocześnie granica polsko-pruska krwawiła bezustannie na⁶⁴ skutek¹⁴¹ częstych²²² napadów rabunkowych²²² watah rozbójniczych²²², dających się²²² silnie we⁶⁴ znaki¹⁴² zwłaszcza mieszkańcom Mazowsza. Z⁶² polskiej²²¹ strony¹²¹ organizowano wyprawy¹⁴² odwetowe²⁴², bądź⁹ podejmowano próby¹⁴² uzyskania¹²¹ w⁶⁶ drodze¹⁶¹ pokojowej²⁶¹ wpływu na⁶⁴ niespokojnych²⁴², nie posiadających²⁴² jeszcze organizacji¹²¹ państwowej²²¹ sąsiadów¹⁴².

C0706 Mamuszka F. Gdańsk i Ziemia Gdańska WP 1966 303 20

Na⁶⁶ miejscu¹⁶¹ tym²⁶¹ osiedli⁵ cystersi w⁶⁶ tysiąc dwieście siedemdziesiątym²⁶¹ czwartym²⁶¹ roku¹⁶¹ przeniósłszy⁵⁰¹ się z⁶² pobliskich²²² Pogódek¹²². Obdarowani hojnie przez⁶⁴ książąt¹⁴² pomorskich²⁴² i okolicznych²⁴² wielmożów¹⁴² doszli niebawem do⁶² wielkiego²²¹ znaczenia¹²¹ i zamożności¹²¹, wskutek⁶² czego⁴² mogli podjąć realizację okazałych²²² budowli¹²², dziś jeszcze imponujących²²² wielkością, a przede wszystkim mistrzostwem rozwiązań architektonicznych²²².

C0707 Mamuszka F. Gdańsk i Ziemia Gdańska WP 1966 323 24

Odrębności¹¹² te²¹² łączyły kaszubszczyznę z⁶⁵ gwarami zachodnich²²² plemion pomorskich²²² Weletów¹²² i Obodrytów¹²². Stanowiła ona ogniwo¹⁴¹ przejściowe²⁴¹ między⁶⁵ gwarami polskimi i zachodniopomorskimi i nie można określić, któremu językowi¹³¹ jest bliższa czy językowi¹³¹ Polaków¹²², czy też Połabian¹²². Nie wyjaśniono dotychczas całkiem pewnie pochodzenia¹²¹ nazwy¹²¹: Kaszubi¹¹².

C0708 Mamuszka F. Gdańsk i Ziemia Gdańska WP 1966 374 8

Jest to⁴¹ najrozleglejsza spośród⁶² kęp nadmorskich²²², na ogół płaska lub lekko falista z⁶⁵ dobrymi przeważnie glebami gliniastymi lub gliniasto-piaszczystymi z⁶⁵ domieszką wapienia. Graniczy ona od⁶² południa¹²¹ z⁶⁵ Pradolina Kaszubską²⁵¹, od⁶² północy¹²¹ z⁶⁵ pradoliną rzeki¹²¹ Płutnicy¹²¹, ku⁶³ wschodowi opada stromym²⁵¹ klifem¹⁵¹ ku⁶³ Zatoce¹³¹ Puckiej²³¹. Brak⁵ jej⁴³ wyraźnego²²¹ odgraniczenia¹²¹ od⁶² rozciągającego się²²¹ na⁶⁴ zachód¹⁴¹ obszaru wysoczyzny¹²¹.

C0709 Mamuszka F. Gdańsk i Ziemia Gdańska WP 1966 383 20

Oczywiście działalność¹¹¹ prądu nie ustała bynajmniej. Ruch¹⁴¹ rumowiska¹²¹ zakłóciło znacznie wybudowanie¹¹¹ portu we⁶⁶ Władysławowie¹⁶¹, gdzie przed⁶⁵ falochronem usypane²¹² zostały⁵⁷ zwały¹¹² piasku¹²¹ i poszerzyła⁵⁰¹ się plaża. Trwa też zapiaszczanie¹¹¹ wejścia¹²¹ do⁶² portu, zmuszające²¹¹ do⁶² pogłębienia¹²¹ kanału, powodując kłopoty¹⁴² i kosztowne²⁴² nakłady¹⁴².

C0710 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 59 9

Ostatecznie poznano pięć³⁴ gazów szlachetnych²²² (dziś znamy jeszcze szósty²⁴¹ promieniotwórczy²⁴¹ radon¹⁴¹), w⁶⁶ kolejności¹⁶¹ liczb atomowych²²² są to⁴¹: hel¹¹¹, neon¹¹¹, argon¹¹¹, krypton¹¹¹ i ksenon¹¹¹. Wszystkie²¹² występują w⁶⁶ powietrzu¹⁶¹, lecz z⁶⁵ wyjątkiem argonu jedynie w⁶⁶ niewielkich²⁶² ilościach. Są one stałymi składnikami atmosfery¹²¹ ziemskiej²²¹, tak samo jak⁹ azot¹¹¹ i tlen¹¹¹, w⁶⁶ przeciwieństwie do⁶² składników zmiennych²²² i przy-
padkowych²²², takich²²² jak⁹ para¹¹¹ wodna, dwutlenek¹¹¹ węgla i tak dalej, które²¹² występują tylko w⁶⁶ najniższej²⁶¹ warstwie¹⁶¹ atmosfery¹²¹.

C0711 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 111 23

Gay-Lussac i Thenard dzięki⁶³ nowej²³¹ metodzie¹³¹ mogli wytwarzać znacznie większe²⁴² ilości¹⁴² obu³² metali i dokładniej zbadać ich⁴² własności¹⁴² oraz związki¹⁴² jakie²⁴² tworzą. Stwierdzili na⁶⁴ przykład¹⁴¹, że spalając bezpośrednio sól¹⁴¹ i potas¹⁴¹ otrzymuje się⁴¹ substancje¹⁴², które²¹² nie są identyczne²¹² z⁶⁵ alkaliami, nie są nawet zwykłymi tlenkami. Analiza ilościowa wykazała że zawierają znacznie więcej tlenu, niżby to⁴¹ wynikało⁵⁴ z⁶² rachunku¹²¹ stechiometrycznego²²¹.

C0712 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 143 9

Uogólniając wyniki¹⁴² tych²²² obserwacji¹²², wywnioskowali więc, że siarka jest⁵⁷ bardzo rozpowszechniona w⁶⁶ przyrodzie¹⁶¹, że jest jednym²⁵¹ z⁶² jej⁴² praskładników, lecz że często „ukrywa⁵⁰¹” się pod⁶⁵ różnymi postaciami, mając inne²⁴² własności¹⁴² aniżeli żółta i krucha siarka rodzinna. Tylko jedna²¹¹ cecha zawsze jej⁴³ pozostawała: była⁵ zawsze palna. Stąd utrwaliło⁵⁰¹ się mniemanie¹¹¹, że siarka jest żywiołem („nosicielem” po⁶⁶ łacinie¹⁶¹ principium) palności¹²¹, tak jak⁹ rtęć¹¹¹ jest żywiołem płynności¹²¹.

C0713 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 221 21

Siarkę i selen¹⁴¹ łączy⁵ jeszcze jedno²¹¹ specjalne²¹¹ podobieństwo¹¹¹ — posiadają po⁶⁴ kilka³⁴ odmian alotropowych²²². Niemetaliczne²¹² odmiany¹¹² alotropowe²¹² selenu (przeważnie czerwona) prądu elektrycznego²²¹ oczywiście nie przewodzą, ale odmiana metaliczna, tak zwany²¹¹ selen¹¹¹ szary²¹¹, przewodzi prąd¹⁴¹ elektryczny²⁴¹, i to⁸ w⁶⁴ bardzo ciekawy²⁴¹ sposób¹⁴¹. W⁶⁶ ciemności¹⁶¹ mianowicie przewodzi prąd¹⁴¹ bardzo słabo, natomiast w⁶⁶ czasie naświetlania¹²¹ jego⁴² przewodność¹¹¹ wzrasta tysiąckrotnie. Trwa to⁴¹ jednak tylko tak długo, dopóki trwa naświetlanie¹¹¹.

C0714 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 256 1

Rod¹¹¹ na równi z⁶⁵ platyną stosowany²¹¹ jest⁵⁷ do⁶² wyrobu czułego²²¹ przyrządu do⁶² pomiarów wysokich²²² temperatur, zwanego²²¹ pirometrem termoelektrycznym²⁵¹. W⁶⁶ stopie¹⁶¹ z⁶⁵ platyną służy jako⁶¹ katalizator¹¹¹ w⁶⁶ procesie¹⁶¹ spalania¹²¹ amoniaku¹²¹ na⁶⁴ kwas¹⁴¹ azotowy²⁴¹. W⁶⁶ tyglach z⁶² rodzaju lub jego⁴² stopów można topić wiele³⁴ metali, jak⁹ ołów¹⁴¹, cynk¹⁴¹, żelazo¹⁴¹, nikiel¹⁴¹, złoto¹⁴¹ gdyż rod¹¹¹ nie tworzy z⁶⁵ nimi stopów. Razem⁸ z⁶⁵ innymi platynowcami należy rod¹¹¹ do⁶² pierwiastków podgrupy¹²¹ [~].

C0715 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 280 10

Szczytowy²⁴¹ punkt¹⁴¹ swojej²²¹ popularności¹²¹ osiągnął antymon¹¹¹ w⁶⁶ szesnastym²⁶¹ wieku¹⁶¹, gdy Paracelsus zapoczątkował stosowanie¹⁴¹ preparatów antymonowych²²² w⁶⁶ lecznictwie, jako⁶² leków nie tylko do⁶² użytku¹²¹ zewnętrznego²²¹, ale i wewnętrznego²²¹. Paracelsus wychodził z⁶² założenia¹²¹, że substancja, która tak dokładnie oczyszcza złoto¹⁴¹ z⁶² wszelkich²²² zanieczyszczeń, na pewno musi tak samo działać na⁶⁴ organizm¹⁴¹ ludzki²⁴¹.

C0716 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 288 16

Szczególne²⁴¹ znaczenie¹⁴¹ uzyskał jod¹¹¹ w⁶⁶ ostatnich²⁶² latach w⁶⁶ przemyśle optycznym²⁶¹ do⁶² produkcji¹²¹ specjalnych²²² lup i okularów. Wykonuje się⁴¹ je⁴⁴ z⁶² celulozoidu z⁶⁵ domieszką pewnych²²² soli¹²² jodu w⁶⁶ postaci¹⁶¹ drobnych²²² igielkowatych²²² kryształków. Okulary¹¹² z⁶² takiego²²¹ tworzywa¹²¹ mają cenne²⁴² zalety¹⁴², jeśli chodzi o⁶⁴ komunikację w⁶⁶ nocy¹⁶¹. Okazało⁵⁰¹ się bowiem, że światło¹¹¹ latarni jadącego²²¹ z⁶² przeciwnej²²¹ strony¹²¹ samochodu po⁶⁶ przejściu¹⁶¹ przez⁶⁴ takie²⁴² celulozoidowo-jodowe²⁴² okulary¹⁴² nie oślepia kierowców¹²²; [&]

C0717 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 353 11

Trochę kłopotu sprawia transportowanie¹¹¹ większych²²² ilości¹²² ciekłej²²¹ rtęci¹²¹. Szklane²¹² naczynia¹¹² zupełnie się nie nadają⁵⁰¹. Przewozi się⁴¹ ją w⁶⁶ naczyniach żelaznych²⁶², gdyż rtęć¹¹¹ nie reaguje z⁶⁵ tym²⁵¹ metalem, podobnie jak⁹ z⁶⁵ platyną, wolframem i molibdenem. Inne²¹² zaś metale¹¹², nawet srebro¹¹¹ i złoto¹¹¹, rozpuszczają⁵⁰¹ się w⁶⁶ rtęci¹⁶¹ i tworzą z⁶⁵ nią⁴⁵ stopy¹⁴² zwane²⁴² amalgamatami. Wiedzieli o⁶⁶ tym⁴⁶ już Rzymianie; rtęcią ługowali piaski¹⁴² rzeczne²⁴² — srebro¹¹¹ i złoto¹¹¹ rozpuszczało⁵⁰¹ się w⁶⁶ niej⁴⁶ i odpływało wraz z⁶⁵ nią⁴⁵.

C0718 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 359 18

Późniejsza rozbudowana sieć¹¹¹ wodociągów rzymskich²²² obejmowała w⁶⁶ czasach Juliusza¹²¹ Cezara¹²¹ oraz cesarza¹²¹ Augusta¹²¹ i w⁶⁶ pierwszym²⁶¹ wieku¹⁶¹ chrześcijaństwa¹²¹ rurociągi¹⁴² ołowiane²⁴² łącznej²²¹ długości¹²¹ około⁸ czterysta kilometrów. Z⁶² nich⁴² trzysta³¹ pięćdziesiąt³¹ dwa³¹ kilometry¹¹² biegły⁵ pod⁶⁵ ziemią, a czterdzieści³¹ osiem³¹ kilometrów jako⁶¹ akwedukty¹¹² nadziemne²¹², wznoszące się²¹² na⁶⁴ wysokość¹⁴¹ do⁶² trzydziestu³² dwóch³² metrów. Akwedukty¹¹² przecinając pola¹⁴² Kampanii¹²¹, zaopatrywały Rzym¹⁴¹ w⁶⁴ wodę, [&]

C0719 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 367 3

Liczba atomowa bizmutu wynosi osiemdziesiąt³⁴ trzy³⁴, masa atomowa dwieście³⁴ osiem³⁴ i dziewięćset³⁴ osiemdziesiąt³⁴ tysięcznych¹²². Jest to⁴¹ ostatni²¹¹, posiadający²¹¹ największą²⁴¹ masę atomową²⁴¹ pierwiastek¹¹¹ trwały²¹¹. Od⁶² następnego²²¹ pierwiastka¹²¹ (numer¹¹¹ osiemdziesiąt cztery) rozpoczyna⁵⁰¹ się królestwo¹¹¹ pierwiastków promieniotwórczych²²², czyli pierwiastków, których²²² atomy¹¹² samorzutnie się rozpadają⁵⁰¹, wysyłając promieniowanie¹⁴¹.

C0720 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 380 30

W⁶⁶ przypadku¹⁶¹ radu na⁶⁴ przykład¹⁴¹ proces¹¹¹ promieniotwórczy²¹¹ kończy⁵⁰¹ się ostatecznie po⁶⁶ kilku³⁶ etapach kolejnych²²² rozpadów na⁶⁶ niepromieniotwórczym²⁶¹ izotopie ołowiu¹²¹ i o⁶⁶ liczbie¹⁶¹ masowej²⁶¹ dwieście sześć. Rad¹¹¹ jednak nie tylko ma potomków¹⁴², ale i przodków¹⁴²: „ojca¹⁴¹”, „dziadka¹⁴¹”, „pradziadka¹⁴¹” i tak dalej. Atomów radu stale⁸ więc przybywa na⁶⁴ skutek¹⁴¹ promieniotwórczego²²¹ rozpadu atomów innego²²¹ (macierzystego²²¹) pierwiastka¹²¹, [&]

C0721 Eichstaedt I. Księga pierwiastków WP 1966 433 22

Dotychczasowe doniesienia¹¹² mówią jedynie o⁶⁶ otrzymaniu¹⁶¹ zaledwie kilkudziesięciu³² atomów pierwiastka¹²¹ sto cztery. Badanie¹¹¹ tak małej²²¹ ilości¹²¹ atomów możliwe²¹¹ jest jedynie przy⁶⁶ zastosowaniu¹⁶¹ metod jądrowych²²². Metody¹¹² chemiczne²¹² są tu bezsilne²¹², badanie¹¹¹ chemiczne²¹¹ wymaga bowiem posiadania¹²¹ przynajmniej jednego²²¹ mikrograma (milionowa część¹¹¹ grama) badanej²²¹ substancji¹²¹. Odpowiada temu⁴³ mniej więcej dziesięć³¹ do⁶² potęgi¹²¹ piętnastej²²¹, czyli tysiąc¹¹¹ bilionów atomów [&]

C0722 zbiorowa Znane i nieznanne. Szkice o fizyce teoretycznej Iskry 1963 166 1

I dziś teoria grawitacji¹²¹ Newtona¹²¹ jest wystarczająco precyzyjna — a nawet aż nadto precyzyjna — jako⁶¹ narzędzie¹¹¹ matematyczne²¹¹ przeznaczone²¹¹ do⁶² użytku¹²¹ współczesnej²²¹ astronomii¹²¹. Na⁶⁴ przykład¹⁴¹ zagadnienia¹²¹ wzajemnego²²¹ ruchu¹²¹ oddziałujących²²² ze⁶⁵ sobą ciał trzech³² (punktów materialnych²²²) jak⁹ dotąd — z⁶² powodu trudności¹²² matematycznych²²² nie rozwiązano ściśle. Zdołano jednak newtonowskie²⁴² równania¹⁴² ruchu¹²¹ rozwiązać w⁶⁶ tym²⁶¹ przypadku¹⁶¹ metodą przybliżoną²⁵¹.

C0723 Taubman J., Blum A. Ropa naftowa w świecie współczesnym PWN 1967 35 1

Znacznie dokładniejsze²⁴² informacje¹⁴² uzyskuje się⁴¹ jednak ze⁶² szczegółowych²²² badań struktur geologicznych²²² prowadzonych²²² za⁶⁵ pomocą wierceń. Istotne²⁴¹ znaczenie¹⁴¹ dla⁶² prawidłowego²²¹ ustalenia¹²¹ miejsc dla⁶² otworów wiertniczych²²², z⁶² których²²² można pobierać próbki¹⁴² skał, aby⁹ stwierdzić występowanie¹⁴¹ bituminów mają badania¹¹² geofizyczne²¹².

C0724 Taubman J., Blum A. Ropa naftowa w świecie współczesnym PWN 1967 90 7

Gaz¹¹¹ ten²¹¹ musi mieć prędkość¹⁴¹ większą²⁴¹ od⁶² pewnej²²¹ minimalnej²²¹ prędkości¹²¹ (zwanej²²¹ krytyczną²⁵¹); rozdrobnione²¹² cząsteczki¹¹² są⁵⁷ w⁶⁶ nim⁴⁶ jakby zawieszone²¹² ale jednocześnie nie są⁵⁷ wynoszone²¹² z⁶² warstwy¹²¹ fluidalnej²²¹, mimo⁶² ciągłego²²¹ ruchu¹²¹ gazu w⁶⁴ górę aparatu. Warstwa ta ma własności¹⁴² zbliżone²⁴² do⁶² cieczy¹²¹ o⁶⁶ dużej²⁶¹ lepkości¹⁶¹ i tak jak⁹ ciecz¹¹¹ przelewa⁵⁰¹ się z⁶² naczynia¹²¹ do⁶² naczynia¹²¹ [&]

C0725 Taubman J., Blum A. Ropa naftowa w świecie współczesnym PWN 1967 137 8

Jest to⁴¹ zrozumiałe²¹¹, ponieważ głównych²²² surowców dla⁶² produkcji¹²¹ polimerów dostarcza petrochemia, opierająca się na⁶⁶ rozwiniętym²⁶¹ przemyśle rafineryjnym²⁶¹, a dopiero około⁶² tysiąc dziewięćset pięćdziesiątego²²¹ piątego²²¹ roku¹²¹ zaczął⁵⁰¹ się znaczny²¹¹ rozwój¹¹¹ petrochemii¹²¹ w⁶⁶ Europie¹⁶¹, w⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ ogólnym²⁵¹ przestawieniem się zachodniej²²¹ Europy na⁶⁴ szerokie²⁴¹ stosowanie¹⁴¹ ropy¹²¹ naftowej²²¹ jako⁶² surowca dla⁶² przemysłu chemicznego²²¹.

C0726 Taubman J., Blum A. Ropa naftowa w świecie współczesnym PWN 1967 184 31

Obecnie prowadzi się⁴¹ szerokie²⁴² badania¹⁴² nad⁶⁵ przyswajalnością tych²²² koncentratów przez⁶⁴ organizmy¹⁴² zwierzęce²⁴². Bada się⁴¹ również wpływ¹⁴¹ spożywania¹²¹ tych²²² koncentratów na⁶⁴ ewentualne²⁴² zmiany¹⁴² genetyczne²⁴² żywych²²² organizmów. Badania¹¹² te²¹² muszą trwać dość długo, zwłaszcza że należy przebadać wpływ¹⁴¹ takiego²²¹ odżywiania¹²¹ na⁶⁴ następne²⁴² pokolenia¹⁴² zwierząt.

C0727 Taubman J., Blum A. Ropa naftowa w świecie współczesnym PWN 1967 83 31

Oczywiście, jednoznaczne²¹¹ określenie¹¹¹ typu ropy¹²¹ jest niemożliwe²¹¹, gdyż zawiera ona kilkanaście³⁴ tysięcy różnych²²² związków. Zawartość¹¹¹ jednak niektórych²²² domieszek¹²², takich²²² jak⁹ siarka czy sole¹¹² nieorganiczne²¹² i woda, ma często decydujące²⁴¹ znaczenie¹⁴¹ dla⁶² wartości¹²¹ ropy¹²¹. Toteż obok⁶² wyżej podanej²²¹ klasyfikacji¹²¹ dzieli⁵⁰¹ się ropy¹⁴² na⁶⁴ niskosiarkowe²⁴² [&]

C0728 zbiorowa Znane i nieznanne. Szkice o fizyce teoretycznej Iskry 1963 172 8

W⁶⁶ układzie¹⁶¹ Kopernika¹²¹ (dokładniej: w⁶⁶ układzie¹⁶¹ związanym²⁶¹ ze⁶⁵ środkiem masy¹²¹ systemu planetarnego²²¹) można wytłumaczyć i przewidzieć ruchy¹⁴² wszystkich²²² planet. Przy⁶⁶ tym⁴⁶ ruchy¹¹² te²¹² będą⁵⁷ przyczynowo wyjaśnione²¹² przez⁶⁴ wzajemne²⁴¹ oddziaływanie¹⁴¹ wszystkich²²² ciał układu planetarnego²²¹, zgodnie z⁶⁵ prawem powszechnego²²¹ ciężenia¹²¹ podanym²⁵¹ przez⁶⁴ Newtona¹²¹.

C0729 zbiorowa Znane i nieznanne. Szkice o fizyce teoretycznej Iskry 1963 177 25

W⁶⁶ teorii¹⁶¹ tej²⁶¹ Einstein uwzględnia, że geometria naszego²²¹ świata niekoniecznie musi być geometrią Euklidesa¹²¹, że może⁵ ona być geometrią Riemanna¹²¹. Przypominamy, że w⁶⁶ geometrii¹⁶¹ Riemanna¹²¹ własności¹¹² geometryczne²¹² przestrzeni¹²¹ zmieniają⁵⁰¹ się od⁶² punktu do⁶² punktu, że są⁵⁷ one określone²¹² lokalnie. Geometria Riemanna¹²¹ ma również tę własność¹⁴¹, że w⁶⁶ pewnych²⁶² lokalnie wprowadzonych²⁶² układach współrzędnych¹²² opis¹¹¹ lokalnych²²² własności¹²² przestrzeni¹²¹ mało się różni⁵⁰¹ od⁶² opisu danego²²¹ przez⁶⁴ geometrię Euklidesa¹²¹.

C0730 zbiorowa Wkład Polaków do nauki PWN 1967 45 7

Przytoczone²¹² tu najwyższe²¹² osiągnięcia¹¹², obok⁶² dziesiątków innych²²², znaczniejszych²²² publikacji¹²², obok⁶² setek artykułów, świadczą o⁶⁶ niewątpliwie wielkim²⁶¹ rozumieniu¹⁶¹ potrzeby¹²¹ wyświeślenia¹²¹ przez⁶⁴ naukę polską²⁴¹ życia¹²¹, działalności¹²¹ i nauki¹²¹ genialnego²²¹ Polaka¹²¹. Prace¹¹² te²¹², w⁶⁶ całości¹⁶¹ wzięte²¹², świadczą niezbicie, że nauka polska²¹¹ w⁶⁶ tym⁴⁶, co⁴⁴ można było o⁶⁶ Koperniku powiedzieć, nie dała⁵⁰¹ się zastąpić przez⁶⁴ uczonych¹⁴² obcych²⁴², [&]

C0731 zbiorowa Wkład Polaków do nauki PWN 1967 80 27

Sędziwój pisał swe²⁴² traktaty¹⁴² w⁶⁶ duchu epoki¹²¹; w⁶⁶ rozprawach jego⁴² znajdują⁵⁰¹ się idee¹¹² Platona¹²¹, Arystotelesa¹²¹, Paracelsusa¹²¹ i innych²²², pojęcia¹¹² niegdyś obowiązujące²¹², dziś już całkiem przebrzmiałe²¹². W⁶⁶ traktatach Sędziwoja¹²¹ alchemicy¹¹² znajdowali teorię kamienia filozoficznego²²¹, receptę na⁶⁴ ten²⁴¹ kamień¹⁴¹, wyjaśnienie¹⁴¹ różnych²²² alegorii¹²² alchemicznych²²² i nowy²⁴¹ sens¹⁴¹ tak zwanej²²¹ Tablicy¹²¹ Szmaragdowej²²¹ Hermesa¹²¹.

C0732 zbiorowa Wkład Polaków do nauki PWN 1967 126 1

Najprostsza²⁵¹ drogą¹⁵¹ prowadzącą²⁵¹ do⁶² syntezy¹²¹ acetyloaminy¹²¹ byłoby otrzymanie¹¹¹ najpierw jodku¹²¹, lub bromku¹²¹ acetylu¹²¹, które²¹² pod⁶⁵ działaniem amoniaku¹²¹ mogłyby wytworzyć pożądany²⁴¹ związek¹⁴¹. Gdy jednak uzyskanie¹¹¹ jodku¹²¹ albo bromku¹²¹ okazało⁵⁰¹ się niemożliwe²¹¹, Natanson postanowił działać amoniakiem na⁶⁴ chlorek¹⁴¹ etylenu, przypuszczając, że otrzyma acetyloaminę, według⁶² schematu reakcji¹²¹: [&]

C0733 zbiorowa Wkład Polaków do nauki PWN 1967 167? 9

Do⁶² takich²²² powszechnie dziś stosowanych²²² przyrządów należy elektroda szklana, umożliwiająca oznaczanie¹⁴¹ stężenia¹²¹ jonów wodorowych²²² w⁶⁶ roztworach — wyrażanego²²¹ jako⁶¹ [~] roztworu. Mało jednak znany²¹¹ i w⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ tym⁴⁵ zasługujący²¹¹ na⁶⁴ przypomnienie¹⁴¹ jest fakt¹¹¹, że została⁵⁷ ona opracowana około⁸ sześćdziesiąt³⁴ lat temu⁸ przez⁶⁴ Polaka¹⁴¹ — profesora¹⁴¹ doktora¹⁴¹ Zygmunta¹⁴¹ Klemensiewicza¹⁴¹, [&]

C0734 zbiorowa Wkład Polaków do nauki PWN 1967 183 9

Niezbędnym²⁵¹ warunkiem postępu badań naukowych²²² jest konfrontowanie¹¹¹ wyników eksperymentów różnych²²² uczonych¹²². Tymczasem wyników uzyskanych²²² przez⁶⁴ jednego²⁴¹ badacza¹⁴¹ nie można na ogół zestawiać z⁶⁵ wynikami innych²²² badaczy¹²², stosujących²²² inne²⁴² przyrządy¹⁴² i inne²⁴² metody¹⁴² pomiarowe²⁴². Świętoślawski doszedł do⁶² wniosku¹²¹ o⁶⁶ konieczności¹⁶¹ stworzenia pewnych²²² kryteriów porównywalności¹²¹. Z⁶² jego⁴² inicjatywy¹²¹ Międzynarodowa Unia Chemii¹²¹ Czystej²²¹ i Stosowanej²²¹ powzięła uchwałę rozróżniającą²⁴¹ dwa³⁴ rodzaje¹⁴² dokładnych²²² pomiarów wartości¹²² stałych¹²² fizykochemicznych²²².

C0735 zbiorowa Wkład Polaków do nauki PWN 1967 193 16?

Był to⁴¹ zresztą uczony¹¹¹ mający²¹¹ szeroko otwarte²⁴² oczy¹⁴² na⁶⁴ postęp¹⁴¹ nauki¹²¹ i przyswajający²⁴¹ sobie⁴³ łatwo nowe²⁴² zdobycze¹⁴², o⁶⁶ czym⁴⁶ świadczy jego⁴² szereg¹¹¹ prac doświadczalnych²²² wykonywanych²²² w⁶⁶ Warszawie¹⁶¹. W⁶⁶ swych²⁶² odczytach wygłaszanych²⁶² w⁶⁶ Warszawskim²⁶¹ Towarzystwie Lekarskim²⁶¹ udostępniał szerszemu ogółowi najnowsze²⁴² i najbardziej aktualne²⁴² zdobycze¹⁴² swej²²¹ dyscypliny¹²¹, a w⁶⁶ roku¹⁶¹ swej²²¹ śmierci¹²¹ — tysiąc osiemset siedemdziesiątym²⁶¹ ósmym²⁶¹ — wydał pierwszy²⁴¹ tom¹⁴¹ podręcznika chemii¹²¹ fizjologicznej²²¹, [&]

C0736 zbiorowa Wkład Polaków do nauki PWN 1967 207 20

Musimy pogodzić⁵⁰¹ się z⁶⁵ tym⁴⁵, że sposób¹¹¹ tłumaczenia¹²¹ chemizmu zjawisk życiowych²²² opartych²²² na⁶⁶ pojęciach dostarczanych²⁶² nam przez⁶⁴ chemię ogólną²⁴¹, jest daleki²¹¹ od⁶² głębszego²²¹ zrozumienia¹²¹ istoty¹²¹ życia¹²¹. W⁶⁶ każdym²⁶¹ razie jednak wiemy, na⁶⁶ czym⁴⁶ ta istota polega, że jest nią⁴⁵ to⁴¹, co⁴⁴ nazywamy dynamicznym²⁵¹ stanem żywej²²¹ materii¹²¹, ustawicznym²⁵¹ rozkładem i resyntezą.

C0737 Krywicki W. Tajemnice liczb NK 1964 7 2od dołu

Liczby¹⁴² zapisywano w⁶⁶ Egipcie tak, jak⁹ i u⁶² nas⁴², to⁴¹ jest od⁶² lewej²²¹ do⁶² prawej²²¹, umieszczając obok⁶² siebie⁴² jednostki¹⁴² danego²²¹ rzędu, aż do⁶² jego⁴² wyczerpania¹²¹. Tak na⁶⁴ przykład¹⁴¹ liczbę dwieście trzydzieści cztery przedstawiano w⁶⁴ następujący²⁴¹ sposób¹⁴¹. Łatwo spostrzec, że przy⁶⁶ tym²⁶¹ systemie zapisywania¹²¹ liczb nie odczuwa się⁴¹ zupełnie braku¹²¹ zera¹²¹.

C0738 Krywicki W. Tajemnice liczb NK 1964 53 15

Litera [~] podobnie jak⁹ [~] jest skrótem wyrazu łacińskiego²²¹: radix. Mały²¹¹ kwadrat¹¹¹ umieszczony²¹¹ po⁶⁶ literze¹⁶¹ [~] oznacza, że pierwiastek¹¹¹ jest pierwiastkiem kwadratowym²⁵¹. Symbol¹⁴¹ [~] nazywa Naronowicz „radica kwadratu” albo „gruntogram¹¹¹”. Inny²¹¹ autor z⁶² tego²²¹ czasu używa nazwy¹²¹ „ściana kwadratowa”. Pułdowski zaś, bliski²¹¹ przyjaciel Jana¹²¹ Brożka¹²¹, rektora¹²¹ Akademii¹²¹ Krakowskiej²²¹, znakomitego²²¹ wówczas matematyka¹²¹ polskiego²²¹, stosuje symbol¹⁴¹ Rudolfa¹²¹ lub też zapis¹⁴¹ w⁶⁶ tej²⁶¹ formie¹⁶¹: [&]

C0739 Krywicki W. Tajemnice liczb NK 1964 70 10

Jako⁶⁴ iloraz¹⁴¹ [~] otrzymujemy liczbę dziewięć, którą²⁴¹ dopisujemy z⁶² prawej²²¹ strony¹²¹ czterech³² i powstałą²⁴¹ w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ liczbę czterdzieści dziewięć mnożymy przez⁶⁴ dziewięć³⁴, a iloczyn¹⁴¹ zapisujemy pod⁶⁵ liczbą trzysta siedemdziesiąt osiem. W⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ otrzymaliśmy dotychczas taki²⁴¹ zapis¹⁴¹: Wobec⁶² czego dziewięć³¹ nie może⁵ być drugą²⁵¹ cyfrą wyniku¹²¹, lecz liczba od⁶² niej⁴² mniejsza.

C0740 Krywicki W. Tajemnice liczb NK 1964 97 9od dołu

Na⁶⁶ podstawie¹⁶¹ powyższych²²² przykładów możemy wysnuć następującą²⁴¹ wskazówkę praktyczną²⁴¹, która przyda⁵⁰¹ się przy⁶⁶ rozwiązywaniu¹⁶¹ zadań: Jeżeli w⁶⁶ mianowniku¹⁶¹ ułamka występuje suma¹¹¹ (różnica) dwóch³² wyrazów, z⁶² których²²² co najmniej jeden²¹¹ zawiera pierwiastek¹⁴¹ kwadratowy²⁴¹, to⁹ mnożąc licznik¹⁴¹ i mianownik¹⁴¹ przez⁶⁴ różnicę (sumę) tych²²² wyrazów, uwolnimy mianownik¹⁴¹ z⁶² niewymierności¹²¹.

C0741 Pokorny E.J. W kręgu Ziemi i planet NK 1967 36? 11druga szpalta

Na⁶⁶ drodze¹⁶¹ doświadczalnej²⁶¹ stwierdzono, że dźwięki¹¹² nie rozchodzą⁵⁰¹ się regularnie. Zauważono bowiem że wybuchy¹¹² wulkanów oraz bardzo silne²¹² eksplozje¹¹² słyszane²¹² są⁵⁷ tylko do⁶² pewnej²²¹ odległości¹²¹ od⁶² miejsca¹²¹ ich⁴² powstania¹²¹, dalej na⁶⁶ dużej²⁶¹ przestrzeni¹⁶¹ są zupełnie niesłyszalne²¹², za⁶⁵ tym²⁵¹ zaś pasem stają⁵⁰¹ się znów słyszalne²¹². Podobnie rzecz¹¹¹ się ma⁵⁰¹ i z⁶⁵ falami radiowymi rozchodzącymi się w⁶⁶ atmosferze¹⁶¹.

C0742 Pokorny E.J. W kręgu Ziemi i planet NK 1967 72 4druga szpalta

Prawo¹¹¹ powszechnego²²¹ ciążenia¹²¹ odnosi⁵⁰¹ się nie tylko do⁶² naszego²²¹ układu planetarnego²²¹, ale obowiązuje w⁶⁶ całym²⁶¹ Wszechświecie, a zatem odnosi⁵⁰¹ się i do⁶² ruchów gwiazd tak trudnych²²² do⁶² zauważenia¹²¹ ze⁶² względu na⁶⁴ olbrzymie²⁴² odległości¹⁴² dzielące²⁴² je⁴⁴ od⁶² Ziemi¹²¹. Pozornie więc proste²¹¹ zjawisko¹¹¹ ziemskie²¹¹ jakim²⁵¹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ jest swobodny²¹¹ spadek¹¹¹ ciał na⁶⁴ skutek¹⁴¹ przyciągania¹²¹ ziemskiego²²¹, zostało⁵⁷ powiązane²¹¹ prawem powszechnego²²¹ ciążenia¹²¹ ze⁶⁵ zjawiskami niebieskimi.

C0743 Pokorny E.J. W kręgu Ziemi i planet NK 1967 73 9od dołu, pierwsza szpalta

Wszystkie²¹² te²¹² elementy¹¹² podlegają zmianom oprócz⁶² jedynie osi¹²¹ orbity¹²¹, której²²¹ długość¹¹¹ prawie⁸ że się nie zmienia⁵⁰¹, a zatem jak⁹ nietrudno się domyślić⁵⁰¹ — okres¹¹¹ obiegu¹²¹ planet, jako⁶¹ ściśle związane²¹¹ z⁶⁵ odległościami punktów przysłonecznego²²¹ i odsłonecznego²²¹, również jest stały²¹¹. Drugiego²²¹ rodzaju¹²¹ zakłócenia¹¹² wiążą⁵⁰¹ się z⁶² kolei¹²¹ z⁶⁵ wzajemnym²⁵¹ oddziaływaniem na⁶⁴ siebie⁴⁴ planet [&]

C0744 Pawlak Z. Gramatyka i matematyka PZWS 1965 47 brak

Pisząc symbolicznie, każdej²³¹ parze¹³¹ [~] musimy przyporządkować trójkę [~] gdzie [~] oznacza jedną²⁴¹ z⁶² liter [~]. Wyrażenie¹⁴¹ [~] nazwiemy instrukcją maszyny¹²¹. Jeżeli takie²¹¹ przyporządkowanie¹¹¹ istnieje, ruch¹¹¹ maszyny¹²¹ dla⁶² każdej²²¹ sytuacji¹²¹ jest⁵⁷ jednoznacznie określony²¹¹. Przyporządkowanie¹¹¹ takie²¹¹ jest pewną²⁵¹ funkcją. Ponieważ liczba stanów maszyny¹²¹ jest skończona i słownik¹¹¹ jest skończony²¹¹, więc liczba sytuacji¹²² jest również skończona i wynosi [~] gdzie [~] jest liczbą symboli słownika, a [~] — liczbą stanów maszyny¹²¹.

C0745 Pawlak Z. Gramatyka i matematyka PZWS 1965 57 brak

Badany²¹¹ ciąg¹¹¹ symboli jest zdaniem poprawnym²⁵¹, jeżeli wychodząc z⁶² punktu początkowego²²¹ [~] można dojść⁵ do⁶² punktu końcowego²²¹ [~] w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹, że każdemu kolejnemu symbolowi badanego²²¹ ciągu¹²¹ odpowiada przejście¹¹¹ odcinka grafu oznaczonego²²¹ tym²⁵¹ samym²⁵¹ symbolem, (wielokrotne²¹¹ przechodzenie¹¹¹ tego²²¹ samego²²¹ odcinka jest⁵⁷ dozwolone²¹¹). Na⁶⁴ przykład¹⁴¹ zdanie¹¹¹ [~] jest poprawne²¹¹, gdyż w⁶⁶ grafie na⁶⁶ rysunku¹⁶¹ pierwszym²⁶¹ istnieje następująca droga¹¹¹ z⁶² [~] do⁶² [~]: [&]

C0746 zbiorowa Dziewięć wieków (geografii polskiej) WP 1967 34 brak

Trzeba jednak stwierdzić, że dzieło¹¹¹ Miechowity¹²¹, okazały²¹¹ tom¹¹¹ o⁶⁶ blisko⁸ czterystu³⁶ stronicach ściśle go²²¹ druku¹²¹, nie odpowiedziało w⁶⁶ całej²⁶¹ pełni¹⁶¹ pięknym²³² zamierzeniom autora¹²¹. Z⁶² bogatego²²¹ materiału Długosza¹²¹ nie potrafił autor wybrać rzeczy¹²² ważnych²²² i oddzielić od⁶² błahych²²², pomijał ponadto milczeniem albo zbywał krótką²⁵¹ tylko wzmianką fakty¹⁴² wielkiego²²¹ znaczenia¹²¹ politycznego²²¹.

C0747 zbiorowa Dziewięć wieków (geografii polskiej) WP 1967 89? brak

Munster zaczerpnął wiadomości¹⁴² o⁶⁶ Polsce¹⁶¹ od⁶² różnych²²² autorów¹²² głównie z⁶² „Kroniki¹²¹” Miechowity¹²¹. Sięgnął także do⁶² słynnego²²¹ kiedyś, lecz w⁶⁶ tych²⁶² czasach przestarzałego²²¹ dzieła¹²¹ geograficzno-historycznego²²¹ z⁶² połowy¹²¹ piętnastego²²¹ wieku¹²¹ o⁶⁶ Europie¹⁶¹, napisanego²²¹ przez⁶⁴ Włocha¹⁴¹ Eneasza¹⁴¹ Sylwiusza¹⁴¹ Piccolominiego¹⁴¹, późniejszego²⁴¹ papieża¹⁴¹ Piusa¹⁴¹ Drugiego²⁴¹, Polsce¹³¹ zresztą bardzo nieżyczliwego²⁴¹. Dzieło¹¹¹ Długosza¹²¹, które²¹¹ dało pierwsze²⁴² podwaliny¹⁴² pod⁶⁴ opis¹⁴¹ geograficzny²⁴¹ kraju¹²¹, dostarczyło Kromerowi¹³¹ wiele⁸ materiału.

C0748 zbiorowa Dziewięć wieków (geografii polskiej) WP 1967 123 brak

Droga¹¹¹ do⁶² tego⁴² prowadziła poprzez⁶⁴ realizację reform światłych²²² magnatów¹²² z⁶⁵ pomocą¹⁵¹ oświeconego²²¹ społeczeństwa¹²¹. Wyrzycił brawo czynny²⁴¹ udział¹⁴¹ w⁶⁶ tej²⁶¹ pracy¹⁶¹. Był autorem artykułów w⁶⁶ najpoczytniejszych²⁶² czasopismach, wydawał kalendarzyki¹⁴² — bardzo lubianą²⁴¹ przez⁶⁴ społeczeństwo¹⁴¹ lekturę na co dzień — pisał wiersze¹⁴², brał udział¹⁴¹ w⁶⁶ wydawaniu¹⁶¹ dawnych²²² dzieł, zainicjował zbiorowe²⁴¹, obszerne²⁴¹ dzieło¹⁴¹ historyczne²⁴¹, pisał podręczniki¹⁴² geograficzne²⁴².

C0749 zbiorowa Dziewięć wieków (geografii polskiej) WP 1967 156 brak

Chciał też Siarczyński usunąć termin¹⁴¹ „geografia” i zastąpić go⁴⁴ polskim²⁵¹ „krajopisem”. W⁶⁴ zabawną²⁴¹ wprost przesadę popadł stosując nazwę „Archanioł” dla⁶² określenia¹²¹ Archangielska¹²¹. Nie używał też nazwy¹²¹ „Słowianie¹¹²”, lecz „Sławianie¹¹²” twierdząc (jak⁹ wielu³² współczesnych²²²), iż pochodzi ona od⁶² „sławy¹²¹”.

C0750 zbiorowa Dziewięć wieków (geografii polskiej) WP 1967 13 brak

Zasługą jego⁴² był także podział¹¹¹ kraju¹²¹ na⁶⁴ dorzecza¹⁴², co⁴¹ było wtedy wielkim²⁵¹ osiągnięciem myśli¹²¹ geograficznej²²¹. Była⁵ to⁴¹ już jakaś metoda geograficzna. Przy⁶⁶ opisie¹⁶¹ jezior trzymał⁵⁰¹ się regionalnego²²¹ podziału według⁶² ziem (terra). Przy⁶⁶ oznaczaniu¹⁶¹ źródeł i ujść¹²² rzek, jak⁹ wspomniano, posługiwał⁵⁰¹ się prostą²⁵¹ i jasną²⁵¹ metodą, określając orientacyjnie źródło¹⁴¹ i ujście¹⁴¹ danej²²¹ rzeki¹²¹ przez⁶⁴ wymienienie¹⁴¹ leżących²²² w pobliżu miejscowości¹²², lasów, jezior, bagien czy gór.

C0751 zbiorowa Dziewięć wieków (geografii polskiej) WP 1967 102 brak

Do⁶² typowych²²² twierdz zbudowanych²²² „na⁶⁶ wyniosłościach” i skałach przy⁶⁶ których²⁶² nie masz miast¹²² lub innych²²² „mieszkań ludzkich²²²” należał według⁶² Kromera¹²¹ Melsztyn¹¹¹, Lanckorona, Ogrodzieniec¹¹¹, Lipowiec¹¹¹, Olsztyn¹¹¹, Pilcza¹¹¹, Czorsztyn¹¹¹, Sobień¹¹¹, Oświęcim¹¹¹ i Wiśnicz¹¹¹. Niektóre²¹² klasztory¹¹² posiadały też obwarowania¹⁴² „ku⁶³ wygodzie¹³¹ mieszkańców¹²² zbudowane²⁴², a otoczone²⁴² nie opodal wioskami”, jak⁹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ Tyniec¹¹¹.

C0752 zbiorowa Dziewięć wieków (geografii polskiej) WP 1967 246 brak

Ów²⁴¹ owoc¹⁴¹ letnich²²² wypraw¹²², zebrany²⁴¹ materiał¹⁴¹, opracowywali oni w⁶⁶ porze¹⁶¹ zimowej²⁶¹. Nie będąc pewni pochodzenia¹²¹ i składu mineralnego²²¹ jakichś²²² okazów geologicznych²²², wysyłali je⁴⁴ często specjalistom lub towarzystwom naukowym²³², nawet za⁶⁵ granicą, do⁶² szczegółowego²²¹ oznaczenia¹²¹. Podobnie rzecz¹¹¹ się miała⁵⁰¹ ze⁶⁵ źródłami mineralnymi. Do⁶² tego²²¹ to⁸ okresu odnieść należy korespondencję Pola¹²¹ z⁶⁵ Aleksandrem Humboldem.

C0753 zbiorowa Dziewięć wieków (geografii polskiej) WP 1967 301 brak

Ritter, równie⁸ pracowity²¹¹ i płodny²¹¹, ma zasługę w⁶⁶ żmudnym²⁶¹ zestawieniu¹⁶¹ opisów regionalnych²²²; wszystkie²⁴² zjawiska¹⁴² geograficzne²⁴² traktował wszakże pod⁶⁵ kątem ich⁴² celowości¹²¹ oraz przydatności¹²¹ dla⁶² człowieka¹²¹ i w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ zaciążył nad⁶⁵ geografią pierwszej²²¹ połowy¹²¹ dziewiętnastego²²¹ wieku¹²¹ swym²⁵¹ teleologicznym²⁵¹ poglądem. Już w⁶⁶ pierwszej²⁶¹ połowie¹⁶¹ dziewiętnastego²²¹ wieku¹²¹ zaczęły tworzyć⁵⁰¹ się podstawy¹¹² techniczne²¹² i materialne²¹², na⁶⁶ których²⁶² oparł⁵⁰¹ się rozwój¹¹¹ geografii¹²¹ w⁶⁶ drugiej²⁶¹ połowie¹⁶¹ tegoż²²¹ wieku¹²¹.

C0754 zbiorowa Dziewięć wieków (geografii polskiej) WP 1967 390 brak

Od⁶² dzieciństwa¹²¹ żył⁵⁰¹ się Jerzy z⁶⁵ malowniczym²⁵¹ krajobrazem okolic Krakowa i zapewne utkwiła w⁶⁶ jego⁴² pamięci¹⁶¹ sylwetka Śląskiego²²¹ Beskidu, od⁶² Czupła¹²¹ przez⁶⁴ Klimczok¹⁴¹ po⁶⁴ Szyndzielnię¹⁴¹, oglądana tak często z⁶² Jaworza¹²¹, gdzie spędzał część¹⁴¹ dzieciństwa¹²¹, ponieważ tu jego⁴² ojciec ordynował co⁶² roku¹²¹ w⁶⁶ letnim²⁶¹ sezonie jako⁶¹ balneolog¹¹¹.

C0755 zbiorowa Dziewięć wieków (geografii polskiej) WP 1967 424 brak

Chodziło o⁶⁴ to⁴⁴, by⁹ nauczycielstwo¹¹¹ nie zasklepiało⁵⁰¹ się jedynie w⁶⁶ zagadnieniach dydaktycznych²⁶², lecz żeby je⁴⁴ zachęcić także do⁶² naukowego²²¹ eksplorowania¹²¹ środowiska¹²¹ szkoły¹²¹. Sawicki był także zwolennikiem współpracy¹²¹ wszystkich²²² ośrodków geografii¹²¹ w⁶⁶ Polsce¹⁶¹ i sprawę zjednoczenia²²¹ wszystkich²²² polskich²²² towarzystw geograficznych²²² starał⁵⁰¹ się posunąć naprzód na⁶⁶ wspomnianym²⁶¹ wyżej zjeździe koleżeńskim²⁶¹ w⁶⁶ Krakowie¹⁶¹.

C0756 zbiorowa Dziewięć wieków (geografii polskiej) WP 1967 479 brak

Jak⁹ wspomniano, główną²⁵¹ dziedziną twórczości¹²¹ Wąsowicza¹²¹ była⁵ kartografia. Był autorem szeregu¹²¹ map oraz współautorem jednego²²¹ atlasu. Opracowane²¹² przez⁶⁴ niego⁴⁴ prace¹¹² kartograficzne²¹² były⁵⁷ sygnowane²¹² bądź⁹ samodzielnie, bądź⁹ wspólnie z⁶⁵ Romerem albo z⁶⁵ Władysławem Migaczem (jego⁴² asystentem wrocławskim²⁵¹, późniejszym²⁵¹ docentem). Lwia część¹¹¹ wszakże produkcji¹²¹ kartograficznej²²¹ Wąsowicza¹²¹, wielokrotnie przewyższając liczbę i rozmiar¹⁴¹ sygnowanych²²² przez⁶⁴ niego⁴⁴ pozycji¹²², pozostała bezimienna i taka pozostanie⁵ już na zawsze.

C0757 Gadomski J. Powstanie kosmosu i jego życie NK 1963 16 brak

Prędkość¹¹¹ rozchodzenia się¹²¹ światła¹²¹ ocenił (podobnie jak⁹ Arystoteles) jako⁶⁴ nieskończenie⁸ wielką²⁴¹. Nie uszedł również jego⁴² uwagi¹²¹ charakter¹¹¹ ruchu¹²¹ przyspieszonego²²¹ ciał swobodnie spadających²²² na⁶⁶ powierzchni¹⁶¹ Ziemi¹²¹. W⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ poddał Galileuszowi problem¹⁴¹ ten²⁴¹ do⁶² wyjaśnienia¹²¹. Po⁶⁶ wie-
lu³⁶ latach rozmyślań we⁶⁶ fromborskiej²⁶¹ wieży¹⁶¹ mechanizm¹¹¹ światła¹²¹ coraz wyraźniej wyłania⁵⁰¹ się z⁶²
gwiazdzystego²²¹ nieba¹²¹.

C0758 Gadomski J. Powstanie kosmosu i jego życie NK 1963 42 brak

Należy przypuścić, że już w⁶⁶ czasie tworzenia się¹²¹ owe²¹² kondensacje¹¹² były⁵⁷ tak silnie związane²¹² ze⁶⁵
sobą grawitacyjnie, iż w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ dalszego²²¹ żywota nie udało⁵⁰¹ im⁴³ się zerwać tych²²² więzów, by⁹ biec w⁶⁶
przestrzeni¹⁶¹ jako⁶¹ dwie³¹ niezależne²¹² od⁶² siebie⁴² gwiazdy¹¹². Wiadomo — mówi Jeans — że kondensacje¹¹²
gwiazdotwórcze²¹² w⁶⁶ masie¹⁶¹ gazu mgławicowego²²¹ mogą mieć różne²⁴² rozmiary¹⁴².

C0759 Gadomski J. Powstanie kosmosu i jego życie NK 1963 99 brak

Przed⁶⁵ trzydziestu³⁵ laty astronomowie rosyjscy [~] Shajn i [~] Struve, badając spektrogramy¹⁴² zdjęte²⁴² w⁶⁶
obserwatorium¹⁶¹ astrofizycznym²⁶¹ w⁶⁶ Simeisie¹⁶¹ na⁶⁶ Krymie, zauważyli, że większość¹¹¹ gwiazd olbrzymich²²²,
młodych²²² wykazuje wszystkie²⁴² linie¹⁴² widmowe²⁴² nieostre²⁴², jakby zamazane²⁴², podczas gdy gwiazdy¹⁴² star-
sze²⁴² wiekiem przede wszystkim karły¹⁴² i podkarły¹⁴², cechują wyraźne²¹² ostre²¹² „profile¹⁴²” wszystkich²²² linii¹²²
widmowych²²².

C0760 Gadomski J. Powstanie kosmosu i jego życie NK 1963 114? brak

Jeżeli kiedykolwiek uda⁵⁰¹ się nam nawiązać kontakt¹⁴¹ radiowy²⁴¹ z⁶⁵ inteligencjami zamieszkującymi na⁶⁶ plane-
tach pierwotnych²⁶² takiego²²¹ układu podwójnego²²¹, to⁹ będzie można otrzymać od⁶² nich⁴² dokładny²⁴¹ opis¹⁴¹
takiej²²¹ operacji¹²¹ planetotwórczej²²¹, co⁴¹ miałoby dla⁶² kosmogonii¹²¹ ogromne²⁴¹ znaczenie¹⁴¹. Bardziej zawile
muszą się przedstawiać⁵⁰¹ stosunki¹¹² termiczne²¹² na⁶⁶ ewentualnych²⁶² planetach luźnych²²² układów podwójnych²²²,
których²²² słońca¹¹² okrążają wspólny²⁴¹ im⁴³ środek¹⁴¹ masy¹²¹ w⁶⁶ dużej²⁶¹ odległości¹⁶¹.

C0761 Kuźmiński B. Polskie nazwy na mapach świata NK 1967 5 brak

Również i pobudki¹¹² religijne²¹² — wyjazdy¹¹² na⁶⁴ inne²⁴² kontynenty¹⁴² misjonarzy¹²² dla⁶² nawracania¹²¹ „po-
gan¹²²” które²¹² gdzie indziej miały⁵ zapewne znaczenie¹⁴¹ w⁶⁶ poznawaniu¹⁶¹ obcych²²² krajów, u⁶² nas⁴² nie odegrały
znaczniejszej²²¹ roli¹²¹. W⁶⁶ okresie wielkich²²² odkryć¹²² geograficznych²²² Polacy nie przejawiali zainteresowania¹²¹
zamorskimi krajami. Jan z⁶² Kolna¹²¹ jest raczej postacią legendarną²⁵¹.

C0762 Kuźmiński B. Polskie nazwy na mapach świata NK 1967 60 brak

Na⁶⁶ początku¹⁶¹ naszego²²¹ stulecia¹²¹ bawi w⁶⁶ rejonie Niebieskiego²²¹ Nilu¹²¹, gdzie zimują niemal wszystkie²¹²
ptaki¹¹² Europy, nasz²¹¹ znakomity²¹¹ zoolog Jan Sztolcman, a na⁶⁶ obszarze pomiędzy⁶⁵ rzekami Kongo i Nil —
antropolog Jan Czekanowski. W⁶⁶ latach tysiąc dziewięćset dziewięć — tysiąc dziewięćset dziesięć odbył wyprawę do⁶²
wschodniej²²¹ Afryki¹²¹ Antoni Jakubski, był on pierwszym²⁵¹ Polakiem, który²¹¹ wszedł na⁶⁴ szczyt¹⁴¹ Kilimandżaro.

C0763 Kuźmiński B. Polskie nazwy na mapach świata NK 1967 93 brak

Podróże¹¹² badawcze²¹² geologa¹²¹ Józefa¹²¹ Siemiradzkiego¹²¹ przyczyniły⁵⁰¹ się wydatnie do⁶² poznania¹²¹ Pa-
tagonii¹²¹. On też podobnie jak⁹ Zuber parokrotnie przemierzał nieznanymi szlakami Kordyliery¹⁴² z⁶² Argentyny do⁶²
Chile i z powrotem. Józef Jackowski dokonał ważnych²²² badań geologicznych²²² w⁶⁶ Boliwii¹⁶¹, a nasz²¹¹ znakomity²¹¹
uczony¹¹¹ Roman Kozłowski zorganizował w⁶⁶ tym²⁶¹ kraju¹⁶¹ szkolnictwo¹⁴¹ górnicze²⁴¹ i założył pierwszą²⁴¹ stację
meteorologiczną²⁴¹.

C0764 Kuźmiński B. Polskie nazwy na mapach świata NK 1967 149 brak

[ć] Planetoida Śniadecka. Nazwa planetoidy¹²¹, odkrytej²²¹ przez⁶⁴ astronoma¹⁴¹ [~] Arenda¹⁴¹ z⁶² Obserwa-
torium¹²¹ Astronomicznego²²¹ w⁶⁶ Uccle w⁶⁶ Belgii¹⁶¹, zarejestrowanej²²¹ w⁶⁶ katalogu¹⁶¹ pod⁶⁵ numerem tysiąc
dwieście sześćdziesiąt trzy. Odkrywca nazwał ją imieniem Jana¹²¹ Śniadeckiego¹²¹ profesora¹²¹ Uniwersytetu Jagiel-
ońskiego²²¹ i Wileńskiego²²¹, założyciela¹²¹ obserwatoriów astronomicznych²²² w⁶⁶ Krakowie i Wilnie.

C0765 Miller J. Człowiek poznaje świat NK 1964 26 brak

Dokonał on między innymi względnie dokładnego²²¹ opisu Polski¹²¹ z⁶² dziesiątego²²¹ wieku¹²¹, z⁶² okresu pa-
nowania¹²¹ Mieszka¹²¹ Pierwszego²²¹. Inny²¹¹ podróżnik. Ibrahim ihn Batuta, pozostawił cenne²⁴² zapiski¹⁴² z⁶² po-
dróży¹²¹ po⁶⁶ Afryce¹⁶¹ północnej²⁶¹ i Bliskim²⁶¹ Wschodzie. Łączenie¹¹¹ wypraw¹²² handlowych²²² z⁶⁵ badaniami
naukowymi nie było u⁶² Arabów¹²² przypadkowe²¹¹. Całą²⁴¹ Europę trawiły mordercze²¹² wojny¹¹², toczono²¹² nawet
między⁶⁵ poszczególnymi rodami.

C0766 Miller J. Człowiek poznaje świat NK 1964 31 brak

Każde²⁴¹ zjawisko¹⁴¹ akustyczne²⁴¹ można uznać tylko wtedy, kiedy istnieje odbiornik¹¹¹: czy to⁸ w⁶⁶ postaci¹⁶¹ radioaparatu, czy po prostu ludzkiego²²¹ ucha¹²¹. Jeżeli ktoś krzyczy, choćby najgłośniejszy, ale nie jest⁵⁷ słyszany²¹¹ przez⁶⁴ nikogo⁴⁴, nikt nie może⁵ tego²²¹ wołania¹²¹ potwierdzić i jest tak, jakby go⁴² wcale nie było. Podobnie się rzecz¹¹¹ ma⁵⁰¹ z⁶⁵ odkryciami geograficznymi.

C0767 Miller J. Człowiek poznaje świat NK 1964 39 brak

Organizowane²¹² przez⁶⁴ Henryka¹⁴¹ ekspedycje¹¹² dokonywały coraz dalszych²²² odkryć¹²²: na⁶⁶ Atlantyku¹⁶¹ — Madera i Wyspy¹¹² Azorskie²¹² (czyli Jastrzębie²¹²), wzdłuż⁶² kontynentu: Przylądek¹¹¹ Biały²¹¹ z⁶⁵ wysepkami Arquin. Przylądek¹¹¹ Zielony²¹¹ z⁶⁵ sąsiadującym²⁵¹ archipelagiem i całe²¹¹ wybrzeże¹¹¹ gwinejskie²¹¹, na⁶⁶ którym²⁶¹ niedaleko⁶² ujścia¹²¹ Nigru założono port¹⁴¹, nazwany²⁴¹ od⁶² portu w⁶⁶ południowej²⁶¹ Portugalii¹⁶¹, z⁶² którego²²¹ wypływały ekspedycje¹¹² Lagos (dzisiejsza stolica Nigerii¹²¹).

C0768 Miller J. Człowiek poznaje świat NK 1964 81 brak

Wybitny²¹¹ filozof francuski²¹¹ Wolter na⁶⁴ wiadomość¹⁴¹ o⁶⁶ klęsce¹⁶¹ wyraził⁵⁰¹ się z⁶⁵ lekceważeniem, że „Francja straciła w⁶⁶ Kanadzie¹⁶¹ kilka³⁴ akrów śniegu¹²¹”. Gdy dziś patrzymy na⁶⁴ bogate²⁴¹ i stale⁸ rozwijające się²⁴¹ państwo¹⁴¹ kanadyjskie²⁴¹, dziwi nas⁴⁴ taka opinia. Trudno, czasem⁸ i mędrzec może⁵ się bardzo poważnie pomylić⁵⁰¹.

C0769 Miller J. Człowiek poznaje świat NK 1964 89 brak

Tores wyruszył na⁶⁴ zachód¹⁴¹ i wkrótce wpłynął w⁶⁴ cieśninę zwaną²⁴¹ dziś Cieśniną¹⁵¹ Torresa¹²¹. Oddziela ona Australię od⁶² Nowej²²¹ Gwinei¹²¹. Torres wylądował na⁶⁶ kontynencie australijskim²⁶¹ jako⁶¹ odkrywca — w⁶⁶ tym²⁶¹ samym²⁶¹ miejscu¹⁶¹, w⁶⁶ którym²⁶¹ Jansz był o⁶⁴ rok¹⁴¹ wcześniej — nic⁴⁴ oczywiście nie wiedząc o⁶⁶ swoim²⁶¹ poprzedniku¹⁶¹.

C0770 Miller J. Człowiek poznaje świat NK 1964 120 brak

Dybowski napisał też pierwsze²⁴² słowniki¹⁴² języków wschodniosyberyjskich²²². W⁶⁶ tysiąc osiemset osiemdziesiątym²⁶¹ czwartym²⁶¹ roku¹⁶¹ osiedlił⁵⁰¹ się w⁶⁶ Lwowie i otrzymał Katedrę na⁶⁶ tamtejszym²⁶¹ uniwersytecie. Po⁶⁶ obaleniu¹⁶¹ caratu Akademia Nauk ZSRR nadała mu tytuł¹⁴¹ członka-korespondenta¹²¹. Uczeń Dybowskiego¹²¹ Jan Czerski działał w⁶⁶ tych²⁶² samych²⁶² rejonach, lecz przeprowadzał badania¹⁴² geologiczne²⁴².

C0771 Koszarski W. Bogactwa mineralne Dolnego Śląska PZWS 1963 18 brak

Występujący²¹¹ tam węgiel¹¹¹ brunatny²¹¹ pochodzi z⁶² okresu trzeciorzędowego²²¹ (miocen). Zagłębie¹¹¹ żytańskie²¹¹, znajdujące się²¹¹ w⁶⁶ obniżeniu¹⁶¹ tektonicznym²⁶¹, ma kształt¹⁴¹ wydłużony²⁴¹ ku północo-wschodowi, a więc w⁶⁶ kierunku¹⁶¹ przeciwnym²⁶¹ do⁶² linii¹²¹ Sudetów. Os¹¹¹ zagłębia¹²¹ północ-południe wynosi około⁶² szesnastu³² kilometrów, a os¹¹¹ poprzeczna — siedem³⁴ kilometrów. Przez⁶⁴ zagłębie¹⁴¹ przepływa graniczna rzeka Nysa Łużycka²¹¹, która dzieli je⁴⁴ na⁶⁴ dwie³⁴ części¹⁴², pozostawiając większą²⁴¹ po⁶⁶ stronie¹⁶¹ polskiej²⁶¹.

C0772 Koszarski W. Bogactwa mineralne Dolnego Śląska PZWS 1963 52 brak

W⁶⁶ południowo-zachodnim²⁶¹ obramowaniu¹⁶¹ Gór Sowich²²² na⁶⁶ obszarze kamieniołomu w⁶⁶ Słupcu aż do⁶² Boszkowa¹²¹ występuje diabaz¹¹¹. Spotyka się⁴¹ tam gruboziarniste²⁴² i drobnoziarniste²⁴² odmiany¹⁴² tej²²¹ skały¹²¹ o⁶⁶ barwach szarych²⁶² i ciemnych²⁶². Różne²¹² odmiany¹¹² diabazów budują również częściowo i Góry¹⁴² Kaczawskie²⁴².

C0773 Koszarski W. Bogactwa mineralne Dolnego Śląska PZWS 1963 65 brak

W⁶⁶ zamierzchłych²⁶² czasach granity¹¹² służyły do⁶² wytwarzania¹²¹ narzędzi pracy¹²¹, a w⁶⁶ okresie wczesno-historycznym²⁶¹ wyrabiano z⁶² granitu kamienie¹⁴² żarnowe²⁴². Wyroby¹¹² te²¹² nie tylko zaspokajały potrzeby¹⁴² okolicznej²²¹ ludności¹²¹, ale także były⁵⁷ wysyłane²¹² do⁶² wielu³² krajów Europy. Do⁶² najbardziej pospolitych²²² i najważniejszych²²² związków skałotwórczych²²² należy dwutlenek¹¹¹ krzemu [~], czyli krzemionka.

C0774 Koszarski W. Bogactwa mineralne Dolnego Śląska PZWS 1963 73 brak

W⁶⁶ niektórych²⁶² bazaltach spotyka się⁴¹ charakterystyczne²⁴² bomby¹⁴¹ (koncentracje¹⁴² kryształów), zazwyczaj koloru oliwkowego²²¹, zbudowanych²²² z⁶² drobnych²²² ziarenek oliwinu. Są one jednocześnie widocznymi wskaźnikami, że w⁶⁶ otaczających²⁶² je⁴⁴ bazaltach występuje zwykle i oliwin¹¹¹ w⁶⁶ formie¹⁶¹ prakryształów. Jeszcze przed⁶⁵ kilku³⁵ milionami lat w⁶⁶ młodszym²⁶¹ trzeciorzędzie na⁶⁶ ziemiach Dolnego²²¹ Śląska¹²¹ czynne²¹² były⁵ liczne²¹² wulkany¹¹², z⁶² których²²² kraterów wylewała⁵⁰¹ się ognista, płynna masa — lava.

C0775 Koszarski W. Bogactwa mineralne Dolnego Śląska PZWS 1963 107 brak

Glinki¹¹² ceramiczne²¹² w⁶⁶ tym²⁶¹ rejonie eksploatuje się⁴¹ przeważnie w⁶⁶ podziemnych²⁶² kopalniach, ale są tu także kopalnie¹¹² odkrywkowe²¹². Do⁶² takich²²² kopalń odkrywkowych²²² należy między innymi kopalnia gliniek¹²² położonych²²² między⁶⁵ Milikowem¹⁵¹ a Nowogrodzkiem. Glinki¹¹² zalegają tu grubą²⁵¹ kilkunastometrową²⁵¹ warstwą. Są to⁴¹ różnobarwne²¹² glinki¹¹², najczęściej jasnokremowe²¹², miejscami zabarwione²¹² tlenkami żelaza¹²¹ na żółto.

C0776 Łętocha T. Angola przemówiła KiW 1964 10 brak

Obecnie składa⁵⁰¹ się on głównie z⁶² sawanny¹²¹ i jest⁵⁷ słabo zaludniony²¹¹. Niewątpliwie w⁶⁶ przyszłości¹⁶¹ jego⁴² rozwój¹¹¹ będzie⁵⁶ się opierał⁵²¹ przede wszystkim na⁶⁶ wykorzystaniu¹⁶¹ miejscowych²²² zasobów wodnych²²². Zalicza się⁴¹ do⁶² nich⁴² górny²⁴¹ bieg¹⁴¹ wielkiej²²¹ rzeki¹²¹ afrykańskiej²²¹ — Zambezi do⁶² Konga, Kuilu, Czikap, Cziembe i Ksai.

C0777 Łętocha T. Angola przemówiła KiW 1964 44 brak

Kiedy zaś przynaglany²¹¹ przez⁶⁴ Alfonsa¹⁴¹, który²¹¹ doskonale zdawał sobie⁴³ sprawę z⁶² politycznego²²¹ znaczenia¹²¹ legacji¹²¹ portugalskiego²²¹ monarchy, zdecydował⁵⁰¹ się wreszcie wyruszyć do⁶² Mbanzy¹²¹, zmarł w⁶⁶ czasie podróży¹²¹ przez⁶⁴ interior¹⁴¹. Wydarzenie¹¹¹ to²¹¹ wzmocniło pozycję¹⁴² miejscowych²²² Portugalczyków¹²². Nie upłynął nawet rok¹¹¹, a zmusili oni następcę da Silvy¹²¹ do⁶² opuszczenia¹²¹ Konga.

C0778 Łętocha T. Angola przemówiła KiW 1964 91? brak

Jednocześnie zawierał on specyficzną²⁴¹ klauzulę, przewidującą²⁴¹ surowe²⁴² kary¹⁴² za⁶⁴ „włóczęgostwo¹⁴¹”, podkreślając, że kontrakt¹¹¹ pracy¹²¹, zawarty²¹¹ pomiędzy⁶⁵ robotnikami i pracodawcą, przynosi obu równe²⁴² korzyści¹⁴². Skutki¹¹² były⁵ łatwe²¹² do⁶² przewidzenia¹²¹. Wielu³² właścicieli¹²² zatrzymało dawnych²⁴² niewolników¹⁴² pod⁶⁵ pretekstem zawarcia¹²¹ kontraktu.

C0779 Łętocha T. Angola przemówiła KiW 1964 99 brak

Wydaje ona dekrety¹⁴² z⁶⁵ mocą¹⁵¹ ustaw¹²² w⁶⁶ sprawach dotyczących²⁶² kolonii¹²¹, zatwierdza porozumienia¹⁴² o⁶⁶ zaciągnięciu¹⁶¹ pożyczki¹²¹ czy przyznaniu¹⁶¹ koncesji¹²¹ przez⁶⁴ określoną²⁴¹ posiadłość¹⁴¹, mianuje i odwołuje generalnych²⁴² gubernatorów¹⁴² oraz sprawuje — za⁶⁵ pośrednictwem szeregu¹²¹ komisji¹²² i instytucji¹²² — efektywną²⁴¹ kontrolę nad⁶⁵ życiem gospodarczym²⁵¹ kolonii¹²². Ministerstwo¹¹¹ do⁶² spraw¹²² Zamorskich²²² ponosi natomiast odpowiedzialność¹⁴¹ za⁶⁴ funkcjonowanie¹⁴¹ administracji¹²¹ kolonialnej²²¹.

C0780 Łętocha T. Angola przemówiła KiW 1964 133 brak

Traktują oni sprawę wyzwolenia¹²¹ swego²²¹ kraju¹²¹ jako⁶⁴ część¹⁴¹ wielkiej²²¹ kampanii¹²¹, zmierzającej²²¹ do⁶² uwolnienia¹²¹ całego²²¹ kontynentu od⁶² europejskiego²²¹ panowania¹²¹. Obie³⁴ grupy¹⁴² łączy⁵ wspólne²¹¹ dążenie¹¹¹ do⁶² obalenia¹²¹ reżimu Salazara¹²¹. Tu też sięgają granice¹¹² ich⁴² współpracy¹²¹. Działający²¹¹ w⁶⁶ Wielkiej²²¹ Brytanii¹²¹ tak zwany²¹¹ Komitet¹¹¹ Koordynacyjny²¹¹ wydaje miesięcznik¹⁴¹ „Portuguese and Colonial Bulletin”.

C0781 Łętocha T. Angola przemówiła KiW 1964 187 brak

W⁶⁶ tym²⁶¹ celu¹⁶¹ ma nastąpić postęp¹¹¹ rolnictwa¹²¹, a przede wszystkim likwidacja jego⁴² monokulturowego²²¹ charakteru, wzrost¹¹¹ produkcji¹²¹ rolnej²²¹ oraz mechanizacja pracy¹²¹ na⁶⁶ wsi¹⁶¹. Przewiduje się⁴¹ także przeprowadzenie¹⁴¹ reformy¹²¹ rolnej²²¹, która pozwoli znieść wszelką²⁴¹ niesprawiedliwość¹⁴¹ oraz prywatny²⁴¹ monopol¹⁴¹ produkcji¹²¹ artykułów rolnych²²² masowego²²¹ spożycia¹²¹ jak⁹ również urzeczywistnić zasadę: „Ziemia należy do⁶² tych²²², którzy ją uprawiają”.

C0782 Lomban J. Ujarzmienie Rzeki Żółtej PZWS 1965 15 brak

Słynny²¹¹ Nil¹¹¹ ma przecież w⁶⁶ jednym²⁶¹ metrze sześciennym²⁶¹ wody¹²¹ tylko jeden²⁴¹ kilogram¹⁴¹ mułu. Amerykańskie²¹¹ Kolorado — dziesięć³⁴ kilogramów. Ale owe²¹² trzydzieści³¹ cztery³¹ kilogramy¹¹² to⁴¹ tylko średnia¹¹¹ w⁶⁶ okresie niepowodziowym²⁶¹. Są miejsca¹¹², w⁶⁶ których²⁶² w⁶⁶ czasie powodzi¹²¹ zawartość¹¹¹ mułu w⁶⁶ Rzece¹⁶¹ Żółtej²⁶¹ wynosi pięćset³⁴ osiemdziesiąt³⁴ kilogramów na⁶⁴ metr¹⁴¹ sześcienny²⁴¹. Płynię⁵ więc woda pół na pół wymieszana z⁶⁵ żółtym²⁵¹ lessem.

C0783 Lomban J. Ujarzmienie Rzeki Żółtej PZWS 1965 30 brak

I z⁶² tych²²² okolic pochodzą może⁸ najpiękniejsze²¹², może⁸ pólhistoryczne²¹², legendy¹¹² chińskie²¹². Jedna z⁶² nich⁴² omawia dzieła¹⁴² Wielkiego²²¹ Ju. Ojciec jego⁴², Kun był ministrem na⁶⁶ dworze legendarnego²²¹ władcy¹²¹ Szuna¹²¹. Król polecił mu ujarzmić wody¹⁴². Kun dziesięć³⁴ lat walczył z⁶⁵ powodzią i nie zdołał jej⁴² opanować. Za⁶⁴ karę został⁵⁷ stracony²¹¹, a zadanie¹⁴¹ jego⁴² powierzono synowi.

C0784 Lomban J. Ujarznienie Rzeki Żółtej PZWS 1965 61 brak

Po⁶⁶ zwycięstwo nie dotrzymali jednak słowa¹²¹ i zaczęli walkę z⁶⁵ niedawnymi sprzymierzeńcami. Stworzyli oni państwo¹⁴¹ zwane²¹¹ Cin (złote²¹¹). Państwo¹¹¹ to²¹¹ zadało wiele³⁴ klęsk Chinom i wreszcie w⁶⁶ dwunastym²⁶¹ wieku¹⁶¹ zajęło północ¹⁴¹ kraju¹²¹ wraz ze⁶⁵ stolicą Kaifengiem¹⁵¹. Ośrodk¹¹² życia¹²¹ państwowego²¹¹ Chin przeniesione²¹² zostały⁵⁷ na⁶⁴ południe¹⁴¹. Dorzecze¹¹¹ Rzeki¹²¹ Żółtej²²¹ znalazło⁵⁰¹ się na⁶⁴ pewien²⁴¹ czas¹⁴¹ w⁶⁶ rękach ludów stojących²²² dużo niżej pod⁶⁵ względem¹⁵¹ kulturalnym²⁵¹ niż Chińczycy.

C0785 Lomban J. Ujarznienie Rzeki Żółtej PZWS 1965 75 brak

Jednym²⁵¹ z⁶² najważniejszych²²² zadań gospodarczych²²², jakie²⁴² realizuje Chińska Republika Ludowa, jest wieloletni²¹¹ plan¹¹¹ ujarznienia¹²¹ Rzeki¹²¹ Żółtej²²¹. Plan¹¹¹ przewiduje zarówno wznoszenie¹⁴¹ wałów ochronnych²²² i uregulowanie¹⁴¹ rzeki¹²¹, jak⁹ i zabezpieczenie¹⁴¹ zboczy¹²² środkowego²²¹ biegu¹²¹ rzeki¹²¹ przed⁶⁵ erozją oraz stworzenie¹⁴¹ wielkich²²² systemów nawadniających²²² i uzyskanie¹⁴¹ z⁶² rzeki¹²¹ energii¹²¹ wodnej²²¹, a także zastosowanie¹⁴¹ jej⁴² do⁶² potrzeb komunikacyjnych²²².

C0786 Sosiński R. Fizyka wokół nas PZWS 1965 23 brak

Wystarczy popchnąć siłę lodu ku⁶³ górze¹³¹ siłą tylko nieco większą²⁵¹ [~] od⁶², aby⁹ nadać jej⁴³ ruch¹⁴¹ ku⁶³ górze¹³¹. Łatwo zauważyć że siła [~] jest znacznie mniejsza od⁶² ciężaru [~]. Jednocześnie można też spostrzec, że gdybyśmy zmieniali⁵⁴ kąt¹⁴¹ nachylenia¹²¹ deski¹²¹, to⁹ wówczas będzie⁵⁶ się także zmieniać⁵¹¹ siła, [~] pozostając zawsze mniejszą²⁵¹ od⁶² siły¹²¹.

C0787 Sosiński R. Fizyka wokół nas PZWS 1965 78 brak

O⁶⁶ pracy¹⁶¹ w⁶⁶ sensie fizycznym²⁶¹ może⁵ być mowa tylko wówczas, gdy wysiłkowi towarzyszy⁵ ruch¹¹¹ przedmiotu, na⁶⁴ który²⁴¹ ten²¹¹ wysiłek¹¹¹ został⁵⁷ skierowany²¹¹, gdy przedmiot¹¹¹ ten²¹¹ przebędzie jakąś²⁴¹ drogę pod⁶⁵ wpływem działania¹²¹ siły¹²¹. Dopiero gdybyśmy na⁶⁴ przykład¹⁴¹ tę²⁴¹ walizkę wnieśli⁵⁴ na⁶⁴ piętro¹⁴¹, wtedy — z⁶² punktu widzenia¹²¹ fizyki¹²¹ — wykonałobyśmy pracę.

C0788 Sosiński R. Fizyka wokół nas PZWS 1965 36 brak

Przykładów można⁵⁴ by przytoczyć mnóstwo¹⁴¹: ruszający²¹¹ samochód¹¹¹ — ruch¹¹¹ jednostajnie przyspieszony²¹¹, hamujący²¹¹ samochód¹¹¹ — ruch¹¹¹ jednostajnie opóźniony²¹¹, pociąg¹¹¹ na⁶⁶ trasie¹⁶¹ — ruch¹¹¹ jednostajny²¹¹ i tak dalej. (Oczywiście przykłady¹¹² te²¹² są⁵⁷ do⁶² pewnego²²¹ stopnia przybliżone²¹².) Znajomość¹¹¹ praw¹²² ruchu¹²¹ ciał jest niezmiernie ważna w⁶⁶ życiu¹⁶¹ ludzi¹²². Wszak wiele³¹ maszyn, urządzeń, cały²¹¹ transport¹¹¹ i komunikacja oparte²¹² są⁵⁷ na⁶⁶ ruchu¹⁶¹.

C0789 Sosiński R. Fizyka wokół nas PZWS 1965 112 brak

Zamiana pracy¹²¹ mechanicznej²²¹ w⁶⁴ energię cieplną²⁴¹ ma wielkie²⁴¹ znaczenie¹⁴¹ w⁶⁶ praktyce¹⁶¹. Na⁶⁶ tej²⁶¹ zasadzie¹⁶¹ opiera⁵⁰¹ się na⁶⁴ przykład¹⁴¹ hamowanie¹¹¹ wszelkich²²² pojazdów. Jadący²¹¹ szybko samochód¹¹¹ ma znaczną²⁴¹ energię kinetyczną²⁴¹. Chcąc zwolnić jego⁴² ruch¹⁴¹ należy w⁶⁴ jakiś²⁴¹ sposób¹⁴¹ zmniejszyć ten²⁴¹ zasób¹⁴¹ energii¹²¹. Ale, jak⁹ wiemy, energia jest niezniszczalna. Nie można jej⁴² unicestwić, można ją tylko zmienić w⁶⁴ inny²⁴¹ rodzaj¹⁴¹ energii¹²¹.

C0790 Sosiński R. Fizyka wokół nas PZWS 1965 125? brak

Wiadomo na⁶⁴ przykład¹⁴¹, że psy¹¹² słyszą niektóre²⁴² ultradźwięki¹⁴². Jeśli gwizdniemy na⁶⁴ wyszkolonego²⁴¹ psa¹⁴¹ specjalnym²⁵¹ gwizdkiem ultradźwiękowym²⁵¹, to⁹ żaden²¹¹ człowiek¹¹¹ nie usłyszy tego⁴², a pies¹¹¹ usłyszy i, jeśli będzie⁵⁷ nauczony²¹¹, to⁹ przybiegnie do⁶² nas⁴². Fale¹¹² dźwiękowe²¹² rozchodzą⁵⁰¹ się nie tylko w⁶⁶ powietrzu¹⁶¹. Kąpiąc⁵⁰¹ się w⁶⁶ rzece¹⁶¹ i nurkując pod⁶⁵ wodą możecie doskonale słyszeć śmiech¹⁴¹ i krzyki¹⁴² kolegów¹²² stojących²²² nad⁶⁵ wodą.

C0791 Leliwa J. Irak wczoraj i dziś PZWS 1964 18 brak

Dawniej było tu morze¹¹¹. Potem muł¹¹¹ wyparł je⁴⁴ i na⁶⁶ miejscu¹⁶¹ dawnej²²¹ zatoki¹²¹ powstały⁵ jeziora¹¹²: Hammar, Czanuja, Sanija. Brzegi¹¹² ich⁴² są niskie²¹², zabagnione²¹², równinne²¹², czasem⁸ trudno odróżnić bagno¹⁴¹ od⁶² jeziora¹²¹. Nasz²¹¹ samolot¹¹¹ mija jeziora¹⁴² leci teraz nad⁶⁵ dwoma pasmami niedużych²²², kopulastych²²² pagórków. Są to⁴¹ stożki¹¹² dawnych²²² wulkanów.

C0792 Leliwa J. Irak wczoraj i dziś PZWS 1964 54 brak

Zainteresowano⁵⁰¹ się tym⁴⁵ dlatego, że dopiero w⁶⁶ dwudziestym²⁶¹ wieku¹⁶¹ wielki²¹¹ rozwój¹¹¹ przemysłu spo-
wodował ogromne²⁴¹ zapotrzebowanie¹⁴¹ paliw. Rozpoczęły⁵⁰¹ się na⁶⁴ wielką²⁴¹ skalę wiercenia¹¹², a w⁶⁴ ślad¹⁴¹ za⁶⁵
nimi powstawały szyby¹¹² naftowe²¹² i rurociągami popłynęło brązowe²¹¹ złoto¹¹¹: Baba Gurgur, czyli Ojciec¹¹¹ Gurgur,
jak⁹ nazywają ropę naftową²⁴¹ Arabowie. Baba bowiem w⁶⁶ ich⁴² języku¹⁶¹ znaczy coś⁴⁴ zupełnie przeciwnego²²¹ niż
u⁶² nas⁴².

C0793 Ogarek-Czój H. Korea Północna — kraj Czholima KiW 1965 8 brak

Korea — kraj¹¹¹ w⁶⁶ większej²⁶¹ swej²⁶¹ części¹⁶¹ górzysty²¹¹ (prawie⁸ trzy³⁴ czwarte¹⁴² powierzchni¹²¹ kraju¹²¹
zajmują góry¹¹²) — ma niezwykle urozmaicony²⁴¹ krajobraz¹⁴¹. Jak⁹ okiem sięgnąć, wszędzie na⁶⁶ horyzoncie widnieją
góry¹¹². To⁹ nagle, wśród⁶² równiny¹²¹, wyrasta urwista skała, jakby rzucona tu przypadkiem⁸, to⁹ wznosi⁵⁰¹ się góra
o⁶⁶ charakterystycznym²⁶¹ stożkowatym²⁶¹ kształcie mandżurskich²²² sopek¹²², to⁹ w⁶⁶ oddali¹⁶¹, zasnu-
te²¹² mgłą, ukazują⁵⁰¹ się lesiste²¹² zbocza¹¹².

C0794 Ogarek-Czój H. Korea Północna — kraj Czholima KiW 1965 40? brak

Sztuka wojenna rozwinęła⁵⁰¹ się najlepiej w⁶⁶ Kogurio — państwie bezpośrednio sąsiadującym²⁶¹ z⁶⁵ Chinami i
najbardziej narażonym²⁶¹ na⁶⁴ napaści¹⁴² z zewnątrz. Dwie³¹ kolejne²¹² dynastie¹¹² Chin — Sui i Tang — próbowały
podporządkować sobie⁴³ Kogurio. Dynastia Sui dwukrotnie, w⁶⁶ latach pięćset dziewięćdziesiąt osiem i sześćset dwa-
naście, napadała z⁶⁶ wielkimi armiami na⁶⁴ państewko¹⁴¹ koreańskie²⁴¹, lecz obie³¹ te²¹² wyprawy¹¹² zakończyły⁵⁰¹
się fiaskiem.

C0795 Ogarek-Czój H. Korea Północna — kraj Czholima KiW 1965 49 brak

Oprócz⁶² rolnictwa¹²¹ rozwijało⁵⁰¹ się także rzemiosło¹¹¹, kwitł handel¹¹¹ wewnętrzny²¹¹ i zagraniczny²¹¹, zreor-
ganizowano armię, wzmocniony²¹¹ został⁵⁷ system¹¹¹ obronny²¹¹ kraju¹²¹. Na⁶⁶ północnych²⁶² jego⁴² krańcach „u-
spokojono” Dżurdżenów¹⁴²; specjalna ekspedycja wyruszyła daleko na⁶⁴ południe¹⁴¹, aby⁹ zniszczyć bazę piratów¹²²
japońskich²²² na⁶⁶ wyspie¹⁶¹ Cuszima, ustanowione²¹² zostały⁵⁷ normalne²¹², pokojowe²¹² stosunki¹¹² z⁶⁵ dynastią
Ming w⁶⁶ Chinach.

C0796 Ogarek-Czój H. Korea Północna — kraj Czholima KiW 1965 29 brak

Orka, często przy⁶⁶ pomocy¹⁶¹ drewnianej²²¹ sochy¹²¹ ciągniętej²²¹ nawet nie przez⁶⁴ woły¹⁴², lecz przez⁶⁴ ludzi¹⁴²,
z⁶² natury¹²¹ rzeczy¹²² nie mogła być zbyt⁸ głęboka. Próby¹¹² intensyfikacji¹²¹ gospodarki¹²¹ rolnej²²¹ szły przede
wszystkim w⁶⁶ kierunku¹⁶¹ zapewnienia¹²¹ dopływu wody¹²¹ na⁶⁴ pola¹⁴² i regulowania¹²¹ jej⁴² poziomu — przy⁶⁶
uprawie¹⁶¹ ryżu¹²¹ sprawa ta miała pierwszorzędne²⁴¹ znaczenie¹⁴¹. Ogrodnictwem zajmowali⁵⁰¹ się raczej przybysze
spoza⁶² granic Korei¹²¹ — głównie Chińczycy.

C0797 Ogarek-Czój H. Korea Północna — kraj Czholima KiW 1965 67 brak

Rozpoczął przygotowania¹⁴² do⁶² wyprawy¹²¹ na⁶⁴ Chiny¹⁴². Najprostsza droga¹¹¹ wiodła przez⁶⁴ Koreę. Jednak
król¹¹¹ koreański²¹¹ odmówił zezwolenia¹²¹ na⁶⁴ przemarsz¹⁴¹ wojsk japońskich²²² przez⁶⁴ jego⁴² terytorium¹⁴¹. W⁶⁶
roku¹⁶¹ tysiąc pięćset dziewięćdziesiątym²⁶¹ drugim²⁶¹ Hideyoshi ląduje w⁶⁶ Pusanie¹⁶¹. Armia jego⁴² liczy dwieście³⁴
tysięcy żołnierzy¹²².

C0798 Śliwka-Szczerbic W. Harmattan i wielki deszcz KiW 1965 42 brak

Nie można jednak tego²²¹ dnia postawić na⁶⁶ stole żadnego²²¹ owocu¹²¹ ani żadnej²²¹ jarzyny¹²¹ z⁶² własnego²²¹
ogrodu czy zakupionej²²¹ za⁶⁴ własne²⁴² pieniądze¹⁴². Kto by tak postąpił⁵⁴ — dałby dowód, że nie ma przyjaciół. A
to⁴¹ by było⁵⁴ bardzo, bardzo źle... Tak więc nowy²¹¹ Rok¹¹¹ w⁶⁶ Ghanie — święto¹¹¹ pełne²¹¹ symboliki¹²¹ i trady-
cyjnych²²² ceremonii¹²² — jest szczególnie dobrą²⁵¹ okazją umocnienia¹²¹ więzów rodzinnych²²², przyjacielskich²²²,
społecznych²²².

C0799 Śliwka-Szczerbic W. Harmattan i wielki deszcz KiW 1965 50 brak

Nadeszła ona dopiero po⁶⁶ sześciu³⁶ latach, w⁶⁶ dniu¹⁶¹ szóstego²²¹ marca tysiąc dziewięćset pięćdziesiątego²²¹
siódmego²²¹ roku¹²¹, dokładnie w⁶⁴ sto³⁴ trzynaście³⁴ lat od⁶² dnia, w⁶⁶ którym²⁶¹ wodzowie szczepów Południa¹²¹
formalnie uznali kolonialną²⁴¹ władzę królowej¹²¹ Wiktorii. Wielkim²⁵¹ zwycięstwem ruchu¹²¹ wyzwolenieckiego²²¹
Afryki było powstanie¹¹¹ tego²²¹ pierwszego²²¹ (nie licząc Liberii¹²¹) niepodległego²²¹ państwa¹²¹ murzyńskiego²²¹
na⁶⁴ południe¹⁴¹ od⁶² Sahary, które²¹¹ przyjęło dumną²⁴¹ starożytną²⁴¹ nazwę¹⁴¹ Ghany.

C0800 Śliwka-Szczerbic W. Harmattan i wielki deszcz KiW 1965 186 brak

I tak w⁶⁴ każdy²⁴¹ wtorek¹⁴¹ i piątek¹⁴¹, w⁶⁶ czasie pełnej²²¹ muzyki¹²¹ i tańców pięciogodzinnej²²¹ ceremonii¹²¹ rytualnej²²¹ (od⁶² czwartej²²¹ trzydzięci do⁶² dziewiątej²²¹ trzydzięci rano), w⁶⁴ kapłankę wstępuje duch¹¹¹ Nana Akonndei¹²¹, który²¹¹ daje konkretne²⁴² wskazówki¹⁴² dla⁶² leczenia¹²¹ poszczególnych²²² bieżących²²² wypadków chorobowych²²².

C0801 Śliwka-Szczerbic W. Harmattan i wielki deszcz KiW 1965 195 brak

Więc jest⁵⁷ z⁶⁵ całym²⁵¹ przepychem urządzona sala tronowa, z⁶⁵ pięknym²⁵¹, kutym²⁵¹ w⁶⁶ srebrze trone i kilka złocistymi berłami, cała zastawiona misternie rzeźbionymi stołkami (stool); jest sypialnia, w⁶⁶ której²⁶¹ podziwiamy między innymi bogaty²⁴¹ zestaw¹⁴¹ barwnych²²² szat kente; obok⁸ — sala muzyki¹²¹, w⁶⁶ której²⁶¹ można zobaczyć wszelkie²⁴² odmiany¹⁴² afrykańskich²²² bębnow i innych²²² instrumentów, gitar, lutni¹²², grzechotek, ksylofonów, gongów¹²².

C0802 Śliwka-Szczerbic W. Harmattan i wielki deszcz KiW 1965 275 brak

Mimo⁶² pewnych²²² postępów w⁶⁶ latach pięćdziesiątych²⁶² jeszcze w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc dziewięćset pięćdziesiątym²⁶¹ dziewiątym²⁶¹ — było nie licząc górnictwa¹²¹ zaledwie dwieście³¹ dwadzieścia³¹ sześć³¹ przedsiębiorstw zatrudniających²²² powyżej⁶² pięciu³² robotników¹²². Pracowało w⁶⁶ nich⁴⁶ łącznie niecałe²¹¹ dwadzieścia³¹ jeden³¹ tysięcy osób. Sprawa budowy¹²¹ własnego²²¹ przemysłu zawsze stała⁵ w⁶⁶ centrum¹⁶¹ uwagi¹²¹ prezydenta¹²¹ N'krumaha¹²¹ i Ludowej²²¹ Partii¹²¹ Konwentu.

C0803 Śliwka-Szczerbic W. Harmattan i wielki deszcz KiW 1965 283 brak

Ale tamy¹²¹ nie zbudowano. Kolonializm¹¹¹ wcale nie był⁵⁷ zainteresowany²¹¹ w⁶⁶ industrializacji¹⁶¹ kraju¹²¹. A potężne²¹² międzynarodowe²¹² monopole¹¹² przemysłu aluminiowego²²¹ wcale nie zamierzały dopuścić do⁶² powstania¹²¹ konkurentów¹²² w⁶⁶ Afryce¹⁶¹. Projekt¹¹¹ stał⁵⁰¹ się więc rzeczywistością dopiero w⁶⁶ niepodległej²⁶¹ Ghanie¹⁶¹.

C0804 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom VI KiW 1964 26 brak

Dalsze²¹² odkrycia¹¹² przypadają na⁶⁴ okres¹⁴¹ międzywojenny²⁴¹. O⁶⁶ wielkości¹⁶¹ tej²²¹ kariery¹²¹ niech świadczą⁵⁵ następujące²¹² liczby¹¹²: w⁶⁶ tysiąc dziewięćset trzydziestym²⁶¹ ósmym²⁶¹ roku¹⁶¹ produkcja ropy¹²¹ bliskowschodniej²²¹ nie przekraczała sześciu³² procent¹²² światowego²²¹ wydobycia¹²¹; w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc dziewięćset czterdziestym²⁶¹ ósmym²⁶¹ wynosiła już dwanaście³⁴ procent¹²².

C0805 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom VI KiW 1964 44? brak

Jeśli zaś tak się działo⁵⁰¹, to⁹ przeznaczono je⁴⁴ na⁶⁴ budowę nowych²²² zakładów, które²¹² powiększały jedynie majątek¹⁴¹ zagranicznych²²² monopolii¹²². Praktycznie rzecz¹⁴¹ biorąc, prawie⁸ cała gospodarka, która wykazywała jaką²⁴¹ taką²⁴¹ dynamikę, była⁵⁷ nastawiona na⁶⁴ eksport¹⁴¹. Ta część¹¹¹, której²²¹ odbiorcą był rynek¹¹¹ wewnętrzny²¹¹, podlega bardzo niewielkim²³² zmianom.

C0806 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom VI KiW 1964 67 brak

Jego⁴² potrzeby¹⁴² należy widzieć w⁶⁶ kontekście następujących²²² dwóch³² czynników: po pierwsze, jedną²⁵¹ z⁶² bardziej charakterystycznych²²² cech¹²² okresu powojennego²²¹ jest wzrastająca stopa przyrostu naturalnego²²¹ na⁶⁶ świecie w ogóle, w⁶⁶ Azji¹⁶¹ zaś w⁶⁶ szczególności¹⁶¹. W⁶⁶ latach tysiąc dziewięćset czterdziestym²⁶¹ ósmym²⁶¹ — tysiąc dziewięćset pięćdziesiątym²⁶¹ ósmym²⁶¹ wynosiła dwa³⁴ procent¹⁴².

C0807 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom VI KiW 1964 149 brak

Europejczycy mieszkający²¹² w⁶⁶ Afryce¹⁶¹ pracują głównie w⁶⁶ administracji¹⁶¹, są właścicielami kopalń i wielkich²²² plantacji¹²², pracują w⁶⁶ handlu¹⁶¹, transporcie, przedsiębiorstwach usługowych²⁶², wykonują wolne²⁴² zawody¹⁴², zatrudnieni są⁵⁷ w⁶⁶ górnictwie i przemyśle przetwórczym²⁶¹. W⁶⁶ tysiąc dziewięćset pięćdziesiątym²⁶¹ siódmym²⁶¹ roku¹⁶¹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ w⁶⁶ Tanganice¹⁶¹ trzydzieści³¹ dziewięć³¹ i trzy³¹ dziesiąte¹¹² procent¹²² Europejczyków¹²² pracowało w⁶⁶ handlu¹⁶¹.

C0808 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom VI KiW 1964 162 brak

Również i dziś głównym²⁵¹ źródłem utrzymania¹²¹ w⁶⁶ większości¹⁶¹ krajów afrykańskich²²² — zwłaszcza na⁶⁴ południe¹⁴¹ od⁶² Sahary pozostaje rolnictwo¹¹¹. Ludność¹⁴¹ rolniczą²⁴¹ Afryki szacuje się⁴¹ na⁶⁴ około⁸ osiemdziesiąt³⁴ pięć³⁴ procent¹²² mieszkańców¹²² tego²²¹ kontynentu. W⁶⁶ niektórych²⁶² krajach procent¹¹¹ ten²¹¹ jest znacznie wyższy²¹¹. Na⁶⁴ przykład¹⁴¹ w⁶⁶ Tanganice¹⁶¹ aż dziewięćdziesiąt³¹ siedem³¹ procent¹²² ludności¹²¹ zajmuje⁵⁰¹ się rolnictwem.

C0809 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom VI KiW 1964 184 brak

Pod⁶⁵ wpływem rozwoju¹²¹ gospodarki¹²¹ towarowej²²¹ pojawiły⁵⁰¹ się takie²¹² zjawiska¹¹², jak⁹ nierówność¹¹¹ majątkowa wśród⁶² Afrykanów¹²² żyjących²²² we⁶⁶ wspólnocie¹⁶¹ rodowej²⁶¹, wywłaszczenie¹¹¹ z⁶² ziemi¹²¹ i napływ¹¹¹ ludności¹²¹ wiejskiej²²¹ do⁶² miast¹²² i tak dalej. Tym²⁵¹ samym⁴⁵ istnienie¹¹¹ rodowej²²¹, a zwłaszcza plemiennej²²¹ organizacji¹²¹, zostało⁵⁷ podważone²¹¹, poczęły stopniowo zanikać tradycyjne²¹² instytucje¹¹² afrykańskie²¹², charakterystyczne²¹² dla⁶² określonego²²¹ etapu rozwoju¹²¹ historycznego²²¹ społeczeństwa¹²¹ afrykańskiego²²¹.

C0810 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom VI KiW 1964 251 brak

Wystarczy wspomnieć, że samo²¹¹ dorzecze¹¹¹ Amazonki¹²¹ powinno, zdaniem uczonych¹²² — przy⁶⁶ należytych²⁶¹ zagospodarowaniu¹⁶¹ i pełnej²⁶¹ eksploatacji¹⁶¹ ukrytych²²² tam⁸ darów przyrody¹²¹ — zaspokoić potrzeby¹⁴² żywnościowe²⁴² całej²²¹ ludzkości¹²¹. Ale sama²¹¹ tylko szczodrość¹¹¹ natury¹²¹ nie przesądza o⁶⁶ dobrobycie społeczeństw. Muszą one umiejętnie i racjonalnie gospodarować.

C0811 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom VI KiW 1964 265 brak

Znaczna część¹¹¹ ziemi¹²¹ obszarniczej²²¹ leży odłogiem bądź⁹ też uprawiana jest⁵⁷ nieregularnie metodami zgoła archaicznymi, powoduje to⁴¹, niedobór¹⁴¹ żywności¹²¹ nie tylko dla⁶² mieszkańców¹²² miast¹²², ale i wsi¹²². Prowadzona przez⁶⁴ rządy¹⁴² wielu³² krajów Ameryki¹²¹ Łacińskiej²²¹ polityka popierania¹²¹ eksportu najbardziej opłacalnych²²² w⁶⁶ danym²⁶¹ momencie produktów rolnych²²², związana z⁶⁵ monokulturowym²⁵¹ charakterem upraw¹²², przynosi niejednokrotnie fatalne²⁴² wyniki¹⁴².

C0812 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom VI KiW 1964 275 brak

Mimo⁶⁴ to⁴⁴ udział¹¹¹ przemysłu w⁶⁶ dochodzie narodowym²⁶¹ brutto Ameryki¹²¹ Łacińskiej²²¹ powiększył⁵⁰¹ się z⁶² niespełna dziewiętnaście procent¹²² w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc dziewięćset pięćdziesiątym²⁶¹ do⁶² dwadzieścia trzy i pięć dziesiątych¹²² procent¹²² w⁶⁴ dziesięć³⁴ lat później. Jednocześnie nastąpiły istotne²¹² zmiany¹¹² strukturalne²¹² ogólnie można stwierdzić, że charakteryzuje je⁴⁴ stopniowe²¹¹ przesuwanie¹¹¹ punktu ciężkości¹²¹ z⁶² tradycyjnych²²² branż nastawionych²²² na⁶⁴ produkcję artykułów bieżącej²²¹ konsumpcji¹²¹ na⁶⁴ branże¹⁴² nowe²⁴².

C0813 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom VI KiW 1964 355 brak

Nie zmieniony²¹¹ udział¹¹¹ Oceanii¹²¹ w⁶⁶ produkcji¹⁶¹ przemysłu świata wskazuje, że tempo¹¹¹ rozwoju¹²¹ przemysłowego²²¹ nie było niższe²¹¹ niż przeciętne²¹¹ tempo¹¹¹ wzrostu na⁶⁶ świecie. Może⁵ to⁴¹ służyć jako⁶¹ dowód¹¹¹, że Australia i Nowa²¹¹ Zelandia nie wyczerpały jeszcze swoich²²² możliwości¹²² rozwojowych²²². Pewne²¹¹ nasilenie¹¹¹ tempa¹²¹ wzrostu przypada szczególnie na⁶⁴ ostatnie²⁴² lata¹⁴².

C0814 Sękowski S. Elektrochemia domowa PZWS 1966 21 brak

I tak: kwasy¹¹² nieorganiczne²¹² jak⁹: siarkowy²¹¹, azotowy²¹¹ czy solny²¹¹, pod⁶⁵ działaniem nawet niewielkiej²²¹ ilości¹²¹ wody¹²¹ rozpadają⁵⁰¹ się prawie⁸ całkowicie na⁶⁴ jony¹⁴¹ (o⁶⁶ kwasach takich²⁶² mówimy, że są one silnie zdysocjonowane²¹²), natomiast kwasy¹¹² organiczne²¹², jak⁹ kwas¹¹¹ octowy²¹¹, cytrynowy²¹¹ czy mlekowy²¹¹ aby⁹ się w⁶⁶ tym²⁶¹ samym²⁶¹ stopniu rozpadły⁵⁰¹ na⁶⁴ jony¹⁴¹ co⁹ kwasy¹¹² nieorganiczne²¹², wymagają wiele⁸ większej²²¹ ilości¹²¹ wody¹²¹, [&]

C0815 Sękowski S. Elektrochemia domowa PZWS 1966 118 brak

Powtarzam, tlenek¹¹¹ miedziowy²¹¹ musi mieć konsystencję gęstego²²¹ ciasta¹²¹, chodzi nam bowiem o⁶⁴ to⁴⁴, aby⁹ kleju¹²¹ użyć⁵ jak najmniej. Zarobioną²⁴¹ masę nakładaj do⁶² płasko leżącej²²¹ ramki¹²¹ i ubijaj ją jak najmocniej płaskim²⁵¹ drewnianym. Szczególnie silnie staraj⁵⁰¹ się ubijać masę około⁶² miejsca¹²¹, w⁶⁶ którym²⁶¹ przez⁶⁴ ramkę przechodzi drut¹¹¹ miedziany²¹¹.

C0816 Sękowski S. Elektrochemia domowa PZWS 1966 123 brak

Za wysoki prąd¹¹¹ ładowania¹²¹ i rozładowywania¹²¹ niszczy je⁴⁴ bardzo szybko. Dla⁶² akumulatorów ołowowych²²² największe²¹¹ dopuszczalne²¹¹ natężenie prądu ładowania¹²¹ i rozładowywania¹²¹ wyrażone²¹¹ w⁶⁶ amperach nie może⁵ przekroczyć jednej²²¹ dziesiątej¹²¹ wartości¹²¹ liczbowej²²¹ pojemności¹²¹ akumulatora wyrażonej²²¹ w⁶⁶ amperogodzinach.

C0817 Sękowski S. Elektrochemia domowa PZWS 1966 161 brak

Wystarczy pozostawić go⁴⁴ bezczynnie na⁶⁴ miesiąc¹⁴¹, a już straci blisko⁸ połowę zgromadzonej²²¹ w⁶⁶ nim⁴⁶ poprzednio energii¹²¹. Stąd też płynie⁵ wniosek¹¹¹, że akumulator¹⁴¹ nawet zupełnie nieużywany²⁴¹, trzeba ładować co najmniej raz⁸ na⁶⁴ sześć³⁴ tygodni. A co⁴¹ będzie jeśli tego⁴² nie wykonasz? Przyczynisz⁵⁰¹ się do⁶² szybszego²²¹ zniszczenia¹²¹ swego²²¹ akumulatora.

C0818 Sękowski S. Elektrochemia domowa PZWS 1966 170 brak

Elektrolitem w⁶⁶ akumulatorach zasadowych²⁶² jest wodny²¹¹ roztwór¹¹¹ wodorotlenku¹²¹ potasowego²²¹ [~], o⁶⁶ ciężarze właściwym²⁶¹ około⁸ jeden dwadzieścia setnych¹²² grama na⁶⁴ centymetr¹⁴¹ sześcienny²⁴¹. Po⁶⁶ wlanu¹⁶¹ elektrolitu akumulator¹¹¹ zasadowy²¹¹ musi być⁵⁷ natychmiast zamknięty²¹¹, gdyż dwutlenek¹¹¹ węgla zawarty²¹¹ w⁶⁶ powietrzu¹⁶¹ łączy⁵⁰¹ się z⁶⁵ elektrolitem i psuje go⁴⁴. Cele¹¹² akumulatorów zasadowych²²² montowane²¹² są⁵⁷ w⁶⁶ stalowych²⁶² skrzynkach, dlatego też te²¹² akumulatory¹¹² odznaczają⁵⁰¹ się wielką²⁵¹ trwałością mechaniczną²⁵¹.

C0819 Pokorny E.J. Tropicele niebieskich szlaków cz.II KiW 1963 55 brak

Wśród⁶² astronomów¹²² Al Mamuna¹²¹ najwybitniejszy²¹¹ był Mohammed ben Ketir, znany²¹¹ raczej pod⁶² przydomkiem Alfergani (od⁶² nazwy¹²¹ jego⁴² miasta¹²¹ rodzinnego²²¹ Fergany¹²¹ w⁶⁶ prowincji¹⁶¹ Sogdiana) lub el Hakib, co⁴¹ oznacza „rachmistrz”. Alfergani przejrzał przede wszystkim tablice¹⁴² Ptomeusza¹²¹ i na⁶⁶ podstawie¹⁶¹ otrzymanego²²¹ materiału napisał dzieło¹⁴¹: „Ruchy¹¹² Ciał Niebieskich²²² i⁹ Wiedza o⁶⁶ Gwiazdach”.

C0820 Pokorny E.J. Tropicele niebieskich szlaków cz.II KiW 1963 63 brak

Za⁶² panowania¹²¹ Alfonsa¹²¹ Dziesiątego²²¹ największym²⁵¹ na⁶⁶ świecie ośrodkiem badań astronomicznych²²² stał się Toledo¹¹¹. Sam²¹¹ król zajmuje⁵⁰¹ się nimi i uchodzi za⁶⁴ jednego²⁴¹ z⁶² wybitniejszych²²² znawców¹²² przedmiotu. Na⁶⁴ jego⁴² zaproszenie¹⁴¹ przybywają do⁶² Toledo¹²¹ najzdolniejsi ówczesni astronomowie. Tutaj pod⁶⁵ kierownictwem rabina¹²¹ Izaaka¹²¹ Aben Saída¹²¹ po⁶⁶ długoletnich²⁶² bardzo dokładnych²⁶² obserwacjach i zawiłych²⁶² obliczeniach zostały⁵⁷ opracowane²¹² na nowo tablice¹¹² ptomeuszowskich²²² epicyklów i deferentów¹²².

C0821 Pokorny E.J. Tropicele niebieskich szlaków cz.II KiW 1963 110 brak

We⁶⁶ Włoszech¹⁶² przebywał dziewięć³⁴ lat, z⁶⁵ krótką²⁵¹ tylko, kilkumiesięczną²⁵¹ przerwą¹⁵¹. Mianowany²¹¹ bowiem kanonikiem kapituły¹²¹ warmińskiej²¹¹ musiał powrócić do⁶² kraju¹²¹. Po⁶⁶ uzyskaniu¹⁶¹ zgody¹²¹ na⁶⁴ dokończenie¹⁴¹ studiów wyjeżdża zaraz ponownie. Pobyt¹¹¹ we⁶⁶ Włoszech¹⁶² dał mu najwięcej. Tutaj zetknął⁵⁰¹ się z⁶⁵ ludźmi, którzy cieszyli⁵⁰¹ się sławą wybitnych²²² uczonych¹²².

C0822 Pokorny E.J. Tropicele niebieskich szlaków cz.II KiW 1963 145 brak

Bruno¹¹¹ przyjął heliocentryzm¹⁴¹ Kopernika¹²¹, usunął natomiast z⁶² jego⁴² nauki¹²¹ sferę ograniczającą²⁴¹ świat¹⁴¹. Rozrzucił gwiazdy¹⁴² z⁶² urojonej²²¹ powierzchni¹²¹ kryształowej²²¹ kuli¹²¹ na⁶⁴ różne²⁴² odległości¹⁴² od⁶² naszego²²¹ układu planetarnego²²¹. Zakładał więc nieskończoność¹⁴¹ świata w⁶⁶ czasie i przestrzeni¹⁶¹. To⁴¹ było nie mniej rewolucyjne²¹¹ niż⁹ odkrycie¹¹¹ Kopernika¹²¹.

C0823 Pokorny E.J. Tropicele niebieskich szlaków cz.II KiW 1963 152 brak

Przez⁶⁴ kilka³⁴ miesięcy mieszka⁵ w⁶⁶ Pradze¹⁶¹ i wykłada na⁶⁶ tamtejszym²⁶¹ uniwersytecie. Z⁶² Czech¹²² udaje⁵⁰¹ się do⁶² Frankfurtu nad⁶⁵ Menem¹⁵¹. Wydaje tu kilka³⁴ swoich²²² dialogów. Ale Giordano¹¹¹ tęskni do⁶² kraju¹²¹. Zawsze, czy to⁸ w⁶⁶ Anglii¹⁶¹, we⁶⁶ Francji¹⁶¹, czy w⁶⁶ Niemczech¹⁶², szukał okazji¹²¹ do⁶² powrotu w⁶⁴ rodzinne²⁴² strony¹⁴², do⁶² bliskich²²² i drogich²²² sobie⁴³ ludzi¹²².

C0824 Pokorny E.J. Tropicele niebieskich szlaków cz.II KiW 1963 199? brak

Teoria Keplera¹²¹ umożliwiła niebawem wybitnemu niemieckiemu matematykowi Godfrydowi Leibnizowi oraz Anglikowi Izaakowi Newtonowi opracowanie¹⁴¹ nowego²²¹ działu matematyki¹²¹ rachunku¹²¹ różniczkowego²²¹ i całkowego²²¹. W⁶⁶ tym²⁶¹ samym²⁶¹ czasie kiedy w⁶⁶ Pradze¹⁶¹ Tycho Brahe i Jan Kepler tworzą nowe²⁴² podstawy¹⁴² astronomii¹²¹ teoretycznej²²¹, we⁶⁶ Włoszech¹⁶² działa⁵ jeden²¹¹ z⁶² największych²²² uczonych¹²² świata, Galileo Galilei¹¹¹, powszechnie znany²¹¹ pod⁶⁵ nazwiskiem Galileusza¹²¹.

C0825 Pokorny E.J. Tropicele niebieskich szlaków cz.II KiW 1963 207 brak

Ciała¹¹² składające się²¹² z⁶² wody¹²¹ i ziemi¹²¹ — nazywał je⁴⁴ ciałami stałymi — znajdują⁵⁰¹ się na⁶⁶ dole¹⁶¹; ciała¹¹² zaś złożone²¹² z⁶² wody¹²¹ i powietrza¹²¹ — lotne²¹² — w⁶⁶ górze¹⁶¹. Jak⁹ widzimy, bardzo nieskomplikowana była⁵ „chemia” nauczyciela¹²¹ Aleksandra¹²¹ Wielkiego²²¹. Arystoteles głosił, że jeśli tylko nic⁴¹ nie stoi na⁶⁶ przeszkodzie¹⁶¹, każdy²¹¹ przedmiot¹¹¹ dąży do⁶² wyznaczonego²²¹ sobie⁴³ przez⁶⁴ przyrodę miejsca¹²¹.

C0826 Krzywobłocka R. W krainie krzemu PZWS 1966 13 brak

Skała ta nazywa⁵⁰¹ się bazaltem, jest cięższa od⁶² innych²²² skał, bo oprócz⁶² związków krzemu zawiera znaczne²⁴² ilości¹⁴² związków żelaza¹²¹ i magnezu. Na⁶⁶ terenie Polski¹²¹ bazalty¹¹² występują na⁶⁶ Dolnym²⁶¹ Śląsku. Tworzą one pionowe²⁴² czarne²⁴² słupy¹⁴² o⁶⁶ znacznej²⁶¹ wysokości¹⁶¹. Bazalt¹¹¹ dzięki⁶³ swej²³¹ dużej²³¹ odporności¹³¹ na⁶⁴ uderzanie¹⁴¹ i ścieranie¹⁴¹ często jest⁵⁷ używany²¹¹ do⁶² budowy¹²¹ dróg i w⁶⁶ budownictwie.

C0827 Krzywobłocka R. W krainie krzemu PZWS 1966 49 brak

No cóż⁸ historia jest długa i prowadzi do⁶² Chin, które²¹² są ojczyzną porcelany¹²¹. Była⁵⁷ ona tam⁸ znana i używana już w⁶⁶ siódmym²⁶¹ wieku¹⁶¹. Jednakże tajemnicy¹²¹ wyrobu porcelany¹²¹ pilnie strzeżono i tylko gotowe²¹² wyroby¹¹² mogły być⁵⁷ wywożone²¹² poza⁶⁴ granicę¹⁴² Państwa¹²¹ Smoka¹²¹. Do⁶² Europy zaczęły one docierać dość późno, bo dopiero w⁶⁶ piętnastym²⁶¹ i szesnastym²⁶¹ wieku¹⁶¹.

C0828 Krzywobłocka R. W krainie krzemu PZWS 1966 74 brak

W⁶⁶ świecie przyrody¹²¹ tak wielkie²¹¹ podobieństwo¹¹¹ dwóch³² minerałów o⁶⁶ różnym²⁶¹ składzie chemicznym²⁶¹ spotyka⁵⁰¹ się nad⁶⁴ wyraz¹⁴¹ dość rzadko. Nefryt¹¹¹ i jadeit¹¹¹ są krzemieniami ale w⁶⁶ nefrycie występują krzemiany¹¹² wapnia, magnezu i żelaza¹²¹, w⁶⁶ jadeicie¹⁶¹ zaś sodu i glinu. Budowa jadeitu¹²¹ podobnie jak⁹ nefrytu, przypomina „kamienny²⁴¹ wojłok¹⁴¹” utworzony²⁴¹ ze⁶² splątanych²²² cienkich²²² pręcików i igieł.

C0829 Krzywobłocka R. W krainie krzemu PZWS 1966 81 brak

Wszystkie²¹² te²¹² tworzywa¹¹² odznaczają⁵⁰¹ się dużą²⁵¹ odpornością na⁶⁴ działanie¹⁴¹ środków chemicznych²²², a także na⁶⁴ zmiany¹⁴² temperatury¹²¹. Ze⁶² względu na⁶⁴ te²⁴² cenne²⁴² właściwości¹⁴² stanowią doskonały²⁴¹ materiał¹⁴¹ izolacyjny²⁴¹ i impregnacyjny²⁴¹, są⁵⁷ używane²¹² do⁶² urządzeń hydraulicznych²²² zamiast zwykłych²²² olejów i jako⁶¹ środki¹¹² przeciw⁶³ pienieniu¹³¹ ogrzewanych²²² cieczy¹²².

C0830 Perliński J. Metale nieżelazne PZWS 1966 34 brak

Jest to⁴¹ również korzystne²¹¹ dla⁶² oddającego¹²¹, bo składnica płaci za⁶⁴ każdy²⁴¹ kilogram¹⁴¹ złomu metali¹²² nieżelaznych²²² kilka³⁴ razy¹²² więcej niż za⁶⁴ złom¹⁴¹ żelaza¹²¹. Na⁶⁴ złom¹⁴¹ przeznaczają się⁴¹ stare²⁴² naczynia¹⁴² aluminiowe²⁴², części¹⁴² maszyn, kable¹⁴², przewodniki¹⁴² elektryczne²⁴², druty¹⁴² miedziane²⁴² i aluminiowe²⁴², stare²⁴² akumulatory¹⁴² samochodowe²⁴² i motocyklowe²⁴², rynny¹⁴² z⁶² blachy¹²¹ cynkowej²²¹, całe²⁴² silniki¹⁴² i kadłuby¹⁴² samolotowe²⁴², [&]

C0831 Perliński J. Metale nieżelazne PZWS 1966 66 brak

Przez⁶⁴ ostudzenie¹⁴¹ surowego²²¹ ołowiu¹²¹ w⁶⁶ kotle, a później przez⁶⁴ zmniejszanie¹⁴¹ płynnego²²¹ metalu¹²¹ z⁶⁵ siarką usuwa się⁴¹ miedź¹⁴¹ (siarczek¹⁴¹ miedziowy²⁴¹). Puszczając na⁶⁴ płynny²⁴¹ metal¹⁴¹ silny²⁴¹ strumień¹⁴¹ powietrza¹²¹ spala się⁴¹ metale¹⁴²: arsen¹⁴¹, antymon¹⁴¹, cynę. Następnie mieszając płynny²⁴¹ ołów¹⁴¹ w⁶⁶ kotle z⁶⁵ cynkiem, powoduje się⁴¹ oddzielenie¹⁴¹ srebra¹²¹, które²¹¹ razem⁸ z⁶⁵ cynkiem i częścią ołowiu¹²¹ tworzy na⁶⁶ powierzchni¹⁶¹ ołowiu¹²¹ „pianę srebronośną²⁴¹”.

C0832 Perliński J. Metale nieżelazne PZWS 1966 73 brak

Czynność¹⁴¹ tę wykonujemy w⁶⁶ płomiennych²⁶² piecach wannowych²⁶², tak długo, aż zanieczyszczenia¹¹² spalą⁵⁰¹ się na⁶⁴ tlenki¹⁴² i wypłyną na⁶⁴ powierzchnię metalu¹²¹, skąd można je⁴⁴ zgarnąć. Oczyszczoną²⁴¹ w⁶⁶ piecu wannowym²⁶¹ miedź¹⁴¹ wypuszczamy do⁶² płaskich²²² form i odlewamy w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ grube²⁴² płyty¹⁴². Przystępujemy teraz do⁶² drugiego²²¹ etapu rafinowania¹²¹ miedzi¹²¹. Jest nim⁴⁵ elektroliza.

C0833 Perliński J. Metale nieżelazne PZWS 1966 89 brak

Ubogie²⁴¹ w⁶⁴ nikiel¹⁴¹ rudy¹⁴² tlenkowe²⁴² (krzemianowe²⁴²) przerabiamy inaczej. Miele się⁴¹ je⁴⁴ w⁶⁶ potężnych²⁶² młynach-łamaczach, a następnie w⁶⁶ młynach innych²²² typów i miesza się⁴¹ z⁶⁵ miałem koksowym²⁵¹ i kamieniem wapiennym²⁵¹. Taką²⁴¹ mieszaninę przepuszcza się⁴¹ przez⁶⁴ piec¹⁴¹ obrotowy²⁴¹, podobny²⁴¹ do⁶² pieca stosowanego²²¹ przy⁶⁶ przeróbce¹⁶¹ koncentratu tlenku¹²¹ cynkowego²²¹.

C0834 Machalscy A. i A. Świat dźwięków PZWS 1966 30 brak

Wpływa to⁴¹ oczywiście dodatnio na⁶⁴ drganie¹⁴¹ słupa powietrza¹²¹ w⁶⁶ [~], które²¹² stają⁵⁰¹ się jeszcze silniejsze²¹², a zatem jeszcze silniej narzucają swoją²⁴¹ częstotliwość¹⁴¹ powietrzu¹³¹ w⁶⁶ komórce¹⁶¹. Dochodzi w⁶⁶ końcu do⁶² tego⁴², że w⁶⁶ komórce¹⁶¹ [~] pozostałe²¹² „obce²¹²” tony zostają⁵ prawie⁸ wytępione²¹², a całe²¹¹ powietrze¹¹¹ w⁶⁶ komórce¹⁶¹ silnie pulsuje.

C0835 Machalscy A. i A. Świat dźwięków PZWS 1966 76 brak

Zmysł¹¹¹ wzroku¹²¹ nie może⁵ odgrywać żadnej²²¹ roli¹²¹, bo po pierwsze nietoperz¹¹¹ poluje w⁶⁶ nocy¹⁶¹, nieraz w⁶⁶ mgle¹⁶¹, a po drugie lata⁵ nisko, więc nie może⁵ widzieć ryb — w⁶⁶ przeciwieństwie do⁶² mewy¹²¹, która lata⁵ w⁶⁴ dzień¹⁴¹ i to⁸ wysoko, skąd widzi wewnątrz¹⁴¹ wody¹²¹ jak⁹ na⁶⁶ dłoni¹⁶¹. Jedno²¹¹ tylko może⁵ być wyjaśnienie¹¹¹. Ten²¹¹ zręczny²¹¹ myśliwy musi posługiwać⁵⁰¹ się nietoperzowym²⁵¹ „radarem”.

C0836 Machalscy A. i A. Świat dźwięków PZWS 1966 78 brak

Wytrwałe²¹² badania¹¹² fizyków¹²² nad⁶⁵ akustyką i elektrycznością doprowadziły do⁶² tego⁴², że obie³¹ te²¹² dziedziny¹¹² wiedzy¹²¹ spotkały⁵⁰¹ się na⁶⁶ początku¹⁶¹ dziewiętnastego²²¹ wieku¹²¹, tworząc elektroakustykę. Oczywiście, bardzo ważne²¹¹ było, że wynalazcy¹¹² ogłaszali wyniki¹⁴² swoich²²² osiągnięć w⁶⁶ czasopismach naukowych²⁶² dzięki⁶³ czemu⁴³ każdy²¹¹ następny²¹¹ mógł korzystać z⁶² pracy¹²¹ swoich²²² poprzedników¹²².

C0837 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom III KiW 1963(?IV z 1964) 54 brak

Dodajmy, że w⁶⁶ tysiąc dziewięćset sześćdziesiątym²⁶¹ drugim²⁶¹ roku¹⁶¹ Bułgaria ma wydobyć⁵ dwadzieścia³⁴ jeden³¹ i pięć³⁴ dziesiątych¹²² miliona ton¹²² węgla (głównie węgiel¹¹¹ brunatny²¹¹), podczas gdy w⁶⁶ tysiąc dziewięćset trzydziestym²⁶¹ dziewiątym²⁶¹ roku¹⁶¹ wydobyto około⁸ dwa³⁴ i trzy³⁴ dziesiąte¹⁴² milionów ton¹²² węgla. W⁶⁶ tysiąc dziewięćset trzydziestym²⁶¹ dziewiątym²⁶¹ roku¹⁶¹ na⁶⁴ głowę ludności¹²¹ przypadało dwieście³¹ pięćdziesiąt³¹ dwa³¹ kilogramów węgla.

C0838 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom III KiW 1963(?IV z 1964) 62 brak

Usuwanie¹¹¹ skutków tej²²¹ polityki¹²¹ przyniosło już pierwsze²⁴² wyniki¹⁴² od⁶² roku¹²¹ tysiąc dziewięćset sześćdziesiątego²²¹ następuje wzrost¹¹¹ pogłowia¹²¹ zwierząt gospodarskich²²². W⁶⁶ okresie powojennym²⁶¹ nastąpiła poważna zmiana na lepsze jeśli chodzi o⁶⁴ jakość¹⁴¹ i produktywność¹⁴¹ zwierząt. Wzrosła poważnie mleczność¹¹¹ krów, wydajność¹¹¹ wełny¹²¹, przeciętna waga bydła¹²¹. Dziś jedynym²⁵¹ czynnikiem hamującym²⁵¹ szybszy²⁴¹ wzrost¹⁴¹ produkcji¹²¹ zwierzęcej²²¹ jest słabość¹¹¹ bazy¹²¹ paszowej²²¹.

C0839 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom III KiW 1963(?IV z 1964) 143 brak

Niemniej⁹ sama produkcja eksportowa nie jest⁵⁷ wyodrębniona od⁶² produkcji¹²¹ na⁶⁴ rynek¹⁴¹ wewnętrzny²⁴¹, chociaż każdy²¹¹ orientuje⁵⁰¹ się, co⁴¹ z⁶² produkowanych²²² właśnie wyrobów idzie na⁶⁴ eksport¹⁴¹ a co⁴¹ pozostaje w⁶⁶ kraju¹⁶¹. Zakład¹¹¹ otrzymuje od⁶² jednego²²¹ do⁶² półtora procent¹²² wpływów dewizowych²²² w⁶⁶ produkcji¹⁶¹ przeznaczonej²⁶¹ na⁶⁴ eksport¹⁴¹ bezpośredni²⁴¹.

C0840 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom III KiW 1963(?IV z 1964) 151 brak

Oczywiście, stan¹¹¹ ten²¹¹ nie jest zjawiskiem normalnym²⁵¹ i nie może⁵ trwać w⁶⁴ nieskończoność¹⁴¹. Skąd bierze⁵⁰¹ się to²¹¹ niecodzienne²¹¹ zjawisko¹¹¹? Dlaczego w⁶⁶ Niemieckiej²⁶¹ Republice¹⁶¹ Demokratycznej²⁶¹ siłę roboczą²⁴¹ ceni się⁴¹ na⁶⁴ wagę złota¹²¹? Przede wszystkim trzeba pamiętać, że od⁶² kilku³² lat do⁶² procesu produkcji¹²¹ wchodzi małe²¹² liczebnie roczniki¹¹² ostatnich²²² lat wojny¹²¹ i pierwszego²²¹ okresu powojennego²²¹.

C0841 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom III KiW 1963(?IV z 1964) 185 brak

To⁴¹ jednak, co⁴¹ najciekawsze²¹¹ co⁴¹ warto obejrzeć w⁶⁶ Bukareszcie, to⁴¹ oddane²¹² w⁶⁶ kwietniu tysiąc dziewięćset sześćdziesiątego²²¹ drugiego²²¹ roku¹²¹ do⁶² użytku¹²¹, wybudowane²¹² ze⁶² szkła¹²¹ i stali¹²¹ hale¹¹² przyszłej²²¹ stałej²²¹ wystawy¹²¹ dorobku¹²¹ gospodarczego²²¹ Rumunii¹²¹, tuż obok⁸ — przypominający²¹¹ nasz²⁴¹ Pałac¹⁴¹ Kultury¹²¹, lecz skromniejszy²¹¹ — kombinat¹¹¹ wydawniczy²¹¹ „Scintea”, nowoczesny²¹¹ cyrk¹¹¹ oraz kilka³¹ przebudowanych²²² już przedmieść¹²², [&]

C0842 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom III KiW 1963(?IV z 1964) 198 brak

Wyjaśniono mi, że dalej, dokąd jeszcze nie dojechałem pracuje na⁶⁶ pełnych²⁶² obrotach rafineria produkująca wysokooktanową²⁴¹ benzynę, nie licząc pochodnych²²² surowców i półproduktów. Te²¹² dwa³¹ wymienione²¹² zakłady¹¹² stanowią bazę surowców dla⁶² — będącej²²¹ już w⁶⁶ końcowej²⁶¹ fazie¹⁶¹ budowy¹²¹ — fabryki¹²¹ kauczuku¹²¹ o⁶⁶ wydajności¹⁶¹ pięćdziesiąt tysięcy ton¹²² rocznie. A więc dwukrotnie większej²⁶¹ niż nasz²¹¹ Oświęcim¹¹¹.

C0843 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom III KiW 1963(?IV z 1964) 232 brak

Najbardziej chłonnym²⁵¹ rynkiem dla⁶² węgierskich²²² produktów rolnych²²² jest dotychczas Czechosłowacja, Niemiecka Republika Demokratyczna i Związek¹¹¹ Radziecki²¹¹. Piętnaście³¹ do⁶² siedemnastu³² procent¹²² węgierskiego²²¹ eksportu artykułów rolnych²²² jest⁵⁷ kierowane²¹¹ do⁶² Czechosłowacji¹²¹, szesnaście³¹ do⁶² osiemnastu³² procent¹²² do⁶² Niemieckiej²²¹ Republiki¹²¹ Demokratycznej²²¹, dziesięć³¹ do⁶² dwunastu³² procent¹²² do⁶² Związku¹²¹ Radzieckiego²²¹. Poza⁶⁵ tym⁴⁵ znaczne²¹² ilości¹¹² towarów zakupują Polska¹¹¹ i ostatnio Rumunia.

C0844 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom III KiW 1963(?IV z 1964) 240 brak

Jednocześnie dwadzieścia³¹ cztery³¹ osiem³¹ dziesiątych¹²² procent¹²² robotników¹²² i pracowników¹²² umysłowych²²² zarabiało od⁶² ośmiuset³² do⁶² tysiąca dwustu³² forintów, dwadzieścia³¹ cztery³¹ siedem³¹ dziesiątych¹²² procent¹²² — od⁶² tysiąca dwustu³² do⁶² tysiąca pięćset forintów, dwadzieścia³¹ osiem³¹ sześć³¹ dziesiątych¹²² procent¹²² — od⁶² tysiąca pięćset do⁶² dwóch³² tysięcy forintów oraz osiemnaście³¹ i cztery³¹ dziesiąte¹¹² procent¹²² ponad⁸ dwa³⁴ tysiące¹⁴² forintów miesięcznie.

C0845 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom III KiW 1963(?IV z 1964) 287 brak

Tak więc, najwyższy²⁴¹ poziom¹⁴¹ dochodu narodowego²²¹ na⁶⁴ jednego²⁴¹ mieszkańca¹⁴¹ mają Czechosłowacja i Niemiecka Republika Demokratyczna, w⁶⁶ następnej²⁶¹ kolejności¹⁶¹ Polska¹¹¹, Węgry¹¹², Rumunia, Bułgaria i Albania. Wysokość¹¹¹ zarobków jest w⁶⁶ krajach RWPG zróżnicowana. Ze⁶² względu na⁶⁴ odmienne²⁴² w⁶⁶ poszczególnych²⁶² krajach systemy¹⁴² cen nie można zarobków tych²²² porównywać bezpośrednio.

C0846 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom III KiW 1963(?IV z 1964) 295 brak

Co⁶² roku¹²¹ wydaje się⁴¹ w⁶⁶ krajach RWPG przeciętnie pięć³⁴ książek na⁶⁴ jednego²⁴¹ obywatela¹⁴¹ — jest to⁴¹ dużo, zwłaszcza jeśli się⁴¹ zważy, że w⁶⁶ krajach tych²⁶² unika się⁴¹ wydawania¹²¹ książek bezwartościowych²²², które²¹² stanowią poważny²⁴¹ odsetek¹⁴¹ w⁶⁶ wydawnictwach krajów zachodnich²²². Każda, a w⁶⁶ niektórych²⁶² tylko krajach co⁶¹ druga rodzina kupuje codziennie gazetę.

C0847 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom III KiW 1963(?IV z 1964) 342 brak

Z⁶² kolei¹²¹ otrzymał on od⁶² tych²²² krajów siedem³⁴ i sześć³⁴ dziesiątych¹²² tysięcy tytułów dokumentacji¹²² oraz wysłał na⁶⁴ praktyki¹⁴² dwanaście³⁴ tysięcy specjalistów¹²². Spośród⁶² krajów RWPG największą²⁴¹ ilość¹⁴¹ dokumentacji¹²¹ naukowo-technicznej²²¹ otrzymały od⁶² Związku¹²¹ Radzieckiego²²¹ Czechosłowacja i Polska¹¹¹. Związek¹¹¹ Radziecki²¹¹ otrzymał największą²⁴¹ ilość¹⁴¹ pozycji¹²² od⁶² Czechosłowacji¹²¹, Węgier¹²² i Niemiec¹²². Podobnie intensywny²¹¹ przepływ¹¹¹ dokumentacji¹²¹ naukowo-technicznej²²¹ miał⁵ miejsce¹⁴¹ pomiędzy⁶⁵ krajami demokracji¹²¹ ludowej²²¹.

C0848 Azembski M. Inny świat NK 1966 78 brak

Konserwatyści nasylali zbrojne²⁴² bandy¹⁴² na⁶⁴ majątki¹⁴² i wsie¹⁴² liberałów¹²², ci²¹² zaś nie pozostawiali im⁴³ dłużni²¹². Morderstwo¹¹¹, palenie¹¹¹ domostw, gwałty¹¹² tortury¹¹² — oto haniebny²¹¹ repertuar¹¹¹ owych²²² wioleń-
cji¹²², przycichły²¹¹ nieco dopiero w⁶⁶ tysiąc dziewięćset sześćdziesiątym²⁶¹ trzecim²⁶¹ roku¹⁶¹. Kolumbia zyskała sobie⁴³ smutną²⁴¹ sławę najbardziej niespokojnego²²¹ kraju¹²¹ w⁶⁶ Ameryce¹⁶¹ Południowej²⁶¹.

C0849 Azembski M. Inny świat NK 1966 99 brak

Książd Pedro De La Gasca nie znał⁵⁰¹ się na⁶⁶ rzemiośle wojennym²⁶¹, ale był zręcznym²⁵¹ dyplomata i zjednywał dla⁶² siebie⁴² — a co⁴¹ za⁶⁵ tym⁴⁵ idzie i dla⁶² króla¹²¹ Hiszpanii¹²¹ coraz więcej zwolenników¹²². Wierni dotąd Gonzalowi¹³¹ żołnierze poczęli opuszczać szeregi¹⁴² buntowniczej²²¹ armii¹²¹ i przechodzić na⁶⁴ stronę małego²²¹, niezgrabnego²²¹ księdza¹²¹.

C0850 Azembski M. Inny świat NK 1966 125 brak

To⁴¹ nazwy¹¹² bardzo mylące²¹². Powstały⁵ w⁶⁶ okresie hiszpańskiego²²¹ podboju¹²¹, przypadkowo, bez⁶² żadnego²²¹ pokrycia¹²¹ w⁶⁶ rzeczywistości¹⁶¹. Wody¹¹² La Plata nie są srebrne²¹², lecz buromętne²¹², zanieczyszczone²¹² mułem niesionym²⁵¹ setkami kilometrów z⁶² głębi¹²¹ kraju¹²¹. Buenos Aires nie ma dobrego²²¹ powietrza¹²¹; latem temperatura dochodzi tu do⁶² trzydziestu³² siedmiu³² stopni.

C0851 Azembski M. Inny świat NK 1966 133 brak

Ale tylko z⁶² wielkiej²²¹ wysokości¹²¹ pampa wydaje⁵⁰¹ się pusta, jak⁹ przestrzeń¹¹¹ oceanu, na⁶⁴ pozór¹⁴¹ nie tknięta przez⁶⁴ człowieka¹⁴¹. Podróżny¹¹¹, który²¹¹ przemierza ją samochodem lub koleją, widzi wszędzie ślady¹⁴² ludzkiej²²¹ pracy¹²¹, jakkolwiek sam²¹¹ człowiek jest rzeczywiście zjawiskiem rzadkim²⁵¹. Step¹¹¹ argentyński²¹¹ poprzecinany²¹¹ jest⁵⁷ gęsto liniami kolejowymi, obszary¹⁴² zaś pomiędzy⁶⁵ nimi zawarte²⁴² podzielono z⁶² kolei¹²¹ na⁶⁴ mniejsze²⁴² i większe²⁴² kawałki¹⁴² zagrodami z⁶² drutu.

C0852 Azembski M. Inny świat NK 1966 188 brak

Niebawem domy¹¹² Hiszpanów¹²² płonęły wokoło⁸, a na⁶⁶ oświetlonych²⁶² ogniem ulicach rozgorzały⁵ krwawe²¹² walki¹¹². Spośród⁶² pięćdziesięciu³² pozostałych²²² w⁶⁶ mieście Hiszpanów¹²² tylko niewielu³² nie odniosło ciężkich²²² ran; obronili⁵⁰¹ się z⁶⁵ trudem dzięki⁶³ przewadze¹³¹ broni¹²¹ palnej²²¹. Gdy Valdivia¹¹¹ powrócił, zastał Santiago w⁶⁶ opłakanym²⁶¹ stanie¹⁶¹.

C0853 Azembski M. Inny świat NK 1966 222 brak

Rio to⁴¹ po portugalsku rzeka, a tam⁸ przecież żadnej²²¹ rzeki¹²¹ nie było i nie ma. Coelho widział jedynie dziesiąt-
ki¹⁴² wysp i wysepek na⁶⁶ zatoce¹⁶¹ zalewy¹⁴² i cyple¹⁴², był więc pewien²¹¹, że znajduje⁵⁰¹ się w⁶⁶ zagmatwanym²⁶¹ ujściu¹⁶¹ jakiejś²²¹ rzeki¹²¹ i postanowił ochrzcić ją od razu Rzeką¹⁵¹ Styczniową²⁵¹, jako że rozpoczął⁵⁰¹ się już styczeń¹¹¹ tysiąc pięćset drugi²¹¹ rok¹¹¹.

C0854 Azembski M. Inny świat NK 1966 230 brak

Czasem⁸ niektórym²³² przybyszom udaje⁵⁰¹ się odnaleźć miejsce¹⁴¹, obrzędów makumby¹²¹, urządzoną²⁴¹ w⁶⁶ szopie¹⁶¹ kaplicę czy coś⁴⁴ w⁶⁶ tym²⁶¹ rodzaju¹⁶¹. W⁶⁶ powietrzu¹⁶¹ unosi⁵⁰¹ się tam⁸ won¹¹¹ spalonych²²² (korzeni¹²² podobno różni²¹² spryciarze zrobili majątek¹⁴¹ na⁶⁶ handlu¹⁶¹ tymi korzeniami), na⁶⁶ postumentach stoją figury¹¹² takie²¹² same²¹² jakie²⁴² spotykamy w⁶⁶ naszych²⁶² kościołach. A oto jak⁹ się⁴¹ te²⁴² sprawy¹⁴² przybyszom wyjaśnia.

C0855 Azembski M. Inny świat NK 1966 277 brak

Wszystko⁴¹ więc zależy od⁶² tego⁴², kto będzie szermierzem postępu wśród⁶² Indian i w⁶⁶ jakiej²⁶¹ mierze¹⁶¹ pozwoli im⁴³ później z⁶² tego²²¹ postępu korzystać. Niemało plemion — być może⁸ w⁶⁶ przeszłości¹⁶¹ nauczonych²²² smutnych²⁵¹ doświadczeniem — w ogóle unika kontaktów z⁶⁵ białymi¹⁵². Zdarza⁵⁰¹ się, że samolot¹¹¹ SPI, lądujący²¹¹ gdzieś na⁶⁶ wolnym²⁶¹ od⁶² zarośli¹²² skrawku¹⁶¹ ziemi¹²¹, zasypywany²¹¹ bywa⁵⁷ strzałami z⁶² łuków.

C0856 Azembski M. Inny świat NK 1966 285 brak

Właśnie kubańska teraźniejszość¹¹¹, wydarzenia¹¹² ostatnich²²² lat sprawiły, iż nie sposób dziś mówić o⁶⁶ Ameryce¹⁶¹ Południowej²⁶¹ pomijając sprawy¹⁴² tej²²¹ wyspy¹²¹. Kto chce zrozumieć kierunek¹⁴¹ przemian¹²², które²¹² zachodzą w⁶⁶ krajach położonych²⁶² na⁶⁴ południe¹⁴¹ od⁶² Panamy¹²¹, ten²¹¹ musi wiedzieć, w⁶⁶ jakich²⁶² okolicznościach i dlaczego wybuchła⁵ na⁶⁶ Kubie¹⁶¹ rewolucja ludowa pod⁶⁵ wodzą¹⁵¹ Fidela Castro¹²¹ oraz jaki²¹¹ był jej⁴² przebieg¹¹¹.

C0857 Gaj M. Światło PZWS 1964 20 brak

Kiedyś przyjmowano je⁴⁴ bez⁶² żadnych²²² uwarunkowań, dziś zaś wiemy, że pozwalają one na⁶⁴ prawidłowe²⁴¹ rozwiązywanie¹⁴¹ zagadnień tylko w⁶⁶ tych²⁶² wypadkach, kiedy nie mamy⁵ do⁶² czynienia¹²¹ z⁶⁵ bardzo dużymi szybkościami, porównywalnymi z⁶⁵ prędkością rozchodzenia się¹²¹ promieniowania¹²¹ (około⁸ trzysta³¹ tysięcy kilometrów na⁶⁴ sekundę w⁶⁶ próżni¹⁶¹). Nowe²¹² odkrycia¹¹² nie podważyły tych²²² praw¹²², określiły jednakże granice¹⁴² ich⁴² stosowalności¹²¹.

C0858 Gaj M. Światło PZWS 1964 62 brak

Gwiazd nie widzimy w⁶⁴ dzień¹⁴¹ dlatego, że jednocześnie z⁶⁵ ich⁴² światłem wpada do⁶² naszego²²¹ oka¹²¹ światło¹¹¹ pochodzące²¹¹ od⁶² Słońca¹²¹; wystarczy jednak w⁶⁴ dzień¹⁴¹ wejść⁵ do⁶² głębokiej²²¹ studni¹²¹, gdzie promienie¹¹² Słońca¹²¹ nie docierają, aby⁹ gwiazdy¹¹² stały⁵⁰¹ się widoczne²¹². Dlatego widzimy gwiazdy¹⁴² w⁶⁴ pogodne²⁴¹ niebo¹⁴¹ zaraz po⁶⁶ zmroku¹⁶¹, jeżeli znajdujemy⁵⁰¹ się w⁶⁶ dolinie¹⁶¹ między⁶⁵ górami [&]

C0859 Gaj M. Światło PZWS 1964 109? brak

Otrzymamy pewien²⁴¹ rozkład¹⁴¹ oświetlenia¹²¹ przedmiotów znajdujących się²²² w⁶⁶ pokoju¹⁶¹. Zapalmy następnie drugą²⁴¹ żarówkę i zaobserwujemy, czy w⁶⁶ jakimś²⁶¹ punkcie — przy⁶⁶ tym²⁶¹ oświetleniu¹⁶¹ — światło¹¹¹ uległo osłabieniu¹³¹, czy nastąpiła może⁸ jakaś zmiana barwy¹²¹. Wynik¹¹¹ doświadczenia¹²¹ będzie negatywny²¹¹. Widać więc, że promienie¹¹² pochodzące²¹² z⁶² dwu³² różnych²²² źródeł (dwie³¹ lampy¹¹²) nie interferują ze⁶⁵ sobą.

C0860 Gaj M. Światło PZWS 1964 117 brak

Jeżeli szerokość¹¹¹ szczeliny¹²¹ jest dość duża, to⁹ za⁶⁵ ekranem otrzymamy prostokątny²⁴¹ ślad¹⁴¹, odpowiadający²⁴¹ rzutowi geometrycznemu. W⁶⁴ miarę zmniejszania¹²¹ szerokości¹²¹ szczeliny¹²¹ obraz¹¹¹ staje⁵⁰¹ się ciemniejszy²¹¹ i mniej wyraźny²¹¹. Co⁴¹ się dzieje⁵⁰¹ w⁶⁶ takim²⁶¹ razie ze⁶⁵ światłem, które²¹¹ już nie pada na⁶⁴ środkową²⁴¹ część¹⁴¹ ekranu?

C0861 Momatiuk Cz. Szwajcaria WP 1967 17 brak

Najwyższym²⁵¹ szczytem Alp Glaryjskich²²² jest pokryty²¹¹ wiecznym²⁵¹ śniegiem Todi (trzy³¹ tysiące¹¹² sześćset³¹ dwadzieścia³¹ metrów). Prealpy¹¹² Glaryjskie²¹² przecięte²¹² są⁵⁷ doliną rzeki¹²¹ Linth, w⁶⁶ której²⁶¹ leżą jeziora¹¹² Wallen, i Zurychskie. Dolina Linth oddzielona jest⁵⁷ od⁶² doliny¹²¹ Renu bardzo niskim²⁵¹ działem wodnym²⁵¹ o⁶⁶ wysokości¹⁶¹ zaledwie piętnaście metrów.

C0862 Momatiuk Cz. Szwajcaria WP 1967 64 brak

W⁶⁶ wielu³⁶ miejscowościach znajdują⁵⁰¹ się tory¹¹² saneczkowe²¹² i bobslejowe²¹², lodowiska¹¹² naturalne²¹² i sztuczne²¹², rozsiane²¹² są⁵⁷ po⁶⁶ całej²⁶¹ Szwajcarii¹⁶¹. Wspomnieć należy jeszcze o⁶⁶ znakomitych²⁶² terenach alpinistycznych²⁶² w⁶⁶ Szwajcarii¹⁶¹, zwłaszcza w⁶⁶ Alpach Berneńskich²⁶² i Walijskich²⁶². Urwiska¹¹² Eigeru¹²¹, Monchu¹²¹, Finsteraarhornu¹²¹ czy Matterhornu¹²¹ są magnesem dla⁶² najlepszych²²² alpinistów¹²² świata.

C0863 Momatiuk Cz. Szwajcaria WP 1967 153 brak

Szosa biegnąca z⁶² Aigle na⁶⁴ północny²⁴¹ wschód¹⁴¹ przechodzi przez⁶⁴ przełęcz¹⁴¹ des Mosses (tysiąc¹¹¹ czterysta³¹ czterdzieści³¹ osiem³¹ metrów) i przebija⁵⁰¹ się przez⁶⁴ góry¹⁴² do⁶² doliny¹²¹ Sariny¹²¹ dopływu Aaru¹²¹, już po⁶⁶ północnej²⁶¹ stronie¹⁶¹ Alp. Kanton¹¹¹ Wallis (Valais) o⁶⁶ powierzchni¹⁶¹ pięć tysięcy dwieście trzydzieści jeden kilometrów kwadratowych²²² jest po⁶⁶ Gryzonii¹⁶¹ i Bernie¹⁶¹ trzecim²⁵¹ w⁶⁶ Szwajcarii¹⁶¹ pod⁶⁵ względem wielkości¹²¹.

C0864 Momatiuk Cz. Szwajcaria WP 1967 161 brak

Potem droga¹¹¹ przestaje już się wznosić⁵⁰¹, a kamienisty²¹¹ stok¹¹¹ ustąpi miejsca¹²¹ dolinie¹³¹ opadającej²³¹ już na⁶⁴ włoską²⁴¹ stronę. Znaczenie¹¹¹ przełęczy¹²¹ sprawiło, że w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc czterdziestym²⁶¹ dziewiątym²⁶¹ święty²¹¹ Bernard z⁶² Menthony¹²¹ założył tu schronisko¹⁴¹ hospicjum¹⁴¹ dla⁶² znużonych²²² drogą¹⁵¹ wędrowców¹²². W⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc sto dwudziestym²⁶¹ piątym²⁶¹ wzniesiono klasztor¹⁴¹ i kościół¹⁴¹, które²¹² jednak spłonęły w⁶⁶ tysiąc pięćset pięćdziesiątym²⁶¹ roku¹⁶¹.

C0865 Momatiuk Cz. Szwajcaria WP 1967 208 brak

Po⁶⁶ założeniu¹⁶¹ miasta¹²¹ Fryburg przez⁶⁴ księcia¹⁴¹ Berchtolda¹⁴¹ Czwartego²⁴¹ w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc sto pięćdziesiątym²⁶¹ siódmym²⁶¹, które²¹¹ wtedy pełniło funkcję strażnicy¹²¹ na⁶⁶ szlaku¹⁶¹ wzdłuż⁶² rzeki¹²¹, okolica przeszła⁵ kolejno pod⁶⁴ panowanie¹⁴¹ rodów Zahring, Kyburg, Habsburgów¹²² i Sawojów¹²². W⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc czterysta osiemdziesiątym²⁶¹ pierwszym²⁶¹ kanton¹¹¹ przystąpił do⁶² Związku¹²¹. Fryburg jest kantonem dwujęzycznym²⁵¹, choć zdecydowana większość¹¹¹ z⁶² jego⁴² stu³² siedemdziesięciu³² tysięcy mieszkańców¹²² posługuje⁵⁰¹ się językiem francuskim²⁵¹.

C0866 Momatiuk Cz. Szwajcaria WP 1967 250 brak

Schillerstein to⁴¹ pomnik¹¹¹ wykuty²¹¹ w⁶⁶ skale¹⁶¹ sterzącej²⁶¹ z⁶² toni¹²¹ jeziora¹²¹ ku⁶³ czci¹³¹ Fryderyka¹²¹ Schillera¹²¹, autora¹²¹ poematu „Wilhelm Tell”. Łączka Rutli, według⁶² starego²²¹ podania¹²¹, była⁵ miejscem nocnego²²¹ spotkania¹²¹ przedstawicieli¹²² trzech³² kantonów Uri, Schwyz i Unterwalden, zakończonego²²¹ utworzeniem „Wiecznego²²¹ Związku¹²¹”. Pierwszy²⁴¹ dzień¹⁴¹ sierpnia, rocznicę spotkania¹²¹, obchodzi się⁴¹ w⁶⁶ Szwajcarii¹⁶¹ jako⁶⁴ święto¹⁴¹ narodowe²⁴¹.

C0867 Sękowski S. Na wszystko jest rada PZWS 1965 9 brak

W⁶⁶ handlu¹⁶¹, a więc w⁶⁶ sklepach chemicznych²⁶², a nawet w⁶⁶ wielu³⁶ mydlarniach, można go⁴⁴ nabyć⁵ w⁶⁶ postaci¹⁶¹ twardych²²², prostokątnych²²² tabliczek, kuleczek lub drobnych²²² cienkich²²² łusek. W⁶⁶ tym²⁶¹ stanie¹⁶¹ klej¹¹¹ stolarski²¹¹ jest bardzo trwały²¹¹, to⁴¹ znaczy przydatny²¹¹ do⁶² przechowywania¹²¹, ale za⁶⁴ to⁴⁴ zupełnie nieprzydatny²¹¹ do⁶² klejenia¹²¹.

C0868 Sękowski S. Na wszystko jest rada PZWS 1965 51 brak

W⁶⁶ jednym²⁶¹, większym²⁶¹ otworze osadzić⁵ pionowo chłodnicę zwrotną²⁴¹, w⁶⁶ drugim²⁶¹ zaś otworze umieścić termometr¹⁴¹ tak, aby⁹ jego⁴² zbiorniczek¹¹¹ z⁶⁵ rtęcią znajdował⁵⁰¹ się w⁶⁶ środku¹⁶¹ warstwy¹²¹ roztworu. Po⁶⁶ upływie¹⁶¹ trzech³² minut od⁶² chwili¹²¹ rozpoczęcia¹²¹ ogrzewania¹²¹ mocznik¹¹¹ rozpuści⁵⁰¹ się całkowicie, a po⁶⁶ dalszych²⁶² dziesięciu³⁶ piętnastu³⁶ minutach rozpocznie⁵⁰¹ się wrzenie¹¹¹ roztworu.

C0869 Sękowski S. Na wszystko jest rada PZWS 1965 99 brak

Z⁶² mleka¹²¹ otrzymać można o⁶⁶ czym⁴⁶ wie każde²¹¹ dziecko¹¹¹ śmietankę, masło¹⁴¹, kefir¹⁴¹, a również i kazeinę. Kazeina jest to⁴¹ krótko mówiąc, ścięte²¹¹ i wyosobnione²¹¹ białko¹¹¹ zawarte²¹¹ w⁶⁶ mleku¹⁶¹. Istotna różnica pomiędzy⁶⁵ smacznym²⁵¹ twarożkiem, a dobrą²⁵¹ kazeiną polega na⁶⁶ tym⁴⁶, iż dobry²¹¹ twarożek¹¹¹ musi być tłusty²¹¹ i nie całkowicie oddzielony²¹¹ od⁶² serwatki¹²¹, zaś dobra kazeina nie może⁵ zupełnie zawierać tłuszczu¹²¹.

C0870 Meder E. Żółty kamień PZWS 1965 8 brak

Nadają oni alchemii¹³¹ podstawy¹⁴² już prawie⁸ naukowe²⁴². Jednym²⁵¹ z⁶² takich²²² właśnie uczonych¹²², który²¹¹ przez⁶⁴ całe²⁴² stulecie¹⁴² był wzorem dla⁶² wszystkich²²² alchemików¹²², a sam²¹¹ zaliczany²¹¹ jest⁵⁷ do⁶² najślawniejszych²²² z⁶² nich⁴², był Geber. Kilkaset³⁴ lat później pisał o⁶⁶ nim⁴⁶ przyrodnik angielski²¹¹ Roger Bacon, że był to⁴¹ „mistrz¹¹¹ mistrzów¹²²”.

C0871 Meder E. Żółty kamień PZWS 1965 43 brak

Siarka jest surowcem kopalnym²⁵¹ i jest⁵⁷ wydobywana z⁶² ziemi¹²¹. Wydobywanie¹¹¹ z⁶² ziemi¹²¹ użytecznych²²² minerałów kopalnych²²², które²¹² zalegają skały¹⁴² w⁶⁶ skorupie¹⁶¹ ziemskiej²⁶¹, nazywamy górnictwem. Surowce¹⁴², które²⁴² wydobywamy z⁶² ziemi¹²¹, dzielimy na⁶⁴ trzy³⁴ grupy¹⁴²: energetyczne²⁴², rudne²⁴², mineralne²⁴². Do⁶² surowców energetycznych²²² zaliczamy te²⁴², które²¹² służą nam do⁶² uzyskiwania¹²¹ energii¹²¹, jak⁹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ węgiel¹¹¹ kamienny²¹¹ i brunatny²¹¹, torf¹¹¹, ropa naftowa i gaz¹¹¹ ziemny²¹¹.

C0872 Meder E. Żółty kamień PZWS 1965 61 brak

Również przez⁶⁴ działanie¹⁴¹ na⁶⁴ stopioną²⁴¹ siarkę kwasami, środkami utleniającymi oraz zasadami można uzyskać pewien²⁴¹ stopień¹⁴¹ oczyszczenia¹²¹. Przy⁶⁶ oczyszczaniu¹⁶¹ zasadami stosuje się⁴¹ rozcieńczony²⁴¹ roztwór¹⁴¹ alkaliczny²⁴¹ pod⁶⁵ ciśnieniem. Do⁶² oczyszczania¹²¹ stosowane²¹² są⁵⁷ również gorąca woda i para wodna. Organiczne²⁴² zanieczyszczenia¹⁴² usuwa się⁴¹ również metodą frakcjonowego²²¹ ługowania¹²¹ w⁶⁶ przeciuprądzie przy⁶⁶ pomocy¹⁶¹ [~], w⁶⁶ którym²⁶¹ rozpuszcza⁵⁰¹ się siarka, bądź⁹ przez⁶⁴ działanie¹⁴¹ chlorkami etylu¹²¹, metylu¹²¹ lub chloroformem.

C0873 Kotański Z. Z plecakiem i młotkiem w Góry Świętokrzyskie WG 1967 46? brak

Pęknięcie¹¹¹ było tak głębokie²¹¹, że wzdłuż⁶² niego⁴² wydostały⁵⁰¹ się z⁶² głębi¹²¹ ziemi¹²¹ gorące²¹² roztwory¹¹², które²¹² przyczyniły⁵⁰¹ się do⁶² powstania¹²¹ złoża¹²¹ pirytu w⁶⁶ Rudkach koło⁶² Nowej²²¹ Słupi¹²¹. Jeszcze głębsze²¹¹ pęknięcie¹¹¹ powstało w⁶⁶ Psarach między⁶⁵ Świętą²⁵¹ Katarzyną a Bodzentynem, gdzie w⁶⁴ utworzoną²⁴¹ w⁶⁶ skorupie¹⁶¹ ziemskiej²⁶¹ szczelinę wdarła⁵⁰¹ się z⁶² głębi¹²¹ ziemi¹²¹ magma (ognisto-płynna masa) i zastygła⁵ w⁶⁶ postaci¹⁶¹ żył¹²² skały¹²¹ zwanej²²¹ diabazem¹⁵¹.

C0874 Kotański Z. Z plecakiem i młotkiem w Góry Świętokrzyskie WG 1967 132 brak

Na⁶⁶ północnym²⁶¹ zboczu¹⁶¹ Hutny¹²¹ występują prócz⁶² tego⁴² wapienie¹¹² margliste²¹² z⁶⁵ *Myophoria costata* formą przewodnią²⁵¹ dla⁶² górnego²²¹ pstręgo²²¹ piaskowca. Jak⁹ wynika z⁶² zebranych²²² przez⁶⁴ nas⁴⁴ obserwacji¹²² koło⁶² Polichna¹²¹ wapienie¹¹² dewońskie²¹² Pasma¹²¹ Chęcińskiego²²¹ zostały⁵⁷ prawie⁸ zupełnie ścięte²¹² przez⁶⁴ erozję, a ich⁴² rolę w⁶⁶ morfologii¹⁶¹ przejął wapień¹¹¹ muszlowy²¹¹, tworzący²¹¹ dość znaczne²⁴² wzniesienia¹⁴². Tylko u⁶² podnóża¹²¹ Grabówki¹²¹ zachował⁵⁰¹ się pstry²¹¹ piaskowiec¹¹¹ i cechsztyń¹¹¹.

C0875 Kotański Z. Z plecakiem i młotkiem w Góry Świętokrzyskie WG 1967 221 brak

Łupki¹¹¹ te²¹² są na⁶⁶ świeżym²⁶¹ przełamie¹⁶¹ ciemnoszare²¹², a na⁶⁶ nadwietrzalnych²⁶² powierzchniach i w⁶⁶ szczelinach są⁵⁷ pokryte²¹² delikatnym²⁵¹ brązowym²⁵¹ lub żółtym²⁵¹ nalotem. Te²¹² naloty¹¹² są to⁴¹ ałuny¹¹² (te²¹² same²¹², których²²² używa się⁴¹ po⁶⁶ goleniu¹⁶¹). Z⁶² tego²²¹ powodu łupki¹¹² te²¹² otrzymały nazwę¹⁴¹ łupków ałunowych²²². Fauna jest w⁶⁶ nich⁴⁶ bardzo rzadka.

C0876 Płochocki Z. Rozwój poglądów na naturę światła PZWS 1966 25 brak

Znacznie wcześniej, bo w⁶⁶ tysiąc sześćset trzydziestym²⁶¹ siódmym²⁶¹ roku¹⁶¹ prawo¹⁴¹ załamania¹²¹ (już w⁶⁶ obecnie znanej²⁶¹ nam wersji¹⁶¹, ale też bez⁶² interpretacji¹²¹ współczynnika załamania¹²¹ jako⁶² stosunku¹²¹ prędkości¹²¹ światła¹²¹ w⁶⁶ obu³⁶ ośrodkach) opublikował Francuz Rene Descartes, zwany²¹¹ także Kartezjuszem. Kartezjusz nie⁴⁴ wspominał o⁶⁶ wynikach i osiągnięciach Snelle, choć podobno jak⁹ później utrzymywał Huygens — były⁵⁷ mu one znane²¹².

C0877 Płochocki Z. Rozwój poglądów na naturę światła PZWS 1966 114 brak

Z⁶² falowego²²¹ bowiem punktu widzenia¹²¹ „próg¹⁴¹” występowania¹²¹ efektu powinno określać natężenie¹¹¹ — gdyby światło¹¹¹ było za słabe²¹¹, to⁹ nie byłoby w⁶⁶ stanie¹⁶¹ „wyrzucić” elektronów z⁶² płytki¹²¹ cynkowej²²¹; ale poczynszy od⁶² pewnej²²¹ wartości¹²¹ natężenia¹²¹ efekt¹¹¹ powinien wystąpić zupełnie niezależnie od⁶² długości¹²¹ fali¹²¹ padającego²²¹ promieniowania¹²¹, byleby tylko było⁵⁴ ono wystarczająco silne²¹¹.

C0878 Płochocki Z. Rozwój poglądów na naturę światła PZWS 1966 122 brak

Fotony¹⁴² możemy więc sobie⁴³ wyobrazić jak⁹ swego²²¹ rodzaju¹²¹ pakiety¹⁴² falowe²⁴², które²⁴² w⁶⁶ zależności¹⁶¹ od⁶² warunków zachowują⁵⁰¹ się jak⁹ zwykłe²¹² cząstki¹¹² albo jak⁹ „czyste²¹²” fale¹¹². Fotonom¹³² trzeba zatem przypisać te²⁴² wszystkie²⁴² cechy¹⁴², które²⁴² mają fale¹¹², i te²⁴² wszystkie²⁴² cechy¹⁴², które²⁴² mają cząstki¹¹², to⁴¹ znaczy — prędkość¹⁴¹ ruchu¹²¹, długość¹⁴¹ fali¹²¹ (albo częstość¹⁴¹ drgań), pewien²⁴¹ stan¹⁴¹ polaryzacji¹²¹, energię i pęd¹⁴¹ (albo masę).

C0879 Płochocki Z. Rozwój poglądów na naturę światła PZWS 1966 156 brak

Przypomnijmy krótko zasadnicze²⁴² cechy¹⁴² promieniowania¹²¹ emitowanego²²¹ przez⁶⁴ laser¹⁴¹. Po pierwsze, jest to⁴¹ promieniowanie¹¹¹ wyjątkowo monochromatyczne²¹¹, wyjątkowo „czyste²¹¹”; po drugie promieniowanie¹¹¹ to²¹¹ jest⁵⁷ skupione²¹¹ w⁶⁴ tak ostrą²⁴¹ wiązkę (bez⁶² stosowania¹²¹ żadnych²²² soczewek ogniskujących²²²), jakiej²²¹ nie można byłoby uzyskać z⁶² tradycyjnych²²² źródeł światła¹²¹ przy⁶⁶ zastosowaniu¹⁶¹ najlepszych²²² układów ogniskujących²²²; po trzecie, promieniowanie¹¹¹ to²¹¹ jest spójne²¹¹.

C0880 Kulik C. Renesans miedzi PWE 1967 12 brak

Stąd dwa³¹ skrzyżowane²¹² młotki¹¹² i słowa¹¹²: mente et malleo — umysłem i młotkiem, są tradycyjnym²⁵¹ godłem geologów¹²²; ale to⁴¹ było dawno, obecnie geologia i geofizyka dysponują wysoką²⁵¹ techniką. Szczegółowe²¹¹ roztrząsanie¹¹¹ tych²²² spraw¹²² przekracza jednak ramy¹⁴² zakresłone²⁴² tematem. Nie w⁶⁶ każdym²⁶¹ kraju¹⁶¹, w⁶⁶ którym²⁶¹ jest miedź¹¹¹, jest ona niemal na⁶⁶ powierzchni¹⁶¹, jak⁹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ słynna Miedziana²¹¹ Góra w⁶⁶ Związku¹⁶¹ Radzieckim²⁶¹.

C0881 Kulik C. Renesans miedzi PWE 1967 59 brak

Pamiętać należy, że dla⁶² efektywnego²²¹ zaopatrzenia¹²¹ gospodarki¹²¹ narodowej²²¹ w⁶⁴ miedź¹⁴¹, a raczej półwyroby¹⁴² i wyroby¹⁴² z⁶² miedzi¹²¹ i jej⁴² stopów, konieczne²¹¹ jest zgranie¹¹¹ trzech³² partnerów¹²² górnictwa¹²¹, hutnictwa¹²¹, przetwórstwa¹²¹ tego²²¹ metalu¹²¹. Hutniczej²³¹ jedynaczce¹³¹ miedziowej²³¹ należy⁵⁰¹ się chwila uwagi¹²¹. Ulokowana została⁵⁷ znakomicie, w⁶⁶ centrum¹⁶¹ terenów miedzionośnych²²², jakby projektanci, jakąś²⁵¹ cudowną²⁵¹ intuicją wiedzeni, przewidzieli odkrycie¹⁴¹ w⁶⁶ zasięgu¹⁶¹ dwudziestu³² kilometrów od⁶² huty¹²¹ wielkich²²² złóż¹²² miedzi¹²¹.

C0882 Marks A. Cel — Księżyc KiW 1966 8 brak

Należy przy⁶⁶ tym⁴⁶ dodać, że zbocza¹¹² wałów kraterów, wbrew⁶³ temu⁴³, co⁴⁴ się⁴¹ na ogół mniema, są⁵⁷ bardzo łagodnie nachylone²¹² a więc nie stanowią „niebotycznych²²² i strzelistych²²²” turni¹²². Kratery¹¹² księżycowe²¹² już od⁶² przeszło⁸ stu³² lat są przedmiotem sporu naukowego²²¹. Część¹¹¹ badaczy¹²² przypuszcza bowiem, że powstały⁵ one w⁶⁶ wyniku¹⁶¹ uderzeń w⁶⁴ powierzchnię księżyca olbrzymich²²² meteorów...

C0883 Marks A. Cel — Księżyc KiW 1966 44 brak

Powszechnie stosować⁵¹ się⁴¹ będzie⁵⁶ w⁶⁶ tym²⁶¹ celu¹⁶¹ spektroskopy¹⁴², to⁴¹ jest urządzenia¹¹², w⁶⁶ których²⁶² badane²¹² próbki¹¹² zamieniane²¹² są⁵⁷ w⁶⁴ rozżarzoną²⁴¹ parę¹⁴¹, a następnie wysyłane²¹² przez⁶⁴ nie⁴⁴ światło¹¹¹ rozszczepiane²¹¹ jest⁵⁷ w⁶⁶ pryzmatach i z⁶² charakteru jego⁴² widma¹²¹ wyznacza się⁴¹ skład¹⁴¹ chemiczny²⁴¹ próbki¹²¹. Pobrane²¹² próbki¹¹² prześwietlane²¹² także będą⁵⁷ promieniami Röntgena¹²¹... [&]

C0884 Marks A. Cel — Księżyc KiW 1966 60 brak

A więc przez⁶⁴ odpowiednią²⁴¹ konstrukcję skafandra można będzie uzyskać to⁴⁴, iż w⁶⁶ jego⁴² wnętrzu¹⁶¹ istnieć⁵¹ będzie⁵⁶ najodpowiedniejsza dla⁶² selenonauty temperatura. Jeżeli mimo⁶⁴ wszystko⁴⁴ skafander¹¹¹ będzie⁵⁷ zbyt⁸ mocno nagrany²¹¹ przez⁶⁴ Słońce¹⁴¹, to⁹ z⁶⁵ łatwością będzie można temu⁴³ zaradzić zasłaniając⁵⁰¹ się od⁶² promieni¹²² słonecznych²²² przy⁶⁶ pomocy¹⁶¹ parasola. W⁶⁶ czasie nocy¹²¹ księżycowej²²¹ temperatura we⁶⁶ wnętrzu¹⁶¹ skafandra uzależniona będzie⁵⁷ od⁶² ilości¹²¹ ciepła¹²¹ wytwarzanego²²¹ w⁶⁶ jego⁴² wnętrzu¹⁶¹.

C0885 Milewski B. Elektryczność rozszyfrowana PZWS 1964 9 brak

Namagnesował on kulę stalową²⁴¹, którą²⁴¹ nazwał terrellą¹⁵¹, to⁴¹ jest maleńką²⁵¹ ziemią i za⁶⁵ pomocą swobodnie zawieszonych²²¹ igiełek¹²¹ magnetycznej²²¹ badał siły¹⁴² magnetyczne²⁴² występujące²⁴² wokół⁶² terrelli¹²¹. Na⁶⁶ tej²⁶¹ podstawie¹⁶¹ wygłosił twierdzenie¹⁴¹, że Ziemia jest wielkim²⁵¹ magnesem. Jest ona źródłem otaczającego²²¹ całą²⁴¹ kulę ziemską²⁴¹ pola¹²¹ magnetycznego²²¹, którego²²¹ siły¹¹² działają na⁶⁴ igłę magnetyczną²⁴¹.

C0886 Milewski B. Elektryczność rozszyfrowana PZWS 1964 43 brak

Zjawiskiem elektrycznym²⁵¹, z⁶⁵ którym²⁵¹ najczęściej mamy⁵ do⁶² czynienia¹²¹ w⁶⁶ życiu¹⁶¹ jest prąd¹¹¹ elektryczny²¹¹. Dotychczas nie używaliśmy wyraźnie tego²²¹ określenia¹²¹, ale wszystkie²¹² zjawiska¹¹², w⁶⁶ których²⁶² występował ruch¹¹¹ ładunków bądź⁹ ruch¹¹¹ cząstek obdarzonych²²² ładunkiem elektrycznym²⁵¹, były⁵ właśnie prądem elektrycznym²⁵¹. Prądem unoszenia¹²¹ albo prądem konwekcyjnym²⁵¹ był ruch¹¹¹ naładowanych²²² pasków metalowych²²² w⁶⁶ doświadczeniu¹⁶¹ Rowlanda¹²¹.

C0887 Milewski B. Elektryczność rozszyfrowana PZWS 1964 106 brak

Obliczenia¹¹² te²¹² dostarczają ścisłego²²¹ dowodu na⁶⁴ to⁴⁴, że wartościowość¹¹¹ pierwiastka¹²¹ jest równa liczbie¹³¹ elektronów, które²¹² odrywają⁵⁰¹ się od⁶² atomu przy⁶⁶ tworzeniu się¹⁶¹ jonów dodatnich²²² lub też dołączają⁵⁰¹ się do⁶² atomu przy⁶⁶ tworzeniu się¹⁶¹ jonów ujemnych²²². Na⁶⁶ zjawisku¹⁶¹ elektrolizy¹²¹ oparta jest⁵⁷ metoda pomiaru natężenia¹²¹ prądu za⁶⁵ pomocą przyrządu zwanego²²¹ woltametrem.

C0888 Milewski B. Elektryczność rozszyfrowana PZWS 1964 132 brak

Metal¹¹¹ pośredni²¹¹ łączący²¹¹ dwa³⁴ metale¹⁴² termoelementu, czyli jego⁴² elektrody¹⁴², nie ma wpływu na⁶⁴ napięcie¹⁴¹ ogniwa¹²¹. Moc¹¹¹ prądu jaką²⁴¹ można uzyskać za⁶⁵ pomocą termoelementu zależy od⁶² materiałów elektrod¹²² i od⁶² różnicy¹²¹ temperatur między⁶⁵ spoiną¹⁵¹ gorącą²⁵¹ a wolnymi końcami. Przewodnictwo¹¹¹ cieplne²¹¹ metali¹²² jest przeszkodą w⁶⁶ utrzymaniu¹⁶¹ tej²²¹ różnicy¹²¹ temperatur.

C0889 Twarowska B. W głębinach mórz PZWS 1969który66 17 brak

Najważniejszą²⁵¹ częścią aparatu jest zawór¹¹¹ zapotrzebowania¹²¹, którego²²¹ rolę za⁶⁴ chwilę zrozumiecie. Z⁶² butli¹²¹ powietrze¹¹¹ wchodzi poprzez⁶⁴ zawór¹⁴¹ do⁶² małej²²¹ puszkii¹²¹ z⁶² jednej²²¹ strony¹²¹ otwartej²²¹ i zaopatrzonej²²¹ w⁶⁴ siatkę. W⁶⁶ środku¹⁶¹ puszkii¹²¹ znajduje⁵⁰¹ się sprężysta blacha, membrana, połączona z⁶⁵ zaworem. Gdy woda morska ciśnie na⁶⁴ membranę, sprężony²¹¹ z⁶⁵ membraną zawór¹¹¹ wypuszcza z⁶² butli¹²¹ powietrze¹¹¹ o⁶⁶ takim²⁶¹ ciśnieniu¹⁶¹, jakie²¹¹ panuje w⁶⁶ morzu¹⁶¹ na⁶⁶ tej²⁶¹ głębokości¹⁶¹.

C0890 Twarowska B. W głębinach mórz PZWS 1969który66 98? brak

Bardzo wysokie²⁴¹ ciśnienie¹⁴¹ może⁵ wywierać sprężony²¹¹ gaz¹¹¹ — zaczął znów Jacek. — Znane²¹² są⁵⁷ dobrze zastosowania¹¹² sprężonego²²¹ powietrza¹²¹ ... W⁶⁶ dętce¹⁶¹ rowerowej²⁶¹, w⁶⁶ piłce¹⁶¹ nożnej²⁶¹, w⁶⁶ syfonie¹⁶¹ wodą sodową²⁵¹, w⁶⁶ oponach samochodowych²⁶², odezwały⁵⁰¹ się liczne²¹² głosy¹¹². W⁶⁶ silniku¹⁶¹ spalinowym²⁶¹ samolotu lub samochodu gaz¹¹¹ powstały²¹¹ przy⁶⁶ wybuchu¹⁶¹ wywiera ciśnienie¹⁴¹ trzydzieści pięć do⁶² sześćdziesiąt atmosfer. Para¹¹¹ w⁶⁶ kotle maszyny¹²¹ parowej²²¹ — do⁶² stu³² dwudziestu³² pięciu³² atmosfer.

C0891 Müller J. Szukamy wielkiej ropy WG 1966 8 brak

Następne²¹² wiercenia¹¹² powstać mogą stosunkowo małym²⁵¹ kosztem i w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ kilku³² tygodni, najdalej miesiąc. Potem prace¹¹² eksploatacyjne²¹² ograniczają⁵⁰¹ się już tylko do⁶² utrzymywania¹²¹ optymalnego²²¹ wypływu ropy¹²¹ lub gazu, samoczynnie wydobywających się²²² z⁶² głębi¹²¹, lub równomiernego²²¹ wypompowywania²²¹ ich⁴², gdy niskie²¹¹ ciśnienie¹¹¹ złożowe²¹¹ nie umożliwia samowypływu.

C0892 Kwiatkowski S. Złoża siarki WG 1966 41 brak

Ta zbieżność¹¹¹ nie jest przypadkiem — wydaje⁵⁰¹ się, że wapienie¹¹² osiarkowane²¹², tworząc⁵⁰¹ się z⁶² gipsów, zachowały ich⁴² pierwotną²⁴¹ objętość¹⁴¹ i tym²⁵¹ samym⁴⁵ ich ciężar¹⁴¹ objętościowy²⁴¹. Trzecim²⁵¹ i bardzo ważnym²⁵¹ dowodem epigenetycznego²²¹ pochodzenia¹²¹ siarki¹²¹ jest zależność¹¹¹ występowania¹²¹ siarki¹²¹ rodzimej²²¹ od tektoniki¹²¹. Zależność¹¹¹ ta wynika z⁶² faktu, że do⁶² redukcji¹²¹ gipsu konieczny²¹¹ jest węgiel¹¹¹. Pierwiastek¹¹¹ ten²¹¹, pospolity²¹¹ w⁶⁶ skałach skorupy¹²¹ ziemskiej²²¹, jest najruchliwszy²¹¹ w⁶⁶ swych²⁶² związkach z⁶⁵ wodorem — zwłaszcza w⁶⁶ gazie¹⁶¹ ziemnym²⁶¹ i w⁶⁶ ropie¹⁶¹ naftowej²⁶¹.

C0893 Narębski W. Na dalekiej północy WG 1966 32 brak

Bardzo cenne²¹² były⁵ również wyniki¹¹² pionierskich²²² w⁶⁶ naszej²⁶¹ nauce¹⁶¹ badań [~] Jahna¹²¹ nad⁶⁵ strukturą gleb i spękaniem skał na⁶⁶ terenach opuszczonych²⁶² przez⁶⁴ lądolód¹⁴¹. Przedmiotem prac geologiczno-petrograficznych²²² [~] Gawła¹²¹ były⁵ badania¹¹² prastarych²²² skał krystalicznych²²², budujących²²² tę część¹⁴¹ Grenlandii¹²¹. Zaobserwowane²¹² tu bardzo wyraźne²¹² przejawy¹¹² przechodzenia¹²¹ innych²²² skał w⁶⁴ granity¹⁴² (granityzacji¹²¹) stały⁵⁰¹ się później podstawą do⁶² zupełnie nowego²²¹ ujęcia¹²¹ przez⁶⁴ tego²⁴¹ badacza¹⁴¹ problemu powstania¹²¹ granitu tatrzańskiego²²¹.

C0894 Kwiatkowski S. Klimat się zmienia WG 1967 30 brak

W⁶⁶ Polsce¹⁶¹ w⁶⁶ Ordowiku¹⁶¹ panował raczej klimat¹¹¹ niezbyt gorący²¹¹. Wielkie²¹² ruchy¹¹² górotwórcze²¹² na⁶⁶ pograniczu¹⁶¹ syluru i dewonu wypiętrzały⁵ w⁶⁶ Europie¹⁶¹ potężne²⁴² pasma¹⁴² gór kaledońskich²²², panował klimat¹¹¹ pustynny²¹¹, osadzały⁵⁰¹ się piaskowce¹¹² z⁶⁵ szczelinami spękań, z⁶⁵ gipsami, solami i wykwitami wapiennymi. U⁶² ryb dewońskich²²² z⁶² gatunku¹²¹ Bethriolepis stwierdzono występowanie¹⁴¹ płuc.

C0895 Wójcik Z. Wapienne pustynie WG 1967 21 brak

Taki²¹¹ jest więc krajobraz¹¹¹ krasowy²¹¹. Nieliczne rzeki¹¹² na⁶⁴ pozór¹⁴¹ zresztą nie podporządkowane²¹² prawidłom natury¹²¹. Kopiaiste²¹² wzgórza¹¹², niekiedy o⁶⁶ stromo podciętych²⁶² ścianach, nie posiadające²¹² powierzchniowego²²¹ odpływu kotliny¹¹² — polja¹¹², leje¹¹² i uwały¹¹² i wreszcie jaskinie¹¹², których²²² urzekająca szata naciekowa oraz ciągnące się²²¹ niekiedy na⁶⁴ kilkanaście kilometrów podziemne²¹² labirynty¹¹² były⁵ przedmiotem zainteresowania¹²¹ człowieka¹²¹ już od⁶² kilku³² tysięcy lat.

C0896 Wójcik Z. Wapienne pustynie WG 1967 64 brak

Guano¹¹¹ jest jednym²⁵¹ z⁶² najbardziej pospolitych²²² bogactw naturalnych²²² związanych²²² bezpośrednio z⁶⁵ jaskiniami. Ale są przecież jeszcze inne²¹² bardzo cenne²¹² surowce¹¹² naturalne²¹². Tak na⁶⁴ przykład¹⁴¹ na⁶⁶ terenie Azji¹²¹, w⁶⁶ miejscowości¹⁶¹ Tjungun, już od⁶² dziewiętnastego²²¹ wieku¹²¹ wydobywano rudy¹⁴² uranu. Wody¹¹² krasowe²¹² krążące²¹² szczelinami osadziły w⁶⁶ jaskini¹⁶¹ minerały¹⁴² uranu nadające się²⁴² do⁶² eksploatacji¹²¹.

C0897 Hurwic J. Maria Skłodowska-Curie Polonia 1967 30 brak

Pozwoliło to⁴¹ zbadać podstawowe²⁴² właściwości¹⁴² tego²²¹ pierwiastka¹²¹. Interesujące²⁴² badania¹⁴² przeprowadzono nad⁶⁵ powstawaniem helu¹²¹ w⁶⁶ wyniku¹⁶¹ promieniotwórczego²²¹ rozpadu polonu (w⁶⁶ przemianie¹⁶¹ alfa). Maria Skłodowska-Curie szczególną wagę przywiązywała do⁶² precyzyjnych²²² pomiarów, które²¹² jak⁹ stwierdziliśmy, odegrały istotną²⁴¹ rolę we⁶⁶ wszystkich²⁶² jej⁴² odkryciach. Opracowała więc metodę wyznaczania¹²¹ ilości¹²¹ na⁶⁶ podstawie¹⁶¹ emitowanego²²¹ przezeń promieniowania¹²¹ gamma.

C0898 Stupnicka E. Tajemnice białego kontynentu WG 1967 44 brak

Niektóre²¹² z⁶² dzisiaj czynnych²²² wulkanów występujących²²² w⁶⁶ rejonie Morza¹²¹ Rossa powstały⁵ już w⁶⁶ trzeciorzędzie. Znajdujące się²¹² tam⁸, wygasłe²¹² już, stożki¹¹² wulkaniczne²¹² są świadkami niepokoju¹²¹ w⁶⁶ czasach wcześniejszych²¹². W czasie orogenezy¹²¹ alpejskiej²²¹, w⁶⁶ trzeciorzędzie doszło do⁶² ostatnich²²² wielkich²²² ruchów górotwórczych²²² na⁶⁶ Antarktydzie¹⁶¹. Powstały⁵ wtedy pasma¹¹² górskie²¹² Ziemi¹²¹ Grahama¹²¹, zostały⁵⁷ wypiętrzone²¹² Góry Ellswortha¹²¹.

C0899 Blaim K. Swoiste substancje PWRiL 1965 52 brak

Dwie³¹ cząsteczki¹¹² acetylokoenzymu A w⁶⁶ wyniku¹⁶¹ kondensacji¹²¹ dają acetoacetylokoenzym¹⁴¹ A, do⁶² którego²²¹ dołącza⁵⁰¹ się trzecia cząsteczka acetylokoenzymu A z⁶⁴ sposób¹⁴¹ podobny²⁴¹ do⁶² sposobu powstawania¹²¹ kwasu cytrynowego²²¹ w⁶⁶ cyklu¹⁶¹ kwasów trójkarboksylowych²²². W⁶⁶ wyniku¹⁶¹ tych²²² reakcji¹²² z⁶² trzech³² cząsteczek acetylokoenzymu A powstaje sześciowęglowy²¹¹ związek¹¹¹ o⁶⁶ łańcuchu¹⁶¹ rozgałęzionym²⁶¹ to⁴¹ jest beta-hydroksy-betametyloglutarylokoenzym¹¹¹ A [~], który²¹¹ w⁶⁶ reakcji¹⁶¹ nieodwracalnej²⁶¹ z⁶⁵ [~] ulega z⁶² kolej¹²¹ redukcji¹³¹ do⁶² kwasu mewalonowego²²¹.

C0900 Janowski W. Elementy rachunku prawdopodobieństwa PZWS 1963 40 brak

Należy zwrócić uwagę na⁶⁴ to⁴⁴, że wzór¹¹¹ Bayesa¹²¹ bywa⁵⁷ często nadużywany²¹¹: w⁶⁶ wielu³⁶ zagadnieniach liczby¹¹² [~] nie są⁵⁷ dane²¹² i wówczas często przyjmuje się⁴¹, że w⁶⁶ takim²⁶¹ razie są one równe²¹², to⁴¹ znaczy przyczyny¹¹² [~] są jednakowo prawdopodobne²¹². Rozumowanie¹¹¹ takie²¹¹ jest oczywiście błędne²¹¹ i w⁶⁶ konsekwencji¹⁶¹ istnieje istotna rozbieżność¹¹¹ między wynikami obliczeń i rezultatami przeprowadzanych²²² doświadczeń.

C0901 Gleichgewicht B. Elementy algebry abstrakcyjnej PZWS 1966 7 brak

Podstawowym²⁵¹ pojęciem teorii¹²¹ mnogości¹²¹ jest pojęcie¹¹¹ należenia¹²¹ elementu do⁶² zbioru. Tak więc na⁶⁴ przykład¹⁴¹ liczba dwa należy do⁶² zbioru liczb naturalnych²²², liczba [~] do⁶² zbioru liczb rzeczywistych²²² i tym²³² podobnie. Zamiast mówić, że obiekt¹¹¹ [~] należy do⁶² zbioru [~], mówimy również, że [~] jest elementem zbioru [~].

C0902 Gleichgewicht B. Elementy algebry abstrakcyjnej PZWS 1966 62 brak

Zbiór¹¹¹ obrotów n-kąta foremnego²²¹, przy⁶⁶ których²⁶² przechodzi ona na⁶⁴ siebie⁴⁴, tworzy grupę abelową²⁴¹ rzędu [~] (utożsamiamy obroty¹⁴² różniące się²⁴² o⁶⁴ kąt¹⁴¹ [~], gdzie [~] jest liczbą całkowitą²⁵¹) względem⁶² ich superpozycji¹²². Rozpatrzmy teraz zbiór¹⁴¹ przekształceń trójkąta równobocznego²²¹ na⁶⁴ siebie⁴⁴, składający się²⁴¹ z⁶² trzech³² jego⁴² obrotów i z⁶² trzech³² symetrii¹²² względem⁶² jego⁴² wysokości¹²¹.

C0903 Gleichgewicht B. Elementy algebry abstrakcyjnej PZWS 1966 96 brak

Dowolna warstwa lewostronna grupy¹²¹ [~] względem⁶² podgrupy¹²¹ [~] jest równoliczna z⁶⁵ dowolną²⁵¹ warstwą prawostronną²⁵¹ względem⁶² [~]. Wobec⁶² udowodnionej²²¹ wyżej własności¹²¹ wystarczy wykazać, że dla⁶² pewnego²²¹ [~] należącego²²¹ do⁶² zbioru [~] warstwy¹¹² [~] i [~] są równoliczne²¹². Rzeczywiście, weźmy [~] wówczas [#]

C0904 Gleichgewicht B. Elementy algebry abstrakcyjnej PZWS 1966 117 brak

Zreasumujemy teraz oba³⁴ powyższe²⁴² twierdzenia¹⁴². Rozkład¹¹¹ grupy¹²¹ $[~]$ względem⁶² jej⁴² dzielnika normalnego²²¹ $[~]$ na⁶⁴ warstwy¹⁴² jest rozbićiem regularnym²⁵¹ tej²²¹ grupy¹²¹. Tak więc z⁶⁵ każdym²⁵¹ dzielnikiem normalnym²⁵¹ $[~]$ grupy¹²¹ $[~]$ związane²¹¹ jest⁵⁷ pewne²¹¹ określone²¹¹ rozbićie¹¹¹ regularne²¹¹ $[~]$ tej²²¹ grupy¹²¹, a więc i pewna określona kongruencja $[~]$ w⁶⁶ grupie¹⁶¹.

C0905 Gleichgewicht B. Elementy algebry abstrakcyjnej PZWS 1966 151 brak

Jak⁹ już wiemy zarówno grupoid¹⁴¹ liczb całkowitych²²² z⁶⁵ dodawaniem, jak⁹ i grupoid¹⁴¹ liczb całkowitych²²² z⁶⁵ mnożeniem jako⁶⁵ działaniem odwzorowuje się⁴¹ homomorficznie na⁶⁴ zbiór¹⁴¹ liczb odpowiednio z⁶⁵ dodawaniem albo mnożeniem. Jest to⁴¹ pierścień¹¹¹ łączno-przemienny²¹¹ z⁶⁵ jednością.

C0906 Gleichgewicht B. Elementy algebry abstrakcyjnej PZWS 1966 185 brak

Ideały¹⁴² te²⁴² nazywamy niewłaściwymi, każdy²⁴¹ ideał¹⁴¹ różny²⁴¹ od⁶² powyższych²²² nazywamy właściwym²⁵¹. Podpierścień¹¹¹ liczb parzystych²²² jest ideałem (oczywiście dwustronnym²⁵¹) w⁶⁶ pierścieniu liczb całkowitych²²². W ogóle każdy²¹¹ pierścień¹¹¹ wielokrotności¹²² całkowitych²²² danej²²¹ liczby¹²¹ całkowitej²²¹ jest ideałem w⁶⁶ pierścieniu liczb całkowitych²²². Rozpatrzmy pierścień¹⁴¹ $[~]$ wszystkich²²² funkcji¹²² ciągłych²²², zadanych²²² w⁶⁶ przedziale $[~]$ i przyjmujących²²² wartości¹⁴² rzeczywiste²⁴², ze⁶⁵ zwykłymi działaniami dodawania¹²¹ i mnożenia¹²¹.

C0907 Łuczyński M., Opiał Z. O konstrukcjach trójkątów PZWS 1964 20 brak

Tę stosunkowo małą²⁴¹ różnorodność¹⁴¹ możliwych²²² przypadków potęguje jeszcze i to⁴¹, że otrzymane²¹² dla⁶² poszczególnych²²² zadań konstrukcyjnych²²² układy¹¹² równań interesują nas⁴⁴ tylko pod⁶⁵ jednym²⁵¹ bardzo specjalnym²⁵¹ i jednakowym²⁵¹ dla⁶² wszystkich²²² zadań względem¹⁵¹: czy można znaleźć rozwiązanie¹⁴¹ tych²²² układów dokonując na⁶⁶ współczynnikach równań pewnej²²¹ ilości¹²¹ działań wymiernych²²², to⁴¹ jest dodawań, odejmowań, mnożeń i dzielen, oraz wyciągając pierwiastki¹⁴² kwadratowe²⁴²?

C0908 Łuczyński M., Opiał Z. O konstrukcjach trójkątów PZWS 1964 54 brak

Jedno²¹¹ z⁶² nich⁴², mianowicie równanie¹¹¹ $[~]$ jest stopnia drugiego²²¹, a drugie²¹¹ — odpowiednie z⁶² równań $[~]$ — jest równaniem liniowym²⁵¹. Konstrukcja jest zatem wykonalna. Również następująca konstrukcja będzie wykonalna. Zbudować trójkąt¹⁴¹, mając dany²⁴¹ promień¹⁴¹ koła¹²¹ opisanego²²¹, bok¹⁴¹ oraz dowolną²⁴¹ wysokość¹⁴¹. Ze⁶² wzorów $[~]$ i $[~]$ otrzymujemy związek¹⁴¹: $[~]$

C0909 Łuczyński M., Opiał Z. O konstrukcjach trójkątów PZWS 1964 67 brak

Dlatego też — inaczej niż⁹ przy⁶⁶ rozpatrywaniu¹⁶¹ zadań bez⁶² dwusiecznych¹²² gdzie ciekawsze²¹¹ było znalezienie¹¹¹ konstrukcji¹²² niewykonalnych²²² za⁶⁵ pomocą tylko cyrkla i linijki¹²¹ — przy⁶⁶ rozpatrywaniu¹⁶¹ zadań z⁶⁵ dwusiecznymi¹⁵² interesować⁵¹ nas⁴⁴ będą⁵⁶ przede wszystkim konstrukcje¹¹² wykonalne²¹² i postaramy⁵⁰¹ się znaleźć wszystkie²⁴² takie²⁴² zadania¹⁴² konstrukcyjne²⁴².

C0910 Kofler E. Wstęp do teorii gier PZWS 1963 28 brak

Chcąc wyliczyć prawdopodobieństwo¹⁴¹ wyciągnięcia¹²¹ z⁶² urny¹²¹ dwa³⁴ razy¹⁴² po⁶⁶ kolei¹⁶¹ białej²²¹ kuli¹²¹, należy zauważyć, że spośród⁶² $[~]$ możliwych²²² jednakowo prawdopodobnych²²² i wzajemnie wykluczających się²²² zdarzeń — dwadzieścia³¹ sprzyja zdarzeniu¹³¹ i tym²⁵¹ samym⁴⁵ jego⁴² prawdopodobieństwo¹¹¹ wynosi $[~]$

C0911 Kofler E. Wstęp do teorii gier PZWS 1963 32 brak

Jeśli posiada ona punkt¹⁴¹ siodłowy²⁴¹, to rozwiązanie¹¹¹ gry¹²¹ nie przedstawia żadnych²²² trudności¹²² — strategię¹¹² odpowiadającą²¹² punktowi siodłowemu są właśnie optymalnymi strategiami. Przyjmijmy jednak, że rozważana gra¹¹¹ nie posiada punktu siodłowego²²¹. Wtedy, jak⁹ się okazuje⁵⁰¹ (dowód¹⁴¹ pomijamy) musi zająć⁵ jeden²¹¹ z⁶² dwóch³² przypadków: albo jest prawdziwy²¹¹ układ¹¹¹ nierówności¹²² pierwszy²¹¹ albo układ¹¹¹ nierówności¹²² drugi²¹¹ $[~]$

C0912 Kofler E. Wstęp do teorii gier PZWS 1963 75 brak

Na⁶⁶ podstawie¹⁶¹ założenia¹²¹, największym²⁵¹ elementem pierwszej²²¹ kolumny¹²¹ jest $[~]$ drugiej²²¹ kolumny¹²¹ $[~]$, a trzeciej²²¹ $[~]$ spośród⁶² elementów $[~]$ najmniejszym²⁵¹ z⁶² nich⁴² jest — zgodnie z⁶⁵ założeniem — element¹¹¹ $[~]$. Tak więc górna wartość¹¹¹ gry¹²¹ macierzowej²²¹ zerowej²²¹ $[~]$ równa⁵⁰¹ się $[~]$. Z⁶² tego⁴² wynika, że optymalną²⁵¹ decyzją $[~]$ brygady w⁶⁶ pierwszym²⁶¹ posunięciu¹⁶¹ jest $[~]$

C0913 Kofler E. Wstęp do teorii gier PZWS 1963 88 brak

Bierzemy teraz pod⁶⁴ uwagę liczbę wszystkich²²² kombinacji¹²² wszelkich²²² możliwych²²² posunięć partnera¹²¹ pierwszego²²¹ w⁶⁶ pierwszym²⁶¹ posunięciu¹⁶¹ — z⁶⁵ wszystkimi możliwymi posunięciami partnera¹²¹ drugiego²²¹ w⁶⁶ drugim²⁶¹ posunięciu¹⁶¹ z⁶⁵ wszystkimi posunięciami pierwszego²²¹ w⁶⁶ trzecim²⁶¹ posunięciu¹⁶¹ i tak dalej. Liczba ta pokrywa⁵⁰¹ się właśnie z⁶⁵ liczbą wszystkich²²² możliwych²²² partii¹²² szachowych²²².

C0914 Kofler E. Wstęp do teorii gier PZWS 1963 130 brak

A teraz rozpatrzmy analogiczną²⁴¹ sytuację z⁶⁵ tą²⁵¹ tylko różnicą, że kształt¹¹¹ ogrodu jest inny²¹¹. Optymalnym²⁵¹ wyborem dla⁶² psa¹²¹ wydaje⁵⁰¹ się tu znowu punkt¹¹¹ [~] leżący²¹¹ w⁶⁶ środku¹⁶¹ odcinka [~]. Punkt¹¹¹ ten²¹¹ gwarantuje mu odległość¹⁴¹ najwyżej [~], podczas gdy każdy²¹¹ inny²¹¹ punkt¹¹¹ naraża go⁴⁴ na⁶⁴ większą²⁴¹ odległość¹⁴¹, [&]

C0915 Kofler E. Wstęp do teorii gier PZWS 1963 172 brak

Innymi słowy, w⁶⁶ pewnym²⁶¹ sensie uważaliśmy naturę za⁶⁴ „istotę” tak złośliwą²⁴¹, że jedynym²⁵¹ jej⁴² dążeniem jest maksymalne²¹¹ zmniejszenie¹¹¹ zysków partnera¹²¹ pierwszego²²¹. Dlatego też, rozwiązując tego²²¹ rodzaju¹²¹ gry¹⁴², potraktowaliśmy je⁴⁴ jako⁶⁴ gry¹⁴² zerowe²⁴². Ten²¹¹ niejako pesymistyczny²¹¹ punkt¹¹¹ widzenia¹²¹ w⁶⁶ grach przeciw⁶³ naturze¹³¹ nie jest bynajmniej jednym²⁵¹ jedynym²⁵¹ możliwym²⁵¹ podejściem do⁶² takich²²² gier.

C0916 Kofler E. Wstęp do teorii gier PZWS 1963 177 brak

W⁶⁶ modelach probabilistycznych²⁶² przynajmniej jeden²¹¹ z⁶² występujących²²² parametrów jest zmienną¹⁵¹ losową²⁵¹ o⁶⁶ znanym²⁶¹ rozkładzie¹⁶¹ prawdopodobieństw. Gdy przynajmniej jeden²¹¹ z⁶² nieznanymi²²² parametrów albo nie jest zmienną¹⁵¹ losową²⁵¹ albo też jest zmienną¹⁵¹ losową²⁵¹, lecz o⁶⁶ nieznanym²⁶¹ nam rozkładzie¹⁶¹ — mówimy o⁶⁶ modelu¹⁶¹ statystycznym²⁶¹.

C0917 Leśniak J. O funkcjach jednej zmiennej PZWS 1963 12 brak

Liczbę nazywamy środkiem przedziałów, liczbę nazywamy długością przedziałów. Symbol¹¹¹ oznacza zbiór¹⁴¹ wszystkich²²² liczb rzeczywistych²²² spełniających²²² nierówność¹⁴¹. Analogicznie określamy znaczenie¹⁴¹ symboli¹²². O⁶⁶ liczbie¹⁶¹ należącej²⁶¹ do⁶² przedziału liczbowego²²¹ mówimy czasem⁸, że jest punktem tego²²¹ przedziału.

C0918 Leśniak J. O funkcjach jednej zmiennej PZWS 1963 46 brak

Poszczególne²³² typom będziemy⁵⁶ nadawali⁵² odpowiednie²⁴² nazwy¹⁴². Każdą²⁴¹ własność¹⁴¹ charakteryzującą²⁴¹ dany²⁴¹ typ¹⁴¹ funkcji¹²¹ zinterpretujemy na⁶⁶ wykresach funkcyjnych²⁶². Obserwacja wykresu funkcji¹²¹ w⁶⁶ przedziale znajdującego się²²¹ na⁶⁶ rysunku¹⁶¹ dziewiętnastym²⁶¹ podsuwa nam myśl¹⁴¹, że funkcja ta posiada własność¹⁴¹ następującą²⁴¹: gdy wartość¹¹¹ zmiennej¹²¹ niezależnej²²¹ wzrasta od⁶² do⁶², wtedy rosną również wartości¹¹² funkcji¹²¹. Funkcje¹¹² posiadające²¹² tę własność¹⁴¹ nazywamy funkcjami rosnącymi.

C0919 Leśniak J. O funkcjach jednej zmiennej PZWS 1963 80 brak

Liczbę nazywamy punktem skupienia¹²¹ zbioru liczb jeżeli w⁶⁶ danym²⁶¹ przedziale otwartym²⁶¹ o⁶⁶ końcach gdzie znajduje⁵⁰¹ się choć jedna²¹¹ liczba zbioru, różna od⁶² liczby¹²¹. Liczba może⁵ do⁶² zbioru należeć lub nie należeć. Niech zbiór¹¹¹ składa⁵⁵¹ się z⁶² liczb, które²¹² są wyrazami ciągu¹²¹.

C0920 Leśniak J. O funkcjach jednej zmiennej PZWS 1963 101 brak

Celem⁶² uniknięcia¹²¹ nieporozumień wprowadza się⁴¹ termin¹⁴¹ „ogólny²¹¹ wielomian¹¹¹ stopnia pierwszego²²¹ zmiennej¹²¹ [~]” dla⁶² zbioru wszystkich²²² funkcji¹²² określonych²²² wzorem [~], a elementy¹⁴² tego⁴² zbioru nazywamy wielomianami stopnia pierwszego²²¹. Podobną²⁴¹ terminologię wprowadzamy dla⁶² wielomianów stopnia n-tego²²¹. Podana powyżej definicja ogólnego²²¹ wielomianu stopnia pierwszego²²¹ względnie n-tego²²¹ nie czyni w⁶⁶ pełni¹⁶¹ zadość wymaganiom logiki¹²¹ matematycznej²²¹.

C0921 Leśniak J. O funkcjach jednej zmiennej PZWS 1963 157 brak

Dwie³¹ liczby¹¹² „mało” różnią⁵⁰¹ się od⁶² siebie⁴², to⁴¹ znaczy, że ich⁴² różnica jest liczbą „mało” różną²⁵¹ od⁶² zera¹²¹. Dla⁶² wyrażenia¹²¹ odległości¹²¹ gwiazd milion¹¹¹ kilometrów jest liczbą małą²⁵¹, natomiast dla⁶² lotnika¹²¹, który²¹¹ ma przelecieć milion¹⁴¹ kilometrów, liczba milion jest liczbą dużą²⁵¹.

C0922 Leśniak J. O funkcjach jednej zmiennej PZWS 1963 169 brak

Zatem nasza funkcja [~] w⁶⁶ przedziale [~] jest rosnąca. Podobnie rozumując otrzymujemy, że funkcja [~] jest w⁶⁶ przedziale lewostronnie domkniętym funkcją malejącą. Wykres¹¹¹ funkcji¹²¹ [~] podsuwa nam dalej myśl¹⁴¹, że funkcja ta posiada wartość¹⁴¹ największą²⁴¹ równą²⁴¹ liczbie¹³¹ dwa.

C0923 Wachułka A., Danni J. Tysiąc lat polskiej myśli matematycznej PZWS 1963 40 brak

Marcin Król nie wprowadza też dla⁶² nich⁴² swojej²²¹ pięknej²²¹ symboliki¹²¹, lecz operuje nimi w⁶⁶ formie¹⁶¹ powszechnie przyjętej²⁶¹. Zapis¹¹¹ ułamków sześćdziesiątkowych²²² był podobny²¹¹ do⁶² dzisiejszego²²¹ zapisu liczb dziesiętnych²²², ale zamiast przecinka¹²¹ czy kropki¹²¹ dziesiętnej²²¹ zawierał nad⁶⁵ poszczególnymi cyframi liczby¹⁴² rzymskie²⁴² określające²⁴² rząd¹⁴¹.

C0924 Wachułka A., Danni J. Tysiąc lat polskiej myśli matematycznej PZWS 1963 61 brak

Zauważyć należy, że słowo¹¹¹ „milion¹¹¹” występuje tu po⁶⁴ raz¹⁴¹ pierwszy²⁴¹ w⁶⁶ naszej²⁶¹ literaturze¹⁶¹. Z⁶² krótkiego²²¹ przeglądu książki¹²¹ Kłosa¹²¹ nietrudno domyślić⁵⁰¹ się, dla⁶² czyjego²²¹ użytku¹²¹ była⁵⁷ ona pisana i kto z⁶² niej⁴² korzystał. O⁶⁶ tym⁴⁶, że książka tego²²¹ typu była⁵ nader pożyteczna i potrzebna, świadczy wydanie¹¹¹ w⁶⁶ tysiąc pięćset pięćdziesiątym²⁶¹ roku¹⁶¹.

C0925 Wachułka A., Danni J. Tysiąc lat polskiej myśli matematycznej PZWS 1963 95 brak

Arytmetykę tę przypisuje bibliograf¹¹¹ jezuicki²¹¹ [~] Brown Krygierowi¹³¹ i słusznie zresztą, gdyż był on wówczas jedynym²⁵¹ wykładowcą matematyki¹²¹ w⁶⁶ Akademii¹⁶¹, a równocześnie jedynym²⁵¹ najbardziej zainteresowanym²⁵¹ w⁶⁶ opanowaniu¹⁶¹ wykładanej²²¹ wiedzy¹²¹ przez⁶⁴ uczniów¹⁴². Arytmetyka ta ujęta w⁶⁶ sześciu³⁶ rozdziałach obejmuje cały²⁴¹ szereg¹⁴¹ zagadnień podporządkowanych²²² głównemu celowi, a mianowicie „aby⁹ przyniosły jak największy²⁴¹ pożytek¹⁴¹”.

C0926 Wachułka A., Danni J. Tysiąc lat polskiej myśli matematycznej PZWS 1963 130 brak

Podane²¹² są⁵⁷ operacje¹¹² arytmetyczne²¹² w⁶⁶ zastosowaniu¹⁶¹ do⁶² zagadnień praktycznych²²² oraz geometrycznych²¹² zagadnienia¹¹² miarowe²¹², przy⁶⁶ czym⁴³ autor przytacza dane¹⁴² o⁶⁶ jednostkach miar wówczas używanych²²². W⁶⁶ zastosowaniach geometrycznych²⁶² posuwa⁵⁰¹ się Zajerski aż do⁶² rozważań trygonometrycznych²²², przy⁶⁶ czym⁴⁶ wyprowadza już pojęcie¹⁴¹ sinus rectus, sinus versusu jeden, sinus totus (promień¹¹¹), sinus complementi cosinus, tangens i secans.

C0927 Wachułka A., Danni J. Tysiąc lat polskiej myśli matematycznej PZWS 1963 150 brak

Język¹¹¹ polski²¹¹, w⁶⁶ którym²⁶¹ — jak⁹ widzieliśmy — uczono matematyki¹²¹ w⁶⁶ szkołach pijarskich²⁶², Korpusie Kadetów¹²², po⁶⁶ powstaniu¹⁶¹ Komisji¹²¹ Edukacji¹²¹ Narodowej²²¹ we⁶⁶ wszystkich²⁶² szkołach, zdobywał sobie⁴³ z wolna, ale konsekwentnie miejsce¹⁴¹ i w⁶⁶ wykładach uniwersyteckich²⁶². Szczególnie daje⁵⁰¹ się to⁴¹ zaobserwować w⁶⁶ wysiłkach reformatorskich²⁶² Kołłątaja¹²¹, zwłaszcza w⁶⁶ zdecydowanych²⁶² i śmiałych²⁶² wystąpieniach jego⁴² przyjaciela¹²¹ i współpracownika¹²¹ Jana¹²¹ Śniadeckiego¹²¹, któremu poświęcimy następny²⁴¹ rozdział¹⁴¹.

C0928 Wachułka A., Danni J. Tysiąc lat polskiej myśli matematycznej PZWS 1963 184 brak

Założony²¹¹ na⁶⁶ szczątkach ufundowanej²²¹ przez⁶⁴ króla¹⁴¹ Jana¹⁴¹ Kazimierza¹⁴¹ w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc sześćset sześćdziesiątym²⁶¹ pierwszym²⁶¹ Akademii¹²¹ jezuickiej²²¹ we⁶⁶ Lwowie, uniwersytet¹¹¹ austriacki²¹¹ z⁶⁵ niemieckim²⁵¹ językiem wykładowym²⁵¹ i niemieckimi profesorami przechodził różne²⁴² koleje¹⁴² aż do⁶² czasu, gdy w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc osiemset pięćdziesiątym²⁶¹ dziewiątym²⁶¹ pod⁶⁵ wpływem wypadków politycznych²²² wytworzyła⁵⁰¹ się taka sytuacja, że rząd¹¹¹ skłonny²¹¹ był pójść⁵ na⁶⁴ pewne²⁴² ustępstwa¹⁴² w⁶⁶ stosunku¹⁶¹ do⁶² krajów zabranych²²².

C0929 Wachułka A., Danni J. Tysiąc lat polskiej myśli matematycznej PZWS 1963 218 brak

W⁶⁶ trzeciej²⁶¹ „Nocie¹⁶¹” przy⁶⁶ problemie kwadratury¹²¹ koła¹²¹ podaje, że Lambert pierwszy²¹¹ dowiódł w⁶⁶ tysiąc siedemset sześćdziesiątym²⁶¹ pierwszym²⁶¹ roku¹⁶¹, że [~] jest liczbą niewspółmierną²⁵¹ (niewymierną²⁵¹), a Legendre z⁶² kolei¹²¹ dowiódł, że [~] jest też liczbą niewspółmierną²⁵¹. W⁶⁶ „Nocie¹⁶¹” czwartej²⁶¹ o⁶⁶ równości¹⁶¹ wielościanów wypukłych²²² powołuje⁵⁰¹ się autor na⁶⁴ „naszego²⁴¹ uczonego²⁴¹ rodaka¹⁴¹ Józefa¹⁴¹ Czecha¹⁴¹”.

C0930 Wachułka A., Danni J. Tysiąc lat polskiej myśli matematycznej PZWS 1963 239 brak

Utraciliśmy pięćdziesięciu³⁴ spośród⁶² czynnych²²² przed⁶⁵ wojną matematyków¹²² bądź⁹ w⁶⁶ czasie działań wojennych²²², bądź⁹ zmarłych²²² wskutek⁶² trudnych²²² warunków okupacyjnych²²² życia¹²¹, bądź⁹ też zamordowanych²²² okrutnie lub zmarłych²²² z⁶² powodu chorób, wyniesionych²²² z⁶² hitlerowskich²²² kaźni¹²². Odeszli⁵ w⁶⁶ czasie wojny¹²¹ zasłużeni starsi matematycy: Dickstein, Hoborski, Przeborski, a w⁶⁶ późniejszych²⁶² latach — Żorawski, Łukasiewicz i Zarankiewicz.

C0931 Moszner Z. O teorii relacji PZWS 1967 19 brak

Niemniej⁹ można i w⁶⁶ logice¹⁶¹ trójwartościowej²⁶¹ za⁶⁵ pomocą umowy¹²¹ analogicznej²²¹ do⁶² poprzedniej²²¹ wprowadzić funktor¹⁴¹ zdaniotwórczy²⁴¹ \sim i pojęcie¹⁴¹ tautologii¹²¹. Nie wszystkie²¹² jednak wyrażenia¹¹², będące²¹² tautologiami w⁶⁶ logice¹⁶¹ dwuwartościowej²⁶¹ wprowadzonej²⁶¹ poprzednio są tautologiami w⁶⁶ powyżej określonej²⁶¹ logice¹⁶¹ trójwartościowej²⁶¹. Na⁶⁴ przykład¹⁴¹ tautologią nie jest wyrażenie¹¹¹ $\#$

C0932 Moszner Z. O teorii relacji PZWS 1967 75 brak

Stąd więc do⁶² dziedziny¹²¹ relacji¹²¹ \sim należą te²¹² i tylko te²¹² elementy¹¹² dziedziny¹²¹ relacji¹²¹ \sim dla⁶² których²²² w⁶⁶ dziedzinie¹⁶¹ relacji¹²¹ \sim istnieją takie²¹² elementy¹¹², które²¹² z⁶⁵ nimi pozostają w⁶⁶ relacji¹⁶¹ \sim . Na⁶⁶ przyjętych²⁶² przez⁶⁴ nas⁴⁴ schematycznych²⁶² przedstawieniach relacji¹²² \sim i będą to⁴¹ te²¹² kropki¹¹², $\&$

C0933 Moszner Z. O teorii relacji PZWS 1967 108 brak

Rozważmy jeszcze raz⁸ przykład¹⁴¹ drugi²⁴¹ z⁶² poprzedniego²²¹ paragrafu. Do⁶² jednego²²¹ abstraktu należały wszystkie²¹² te²¹² przedmioty¹¹², które²¹² miały⁵ pewną²⁴¹ cechę wspólną²⁴¹ — były⁵ jednakowego²²¹ koloru. Od⁶² wszelkich²²² innych²²² cech¹²² tych²²² przedmiotów abstrahowaliśmy (stąd nazwa abstrakt), interesowała nas⁴⁴ tylko ta, która decydowała o⁶⁶ przynależności¹⁶¹ przedmiotu do⁶² danego²²¹ abstraktu.

C0934 Moszner Z. O teorii relacji PZWS 1967 129 brak

Relację \sim antysymetryczną²⁴¹, przechodnią²⁴¹ i spójną²⁴¹ w⁶⁶ zbiorze \sim , który²¹¹ stanowi⁵ jej⁴² pole¹⁴¹, nazywamy relacją porządkującą²⁵¹ lub krótko porządkiem w⁶⁶ zbiorze \sim . W⁶⁶ przypadku¹⁶¹ gdy relacja \sim porządkuje zbiór¹⁴¹ \sim i \sim pozostaje w⁶⁶ relacji¹⁶¹ do⁶² \sim dla⁶² \sim i \sim z⁶² tego²²¹ zbioru, mówimy, że \sim poprzedza \sim według⁶² relacji¹²¹ \sim a \sim następuje po⁶⁶ \sim

C0935 Moszner Z. O teorii relacji PZWS 1967 176 brak

Niech obecnie zbiorem \sim będzie⁵ rodzina wszystkich²²² podzbiorów pewnej²²¹ przestrzeni¹²¹ \sim . Jak⁹ wiemy jedynym²⁵¹ modulem dla⁶² dodawania¹²¹ jest zbiór¹¹¹ pusty²¹¹. Wynika stąd, że jedynym²⁵¹ zbiorem, dla⁶² którego²²¹ istnieje element¹¹¹ odwrotny²¹¹ prawostronny²¹¹ lub lewostronny²¹¹ względem⁶² dodawania¹²¹, jest tylko zbiór¹¹¹ pusty²¹¹, $\&$

C0936 Grużewski A. O prawdopodobieństwie i statystyce PZWS 1966 11 brak

A więc z⁶² założenia¹²¹, że \sim jest prawdziwe²¹¹, wynika \sim dla⁶² każdego²²¹ naturalnego²²¹ \sim . W⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ udowodniona została⁵⁷ druga przesłanka indukcji¹²¹, co⁴¹ wraz z⁶⁵ pierwszą²⁵¹, która głosi, że \sim jest prawdziwe²¹¹ dla⁶² \sim , wykazuje prawdziwość¹⁴¹ \sim dla⁶² każdego²²¹ naturalnego²²¹ \sim . Wzór¹¹¹ nazywa⁵⁰¹ się dwumianem Newtona¹²¹.

C0937 Grużewski A. O prawdopodobieństwie i statystyce PZWS 1966 33 brak

Realizacje¹¹² te²¹² wykluczają⁵⁰¹ się nawzajem i są jednakowo możliwe²¹². Zdarzeniu¹³¹ \sim sprzyja tylko jedna realizacja: pierwsza. Zdarzeniu¹³¹ \sim — trzy³¹ realizacje¹¹²: druga, trzecia, czwarta, zdarzeniu¹³¹ \sim — trzy³¹ realizacje¹¹² piąta, szósta i siódma, zdarzeniu¹³¹ \sim — cztery³¹ pierwsza, druga, trzecia, i czwarta, zdarzeniu¹³¹ zaś \sim sprzyja ich⁴² siedem³¹: pierwsza druga, trzecia, czwarta, piąta, szósta i siódma.

C0938 Grużewski A. O prawdopodobieństwie i statystyce PZWS 1966 53 brak

Na⁶⁶ podstawie¹⁶¹ badań nad⁶⁵ bardzo liczną²⁵¹ populacją ustalono, że częstość¹¹¹ w⁶⁶ niej⁴⁶ grupy¹²¹ \sim wynosi trzydzieści³⁴ osiem³⁴ procent¹²², częstość¹¹¹ jednoczesna \sim i \sim osiem³⁴ procent¹²², częstość¹¹¹ zaś \sim lub \sim siedemdziesiąt³⁴ sześć³⁴ procent¹²². Obliczyć na⁶⁶ podstawie¹⁶¹ tych²²² danych¹²² częstość¹⁴¹ występowania¹²¹ grupy¹²¹ \sim w⁶⁶ tej²⁶¹ populacji¹⁶¹.

C0939 Grużewski A. O prawdopodobieństwie i statystyce PZWS 1966 66 brak

Jeśli poprowadzimy przez⁶⁴ punkt¹⁴¹ \sim styczną¹⁴¹ \sim do⁶² tego²²¹ okręgu¹²¹, to⁹ dwa³¹ boki¹¹² trójkąta foremnego²²¹ wpisanego²²¹ w⁶⁴ ten²⁴¹ okrąg¹⁴¹ wychodzące²¹² z⁶² punktu \sim podzielą kąt¹⁴¹ półpełny²⁴¹ na⁶⁴ trzy³⁴ równe²⁴² części¹⁴² po⁶⁴ sześćdziesiąt³⁴ stopni. Niech \sim i \sim będą⁵⁵ dwoma pozostałymi wierzchołkami tego²²¹ trójkąta. Każda cięciwa poprowadzona z⁶² \sim do⁶² dowolnego²²¹ punktu na⁶⁶ łuku¹⁶¹ \sim będzie większa od⁶² boku¹²¹ trójkąta wpisanego²²¹.

C0940 Gruzewski A. O prawdopodobieństwie i statystyce PZWS 1966 121 brak

W⁶⁴ podobny²⁴¹ sposób¹⁴¹ będziemy⁵⁶ postępowali⁵² dla⁶² zmiennych¹²² ciągłych²²². Sumować prawdopodobieństw w⁶⁶ tym²⁶¹ przypadku¹⁶¹ jednak nie można wobec⁶² nieprzeliczalnej²²¹ mnogości¹²¹ [~]. Aby⁹ uniknąć rachunku¹²¹ całkowitego¹²¹ ucieknijmy⁵⁰¹ się do⁶² opisu opartego²²¹ na⁶⁶ interpretacji¹⁶¹ geometrycznej²⁶¹ rozkładu zmiennej¹²¹ ciągłej²²¹, a mianowicie: każdej²³¹ liczbie¹³¹ rzeczywistej²³¹ [~], jako⁶⁴ wartość¹⁴¹ dystrybuanty¹²¹ zmiennej¹²¹ ciągłej²²¹ w⁶⁶ tym²⁶¹ punkcie, przypisujemy liczbę, która jest polem figury¹²¹.

C0941 Gruzewski A. O prawdopodobieństwie i statystyce PZWS 1966 142 brak

Przedostatnia kolumna tej²²¹ tablicy¹²¹ zawiera teoretyczne²⁴² liczebności¹⁴² obliczone²⁴² przy⁶⁶ założeniu¹⁶¹, że rozkład¹¹¹ wzrostu jest normalny²¹¹, ostatnia zaś kolumna — empiryczna, a więc wyniki¹¹² obserwacji¹²². Dość duża zgodność¹¹¹ liczb obu³² kolumn potwierdza wyrażoną²⁴¹ już tezę, że rozkład¹¹¹ wzrostu jednorodnej²²¹ grupy¹²¹ ludności¹²¹ jest normalny²²¹. Wyżej podane²⁴² czynności¹⁴², które²¹² doprowadzają do⁶² kolumny¹²¹ wartości¹²² [~], nazywamy wyrównaniem szeregu¹²¹ empirycznego²²¹ według⁶² prawa¹²¹ normalnego²²¹.

C0942 Gruzewski A. O prawdopodobieństwie i statystyce PZWS 1966 155 brak

Wariancja sumy¹²¹ dowolnej²²¹ ilości¹²¹ wzajemnie niezależnych²²² zmiennych¹²² losowych²²² równa²¹¹ jest sumie¹³¹ wariancji¹²² tych²²² zmiennych¹²². Twierdzenie¹¹¹ to²¹¹ zostało⁵⁷ udowodnione²¹¹ zarówno dla⁶² zmiennych¹²² dyskretnych²²², jak⁹ i ciągłych²²². Niech [~] oznacza⁵⁵ sumę oczek jakie²¹² ukażą⁵⁰¹ się w⁶⁶ jednym²⁶¹ rzucie trzema kostkami sześciennymi. Obliczyć [#]

C0943 Gruzewski A. O prawdopodobieństwie i statystyce PZWS 1966 210 brak

Dzieląc obie³⁴ strony¹⁴² powyższej²²¹ równości¹²¹ przez⁶⁴ [~] i biorąc pod⁶⁴ wagę wzór¹⁴¹ otrzymujemy przybliżoną²⁴¹ wartość¹⁴¹ [~] którą²⁴¹ oznaczamy [~] przez⁶⁴ w⁶⁶ paragrafie szóstym²⁶¹ i czwartym²⁶¹ podane²¹¹ zostało⁵⁷ (bez⁶² dowodu) tak zwane²¹¹ lokalne²¹¹ twierdzenie¹¹¹ de Moivre’a-Laplace’a¹²¹ graniczne²¹¹ w⁶⁶ następującej²⁶¹ postaci¹⁶¹: [&]

C0944 Gruzewski A. O prawdopodobieństwie i statystyce PZWS 1966 231 brak

Skoro jednak zdarzenie¹¹¹ to²¹¹ zaszło, to⁹ musiało ono zająć⁵ tylko z⁶² przyczyn istotnych²²², a więc średnie¹¹² arytmetyczne [~] różnią⁵⁰¹ się istotnie, to⁴¹ znaczy ich⁴² różnicy¹²¹ nie można wytłumaczyć wahaniami przypadkowymi, w⁶⁶ granicach w⁶⁶ których²⁶² mieszczą⁵⁰¹ się różnice¹¹² średnich¹²² prób wylosowanych²²² z⁶² tej²²¹ samej²²¹ populacji¹²¹ generalnej²²¹.

C0945 Mostowski A.W. Rozwiązywanie równań algebraicznych PZWS 1964 34 brak

Widać stąd, że iloczyn¹¹¹ znaków [~] oraz [~] musi być taki²¹¹ jak⁹ znak¹¹¹ [~]. Jeżeli [~] jest nieujemne²¹¹, to⁹ pierwsza i czwarta para¹¹¹ wartości¹²² [~] oraz [~] spełnia równanie¹⁴¹ [~]. Jeżeli [~] jest ujemne²¹¹, to druga i trzecia para spełnia to²⁴¹ równanie¹⁴¹.

C0946 Mostowski A.W. Rozwiązywanie równań algebraicznych PZWS 1964 81 brak

Wzór¹¹¹ ma szczególnie prostą²⁴¹ postać¹⁴¹, gdy zastosujemy go⁴⁴ do⁶² obliczania¹²¹ pierwiastków z⁶² jednośc¹²¹. Liczba jeden³¹ ma niezwykłą²⁴¹ prostą²⁴¹ postać¹⁴¹ trygonometryczną²⁴¹: [~]. Możemy pominąć. Pierwiastki¹¹² stopnia [~] będą: [&]

C0947 Mostowski A.W. Rozwiązywanie równań algebraicznych PZWS 1964 89 brak

Weźmy dwa³⁴ koła¹⁴²: gdzie promień¹¹¹ [~] pierwszego²²¹ z⁶² nich⁴² jest bardzo mały²¹¹, promień¹¹¹ zaś [~] drugiego²²¹ z⁶² nich⁴² jest bardzo duży²¹¹. Gdy promień¹¹¹ [~] pierwszego²²¹ koła¹²¹ jest mały²¹¹, to⁹ obraz¹¹¹ tego²²¹ koła¹²¹ na⁶⁶ płaszczyźnie¹⁶¹ [~] jest⁵⁷ położony²¹¹ blisko⁶² punktu [~] wynika stąd, że krzywa¹¹¹ będąca²¹¹ obrazem pierwszego²²¹ koła¹²¹ przez⁶⁴ przekształcenie¹⁴¹ nie obiega punktu [~], gdyż ten²¹¹ znajduje⁵⁰¹ się na zewnątrz krzywej¹²¹.

C0948 Mostowski A.W. Rozwiązywanie równań algebraicznych PZWS 1964 136 brak

Metodę tę pokażemy na⁶⁶ przykładzie równania¹²¹. Zauważmy najpierw, że równanie¹¹¹ to²¹¹ posiada pierwiastek¹⁴¹ zawarty²⁴¹ w⁶⁶ przedziale drugim²⁶¹ mniejszy²⁴¹ od⁶² [~]. Rzeczywiście oznaczając przez⁶⁴ lewą²⁴¹ stronę równania¹²¹ [~] mamy⁵ [~]. Obliczamy, że więc na pewno między⁶⁵ wartością [~] leży taki²¹¹ punkt¹¹¹ [~], dla⁶² którego²²¹ [~]. Przedstawiamy szukany²⁴¹ pierwiastek¹⁴¹ w⁶⁶ postaci¹⁶¹ [~] gdzie [~], ponieważ [~]. Więc stosując opisane²⁴¹ przedstawienie¹⁴¹ mamy⁵ [~], czyli [~].

C0949 Janowski W. Przekształcenia izometryczne na płaszczyźnie PZWS 1964 26 brak

Część¹¹¹ ta więc jest figurą wypukłą²⁵¹, podczas gdy druga część¹¹¹ własności¹²¹ takiej²²¹ nie posiada. Dołączając do⁶² pierwszej²²¹ linię łamaną²⁴¹, otrzymujemy figurę zwaną²⁴¹ wielokątem wypukłym²⁵¹ lub wielobokiem wypukłym²⁵¹. Wielokątem wypukłym²⁵¹ nazywamy figurę powstałą²⁴¹ przez⁶⁴ dołączenie¹⁴¹ łamanej¹²¹ wypukłej²²¹ do⁶² wypukłej²²¹ z⁶² części¹²², na⁶⁴ jakie²⁴² łamana¹¹¹ rozdzieliła płaszczyznę. Łamana¹¹¹ zamknięta wklęsła²¹¹ wyznacza na⁶⁶ płaszczyźnie¹⁶¹ wielokąt¹⁴¹, który²⁴¹ nazywamy wklęsłym²⁵¹.

C0950 Janowski W. Przekształcenia izometryczne na płaszczyźnie PZWS 1964 68 brak

W⁶⁶ przekształceniu¹⁶¹ tym²⁶¹ punkt¹¹¹ [~] odwzorowuje⁵⁰¹ się na⁶⁴ punkt¹⁴¹ [~], a każdy²¹¹ punkt¹¹¹ [~] prostej¹²¹ [~] na⁶⁴ siebie⁴⁴: [~]. Przekształcenie¹¹¹ [~] jest więc albo symetrią [~] względem⁶² osi¹²¹ [~] albo przekształceniem tożsamościowym²⁵¹ [~], ponieważ w⁶⁶ tych²⁶² tylko przekształceniach izometrycznych²⁶² prosta¹¹¹ i jej⁴² obraz¹¹¹ pokrywają⁵⁰¹ się.

C0951 Janowski W. Przekształcenia izometryczne na płaszczyźnie PZWS 1964 115 brak

Zatem i odległość¹¹¹ od⁶² jednej²²¹ z⁶² prostych¹²² równoległych²²² do⁶² punktu drugiej²²¹ z⁶² nich⁴² nie zależy ani od⁶² wyboru punktu na⁶⁶ prostej¹⁶¹, ani też od⁶² wyboru prostej¹²¹ na⁶⁶ której²⁶¹ wzięto punkt¹⁴¹. Przeprowadzone²¹¹ rozumowanie¹¹¹ uzasadnia wprowadzenie¹⁴¹ następującego²²¹ określenia¹²¹: odległością dwóch³² prostych¹²² równoległych²²² nazywamy odległość¹⁴¹ dowolnego²²¹ punktu jednej²²¹ z⁶² tych²²² prostych¹²² od⁶² drugiej²²¹.

C0952 Janowski W. Przekształcenia izometryczne na płaszczyźnie PZWS 1964 123 brak

Każdy²¹¹ kąt¹¹¹ przystający²¹¹ do⁶² kąta [~] nazwiemy również sumą kątów [~] i [~]. Suma¹¹¹ kątów [~] i [~] nie zawsze istnieje, ponieważ nie zawsze można zbudować odpowiednie²⁴² kąty¹⁴² kolejne²⁴². Suma¹¹¹ dwóch³² kątów wypukłych²²² istnieje zawsze a suma¹¹¹ dwóch³² kątów wklęsłych²²² nie istnieje nigdy. Suma¹¹¹ kąta wypukłego²²¹ [~] i wklęsłego²²¹ [~] istnieje wtedy tylko, gdy kąt¹¹¹ [~] jest mniejszy²¹¹ albo równy²¹¹ kątowi [~].

C0953 Janowski W. Przekształcenia izometryczne na płaszczyźnie PZWS 1964 157 brak

Jednakże dla⁶² każdego²²¹ wielokąta [~] o⁶⁶ bokach można wykonać następującą²⁴¹ konstrukcję. Obierzmy na⁶⁶ płaszczyźnie¹⁶¹ dowolną²⁴¹ półprostą¹⁴¹ [~] i odłożmy przy⁶⁶ niej⁴⁶ od⁶² początku¹²¹ [~] po⁶⁶ obranej²⁶¹ stronie¹⁶¹ jeden²⁴¹ z⁶² kątów wielokąta, następnie zbudujmy kolejny²⁴¹ kąt¹⁴¹ przystający²⁴¹ do⁶² innego²²¹ z⁶² kątów wielokąta [#]

C0954 Janowski W. Przekształcenia izometryczne na płaszczyźnie PZWS 1964 170 brak

Przez⁶⁴ wierzchołki¹⁴² [~], i [~] trójkąta [~] poprowadźmy równoległe¹⁴² do⁶² przeciwległych²²² boków. Punkty¹⁴² przecięcia¹²¹ tych²²² prostych¹²² oznaczmy odpowiednio przez⁶⁴ [~]. Na⁶⁶ mocy¹⁶¹ poprzedniego²²¹ twierdzenia¹²¹ punkt¹¹¹ [~] jest środkiem odcinka [~] i odcinki¹¹² [~] i [~] są równoległe²¹². Zatem prosta¹¹¹ [~] jest prostopadłą²¹¹ do⁶² [~].

C0955 Piegat E. Wektory i geometria PZWS 1964 5 brak

Zrobimy to⁴⁴ w⁶⁴ sposób¹⁴¹ następujący²⁴¹. Na⁶⁶ prostej¹⁶¹ wybieramy dowolny²⁴¹ punkt¹⁴¹, który²⁴¹ oznaczamy liczbą [~]. Wybieramy jeszcze na⁶⁶ tej²⁶¹ osi¹⁶¹ nad⁶⁵ punktem [~] drugi²⁴¹ punkt¹⁴¹, który²⁴¹ oznaczmy na⁶⁴ przykład¹⁴¹ liczbą [~]. Punkt¹¹¹ [~] będzie⁵⁶ odpowiadał⁵² temperaturze¹³¹ zero stopni Celsjusza¹²¹, a punkt¹¹¹ [~] temperaturze¹³¹ plus⁸ dziesięć stopni Celsjusza¹²¹.

C0956 Piegat E. Wektory i geometria PZWS 1964 13 brak

Stanowią one mianowicie boki¹⁴² równoległoboku¹²¹, którego²²¹ przekątna¹¹¹ przedstawia sumę [~]. Przetastawienie¹¹¹ składników nie zmienia sumy¹²¹, gdyż jest nią⁴⁵ oczywiście w⁶⁶ obu³⁶ przypadkach ta sama przekątna¹¹¹ tego²²¹ samego²²¹ równoległoboku¹²¹. Prawo¹¹¹ to²¹¹ nosi nazwę¹⁴¹ prawa¹²¹ przemienności¹²¹ dodawania¹²¹ wektorów. Pokażemy, że dodawanie¹¹¹ wektorów podlega — podobnie jak⁹ dodawanie¹¹¹ liczb — prawu łączności¹²¹.

C0957 Piegat E. Wektory i geometria PZWS 1964 93 brak

Pokazaliśmy zatem, że dla⁶² dowolnego²²¹ czworokąta [~] istnieje dokładnie jeden²¹¹ punkt¹¹¹ o⁶⁶ tej²⁶¹ własności¹⁶¹, że wektory¹¹² łączące²¹² ten²⁴¹ punkt¹⁴¹ z⁶⁵ wierzchołkami czworokąta dają w⁶⁶ sumie¹⁶¹ wektor¹⁴¹ zerowy²⁴¹. Dla⁶² danego²²¹ czworokąta punkt¹⁴¹ ten²⁴¹ można skonstruować geometrycznie w⁶⁴ sposób¹⁴¹ następujący²⁴¹: Niech [~] oznacza⁵⁵ dowolny²⁴¹ punkt¹⁴¹. Łączymy punkt¹⁴¹ [~] z⁶⁵ wierzchołkami czworokąta i dodajemy — w⁶⁴ myśl¹⁴¹ prawa¹²¹ równoległoboku¹²¹ — wektory¹⁴² o⁶⁶ końcach [#].

C0958 Piegat E. Wektory i geometria PZWS 1964 101 brak

W⁶⁶ czworoscianie¹⁶¹ ortocentrycznym²⁶¹ wszystkie²¹² wysokości¹¹² przechodzą przez⁶⁴ jeden²⁴¹ punkt¹⁴¹ [~], zwany²⁴¹ ortocentrum¹⁵¹ czworoscianu. Prawdziwe²¹¹ jest również twierdzenie¹¹¹ odwrotne²¹¹ do⁶² udowodnionego²²¹, to⁴¹ znaczy jeśli w⁶⁶ czworoscianie¹⁶¹ wszystkie²¹² wysokości¹¹² przechodzą przez⁶⁴ jeden²⁴¹ punkt¹⁴¹, to⁹ każde²¹² dwie³¹ jego⁴² krawędzie¹¹² przeciwległe²¹² są wzajemnie prostopadłe²¹².

C0959 Pawlak Z. Automatyczne dowodzenie twierdzeń PZWS 1965 39 brak

Widzimy, że sposób¹¹¹ pisanie¹²¹ tablicy¹²¹, opisującej²²¹ przebieg¹⁴¹ procesu, jest dla⁶² porządku¹²¹ wzdłużny²¹¹ całkiem inny²¹¹ niż⁹ dla⁶² porządku¹²¹ poprzeczny²¹¹. W⁶⁶ poprzedniej²⁶¹ tablicy¹⁶¹ operacje¹¹² procesu były⁵⁷ wykonywane²¹² w⁶⁶ takim²⁶¹ samym²⁶¹ porządku¹⁶¹, w⁶⁶ jakim²⁶¹ były⁵⁷ wpisywane²¹² do⁶² tablicy¹²¹. Dla⁶² porządku¹²¹ wzdłużny²¹¹ jest odwrotnie: wykonujemy zawsze ostatnią²⁴¹ wpisaną²⁴¹ do⁶² tablicy¹²¹ operację. Dla⁶² dokładniejszego²²¹ zrozumienia¹²¹ różnicy¹²¹ między⁶⁵ oboma porządkami proponujemy czytelnikowi wykonanie¹⁴¹ kilku³² prostych²²² przykładów.

C0960 Pawlak Z. Automatyczne dowodzenie twierdzeń PZWS 1965 86 brak

Ostatnia instrukcja [~] powoduje przesłanie¹⁴¹ obliczonej²²¹ przesłanki¹²¹ z⁶² akumulatora pod⁶⁴ adres¹⁴¹ podany²⁴¹ pod⁶⁵ adresem [~]. W⁶⁶ rezultacie obliczona przesłanka znajdzie⁵⁰¹ się w⁶⁶ odpowiednim²⁶¹ miejscu¹⁶¹ bloku¹²¹ roboczego²²¹. W⁶⁶ bloku¹⁶¹ [~] odbywa⁵⁰¹ się obliczenie¹¹¹ drugiej²²¹ przesłanki¹²¹. Obliczenie¹¹¹ to²¹¹ zaczyna⁵⁰¹ się również od⁶² instrukcji¹²¹ [~], pobierającej²²¹ badaną²⁴¹ hipotezę z⁶² bloku¹²¹ roboczego²²¹ akumulatora.

C0961 Pawlak Z. Automatyczne dowodzenie twierdzeń PZWS 1965 128 brak

Celem¹⁵¹ tego²²¹ programu jest odszukanie¹¹¹ głównego²²¹ spójnika dwuargumentowego²²¹ w⁶⁶ formie¹⁶¹ wchodzącej²⁶¹ w⁶⁴ skład¹⁴¹ sekwentu. Program¹⁴¹ ten²⁴¹ podzielimy również na⁶⁴ trzy³⁴ bloki¹⁴² [~], których²²² oznaczenie¹¹¹ jest podobne²¹¹ do⁶² bloków [~] w⁶⁶ poprzednim²⁶¹ programie. Dlatego od razu przystąpimy do⁶² omówienia¹²¹ kolejnych²²² bloków.

C0962 Lelek A. Zbiory PZWS 1966 10 brak

Wobec⁶² łączności¹²¹ dodawania¹²¹ zbiorów możemy nie pisać nawiasów przy⁶⁶ braniu¹⁶¹ sumy¹²¹ skończonej²²¹ liczby¹²¹ zbiorów — bez⁶² względu na⁶⁴ to⁴⁴, w⁶⁶ jakiej²⁶¹ kolejności¹⁶¹ zbiory¹¹² będą⁵⁷ sumowane²¹², rezultat¹¹¹ pozostanie⁵ bowiem taki²¹¹ sam²¹¹. To²¹¹ samo⁴¹ dotyczy mnożenia¹²¹ zbiorów. Dla⁶² dowolnego²²¹ skończonego²²¹ układu zbiorów [~] mamy⁵ więc określoną²⁴¹ ich⁴² sumę.

C0963 Lelek A. Zbiory PZWS 1966 31 brak

Pary¹¹² uporządkowane²¹² i są sobie⁴³ równe²¹² wtedy i tylko wtedy, gdy [~]. Inną²⁴¹ sytuację mamy dla⁶² zbiorów dwuelementowych²²² ponieważ zawsze. Zbiór¹¹¹ z⁶² elementów można⁵⁴ by zatem nazywać parą nieuporządkowaną²⁵¹. Zbiór¹¹¹ wszystkich²²² par uporządkowanych²²² gdzie przebiega zbiór¹¹¹, a przebiega zbiór¹¹¹, nazywamy iloczynem kartezjańskim²⁵¹ zbiorów i. Iloczyn¹¹¹ kartezjański²¹¹ zbiorów i oznaczamy przez⁶⁴.

C0964 Lelek A. Zbiory PZWS 1966 65 brak

Zawartość¹¹¹ zbioru jest niezmiennikiem topologicznym²⁵¹. Co⁴¹ więcej, jest ona niezmiennikiem przekształceń, ciągłych²²², to⁴¹ znaczy obraz¹¹¹ zbioru zwartego²²¹ przez⁶⁴ dowolne²⁴¹ przekształcenie¹⁴¹ ciągłe²⁴¹, niekoniecznie będące²⁴¹ homomorfizmem, jest zbiorem zwartym²⁵¹. Czytelnik zechce to⁴⁴ sprawdzić, wychodząc z⁶² definicji¹²² zbioru zwartego²²¹ i ciągłości¹²¹ przekształcenia. Bezpośrednio z⁶² definicji¹²¹ przestrzeni¹²² zwartych²²² wynika także, iż jeśli przestrzeń¹¹¹ metryczna jest zwarta, to⁹ każdy²¹¹ jej⁴² podzbiór¹¹¹ domknięty²¹¹ też jest zwarty²¹¹.

C0965 Lelek A. Zbiory PZWS 1966 73 brak

Funkcja [~] bywa⁵⁷ nazywana funkcją schodkową²⁵¹. Zbiór¹¹¹ Cantora¹²¹ [~] jest w⁶⁶ silnym²⁶¹ stopniu niespójny²¹¹. Jeśli rozpatrywać go⁴⁴ jako⁶⁴ przestrzeń¹⁴¹ metryczną²⁴¹, to⁹ nie tylko znajdzie⁵⁰¹ się podzbiór¹¹¹ różny²¹¹ od⁶² przestrzeni¹²¹ i niepusty²¹¹ [~], który²¹¹ będzie jednocześnie otwarty²¹¹ i domknięty²¹¹ w⁶⁶ [~], ale taki²¹¹ podzbiór¹¹¹ [~] może⁵ być⁵⁷ dobrany²¹¹ tak, aby⁹ zawierał dowolny²¹¹ z⁶² góry¹²¹ dany²⁴¹ punkt¹⁴¹.

C0966 Lelek A. Zbiory PZWS 1966 120 brak

Jeśli do⁶² punktu dochodzą w⁶⁶ krzywej¹⁶¹ [~] więcej niż trzy³¹ łuki¹¹² na⁶⁴ przykład¹⁴¹ gdy jest on wspólnym²⁵¹ końcem czterech³² łuków rozłącznych²²² poza nim⁴⁵ to⁹ rząd¹¹¹ rozgałęzienia¹²¹ krzywej¹²¹ [~] w⁶⁶ tym²⁶¹ punkcie wynosi cztery³⁴. Wreszcie punkty¹⁴², których²²² jest najwięcej, będące²⁴² końcami dokładnie dwóch³² łuków w⁶⁶ [~] można nazwać punktami o⁶⁶ rzędzie rozgałęzienia¹²¹ drugiego²²¹.

C0967 Lelek A. Zbiory PZWS 1966 154 brak

Badanie¹¹¹ cel¹²² n -wymiarowych²²², ich⁴² brzegów i położenia¹²¹ w⁶⁶ przestrzeniach euklidesowych²⁶² wchodzi⁶⁴ zakres¹⁴¹ specjalnego²⁴¹ działu topologii¹²¹, zwanego²²¹ topologią geometryczną²⁵¹. Topologia geometryczna szczególnie rozwinęła⁵⁰¹ się w⁶⁶ ostatnich²⁶² latach kiedy to⁸ zostały⁵⁷ w⁶⁶ niej⁴⁶ osiągnięte²¹² ważne²¹² rezultaty¹¹², powstały⁵ nowe²¹² zagadnienia¹¹² i kierunki¹¹².

C0968 Lelek A. Zbiory PZWS 1966 162 brak

Ciąg¹¹¹ $[\sim]$ nie może⁵ więc być nieskończony²¹¹, bo wszystkich²²² trójkątów siatki¹²¹ jest skończenie⁸ wiele³¹. Końcowy²¹¹ trójkąt¹¹¹ $[\sim]$ ciągu¹²¹ musi mieć bok¹⁴¹ leżący²⁴¹ na⁶⁶ brzegu¹⁶¹ trójkąta $[\sim]$ i końcom tego²²¹ boku¹²¹ są⁵⁷ przypisane²¹² punkty¹¹² $[\sim]$ i $[\sim]$. W⁶⁶ przeciwnym²⁶¹ bowiem razie ciąg¹¹¹ moglibyśmy przedłużyć o⁶⁴ co najmniej jeszcze jeden²⁴¹ trójkąt¹⁴¹.

C0969 Lelek A. Zbiory PZWS 1966 196 brak

Widzieliśmy poprzednio, że kompleks¹¹¹ złożony²¹¹ ze⁶² wszystkich²²² ścian właściwych²²² sympleksu $[\sim]$ daje triangulację krzywoliniową²⁴¹ sfery¹²¹ $[\sim]$. Dla⁶² $[\sim]$ to⁴¹ jest dla⁶² triangulacji¹²¹ sfery¹²¹ $[\sim]$, w⁶⁶ kompleksie tym²⁶¹ są cztery³¹ sympleksy¹¹² zerowymiarowe²¹², sześć³¹ sympleksów jednowymiarowych²²² i cztery³¹ sympleksy¹¹² dwuwymiarowe²¹² $[\&]$

C0970 Lelek A. Zbiory PZWS 1966 209 brak

Taki²¹¹ łańcuch¹¹¹ musiałby być n -plus-jednowymiarowy²¹¹, a sympleksy¹¹² n -plus-jednowymiarowe²¹² w⁶⁶ naszej²²¹ triangulacji¹²¹ w ogóle nie występują, jako że wymiar¹¹¹ $[\sim]$ rozmaitości¹²¹ $[\sim]$ wynosi. Przeto cykl¹¹¹ $[\sim]$ nie jest homologiczny²¹¹ zeru¹³¹. Z⁶² tego²²¹ powodu $[\sim]$ daje złożony²¹¹ z⁶² jednego²²¹ cyklu¹²¹ układ¹⁴¹ homologicznie niezależny²⁴¹. Żadne²¹² dwa³¹ różne²¹² cykle¹¹² nie są już homologicznie niezależne²¹².

C0971 Lelek A. Zbiory PZWS 1966 217 brak

Co⁴¹ więcej, wieloboki¹¹² występujące²¹² w⁶⁶ rozkładzie będą⁵⁶ mogły⁵² być krzywoliniowe²¹², a więc będą dyskami. Ten²¹¹ odpowiednik¹¹¹ triangulacji¹²¹ przy⁶⁶ pomocy¹⁶¹ dysków zamiast⁶² trójkątów będzie⁵⁷ przez⁶⁴ nas⁴⁴ określony²¹¹ dość ogólnie. Zachowa on mimo⁶⁴ to⁴⁴ niektóre²⁴² własności¹⁴² triangulacji¹²¹ i będzie można, jak⁹ się okaże⁵⁰¹, nadać mu intuicyjną²⁴¹ treść¹⁴¹ geometryczną²⁴¹.

C0972 Sierpiński W. O teorii mnogości PZWS 1964 15 brak

Gdybyśmy chcieli⁵⁴ otrzymać ciąg¹⁴¹ nieskończony²⁴¹, w⁶⁶ którym²⁶¹ każda liczba wymierna dodatnia występuje raz¹⁴¹ i tylko raz¹⁴¹, wystarczyłoby w⁶⁶ naszym²⁶¹ ciągu¹⁶¹ pozostawić tylko te²⁴² ułamki¹⁴², które²¹² są nieprzywiedlne²¹². Widzimy więc, że zbiór¹¹¹ wszystkich²²² liczb wymiernych²²² dodatnich²²² jest przeliczalny²¹¹. Jasne²¹¹ też jest, że zbiór¹¹¹ wszystkich²²² liczb wymiernych²²² ujemnych²²² jest przeliczalny²¹¹.

C0973 Sierpiński W. O teorii mnogości PZWS 1964 28 brak

Nie każdy²⁴¹ zbiór¹⁴¹ potrafimy uporządkować: nie potrafimy na⁶⁴ przykład¹⁴¹ uporządkować zbioru wszystkich²²² zbiorów punktów danej²²¹ prostej¹²¹. Zbiór¹¹¹ skończony²¹¹, złożony²¹¹ z⁶² $[\sim]$ różnych²²² elementów może być⁵⁷ uporządkowany²¹¹ na⁶⁴ tyle³⁴ różnych²²² sposobów, ile³¹ jest permutacji¹²² z⁶² $[\sim]$ elementów, to⁴¹ jest na⁶⁴ $[\sim]$ sposobów. Na⁶⁴ przykład¹⁴¹ zbiór¹¹¹, złożony²¹¹ z⁶² dwóch³² różnych²²² elementów $[\sim]$ i $[\sim]$, możemy uporządkować na⁶⁴ dwa³⁴ sposoby¹⁴².

C0974 Pawlak Z. Gramatyka i matematyka PZWS 1965 31 brak

Dla⁶² uproszczenia¹²¹ przyjął¹¹¹ tylko trzy³⁴ zmienne¹⁴² oraz cztery³⁴ działania¹⁴². Oczywiście, liczba zmiennych¹²² i symboli operacji¹²² może⁵ być dowolna. W⁶⁶ formułach tych²⁶² występują wszystkie²¹² nawiasy¹¹². Normalnie w⁶⁶ zapisie formuł arytmetycznych²²² nie wszystkie²¹² nawiasy¹¹² są konieczne²¹². Na⁶⁴ przykład¹⁴¹ zamiast $[\sim]$ możemy napisać $[\sim]$. Polecamy czytelnikowi zastanowienie się¹⁴¹, jaka powinna być gramatyka takiego²²¹ uproszczonego²²¹ języka arytmetycznego²²¹.

C0975 Janowski W., Wiatrowski P. Rachunek różniczkowy i całkowy PZWS 1964 28 brak

Dobranie¹¹¹ do⁶² liczby¹²¹ liczby¹²¹ oznacza więc, geometrycznie biorąc, dobranie¹⁴¹ do⁶² przedziału¹²¹ o⁶⁶ końcach przedziału o⁶⁶ końcach takiego²²¹, by⁹ w⁶⁶ jego⁴² punktach wartości¹¹² funkcji¹²¹ różniły⁵⁰¹ się od⁶² mniej niż⁹ o⁶⁴ czyli by⁹ była⁵⁷ spełniona nierówność¹¹¹ lub, co⁴¹ na⁶⁴ jedno⁴⁴ wychodzi, nierówność¹¹¹. Na⁶⁶ rysunku¹⁶¹ symbole¹¹² i oznaczają punkty¹⁴², w⁶³ których²⁶² nierówność¹¹¹ jest⁵⁷ spełniona w⁶⁶ całym²⁶¹ przedziale.

C0976 Janowski W., Wiatrowski P. Rachunek różniczkowy i całkowy PZWS 1964 109 brak

Twierdzenie¹¹¹. Funkcja $[~]$ o⁶⁶ pochodnej¹⁶¹ stale⁸ dodatniej²⁶¹ (ujemnej²⁶¹) w⁶⁶ przedziale $[~]$ jest rosnącą²⁵¹ (malejącą²⁵¹) w⁶⁶ tym²⁶¹ przedziale. Dowód¹¹¹. Zajmijmy⁵⁰¹ się przypadkiem¹⁵¹, gdy pochodna¹¹¹ jest stale⁸ dodatnia w⁶⁶ przedziale. Dowód¹¹¹ twierdzenia¹²¹ w⁶⁶ przypadku¹⁶¹, gdy pochodna¹¹¹ jest stale⁸ ujemna, będzie analogiczny²¹¹. Niech $[~]$ będą⁵⁵ dowolnymi punktami przedziału $[#]$

C0977 Janowski W., Wiatrowski P. Rachunek różniczkowy i całkowy PZWS 1964 117 brak

Pole¹¹¹ prostokąta przy⁶⁶ danym²⁶¹ obwodzie $[~]$ jest największe²¹¹, gdy długość¹¹¹ dowolnego²²¹ boku¹²¹ jest równa²¹¹ jednej²³¹ czwartej¹³¹ $[~]$, czyli szukany²⁵¹ prostokątem jest kwadrat¹¹¹. Przykład¹¹¹ trzeciej²¹¹, przy⁶⁶ rzucie ukośnym²⁶¹ punkt¹¹¹ materialny²¹¹ zakreśla tor¹⁴¹ o⁶⁶ równaniu¹⁶¹ $[~]$. Znaleźć maksymalne²⁴¹ wzniesienie¹⁴¹ punktu.

C0978 Janowski W., Wiatrowski P. Rachunek różniczkowy i całkowy PZWS 1964 164 brak

Równanie¹¹¹ pierwsze²¹¹ ma z⁶² założenia¹²¹ tylko jeden²¹¹ pierwiastek¹¹¹ w⁶⁶ przedziale $[~]$ więc $[~]$. Podobnie dowodzi się⁴¹, że ciąg¹¹¹ nieskończony²¹¹ $[~]$ jest zbieżny²¹¹ do⁶² $[~]$. Ze⁶² wzoru (siódmego²²¹) względnie (ósmego²²¹) można obliczać dowolne²⁴² przybliżenia¹⁴² $[~]$ pierwiastka¹²¹. Zastępując pierwiastek¹⁴¹ pewnym²⁵¹ przybliżeniem $[~]$ popełnia się⁴¹ przy⁶⁶ tym⁴⁶ błąd¹⁴¹.

C0979 Janowski W., Wiatrowski P. Rachunek różniczkowy i całkowy PZWS 1964 171 brak

Analogiczną²⁴¹ nierówność¹⁴¹ otrzymujemy dla⁶² przybliżenia¹²¹ $[~]$. Wzór¹¹¹ (dwudziesty²¹¹) pozwala oszacować błąd¹⁴¹ przybliżenia¹²¹ $[~]$ za⁶⁵ pomocą błędu przybliżenia¹²¹ $[~]$. Błąd¹⁴¹ przybliżenia¹²¹ $[~]$ można oszacować ze⁶² wzoru (jedenastego²²¹), wzór¹⁴¹ ten²⁴¹ bowiem, jako⁶⁴ ogólnie obowiązujący²⁴¹ stosuje się⁴¹ także w⁶⁶ rozważanym²⁶¹ zagadnieniu¹⁶¹. Przykład¹¹¹. Znaleźć pierwiastek¹⁴¹ równania¹²¹ $[~]$ w⁶⁶ przedziale $[~]$ z⁶⁵ dokładnością zero całych¹²² jedna dziesięciotysięczna¹¹¹.

C0980 Janowski W., Wiatrowski P. Rachunek różniczkowy i całkowy PZWS 1964 208 brak

Wprowadzimy teraz pojęcie¹⁴¹ granicy¹²¹ ciągu¹²¹. Granicę ciągu¹²¹ nieskończonego²²¹ zdefiniujemy analogicznie jak⁹ granicę funkcji¹²¹ w⁶⁶ nieskończoności¹⁶¹. Ciąg¹¹¹ nieskończony²¹¹ $[~]$ ma granicę (albo dąży do⁶² $[~]$) jeżeli dla⁶² dowolnej²²¹ liczby¹²¹ $[~]$ istnieje liczba $[~]$ taka, że dla⁶² wszystkich²²² wskaźników $[~]$ zachodzi nierówność¹¹¹ $[#]$

C0981 Janowski W., Wiatrowski P. Rachunek różniczkowy i całkowy PZWS 1964 223 brak

Dowodzi się⁴¹ również: $[~]$. Twierdzenia¹²¹. Funkcja ograniczona w⁶⁶ przedziale, której²²¹ zbiór¹¹¹ punktów nieciągłości¹²¹ jest skończony²¹¹, jest całkowalna. Z⁶² wyżej przytoczonej²²¹ definicji¹²¹ wynika, że pojęcie¹¹¹ całki¹²¹ oznaczonej²²¹ pozostaje w⁶⁶ ścisłym²⁶¹ związku¹⁶¹ z⁶⁵ polem figury¹²¹ płaskiej²²¹. Używając symbolu¹²¹ całki¹²¹ oznaczonej²²¹ możemy napisać omówione²⁴² w⁶⁶ poprzednim²⁶¹ punkcie wzory¹⁴² (drugi²⁴¹ i trzeci²⁴¹) na⁶⁴ pole¹⁴¹ w⁶⁶ następującej²⁶¹ postaci¹⁶¹.

C0982 Janowski W., Wiatrowski P. Rachunek różniczkowy i całkowy PZWS 1964 245 brak

W⁶⁶ rozdziale piątym²⁶¹, paragrafie pierwszym²⁶¹, punkcie drugim²⁶¹ wskazaliśmy na⁶⁴ związek¹⁴¹ całki¹²¹ oznaczonej²²¹ z⁶⁵ polem figury¹²¹ ograniczonej²²¹ łukiem dowolnej²²¹ linii¹²¹ ciągłej²²¹ o⁶⁶ równaniu¹⁶¹ znaczy takiej²²¹, że funkcja jest ciągła, określonej²²¹ w⁶⁶ przedziale i prostymi¹⁵¹. Opierając⁵⁰¹ się na⁶⁶ uzyskanych²⁶² wynikach wyprowadzimy teraz wzór¹⁴¹ na⁶⁴ pole¹⁴¹ wycinka ograniczonego²²¹ łukiem dowolnej²²¹ linii¹²¹ ciągłej²²¹.

C0983 Ehrenfeucht A. Ciekawy czworościan PZWS 1966 16 brak

Punkt¹¹¹ $[~]$ leży również na⁶⁶ wysokościach $[~]$ i $[~]$ trójkąta $[~]$, zatem $[~]$ jest ortocentrum¹⁵¹ trójkąta $[~]$. Spróbujmy teraz poszukać ortocentru¹²¹ w⁶⁶ czworościanie¹⁶¹. Weźmy znowu przypadek¹⁴¹ szczególny²⁴¹, a mianowicie rozpatrywany²⁴¹ często w⁶⁶ geometrii¹⁶¹ elementarnej²⁶¹ ostrosłup¹⁴¹ trójkątny²⁴¹ prawidłowy²⁴¹, czyli czworościan¹⁴¹, którego²²¹ jedna ściana na⁶⁴ przykład¹⁴¹ $[~]$, jest trójkątem równobocznym²⁵¹, a trzy³¹ pozostałe²¹² trójkątami równoramiennymi.

C0984 Ehrenfeucht A. Ciekawy czworościan PZWS 1966 45 brak

Wynika stąd, że w⁶⁴ każdy²⁴¹ czworościan¹⁴¹ można wpisać kulę¹⁴¹. Szukamy z⁶² kolei¹²¹ „w⁶⁶ koszyczku¹⁶¹”, którego²²¹ dnem jest trójkąt¹¹¹ $[~]$ punktu $[~]$ równo odległego²²¹ od⁶² płaszczyzn ścian czworościanu $[~]$. Punkt¹¹¹ $[~]$ jest równo odległy²¹¹ od⁶² płaszczyzn $[~]$ wtedy i tylko wtedy gdy w⁶⁶ czworościanach $[~]$ wysokości¹¹² spuszczone²¹² z⁶² wierzchołka $[~]$ są równe²¹² $[~]$.

C0985 Ehrenfeucht A. Ciekawy czworościan PZWS 1966 103 brak

Dowód¹¹¹ twierdzenia¹²¹ Cavalieriego¹²¹ w⁶⁶ przypadku¹⁶¹ dwóch³² czworościanów sprowadza⁵⁰¹ się do⁶² rozważania¹²¹ tych²²² samych²²² graniastosłupów wewnętrznych²²² i zewnętrznych²²², o⁶⁶ których²⁶² była⁵ mowa przy⁶⁶ pierwszej²⁶¹ metodzie¹⁶¹ dowodu. Dwa³¹ czworościany¹¹² spełniające²¹² założenie¹⁴¹ twierdzenia¹²¹ Cavalieriego¹²¹, są to⁴¹ ostrosłupy¹¹² o⁶⁶ równych²⁶² polach podstaw¹²² i równych²⁶² wysokościach. Podstawmy je⁴⁴ na⁶⁶ tej²⁶¹ samej²⁶¹ płaszczyźnie¹⁶¹ [~] i podzielmy każdy²⁴¹ z⁶² nich⁴² na⁶⁴ [~] części¹⁴² płaszczyznami równoległymi do⁶² płaszczyzny¹²¹ [~].

C0986 Wrona W. Elementy rachunku wektorowego i geometrii analitycznej PZWS 1964 23 brak

Wyznacznik¹¹¹ równa⁵⁰¹ się więc sumie¹³¹ iloczynów elementów dowolnego²²¹ wiersza przez⁶⁴ ich⁴² dopełnienia¹⁴² algebraiczne²⁴². Wyrażenie¹⁴¹ ósme²⁴¹ nazywamy rozwinięciem wyznacznika według⁶⁴ elementów [~] tego²²¹ wiersza. Podobnie można rozwijać wyznacznik¹⁴¹ według elementów dowolnej²²¹ kolumny¹²¹. Zastąpmy jeszcze po⁶⁶ prawej²⁶¹ stronie¹⁶¹ wzoru ósmego²²¹ pierwsze²⁴² czynniki¹⁴² przez⁶⁴ odpowiednie²⁴² elementy¹⁴² k-tego²²¹ wiersza. Otrzymamy w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ rozwinięcie¹⁴¹ wyznacznika o⁶⁶ dwóch³⁶ jednakowych²⁶² wierszach.

C0987 Wrona W. Elementy rachunku wektorowego i geometrii analitycznej PZWS 1964 47 brak

Dla⁶² określenia¹²¹ przemieszczenia¹²¹ punktu ruchomego²²¹ nie wystarczy na⁶⁴ przykład¹⁴¹ wiedzieć, że odbyło⁵⁰¹ się ono wzdłuż⁶² odcinka o⁶⁶ końcach [~] i [~], ważna jest także wiadomość¹¹¹, w⁶⁶ jakim²⁶¹ kierunku¹⁶¹ to²¹¹ przemieszczenie¹¹¹ jest⁵⁷ dokonane²¹¹, to⁴¹ znaczy wiadomość¹¹¹, w⁶⁶ którym²⁶¹ końcu odcinka znajdował⁵⁰¹ się punkt¹¹¹ ruchomy²¹¹ przed⁶⁵ przemieszczeniem i w⁶⁶ którym²⁶¹ znajduje⁵⁰¹ się po⁶⁶ przemieszczeniu¹⁶¹.

C0988 Wrona W. Elementy rachunku wektorowego i geometrii analitycznej PZWS 1964 88 brak

Wzór¹⁴¹ ten²⁴¹ wypowiadamy krótko: rzut¹¹¹ sumy¹²¹ wektorów jest równy²¹¹ sumie¹³¹ rzutów tych²²² wektorów. Podobnie z⁶² podobieństwa¹²¹ odpowiednich²²² trójkątów na⁶⁶ rysunku¹⁶¹ czterdziestym²⁶¹ ósmym²⁶¹ wynika, że [~]. Wzór¹⁴¹ ostatni²⁴¹ wypowiadamy w⁶⁶ postaci¹⁶¹: gdy wektor¹¹¹ pomnożymy przez⁶⁴ dowolną²⁴¹ liczbę [~], to⁹ jego⁴² rzut¹¹¹ zostaje⁵⁷ pomnożony²¹¹ przez⁶⁴ tę samą²⁴¹ liczbę [~].

C0989 Łuczyński M., Opiał Z. O konstrukcjach trójkątów PZWS 1964 46 brak

Wyrażone²¹² twierdzeniami [~] warunki¹¹² konieczne²¹² lub konieczne²¹² i dostateczne²¹² konstruowalności¹²¹ pierwiastków równań algebraicznych²²² o⁶⁶ współczynnikach wymiernych²⁶² niedwuznacznie informują nas⁴⁴ o⁶⁶ tym⁴⁶, że dla⁶² równań stopni wyższych²²² niż⁹ drugi²¹¹ możliwość¹¹¹ konstrukcyjnego²²¹ wyznaczenia¹²¹ ich⁴² pierwiastków istnieje tylko w⁶⁶ bardzo wyjątkowych²⁶² przypadkach, jest wynikiem szczęśliwego²²¹ zbiegu¹²¹ okoliczności¹²² jest wyjątkiem a nie regułą.

C0990 Wrona W. Elementy rachunku wektorowego i geometrii analitycznej PZWS 1964 177 brak

Punkt¹¹¹ [~] porusza⁵⁰¹ się więc po⁶⁶ osi¹⁶¹ [~] w⁶⁶ granicach od⁶² [~] do⁶² [~], a zatem porusza⁵⁰¹ się po⁶⁶ średnicy¹⁶¹ okręgu¹²¹ stałego²²¹. Otrzymujemy zatem następujące²⁴¹ twierdzenie¹⁴¹ Cardana¹²¹. Jeżeli okrąg¹¹¹ toczy⁵⁰¹ się (bez⁶² ślizgania¹²¹) po⁶⁶ stronie¹⁶¹ wewnętrznej²⁶¹ okręgu¹²¹ stałego²²¹ o⁶⁶ dwa³⁴ razy¹⁴² większym²⁶¹ promieniu, to⁹ każdy²¹¹ punkt¹¹¹ toczącego się²²¹ okręgu¹²¹ opisuje średnicę okręgu¹²¹ stałego²²¹.

C0991 Wrona W. Elementy rachunku wektorowego i geometrii analitycznej PZWS 1964 185 brak

Gdy [~] to⁴¹ znaczy, gdy prosta¹¹¹ jest równoległa²¹¹ do⁶² osi¹²¹ [~] równanie¹¹¹ drugie²¹¹ jest równaniem liniowym²⁵¹ i ma dokładnie jedno²⁴¹ rozwiązanie¹⁴¹ [~] gdzie [~]. Zatem: każda prosta¹¹¹ równoległa²¹¹ do⁶² osi¹²¹ paraboli¹²¹ przecina parabolę dokładnie w⁶⁶ jednym²⁶¹ punkcie

C0992 Wrona W. Elementy rachunku wektorowego i geometrii analitycznej PZWS 1964 212 brak

Hiperbola jest to⁴¹ miejsce¹¹¹ geometryczne²¹¹ punktu [~] dla⁶² którego²²¹ wartość¹¹¹ bezwzględna różnicy¹²¹ odległości¹²¹ od⁶² dwóch³² stałych²²² punktów [~], zwanych²²² ogniskami, jest stała²¹¹. Oznaczmy tę stałą przez⁶⁴ [~], odległość¹⁴¹ ognisk przez⁶⁴ [~], a odległość¹⁴¹ ruchomego²²¹ punktu hiperboli¹²¹ [~] od⁶² ognisk [~] i [~].

C0993 Wrona W. Elementy rachunku wektorowego i geometrii analitycznej PZWS 1964 266 brak

Warunkiem koniecznym²⁵¹ i dostatecznym²⁵¹ zerowania się¹²¹ wektora jest, jak⁹ wiadomo, zerowanie się¹¹¹ wszystkich²²² współrzędnych¹²². Warunek iloczynu [~] przybiera więc na⁶⁶ podstawie¹⁶¹ piątej²⁶¹, przy⁶⁶ założeniu¹⁶¹ [~], postać¹⁴¹ to⁴¹ znaczy dwa³¹ wektory¹¹² są równoległe²¹² wtedy i tylko wtedy, gdy mają współrzędne¹⁴² proporcjonalne²⁴².

C0994 Wrona W. Elementy rachunku wektorowego i geometrii analitycznej PZWS 1964 274 brak

Współczynniki¹¹² przy⁶⁶ zmiennych¹⁶² [~] w⁶⁶ równaniu¹⁶¹ ogólnym²⁶¹ są współrzędnymi¹⁵² pewnego²²¹ wektora niezerowego²²¹ [~] w⁶⁶ prostokątnym²²¹ do⁶² tej²²¹ płaszczyzny¹²¹. Wykażemy, że odwrotnie każde²¹¹ równanie¹¹¹ liniowe²¹¹ postaci¹²¹ drugiego²²¹, gdzie [~] nie są jednocześnie równe²¹² zeru, przedstawia płaszczyznę. Istotnie, niech na⁶⁴ przykład¹⁴¹ [~] nie równa⁵⁵¹ się zero¹¹¹.

C0995 Niemirski H. W świecie wyobraźni matematycznej PZWS 1963 89 brak

Przedłużmy wysokość¹⁴¹ [~] bryły¹²¹ do⁶² — na razie dowolnego²²¹ — punktu [~], a następnie poprowadźmy płaszczyznę¹⁴² przez⁶⁴ ten²⁴¹ punkt¹⁴¹ i boki¹⁴² otrzymanego²²¹ trójkąta. Powstaną trzy³¹ jednakowe²¹² romby¹¹² (jednym²⁵¹ z⁶² nich⁴² jest [~]), odcinające²¹² trzy³⁴ naroża¹⁴² graniastosłupa z⁶⁵ wierzchołkami [~], naroża¹¹² te²¹² mają postać¹⁴¹ ostrosłupów trójkątnych²²².

C0996 Pawlak Z. Gramatyka i matematyka PZWS 1965 37 brak

Nie możemy natomiast symbolu¹²¹ [~] zastąpić znakiem [~], otrzymamy bowiem wtedy wyrażenie¹⁴¹ [~], które²¹¹ nie jest poprawną²⁵¹ formułą matematyczną²⁵¹. A więc i w⁶⁶ przypadku¹⁶¹ formuł matematycznych²²² możemy operować pojęciem kategorii¹²¹ syntaktycznej²²¹. Oczywiście przy⁶⁶ każdym²⁶¹ takim²⁶¹ podstawieniu¹⁶¹ zmieniamy sens¹⁴¹ zdania¹²¹ lub formuły¹²¹, lecz jak⁹ już to⁴⁴ kilkakrotnie podkreślaliśmy, sensem zdań chwilowo się nie interesujemy⁵⁰¹. Struktura zdania¹²¹ natomiast przy⁶⁶ takich²⁶² podstawieniach pozostaje bez⁶² zmiany¹²¹.

C0997 Pawlak Z. Gramatyka i matematyka PZWS 1965 74 brak

Można badać, jakie²¹² reguły¹¹² rządzą poprawnością zdań, to⁴¹ znaczy poprawnością programów w⁶⁶ tym²⁶¹ języku, inaczej mówiąc — jaką²⁴¹ ten²¹¹ język¹¹¹ posiada gramatykę rozważany²¹¹ język¹¹¹ jest doskonałą²⁵¹ ilustracją faktu, że badanie¹¹¹ tylko struktury¹²¹ zdań języka, jakkolwiek bardzo ważne²¹¹, nie jest wystarczające²¹¹. Z⁶² reguł gramatycznych²²² języka nie wynika bowiem znaczenie¹¹¹, a to⁴¹ dla⁶² nas⁴² jest ostatecznie najważniejsze²¹¹.

C0998 Pawlak Z. Gramatyka i matematyka PZWS 1965 98 brak

Jeżeli sterowanie¹¹¹ jest w⁶⁶ stanie¹⁶¹ końcowym²⁶¹, maszyna zatrzymuje⁵⁰¹ się i przerywa działanie¹⁴¹. Ponieważ alfabet¹¹¹ oraz liczba stanów maszyny¹²¹ są skończone²¹², zachowanie¹⁴¹ maszyny¹²¹ możemy opisać w⁶⁶ postaci¹⁶¹ tablicy¹²¹ charakterystycznej²²¹, podobnie jak⁹ to⁴⁴ czyniliśmy dla⁶² maszyny¹²¹ Turinga¹²¹. W⁶⁶ tym²⁶¹ przypadku¹⁶¹ jednak opis¹¹¹ taki²¹¹ byłby nieprzejrzysty²¹¹ i dlatego posłużymy⁵⁰¹ się opisem słownym²⁵¹.

C0999 Wójcicki S. Zasady eksperymentu MON 1964 26 brak

Zdarzeniu¹³¹ temu⁴³ można przypisać w⁶⁶ zależności¹⁶¹ od⁶² warunków nieskończenie⁸ wiele³⁴ stopni prawdopodobieństwa¹²¹. Ten²¹¹ fakt¹¹¹ właśnie stał⁵⁰¹ się przyczyną powstania¹²¹ logik¹²² wielowartościowych²²², od⁶² trójwartościowej²²¹ aż po⁶⁴ logikę nieskończenie⁸ wielowartościową²⁴¹. Przy⁶⁶ badaniu¹⁶¹ zależności¹²² może⁵ się okazać⁵⁰¹, że jeden²¹¹ z⁶² badanych²²² czynników jest od⁶² drugiego²²¹ niezależny²¹¹, przy⁶⁶ danych²⁶² wartościach innych²²² nieobjętych²²² czynników lub nawet przy⁶⁶ jakichkolwiek²⁶² wartościach tych²²² czynników.

C1000 Wójcicki S. Zasady eksperymentu MON 1964 152 brak

Przyrządy¹⁴², w⁶⁶ których²⁶² wielkość¹¹¹ mierzona jest proporcjonalna do⁶² szybkości¹²² kątowych²²² pewnej²²¹ części¹²¹ mechanizmu przyrządu (to⁴¹ jest do⁶² liczby¹²¹ obrotów), można bardzo łatwo wykonać jako⁶⁴ przyrządy¹⁴² liczące²⁴². Wiążąc obracającą się²⁴¹ część¹⁴¹ przyrządu z⁶⁵ pierwszym²⁵¹ kółkiem normalnego²²¹ dziesiętnego²²¹ liczydła¹²¹, można określić liczbę obrotów wykonanych²²² przez⁶⁴ mechanizm¹⁴¹ przyrządu w⁶⁶ określonym²⁶¹ czasie.

C1001 Bogdański K. i in. W poszukiwaniu witamin PZWL brak 53 brak

Wpływ¹¹¹ temperatur minusowych²²² na⁶⁴ stopień¹⁴¹ stabilności¹²¹ witaminy¹²¹ C w⁶⁶ przechowywanych²⁶² jabłkach jest tematem wielu³² publikacji¹²². Według⁶² jednej²²¹ z⁶² nich⁴² pełną²⁴¹ stabilizację poziomu zawartości¹²¹ uzyskuje się⁴¹ w⁶⁶ temperaturze¹⁶¹ minus dwadzieścia stopni Celsjusza¹²¹, piętnaście³⁴ procent¹²² strat notuje przy⁶⁶ temperaturze¹⁶¹ minus piętnaście stopni Celsjusza¹²¹, pięćdziesiąt³⁴ procent¹²² przy⁶⁶ minus dziesięć stopni Celsjusza¹²¹, wreszcie prawie⁸ całkowity²⁴¹ rozkład¹⁴¹ w⁶⁶ temperaturze¹⁶¹ minus pięć stopni Celsjusza¹²¹.

C1002 Bogdański K. i in. W poszukiwaniu witamin PZWL brak 87 brak

Obecnie są mało rozpowszechnione²¹² z⁶⁵ wyjątkiem rzodkiewki¹²¹, której²²¹ znaczenie¹¹¹ polega na⁶⁶ zaspokajaniu¹⁶¹ „głodu witaminowego²²¹” już wczesną²⁵¹ wiosną, gdy na⁶⁶ rynku¹⁶¹ znajdują⁵⁰¹ się wyłącznie bardzo drogie²¹² produkty¹¹² „spod⁶² szkła¹²¹”. Oprócz⁶² rzodkiewki¹²¹ pewne²⁴¹ znaczenie¹⁴¹ „w⁶⁶ poszukiwaniu¹⁶¹ witamin” mogłaby mieć brukiew¹¹¹, zawierająca nieco karotenu, nikotynamidu zwanego²²¹ także niacyną lub witaminą PP.

C1003 Bogdański K. i in. W poszukiwaniu witamin PZWL brak 142 brak

Pamiętać też należy, że każdego²²¹ dnia musimy chociaż raz¹⁴¹ spożyć surówkę z⁶² warzyw i surowe²⁴² owoce¹⁴². W⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ można wyrównać straty¹⁴² składników niezbędnych²²² dla⁶² naszego²²¹ zdrowia, powstające²⁴² przy⁶⁶ sporządzaniu¹⁶¹ każdej²²¹ potrawy¹²¹ warzywnej²²¹ i owocowej²²¹, która była⁵⁷ poddana²¹¹ działaniu¹³¹ wysokiej²²¹ temperatury¹²¹.

C1004 Skowron S., Roguski H. O regeneracji utraconych części organizmu WP 1963 32 brak

Tkanka wypełniająca ranę nie odpowiada jednak w⁶⁶ pełni¹⁶¹ tej²³¹ tkance¹³¹, która była⁵ tu poprzednio. Nazywamy ją tkanką bliznowatą²⁵¹ i obecność¹¹¹ jej⁴² świadczy o⁶⁶ dokonany²⁶¹ zranieniu¹⁶¹. Oczywiście, u⁶² złych²²² regeneratorów¹²² w⁶⁶ żadnym²⁶¹ wypadku¹⁶¹ nie następuje odtworzenie¹¹¹ utraconej²²¹ części¹²¹. Jednak zabliznienie¹⁴¹ rany¹²¹ należy też zaliczyć do⁶² ogółu zjawisk regeneracyjnych²²², a raczej regulacyjnych²²².

C1005 Skowron S., Roguski H. O regeneracji utraconych części organizmu WP 1963 66 brak

Pączki¹¹² nigdy nie wytwarzają⁵⁰¹ się w⁶⁶ tej²⁶¹ części¹⁶¹ tułwi¹²¹, którą²⁵¹ przyczepia⁵⁰¹ się ona do⁶² podłoża¹²¹. Jeżeli natomiast wszczepimy kawałeczek¹⁴¹ tułwi¹²¹, wycięty²⁴¹ z⁶² okolicy¹²¹ otworu leżącego²²¹ pomiędzy⁶⁵ wieńcem ramion, w⁶⁴ tę część¹⁴¹, którą²⁵¹ zwierzę¹¹¹ przymocowuje⁵⁰¹ się do⁶² podłoża¹²¹, to⁹ wówczas rozwija⁵⁰¹ się nowa tułwia.

C1006 Skowron S., Roguski H. O regeneracji utraconych części organizmu WP 1963 121 brak

Trzecią²⁵¹ grupą zjawisk będzie powstawanie¹¹¹ nowych²²² komórek nerwowych²²² na⁶⁴ skutek¹⁴¹ podziałów innych²²² typów komórek lub też podziałów częściowo zróżnicowanych²²² komórek nerwowych²²². Ta ostatnia możliwość¹¹¹, dotychczas najczęściej odrzucana, powinna być⁵⁷ częściej uwzględniana wobec⁶² nowych²²² spostrzeżeń. Podobnie do niedawna przyjmowano, że w⁶⁶ przeciwieństwie do⁶² dużych²²² zdolności¹²² regeneracyjnych²²² obwodowych²²² włókien nerwowych²²², włókna¹¹² śródmózgowe²¹² i śródrzeniowe²¹² nie mają tych²²² zdolności¹²², [&]

C1007 Haduh S., Czerski P. Problemy medycyny kosmicznej PWN 1963 11 brak

Ponieważ wartości¹¹² ciśnienia¹²¹ na⁶⁶ różnych²⁶² wysokościach są⁵⁷ znane²¹², można więc, nie ruszając⁵⁰¹ się z⁶² komory¹²¹, symulować przebywanie¹⁴¹ na⁶⁶ wysokości¹⁶¹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ tysiąc, pięć tysięcy czy trzydzieści tysięcy metrów. Jednocześnie urządzenia¹¹² komorowe²¹² pozwalają na⁶⁴ otrzymanie¹⁴¹ różnych²²² prędkości¹²² „wznoszenia się¹²¹” lub „opadania¹²¹”. W⁶⁶ nowoczesnych²⁶² komorach istnieją urządzenia¹¹² dodatkowe²¹² pozwalające²¹² na⁶⁴ zmianę temperatury¹²¹ — oziębianie¹⁴¹ lub nagrzewanie¹⁴¹ wnętrza¹²¹ komory¹²¹.

C1008 Haduh S., Czerski P. Problemy medycyny kosmicznej PWN 1963 45 brak

Te²¹² nieprzerwane²¹² ruchy¹¹², złożone²¹² pod⁶⁵ względem¹⁵¹ kierunków i prędkości¹²², wypadają z⁶² naszego²²¹ odczucia¹²¹ właśnie na⁶⁴ skutek¹⁴¹ swej²²¹ jednostajności¹²¹. Z⁶² fizjologicznego²²¹ punktu widzenia¹²¹ ważna jest nie tylko wartość¹¹¹, ale i kierunek¹¹¹ oddziaływania¹²¹ na⁶⁴ człowieka¹⁴¹ sił przeciążeniowych²²². Rozpatrując je⁴⁴ pod⁶⁵ tym²⁵¹ kątem, możemy wyróżnić przeciążenia¹⁴² dodatnie²⁴² działające²⁴² na⁶⁴ człowieka¹⁴¹ w⁶⁶ kierunku¹⁶¹ „głowa — nogi¹¹²”.

C1009 Haduh S., Czerski P. Problemy medycyny kosmicznej PWN 1963 100 brak

ćwiczenia¹¹² polegały na⁶⁶ ruchach rąk i skłonach tułowia, analogicznych²⁶² jak⁹ przy⁶⁶ pompowaniu¹⁶¹ dętki¹²¹. Nikołajew i Popowicz także wykonywali ćwiczenia¹⁴² gimnastyczne²⁴², brak⁵ jednak bliższych²²² szczegółów na⁶⁴ ten²⁴¹ temat¹⁴¹. W⁶⁶ zasadzie¹⁶¹ lot¹¹¹ orbitalny²¹¹ przebiega automatycznie. W⁶⁶ dotychczasowych²⁶² lotach zastosowano jednak również układy¹⁴² sterownicze²⁴², umożliwiające kosmonaucie¹³¹ kontrolowanie¹⁴¹ toru lotu.

C1010 Szafer W. Z teki przyrodnika. Tom I WP 1964 24 brak

Paleobotaniką zaczął zajmować⁵⁰¹ się wcześniej, bo już w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc osiemset osiemdziesiątym²⁶¹ trzecim²⁶¹. Przy⁶⁶ czym⁴⁶ pierwsze²⁴² kroki¹⁴² na⁶⁶ polu¹⁶¹ tych²²² trudnych²²² badań stawiał z⁶⁵ pomocą znakomitego²²¹ geologa¹²¹ krakowskiego²²¹, Stanisława¹²¹ Zaręcznego¹²¹. W⁶⁴ pięć³⁴ lat później był już dobrze znanym²⁵¹ specjalistą w⁶⁶ tym²⁶¹ dziale nauki¹²¹, a każda jego⁴² nowa rozprawa czy to⁸ o⁶⁶ florze¹⁶¹ triasu, czy jury¹²¹, czy permokarbonu była⁵ prawdziwym²⁵¹ wydarzeniem naukowym²⁵¹, ... [&]

C1011 Szafer W. Z teki przyrodnika. Tom I WP 1964 79 brak

Parowanie¹¹¹ na⁶⁶ Saharze¹⁶¹ jest olbrzymie²¹¹; jest ono pięćdziesiąt³⁴ do⁶² stu³² sześćdziesięciu³² razy¹²² większe²¹¹ od⁶² opadów. Rosa bardzo słaba. Wiatr¹¹¹, używając piasku¹²¹ i żwiru jako⁶² pocisków, uderza silnie o⁶⁴ powierzchnię skał, kamieni¹²² i roślin, mechanicznie niszcząc je⁴⁴ w⁶⁶ procesie tak zwanej²²¹ korozji¹²¹. Wiatr¹¹¹ jest także tym²⁵¹ czynnikiem¹⁵¹ wszechobecnym²⁵¹, który²¹¹ na⁶⁶ pustyni¹⁶¹ odgrywa podobną²⁴¹ rolę, jaką²⁴¹ gra⁵ woda w⁶⁶ klimacie wilgotnym²⁶¹, ... [&]

C1012 Szafer W. Z teki przyrodnika. Tom I WP 1964 134 brak

Z⁶² drzew liściastych²²² tylko dwie³¹ topole¹¹² posiadają pewne²⁴¹ znaczenie¹⁴¹ (*Populus angustifolia* i *Populus tremuloides*). Jeżeli do⁶² tego⁴² dodam, że więcej aniżeli połowa całego²²¹ Yellowstone zajęta jest⁵⁷ przez⁶⁴ czyste²⁴² drzewostany¹⁴² sosnowe²⁴² (*Pinus Murrayana*) i że tylko na⁶⁶ wilgotnych²⁶² zboczach górskich²⁶² i w⁶⁶ znacznie-
szych²⁶² wysokościach występują lasy¹¹² mieszane²¹², to⁹ jasne²¹¹ będzie dla⁶² każdego²²¹, że nie w⁶⁶ lasach leży
główne²¹¹ piękno¹¹¹ szaty¹²¹ roślinnej²²¹.

C1013 Szafer W. Z teki przyrodnika. Tom I WP 1964 168 brak

Szczęśliwym²⁵¹ bowiem trafem zaraz w⁶⁶ pierwszym²⁶¹ roku¹⁶¹ powstania¹²¹ Ogrodu Botanicznego²²¹ w⁶⁶ Krze-
mieńcu znalazł⁵⁰¹ się w⁶⁶ nim⁴⁶ ten²¹¹ piękny²¹¹ krzew¹¹¹, nikomu w⁶⁶ Europie¹⁶¹ podówczas jeszcze nie znany²¹¹. W⁶⁶
pierwszym²⁶¹ „Katalogu¹⁶¹ Roślin” ogrodu krzemienieckiego²²¹, drukowanym²⁶¹ w⁶⁶ Krzemieńcu w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc
osiemset dziesiątym²⁶¹, a będącym²⁶¹ dziś białym²⁵¹ krukiem bibliotecznym²⁵¹, znajduje⁵⁰¹ się o⁶⁶ tym⁴⁶ następująca
wzmianka: [&]

C1014 Szafer W. Z teki przyrodnika. Tom II WP 1967 58 brak

Tymczasem akumulacja radioaktywnych²²² substancji¹²² w⁶⁶ planktonie morskim²⁶¹ w⁶⁶ następstwie wybuchów
bomb atomowych²²² w⁶⁶ wodzie¹⁶¹ i w⁶⁶ powietrzu¹⁶¹ przybrała już niemal wszędzie na⁶⁶ Ziemi¹⁶¹ tak olbrzymi²⁴¹
zakres¹⁴¹, że groźba zatrucia¹²¹ pierwiastkami radioaktywnymi mórz Antarktydy¹²¹ wzrosła⁵. Fakt¹¹¹ ten²¹¹ jest tym⁹
bardziej groźny²¹¹, że w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ następnego²²¹ stulecia¹²¹ racjonalnie wykorzystana naturalna produktywność¹¹¹
oceanów oparta o⁶⁴ fotosyntezę planktonu zaważy najwięcej na⁶⁶ losach człowieka¹²¹ na⁶⁶ Ziemi¹⁶¹.

C1015 Szafer W. Z teki przyrodnika. Tom II WP 1967 92 brak

Jakich²²² korzyści¹²² naukowych²²² możemy oczekiwać po⁶⁶ prowadzonych²⁶² obecnie badaniach „najstarszych²²²
drzew na⁶⁶ świecie” przez⁶⁴ cztery³⁴ uniwersytety¹⁴² amerykańskie²⁴² Uniwersytet¹⁴¹ Kalifornijski²⁴¹, Uniwersytet¹⁴¹
w⁶⁶ Pensylwanii¹⁶¹, Uniwersytet¹⁴¹ Harvarda¹²¹ i Uniwersytet¹⁴¹ w⁶⁶ Arizonie¹⁶¹? Pierwsze²¹¹ i najważniejsze²¹¹ dla⁶²
nauki¹²¹ znaczenie¹¹¹ prastarych²²² sosen kolczastych²²² polega na⁶⁶ tym⁴⁶, że te²¹² najdłużej na⁶⁶ Ziemi¹⁶¹ żyjące²¹²
drzewa¹¹² są jedynym²⁵¹ swego²²¹ rodzaju¹²¹, unikalnym²⁵¹ materiałem... [&]

C1016 Szafer W. Z teki przyrodnika. Tom II WP 1967 113 brak

Nie ma dowodów na⁶⁴ to⁴⁴, że akuratnie rok¹¹¹ tysięczny²¹¹, o⁶⁶ którym²⁶¹ powszechnie sądzono, że przyniesie „ko-
niec¹⁴¹ świata”, był rzeczywiście dla⁶² kultury¹²¹ europejskiej²²¹ rokiem zwrotnym²⁵¹, oddzielającym²⁵¹ pesymizm¹⁴¹
teologiczny²⁴¹ od⁶² narodzin i aktywności¹²¹ religijnego²²¹ entuzjazmu, który²¹¹ później znalazł swój²⁴¹ wyraz¹⁴¹
przede wszystkim w⁶⁶ reformach cystersjańskich²⁶². Niemniej⁹ faktem jest, że budziły⁵⁰¹ się już wówczas do⁶² życia¹²¹
nowe²¹² prądy¹¹² w⁶⁶ architekturze¹⁶¹ i w⁶⁶ sztuce¹⁶¹, [&]

C1017 Szafer W. Z teki przyrodnika. Tom II WP 1967 147 brak

W⁶⁶ Krakowie¹⁶¹, który²¹¹ przechodzi w⁶⁶ tym²⁶¹ okresie szczególnie burzliwą²⁴¹ historię polityczną²⁴¹, rozwi-
jał⁵⁰¹ się dawniej już (tysiąc siedemset osiemdziesiąty²¹¹ trzeci²¹¹) założony²¹¹ Ogród¹¹¹ Botaniczny²¹¹ prowadzony²¹¹
najdłużej przez⁶⁴ Alojzego¹⁴¹ Estreichera¹⁴¹ (tysiąc siedemset osiemdziesiąty²¹¹ szósty²¹¹ — tysiąc osiemset pięć-
dziesiąty²¹¹ drugi²¹¹), następnie zaś przez⁶⁴ Ignacego¹⁴¹ Rafała¹⁴¹ Czerwiakowskiego¹⁴¹ (tysiąc osiemset ósmy²¹¹ —
osiemdziesiąty²¹¹ drugi²¹¹), autora¹⁴¹ obszernych²²² uniwersyteckich²²² podręczników botaniki¹²¹.

C1018 Michalska H. Zdrowie psychiczne WP 1964 21 brak

Jednak takie²¹² warunki¹¹² niedostatecznie wyjaśniają powstawanie¹⁴¹ nerwic, bowiem nie u⁶² wszystkich²²² wy-
wołują one specyficzne²⁴² reakcje¹⁴² lub zaburzenia¹⁴² nerwicowe²⁴². Najprawdopodobniej pewne²⁴¹ znaczenie¹⁴¹ ma
tu również typ¹¹¹ układu nerwowego²²¹. Gdy uraz¹¹¹ trafia na⁶⁴ podatny²⁴¹, wrażliwy²⁴¹ lub nieodporny²⁴¹ grunt¹⁴¹,
prędzej i łatwiej może⁵ dojść⁵ do⁶² wystąpienia¹²¹ nerwicy¹²¹.

C1019 Michalska H. Zdrowie psychiczne WP 1964 110 brak

Mimo że wiele³¹ zagadnień dotyczących²²² zaburzeń psychicznych²²² czeka wciąż jeszcze na⁶⁴ wyjaśnienie¹⁴¹,
nowoczesna psychiatria ma jednak nie tylko poważne²⁴² osiągnięcia¹⁴² w⁶⁶ leczeniu¹⁶¹ wielu³² chorób psychicznych²²²,
ale również sporo osiągnąć w⁶⁶ zapobieganiu¹⁶¹ im⁴³. Najpomyślniejsze²⁴² efekty¹⁴² daje leczenie¹¹¹ psychoz o⁶⁶
znanych²⁶² przyczynach organicznych²⁶², do⁶² czego⁴² w⁶⁶ znacznym²⁶¹ stopniu przyczynił⁵⁰¹ się rozwój¹¹¹ medycyny
ogólnej²²¹ i farmakologii¹²¹.

C1020 Michalska H. Zdrowie psychiczne WP 1964 144 brak

Członków¹⁴² tej²²¹ sekty¹²¹ cechuje jakoby wyjątkowo dobre²¹¹ zdrowie¹¹¹ psychiczne²¹¹ i zachorowalność¹¹¹ wśród⁶² nich⁴² na⁶⁴ choroby¹⁴² psychiczne²⁴² jest minimalna. Jednak i ta obserwacja została⁵⁷ podważona. Na⁶⁶ podstawie¹⁶¹ ankiet przeprowadzonych²²² w⁶⁶ tym²⁶¹ samym²⁶¹ środowisku¹⁶¹, Eaton i Weil stwierdzili, że częstość¹¹¹ występowania¹²¹ chorób psychicznych²²² wśród⁶² Hutterytów¹²² jest taka sama jak⁹ gdzie indziej.

C1021 Michalska H. Zdrowie psychiczne WP 1964 165 brak

W⁶⁶ okresie drugiej²²¹ Wojny¹²¹ Światowej²²¹ rozwój¹¹¹ działalności¹²¹ uchu¹²¹ higieny psychicznej²²¹ został⁵⁷ w⁶⁶ dużym²⁶¹ stopniu zahamowany²¹¹ na⁶⁶ całym²⁶¹ świecie, jednak wiele³¹ obserwacji¹²² i doświadczeń uzyskanych²²² w⁶⁶ czasie tej²²¹ wojny¹²¹ wpłynęło na⁶⁴ jeszcze intensywniejszy²⁴¹ rozwój¹⁴¹ i popularność¹⁴¹ ruchu¹²¹ bezpośrednio po⁶⁶ jej⁴² zakończeniu¹⁶¹.

C1022 Dziak A. Cuda chirurgii współczesnej PZWL 1965 8 brak

Wiemy jedynie, jakiego²²¹ to⁸ były⁵ rodzaju¹²¹ schorzenia¹¹², nie mamy⁵ natomiast żadnych²²² danych¹²² co⁴¹ do⁶² sposobów leczenia stosowanych²²² przez⁶⁴ człowieka¹⁴¹ pierwotnego²⁴¹. Dużo światła¹²¹ na⁶⁴ to²⁴¹ zagadnienie¹⁴¹ rzuciły badania¹¹² dotyczące²¹² ludów żyjących²²² współcześnie w⁶⁶ warunkach życia¹²¹ pierwotnego²²¹ w⁶⁶ centralnej²⁶¹ Australii¹⁶¹, Afryce¹⁶¹, dorzeczu¹⁶¹ Amazonki¹²¹ i na⁶⁶ wyspach Oceanu Spokojnego²²¹. Słynny²¹¹ podróżnik¹¹¹ Dawid Livingstone, który²¹¹ był także chirurgiem podaje wiele³⁴ opisów zabiegów chirurgicznych²²², [&]

C1023 Dziak A. Cuda chirurgii współczesnej PZWL 1965 97 brak

W⁶⁶ przypadku¹⁶¹ poważniejszego²²¹ zaawansowania¹²¹ choroby¹²¹ stosuje się⁴¹ gipsowe²⁴² łóżeczka¹⁴² do⁶² spania — tylko u⁶² niemowląt i małych²²² dzieci¹²². Łóżeczka¹¹² gipsowe²¹² są to⁴¹ odlewy¹¹² gipsowe²¹² wykonywane²¹² na⁶⁶ dziecku¹⁶¹ po⁶⁶ ułożeniu¹⁶¹ w⁶⁶ pozycji¹⁶¹ możliwie najbardziej zbliżonej²⁶¹ do⁶² prawidłowej²²¹. Zależnie od⁶² rodzaju¹²¹ schorzenia¹²¹ stosuje się⁴¹ łóżeczka¹⁴² przednie²⁴² do⁶² leżenia na⁶⁶ brzuchu, tylne²⁴² do⁶² leżenia na wznak i boczne²⁴² do⁶² leżenia na⁶⁶ boku¹⁶¹.

C1024 Dziak A. Cuda chirurgii współczesnej PZWL 1965 152 brak

Aparat¹⁴¹ umożliwiający²⁴¹ niewidomym¹³² czytanie¹⁴¹ normalnego²²¹ druku¹²¹, tak zwany²⁴¹ optofon¹⁴¹, zdemontowano niedawno w⁶⁶ Anglii¹⁶¹. Jest to⁴¹ aparat¹¹¹ elektronowy²¹¹ działający²¹¹ w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹, że komórka fotoelektryczna przesuwą punkt¹⁴¹ świetlny²⁴¹ przez⁶⁴ każdą²⁴¹ linię pisma¹²¹ z⁶⁵ kontrolowaną²⁵¹ i z⁶² góry¹²¹ określona²⁵¹ szybkością. Wydrukowane²⁴² litery¹⁴² optofon¹¹¹ przekształca w⁶⁴ fale¹⁴² dźwięków muzycznych²²², które²¹² różnią⁵⁰¹ się między⁶⁵ sobą w⁶⁶ zależności¹⁶¹ od⁶² kształtu litery¹²¹.

C1025 Michalska S. Rośliny też bronią się przed mrozem PWRiL 1965 34 brak

W⁶⁶ glebie¹⁶¹ obok⁶² cząstek próchnicy¹²¹ znajdują⁵⁰¹ się różne²¹² sole¹¹² mineralne²¹². Jedne²¹² z⁶² nich⁴² rozpuszczają⁵⁰¹ się w⁶⁶ wodzie¹⁶¹ czystej²⁶¹, inne²¹² tylko w⁶⁶ wodzie¹⁶¹ zakwaszonej²⁶¹ kwasami wydzielanymi przez⁶⁴ korzeń¹⁴¹. Możemy to⁴⁴ łatwo sprawdzić na⁶⁶ następującym²⁶¹ przykładzie: do⁶² doniczki¹²¹, do⁶² której²²¹ wsadzamy roślinę, wkładamy również płytkę marmurową²⁴¹ tak aby⁹ korzenie¹¹² na⁶⁶ niej⁴⁶ się rozkładały⁵⁰¹.

C1026 Michalska S. Rośliny też bronią się przed mrozem PWRiL 1965 41 brak

Są różne²¹² teorie¹¹². Najbardziej jednak rozpowszechniona i przekonująca jest ta, że anabioza następuje na⁶⁴ skutek¹⁴¹ utraty¹²¹ wody¹²¹ przez⁶⁴ komórkę, co⁴¹ może⁵ być⁵⁷ spowodowane²¹¹ zarówno przez⁶⁴ zamrażanie¹⁴¹, jak⁹ i wysoką²⁴¹ temperaturę. Stan¹¹¹ anabiozy¹²¹ wywołany²¹¹ sztucznie nazywa⁵⁰¹ się hibernacją. (Taki²⁴¹ zabieg¹⁴¹ stosuje się⁴¹, aby⁹ móc wykonać dłuższą²⁴¹ operację). Wszystkie²¹² zwierzęta¹¹², które²¹² mogą przejść⁵ w⁶⁴ stan¹⁴¹ życia¹²¹ utajonego²²¹, mają zmienną²⁴¹ temperaturę ciała¹²¹.

C1027 Michalska S. Rośliny też bronią się przed mrozem PWRiL 1965 71 brak

Weźmy chociażby białko¹⁴¹ jaja¹²¹ kurzego²²¹, w⁶⁴ którego²²¹ skład¹⁴¹ wchodzi białko¹¹¹, zwane²¹¹ albuminem, rozpuszczające się²¹¹ w⁶⁶ wodzie¹⁶¹, a ścinające²¹¹ w⁶⁶ wysokiej²⁶¹ temperaturze¹⁶¹, albo białko¹¹¹ mleka¹²¹, które²¹¹ nie ścina⁵⁰¹ się w⁶⁶ czasie gotowania¹²¹, ale po⁶⁶ dodaniu¹⁶¹ kwasu wytrąca⁵⁰¹ się z⁶² niego⁴² sernik¹¹¹ (kazeina). Usilne²¹² i długotrwałe²¹² badania¹¹² uczonych¹²² dowiodły, że białko¹¹¹ składa⁵⁰¹ się z⁶² prostszych²²², tak zwanych²²² aminokwasów, których²²² poznano kilkadziesiąt³⁴ rodzajów.

C1028 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom I Iskry 1964 brak brak

Następnie zręcznymi palcami odrywają tę groźną²⁴¹ broń¹⁴¹, ze⁶⁵ smakiem rozgryzając i pałaszując tłuste²⁴¹ ciało¹⁴¹ ofiary¹²¹. Mają więc państwo¹¹² przykład¹⁴¹, jak⁹ to⁸ małpy¹¹² — rząd¹¹¹ ssaków zasadniczo pochodzący²¹¹ ze⁶² środowiska¹²¹ leśnego²²¹, potrafiły w⁶⁶ niektórych²⁶² gatunkach przeobrazić zwyczaj¹⁴² o tyle, iż bardzo dobrze dają sobie⁴³ radę w⁶⁶ zupełnie innym²⁶¹ otoczeniu¹⁶¹ niż⁹ to²¹¹, jakie²⁴¹ przedstawiała ich⁴² pierwotna ojczyzna.

C1029 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom I Iskry 1964 92 brak

Dzięki⁶³ ulotkom profesora¹²¹ Smitha¹²¹ rozpoznano ją co prawda dopiero na⁶⁶ targu¹⁶¹, ale w⁶⁶ każdym²⁶¹ razie natiemiasz zasolono oraz wstrzyknięto w⁶⁴ nią⁴⁴ sporo formaliny dla⁶² zakonserwowania¹²¹; dość że gdy dwudziestego²²¹ dziewiątego²²¹ grudnia profesor Smith przybył samolotem na⁶⁴ miejsce¹⁴¹, znalazł okaz¹⁴¹ oczywiście uszkodzony²⁴¹ nacięciami, ale poza⁶⁵ tym⁴⁵ w⁶⁶ nienajgorszym²⁶¹ stanie¹⁶¹.

C1030 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom I Iskry 1964 147 brak

Tymczasem zdaje⁵⁰¹ się, iż tego²²¹ rodzaju¹²¹ tłumaczenie¹¹¹ byłoby zbytnim²⁵¹ uproszczeniem istoty¹²¹ sprawy¹²¹. Tak wyjaśniać pochodzenie¹⁴¹ tych²²² przeróżnych²²² potworów mogą tylko ci²¹², którzy wyobrażają sobie⁴³, iż moralność¹¹¹ ludzka jest stale⁸ taka sama, że w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ wieków nie ulega żadnej²³¹ ewolucji¹³¹.

C1031 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom I Iskry 1964 181 brak

I wtedy powróciłem do⁶² chomików. Nie chcę jednak mistyfikować — to⁴¹ już były⁵ inne²¹² chomiki¹¹², mianowicie gatunek¹¹¹ syryjski²¹¹. O⁶⁴ połowę mniejsze²¹² od⁶² naszego²²¹, nie mają one tak rzadkiego²²¹ u⁶² zwierząt ciemniejszego²²¹ spodu niż⁹ grzbiet¹¹¹ ciała¹²¹, gdyż przy⁶⁶ płaszczyku¹⁶¹ identycznym²⁶¹ z⁶⁵ noszonym²⁵¹ przez⁶⁴ ich⁴² europejskiego²⁴¹ pobratymca¹⁴¹ — podgardle¹¹¹, piersi¹¹² i podbrzusze¹¹¹ są białe²¹².

C1032 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom I Iskry 1964 189 brak

No dobrze, a gdzie są usta¹¹²? Ust na⁶⁴ dobrą²⁴¹ sprawę nie ma. Pięknie⁸, to⁹ w⁶⁶ takim²⁶¹ razie skąd się bierze⁵⁰¹ owa woda, którą²⁴¹ gąbka jakoby bez⁶² przerwy¹²¹ wyrzuca przez⁶⁴ ten²⁴¹ swój²⁴¹ odbył¹⁴¹? Ano właśnie, tu spotkacie coś⁴⁴, co⁴¹ nie ma sobie⁴³ równego²²¹ ani u⁶² roślin ani u⁶² zwierząt.

C1033 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom I Iskry 1964 236 brak

Kronikarze notowali tylko: „złe²¹¹ powietrze¹¹¹” lub poetycznie pisali, że „morowa dziewczina wionęła czarną²⁵¹ chustą”, nie dając jednak nawet cienia¹²¹ jakiegoś²²¹ realnego²²¹ wyjaśnienia¹²¹ kataklizmu. I z⁶⁵ tą²⁵¹ pełną²⁵¹ grozy¹²¹ tajemniczą²⁵¹ plagą starali⁵⁰¹ się ludzie walczyć. Nie znając jednak jej⁴² przyczyn, walczyli niezdarnie i po omacku. Czasem⁸ śmieszno wręcz, gdy dowiadujemy⁵⁰¹ się, że lekarz podchodził do⁶² zakażonych²²² z⁶⁵ twarzą zasłoniętą²⁵¹ potworną²⁵¹, odrażającą²⁵¹ maską, która miała odstraszyć chorobę.

C1034 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom I Iskry 1964 244 brak

W⁶⁶ rezultacie więc te²¹² ssące²¹² krew¹⁴¹ półpasożyty¹¹² w⁶⁶ toku¹⁶¹ swej²²¹ ewolucji¹²¹ żadnych²²² bakterio-bójczych²²² urządzeń na⁶⁶ żadnym²⁶¹ „piętrze” swego²²¹ przewodu pokarmowego²²¹ nie wytworzyły. Ten²¹¹ fakt¹¹¹ wyjaśni może⁸, dlaczego ci²¹² wyjątkowi²¹² „biologiczni²¹² spryciarze”, którzy w⁶⁶ swych²⁶² własnych²⁶² ewolucyjnych²⁶² przekształceniach potrafili się przystosować⁵⁰¹ do⁶² życia¹²¹ we⁶⁶ krwi¹⁶¹ jakichś²²² istot, [&]

C1035 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom I Iskry 1964 325 brak

Futro¹⁴¹ ma szarobrunatne²⁴¹, silnie podbite²⁴¹ puchem, tak że istotnie jest ono „w⁶⁶ noszeniu¹⁶¹” i ciepłe²¹¹, i lekkie²¹¹, i trwałe²¹¹. Ogon¹¹¹ tak jak⁹ u⁶² bobra¹²¹ pokryty²¹¹ łuskami, wśród⁶² których²²² znajdują⁵⁰¹ się z rzadka poustawiane¹²¹ włoski¹¹². Jednak o ile bóbr¹¹¹ ma go⁴⁴ jak⁹ wiadomo mniej więcej w⁶⁶ kształcie szerokiej²²¹, płaskiej²²¹ kielni¹²¹, ustawionej²²¹ poziomo, [&]

C1036 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom I Iskry 1964 333 brak

Pozwala to⁴¹ przypuszczać, iż w⁶⁶ tym²⁶¹ miejscu¹⁶¹ część¹¹¹ górna oddziela⁵⁰¹ się całkowicie od⁶² trzonu rogu¹²¹, a zatem, że okapi¹¹¹ zrzuca prawdopodobnie tę partię i rokrocznie wyrasta ona na nowo. Ta zmiana rogów jest jedną²⁵¹ z⁶² cech¹²² zbliżającą²⁵¹ rodziny¹⁴² żyrafowatych¹²² i jeleni¹²², gdyż nie potrzebuję przypominać, że wszystkie²¹² jeleniowate¹¹² co⁶⁴ rok¹⁴¹ na⁶⁴ wiosnę zrzucają swe²⁴² choćby najwspanialsze²⁴² rogi¹⁴².

C1037 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom I Iskry 1964 380 brak

Oto macie⁵ przykład¹⁴¹, jak⁹ niewielka pozornie zmiana w⁶⁶ środowisku¹⁶¹, a mianowicie pojawienie się¹¹¹ człowieka¹²¹ ze⁶⁵ stadami owiec na⁶⁶ górskich²⁶² halach, przyczyniła⁵⁰¹ się do⁶² przetworzenia¹²¹ roślinożerne²²¹, samotnie⁸ żyjącej²²¹ papugi¹²¹ na⁶⁴ zbiorowo, zorganizowanym²⁵¹ sposobem atakującego²⁴¹ dużo większe²⁴² od⁶² siebie⁴² zwierzęta¹⁴² — drapieżnika¹⁴¹. A wreszcie, proszę pomyśleć o⁶⁶ tempie, w⁶⁶ jakim²⁶¹ to⁴¹ się stało⁵⁰¹!

C1038 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom II Iskry 1964 81 brak

Oto wrzuciłem do⁶² akwarium¹²¹ tłustego²⁴¹ mącznika¹⁴¹ — najbliższa z⁶² moich²²² wychowanek¹²² wykonała sprężysty²⁴¹ skok¹⁴¹ w⁶⁶ wodzie¹⁶¹ i już larwa zniknęła w⁶⁶ jej⁴⁶ pysku¹⁶¹. Niestety, na⁶⁶ tym⁴⁶ nie koniec¹¹¹, bo w⁶⁶ tym²⁶¹ samym²⁶¹ momencie trzy³¹ czwarte¹¹² robakowatego²²¹ owada¹²¹ znów wyłoniło⁵⁰¹ się z⁶² jej⁴² gęby¹²¹... I oto następuje zabawna scena: żaba na przemian bije⁵⁰¹ się wątlami przednimi łapkami po⁶⁶ twarzy¹⁶¹, aby⁹ wepchnąć wymykającą się²⁴¹ zdobycz¹⁴¹ z powrotem.

C1039 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom II Iskry 1964 136 brak

Znający²¹² to²⁴¹ zamięłowanie¹⁴¹ ptaka¹²¹ tubylcy¹¹² przeszukują jego⁴² „posiadłości¹⁴²”, jeśli tylko zginie im⁴³ jakiś²¹¹ drobny²¹¹ błyszczący²¹¹ przedmiot¹¹¹, gdyż często zdarza⁵⁰¹ się tam⁸ właśnie go⁴⁴ odnaleźć. Pośród⁶² altaników¹²² rozróżniamy też estetów¹⁴², zwanych²⁴² „ogrodnikami”, którzy przystrajają swe²⁴² siedziby¹⁴² zrywaniem i nieraz z dala przynoszonymi kwiatami, układają je⁴⁴ tak pedantycznie, jak⁹ rozścielane²¹² przez⁶⁴ wspomnianego²⁴¹ na⁶⁶ początku¹⁶¹ scenopoetesa¹⁴¹ połyskujące²¹² liście¹¹².

C1040 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom II Iskry 1964 178 brak

Jeden²¹¹ tylko z⁶² takich²²² kanałów biegnie daleko, bo aż na⁶⁴ odległość¹⁴¹ czterdzieści do⁶² sześćdziesięciu³² metrów od⁶² głównego²²¹ mieszkania¹²¹. Trasa jego⁴² na⁶⁶ powierzchni¹⁶¹ jest⁵⁷ również tu i ówdzie wyznaczona kretowinami, bo przecież gdzieś trzeba podziąć ziemię wybraną²⁴¹ z⁶² tak długiego²²¹, chociaż, niewiele szerszego²²¹ niż⁹ ciało¹¹¹ zwierzęcia, chodnika.

C1041 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom II Iskry 1964 225 brak

Kiedy wszystkie²¹² niedźwiedzie¹¹², z⁶⁵ wyjątkiem może⁸ polarnych²²², mają te²⁴² części¹⁴² ciała¹²¹ nagie²⁴², opatrzone²⁴² elastycznymi poduszeczkami — panda¹¹¹ posiada zaledwie na⁶⁶ spodniej²⁶¹ stronie¹⁶¹ palców małe²⁴², koliste²⁴², nagie²⁴² podusieczki¹⁴², podczas gdy cała reszta podeszwy¹²¹ i dłoni¹²¹ jest⁵⁷ pokryta gęstym²⁵¹ czarnym²⁵¹ futrem. Wreszcie osobiwością, na⁶⁴ którą²⁴¹ specjalnie zwrócili uwagę systematycy, jest nosek¹¹¹ naszej²²¹ pandy¹²¹.

C1042 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom II Iskry 1964 314 brak

Pszczola jest gruba, prawie⁸ czarna, dość często tylko pokryta szarozółtym²⁵¹ „futerkiem”, natomiast osa wygląda smukło, włosków trudno się na⁶⁶ niej⁴⁶ dopatrzyć⁵⁰¹ i jest wyraźnie kanarkowożółta w⁶⁴ czarne²⁴² paski¹⁴². Znacząłoby więc, że różnica tkwi tylko w⁶⁶ wyglądzie w⁶⁶ przynależności¹⁶¹ do⁶² innego²²¹ gatunku¹²¹ czy rodzaju¹²¹, poza⁶⁵ tym⁴⁵ jednak, jeżeli chodzi o⁶⁴ sposób¹⁴¹ życia¹²¹ i zwyczaje¹⁴², wszystko⁴¹ jednakowo — czy tak?

C1043 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom II Iskry 1964 369 brak

Co prawda niezbyt daleko, gdyż gąsienicę wlokła właśnie w pobliże miejsca¹²¹ dogodnego²²¹ do⁶² sporządzenia¹²¹ gniazda¹²¹ dla⁶² przyszłego²²¹ dziecka. W⁶⁶ każdym²⁶¹ razie nasza podalonia¹¹¹ odbiega od⁶² swej²²¹ ofiary¹²¹ i teraz z⁶⁵ całą²⁵¹ pasją rozpoczyna kopanie¹⁴¹. To⁴⁴ się⁴¹ tak zresztą mówi, w⁶⁶ rzeczywistości¹⁶¹ zaś wprawdzie efektem jej⁴² czynności¹²¹ będzie pionowa długa studnia w⁶⁶ glebie¹⁶¹, [&]

C1044 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom II Iskry 1964 34 brak

W⁶⁶ ostatnich²⁶² czasach jednak, jak⁹ już wspomniałem, nawet na⁶⁶ równinach spotyka się⁴¹ coraz więcej gniazdujących²²² reprezentantów¹²² tego²²¹ gatunku¹²¹, przy⁶⁶ czym⁴⁶ gil zaczął też mniej rygorystycznie przestrzegać, jak⁹ dotąd za⁶⁴ niezbędne²⁴² uważanych²²² do⁶² tego²²¹ celu¹²¹, warunków otoczenia¹²¹. Dotychczas bowiem koniecznością dlań była⁵ w⁶⁶ tym²⁶¹ względzie obecność¹¹¹ lasów szpilkowych²²², gdyż specjalnie lubił ukrywać swe²⁴² gniazda¹⁴² wśród⁶² igieł, zwłaszcza sosnowych²²².

C1045 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom II Iskry 1964 267 brak

żaden²²¹ ssak, ani w ogóle żadne²¹¹ zwierzę¹¹¹ nie jest zdolne²¹¹ do⁶² rozumowań abstrakcyjnych²²² i przewidywania¹²¹ „co⁴¹ by było⁵⁴, gdyby”... jeżeli już coś⁴⁴ robi, to⁹ na⁶⁶ podstawie¹⁶¹ instynktownych²²² nawyków odziedziczonych²²² po⁶⁶ praojcach lub też nabytych²²² w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ życia¹²¹ doświadczeń, które²¹² mu się utrwaliły⁵⁰¹ w⁶⁶ pamięci¹⁶¹, tak zwanych²²² odruchów warunkowych²²².

C1046 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom III Iskry 1965 115 brak

To⁴¹, co⁴⁴ nazywam „służbą”, jest ciekawym²⁵¹ przykładem współzycia¹²¹, czyli symbiozy¹²¹ biologicznej²²¹. W⁶⁶ danym²⁶¹ przypadku¹⁶¹ mianowicie na⁶⁶ sieci¹⁶¹ dużego²²¹ pająka¹²¹ żyje stale⁸ kilka³¹ małych²²². Nie myślcie aby⁹ tylko, że to⁴¹ są jego⁴² dzieci¹¹², jak⁹ zapewne uznaliby zaraz ci²¹², co⁹ wszystko⁴⁴ tłumaczą na⁶⁴ modłę ludzką²⁴¹. W⁶⁶ rzeczywistości¹⁶¹ są to⁴¹ zupełnie inne²¹² gatunki¹¹² drobnych²²², ale dorosłych²²² pajęczków.

C1047 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom III Iskry 1965 212 brak

Rozumowała logicznie, że jeśli u⁶² każdego²²¹ płaza¹²¹ zjawisko¹¹¹ to²¹¹ polega na⁶⁶ takim²⁶¹ przebudowaniu¹⁶¹ ustroju¹²¹, aby⁹ ze⁶² środowiska¹²¹ wodnego²²¹ mógł się przenieść⁵⁰¹ na⁶⁴ ląd¹⁴¹ i tam⁸ normalnie funkcjonować, to⁹ brak¹¹¹ wody¹²¹ w⁶⁶ otoczeniu¹⁶¹ — oczywiście nie gwałtowny²¹¹, ale codziennie powolne²¹¹ zmniejszanie¹¹¹ jej⁴² ilości¹²¹ — według⁶² wszelkiego²²¹ prawdopodobieństwa¹²¹ powinien być podniety do⁶² pobudzenia¹²¹ organizmu w⁶⁶ kierunku¹⁶¹ przeobrażenia¹²¹.

C1048 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom III Iskry 1965 259 brak

Pamiętam jak⁹ dziś, iż ze⁶² wszystkich²²² wynalazków, które²¹² zadziwiały świat¹⁴¹ w⁶⁶ czasie mojej²²¹ wczesnej²²¹ młodości¹²¹, przypadającej²²¹ na⁶⁴ początek¹⁴¹ bieżącego²²¹ stulecia¹²¹ (a rzeczywiście był to⁴¹ okres¹¹¹ ciekawy²¹¹: motory¹¹² spalinowe²¹², a w⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ tym⁴⁵ samochody¹¹² i samoloty¹¹², telegraf¹¹¹ bez⁶² drutu, rad¹¹¹ i tak dalej), najbardziej zaimponował mi inkubator¹¹¹ — po prostu sztuczna wylęgarnia.

C1049 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom III Iskry 1965 301 brak

W⁶⁶ teje²⁶¹ Filadelfii¹⁶¹ jeden²¹¹ z⁶² tamtejszych²²² olbrzymów¹²² zdołał pochwycić rękę dozorczy¹²¹, przeciągnął ją przez⁶⁴ kraty¹⁴², a następnie pogryzł tak strasznie, iż biednemu człowiekowi trzeba było amputować całe²⁴¹ ramię¹⁴¹. Również dozorca, który²¹¹ wychowywał Bobby’ego¹⁴¹, omal nie przypłacił życiem tego⁴², iż zbyt⁸ długi²⁴¹ czas¹⁴¹ pozwalał sobie⁴³ wchodzić do⁶² klatki¹²¹ tego²²¹ już pokąźnie wyrosłego²²¹ pupila¹²¹.

C1050 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom III Iskry 1965 348 brak

Nie żywcie do⁶² mnie⁴² pretensji¹²¹ za⁶⁴ te²⁴² długie²⁴² dysertacje¹⁴², ale w⁶⁶ tym²⁶¹ przypadku¹⁶¹ właśnie były⁵ one dla⁶² mnie⁴² konieczne²¹², aby⁹ nie dyskredytując wartości¹²¹ obserwacji¹²² ludowych²²², jak najbardziej uwypuklić fakt¹⁴¹, iż owa nazwa „kozodój¹¹¹” jest wierutną²⁵¹ bzdurą, mimo iż i Niemcy¹¹² nazywają go⁴⁴ „Ziegenmelker” i po rosyjsku również nosi „imię¹⁴¹” — kozodoj.

C1051 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom III Iskry 1965 356 brak

Na⁶⁶ tym⁴⁶ właściwie powinienem skończyć opowieść¹⁴¹ o⁶⁶ moim²⁶¹ bohaterze¹⁶¹, gdyby nie to⁴¹, iż w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ ostatniego²²¹ dziesięciolecia¹²¹ wywołał on wręcz burzę¹⁴¹ wśród⁶² ornitologów¹²². Co prawda nie on sam²¹¹, lecz jego⁴² bliski²¹¹ krewniak żyjący²¹¹ w⁶⁶ Stanach Zjednoczonych²⁶². Albowiem w⁶⁶ rodzinie¹⁶¹ lelków jest aż osiem³¹ rodzajów, a w⁶⁶ nich⁴⁶ ni mniej ni więcej tylko siedemdziesiąt³¹ dwa³¹ gatunki¹¹², z⁶² których²²² większość¹¹¹ żyje w⁶⁶ tropikach.

C1052 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom III Iskry 1965 403 brak

Jak⁹ się przekonano⁵⁰¹ z⁶² obserwacji¹²² poczynionych²²² za⁶⁵ pierwszym²⁵¹ razem¹⁵¹, matka wysiaduje takie²⁴² jaja¹⁴² przez⁶⁴ dziesięć³⁴ do⁶² jedenastu³² dni¹²², ale następnie jeszcze przez⁶⁴ cztery³⁴ miesiące¹⁴² pielęgnuje wylęglę²⁴² dzieci¹⁴², zanim staną⁵⁰¹ się samodzielne²¹¹, w⁶⁶ drugim²⁶¹ przypadku¹⁶¹ już po⁶⁶ pięciu³⁶ dniach zabrano dziobaczy¹³¹ jaja¹⁴², czemu się zresztą samiczka specjalnie nie przeciwstawiała⁵⁰¹.

C1053 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom IV Iskry 1966 13 brak

A wtedy przekonywają⁵⁰¹ się, zapewne ze⁶⁵ zdziwieniem, że ta straszna istota w⁶⁶ rzeczywistości¹⁶¹ jest dosyć bezbronna²⁵¹ i łatwą²⁵¹ zdobyczą. Co prawda doświadczenie¹¹¹ to²¹¹ służy im⁴³ tylko na⁶⁴ bardzo krótki²⁴¹ czas¹⁴¹, bo już po⁶⁶ kilku³⁶ takich²⁶² ludożerczych²⁶² występach tubylcy¹¹² organizują wielkie²⁴¹ polowanie¹⁴¹, zapraszając kilku³⁴ białych¹⁴² uzbrojonych²⁴² w⁶⁴ palną²⁴¹ broń¹⁴¹, i zazwyczaj jest to⁴¹ kres¹¹¹ steranego²²¹ życiem rozbójnika¹²¹.

C1054 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom IV Iskry 1966 60 brak

Oto my, wykonując skok¹⁴¹ w⁶⁴ dal¹⁴¹, odbijamy⁵⁰¹ się od⁶² sztywnej²²¹, nie sprężynującej²²¹ bieżni¹²¹ i tylko siłą skurczu¹²¹ własnych²²² mięśni¹²² wyrzucamy ciało¹⁴¹ w⁶⁴ przestrzeń¹⁴¹; słabiutkie²¹² nóżki¹¹² naszego²²¹ bohatera¹²¹ natomiast dobrze jeśliby mu pozwoliły⁵⁴ w⁶⁶ podobnych²⁶² warunkach na⁶⁴ wykonanie¹⁴¹ skoku¹²¹ metrowego²²¹, a więc co najwyżej wymiarów jego⁴² ciała¹²¹.

C1055 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom IV Iskry 1966 77? brak

W⁶⁶ młodości¹⁶¹ bowiem pociągała mnie⁴⁴ pewność¹¹¹, stałość¹¹¹, niewzruszoność¹¹¹ zdobyczy¹²² badawczych²²² na⁶⁶ odcinku¹⁶¹ przyrodniczym²⁶¹. Do⁶² każdej²²¹ wiadomości¹²¹ czy teorii¹²¹, którą²⁴¹ przeczytałem, naturalnie w⁶⁶ poważniejszej²⁶¹ książce¹⁶¹, odnosiłem⁵⁰¹ się jak⁹ do⁶² dogmatu, a więc do⁶² niewzruszonego²²¹ pewnika. Dziś zaś mówię o⁶⁶ naukach przyrodniczych²⁶² wręcz odwrotnie: Jaka ta wiedza o⁶⁶ otaczających²⁶² nas⁴⁴ zjawiskach jest piękna²¹¹!

C1056 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom IV Iskry 1966 102 brak

Dopiero w⁶⁶ następnych²⁶² stuleciach nasz bohater wędrował na⁶⁴ właściwy²⁴¹ trzon¹⁴¹ Europy, a i to wcale nie tak szybko, gdyż do⁶² Niemiec¹²² środkowych²²² dotarł w⁶⁶ końcu szesnastego²²¹ wieku¹²¹. W⁶⁶ Polsce¹⁶¹ jako⁶¹ zwierzę¹¹¹ żyjące²¹¹ na⁶⁶ wolności¹⁶¹ pojawił⁵⁰¹ się na⁶⁴ dobrą²⁴¹ sprawę zaledwie w⁶⁶ zeszłym²⁶¹ stuleciu¹⁶¹, w⁶⁶ Skandynawii¹⁶¹ zaś i na⁶⁶ całym²⁶¹ wschodzie Europy nie ma go⁴² jeszcze dotychczas.

C1057 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom IV Iskry 1966 149 brak

Nie tylko owady¹¹², nie tylko kręgowce¹¹², ale i istoty¹¹² jednokomórkowe²¹² też stale⁸ i ciągle starają⁵⁰¹ się tak przystosować, aby⁹ sobie⁴³ uczynić życie¹⁴¹ najdogodniejszym²⁵¹. Toteż wcale nie wiadomo, czy za⁶⁴ kilka³⁴ lub kilkanaście³⁴ dziesiątków lat któryś²¹¹ obecnie może⁸ nawet nie pasożytny²¹¹ pierwotniak czy bakteria nie przyuczy⁵⁰¹ się do⁶² bytowania¹²¹ w⁶⁶ ciele człowieka¹²¹ i powodowania¹²¹ tam zaburzeń.

C1058 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom IV Iskry 1966 191 brak

O⁷, zaraz szybko powiedzieć! Dobrze powiem, tylko i tak nie uwierzycie. Był to⁴¹ niedźwiedź amerykański²¹¹. No cóż⁸, powiedziałem, że nie uwierzycie, bo zewsząd słyhać głosy¹⁴²: Jak⁸ to⁸ niedźwiedź? A skąd ten²¹¹ koniuszek¹¹¹ ogona? Przecież ani brunatny²¹¹, ani biały²¹¹, ani amerykański²¹¹ grizzli¹¹¹, ani czarny²¹¹ baribal¹¹¹ nie mogą się poszczycić⁵⁰¹ niczym⁴⁵ więcej poza⁶⁵ małym²⁵¹ kikucikiem na⁶⁶ zadzie!

C1059 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom IV Iskry 1966 246 brak

Kiedy jednak dwudziesta²¹¹, trzydziesta²¹¹ wreszcie setna²¹¹ zbieraczka wypróżni do⁶² jej⁴² wola¹²¹ przyniesiony²⁴¹ przez⁶⁴ siebie⁴⁴ miód¹⁴¹, odwłok¹¹¹ biednego²²¹ owada¹²¹ pęcnieje do⁶² rozmiarów porzeczeki¹²¹, czarnej²²¹ jagody¹²¹, wreszcie dużej²²¹ wiśni¹²¹. Wtedy taka żywa beczułka przyczepia⁵⁰¹ się łapkami do⁶² sufitu komory¹²¹ i zwisa tygodniami i miesiącami, przechowując w⁶⁶ swym²⁶¹ ciele¹⁶¹ pokarm¹⁴¹, który²¹¹ od⁶² czasu do⁶² czasu, w⁶⁶ okresie deszczowym²⁶¹, będzie⁵⁶ służył⁵² pielęgniarce¹²¹ larw do⁶² karmienia¹²¹ młodzi¹²¹.

C1060 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom IV Iskry 1966 293 brak

Jeżeli w⁶⁶ dalszym²⁶¹ ciągu¹⁶¹ zorientujemy⁵⁰¹ się, że i te²¹² młode²¹² już po⁶⁶ kilku³⁶ miesiącach są same²¹² zdolne²¹² do wydawania¹²¹ potomstwa¹²¹, bardzo łatwo pojąć można rozpacz¹⁴¹ rolników¹²², gdy im⁴³ się trafi⁵⁰¹ taki²¹¹ „mysi²¹¹” rok¹¹¹ (oczywiście mam⁵ nadzieję, że już teraz rozumieją państwo¹¹², jak⁹ ten²¹¹ wyraz¹¹¹ „mysi²¹¹” powinien być⁵⁷ pojmowany²¹¹). Wówczas bowiem straty¹¹² na⁶⁶ polach mogą być rzeczywiście kolosalne²¹².

C1061 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom IV Iskry 1966 335 brak

Nie mam nawet zamiaru tracić czasu na⁶⁴ opis¹⁴¹ mego²²¹ bohatera¹²¹. Powiedziałem o⁶⁶ jego⁴² wielkości¹⁶¹, poza⁶⁵ tym⁴⁵ informuję, że jak⁹ większość¹¹¹ szanujących się²²² owadów ma głowę z⁶⁵ czułkami, tułów¹⁴¹ z⁶⁵ czterema błoniastymi skrzydełkami i sześcioma nóżkami oraz odwłok¹⁴¹.

C1062 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom IV Iskry 1966 382 brak

Ale naprawdę interesujące²¹¹ jest, iż o⁶⁶ ptaszku tym²⁶¹ w⁶⁶ ornitologii¹⁶¹ sprzed⁶² pięćdziesięciu³² laty¹²² dowiedzielibyśmy⁵⁰¹ się, że występuje wyłącznie w⁶⁶ okolicach podgórskich²⁶² i górzystych²⁶². Tymczasem dziś kopciuszek¹¹¹ na⁶⁴ gwałt¹⁴¹ po prostu pcha⁵⁰¹ się do⁶² miast¹²². Ale proszę mi pozwolić najpierw go⁴⁴ przedstawić. Nie grzeszy on zbytnią²⁵¹ wielkością, długość¹¹¹ jego⁴² waha⁵⁰¹ się w⁶⁶ granicach piętnastu³² do⁶² szesnastu³² centymetrów, a waga wynosi siedemnaście³⁴ gramów, [&]

C1063 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom V Iskry 1967 47 brak

Oddzielono ją co prawda niegdyś od⁶² rodziny¹²¹ wspinaczy¹²², czyli Phalageridae, do⁶² której²²¹ należy popularna koala¹¹¹, znana wam już zapewne, gdyż poświęciłem jej⁴³ specjalne²⁴¹ opowiadanie¹⁴¹ w⁶⁶ tomie trzecim²⁶¹ — jednak tak naprawdę, jeśli chodzi o⁶⁴ wygląd¹⁴¹ zewnętrzny²⁴¹, to⁹ i o⁶⁶ niej⁴⁶, i o⁶⁶ wombacie¹⁶¹ mówi się⁴¹ jako⁹ o⁶⁶ niedźwiedziach workowatych²⁶², z⁶⁵ tą²⁵¹ różnicą, że koala¹¹¹ jest przedstawicielem grupy¹²¹ nadrzewnej²²¹, podczas gdy wombaty¹¹² reprezentują grupę naziemną²⁴¹.

C1064 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom V Iskry 1967 94 brak

Zresztą dlatego wymieniałem pięć¹⁴¹, nie tylko u⁶² niego⁴², ale już jedynie na⁶⁶ przedniej²⁶¹ parze¹⁶¹ nóg, stwierdzić można jeszcze dwie³⁴ duże²⁴², gołym²⁵¹ okiem widoczne²⁴² tarcze¹⁴² przylgowe²⁴². Ma to szczególne²⁴¹ znaczenie¹⁴¹ w⁶⁶ okresie godowym²⁶¹, ale ponadto i w⁶⁶ wielu³⁶ innych²⁶² sytuacjach życiowych²⁶² naszego²²¹ bohatera¹²¹, o⁶⁶ których²⁶² za⁶⁴ chwilę opowiem. Teraz jednak chciałbym skończyć z⁶⁵ owymi nóżkami.

C1065 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom V Iskry 1967 128 brak

Cała skóra twarzy¹²¹ jest delikatna, pomarszczona, wargi¹¹² — zwłaszcza górna — przedzielone²¹², przy⁶⁶ czym⁴⁶ każda z⁶² połówek ma możność¹⁴¹ poruszania się¹²¹ samoistnie, co⁴¹ bardzo ułatwi zbieranie¹⁴¹ roślinnego²²¹ pożywienia. Muszę bowiem powiedzieć, że syreny¹¹² są jedynymi ssakami ściśle wodnymi (na⁶⁴ ląd¹⁴¹ bowiem nie wydostają⁵⁰¹ się absolutnie nigdy), które²¹² żywią⁵⁰¹ się pokarmem roślinnym²⁵¹.

C1066 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom V Iskry 1967 183 brak

Przy⁶⁶ jedzeniu¹⁶¹, przynajmniej w⁶⁶ danym²⁶¹ przypadku¹⁶¹, nie gra⁵ ta warga specjalnej²²¹ roli¹²¹, więc w⁶⁶ rozważaniach naszych²⁶² pozostanie⁵ nieco na⁶⁶ uboczu¹⁶¹. Ważne²¹² są dla⁶² nas⁴² zatem żuwaczki¹¹² i ta jakoby pierwsza para¹¹¹ szczęk¹²².

C1067 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom V Iskry 1967 272 brak

Na⁶⁶ głowie¹⁶¹ i szyi¹⁶¹ — cztery³¹ podłużne²¹² pasma¹¹², na⁶⁶ nogach też występuje pręgowanie¹¹¹, a na⁶⁶ ogonie cztery³¹ do⁶² sześciu³² bardzo ciemnych²²² i szerokich²²² obrączek. Ogon¹¹¹ ten²¹¹ zresztą nigdy nie kończy⁵⁰¹ się w⁶⁴ szpic¹⁴¹ jak⁹ u⁶² kotów domowych²²², lecz z⁶² reguły¹²¹ bywa ucięty²¹¹ na⁶⁶ końcu¹⁶¹ jak⁹ włochata szczotka do⁶² czyszczenia¹²¹ słoje¹²². Futro¹¹¹ jest niesłychanie gęste²¹¹ i puszyste²¹¹.

C1068 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom V Iskry 1967 280 brak

Poza⁶⁵ tym⁴⁵ panuje opinia, że koty¹¹² stronią od⁶² wody¹²¹. Żbik, podobnie jak⁹ jego⁴² olbrzymi²¹¹ krewniak tygrys, stanowi⁵ pod⁶⁵ tym²⁵¹ względem wyjątek¹⁴¹, gdyż wcale nie unika wilgoci¹²¹ i często znaleźć go⁴⁴ można w⁶⁶ lasach rosnących²⁶² na⁶⁶ mokradłach. Natomiast jak⁹ wszystkie²¹² koty¹¹² żyje prawie⁸ przez⁶⁴ cały²⁴¹ rok¹⁴¹ samotnie⁸, w⁶⁴ myśl¹⁴¹ słynnego²²¹ powiedzenia¹²¹ kiplingowskiego²²¹, „chadza sam²¹¹ na⁶⁴ przechadzkę i wcale o⁶⁴ to⁴⁴ nie dba, gdzie”.

C1069 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom V Iskry 1967 319 brak

Mówią, że rozwija on prędkość¹⁴¹ do⁶² dziewięćdziesięciu³² kilometrów na⁶⁴ godzinę, toteż polowania¹¹² jego⁴² wyglądają mniej więcej w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹, iż jeśli zoczy⁵ on — gdyż węż¹⁴¹ ma nawiasem mówiąc dość słaby²⁴¹ — dajmy na⁶⁴ to⁴⁴ stadko¹⁴¹ antylop, przypada natychmiast do ziemi¹²¹ i zadziwiająco zręcznymi, mimo⁶² swych²²² długich²²² łap¹²² wręcz wężowymi ruchami czołga⁵⁰¹ się ku nim⁴³ mniej więcej na⁶⁴ odległość¹⁴¹ ćwierci¹²¹ kilometra.

C1070 Żabiński J. Z życia zwierząt. Tom V Iskry 1967 327 brak

Ostatnia wielka wyprawa zorganizowana w⁶⁶ tysiąc dziewięćsetnym²⁶¹ roku¹⁶¹ przez⁶⁴ firmę handlu¹²¹ zwierzętami Karola¹²¹ Hagenbecka¹²¹ udała⁵⁰¹ się na⁶⁴ pobrażę¹⁴¹ pustyni¹²¹ Gobi w⁶⁶ Azji¹⁶¹ Środkowej²⁶¹ dla⁶² zdobycia¹²¹ odkrytego²²¹ w⁶⁶ końcu¹⁶¹ zeszłego²²¹ stulecia¹²¹ dzikiego²²¹ konia¹²¹, nazwanego²²¹ koniem Przewalskiego¹²¹. Obecnie, kiedy ogrody¹¹² zoologiczne²¹² nie są właściwie instytucjami widowiskowymi, a raczej fermami hodowlanymi przynajmniej trzy³¹ czwarte¹¹² zwierząt dzikich²²² mnoży⁵⁰¹ się po prostu na⁶⁶ miejscu¹⁶¹.

C1071 Marchlewski T. Skąd się wzięły zwierzęta domowe PWRiL 1964 31 brak

Cecha dominująca krótkowłosowości¹²¹ całkowicie zapanowała w⁶⁶ nim⁴⁶ nad⁶⁵ cechą długowłosowości¹²¹, nazywamy to⁴⁴ dominacją zupełną²⁵¹. Mendel zaobserwował zjawisko¹⁴¹ zupełnej²²¹ dominacji¹²¹ krzyżując różne²⁴² rasy¹⁴² grochu¹²¹. Stąd też takie²¹¹ dziedziczenie¹¹¹, gdy mieszaniec¹¹¹ pierwszego²²¹ pokolenia¹²¹ jest zupełnie podobny²¹¹ do⁶² jednego²²¹ z⁶² rodziców¹²², nazywamy dziedziczeniem cech¹²² jak⁹ u⁶² grochu¹²¹ (Pisum¹¹¹), czyli dziedziczeniem typu Pisum¹¹¹.

C1072 Marchlewski T. Skąd się wzięły zwierzęta domowe PWRiL 1964 39 brak

W⁶⁶ ostatnich²⁶² czasach stwierdzono, że na⁶⁴ częstotliwość¹¹¹ występowania¹²¹ mutacji¹²¹ mają wpływ¹⁴¹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ promienie¹¹² Röntgena¹²¹ oraz promieniowanie¹¹¹ substancji¹²² radioaktywnych²²². Mutacje¹¹² dotyczą rozmaitych²²² cech¹²² organizmu; jednak w⁶⁶ wyniku¹⁶¹ tych²²² mutacji¹²² dość rzadko powstają istoty¹¹² dobrze przystosowane²¹² do⁶² życia¹²¹ w⁶⁶ normalnych²⁶² warunkach i utrzymujące się²¹² przez⁶⁴ czas¹⁴¹ dłuższy²⁴¹ w⁶⁶ przyrodzie¹⁶¹.

C1073 Marchlewski T. Skąd się wzięły zwierzęta domowe PWRiL 1964 119 brak

Przed⁶⁵ kilku³⁵ laty zostały⁵⁷ sprowadzone²¹² one także i do⁶² nas⁴² i są⁵⁷ projektowane²¹² próby¹¹² ich⁴² hodowli¹²¹. Hodowli¹³¹ jedwabników grozi silna konkurencja ze⁶² strony¹²¹ przemysłu chemicznego²²¹, który²¹¹ masowo produkuje nieraz silniejsze²⁴² i delikatniejsze²⁴² tkaniny¹⁴². Niemniej⁹ pewne²⁴² gatunki¹⁴² jedwabiu¹²¹ trudno jest otrzymać na⁶⁶ drodze¹⁶¹ syntetycznej²⁶¹, toteż jedwab¹¹¹ naturalny²¹¹ ma jeszcze niemałe²⁴¹ znaczenie¹⁴¹.

C1074 Kreiner J. Zmysły WP 1964 10 brak

Wszystkie²¹² te²¹² reakcje¹¹² mają zawsze pewną²⁴¹ wspólną²⁴¹ cechę: są niewątpliwie związane²¹² jak najściślej ze⁶⁵ swoistymi procesami życiowymi danej²²¹ istoty¹²¹ i właśnie dlatego tak bardzo różnią⁵⁰¹ się od⁶² reakcji¹²² przedmiotów nieożywionych²²² i od reakcji¹²² trupów tychże²²² zwierząt i roślin — a także od⁶² „reakcji¹²²” żywych²²² nawet osobników¹²² w⁶⁶ tych²⁶² wypadkach, gdy nie są one w⁶⁶ stanie¹⁶¹ przeciwstawić⁵⁰¹ się warunkom.

C1075 Kreiner J. Zmysły WP 1964 73 brak

Wykres¹¹¹ ich⁴² przedstawia⁵⁰¹ się jako⁶¹ krzywa¹¹¹ wypadkowa²¹¹ kilku³² sinusoid¹²², krzywa¹¹¹ o⁶⁶ dość dziwnym²⁶¹ przebiegu¹⁶¹. Często, zwłaszcza w⁶⁶ wypadku¹⁶¹ tonów muzycznych²²², wykres¹¹¹ składa⁵⁰¹ się z⁶² kilku³² krzywych¹²² odpowiadających²²² kilku³³ tonom składającym się²³² na⁶⁴ całość¹⁴¹ dźwięku¹²¹. Ton¹¹¹ złożony²¹¹ można doświadczalnie rozłożyć na⁶⁴ jego⁴² składniki¹⁴². Służą do⁶² tego²²¹ celu¹²¹ przyrządy¹¹² zwane²¹² rezonatorami.

C1076 Kreiner J. Zmysły WP 1964 107 brak

Papryka dostarcza wrażeń bólowych²²², podobnie jak⁹ musztarda, pieprz¹¹¹, chrzan¹¹¹, rzodkiewka. Tłuszcz¹¹¹ dodawany²¹¹ do⁶² kaszy¹²¹ lub chleba sam²¹¹ w⁶⁶ sobie⁴⁶ jest bez⁶² smaku¹²¹, odgrywa natomiast wielką²⁴¹ rolę w⁶⁶ wrażeniach dotykowych²⁶² języka i jamy¹²¹ ustnej²²¹. Pewne²⁴¹ znaczenie¹⁴¹ mają nawet słuch¹¹¹, (chrupiące²¹² bułeczki¹¹²) i wzrok¹¹¹ (garniowanie¹¹¹ półmisek i kanapek).

C1077 Kreiner J. Zmysły WP 1964 154 brak

Gdy oba³¹ te²¹² twory¹¹² spotykają⁵⁰¹ się, pęcherzyk¹¹¹ mózgowy²¹¹ wpukla⁵⁰¹ się do⁶² środka, jak⁹ przekłuty²¹¹ balonik¹¹¹, a w⁶⁶ jego⁴² czaszy¹⁶¹ umieszcza⁵⁰¹ się wyrostek¹¹¹ skórny²¹¹. W⁶⁶ dalszym²⁶¹ rozwoju¹⁶¹ z⁶² wyrostka tego²²¹ powstanie⁵ soczewka, z⁶² pęcherzyka zaś mózgowego²²¹ — siatkówka. Resztę oka¹²¹ zbuduje wszędożylna tkanka łączna. Jak⁹ przysłało na⁶⁴ część¹⁴¹ mózgu¹²¹, siatkówka ma budowę bardzo złożoną²⁴¹.

C1078 Kreiner J. Zmysły WP 1964 162 brak

Bodziec¹¹¹ dający²¹¹ wrażenie¹⁴¹ barwy¹²¹ może⁵ być różny²¹¹. Może⁵ nim⁴⁵ być wyodrębnione²¹¹ przez⁶⁴ pryzmat¹⁴¹ promieniowanie¹¹¹ świetlne²¹¹ o⁶⁶ określonej²⁶¹ długości¹⁶¹ fali¹²¹ albo promieniowanie¹¹¹ takie²¹¹ odbite²¹¹ od⁶² powierzchni¹²¹ pochłaniającej²²¹ wszystkie²⁴² promienie¹⁴² o⁶⁶ innej²⁶¹ długości¹⁶¹ fali¹²¹, albo też promieniowanie¹¹¹, które²¹¹ przeszło⁵ przez⁶⁴ ciało¹⁴¹ przezroczyste²⁴¹ tylko dla⁶² promieni¹²² o⁶⁶ odpowiedniej²⁶¹ długości¹⁶¹ fali¹²¹, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ przez⁶⁴ kolorowe²⁴¹ szkło¹⁴¹.

C1079 Kreiner J. Zmysły WP 1964 196 brak

U⁶² owadów narządy¹¹² zmysłu temperatury¹²¹ mieszczą⁵⁰¹ się na⁶⁶ czułkach i mają postać¹⁴¹ małych²²² wzgórków. Zbliżenie¹¹¹ do⁶² takiego²²¹ wzgórka rozgrzanego²²¹ drucika powoduje natychmiastową²⁴¹ reakcję. Na⁶⁶ bodźcach cieplnych²⁶² kończymy przegląd¹⁴¹ różnych²²² kategorii¹²² wrażliwości¹²². Nie znaczy to⁴¹ jednak, że żywe²¹² istoty¹¹² nie reagują na⁶⁴ inne²⁴² bodźce¹⁴².

C1080 Kreiner J. Zmysły WP 1964 208 brak

A gdy wrócimy do⁶² paradoksu wspomnianego²²¹ na⁶⁶ początku¹⁶¹, to⁹ argumentem przeciw⁶³ niemu jest po prostu stwierdzenie¹¹¹ faktu, że kot¹¹¹ jako⁶¹ przedstawiciel¹¹¹ zwierząt posiada analizatory¹⁴² i system¹⁴¹ nerwowy²⁴¹ ze⁶⁵ skomplikowanymi połączeniami wewnątrz⁶² mózgu¹²¹ oraz udoskonalonymi narządami zmysłów, róża zaś, jako⁶¹ przykład¹¹¹ rośliny¹²¹, jedynie wrażliwość¹⁴¹ ogólną²⁴¹, przejawiającą się²⁴¹ głównie w⁶⁶ tropizmach.

C1081 Dąbrowski K. Higiena psychiczna w życiu codziennym PZWL 1964 33 brak

Krewni¹¹² w⁶⁶ rodzinie¹⁶¹ mogą stanowić nieocenione²⁴¹ uzupełnienie¹⁴¹ w⁶⁶ tworzeniu¹⁶¹ atmosfery¹²¹ rodzinnej²²¹ w⁶⁶ kompensowaniu¹⁶¹ braków wychowawczych²²², płynących²²² z⁶² zatrudnienia¹²¹ pracą zawodową²⁵¹ rodziców¹²², ale pod⁶⁵ warunkiem, że zakres¹¹¹ czynności¹²² każdego²²¹ członka¹²¹ rodziny¹²¹, a więc i dalszych²²² krewnych¹²², będzie⁵⁷ wyraźnie określony²¹¹ i że rodzice¹¹² nie zrezygnują ze⁶² swego²²¹ naczelnego²²¹ miejsca¹²¹ w⁶⁶ rodzinie¹⁶¹, a szczególnie w⁶⁶ wychowaniu¹⁶¹ dzieci¹²².

C1082 Dąbrowski K. Higiena psychiczna w życiu codziennym PZWL 1964 40 brak

Jeżeli chodzi o⁶⁴ dzieci¹⁴² o⁶⁶ wzmocnionych²⁶² przejawach przekory¹²¹ i uporu — to⁹ przeważnie odznaczają⁵⁰¹ się tymi właściwościami dzieci¹¹² nerwowe²¹², nerwicowe²¹², często zdolne²¹² — karane²¹² w⁶⁶ domu¹⁶¹, w⁶⁶ przedszkolu¹⁶¹ czy szkole¹⁶¹. Tak zwane²¹¹ łamanie¹¹¹ uporu jest u⁶² takich²²² dzieci¹²² ze wszech miar przeciwwskazane²¹¹, ponieważ doprowadza zazwyczaj do⁶² jego⁴² wzmocnienia¹²¹, do⁶² zafałszowania¹²¹ postawy¹²¹, do⁶² agresywności¹²¹ i do⁶² pogłębienia¹²¹ nerwowości¹²¹ czy nerwicy¹²¹.

C1083 Dąbrowski K. Higiena psychiczna w życiu codziennym PZWL 1964 6 brak

Przed wszystkim higiena psychiczna podchodzi do⁶² każdego²²¹ zagadnienia¹²¹ wszechstronnie, a więc — w⁶⁴ sposób¹⁴¹ wielopłaszczyznowy²⁴¹ czy wielowymiarowy²⁴¹ to⁴¹ znaczy zarówno biologiczno-lekarskiej²²¹, jak⁹ psychologicznej²²¹ i społecznej²²¹, uwzględnia zarówno strukturę odziedziczoną²⁴¹, jak⁹ i nabytą²⁴¹, a więc to⁴⁴ co⁴¹ jest człowiekowi dane²¹¹ i to⁴¹, co⁴⁴ może⁵ on z⁶² siebie⁴² wydobyć⁵ drogą⁶² własnej²²¹ wnikliwości¹²¹ i samowychowania¹²¹.

C1084 Jonas S., Łepkowski M. Człowiek + alkohol? PZWL 1964 48 brak

Ze⁶² statystyk¹²² wypadków drogowych²²² wyraźnie widać, że ilość¹¹¹ ich⁴² przy⁶⁶ dużych²⁶² stężeniach alkoholu¹²¹ we⁶⁶ krwi¹⁶¹ kierowcy¹²¹ jest stosunkowo niewielka, natomiast znacznie większa przy⁶⁶ stężeniach średnich²⁶² lub niewielkich²⁶². Wynika z⁶² tego⁴², że największe²⁴¹ niebezpieczeństwo¹⁴¹ na⁶⁶ drogach stanowią ci²¹², którzy zatrzymują⁵⁰¹ się po⁶⁶ drodze¹⁶¹ na⁶⁴ piwko¹⁴¹ czy szklaneczkę wina¹²¹, traktując je⁴⁴ jako⁶⁴ napoje¹⁴² orzeźwiające²⁴².

C1085 Jaworowska-Kielan Z. Czterysta milionów lat historii kręgowców WP 1965 44 brak

W⁶⁶ stanie¹⁶¹ kopalnym²⁶¹ zachowała⁵⁰¹ się jama odtwarzająca dokładnie kształt¹⁴¹ mózgu¹²¹ oraz kanały¹⁴² w⁶⁶ szkieletie wewnętrznym²⁶¹, które²¹² pozwoliły na⁶⁴ stwierdzenie¹⁴¹ liczby¹²¹ i rozmieszczenia¹²¹ nerwów wychodzących²²² z⁶² mózgu¹²¹ oraz na⁶⁴ zbadanie¹⁴¹ układu naczyń krwionośnych²²² głowy¹²¹. Okazało⁵⁰¹ się, że ogólna budowa mózgu¹²¹ ostrakodermów¹²² jest identyczna z⁶⁵ budową mózgu¹²¹ dzisiejszych²²² kręgowców¹²².

C1086 Jaworowska-Kielan Z. Czterysta milionów lat historii kręgowców WP 1965 52 brak

Dotychczas znane²¹² najstarsze²¹² płazy¹¹² pochodziły z⁶² dolnego²²¹ karbonu. Znalezione²¹² na⁶⁶ Grenlandii¹⁶¹ czaszki¹¹² płazów były⁵ więc najstarszymi poznanymi dotychczas czworonogami. Już w⁶⁶ następnym²⁶¹ roku¹⁶¹ Save Söderbergh ogłosił pracę zawierającą²⁴¹ dokładny²⁴¹ opis¹⁴¹ znalezionych²²² czaszek, które nazwał Ichtiostega¹¹¹, co⁴¹ oznacza o⁶⁶ sklepieniu¹⁶¹ czaszki¹²¹ takim²⁶¹ jak⁹ u⁶² ryb. Ichtiostega¹¹¹ była zwierzęciem dość dużym²⁵¹ — długość¹¹¹ jej⁴² czaszki¹²¹ wynosiła około⁶² dwudziestu³² centymetrów.

C1087 Jaworowska-Kielan Z. Czterysta milionów lat historii kręgowców WP 1965 125 brak

Przy⁶⁶ przejściu¹⁶¹ od⁶² gadów do⁶² ssaków nastąpiły bardzo ważne²¹² zmiany¹¹² w⁶⁶ budowie¹⁶¹ szkieletu i osteologicznie ssaki¹¹² różnią⁵⁰¹ się od⁶² gadów bardzo istotnie. Kończyny¹¹² prymitywnych²²² gadów rozstawione²¹² są⁵⁷ szeroko na⁶⁴ boki¹⁴², a tułów¹¹¹ umieszczony²¹¹ nisko; u⁶² ssaków kończyny¹¹² przesuwają⁵⁰¹ się pod⁶⁴ tułów¹⁴¹, który²¹¹ wznosi⁵⁰¹ się wyżej, staw¹¹¹ kolanowy²¹¹ skierowany²¹¹ jest⁵⁷ do⁶² przodu, staw¹¹¹ łokciowy²¹¹ do⁶² tyłu, a nie jak⁹ u⁶² gadów na⁶⁴ boki¹⁴².

C1088 Jaworowska-Kielan Z. Czterysta milionów lat historii kręgowców WP 1965 133 brak

Przypuszczenie¹¹¹ opiera⁵⁰¹ się na⁶⁶ następujących²⁶² danych¹⁶². U⁶² ssaków łozyskowych²²² i torbaczy¹²² dolna krawędź¹¹¹ żuchwy¹²¹ zagina⁵⁰¹ się ku⁶³ górze¹³¹ pod⁶⁵ kątem, który²⁴¹ łatwo możemy wyczuć⁵ w⁶⁶ tylnej²⁶¹ części¹⁶¹ naszej²²¹ własnej²²¹ żuchwy¹²¹ poniżej⁶² ucha¹²¹. Podobny²¹¹ wyrostek¹¹¹ kątowny²¹¹ znajdował⁵⁰¹ się na⁶⁶ żuchwach mezozoicznych²⁶² pantotheria, brak⁵ go⁴⁴ natomiast we⁶⁶ wszystkich²⁶² pozostałych²⁶² grupach ssaków mezozoicznych²²², których²²² dolna krawędź¹¹¹ żuchwy¹²¹ tworzy w⁶⁶ tyle¹⁶¹ łagodny²⁴¹ łuk¹⁴¹.

C1089 Jaworowska-Kielan Z. Czterysta milionów lat historii kręgowców WP 1965 141 brak

Małpy¹¹² człekokształtne²²² są na ogół dużych²²² rozmiarów, w⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ czym⁴⁵ zmieniły sposób¹⁴¹ poruszania się¹²¹ wśród⁶² drzew, zamiast chodzić na⁶⁶ czterech³⁶ kończynach, przemieszczają⁵⁰¹ się wahadłowo z⁶² gałęzi¹²¹ na⁶⁴ gałąź¹⁴¹, zwisając na⁶⁶ wydłużonych²⁶², chwytanych²⁶² rękach. Człowiekowate¹¹² wyodrębniły⁵⁰¹ się z⁶² bardzo prymitywnych²²² małp człekokształtnych²²², przy⁶⁶ czym⁴⁵ — według⁶² ostatnich²²² poglądów — nastąpiło to⁴¹ jeszcze w⁶⁶ miocenie¹⁶¹.

C1090 Nowacki E. Szyfr życia WP 1965 70 brak

Użyliśmy kilkakrotnie słowa¹²¹ mutacja lub cecha zmutowana. Termin¹¹¹ ten²¹¹ pochodzi z⁶² łaciny¹²¹ i oznacza zmianę. Mutacja w⁶⁶ genetycznym²⁶¹ słowa¹²¹ znaczeniu¹⁶¹ oznacza zmianę cechy¹²¹ dziedzicznej²²¹. Czytelnik zastanawiał⁵⁰¹ się na pewno, czytając moje²⁴² wywody¹⁴² na⁶⁴ temat¹⁴¹ niedziedziczenia się¹²¹ cech¹²² powstałych²²² pod⁶⁵ wpływem środowiska¹²¹, jak⁹ wytłumaczyć różnorodność¹⁴¹ cech¹²² występujących²²² wśród⁶² osobników¹²² jednego²²¹ gatunku¹²¹.

C1091 Nowacki E. Szyfr życia WP 1965 78 brak

Tak samo ilość¹¹¹ promieniotwórczości¹²¹, jaką²⁴¹ aplikujemy sobie⁴³ sami, nosząc zegarki¹⁴² z⁶⁵ fosforyzującymi tarczami lub siedząc przed⁶⁵ ekranem telewizora nie stanowią niebezpieczeństwa¹²¹. Całe²¹¹ promieniowanie¹¹¹ razem⁸ wzięte²¹¹ średnio nie dorównuje promieniowaniu¹³¹, na⁶⁴ jakie²⁴¹ wystawiony²¹¹ jest⁵⁷ każdy²¹¹ mieszkaniec Ziemi ze⁶² strony¹²¹ promieni¹²² kosmicznych²²² czy też radioaktywności¹²¹ naturalnych²²² izotopów promieniotwórczych²²² znajdujących się²²² w⁶⁶ glebie¹⁶¹ i w⁶⁶ wodzie¹⁶¹.

C1092 Nowacki E. Szyfr życia WP 1965 112 brak

Wysiano równą²⁴¹ ilość¹⁴¹ nasion obu³² form, i mimo że gatunek¹¹¹ dziki²¹¹ wydawał o wiele więcej nasion, waga plonu była⁵ niższa. Po⁶⁶ kilku³⁶ latach prowadzenia¹²¹ hodowli¹²¹ tego²²¹ typu znaleziono w⁶⁶ populacji¹⁶¹ tylko kilka³⁴ roślin pochodzących²²² od⁶² formy¹²¹ uprawnej²²¹, grubonasiennej²²¹, resztę stanowiły formy¹¹² dzikie²¹².

C1093 Kowalski K. Jaskinie polskie PW 1965 15 brak

Czynnikiem, który²¹¹ przede wszystkim decyduje o⁶⁶ morfologicznym²⁶¹ typie jaskini¹²¹ (to⁴¹ jest o⁶⁶ tym⁴⁶, czy jest ona pozioma, czy też przeważają w⁶⁶ niej⁴⁶ odcinki¹¹² pionowe²¹² i tak dalej), jest różnica poziomów między⁶⁵ obszarem wynikania¹²¹ wody¹²¹ z⁶² powierzchni¹²¹ w⁶⁴ głąb¹⁴¹ skały¹²¹ a miejscem wypływu wywierzy ska¹²¹.

C1094 Kowalski K. Jaskinie polskie PW 1965 49 brak

Są to⁴¹ głównie owady¹¹² i pajęczaki¹¹² tworzące²¹² tak zwany²⁴¹ naścienny²⁴¹ zespół¹⁴¹ trogloksenów o⁶⁶ charakterystycznym²⁶¹ składzie w pobliżu otworu jaskini¹²¹. Do⁶² trogloksenów należą także zimujące²¹² w⁶⁶ jaskiniach nietoperze¹¹². Wskutek⁶² zlodowacenia¹²¹ zachowały⁵⁰¹ się u⁶² nas⁴², jak⁹ już wspomniano, nieliczne²¹² tylko stare²¹² gatunki¹¹² jaskiniowe²¹², troglobionty¹¹². Spotykamy je⁴⁴ przede wszystkim wśród⁶² zwierząt wodnych²²².

C1095 Kowalski K. Jaskinie polskie PW 1965 57 brak

Tak więc nietoperze¹¹² mogą swobodnie poruszać⁵⁰¹ się we⁶⁶ wnętrzu¹⁶¹ jaskiń i rzeczywiście spotkać je⁴⁴ można nawet w⁶⁶ odległości¹⁶¹ setek metrów od⁶² otworu, w⁶⁶ miejscach oddzielonych²⁶² od⁶² powierzchni¹²¹ długimi krętymi korytarzami. Szukają w⁶⁶ nich⁴⁶ schronienia¹²¹ zarówno w⁶⁶ okresie spoczynku¹²¹ dziennego²²¹ (są bowiem typowymi zwierzętami nocnymi polującymi od⁶² zmierzchu¹²¹ do⁶² świtu), jak⁹ te zwłaszcza w⁶⁶ okresie zimowania¹²¹.

C1096 Kowalski K. Jaskinie polskie PW 1965 91 brak

Niewielkie²¹² jeziora¹¹² na⁶⁶ osadach lub w⁶⁶ syfonach zasilane²¹² są⁵⁷ tylko przez⁶⁴ deszcz¹⁴¹ podziemny²⁴¹. W⁶⁶ głębi¹⁶¹ jaskini¹²¹ w⁶⁶ wielu³⁶ miejscach obficie rozwinęły⁵⁰¹ się nacieki¹¹². Wiele³¹ też jest zawalisk, które²¹² zmieniły pierwotny²⁴¹ wygląd¹⁴¹ chodników. Wstępna komora jest jedną²⁵¹ z⁶² największych²²² sal jaskiniowych²²² w⁶⁶ Tatrach.

C1097 Kowalski K. Jaskinie polskie PW 1965 104 brak

Żyją tu również inne²¹² gatunki¹¹² troglobiotyczne²¹² i troglofilne²¹² wspomniane²¹² poprzednio. Jaskinia znana była⁵⁷ już prawdopodobnie w⁶⁶ osiemnastym²⁶¹ wieku¹⁶¹, była⁵ ona przedmiotem licznych²²² badań archeologicznych²²² i zoologicznych²²². Obecnie jest⁵⁷ często zwiedzana i, niestety, dość silnie zniszczona przez⁶⁴ niekulturalnych²⁴² turystów¹⁴². Wchodząc przez⁶⁴ zachodni²⁴¹ otwór¹⁴¹ dostajemy⁵⁰¹ się na⁶⁴ dno¹⁴¹ niewielkiej²²¹ komory¹²¹.

C1098 Skowron S. Narodziny wielkiej teorii (Karol Darwin i jego poprzednicy) WP 1965 28 brak

Wśród⁶² grona¹²¹ „lunatyków¹²²” był też i słynny²¹¹ uczony¹¹¹ Priestley, kwakier Samuel Galton, dziadek¹¹¹ wielkiego²²¹ biologa¹²¹ i antropologa¹²¹ Franciszka¹²¹ Galtona¹²¹, bogaty²¹¹ przemysłowiec, i inni. Uczęszczał na⁶⁴ zebra-
nia¹⁴² jako⁶¹ gość¹¹¹ także i Wedgwood, fabrykant porcelany¹²¹ sławnej²²¹ na⁶⁴ cały²⁴¹ świat¹⁴¹, którego²²¹ zakłady¹¹² Erazm nazwał Etrurią, gdyż Wedgwood sądził, że odkrył tajemnicę malowania¹²¹ waz starożytnych²²² Etrusków¹²².

C1099 Skowron S. Narodziny wielkiej teorii (Karol Darwin i jego poprzednicy) WP 1965 36 brak

Darwin porusza tematy¹⁴² elektryczności¹²¹, chemii¹²¹, fotosyntezy¹²¹ i fizyki¹²¹. Zajmuje⁵⁰¹ się też problemami geofizyki¹²¹, samolotami i raketami. Podobnie jak⁹ w⁶⁶ Zoonomii¹⁶¹ rozważa ogólne²⁴² zagadnienia¹⁴² biologiczne²⁴² zwracając równocześnie uwagę na⁶⁴ zagadnienia¹⁴² niewolnictwa¹²¹, dominującej²²¹ roli¹²¹ Kościoła i na⁶⁴ wiele³⁴ innych²²² spraw¹²², które²¹² mu leżały na⁶⁶ sercu¹⁶¹.

C1100 Skowron S. Narodziny wielkiej teorii (Karol Darwin i jego poprzednicy) WP 1965 75 brak

Pierwotny²¹¹ obraz¹¹¹ fauny¹²¹ i flory¹²¹ wysp oceanicznych²²² może⁵ jednak zmienić łatwo człowiek¹¹¹ zarówno przez⁶⁴ bezmyślne²⁴¹ tępienie¹⁴¹ często bezbronnych²²² zwierząt, jak⁹ i przez⁶⁴ wprowadzenie¹⁴¹ na⁶⁴ wyspy¹⁴² ssaków, które²¹² dopełniają miary¹²¹ niszczenia¹²¹. Gdyby wyspa Świętej²²¹ Heleny¹²¹ nie była⁵⁷ tak całkowicie zniszczona przez⁶⁴ rabunkową²⁴¹ gospodarkę człowieka¹²¹ byłaby dziś jednym²⁵¹ z⁶² najwspanialszych²²² rezerwatów pradoliny²²¹ fauny¹²¹ i flory¹²¹.

C1101 Skowron S. Narodziny wielkiej teorii (Karol Darwin i jego poprzednicy) WP 1965 83 brak

Nora Barlow podaje, że w⁶⁶ pierwszym²⁶¹ wydaniu¹⁶¹ „Podróży¹²²” jest⁵⁷ zachowany²¹¹ cały²¹¹ początek¹¹¹ tego²²¹ ustępu i dopiero zdanie¹¹¹ o⁶⁶ geologu i odpoczynku¹⁶¹ stwórcy¹²¹ zostało⁵⁷ skreślone²¹¹. W⁶⁶ drugim²⁶¹ natomiast wydaniu¹⁶¹ podana jest⁵⁷ tylko sucha obserwacja w⁶⁶ odnośniku¹⁶¹. Zwiedzanie¹¹¹ Australii¹²¹, która była⁵ przecież właściwie kolonią karną²⁵¹ i emigranci rekrutowali⁵⁰¹ się w⁶⁶ dużej²⁶¹ części¹⁶¹ z przestępców¹²² deportowanych²²² z⁶² Anglii¹²¹, dostarczyło i innych²²² spostrzeżeń.

C1102 Skowron S. Narodziny wielkiej teorii (Karol Darwin i jego poprzednicy) WP 1965 164 brak

Najczęściej na⁶⁶ tym²⁶¹ i następnych²⁶² zjazdach, jeżeli poruszano zagadnienia¹⁴² darwinizmu, to⁹ w⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ istnieniem w⁶⁶ przyrodzie¹⁶¹ przystosowań organizmów i wytłumaczeniem ich⁴² powstawania¹²¹ przez⁶⁴ działanie¹⁴¹ doboru naturalnego²²¹. Takie²¹¹ jednak stanowisko¹¹¹ wywoływało najwyższe²⁴² sprzeciwy¹⁴², o⁶⁶ czym⁴⁶ świadczy chociażby wypowiedź¹¹¹ przewodniczącego¹²¹ zjazdu oksfordzkiego²²¹, lorda¹²¹ Wrottesleya¹²¹: [&]

C1103 Skowron S. Narodziny wielkiej teorii (Karol Darwin i jego poprzednicy) WP 1965 172 brak

Z⁶² tego²²¹ powodu wydaje⁵⁰¹ się, że Darwin niezbyt może⁸ sprawiedliwie ocenił książkę Lyella¹²¹ w⁶⁶ porównaniu¹⁶¹ z⁶⁵ pracą Huxleya¹²¹. Należy też, moim²⁵¹ zdaniem, zwrócić uwagę na⁶⁴ jeszcze jeden²⁴¹ ważny²⁴¹ punkt¹⁴¹. Lyell, gdy stał⁵⁰¹ się zdecydowanym²⁵¹ zwolennikiem teorii¹²¹ Darwina¹²¹, sądził, że zmiana form zwierzęcych²²² w⁶⁴ formy¹⁴² ludzkie²⁴² nastąpiła nagle.

C1104 Skowron S. Narodziny wielkiej teorii (Karol Darwin i jego poprzednicy) WP 1965 180 brak

Rok¹⁴¹ tysiąc osiemset siedemdziesiąty²⁴¹ poświęcił Darwin całkowicie pracy¹³¹ nad⁶⁵ swym²⁵¹ nowym²⁵¹ dziełem, a gdy było⁵⁷ już skończone²¹¹, zwrócił⁵⁰¹ się do⁶² swej²²¹ córki¹²¹ Henryki¹²¹ z⁶⁵ prośbą o⁶⁴ poprawę stylistyczną²⁴¹. Pod⁶⁵ tym²⁵¹ względem¹⁵¹ nie miał do⁶² siebie⁴² zaufania¹²¹. Córka włożyła wiele⁸ trudu w⁶⁴ poprawę rękopisu, tak że ojciec wyraził jej⁴³ najgłębsze²⁴¹ podziękowanie¹⁴¹ i ofiarował jej⁴³ trzydzieści³⁴ funtów szterlingów ze⁶² swego²²¹ honorarium¹²¹ autorskiego²²¹.

C1105 Skowron S. Narodziny wielkiej teorii (Karol Darwin i jego poprzednicy) WP 1965 227 brak

De Vries był przekonany, że nowe²¹² gatunki¹¹² nie powstają przez⁶⁴ stopniowe²⁴² nagromadzanie się¹⁴² zmian drobnych²²², ciągłych²²², jak⁹ to⁴⁴ przyjmował darwinizm¹¹¹, lecz przez⁶⁴ nagłe²⁴¹ pojawienie się¹⁴¹ gwałtownych²²² zmian przekształcających²²² od razu jeden²⁴¹ gatunek¹⁴¹ w⁶⁴ drugi²⁴¹. Już poprzednio podobne²⁴² myśli¹⁴² głosił botanik¹¹¹ rosyjski²¹¹ Korzyński, nie poparł jednak swych²²² poglądów tak obfitym²⁵¹ materiałem jak⁹ de Vries.

C1106 Jeżewska E. Opieka domowa nad chorymi z objawami neurologicznymi i psychicznymi PZWL 1965 77 brak

Napastliwość¹¹¹ tych²²² chorych¹²² bywa tak niepoahamowana, że nieraz przez⁶⁴ dłuższy²⁴¹ czas¹⁴¹ koledzy i przełożeni¹¹², terroryzowani nie odważają⁵⁰¹ się wyciągnąć konsekwencji¹²² z⁶² ich⁴² istotnych²²² niedociągnięć w⁶⁶ pracy¹⁶¹. Inne²¹² postaci¹¹² otępienia¹²¹ odróżniają⁵⁰¹ się pewnymi szczególnymi cechami, właściwymi dla⁶² wywołującej²²¹ to²⁴¹ otępienie¹⁴¹ choroby¹²¹. Tak więc na⁶⁴ przykład¹⁴¹ pewna postać¹¹¹ postępującego²²¹ zaniku¹²¹ mózgu¹²¹ nierzadko łączy⁵⁰¹ się z⁶⁵ nieznośnym²⁵¹ dla⁶² otoczenia¹²¹ gadulstwem, spowodowanym²⁵¹ odhamowaniem mowy¹²¹.

C1107 Imieliński K. Życie seksualne – psychochigiena PZWL 1965 20 brak

Okres¹¹¹ dojrzewania¹²¹ młodzieży¹²¹ jest ostatnią²⁵¹ sposobnością do⁶² ukształtowania¹²¹ osobowości¹²¹ młodzieży¹²¹ odpowiednio do⁶² zadań życia¹²¹ społecznego²²¹, stąd też odpowiednio²¹¹ wychowanie¹¹¹ w⁶⁶ tym²⁶¹ okresie nabiera szczególnego²²¹ znaczenia¹²¹. Ma ono na⁶⁶ celu¹⁶¹ między innymi kierowanie¹⁴¹ w⁶⁴ sposób¹⁴¹ właściwy²⁴¹ rozwojem popędu płciowego²²¹ u⁶² młodzieży¹²¹ i zapobieganie¹⁴¹ powstawaniu¹³¹ różnorakich²²² konfliktów na⁶⁶ tle seksualnym²⁶¹.

C1108 Imieliński K. Życie seksualne – psychohigiena PZWL 1965 62 brak

Dochodzi do⁶² procesu alienacji¹²¹ popędu płciowego²²¹, czyli do⁶² uniezależnienia się¹²¹ go⁴² od⁶² wpływów samokontroli¹²¹ człowieka¹²¹, co⁴¹ jest zjawiskiem zdecydowanie⁸ szkodliwym²⁵¹. Postęp¹¹¹ cywilizacji¹²¹ przyniósł udostępnienie¹⁴¹ dla⁶² szerokich²²² mas ilustracji¹²², fotografii¹²² i tak dalej, co⁴¹ jednak, wobec⁶² braku¹²¹ należytej²²¹ kontroli¹²¹ nad⁶⁵ nimi, stwarza niebezpieczne²⁴² okazje¹⁴² do⁶² naruszania¹²¹ podstawowych²²² zasad¹²² wychowawczych²²².

C1109 Imieliński K. Życie seksualne – psychohigiena PZWL 1965 109 brak

Za⁶⁴ najwrażliwsze²⁴² obszary¹⁴² erogeniczne²⁴² u⁶² mężczyzn¹²² uważa się⁴¹ narządy¹⁴² płciowe²⁴² (prącie¹⁴¹ i mosznę). Za⁶⁴ najwrażliwsze²⁴² obszary¹⁴² erogeniczne²⁴² u⁶² kobiet uważa się⁴¹ narządy¹⁴² płciowe²⁴² (łechtaczkę, pochwę), a ponadto usta¹⁴² i brodawki¹⁴² sutkowe²⁴². Nie ma tu jednak żadnych²²² reguł i miejscami najbardziej wrażliwymi mogą się okazać⁵⁰¹ w⁶⁶ poszczególnych²⁶² przypadkach różne²¹² okolice¹¹² ciała¹²¹.

C1110 Imieliński K. Życie seksualne – psychohigiena PZWL 1965 117 brak

Powszechnie wiadomo, iż olbrzymia większość¹¹¹ kobiet nie przeżywa szczytowania¹²¹ przy⁶⁶ pierwszym²⁶¹ stosunku¹⁶¹. Nie przeżywa go⁴² też i przy⁶⁶ kilku³⁶ następnych²⁶² stosunkach. Dopiero z⁶⁵ biegiem czasu i w⁶⁴ miarę utrzymywania¹²¹ regularnego²²¹ współżycia¹²¹ seksualnego²²¹ kobieta „uczy⁵⁰¹ się” odczuwania¹²¹ rozkoszy¹²¹ i osiągnięcia¹²¹ orgazmu (mowa tu tylko o⁶⁶ kobietach, u⁶² których²²² nie występują konflikty¹¹² na⁶⁶ tle seksualnym²⁶¹, ani też inne²¹² zahamowania¹¹²), [&]

C1111 Imieliński K. Życie seksualne – psychohigiena PZWL 1965 206 brak

Olbrzymia większość¹¹¹ różnych²²² zaburzeń seksualnych²²² powstaje właśnie na⁶⁶ podłożu¹⁶¹ nerwicy¹²¹. Liczba przypadków zaburzeń seksualnych²²² o⁶⁶ podłożu¹⁶¹ organicznym²⁶¹ jest stosunkowo nieznaczna. Zaburzenia¹¹² występujące²¹² w⁶⁶ przebiegu¹⁶¹ nerwic płciowych²²² często są⁵⁷ jednak przez⁶⁴ ludzi¹⁴² cierpiących²⁴² utożsamiane²¹² z⁶⁵ „impotencją”, to⁴¹ jest pozbawieniem ich⁴² możliwości¹²² współżycia¹²¹ seksualnego²²¹ na⁶⁴ długi²⁴¹ okres¹⁴¹ czasu lub na zawsze.

C1112 Krzeska G. Pierwsze dni macierzyństwa PZWL 1967 6 brak

Zmiany¹¹² te²¹² są przemijające²¹², a występują wskutek⁶² działania¹²¹ hormonów matki¹²¹, pod⁶⁵ wpływem których²²² płód¹¹¹ pozostawał przeciw przez⁶⁴ wiele³⁴ miesięcy. Nie wolno⁵ dotykać, ani tym⁹ bardziej wyciskać obrzmiałych²²² piersi¹²² — dziecko¹¹¹ pobędzie⁵⁰¹ się samo²¹¹ nadmiaru hormonów i wszystko⁴¹ wróci do⁶² normy¹²¹. Niepotrzebne²¹² zabiegi¹¹² mogą tylko spowodzić zakażenie¹⁴¹ i różne²⁴² przykre²⁴² jego⁴² następstwa¹⁴².

C1113 Krzeska G. Pierwsze dni macierzyństwa PZWL 1967 15 brak

Z⁶⁵ biegiem czasu dziecko¹¹¹ przywyknie do⁶² rytmu karmienia¹²¹ i będzie⁵⁶ się budziło⁵²¹ samo²¹¹, ze⁶⁵ zdumiewającą²⁵¹ regularnością. Gdyby domagało⁵⁰¹ się posiłku¹²¹ na⁶⁴ piętnaście³⁴ do⁶² dwudziestu³² minut przed⁶⁵ właściwą²⁵¹ porą, można je⁴⁴ nakarmić nieco wcześniej. Takie²¹¹ odstępstwo¹¹¹ jest dopuszczalne²¹¹ i usprawiedliwione²¹¹. Po⁶⁶ skończonym²⁶¹ posiłku¹⁶¹ dziecko¹¹¹ ulewa⁵ czasem⁸ trochę posiłku¹²¹, to⁴¹ znaczy wycieka mu on z⁶² buzi¹²¹, niczym⁹ z⁶² przepełnionego²²¹ naczynia¹²¹.

C1114 Krzeska G. Pierwsze dni macierzyństwa PZWL 1967 45 brak

Nie będzie⁵⁶ się dobrze rozwijało⁵²¹. Złoży⁵⁰¹ się na⁶⁴ to⁴⁴ brak¹¹¹ apetytu, niedokrwiistość¹¹¹, łatwość¹¹¹ występowania¹²¹ różnych²²² chorób. Żadna żywa istota nie może⁵ być⁵⁷ pozbawiona świeżego²²¹ powietrza. Toteż w⁶⁶ porze¹⁶¹ letniej²⁶¹, w⁶⁴ dnie¹⁴² bezwietrzne²⁴² i ciepłe²⁴², dziecko¹¹¹ ma przebywać na⁶⁶ dworze¹⁶¹ choćby przez⁶⁴ cały²⁴¹ dzień¹⁴¹. Łóżeczko¹⁴¹ albo wózek¹⁴¹ można wystawić na⁶⁴ balkon¹⁴¹ werandę w pobliżu domu¹²¹.

C1115 Beaupre J. Macierzyństwo PZWL 1967 7 brak

Jedna²¹¹ z⁶² uczennic krakowskiej²²¹ Szkoły¹²¹ Rodzenia¹²¹ napisała w⁶⁶ ankiecie¹⁶¹: „Aby⁹ rodzić bez⁶² bólu¹²¹ — trzeba się nauczyć⁵⁰¹ rodzić”. W⁶⁶ tym²⁶¹ spontanicznym²⁶¹ wyznaniu¹⁶¹ mieści⁵⁰¹ się istotna wskazówka dla⁶² kobiet przygotowujących się²²² do⁶² porodu. Czego⁴² więc chcemy od⁶² was⁴²? Chcemy, abyście się mocno wzięły⁵⁴¹ w⁶⁴ garść¹⁴¹, abyście bardzo systematycznie chodziły⁵⁴ na⁶⁴ wykłady¹⁴² i opanowały potrzebne²⁴² wiadomości¹⁴² oraz codziennie w⁶⁶ domu¹⁶¹ wykonywały gimnastykę i ćwiczyły oddechy¹⁴².

C1116 Beaupre J. Macierzyństwo PZWL 1967 54 brak

Wreszcie stwierdzamy z ulgą, że ujęcie¹¹¹ zostało⁵⁷ otwarte²¹¹ całkowicie — skończył¹⁵⁰¹ się więc pierwszy²¹¹, najtrudniejszy²¹¹ okres¹¹¹ porodu. Jak⁹ już wspominałam przed⁶⁵ erą psychoprofilatyki¹²¹ był to⁴¹ okres¹¹¹ bierny²¹¹. Obecnie z⁶⁵ wyjątkiem pauz, gdy kobieta powinna leżeć w⁶⁶ relaksie — nie ma biernego²²¹ okresu w⁶⁶ czasie porodu! Wszystkie²¹² są czynne²¹²! Kobieta przygotowana współdziała z⁶⁵ personelem prowadzącym²⁵¹ poród¹⁴¹.

C1117 Beaupre J. Macierzyństwo PZWL 1967 96 brak

Były⁵ to⁴¹ długie²¹² poduszki¹¹² z⁶² pierza¹²¹, w⁶⁴ które²⁴² zawijano dziecko¹⁴¹ na⁶⁴ cały²⁴¹ dzień¹⁴¹ z⁶⁵ krótkimi przerwami na⁶⁴ przewijanie¹⁴¹ i kąpiel¹⁴¹. Krępując ich⁴² ruchy¹⁴² a przede wszystkim nadmiernie przegrzewając, wydelały one dzieci¹⁴², zmniejszały ich⁴² odporność¹⁴¹, stwarzały podatność¹⁴¹ na⁶⁴ choroby¹⁴² dróg oddechowych²²² i przewodu pokarmowego²²¹. Były⁵ — krótko mówiąc — najbardziej niehigieniczną²⁵¹ pościelą¹⁵¹, jaką²⁴¹ sobie⁴³ można wyobrazić.

C1118 Beaupre J. Macierzyństwo PZWL 1967 143 brak

Ten²¹¹ okres¹¹¹ odprężenia¹²¹ neuromięśniowego²²¹ pokrywa⁵⁰¹ się z⁶⁵ normalnym²⁵¹ i głębokim²⁵¹ oddychaniem w⁶⁶ pierwszym¹⁶¹ okresie porodu oraz z⁶⁵ oddychaniem przyspieszonym²⁵¹ i płytszym²⁵¹ w⁶⁶ końcu pierwszego²²¹ okresu. Powtórzmy raz⁸ jeszcze — w⁶⁶ czasie pierwszego²²¹ okresu porodu kobieta podczas⁶² skurczów leży w⁶⁶ odprężeniu¹⁶¹ i stosuje oddychanie¹⁴¹ najpierw głębokie²⁴¹ a pod⁶⁴ koniec¹⁴¹ pierwszego²²¹ okresu przyspieszone²⁴¹ i płytkie²⁴¹.

C1119 Hollanek A. Skóra jaszczurcza Iskry 1965 23 brak

Przyroda wytworzyła w⁶⁶ nas⁴⁶ swój²⁴¹ własny²⁴¹ system¹⁴¹ zwalczania¹²¹ chorób, system¹⁴¹, który²¹¹ niestety, często zawodzi. Wnętrze¹¹¹ ciała¹²¹ nie zostało⁵⁷ stworzone²¹¹ do⁶² otwierania¹²¹, do⁶² mieszania się¹²¹ w⁶⁴ jego⁴² sprawy¹⁴² i to⁸ za⁶⁵ pomocą narzędzi¹²². Chirurgia jest równie⁸ nienaturalna, czy może⁸ antynaturalna, jak⁹ każdy²¹¹ wytwór¹¹¹ człowieka¹²¹. Nic⁴¹ dziwnego²²¹, że jej⁴² działanie¹¹¹ budzi reakcję.

C1120 Hollanek A. Skóra jaszczurcza Iskry 1965 70 brak

Znany²¹¹ jest⁵⁷ powszechnie strach¹¹¹ przed⁶⁵ operacją. W⁶⁶ okresie przed⁶⁵ anestezją przybierał zwykle formę ciężkiej²²¹ hysterii¹²¹. Ale i dziś — to⁴¹ zrozumiałe²¹¹ człowiek¹¹¹, w⁶⁶ którego²²¹ ciele ma się toczyć⁵⁰¹ krwawa walka o⁶⁴ życie¹⁴¹, nie może⁵ być wolny²¹¹ od⁶² bojaźni¹²¹. Niebezpieczeństwo¹¹¹ zabiegu¹²¹ (w⁶⁶ każdym²⁶¹ kontakcie z⁶⁵ nożem chirurgicznym²⁵¹ tkwi jakieś²¹¹ ryzyko¹¹¹), obce²¹¹ środowisko¹¹¹, narzędzia¹¹², stół¹¹¹ operacyjny²¹¹, lekarze¹¹² w⁶⁶ maskach — to⁴¹ nie działa⁵ uspokajająco.

C1121 Hollanek A. Skóra jaszczurcza Iskry 1965 125 brak

Inni chwalą⁵⁰¹ się przed⁶⁵ zdumioną²⁵¹ publiką przebijaniem policzków czy rąk. I wtedy z⁶² ran nie cieknie krew¹¹¹. Gandhiemu, gdy walczył o⁶⁴ niepodległość¹⁴¹ Indii¹²¹, nawet kilkutygodniowe²¹² głodówki¹¹² nie podkopały zdrowia¹²¹. Nauka nie pierwszy²⁴¹ raz¹⁴¹ stawała przed⁶⁵ zjawiskami, które²⁴² powszechnie uważano za⁶⁴ cuda¹⁴². I była⁵ bezsilna — dopóki nie zaczęto kojarzyć pozornie odległych²²², lecz jakże zbieżnych²²² faktów.

C1122 Hollanek A. Skóra jaszczurcza Iskry 1965 159 brak

Niezwykłymi drogami chadza myśl¹¹¹ naukowa. W⁶⁶ jednej²⁶¹ tylko dziedzinie¹⁶¹ w⁶⁶ okulistyce¹⁶¹, wykorzystano — jak⁹ przed⁶⁵ chwilą zobaczyłem — dwa³⁴ zupełnie różne²⁴² sposoby¹⁴² techniczne²⁴². Raz⁸ użyto do⁶² leczenia¹²¹ wzroku¹²¹ gorąca¹²¹ wielkiego²²¹ gorąca¹²¹, to⁸ znowu posłużono⁵⁰¹ się wielkim²⁵¹ zimnem¹⁵¹. Technika¹¹¹ coraz śmielej ogarnia nie tylko przemysł¹⁴¹, nie tylko komunikację. Odważnie wkracza i do⁶² medycyny¹²¹.

C1123 Hollanek A. Skóra jaszczurcza Iskry 1965 167 brak

W⁶⁶ tej²⁶¹ wypowiedzi¹⁶¹ kompletnie nie widać strachu¹²¹. A przecież formułuje ją nie byle jaki²¹¹ znawca zagadnień naukowych²²². Więc może⁸ te²¹² wszystkie²¹² obawy¹¹² i ostrzeżenia¹¹² są przesadne²¹². W⁶⁶ tym²⁶¹ sensie przynajmniej, że przecież człowiek¹¹¹ wynajduje różne²⁴² narzędzia¹⁴². Można ich⁴² użyć⁵ zawsze na⁶⁴ zgubę lub dla⁶² dobra¹²¹ człowieczeństwa¹²¹.

C1124 Hollanek A. Skóra jaszczurcza Iskry 1965 214 brak

Wiedział, że są drobnoustroje¹¹², które²¹² niszczą szkodliwe²⁴² mikroby¹⁴² pasożytujące²⁴² w⁶⁶ naszych²⁶² ciałach. Do⁶² takich²²² zaliczył bakterie¹⁴² zakwaszające²⁴² mleko¹⁴¹. Jedni²¹² uczeni¹¹² mówią, że poglądy¹¹² Miecznikowa¹²¹ były⁵ nonsensowne²¹². Inni, jak⁹ profesor Dubois, już tu kilkakrotnie cytowany²¹¹, przyznają Miecznikowskiemu wiele⁸ słuszności¹²¹. W⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc osiemset dziewięćdziesiątym²⁶¹ drugim²⁶¹ niemiecki²¹¹ naukowiec Siemens, podczas⁶² studiów nad⁶⁵ pracami Kocha¹²¹ o⁶⁶ chorobach zakaźnych²⁶², powiedział: [&]

C1125 Hollanek A. Skóra jaszczurcza Iskry 1965 222 brak

Przypominam. Przypadkowo wpadł przez⁶⁴ okno¹⁴¹ laboratorium¹²¹ Fleminga¹²¹ na⁶⁴ płytkę z⁶⁵ gronkowcami zarodnik¹¹¹ pleśni¹²¹ z⁶² rodzaju¹²¹ pędzlaków: penicillium notatum. Przypadek¹¹¹ też zdarzył, że zarodnik¹¹¹ ten²¹¹ należał do⁶² rodzaju¹²¹ i gatunku¹²¹, który²¹¹ wytwarza substancję hamującą²⁴¹ rozwój¹⁴¹ zarasków. Szansa jedna²¹¹ na⁶⁴ milion¹⁴¹ czy miliony¹⁴², ale... trzeba było całych²²² lat żmudnej²²¹ pracy¹²¹ i odkryć¹²², aby⁹ uczony¹¹¹ mógł się natychmiast połapać⁵⁰¹ w⁶⁶ wartości¹⁶¹ tego⁴², co⁴⁴ ujrzał.

C1126 Hollanek A. Skóra jaszczurcza Iskry 1965 235 brak

A terazniejszość¹¹¹? Nie znalazła na razie recepty¹²¹ ani na⁶⁴ starość¹⁴¹, ani na⁶⁴ śmierć¹⁴¹. Starzenie się¹¹¹ organizmu można uważać za⁶⁴ stopniowe²⁴¹ zmniejszanie się¹⁴¹ zdolności¹²¹ do⁶² odbywania¹²¹ reakcji¹²² chemicznych²²². Tu porównanie¹¹¹ z⁶⁵ fontanną zyskuje jeszcze na⁶⁶ analogiach — to²¹¹ porównanie¹¹¹ życia¹²¹ do⁶² fontanny¹²¹ o⁶⁶ wymienających się²⁶² stale⁸ kroplach, ale jednakowej²⁶¹ ciągle strukturze¹⁶¹ pióropusza. W⁶⁶ starzącym się²⁶¹ organizmie wysycha strumień¹¹¹ procesów życiowych²²².

C1127 Dzieniszewska L. i in. Małe dziecko PZWL 1966 36 brak

Dla⁶² dzieci¹²² w⁶⁶ wieku¹⁶¹ do⁶² trzech³² lat masło¹¹¹ też stanowi⁵ zasadniczy²⁴¹ tłuszcz¹⁴¹, gdyż jest łatwostrawne²¹¹, zawiera witaminę A, w⁶⁶ okresie letnim²⁶¹ także i pewne²⁴² ilości¹⁴² witaminy¹²¹ D. Ponieważ nadmiar¹¹¹ tłuszczu¹²¹ w⁶⁶ posiłkach dziecka jest szkodliwy²¹¹, należy podawać dzieciom tłuszcze¹⁴² według⁶² określonych²²² norm.

C1128 Dzieniszewska L. i in. Małe dziecko PZWL 1966 49 brak

Najbardziej rzucającą się²⁵¹ w⁶⁴ oczy¹⁴² różnicą między⁶⁵ człowiekiem dorosłym²⁵¹ a noworodkiem jest różnica wielkości¹²¹. Długość¹¹¹ zdrowego²²¹ donoszonego²²¹ dziecka wynosi w⁶⁶ chwili¹⁶¹ urodzenia¹²¹ od⁶² czterdziestu³² ośmiu³² do⁶² pięćdziesięciu³² dwóch³² centymetrów (przeciętnie około⁸ pięćdziesiąt³⁴ centymetrów), co⁴¹ stanowi⁵ nieco mniej niż⁹ jedną²⁴¹ trzecią¹⁴¹ długości¹²¹ ciała¹²¹ dorosłego¹²¹.

C1129 Dzieniszewska L. i in. Małe dziecko PZWL 1966 82 brak

Nie należy sprawdzać temperatury¹²¹ wody¹²¹ dłonią, ponieważ wrażliwość¹¹¹ przyzwyczajonej²²¹ do⁶² wyższych²²² temperatur skóry¹²¹ jest znacznie mniejsza. Wkładając dziecko¹⁴¹ do⁶² wody¹²¹ podtrzymujemy je⁴⁴ lewą²⁵¹ ręką pod⁶⁴ lewą²⁴¹ paszkę, główkę opierając na⁶⁶ swoim²⁶¹ lewym²⁶¹ przedramieniu¹⁶¹, prawą²⁵¹ dłonią podtrzymując pośladki¹⁴² dziecka i ostrożnie zanurzamy w⁶⁶ wodzie¹⁶¹ najpierw nóżki¹⁴², a następnie całe²⁴¹ ciało¹⁴¹.

C1130 Dzieniszewska L. i in. Małe dziecko PZWL 1966 91 brak

Podobne²¹² do⁶² śpiwora i godne²¹² polecenia¹²¹ są koszulki¹¹² niemowlęce²¹² do⁶² spania¹²¹. Różnią⁵⁰¹ się tylko tym⁴⁵, że mają zawsze rękawy¹⁴² (śpiwór¹¹¹ może⁵ być bez⁶² rękawów), a nie mają kapturka. Ze⁶² względu na⁶⁴ konieczność¹⁴¹ codziennego²²¹ prania¹²¹, do⁶² koszulki¹²¹ nie wszywamy zamka błyskawicznego²²¹, lecz zawiązujemy ją na⁶⁴ tasemki¹⁴² lub zapinamy na⁶⁴ guziczki¹⁴².

C1131 Dzieniszewska L. i in. Małe dziecko PZWL 1966 139 brak

Z⁶² tego²²¹ niewinnego²²¹ i naturalnego²²¹ odruchu¹²¹ może⁵ rozwinąć⁵⁰¹ się zły²¹¹ nawyk¹¹¹, od⁶² którego²²¹ niezmiennie trudno jest dziecko¹⁴¹ odzwyczaić. Zwracajmy więc uwagę, aby⁹, jeśli dziecko¹¹¹ włoży paluszek¹⁴¹ do⁶² buzi¹²¹, natychmiast delikatnie i z⁶⁵ uśmiechem wyjąć go⁴⁴ i odwrócić uwagę dziecka jakas²⁵¹ interesującą²⁵¹ zabawką.

C1132 Dzieniszewska L. i in. Małe dziecko PZWL 1966 180 brak

Zmienia poza⁶⁵ tym⁴⁵ zasadniczo swą²⁴¹ dotychczasową²⁴¹ pozycję⁶² leżącą²²¹ na⁶⁴ siedzącą²⁴¹, by⁹ w⁶⁶ końcu¹⁶¹ tego²²¹ kwartału już chętnie przyglądać⁵⁰¹ się światu także i z⁶² nowej²²¹ pozycji¹²¹ — stojącej²²¹ jeśli go⁴⁴ tak ustawimy przy⁶⁶ barierze¹⁶¹ łóżka¹²¹ czy kojca. Mało tego⁴² — potrafi już czasem⁸ obejść⁵ cały²⁴¹ kojec¹⁴¹ dookoła⁸ stąpając bokiem. Takie²⁴² spaceru¹⁴² najłatwiej odbywać na⁶⁶ twardej²⁶¹ powierzchni¹⁶¹.

C1133 Dzieniszewska L. i in. Małe dziecko PZWL 1966 235 brak

Co⁴¹ do⁶² używanych²²² tak chętnie przez⁶⁴ rodziców¹⁴² wiklinowych²²² stojaków, w⁶⁴ które²⁴² wkłada się⁴¹ dzieci¹⁴², by⁹ uczyły⁵⁰¹ się same²¹² chodzić, to⁹ nie są one wcale tak bezpieczne²¹², jakby się na⁶⁴ pozór¹⁴¹ wydawało⁵⁴¹. I w⁶⁶ nich⁴⁶ może⁵ grozić dziecku¹³¹ upadek¹¹¹ tym⁹ niebezpieczniejszy²¹¹, że dziecko¹¹¹ skrepowane²¹¹ w⁶⁶ takim²⁶¹ stojaku nie ma możliwości¹²¹ bronić⁵⁰¹ się przed⁶⁵ grożącym²⁵¹ mu upadkiem.

C1134 Dzieniszewska L. i in. Małe dziecko PZWL 1966 282 brak

Paznokcie¹⁴² obcinamy dziecku¹³¹ krótko, by⁹ nie mógł gromadzić⁵⁰¹ się pod⁶⁵ nimi brud¹¹¹. W⁶⁶ zależności¹⁶¹ od⁶² tego⁴², jak⁹ szybko rosną, obcinamy je⁴⁴ regularnie raz¹⁴¹ lub dwa³⁴ razy¹⁴² w⁶⁶ tygodniu. Paznokcie¹⁴² u⁶² nóg obcinamy również raz¹⁴¹ w⁶⁶ tygodniu. Ponieważ są one twardsze²¹², obcinamy je⁴⁴ zawsze po⁶⁶ kąpiel¹⁶¹, są wtedy bardziej miękkie²¹², łatwiej poddają⁵⁰¹ się nożyczkom i nie pękają przy⁶⁶ obcinaniu¹⁶¹.

C1135 Dzieniszewska L. i in. Małe dziecko PZWL 1966 316 brak

A jeśli się zdarzy⁵⁰¹, że dziecko¹¹¹ zjadło w⁶⁶ domu¹⁶¹ więcej na⁶⁴ śniadanie¹⁴¹ niż⁹ normalnie — powinien o⁶⁶ tym⁴⁶ wiedzieć personel¹¹¹ żłobka, aby⁹ brak¹⁴¹ ochoty¹²¹ dziecka do⁶² jedzenia¹²¹ nie traktował jako⁶⁴ objaw¹⁴¹ niepokojący²⁴¹, poniżej⁸ podajemy przykładowe²⁴² kolacje¹⁴² domowe²⁴²: kalafior¹¹¹ lub ziemniaki¹¹² świeżo ugotowane²¹² z⁶⁵ koperkiem lub szczypiorkiem, jajecznicą na⁶⁶ parze¹⁶¹ lub jajo¹¹¹ sadzone²¹¹ na⁶⁶ parze¹⁶¹.

C1136 Dzieniszewska L. i in. Małe dziecko PZWL 1966 324 brak

Zabawka taka daje dziecku¹³¹ odwagi¹²¹ czy otuchy¹²¹ w⁶⁶ ciężkich²⁶² jego⁴² chwilach rozstania¹²¹ z⁶⁵ najbliższymi, ich⁴² nieobecności¹²¹ czy też w⁶⁶ chwilach fizycznego²²¹ bólu¹²¹. O⁶⁶ zabawkach dla⁶² naszego²²¹ dziecka w⁶⁶ drugim²⁶¹ i trzecim²⁶¹ roku¹⁶¹ życia¹²¹ pomówimy szczegółowiej, omawiając poszczególne²⁴² rodzaje¹⁴² zabaw¹²² dostępnych²²² dla⁶² tego²²¹ wieku¹²¹, w⁶⁶ tym²⁶¹ to⁸ bowiem czasie dziecko¹¹¹ stopniowo przestaje bawić⁵⁰¹ się — jak⁹ poprzednio — niespecyficznie.

C1137 Dzieniszewska L. i in. Małe dziecko PZWL 1966 371 brak

Staramy⁵⁰¹ się szybko uchwycić moment¹⁴¹ oddania¹²¹ moczu¹²¹, aby⁹ buteleczka bez⁶² potrzeby¹²¹ nie uciskała dziecka zbyt⁸ długo. Plaster¹⁴¹ przy⁶⁶ zdejmowaniu¹⁶¹ moczymy benzyną lub spirytusem, aby⁹ nie uszkodzić podrażnionego²²¹ naskórka. Dziecko¹¹¹ chore²¹¹ wymaga większej²²¹ cierpliwości¹²¹ wyrozumiałości¹²¹, życzliwości¹²¹, zainteresowania¹²¹, a nawet współczucia¹²¹, musimy mu więc poświęcić o wiele więcej czasu niż⁹ normalnie.

C1138 zbiorowa Lekarski Poradnik (domowy) PZWL 1963 20 brak

Spirytus¹¹¹ (alkohol¹¹¹ etylowy²¹¹) zarówno oczyszczony²¹¹, jak⁹ i skażony²¹¹ (do⁶² palenia¹²¹) nadaje⁵⁰¹ się dobrze do⁶² szybkiego²²¹ odkażania¹²¹ rąk i skóry¹²¹ w ogóle, po⁶⁶ uprzednim²⁶¹ starannym²⁶¹ wymyciu¹⁶¹ ich⁴² ciepłą²⁵¹ wodą z⁶⁵ mydłem, ale tylko w⁶⁶ stężeniu¹⁶¹ od⁶² sześćdziesięciu³² do⁶² osiemdziesięciu³² procent¹²², najlepiej jako⁶¹ tak zwany²¹¹ spirytus¹¹¹ opatrunkowy²¹¹ (siedemdziesiąt³¹ procent¹²²).

C1139 zbiorowa Lekarski Poradnik (domowy) PZWL 1963 28 brak

W⁶⁶ pomieszczeniach, w⁶⁶ których²⁶² wymagane²¹¹ jest powietrze¹¹¹ szczególnie czyste²¹¹, o⁶⁶ ściśle określonej²⁶¹ wilgotności¹⁶¹ i temperaturze¹⁶¹, stosuje się⁴¹ coraz częściej wentylację specjalną²⁴¹, zwaną²⁴¹ klimatyzacją. Wentylacja taka polega na⁶⁶ włączaniu¹⁶¹ do⁶² pomieszczeń powietrza¹²¹ całkowicie oczyszczonego²²¹ (w⁶⁶ specjalnych²⁶² filtrach) od⁶² pyłu i bakterii¹²², ogrzanego²²¹ i nawilżonego²²¹ za⁶⁵ pomocą specjalnych²²² przyrządów elektrycznych²²², dowolnie regulowanych²²² i działających²²² automatycznie.

C1140 zbiorowa Lekarski Poradnik (domowy) PZWL 1963 109 brak

Do⁶² objawów ostrej²²¹ postaci¹²¹ gnilca należy opuchnięcie¹¹¹ i krwawienie¹¹¹ dziąseł, wybroczyny¹¹² krwawe²¹² pod⁶⁵ skórą i rozchwianie się¹¹¹ zębów. Źródła¹¹² witaminy¹²¹ C. Najbogatszym²⁵¹ źródłem witaminy¹²¹ C są: owoce¹¹² róży¹²¹ ogrodowej²²¹, dzikiej²²¹, porzeczki¹²¹ (zwłaszcza czarnej²²¹), truskawki¹¹², maliny¹¹², agrest¹¹¹, cytryny¹¹², pomarańcze¹¹², jeżyny¹¹², a z⁶² warzyw — brukselka, kalafior¹¹¹, kapusta włoska²¹¹ i zyczajna, kapusta kiszona, brukiew¹¹¹, chrzan¹¹¹, pomidory¹¹², rzodkiewki¹¹², szpinak¹¹¹, zielona pietruszka, szczypior¹¹¹, koper¹¹¹ i tak dalej.

C1141 zbiorowa Lekarski Poradnik (domowy) PZWL 1963 172 brak

Znając istotną²⁴¹ przyczynę trudności¹²² w⁶⁶ nauce¹⁶¹, można dopomóc dziecku¹³¹ stwarzając mu specjalne²⁴², sprzyjające²⁴² warunki¹⁴² nauki¹²¹, jak⁹ miejsce¹⁴¹ w⁶⁶ pierwszej²⁶¹ ławce¹⁶¹ lub używanie¹⁴¹ aparatu słuchowego²²¹, dodatkową²⁴¹ pomoc¹⁴¹ w⁶⁶ nauce¹⁶¹ oraz ćwiczenia¹⁴² w⁶⁶ prawidłowej²⁶¹ wymowie¹⁶¹. W⁶⁶ tym²⁶¹ naświetleniu¹⁶¹, systematyczna kontrola słuchu¹²¹ u⁶² dzieci¹²² i młodzieży¹²¹ szkolnej²²¹ nabiera szczególnie²²¹ znaczenia¹²¹.

C1142 zbiorowa Lekarski Poradnik (domowy) PZWL 1963 164 brak

Bezpośrednio przed⁶⁵ wymiotami dziecko¹⁴¹ staje⁵⁰¹ się blade²¹¹, narzeka na⁶⁴ mdłości¹⁴² i bóle¹⁴² brzucha oraz ma słabo napięte²⁴¹ tętno¹⁴¹, co⁴¹ nie jest objawem wykrwawienia¹²¹, lecz jedynie skutkiem¹⁵¹ podrażnienia¹²¹ układu wegetatywnego²²¹, i mija zaraz po⁶⁶ wymiotach. W⁶⁶ dniu¹⁶¹ zabiegu¹²¹ lub nazajutrz dziecko¹¹¹ może⁵ mieć podwyższoną²⁴¹ temperaturę co⁴¹ jest objawem przejściowym²⁵¹, związanym²⁵¹ z⁶⁵ wchłanianiem produktów rozpadu białka¹²¹ tkankowego²²¹.

C1143 zbiorowa Lekarski Poradnik (domowy) PZWL 1963 206 brak

Właściwe²¹¹ ustawienie¹¹¹ leczenia¹²¹ (ustalenie¹¹¹ dawek insuliny¹²¹, diety¹²¹ i tak dalej) należy do⁶² lekarza¹²¹, opieka jednak nad⁶⁵ dzieckiem chorym²⁵¹ na⁶⁴ cukrzycę i samo²¹¹ prowadzenie¹¹¹ należy do⁶² rodziców¹²². Od⁶² zrozumienia¹²¹ przez⁶⁴ nich⁴⁴ istoty¹²¹ choroby¹²¹ i konieczność¹²¹ utrzymywania¹²¹ ciągłości¹²¹ leczenia¹²¹ zależy zdrowie¹¹¹ i życie¹¹¹ dziecka.

C1144 zbiorowa Lekarski Poradnik (domowy) PZWL 1963 253 brak

Istnieją różne²¹² typy¹¹² opatrunków gipsowych²²² w⁶⁶ zależności¹⁶¹ od⁶² potrzeb i celów, jakim²⁵² mają służyć. Opatrunki¹¹² gipsowe²¹² mogą być⁵⁷ przeznaczone²¹² do⁶² zdejmowania¹²¹ (tak zwane²¹² longety¹¹², czyli łuski¹¹² gipsowe²¹²), bądź⁹ też mogą być pełne²¹², okrężne²¹².

C1145 zbiorowa Lekarski Poradnik (domowy) PZWL 1963 261 brak

Niekiedy dopiero późne²¹² objawy¹¹² mogą zwrócić uwagę na⁶⁴ istnienie¹⁴¹ tej²²¹ choroby¹²¹. Trzeba pamiętać, że rak¹¹¹ żołądka rozwija⁵⁰¹ się zwykle u⁶² osób po⁶⁶ czterdziestym²⁶¹ roku¹⁶¹ życia¹²¹ i to⁸ dość często na⁶⁶ podłożu¹⁶¹ istniejącej²²¹ od dawna choroby¹²¹ wrzodowej²²¹. Wszelkie²¹² nie uzasadnione²¹² wymioty¹¹², bóle¹¹² brzucha, odbijania się¹¹² powinny⁵ skłonić chorego¹⁴¹ do⁶² pójścia¹²¹ do⁶² lekarza¹²¹.

C1146 zbiorowa Lekarski Poradnik (domowy) PZWL 1963 308 brak

Zmiany¹¹² w⁶⁶ soczewce¹⁶¹ płodu mogą występować w⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ chorobą matki¹²¹ w⁶⁶ czasie ciąży¹²¹ (na⁶⁴ przykład¹⁴¹: różyczka w⁶⁶ pierwszych²⁶² miesiącach ciąży¹²¹ powoduje powstanie¹⁴¹ zaćmy¹²¹ wrodzonej²²¹ u⁶² dziecka), wskutek⁶² nieodpowiedniego²²¹ odżywiania się¹²¹ kobiety¹²¹ w⁶⁶ czasie ciąży¹²¹ oraz z⁶² powodu innych²²² czynników nie zbadanych²²² jeszcze dotąd dokładnie. Zaćmy¹¹² nabyte²¹² mogą być⁵⁷ spowodowane²¹² różnymi czynnikami.

C1147 zbiorowa Lekarski Poradnik (domowy) PZWL 1963 397 brak

Kiła krtani¹²¹ jest schorzeniem bardzo rzadkim²⁵¹, występuje w⁶⁶ przebiegu¹⁶¹ infekcji¹²¹ kiłowej²²¹. Kilak¹¹¹ może⁵ spowodować wyraźną²⁴¹ duszność¹⁴¹. Rozpoznanie¹¹¹ oparte²¹¹ jest⁵⁷ na⁶⁶ obrazie¹⁶¹ zmian chorobowych²²² i wynikach badań krwi¹²¹ (dodatni²¹¹ odczyn¹¹¹ Wassermanna¹²¹). Nowotwory¹¹² krtani¹²¹ są to⁴¹ przeważnie polipy¹¹² krtaniowe²¹², brodawkzaki¹¹², torbiele¹¹², oraz włókniaki¹¹², naczylniki¹¹² i chrzęstniaki¹¹².

C1148 zbiorowa Lekarski Poradnik (domowy) PZWL 1963 405 brak

Niejednokrotnie jedyną²⁵¹ metodą leczenia¹²¹ jest zabieg¹¹¹ operacyjny²¹¹, który²¹¹ staje⁵⁰¹ się niezbędnym²¹¹ w⁶⁶ razie powstania¹²¹ powikłań. Leczenie¹¹¹ operacyjne²¹¹ polega na⁶⁶ usunięciu¹⁶¹ zniszczonej²²¹ kości¹²¹. Istnieją metody¹¹² operacyjne²¹², które²¹² pozwalają na⁶⁴ poprawę lub zachowanie¹⁴¹ resztek słuchu¹²¹ dzięki⁶³ częściowej²³¹ rekonstrukcji¹³¹ ucha¹²¹ środkowego²²¹ i wytworzeniu¹³¹ warunków prawidłowego²²¹ przewodzenia¹²¹ dźwięków do⁶² ucha¹²¹ wewnętrznego²²¹.

C1149 zbiorowa Lekarski Poradnik (domowy) PZWL 1963 452 brak

Występują bóle¹¹² głowy¹²¹ i krzyża, bezsenność¹¹¹, nadwrażliwość¹¹¹, uczucie¹¹¹ ogólnego²²¹ przykrego²²¹ napięcia¹²¹ i rozdrażnienia¹²¹. Mogą wystąpić wyraźne²¹² objawy¹¹² nadczynności¹²¹ niektórych²²² gruczołów dokrewnych²²², na⁶⁴ przykład¹⁴¹ tarczycy¹²¹. U⁶² niektórych²²² kobiet, zwykle spokojnych²²², dochodzi do⁶² przejściowej²³¹ zmiany¹²¹ charakteru, do⁶² kłótności¹²¹, agresywności¹²¹, a nawet do⁶² objawów granicznych²²² z⁶⁵ chorobą psychiczną²⁵¹.

C1150 zbiorowa Lekarski Poradnik (domowy) PZWL 1963 486 brak

Objawy¹¹² przedwczesnego²²¹ odklejania¹²¹ łożyska¹²¹ zależą od⁶² wielkości¹²¹ przestrzeni¹²¹, na⁶⁶ jakiej²⁶¹ łożysko¹¹¹ ulega oddzieleniu¹³¹. Drobne²¹² odklejania¹¹² mogą nie dawać objawów, ciąża i poród¹¹¹ przebiegają prawidłowo, wylana krew¹¹¹ ulega zorganizowaniu¹³¹ i pozostawia tylko ślad¹⁴¹, widoczny²⁴¹ przy⁶⁶ oglądaniu¹⁶¹ łożyska¹²¹ po⁶⁶ porodzie. Odklejanie się¹¹¹ łożyska¹²¹ na⁶⁶ większej²⁶¹ nieco przestrzeni¹⁶¹ wywołuje przede wszystkim niedotlenienie¹⁴¹ płodu, co⁴¹ objawia⁵⁰¹ się nieregularnością tonów serca¹²¹ płodu i wystąpieniem gwałtownych²²² ruchów płodu.

C1151 zbiorowa Lekarski Poradnik (domowy) PZWL 1963 494 brak

Współpraca rodzącej¹²¹ z⁶⁵ położną¹⁵¹, jeśli przy⁶⁶ tym⁴⁵ tkanki¹¹² mają odpowiednią²⁴¹ elastyczność¹⁴¹, chroni je⁴⁴ często od⁶² uszkodzenia¹²¹. W⁶⁶ tych²⁶² jednak przypadkach, kiedy tkanki¹¹² są niepodatne²¹², najwłaściwszym²⁵¹ sposobem ochrony¹²¹ krocza¹²¹ jest nacięcie¹¹¹ go⁴⁴ w⁶⁴ porę. Zaznaczyć należy, że nacięcie¹¹¹ krocza¹²¹ z⁶² powodu ucisku¹²¹, jaki²⁴¹ wywiera część¹¹¹ przodująca, jest całkowicie niebolesne²¹¹ i najczęściej uchodzi uwagi¹²¹ rodzącej¹²¹, zaś szycie¹¹¹ odbywa⁵⁰¹ się zawsze w⁶⁶ znieczuleniu¹⁶¹ miejscowym²⁶¹.

C1152 zbiorowa Lekarski Poradnik (domowy) PZWL 1963 541 brak

Po⁶⁶ spożyciu¹⁶¹ doustnym²⁶¹ zjawiają⁵⁰¹ się natychmiast objawy¹¹² miejscowe²¹² wywołane²¹² działaniem kwasu (ból¹¹¹ przełyku¹²¹, żołądka, pieczenie¹¹¹, nudności¹¹², wymioty¹¹² czarnymi masami), po⁶⁶ krótkim²⁶¹ czasie dołącza- ją⁵⁰¹ się drgawki¹¹², niemożność¹¹¹ oddawania¹²¹ moczu¹²¹, stan¹¹¹ zatrutego¹²¹ pogarsza⁵⁰¹ się. Pierwsza pomoc¹¹¹: podać do⁶² picia¹²¹ mleko¹⁴¹ z⁶⁵ dodatkiem sproszkowanej²²¹ kredy¹²¹, natychmiast potem odwiedzić chorego¹²¹ do⁶² szpitala.

C1153 zbiorowa Lekarski Poradnik (domowy) PZWL 1963 brak brak

Gdyby choremu¹³¹ przetoczono krew¹⁴¹ niezgodną²⁴¹ grupowo, to⁹ nie tylko nie przyniosłoby mu to⁴¹ żadnego²²¹ pożytku¹²¹, ale — przeciwnie — mogłoby spowodować poważną²⁴¹ szkodę, a nawet zagrozić jego⁴² życiu¹³¹. Krew¹¹¹ może⁵ być⁵⁷ przetoczona bezpośrednio od⁶² zdrowego²²¹ człowieka¹²¹, albo też przetacza się⁴¹ krew¹⁴¹ konserwowa- ną²⁴¹, przechowywaną²⁴¹ w⁶⁶ butelkach, do⁶² których²²² pobiera się⁴¹ ją od⁶² dawców¹²² w⁶⁶ stacjach krwiodawstwa¹²¹.

C1154 zbiorowa Lekarski Poradnik (domowy) PZWL 1963 583 brak

Śluzowy²¹¹ nieżyt¹¹¹ oskrzeli¹²² charakteryzuje⁵⁰¹ się obecnością płwociny¹²¹ często śluzowej²²¹, spienionej²²¹ i bezwonnej²²¹, postać¹¹¹ ta przechodzi w⁶⁴ nieżyt¹⁴¹ oskrzeli¹²² śluzowo-ropny²⁴¹. Nieżyt¹¹¹ oskrzeli¹²² śluzowo- ropny²¹¹ występuje najczęściej u⁶² alkoholików¹²² i palaczy¹²². Płwocina jest w⁶⁶ przypadkach tej²²¹ choroby¹²¹ śluzowo-ropna. W⁶⁶ ropotoku¹⁶¹ oskrzelowym²⁶¹ płwocina jest obfita (pół szklanki¹²¹ i więcej dziennie), śluzowo- ropna, płynna, zielonawa, o⁶⁶ mdłym²⁶¹ zapachu¹⁶¹.

C1155 zbiorowa Lekarski Poradnik (domowy) PZWL 1963 630 brak

Z⁶² uwagi¹²¹ na⁶⁴ szczególną²⁴¹ rolę układu nerwowego²²¹, w⁶⁶ powstawaniu¹⁶¹ i leczeniu¹⁶¹ chorób układu we- wnętrzwydzielniczego²²¹ przywiązujemy dużą²⁴¹ wagę do⁶² spokojnego²²¹ i regularnego²²¹ trybu życia¹²¹, unikania¹²¹ nadmiernych²²² wysiłków fizycznych²²² i psychicznych²²², właściwej²²¹ organizacji¹²¹ wypoczynku¹²¹ i tak dalej. Istot- ną²⁴¹ rolę odgrywa również postępowanie¹¹¹ dietetyczne²¹¹ (na⁶⁴ przykład¹⁴¹ w⁶⁶ cukrzycy¹⁶¹).

C1156 zbiorowa Lekarski Poradnik (domowy) PZWL 1963 638 brak

Pogorszenie się¹¹¹ stanu chorego¹²¹ na⁶⁴ cukrzycę w⁶⁶ toku¹⁶¹ leczenia¹²¹ kortyzonem¹⁵¹ i jego⁴² pochodnymi²⁵² (enkortenem¹⁵¹) wynika właśnie z⁶² antagonistycznego²²¹ stosunku¹²¹ tego²²¹ hormonu wobec⁶² insuliny¹²¹. Przyjęto dzielić niedobór¹⁴¹ insuliny¹²¹, charakterystyczny²⁴¹ dla⁶² cukrzycy¹²¹, na⁶⁴ niedobór¹⁴¹ bezwzględny²⁴¹, wynikający²⁴¹ ze⁶² zmniejszonej²²¹ produkcji¹²¹ insuliny¹²¹ w⁶⁶ komórkach wysp Langerhansa¹²¹ oraz niedobór¹⁴¹ względny²⁴¹; w⁶⁶ tym²⁶¹ ostatnim²⁶¹ przypadku¹⁶¹ wspomniane²¹² komórki¹¹² produkują dostateczną²⁴¹ ilość¹⁴¹ insuliny¹²¹ jednak jest⁵⁷ ona unieczynniana przez⁶⁴ czynniki¹⁴² antagonistyczne²⁴².

C1157 zbiorowa Lekarski Poradnik (domowy) PZWL 1963 685 brak

Nie trzeba obawiać⁵⁰¹ się głodzenia¹²¹ na⁶⁶ początku¹⁶¹ choroby¹²¹, nie trzeba męczyć naleganiem, żeby chory¹¹¹ jadł, a zwłaszcza żeby jadł dużo. Z⁶⁵ chwilą ustalenia¹²¹ przez⁶⁴ lekarza¹⁴¹ diety¹²¹, opieka chorego¹²¹ powinna⁵ jej⁴² starannie przestrzegać. Troska o⁶⁴ właściwe²⁴¹ odżywianie¹⁴¹, w⁶⁶ granicach przepisanej²²¹ diety¹²¹, jest jednym²⁵¹ z⁶² najważniejszych²²² obowiązków osób opiekujących się²²² chorym¹⁵¹, i to⁸ obowiązkiem niełatwym²⁵¹.

C1158 Wiszniewska-Roszkowska K. Medycyna w walce ze starością PZWL 1964 7 brak

Niezależnie od⁶² trudności¹²¹ praktycznego²²¹ realizowania¹²¹ takich²²² czy innych²²² postulatów w⁶⁶ laboratoriach i klinikach całego²²¹ świata wciąż toczy⁵⁰¹ się cicha, lecz zawzięta walka medycyny¹²¹ z⁶⁵ chorobą i śmiercią, a olbrzymie²¹² biblioteki¹¹² naukowe²¹² wciąż pęcznią od⁶² wiadomości¹²² nieustannie nadchodzących²²² z⁶² tego²²¹ frontu. I jak⁹ na⁶⁶ każdej²⁶¹ wojnie¹⁶¹ tak również i tu obok⁶² świetnych²²² zwycięstw i przykładów bohaterskiego²²¹ poświęcenia¹²¹ nie brak⁵ również niepowodzeń i zamętu.

C1159 Wiszniewska-Roszkowska K. Medycyna w walce ze starością PZWL 1964 54 brak

Zmniejszenie¹¹¹ wydzielania¹²¹ śliny¹²¹ i soków trawiennych²²² powoduje, że mają często apetyt¹⁴¹ na⁶⁴ potrawy¹⁴² pikantne²⁴², pobudzające²⁴² apetyt¹⁴¹, jak⁹ mięso¹¹¹, wędliny¹¹², bigos¹¹¹ i tym²³² podobne²¹² — natomiast (również z⁶² tego²²¹ powodu) mogą nie lubić mleka¹²¹, gdyż nie zawiera ono składników pobudzających²²² apetyt¹⁴¹. Niestety mięsa¹²¹ i wędlin często nie mogą dobrze pogryźć i strawić, stąd różne²¹² zaburzenia¹¹², biegunki¹¹², zanieczyszczenie się¹¹¹.

C1160 Wiszniewska-Roszkowska K. Medycyna w walce ze starością PZWL 1964 62 brak

Bogomolec wraz z⁶⁵ Jaworskim¹⁵¹ i Bogdanowem propagowali również często przetaczanie¹⁴¹ krwi¹²¹ u⁶² starców¹²² ma mieć wyraźne²⁴¹ działanie¹⁴¹ odmładzające²⁴¹, do⁶² tego²²¹ stopnia, że nawet znika czasem starcze²¹¹ zmętnienie¹¹¹ soczewki¹²¹ (zaćma). Mechanizm¹¹¹ tego²²¹ korzystnego²²¹ wpływu nie jest⁵⁷ wyjaśniony²¹¹ — sam²¹¹ Bogomolec przypisywał go⁴⁴ nieznacznym²³² wstrząsom koloidalnym²³² zachodzącym²³² przy⁶⁶ transfuzjach (przy⁶⁶ wstrząsach tych²⁶² stare²¹² i grubsze²¹² cząstki¹¹² białkowe²¹² zlepiają⁵⁰¹ się i wytrącają w⁶⁶ postaci¹⁶¹ kłaczków).

C1161 Wiszniewska-Roszkowska K. Medycyna w walce ze starością PZWL 1964 151 brak

Wydaje⁵⁰¹ się, że w⁶⁶ rozstrzygnięciu¹⁶¹ tego²²¹ problemu najważniejszy²¹¹ będzie aspekt¹¹¹ psychologiczny²¹¹: czy pracę potraktuje się⁴¹ jako⁶⁴ źródło¹⁴¹ szczęścia¹²¹, czy jako⁶⁴ jarzmo¹⁴¹. Trzeba podkreślić, że w⁶⁶ podejściu¹⁶¹ do⁶² zagadnienia¹²¹ „człowiek¹¹¹ a praca” celem¹⁵¹ naszym²⁵¹ jest uzdrowienie¹¹¹ zarówno człowieka¹²¹, jak⁹ pracy¹²¹ i osiągnięcie¹¹¹ takiego²²¹ stanu, by⁹ działalność¹¹¹ zawodowa była źródłem nie tylko zarobku¹²¹, ale i najwyższej²²¹ życiowej²²¹ satysfakcji¹²¹.

C1162 Wiszniewska-Roszkowska K. Medycyna w walce ze starością PZWL 1964 198 brak

Czy człowiek¹¹¹ naprawdę stanie⁵⁰¹ się kiedyś mądrzejszy²¹¹ i lepszy²¹¹? Nie przesądzając tej²²¹ kwestii¹²¹, przyznajmy optymistom rację w⁶⁶ jednym⁴⁶: zło¹⁴¹ zawinione²⁴¹ usunąć można, trzeba się tylko do⁶² tego⁴² zabrać na serio. Higiena psychiczna prosi, napomina i przestrzega.

C1163 Michajłow W. Ewolucjonizm i parazytologia PWN 1964 88 brak

Wprawdzie, gdy procesy¹¹² wymierania¹²¹ żywicieli¹²² przebiegają wolno⁸, jak⁹ to⁴¹ przypuszczalnie miało miejsce¹⁴¹ w⁶⁶ przypadku¹⁶¹ gadów — hipotetycznych²²² żywicieli¹²² ostatecznych²²² amfiliny¹²¹, gatunek¹¹¹ pasożytów¹²² może⁵ się uratować⁵⁰¹ wskutek⁶² swej²²¹ plastyczności¹²¹ i nabycia¹²¹ nowych²²² przystosowań morfologicznych²²² i fizjologicznych²²². Nie chodzi więc wtedy o⁶⁴ śmierć¹⁴¹ bezpotomną²⁴¹, gdyż zapewne przeobraża⁵⁰¹ się on w⁶⁶ tym²⁶¹ przypadku¹⁶¹ w⁶⁴ gatunek¹⁴¹ nowy²⁴¹.

C1164 Michajłow W. Ewolucjonizm i parazytologia PWN 1964 96 brak

Następną²⁴¹ grupę biologiczną²⁴¹ stanowią pasożyty¹¹², w⁶⁶ których²²² cyklu¹⁶¹ rozwojowym²⁶¹ koniecznym²⁵¹ etapem stało⁵⁰¹ się opanowanie¹¹¹ jednego²²¹ żywiciela¹²¹ pośredniego²²¹ i zapewnienie¹¹¹ tą²⁵¹ drogą¹⁵¹ osiągnięcia¹²¹ stopnia rozwoju¹²¹ umożliwiającego²²¹ późniejsze²⁴¹ opanowanie¹⁴¹ żywiciela¹²¹ ostatecznego²²¹ to⁴¹ jest takiego²²¹, w⁶⁶ którym²⁶¹ następuje rozród¹¹¹ płciowy²¹¹ pasożyta¹²¹ (pasożyty¹¹² heterokseniczne²¹², w⁶⁶ danym²⁶¹ przypadku¹⁶¹ diheterokseniczne²¹²).

C1165 Michajłow W. Ewolucjonizm i parazytologia PWN 1964 143 brak

Szersza czy też mniejsza specyficzność¹¹¹, jako⁶¹ właściwość¹¹¹ w⁶⁶ pewnych²⁶² okolicznościach korzystna może⁵ podlegać doborowi¹³¹ naturalnemu i stanowić jeden²⁴¹ z⁶² atutów w⁶⁶ walce¹⁶¹ pasożytów¹²² o⁶⁴ byt¹⁴¹. Aby⁹ jednak w⁶⁶ umyśle czytelnika¹²¹ ten²¹¹ — dynamiczny²¹¹ zresztą — obraz¹¹¹ pasożytnictwa¹²¹ oraz zmienności¹²¹ układów „pasożyt-żywiciel¹¹¹” nie utrwalił⁵⁰¹ się jako⁶¹ zbyt⁸ prosty²¹¹ a nawet statyczny²¹¹, uzupełnijmy natychmiast nasze²⁴² uprzednie²⁴² informacje¹⁴².

C1166 Stęślicka W. Rodowód człowieka uzupełniony PWN 1964 33 brak

Podstawa czaszki¹²¹ nie została⁵⁷ w ogóle wyłamana, odpada więc wszelkie²¹¹ podejrzenie¹¹¹ o⁶⁴ kanibalizm¹⁴¹ czy łowienie¹⁴¹ głów. Byłoby to⁴¹ zresztą mało prawdopodobne²¹¹ ze⁶² względu na⁶⁴ obrzędowy²⁴¹ pochówek¹⁴¹. Szkielet¹¹¹ twarzowy²¹¹ i przednia część¹¹¹ puszek¹²¹ mózgowych²²¹ uległy⁵ zniszczeniu¹³¹ wskutek⁶² działania¹²¹ jakichś²²² czynników naturalnych²²². Całe²¹¹ tyłogłowie¹¹¹ zachowało⁵⁰¹ się w⁶⁶ dobrym²⁶¹ stanie¹⁶¹ wraz z⁶⁵ nie uszkodzonym²⁵¹ wielkim²⁵¹ otworem potylicznym²⁵¹.

C1167 Stęślicka W. Rodowód człowieka uzupełniony PWN 1964 41? brak

Człowiek¹¹¹, który²¹¹ już poprzednio stał⁵⁰¹ się rolnikiem, hodowcą bydła¹²¹ i garncarzem, stworzył później rzemiosło¹⁴¹, handel¹⁴¹, komunikację, zaczął wreszcie organizować państwa¹⁴² i doszedł do⁶² czasów współczesnych²²². Badaniem ludzkich²²² grup społecznych²²² tworzących²²² charakterystyczne²⁴² zespoły¹⁴² kulturowe²⁴² i odznaczających się²²² swoistym²⁵¹ układem liczbowym²⁵¹ typów rasowych²²² zajmują⁵⁰¹ się badacze¹¹² pracujący²¹² w⁶⁶ dziedzinie¹⁶¹ antropologii¹²¹ etnicznej²²¹, czyli, innymi słowy, antropologii¹²¹ historycznej²²¹.

C1168 Stęślicka W. Rodowód człowieka uzupełniony PWN 1964 130 brak

Wypada tutaj wyjaśnić, że równocześnie z⁶⁵ nastaniem epoki¹²¹ lodowej²²¹ na⁶⁶ Półkuli¹⁶¹ Północnej²⁶¹ w⁶⁶ Afryce¹⁶¹ zaznaczyły⁵⁰¹ się wzmożone²¹² opady¹¹² atmosferyczne²¹², rozpoczęła⁵⁰¹ się epoka tak zwanych²²² „pluwiałów”, które²¹² są mniej więcej odpowiednikami glacjałów. Był to⁴¹ okres¹¹¹ wszelkiej²²¹ obfitości¹²¹ na⁶⁶ kontynencie afrykańskim²⁶¹, między innymi Sahara pokryta była⁵⁷ bujną²⁵¹ roślinnością i gościła wielorakie²⁴² zwierzęta¹⁴², a także przeróżne²⁴² istoty¹⁴² bliskie²⁴² człowiekowi.

C1169 Jaworowski Z. Radioaktywność a zdrowie ludzkie PWN 1964 24 brak

Pomiędzy⁶⁵ tym²⁵¹ pędzącym²⁵¹ elektronem a zespołem zmian chemicznych²²² w⁶⁶ tkance¹⁶¹, zwanych²²² procesami wtórnymi, istnieje dość tajemnicza jeszcze grupa zjawisk, nazywanych²²² procesami pierwotnymi. Jest to⁴¹ ogniwo¹¹¹ łączące²¹¹ zdarzenia¹⁴² fizyczne²⁴² z⁶⁵ fizykochemicznymi. Większość¹¹¹ opublikowanych²²² na⁶⁴ ten²⁴¹ temat¹⁴¹ wypowiedzi¹²² ma ciągle charakter¹⁴¹ przypuszczeń i hipotez.

C1170 Jaworowski Z. Radioaktywność a zdrowie ludzkie PWN 1964 122 brak

Dopuszczalne²⁴² dawki¹⁴² promieniotwórczych²²² izotopów, które²¹² mogą przedostać⁵⁰¹ się do⁶² wnętrza¹²¹ organizmu określono według⁶² tych²²² samych²²² zasad, co⁹ dawki¹⁴² narażenia¹²¹ zewnętrznego²²¹. Dawki¹⁴² te²⁴² obliczono w⁶⁴ taki²⁴¹ sposób¹⁴¹, aby⁹ radioizotop¹¹¹ nie spowodował naświetlenia¹²¹ wyższego²²¹ niż⁹ dopuszczalne²¹¹ dla⁶² napromienienia¹²¹ zewnętrznego²²¹. Pomiar¹¹¹ ilości¹²¹ izotopów wydalonych²²² z⁶⁵ moczem i kałem umożliwia wprowadzić określenie¹⁴¹ wielkości¹²¹ skażenia¹²¹, ale przygotowanie¹¹¹ chemiczne²¹¹ próbek jest długotrwałe²¹¹ i trudne²¹¹ technicznie.

C1171 Malec-Olecha J. Izotopy w służbie biologii PWN 1964 67 brak

Amerykanin Watson i Anglik Crick przedstawili cząsteczkę [~] jako⁶⁴ podwójne²⁴¹ pasmo¹⁴¹, składające się²⁴¹ z⁶² dwóch³² łańcuchów polinukleotydowych²²², skręconych²²² spiralnie dokoła⁶² wspólnej²²¹ osi¹²¹. Ponieważ poszczególne²¹² nukleotydy¹¹² są⁵⁷ umieszczone²¹² prostopadłe do⁶² osi¹²¹ długiej²²¹ cząsteczki¹²¹ [~] (jak⁹ stos¹¹¹ talerzy ułożonych²²² jeden²¹¹ na⁶⁶ drugim²⁶¹), więc zasadniczą²⁴¹ część¹⁴¹ samego²²¹ łańcucha polinukleotydowego²²¹ stanowią reszty¹¹² cukrowo-fosforanowe²¹², z⁶² których²²² prostopadłe do⁶² wnętrza¹²¹ cząsteczki¹²¹, sterczą zasady¹¹² purynowe²¹² i pirymidynowe²¹².

C1172 Malec-Olecha J. Izotopy w służbie biologii PWN 1964 114 brak

Pół biedy¹²¹ jeszcze, jeżeli zarówno wyjściowy²¹¹ materiał¹¹¹ tarczy¹²¹, jak⁹ i ewentualne²¹² zanieczyszczenia¹¹² stanowią izotop¹⁴¹ innego²²¹ pierwiastka¹²¹ niż⁹ główny²¹¹ produkt¹¹¹ końcowy²¹¹ procesu można go⁴⁴ wtedy oddzielić normalnymi metodami chemicznymi, tak jak⁹ oddziela się⁴¹ zwykle dwa³⁴ różne²⁴² pierwiastki¹⁴² chemiczne²⁴².

C1173 Starzyńska F. i in. Nowoczesne żywienie rodziny PZWL 1966 59 brak

Obok⁶² zwiększonej²²¹ ilości¹²¹ pieczywa¹²¹, która w⁶⁶ tym²⁶¹ okresie dochodzi do⁶² pięciuset³² gramów na⁶⁴ dobę, podajemy potrawy¹⁴² gotowane²⁴² z⁶² produktów zbożowych²²² (kasze¹⁴², kluski¹⁴², zapiekanki¹⁴² i tak dalej). Asortyment¹¹¹ produktów i potraw¹²² jest w⁶⁶ tym²⁶¹ okresie nieograniczony²¹¹, należy jedynie z⁶⁵ umiarem stosować przyprawę¹⁴² i używki¹⁴².

C1174 Starzyńska F. i in. Nowoczesne żywienie rodziny PZWL 1966 101 brak

Czy to⁴¹ jest celowe²¹¹? Na pewno; nie mięso¹¹¹ jest produktem drogim²⁵¹ i nadmierne²¹¹ jego⁴² spożycie¹¹¹ jest nieekonomiczne²¹¹, nie mówiąc już o⁶⁶ zastrzeżeniach zdrowotnych²⁶². Wniosek¹¹¹: starajmy⁵⁰¹ się zmniejszyć ilość¹⁴¹ mięsa¹²¹ — uzyskane²⁴² oszczędności¹⁴² zużyjemy na⁶⁴ zakup¹⁴¹ mleka¹²¹ lub sera. I tak analizujemy poszczególne²⁴² rubryki¹⁴², porównując zużycie¹⁴¹ produktów z⁶⁵ ilością zalecaną²⁵¹ i wyciągając wnioski¹⁴¹ na⁶⁴ miesiąc¹⁴¹ najbliższy²⁴¹ i dalszą²⁴¹ przyszłość¹⁴¹.

C1175 Starzyńska F. i in. Nowoczesne żywienie rodziny PZWL 1966 135 brak

Dorośli¹³² zaleca się⁴¹ pół litra¹²¹ mleka¹²¹ dziennie, a dzieciom i młodzieży¹³¹ jeden²⁴¹ litr¹⁴¹ dziennie. Zdania⁵⁰¹ się jednak, że wypicie¹¹¹ tej²²¹ ilości¹²¹ mleka¹²¹ nasuwa trudność¹⁴¹ — albo nie mamy⁵ wyrobionego²²¹ nawyku¹²¹ tego²²¹ rodzaju¹²¹ albo okoliczności¹¹² nie sprzyjają dostawom mleka¹²¹. W⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ tym⁴⁵ nasuwa⁵⁰¹ się od razu pytanie¹¹¹, czym⁴⁵ w⁶⁶ takiej²⁶¹ sytuacji¹⁶¹ zastąpić mleko¹⁴¹.

C1176 Starzyńska F. i in. Nowoczesne żywienie rodziny PZWL 1966 148 brak

Jeśli wywar¹⁴¹ podprawimy mąką, dodamy kawałek¹⁴¹ masła¹²¹, trochę zieleniny¹²¹, otrzymamy smaczną²⁴¹ potrawkę. Osobno można zrobić ostrzejszy²⁴¹ sos¹⁴¹, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ pomidorowy²⁴¹ czy chrzanowy²⁴¹ i podać go⁴⁴ do⁶² wołowiny¹²¹. Smacznym²⁵¹ urozmaicheniem będzie mięso¹¹¹ dodane²¹¹ do⁶² podduszonych²²² warzyw i duszone²¹¹ razem⁸ z⁶⁵ nimi przez⁶⁴ piętnaście³⁴ do⁶² dwudziestu³² minut.

C1177 Starzyńska F. i in. Nowoczesne żywienie rodziny PZWL 1966 156 brak

Owoce¹⁴² jagodowe²⁴² i warzywa¹⁴² liściaste²⁴² płuczemy dokładnie i osączamy — najlepiej na⁶⁶ sicie¹⁶¹. Po⁶⁶ umyciu¹⁶¹ te²⁴² warzywa¹⁴² i owoce¹⁴², których²²² nie możemy spożywać ze⁶⁵ skórką, obieramy możliwie cienko, nożami nierdzewnymi. Z⁶² owoców i warzyw, których²²² nie obieramy, usuwamy części¹⁴² niejadalne²⁴². Obrane²⁴² warzywa¹⁴² czy też owoce¹⁴² płuczemy. Teraz robimy to⁴⁴ szybko, żeby nie wypłukać cennych²²² składników.

C1178 Starzyńska F. i in. Nowoczesne żywienie rodziny PZWL 1966 390 brak

Zlewozmywak¹⁴¹, miejsce¹⁴¹ na⁶⁴ brudne²⁴² naczynia¹⁴², suszarkę i miejsce¹⁴¹ na⁶⁴ naczynia¹⁴² czyste²⁴² tak wzajemnie powinniśmy usytuować, aby⁹ dzieliła je⁴⁴ odległość¹¹¹ nie więcej niż⁹ jednego²²¹ kroku¹²¹, dzięki⁶³ czemu⁴³ oszczędzimy sobie⁴³ zbędnej²²¹ bieganiny¹²¹ i straty¹²¹ czasu. Zła²¹¹ wentylacja, nie zawsze przyjemne²¹² zapachy¹¹² kuchenne²¹², nieprawidłowe²¹¹ oświetlenie¹¹¹, gorąco¹¹¹ ogromnie utrudniają pracę i wywierają szkodliwy²⁴¹ wpływ¹⁴¹ na⁶⁴ zdrowie¹⁴¹ pani¹²¹ domu¹²¹ spędzającej²²¹ w⁶⁶ kuchni¹⁶¹ kilkadziesiąt³⁴ tysięcy godzin swego²²¹ życia¹²¹.

C1179 Brzozowski R. Żółtaczka PZWL 1963 22 brak

Po⁶⁶ ustąpieniu¹⁶¹ żółtaczki¹²¹ przestrzeganie¹¹¹ diety¹²¹ obowiązuje nadal. Kiedy pacjent może⁵ powrócić do⁶² normalnego²²¹ odżywiania¹²¹, określić winien⁵ jedynie lekarz. Żółtaczka spowodowana przeszkodą w⁶⁶ odpływie żółci¹²¹ z⁶² wątroby¹²¹ przez⁶⁴ drogi¹⁴² żółciowe²⁴² do⁶² dwunastnicy¹²¹ w⁶⁶ języku lekarskim²⁶¹ określana jest⁵⁷ mianem¹⁵¹ „żółtaczka mechaniczna”, mogą ją wywoływać najczęściej kamienie¹¹², rzadziej pasożyty¹¹² lub nowotwory¹¹².

C1180 Dziackowski G. Żylaki i owrzodzenia goleni PZWL 1963 35 brak

Wstrzykiwane²¹² leki¹¹² powodują równocześnie powstawanie¹⁴¹ skrzepu krwi¹²¹ i właśnie przeciwnicy¹¹² tej²²¹ metody¹²¹ obawiali⁵⁰¹ się, że skrzep¹¹¹ ten²¹¹, podobnie jak⁹ skrzepy¹¹² samoistne²¹², może⁵ oderwać⁵⁰¹ się i prowadzić do⁶² zatorów płucnych²²². Jednak bardzo liczne²¹² badania¹¹² na⁶⁶ zwierzętach, jak⁹ i obserwacje¹¹² na⁶⁶ ludziach wykazały, że tego²²¹ rodzaju¹²¹ skrzep¹¹¹, wywołany²¹¹ środkiem chemicznym²⁵¹, trzyma⁵⁰¹ się bardzo mocno ściany¹²¹ naczyniowej²²¹ i nie ma mowy¹²¹ o⁶⁶ jego⁴² oderwaniu się¹⁶¹.

C1181 Dziackowski G. Żylaki i owrzodzenia goleni PZWL 1963 42? brak

Jak⁹ już pani¹¹¹ dzisiaj widziała, zakrzep¹¹¹ żył¹²² powierzchownych²²² ma zupełnie łagodny²⁴¹ przebieg¹⁴¹, nie daje większych²²² dolegliwości¹²², a co⁴¹ najważniejsze²¹¹, jeśli będzie⁵⁷ właściwie leczony²¹¹, przez⁶⁴ noszenie¹⁴¹ opasek¹²² elastycznych²²² i chodzenie¹⁴¹, nie grozi żadnymi następstwami, przeciwnie, w⁶⁶ przypadku¹⁶¹ zakrzepu żyłaków powierzchownych²²², ulegają one zarosnięciu¹³¹, czyli do⁶² pewnego²²¹ stopnia samowyleczenia¹³¹.

C1182 Brzozowska G. Ty i twoja rodzina PZWL 1964 41 brak

Jeżeli matka karmi⁵ na siedząco, najlepiej żeby siedziała na⁶⁶ krześle, a nogę miała opartą²⁴¹ o⁶⁴ stołeczek¹⁴¹. Dziecko¹⁴¹ kładzie sobie⁴³ na⁶⁶ ręce¹⁶¹ po⁶⁶ stronie¹⁶¹ piersi¹²¹, z⁶² której²²¹ karmi⁵. Często w⁶⁶ czasie ssania¹²¹ pierś¹¹¹ przykrywa⁵ dziecku¹³¹ nos¹⁴¹, wówczas niepokoi⁵⁰¹ się ono, przerywa ssanie¹⁴¹ i wypuszcza brodawkę z⁶² ust.

C1183 Brzozowska G. Ty i twoja rodzina PZWL 1964 61 brak

Matki¹¹² świadome²¹² olbrzymiego²²¹ niebezpieczeństwa¹²¹, jakim²⁵¹ dla⁶² dziecka jest stykanie się¹¹¹ z⁶⁵ przypadkowymi ludźmi, powinny⁵ kategorycznie zabronić obcym¹³² zbliżania się¹²¹ do⁶² niego⁴², a tym⁹ bardziej brania¹²¹ go⁴² na⁶⁴ ręce¹⁴² czy całowania¹²¹. Trzeba pamiętać, że im⁹ później dziecko¹¹¹ zetknie⁵⁰¹ się z⁶⁵ zarazkami chorobotwórczymi, tym⁹ lepiej.

C1184 Brzozowska G. Ty i twoja rodzina PZWL 1964 98 brak

Pokarm¹¹¹ pojawia⁵⁰¹ się na⁶⁴ trzeci²⁴¹ — czwarty²⁴¹ dzień¹⁴¹ po⁶⁶ urodzeniu¹⁶¹ i nie należy martwić⁵⁰¹ się, że zaraz po⁶⁶ urodzeniu¹⁶¹ dziecka „nic⁴² nie ma w⁶⁶ piersi¹⁶¹”. Owszem jest tak zwana siara¹¹¹, w⁶⁶ której²⁶¹ znajdują⁵⁰¹ się potrzebne²¹² dziecku¹³¹ ciała¹¹² odpornościowe²¹² i dlatego nie należy lekceważyć pierwszych²²² prób ssania¹²¹ ponieważ dziecko¹¹¹ tę siarę wysysa, uczy⁵⁰¹ się ssać, matka zaś uczy⁵⁰¹ się karmić, [&]

C1185 Korda P. Zwierzęta też nie samym chlebem żyją PWRiL 1963 27 brak

Przejawy¹⁴² tych²²² instynktów można zauważyć zarówno w⁶⁶ klatce¹⁶¹ ogrodu zoologicznego²²¹, jak⁹ i na⁶⁶ pastwisku¹⁶¹, zwłaszcza przy⁶⁶ współcześnie stosowanych²⁶² metodach hodowli¹²¹ bydła¹²¹. Weźmy dla⁶² przykładu typową²⁴¹ sytuację, jaka występuje w⁶⁶ dużych²⁶², nowoczesnych²⁶² ośrodkach hodowlanych²⁶² bydła¹²¹, gdzie wprowadzono wolnowybiegowy²⁴¹ wychów¹⁴¹ oraz samoczynne²⁴² poidła¹⁴² i dojarki¹⁴² mechaniczne²⁴².

C1186 Korda P. Zwierzęta też nie samym chlebem żyją PWRiL 1963 35 brak

Można⁵⁴ by jeszcze zapytać, od⁶² czego⁴² zależy „nominacja” na⁶⁴ objęcie¹⁴¹ tego²²¹ lub owego²²¹ miejsca¹²¹ w⁶⁶ hierarchii¹⁶¹ stadnej²⁶¹. Odpowiedź¹¹¹ nie będzie jednak jednoznaczna. Może⁵ to⁴¹ zależeć od⁶² tego⁴², która z⁶² kur¹²² jest starsza, oraz od⁶² tego⁴², która dłużej przebywa w⁶⁶ zagrodzie¹⁶¹.

C1187 Korda P. Zwierzęta też nie samym chlebem żyją PWRiL 1963 124 brak

Okazało⁵⁰¹ się, że ilość¹¹¹ zachorowań na⁶⁴ tę chorobę w⁶⁶ czasie (nalołów na⁶⁴ przykład¹⁴¹ na⁶⁴ Anglię) była⁵ o wiele większa, objawy¹¹² zaś znacznie cięższe²¹², niż⁹ notowano uprzednio. Komentarze¹¹², jak⁹ sędzę, są tu zbędne²¹², zważywszy, że wówczas stan¹¹¹ aprowizacyjny²¹¹ ludności¹²¹ angielskiej²²¹ od⁶² dłuższego²²¹ czasu nie ulegał zmianom.

C1188 Korda P. O zwierzętach prozaicznie PWRiL 1965 61 brak

I znów stajemy wobec⁶² dylematu: jak⁹ mianowicie dochodzi do⁶² tego⁴², że organizmy¹¹² mogą jednocześnie ulegać przeciwnym²³² i pozornie wykluczającym się²³² wpływom. Jak⁹ mogą wykazywać jednocześnie stałość¹⁴¹ i zmienność¹⁴¹? Na⁶⁶ jakiej²⁶¹ drodze¹⁶¹ w⁶⁶ łonie¹⁶¹ przedstawicieli¹²² jednego²²¹ gatunku¹²¹ dochodzi do⁶² powstawania¹²¹ i utrwalania¹²¹ cech¹²² rozbieżnych²²², czyli dywergentnych²²², różniących²²² organizmy¹⁴² potomne²⁴² od⁶² pokoleń poprzednich²²²?

C1189 Korda P. O zwierzętach prozaicznie PWRiL 1965 116 brak

Żaba jest przecież płazem¹⁵¹, krokodyl — gadem, a hipopotam — ssakiem. Czy znajdzie⁵⁰¹ się jednak w⁶⁶ nich⁴⁶ jakieś²¹¹ bliższe²¹¹ podobieństwo¹¹¹? Wygląd¹¹¹ jednego²²¹ jest niemal zaprzeczeniem wyglądu drugiego²²¹. A jednak przystosowanie¹¹¹ do⁶² środowiska¹²¹ wodnego²²¹ wywarło na⁶⁴ nie⁴⁴ swój²⁴¹ wpływ¹⁴¹, objawiający się²⁴¹ pewną²⁵¹ zaskakującą²⁵¹ zbieżnością.

C1190 Korda P. O zwierzętach prozaicznie PWRiL 1965 158 brak

Dotyczy to⁴¹ zarówno ludzi¹²² jak⁹ i zwierząt, z⁶⁵ tą²⁵¹ tylko różnicą, że u⁶² zwierząt uczenie się¹¹¹ z⁶² reguły¹²¹ nosi charakter¹⁴¹ przyswajania¹²¹ sobie⁴³ rozwiązań lub zachowania się¹²¹ przystosowawczego²²¹. U⁶² człowieka¹²¹ uczenie się¹¹¹ przeważnie także bywa czynnością przystosowawczą²⁵¹ i prowadzi zazwyczaj w⁶⁶ konsekwencji¹⁶¹ do⁶² „ułatwienia¹²¹ życia¹²¹” i „poprawienia¹²¹ warunków bytu”, co⁴¹ jest przecież równoznaczne²¹¹ z⁶⁵ przystosowaniem się¹⁵¹ do⁶² środowiska¹⁵¹ (tym²⁵¹ razem¹⁵¹ do⁶² społeczeństwa¹²¹).

C1191 Korda P. O zwierzętach prozaicznie PWRiL 1965 205 brak

Porzucając te²⁴² niezbyt dokładne²⁴² analogie¹⁴², trzeba powiedzieć, że organizm¹¹¹ szybko rosnący²¹¹ i szybko rozwijający się²¹¹, tym⁹ trudniej znosi wszelkie²⁴² braki¹⁴² pokarmowe²⁴², im⁹ szybciej następuje jego⁴² rozwój¹¹¹. Tak na⁶⁴ przykład¹⁴¹ trwające²⁴² przez⁶⁴ kilka³⁴ zaledwie dni¹²² niedostatki¹¹² pokarmowe²¹² u⁶² pisklęcia świeżo wylęgniętego²²¹ z⁶² jaja¹²¹ przekreślają z⁶² reguły¹²¹ dalszy²⁴¹ jego⁴² rozwój¹⁴¹, prowadząc do⁶² rychłej²²¹ śmierci¹²¹.

C1192 Korda P. O zwierzętach prozaicznie PWRiL 1965 213 brak

Czyżby chodziło zatem o⁶⁶ „zmowę” bydła¹²¹ rogatego²²¹? O⁶⁴ solidarny²⁴¹ „strajk¹⁴¹ krów”? Może⁸ raczej należałoby tu mówić o⁶⁶ swoistym²⁶¹ „strajku¹⁶¹” organizmów, które²⁴² przed⁶⁵ i w⁶⁶ czasie wystawy¹²¹ narażano na⁶⁴ szereg¹⁴¹ nieznanych²²² bodźców, płynących²²² z⁶² otoczenia¹²¹ (na⁶⁴ przykład¹⁴¹ transport¹¹¹ zwierząt, obecność¹¹¹ licznych²²² obcych²²² zwierząt, nieznani²¹² ludzie¹¹² zmienione²¹¹ otoczenie¹¹¹ wraz z⁶⁵ całą²⁵¹ gamą czynników, jak⁹ niepokojące²¹² zapachy¹¹², odgłosy¹¹², wygląd¹¹¹ pomieszczeń i tak dalej).

C1193 Michajłow W. Biologia nauką przyszłości WP 1964 53 brak

Posiadają one mianowicie zdolność¹⁴¹ wybierania¹²¹ z⁶² otaczającej²²¹ je⁴⁴ przyrody¹²¹ niektórych²²², bynajmniej nie najpospolitszych²²² i najłatwiej dostępnych²²² pierwiastków i budowania¹²¹ z⁶² nich⁴² własnego²²¹ ciała¹²¹. Zdolność¹⁴¹ tę nazywamy wybiórczością. Właśnie dzięki⁶³ wybiórczości¹³¹ organizmy¹¹² tak bardzo, tak zasadniczo różnią⁵⁰¹ się od⁶² swego²²¹ otoczenia¹²¹.

C1194 Michajłow W. Biologia nauką przyszłości WP 1964 142 brak

Jesteśmy⁵⁷ w⁶⁶ swoich²⁶² czynach fatalnie ograniczeni przez⁶⁴ ten²⁴¹ chociażby fakt¹⁴¹, że organizm¹¹¹ nasz²¹¹ ma określoną²⁴¹ budowę, która z⁶² kolei¹²¹ narzuca i określa charakter¹⁴¹ jego⁴² czynności¹²². Żadne²¹¹ poczucie¹¹¹ swobody¹²¹ czy pełnej²²¹ wolności¹²¹ woli¹²¹ nie pomoże nam podnieść ciężaru przekraczającego²²¹ nasze²⁴² siły¹⁴² fizyczne²⁴². Nie możemy żyć bez⁶² pokarmu, wody¹²¹ i powietrza¹²¹.

C1195 Turowicz A. Geometria PWN 1967 106 brak

W⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ otrzymujemy przedstawienie¹⁴¹ funkcji¹²¹ [~] w⁶⁶ postaci¹⁶¹ ułamka łańcuchowego²²¹. Łatwo zauważyć, że współczynniki¹¹² [~] równe²¹² są stosunkom kolejnym²³² elementów pierwszej²²¹ kolumny¹²¹ tablicy¹²¹ Routha¹²¹. Otrzymujemy więc twierdzenie¹⁴¹: Warunkiem koniecznym²⁵¹ i dostatecznym²⁵¹ stabilności¹²¹ wielomianu rzeczywistego²²¹ jest, aby⁹ przy⁶⁶ rozwinięciu¹⁶¹ w⁶⁴ ułamek¹⁴¹ łańcuchowy²⁴¹ funkcji¹²¹... wszystkie²¹² współczynniki¹¹² [~] były⁵ dodatnie²¹².

C1196 Turowicz A. Geometria PWN 1967 142 brak

Jeśli znamy dwa³⁴ zera¹⁴² [~] niekonieczne²¹² rzeczywiste²¹² dowolnego²²¹ wielomianu [~] to⁹ na ogół na⁶⁶ odcinku¹⁶¹ łączącym²⁶¹ te²⁴² dwa³⁴ zera¹⁴² nie musi leżeć zero¹¹¹ [~]. Gdybyśmy jednak wiedzieli⁵⁴, że wszystkie²¹² zera¹¹² [~] są⁵⁷ położone²¹² symetrycznie względem⁶² prostej¹²¹ [~] przechodzącej²²¹ przez⁶⁴ punkty¹⁴² [~] to⁹ na⁶⁶ odcinku¹⁶¹ łączącym²⁶¹ [~] musi leżeć zero¹¹¹ [#]

C1197 Tuszko A. Spragniona ziemia WP 1965 40 brak

Rousseau nazywa miasta¹⁴² otchłanią pochłaniającą²⁵¹ ród¹⁴¹ ludzki²⁴¹ i oświadcza, że ludzie nie po⁶⁴ to⁴⁴ zostali⁵⁷ stworzeni, aby⁹ żyć jak⁹ w⁶⁶ mrowiskach. Benjamin Franklin w⁶⁶ swym²⁶¹ dziele „La vie privee d'autrefois” tak opisuje „higienę” w⁶⁶ Paryżu. Aby⁹ uchronić ulice¹⁴² przed⁶⁵ zanieczyszczeniem, nakazano mieszkańcom w⁶⁶ tysiąc pięćset trzydziestym²⁶¹ pierwszym²⁶¹ roku¹⁶¹ urządzić ustępy¹⁴² w⁶⁶ domach.

C1198 Tuszko A. Spragniona ziemia WP 1965 87 brak

Co⁴¹ za fantastyczna konkurencja dla⁶² jedwabników w⁶⁶ trudzie snujących²²² swe²⁴² kokony¹⁴²! Jeden²¹¹ metr¹¹¹ sześcienny²¹¹ daje tyle⁸ włókna¹²¹ ile⁸ ponad⁸ trzysta³¹ tysięcy kokonów. Coraz powszechniejsze²⁴¹ zastosowanie¹⁴¹ praktyczne²⁴¹ znajdują tworzywa¹¹² sztuczne²¹², które²¹² są coraz lepsze²¹², coraz mocniejsze²¹², coraz trwalsze²¹², służą one do⁶² wyrobów najrozmaitszych²²² przedmiotów, materiałów, narzędzi i tym²³² podobne²¹².

C1199 Blaim K. Swoiste substancje PWRiL 1965 240 brak

Chemiczną²⁴¹ budowę obydwu³² głównych²²² glikoalkaloidów ziemniaka wyjaśniono dopiero w⁶⁶ ostatnich²⁶² latach. Załączone²¹² schematy¹¹² przedstawiają część¹⁴¹ cukrową²⁴¹ obu³² związków. Oprócz⁶² omówionych²²² dotychczas glikoalkaloidów grupy¹²¹ solaniny¹²¹ lub wprost — solaniny¹²¹ (chodzi tu o⁶⁴ nazwę zbiorową²⁴¹), mogą w⁶⁶ niektórych²⁶² ziemniakach uprawnych²⁶² występować inne²¹² związki¹¹², mianowicie demisyna¹¹¹ i leptyna¹¹¹. Wymienione²¹² alkaloidy¹¹² występują zasadniczo w⁶⁶ dzikich²⁶² formach ziemniaka.

C1200 Tuszko A. Spragniona ziemia WP 1965 184 brak

Regiony¹¹² deficytowe²¹², istniejące²¹² już obecnie lub mające się stać⁵⁰¹ takimi w⁶⁶ niedalekiej²⁶¹ przyszłości¹⁶¹, występują głównie w⁶⁶ środkowej²⁶¹ Polsce¹⁶¹, a więc na⁶⁶ Nizinie¹⁶¹ Wielkopolsko-Kujawskiej²⁶¹ i Mazowiecko-Podlaskiej²⁶¹, sięgają Wyżyny¹²¹ Małopolskiej²²¹, Lubelskiej²²¹, Śląskiej²²¹. Szczególne²¹² trudności¹¹² w⁶⁶ pokryciu¹⁶¹ potrzeb występują w⁶⁶ regionach przywododziałowych²⁶² Wisły i Odry, gdzie koncentrują⁵⁰¹ się potrzeby¹¹² takich²²² wielkich²²² okręgów przemysłowych²²², jak⁹ Górnośląski²²¹, Częstochowski²¹¹.

C1201 Tuszko A. Spragniona ziemia WP 1965 232 brak

Służyła do⁶² jednorazowego²²¹ spływu wraz z⁶⁵ prądem, po⁶⁶ czym⁴⁶ w⁶⁶ porcie¹⁶¹ rozbierano ją na⁶⁴ drewno¹⁴¹, a załoga wracała pieszo w⁶⁴ górę rzeki¹²¹. Natomiast statki¹¹² stałe²¹², w⁶⁶ tym⁴⁶ i żaglowe²¹², wracały w⁶⁴ górę rzeki¹²¹ często wylądowane²¹² towarami, z rzadka w⁶⁶ przypadku¹⁶¹ pomyślnych²²² wiatrów korzystając z⁶² żagli, częściej na⁶⁶ wiosłach lub „na pych”.

C1202 Koreywo M. Medycyna dzisiaj PZWL 1966 32 brak

Ponieważ pracujący²¹¹ mięsień¹¹¹ serca¹²¹ wytwarza impulsy¹⁴² elektryczne²⁴² naukowcy postanowili wyzyskać je⁴⁴ do⁶² diagnostyki¹²¹ chorób serca¹²¹. W⁶⁶ specjalnych²⁶² aparatach — elektrokardiografach — impulsy¹¹² te²²² są⁵⁷ wzmacniane²¹² miliony¹⁴² razy¹²², następnie przetwarzane²¹² elektronicznie i kierowane²¹² do⁶² mechanizmu piszącego²²¹. Na⁶⁶ taśmie¹⁶¹ papieru lekarz otrzymuje więc krzywą²⁴¹ wykresu, z⁶² której²²¹ może⁵ z⁶⁵ dużą²⁵¹ dokładnością odczytać stan¹⁴¹ serca¹²¹ i stwierdzić ewentualne²⁴² wady¹⁴².

C1203 Koreywo M. Medycyna dzisiejsza PZWL 1966 74? brak

Siła promieniowania¹²¹ ładunku¹²¹ kobaltu jest tak duża, iż wszelkie²¹² zwykłe²¹² osłony¹¹² zabezpieczające²¹² otoczenie¹⁴¹ przed⁶⁵ szkodliwym²⁵¹ promieniowaniem stanowczo nie wystarczają. Należało więc zbudować oddzielny²⁴¹ pawilon¹⁴¹ betonowy²⁴¹, rodzaj¹⁴¹ wielkiego²²¹ bunkra bez⁶² okien o⁶⁶ ścianach grubości¹²¹ półtora metra. Wewnątrz⁶² pawilonu trafiamy właśnie na⁶⁴ zmianę chorych¹²².

C1204 Koreywo M. Medycyna dzisiejsza PZWL 1966 121 brak

W⁶⁶ niektórych²⁶² przypadkach, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ po⁶⁶ rozległych²⁶² urazach mechanicznych²⁶² czy oparzeniach zniszczeniu¹³¹ ulega nie tylko samo²¹¹ oko¹¹¹, lecz i otaczające²¹² tkanki¹¹². Można sobie⁴³ wyobrazić jak⁹ wygląda tak zeszpecona twarz¹¹¹ i jak⁹ bardzo nieszczęśliwy²¹¹ czuje⁵⁰¹ się dotknięty²¹¹ takim²⁵¹ kalectwem człowiek¹¹¹. Ale z⁶⁵ pomocą przychodzą mu lekarze. Na⁶⁴ miejsce¹⁴¹ zniszczonych²²² tkanek wstawiają protezę gałki¹²¹ otoczoną²⁴¹ tkanką z⁶² plastyku¹²¹.

C1205 Koreywo M. Medycyna dzisiejsza PZWL 1966 129 brak

Droga⁶² żmudnej²²¹ nauki¹²¹ w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ paru³² miesięcy, pacjent rzeczywiście zaczął coraz więcej rozumieć i w⁶⁶ końcu¹⁶¹ doszedł do⁶² tego⁴², że rozumiał trzy³⁴ czwarte¹⁴² słów. Wkrótce elektroniczne²⁴¹ ucho¹⁴¹ zastosowano u⁶² młodej²²¹ kobiety¹²¹, u⁶² której²²¹ utrata słuchu¹²¹ była⁵ powikłaniem leczenia¹²¹ gruźlicy¹²¹ streptomycyną. Głuchota jej⁴² była⁵ kompletna i nieodwracalna.

C1206 Koreywo M. Medycyna dzisiejsza PZWL 1966 163 brak

Niektórzy badacze myślą⁵ nawet o⁶⁶ elektryczności¹⁶¹ produkowanej²⁶¹ przez⁶⁴ sam²⁴¹ organizm¹⁴¹, choć sprawa ta ma na razie dość mgliste²⁴² zarysy¹⁴². Prace¹¹² w⁶⁶ kierunku¹⁶¹ umożliwienia¹²¹ ruchów za⁶⁵ pomocą protezy¹²¹ mięśni są⁵⁷ już poważnie zaawansowane²¹² w⁶⁶ kilku³⁶ ośrodkach naukowych²⁶² w⁶⁶ Stanach Zjednoczonych²⁶² i Związku¹⁶¹ Radzieckim²⁶¹, można więc przypuszczać, że wkrótce usłyszymy o⁶⁶ dalszych²⁶² sukcesach.

C1207 Koreywo M. Medycyna dzisiejsza PZWL 1966 176 brak

Szukając sposobu skutecznej²²¹ transplantacji¹²¹, skupił on uwagę i wysiłki¹⁴² na⁶⁶ psach, przeszczepiając im⁴³ płuca¹⁴², serca¹⁴², nerki¹⁴² i wątroby¹⁴². Najdłuższy²¹¹ okres¹¹¹ przeżycia¹²¹ psa¹²¹ z⁶⁵ obcym²⁵¹ sercem i płucami wynosił sześć³⁴ dni¹²², z⁶⁵ obcymi nerkami osiemnaście³⁴ dni¹²². W⁶⁶ przebiegu¹⁶¹ jednego²²¹ z⁶² eksperymentów doktor Demichow wszczepił psu dodatkowe²⁴¹ serce¹⁴¹ (z⁶² innego²²¹ psa¹²¹) tak, że ten²¹¹ żył⁵ z⁶⁵ dwoma działającymi sercami.

C1208 Koreywo M. Medycyna dzisiejsza PZWL 1966 210 brak

Roczna wartość¹¹¹ produkcji¹²¹ tego²²¹ przemysłu (jednego²²¹ z⁶² największych²²² w⁶⁶ Stanach Zjednoczonych²⁶²) dochodzi do⁶² czterech³² miliardów dolarów rocznie i rośnie z⁶⁵ każdym²⁵¹ rokiem. Rozumiejąc, jak⁹ wielkie²⁴² korzyści¹⁴² praktyczne²⁴² daje nauka, przemysłowcy amerykańscy hojnie sypią dolarami, wydając rocznie na⁶⁴ same²⁴² tylko prace¹⁴² badawcze²⁴² trzysta³⁴ dwadzieścia³⁴ milionów dolarów.

C1209 Koreywo M. Medycyna dzisiejsza PZWL 1966 218 brak

Skutki¹¹² takiej²²¹ mody¹²¹ dają obecnie o⁶⁶ sobie⁴⁶ znać w⁶⁴ coraz groźniejszy²⁴¹ sposób¹⁴¹. Silne²¹² leki¹¹² powodują nie tylko ustąpienie¹⁴¹ objawów choroby¹²¹ lecz zwykle działają na⁶⁴ organizm¹⁴¹ w⁶⁴ sposób¹⁴¹ uboczny²⁴¹. Ingerencja w⁶⁴ prawa¹⁴² natury¹²¹, rządzące²⁴² zawiłymi procesami w⁶⁶ organizmie, powoduje często żałosne²⁴² skutki¹⁴².

C1210 Kossakowski J. Wady i ułomności wrodzone u dzieci PZWL 1964 32 brak

Po⁶⁶ operacji¹⁶¹ wykonanej²⁶¹ na⁶⁶ kręgosłupie dziewczynka wkrótce już poczęła oddawać mocz¹⁴¹ samodzielnie i została⁵⁷ wypisana do⁶² domu¹²¹. Na⁶⁶ podstawie¹⁶¹ tego²²¹ przykładu widzimy, że tak zwane²¹² „utajone²¹²” postacie¹¹² szczylin kręgosłupa są nieraz przyczyną różnych²²² zaburzeń, które²¹² nie zawsze występują tuż po⁶⁶ urodzeniu¹⁶¹.

C1211 Nadolski Z. i in. Kalectwo i co dalej? PZWL 1965 27 brak

Istotną²⁵¹ częścią pośrednictwa¹²¹ jest udzielenie¹¹¹ porady¹²¹ zawodowej²²¹ to⁴¹ znaczy wskazanie¹¹¹ inwalidzie¹³¹ najbardziej odpowiedniej²²¹ pracy¹²¹ i warunków, w⁶⁶ jakich²⁶² praca powinna być⁵⁷ wykonywana. Poradnictwo¹¹¹ zawodowe²¹¹ musi mieć charakter¹⁴¹ pełny²⁴¹, to⁴¹ jest musi uwzględniać fizyczny²⁴¹ stan¹⁴¹ zdrowia, psychikę inwalidy, jego⁴² problemy¹⁴² środowiskowe²⁴² i zamiłowanie¹⁴¹ do⁶² zawodu.

C1212 Nadolski Z. i in. Kalectwo i co dalej? PZWL 1965 71 brak

Z⁶² ramienia oddziału zawodowej²²¹ rehabilitacji¹²¹ inwalidów¹²² przy⁶⁶ wydziałach zdrowia, zatrudnieniem zajmują⁵⁰¹ się inspektorzy inwalidzcy. Do⁶² ich⁴² kompetencji¹²² należy nawiązywanie¹¹¹ kontaktu z⁶⁵ zakładem pracy¹²¹ i ustalenie¹¹¹ wspólnie z⁶⁵ zakładowym²⁵¹ inspektorem inwalidzkim²⁵¹ (jeżeli taki²¹¹ w⁶⁶ danym²⁶¹ zakładzie istnieje) odpowiedniego²²¹ stanowiska¹²¹ pracy¹²¹ z⁶⁵ adaptacjami, dostosowanymi do⁶² kalectwa¹²¹.

C1213 Góralówna M. i in. Dziecko niesłyszące w rodzinie PZWL 1966 3 brak

Dziecko¹¹¹ głuche²¹¹ lub niedosłyszące²¹¹, w więc dziecko¹¹¹ dotknięte²¹¹ fizycznym²⁵¹ kalectwem częściowej²²¹ lub całkowitej²²¹ utraty¹²¹ słuchu¹²¹, ma prawo¹⁴¹ domagać⁵⁰¹ się od⁶² społeczeństwa¹²¹ pełnej²²¹ i zorganizowanej²²¹ pomocy leczniczo-rehabilitacyjnej²²¹ i wychowawczej²²¹. Nie trzeba mu litości¹²¹ ani współczucia¹²¹, jak⁹ również tolerowania¹²¹ w⁶⁶ szkołach czy zakładach pracy¹²¹.

C1214 Góralówna M. i in. Dziecko niesłyszące w rodzinie PZWL 1966 45 brak

Dziecko¹¹¹ niesłyszące²¹¹ powinno mieć takie²⁴² same²⁴² prawa¹⁴², jak⁹ i pozostali²¹² członkowie rodziny¹²¹, prawa¹⁴² zależne²⁴² od⁶² wieku¹²¹, umiejętności¹²¹ i pozycji¹²¹ w⁶⁶ rodzinie¹⁶¹, ale nigdy w⁶⁶ zależności¹⁶¹ od⁶² kalectwa¹²¹. Normalne²¹¹, słyszące²¹¹ dziecko¹¹¹, na długo przed⁶⁵ przyswojeniem sobie mowy¹²¹, zdaje sobie sprawę z⁶² nastrojów, panujących²²² w⁶⁶ jego⁴² najbliższym²⁶¹ otoczeniu¹⁶¹, doskonale rozróżnia atmosferę pogodną²⁴¹ od⁶² atmosfery¹²¹ nieporozumień rodzinnych²²² odbija⁵⁰¹ się to⁴¹ na⁶⁶ jego⁴² własnym²⁶¹ samopoczuciu¹⁶¹.

C1215 Góralówna M. i in. Dziecko niesłyszące w rodzinie PZWL 1966 100 brak

Bywają osoby¹¹² niedosłyszące²¹², w⁶⁶ tym⁴⁶ także i dzieci¹¹², które²¹² źle znoszą głośne²⁴² dźwięki¹⁴², a wskutek⁶² tego⁴² mają trudności¹⁴² w⁶⁶ korzystaniu¹⁶¹ z⁶² aparatów słuchowych²²² lub wymagają specjalnych²²² i trudnych²²² do⁶² nabycia¹²¹ aparatów. Inni znów, cierpiąc na⁶⁴ przewlekłe²⁴² ropotoki¹⁴² z⁶² uszu lub na⁶⁴ długotrwałe²⁴² stany¹⁴² zapalne²⁴² czy uczuleniowe²⁴² w⁶⁶ przewodach słuchowych²⁶², źle znoszą obecność¹⁴¹ w⁶⁶ uchu¹⁶¹ plastikowej²²¹ wkładki¹²¹.

C1216 Kobendzina J. Puszcza Kampinowska brak 1966 79 brak

Człowiek¹¹¹ gospodarował w⁶⁶ nich⁴⁶ od dawna. Użytkował drewno¹⁴¹, pędził smołę, wypalał węgiel¹⁴¹ drzewny²⁴¹, prowadził wypasy¹⁴². Jednak do⁶² roku¹²¹ tysiąc dziewięćset czternastego²²¹ Puszcza¹¹¹ Kampinowska²¹¹ miała piękne²⁴² drzewostany¹⁴² sosnowe²⁴². W⁶⁶ czasie pierwszej²²¹ wojny¹²¹ światowej²²¹ Niemcy¹¹² przeprowadzili na⁶⁶ terenie puszczy¹²¹ sieć¹⁴¹ torów kolejki¹²¹ leśnej²²¹, zbudowali dwa³⁴ tartaki¹⁴² i wycinali czystymi zrębami kilometry¹⁴² kwadratowe²⁴² borów.

C1217 Kobendzina J. Puszcza Kampinowska brak 1966 126 brak

Pagóry¹⁴² wydymowe²⁴² porasta stary²¹¹ bór¹¹¹ sosnowy²¹¹ z⁶⁵ domieszką brzoź i dębów o⁶⁶ dość ubogim²⁶¹ podszyciu¹⁶¹ i runie¹⁶¹ leśnym²⁶¹, lecz od⁶² strony¹²¹ południowej²²¹ do⁶² wydym przylega płat¹¹¹ lasu mieszanego²²¹ z⁶⁵ całym²⁵¹ bogactwem drzewostanu, podszycia¹²¹ i runa¹²¹. Wśród⁶² jego⁴² gęstwiny¹²¹ znajdują⁵⁰¹ się dwa³¹ jeziora¹¹², chętnie odwiedzane²¹² przez⁶⁴ zwierzynę.

C1218 Filipowicz B. Hormony — eliksir życia PWN 1966 24 brak

W⁶⁶ czasie studiów do⁶² tego²²¹ stopnia zainteresował⁵⁰¹ się fizjologią, że zwrócił uwagę tamtejszego²²¹ fizjologa¹²¹, profesora¹²¹ [~] Tarchanowa¹²¹. Ten²¹¹ zaproponował mu asystenturę i współpracę, która przerodziła⁵⁰¹ się później w⁶⁴ wielką²⁴¹, długoletnią²⁴¹ przyjaźń¹⁴¹ ucznia¹²¹ i nauczyciela¹²¹. Petersburg¹¹¹ był wówczas jednym²⁵¹ ze⁶² sławniejszych²²² ośrodków badań fizjologicznych²²² na⁶⁶ świecie.

C1219 Filipowicz B. Hormony — eliksir życia PWN 1966 71 brak

Gonady¹¹² człowieka¹²¹ to⁴¹ jądra¹¹² i jajniki¹¹². Gonady¹¹² wytwarzają komórki¹⁴² płciowe²⁴² zwane²⁴² gametami. Z⁶² zespolenia się¹²¹ gamety¹²¹ żeńskiej²²¹ z⁶⁵ męską²⁵¹ powstaje zygota, a proces¹¹¹ ten²¹¹ nazywa⁵⁰¹ się zapłodnieniem. Jest to⁴¹ najpowszechniejsza forma rozmnażania¹²¹, tak zwany²¹¹ rozród¹¹¹ płciowy²¹¹ albo gamogonia¹¹¹ od⁶² greckiego²²¹ Gamos — małżeństwo¹¹¹ i Gonos — narodziny¹¹².

C1220 Filipowicz B. Hormony — eliksir życia PWN 1966 160 brak

Zwierzę¹¹¹ wykazuje wówczas także instynkt¹⁴¹ karmienia¹²¹ i obrony¹²¹ potomstwa¹²¹. Wykastrowane²¹² koguty¹¹² wysiadują jaja¹⁴² i prowadzą kurczęta¹⁴², co⁴⁴ przypisuje się⁴¹ działaniu¹³¹ hormonów przedniego²²¹ płata¹²¹ przysadki¹²¹. Omówione²¹² już zostały⁵⁷ kolejne²¹² stadia¹¹² rozwoju¹²¹ zarodka i płodu, wiadomo, że po⁶⁶ ciąży¹⁶¹ przychodzi poród¹¹¹. I w⁶⁶ tym²⁶¹ procesie hormony¹¹² odgrywają ważną²⁴¹ rolę.

C1221 Filipowicz B. Hormony — eliksir życia PWN 1966 168 brak

Wzmianka o⁶⁶ wolu¹⁶¹ znajduje⁵⁰¹ się również w⁶⁶ Ayurva-Veda¹⁶¹, napisanej²⁶¹ w⁶⁴ sto³⁴ lat później. Karłów¹⁴² przedstawiają różne²¹² rzeźby¹¹² egipskie²¹², asyryjskie²¹², starogreckie²¹² i inne²¹². W⁶⁶ muzeum¹⁶¹ w⁶⁶ Luwrze znajduje⁵⁰¹ się płaskorzeźba egipska przedstawiająca bożka¹⁴¹ Besa¹⁴¹ i jego⁴² małżonkę. Był on bogiem kosmetyki¹²¹, a zarazem patronem pomyślnego²²¹ rozwiązania¹²¹.

C1222 Filipowicz B. Hormony — eliksir życia PWN 1966 215 brak

Według⁶² opinii¹²¹ nauczycieli¹²² Banting¹¹¹ był przeciętnym²⁵¹ uczniem, wiedzę zdobywał z⁶⁵ trudnością, lecz cechował go⁴⁴ pewien²¹¹ upór¹¹¹ w⁶⁶ jej⁴² zdobywaniu¹⁶¹ i ostateczne²¹² wyniki¹¹² były⁵ nie najgorsze²¹². Studia¹⁴² uniwersyteckie²⁴² rozpoczął w⁶⁶ Toronto z⁶⁵ zamiarem poświęcenia się¹²¹ teologii¹³¹. Takie²¹¹ było życzenie¹¹¹ rodziny¹²¹, która widziała w⁶⁶ nim⁴⁶ przyszłego²⁴¹ misjonarza¹⁴¹ dalekich²²², pogańskich²²² krajów.

C1223 Filipowicz B. Hormony — eliksir życia PWN 1966 257 brak

W⁶⁶ latach tysiąc dziewięćset sześćdziesiąt — sześćdziesiąt jeden³¹ ustalono sekwencję aminokwasów w⁶⁶ białku¹⁶¹ wirusa¹²¹ mozaiki¹²¹ tytoniowej²²¹, w⁶⁶ cytochromie¹⁶¹, [~] w⁶⁶ mioglobinie¹⁶¹, w⁶⁶ różnych²⁶² odmianach hemoglobiny¹²¹. A były⁵ to⁴¹ wyczyny, nie lada⁸! Tak na⁶⁴ przykład¹⁴¹ hemoglobina dojrzałego²²¹ człowieka¹²¹, czyli czerwony²¹¹ barwnik¹¹¹ jego⁴² krwi¹²¹, ma ciężar¹⁴¹ cząsteczkowy²⁴¹ około⁸ sześćdziesiąt siedem tysięcy.

C1224 Filipowicz B. Hormony — eliksir życia PWN 1966 304 brak

Widać później było jak⁹ po⁶⁶ kilku³⁶ zaledwie zastrzykach ci²¹², przed⁶⁵ paru³⁵ jeszcze dniami ciężko chorzy²¹², niedołążni²¹² pacjenci, zaczynają ruszać⁵⁰¹ się, chodzić, zaczynają żyć. Kortyzon¹¹¹ z⁶² miejsca¹²¹ zdobył sobie⁴³ popularność¹⁴¹. Nie mniej wstrząsające²¹¹ było drugie²¹¹ wystąpienie¹¹¹ Kendalla¹²¹ i Hencha¹²¹ w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc dziewięćset pięćdziesiątym²⁶¹ na⁶⁶ zjeździe Międzynarodowej²²¹ Ligi¹²¹ Reumatycznej²²¹ w⁶⁶ Nowym²⁶¹ Jorku¹⁶¹.

C1225 Filipowicz B. Hormony — eliksir życia PWN 1966 312 brak

W⁶⁶ następnych²⁶² latach otrzymano jeszcze bardziej wybiórczo działające²⁴² związki¹⁴². Stwierdzono, na⁶⁴ przykład¹⁴¹, że przyłączenie¹¹¹ atomu fluoru do⁶² [~] lub [~] niektórych²²² sterydów¹²² kilkakrotnie jeszcze zwiększa przeciwwzapalne²⁴¹ działanie¹⁴¹ tych²²² związków. Można więc podawać je⁴⁴ chorym¹³² w⁶⁶ znacznie mniejszych²⁶², miligramowych²⁶² dawkach co⁴¹ zmniejsza zarazem obawy¹⁴² wystąpienia¹²¹ objawów ubocznych²²².

C1226 Sabliński J. Przeszczepianie tkanek PWN 1965 73 brak

A skoro tak, to⁹ zetknięcie¹¹¹ dojrzałego²²¹ aparatu immunologicznego²²¹ z⁶⁵ bardzo dużymi ilościami obcego²²¹ antygeny transplantacyjnego²²¹ powinno wywołać również, przynajmniej przejściowy²⁴¹, stan¹⁴¹ tolerancji¹²¹ wobec⁶² przeszczepionej²²¹ później tkanki¹²¹. Dotychczas przewidywanie¹⁴¹ to²⁴¹ potwierdziły wyniki¹¹² licznych²²² doświadczeń, z⁶² których²²² większość¹⁴¹ przeprowadzono jednak na⁶⁶ zwierzętach młodych²⁶². Tak na⁶⁴ przykład¹⁴¹ myszom szczepu A wstrzykiwano dożylnie, przez⁶⁴ kilkanaście³⁴ dni¹⁴², duże²⁴² ilości¹⁴² komórek myszy¹²² szczepu B.

C1227 Szajewski J. Miażdżycy PWN 1965 23 brak

Jak⁹ będzie jeszcze o⁶⁶ tym⁴⁶ mowa, w⁶⁶ innych²⁶² rasach — na⁶⁴ przykład¹⁴¹ wśród⁶² Murzynów¹²² Bantu — miażdżycy, jeżeli nawet rozwija⁵⁰¹ się, to⁹ nie dotyczy naczyń wieńcowych²²². Częsta lokalizacja miażdżycy¹²¹ w⁶⁶ naczyniach wieńcowych²⁶² jest, oczywiście, dla⁶² białego²²¹ człowieka¹²¹ bardzo niepomyślna. Z⁶⁵ pewnością wolelibyśmy mieć miażdżycę w⁶⁶ jakimś²⁶¹ mniej istotnym²⁶¹ miejscu¹⁶¹ ustroju¹²¹.

C1228 Szajewski J. Miażdżycy PWN 1965 66 brak

Poza⁶⁵ tym⁴⁵ zarówno rozmiary¹¹², jak⁹ i założenia¹¹² niniejszej²²¹ książki¹²¹ nie pozwalają na⁶⁴ dyskusowanie¹⁴¹ wszystkich²²² zjawisk i ich⁴² objaśnień, na pewno bardzo interesujących²²², a jednocześnie nie ustalonych²²² i kontrolowanych²²². Warto⁵ jednak wymienić najważniejsze²⁴² czynniki¹⁴² wywołujące²⁴² nadmiar¹⁴¹ lipidów we⁶⁶ krwi¹⁶¹ i rozwój¹⁴¹ miażdżycy¹²¹. Rola dziedziczności¹²¹ jest tu bardzo istotna.

C1229 Szajewski J. Miażdżycy PWN 1965 87 brak

Powinno się⁴¹ je⁴⁴ zatem stosować z⁶⁵ równoczesnym²⁵¹ ograniczeniem innych²²² tłuszczów w⁶⁶ diecie¹⁶¹. Jednym²⁵¹ z⁶² mechanizmów unieszkodliwiających²²² materiał¹⁴¹ lipidowy²⁴¹ gromadzący się²⁴¹ w⁶⁶ ścianie¹⁶¹ tętniczej²⁶¹ może⁵ być układ¹¹¹ lipaz¹²², czyli zaczynów hydrolizujących²²² tłuszcz¹⁴². Największe²⁴¹ zainteresowanie¹⁴¹ budziła lipaza¹¹¹ lipoproteinowa, zwana dawniej czynnikiem przejaśniania¹²¹ osocza¹²¹, pojawiająca się we⁶⁶ krwi¹⁶¹ w⁶⁶ warunkach doświadczalnych²⁶², pod⁶⁵ wpływem wstrzyknięcia¹²¹ heparyny¹²¹.

C1230 Czapiak R. Jan Grzegorz Mendel PWN 1966 7 brak

Okres¹¹¹ działalności¹²¹ nauczycielskiej²²¹ Mendla¹²¹ trwał od⁶² roku¹²¹ tysiąc osiemset czterdziestego²²¹ dziewiątego²²¹ do⁶² tysiąc osiemset sześćdziesiątego²²¹ ósmego²²¹ i był⁵⁷ przerwany²¹¹ tylko na⁶⁴ dwa³⁴ lata¹⁴², na⁶⁴ czas¹⁴¹ studiów uniwersyteckich²²² w⁶⁶ Wiedniu. Po⁶⁶ powrocie z⁶² Wiednia wszedł w⁶⁴ okres¹⁴¹ najbardziej intensywniej²²¹ pracy¹²¹ naukowej²²¹.

C1231 Lanota A., Borzuch D. Rodzicom ku uwadze PZWL 1964 40 brak

A że dziecko¹¹¹ staje⁵⁰¹ się jakies²²¹ nerwowe²²¹, że zrywa⁵⁰¹ się w⁶⁶ nocy¹⁶¹ z⁶⁵ krzykiem, na⁶⁴ to⁴⁴ nie zwraca się⁴¹ uwagi¹²¹. W⁶⁶ atmosferze¹⁶¹ strachu¹²¹ wychowuje⁵⁰¹ się wiele³¹ dzieci¹²²: strach¹¹¹ przed⁶⁵ ojcem, biciem, strach¹¹¹ przed⁶⁵ lekarzem, diabłem, milicjantem, wreszcie strach¹¹¹ przed⁶⁵ szkołą. Czymże⁴⁵ się⁴¹ bowiem u⁶² nas⁴² straszy dzieci¹⁴²?

C1232 Roszkowska-Wiśniewska K. Druga i trzecia młodość kobiety PZWL 1967 18 brak

Bo zanim kobieta zestarzeje⁵⁰¹ się, musi najpierw przejść⁵ przez⁶⁴ swego²²¹ rodzaju¹²¹ katastrofę, a mianowicie — przez⁶⁴ przekwitanie¹⁴¹. Najpierw pytanie¹¹¹: czy można nazwać katastrofą coś⁴⁴, co⁴¹ jest w⁶⁶ programie i o⁶⁶ czym⁴⁶ wiadomo z⁶² góry¹²¹, że musi nastąpić? Określenie¹¹¹ to²¹¹ nie jest zupełnie trafne²¹¹, ale dobrze charakteryzuje skutki¹⁴² jakie²⁴² ta sprawa powoduje w⁶⁶ organizmie kobiecym²⁶¹.

C1233 Roszkowska-Wiśniewska K. Druga i trzecia młodość kobiety PZWL 1967 81 brak

W⁶⁶ każdym²⁶¹ razie czy po⁶⁶ obiedzie, czy po⁶⁶ powrocie z⁶² pracy¹²¹ konieczny²¹¹ jest w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ dnia przynajmniej dwudziestominutowy²¹¹ wypoczynek¹¹¹, tak zwany²¹¹ relaks¹¹¹, w⁶⁶ pozycji¹⁶¹ leżącej²⁶¹ z⁶⁵ pełnym²⁵¹ rozluźnieniem mięśni i oderwaniem myśli¹²² od⁶² trosk codziennych²²². Im⁹ starsza kobieta tym⁹ dłuższy²¹¹ powinien⁵ być wypoczynek¹¹¹, albo też stosować go⁴⁴ należy kilka³⁴ razy¹²² w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ dnia.

C1234 Kodejszko E. i in. Cukrzyca (wskazówki dla chorego) PZWL 1966 76 brak

Twaróg¹¹¹ ma tę zaletę także, że może⁵ być⁵⁷ sporządzany²¹¹ w⁶⁶ każdym²⁶¹ domowym²⁶¹ gospodarstwie, bez⁶² większych²²² kosztów. Jako⁶¹ źródło¹¹¹ pełnowartościowego²²¹ białka¹²¹ nie powinno brakować w⁶⁶ jadłospisie dostatecznej²²¹ ilości¹²¹ odłuszczonego²²¹ mleka¹²¹. Gdy nie stoją na⁶⁶ przeszkodzie¹⁶¹ inne²¹² względy¹¹² zdrowotne²¹², polecamy codzienne²⁴¹ spożywanie¹⁴¹ jednego²²¹ lub dwu³² jaj, które²¹² są konieczne²¹² także i ze⁶² względu na⁶⁴ technikę kulinarną²⁴¹.

C1235 Kodejszko E. i in. Cukrzyca (wskazówki dla chorego) PZWL 1966 29 brak

Oba³¹ te²¹² procesy¹¹² pozostają pod⁶⁵ kontrolą ośrodkowego²²¹ układu nerwowego²²¹ oraz układu gruczołów dokrewnych²²². Wpływ¹¹¹ hormonów na⁶⁴ przemianę węglowodanową²⁴¹ jest szczególnie duży²¹¹ i różnorodny²¹¹ i dlatego zaburzenia¹¹² w⁶⁶ wytwarzaniu¹⁶¹ niektórych²²² hormonów prowadzą w⁶⁶ konsekwencji¹⁶¹ do⁶² zaburzenia¹²¹ prawidłowego²²¹ przyswajania¹²¹ i przemiany¹²¹ związków cukrowych²²² przez⁶⁴ organizm¹⁴¹, dając ostatecznie obraz¹⁴¹ kliniczny²⁴¹ cukrzycy¹²¹.

C1236 Kodejszko E. i in. Cukrzyca (wskazówki dla chorego) PZWL 1966 131 brak

Osoby¹¹² o⁶⁶ złym²⁶¹ stanie¹⁶¹ odżywienia¹²¹ i wyniszczone²¹² mogą pracować fizycznie i uprawiać ćwiczenia¹⁴² cieleśne²⁴² tylko z⁶⁵ bardzo dużymi ograniczeniami. Praca mięśniowa, odpowiednio dozowana, powinna być⁵⁷ wkalulowana od razu przy⁶⁶ ustalaniu¹⁶¹ planu leczenia¹²¹ chorego¹²¹. Uniknie się⁴¹ dzięki⁶³ temu⁴³ nieraz bardzo nieprzyjemnych²²² niespodzianek jak⁹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹, te²¹² które²¹² się zdarzają⁵⁰¹ podczas⁶² leczenia¹²¹ insuliną, gdy po⁶⁶ wysiłkach mogą wystąpić stany¹¹² niedocukrzenia¹²¹ na⁶⁴ skutek¹⁴¹ lepszego²²¹ wykorzystania¹²¹ glikozy¹²¹.

C1237 Bielicka I. Dziecko rośnie PZWL 1966 9 brak

Podstawowe²¹² powiązania¹¹² społeczne²¹² gromady¹²¹ ujęte²¹² instynktem w⁶⁶ równej²⁶¹ mierze decydowały o⁶⁶ przydatności¹⁶¹ życiowej²⁶¹ osobnika¹²¹. W⁶⁶ warunkach pierwotnych²⁶² małe¹¹¹ pozbawione²¹¹ instynktu przywierania¹²¹ i trzymania się¹²¹ dorosłych¹²², oddzielone²¹¹ od⁶² matki¹²¹, musiało niezawodnie zginąć. Tylko to²¹¹ potomstwo¹¹¹, które²¹¹ potrafiło pozostać w⁶⁶ ścisłej²⁶¹ bliskości¹⁶¹ z⁶⁵ dorosłymi²⁵¹ osobnikami miało szanse¹⁴² przeżyć⁵ i z⁶² kolei¹²¹ mogło wydać na⁶⁴ świat¹⁴¹ potomstwo¹⁴¹.

C1238 Bielicka I. Dziecko rośnie PZWL 1966 17 brak

Chodziło mi przede wszystkim o⁶⁴ zwrócenie¹⁴¹ uwagi¹²¹ na⁶⁴ to⁴⁴, jak⁹ szkodliwą²⁵¹ może⁵ być dla⁶² dziecka skłócona atmosfera domu¹²¹, w⁶⁶ którym²⁶¹ się dzieckiem zajmuje⁵⁰¹ na przemian wiele³¹ różnych²²² osób, a właściwie brak⁵ tej²²¹ jednej²²¹, zawsze tej²²¹ samej²²¹ pary¹²¹ rąk macierzyńskich²²² które²¹² stanowić mogą bezpieczny²⁴¹ puklerz¹⁴¹ chroniący²⁴¹ od⁶² lęku¹²¹.

C1239 Bielicka I. Dziecko rośnie PZWL 1966 64 brak

Jak⁹ postępować, by⁹ nakłonić dziecko¹⁴¹ do⁶² właściwego²²¹ zachowania¹²¹ nie gasząc w⁶⁶ nim⁴⁶ radości¹²¹ życia¹²¹, nie budząc sprzeciwu i wrogości¹²¹ w⁶⁶ stosunku¹⁶¹ do⁶² dorosłych¹²². A więc kontynuując ten²⁴¹ sam²⁴¹ przykład¹⁴¹, gdy syn nasz²¹¹ czy córka wpada do⁶² domu¹²¹ w⁶⁶ nastroju¹⁶¹ nazbyt zawadiackim²⁶¹ i hałaśliwym²⁶¹ przede wszystkim przywitajmy ich⁴⁴ życzliwym²⁵¹ „dzień¹¹¹ dobry²¹¹”, słowem i gestem przychylnym²⁵¹.

C1240 Bielicka I. Dziecko rośnie PZWL 1966 106 brak

Para¹¹¹ Rodzicielska tworzy solidną²⁴¹ bazę — fundament¹⁴¹ poczucia¹²¹ bezpieczeństwa¹²¹ — życie¹¹¹ nie może⁵ być bez⁶² konfliktów — trudno utrzymać w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ lat stale⁸ to²¹¹ samo²¹¹ napięcie¹¹¹ uczuciowe²¹¹ z⁶⁵ jedną²⁵¹ i tą²⁵¹ samą²⁵¹ osobą. Dziecko¹¹¹ zapewnia sobie⁴³ poczucie¹⁴¹ bezpieczeństwa¹²¹ na⁶⁶ drodze¹⁶¹ równowagi¹²¹ naprzemiennej¹⁶¹, raz⁸ się bardziej zbliża⁵⁰¹ do⁶² matki¹²¹, drugi²⁴¹ raz¹⁴¹ wchodzi w⁶⁴ większą²⁴¹ zażyłość¹⁴¹ z⁶⁵ ojcem.

C1241 Sandner M. i in. Kalendarz przyrody WP 1966 43 brak

Samica wysiaduje jaja¹⁴² dwadzieścia³⁴ pięć³⁴ do⁶² dwudziestu³² dziewięciu³² dni¹²² sama²¹¹, a samiec z dala czuwa nad⁶⁵ bezpieczeństwem gniazda¹²¹. Gęś¹¹¹ gęgawa²¹¹ jest największą²⁵¹ z⁶² krajowych²²² gęsi¹²², mierzy sto³⁴ siedemdziesiąt³⁴ centymetrów rozpiętości¹²¹ skrzydeł i sześćdziesiąt³⁴ centymetrów długości¹²¹ ciała¹²¹. Upierzenie¹⁴¹ ma szare²⁴¹, nogi¹⁴² i dziób¹⁴¹ czerwone²⁴². Gnieździ⁵⁰¹ się w⁶⁶ Polsce¹⁶¹ nielicznie, głównie na⁶⁶ Mazurach.

C1242 Sandner M. i in. Kalendarz przyrody WP 1966 51 brak

Czasem⁸ w⁶⁶ prześwieconych²⁶² miejscach w⁶⁶ lasach liściastych²⁶² spotkać można owocniki¹⁴² pierwszych²²² wiosennych²²² grzybów — smardzy¹²². W⁶⁶ borach szpilkowych²⁶² w⁶⁶ kwietniu od⁶² ciemnej²²¹, jakby przybrukanej²²¹ zieleni¹²¹ sosen ostro odbijają jasne²¹², żółtawozielone²¹² listki¹¹² brzoź rozrzuconych²²² tu i ówdzie, zwłaszcza po⁶⁶ młodnikach, zrębach i polankach. Jednocześnie z⁶⁵ rozwojem liści pojawiają⁵⁰¹ się na⁶⁶ brzozach kwiaty¹¹².

C1243 Sandner M. i in. Kalendarz przyrody WP 1966 98 brak

Zaczyna⁵⁰¹ się tarło¹¹¹ jelca¹²¹. Na⁶⁶ ciele samców¹²² powstają w⁶⁶ tym²⁶¹ czasie brodawkowate²¹² zgrubienia¹¹² nabłonka¹²¹. Samiczki¹¹² składają ikrę o⁶⁶ dużych²⁶², dwumilimetrowych²⁶² ziarnach. Jelec jest rybą małą²⁵¹, do⁶² dwudziestu³² pięciu³² centymetrów długości¹²¹. Odnacza⁵⁰¹ się wydłużonym²⁵¹ ciałem. Grzbiet¹⁴¹ ma brązowy²⁴¹ lub ciemnograny²⁴¹, boki¹⁴² i spód¹⁴¹ ciała¹²¹ srebrzyste²⁴².

C1244 Sandner M. i in. Kalendarz przyrody WP 1966 140 brak

Rodzą⁵⁰¹ się młode²¹² tchórze¹¹². W⁶⁶ maju pola¹¹² zielenią⁵⁰¹ się jeszcze bardziej. Wszczyły⁵ już bowiem wszystkie²¹² jare²¹² zboża¹¹². Zboża¹¹² ozime²¹² wyrosły⁵ już wysoko i zaczynają się kłosić⁵⁰¹, najpierw żyto¹¹¹, a później pod⁶⁴ koniec¹⁴¹ miesiąca i pszenica. Pod⁶⁴ sam²⁴¹ koniec¹⁴¹ maja¹²¹ żyto¹¹¹ nieraz zaczyna kwitnąć.

C1245 Sandner M. i in. Kalendarz przyrody WP 1966 187 brak

Wieczorami i w⁶⁶ nocy¹⁶¹ latają nietoperze¹¹². Na⁶⁶ początku¹⁶¹ czerwca zakwita dziki²¹¹ bez¹¹¹ czarny²¹¹, nie mający²¹¹ żadnego²²¹ pokrewieństwa¹²¹ z⁶⁵ tak zwanym²⁵¹ „bzem” hodowanym²⁵¹ w⁶⁶ ogrodach. Kwiatostany¹⁴² ma płaskie²⁴², baldachowate²⁴², o⁶⁶ swoistej²⁶¹ woni¹⁶¹ białe²⁴² lub żółtawobiałe²⁴². Dzikie²¹¹ bez¹¹¹ czarny²¹¹ jest to⁴¹ krzew¹¹¹ wysoki²¹¹ trzy³⁴ do⁶² sześciu³² metrów, o⁶⁶ liściach pierzastych²⁶², zwykle pięciolistkowych²⁶² lub siedmiolistkowych²⁶².

C1246 Sandner M. i in. Kalendarz przyrody WP 1966 195 brak

Macierzanka piaskowa tworzy niskie²⁴² darnie¹⁴² z⁶² gęsto ustawionych²²² i gęsto ulistnionych²²² pędów, zakończonych²²² główkowatymi kwiatostanami, skupiającymi drobne²⁴² jasnozielone²⁴² kwiatki¹⁴². Cała roślina charakterystycznie pachnie. Występuje w⁶⁶ lasach sosnowych²⁶² i na⁶⁶ piaskach, pospolicie na⁶⁶ całym²⁶¹ niżu¹⁶¹. Kwitnie do⁶² września. W⁶⁶ czerwcu¹⁶¹ zaczyna kwitnąć niepozorna szarota leśna o⁶⁶ szarych²⁶² filcowatych²⁶² pędach i liściach.

C1247 Sandner M. i in. Kalendarz przyrody WP 1966 242? brak

Na⁶⁶ piaszczystych²⁶² brzegach morza¹²¹ zakwitają w⁶⁶ czerwcu niepozorne²¹² kwiatki¹¹² honkenii¹²¹ piaskowej²²¹. Honkenia piaskowa jest byliną o⁶⁶ rozslanej²⁶¹, czterograniastej²⁶¹ łodydze¹⁶¹. Liście¹⁴² ma jajowate²⁴², uszeregowane²⁴² w⁶⁴ cztery³⁴ rzędy¹⁴², kwiatki¹⁴² białe²⁴² lub różowawe²⁴², zebrane²⁴² w⁶⁴ baldaszkowate²⁴² kwiatostany¹⁴². Występuje na⁶⁶ piaskach i wydmach nad⁶⁵ Bałtykiem. W⁶⁶ tym²⁶¹ miesiącu spotkać można na⁶⁶ piaszczystych²⁶² wydmach Bałtyku¹²¹ piękne²⁴² niebiesko-purpurowe²⁴² kwiaty¹⁴² groszku¹²¹ nadmorskiego²²¹.

C1248 Sandner M. i in. Kalendarz przyrody WP 1966 284 brak

Dzięgiel¹¹¹ leśny²¹¹ jest około⁸ półtora metra wysoką²⁵¹ byliną, o⁶⁶ obłej²⁶¹, górą rozgałęzionej²⁶¹ łodydze¹⁶¹, potrójnie pierzastych²⁶² liściach z⁶⁵ rozdętymi pochwami, włochatymi u⁶² nasady¹²¹. Występuje pospolicie w⁶⁶ całej²⁶¹ Polsce¹⁶¹ na⁶⁶ mokrych²⁶² łąkach i w⁶⁶ zaroślach. Kwitnie do⁶² września. Na⁶⁶ suchszych²⁶² częściach łąki¹²¹, na⁶⁶ trawiastych²⁶² zboczach i po⁶⁶ świetlistych²⁶² zaroślach zakwita centuria¹¹¹ pospolita, czyli tysiącznik¹¹¹.

C1249 Sandner M. i in. Kalendarz przyrody WP 1966 331 brak

We⁶⁶ wrześniu łąki¹¹² drugi²⁴¹ raz¹⁴¹ skoszone²⁴² zaczynają odrastać i doganiać w⁶⁶ rozwoju¹⁶¹ późno koszone²⁴², jednokosne²⁴². Mniej już widać na⁶⁶ nich⁴⁶ kwiatów. Tu ówdzie ponad⁶⁴ powierzchnię łąki¹²¹ wznoszą⁵⁰¹ się białawe²¹² baldachy¹¹² różnych²²² baldaszkowatych¹²²: barszczy¹²², pasternaku¹²¹, dzikiej²²¹ marchwi¹²¹, koniopłochu¹²¹, dzięgielu¹²¹ i innych²²² oraz spore²¹² koszycki¹¹² ostrożeń¹²² i czarniawe²¹² główki¹¹² krwisiągły¹²¹.

C1250 Sandner M. i in. Kalendarz przyrody WP 1966 339 brak

Na⁶⁶ krzewach podszycia¹²¹ widać coraz więcej barwnych²²² jagód, które²¹² odbijają od⁶² jesienno ubarwionych²²² liści lub zdobią niemal nagie²⁴² gałęzie¹⁴². W⁶⁶ borze w⁶⁶ październiku¹⁶¹ już nie⁴¹ kwitnie. Dojrzewa natomiast ogromna większość¹¹¹ owoców drzew i krzewów oraz roślin runa¹²¹ leśnego²²¹. Nadal wiele³¹ gatunków grzybów wytwarza owocniki¹⁴², lecz już nie tak obficie jak⁹ w⁶⁶ poprzednich²⁶² miesiącach.

C1251 Sandner M. i in. Kalendarz przyrody WP 1966 373 brak

Miętus¹¹¹ to⁴¹ drapieżna ryba, dorastająca u⁶² nas⁴² do⁶² pięćdziesięciu³² centymetrów długości¹²¹ i osiągnąca dwa³⁴ kilogramy¹⁴² wagi¹²¹; występuje w⁶⁶ jeziorach i rzekach o⁶⁶ wodach czystych²⁶² i chłodnych²⁶² i dnie¹⁶¹ kamienistym²⁶¹ lub piaszczystym²⁶¹. Tarło¹⁴¹ rozpoczyna już w⁶⁶ końcu listopada. Główny²¹¹ okres¹¹¹ tarła¹²¹ przypada na⁶⁴ grudzień¹⁴¹. Ikrę składa na⁶⁶ kamieniach i piasku¹⁶¹.

C1252 Demel K. Nasz Bałtyk WP 1967 30? brak

Wskutek⁶² cofania się¹²¹ lądolodu wraz ze⁶⁵ stopniowym²⁵¹ topnieniem lodowca, który²¹¹ pokrywał wówczas masyw¹⁴¹ Skandynawii¹²¹, wyzwały⁵⁰¹ się ogromne²¹² ilości¹¹² wód spływających²²² rzekami po⁶⁶ przedpolu¹⁶¹ lodowca w⁶⁶ kierunku¹⁶¹ przeważnie południkowym²⁶¹ lub ku⁶³ zachodowi¹³¹. Wody¹¹² te²¹² wypełniały terenowe²⁴² zagłębienia¹⁴², powodując zmianę konfiguracji¹²¹ tworzących się²²² basenów, stanowiących²²² rozwojowe²⁴² okresy¹⁴² Bałtyku¹²¹.

C1253 Demel K. Nasz Bałtyk WP 1967 77 brak

Można tu wspomnieć także o⁶⁶ znalezieniu¹⁶¹ przed⁶⁵ kilku³⁵ laty nie notowanego²²¹ dotąd u⁶² ujścia¹²¹ Wisły¹²¹ raka¹²¹ amerykańskiego²²¹ (*Cambarus limosus*), podobnego²²¹ z⁶² wyglądu do⁶² naszego²²¹ długoszczypcowego²²¹, który²¹¹ obecnie stał¹⁵⁰¹ się pospolitym²⁵¹ mieszkańcem Nogatu aż po⁶⁴ ujście¹⁴¹ do⁶² Zalewu Wiślanego²²¹ włącznie. Zasiedla więc wody¹⁴² słodkie²⁴², o⁶⁶ słoności¹⁶¹ nie przekraczającej²⁶¹ zero pięć dziesiątych¹²² promila¹²¹.

C1254 Demel K. Nasz Bałtyk WP 1967 85 brak

Zimą pojawiają⁵⁰¹ się gatunki¹¹² rodzaju¹²¹ *Conscinodiscis* o⁶⁶ kształcie rozplaszczony²²¹ okrągłej²²¹ tarczki¹²¹. Typowa dla⁶² Bałtyku¹²¹ jest okrzemka¹¹¹ kolonialna, utworzona z⁶² luźno połączonych²²² komórek — *thalassiosira baltica*. Okrzemki¹¹² ze⁶² względu na⁶⁴ swą²⁴¹ ogromną²⁴¹ liczebność¹⁴¹ tworzą podstawową²⁴¹ grupę produkcji¹²¹ biologicznej²²¹ morza¹²¹, pierwsze²⁴¹ ogniwo¹⁴¹ łańcucha pokarmowego²²¹, jakby⁶⁴ pastwisko¹⁴¹ — niewidoczne²⁴¹ gołym²⁵¹ okiem, ale bardzo żyzne²⁴¹, ważne²⁴¹ dla⁶² rozwoju¹²¹ życia¹²¹ w⁶⁶ morzu¹⁶¹.

C1255 Demel K. Nasz Bałtyk WP 1967 132 brak

Ikra denną przylepia⁵⁰¹ się do⁶² przedmiotów podwodnych²²². Obie³¹ rasy¹¹² różnią⁵⁰¹ się także szybkością wzrostu i rozmiarami. Wiosenna, której²²¹ gonady¹¹² dojrzewają przez⁶⁴ zimę, przechodzi wczesny²⁴¹ rozwój¹⁴¹ w⁶⁶ ciepłej²⁶¹ porze¹⁶¹ roku¹²¹. Ma szybki²⁴¹ wczesny²⁴¹ wzrost¹⁴¹ i nie osiąga takich²²² rozmiarów jak⁹ śledzie¹¹² rasy¹²¹ jesiennej²²¹.

C1256 Wiktor A., Sarosiek J. Sudety WP 1967 14 brak

Spośród⁶² dolin szczególnie urocza jest dolina Darnkowskiego²²¹ Potoku¹²¹. Kotlinę Kłodzką²⁴¹ od⁶² północy¹²¹ zamyka niskie²¹¹, ale bardzo urozmaicone²¹¹ pasmo¹¹¹ Gór Bardzkich²²². Pasma¹⁴¹ to²⁴¹ budują liczne²¹² wzgórza¹¹² pooddzielane²¹² głębokimi i wąskimi dolinkami. Jest ono przedłużeniem pasma¹²¹ Gór Złotych²²² i należy również do⁶² głównego²²¹ grzbietu Sudetów, ciągnącego się²²¹ od⁶² ich⁴² wschodnich²²² krańców aż po⁶⁴ Góry¹⁴² Kaczawskie²⁴².

C1257 Wiktor A., Sarosiek J. Sudety WP 1967 22 brak

Również tutaj prawie⁸ wszystkie²¹² szczyty¹¹² są spłaszczone²¹² i zrównane²¹², ale doliny¹¹² są bardzo głębokie²¹² i mają strome²⁴² zbocza¹⁴². Także i tam⁸ spotyka się⁴¹ dość często kotły¹⁴² lodowcowe²⁴², spośród⁶² których²²² wymienić warto⁵ Obri Dul w⁶⁶ południowych²⁶² stokach Śnieżki¹²¹, gdzie bierze początek¹⁴¹ rzeka Upa.

C1258 Wiktor A., Sarosiek J. Sudety WP 1967 111 brak

Dojechać też można do⁶² stacji¹²¹ Świebodzice¹¹², skąd prowadzi droga¹¹¹ do⁶² zamku¹²¹. Obszar¹¹¹ bardzo interesujący²¹¹, zwłaszcza z⁶² punktu widzenia¹²¹ krajoznawczego²²¹, ponadto warto zwiedzić dwa³⁴, znajdujące się²⁴² na⁶⁶ przełomie zamki¹⁴², mianowicie Książ¹⁴¹ — gigantyczna budowla wielokrotnie przebudowywana i przerabiana, o⁶⁶ czym⁴⁶ świadczy mieszanina stylów, oraz ruiny¹⁴² starego²²¹ zamku¹²¹ Cisawiec¹¹¹ w⁶⁶ Dolinie¹⁶¹ Czyżynki¹²¹.

C1259 Wiktor A., Sarosiek J. Sudety WP 1967 119 brak

W⁶⁶ lasach góry¹²¹ Miłek¹¹¹ spotykamy dwa³⁴ interesujące²⁴² storczyki¹⁴² bezzieleniowe²⁴² — żłobika¹⁴¹ koralowatego²⁴¹ i gnieźnika¹⁴¹ leśnego²⁴¹, które²¹² zupełnie zatraciły zieleni¹⁴¹ i pobierają niezbędne²⁴² im⁴³ związki¹⁴² organiczne²⁴² wyłącznie za⁶⁵ pośrednictwem grzybów. Tu też ma dogodne²⁴² warunki¹⁴² dla⁶² swego²²¹ rozwoju¹²¹ jest bowiem rośliną wapniolubną²⁵¹, nasz²¹¹ największy²¹¹ storczyk¹¹¹ — obuwik¹¹¹ pospolicie²¹¹.

C1260 Wiktor A., Sarosiek J. Sudety WP 1967 166 brak

Z⁶² punktu widzenia¹²¹ zoologa¹²¹, Skałki¹⁴² Stoleckie²⁴² należy zaliczyć niewątpliwie do⁶² bardzo interesujących²²², dzięki⁶³ charakterystycznej²³¹ faunie¹³¹ owadów, zwłaszcza błonkówek. Żyje tu wiele³¹ niepozornych²²² na⁶⁴ pierwszy²⁴¹ rzut¹⁴¹ oka¹²¹ i trudnych²²² do⁶² odróżnienia¹²¹ drobnych²²² owadów ciepłolubnych²²², w⁶⁶ znacznej²⁶¹ mierze¹⁶¹ nawiązujących²²² do⁶² grupy¹²¹ gatunków podśródziemnomorskich²²². Z⁶² tego²²¹ też punktu widzenia¹²¹ Skałki¹¹² Stoleckie²¹² należą do⁶² najbogatszych²²² obszarów w⁶⁶ Polsce¹⁶¹.

C1261 Demel M., Müller M. Trzymaj się prosto. O gimnastyce korekcyjnej PZWL 1967 11 brak

I tak na⁶⁴ przykład¹⁴¹ ponad⁶⁵ skrzywieniem łędźwiowym²⁵¹ powstaje z⁶⁵ czasem¹⁵¹ skrzywienie¹¹¹ w⁶⁶ odcinku¹⁶¹ piersiowym²⁶¹ skierowane²¹¹ w⁶⁴ przeciwną²⁴¹ stronę, a czasem i trzecie²⁴¹ — w⁶⁶ odcinku¹⁶¹ szyjnym²⁶¹. Mamy⁵ wówczas obraz¹⁴¹ rozwiniętej²²¹ skoliozy¹²¹ trójkątowej²²¹, bardzo już trudnej²²¹ do⁶² leczenia¹²¹. Wyjątkowo niepokojącym²⁵¹ sygnałem jest zaobserwowane²¹¹ skrzywienie¹¹¹ kręgosłupa w⁶⁶ odcinku¹⁶¹ piersiowym²⁶¹ skierowane²¹¹ ku⁶³ stronie¹³¹ prawej²³¹.

C1262 Demel M., Müller M. Trzymaj się prosto. O gimnastyce korekcyjnej PZWL 1967 22 brak

Te²¹² same²¹² zasady¹¹² prawidłowego²²¹ siedzenia¹²¹ obowiązują dzieci¹⁴² w⁶⁶ czasie słuchania¹²¹ radia¹²¹, oglądania¹²¹ telewizji¹²¹, powtarzania¹²¹ lekcji¹²² ustnych²²² i tak dalej. Młodzież¹¹¹ cierpiąca na⁶⁴ bardziej zaawansowane²⁴² wady¹⁴² postawy¹²¹, a zwłaszcza boczne²⁴¹ skrzywienie¹⁴¹ kręgosłupa (skoliozy¹⁴²), może⁵ te²⁴² czynności¹⁴² wykonywać w⁶⁶ pozycji¹⁶¹ leżącej²⁶¹ na⁶⁶ brzuchu¹⁶¹ na⁶⁶ tapczanie lub na⁶⁶ podłodze¹⁶¹.

C1263 Jasieński J. Praca i zmęczenie. Elementy fizjologii pracy PZWL 1967 32 brak

Jeżeli chodzi o⁶⁴ zagadnienie¹⁴¹ zamężnych²²² lub samotnych²²² kobiet pracujących²²², to⁹ fizjologia nie może⁵ rozwiązać trudności¹²² ich⁴² podwójnego²²¹ obciążenia¹²¹ (praca zawodowa i gospodarstwo¹¹¹ domowe²¹¹). Rozwiązanie¹¹¹ tych²²² trudności¹²² leży prawdopodobnie w⁶⁶ bardziej równomiernym²⁶¹ podziale obowiązków domowych²²² między⁶⁵ mężczyzną i kobietą oraz w⁶⁶ racjonalizacji¹⁶¹ sposobów zaopatrywania¹²¹ w⁶⁴ produkty¹⁴² i prowadzenia¹²¹ gospodarstwa¹²¹ domowego²²¹.

C1264 Jasieński J. Praca i zmęczenie. Elementy fizjologii pracy PZWL 1967 72? brak

Bezpośrednio po⁶⁶ urodzeniu się¹⁶¹ człowiek wykonuje jedynie ruchy¹⁴² oddychania¹²¹, ssania¹²¹ i połykania¹²¹, które²¹² są⁵⁷ wrodzone²¹², odziedziczone²¹² po⁶⁶ przodkach i niezbędne²¹² do⁶² utrzymania¹²¹ życia¹²¹. Wszystkich²²² pozostałych²²² ruchów od⁶² najprostszych²²² do⁶² najbardziej złożonych²²² człowiek musi później nauczyć⁵⁰¹ się, opanować je⁴⁴ i utrwalić własnym²⁵¹ doświadczeniem.

C1265 Jasieński J. Praca i zmęczenie. Elementy fizjologii pracy PZWL 1967 129 brak

Już bardzo słaby²¹¹ ruch¹¹¹ powietrza¹²¹, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ zero trzy setne¹¹² metrów na⁶⁴ sekundę, obniża temperaturę, a przy⁶⁶ szybkości¹⁶¹ zero dwadzieścia pięć setnych¹²² metrów na⁶⁴ sekundę ciepłota ciała¹²¹ obniża⁵⁰¹ się o⁶⁴ jeden²⁴¹ stopień¹⁴¹ Celsjusza¹²¹. Dzieje⁵⁰¹ się tak tylko w⁶⁶ temperaturze¹⁶¹ niższej²⁶¹ od⁶² temperatury¹²¹ skóry¹²¹. Ruch¹¹¹ powietrza¹²¹ cieplejszego²²¹ od⁶² skóry¹²¹ utrudnia utratę ciepła¹²¹ drogą⁶² konwekcji¹²¹.

C1266 Blaim A. Zaburzenia hormonalne u dzieci PZWL 1967 66 brak

Zaburzenia¹¹² mogą dotyczyć czynności¹²² obu³² części¹²² nadnerczy¹²², przeważnie jednak związane²¹² są⁵⁷ z⁶⁵ oddzielnym²⁵¹ uszkodzeniem części¹²¹ korowej²²¹ lub rdzeniowej²²¹. W⁶⁶ zakresie rdzenia nadnerczy¹²², znaną²⁵¹ jednostką chorobową²⁵¹ jest nowotwór¹¹¹ zbudowany²¹¹ z⁶² komórek chromochłonnych²²² (chłonących²²² barwniki¹⁴²) produkujących²²² adrenalinę i hormony¹⁴² jej⁴³ podobne²⁴². Choroba objawia⁵⁰¹ się nadciśnieniem napadowym²⁵¹ lub stałym²⁵¹ niekiedy jest⁵⁷ podwyższony²¹¹ poziom¹¹¹ cukru we⁶⁶ krwi¹⁶¹ i podniesiona przemiana materii¹²¹.

C1267 Boguszeńska M. i in. Vademecum higieny pracy i medycyny przemysłowej PZWL 1967 11 brak

W⁶⁶ występowaniu¹⁶¹ schorzeń alergicznych²²² u⁶² rolników¹²² duże²⁴¹ znaczenie¹⁴¹ ma kontakt¹¹¹ z⁶⁵ substancjami chemicznymi (środki¹¹² ochrony¹²¹ roślin, nawozy¹¹²). Opisane²¹² są⁵⁷ przypadki¹¹² astmy¹²¹ oskrzelowej²²¹ w⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ wdychaniem par¹²² formaldehydu, chloropikryny¹²¹, bezwodnika ftalowego²²¹. Spośród⁶² zawodowych²²² schorzeń górnych²²² dróg oddechowych²²² ważne²⁴¹ miejsce¹⁴¹ zajmuje alergiczny²¹¹ nieżyt¹¹¹ nosa, obserwowany²¹¹ u⁶² pracujących²²² w⁶⁶ kontakcie ze⁶⁵ związkami chromu, pracowników¹²² przemysłu obuwniczego²²¹.

C1268 Boguszeńska M. i in. Vademecum higieny pracy i medycyny przemysłowej PZWL 1967 19 brak

Podstawowy²¹¹ i najbardziej rozpowszechniony²¹¹ węglowodór¹¹¹ aromatyczny²¹¹. Jest to⁴¹ ciecz¹¹¹ łatwopalna i wybuchowa o⁶⁶ charakterystycznym²⁶¹ zapachu¹⁶¹; ciężar¹¹¹ właściwy²¹¹ par¹²² dwa i siedemdziesiąt siedem setnych¹²² temperatura wrzenia około⁸ osiemdziesiąt stopni. W⁶⁶ przemyśle stosuje się⁴¹ przeważnie benzen¹⁴¹ techniczny²⁴¹ o⁶⁶ nazwie¹⁶¹ benzol¹¹¹ oraz jego⁴²: homologi¹⁴² toluol¹⁴¹ i ksykol¹⁴¹.

C1269 Boguszeńska M. i in. Vademecum higieny pracy i medycyny przemysłowej PZWL 1967 100 brak

Z⁶² innych²²² ochron nóg wymienić należy: getry¹⁴² oraz nagołenniki¹⁴², zabezpieczające²⁴² pracownika¹⁴¹ przed⁶⁵ działaniem roztopionego²²¹ metalu¹²¹, gorącego²²¹ żuźla, iskier oraz promieniowania¹²¹ ciepłego²²¹. Do⁶² ochron nóg zalicza się⁴¹ także nakolanniki¹⁴² dla⁶² pracowników¹²², wykonujących²²² pracę w⁶⁶ pozycji¹⁶¹ klęczącej²⁶¹. Ochrony¹¹² zabezpieczające²¹² przed⁶⁵ upadkiem z⁶² wysokości¹²¹ powinny być⁵⁷ stosowane²¹² przy⁶⁶ wszelkiego²²¹ rodzaju¹²¹ pracach wysokościowych²⁶², na⁶⁴ przykład¹⁴¹ montażowych²⁶², konstrukcyjnych²⁶² i budowlanych²⁶².

C1270 Boguszeńska M. i in. Vademecum higieny pracy i medycyny przemysłowej PZWL 1967 108 brak

W⁶⁶ szczególności¹⁶¹ rany¹¹² zanieczyszczone²¹² nawozem i ziemią, a także oparzenia¹¹² i odmrożenia¹¹² usposabiają do⁶² zakażenia¹²¹ tężcem. Śmiertelność¹¹¹ wynosi około⁸ pięćdziesiąt³⁴ procent¹²² ogółu chorych¹²². W⁶⁶ razie skażenia¹²¹ obowiązuje chirurgiczne²¹¹ opatrzenie¹¹¹ zanieczyszczonej²²¹ rany¹²¹ oraz podanie¹¹¹ surowicy¹²¹ przeciw⁶³ tężcowi (uodpornienie¹¹¹ bierne²¹¹). Zadaniem obecnie stosowanych²²² szczepień anatoksyną tężcową²⁵¹ jest wytworzenie¹¹¹ odporności¹²¹ na⁶⁴ zakażenie¹⁴¹ tężcem (uodpornienie¹¹¹ czynne²¹¹).

C1271 Boguszeńska M. i in. Vademecum higieny pracy i medycyny przemysłowej PZWL 1967 147 brak

Ważenie¹¹¹ i wydawanie¹¹¹ barwników powinno być staranne²¹¹ i zabezpieczone²¹¹ przed⁶⁵ rozsypaniem i rozlaniem, zaś praca przy⁶⁶ ważeniu¹⁶¹, przygotowywaniu¹⁶¹ barwników obowiązuje w⁶⁶ odzieży¹⁶¹ ochronnej²⁶¹ okularach, a często w⁶⁶ rękawicach i maskach, gdy w⁶⁴ grę wchodzi barwniki¹¹² i chemikalia¹¹² trujące²¹², drażniące²¹² lub uczulające²¹². Czasem⁸ barwniki¹¹² są⁵⁷ rozpuszczane²¹² w⁶⁶ rozpuszczalnikach łatwopalnych²⁶².

C1272 Witkowska S., Bodżkowska K. i in. Żywienie dzieci chorych PZWL 1964 16 brak

Niepełnowartościowe²¹² — mające²¹² niższą²⁴¹ wartość¹⁴¹ biologiczną²⁴¹ niż⁹ białka¹¹² zwierzęce²¹² — nie zawierają aminokwasów wszystkich²²² rodzajów i w⁶⁶ potrzebnej²⁶¹ ilości¹⁶¹, niezbędnych²²² do⁶² budowy¹²¹ białka¹²¹ ustrojowego²²¹. W⁶⁴ skład¹⁴¹ pożywienia¹²¹ powinny wchodzić białka¹¹² różnego²²¹ pochodzenia¹²¹, zarówno białko¹¹¹ pełnowartościowe²¹¹ jak⁹ i niepełnowartościowe²¹¹, przy⁶⁶ czym⁴⁶ białka¹¹² muszą uzupełniać⁵⁰¹ się nawzajem.

C1273 Witkowska S., Bodżkowska K. i in. Żywienie dzieci chorych PZWL 1964 24 brak

Zapotrzebowanie¹¹¹ na⁶⁴ witaminę A obliczone²¹¹ w⁶⁶ karotenie¹⁶¹ musi być dwukrotnie lub trzykrotnie większe²¹¹ od⁶² zapotrzebowania¹²¹ obliczonego²²¹ na⁶⁴ witaminę A. Poza⁶⁵ tym⁴⁵ należy pamiętać o⁶⁶ niszczącym²⁶¹ witaminę A wpływie światła¹²¹ — stąd konieczność¹¹¹ odpowiedniego²²¹ przechowywania¹²¹ zarówno masła¹²¹, mleka¹²¹, śmietany¹²¹ jak⁹ i serów oraz tranu. Fakt¹¹¹ ten²¹¹ należy również brać⁵ pod⁶⁴ uwagę smarując dzieciom chleb¹⁴¹ z⁶⁵ masłem.

C1274 Witkowska S., Bodżkowa K. i in. Żywnienie dzieci chorych PZWL 1964 58 brak

Kawałki¹⁴² ryby¹²¹ lub małe²⁴² rybki¹⁴² wystarczy gotować dziesięć³⁴ do⁶² piętnastu³² minut. W⁶⁶ szóstym²⁶¹ miesiącu niemowlę¹¹¹ otrzymuje więc dwa³⁴ posiłki¹⁴² w⁶⁶ ramach dokarmiania¹²¹: na⁶⁴ obiad¹⁴¹ zupę jarzynową²⁴¹ gęstą²⁴¹ z⁶⁵ przetartymi jarzynami i masłem, podprawioną²⁴¹ żółtkiem lub zupę jarzynową²⁴¹ z⁶⁵ mięsem, a na⁶⁴ drugi²⁴¹ posiłek¹⁴¹ popołudniowy²⁴¹ (przed⁶⁵ kolacją) lub na⁶⁴ drugie²⁴¹ śniadanie¹⁴¹ kaszę na⁶⁶ mleku¹⁶¹ samą²⁴¹ lub z⁶⁵ dodatkiem owoców.

C1275 Witkowska S., Bodżkowa K. i in. Żywnienie dzieci chorych PZWL 1964 105 brak

Przez⁶⁴ estetykę podawania¹²¹ potraw¹²² należy rozumieć nie tylko barwne²⁴¹ „udekorowanie¹⁴¹” potraw¹²², ale również staranne²⁴¹ ułożenie¹⁴¹ ich⁴² na⁶⁶ talerzyku¹⁶¹ i oddzielenie¹⁴¹ jednych²²² potraw¹²² od⁶² drugich²²², tak aby⁹ były⁵ dla⁶² dziecka widoczne²¹². Przy⁶⁶ porcjonowaniu¹⁶¹ trzeba zwrócić uwagę aby⁹ nie oblewać brzegów talerzy, kubeczków, spodeczków, pieczywo¹⁴¹ krajać cienko i tak smarować masłem, dżemem, aby⁹ dziecko¹¹¹ nie brudziło rąk.

C1276 Witkowska S., Bodżkowa K. i in. Żywnienie dzieci chorych PZWL 1964 113 brak

Po⁶⁶ większym²⁶¹ krwotoku¹⁶¹ z⁶² przewodu pokarmowego²²¹ podajemy jedynie niewielkie²⁴² ilości¹⁴² zimnych²²² płynów — stosując płyny¹⁴² odżywcze²⁴² drogą¹⁵¹ dożylną²⁵¹ (stosowanie¹¹¹ wlewów doodbytniczych²²² jest niewskazane²¹¹, gdyż wzmacnia perystaltykę i może spowodować krwawienie¹⁴¹). Następnie stopniowo rozbudowujemy dietę kierując⁵⁰¹ się stanem chorego¹²¹ oraz zasadą, że chorego¹²¹ nie wolno⁵ długo głodzić i że dieta lecznicza powinna być jak najbardziej fizjologiczna, to⁴¹ jest zawierać wszystkie²⁴² ważne²⁴² dla⁶² ustroju¹²¹ składniki¹⁴².

C1277 Witkowska S., Bodżkowa K. i in. Żywnienie dzieci chorych PZWL 1964 134 brak

W⁶⁶ przypadkach tych²⁶² ze⁶² względu na⁶⁴ znaczne²⁴¹ obniżenie¹⁴¹ wydzielania¹²¹ soku¹²¹ żołądkowego²²¹ i zacinów trzustkowych²²², czego⁴² następstwem jest uporczywy²¹¹ niekiedy brak¹¹¹ łaknienia¹²¹, należy przed⁶⁵ jedzeniem podawać kwasek¹⁴¹ solny²⁴¹ z⁶⁵ pepsyną — a w⁶⁶ czasie jedzenia¹²¹ pankreatyną.

C1278 Witkowska S., Bodżkowa K. i in. Żywnienie dzieci chorych PZWL 1964 160 brak

W⁶⁶ innych²⁶² chorobach gruczołów dokrewnych²²² stosujemy dietę odpowiadającą²⁴¹ danemu wiekowi¹³¹. W⁶⁶ leczeniu¹⁶¹ niewydolności¹²¹ krążenia¹²¹ bardzo dużą²⁴¹ rolę odgrywa leczenie¹¹¹ dietetyczne²¹¹. Chorzy¹¹² z⁶⁵ niewydolnością krążenia¹²¹ ze⁶² względu na⁶⁴ przekrwienie¹⁴¹ bierne²⁴¹ w⁶⁶ obrębie jamy¹²¹ brzusznej²²¹ upośledzające²⁴¹ czynność¹⁴¹ wątroby¹²¹, jelit i tym²³² podobnie, powinni otrzymywać posiłki¹⁴² częściej, za⁶⁴ to⁴⁴ mniejsze²⁴² objętościowo.

C1279 Gajewski W. i in. W poszukiwaniu istoty dziedziczenia PWN 1966 42 brak

Energia ta w⁶⁶ komórkach jest⁵⁷ zwykle zmagazynowana w⁶⁶ wysokoenergetycznym²⁶¹ wiązaniu¹⁶¹ fosforowym²⁶¹ związku¹²¹ zwanego²²¹ [~] (adenozynotrójfosforan¹¹¹). Przy⁶⁶ odczepieniu¹⁶¹ [~] od⁶² jednego²²¹ atomu fosforu powstaje [~] (adenozynodwufosforan¹¹¹), przy⁶⁶ czym⁴⁶ uwalnia⁵⁰¹ się około⁸ dziesięć³¹ tysięcy kalorii¹²². Energia chemiczna jest⁵⁷ następnie wykorzystywana do⁶² wszelkich²²² procesów życiowych²²² komórki¹²¹, [&]

C1280 Gajewski W. i in. W poszukiwaniu istoty dziedziczenia PWN 1966 50 brak

Po⁶⁶ bliższym²⁶¹ zbadaniu¹⁶¹ bowiem okazało⁵⁰¹ się że [~] znajduje⁵⁰¹ się w⁶⁶ jądrach, a właściwie w⁶⁶ chromosomach wszystkich²²² typów komórek, zarówno zwierzęcych²²², jak⁹ roślinnych²²², [~] natomiast w⁶⁶ ich⁴² cytoplazmie¹⁶¹. Do⁶² sprawy¹²¹ rozmieszczenia¹²¹ kwasów nukleinowych²²² w⁶⁶ komórkach powrócimy jeszcze raz⁸, przy⁶⁶ omawianiu¹⁶¹ biologicznej²²¹ roli¹²¹, jaką²⁴¹ spełniają one w⁶⁶ żywych²⁶² systemach.

C1281 Gajewski W. i in. W poszukiwaniu istoty dziedziczenia PWN 1966 84 brak

Jak⁹ widać, związki¹¹² te²¹² różnią⁵⁰¹ się między⁶⁵ sobą budową cząsteczek. Niektóre²¹² występują w⁶⁶ postaci¹⁶¹ łańcuchowej²⁶¹, inne²¹² zawierają układy¹⁴² pierścieniowe²⁴². W⁶⁶ kilku³⁶ przypadkach występuje u⁶² nich⁴² dodatkowa grupa aminowa lub karboksylowa, a także zdarzają⁵⁰¹ się grupy¹¹² hydroksylowe²¹² — [~]. Trzy³¹ aminokwasy¹¹², mianowicie cysteina¹¹¹, cystyna¹¹¹ (która powstaje z⁶² połączenia¹²¹ dwóch³² cząsteczek cysteiny¹²¹) oraz metionina¹¹¹ zawierają siarkę.

C1282 Gajewski W. i in. W poszukiwaniu istoty dziedziczenia PWN 1966 131 brak

Otóż u⁶² człowieka¹²¹ chorego²²¹ w⁶⁶ łańcuchu¹⁶¹ hemoglobiny¹²¹ szósty²¹¹ aminokwas¹¹¹ — kwas¹¹¹ glutaminowy²¹¹ — zamienny²¹¹ jest na⁶⁴ inny²⁴¹ aminokwas¹⁴¹ walinę. W⁶⁶ „języku” zasad¹²² azotowych²²² — szyfrów oznacza to⁴¹ zmianę adeniny¹²¹ na⁶⁴ uracyl¹⁴¹ w⁶⁶ trójce¹⁶¹ [~] szyfrującej²⁶¹ kwas¹⁴¹ glutaminowy²⁴¹ w⁶⁴ [~]. (W⁶⁶ [~] prawdopodobnie zmianę tyminy¹²¹ na⁶⁴ adeninę w⁶⁶ trójce¹⁶¹: cytozyna¹¹¹, tymina¹¹¹, tymina¹¹¹).

C1283 Gajewski W. i in. W poszukiwaniu istoty dziedziczenia PWN 1966 139 brak

Te²¹² kopie¹¹² są nietrwałe²¹², zużywają⁵⁰¹ się prędko i ciągle muszą być⁵⁷ zastępowane²¹² nowymi. A więc dziedziczność¹¹¹ — to⁴¹ po prostu właściwość¹¹¹ odtwarzania¹²¹ identycznych²²² cząsteczek [~] o⁶⁶ identycznej²⁶¹ informacji¹⁶¹ o⁶⁶ syntezie¹⁶¹ białek¹²². A identyczna informacja o⁶⁶ syntezie¹⁶¹ białek¹²² — to⁴¹ wytwarzanie¹¹¹ identycznych²²² enzymów, identyczne²¹² enzymy¹¹² — to⁴¹ identyczna przemiana materii¹²¹ — identyczna przemiana materii¹²¹ to⁴¹ identyczne²¹² procesy¹¹² rozwojowe²¹², a identyczne²¹² procesy¹¹² rozwojowe²¹² — to⁴¹ identyczne²¹² osobniki¹¹² potomne²¹².

C1284 Droszcz A. Alergia PWN 1966 47 brak

Bierne²¹¹ przeniesienie¹¹¹ uczulenia¹²¹ za⁶⁵ pomocą surowicy¹²¹ jest również niemożliwe²¹¹, także odczyn¹¹¹ Prausnitza-Küstnera¹²¹ wypada ujemnie. Bierne²¹¹ uczulenie¹¹¹ w⁶⁶ odczynach późnych²⁶² można wywołać przez⁶⁴ przeniesienie¹⁴¹ z⁶² osobnika¹²¹ chorego²²¹ na⁶⁴ zdrowego²⁴¹ uczulonej²²¹ tkanki¹²¹ lub limfocytów, co⁴¹ jest oczywiste²¹¹, bo tylko tam⁸ lokalizują⁵⁰¹ się przeciwciała¹¹².

C1285 Droszcz A. Alergia PWN 1966 61 brak

Znany²¹¹ radziecki²¹¹ alergolog Kogan¹¹¹ opisuje przypadek¹⁴¹ astmy¹²¹ u⁶² lekarki¹²¹, który²¹¹ miał⁵ przebieg¹⁴¹ następujący²⁴¹: jako⁶¹ studentka podczas⁶² ćwiczeń klinicznych²²² opiekowała⁵⁰¹ się chorym¹⁵¹ na⁶⁴ astmę, od⁶² którego²²¹ zebrała szczegółowe²⁴² wywiady¹⁴² dotyczące²⁴² choroby¹²¹. Chory¹¹¹ podawał dane¹⁴² na⁶⁴ temat¹⁴¹ swej²²¹ choroby¹²¹ w⁶⁴ sposób¹⁴¹ bardzo dokładny²⁴¹ i sugestywny²⁴¹. Po⁶⁶ wyjściu¹⁶¹ z⁶² sali¹²¹ chorych¹²² na⁶⁴ korytarz¹⁴¹ lekarka ta doznała silnego²²¹ napadu astmy¹²¹, który²¹¹ wymagał szybkiej²²¹ i intensywnej²²¹ pomocy¹²¹ lekarskiej²²¹.

C1286 Droszcz A. Alergia PWN 1966 104 brak

Okres¹¹¹ od⁶² ośmiu³² do⁶² dwunastu³² dni¹²² lub dłuższy²¹¹, który²¹¹ mija od⁶² wstrzyknięcia¹²¹ surowicy¹²¹ do⁶² wystąpienia¹²¹ objawów chorobowych²²², jest tym²⁵¹ okresem, w⁶⁶ którym²⁶¹ organizm¹¹¹ produkuje przeciwciała¹⁴², które²¹² następnie reagują z⁶⁵ krążącym²⁵¹ jeszcze w⁶⁶ płynach ustrojowych²⁶² antygenem¹⁵¹. Koncepcja ta tłumaczy⁵ zarówno czas¹⁴¹ wystąpienia¹²¹ choroby¹²¹, jak⁹ również i to⁴⁴, że pojawia⁵⁰¹ się ona również po⁶⁶ pierwszej⁵ dawce¹⁶¹ surowicy¹²¹.

C1287 Traczyk W. Fizjologiczny mechanizm popędów i emocji PWN 1967 5 brak

Przed⁶⁵ rozwojem nauk przyrodniczych²²² już filozofów¹⁴² niepokoi⁵ pytanie¹⁴¹, w⁶⁴ jaki²⁴¹ sposób¹⁴¹ kierowanie²¹¹ jest⁵⁷ zachowanie się¹¹¹ człowieka¹²¹ i jakie²¹² „siły¹¹²” są za⁶⁴ to⁴⁴ odpowiedzialne²¹². Jedni²¹² objaśniają je⁴⁴ zjawiskami nadprzyrodzonymi a mianowicie obecnością duszy¹²¹, inni zaś „siłami życiowymi”. W⁶⁶ dziewiętnastym²⁶¹ wieku¹⁶¹ przyrodnicy przejmują od⁶² filozofów¹²² rozwiązanie¹⁴¹ tego²²¹ dylematu.

C1288 Traczyk W. Fizjologiczny mechanizm popędów i emocji PWN 1967 15 brak

Zaspokajanie¹¹¹ tych²²² dodatknych²²² popędów natrafia również na⁶⁴ przeszkody¹⁴², które²¹² organizm¹¹¹ musi przezwyciężyć, podejmując walkę niezbędną²⁴¹ do⁶² osiągnięcia¹²¹ celu¹²¹. U⁶² człowieka¹²¹ pierwotnego²²¹ zaspokajanie¹¹¹ wszystkich²²² popędów wymagało odpowiedniej²²¹ aktywności¹²¹ fizycznej²²¹. U⁶² człowieka¹²¹ cywilizowanego²²¹ walka straciła bezpośredni²⁴¹ fizyczny²⁴¹ charakter¹⁴¹. Wykształciły⁵⁰¹ się inne²¹² jej⁴² formy¹¹², głównie za⁶⁵ pośrednictwem słowa¹²¹ mówionego²²¹ czy pisanego²²¹, chociaż ostateczne²¹² cele¹¹² walki¹²¹ pozostały⁵ bez⁶² zmian.

C1289 Traczyk W. Fizjologiczny mechanizm popędów i emocji PWN 1967 55 brak

Na⁶⁴ to²⁴¹ pytanie¹⁴¹ doświadczenia¹¹² Magouna¹²¹ i jego⁴² współpracowników¹²², przeprowadzone²¹² w⁶⁶ latach trzydziestych²⁶², dały ostateczną²⁴¹, negatywną²⁴¹ odpowiedź¹⁴¹. Magoun niszczył niewielki²⁴¹ obszar¹⁴¹ podwzgórza¹²¹, powodując albo stały²⁴¹ wzrost¹⁴¹ temperatury¹²¹ wewnątrz⁶² organizmu i śmierć¹⁴¹ zwierząt doświadczalnych²²² z⁶² powodu przegrzania¹²¹ — hipertermii¹²¹, albo też stały²⁴¹ jej⁴² spadek¹⁴¹ prowadzący²⁴¹ do⁶² znacznego²²¹ oziębienia¹²¹ — hipotermii¹²¹ i do⁶² zatrzymania się¹²¹ niezbędnych²²² dla⁶² życia¹²¹ procesów fizjologicznych²²².

C1290 Traczyk W. Fizjologiczny mechanizm popędów i emocji PWN 1967 129? brak

Dobór¹¹¹ preparatów uspokajających²²² odbywa⁵⁰¹ się dotychczas metodą empiryczną²⁵¹, polegającą²⁵¹ na⁶⁶ próbach i błędach. Syntetyzuje się⁴¹ nowe²⁴² związki¹⁴² chemiczne²⁴², określa ich⁴² toksyczność¹⁴¹ i obserwuje ich⁴² działanie¹⁴¹ na⁶⁴ zachowanie się¹⁴¹ zwierząt i ludzi¹²². Preparaty¹¹² te²¹² zmieniają czynność¹⁴¹ wszystkich²²² neuronów w⁶⁶ organizmie, ale stopień¹¹¹ zmian w⁶⁶ poszczególnych²⁶² grupach neuronów jest bardzo różnorodny²¹¹.

C1291 Gina J. Co to jest biofizyka? PW 1967 18 brak

Później dopiero rozpoczyna⁵⁰¹ się samodzielna praca maszyny¹²¹. Maszyna reaguje na⁶⁴ pewne²⁴² impulsy¹⁴², nie mając jednak możliwości¹²¹ krytycznej²²¹ oceny¹²¹ i selekcji¹²¹ informacji¹²² pobieranych²²² z⁶² otoczenia¹²¹, będzie⁵⁶ reagować⁵¹ na⁶⁴ „swoje²⁴²” impulsy¹⁴² ciągle, nawet gdy to⁴¹ jest w⁶⁶ danym²⁶¹ momencie niepotrzebne²¹¹. Człowiek natomiast zdolny²¹¹ jest przeprowadzać selekcję otrzymanych²²² informacji¹²², i to⁸ nie tylko na bieżąco, ale również sięgając wstecz.

C1292 Gina J. Co to jest biofizyka? PW 1967 50 brak

Nie tylko wielkość¹¹¹ cząsteczek nadaje⁵⁰¹ się do⁶² analizy¹²¹. Również innego²²¹ rodzaju¹²¹ wnioski¹⁴² można wyciągnąć, oceniając ilość¹⁴¹ informacji¹²² zawartych²²² w⁶⁶ cząsteczkach biologicznych²⁶². Weźmy komórkę bakteryjną²⁴¹. Chcemy obliczyć ilość¹⁴¹ informacji¹²¹ w⁶⁶ niej⁴⁶ zawartej²²¹ i uwzględnić czas¹⁴¹ jej⁴² wzrostu. Dochodzimy w⁶⁶ obliczeniach do⁶² olbrzymich²²² liczb bitów, których²²² substrat¹¹¹ chemiczny²¹¹ musiałby być⁵⁷ syntezowany²¹¹ średnio w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ jednej²²¹ sekundy¹²¹.

C1293 Gina J. Co to jest biofizyka? PW 1967 90 brak

Oczywiście nasuwa⁵⁰¹ się pytanie¹¹¹, od⁶² którego²²¹ miejsca¹²¹ w⁶⁶ łańcuchu¹⁶¹ nukleotydów mamy⁵ rozpocząć odczytywanie¹⁴¹ trypletu. Od⁶² początku¹²¹ łańcucha? Czy od⁶² dowolnego²²¹ miejsca¹²¹? Oznaczając cztery³⁴ zasady¹⁴² występujące²⁴² w⁶⁶ [~] początkowymi literami ich⁴² nazw chemicznych²²²: A — adenina¹¹¹, G — guanina¹¹¹, C — cytozyna¹¹¹, U — uracyl¹¹¹ — możemy sobie⁴³ wyobrazić, że zapis¹¹¹ pewnego²²¹ fragmentu łańcucha nukleotydów w⁶⁶ postaci¹⁶¹ szeregu¹²¹ liter brzmi [#]

C1294 Gina J. Co to jest biofizyka? PW 1967 113 brak

Na⁶⁴ inne²⁴² natomiast zmiany¹⁴² w⁶⁶ środowisku¹⁶¹ albo nie zareaguje, albo pod⁶⁵ ich⁴² wpływem ulegnie zniszczeniu¹³¹. Trzymajmy⁵⁰¹ się na⁶⁴ przykład¹⁴¹ naszego²²¹ przykładu z⁶⁵ termostatem (lodówką). Reaguje on tylko na⁶⁴ zmiany¹⁴² temperatury¹²¹ wewnątrz⁶² lodówki¹²¹, ale obojętne²¹¹ jest dla⁶² niego⁴², czy dzwoni telefon¹¹¹ lub cieknie kran¹¹¹ wodociągowy²¹¹.

C1295 Gina J. Co to jest biofizyka? PW 1967 126 brak

Dla⁶² osób interesujących się²²² źródłami „choroby¹²¹ telewizorowej²²¹” fałszywy²¹¹ trop¹¹¹, na⁶⁴ który²⁴¹ zawiodła ich⁴² emisja promieni¹²² rentgenowskich²²², szybko zmienił kierunek¹⁴¹. Zainteresowano⁵⁰¹ się z⁶² kolei¹²¹ wpływem barwy¹²¹ oglądanego²²¹ na⁶⁶ ekranie obrazu na⁶⁴ narząd¹⁴¹ wzroku¹²¹. Oko¹¹¹ człowieka¹²¹ przyzwyczajone²¹¹ jest⁵⁷ w⁶⁶ naturze¹⁶¹ do⁶² percepcji¹²¹ mieszaniny¹²¹ promieni¹²² widzialnych²²² o⁶⁶ bardzo różnych²⁶² długościach fal.

C1296 Obniski Z., Müller J. Skarby ziemi Iskry 1966 34 brak

W⁶⁶ każdym²⁶¹ razie wiertunki¹¹² świadczyły o⁶⁶ obecności¹⁶¹ kruszcu¹²¹. W⁶⁶ miejscu¹⁶¹, gdzie się wydobywały⁵⁰¹, trawa rzedła, drzewa¹¹² traciły liście¹⁴², a zielen¹¹¹ blakła. W⁶⁴ miarę jak⁹ postępowało naukowe²¹¹ poznanie¹¹¹ świata, zjawisku¹³¹ temu²³¹ przypisywano oczywiście coraz mniejsze²⁴¹ znaczenie¹⁴¹, lecz zbagatelizowano je⁴⁴ zupełnie i uznano za⁶⁴ zabobon¹⁴¹ dopiero w⁶⁶ podręcznikach górniczych²⁶² z⁶² osiemnastego²²¹ wieku¹²¹.

C1297 Obniski Z., Müller J. Skarby ziemi Iskry 1966 68 brak

Dlatego stosowanie¹¹¹ pierwszych²²² lamp — zwłaszcza w⁶⁶ Ameryce¹⁶¹ gdzie używano mniej doskonałej²²¹ konstrukcji¹²¹ Ferrisa¹²¹ — było imprezą dosyć niebezpieczną²⁵¹. O⁶⁶ karierze¹⁶¹ ropy¹²¹ naftowej²²¹ jako⁶² surowca energetycznego²²¹ zdecydowało ostatecznie skonstruowanie¹¹¹ silnika spalinowego²²¹. Jak⁹ to⁴¹ się często zdarzało⁵⁰¹ w⁶⁶ historii¹⁶¹ wynalazków, jedno²¹¹ odkrycie¹¹¹ pociągnęło za⁶⁵ sobą inne²⁴². Bez⁶² benzyny¹²¹ nie mógłby powstać silnik¹¹¹ spalinowy²¹¹.

C1298 Obniski Z., Müller J. Skarby ziemi Iskry 1966 89? brak

W⁶⁴ miarę spadku¹²¹ temperatury¹²¹ różne²¹² substancje¹¹² tworzące²¹² ten²⁴¹ stop¹⁴¹ kolejno krystalizują i w⁶⁶ zależności¹⁶¹ od⁶² swego²²¹ ciężaru właściwego²²¹, co⁴⁴ zakładamy z⁶⁵ pewnym²⁵¹ uproszczeniem, rozpoczynają wędrówkę w⁶⁴ górę lub w⁶⁴ dół¹⁴¹ zbiornika. Dzięki⁶³ temu⁴³ najgłębiej tworzą⁵⁰¹ się skały¹¹² zbudowane²¹² z⁶² minerałów stosunkowo najcięższych²²², a w⁶⁶ najwyższych²⁶² partiach powstają dość lekkie²¹² granity¹¹².

C1299 Obniski Z., Müller J. Skarby ziemi Iskry 1966 123 brak

Fala sejsmiczna na⁶⁶ swej²⁶¹ drodze¹⁶¹ w⁶⁴ głąb¹⁴¹ Ziemi¹²¹ napotyka granicę warstw skalnych²²², co⁴¹ powoduje jej⁴² załamanie¹⁴¹, czyli refrakcyjne²¹² fale¹¹² powracają na⁶⁴ powierzchnię, gdzie są⁵⁷ rejestrowane²¹² przez⁶⁴ czułe²⁴² aparaty¹⁴² pomiarowe²⁴². Fale¹¹² odbite²¹² powstają tam⁸, gdzie graniczą ze⁶⁵ sobą warstwy¹¹² o⁶⁶ różnej²⁶¹ oporności¹⁶¹ akustycznej²⁶¹, to⁴¹ jest o⁶⁶ dużych²⁶² kontrastach sprężystości¹²¹, załamanie¹¹¹ fal następuje przy⁶⁶ ich⁴² przechodzeniu¹⁶¹ z⁶² ośrodka o⁶⁶ większej²⁶¹ do⁶² ośrodka o⁶⁶ mniejszej²⁶¹ oporności¹⁶¹ akustycznej²⁶¹.

C1300 Makarewicz A. Z pokolenia na pokolenie PW 1967 13 brak

Zestawienie¹¹¹ wszystkich²²² tych²²² wyników razem⁸ pozwoliło mu na⁶⁴ wyciągnięcie¹⁴¹ doniosłych²²² wniosków. Okazało⁵⁰¹ się, że niezależnie od⁶² tego⁴², którą²⁴¹ z⁶² cech¹²² wybierał do⁶² badania¹²¹, [~] we⁶⁶ wszystkich²⁶² wypadkach zachowuje⁵⁰¹ się bardzo podobnie. W⁶⁶ odróżnieniu¹⁶¹ od⁶² jednolitego²²¹ [~] drugie²¹¹ pokolenie¹¹¹ mieszańców¹²² jest zawsze niejednolite²¹¹. Obserwuje się⁴¹ rozszczepienie¹⁴¹: powstają dwa³¹ typy¹¹² podobne²¹² do⁶² obojga rodziców¹²².

C1301 Makarewicz A. Z pokolenia na pokolenie PW 1967 60 brak

Jeśli założymy, że mężczyzna jest heterozygotą pod⁶⁵ względem grupy¹²¹ krwi¹²¹ i że do⁶² połowy¹²¹ jego⁴² plemników trafia allel¹¹¹ „A”, do⁶² drugiej²²¹ zaś połowy¹²¹ allel¹¹¹ „zero¹¹¹”, mogło się łatwo zdarzyć⁵⁰¹, że do⁶² czterech³² plemników, które²¹² dały początek¹⁴¹ czworgu³³ jego⁴² dzieciom, trafił za⁶⁵ każdym²⁵¹ razem¹⁵¹ allel¹¹¹ „zero¹¹¹”, ani razu zaś allel¹¹¹ „A”.

C1302 Makarewicz A. Z pokolenia na pokolenie PW 1967 149? brak

Gdy [~] ekstrahowano z⁶² bakterii¹²² wyrosłych²²² na⁶⁶ ciężkim²⁶¹ azocie i przeniesionych²²² na⁶⁴ pożywkę zawierającą²⁴¹ azot¹⁴¹ zwykły²⁴¹, początkowo obserwowano prądek¹⁴¹ w⁶⁶ miejscu¹⁶¹ charakterystycznym²⁶¹ dla⁶² ciężkiego²²¹ azotu. Gdy jednak [~] pobierano nie od razu po⁶⁶ przeniesieniu¹⁶¹ bakterii¹²² z⁶² jednej²²¹ pożywki¹²¹ do⁶² drugiej²²¹, lecz po⁶⁶ upływie dwudziestu³² do⁶² trzydziestu³² minut... [&]

C1303 Makarewicz A. Z pokolenia na pokolenie PW 1967 191 brak

Może⁸ chodzi tu nie o⁶⁴ uszkodzenie¹⁴¹ genu-regulatora, lecz o⁶⁴ związanie¹⁴¹ jego⁴² produktu, to⁴¹ jest represora¹²¹ z⁶⁵ białkiem wytwarzanym²⁵¹ przez⁶⁴ wirus¹⁴¹? Może⁸, mówiąc inaczej, przyczyną „złośliwości¹²¹” nie jest ani sama komórka, ani sam²¹¹ wirus¹¹¹, lecz jedynie ich⁴² połączenie¹¹¹ w⁶⁶ określonych²⁶² warunkach otoczenia¹²¹? Może⁸ tędy prowadzi droga¹¹¹ do⁶² poznania¹²¹ i opanowania¹²¹ raka¹²¹?

C1304 Lewandowska C. W różnych gniazdach NK 1965 47 brak

Płynęły miesiące¹¹². Pisklęta¹¹² wyglądały coraz dorodniej. Upierzeniem przypominały teraz matkę. Były⁵ tak samo płowoszare²¹². Nastąpiła wilgotna pora¹¹¹ roku¹²¹. Sawanna rozkwitła⁵ bujnym²⁵¹ życiem. Trawa i zioła¹¹² rozrosły⁵⁰¹ się w⁶⁴ zwarty²⁴¹, bogaty²⁴¹ kobierzec¹⁴¹. Krzewiły⁵⁰¹ się zielone²¹² zarośla¹¹², tworząc miejscami gąszcz¹⁴¹ nie do⁶² przebycia¹²¹. Wśród⁶² tej²²¹ bujnie rozkwitłej²²¹ sawanny¹²¹ niby w⁶⁶ rozległym²⁶¹ parku¹⁶¹, pasło⁵⁰¹ się stadko¹¹¹ naszych²²² strusi¹²² ze⁶⁵ wspinałym²⁵¹ samcem na⁶⁶ czele.

C1305 Lewandowska C. W różnych gniazdach NK 1965 86 brak

Z⁶⁵ czasem¹⁵¹ jednak pęcherzyk¹¹¹ żółtkowy²¹¹ zanika. Kto wie lawy¹¹² opuściłyby może⁸ gniazdo¹⁴¹, ale boki¹¹² koszyka sterczą wysoko nad⁶⁵ wodą, a pod⁶⁵ spodem pływa na⁶⁶ straży¹⁶¹ ojciec. Zawraca do⁶² koszyka larwy¹⁴², które²¹² próbują wymknąć⁵⁰¹ się na⁶⁴ dalszą²⁴¹ wycieczkę. Mija kilka³¹ dni¹²². Znikł zupełnie długi²¹¹ worek¹¹¹. Larwy¹¹² nie wyglądają już tak cudacznie.

C1306 Lewandowska C. W różnych gniazdach NK 1965 94 brak

Pasą⁵⁰¹ się wśród⁶² nich⁴² przeróżne²¹² zwierzęta¹¹² — duże²¹², małe²¹² i zupełnie małeńkie²¹², niewidoczne²¹² gołym²⁵¹ okiem. Pasą⁵⁰¹ się także koniki¹¹². Tak, koniki¹¹²! Oczywiście, nie nasze²¹² czworonogie²¹², poczciwe²¹² konie¹¹², lecz koniki¹¹² morskie²¹² — ryby¹¹² przypominające²¹² dziwnym²⁵¹ kształtem małego²⁴¹ konia¹⁴¹, a raczej konika¹⁴¹ szachowego²⁴¹.

C1307 Juszczak W. Traszki PZWS 1967 39 brak

Te²¹² swoiste²¹² zapachy¹¹² produkowane²¹² przez⁶⁴ gruczoły¹⁴² wonne²⁴², rozmieszczone²⁴² na⁶⁶ skórze¹⁶¹ grzbietu, są głównym²⁵¹ bodźcem zewnętrznym²⁵¹, wywołującym²⁵¹ wzajemne²⁴¹ zainteresowanie się¹⁴¹ odmiennych²²² płci¹²². Zwłaszcza zapachy¹¹² wydzielane²¹² przez⁶⁴ gruczoły¹⁴² wonne²⁴² samicy¹²¹ są głównym²⁵¹ czynnikiem decydującym²⁵¹ o⁶⁶ właściwym²⁶¹ przebiegu¹⁶¹ toków samca¹²¹. Również oryginalny²¹¹ sposób¹¹¹ zachowania się¹²¹ samicy¹²¹ wobec⁶² samca¹²¹, polegający²¹¹ na⁶⁶ znieruchomieniu¹⁶¹ jej⁴² na⁶⁴ widok¹⁴¹ partnera¹²¹, ma duże²⁴¹ znaczenie¹⁴¹ dla⁶² normalnego²²¹ przebiegu¹²¹ godów.

C1308 Juszczak W. Traszki PZWS 1967 46 brak

Zaobserwowano, że na⁶⁴ przykład¹⁴¹ samiec¹¹¹ traszki¹²¹ karpackiej²²¹ w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ niespełna godziny¹²¹ złożył dwadzieścia³⁴ jeden³⁴ spermatoforów, każdy²⁴¹ o⁶⁶ średnicy¹⁶¹ poniżej⁶² jednego²²¹ milimetra, a po⁶⁶ trzydniowej²⁶¹ przerwie¹⁶¹ złożył szesnaście³⁴ spermatoforów w⁶⁶ tym⁴⁶ jeden²⁴¹ wyjątkowo duży²⁴¹, bo o⁶⁶ średnicy¹⁶¹ około⁸ dwóch³² milimetrów.

C1309 Juszczak W. Traszki PZWS 1967 86 brak

W⁶⁶ naturze¹⁶¹ często można spotkać larwy¹⁴² z⁶⁵ płetwą ogonową²⁵¹ rozdwojoną²⁵¹ na⁶⁶ końcu bądź⁹ nieforemne-
go²²¹ kształtu właśnie na⁶⁴ skutek¹⁴¹ nienormalnego²²¹ przebiegu¹²¹ regeneracji¹²¹. W⁶⁶ przypadku¹⁶¹ wielokrotnego²²¹
uszkodzenia¹²¹ jakiegoś²²¹ narządu, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ odnóży¹²¹ larwy¹²¹, powstają tak zwane²¹² superregeneraty¹¹²,
czyli regeneraty¹¹² o⁶⁶ zwiększonej²⁶¹ liczbie¹⁶¹ palców lub nawet całych²²² kończyn.

C1310 Juszczak W. Traszki PZWS 1967 94 brak

Poza⁶⁵ tym⁴⁵ larwy¹¹² traszek i w ogóle płazów, korzystają w⁶⁶ pewnym²⁶¹ stopniu z⁶² innego²²¹ jeszcze źródła¹²¹
substancji¹²² odżywczych²²², mianowicie z⁶² soli¹²² mineralnych²²² rozpuszczonych²²² w⁶⁶ wodzie¹⁶¹, które²¹² przeni-
kają do⁶² ich⁴² ciała¹²¹ przez⁶⁴ skórę drogą⁶² osmozy¹²¹. Dorosłe²¹² larwy¹¹² są już zwierzętami wybitnie drapieżnymi,
zjadającymi często kijanki¹⁴² różnych²²² płazów bezogonowych²²² i małe²⁴² larwy¹⁴², w⁶⁶ tym⁴⁶ również własnego²²¹
gatunku¹²¹, oraz małe²⁴² rybki¹⁴².

C1311 Juszczak W. Traszki PZWS 1967 102 brak

Paupką na⁶⁴ traszki¹⁴² może⁵ być odsłonięty²¹¹ z⁶² góry¹²¹ dołek¹¹¹, specjalnie do⁶² tego²²¹ celu¹²¹ wykopany²¹¹
w⁶⁶ ziemi¹⁶¹, o⁶⁶ średnicy¹⁶¹ co najmniej trzydziestu³² centymetrów i głębokości¹⁶¹ dwudziestu³² centymetrów, o⁶⁶
gładkich²⁶² ścianach silnie nachylonych²⁶² do⁶² wnętrza¹²¹. Wędrując²¹² traszki¹¹² w⁶⁶ nocy¹⁶¹ wpadają przypadkowo
do⁶² takich²²² dołków i nie mogą się już z⁶² ich⁴² wydobyć⁵⁰¹ z⁶² powodu nachylonych²²² ścian, pozostają tam⁸ aż
do⁶² naszego²²¹ przybycia¹²¹.

C1312 Podbielkowski Z. Glony PZWS 1967 31 brak

Rozmnażanie¹¹¹ płciowe²¹¹ odbywa⁵⁰¹ się w⁶⁶ drodze¹⁶¹ kopulacji¹²¹ gamet nie mających²²² organelli¹²¹ ruchu¹²¹.
Gametami są całe²¹² protoplasty¹¹², które²¹² w⁶⁶ czasie aktu płciowego²²¹ opuszczają swe²⁴² komórki¹⁴² i kopulują
poza⁶⁵ nimi lub w⁶⁶ łączącym²⁶¹ je⁴⁴ kanale kopulacyjnym²⁶¹. Bywa też, że jeden²¹¹ z⁶² protoplastów¹²² przechodzi
przez⁶⁴ kanał¹⁴¹ do⁶² drugiej²²¹ komórki¹²¹ i wewnątrz⁶² niej⁴² zlewa⁵⁰¹ się ze⁶⁵ swym²⁵¹ partnerem.

C1313 Podbielkowski Z. Glony PZWS 1967 120 brak

Ilość¹¹¹ organizmów neustonowych²²² w⁶⁶ porównaniu¹⁶¹ z⁶⁵ resztą organizmów zasiedlających²²² zbiornik¹⁴¹ wod-
ny²⁴¹ jest bardzo nieznaczna, a obecność¹⁴¹ ich⁴² stwierdzamy tylko dzięki⁶³ temu⁴³, że ułożone²¹² są⁵⁷ gęsto obok⁶²
siebie⁴² w⁶⁶ jednej²⁶¹, optycznie zauważalnej²⁶¹ warstwie¹⁶¹, której²²¹ grubość¹¹¹ równa⁵⁰¹ się średnicy¹³¹ komór-
ki¹²¹. W⁶⁴ skład¹⁴¹ neustonu wchodzi różne²¹² glony¹¹², bakterie¹¹² (przeważnie żelaziste²¹² i purpurowe²¹²) oraz
organizmy¹¹² zwierzęce²¹² (pierwotniaki¹¹²).

C1314 Podbielkowski Z. Glony PZWS 1967 128 brak

Wody¹¹² śródlądowe²¹² ze⁶⁵ znaczną²⁵¹ zawartością soli¹²¹, jak⁹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ solanki¹¹² lub słone²¹² jezio-
ra¹¹², zasiedlane²¹² są⁵⁷ przez⁶⁴ różne²⁴² gatunki¹⁴² glonów, przy⁶⁶ czym⁴⁶ wraz ze⁶⁵ wzrastającą²⁵¹ koncentracją
soli¹²¹ ilość¹¹¹ ich⁴² bardzo się zmniejsza⁵⁰¹. W⁶⁶ zasadzie¹⁶¹ nie występują w⁶⁶ tych²⁶² zbiornikach glony¹¹² typowo
morskie²¹², chociaż znajdujemy tu i takie²⁴² gatunki¹⁴², które²¹² żyją w⁶⁶ morzach, [&]

C1315 Podbielkowski Z. Glony PZWS 1967 175 brak

Bardzo ważnym²⁵¹ produktem dla⁶² przemysłu spożywczego²²¹ Ameryki¹²¹ Północnej²²¹ i niektórych²²² krajów
europejskich²²² jest tak zwany²¹¹ karagen¹¹¹, który²¹¹ składa⁵⁰¹ się z⁶² odpowiednio spreparowanych²²² plech¹²² chrzę-
ścicy¹²¹ kędzierzawej²²¹ i niekiedy kilku³² innych²²² gatunków, jak⁹ gigartyna¹¹¹ gwiazdowata i gigartyna¹¹¹ brodaw-
kowata. Glony¹⁴² te²⁴² zbiera się⁴¹ głównie u⁶² wybrzeży¹²² Irlandii¹²¹, Szkocji¹²¹, Francji¹²¹ i na⁶⁶ wschodnich²⁶²
brzegach Ameryki¹²¹ Północnej²²¹.

C1316 Semrau-Siemianowski Zbigniew Krew tętni w maszynach PWN 1963 23 brak

Upłynęły dziesiątki¹¹² lat, zbudowano setki¹⁴² doświadczalnych²²² urządzeń, tysiące¹¹² zwierząt oddało życie¹⁴¹ w⁶⁶
pracowniach eksperymentalnych²⁶², a problem¹¹¹ sztucznego²²¹ nasycania¹²¹ krwi¹²¹ tlenem pozostał⁵⁷ nie rozwiąza-
ny²¹¹. Historia budowy¹²¹ urządzeń zastępujących²²² płuca¹⁴² (zwanych²²² sztucznymi płucami lub oksygenatorami)
zasługuje na⁶⁴ omówienie¹⁴¹. Ukazuje ona różne²⁴² niezależnie od⁶² siebie⁴² biegnące²⁴² drogi¹⁴², którymi w⁶⁶ ciągu¹⁶¹
lat uparcie kroczyli fanatycy-konstruktorzy, wierzący²¹² — mimo⁶² niepowodzeń — w⁶⁴ możliwość¹⁴¹ rozwiązania¹²¹
zagadnienia¹²¹.

C1317 Semrau-Siemianowski Zbigniew Krew tętni w maszynach PWN 1963 78 brak

Już prace¹¹² doświadczalne²¹² udowodniły, że te²¹² zamierzenia¹¹² autorów¹²² zostały⁵⁷ zrealizowane²¹², z⁶² pierwszych²²² dziesięciu³² psów operowanych²²² dziewięć³¹ przeżyło zabieg¹⁴¹ połączony²⁴¹ z⁶⁵ trzydziestominutowym²⁵¹ do⁶² sześćdziesięciominutowym²⁵¹ wyłączeniem serca¹²¹. Dziesiąty²¹¹ pies padł z⁶² powodu błędu operacyjnego²²¹ nie związanego²²¹ z⁶⁵ czynnością aparatu.

C1318 Semrau-Siemianowski Zbigniew Krew tętni w maszynach PWN 1963 112 brak

Urządzenie¹¹¹ produkcji¹²¹ angielskiej²²¹ umieszczone²¹¹ jest⁵⁷ na⁶⁶ dwóch³⁶ wózkach — na⁶⁶ jednym²⁶¹ z⁶² nich⁴² znajduje⁵⁰¹ się wymiennik¹¹¹ ciepła¹²¹, dwie³¹ pompy¹¹² i wskaźniki¹¹² ułatwiające²¹² obsługę, na⁶⁶ drugim²⁶¹ zaś zestaw¹¹¹ do⁶² chłodzenia¹²¹ lub grzania¹²¹ cieczy¹²¹ krążącej²²¹ w⁶⁶ wymienniku¹⁶¹ ciepła¹²¹. Według⁶² założeń konstruktorów¹²² to²¹¹ drugie²¹¹ urządzenie¹¹¹, ze⁶² względu na⁶⁴ głośną²⁴¹ pracę i duże²⁴² wymiary¹⁴², powinno być⁵⁷ ustawione²¹¹ poza⁶⁵ salą operacyjną²⁵¹.

C1319 Semrau-Siemianowski Zbigniew Krew tętni w maszynach PWN 1963 125 brak

Zagadnienie¹¹¹ przeszczepów jest obszerne²¹¹ i niezwykle ciekawe²¹¹. Nas⁴⁴ jednak interesuje co⁴¹ innego²²¹; oto usuwaniu¹³¹ tętniaka¹²¹ nieuchronnie towarzyszy⁵ przerwa w⁶⁶ krążeniu¹⁶¹ krwi¹²¹ w⁶⁶ pewnym²⁶¹ obszarze, trwająca do⁶² chwili¹²¹ ostatecznego²²¹ wszycia¹²¹ takiej²²¹ czy innej²²¹ protezy¹²¹ naczyniowej²²¹. Wydaje⁵⁰¹ się to⁴¹ niepokojące²¹¹; jak⁹ działają narządy¹¹² jamy¹²¹ brzusznej²²¹, nerki¹¹² i kończyny¹¹² dolne²¹² w⁶⁶ okresie zupełnego²²¹ odcięcia¹²¹ dopływu krwi¹²¹ w⁶⁶ czasie usuwania¹²¹ tętniaka¹²¹ aorty¹²¹?

C1320 Tatoń J. Medycyna w USA PZWL 1967 15 brak

Obok⁶² lekarzy¹²² ogólnych²²² o⁶⁶ przygotowaniu¹⁶¹ zawodowym²⁶¹, które²¹¹ kwalifikowałoby ich⁴⁴ do⁶⁶ pracy¹²¹ w⁶⁶ ambulatoriach uniwersyteckich²⁶², obok⁶² lekarzy¹²² zapewniających²²² dostateczny²⁴¹ poziom¹⁴¹ usług, znaleźliśmy sporo takich²²², których²²² wiadomości¹¹² fachowe²¹² były⁵ mniejsze²¹² aniżeli studenta¹²¹ trzeciego²²¹ roku¹²¹ medycyny¹²¹. W⁶⁶ tych²⁶² interesujących²⁶² badaniach oceniano zdolności¹⁴² diagnostyczne²⁴² lekarza¹²¹ ogólnego²²¹.

C1321 Tatoń J. Medycyna w USA PZWL 1967 57 brak

Oczywiście rozwój¹¹¹ firm ubezpieczeniowych²²², całociowej²²¹ opieki¹²¹ zdrowotnej²²¹ i zespołów praktyki¹²¹ lekarskiej²²¹ wniósł pewną²⁴¹ standaryzację do⁶² cennika lekarskiego²²¹. Jest on jednak w⁶⁶ dalszym²⁶¹ ciągu¹⁶¹ bardzo drogi²¹¹, bywa także źródłem nadużyć¹²². Lekarz amerykański²¹¹ pracuje bardzo dużo. W⁶⁶ USA można słyszeć złosliwe²⁴¹ powiedzenie¹⁴¹, że współczesny²¹¹ lekarz praktyk¹¹¹ „nie może⁵ pomóc choremu¹³¹, ale zarabia dużo pieniędzy”.

C1322 Tatoń J. Medycyna w USA PZWL 1967 104 brak

Jeżeli podzielić amerykańskich²⁴² absolwentów¹⁴² college'u¹²¹ na⁶⁴ trzy³⁴ grupy¹⁴²: najlepszą²⁴¹ A, przeciętną²⁴¹ B i dostateczną²⁴¹ C, to⁹ okaże⁵⁰¹ się, że skład¹¹¹ studentów¹²² pierwszego²²¹ roku¹²¹ szkoły¹²¹ medycznej²²¹ przedstawia⁵⁰¹ się jak⁹ następuje: grupa A — siedemnaście³¹ procent¹²², grupa B — sześćdziesiąt³¹ sześć³¹ procent¹²², grupa C — siedemnaście³¹ procent¹²².

C1323 Tatoń J. Medycyna w USA PZWL 1967 193 brak

Dieta tego²²¹ rodzaju¹²¹ chroni dzieci¹⁴² obciążone²⁴² tą²⁵¹ wadą przemiany¹²¹ materii¹²¹ od⁶² powstawania¹²¹ zaburzeń rozwoju¹²¹ umysłowego²²¹. W⁶⁶ zakresie pracy¹²¹ nad⁶⁵ fenyloketonurią¹⁵¹ pracownicy¹¹² Instytutu współpracowali z⁶⁵ wieloma ośrodkami uniwersyteckimi z⁶² całego²²¹ kraju¹²¹. Instytut¹¹¹ dysponuje ciekawym²⁵¹ działem biofizycznym²⁵¹ zatrudniającym²⁵¹ wielu³⁴ inżynierów¹²², fizyków¹²² i lekarzy¹²².

C1324 Tatoń J. Medycyna w USA PZWL 1967 201 brak

Chyba to⁴¹ było przyczyną połączenia¹²¹ w⁶⁶ ramach jednego²²¹ Instytutu chorób reumatycznych²²² i chorób metabolicznych²²². Celem¹⁵¹ pracy¹²¹ Instytutu jest po pierwsze — pogłębianie¹¹¹ wiedzy¹²¹ i zbieranie¹¹¹ faktów z⁶² zakresu biochemicznych²²², o⁶⁶ fizjologicznych²⁶² podstawach chorób reumatycznych²²², wynajdowanie¹¹¹ metod rozpoznawania¹²¹, leczenia¹²¹ i zapobiegania¹²¹ tym²³² chorobom; po drugie — badania¹¹² nad⁶⁵ podstawowymi procesami życiowymi tkanek i komórek — procesami przemiany¹²¹ materii¹²¹.

C1325 Szolginia W. Mowa o trawie PZWS 1967 30 brak

W⁶⁶ zieleni¹⁶¹ miejskiej²⁶¹ szczególną²⁴¹ rolę odgrywają duże²¹² skupiska¹¹² drzew, krzewów i przestrzenie¹¹² zasiane²¹² trawą, obsadzone²¹² kwiatami — ogrody¹¹² i parki¹¹². Ogrody¹¹² miejskie²¹² znane²¹² były⁵⁷ już w⁶⁶ starożytności¹⁶¹, zwłaszcza w⁶⁶ cywilizowanych²⁶² krajach południowych²⁶². Legendy¹¹² wschodnie²¹² opowiadają „o⁶⁶ wiszących²⁶² ogrodach” (zakładanych²⁶² na⁶⁶ płaskich²⁶² tarasach budynków) bajecznej²²¹ królowej¹²¹ Semiramidy¹²¹ osmy²¹¹ wiek¹¹¹ przed⁶⁵ naszą²⁵¹ erą w⁶⁶ Azji¹⁶¹.

C1326 Dobrowolski K.A. Jak latają zwierzęta PZWS 1965 22 brak

Reakcje¹¹² przedmiotu na⁶⁴ prąd¹⁴¹ powietrza¹²¹ i prądu powietrza¹²¹ na⁶⁴ przedmiot¹⁴¹ są takie²¹² same²¹², jak⁹ przy⁶⁶ ruchu¹⁶¹ przedmiotu w⁶⁶ nieruchomym²⁶¹ powietrzu¹⁶¹. Jak⁹ wiemy, powietrze¹¹¹ składa⁵⁰¹ się z⁶² cząstek przesuwających się²²² łatwo wobec⁶² siebie⁴². Ponieważ interesują nas⁴⁴ latające²¹² zwierzęta¹¹², w⁶⁴ tunel¹⁴¹ aerodynamiczny²⁴¹ włożyliśmy skrzydło¹⁴¹ ptaka¹²¹ i puściliśmy na⁶⁴ nie⁴⁴ prąd¹⁴¹ powietrza.

C1327 Dobrowolski K.A. Jak latają zwierzęta PZWS 1965 43 brak

Większość¹¹¹ owadów posługuje⁵⁰¹ się lotem, który²¹¹ moglibyśmy porównać z⁶⁵ lotem helikoptera. Nie dokonano jeszcze, niestety, analizy¹²¹ sił nośnych²²² i napędowych²²² owada¹²¹, ale ze⁶² względu na⁶⁴ niewielkie²⁴² rozmiary¹⁴² ciała¹²¹, a bardzo szybko²⁴¹ pracę skrzydeł badania¹¹² takie²¹² są niesłychanie⁸ skomplikowane²¹² i trudne²¹².

C1328 Dobrowolski K.A. Jak latają zwierzęta PZWS 1965 77 brak

Sylwetka tych²²² ptaków jest zupełnie inna niż⁹ poprzednich²²². Skrzydła¹¹² ich⁴² są długie²¹² i wąskie²¹², zakończone²¹² ostro, a nie palczasto. Ogon¹⁴¹ mają raczej krótki²⁴¹. Wykorzystują też dla⁶² swych²²² lotów inne²⁴² ruchy¹⁴² powietrza¹²¹ niż⁹ ptaki¹¹² latające²¹² lotem szybowcowym²⁵¹ statycznym²⁵¹. Nie korzystają one z⁶² układu wstępujących²²² prądów powietrza¹²¹, lecz z⁶² siły¹²¹ wiatru.

C1329 Dobrowolski K.A. Jak latają zwierzęta PZWS 1965 111 brak

Jednak zwierzęta¹¹², które²¹² wówczas żyły⁵, nie różniły⁵⁰¹ się zasadniczo od⁶² form współczesnych²²². Miały⁵ one dobrze wykształcone²⁴² skrzydła¹⁴² o⁶⁶ typowej²⁶¹ budowie¹⁶¹ skrzydeł nietoperza¹²¹. Inne²¹² cechy¹¹² budowy¹²¹ również nie różniły ich⁴² w⁶⁴ jakiś²⁴¹ zasadniczy²⁴¹ sposób¹⁴¹ od⁶² dziś żyjących²²² nietoperzy¹²². Jedynie drugi²¹¹ palec¹¹¹ w⁶⁶ skrzydle posiadał jeszcze pazur¹⁴¹ (tak jak⁹ występuje on u⁶² dzisiejszych²²² gatunków z⁶² podrzędu Megachiroptera, choć byli⁵ to⁴¹ przodkowie Microchiroptera).

C1330 Kaczanowscy J. i A. Pierwotniaki małe ale... PZWS 1966 14 brak

W⁶⁶ przypadku¹⁶¹ wypuszczania¹²¹ jednocześnie paru³² nibynózek¹²², przód¹⁴¹ ciała¹²¹ ameby¹²¹ możemy określić tylko umownie jako⁶⁴ tę nibynózkę, do⁶² której²²¹ najbardziej energicznie przesuwają⁵⁰¹ się cytoplazma, jednakże, jak⁹ się wydaje⁵⁰¹ o ile przód¹¹¹ ciała¹²¹ się zmienia⁵⁰¹ o tyle tył¹¹¹ pozostaje „sobą”. Oznacza to⁴¹, że ameba nie może⁵ zacząć pływać ku⁶³ tyłowi¹³¹.

C1331 Kaczanowscy J. i A. Pierwotniaki małe ale... PZWS 1966 103 brak

Jeżeli impuls¹¹¹, biegnąc od⁶² rżęski¹²¹ do⁶² rżęski¹²¹, przechodzi zawsze przez⁶⁴ takie²⁴¹ samo²⁴¹ włókienko¹⁴¹ i taki²⁴¹ sam²⁴¹ styk¹⁴¹, to⁹ nie może⁵ być inaczej. A więc normalny²¹¹ ruch¹¹¹ rżęskowy²¹¹, to⁴¹ jest przechodzenie¹¹¹ fali¹²¹ po⁶⁶ kinecie¹⁶¹, jest efektem stałego²²¹ wysyłania¹²¹ impulsów wzdłuż⁶² kinety¹²¹, natomiast wszelka zmiana związana jest⁵⁷ już z⁶⁵ wysyłaniem impulsu innego²²¹ rodzaju¹²¹.

C1332 Kaczanowscy J. i A. Pierwotniaki małe ale... PZWS 1966 48 brak

Widzimy więc, że z⁶² orzęsionej²²¹ pellikuli¹²¹ zewnętrznej²²¹ orzęska¹²¹ wyodrębniają⁵⁰¹ się zwykle²¹² komórki¹¹² posiadające²¹² rżęski¹⁴², tworząc warstwę nabłonka orzęsionego²²¹. Jest to⁴¹ dokładnie na odwrót niż⁹ w⁶⁶ eksperymencie Lilliego¹²¹. W⁶⁶ eksperymencie tym²⁶¹ bowiem zamiast⁶² pasa¹²¹ komórek orzęsionych²²² larwy¹²¹ powstaje pas¹¹¹ rżęsek wprost⁸ na⁶⁶ powierzchni¹⁶¹ rozwijającego się²²¹, ale nie podzielonego²²¹ jaja¹²¹.

C1333 Soczek Z. Zapoznanie z sadem NK 1966 27 brak

Faworytka jest letnią²⁵¹ odmianą gruszy¹²¹. Cieszy⁵⁰¹ się u⁶² nas⁴² dużą²⁵¹ popularnością, ponieważ daje duże²⁴² plony¹⁴² ładnych²²² owoców o⁶⁶ miąższu¹⁶¹ soczystym²⁶¹, rozpływającym się²⁶¹ przyjemnie w⁶⁶ ustach. Jest dość wrażliwa na⁶⁴ mróz¹⁴¹, ale nie mniej do⁶² niej⁴² o⁶⁴ to⁴⁴ pretensji¹²², gdyż większość¹¹¹ odmian grusz przemarza jeszcze silniej.

C1334 Soczek Z. Zapoznanie z sadem NK 1966 124 brak

Zamarzanie¹¹¹ międzykomórkowe²¹¹ zachodzi bardzo często i nie grozi śmiercią tkanki¹²¹, jeśli nie odciągnie zbyt⁸ dużo wody¹²¹ z⁶² komórek i jeśli później odtajanie¹¹¹ zachodzi na tyle wolno⁸, że zdążą one wchłonąć z powrotem wodę powstającą²⁴¹ z⁶² topniejących²²² kryształków lodu. Kiedy mróz¹¹¹ następuje raptownie, a więc temperatura spada bardzo szybko, wtedy kryształki¹¹² lodu powstają wewnątrz⁶² komórki¹²¹.

C1335 Korsak A., Gieysztor T. Nie dajmy się astmie PZWL 1966 7 brak

Stwierdzono wrażliwość¹⁴¹ osobniczą²⁴¹ na⁶⁴ substancje¹⁴² uczulające²⁴², oraz poznano rolę układu nerwowego²²¹ w⁶⁶ wywoływaniu¹⁶¹ ataków, a choroby¹⁴² stąd wynikające²⁴² nazwano uczuleniowymi (alergicznymi). Współczesna definicja określa astmę, czyli dychawicę oskrzelową²⁴¹ „jako⁶⁴ napadową²⁴¹ lub stałą²⁴¹ duszność¹⁴¹ wydechową²⁴¹, wywołaną²⁴¹ przez⁶⁴ zwężenie¹⁴¹ oskrzelików i oskrzeli¹²² w⁶⁶ następstwie odczynu alergicznego²²¹ w⁶⁶ ich⁴² ścianie¹⁶¹”.

C1336 Korsak A., Gieysztor T. Nie dajmy się astmie PZWL 1966 60 brak

Według⁶² obliczeń uczonych¹²², człowiek wchodząc na⁶⁴ schody¹⁴² traci szesnastokrotnie więcej energii¹²¹, aniżeli idąc po⁶⁶ równej²⁶¹ drodze¹⁶¹. Dla⁶² astmatyka¹²¹ jest to⁴¹ wysiłek¹¹¹ ogromny²¹¹, z⁶² którego²²¹ sobie⁴³ nie zdaje nawet sprawy¹²¹. Zresztą astmatycy, ludzie w⁶⁶ większości¹⁶¹ bardzo aktywni, wyrwani z⁶² normalnego²²¹ trybu życia¹²¹, stają⁵⁰¹ się bardziej nerwowi²¹², wrażliwi i niecierpliwi.

C1337 Korsak A., Gieysztor T. Nie dajmy się astmie PZWL 1966 76 brak

W⁶⁶ gimnastyce¹⁶¹ leczniczej²⁶¹ aktywny²⁴¹ udział¹⁴¹ bierze sam²¹¹ chory¹¹¹. Jest to⁴¹ bardzo ważny²¹¹ i pozytywny²¹¹ moment¹¹¹, wyróżniający²¹¹ gimnastykę spośród⁶² innych²²² metod leczenia¹²¹, kiedy chorzy¹¹² pozostają stroną¹⁵¹ bierną²⁵¹. Dzięki⁶³ czynnemu udziałowi¹³¹ w⁶⁶ leczeniu¹⁶¹, chory¹¹¹ mobilizuje wolę i siłę do⁶² walki¹²¹ z⁶⁵ chorobą, odsuwa gnębiące²⁴² myśli¹⁴² o⁶⁶ przykrym²⁶¹ losie oraz nabiera otuchy¹²¹ i nadziei¹²¹ na⁶⁴ możliwość¹⁴¹ szybszego²²¹ powrotu do⁶² zdrowia.

C1338 Suchanek J. Choroby weneryczne PZWL 1967 25 brak

Wystąpienie¹¹¹ wysypki¹²¹ kiłowej²²¹ stanowi⁵ zakończenie¹⁴¹ pierwszego²²¹ i początek¹⁴¹ drugiego²²¹ okresu kiły¹²¹ (kiły¹²¹ wtórnej²²¹). Tak więc kiła pierwszego²²¹ okresu trwa około⁸ dziewięć³⁴ tygodni. Drugi²¹¹ okres¹¹¹ kiły¹²¹ (kiły¹²¹ wtórnej²²¹) trwa od⁶² jednego²²¹ roku¹²¹ do⁶² trzech³² lat. Cechą charakterystyczną²⁵¹ tego²²¹ okresu jest występowanie¹¹¹ osutek¹²² (wysypek¹²²) na⁶⁶ skórze¹⁶¹ i błonach śluzowych²⁶² wskutek⁶² zatorów krętków krążących²²² we⁶⁶ krwi¹⁶¹ chorego¹²¹.

C1339 Suchanek J. Choroby weneryczne PZWL 1967 33 brak

To²¹¹ samo⁴¹ dzieje⁵⁰¹ się w⁶⁶ późniejszych²⁶² okresach choroby¹²¹. Na⁶⁴ ponowne²⁴¹ wtargnięcie¹⁴¹ krętków tkanki¹¹² odpowiadają takim²⁵¹ odczynem, jaki²¹¹ odpowiada okresowi¹³¹ choroby¹²¹. Tak więc w⁶⁶ okresie kiły¹²¹ późnej²²¹ — z⁶⁵ kilakami — powstaną w⁶⁶ miejscu¹⁶¹ wtargnięcia¹²¹ krętków objawy¹¹² kilaka¹²¹, zaś w⁶⁶ okresie utajonym²⁶¹ kiły¹²¹, kiedy organizm¹¹¹ nie reaguje na⁶⁴ istniejące²⁴² w⁶⁶ ustroju¹⁶¹ krętki¹⁴², nowe²¹² zakażenie¹¹² również, nie wywoła żadnej²²¹ reakcji¹²¹.

C1340 Suchanek J. Choroby weneryczne PZWL 1967 41 brak

Często w⁶⁶ okresie osutki¹²¹ pierwszej²²¹ utrzymuje⁵⁰¹ się jeszcze niecałkowicie zagojony²¹¹ objaw¹¹¹ pierwotny²¹¹, co⁴¹ bardzo ułatwia rozpoznanie¹⁴¹. Osutka¹¹¹ ustępuje sama całkowicie w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ dwóch³² do⁶² trzech³² tygodni, nie pozostawiając żadnych²²² śladów. Osutki¹¹² grudkowe²¹² mogą być wielopostaciowe²¹². Jeśli osutka¹¹¹ grudkowa występuje jako⁶¹ pierwsza, wczesna — przypomina osutkę plamistą²⁴¹, z⁶⁵ tym⁴⁵ że wysiew¹¹¹ grudek¹²² może⁵ wystąpić również na⁶⁶ twarzy¹⁶¹.

C1341 Suchanek J. Choroby weneryczne PZWL 1967 88 brak

Rzeżączka cewki¹²¹ moczowej²²¹ ma przebieg¹⁴¹ typowy²⁴¹. W⁶⁶ okresie ostrym²⁶¹ ujście¹¹¹ cewki¹²¹ jest zmienione²¹¹ zapalnie⁸, zaczerwienione²¹¹, z⁶² ujścia¹²¹ wydziela⁵⁰¹ się duża ilość¹¹¹ ropy¹²¹. Kobiety¹¹² odczuwają częstsze²⁴¹, czasem⁸ bolesne²⁴¹ parcie¹⁴¹ na⁶⁴ mocz¹⁴¹ oraz ból¹⁴¹ i pieczenie¹⁴¹ przy⁶⁶ oddawaniu¹⁶¹ moczu¹²¹. Po⁶⁶ przejściu¹⁶¹ zapalenia¹²¹ cewki¹²¹ w⁶⁴ stan¹⁴¹ przewlekły²⁴¹, po⁶⁶ jednym²⁶¹ do⁶² trzech³² tygodni objawy¹¹² cofają⁵⁰¹ się lub stają⁵⁰¹ się bardzo łagodne²¹².

C1342 Suchanek J. Choroby weneryczne PZWL 1967 130 brak

Obwodowe²¹² (powiatowe²¹², miejskie²¹²) poradnie¹¹² skórno-wenerologiczne²¹² są podstawowymi placówkami terenowej²²¹ służby¹²¹ zdrowia w⁶⁶ zakresie zwalczania¹²¹ chorób wenerycznych²²². Rola tych²²² placówek wzrosła⁵ z⁶⁵ chwilą kiedy doceniono społeczny²⁴¹ charakter¹⁴¹ chorób wenerycznych²²² i przyjęto zasadę, że walka z⁶⁵ chorobą weneryczną²⁵¹ nie może⁵ ograniczać⁵⁰¹ się tylko do⁶² leczenia¹²¹ chorych¹²².

C1343 Janczewski Z. Wielkie i małe sprawy małżeństwa PZWL 1967 61 brak

Produkując hormony¹⁴² męskie²⁴² jądra¹¹² są jednocześnie narządami rozrodczymi wytwarzającymi męskie²⁴² komórki¹⁴² płciowe²⁴², czyli plemniki¹⁴². Powstają one i dojrzewają w⁶⁶ tak zwanych²⁶² kanalikach nasieniowódnych²⁶². W⁶⁶ jednym²⁶¹ wytrysku¹⁶¹ nasienia znajduje⁵⁰¹ się przeciętnie około⁸ dwieście³¹ do⁶² trzystu³² milionów plemników, a często znacznie więcej. W⁶⁶ ciągu¹⁶¹ miesiąca dojrzają²¹¹, żyjący²¹¹ płciowo mężczyzna wydała ponad⁸ miliard¹⁴¹ plemników, a dzieje⁵⁰¹ się to⁴¹ zwykle przez⁶⁴ około⁸ czterdzieści³⁴ lat życia¹²¹.

C1344 Janczewski Z. Wielkie i małe sprawy małżeństwa PZWL 1967 52 brak

W⁶⁶ życiu¹⁶¹ płciowym²⁶¹ egoizm¹¹¹ przejawia⁵⁰¹ się chęcią uzyskania¹²¹ własnego²²¹ zadowolenia¹²¹ z⁶⁵ jednoczesnym²⁵¹ lekceważeniem przeżyć¹²² partnera¹²¹, czy partnerki¹²¹. Człowiek nie rodzi⁵⁰¹ się altruistą czy egoistą. Wiele⁸ zależy od⁶² wychowania¹²¹ w⁶⁶ dzieciństwie i młodości¹⁶¹. Wiadome²¹¹ jest, że wśród⁶² jednaków¹²² częściej spotyka się⁴¹ egoistów¹⁴² niż⁹ wśród⁶² ludzi¹²² pochodzących²²² z⁶² rodzin wielodzietnych²²².

C1345 Malec-Olecha J. Mechanizmy obronne organizmu PWN 1967 12 brak

Stan¹¹¹ taki²¹¹ został⁵⁷ sklasyfikowany²¹¹ w⁶⁶ immunologii¹⁶¹ jako⁶¹ odporność¹¹¹ wrodzona gatunkowa lub rasowa. Ten²¹¹ rodzaj¹¹¹ odporności¹²¹ jest⁵⁷ uwarunkowany²¹¹ genetycznie i zależy w⁶⁶ dużym²⁶¹ stopniu od⁶² właściwości¹²² środowiska¹²¹, w⁶⁶ którym²⁶¹ żyją zarówno ustrój¹¹¹ jak⁹ zarazek¹¹¹. Typowym²⁵¹ przykładem może⁵ być tutaj reguła, że zwierzęta¹¹² stałocieplne²¹² nie zapadają na⁶⁴ choroby¹⁴² zakaźne²⁴², na⁶⁴ które²⁴² chorują zmiennoocieplne²¹².

C1346 Malec-Olecha J. Mechanizmy obronne organizmu PWN 1967 59 brak

Podstawą jej⁴² jest założenie¹¹¹, że zjawiska¹¹² odporności¹²¹ opierają⁵⁰¹ się na⁶⁶ istnieniu¹⁶¹ w⁶⁶ organizmie wielkiej²²¹ różnorodności¹²¹ klonów komórek immunologicznie kompetentnych²²², które²¹² mogą bezpośrednio reagować z⁶⁵ odpowiadającą²⁵¹ sobie⁴³ grupą determinującą²⁵¹ antygeny i dają na⁶⁴ skutek¹⁴¹ tej²²¹ reakcji¹²¹ początek¹⁴¹ nowym²³², liczny²³² komórkom potomnym²³² zdolnym²³² do⁶² syntezy¹²¹ wyłącznie jednego²²¹ przeciwciała¹²¹ skierowanego²²¹ przeciwko⁶³ antygenowi¹³¹, który²¹¹ stanowił swoisty²⁴¹ bodziec¹⁴¹ do⁶² ich⁴² intensywnego²²¹ rozmnażania¹²¹.

C1347 Malec-Olecha J. Mechanizmy obronne organizmu PWN 1967 67 brak

Ogłoszenie¹¹¹ dwóch³² różnych²²² hipotez dotyczących²²² produkcji¹²¹ przeciwciał w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ ostatnich²²² kilku³² miesięcy świadczy o⁶⁶ tym⁴⁶, że zagadnienie¹¹¹ to²¹¹ jest ciągle niewyjaśnione²¹¹ i głęboko kontrowersyjne²¹¹, jednakże ten²¹¹ sam²¹¹ fakt¹¹¹ świadczy również i o⁶⁶ tym⁴⁶, że znajduje⁵⁰¹ się ono w⁶⁶ centrum¹⁶¹ zainteresowania¹²¹ nauki¹²¹, a pełne²¹¹ rozwiązanie¹¹¹ tego²²¹ problemu będzie ukoronowaniem zarówno intuicji¹²¹ twórczej²²¹, jak⁹ i cierpliwości¹²¹ badaczy¹²².

C1348 Malec-Olecha J. Mechanizmy obronne organizmu PWN 1967 114 brak

Mogłoby się wobec⁶² tego⁴² wydawać⁵⁰¹, że problem¹¹¹ chorób infekcyjnych²²², przynajmniej wywołanych²²² przez⁶⁴ bakterie¹⁴², już przestał lub w⁶⁶ najbliższej²⁶¹ przyszłości¹⁶¹ zupełnie przestanie istnieć i że jest to⁴¹ tylko kwestia odkrycia¹²¹ jeszcze kilku³² środków działających²²² przeciwko⁶³ tym²³² gatunkom bakterii¹²², które²¹² działaniu¹³¹ obecnie znanych²²² chemoterapeutyków¹²² nie podlegają.

C1349 Filipowicz B. Głód utajony PWN 1964 38 brak

Już poprzednik¹¹¹ Schmidta¹²¹, profesor Bidder¹¹¹ utrwalił dobre²⁴¹ imię¹⁴¹ katedry¹²¹ swoimi pracami nad⁶⁵ zapotrzebowaniem i przemianą białka¹²¹ w⁶⁶ organizmie. W⁶⁶ osiągnięciach z⁶² tej²²¹ dziedziny¹²¹ Bidder¹¹¹ wyprzedził wielu³⁴ zachodnioeuropejskich²²² uczonych¹²², takich²²² jak⁹ Voit, Pettenkofer, Rubner, uznanych²²² autorytetów¹²² w⁶⁶ zagadnieniach dotyczących²⁶² odżywiania¹²¹. Tak. Uniwersytet¹¹¹ Dorpacki²¹¹, ostoja niemieczyny¹²¹ w⁶⁶ tym²⁶¹ nadbałtyckim²⁶¹ kraju¹⁶¹, a zarazem największy²¹¹ ośrodek¹¹¹ naukowy²¹¹ tych²²² stron, cieszył⁵⁰¹ się zasłużoną²⁵¹ sławą.

C1350 Filipowicz B. Głód utajony PWN 1964 46? brak

Przez⁶⁴ krótki²⁴¹ okres¹⁴¹ czasu pracował jeszcze w⁶⁶ klinice¹⁶¹ psychiatrycznej²⁶¹ Uniwersytetu Dorpackiego²²¹, a następnie zmuszony²¹¹ był⁵⁷ opuścić rodzinne²⁴¹ miasto¹⁴¹ i nigdy już nie wrócił do⁶² pracy¹²¹ badawczej²²¹. Przeniósł⁵⁰¹ się do⁶² Petersburga, gdzie prowadził praktykę lekarską²⁴¹. Myśli¹¹² przez⁶⁴ niego⁴⁴ rzucone²¹² nie znalazły wówczas należytego²²¹ oddźwięku¹²¹, a nazwisko¹¹¹ jego⁴² było⁵⁷ rzadko cytowane²¹¹ w⁶⁶ piśmiennictwie naukowym²⁶¹.

C1351 Filipowicz B. Głód utajony PWN 1964 93 brak

Zasmakowały one bardzo w⁶⁶ kukurydzy¹⁶¹ i z⁶⁵ każdym²⁵¹ dniem widać było poprawę w⁶⁶ ich⁴² wyglądzie, usposobieniu¹⁶¹, ruchliwości¹⁶¹. Po prostu ten²¹¹ pokarm¹¹¹ im⁴³ służył. Lecz przecież i te²¹² krowy¹¹² były⁵⁷ skazane²¹² na⁶⁴ monotonne²⁴¹ spożywanie¹⁴¹ stale⁸ tego²²¹ samego²²¹, mało urozmaiconego²²¹ pokarmu. Słusznie. Lecz w⁶⁴ skład¹⁴¹ tego²²¹ pokarmu wchodziła kukurydza, zawierająca niewątpliwie jakąś²⁴¹ tajemniczą²⁴¹, życiodajną²⁴¹ substancję.

C1352 Filipowicz B. Głód utajony PWN 1964 101 brak

Aby przekonać Abderhaldena¹⁴¹, Funk¹¹¹ powtórzył swoje²⁴² badania¹⁴² z⁶⁵ tą²⁵¹ różnicą, że nie poprzestał na⁶⁶ badaniu¹⁶¹ wagi¹²¹ zwierząt doświadczalnych²²², lecz oznaczał również różnicę ilości¹²¹ wprowadzanego²²¹ i wydalanego²²¹ azotu. Z⁶² wielkości¹²¹ tej²²¹ różnicy¹²¹ można sądzić o⁶⁶ ilości¹⁶¹ zatrzymanego²²¹ bądź⁹ utraconego²²¹ przez⁶⁴ organizm¹⁴¹ białka¹²¹.

C1353 Filipowicz B. Głód utajony PWN 1964 135 brak

Mellanby postanowił sprawdzić te²⁴² spostrzeżenia¹⁴² na⁶⁶ ludziach i jako⁶⁴ obiekt¹⁴¹ badań przyjął klinikę ginekologiczną²⁴¹. W⁶⁶ czasie porodu zdarzały⁵⁰¹ się wówczas często wypadki¹¹² sepsy¹²¹ — ogólnego²²¹ zakażenia¹²¹. Spośród⁶² dwudziestu³² czterech³² kobiet z⁶⁵ ogólnym²⁵¹ zakażeniem zmarło wówczas dwadzieścia³¹ dwie³¹. Chorym²³² kobietom zaczęto więc podawać duże²⁴² dawki¹⁴² witaminy¹²¹ A. Z⁶² dziewięciu³² — tylko jedna²¹¹ zmarła⁵.

C1354 Filipowicz B. Głód utajony PWN 1964 190 brak

Rozpoczęto nową²⁴¹ serię eksperymentów na⁶⁶ szczurach. Karmiono je⁴⁴ znaną²⁵¹ nam już dietą, wywołującą²⁵¹ wysypkę na⁶⁶ skórze¹⁶¹. Dodawano do⁶² diety¹²¹ alkoholowy²⁴¹ wyciąg¹⁴¹ z⁶² ziaren kukurydzy¹²¹, który²¹¹, jak⁹, wiadomo, zawiera witaminę B-jeden, objawy¹¹² zapalenia¹²¹ wielonerwowego²²¹ nie występowały, zwierzęta¹¹² początkowo rozwijały⁵⁰¹ się dobrze, lecz po⁶⁶ kilku³⁶ tygodniach przestawały rosnąć i ginęły.

C1355 Filipowicz B. Głód utajony PWN 1964 237 brak

Wywołanie¹¹¹ eksperymentalnego²²¹ szkorbutu u⁶² zwierząt oraz ogłoszenie¹¹¹ wyników uzyskanych²²² przez⁶⁴ Holsa¹⁴¹ i Fröhlicha¹⁴¹ było wielkim²⁵¹ wydarzeniem w⁶⁶ dziedzinie¹⁶¹ badań nad⁶⁵ szkorbutem. Wyniki¹⁴² swe²⁴² badacze ogłosili w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc dziewięćset dwudziestym²⁶¹ pierwszym²⁶¹. Sporo ich⁴² spostrzeżeń było⁵⁷ już wcześniej znane²¹², między innymi stare²¹² sugestie¹¹² Curtisa¹²¹, że kielkujące²¹² nasiona¹¹² leczą szkorbut¹⁴¹.

C1356 Filipowicz B. Głód utajony PWN 1964 326 brak

Nadzieje¹¹² Ehrlicha¹²¹ nie ziściły⁵⁰¹ się jednak, bądź⁹ ziściły⁵⁰¹ się w⁶⁶ małym²⁶¹ tylko stopniu, i to⁸ po⁶⁶ znacznie dłuższych²⁶² poszukiwaniach. Opanowano wreszcie śpiączkę, i to⁸ głównie dzięki⁶³ preparatowi¹³¹ odkrytemu w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc dziewięćset dziewiętnastym²⁶¹ przez⁶⁴ Jacobsa¹⁴¹ i Heidelbergera¹⁴¹. Była⁵ to⁴¹ również pochodna¹¹¹ arsenu, nazwana tryparsamidem. Opanowano również malarię, inną²⁴¹ z⁶² plag¹²² trapiących²²² ludzkość¹⁴¹.

C1357 Filipowicz B. Głód utajony PWN 1964 334 brak

Syntetyczny²¹¹ sulfanilamid¹¹¹, a także różne²¹² jego⁴² pochodne¹¹² obejmowane²¹² wspólną²⁵¹, znaną²⁵¹ już nam nazwą¹⁵¹ — sulfonamidów, okazały⁵⁰¹ się bardzo aktywnymi lekami przeciwbakteryjnymi, bardziej aktywnymi niejednokrotnie niż⁹ prontosil¹¹¹ Domagka¹²¹. Najwięcej światła¹²¹ na⁶⁴ te²⁴² zagadnienia¹⁴² rzuciły spostrzeżenia¹¹² [~] Woodsa¹²¹ i [~] Fidesa¹²¹, że kwas¹¹¹ para-aminobenzoesowy²¹¹ wpływa hamująco na⁶⁴ działanie¹⁴¹ sulfonamidów.

C1358 Słomczyńska M. To o mnie mam PZWL 1964 34 brak

Znajduje⁵⁰¹ się w⁶⁶ sokach owocowych²⁶² i jarzynowych²⁶², naturalnie surowych²⁶², niegotowanych²²², gdyż gotowanie¹¹¹ w⁶⁶ dużym²⁶¹ stopniu niszczy witaminę C. Witamina D przeciwdziała⁵ krzywicy¹³¹. Zawiera ją mleko¹¹¹, śmietanka, żółtko¹¹¹ i jest to⁴¹ również jedyna witamina, którą²⁴¹ człowiek potrafi sam²¹¹ wytworzyć pod⁶⁵ wpływem promieni¹²² słonecznych²²². Stąd znane²¹¹ jest⁵⁷ powiedzenie¹¹¹, że słońce¹¹¹ zapobiega krzywicy¹³¹.

C1359 Zurzycki J. Fotosynteza a problemy wyżywienia WP 1963 30 brak

U⁶² większości¹²¹ liści¹²² miękisz¹¹¹ asymilacyjny²¹¹ jest⁵⁷ zróżnicowany²¹¹ na⁶⁴ dwie³⁴ warstwy¹⁴². Górna warstwa składa⁵⁰¹ się z⁶² pionowo wydłużonych²²² i gęsto obok⁶² siebie⁴² ustawionych²²² komórek bogatych²²² w⁶⁴ chloroplasty¹⁴² — jest to⁴¹ tak zwany²¹¹ miękisz¹¹¹ palisadowy²¹¹. Pod⁶⁵ nim⁴⁵ leży warstwa komórek o⁶⁶ bardziej nieregularnych²⁶² kształtach i luźnym²⁶¹ układzie¹⁶¹.

C1360 Zurzycki J. Fotosynteza a problemy żywienia WP 1963 43 brak

Jak⁹ wykazały doświadczenia¹¹², podobnie natężenie¹¹¹ fotosyntezy¹²¹ wzrasta tylko do⁶² pewnej²²¹ granicy¹²¹ w⁶⁴ miarę wzrostu natężenia¹²¹ światła¹²¹, a przy⁶⁶ bardzo silnym²⁶¹ oświetleniu¹⁶¹ pozostaje stałe²¹¹, niezależnie od⁶² tego⁴², czy światła¹²¹ jest nieco więcej, czy nieco mniej. Zastosowanie¹¹¹ bardzo silnego²²¹ i długiego²²¹ naświetlenia¹²¹ kliszy¹²¹ daje zaczernienie¹⁴¹ słabsze²⁴¹ niż⁹ ekspozycja nieco słabsza. Zjawisko¹¹¹ to²¹¹, znane²¹¹ fotografom jako⁶¹ solaryzacja, występuje też w⁶⁶ liściu.

C1361 Zurzycki J. Fotosynteza a problemy żywienia WP 1963 77 brak

Ponieważ jednak związki¹¹² chemiczne²¹² z⁶⁵ różną²⁵¹ szybkością są⁵⁷ rozprowadzane²¹² po⁶⁶ bibule¹⁶¹, plamka będąca mieszaniną znacznej²²¹ ilości¹²¹ rozmaitych²²² związków chemicznych²²² rozkłada⁵⁰¹ się na⁶⁴ szereg¹⁴¹ plamek wtórnych²²². Plamki¹¹² te²¹² są niewidoczne²¹², gdyż większość¹¹¹ wchodzących²²² w⁶⁴ grę związków chemicznych²²² jest bezbarwna.

C1362 Zurzycki J. Fotosynteza a problemy żywienia WP 1963 85 brak

Wywnioskowano z⁶² tego⁴², że w⁶⁶ żywej²⁶¹ komórce¹⁶¹ fotosynteza składa⁵⁰¹ się z⁶² dwu³² etapów w⁶⁶ pierwszym²⁶¹ energia świetlna zostaje⁵⁷ zamieniona na⁶⁴ chemiczną²⁴¹ i przekształcona na⁶⁴ przykład¹⁴¹ w⁶⁴ [~], w⁶⁶ drugim²⁶¹, który²¹¹ już może⁵ odbywać⁵⁰¹ się bez⁶² światła¹²¹, energia chemiczna zawarta w⁶⁶ [~] zostaje⁵⁷ zużyta do⁶² redukcji¹²¹ [~] na⁶⁴ węglowodany¹⁴².

C1363 Galinat A. Współczesna cywilizacja a zdrowie człowieka PZWL 1967 22 brak

Do dziś nie wiadomo, dlaczego przebieg¹¹¹ choroby¹²¹ był wówczas tak ostry²¹¹ i gwałtowny²¹¹, epidemie¹¹² dżumy¹²¹ zdarzały⁵⁰¹ się nieraz, ale nigdy nie przybierały tak katastrofalnych²²² rozmiarów. Z⁶² innych²²² chorób najwięcej ofiar pochłaniały: ospa, malaria, tyfus¹¹¹, trąd¹¹¹. Beznadziejny²¹¹ stan¹¹¹ higieny¹²¹ ówczesnych²²² miast¹²² sprawiał, że istniały tam⁸ prawie⁸ stale⁸ ogniska¹¹² wielu³² chorób zakaźnych²²², które²¹² w⁶⁶ każdej²⁶¹ chwili¹⁶¹ groziły wybuchem nowych²²² epidemii¹²².

C1364 Galinat A. Współczesna cywilizacja a zdrowie człowieka PZWL 1967 111 brak

Natomiast układ¹¹¹ nerwowy²¹¹ człowieka¹²¹ współczesnego²²¹ pracuje o wiele intensywniej niż⁹ układ¹¹¹ nerwowy²¹¹ jego⁴² przodków¹²². Dawni lekarze, z⁶² epoki¹²¹ przed⁶⁵ odkryciami Pasteura¹²¹ i Kocha¹²¹, uważali, że zdrowego²⁴¹ osobnika¹⁴¹ powinna cechować harmonia pracy¹²¹ wszystkich²²² jego⁴² organów. Przeciążenie¹¹¹ tego²²¹ czy innego²²¹ układu prowadziło do⁶² zaburzeń, których²²² objawem była⁵ właśnie choroba.

C1365 Frankiewicz E., Dzięciołowski R. Dzikie kaczki PWRiL 1966 14 brak

W⁶⁶ ucieczce¹⁶¹ przed⁶⁵ nieprzyjacielem pogrążają⁵⁰¹ się w⁶⁶ wodzie¹⁶¹ nawet do⁶² głębokości¹²¹ trzydziestu³² metrów. Do⁶² lotu zrywają⁵⁰¹ się niechętnie, ciężko, często tłukąc skrzydłami o⁶⁴ powierzchnię wody¹²¹. Lot¹⁴¹ mają mniej zwinny²⁴¹ niż⁹ kaczki¹¹² właściwe²¹², co⁴¹ wiąże⁵⁰¹ się z⁶⁵ mniejszymi rozmiarami skrzydeł. Po⁶⁶ ziemi¹⁶¹ chodzą niezdarnie na⁶⁶ dużych²⁶², osadzonych²⁶² daleko w⁶⁶ tyle¹⁶¹ ciała¹²¹ i szeroko rozstawionych²⁶² nogach.

C1366 Frankiewicz E., Dzięciołowski R. Dzikie kaczki PWRiL 1966 48 brak

W⁶⁶ upierzeniu¹⁶¹ kaczora¹²¹ siedzącego²²¹ na⁶⁶ wodzie¹⁶¹ przeważają barwy¹¹² białe²¹², silnie kontrastujące²¹² z⁶⁵ ciemną²⁵¹ głową i szyją¹⁵¹ oraz kasztanowymi bokami ciała¹²¹. W⁶⁶ locie kaczor wyróżnia⁵⁰¹ się ciemną²⁵¹ głową, białą²⁵¹ piersią i ciemnym²⁵¹ brzuchem, który²¹¹ jest⁵⁷ oddzielony²¹¹ białym²⁵¹ pasmem od⁶² ciemnych²²² pokryw¹²² podogonowych²²². Układ¹¹¹ barw¹²² jest więc odwrotny²¹¹ niż⁹ u⁶² kaczora¹²¹ krzyżówki¹²¹ widzianego²²¹ w⁶⁶ locie (ciemnobrązowa piers¹¹¹ i jasnoszary²¹¹ brzuch¹¹¹).

C1367 Frankiewicz E., Dzięciołowski R. Dzikie kaczki PWRiL 1966 56 brak

Materiał¹¹¹ do⁶² wyściółki¹²¹ gromadzi kaczka płaskonosa, podobnie jak⁹ samice¹¹² wielu³² innych²²² gatunków kaczek właściwych²²², wyłącznie z⁶² najbliższego²²¹ otoczenia¹²¹ gniazda¹²¹ i nigdy nie przynosi go⁴² z daleka. Siedząc na⁶⁶ gnieździe nagina sąsiadujące²⁴² łodygi¹⁴² i źdźbła¹⁴² traw¹²², tak aby⁹ utworzyły rodzaj¹⁴¹ żywego²²¹ okapu doskonale maskującego²²¹ gniazdo¹⁴¹ od⁶² góry¹²¹.

C1368 Frankiewicz E., Dzięciołowski R. Dzikie kaczki PWRiL 1966 103 brak

Obserwowane²¹² na⁶⁶ wodzie¹⁶¹ samce¹¹² wyglądają białe z⁶⁵ niewielką²⁵¹ ilością czerni¹²¹ na⁶⁶ tyle¹⁶¹ ciała¹²¹. Widać dużą²⁴¹, czarną²⁴¹ głowę i krótką²⁴¹ szyję¹⁴¹ oraz krępą²⁴¹ sylwetkę. Okrągła biała plama pomiędzy⁶⁵ okiem a dziobem jest zwykle zauważalna. Samica wygląda na⁶⁴ znacznie mniejszą²⁴¹ od⁶² samca¹²¹; wierzch¹⁴¹ ciała¹²¹ ma brązowawoszary²⁴¹, dużą²⁴¹, brązową²⁴¹ głowę i białą²⁴¹ kołnierz¹⁴¹.

C1369 Frankiewicz E., Dzięciołowski R. Dzikie kaczkę PWRiL 1966 145 brak

Wewnątrz⁸ kosze¹⁴² wyściełano suchą²⁵¹ trawą i liśćmi, zmieszany z⁶⁵ wilgotną²⁵¹ gliniastą²⁵¹ ziemią. Dotychczasowe²¹², wprowadzone zaledwie paroletnie²¹² doświadczenia¹¹² wykazały, że kaczkę¹¹² najchętniej korzystały z⁶² koszu (bez⁶² względu na⁶⁴ ich⁴² typ¹⁴¹) ustawionych²²² w⁶⁶ środku¹⁶¹ pasów zarośli¹²² wodnych²²² i zwróconych²²² otworem wlotowym²⁵¹ w⁶⁶ kierunku¹⁶¹ otwartej²²¹ wody¹²¹.

C1370 Korsak A. Doktorze, nerki bolą PZWL 1963 47 brak

Mocz¹¹¹ daje obraz¹⁴¹ przede wszystkim funkcjonowania¹²¹ układu moczowego²²¹, jednakże równocześnie mówi o⁶⁶ pewnych²⁶² schorzeniach wątroby¹²¹ (barwniki¹¹² żółciowe²¹²), o⁶⁶ spalaniu¹⁶¹ tłuszczów w⁶⁶ organizmie (aceton¹¹¹), o⁶⁶ cukrzycy¹⁶¹ (cukier¹¹¹ w⁶⁶ moczu¹⁶¹), o⁶⁶ fermentacji¹⁶¹ jelitowej²⁶¹ (indykan¹¹¹), o⁶⁶ niektórych²⁶² nowotworach (białko¹¹¹ Bensa-Honesa¹²¹) i tak dalej.

C1371 Korsak A. Doktorze, nerki bolą PZWL 1963 86 brak

Groźnym²⁵¹ objawem mogą być niegojące się²¹² ranki¹¹² na⁶⁶ członku (zwykle w⁶⁶ okolicy¹⁶¹ rowka założednego²²¹), które²¹² pojawiają⁵⁰¹ się w⁶⁴ trzy³⁴ tygodnie¹⁴² po⁶⁶ stosunku¹⁶¹ z⁶⁵ chorą²⁵¹, zwykle przygodną²⁵¹ partnerką. Szczególnie niepokojący²¹¹ jest twardy²¹¹ naciek¹¹¹ otaczający²¹¹ ranę i jego⁴² bezbolesność¹¹¹. Nawet, jeżeli ranka¹¹¹ się zagoiła⁵⁰¹, zgłosz⁵⁰¹ się natychmiast do⁶² lekarza¹²¹ wenerologa¹²¹, gdyż zachodzi obawa zakażenia¹²¹ kiłą.

C1372 Telko M. Upławy u kobiet PZWL 1963 27 brak

Nie wyleczone²¹² stany¹¹² zapalne²¹² w⁶⁶ pochwie¹⁶¹ spowodowały wystąpienie¹⁴¹ zapaleń szyjki¹²¹ i jamy¹²¹ macicy¹²¹ oraz jajowodów, prowadząc do⁶² ich⁴² niedrożności¹²¹ — a co⁴¹ za⁶⁵ tym⁴⁵ idzie do⁶² trwałej²²¹ niepłodności¹²¹. Mówiąc tu o⁶⁶ objawach zwróciłem uwagę na⁶⁴ pewne²⁴² możliwości¹⁴² i konieczność¹⁴¹ leczenia¹²¹, pamiętając, że najważniejszą²⁵¹ rzeczą w⁶⁶ tych²⁶² stanach nie jest samo²¹¹ leczenie¹¹¹, lecz zapobieganie¹¹¹, czyli niedopuszczanie¹¹¹ do⁶² występowania¹²¹ stanu chorobowego²²¹.

C1373 Telko M. Upławy u kobiet PZWL 1963 47 brak

Codziennie rano⁸ należy nacierać całe²⁴¹ ciało¹⁴¹ zimną²⁵¹ wodą, co⁴¹ bardzo korzystnie wpływa na⁶⁴ krążenie¹⁴¹ krwi¹²¹, oddychanie¹⁴¹ oraz wzmacnia układ¹⁴¹ nerwowy²⁴¹ i hartuje organizm¹⁴¹. Szczególnie należy przestrzegać czystości¹²¹ narządów płciowych²²² zewnętrznych²²². Codzienne²¹¹ podmywanie się¹¹¹ wodą z⁶⁵ mydłem musi przejść⁵ w⁶⁴ nawyk¹⁴¹ na⁶⁴ całe²⁴¹ życie¹⁴¹. Wskazane²¹² są⁵⁷ codzienne²¹² kąpiele¹¹², lub przynajmniej obmywanie¹¹¹ całego²²¹ ciała¹²¹ ciepłą²⁵¹ wodą.

C1374 Blicharski J. Opieka nad przewlekle chorym w domu PZWL 1964 9 brak

W⁶⁶ etapie pierwszym²⁶¹ stosujemy masaż¹⁴² kończyn, zginając je⁴⁴ i wyprostowując. W⁶⁶ etapie drugim²⁶¹ polecamy choremu¹³¹, aby⁹ wykonywał samodzielne²⁴² ruchy¹⁴² kończyn zaczynając od⁶² ruchów dłoni¹²¹ i palców, ruchów stóp i przechodząc do⁶² ruchów zginających²²² i wyprostnych²²² w⁶⁶ stawach łokciowych²⁶², kolanowych²⁶² i biodrowych²⁶². W⁶⁶ dalszych²⁶² etapach sadzamy chorego¹⁴¹ na⁶⁶ fotelu¹⁶¹, oczywiście, najpierw mu w⁶⁶ tym⁴⁶ pomagając, później nalegając, aby⁹ zrobił to⁴⁴ samodzielnie.

C1375 Blicharski J. Opieka nad przewlekle chorym w domu PZWL 1964 67 brak

Tkanka mózgowa zostaje⁵⁷ natomiast uszkodzona dopiero pośrednio, w⁶⁶ konsekwencji¹⁶¹ zmian sklerotycznych²²². Również i ostre²¹² stany¹¹² zapalne²¹² układu nerwowego²²¹ mogą powodować trwałe²⁴¹ jego⁴² uszkodzenie¹⁴¹ z⁶⁵ nieodwracalnymi skutkami na⁶⁴ całe²⁴¹ życie¹⁴¹ człowieka¹²¹. Mam tu na⁶⁶ myśli¹⁶¹ chorobę Heinego-Medina¹²¹, czyli poliomyelitis, zwaną²⁴¹ też porażeniem dziecięcym²⁵¹.

C1376 Bayer J.H. Wrzód żołądka i dwunastnicy PZWL 1963 11 brak

Choroba wrzodowa z⁶⁵ jej⁴² typowym²⁵¹ przebiegiem jest, niestety smutnym²⁵¹ i wyłącznym²⁵¹ „przywilejem” człowieka¹²¹. I wydaje⁵⁰¹ się, że jest ona udziałem współczesnego²²¹ człowieka¹²¹ w⁶⁶ większym²⁶¹ stopniu niż⁹ poprzednich²²² pokoleń. Dlatego niektórzy upatrują jej⁴² przyczynę we⁶⁶ wzrastającym²⁶¹ tempie współczesnego²²¹ życia¹²¹ i związanym²⁶¹ z⁶⁵ tym⁴⁵ coraz większym²⁵¹ napięciem nerwowym²⁵¹.

C1377 Bayer J.H. Wrzód żołądka i dwunastnicy PZWL 1963 49 brak

Dzięki⁶³ temu⁴³ przynajmniej przez⁶⁴ noc¹⁴¹ żołądek¹¹¹ i zmieniona zapalnie jego⁴² część¹⁴¹ przyodźwiernikowa nie są⁵⁷ drażnione²¹² mechanicznie i chemicznie przez⁶⁴ zalegające²⁴² kwaśne²⁴² resztki¹⁴² pokarmowe²⁴², co⁴¹ sprzyja, oczywiście leczeniu¹³¹. Wytrwałym²⁵¹ kilkutygodniowym²⁵¹ nieraz płukaniem żołądka osiąga się⁴¹ często tak dużą²⁴¹ poprawę, że odźwiernik¹¹¹ staje⁵⁰¹ się znów dostatecznie drożny²¹¹, aby⁹ normalne²¹¹ odżywianie¹¹¹ chorego¹²¹ było możliwe²¹¹.

C1378 Bayer J.H. Wrzód żołądka i dwunastnicy PZWL 1963 54 brak

Moment¹¹¹ przejścia¹²¹ wrzodu w⁶⁴ nowotwór¹⁴¹ jest⁵⁷ niesprecyzowany²¹¹ i trudny²¹¹ do⁶² ustalenia¹²¹. Dlatego przy⁶⁶ istnieniu¹⁶¹ nawet nikłych²²² danych¹²² uzasadniających²²² podejrzenie¹⁴¹ o⁶⁴ przemianę nowotworową²⁴¹ u⁶² ludzi¹²² starszych²²² z⁶⁵ wrzodem modzelowatym²⁵¹ w⁶⁶ okolicy¹⁶¹ odźwiernika lub na⁶⁶ krzyżźnie¹⁶¹ małej²⁶¹ — zarówno interniści, jak⁹ i chirurdzy opowiadają⁵⁰¹ się za⁶⁵ wczesną²⁵¹ resekcją żołądka.

C1379 Margolis A. Cukrzyca u dzieci PZWL 1964 20 brak

Ciała¹¹² ketonowe²¹² są kwaśne²¹². Nadmiar¹¹¹ kwasów szkodzi ustrojowi¹³¹, zagraża jego⁴² życiu¹³¹, zatrzuwa go⁴⁴, uniemożliwia korzystanie¹⁴¹ z⁶² tej²²¹ niewielkiej²²¹ ilości¹²¹ glikozy¹²¹, jaka zdołała przedostać⁵⁰¹ się do⁶² komórek. Komórki¹¹² przestają pracować, giną jak⁹ ryba bez⁶² wody¹²¹. Skomplikowana „maszyna” organizmu człowieka¹²¹ zwalnia bieg¹⁴¹, staje⁵.

C1380 Zygiert Z. Jak ustrzec dziecko od choroby PZWL 1963 34 brak

Zakażenie¹¹¹ to²¹¹ jest⁵⁷ spowodowane²¹¹ zarazkiem w⁶⁶ kształcie pręcika, nazywanym²⁵¹ prątkiem gruźlicy¹²¹. Następstwa¹¹² zakażenia¹²¹ mogą być bardzo różne²¹², zależnie przede wszystkim od⁶² odporności¹²¹ dziecka. Wniknięcie¹¹¹ prątków może⁵ nie powodować żadnych²²² objawów choroby¹²¹, gdy odporność¹¹¹ jest bardzo duża. Przy⁶⁶ mniejszej²⁶¹ odporności¹⁶¹ rozwija⁵⁰¹ się choroba przewlekła²¹¹, a przy⁶⁶ braku¹⁶¹ odporności¹²¹ — ostra, szybko postępująca.

C1381 Modrzejewska-Kidawa B. O nowotworach u dzieci PZWL 1965 4 brak

Dziecko¹¹¹ w⁶⁶ normalnych²⁶² warunkach nie jest⁵⁷ narażone²¹¹ na⁶⁴ długotrwałe²⁴¹ działanie¹⁴¹ czynników szkodliwych²²², również organizm¹¹¹ przeciętnie zdrowego²²¹ dziecka rzadziej dotknięty²¹¹ jest⁵⁷ przewlekłymi chorobami. A jednak zdarzają⁵⁰¹ się nowotwory¹¹² i w⁶⁶ wieku¹⁶¹ dziecięcym²⁶¹. Wiele³¹ spośród⁶² nich⁴² powstaje na⁶⁶ tle zaburzeń rozwojowych²²². Wiemy, że dzieci¹¹² czasem⁸ przychodzą na⁶⁴ świat¹⁴¹ z⁶² różnego²²¹ rodzaju¹²¹ wadami wrodzonymi, jak⁹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ wilcza paszcza, przepukliny¹¹², krzywa²¹¹ nóżka i tym²³² podobne²¹².

C1382 Modrzejewska-Kidawa B. O nowotworach u dzieci PZWL 1965 7 brak

Nowotwory¹¹² łagodne²¹² na ogół nie powodują pogarszania się¹²¹ stanu ogólnego²²¹ chorego¹²¹, jego⁴² wyniszczenia¹²¹, nie wywołują na⁶⁴ przykład¹⁴¹: anemii¹²¹, utraty¹²¹ łaknienia¹²¹ czy ubytku¹²¹ wagi¹²¹ ciała¹²¹, co⁴⁴ obserwujemy w⁶⁶ przypadkach nowotworów złośliwych²²². W⁶⁶ czasie operacji¹²¹ nowotworu należy go⁴⁴ usunąć doszczętnie, to⁴¹ znaczy w⁶⁶ całości¹⁶¹, gdyż w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ zabezpieczamy⁵⁰¹ się przed⁶⁵ możliwością jego⁴² odrastania¹²¹.

C1383 Bielicka I. Kłopotliwe pytania PZWL 1965 16 brak

Rodzice powinni tolerancyjnie i spokojnie podchodzić do⁶² tych²²² zainteresowań i „podglądań” dziecięcych²²², nie czyniąc z⁶² tego⁴² rzeczy¹²¹ wstydlivej²²¹ i podlegającej²²¹ karze¹³¹. Nie jest⁵⁷ natomiast wskazane²¹¹ uprawianie¹¹¹ nieskrepowanego²²¹ „nudyizmu” przez⁶⁴ dorosłych²⁴² domowników¹⁴² — tendencje¹¹² tego²²¹ rodzaju¹²¹ ze⁶² strony¹²¹ ojca¹²¹ lub matki¹²¹ mają w⁶⁶ sobie⁴⁶ zawsze coś⁴⁴ z⁶² niezdrowego²²¹ ekshibicjonizmu, pobudzającego²²¹ dziecko¹⁴¹ w⁶⁶ niewłaściwym²⁶¹ kierunku¹⁶¹.

C1384 Bielicka I. Kłopotliwe pytania PZWL 1965 56 brak

Obeznane²¹² bywają⁵⁷ one wprawdzie z⁶⁵ podręcznikowymi wiadomościami z⁶² zakresu higieny¹²¹ i żywienia¹²¹ dzieci¹²², lecz ich⁴² znajomość¹¹¹ wiedzy¹²¹ o⁶⁶ dzieciach bywa na ogół zbyt⁸ powierzchowna, by⁹ zdawały sobie⁴³ sprawę z⁶² istnienia¹²¹ całej²²¹ skali¹²¹ różnic indywidualnych²²², wyczytane²¹² zaś normy¹¹² i liczby¹¹² przesłaniają im⁴³ łatwo kryteria¹⁴² zdrowego²²¹ rozsądku¹²¹.

C1385 Bielicka I. Kłopotliwe pytania PZWL 1965 80 brak

Proces¹¹¹ podziału i kojarzenia się¹²¹ komórek rodzicielskich²²² stwarza nieskończoną²⁴¹ liczbę rozmaitych²²² kombinacji¹²² cech¹²² ojca¹²¹ i matki¹²¹ i niemożliwe²¹¹ jest przewidzieć, jakimi cechami zostanie⁵⁷ dane²¹¹ dziecko¹¹¹ obdarzone²¹¹, [~] Scheinfeld podaje liczbę siedemdziesiąt trylionów jako⁶⁴ określającą²⁴¹ w⁶⁶ przybliżeniu¹⁶¹ ilość¹⁴¹ możliwych²²² odmiennych²²² kombinacji¹²² genetycznych²²² w⁶⁶ kalejdoskopie elementów dziedzicznych²²² (genów) matki¹²¹ i ojca¹²¹.

C1386 Jurowska M., Stromenger Z., Werner S. Czy wiecie dlaczego WP 1966 35 brak

Może⁸ mają one jakies²⁴² zbiorniki¹⁴², w⁶⁶ których²⁶² zabierają ze⁶⁵ sobą zapasy¹⁴² powietrza¹²¹ pod⁶⁴ wodę? Ba⁷... zbiorniki¹¹² — to⁴¹ się zawsze pierwsze²¹¹ nasuwa⁵⁰¹ na⁶⁴ myśl¹⁴¹ w⁶⁶ takich²⁶² razach, a już zwłaszcza tym⁴⁵, co⁹ przeczytali „Jak się⁴¹ wysysa tlen¹⁴¹”. Ale gdybyśmy spytali anatomów¹⁴², stwierdziliby autorytatywnie, w⁶⁶ ciele wspomnianych²²² zwierząt nie ma żadnych²²² rezerwuarów na⁶⁴ powietrze¹⁴¹, z⁶⁵ wyjątkiem może⁸ wielorybów, u⁶² których²²² jedna²¹¹ z⁶² jam¹²² nosowych²²² mogłaby być⁵⁷ za⁶⁴ coś⁴⁴ takiego²²¹ uważana.

C1387 Jurowska M., Stromenger Z., Werner S. Czy wiecie dlaczego WP 1966 74 brak

W⁶⁶ tym²⁶¹ momencie kończy⁵⁰¹ się krótki²¹¹ okres¹¹¹ światłolubności¹²¹ młodych²²² małżonków¹²². Odtąd zarzębują⁵⁰¹ się one w⁶⁶ ziemi¹⁶¹ lub wgryzają w⁶⁴ drewno¹⁴¹ i zapoczątkowują¹⁴¹ nowego²²¹ gniazda¹²¹ termicznego²²¹. Samica bowiem składa jaja¹⁴², z⁶² których²²² wkrótce wylęgają⁵⁰¹ się larwy¹¹². Specjalnych²²² kłopotów z⁶⁵ karmieniem nie ma, gdyż całe²¹¹ towarzystwo¹¹¹ żywi⁵⁰¹ się czymś⁴⁵, co⁴¹ dla⁶² większości¹²¹ zwierząt, nawet roślinożernych²²², jest w ogóle nieprzyswajalne²¹¹, bo zwykłym²⁵¹ drewnem.

C1388 Jurowska M., Stromenger Z., Werner S. Czy wiecie dlaczego WP 1966 137 brak

W⁶⁶ naszym²⁶¹ przypadku¹⁶¹, jeśli obserwowane²¹² ziarnka¹¹² utraciły część¹⁴¹ elektronów, co⁴¹ do⁶² których²²² umownie uznajemy, że mają ładunek¹⁴¹ elektryczny²⁴¹ ujemny²⁴¹, to⁹ pozostaje w⁶⁶ nich⁴⁶ przewaga ładunków elektrycznych²²² o⁶⁶ przeciwnym²⁶¹ znaku¹⁶¹ — dodatnich²²². Jednocześnie elektrony¹¹², które²¹² przeszły⁵ na⁶⁴ torebkę, przeważyły jej⁴² ładunek¹⁴¹ na⁶⁴ stronę ujemną²⁴¹.

C1389 Jurowska M., Stromenger Z., Werner S. Czy wiecie dlaczego WP 1966 226 brak

U⁶² Darwina¹²¹ sprawa wyglądała nieco zawilej⁸, ale również jak najbardziej dla⁶² zmieniającego się²²¹ gatunku¹²¹ utylitarnie, bo walka o⁶⁴ byt¹⁴¹ w⁶⁶ jej⁴² konsekwencji¹⁶¹ zachodząca selekcja doprowadzały do⁶² tego⁴², że w ogóle z⁶² każdego²²¹ pokolenia¹²¹ przeżywało przede wszystkim to²¹¹ potomstwo¹¹¹, które²¹¹ górowało nad⁶⁵ pozostałymi właściwościami choć odrobinę lepiej przystosowanymi do⁶² panujących²²² w⁶⁶ otoczeniu¹⁶¹ warunków.

C1390 Jurowska M., Stromenger Z., Werner S. Czy wiecie dlaczego WP 1966 233 brak

Tak więc jeden²¹¹ z⁶² zasadniczych²²² elementów wynalazku¹²¹ maszyny¹²¹ parowej²²¹ — automatyzacja sterowania¹²¹ wlotem i wylotem pary¹²¹ z⁶² cylindra przez⁶⁴ uzależnienie¹⁴¹ tych²²² czynności¹²² od⁶² ruchu¹²¹ tłoka — był wynikiem nie tylko sprytu małego²²¹ Humphreya¹²¹, ale i jego⁴² chęci¹²¹ uniknięcia¹²¹ niepotrzebnych²²², nieproduktywnych²²² wysiłków.

C1391 Jurowska M., Stromenger Z., Werner S. Czy wiecie dlaczego WP 1966 259 brak

Otóż wbrew⁶³ temu⁴³, co⁴⁴ myślano dotychczas, de Barry wykazał, że porosty¹¹² nie są wcale jakimś²⁵¹ określonym²⁵¹ organizmem, lecz składają⁵⁰¹ się z⁶² dwu³² odrębnych²²² jednostek roślinnych²²²: glonu, grzyba, a więc komponentów należących²²² do⁶² zupełnie różnych²²² grup systematycznych²²², które²¹² jednak bytują w⁶⁶ stałym²⁶¹ i nieprzerwanym²⁶¹ wzajemnym²⁶¹ współżyciu¹⁶¹.

C1392 Jurowska M., Stromenger Z., Werner S. Czy wiecie dlaczego WP 1966 315 brak

Grupa pokarmów zawierających²²² jady¹⁴² i trucizny¹⁴² chyba nie będzie⁵⁶ budziła⁵² sprzeciwów co⁴¹ do⁶² swej²²¹ niejadalności¹²¹, chociaż i tu każdy²¹¹ rolnik¹¹¹ może⁵ powiedzieć, że na⁶⁴ przykład¹⁴¹ łubin¹⁴¹, zawierający²⁴¹ w⁶⁶ zasadzie¹⁶¹ w⁶⁶ nasionach trucizny¹⁴², przez⁶⁴ moczenie¹⁴¹ można jednak „odgoryczać”, zamieniając w⁶⁴ wartościowy²⁴¹ i nieszkodliwy²⁴¹ pokarm¹⁴¹ dla⁶² zwierząt gospodarskich²²².

C1393 Jurowska M., Stromenger Z., Werner S. Czy wiecie dlaczego WP 1966 323 brak

Nitka, po⁶⁶ której²⁶¹ tym²⁵¹ razem¹⁵¹ dojsć⁵ zechcemy do⁶² naszego²²¹ „kłębka”, podobna jest do⁶² wełny¹²¹ i zwie⁵⁰¹ się lanitalem¹⁵¹. Źródła¹¹², które²¹² dostarczyły białka¹²¹ do⁶² jej⁴² wytworzenia¹²¹, są bardzo różnorodne²¹², a więc przede wszystkim będą to⁴¹: mleko¹¹¹ krowie²¹¹, ziemne²¹² orzeszki¹¹², ziarna¹¹² soi¹²¹, odpadki¹¹² rybne²¹². Z⁶⁵ czasem¹⁵¹ sztucznie otrzymane²¹¹ włókno¹¹¹ przestało imponować człowiekowi.

C1394 Jurowska M., Stromenger Z., Werner S. Czy wiecie dlaczego WP 1966 339 brak

Wówczas wyręczają ją bakterie¹¹² i z⁶² takiego²²¹ kielicha daleko po⁶⁶ okolicy¹⁶¹ zaczyna⁵⁰¹ się rozchodzić charakterystyczny²¹¹ odór¹¹¹ gnijącego²²¹ mięsa¹²¹. Ten²¹¹ sygnał¹¹¹ przywabia muchy¹⁴², dla⁶² których²²² owa substancja jest najpożądanym²⁵¹ terenem do⁶² składania¹²¹ jaj. Los¹¹¹ ich⁴² samych²²² nie gra⁵ roli¹²¹: najistotniejsze²¹¹ dla⁶² nich⁴² jest umieszczenie¹¹¹ wśród⁶² gnijącego²²¹ mięsa¹²¹ swoich²²² jaj.

C1395 Jurowska M., Stromenger Z., Werner S. Czy wiecie dlaczego WP 1966 370 brak

Im⁹ większe²⁴¹ koło¹⁴¹ obiega ciężarek¹¹¹, tym⁹ jeden²¹¹ obrót¹¹¹ trwa dłużej. Zależność¹⁴¹ tę zupełnie łatwo można sprawdzić na⁶⁶ naszym²⁶¹ modelu¹⁶¹. Ale też zupełnie podobne²⁴¹ zjawisko¹⁴¹ mogą zaobserwować kosmonauci. Im⁹ wyżej leży kołowy²¹¹ tor¹¹¹ satelity¹²¹, tym⁹ dłużej trwa jeden²¹¹ obieg¹¹¹ dokoła⁶² planety¹²¹. Fizyka¹⁴¹ wcale nie dziwi to²¹¹ podobieństwo¹¹¹.

C1396 Wojtusiak R. Ewolucja życia psychicznego zwierząt PWN 1966 11 brak

Obrona, opieka¹¹¹ nad⁶⁵ potomstwem i wiele³¹ innych²²² działań instynktowych²²² u⁶² owadów oparta jest⁵⁷ na⁶⁶ podziale pracy¹²¹, będącej²²¹ wynikiem zróżnicowania¹²¹ morfologicznego²²¹ poszczególnych²²² grup osobników¹²², czyli na⁶⁶ polimorfizmie postaci¹²². Polimorfizm¹¹¹ ten²¹¹ jest między innymi wynikiem odpowiedniego²²¹ odżywiania¹²¹ larw przez⁶⁴ kastę robotniczą²⁴¹. Jest to⁴¹ dziedzina, w⁶⁶ której²⁶¹ człowiek mimo⁶² tyłowiecznej²²¹ wiedzy¹²¹, czuje⁵⁰¹ się jeszcze zupełnym²⁵¹ nowicjuszem.

C1397 Sokołowski J. Perkoz dwuczubny NK 1967 27 brak

Nagłym²⁵¹ rzutem i z⁶⁵ pomocą skrzydeł podnosi⁵⁰¹ się z⁶² podłogi¹²¹, a gdy stanął, wstrząsnął całym²⁵¹ ciałem, aby⁹ ułożyć pióra¹⁴² i schować skrzydła¹⁴², po⁶⁶ czym⁴⁶ zaraz ruszył do⁶² ucieczki¹²¹. Już Heinroth [~] opisał, w⁶⁴ jaki²⁴¹ sposób¹⁴¹ chodzi perkoz dwuczubny²¹¹, zgodnie z⁶⁵ jego⁴² opisem ptak, z⁶⁵ którym²⁵¹ przeprowadzałem doświadczenia¹⁴² biegł drobnymi, szybkimi kroczkami trzy³⁴ do⁶² czterech³² metrów.

C1398 Sokołowski J. Perkoz dwuczubny NK 1967 64 brak

Według⁶² tego²²¹ autora¹²¹ gniazda¹¹² perkozów nawet w⁶⁶ swym²⁶¹ wnętrzu¹⁶¹ nie wykazują wyższej²²¹ temperatury¹²¹, mogącej²²¹ ewentualnie pochodzić z⁶² procesów gnilnych²²², a kiedy perkoz przez⁶⁴ dłuższy²⁴¹ czas¹⁴¹ nie wysiaduje, temperatura warstw powierzchniowych²²², rozgrzanych²²² poprzednio przez⁶⁴ ciało¹⁴¹ ptaka¹²¹, spada do⁶² temperatury¹²¹ wody¹²¹ otaczającej²²¹ gniazdo¹⁴¹. Wszyscy późniejsi autorzy przyjęli tezę Schiermanna¹²¹.

C1399 Sokołowski J. Perkoz dwuczubny NK 1967 71 brak

Obserwowane²¹¹ przeze⁶⁴ mnie⁴⁴ pisklę¹¹¹ w⁶⁶ wieku¹⁶¹ najwyżej dwa do⁶² trzech³² dni¹²² nurkowało siedem³⁴ razy¹²² z⁶² rzędu i z⁶⁵ bardzo krótkimi przerwami tuż przy⁶⁶ łodzi¹⁶¹, na⁶⁶ której²⁶¹ stałem. Energicznie odbijając⁵⁰¹ się nogami znikало pod⁶⁵ wodą co najmniej na⁶⁴ jeden²⁴¹ metr¹⁴¹ głęboko i przepływało pod⁶⁵ powierzchnią około⁸ cztery³⁴ metry¹⁴². A zatem młode²¹² perkozy¹¹² potrafią od⁶² pierwszych²²² dni¹²² życia¹²¹ doskonale nurkować.

C1400 Prot E., Łuczak J. Zagadnienia ekologii zwierząt PWN 1967 6 brak

Omówione²¹² będą⁵⁷ te²¹² osiągnięcia¹¹² biocenologii¹²¹, które²¹² weszły już na trwałe do⁶² nauki¹²¹ jako⁶¹ teorie¹¹² naukowe²¹², jak⁹ i kwestie¹¹² sporne²¹² czekające²¹² jeszcze na⁶⁴ rozwiązanie¹⁴¹. Głównym²⁵¹ obiektem rozważań będą zagadnienia¹¹² ekologii¹²¹ zwierząt. Oczywiście, pewne²¹² najogólniejsze²¹² problemy¹¹² ekologii¹²¹ ogólnej²²¹ dotyczą zarówno roślin, jak⁹ i zwierząt, jednak ekologia roślin — to⁴¹ dziedzina wiedzy¹²¹ rozwijająca się samoistnie, mająca własne²⁴² problemy¹⁴² i własne²⁴² metody¹⁴² badań.

C1401 Prot E., Łuczak J. Zagadnienia ekologii zwierząt PWN 1967 53 brak

Roślinożerny²¹¹ gatunek¹¹¹ ptaka¹²¹ nie będzie⁵⁶ przeszkadzał⁵² w⁶⁶ występowaniu¹⁶¹ w⁶⁶ swoim²⁶¹ środowisku¹⁶¹ owadożernemu ptakowi z⁶² racji¹²¹ istniejących²²² między⁶⁵ nimi różnic pokarmowych²²²; pewien²¹¹ gatunek¹¹¹ komara¹²¹ rozmnażający się²¹¹ wyłącznie w⁶⁶ małych²⁶² zbiornikach wody¹²¹, powstających²⁶² w⁶⁶ dziuplach drzew, nie będzie⁵⁶ konkurował⁵² o⁶⁴ miejsca¹⁴² wylęgu¹²¹ z⁶⁵ gatunkami rozmnażającymi się w⁶⁶ otwartych²⁶² zbiornikach leśnych²⁶².

C1402 Prot E., Łuczak J. Zagadnienia ekologii zwierząt PWN 1967 61 brak

Na⁶⁶ Balearach¹⁶², podobnie jak⁹ na⁶⁶ Teneryfie¹⁶¹, w⁶⁶ obu³⁶ typach lasów żyje tylko jeden²¹¹ gatunek¹¹¹ sikory¹²¹, który²¹¹ w⁶⁶ Anglii¹⁶¹ znany²¹¹ jest⁵⁷ tylko z⁶² lasów liściastych²²². Przypuszcza się⁴¹, że to⁴¹ brak¹¹¹ konkurentów¹²² pozwala sikorom Balearów¹²² i Teneryfy¹²¹ na⁶⁴ opanowanie¹⁴¹ obu³² typów lasu.

C1403 Prot E., Łuczak J. Zagadnienia ekologii zwierząt PWN 1967 142 brak

Innym²⁵¹ przykładem w⁶⁶ pełni¹⁶¹ udanej²⁶¹ walki¹²¹ z⁶⁵ gatunkiem szkodliwym²⁵¹ dla⁶² człowieka¹²¹ było ograniczenie¹¹¹ liczebności¹²¹ opuncji¹²¹ w⁶⁶ Australii¹⁶¹, którą²⁴¹ szczegółowo opisał Huffaker. W⁶⁶ Australii¹⁶¹, z⁶² zawleczonych²²² tam⁸ sześciu³² gatunków opuncji¹²¹, tylko jeden²¹¹, *Opuntia stricta* wymknął⁵⁰¹ się spod⁶² kontroli¹²¹ biocenozy¹²¹ i człowieka¹²¹ opanowując olbrzymie²⁴² tereny¹⁴².

C1404 Prot E., Łuczak J. Zagadnienia ekologii zwierząt PWN 1967 150 brak

Dopiero od niedawna zaczęto stosować w⁶⁶ walce¹⁶¹ biologicznej²⁶¹ pasożyty¹⁴² zwierzęce²⁴², bakterie¹⁴², grzyby¹⁴² i wirusy¹⁴². Pierwsze²⁴² większe²⁴² prace¹⁴² badawcze²⁴² prowadził d'Herelle w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc dziewięćset jedenastym²⁶¹ w⁶⁶ Meksyku¹⁶¹. Obserwował on przebieg¹⁴¹ epizoocji¹²¹ (epidemii¹²¹ u⁶² zwierząt) wśród⁶² szkodników¹²² roślin, szarańczy¹²¹ pochodzącej²²¹ z⁶² Gwatemali¹²¹. W⁶⁴ rok¹⁴¹ po⁶⁶ pojawieniu się¹⁶¹ epizoocji¹²¹ populacje¹¹² szarańczy¹²¹ znacznie się zmniejszyły⁵⁰¹.

C1405 Żabiński J. Człowiek jest plastyczny LSW 1963 40 brak

W⁶⁶ odróżnieniu¹⁶¹ od⁶² tej²²¹ niewielkiej²²¹ grupy¹²¹ komórek, która wytworzy jedynie właściwe²⁴¹ ciało¹⁴¹ przyszłego²²¹ niemowlęcia, a tymczasem tkwi przy⁶⁶ jednym²⁶¹ z⁶² biegunów tej²²¹ pustej²²¹ kuleczki¹²¹ — wszystko⁴⁴ razem⁸ nazywamy pęcherzykiem zarodkowym²⁵¹, termin¹⁴¹ „zarodek¹¹¹” rezerwując tylko dla⁶² owej²²¹ grudki¹²¹. Proszę, jednak pamiętać, że ścianki¹¹² pęcherzyka są⁵⁷ też zbudowane²¹² z⁶² komórek powstałych²²² z⁶² jaja¹²¹.

C1406 Żabiński J. Człowiek jest plastyczny LSW 1963 66 brak

Krew¹¹¹, serce¹¹¹ i cały²¹¹ układ¹¹¹ rozgałęzionych²²² rur naczyniowych²²² są wytworem owego²²¹ środkowego²²¹ listka zarodkowego²²¹, czyli mezodermi¹²¹, ściśle w⁶⁶ tym²⁶¹ miejscu¹⁶¹, gdzie w⁶⁶ rurce¹⁶¹ nerwowej²⁶¹ zaczyna⁵⁰¹ się wyodrębniać pęcherze¹¹² mózgowe²¹², a więc tuż pod⁶⁵ partią głowową²⁵¹, w⁶⁶ jednolitym²⁶¹ płatku¹⁶¹ mezodermi¹²¹ po⁶⁶ prawej²⁶¹ i lewej²⁶¹ stronie¹⁶¹ powstają dwa³¹ zgrubienia¹¹², wewnątrz⁶² których²²² tworzą⁵⁰¹ się szczeliny¹¹².

C1407 Żabiński J. Człowiek jest plastyczny LSW 1963 128 brak

[i] cienkości Europejczycy mają ich⁴² około⁶² trzystu³² na⁶⁶ centymetrze kwadratowym²⁶¹ głowy¹²¹, podczas gdy grubości Chińczycy — niewiele ponad⁶⁴ dwieście³⁴. Łysienie¹¹¹, oczywiście to²¹¹ naturalne²¹¹, a nie wywołane²¹¹ chorobami skórnymi, nie ma też nic⁴⁴ wspólnego²²¹ z⁶⁵ ogólną²⁵¹ starczą²⁵¹ atrofią czy niedomogami skóry¹²¹, jest jedynie następstwem bezpowrotnego²²¹ zasychania¹²¹ brodawek włosowych²²², co⁴¹ — jak⁹ się zdaje⁵⁰¹ — jest⁵⁷ uzależnione²¹¹ od⁶² specjalnych²²² genów.

C1408 Konarska-Szubska A. Koty PWRiL 1966 11 brak

Kot¹¹¹ w⁶⁶ domu¹⁶¹ sprawia tę przyjemność¹⁴¹, a fakt¹¹¹ obcowania¹²¹ ze⁶⁵ zwierzęciem daje wiele³⁴ radości¹²². Przyroda, a więc rośliny¹¹² i zwierzęta¹¹², ma duży²⁴¹ wpływ¹⁴¹ na⁶⁴ człowieka¹⁴¹. Można odróżnić wpływ¹⁴¹ bierny²⁴¹, w⁶⁶ którym²⁶¹ odgrywa rolę spokój¹¹¹, pozbawiona gorączkowości¹²¹ atmosfera, piękno¹¹¹ roślin i zwierząt, a często sama²¹¹ ich⁴² sylwetka czy ruch¹¹¹ w⁶⁶ czasie zabawy¹²¹ sprawiają człowiekowi przyjemność¹⁴¹.

C1409 Konarska-Szubska A. Koty PWRiL 1966 19 brak

Długość¹¹¹ tułowia wynosi około⁶² dwóch³² metrów, ogona dziewięćdziesiąt³⁴ centymetrów. Młode²¹² lwy¹¹² (do⁶² szóstego²²¹ miesiąca życia¹²¹) odznaczają⁵⁰¹ się większym²⁵¹ lub mniejszym²⁵¹ centkowaniem na⁶⁶ całym²⁶¹ ciele znikającym²⁵¹ niemal bez⁶² śladu u⁶² zwierząt dorosłych²²². Lew zamieszkuje otwarte²⁴² równiny¹⁴², nie mając stałej²²¹ kryjówki¹²¹: wędruje z⁶² miejsca¹²¹ na⁶⁴ miejsce¹⁴¹, ale przy⁶⁶ tym⁴⁶ jest bardziej leniwy²¹¹ od⁶² innych²²² kotowatych¹²² i nie lubi daleko chodzić na⁶⁴ łowy¹⁴².

C1410 Konarska-Szubska A. Koty PWRiL 1966 108 brak

Niedopuszczalne²¹¹ jest karmienie¹¹¹ kotów rybą nieświeżą²⁵¹. Trzeba pamiętać, że nawet odrobinę nieświeże²¹² ryby¹¹² zawierają trujące²⁴² substancje¹⁴², tak zwane²⁴² ptomainy¹⁴², których²²² nie niszczy nawet długie²¹¹ gotowanie¹¹¹. Przed⁶⁵ daniem kotu ryby¹²¹ do⁶² zjedzenia¹²¹ należy usunąć z⁶² niej⁴² ości¹⁴², bo chociaż sok¹¹¹ żołądkowy²¹¹ kota¹²¹ ma zdolność¹⁴¹ rozpuszczania¹²¹ ich⁴², jednakże zanim to⁴¹ nastąpi, mogą one przebić⁵ ściankę żołądka¹²¹.

C1411 Konarska-Szubska A. Koty PWRiL 1966 155 brak

Często zdarza⁵⁰¹ się, że kotu uwięźnie w⁶⁶ przełyku¹⁶¹ lub jamie¹⁶¹ ustnej²⁶¹ ciało¹¹¹ (obce²¹¹ kawałek¹¹¹ kości¹²¹, kłębek¹¹¹ nici¹²², igła i tak dalej). Objawia⁵⁰¹ się to⁴¹ niepokojem zwierzęcia, trudnościami przełykania¹²¹ oraz często powtarzającymi się odruchami wymiotnymi. Pomoc¹¹¹ może⁵ być⁵⁷ udzielona tylko przez⁶⁴ lekarza¹⁴¹.

C1412 Landowski Jan Papużki faliste PWRiL 1967 87 brak

Znacznie rzadziej przerasta dziób¹¹¹. Aby⁹ temu⁴³ zapobiec, daje się⁴¹ papużkom, jak⁹ to⁴⁴ już wspomniano, „do⁶² ogryzania¹²¹” świeże²⁴² gałązki¹⁴². Dzięki⁶³ temu⁴³ następuje ścieranie się¹¹¹ nadmiernie wyrastającego²²¹ rogu¹²¹ dzioba. Obcując z⁶⁵ papużkami należy się z⁶⁵ nimi obchodzić⁵⁰¹ łagodnie i spokojnie. Nie znoszą one gwałtownych²²² i nerwowych²²² ruchów, które²¹² je⁴⁴ płoszą.

C1413 Landowski Jan Papużki faliste PWRiL 1967 100? brak

W⁶⁶ hodowli¹⁶¹ papużek zdarzają⁵⁰¹ się niejednokrotnie schorzenia¹¹² wywołane²¹² mechanicznie, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ złamania¹¹² i pęknięcia¹¹² kości¹²² oraz rany¹¹². Ptak ze⁶⁵ złamanym²⁵¹ skrzydłem powinien mieć zapewniony²⁴¹ spokój¹⁴¹ w⁶⁶ osobnej²⁶¹ klateczce¹⁶¹ z⁶⁵ kilkoma grządkami, co⁴¹ umożliwi mu wspinanie się¹⁴¹ i wykluczy próby¹⁴² fruwania¹²¹. Przy⁶⁶ złamaniu¹⁶¹ skrzydła¹²¹ można niekiedy z⁶⁵ powodzeniem stosować usztywniające²⁴² opatrunki¹⁴² z⁶² opaski¹²¹ gipsowej²²¹.

C1414 Szarski H. Historia zwierząt kręgowych PWN 1967 45 brak

Przed wszystkim zapewne upłynęło wiele⁸ czasu zanim nerki¹¹² prakręgowców¹²² opanowały istotnie w⁶⁶ pełni¹⁶¹ sztukę wydalania¹²¹ nadmiaru wody¹²¹. Po drugie praca nerki¹²¹ jest kalorycznie kosztowna — pochłania energię. Dlatego każde²¹¹ urządzenie¹¹¹ zmniejszające²¹¹ ten²⁴¹ wydatek¹⁴¹ przynosi zwierzęciu¹³¹ bezpośrednią²⁴¹ korzyść¹⁴¹. Taką²⁴¹ korzyść¹⁴¹ dawał okrywający²¹¹ ciało¹⁴¹ pancerz¹¹¹.

C1415 Szarski H. Historia zwierząt kręgowych PWN 1967 92 brak

Z⁶⁵ trybem życia¹²¹ ryby¹²¹ związany²¹¹ jest⁵⁷ przede wszystkim kształt¹¹¹ jej⁴² ciała¹²¹. Ryby¹¹² zdolne²¹² do⁶² szybkiego²²¹ i bardzo wytrwałego²²¹ ruchu¹²¹, jak⁹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ śledzie¹¹², makrele¹¹² lub tuńczyki¹¹², mają ciało¹⁴¹ wysmukłe²⁴¹, płetwę ogonową²⁴¹ średniej²²¹ wielkości¹²¹, płetwy¹⁴² nieparzyste²⁴² niewielkie²⁴², nieraz liczne²⁴². Tego²²¹ rodzaju¹²¹ budowa jest wynikiem kompromisu między⁶⁵ skrajnym²⁵¹ przystosowaniem do⁶² wytrwałości¹²¹ pływania¹²¹ a znaczną²⁵¹ zdolnością do⁶² wytwarzania¹²¹ wysokich²²² przyspieszeń.

C1416 Szarski H. Historia zwierząt kręgowych PWN 1967 134 brak

Prawdopodobnie również w⁶⁶ chłodnym²⁶¹ klimacie gór powstały⁵ płazy¹¹² bezogonowe²¹², chociaż dziś są one najliczniejsze²¹² w⁶⁶ podzwrotnikowych²⁶² puszczach. Najważniejszym²⁵¹ śladem pierwotnego²²¹ przystosowania¹²¹ do⁶² wody¹²¹ szybko płynącej²²¹ jest charakterystyczny²¹¹ kształt¹¹¹ typowych²²² larw tej²²¹ grupy¹²¹. Kijanki¹¹² płazów bezogonowych²²² mają wysoce hydrodynamiczny²⁴¹, opływowy²⁴¹ kształt¹⁴¹ ciała¹²¹, a jednak nie są dobrymi pływakami.

C1417 Szarski H. Historia zwierząt kręgowych PWN 1967 181 brak

Im⁹ więcej osobników¹²² żyje równocześnie, tym⁹ obszerniejszy²¹¹ jest zakres¹¹¹ zmienności¹²¹, a więc gatunek¹¹¹ tym⁹ łatwiej zwalcza skrajne²⁴² wahania¹⁴² warunków środowiska¹²¹ i tym⁹ obszerniejszy²¹¹ jest wybór¹¹¹, z⁶² którego²²¹ może⁵ korzystać dobór¹¹¹ naturalny²¹¹, jeśli zmieniające się²¹² warunki¹¹² środowiska¹²¹ będą⁵⁶ wymagały⁵² zmian w⁶⁶ budowie¹⁶¹ i biologii¹⁶¹, to⁹ wśród⁶² osobników¹²² gatunku¹²¹ liczniejszego²²¹ szybciej znajdą⁵⁰¹ się nosiciele¹¹² potrzebnych²²² właściwości¹²².

C1418 Szarski H. Historia zwierząt kręgowych PWN 1967 189 brak

Jednym²⁵¹ z⁶² niespodziewanych²²² przejawów tego²²¹ przystosowania¹²¹ jest wysokość¹¹¹ optymalnej²²¹ temperatury¹²¹, czyli około⁸ jedenaście³¹ stopni Celsjusza¹²¹. Większość¹¹¹ gadów zaczyna być czynna gdy jest znacznie cieplej. Hatteria¹¹¹ to⁴¹ zwierzę¹¹¹ mięsożerne²¹¹, którego²²¹ pokarmem są różne²¹² bezkręgowce¹¹², prawdopodobnie również jaja¹¹² i pisklęta¹¹² ptaków, gnieźdzących się²²² na⁶⁶ wyspach zamieszkałych²⁶² przez⁶⁴ tego²⁴¹ gada¹⁴¹.

C1419 Szarski H. Historia zwierząt kręgowych PWN 1967 236 brak

Długie²¹² nogi¹¹² zmniejszają również niebezpieczeństwo¹⁴¹ zaczepienia¹²¹ skrzydłami o⁶⁴ ziemię lub rośliny¹⁴². Stopy¹¹² ptaka¹²¹ odrywają⁵⁰¹ się od⁶² podłoża¹²¹ dopiero w⁶⁶ chwili¹⁶¹, gdy ciało¹¹¹ osiągnęło już maksymalną²⁴¹ szybkość¹⁴¹ startową²⁴¹. Odrywające się²¹² stopy¹¹² wpływają hamująco na⁶⁴ szybkość¹⁴¹ tułowia i to⁸ tym⁹ silniej, im⁹ ich⁴² masa jest większa.

C1420 Szarski H. Historia zwierząt kręgowych PWN 1967 278 brak

Przy⁶⁶ omawianiu¹⁶¹ Synapsida wymieniono już najważniejsze²⁴² cechy¹⁴² szkieletu ssaków, a mianowicie: zuchwa zbudowana z⁶² jednej²²¹ kości¹²¹ wsparta jest⁵⁷ na⁶⁶ kości¹⁶¹ skroniowej²⁶¹, podniebienie¹¹¹ wtórne²¹¹ jest obecne²¹¹, są dwa³¹ kłykie¹¹² potyliczne²¹², kończyny¹¹² umieszczone²¹² pod⁶⁵ tułowiem unoszą w⁶⁶ ruchu¹⁶¹ ciało¹⁴¹ wysoko nad⁶⁵ ziemią.

C1421 Szarski H. Historia zwierząt kręgowych PWN 1967 325 brak

Złożony²¹¹ żołądek¹¹¹ ma jedną²⁴¹ z⁶² komór wysłanych²²² grubym²⁵¹ nabłonkiem i silnie umięśnioną²⁴¹. Jej⁴² skurcze¹¹² kruszą chitynowe²⁴² pancerze¹⁴² połkniętych²²² owadów za⁶⁵ pomocą zmieszanych²²² z⁶⁵ nimi kamyków i ziarn piasku¹²¹. Do⁶² rozkopywania¹²¹ gniazd termitów i mrówek służą tym²³² zwierzętom silne²¹² pazury¹¹², osadzone²¹² na⁶⁶ potężnych²⁶² nogach przednich²⁶², będące²¹² również groźnym²⁵¹ orężem obronnym²⁵¹.

C1422 Szarski H. Historia zwierząt kręgowych PWN 1967 427? brak

U⁶² pozostałych²²² ssaków staw¹¹¹ leżący²¹¹ między⁶⁵ kością skokową²⁵¹ i drugim²⁵¹ szeregiem kostek stępu jest stawem ciasnym²⁵¹, a kość¹¹¹ skokowa ma dolną²⁴¹ powierzchnię płaską²⁴¹. U⁶² wielu³² parzystokopytnych¹²² nie ma siekaczy w⁶⁶ szczęce¹⁶¹ górnej²⁶¹, zaś kły¹¹² zuchwy¹²¹ są⁵⁷ upodobnione²¹² do⁶² sąsiadujących²²² z⁶⁵ nimi siekaczy i razem⁸ z⁶⁵ nimi oraz szorstką²⁵¹ wargą górną²⁵¹ tworzą narząd¹⁴¹ służący do⁶² zrywania¹²¹ roślinnego²²¹ pożywienia¹²¹.

C1423 Szarski H. Historia zwierząt kręgowych PWN 1967 414? brak

Syreny¹¹² nigdy w⁶⁶ swej²⁶¹ historii¹⁶¹ nie rozrodziły⁵⁰¹ się obficie. Dziś żyją tylko dwa³¹ rodzaje¹¹², jeden²¹¹ z⁶² nich⁴² występuje w⁶⁶ dolnym²⁶¹ biegu¹⁶¹ rzek afrykańskich²²² i amerykańskich²²² oraz w⁶⁶ morzu¹⁶¹ w⁶⁶ bliskości¹⁶¹ delt — drugi²¹¹ w⁶⁶ wodach przybrzeżnych²⁶² mórz sąsiadujących²²² z⁶⁵ Oceanem Indyjskim²⁵¹.

C1424 Nadworny J. Hormony PZWL 1965 24? brak

Bardzo poważny²¹¹ postęp¹¹¹ w⁶⁶ nauce¹⁶¹ o⁶⁶ hormonach zaznaczył⁵⁰¹ się od⁶² czasu wprowadzenia¹²¹ precyzyjnych²²² metod chemicznych²²² i fizykochemicznych²²² do⁶² rozdzielania¹²¹ znajdujących się²²² w⁶⁶ organizmie mieszanin hormonów na⁶⁴ pojedyncze²⁴² składniki¹⁴². Dopiero bowiem izolowanie¹¹¹ pojedynczych²²² hormonów w⁶⁶ czystej²⁶¹ formie¹⁶¹ (to⁴¹ jest nie zawierających²²² domieszek innych²²² związków) otworzyło drogę do⁶² badania¹²¹ zależności¹²¹ pomiędzy⁶⁵ budową hormonu a jego⁴² działaniem biologicznym²⁵¹.

C1425 Nadworny J. Hormony PZWL 1965 71 brak

Następnie przez⁶⁴ parę³⁴ dni¹²² wstrzykuje się⁴¹ preparat¹⁴¹ gonadotropiny¹²¹ łożyskowej²²¹. Przy⁶⁶ zastosowaniu¹⁶¹ serii¹²¹ zastrzyków bada się⁴¹ po⁶⁴ raz¹⁴¹ drugi²⁴¹ zawartość¹⁴¹ androgenów w⁶⁶ moczu¹⁶¹, również⁸ zebrany²⁶¹ w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ doby¹²¹. Jeżeli w⁶⁶ pierwszym²⁶¹ badaniu¹⁶¹ stwierdza się⁴¹ obniżone²⁴² ilości¹⁴² wydalanych²²² androgenów, a w⁶⁶ drugim²⁶¹ wyraźnie zwiększone²⁴², to⁹ świadczy to⁴¹ o⁶⁶ prawidłowym²⁶¹ stanie¹⁶¹ jąder.

C1426 Nadworny J. Hormony PZWL 1965 79 brak

Silne²¹² przeżycia¹¹² psychiczne²¹² mogą powodować zanik¹⁴¹ męskich²²² gruczołów płciowych²²², jak⁹ to⁴⁴ opisał Stieve na⁶⁶ przykładzie mężczyzn skazanych²²² na⁶⁴ śmierć¹⁴¹. Nie tylko stany¹¹² emocjonalne²¹², ale także odczucia¹¹² zmysłowe²¹² mogą mieć wpływ¹⁴¹ na⁶⁴ wydzielanie¹⁴¹ hormonów. Wiadomo na⁶⁴ przykład¹⁴¹, że drażnienie¹¹¹ dotykiem pochwy¹²¹ królicy¹²¹ prowadzi do⁶² jajeczkowania¹²¹.

C1427 Nadworny J. Hormony PZWL 1965 126 brak

Tych²²² kilka³¹ przykładów orientuje nas⁴⁴ w⁶⁶ tym⁴⁶, jak⁹ dużą²⁵¹ pomocą w⁶⁶ normalizacji¹⁶¹ funkcji¹²¹ biologicznej²²¹ organizmu mogą mieć glikokortykoidy¹¹², jeśli są⁵⁷ stosowane²¹² w⁶⁴ sposób¹⁴¹ rozsądny²⁴¹ i ze⁶⁵ znajomością rzeczy¹²¹, ale też i w⁶⁶ tym⁴⁶, jak⁹ ogromne²⁴² znaczenie¹⁴¹ ma znajomość¹¹¹ trudności¹²² i niebezpieczeństw, które²⁴² nasuwa terapia hormonalna.

C1428 Tempka T. Antybiotyki we współczesnej medycynie PWN 1966 22 brak

Tak wyglądają blaski¹¹² i cienie¹¹² leczenia¹²¹ antybiotykami. Nie chciałbym wszakże, ażeby czytelnik-laik odniósł wrażenie¹⁴¹, że cienie¹¹² te²¹², czyli ujemne²¹² strony¹¹² stosowania¹²¹ antybiotyków, przysłuszają ich⁴² strony¹⁴² dodatnie²⁴² lub że antybiotyki¹¹² są jakimś²⁵¹ niebezpiecznym²⁵¹ lekiem grożącym²⁵¹ w⁶⁶ każdej²⁶¹ chwili¹⁶¹ poważną²⁵¹ lub wręcz groźną²⁵¹ reakcją. Tak bynajmniej nie jest. Każdy²¹¹ lek¹¹¹ ma i odwrotną²⁴¹ stronę medalu¹²¹.

C1429 Kozłowska A. Wirusy w zagadnieniu życia brak 1966 29 brak

W⁶⁶ obrazie¹⁶¹ otrzymanym²⁶¹ w⁶⁶ mikroskopie elektronowym²⁶¹, dającym²⁶¹ powiększenie¹⁴¹ pięćdziesiąt tysięcy razy¹²², obok⁶² wielkich²²² stosunkowo mitochondrii¹²² wystąpiły w⁶⁶ plazmie¹⁶¹ maleńkie²¹², dotychczas nie znane²¹² ciała¹¹², zwane²¹² rybosomami. Można je⁴⁴ wyodrębnić z⁶² soku¹²¹ roślinnego²²¹ za⁶⁵ pomocą wirowania¹²¹ przez⁶⁴ zwiększenie¹⁴¹ odpowiednie²⁴¹ ilości¹²¹ obrotów na⁶⁴ minutę.

C1430 Szafran B. Rola mszaków w przyrodzie i w gospodarstwie człowieka PWN 1966 13 brak

Wzrost¹¹¹ na⁶⁴ wysokość¹⁴¹ kępy¹²¹ torfowców w⁶⁶ warunkach dodatniego²²¹ bilansu wodnego²²¹, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ w⁶⁶ Szwecji¹⁶¹ południowej²⁶¹, wynosi mniej więcej dwadzieścia³⁴ pięć³⁴ centymetrów na⁶⁴ rok¹⁴¹. W⁶⁶ Europie¹⁶¹ środkowej²⁶¹, z⁶² powodu mniejszych²²² opadów, przyrost¹¹¹ roczny²¹¹ wysokości¹²¹ łądy torfowców według⁶² Paula¹²¹ wynosi dwa³⁴ centymetry¹⁴². Taki²⁴¹ przyrost¹⁴¹ można przyjąć i dla⁶² Polski¹²¹. Torfowce¹¹² są długowieczne²¹², w⁶⁶ odpowiednich²⁶² warunkach żyją przez⁶⁴ setki¹⁴² lat.

C1431 Susłowska M. Sen i marzenia senne PWN 1966 5 brak

Promienie¹¹² słoneczne²¹² o⁶⁶ pewnej²⁶¹ częstotliwości¹⁶¹, działając poprzez⁶⁴ siatkówkę na⁶⁴ układ¹⁴¹ podwzgorzowo-przysadkowy²⁴¹, wywołują u⁶² wielu³² zwierząt wzmożone²⁴¹ działanie¹⁴¹ popędu seksualnego²²¹. Ponieważ jednak ciągle jeszcze nie posiadamy dostatecznie pewnej²²¹ wiedzy¹²¹ na⁶⁴ temat¹⁴¹ związku¹²¹ różnych²²² cyklów biologicznych²²² ze⁶⁵ środowiskiem, nie potrafimy powiedzieć, w⁶⁶ jakim²⁶¹ stopniu zależą one od⁶² naszych²²² wewnętrznych²²² „zegarów”, a w⁶⁶ jakim²⁶¹ od⁶² wyuczonych²²² nawyków.

C1432 Gastoł B. Żywnienie a odżywianie PWN 1966 3 brak

żywnienie¹¹¹ człowieka¹²¹ jest niezwykle skomplikowanym²⁵¹ problemem. Znajduje⁵⁰¹ się ono u⁶² progu¹²¹ nowo-
go²²¹, niemal rewolucyjnego²²¹ rozwoju¹²¹ naukowego²²¹, którego²²¹ możliwości¹¹² poprawy¹²¹ zdrowia człowieka¹²¹,
jego⁴² prawidłowego²²¹ rozwoju¹²¹ fizycznego²²¹ i lepszej²²¹ wydajności¹²¹ pracy¹²¹ stają⁵⁰¹ się olbrzymie²¹². Z⁶²
tygodnia bowiem na⁶⁴ tydzień¹⁴¹ pojawiają⁵⁰¹ się nowe²¹² wyniki¹¹² badań różnych²²² laboratoriów świata, wykorzy-
stywane²¹² w⁶⁶ racjonalizacji¹⁶¹ żywnienia¹²¹.

C1433 Lityński T. Mikroelementy w życiu roślin, zwierząt i ludzi PWN 1966 16 brak

Dlatego podstawowym²⁵¹ warunkiem racjonalnego²²¹ nawożenia¹²¹ jest doprowadzenie¹¹¹ wszystkich²²² czynników
mogących²²² ograniczyć wzrost¹⁴¹ i rozwój¹⁴¹ rośliny¹²¹ do⁶² stanu optymalnego²²¹. Dotyczy to⁴¹ i mikroprzysadki²²¹.
Liczne²¹² doświadczenia¹¹² dowodzą, że mikroelementy¹¹² mogą stać⁵⁰¹ się istotnie czynnikiem ograniczającym²⁵¹
wysokość¹⁴¹ plonów. Należą do⁶² nich⁴² na⁶⁴ przykład¹⁴¹ doświadczenia¹¹² polowe²¹² z⁶⁵ pszenicą, w⁶⁶ których²⁶²
badano wpływ¹⁴¹ miedzi¹²¹ na⁶⁴ efektywność¹⁴¹ wysokich²²² dawek nawozów azotowych²²².

C1434 Lityński T. Mikroelementy w życiu roślin, zwierząt i ludzi PWN 1966 25? brak

Jej⁴² siostra z⁶² tego²²¹ samego²²¹ miotu dostawała dietę zawierającą²⁴¹ jedynie pięć³⁴ dziesiątych¹²² grama man-
ganu. Jej⁴² waga po⁶⁶ tym²⁶¹ samym²⁶¹ czasie wynosiła siedemdziesiąt³⁴ dziewięć³⁴ kilogramów. Widać wyraźnie
wpływ¹⁴¹ braku¹²¹ manganu na⁶⁴ silniejsze²⁴¹ odkładanie się¹⁴¹ tłuszczu¹²¹, większą²⁴¹ ociężałość¹⁴¹ zwierzęcia, krót-
sze²⁴² nogi¹⁴² i tym²³² podobnie. Widocznie mangan¹¹¹ wpływa hamująco na⁶⁴ pewne²⁴² procesy¹⁴² chemiczne²⁴²
prowadzące²⁴² do⁶² zamiany¹²¹ węglowodanów w⁶⁴ tłuszcz¹⁴².

C1435 Fejkiel W. Choroby zakaźne przenoszone przez zwierzęta PWN 1967 21? brak

Włosień¹¹¹ kręty²¹¹, który²¹¹ wywołuje włośnicę, nie przebiera zbytnio w⁶⁶ gatunkach gospodarzy¹²², na⁶⁶ któ-
rych²⁶² pasożytuje i może⁵ zakażać różne²⁴² mięsożerne²⁴² i roślinożerne²⁴² zwierzęta¹⁴². Jednak głównym²⁵¹ źródłem
zakażenia¹²¹ człowieka¹²¹ jest świnia, ewentualnie dzik. Do⁶² zakażenia¹²¹ dochodzi przez⁶⁴ spożycie¹⁴¹ mięsa¹²¹
zawierającego²²¹ trychiny¹⁴² w⁶⁶ stanie¹⁶¹ nie ugotowanym²⁶¹. Ani peklowanie¹¹¹, ani wędzenie¹¹¹ trychin¹²² nie
niszczy.

C1436 Boszkiewicz T. Jak ratować w najbardziej niebezpiecznych dla życia wypadkach i zachorowaniach PZWL 1966 21 brak

Wielu³² autorów¹²² uważa, że dwa³¹ wymienione²¹² stany¹¹² stanowią odmianę jednego²²¹ i tego²²¹ samego⁴².
W⁶⁶ trzecim²⁶¹ przypadku¹⁶¹ zatrzymanie¹¹¹ akcji¹²¹ serca¹²¹ następuje wskutek⁶² tak zwanego²²¹ migotania¹²¹ ko-
mór. Rozumie się⁴¹ przez⁶⁴ to⁴⁴ bardzo liczne²⁴² i drobne²⁴² skurcze¹⁴² poszczególnych²²² włókien mięśniowych²²²
bez⁶² efektywnych²²² skurczów serca¹²¹. Tak ściśle²¹¹ zróżnicowanie¹¹¹ rozpoznania¹²¹ jest możliwe²¹¹ tylko za⁶⁵ po-
mocą badania¹²¹ elektrokardiograficznego²²¹, polegającego²²¹ na⁶⁶ zarejestrowaniu¹⁶¹ wykresu prądu elektrycznego²²¹
powstającego²²¹ przy⁶⁶ pracy¹⁶¹ serca¹²¹.

C1437 Boszkiewicz T. Jak ratować w najbardziej niebezpiecznych dla życia wypadkach i zachorowaniach PZWL 1966 55 brak

W⁶⁶ tej²⁶¹ chwili¹⁶¹ istnieją już sprzężone²¹² aparaty¹¹², które²¹² wykonują badania¹⁴² elektrokardiograficzne²⁴²,
a tym²⁵¹ samym⁴⁵ ustalają rozpoznanie¹⁴¹ i automatycznie włączają, zależnie od⁶² potrzeby¹²¹, rozrusznik¹⁴¹ lub de-
fibrylator¹⁴¹. Rewelacją w⁶⁶ tym²⁶¹ zakresie stały⁵⁰¹ się małe²¹² aparaty¹¹² do⁶² leczenia¹²¹ prądem elektrycznym²⁵¹,
oparte na⁶⁶ technice¹⁶¹ tranzystorowej²⁶¹.

C1438 Boszkiewicz T. Jak ratować w najbardziej niebezpiecznych dla życia wypadkach i zachorowaniach PZWL 1966 76 brak

Substancje¹⁴² promieniotwórcze²⁴² usuwa się⁴¹ z⁶² powierzchni¹²¹ ciała¹²¹ i odzieży¹²¹ metodami mechanicznymi.
Zabieg¹¹¹ ten²¹¹ nosi nazwę dezaktywacji¹²¹, nie dają⁵⁰¹ się one bowiem zubożnić innymi związkami chemicznymi.
Mogą się one znajdować⁵⁰¹ w⁶⁶ przewodzie pokarmowym²⁶¹, więc we⁶⁶ wczesnym²⁶¹ okresie skażenia¹²¹ drogą⁶²
płukania¹²¹ żołądka, podawania¹²¹ środków przeczyszczających²²² i stosowania¹²¹ lewatyw. Krew¹⁴¹ i wydaliny¹⁴²
bada się⁴¹ na⁶⁴ zawartość¹⁴¹ ciał promieniotwórczych²²².

C1439 Boszkiewicz T. Jak ratować w najbardziej niebezpiecznych dla życia wypadkach i zachorowaniach PZWL 1966 84 brak

Dychawica oskrzelowa, zwana astmą oskrzelową²⁵¹, objawia⁵⁰¹ się napadami duszności¹²¹ typu wydechowego²²¹.
W⁶⁶ wyniku¹⁶¹ kurczenia się¹²¹ oskrzeli¹²² dochodzi do⁶² utrudnienia¹²¹ oddechu¹²¹. W⁶⁶ takim²⁶¹ przypadku¹⁶¹
wydech¹¹¹ jest znacznie dłuższy²¹¹ od⁶² wdechu¹²¹. Liczba oddechów na⁶⁴ minutę może⁵ nawet nie ulec zmianie¹³¹.
W⁶⁶ oddychaniu¹⁶¹ biorą wtedy udział¹⁴¹ wszystkie²¹² pomocnicze²¹² mięśnie¹¹² łącznie z⁶⁵ brzuszными.

C1440 Boszkiewicz T. Jak ratować w najbardziej niebezpiecznych dla życia wypadkach i zachorowaniach PZWL 1966 142 brak

Rozpoznanie¹¹¹ jest stosunkowo łatwe²¹¹ ze⁶² względu na⁶⁴ wywiad¹⁴¹ chorobowy²⁴¹, istnienie¹⁴¹ żółtaczki¹²¹, płynu¹²¹ w⁶⁶ jamie¹⁶¹ brzusznej²⁶¹ oraz ogólne²⁴¹ wyniszczenie¹⁴¹ ustroju¹²¹. Śpiączka wątrobową i stany¹¹² przedśpiączkowe²¹² wymagają niezwłocznego²²¹ umieszczenia¹²¹ chorego¹²¹ w⁶⁶ szpitalu¹⁶¹. Pierwsza pomoc¹¹¹ powinna zapewnić przetrwanie¹⁴¹ do⁶² czasu przybycia¹²¹ lekarza¹²¹. Śpiączka cukrzycowa występuje w⁶⁶ ciężkiej²⁶¹ cukrzycy¹⁶¹, gdzie obok⁶² zaburzeń w⁶⁶ przemianie¹⁶¹ węglowodanowej²⁶¹ stwierdza się⁴¹ również poważne²⁴² zaburzenia¹⁴² w⁶⁶ przemianie¹⁶¹ tłuszczów.

C1441 Jeżewska E. Jak żyć lepiej i szczęśliwiej. Zapobieganie nerwicom PZWL 1966 18 brak

Ponadto zarówno w⁶⁶ psychozach, jak⁹ w⁶⁶ nerwicach medycyna rozporządza wielką²⁵¹ ilością leków objawowych²²², usuwających²²² w⁶⁶ dość krótkim²⁶¹ czasie nawet najprzykrzejsze²⁴² objawy¹⁴². Leki¹¹² te²¹² dają efekt¹⁴¹ dzięki⁶³ różnym²³² mechanizmom działania¹²¹. Łączą⁵⁰¹ się one w⁶⁴ związki¹⁴² chemiczne²⁴² z⁶⁵ różnymi związkami chemicznymi ustroju¹²¹, wpływają w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ na⁶⁴ przemianę materii¹²¹ lub przewodnictwo¹⁴¹ nerwowe²⁴¹.

C1442 Jeżewska E. Jak żyć lepiej i szczęśliwiej. Zapobieganie nerwicom PZWL 1966 62 brak

Brak¹¹¹ lub niedostatek¹¹¹ soli¹²² wapnia lub magnezu powoduje wzmożoną²⁴¹ pobudliwość¹⁴¹ nerwową²⁴¹ i jej⁴² skutki¹⁴² i tak dalej. Niedożywienie¹¹¹ bywa również względne²¹¹, spowodowane²¹¹ albo brakiem czy niedostatkami jednego²²¹ z⁶² czynników niezbędnych²²² dla⁶² prawidłowej²²¹ czynności¹²¹ ustroju¹²¹, albo też nadmiarem jednego²²¹ z⁶² czynników przeciwdziałających²²² innemu ważnemu czynnikowi¹³¹. Niedożywienie¹¹¹ może⁵ powstać również w⁶⁶ przebiegu¹⁶¹ przewlekłych²²² chorób przewodu pokarmowego²²¹ przy⁶⁶ nieprzestrzeganiu¹⁶¹ diety¹²¹.

C1443 Mościcki J. Co należy wiedzieć o badaniach rentgenowskich PZWL 1966 14 brak

Pochłanianie¹¹¹ to²¹¹ zależy od⁶² grubości¹²¹ badanego²²¹ ciała¹²¹ oraz od⁶² tego⁴² z⁶² jakich²²² składa⁵⁰¹ się pierwiastków. Im⁹ wyższa jest liczba atomowa danego²²¹ pierwiastka (im⁹ jest cięższy²¹¹), tym⁹ jest on mniej przenikliwy²¹¹ dla⁶² promieni [~]. Poza⁶⁵ tym⁴⁵ przenikliwość¹¹¹ [~] zależy od⁶² napięcia¹²¹ w⁶⁶ lampie¹⁶¹ rentgenowskiej²⁶¹.

C1444 Mościcki J. Co należy wiedzieć o badaniach rentgenowskich PZWL 1966 53 brak

Mimo⁶⁴ to⁴⁴ przed⁶⁵ ich⁴² podaniem obowiązuje wykonanie¹¹¹ próby¹²¹ uczuleniowej²²¹ w⁶⁶ celu¹⁶¹ przekonania się¹²¹, czy badany¹¹¹ nie jest uczulony²¹¹ na⁶⁴ jod¹⁴¹. Badania¹²¹ nie wykonuje się⁴¹, jeżeli stwierdzono oznaki¹⁴² uczulenia¹²¹. Każde²¹¹ opakowanie¹¹¹ tych²²² leków zawiera ampułkę dwudziestomiligramową²⁴¹ i drugą²⁴¹ jednomiligramową²⁴¹. Zawartość¹⁴¹ ampułki¹²¹ jednomiligramowej²²¹ wstrzykuje się⁴¹ dożylnie w⁶⁴ przeddzień badania¹²¹ w⁶⁶ celu¹⁶¹ dokonania¹²¹ próby¹²¹ uczuleniowej²²¹.

C1445 Mościcki J. Co należy wiedzieć o badaniach rentgenowskich PZWL 1966 76 brak

Noworodek ma jeszcze wiele³⁴ niewuapnionych²²² kości¹²² (na⁶⁴ przykład¹⁴¹ kości¹¹² garstka¹²¹, stępu i większość¹¹¹ nasad¹²²). Pozostałe²¹² kości¹¹² są⁵⁷ uwapnione²¹² częściowo. Nasady¹⁴² kości¹²² długich²²² (część¹¹¹ końcowa kości¹²¹) oddziela od⁶² trzonu chrząstka zwana nasadową²⁵¹ lub wzrostową²⁵¹, ponieważ powoduje przyrost¹⁴¹ kości¹²¹ na⁶⁴ długość¹⁴¹. Nasady¹⁴² kości¹²² długich²²² dziecka zaczynają kostnieć w⁶⁶ częściach centralnych²⁶². Miejsca¹¹² kostnienia¹²¹ nazywamy jądrem kostnienia¹²¹.

C1446 Rytłowa W. Wszystko o zębach PZWL 1966 37 brak

U⁶² stałych²²² mieszkańców¹²² tych²²² okolic zęby¹¹² mają zagłębienia¹⁴² w⁶⁶ szkliwie i plamy¹⁴² kredowe²⁴², żółto-brunatne²⁴¹ lub brązowe²⁴², zależnie od⁶² koncentracji¹²¹ fluoru w⁶⁶ wodzie¹⁶¹. Przyczyną tych²²² plam¹²² jest zatrucie fluorem — tak zwana fluoroza. Łączy⁵⁰¹ się z⁶⁵ nią⁴⁵ bardzo duża odporność¹¹¹ zębów na⁶⁴ próchnicę. Obserwacja ta została⁵⁷ wykorzystana w⁶⁶ profilaktyce¹⁶¹ próchnicy¹²¹ u⁶² dzieci¹²².

C1447 Grochmal S. Opieka domowa nad chorymi po udarze mózgu PZWL 1966 42 brak

Laska powinna być odpowiedniej²²¹ długości¹²¹, aby chory¹¹¹ mógł trzymać ją za⁶⁴ rączkę przy⁶⁶ lekko zgiętym²⁶¹ przedramieniu¹⁶¹ w⁶⁶ stawie łokciowym²⁶¹. W⁶⁶ pozycji¹⁶¹ wyjściowej²⁶¹ chory¹¹¹ w⁶⁶ zdrowej²⁶¹ ręce¹⁶¹ trzyma łaskę wysuniętą²⁴¹ ku⁶³ przodowi¹³¹ od⁶² stóp na⁶⁴ odległość¹⁴¹ piętnaście centymetrów i w⁶⁴ bok¹⁴¹ na⁶⁴ odległość¹⁴¹ około⁶² dwudziestu³² centymetrów. Laska ma na⁶⁶ końcu¹⁶¹ gumową²⁴¹ nasadkę, zabezpieczającą²⁴¹ ją przed⁶⁵ poślizgiem.

C1448 Grochmal S. Opieka domowa nad chorymi po udarze mózgu PZWL 1966 51 brak

W⁶⁶ udarze mózgowym²⁶¹, który²¹¹ uszkadza półkulę dominującą²⁴¹ (u⁶² praworęcznych²²² lewą²⁴¹ półkulę), dość częstym²⁵¹ objawem uszkodzenia¹²¹ ośrodków mózgowych²²² mowy¹²¹, ruchowych²²² lub czuciowych²²² jest afazja czyli niemota. Uszkodzenie¹¹¹ ośrodków ruchowych²²² mowy¹²¹ powoduje, że chory¹¹¹, mimo iż rozumie⁵ co⁴⁴ do⁶² niego⁴² mówimy, nie potrafi dać właściwej²²¹ i prawidłowo sformułowanej²²¹ odpowiedzi¹²¹. Rozumie⁵ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ polecenia¹⁴² i wykonuje je⁴⁴, ale słowa¹¹², które²⁴² wypowiada są często dziwaczne²¹², niezrozumiałe²¹².

C1449 Sandowska T. Co należy wiedzieć o chorobach nerwowych PZWL 1966 18? brak

Dziecko¹¹¹ od⁶² pierwszych²²² chwil zetknięcia się¹²¹ ze⁶⁵ szkołą odczuwa przykrość¹⁴¹, czuje⁵⁰¹ się gorszym²⁵¹ niż⁹ reszta klasy¹²¹, ma niechętny²⁴¹ stosunek¹⁴¹ do⁶² szkoły¹²¹. Tymczasem sprawę należy rozwiązać zupełnie inaczej, zawsze po⁶⁶ uprzednim²⁶¹ zapytaniu¹⁶¹ o⁶⁴ zdanie¹⁴¹ lekarza¹²¹. U⁶² dzieci¹²² piszących²²² prawą²⁵¹ ręką przeprowadzone²¹² badania¹¹² wykazały przewagę czyli większą²⁴¹ sprawność¹⁴¹, lewej²²¹ półkuli¹²¹.

C1450 Sandowska T. Co należy wiedzieć o chorobach nerwowych PZWL 1966 26 brak

Rozwój¹¹¹ dziecka fizyczny²¹¹ i psychiczny²¹¹ postępuje skokami, zależnie od⁶² wielu³² czynników, między innymi od⁶² pracy¹²¹ gruczołów wydzielania¹²¹ wewnętrznego²²¹. Okresy¹¹² nasilonego²²¹ rozwoju¹²¹ przypadają na⁶⁴ wiek¹⁴¹ między⁶⁵ drugim²⁵¹ a czwartym²⁵¹ i między⁶⁵ siódmym²⁵¹ a ósmym²⁵¹ rokiem życia¹²¹, gdy dziecko¹¹¹ rozpoczyna naukę w⁶⁶ szkole¹⁶¹ oraz na⁶⁴ wiek¹⁴¹ dojrzewania¹²¹. W⁶⁶ ustroju¹⁶¹ dziecka są pewne²¹² gruczoły¹¹², które²¹² zaczynają pracować od⁶² chwili¹²¹ urodzenia¹²¹.

C1451 Sandowska T. Co należy wiedzieć o chorobach nerwowych PZWL 1966 49 brak

Histeria to⁴¹ choroba taka sama jak⁹ każda inna. Jest to⁴¹ jedna²¹¹ z⁶² postaci¹²² nerwicy¹²¹. U⁶² dzieci¹²² występuje ona dość często, zwłaszcza w⁶⁶ okresie przedpokwitaniowym²⁶¹ i w⁶⁶ okresie dojrzewania¹²¹. Schorzenie¹¹¹ to²¹¹ było znane²¹¹ od bardzo dawna, wiązano je⁴⁴ niegdyś z⁶⁵ bezpłodnością i przypisywane²¹¹ jedynie kobietom. Jednak okazało⁵⁰¹ się, że na⁶⁴ histerię mogą chorować również i mężczyźni.

C1452 Grączewski J. Wpływ pogody na zdrowie człowieka PZWL 1967 29 brak

W⁶⁶ atmosferze¹⁶¹ są obecne²¹² jony¹¹² małe²¹² o⁶⁶ dużej²⁶¹ prędkości¹⁶¹ w⁶⁶ polu¹⁶¹ elektrycznym²⁶¹; liczba tych²²² jonów wynosi przeważnie pięćset³⁴ do⁶² sześciuset³² w⁶⁶ centymetrze sześciennym²⁶¹ powietrza¹²¹. Są tu również jony¹¹² duże²¹², powolne²¹², na⁶⁶ nich⁴⁶ przeważnie skrapla⁵⁰¹ się para¹¹¹ wodna, jest ich⁴² pięćdziesiąt³¹ tysięcy i więcej w⁶⁶ centymetrze sześciennym²⁶¹ powietrza¹²¹.

C1453 Grączewski J. Wpływ pogody na zdrowie człowieka PZWL 1967 53 brak

Omawianie¹¹¹ takich²²² wypadków byłoby zbędne²¹¹, gdyż dla⁶² każdego²²¹ są zrozumiałe²¹² mniej więcej krańcowe²¹² warunki¹¹² fizyczne²¹², w⁶⁶ których²⁶² życie¹¹¹ może⁵ istnieć; wiemy, że są one zadziwiająco wąskie²¹² w⁶⁶ skali¹⁶¹ istniejących²²² faktycznie warunków we⁶⁶ wszechświecie — nawet w⁶⁶ naszym²⁶¹ układzie¹⁶¹ planetarnym²⁶¹. Medycynę klasyczną²⁴¹ interesuje w⁶⁶ każdym²⁶¹ przypadku¹⁶¹ mechanizm¹¹¹ śmierci¹²¹, który²¹¹ we⁶⁶ wspomnianych²⁶² krańcowych²⁶² wypadkach nie jest dotychczas w⁶⁶ pełni¹⁶¹ wyjaśniony²¹¹.

C1454 Grączewski J. Wpływ pogody na zdrowie człowieka PZWL 1967 73 brak

Istnieje także problem¹¹¹ kilku³² chorób mających²²² wyraźny²⁴¹ związek¹⁴¹ ze⁶⁵ stanami pogody¹²¹, co⁴¹ brane²¹¹ jest⁵⁷ już pod⁶⁴ uwagę przez⁶⁴ organizatorów¹⁴² służby¹²¹ zdrowia¹²¹. Do⁶² chorób tych²²² należą niewątpliwie: „przeziębienie¹¹¹”, katar¹¹¹ zwykły²¹¹ i sienny²¹¹, grypa (influenza), choroby¹¹² reumatyczne²¹², dysergie¹¹² pourazowe²¹² i poamputacyjne²¹², choroba wrzodowa dwunastnicy¹²¹ i żołądka, zawał¹¹¹ serca¹²¹, rak¹¹¹ skóry¹²¹.

C1455 Grączewski J. Wpływ pogody na zdrowie człowieka PZWL 1967 87 brak

Statystycznie wykazano, że w⁶⁶ okresach zwiększonej²²¹ emisji¹²¹ długich²²² fal elektromagnetycznych²²² ze⁶² słońca¹²¹ wskaźniki¹¹² śmiertelności¹²¹ zwiększają⁵⁰¹ się od⁶² jedenastu³² do⁶² trzydziestu³² procent¹²² w⁶⁶ porównaniu¹⁶¹ z⁶⁵ dniami spokojnymi. Mężczyźni w⁶⁶ tym²⁶¹ przypadku¹⁶¹ wykazują większą²⁴¹ wrażliwość¹⁴¹ niż⁹ kobiety¹¹². Uwzględniając jednak fakt¹¹¹, że w⁶⁶ czasie zaburzeń elektromagnetycznych²²² istnieją również zmiany¹¹² innych²²² czynników meteorologicznych²²², można przypuszczać, że te²¹² długie²¹² fale¹¹² są tylko charakterystycznym²⁵¹ wskaźnikiem biometeorologicznym²⁵¹.

C1456 Grączewski J. Wpływ pogody na zdrowie człowieka PZWL 1967 97 brak

Dni¹¹² słoneczne²¹² z⁶⁵ wyżem atmosferycznym²⁵¹ są prawie⁸ dla⁶² wszystkich²²² radosne²¹². Bardzo często piękna pogoda łagodzi aktualne²⁴² nieszczęścia¹⁴² ludzkie²⁴². Dni¹¹² takie²¹² sprzyjają pracy¹³¹ twórczej²³¹. Wielu³² znakomitych²²² uczonych¹²² wspomina w⁶⁶ swoich²⁶² pamiętnikach, że w⁶⁴ takie²⁴² właśnie dni¹⁴² przychodziły im⁴³ najlepsze²¹² myśli¹¹² do⁶² głowy¹²¹. Piękne²¹¹ włoskie²¹¹ niebo¹¹¹ „wychowało” wielu³⁴ znakomitych²⁴² artystów¹⁴² i śpiewaków¹⁴².

C1457 Mittelstaadt M. Dla tych którzy jadą do krajów tropikalnych PZWL 1967 4 brak

Nie znając tych²²² szkodliwości¹²² wielu³² ludzi¹²² prowadzi w⁶⁶ krajach gorących²⁶² tryb¹⁴¹ życia¹²¹ nie odpowiadający²⁴¹ odmiennym²³² warunkom i nie może⁵ się przystosować⁵⁰¹ do⁶² nowego²²¹ środowiska¹²¹. W⁶⁶ poszczególnych²⁶² krajach, leżących²⁶² w⁶⁶ pasie¹⁶¹ między⁶⁵ wyżej wymienionymi równoleżnikami, może⁵ być klimat¹¹¹ różny²¹¹, zależnie od⁶² położenia¹²¹ geograficznego²²¹. Dlatego każdy²¹¹ wyjeżdżający²¹¹ do⁶² kraju¹²¹ tropikalnego²²¹ powinien poinformować⁵⁰¹ się, jakie²¹² warunki¹¹² klimatyczne²¹² panują w⁶⁶ kraju¹⁶¹, do⁶² którego²²¹ zamierza wyjechać.

C1458 Mittelstaadt M. Dla tych którzy jadą do krajów tropikalnych PZWL 1967 31 brak

Surowe²⁴² jarzyny¹⁴², sałaty¹⁴² i owoce¹⁴² należy zanurzyć co najmniej na⁶⁴ piętnaście³⁴ minut do⁶² lekko różowego²²¹ roztworu nadmanganianu potasu, a następnie starannie przepłukać wodą przegotowaną²⁵¹. W⁶⁶ wielu³⁶ krajach tropikalnych²⁶² pola¹¹² są⁵⁷ nawożone²¹² fekaliami ludzkimi i łatwo o⁶⁴ zakażenie¹⁴¹ amebą oraz innymi pasożytami jelitowymi, jak⁹ owsiki¹¹², glista ludzka, włosogłówka, lamblia¹¹¹ i tym²³² podobne²¹².

C1459 Mittelstaadt M. Dla tych którzy jadą do krajów tropikalnych PZWL 1967 46 brak

Między⁶⁵ godziną jedenastą²⁵¹ a piętnastą²⁵¹ lepiej przebywać w⁶⁶ cieniu, a będąc na⁶⁶ plaży¹⁶¹ należy bezwarunkowo nosić nakrycie¹⁴¹ głowy¹²¹. Po⁶⁶ gołej²⁶¹ ziemi¹⁶¹, szczególnie na⁶⁶ plaży¹⁶¹, nie należy chodzić boso, istnieje bowiem niebezpieczeństwo¹¹¹ zarobaczenia się¹²¹ tęgoryjcem dwunastnicy¹²¹. Larwy¹¹² tego²²¹ pasożyta¹²¹ przebywają w⁶⁶ ziemi¹⁶¹ i przenikają do⁶² naszego²²¹ ustroju¹²¹ przez⁶⁴ skórę. W⁶⁶ czasie kąpieli¹²¹ nie należy wypływać zbyt⁸ daleko w⁶⁴ morze¹⁴¹, gdyż rekiny¹¹² podpływają czasami do⁶² wybrzeża¹²¹.

C1460 Siemieński M. Kultura a środowisko akustyczne człowieka PZWL 1967 13? brak

Dotychczasowe²¹² tradycyjne²¹² i podręcznikowe²¹² określenia¹¹² hałasu, jako⁶² „konglomeratu dźwięków i szmerów”, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ w⁶⁶ porównaniu¹⁶¹ z⁶⁵ symfonią i melodią, z⁶² punktu widzenia¹²¹ profilaktyki¹²¹ zdrowia¹²¹ psychicznego²²¹, dzisiaj nam już nie wystarcza. W⁶⁶ rzeczywistości¹⁶¹ bowiem chodzi nie tyle⁹ o⁶⁴ ocenę hałasu z⁶² punktu widzenia¹²¹ praw¹²² fizyki¹²¹ czy muzyki¹²¹, lecz o⁶⁴ sposób¹⁴¹ reagowania¹²¹ człowieka¹²¹ na⁶⁴ różnego²²¹ rodzaju¹²¹ dźwięki¹⁴² nawet wtedy, kiedy stanowią one prawidłową²⁴¹ harmonię.

C1461 Siemieński M. Kultura a środowisko akustyczne człowieka PZWL 1967 34 brak

Ubytek¹¹¹ słuchu¹²¹ oraz inne²¹² stopnie¹¹² głuchoty¹²¹ somatycznej²²¹ nie informują, nas⁴² jeszcze o⁶⁶ stanach i psychicznych²⁶² postawach osobników¹²² badanych²²² audiometrycznie, jak⁹ i tych²²² wszystkich²²², którzy nie skarżą⁵⁰¹ się na⁶⁴ głuchotę, ale cierpią na⁶⁴ przykład¹⁴¹ wskutek⁶²... szelestu papieru w⁶⁶ chwili¹⁶¹ wypoczynku¹²¹ (wypowiedzi¹¹² robotników¹²² kotłarni¹²¹).

C1462 Siemieński M. Kultura a środowisko akustyczne człowieka PZWL 1967 68 brak

Do⁶² ich⁴² prawidłowego²²¹ przebiegu¹²¹, jako⁶² subtelного²²¹ i aktywnego²²¹ wysiłku¹²¹ człowieka¹²¹, wymagana jest⁵⁷ przez⁶⁴ psychofizjologię pracy¹²¹ równie twórcza atmosfera ciszy¹²¹ i spokoju¹²¹. Nic⁴¹ więc dziwnego²²¹, że poszczególne²¹² współczynniki¹¹² hałasu szkolnego²²¹ stają⁵⁰¹ się już obecnie coraz częściej przedmiotem pomiarów sonometrycznych²²² i uzyskują nowe²⁴² wskaźniki¹⁴² fizyczne²⁴², które²¹², przypuszczać należy, w⁶⁶ następnym²⁶¹ z⁶² kolei¹²¹ etapie badań i wniosków rzutować⁵¹ będą⁵⁶ nie tylko na⁶⁴ dziedzinę budownictwa¹²¹ szkolnego²²¹.

C1463 Siemieński M. Kultura a środowisko akustyczne człowieka PZWL 1967 89 brak

Problem¹¹¹ właściwego²²¹ życia¹²¹ środowiska¹²¹ ludzkiego²²¹ i intensywności¹²¹ bodźców słuchowych²²² będących²²² przedmiotem troski¹²¹ i normowania¹²¹ w⁶⁶ krajach o⁶⁶ wysokim²⁶¹ stopniu industrializacji¹²¹ i urbanizacji¹²¹ — zaczyna stawać⁵⁰¹ się niemniej ostry²¹¹ i pilny²¹¹ również w⁶⁶ naszym²⁶¹ kraju¹⁶¹, i to⁸ zarówno w⁶⁶ przemyśle, jak⁹ i codziennym²⁶¹ życiu¹⁶¹ mieszkańca¹²¹ miasta¹²¹, na⁶⁶ ulicy¹⁶¹, w⁶⁶ domu¹⁶¹ i mieszkaniu¹⁶¹.

C1464 Majle T. Medycyna nuklearna PZWL 1967 47 brak

Jest ono różne²¹¹ w⁶⁶ różnych²⁶² rodzajach przyrządów. Mierzac jakąkolwiek²⁴¹ próbkę licznikiem uzyskujemy wynik¹⁴¹, który²¹¹ jest sumą impulsów uzyskanych²²² z⁶² próbki¹²¹ i z⁶² tła¹²¹. Należy więc przy⁶⁶ każdym²⁶¹ wymiarze wyeliminować tło¹⁴¹ promieniowania¹²¹. Ze⁶² względu na⁶⁴ dużą²⁴¹ zmienność¹⁴¹ tła¹²¹ w⁶⁶ czasie, jego⁴² pomiar¹¹¹ musi trwać dość długo, nawet kilka³⁴ godzin.

C1465 Majle T. Medycyna nuklearna PZWL 1967 60 brak

Przy⁶⁶ oddziaływaniu¹⁶¹ promieniowania¹²¹ jonizującego²²¹ na⁶⁴ drobiny¹⁴² wody¹²¹ powstają tak zwane²¹² wolne²¹² rodniki¹¹². Są to⁴¹ atomy¹¹² lub grupy¹¹² atomów nie posiadające²¹² naboju¹²¹ elektrycznego²²¹, mające²¹² natomiast nienasycone²⁴² wartościowości¹⁴² chemiczne²⁴² i w⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ tym⁴⁵ zwiększoną²⁴¹ aktywność¹⁴¹ chemiczną²⁴¹. Gdy z⁶² drobiny¹²¹ wody¹²¹ [~] zostanie⁵⁷ wytrącony²¹¹ elektron¹¹¹, drobina wody¹²¹ może⁵ się rozpaść na⁶⁴ jon¹⁴¹ wodorowy²⁴¹ i rodnik¹⁴¹ wodorotlenowy²⁴¹ [~].

C1466 Majle T. Medycyna nuklearna PZWL 1967 94 brak

W⁶⁶ badaniu¹⁶¹ rentgenowskim²⁶¹, chcąc uzyskać obraz¹⁴¹ pęcherzyka żółciowego²²¹ i dróg żółciowych²²², podaje się⁴¹ przed⁶⁵ badaniem środek¹⁴¹ cieniujący²⁴¹ — cystobil¹⁴¹ lub biligrafinę, który²¹¹ dostaje⁵⁰¹ się z⁶⁵ krwią do⁶² wątroby¹²¹ i następnie wydzielany²¹¹ wraz z⁶⁵ żółcią wypełnia drogi¹⁴² żółciowe²⁴², umożliwiając obserwowanie¹⁴¹ ich⁴² na⁶⁴ zdjęciu¹⁶¹ rentgenowskim²⁶¹. Podobnie postępuje się⁴¹ przy⁶⁶ badaniu¹⁶¹ izotopowym²⁶¹ czynności¹²¹ wątroby¹²¹.

C1467 Majle T. Medycyna nuklearna PZWL 1967 102 brak

Po⁶⁶ nasyceniu¹⁶¹ nerki¹²¹ izotopem i wydzieleniu¹⁶¹ go⁴² z⁶⁵ moczem, mocz¹¹¹ mając utrudniony²⁴¹ odpływ¹⁴¹ zalega w⁶⁶ miedniczkach¹⁶¹ nerkowych²⁶¹ i rozszerzonym²⁶¹ moczowodzie¹⁶¹ powyżej⁶² przeszkody¹²¹. W⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ tym⁴⁵ radioaktywność¹¹¹ utrzymuje⁵⁰¹ się przez⁶⁴ dłuższy²⁴¹ czas¹⁴¹ na⁶⁶ tym²⁶¹ samym²⁶¹ poziomie, malejąc w⁶⁴ miarę stopniowego²²¹ przedostawania się¹²¹ moczu¹²¹, obok⁶² przeszkody¹²¹ do⁶² dalszych²²² odcinków dróg moczowych²²².

C1468 Majle T. Medycyna nuklearna PZWL 1967 136 brak

Pewne²¹² grupy¹¹² ludzi¹²² otrzymują większe²⁴² dawki¹⁴² promieniowania¹²¹ z⁶² powodu swego²²¹ zawodu. Są to⁴¹ lekarze radiolodzy, laboranci rentgenowscy, onkolodzy oraz inżynierowie, fizycy, chemicy zatrudnieni w⁶⁶ dziedzinie¹⁶¹ naukowego²²¹ czy przemysłowego²²¹ zastosowania¹²¹ energii¹²¹ jądrowej²²¹, wreszcie liczna rzesza pracowników¹²² naukowych²²² różnych²²² dziedzin, stosujących²²² izotopy¹⁴² promieniotwórcze²⁴² w⁶⁶ codziennej²⁶¹ pracy¹⁶¹. Wszyscy ludzie na⁶⁶ świecie otrzymują dawki¹⁴² promieniowania¹²¹ będące²⁴² wynikiem próbnych²²² wybuchów jądrowych²²².

C1469 zbiorowa Zdrowie rodziny PZWL 1963 26 brak

W⁶⁶ dużych²⁶² miastach zaopatrzenie¹¹¹ w⁶⁴ wodę jest centralne²¹¹, ze⁶² stacji¹²¹ filtrów. Jest to⁴¹ woda oczyszczona, a często nawet chlorowana, całkowicie bezpieczna i zdatna do⁶² picia¹²¹ na surowo. Absolutnie nie nadaje⁵⁰¹ się do⁶² picia¹²¹ woda czerpana bezpośrednio z⁶² jezior, z⁶² rzek i stawów, chyba że się⁴¹ ją przegotuje.

C1470 zbiorowa Zdrowie rodziny PZWL 1963 39 brak

Przeciętna ilość¹¹¹ przyjętego²²¹ pokarmu wynosi w⁶⁶ pierwszych²⁶² dwóch³⁶ tygodniach około⁶² czterystu³² czterdziestu³² gramów (podzielonych²²² na⁶⁴ siedem³⁴ posiłków), czyli na⁶⁴ każdy²⁴¹ przypada około⁸ sześćdziesiąt³⁴ do⁶² sześćdziesięciu³² pięciu³² gramów. W⁶⁶ pierwszym²⁶¹ miesiącu około⁸ siedemset³⁴ gramów (na⁶⁴ sześć³⁴ posiłków), czyli około⁶² stu³² do⁶² stu³² dwudziestu³² gramów na⁶⁴ raz¹⁴¹.

C1471 zbiorowa Zdrowie rodziny PZWL 1963 115 brak

Ponadto mleko¹¹¹ jest najlepszym²⁵¹ źródłem wapnia w⁶⁶ naszym²⁶¹ pożywieniu¹⁶¹ (siedemdziesiąt³¹ pięć³¹ setnych¹²² litra mleka¹²¹ pokrywa⁵ przeciętne²⁴¹ dzienne²⁴¹ zapotrzebowanie¹⁴¹ człowieka¹²¹ na⁶⁴ wapń¹⁴¹). Spośród⁶² witamin, występujących²²² w⁶⁶ mleku¹⁶¹, należy przede wszystkim wymienić witaminę B-dwa, która występuje zarówno w⁶⁶ mleku¹⁶¹ chudym²⁶¹, jak⁹ i pełnym²⁶¹, oraz witaminę A której²²¹ występowanie¹¹¹ jest⁵⁷ związane²¹¹ z⁶⁵ tłuszczem, a więc będzie ona jedynie w⁶⁶ mleku¹⁶¹ pełnym²⁶¹.

C1472 zbiorowa Zdrowie rodziny PZWL 1963 128 brak

Farbę w⁶⁶ proszku¹⁶¹ też rozpuszczamy osobno, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ w⁶⁶ jednej²⁶¹ czwartej¹⁶¹ wiadra¹²¹ wody¹²¹. Mydło¹⁴¹ zeszkrobujemy na⁶⁶ tarce¹⁶¹, zalewamy wodą i gotujemy. Po⁶⁶ zagotowaniu¹⁶¹ przelewamy i precedzamy przez⁶⁴ sito¹⁴¹. Wszystkie²⁴² składniki¹⁴² zlewamy teraz razem⁸ do⁶² rozpuszczonego²²¹ tonu. Trzeba je⁴⁴ zlewać przez⁶⁴ sito¹⁴¹, aby⁹ cała farba była⁵ jednolita i dobrze się wymieszała⁵⁰¹.

C1473 zbiorowa Zdrowie rodziny PZWL 1963 204 brak

Spożywamy je⁴⁴ po⁶⁶ długiej²⁶¹ nocnej²⁶¹ przerwie¹⁶¹, a przed⁶⁵ największym²⁵¹ zwykle wysiłkiem w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ dnia. I dlatego śniadanie¹¹¹ powinno być wysokowartościowe²¹¹ i dostatecznie obfite²¹¹. Ograniczenie się¹¹¹ do⁶² spożycia¹²¹ rano jedynie kawałka pieczywa¹²¹ ze⁶⁵ szklanką herbaty¹²¹ czy kawy¹²¹ zmniejsza wydajność¹⁴¹ pracy¹²¹ i przyspiesza uczucie¹⁴¹ zmęczenia¹²¹, a nawet przynosi uszczerbek¹⁴¹ zdrowiu¹³¹.

C1474 zbiorowa Zdrowie rodziny PZWL 1963 217 brak

Ryby¹¹² świeże²¹² nie nadają⁵⁰¹ się w ogóle do⁶² przechowywania¹²¹, można je⁴⁴ jedynie przetrzymać z⁶² dnia na⁶⁴ dzień¹⁴¹ i to⁸ w⁶⁶ pomieszczeniu¹⁶¹ zimnym²⁶¹. Jeśli to⁴¹ możliwe²¹¹ w⁶⁶ lodówce¹⁶¹ lub na⁶⁶ lodzie¹⁶¹ naturalnym²⁶¹. Śledzie¹⁴² można przetrzymać dłużej, z dala od⁶² produktów łatwo chłonących²²² zapachy¹⁴². Mięso¹¹¹ jest również produktem nietrwałym²⁵¹. W⁶⁶ odpowiednich²⁶² warunkach można je⁴⁴ przetrzymywać przez⁶⁴ kilka³⁴ dni¹²².

C1475 zbiorowa Zdrowie rodziny PZWL 1963 259 brak

Jeśli dzieci¹¹² te²¹² nie przechodziły jeszcze odry¹²¹, zachorują w⁶⁶ okresie dziewięciu³² do⁶² czternastu³² dni¹²², bo tyle⁸ wynosi okres¹¹¹ wylęgania¹²¹ odry¹²¹ to⁴¹ znaczy czas¹¹¹ od⁶² zetknięcia się¹²¹ z⁶⁵ zarazkiem do⁶² zachorowania¹²¹. Odra jest szczególnie niebezpieczna dla⁶² dzieci¹²² w⁶⁶ pierwszym²⁶¹ roku¹⁶¹ życia¹²¹. Powoduje ona często powikłania¹⁴² ze⁶² strony¹²¹ uszu i płuc.

C1476 zbiorowa Zdrowie rodziny PZWL 1963 273 brak

W⁶⁶ organizmie ludzkim²⁶¹ odbywa⁵⁰¹ się cały²¹¹ szereg¹¹¹ procesów, w⁶⁶ czasie których²²² jedne²¹² tkanki¹¹² ulegają zużyciu¹³¹, a na⁶⁴ ich⁴² miejsce¹⁴¹ powstają nowe²¹². Ponadto człowiek wykonuje różne²⁴² czynności¹⁴², do⁶² czego⁴² potrzebna mu jest energia. Istnieją również w⁶⁶ organizmie mechanizmy¹¹² regulujące²¹² wszystkie²⁴² przebiegające²⁴² w⁶⁶ ustroju¹⁶¹ procesy¹⁴². Do⁶² tych²²² wszystkich²²² funkcji¹²² potrzebne²¹² są pokarmy¹¹².

C1477 zbiorowa Zdrowie rodziny PZWL 1963 293? brak

Dzięki⁶³ procesom życiowym²³² zachodzącym²³² w⁶⁶ naszym²⁶¹ organizmie, jak⁹ przy⁶⁶ większości¹⁶¹ innych²²² reakcji¹²² chemicznych²²² powstaje ciepło¹⁴¹. Ilość¹¹¹ tego²²¹ ciepła¹²¹ mierzy się⁴¹ kaloriami, a zależna jest ona, od⁶² wielu³² czynników, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ od⁶² płci¹²¹, wieku¹²¹, temperamentu, a przede wszystkim od⁶² wykonywanej²²¹ pracy¹²¹. Przyjęto, że dorosły²¹¹ człowiek wytwarza przeciętnie ilość¹⁴¹ ciepła¹²¹ równą²⁴¹ dwa tysiące pięćset do⁶² trzech³² tysięcy kalorii¹²².

C1478 zbiorowa Zdrowie rodziny PZWL 1963 306 brak

I właśnie te²¹² krople¹¹² umożliwiają nowy²⁴¹ atak¹⁴¹ i rozwój¹⁴¹ bakteriom. Nieraz na⁶⁶ „czystych²⁶²” talerzach widzimy takie²⁴² suche²⁴² plamy¹⁴² po⁶⁶ kroplach a w⁶⁶ nich⁴⁶ są całe²¹² kolonie¹¹² drobnoustrojów. Trzeba więc przetrzeć wszystko⁴⁴ ale wycierać koniecznie suchą²⁵¹, czystą²⁵¹ lnianą²⁵¹ ścierką; mokra i brudna, staje⁵⁰¹ się sama rozsadnikiem drobnoustrojów. Zmywanie¹¹¹ naczyń to⁴¹ robota¹¹¹, która wymaga też umiejętności¹²².

C1479 Massalski E. Góry Świętokrzyskie WP 1967 15 brak

Duża różnorodność¹¹¹ skał, z⁶² których²²² ukształtowała⁵⁰¹ się rzeźba naszej²²¹ krainy¹²¹ i rozmaitość¹¹¹ form tej²²¹ rzeźby¹²¹ spowodowały łącznie zawłości¹⁴² układu przestrzennego²²¹ wielu³² gatunków gleb. Gleboznawcy¹¹² oceniają Krainę Świętokrzyską²⁴¹ pod⁶⁵ tym²⁵¹ względem jako⁶⁴ jedyną²⁴¹ w⁶⁶ swoim²⁶¹ rodzaju¹⁶¹. Na⁶⁶ podglebiu¹⁶¹ poznanych²²² w⁶⁶ ogólnym²⁶¹ spisie różnorodnych²²² skał wykształciły⁵⁰¹ się następujące²¹² rodzaje¹¹² gleb: [&]

C1480 Massalski E. Góry Świętokrzyskie WP 1967 43 brak

Geologia podaje, że były tu wcześniejsze²¹² i późniejsze²¹² ruchy¹¹² górotwórcze²¹², z⁶² których²²² hercyńskie²¹² najbardziej zaważyły na⁶⁶ ukształtowaniu¹⁶¹ Krainy¹²¹ Świętokrzyskiej²²¹. W⁶⁶ młodszych²⁶² czasach opanowywały ją kilkakrotnie zalewy¹¹² oceaniczne²¹². Pozostawały po⁶⁶ nich⁴⁶ niemal w⁶⁶ środku krainy¹²¹ różnego²²¹ rodzaju osady¹¹² skalne²¹², a jej⁴² obrzeżenia¹¹² do dziś są⁵⁷ nimi przykryte²¹², tak że nawet główny²¹¹ łańcuch¹¹¹ Świętokrzyski²¹¹ na⁶⁶ niektórych²⁶² szczytach swego²²¹ zachodniego²²¹ końca ma pokrywę z⁶² piaskowca triasowego²²¹.

C1481 Massalski E. Góry Świętokrzyskie WP 1967 64 brak

Pokrzyk¹¹¹ wilcza jagoda występuje tylko w⁶⁶ Cisowskich²⁶² Górach; z⁶² roślin górskich²²² należy tu wymienić jeszcze omieg¹⁴¹ austriacki²⁴¹. Piękne²¹¹ jego⁴² stanowisko¹¹¹ w⁶⁶ postaci¹⁶¹ całego²²¹ płatu znajduje⁵⁰¹ się na⁶⁶ południowym²⁶¹ zboczu¹⁶¹ Bukowej²²¹ Góry¹²¹, w⁶⁶ grzbiecie Klonowskim²⁶¹, nad⁶⁵ barczańskim²⁵¹ potokiem (dopływ Lubrzanki¹²¹). Omieg¹¹¹ rośnie w⁶⁶ górach środkowej²²¹ i południowo-zachodniej²²¹ Europy¹²¹.

C1482 Massalski E. Góry Świętokrzyskie WP 1967 73 brak

Rzadkim²⁵¹ ptakiem w⁶⁶ otoczeniu¹⁶¹ Parku¹²¹ jest pięknie⁸ niebiesko ubarwiona kraska. Spotyka się⁴¹ ją czasem⁸ u⁶² podnóża¹²¹ Łysicy¹²¹ na⁶⁶ ścieżkach turystycznych²⁶². Ciszę nocną²⁴¹ parku¹²¹ przerywa niekiedy lelek¹¹¹ kozodój¹¹¹. Lata⁵ w⁶⁶ ciemności¹⁶¹ bezszelestnie, polując na⁶⁴ owady¹⁴². W⁶⁶ niektórych²⁶² ostępach leśnych²⁶² można usłyszeć gruchanie¹⁴¹ rzadkiego²²¹ gołębia¹²¹ leśnego²²¹ — siniaka¹²¹.

C1483 Massalski E. Góry Świętokrzyskie WP 1967 111 brak

Stan¹¹¹ tych²²² lasów, niestety, nie ma tego²²¹ charakteru. Oczywiście są odcinki¹¹² niezłe zachowane²¹², ale tylko odcinki¹¹². I nic⁴¹ dziwnego²²¹. Mamy⁵ tu do⁶² czynienia¹²¹ z⁶⁵ terenem najsilniej rozbudowanego²²¹ w⁶⁶ przeszłości¹⁶¹ hutnictwa¹²¹ żelaza¹²¹ Staropolskiego²²¹ Zagłębia¹²¹, a więc bardzo wielkiego²²¹ zużycia¹²¹ drewna¹²¹ do⁶² wytopu żelaza¹²¹ i w ogóle w⁶⁶ przemyśle żelaznym²⁶¹.

C1484 Ostrowska W. Potrzebna krew PZWL 1966 16 brak

W⁶⁶ prawidłowej²⁶¹ krwi¹⁶¹ zdrowego²²¹ człowieka¹²¹ rozróżnia się⁴¹ następujące²⁴² rodzaje¹⁴² leukocytów: granulocyty¹⁴² kwasochłonne²⁴², zasadochłonne²⁴², i obojętnochłonne²⁴² różniące się²⁴² między⁶⁵ sobą zabarwieniem ziarnistości¹²¹ zawartej²²¹ w⁶⁶ cytoplazmie¹⁶¹, granulocyty¹⁴² o⁶⁶ jądrze pałeczkowatym²⁶¹ i podzielonym²⁶¹, które²⁴² odróżnia się⁴¹ na⁶⁶ podstawie¹⁶¹ kształtu jąder, oraz limfocyty¹⁴² i monocyty¹⁴². Czas¹¹¹ życia¹²¹ leukocytów w⁶⁶ krwiobiegu¹⁶¹ człowieka¹²¹ jest o wiele krótszy²¹¹ od⁶² czasu, jakim²⁵¹ dysponują krwinki¹¹² czerwone²¹².

C1485 Guderska J. W ulu i na kwiatach PWRiL 1967 23 brak

U⁶² robotnicy¹²¹ szczoteczki¹¹² spełniają ważną²⁴¹ rolę przy⁶⁶ zbiorze pyłku¹²¹. Na⁶⁶ nogach trzeciej²²¹ pary¹²¹ tworzące²¹² je⁴⁴ włoski¹¹² ułożone²¹² są⁵⁷ w⁶⁴ regularne²⁴² rzędy¹⁴²; pszczoła posługuje⁵⁰¹ się tymi szczoteczkami przy⁶⁶ tworzeniu¹⁶¹ tak zwanego²²¹ obnóża¹²¹ pyłkowego²²¹ a także przy⁶⁶ pracach związanych²⁶² z⁶⁵ budową plastrów. Nogi¹¹² trzeciej²²¹ pary¹²¹ robotnicy¹²¹ mają jeszcze narządy¹⁴², których²²² brak⁵ jest u⁶² matki¹²¹ i trutnia¹²¹.

C1486 Guderska J. W ulu i na kwiatach PWRiL 1967 36 brak

Widzimy, że niemal całą²⁴¹ jamę ciała¹²¹ wypełnia silnie rozwinięte²¹¹ jelito¹¹¹ środkowe²¹¹; przez⁶⁴ większą²⁴¹ część¹⁴¹ życia¹²¹ larwy¹²¹ nie ma ono połączenia¹²¹ z⁶⁵ jelitem tylnym²⁵¹, tak że oddaje ona kał¹⁴¹ dopiero pod⁶⁴ koniec¹⁴¹ okresu żerowania¹²¹. Dzięki⁶³ temu⁴³ wnętrzu¹¹¹ komórki¹²¹ nie jest⁵⁷ zanieczyszczone²¹¹ a pokarm¹¹¹ podawany²¹¹ larwie¹³¹ przez⁶⁴ pszczoły¹⁴² nie miesza⁵⁰¹ się z⁶⁵ jej⁴² odchodami.

C1487 Guderska J. W ulu i na kwiatach PWRiL 1967 78 brak

Im⁹ obfitszy²¹¹ jest pożytek¹¹¹ nektarowy²¹¹ czy pyłkowy²¹¹, tym⁹ więcej pszczół wykonuje tańce¹⁴² werbownicze²⁴²; czasem⁸ widywano w⁶⁶ ulu nie tylko dziesiątki¹⁴² ale i setki¹⁴² tancerek, a jeśli źródło¹¹¹ wziątku¹²¹ znajduje⁵⁰¹ się dość daleko większość¹¹¹ z⁶² nich⁴² wskazuje jeden²⁴¹ kierunek¹⁴¹ lotu i to⁸ z⁶⁵ dużą²⁵¹ dokładnością.

C1488 Guderska J. W ulu i na kwiatach PWRiL 1967 91 brak

Zdarza⁵⁰¹ się jednak, że w⁶⁶ warunkach nowoczesnej²²¹ gospodarki¹²¹ pasiecznej²²¹ pszczoły¹¹² wywożone²¹² na⁶⁴ pożytek¹⁴¹ korzystają z⁶² wziątku¹²¹ z⁶² jednej²²¹ tylko rośliny¹²¹. A jeśli nektar¹¹¹ pochodzi z⁶² rzepaku¹²¹ czy gorczycy¹²¹, przewaga cukru gronowego²²¹ prowadzi do⁶² szybkiej²²¹ krystalizacji¹²¹ miodu, nawet w⁶⁶ plastrach znajdujących się²⁶² w⁶⁶ ulu. Taki²¹¹ zaś pokarm¹¹¹ może⁵ być⁵⁷ tylko częściowo wykorzystany²¹¹ przez⁶⁴ zimujące²⁴² pszczoły¹⁴².

C1489 Guderska J. W ulu i na kwiatach PWRiL 1967 180 brak

Jesienią, dopóki jeszcze w⁶⁶ godzinach popołudniowych²⁶² bywa jeszcze dość ciepło⁸, pszczoły¹¹² wylatują z⁶² uli, aby⁹ oddać w⁶⁶ powietrzu¹⁶¹ odchody¹⁴². Czasem⁸ jeszcze i w⁶⁶ listopadzie mogą odbywać⁵⁰¹ się takie²²² obloty¹¹². Noce¹¹² jednak bywają już z⁶⁵ początkiem jesieni¹²¹ chłodne²¹², wówczas pszczoły¹¹² skupiają⁵⁰¹ się na⁶⁶ plastrach w⁶⁴ kłęb¹⁴¹ rozluźniający się²⁴¹ w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ dnia.

C1490 Kujawa S. Spacerem po głębinach WMor 1956 57 brak

Kaczenice¹¹² różnią⁵⁰¹ się od⁶² pąkli¹²² posiadaniem „nóżki¹²¹”, która jest po prostu silnie wydłużoną²⁵¹ przednią²⁵¹ częścią głowy¹²¹. Czterocentymetrowe²⁴² ciała¹⁴² kaczenic¹²² osłaniają wapienne²¹² płytki¹¹². Dzięki⁶³ nóżce¹³¹ mogą się wyginać⁵⁰¹ i obracać⁵⁰¹ na⁶⁴ wszystkie²⁴² strony¹⁴². Żyją głównie w⁶⁶ ciepłych²⁶² morzach na⁶⁶ wszystkich²⁶² przedmiotach stałych²⁶², ale bywa również, że odbywają podróże¹⁴² uczepiając⁵⁰¹ się pływających²²² na⁶⁶ powierzchni¹⁶¹ wody¹²¹ kawałków drzewa¹²¹, orzechów kokosowych²²², a nawet — butelek.

C1491 Kujawa S. Spacerem po głębinach WMor 1956 112 brak

Wydlużone²¹¹ ciało¹¹¹ strzykawy¹²¹, pokryte²¹¹ licznymi brodawkami, może⁵ ostatecznie przypominać ogórek¹⁴¹, ale i na⁶⁶ tym⁴⁶ koniec¹¹¹. Robakowate²¹² ruchy¹¹², miękka i oślizgła²¹¹ powierzchnia ciała¹²¹, brunatny²¹¹ kolor¹¹¹ przywodzą na⁶⁴ myśl¹⁴¹ raczej wielką²⁴¹ gąsienicę. Strzykawa żyje na⁶⁶ dnie¹⁶¹ morskim²⁶¹ i tam⁸ znajduje pożywienie¹⁴¹. Ma bardzo interesujący²⁴¹ system¹⁴¹ oddechowy²⁴¹: tak zwane²⁴² wodne²⁴² płuca¹⁴², które²¹² otwierają⁵⁰¹ się do⁶²... końcowego²²¹ odcinka otworu odbytowego²²¹ zwanego²²¹ kloaką.

C1492 Wolter-Czerwińska H. Oczy zdrowe — oczy chore PZWL 1967 29 brak

U⁶⁶ dzieci¹²² z⁶⁵ nadwzrocznością stałe²¹¹ noszenie¹¹¹ okularów usuwa potrzebę akomodowania¹²¹ przy⁶⁶ patrzeniu¹⁶¹ na⁶⁴ przedmioty¹⁴² odległe²⁴² i zmniejsza wysiłek¹⁴¹ akomodacyjny²⁴¹ przy⁶⁶ pracy¹⁶¹ z bliska, u⁶² dzieci¹²² krótkowzrocznych²²² stałe²¹¹ noszenie¹¹¹ okularów umożliwia dobre²⁴¹ widzenie¹⁴¹ przedmiotów dalekich²²², a jednocześnie zmusza do⁶² akomodacji¹²¹ przy⁶⁶ patrzeniu¹⁶¹ na⁶⁴ przedmioty¹⁴² bliskie²⁴² (tak jak⁹ przy⁶⁶ oczach miarowych²⁶²).

C1493 Wolter-Czerwińska H. Oczy zdrowe — oczy chore PZWL 1967 67 brak

W⁶⁶ ciężkich²⁶² przypadkach chorobowych²⁶², w⁶⁶ których²⁶² zmiany¹¹² obejmują oboje³⁴ oczu, jak⁹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ bielma¹¹² po⁶⁶ oparzeniach chemicznych²⁶², przy⁶⁶ zaniedbanej²⁶¹ jaglicy¹⁶¹, po⁶⁶ miażdżowym²⁶¹ zapaleniu¹⁶¹ rogówki¹²¹, może⁵ dojść⁵ do⁶² całkowitej²²¹ ślepoty¹²¹. Nie mamy⁵ dotąd żadnych²²² leków, które²¹² mogłyby przywrócić przezierność¹⁴¹ zbliznowaciałej²³¹ rogówce¹³¹. W⁶⁶ obecnym²⁶¹ stadium¹⁶¹ wiedzy¹²¹ lekarskiej²²¹ przywrócenie¹¹¹ wzroku¹²¹ chorym¹³² z⁶⁵ bielmami rogówki¹²¹ możliwe²¹¹ jest tylko na⁶⁶ drodze¹⁶¹ operacyjnej²⁶¹, przez⁶⁴ wykonanie¹⁴¹ zabiegu¹²¹ przeszczepienia¹²¹ rogówki¹²¹.

C1494 Wolter-Czerwińska H. Oczy zdrowe — oczy chore PZWL 1967 70 brak

Zapalenie¹¹¹ całej²²¹ błony¹²¹ naczyniowej²²¹ (uveitis) występuje na ogół rzadko, częściej spotykamy⁵⁰¹ się z⁶⁵ zapaleniem jej⁴² przedniego²²¹ odcinka, to⁴¹ jest tęczówki¹²¹ i ciała¹²¹ rzęskowego²²¹ lub tylnego²²¹ odcinka, to⁴¹ jest naczyniówki¹²¹. Przy⁶⁶ zapaleniu¹⁶¹ tęczówki¹²¹ i ciała¹²¹ rzęskowego²²¹ występuje łzawienie¹¹¹, światłowstręt¹¹¹, ból¹¹¹ gałki¹²¹ ocznej²²¹ i bóle¹¹² głowy¹²¹. Widzenie¹¹¹ jest mniej lub bardziej upośledzone²¹¹.

C1495 Karczewski W. Zjawiska elektryczne w organizmie PWN 1963 15 12

Neuron¹¹¹ jest więc równocześnie urządzeniem odbiorczym²⁵¹, generatorem elektryczności¹²¹, a także stacją nadawczą²⁵¹. Ma poza⁶⁵ tym⁴⁵ do⁶² spełnienia¹²¹ zadania¹⁴² bardziej prozaiczne²⁴² — przyswaja substancje¹⁴² odżywcze²⁴² i tlen¹⁴¹ oraz pozbywa⁵⁰¹ się produktów przemiany¹²¹. Wszystkie²¹² te²¹² czynności¹¹² znajdują odbicie¹⁴¹ w⁶⁶ zjawiskach bioelektrycznych²⁶². Nie tylko zresztą czynności¹¹², również spoczynek¹¹¹ neuronu ma swój²⁴¹ elektryczny²⁴¹ odpowiednik¹⁴¹.

C1496 Karczewski W. Zjawiska elektryczne w organizmie PWN 1963 135 29

Układ¹¹¹ dekodujący²¹¹ neuronu tłumaczy⁵ wynik¹⁴¹ swego²²¹ działania¹²¹ innemu neuronowi lub narządowi wykonawczemu — mięśniowi¹³¹ lub gruczołowi¹³¹. Odbywa⁵⁰¹ się to⁴¹, jak⁹ wiadomo, w⁶⁶ zakończeniach aksonów i polega na⁶⁶ przekształcaniu¹⁶¹ energii¹²¹ elektrycznej²²¹ potencjałów czynnościowych²²² na⁶⁴ „porcje¹⁴²” mediatora chemicznego²²¹, a więc na⁶⁴ jedyny²⁴¹ język¹⁴¹ zrozumiały²⁴¹ dla⁶² niepobudliwej²²¹ elektrycznie błony¹²¹ odbiorczej²²¹ dendrytów, neuronu albo narządu wykonawczego²²¹.

C1497 Karczewski W. Zjawiska elektryczne w organizmie PWN 1963 84 5

Bardzo wyraźny²⁴¹ wpływ¹⁴¹ na⁶⁴ rytm¹⁴¹ wywiera również sen¹¹¹ i stany¹¹² przejściowe²¹² od⁶² snu do⁶² czuwania¹²¹ (i odwrotnie) oraz narkoza chirurgiczna, różne²¹² środki¹¹² narkotyczne²¹² i tym²³² podobne²¹². Czynniki¹¹² te²¹² prowadzą do⁶² spowolnienia¹²¹ rytmów nawet do⁶² trzech³² fal na⁶⁴ sekundę lub do⁶² pojawienia się¹²¹ przebiegów specjalnych²²², na⁶⁴ przykład¹⁴¹ tak zwanych²²² wrzeczion o⁶⁶ określonej²⁶¹ częstotliwości¹⁶¹.

C1498 Karczewski W. Zjawiska elektryczne w organizmie PWN 1963 67 26

Wydaje⁵⁰¹ się, że prawie⁸ wszystkie²¹² receptory¹¹² są szczególnie czułe²¹² na⁶⁴ wybraną²⁴¹ postać¹⁴¹ bodźca, a mało lub wcale w⁶⁶ stosunku¹⁶¹ do⁶² innych²²² jego⁴² postaci¹²². Wyjątek¹⁴¹ stanowi⁵ jedna grupa: receptory¹¹² reagujące²¹² energicznie tylko na⁶⁴ taki²⁴¹ bodziec¹⁴¹, który²¹¹ grozi uszkodzeniem lub zniszczeniem organizmu. Pobudzenie¹¹¹ tych²²² receptorów wywołuje ból¹⁴¹, który²¹¹ prowadzi do⁶² odruchów obronnych²²².

C1499 Karczewski W. Zjawiska elektryczne w organizmie PWN 1963 131 10

Słowo¹¹¹ „cybernetyka¹¹¹” kojarzy⁵⁰¹ się często z⁶⁵ maszynami matematycznymi. Wspaniałe²¹² to⁴¹ doprawdy urządzenia¹¹² te²¹² „mózgi¹¹² elektronowe²¹²” — szybkie²¹², wyposażone²¹² w⁶⁴ pamięć¹⁴¹, dokładne²¹². Maszyny¹¹² matematyczne²¹² grają w⁶⁴ warcaby¹⁴², mają jednak trudności¹⁴² w⁶⁶ rozgrywaniu¹⁶¹ końcówek, przekładają książki¹⁴² — trochę na⁶⁶ zasadzie¹⁶¹ traduttore traduttore, odczytują pisma¹⁴² Majów¹²², sprawdzając bardzo szybko wiele³⁴ możliwych²²² kombinacji¹²², liczą w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ sekund to⁴⁴, co⁴⁴ zastępy¹¹² rachmistrzów¹²² musiałyby liczyć całe²⁴² lata¹⁴².

C1500 Sumiński P. Borsuk PWRiL 1966 47 brak

Można stwierdzić, że borsuk jest typowym²⁵¹ pantofagiem to⁴¹ znaczy zwierzęciem wszystkożernym²⁵¹, podobnie jak⁹ niedźwiedź i dzik. Na⁶⁴ pokarm¹⁴¹ pochodzenia¹²¹ zwierzęcego²²¹ składają⁵⁰¹ się przeważnie drobne²¹² ssaki¹¹² myszowate²¹², na⁶⁴ przykład¹⁴¹ norniki¹¹² (Microtinge) i myszy¹¹² (Murinae), z⁶² owadożernych²²² — jeże¹¹², krety¹¹² i ryjówki¹¹², przypadkowo napotkane²¹² młode²¹² zające¹¹² w⁶⁶ Anglii¹⁶¹ także dzikie²¹² króliki¹¹²; sporadycznie borsuk zjada ptaki¹⁴² gatunków gnieźdzących się²²² na⁶⁶ ziemi¹⁶¹ i ich⁴² zniesienia¹⁴².

C1501 Brodzki S. Postacie i cienie KiW 1965 211 12

Kiedy w⁶⁴ gorące²⁴¹ irackie²⁴¹ południe¹⁴¹ Abdel Karim Kassim został⁵⁷ rozstrzelany²¹¹ — ulica bagdadzka milczała. Nie wyszły masy¹¹², aby⁹ bronić lub pomścić „ojca¹⁴¹ narodu”, przeciwnie życie¹¹¹ toczyło⁵⁰¹ się po staremu, a na⁶⁶ bazarze ludzie wzruszali ramionami. Sic transiit... [&]

C1502 Brodzki S. Postacie i cienie KiW 1965 104 7

Krańcowa obsesja kontrewolucyjna przerywa na⁶⁴ jakiś²⁴¹ czas¹⁴¹ karierę parlamentarną²⁴¹ Winstona¹²¹ Churchilla¹²¹. Anglia po⁶⁶ pierwszej²⁶¹ wojnie¹⁶¹ chce przede wszystkim pokoju¹²¹. Interwencja nie jest popularna nawet w⁶⁶ kręgach burżuazji¹²¹, która nie wierzy w⁶⁴ to⁴⁴, aby⁹ Rosja mogła kiedykolwiek podnieść⁵⁰¹ się, zadowolona jest, że wiekowa groźba caratu wisząca nad⁶⁵ Dardanelami i Indiami została⁵⁷ usunięta, a poza⁶⁵ tym⁴⁵ obiecuje sobie⁴³ korzyści¹⁴² handlowe²⁴² z⁶² normalizacji¹²¹ stosunków.

C1503 Szeliga Z. Dwa dwudziestolecia KiW 1965 162 16

Pracuje tu już kilka³¹ kopalń tego²²¹ cennego²²¹ metalu¹²¹, jest nowa huta miedzi¹²¹, inne²¹² kopalnie¹¹² i huta znajdują⁵⁰¹ się w⁶⁶ budowie¹⁶¹. Zbudowaliśmy tu także wiele³⁴ fabryk: wielką²⁴¹ fabrykę kwasu siarkowego²²¹ koło⁶² Bolesławca¹²¹, kilka³⁴ fabryk w⁶⁶ Legnicy¹⁶¹ i sporo innych²²² obiektów. Legnicki²¹¹ Okręg¹¹¹ Przemysłowy²¹¹ ma przed⁶⁵ sobą wielką²⁴¹ przyszłość¹⁴¹ stanie⁵⁰¹ się jednym²⁵¹ z⁶² największych²²² centrów przemysłowych²²² w⁶⁶ kraju¹⁶¹.

C1504 Lech M.J. Za króla Sasa KiW 1965 90 1

Gdy miasta¹¹² podupadły⁵, nie było za⁶⁴ co⁴⁴ utrzymywać wodociągów. W⁶⁶ wielu³⁶ miastach wskutek⁶² wypadków wojennych²²² urządzenia¹¹² niszczyły⁵, a mieszczanie¹¹² kopali studnie¹⁴² na⁶⁶ podwórzach. Tam⁸, gdzie kopanie¹¹¹ studni¹²¹ się nie opłacało⁵⁰¹, wodę roznosił i sprzedawał woziwoda. Zarząd¹¹¹ miejski²¹¹ nie miał⁵ skąd brać⁵, a zresztą nie troszczył⁵⁰¹ się o⁶⁴ oświetlenie¹⁴¹ ulic, [&]

C1505 Lech M.J. Za króla Sasa KiW 1965 230 11

W⁶⁶ całej²⁶¹ pełni¹⁶¹ ukazały⁵⁰¹ się „walory¹¹²” oddziałów polskich²²² w⁶⁶ wojnie¹⁶¹ konfederackiej²⁶¹ tysiąc siedemset piętnastego²²¹ roku¹²¹; w⁶⁶ konfederacji¹⁶¹ tarnogrodzkiej²⁶¹. Łańcuch¹¹¹ zdrad i ucieczek z⁶² pola¹²¹ bitwy¹²¹ ciągnie⁵⁰¹ się tu nieprzerwanie. Powtórzyło⁵⁰¹ się to⁴¹ z⁶⁵ małymi odmianami jeszcze i w⁶⁶ wojnie¹⁶¹ o⁶⁴ tron¹⁴¹ polski²⁴¹ w⁶⁶ tysiąc siedemset trzydzięci trzy — tysiąc siedemset trzydziestym²⁶¹ piątym²⁶¹ roku¹⁶¹ pomiędzy⁶⁵ powtórnie wybranym²⁵¹ Stanisławem¹⁵¹ Leszczyńskim¹⁵¹ i Augustem¹⁵¹ Trzecim²⁵¹ Sasem¹⁵¹.

C1506 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom IX KiW 1965 261 4

Jeżeli liczyć⁵¹ będziemy⁵⁶ w⁶⁶ cenach z⁶² roku¹²¹ tysiąc dziewięćset czterdzieści siedem (jak⁹ wiadomo, siła nabywcza dolara w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ ostatnich²²² dwudziestu³² lat spadła więcej niż⁹ o⁶⁴ połowę), wówczas okaże⁵⁰¹ się, że wydatki¹¹² społeczeństwa¹²¹ amerykańskiego²²¹ na⁶⁴ zakup¹⁴¹ dóbr konsumpcyjnych²²² wzrosły⁵ z⁶² siedemdziesięciu³² sześciu³² miliardów dolarów w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc dziewięćset trzydziestym²⁶¹ siódmym²⁶¹ do⁶² stu³² dwudziestu³² czterech³² miliardów w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc dziewięćset pięćdziesiątym²⁶¹... [&]

C1507 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom IX KiW 1965 152 20

Jest bowiem faktem, że o ile kraje¹¹² EWG osiągnęły w⁶⁶ latach tysiąc dziewięćset pięćdziesiąt cztery — tysiąc dziewięćset pięćdziesiąt siedem, a więc przed⁶⁵ powstaniem „Wspólnego²²¹ Rynku¹²¹”, przyrost¹⁴¹ produkcji¹²¹ rządu czterdziestu³² procent¹²². To⁹ w⁶⁶ latach tysiąc dziewięćset pięćdziesiąt osiem — tysiąc dziewięćset sześćdziesiąt jeden (EWG zaczęła działać pierwszego²²¹ stycznia tysiąc dziewięćset pięćdziesiątego²²¹ ósmego²²¹ roku¹²¹ przyrost¹¹¹) ten²¹¹ spadł do⁶² trzydziestu³² dwóch³² procent¹²².

C1508 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom IX KiW 1965 142 7

Widzimy więc, że zasadniczą²⁴¹ rolę odgrywa rynek¹¹¹ konsumpcyjny²¹¹. Od⁶² siły¹²¹ nabywczej²²¹ społeczeństwa¹²¹ zależy też przede wszystkim rozwój¹¹¹ produkcji¹²¹ i cała koniunktura, we⁶⁶ wszystkich²⁶² rozwiniętych²⁶² krajach Europy¹²¹ zachodniej²²¹ nastąpił po⁶⁶ wojnie¹⁶¹ poważny²¹¹ wzrost¹¹¹ konsumpcji¹²¹, który²¹¹ mógł się dokonać⁵⁰¹ tylko w⁶⁶ warunkach wzrostu płac i dochodów.

C1509 Sulewski W. Pod bokiem generalnego gubernatora KiW 1965 50 8

Wpływy¹¹² „Polski¹²¹ Ludowej²²¹”, która w⁶⁶ samym²⁶¹ tylko Krakowie skupiła ponad⁸ dwustu³⁴ inteligentów¹²² i robotników¹²² — liczbę jak⁹ na⁶⁴ pierwszy²⁴¹ okres¹⁴¹ konspiracji¹²¹ zupełnie sporą²⁴¹ — obejmują tam⁸ Tajną²⁴¹ Organizację Nauczycielską²⁴¹. „Kółkowy²¹¹” etap¹¹¹ pracy¹²¹ podziemnej²²¹ już nie wystarczał. Trzeba było pomyśleć o⁶⁶ stworzeniu¹⁶¹ w⁶⁶ kraju¹⁶¹ marksistowskiej²²¹ partii¹²¹ robotniczej²²¹.

C1510 Sulewski W. Pod bokiem generalnego gubernatora KiW 1965 129 1

Na⁶⁶ Pomorskiej²²¹ znalazł⁵⁰¹ się także w⁶⁶ pierwszych²⁶² dniach stycznia tysiąc dziewięćset czterdziestego²²¹ czwartego²²¹ roku¹²¹ sekretarz OK Podhale Stanisław Niemiec. Żaden²¹¹ z⁶² nich⁴² nie doczekał wyzwolenia¹²¹. Grudniowe²¹² aresztowania¹¹² wstrząsnęły partią i Gwardią Ludową²⁵¹ w⁶⁶ południowej²⁶¹ Polsce¹⁶¹. Rewolucyjny²¹¹ ruch¹¹¹ wyzwolenczy²¹¹ stracił ludzi¹⁴², którzy od⁶² samego²²¹ początku¹²¹ stali⁵ na⁶⁶ jego⁴² czele. Zerwana została⁵⁷ łączność¹¹¹ z⁶⁵ centralą. Natężenie¹¹¹ walki¹²¹ osłabło.

C1511 Łanowski J. Szlakiem siedmiu cudów starożytności KiW 1964 204 10od dołu

Zadaniem naszym²⁵¹ było w⁶⁴ sposób¹⁴¹ przystępny²⁴¹ przedstawić aktualny²⁴¹ stan¹⁴¹ naszej²²¹ wiedzy¹²¹ o⁶⁶ tych²⁶² słynnych²⁶² zabytkach, o⁶⁶ ich⁴² wyglądzie i znaczeniu¹⁶¹ — niegdyś i obecnie. Nie chcieliśmy ich⁴² traktować tylko jako⁶² jakichś²²² ogromnych²²² eksponatów z⁶² gigantycznej²²¹ gabloty¹²¹ historii¹²¹. Chcieliśmy, aby⁹ ożyły, chcieliśmy je⁴⁴ pokazać tak, jak⁹ widzieli je⁴⁴ ich⁴² twórcy¹¹², i ci²¹², co⁹ je⁴⁴ przez⁶⁴ wieki¹⁴² całe²⁴² nienaruszone²⁴² oglądali i z⁶² nich⁴² korzystali.

C1512 Łanowski J. Szlakiem siedmiu cudów starożytności KiW 1964 60 14

Byłaby to⁴¹ więc świątynia „Pierwszego²²¹ z⁶² Zachodnich²²²”, bóstwa¹²¹ cmentarzy¹²². Ale znów wymienienie¹¹¹ w⁶⁶ świątyni¹⁶¹ zmarłego²²¹ władcy¹²¹ jako⁶² ukochanego²²¹ przez⁶⁴ boginie¹⁴² Bastet i Hathor, przy⁶⁶ czym⁴⁶ ta druga²¹¹ występuje w⁶⁶ roli¹⁶¹ królewskiej²²¹ matki¹²¹, komplikuje nasze²⁴² interpretacje¹⁴² przez⁶⁴ typowe²⁴² dla⁶² egipskich²²² wierzeń zmieszanie¹⁴¹ przeróżnych²²² obok⁶² siebie⁴² występujących²²² rozbieżnych²²² pojęć religijnych²²², narastających²²² w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ wieków.

C1513 Karpiński A. Dwudziestolecie 1944-1964 w rozwoju gospodarczym Polski i świata KiW 1964 149 7

Taką²⁴¹ bazę stworzyliśmy w⁶⁶ wyniku¹⁶¹ wysiłków minionego²²¹ dwudziestolecia¹²¹ chodzi o⁶⁴ to⁴⁴, aby⁹ ją obecnie lepiej, bardziej umiejętniej wykorzystać. Każdy²¹¹ z⁶² nas⁴² na⁶⁶ swoim²⁶¹ odcinku¹⁶¹ pracy¹²¹ może⁵ wnieść wkład¹⁴¹ w⁶⁴ wykonanie¹⁴¹ tego²²¹ zadania¹²¹, od⁶² którego²²¹ pomyślnej²²¹ realizacji¹²¹ zależy przyszły²¹¹ rozwój¹¹¹ gospodarczy²¹¹ Polski¹²¹.

C1514 Karpiński A. Dwudziestolecie 1944-1964 w rozwoju gospodarczym Polski i świata KiW 1964 39 22

Dobra¹¹² te²¹² wytwarzane²¹² są⁵⁷ głównie w⁶⁶ przemyśle maszynowym²⁶¹, co⁴¹ rozszerzyło jego⁴² rynki¹⁴² zbytu na⁶⁴ skalę znacznie większą²⁴¹ niż⁹ w⁶⁶ tradycyjnych²⁶² przemysłach produkujących²⁶² dobra¹⁴² konsumpcyjne²⁴², jak⁹ przemysł¹¹¹ spożywczy²¹¹ i lekki²¹¹, w⁶⁶ których²⁶² obserwowano w⁶⁶ tym²⁶¹ okresie raczej stabilizację popytu w⁶⁶ krajach najwyżej rozwiniętych²⁶².

C1515 Drohojowski J. Religie i wierzenia w życiu Ameryki Łacińskiej KiW 1964 18 7

Styczność¹¹¹ z⁶⁵ plastykami, pisarzami, kompozytorami a nade⁶⁴ wszystko⁴⁴ z⁶⁵ ludźmi zwyczajnymi tak działa⁵ na⁶⁴ wyobraźnię, że zza⁶² każdego²²¹ ołtarza zdaje⁵⁰¹ się wyłaniać⁵⁰¹ bōżek¹¹¹, a tam⁸ gdzie kwitnie równoległy²¹¹ indianizmowi¹³¹ afrykanizm¹¹¹, kamienne²¹² lub drewniane²¹² posągi¹¹² świętych¹²² w⁶⁶ istocie¹⁶¹ uosabiają dahomejskie²⁴² duchy¹⁴².

C1516 Drohojowski J. Religie i wierzenia w życiu Ameryki Łacińskiej KiW 1964 73 9

Autor, Mariano Auzela¹¹¹, lekarz z⁶² zawodu, dowódca grupy¹²¹ rewolucyjnej²²¹ obrał za⁶⁴ swego²⁴¹ bohatera¹⁴¹ Indianina¹⁴¹ na⁶⁶ tle walk partyzantów¹²². W⁶⁶ Meksyku¹⁶¹ książki¹¹² nie są dostępne²¹² dla⁶² wszystkich²²², ale do⁶² każdego²²¹ trafia myśl¹¹¹ twórców¹²² malowidła¹²¹ ściennego²²¹, wykonywanego²²¹ często na⁶⁶ zewnętrznym²⁶¹ murze¹⁶¹ budynku¹²¹, fresk¹¹¹ przedstawia ludzi¹⁴² zwykłych²⁴², uciskanych²⁴² przez⁶⁴ obszarników¹⁴² i kler¹⁴¹, Indian¹⁴² walczących²⁴² o⁶⁴ ziemię, wolność¹⁴¹ i sprawę.

C1517 Zajączkowski A. Pierwotne religie Czarnej Afryki KiW 1965 106 1

Tajne²¹² związki¹¹² poświęcone²¹² kultowi¹³¹ różnych²²² bóstw uprawiają niekiedy czarną²⁴¹ magię, złośliwe²⁴² czary¹⁴², które²¹² mają szkodzić ludziom. Tajne²¹² związki¹¹² poświęcone²¹² kultowi¹³¹ przodków¹²² są głównym²⁵¹ czynnikiem społecznym²⁵¹ zwalczającym²⁵¹ czarną²⁴¹ magię, jako⁶⁴ szkodliwą²⁴¹ dla⁶² życia¹²¹ społecznego²²¹ plemienia. Wprawdzie i te²¹² dodatnie²¹² społecznie związki¹¹² gdzieś wyrodniały⁵, jak⁹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ Ndako gboja w⁶⁶ plemieniu¹⁶¹ Nupe w⁶⁶ północnej²⁶¹ Nigerii¹⁶¹, który²¹¹ już za⁶² czasów kolonialnych²²² nakładał na⁶⁴ ludność¹⁴¹ bardzo poważny²⁴¹ haracz¹⁴¹ [#]

C1518 Zajączkowski A. Pierwotne religie Czarnej Afryki KiW 1965 196 8

Teoria ta, rozsiana po⁶⁶ mitach religijnych²⁶², wyrażana licznymi religijnymi symbolami, jest ogólną²⁵¹ teorią wszystkiego⁴², co⁴¹ — zdaniem Afrykanina¹²¹ pierwotnego²²¹ — istnieje i jako⁶¹ teoria ogólna pełni⁵ funkcję naukową²²¹. W⁶⁶ oparciu¹⁶¹ o⁶⁴ tę „naukową²⁴¹” teorię pierwotni Afrykanie¹¹² wypracowali „technikę” oddziaływania¹²¹ na⁶⁴ przyrodę, mianowicie magię. Magię, czyli, mówiąc „po europejsku” sztukę posługiwania się¹²¹ środkami nadnaturalnymi dla⁶² uzyskania¹²¹ zamierzonego²²¹ i realnego²²¹ celu¹²¹.

C1519 zbiorowa Tak pracuje Sejm KiW 1965 52 4

Aby⁹ stworzyć warunki¹⁴² realizacji¹²¹ tej²²¹ polityki¹²¹, Sejm¹¹¹ drugiej²²¹ kadencji¹²¹ uchwalił szereg¹⁴¹ ustaw¹²² mających²²² na⁶⁶ celu¹⁶¹ pogłębienie¹⁴¹ poczucia¹²¹ stabilizacji¹²¹ wśród⁶² chłopów¹²². Do⁶² tej²²¹ kategorii¹²¹ ustaw¹²² zaliczyć trzeba między innymi: ustawę z⁶² trzynastego²²¹ lipca tysiąc dziewięćset pięćdziesiątego²²¹ siódmego²²¹ roku¹²¹ o⁶⁶ obrocie nieruchomościami rolnymi, która zniosła istniejące²⁴² poprzednio ograniczenia¹⁴² w⁶⁶ dziedzinie¹⁶¹ obrotu ziemią; [&]

C1520 zbiorowa Tak pracuje Sejm KiW 1965 141 5

Stosownie do⁶² rodzaju¹²¹ i zasięgu¹²¹ problemów, jakie²⁴² rozważa komisja sejmowa, centrala związków zawodowych²²² deleguje na⁶⁴ posiedzenie¹⁴¹ komisji¹²¹ przedstawicieli¹⁴² różnych²²² zainteresowanych²²² swoich²²² komisji¹²², służb i zespołów. Oto kilka³¹ przykładów. Drugiego²²¹ czerwca tysiąc dziewięćset sześćdziesiątego²²¹ czwartego²²¹ roku¹²¹ przy⁶⁶ czynnym²⁶¹ udziale CRZZ odbyła⁵⁰¹ się w⁶⁶ Komisji¹⁶¹ Wymiaru Sprawiedliwości¹²¹ dyskusja nad⁶⁵ zagadnieniami sądownictwa¹²¹ społecznego²²¹.

C1521 Maruszewski M., Reykowski J., Tomaszewski T. Psychologia jako nauka o człowieku KiW 1966 86 6

W⁶⁶ analizowanym²⁶¹ przykładzie dla⁶² wyraźniejszego²²¹ zilustrowania¹²¹ tego⁴², o⁶⁴ co⁴⁴ chodzi, wybrany²¹¹ został⁵⁷ przypadek¹¹¹ dość skrajny²¹¹. Ale w⁶⁶ życiu¹⁶¹ każdego²²¹ z⁶² nas⁴² co⁶⁴ dzień¹⁴¹ zdarzają⁵⁰¹ się sytuacje¹¹² poniekąd podobne²¹², choć na⁶⁴ mniejszą²⁴¹ skalę. Wszystko⁴¹, co⁴¹ dzieje⁵⁰¹ się wokół⁶² nas⁴², wszystko⁴¹, co⁴⁴ słyszymy i widzimy, wszystko⁴¹, co⁴¹ dzieje⁵⁰¹ się z⁶⁵ nami, z⁶⁵ naszymi bliskimi¹⁵² i znajomymi¹⁵², z⁶⁵ tym⁴⁵, co⁴¹ do⁶² nas⁴² należy, z⁶⁵ czym⁴⁵ jesteśmy⁵⁷ związani, jest⁵⁷ odniesione²¹¹ do⁶² naszych²²² nastawień; [&]

C1522 Maruszewski M., Reykowski J., Tomaszewski T. Psychologia jako nauka o człowieku KiW 1966 230 11

Kolejne²¹² operacje¹¹², które²¹² początkowo nie są⁵⁷ rozpoczynane²¹², dopóki operacja poprzednia nie zostanie⁵⁷ zakończona, zaczynają być⁵⁷ przygotowywane²¹² wcześniej, już w⁶⁶ trakcie wykonywania¹²¹ operacji¹²¹ poprzedzającej²²¹. Człowiek wykonuje jedną²⁴¹ operację, a już myśli⁵ o⁶⁶ następnej²⁶¹, jak⁹ niewidomy¹¹¹, który²¹¹ odczytuje litery¹⁴² lewą²⁵¹ ręką, ale prawą²⁵¹ już wybiega naprzód.

C1523 Podhorecki L. Stefan Czarniecki KiW 1966 31 13

Ale mimo⁶² kilku³² drobnych²²² porażek wyprawa Kazanowskiego¹²¹ spełniła swoje²⁴¹ zadanie¹⁴¹. Uniemożliwiła koncentrację wojsk rosyjskich²²² na⁶⁴ odsiecz¹⁴¹ Szeinowi¹³¹, splądrowała wielkie²⁴² połacie¹⁴² Rosji¹²¹, zasiała panikę tak wielką²⁴¹, że uciekinierzy przybywszy do⁶² Moskwy¹²¹, zaczęli głośno żądać pokoju¹²¹. Pozbawiony²¹¹ pomocy¹²¹ Szein¹¹¹ dwudziestego²²¹ piątego²²¹ lutego¹²¹ tysiąc sześćset trzydziestego²²¹ czwartego²²¹ roku¹²¹ podpisał kapitulację.

C1524 Podhorecki L. Stefan Czarniecki KiW 1966 120 7

I tym²⁵¹ razem¹⁵¹ kasztelan nie sprostął królowi¹³¹, szybko też wycofał⁵⁰¹ się w⁶⁴ lasy¹⁴², ścigany²¹¹ przez⁶⁴ rajtarów¹⁴² aż do⁶² późnej²²¹ nocy¹²¹. Korzystając z⁶² zamieszania¹²¹, znaczna część¹¹¹ kwarcianych¹²² wymknęła⁵⁰¹ się ze⁶² szwedzkiego²²¹ obozu do⁶² lasów i tu przyłączyła⁵⁰¹ się do⁶² Czarnieckiego¹²¹. Wojna szarpana, po mistrzowsku prowadzona przez⁶⁴ Czarnieckiego¹⁴¹ niosła Szwedom coraz większe²⁴² straty¹⁴².

C1525 Włodarski Z. Czym jest pamięć PZWS 1967 14 13

Próby¹¹² określenia¹²¹ maksymalnych²²² odstępów czasu charakteryzujących²²² ogólnie poszczególne²⁴² gatunki¹⁴² zwierzęce²⁴² nie dały zadawalających²²² rezultatów. Bardzo istotne²¹¹, a jednocześnie nader trudne²¹¹, jest ujednolicenie¹¹¹ warunków. W⁶⁶ badaniach jednego²²¹ osobnika¹²¹ lub większej²²¹ liczby¹²¹ osobników¹²² należących²²² do⁶² tego²²¹ samego²²¹ gatunku¹²¹ sprawa sprowadza⁵⁰¹ się do⁶² ścisłego²²¹ przestrzegania¹²¹ przyjętej²²¹ procedury¹²¹ eksperymentalnej²²¹.

C1526 Bodnar A. Polska — ZSRR. Współpraca gospodarcza KiW 1967 55 7

Powyższe²¹² zmiany¹¹² są dla⁶² nas⁴² korzystne²¹², bowiem wywozimy przede wszystkim tkaniny¹⁴² przerobione²⁴², a więc znacznie droższe²⁴². Poza⁶⁵ tym⁴⁵ eksportowana konfekcja jest⁵⁷ produkowana w⁶⁶ przeważającej²⁶¹ mierze¹⁶¹ z⁶² syntetyków, a więc surowców produkowanych²²² w⁶⁶ kraju¹⁶¹. Powstaje pytanie¹¹¹, w⁶⁶ jakiej²⁶¹ mierze¹⁶¹ układ¹¹¹ proporcji¹²² w⁶⁶ naszej²⁶¹ wymianie¹⁶¹ ze⁶⁵ Związkiem Radzieckim²⁵¹ — aktualny²¹¹ i przyszły²¹¹ (do⁶² tysiąc dzie-
więćset siedemdziesiątego²²¹ roku¹²¹) — jest korzystny²¹¹ dla⁶² naszego²²¹ partnera¹²¹?

C1527 Drohojowski J. Róg obfitości KiW 1967 64 4

Bolivar¹¹¹ natomiast rozpoczął dyskusję, jeszcze trwającą²⁴¹, o⁶⁶ konieczności¹⁶¹ scalenia¹²¹ krajów. Myśl¹¹¹ ta snuje⁵⁰¹ się w⁶⁶ szeregu¹⁶¹ wypowiedzi¹²² Bolivara¹²¹, ujął ją konkretnie w⁶⁶ „Liście¹⁶¹ z⁶² Jamajki¹²¹”, którego²²¹ adresatem był⁵ narody¹¹² Ameryki¹²¹ Łacińskiej²²¹. Zaczyna od⁶² sumowania¹²¹ pretensji¹²², a więc zarzuca Hiszpanii¹³¹ (to²¹¹ samo⁴¹ odnosi⁵⁰¹ się do⁶² Portugalii¹²¹), [&]

C1528 Kozakiewicz M. Niezbadane ścieżki wychowania NKs 1964 99 11

Taka maszyna, o wiele bardziej kompletna, ale i skomplikowana, kosztuje jednak majątek¹⁴¹ i nie jest dostępna ani dla⁶² całych²²² szkół, ani tym⁹ bardziej dla⁶² poszczególnych²²² jednostek. W⁶⁶ tym²⁶¹ miejscu¹⁶¹ warto przypomnieć dowcip¹⁴¹ Simona¹²¹ Ramo¹²¹ ze⁶² wzmiankowanej²²¹ już książki¹²¹ „Teaching Machines”... [&]

C1529 Kozakiewicz M. Niezbadane ścieżki wychowania NKs 1964 154 27

żeby nie było nieporozumień, powiedzmy, że proces¹¹¹ ten²¹¹ zaczyna⁵⁰¹ się (jak⁹ już wspomniałem) jeszcze w⁶⁶ siódmym²⁶¹ roku¹⁶¹ życia¹²¹, kiedy dziecko¹¹¹ po⁶⁴ raz¹⁴¹ pierwszy²⁴¹ poszło do⁶² szkoły¹²¹, ale kulminację swoją²⁴¹ osiąga właśnie w⁶⁶ wieku¹⁶¹ szesnaście — siedemnaście lat (u⁶² dziewcząt nieco wcześniej, ale za⁶⁴ to⁴⁴ mniej burzliwie). Badania¹¹² psychologów¹²² zachodnich²²² wykazują, że najczęściej przedmiotem zatargów i tarć między⁶⁵ „starymi¹⁵¹” i „młodymi¹⁵¹” są sprawy¹¹² drobne²¹², [&]

C1530 Adamowicz Z., Fijałkowski W., Paczóska J. Telekopia — technika przesyłania obrazów MON 1963 243 14

Jak⁹ również dlatego, że nierzadko jeszcze nasze²¹¹ wychowanie¹¹¹ polityczne²¹¹ przy⁶⁶ próbach realizacji¹²¹ grzeszy stereotypowością stosowanych²²² metod, szablonowością środków, wulgarną²⁵¹ dogmatycznością uzasadnień i celów. A przecież szablon¹¹¹, stereotyp¹¹¹ i dogmatyczność¹¹¹ nigdzie nie wyrządzają szkód tak strasznych²²² i nieodwracalnych²²² jak⁹ właśnie w⁶⁶ dziedzinie¹⁶¹ wychowania¹²¹.

C1531 Land S. Portret Jakuba Jasińskiego KiW 1964 136 7

Nie wszystkie²¹² jednak ośrodki¹¹² powstańcze²¹² litewskie²¹² zgłosiły akces¹⁴¹ do⁶² Rady¹²¹ Wileńskiej²²¹. Niektóre²¹², jak⁹ Brześć¹¹¹, czy powiat¹¹¹ grodzieński²¹¹, zgłosiły⁵⁰¹ się bezpośrednio do⁶² Kościuszki¹²¹. Zachodziła więc obawa rozbicia¹²¹ jedności¹²¹ narodu. Pod⁶⁵ wpływem zarzutów podnoszących się²²² z⁶² różnych²²² stron Rada¹¹¹ Litewska oświadczyła trzeciego²²¹ maja, że poddaje⁵⁰¹ się pod⁶⁴ władzę Kościuszki¹²¹, a nominację Jasińskiego¹²¹ uważa za⁶⁴ tymczasową²⁴¹.

C1532 Drohojowski J. Indianin prezydentem Meksyku KiW 1964 81 8

Przeróżne²¹² sprzeczności¹¹² wpływały na⁶⁴ stanowisko¹⁴¹ Francji¹²¹ Napoleona¹²¹ Trzeciego²²¹. Rewolucja lutowa tysiąc osiemset czterdziestego²²¹ ósmego²²¹ roku¹²¹, która obaliła króla¹⁴¹ Ludwika¹⁴¹ Filipa¹⁴¹, wysunęła na⁶⁴ plan¹⁴¹ pierwszy²⁴¹ księcia¹⁴¹ Ludwika¹⁴¹ Napoleona¹⁴¹, bratanka¹⁴¹ Napoleona¹²¹ Pierwszego²²¹, naprzód jako⁶⁴ prezydenta¹⁴¹, a później (tysiąc osiemset pięćdziesiąty²¹¹ drugi²¹¹) cesarza¹⁴¹. Cesarz¹¹¹ Francuzów¹²² Napoleon Trzeci²¹¹, bo taki²⁴¹ tytuł¹⁴¹ przybrał Ludwik Napoleon, entuzjasmował⁵⁰¹ się w⁶⁶ młodości¹⁶¹ ruchami rewolucyjnymi Włochów¹²² i Polaków¹²².

C1533 Górski J. Ekonomia polityczna KiW 1964 170 18

W⁶⁶ odniesieniu¹⁶¹ do⁶² całego²²¹ dochodu narodowego²²¹ orientacyjne²¹² szacunki¹¹² wskazują, iż jego⁴² wzrost¹¹¹ w⁶⁶ ostatnim²⁶¹ dziesięcioleciu¹⁶¹ panowania¹²¹ burżuazji¹²¹, to⁴¹ znaczy w⁶⁶ latach tysiąc dziewięćset dwadzieścia dziewięć — tysiąc dziewięćset trzydzieści osiem, wynosił w⁶⁶ przybliżeniu¹⁶¹ dwanaście³⁴ — piętnaście³⁴ procent¹²². Polska¹¹¹ Ludowa²¹¹ w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ dziesięciu³² lat (tysiąc dziewięćset pięćdziesiąt — tysiąc dziewięćset sześćdziesiąt) zwiększyła swój²⁴¹ dochód¹⁴¹ narodowy²⁴¹ przeszło⁸ dwukrotnie, [&]

C1534 Górski J. Ekonomia polityczna KiW 1964 314 5

Sprzeczność¹¹¹ ta prowadzi do⁶² powstania¹²¹ w⁶⁶ gospodarce¹⁶¹ kapitalistycznej²⁶¹ szeregu¹²¹ ujemnych²²² zjawisk, o⁶⁶ których²⁶² będziemy⁵⁶ obszernie mówić⁵¹ w⁶⁶ dalszym²⁶¹ ciągu¹⁶¹ wykładu. Rezultatem akumulacji¹²¹ kapitalistycznej²²¹ jest niewątpliwie poważny²¹¹ wzrost¹¹¹ rozmiarów, a nawet i liczby¹²¹ przedsiębiorstw (rozwijają⁵⁰¹ się przecież całe²¹² nowe²¹², uprzednio nie istniejące²¹² gałęzie¹¹² wytwarzania¹²¹).

C1535 Górski J. Ekonomia polityczna KiW 1964 403 1

Jest faktem niewątpliwym²⁵¹, że w⁶⁶ analizowanym²⁶¹ okresie, a więc w⁶⁶ czasie powstania¹²¹ i rozwoju¹²¹ interwencjonizmu państwowego²²¹, państwowe²¹² zakupy¹¹² dóbr i usług w⁶⁶ cenach bieżących²⁶² wzrosły⁵ pięciokrotnie, a ich⁴² udział¹¹¹ w⁶⁶ produkcji¹⁶¹ brutto wzrósł w⁶⁶ tym²⁶¹ okresie dwu i półkrotnie. Innym²⁵¹ wskaźnikiem, który²⁴¹ możemy przytoczyć dla⁶² przedstawienia¹²¹ wzrostu znaczenia¹²¹ interwencjonizmu państwowego²²¹ może⁵ być wskaźnik¹¹¹ wzrostu wydatków budżetowych²²² krajów kapitalistycznych²²².

C1536 Górski J. Ekonomia polityczna KiW 1964 26 6

W⁶⁶ warunkach istnienia¹²¹ socjalistycznego²²¹ typu stosunków produkcji¹²¹, gdy podstawowe²¹² środki¹¹² produkcji¹²¹ znajdują⁵⁰¹ się w⁶⁶ rękach państwa¹²¹ i państwo¹¹¹ planowo kieruje całym²⁵¹ procesem produkcji¹²¹ i podziału, powstaje złudzenie¹¹¹, że nie działają żadne²¹² prawa¹¹² ekonomiczne²¹², że państwo¹¹¹ kieruje procesem gospodarczym²⁵¹ w⁶⁴ sposób¹⁴¹ dowolny²⁴¹. Tak jednak wcale nie jest.

C1537 Jankowski H. Jednostka, moralność, socjalizm KiW 1963 56 9

Bardziej „subtelny”²⁵¹ sposób prowadzenia¹²¹ tego²²¹ typu dyskusji¹²¹ jest sięganie¹¹¹ do⁶² argumentów historycznych²²². Jak to⁴⁴ się⁴¹ mówi: my ich⁴⁴ inkwizycją, oni nas⁴⁴ gilotyną z⁶² okresu Wielkiej²²¹ Rewolucji¹²¹ Francuskiej²²¹ my ich⁴⁴ rozwiązłością płciową²⁵¹ niektórych²²² papieży¹²², oni nas⁴⁴ ideałami wolnej²²¹ miłości¹²¹; my ich⁴⁴ średniowiecznymi biczownikami, oni nas⁴⁴... i tak dalej. Taka argumentacja jest tylko bardziej sublimowaną²⁵¹ formą argumentacji¹²¹ pierwszego²²¹ typu.

C1538 Stryjewski C. Hierarchia rzymska KiW 1963 115 11

Kongres¹¹¹ wiedeński²¹¹ w⁶⁶ tysiąc osiemset piętnastym²⁶¹ roku¹⁶¹ przyznał nuncjuszom papieskim²³² tytuł¹⁴¹ dziekana¹²¹ korpusu dyplomatycznego²²¹ akredytowanego²²¹ przy⁶⁶ rządach państw. W⁶⁴ myśl¹⁴¹ postanowień Kongresu Wiedeńskiego²²¹ nuncjusze papiescy cieszą⁵⁰¹ się wszystkimi przywilejami przyznanymi innym²³² dyplomatom. Posiadają zatem przywilej¹⁴¹ nietykalności¹²¹ personalnej²²¹, [&]

C1539 Stryjewski C. Hierarchia rzymska KiW 1963 259 9

Zaczęły powstawać pierwsze²¹² zrzeszenia¹¹² świeckich²²² katolików¹²². Rozpoczynają one swą²⁴¹ działalność¹⁴¹ jeszcze w⁶⁴ sposób¹⁴¹ nie bardzo zorganizowany²⁴¹, jako⁶¹ luźno z⁶⁵ sobą związane²¹² stowarzyszenia¹¹² katolickie²¹², pod⁶⁵ hasłem „obrony¹²¹ i odnowienia¹²¹ religijnego²²¹”. Ruch¹¹¹ ten²¹¹ otrzymał we⁶⁶ Włoszech¹⁶² nazwę¹⁴¹ Akcji¹²¹ Katolickiej²²¹, zaś w⁶⁶ innych²⁶² krajach Europy¹²¹ nazywał¹⁵⁰¹ się: Ligą Katolicką²⁵¹ (w⁶⁶ Polsce¹⁶¹), Zjednoczeniem Katolików¹²², Stowarzyszeniem Młodzieży¹²¹ Katolickiej²²¹ i tym²³² podobne²¹².

C1540 Warneńska M. Szukam Baltazara Kujawskiego KiW 1963 16? 11

Było jednak w⁶⁶ progimnazjum¹⁶¹ włocławskim²⁶¹ paru³² nauczycieli¹²² zasługujących²²² w⁶⁶ pełni¹⁶¹ na⁶⁴ to²⁴¹ miano¹⁴¹. Należeli do⁶² nich⁴²: przyrodnik Matuszewski¹¹¹ oraz nauczyciel rysunków i francuskiego²²¹ z⁶² pochodzenia¹²¹ Francuz. Ale ich⁴² praca i wysiłki¹¹² nie mogły zmienić systemu. Lekcje¹⁴² zadawano „stąd-dotąd” z⁶² podręcznika. Na⁶⁶ arytmetyce¹⁶¹ rozwiązywano zadania¹⁴² przypominające²⁴² łamigłówki¹⁴².

C1541 Warneńska M. Szukam Baltazara Kujawskiego KiW 1963 59 9

W⁶⁶ razie dostania się¹²¹ w⁶⁴ ręce¹⁴² władz członkowie partii¹²¹ unikają kar surowszych²²². Rząd¹¹¹ patrzeć⁵¹ będzie⁵⁶ przez⁶⁴ palce¹⁴² na⁶⁴ tę w⁶⁴ pół legalną²⁴¹ ich⁴² walkę z⁶⁵ kapitalizmem. Niebezpieczne²¹² są takie²¹² poglądy¹¹². Człowiek uczy⁵⁰¹ się na⁶⁶ własnych²⁶² błędach. Julian wie, że na⁶⁶ wolności¹⁶¹ podejmie natychmiast dawną²⁴¹ robotę. Prowadzić⁵¹ ją będzie⁵⁶ teraz jednak inaczej.

C1542 Warneńska M. Szukam Baltazara Kujawskiego KiW 1963 135 12

Sam²¹¹ zaopatruje przekład¹⁴¹ powieści¹²¹ w⁶⁴ objaśnienia¹⁴² niezbędne²⁴² dla⁶² niemieckiego²²¹ czytelnika¹²¹, „Różyczka Schapiro”, bowiem takie²⁴² sprawy¹⁴² albo pomija, albo „plecie jak⁹ Piekarski na⁶⁶ mękach, bo o⁶⁶ historii¹⁶¹ Polski¹²¹ ma jeszcze słabsze²⁴¹ pojęcie¹⁴¹ niż⁹ o⁶⁶ języku¹⁶¹”. Aż do⁶² końca niemal działalności¹²¹ wydawniczej²²¹ Marchlewskiego¹²¹ ta „paniusia z⁶² Brodów¹²²”, podobnie jak⁹ inni tłumacze z⁶² nieprawdziwego²²¹ zdarzenia¹²¹, napsuła mu wiele⁸ krwi¹²¹.

C1543 Szeliga Z. Skarby i ludzie KiW 1964 227 14

Woda, która jest przekleństwem jednej²²¹ części¹²¹ kombinatu — kopalni¹²¹, tutaj, w⁶⁶ drugiej²⁶¹ części¹⁶¹ — Zakładzie Przeróbki¹²¹ Mechanicznej²²¹ i Zakładach Przeróbki¹²¹ Chemicznej²²¹ — jest obok⁶² siarki¹²¹ — drugim²⁵¹ podstawowym²⁵¹ surowcem, bez⁶² którego²²¹ nie mogłaby istnieć ani flotacja, ani rafinacja, ani przeróbka chemiczna. W⁶⁶ każdej²⁶¹ sekundzie¹⁶¹ tylko do⁶² Zakładu Przeróbki¹²¹ Mechanicznej²²¹ wpływa sześć³¹ tysięcy litrów wody¹²¹.

C1544 zbiorowa Sprawy religii i laicyzacji KiW 1964 8 14

Kosmologia religijna zawiera poglądy¹⁴² na⁶⁴ temat¹⁴¹ „początku¹²¹” świata i Ziemi¹²¹, budowy¹²¹ rzeczywistości¹²¹ oraz „końca świata”; kosmologia religijna jest tą²⁵¹ właśnie częścią religii¹²¹, która przede wszystkim wchodzi w⁶⁴ konflikt¹⁴¹ z⁶⁵ danymi¹⁵² nauki¹²¹. Jeśli natomiast chodzi o⁶⁴ antropologię religijną²⁴¹, czyli religijne²⁴² poglądy¹⁴² na⁶⁴ człowieka¹⁴¹ i społeczeństwo¹⁴¹, to⁹ usiłuje ona odpowiedzieć wierzącemu¹³¹ na⁶⁴ pytania¹⁴² związane²⁴² z⁶⁵ pochodzeniem człowieka¹²¹, jego⁴² naturą („sens¹¹¹ życia¹²¹”) oraz losami pośmiertnymi.

C1545 Krzemień-Ojak S. Zagadnienia współczesnej kultury KiW 1965 38 5

Ale wahania¹¹² polityczne²¹² większy²⁴¹ wpływ¹⁴¹ wywierały jednak na⁶⁴ dziedzinę twórczości¹²¹ artystycznej²²¹ i na⁶⁴ przejawy¹⁴² aktywności¹²¹ kulturalnej²²¹ różnych²²² środowisk niż⁹ na⁶⁴ rytm¹⁴¹ powstawania¹²¹ materialnej²²¹ bazy¹²¹ kultury¹²¹. W⁶⁶ tej²⁶¹ sferze¹⁶¹ bowiem w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ całego²²¹ minionego²²¹ dwudziestolecia¹²¹ obserwować możemy względną²⁴¹ ciągłość¹⁴¹ i systematyczność¹⁴¹.

C1546 Frelek R., Kruczkowski A. Świat i Polska KiW 1965 84 10

Jednakże ówczesny²¹¹ układ¹¹¹ sił w⁶⁶ świecie pozwalał państwowi imperialistycznemu²³² na⁶⁴ odrzucenie¹⁴¹ propozycji¹²² radzieckich²²² bez⁶² dyskusji¹²¹. Zmiana układu sił w⁶⁶ świecie na⁶⁴ korzyść¹⁴¹ socjalizmu po⁶⁶ drugiej²⁶¹ wojnie¹⁶¹ światowej²⁶¹ umożliwiła w⁶⁶ ostatnich²⁶² latach wysunięcie¹⁴¹ postulatu powszechnego²²¹ i całkowitego²²¹ rozbrojenia¹²¹ pod⁶⁵ skuteczną²⁵¹ kontrolą międzynarodową²⁵¹ w⁶⁶ warunkach realnych²²² szans walki¹²¹ o⁶⁴ jego⁴² zrealizowanie¹⁴¹.

C1547 Młeczko F.W. O wsi i rolnictwie KiW 1965 72 23

Przy⁶⁶ takiej²⁶¹ perspektywie¹⁶¹ opłaca⁵⁰¹ się produkować masowo i sprzedawać rolnikom indywidualnym²³² te²⁴² tylko urządzenia¹⁴², narzędzia¹⁴² i maszyny¹⁴², które²¹² mogą być⁵⁷ w⁶⁶ drobnym²⁶¹ gospodarstwie używane²¹² często, stosunkowo szybko się zużywają⁵⁰¹ (oczywiście dlatego, że są często w⁶⁶ użyciu¹⁶¹, a nie dlatego, że są⁵⁷ źle zrobione²¹²) i szybko się opłacają⁵⁰¹ (na⁶⁴ przykład¹⁴¹ parniki¹¹² polowe²¹² i temu⁴³ podobne²¹²).

C1548 Młeczko F.W. O wsi i rolnictwie KiW 1965 133 17

Sytuacja ta odbijała⁵⁰¹ się szczególnie niekorzystnie na⁶⁶ tych²⁶² PGR, które²¹² cierpiały na⁶⁴ brak¹⁴¹ siły¹²¹ roboczej²²¹. Gospodarstwa¹¹² te²¹² bowiem zostały⁵⁷ w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ skazane²¹² na⁶⁴ gorsze²⁴² plony¹⁴² przy⁶⁶ większych²⁶² nakładach na⁶⁶ poodłogowej²⁶¹ ziemi¹⁶¹. Ponadto były⁵⁷ one zmuszone²¹² przyjmować do⁶² pracy¹²¹ każdego²²¹ chętnego²²¹; zważywszy, iż był to⁴¹ okres¹¹¹ szybkiego²²¹ wzrostu zatrudnienia¹²¹ w⁶⁶ rozwijającym się²⁶¹ przemyśle, [&]

C1549 Kosman M. Na tropach bohaterów „Trylogii” KiW 1966 51 12

Poznając perypetie¹⁴² Jana¹²¹ Skrzetuskiego¹²¹ wysłanego²²¹ na⁶⁴ Sicz¹⁴¹, w⁶⁶ pierwszej²⁶¹ chwili¹⁶¹ nie myślimy o⁶⁶ właściwym²⁶¹ celu¹⁶¹ jego⁴² podróży¹²¹: przecież wzniosły²¹¹ i szlachetny²¹¹ rycerz bez⁶² wahania¹²¹ zgodził⁵⁰¹ się być nie posłem, ale szpiegiem. Taki²¹¹ bowiem był faktyczny²¹¹ cel¹¹¹ wyjazdu. Na⁶⁶ Siczy¹⁶¹, wzięty²¹¹ do⁶² niewoli¹²¹, miał już zginąć z⁶² rąk „dzikich²²²” i „rozpasanych²²²” Zaporozców¹²², kiedy Chmielnicki¹¹¹ poznał w⁶⁶ nim⁴⁶ swego²⁴¹ wybawcę.

C1550 Kosman M. Na tropach bohaterów „Trylogii” KiW 1966 195 3

Przez⁶⁴ pięć³⁴ lat przebywał w⁶⁶ szkołach protestanckich²⁶² w⁶⁶ Kiejdanach i w⁶⁶ Wilnie¹⁶¹, w⁶⁶ wieku¹⁶¹ lat piętnastu³² towarzyszył hetmanowi¹³¹ Krzysztofowi na⁶⁶ wyprawie¹⁶¹ wojennej²⁶¹, po⁶⁶ czym⁴⁶ został⁵⁷ usamodzielniony²¹¹ pod⁶⁵ względem prawnym²⁵¹ i natychmiast obrany²¹¹ posłem na⁶⁴ sejm¹⁴¹ walny²⁴¹. Nie było to⁴¹ jego⁴² pierwsze²¹¹ wystąpienie¹¹¹ na⁶⁶ forum¹⁶¹ państwowym²⁶¹, ponieważ już przed⁶⁵ czterema laty stryj polecił mu wygłosić ułożoną²⁴¹ przez⁶⁴ jakiegoś²⁴¹ prawnika¹⁴¹ mowę do⁶² króla¹²¹ na⁶⁶ sejmie, [&]

C1551 Składankowa M. Zoroaster i magowie KiW 1963 178 11

Przez⁶⁴ wieki¹⁴² całe²⁴² torturowanie¹¹¹ ludzi¹²² było uważane²¹¹ za⁶⁴ rzecz¹⁴¹ naturalną²⁴¹. Traktowanie¹¹¹ zwierząt dotąd bywa straszliwe²¹¹, nie dlatego, by⁹ ktokolwiek przypuszczał, że zwierzę¹¹¹ nie czuje. Wręcz przeciwnie, właśnie zadawanie¹¹¹ bólu¹²¹ sprawia ludziom przyjemność¹⁴¹. Tymczasem już mazdeizm¹¹¹ kwalifikował takie²⁴² skłonności¹⁴² jako⁶⁴ demona¹⁴¹, który²¹¹ niszczy dusze¹⁴².

C1552 Voise W. Myśliciele i praktycy KiW 1963 123 14

Stwierdzał on, że dla⁶² Demokryta¹²¹ barwa nie istnieje jako⁶¹ obiektywna rzeczywistość¹¹¹ i że takie²¹¹ lub inne²¹¹ zabarwienie¹¹¹ przedmiotu zależne²¹¹ jest od⁶² układów atomów w⁶⁶ danym²⁶¹ przedmiocie. Podobnie i następca Arystotelesa¹²¹, Teofrast¹¹¹, w⁶⁴ taki²⁴¹ sposób¹⁴¹ rozumiał naukę Demokryta¹²¹ o⁶⁶ poznaniu¹⁶¹. Obaj jednak dopatrywali⁵⁰¹ się w⁶⁶ niej⁴⁶ nieprzewidywanych²²² trudności¹²².

C1553 Voise W. Myśliciele i praktycy KiW 1963 68 17

Omylili⁵⁰¹ się jednak, a ta orientacja polityczna stała⁵⁰¹ się przyczyną ich⁴² klęski¹²¹: w⁶⁶ roku¹⁶¹ pięćset dziesiątym²⁶¹ przed⁶⁵ naszą²⁵¹ erą wygnano ich⁴⁴ z⁶² Krotyny¹²¹. Oprócz⁶² idei¹²² etycznych²²² i religijnych²²² rozwinęli też pitagorejczycy szereg¹⁴¹ zadań naukowych²²², byli⁵ bowiem przekonani, że nauka jest jednym²⁵¹ ze⁶² środków, przy⁶⁶ pomocy¹⁶¹ których²²² człowiek może⁵ się doskonalić⁵⁰¹.

C1554 Zajączkowski A. Aszanti — kraj Złotego Tronu KiW 1963 157 20

To⁴¹ z⁶² kolei¹²¹ wynika z⁶² faktu, że inteligencji¹²¹ jest ciągle jeszcze za mało, że zarobki¹¹² jej⁴² są, porównawczo biorąc, bardzo duże²¹² i że w⁶⁶ walce¹⁶¹ z⁶⁵ kolonializmem burżuazja i inteligencja tworzą jeden²⁴¹ front¹⁴¹, konflikty¹¹² klasowe²¹² między⁶⁵ burżuazją a inteligencją dopiero przyjdą. Pod⁶⁵ jednym²⁵¹ względem niewątpliwie inteligencja i burżuazja dadzą⁵⁰¹ się ująć razem⁸, mianowicie pod⁶⁵ względem wykształcenia¹²¹.

C1555 Kotański W. Zarys dziejów religii w Japonii KiW 1963 14 2

Niektóre²⁴² spośród⁶² nich⁴² z⁶⁵ dużą²⁵¹ dozą prawdopodobieństwa¹²¹ można uważać za⁶⁴ przedmioty¹⁴² kultowe²²², co⁴¹ pozwoli nam do⁶² pewnego²²¹ stopnia zrozumieć, jakie²¹² wierzenia¹¹² w⁶⁶ ówczesnym²⁶¹ społeczeństwie były⁵ popularne²¹². Oczywiście wnioski¹¹² muszą być ostrożne²¹², tak aby⁹ nie wykroczyły poza⁶⁴ dostępny²⁴¹ badaniu¹³¹ materiał¹⁴¹. Typ¹¹¹ wierzeń ówczesnych²²² wiązał⁵⁰¹ się niewątpliwie ściśle z⁶⁵ ogólnymi warunkami ówczesnego²²¹ bytowania¹²¹ człowieka¹²¹ na⁶⁶ archipelagu¹⁶¹, [&]

C1556 Kotański W. Zarys dziejów religii w Japonii KiW 1963 102 8

W⁶⁶ związku¹⁶¹ ze⁶⁵ zmianami w⁶⁶ strukturze¹⁶¹ społecznej²⁶¹ zaczęły się też inaczej kształtować⁵⁰¹ pojęcia¹¹² sintoistyczne²¹². Jedne²¹² bóstwa¹¹² wysuwają⁵⁰¹ się na⁶⁴ przód¹⁴¹, inne²¹² usuwają⁵⁰¹ się w⁶⁴ cień¹⁴¹. Najbardziej chyba charakterystycznym²⁵¹ będzie pewno zblaknięcie¹¹¹ kultu założycielki¹²¹ rodu cesarskiego²²¹ Amaterasu¹²¹ i jej⁴² potomstwa¹²¹.

C1557 Kozakiewicz M. O tolerancji i swobodzie sumienia KiW 1963 15 5

Podczas gdy na⁶⁶ południu¹⁶¹ USA średnia¹¹¹ zarobków białego²²¹ robotnika¹²¹ w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc dziewięćset pięćdziesiątym²⁶¹ ósmym²⁶¹ wynosiła cztery³⁴ i pół tysiąca dolarów rocznie, to⁹ średnia¹¹¹ zarobków robotnika¹²¹ murzyna¹²¹ w⁶⁶ tym²⁶¹ samym²⁶¹ czasie, według⁶² źródeł amerykańskich²²², wynosiła dwa³⁴ i sześć³⁴ dziesiątych¹²² tysiąca dolarów rocznie.

C1558 Kozakiewicz M. O tolerancji i swobodzie sumienia KiW 1963 81 23

Ponieważ jednak zarówno wyższe²¹¹, jak⁹ i niższe²¹¹ duchowieństwo¹¹¹ — to⁴¹ obywatele Państwa¹²¹ Ludowego²²¹, marksiści żądają od⁶² nich⁴² lojalności¹²¹ wobec⁶² państwa¹²¹, respektowania¹²¹ jego⁴² praw¹²² i zarządzeń, jak⁹ też w⁶⁴ miarę pozytywnego²²¹ wkładu w⁶⁴ pracę całego²²¹ narodu nad⁶⁵ przebudową socjalistycznej²²¹ Polski¹²¹. A z⁶⁵ tym⁴⁵, niestety, bywa różnie.

C1559 Koberdowa I. Pierwsza Międzynarodówka i Lewica Wielkiej Emigracji KiW 1964 13 1

Na⁶⁴ wakujące²⁴¹ miejsce¹⁴¹ w⁶⁶ Centralizacji¹⁶¹ Towarzystwa¹²¹ Demokratycznego²²¹ Polskiego²²¹ wybrany²¹¹ został⁵⁷ w⁶⁶ końcu¹⁶¹ tysiąc osiemset pięćdziesiątego²²¹ pierwszego²²¹ roku¹²¹ Antoni Żabicki, przewodniczący¹¹¹ Komitetu Emigrantów¹²² przybyłych²²² z⁶² Turcji¹²¹. W⁶⁶ samym²⁶¹ Towarzystwie Demokratycznym²⁶¹ Polskim²⁶¹ panowała wówczas duża rozmaitość¹¹¹ poglądów, wynikająca z⁶² dezorientacji¹²¹ politycznej²²¹ spowodowanej²²¹ wypadkami Wiosny¹²¹ Ludów¹²². Wielu³² dawnych²²² jego⁴² działaczy¹²² stało niezłomnie przy⁶⁶ programie Towarzystwa¹²¹ uchwalonym²⁶¹ jeszcze w⁶⁶ tysiąc osiemset trzydziestym²⁶¹ szóstym²⁶¹, [&]

C1560 Bernaś F., Mikulska-Bernaś J. Przednia straż Hitlera KiW 1964 102 21

Była⁵ to⁴¹ całkiem wyraźna zapowiedź¹¹¹ tego⁴², co⁴¹ nieodwołalnie miało nastąpić już zaledwie za⁶⁴ kilka³⁴ dni¹²². Hitlerowi potrzebna była⁵ jednak jeszcze jedna, tym²⁵¹ razem¹⁵¹ zakrojona na⁶⁴ najwyższą²⁴¹ skalę prowokacja, która ukoronować miała całą²⁴¹ dotychczasową²⁴¹ akcję hitlerowskiej²²¹ piątej²²¹ kolumny¹²¹ w⁶⁶ tej²⁶¹ dziedzinie¹⁶¹.

C1561 Bernaś F., Mikulska-Bernaś J. Przednia straż Hitlera KiW 1964 191 8

Fakt¹¹¹ ten²¹¹ wpłynął w⁶⁶ znacznej²⁶¹ mierze¹⁶¹ na⁶⁴ wzrost¹⁴¹ nastrojów nerwowości¹²¹ w⁶⁶ kołach rządowych²⁶², skłaniając je⁴⁴ do⁶² szybszego²²¹ niż⁹ to⁴⁴ planowano poprzednio opuszczenia¹²¹ stolicy¹²¹. Podobny²¹¹ desant¹¹¹ powietrzny²¹¹ wylądował również w⁶⁶ Białowieży¹⁶¹ w pobliżu magazynów amunicji¹²¹ koło⁶² Hajnówki¹²¹. Desant¹¹¹ ten²¹¹ został⁵⁷ jednak rozbity²¹¹ przez⁶⁴ silne²⁴² patrole¹⁴² wojska¹²¹.

C1562 Cackowski Z. Główne zagadnienia i kierunki filozofii KiW 1966 96 31

Materializm¹¹¹ mechanistyczny²¹¹. Tę niejednolitość¹⁴¹ teorii¹²¹ materialistów¹²² naiwnych²²² stopniowo zaczynają przewycięzać ci²¹² filozofowie, którzy nie szukają „pierwszej²²¹ zasady¹²¹”, w⁶⁶ postaci¹⁶¹ jakiegoś²²¹ jednego²²¹ rodzaju¹²¹ materii¹²¹ dostępnej²²¹ obserwacji¹³¹ zmysłowej²³¹, ale przyjmują istnienie¹⁴¹ u⁶² podstaw¹²² wszystkich²²² zmysłowo dostępnych²²² zjawisk jakiegoś²²¹ tworzywa¹²¹ wspólnego²²¹, które²¹¹ nie musi w⁶⁶ tym²⁶¹ nowym²⁶¹ ujęciu¹⁶¹ istnieć jako⁶¹ odrębna postać¹¹¹ materii¹²¹ i nie musi być zmysłom bezpośrednio dostępna, [&]

C1563 Cackowski Z. Główne zagadnienia i kierunki filozofii KiW 1966 154 35

Na⁶⁶ gruncie absolutystycznego²²¹ traktowania¹²¹ przestrzeni¹²¹ i czasu szczególna zasada względności¹²¹ prowadzi do⁶² wniosku¹²¹, że na⁶⁴ przykład¹⁴¹ promień¹¹¹ świetlny²¹¹, poruszający się²¹¹ w⁶⁶ jednym²⁶¹ układzie¹⁶¹ z⁶⁵ prędkością [~] w⁶⁶ układzie¹⁶¹ innym²⁶¹ — inercyjnym²⁶¹ względem⁶² pierwszego²²¹ — miałby się poruszać⁵⁰¹ z⁶⁵ prędkością inną²⁵¹, zależną²⁵¹ od⁶² kierunku¹²¹ promienia. Promień¹¹¹ świetlny²¹¹ rozchodzący się²¹¹ w⁶⁶ kierunku¹⁶¹ ruchu¹²¹ obrotowego²²¹ Ziemi¹²¹ miałby się poruszać⁵⁰¹ wolniej, [&]

C1564 Cackowski Z. Główne zagadnienia i kierunki filozofii KiW 1966 324 7

Wszystkie²¹² bowiem komórki¹¹² nerwowe²¹² stanowią w⁶⁶ istocie¹⁶¹ rzeczy¹²¹ ognia¹⁴² elektryczne²⁴². Równowaga tych²²² ogniw elektrycznych²²² zdana jest⁵⁷ na⁶⁴ łaskę i niełaskę najróżnorodniejszych²²² oddziaływań zewnętrznych²²². Może⁵ je⁴⁴ naruszyć wiązka światła¹²¹, mogą to⁴⁴ uczynić drgania¹¹² powietrza¹²¹ czy inne²¹² oddziaływania¹¹² mechaniczne²¹². To²¹¹ naruszenie¹¹¹ równowagi¹²¹ występuje jednak pod⁶⁵ warunkiem, że impuls¹¹¹ zewnętrzny²¹¹ jest dostatecznie duży²¹¹, że przekracza on próg¹⁴¹ wrażliwości¹²¹ dla⁶² danej²²¹ komórki¹²¹.

C1565 Cackowski Z. Główne zagadnienia i kierunki filozofii KiW 1966 351 5

Konceptualiści natomiast odpowiadają negatywnie na⁶⁴ pytanie¹⁴¹, czy tym²³² pojęciom odpowiada jakaś rzeczywistość¹⁴¹ obiektywna. Odrzucają tezę o⁶⁶ obiektywnym²⁶¹ i niezależnym²⁶¹ od⁶² pojedynczych²²² przedmiotów istnieniu¹⁶¹ powszechników, jak⁹ to⁴⁴ głosi platonizm¹¹¹, ale odrzucają też tezę, że przedmiotem pojęć ogólnych²²² jest jakaś rzeczywistość¹¹¹ tkwiąca w⁶⁶ przedmiotach jednostkowych²⁶² i wyrażająca ich⁴² wspólne²⁴² cechy¹⁴².

C1566 Libera Z. Maria Dąbrowska PZWS 1963 34 6

Przemiany¹¹² jakie²¹² w⁶⁶ dziejach bohaterów¹²² zachodzą, dotyczą zarówno warunków ekonomicznych²²² i społecznych²²², jak⁹ też świadomości¹²¹ ideowej²²¹. Losy¹¹² generacji¹²¹ ziemiańskiej²²¹ po⁶⁶ powstaniu¹⁶¹ styczniowym²⁶¹ ukazane²¹² w⁶⁶ historii¹⁶¹ Niechciców¹²² i Ostrzeńskich¹²², mogą uchodzić niejako za⁶⁴ zjawisko¹⁴¹ typowe²⁴¹, przy⁶⁶ czym⁴⁶ znamienne dla⁶² Dąbrowskiej¹²¹ jest to⁴¹, że stworzyła ona obraz¹⁴¹ bogaty²⁴¹, zróżnicowany²⁴¹, nie mieszczący się²⁴¹ w⁶⁶ ramach jakiegokolwiek²²¹ schematu.

C1567 Lipiński J. Ludowe Wojsko Polskie KiW 1965 145 24

Oficerska Szkoła Wojsk Pancernych²²² imienia [~] Czarnieckiego¹²¹ w⁶⁶ Poznaniu — umożliwia opanowanie¹⁴¹ przedmiotów ogólnowojskowych²²², społeczno-politycznych²²² oraz techniczno-specjalistycznych²²² (między innymi podstawy¹⁴² elektrotechniki¹²¹, technologii¹²¹ metali¹²², mechaniki¹²¹ technicznej²²¹, obróbki¹²¹ metali¹²², wytrzymałości¹²¹ metali¹²¹, rysunek¹⁴¹ techniczny²⁴¹), zapoznaje z⁶⁵ budową i uczy obsługi¹²¹ precyzyjnych²²² nowoczesnych²²² urządzeń wozów bojowych²²², dowodzenia¹²¹ i wykorzystywania¹²¹ pododdziałów czołgów na⁶⁶ współczesnym²⁶¹ polu¹⁶¹ walki¹²¹.

C1568 Gdański M. Arabski Wschód KiW 1963 96 15

Szyizm¹¹¹ jest zresztą religią państwową²⁵¹ w⁶⁶ sąsiednim²⁶¹ Iranie. Wyznawcy¹¹² kierunku¹²¹ szyickiego²²¹ w⁶⁶ Iraku¹⁶¹ i Iranie zwani są⁵⁷ imamitami lub „dwunastnikami”. Wierzą oni bowiem, że linia imamów¹²² urywa⁵⁰¹ się w⁶⁶ dziewiątym²⁶¹ wieku¹⁶¹ na⁶⁶ dwunastym²⁶¹ z⁶² rzędu imamie¹⁶¹ imieniem Muhamed al Mahdi, że Muhamed zginął w⁶⁶ tajemniczych²⁶², mistycznych²⁶² okolicznościach i że przyjdzie ponownie jako⁶¹ mahdi¹¹¹ — mesjasz aby⁹ ustanowić złoty²⁴¹ wiek¹⁴¹.

C1569 Gdański M. Arabski Wschód KiW 1963 140 24

Jej⁴² słabość¹¹¹ ujawniła⁵⁰¹ się zwłaszcza po⁶⁶ klęsce¹⁶¹ Napoleona¹²¹ Trzeciego²²¹ pod⁶⁵ Sedanem, kiedy główną²⁴¹ uwagę musiała skierować na⁶⁴ bezpieczeństwo¹⁴¹ swej²²¹ granicy¹²¹ wschodniej²²¹ z⁶⁵ Niemcami. Ale w⁶⁶ latach osiemdziesiątych²⁶² i dziewięćdziesiątych²⁶² Francja na nowo podjęła próby¹⁴² rozszerzenia¹²¹ swych²²² posiadłości¹²² kolonialnych²²². W⁶⁶ owym²⁶¹ okresie Anglicy winę za⁶⁴ nastroje¹⁴² nacjonalistyczne²⁴² w⁶⁶ Egipcie usiłowali rzucić na⁶⁴ Francję.

C1570 Gdański M. Arabski Wschód KiW 1963 180 13

W⁶⁶ nocie¹⁶¹ z⁶² dwudziestego²²¹ pierwszego²²¹ marca tysiąc dziewięćset dwudziestego²²¹ pierwszego²²¹ roku¹²¹ lord Curzon zwrócił uwagę na⁶⁴ amerykańską²⁴¹ niekonsekwencję w⁶⁶ odniesieniu¹⁶¹ do⁶² polityki¹²¹ „otwartych²²² drzwi¹²²”, w⁶⁶ Ameryce¹⁶¹ Środkowej²⁶¹, w⁶⁶ rejonie Morza¹²¹ Karaibskiego²²¹ i na⁶⁶ Filipinach. Amerykanie jednak nie ustępowali.

C1571 Gdański M. Arabski Wschód KiW 1963 308 30

W⁶⁶ tych²⁶² warunkach, wymagających²⁶² zespolenia¹²¹ sił i solidarnego²²¹ wystąpienia¹²¹ świata arabskiego²²¹, myśl¹¹¹ o⁶⁶ zacieśnieniu¹⁶¹ więzów łączących²²² ten²⁴¹ świat¹⁴¹ dojrzała⁵ do⁶² praktycznej²²¹ realizacji¹²¹. Wymogom politycznym²³² odpowiadało zbliżenie¹¹¹ ekonomiczne²¹¹, do⁶² którego²²¹ poważnie przyczyniła⁵⁰¹ się działalność¹¹¹ Ośrodka Zaopatrzenia¹²¹ Środkowego²²¹ Wschodu.

C1572 Gdański M. Arabski Wschód KiW 1963 514 11

Pakt¹¹¹ Bagdadzki²¹¹ stał⁵⁰¹ się raczej uosobieniem słabości¹²¹ niż⁹ siły¹²¹. Spotkał⁵⁰¹ się nie tylko ze⁶⁵ zdecydowanym²⁵¹ sprzeciwem wszystkich²²² państw położonych²²² na⁶⁶ jego⁴² granicach — krajów arabskich²²², Indii¹²¹, Afganistanu i ZSRR — ale i z⁶⁵ oporem oddolnym²⁵¹ wśród⁶² samych²²² państw członkowskich²²² w⁶⁶ Azji¹⁶¹.

C1573 Hirszowicz L. Trzecia Rzesza i Arabski Wschód KiW 1963 217 14

Irakijczycy wycofali na⁶⁴ północ¹⁴¹ lokomotywy¹⁴² i statki¹⁴² rzeczne²⁴², niszczyli tory¹⁴² kolejowe²⁴² i łączność¹⁴¹ telegraficzną²⁴¹. W⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ tymi wydarzeniami Raszid Ali przekazał posłowi włoskiemu w⁶⁶ Bagdadzie komunikat¹⁴¹ dla⁶² mocarstw Osi. Rząd¹¹¹ iracki²¹¹ — głosił komunikat¹¹¹ — licząc na⁶⁴ pomoc¹⁴¹ mocarstw Osi i polegając na⁶⁶ ich⁴² obietnicach, zajął zdecydowane²⁴¹ stanowisko¹⁴¹ wobec⁶² postulatów brytyjskich²²².

C1574 Hirszowicz L. Trzecia Rzesza i Arabski Wschód KiW 1963 350 31

W⁶⁶ tym²⁶¹ wypadku¹⁶¹ jednak interweniowali Włosi, którzy zażądali tych²²² jeńców¹²² dla⁶² siebie⁴² w zamian za⁶⁴ jeńców¹⁴² indyjskich²⁴². „Sztab¹¹¹ [~]” był⁵⁷ zmuszony²¹¹ przerwać werbunek¹⁴¹ wśród⁶² jeńców¹²². Z⁶² kolei¹²¹ kilku³² oficerów¹²² irackich²²² przebywających²²² we⁶⁶ Włoszech wyjechało stamtąd ukradkiem do⁶² Niemiec¹²². Na⁶⁴ włoskie²⁴² interwencje¹⁴² w⁶⁶ sprawie¹⁶¹ DAL niemieckie²¹² koła¹¹² wojskowe²¹² za⁶⁵ zgodą Ribbentropa¹²¹ odpowiedziały, że jest to⁴¹ jednostka niemiecko-arabska.

C1575 Hirszowicz L. Trzecia Rzesza i Arabski Wschód KiW 1963 430 3

Włosi proponowali, by⁹ oświadczenie¹¹¹ zawierało obietnicę, że mocarstwa¹¹² Osi¹²¹ odrzucą wszelkie²⁴¹ rozwiązanie¹⁴¹ sprawy¹²¹ palestyńskiej²²¹, które²¹² byłoby sprzeczne²¹² z⁶⁵ aspiracjami i interesami narodu arabskiego²²¹; o⁶⁶ likwidacji¹⁶¹ żydowskiej²²¹ siedziby¹²¹ narodowej²²¹ tym²⁵¹ razem¹⁵¹ nie wspominali. Niemcy¹¹² jednak uważali, że okres¹¹¹ klęsk nie jest odpowiedni²¹¹ do⁶² publikowania¹²¹ deklaracji¹²¹, i chcieli całą²⁴¹ sprawę odłożyć na⁶⁴ czas¹⁴¹ nieokreślony²⁴¹.

C1576 Dziekońska G. Kara KiW 1963 52 12

Dla⁶² ludów¹²² pierwotnych²²² — i nie tylko pierwotnych²²² — bóstwo¹¹¹ to⁴¹ dzika²¹¹, żywiołowa moc¹¹¹, budząca przerażenie¹⁴¹, siejąca nade⁶⁴ wszystko⁴⁴ postrach¹⁴¹ i grozę przez⁶⁴ długie²⁴² lata¹⁴², d póki nowsze²¹² cywilizacji¹¹² nie odkryją w⁶⁶ nim⁴⁶ nieprzebranej²²¹ miłości¹²¹ i miłosierdzia¹²¹. Obraza bóstwa¹²¹ wywołuje gromy¹⁴² godzące²⁴² nie tylko w⁶⁴ obraziciela¹⁴¹, ale we⁶⁴ wszystko⁴⁴, co⁴¹ trafi⁵⁰¹ się obok⁸ lub po⁶⁶ drodze¹⁶¹

C1577 Dziekońska G. Kara KiW 1963 141 24

Historia kar cielesnych²²², których²²² już ponoć Europa nie zna, uczy o⁶⁶ tkwiącym²⁶¹ w⁶⁶ naturze¹⁶¹ ludzkiej²⁶¹ potencjale okrucieństwa¹²¹, które²¹¹, obudzone²¹¹ kataklizmami dziejowymi, stwarzając krematoria¹⁴² i obozy¹⁴² śmierci¹²¹, cofa kulturę ludzką²⁴¹ o⁶⁴ wiele³⁴ wieków. Jakkolwiek typ¹¹¹ wojennych²²² represji¹²², oparty²¹¹ na⁶⁶ bezprawiu¹⁶¹ i rządach, a raczej żądzach chwilowego²²¹ zwycięzcy¹²¹, wykracza poza⁶⁴ ramy¹⁴² pracy¹²¹ traktującej²²¹ o⁶⁶ normalnych²⁶² systemach sądowego²²¹ karania¹²¹ — nie sposób uwolnić⁵⁰¹ się od⁶² skojarzenia¹²¹ z⁶⁵ tak bliską²⁵¹ nam historycznie przeszłością.

C1578 Holzer J. Od Wilhelma do Hitlera KiW 1963 127 1

Ta ostatnia partia przeżyła jeszcze w⁶⁶ tysiąc dziewięćset dwudziestym²⁶¹ ósmym²⁶¹ roku¹⁶¹ istotną²⁴¹ zmianę kierunku¹²¹ politycznego²²¹. Spowodowała ją klęska wyborcza, którą²⁴¹ przypisano udziałowi¹³¹ w⁶⁶ rządzie i tym²⁵¹ samym⁴⁵ uznaniu¹³¹ przynajmniej do⁶² pewnego²²¹ stopnia, istniejącego²²¹ w⁶⁶ republice¹⁶¹ weimarskiej²⁶¹ stanu rzeczy¹²². W⁶⁶ październiku tysiąc dziewięćset dwudziestym²⁶¹ ósmym²⁶¹ roku¹⁶¹ nowym²⁵¹ przewodniczącym¹⁵¹ Niemieckiej²²¹ Narodowej²²¹ Partii¹²¹ Ludowej²²¹ wybrany²¹¹ został⁵⁷ Alfred Hugenberg, [&]

C1579 Holzer J. Od Wilhelma do Hitlera KiW 1963 162 22

Wkrótce odbyć⁵⁰¹ się miały⁵ wybory¹¹² prezydenckie²¹² Rzeszy. Brüning zaproponował więc Hitlerowi, aby⁹ kadencja Hindenburga¹²¹ została⁵⁷ przedłużona. Prawdopodobnie w zamian za⁶⁴ to⁴⁴ obiecywał, że w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ roku¹²¹ ustąpi z⁶² kanclerstwa¹²¹ i jako⁶⁴ swego²⁴¹ następcę zaproponuje prezydentowi¹³¹ Hitlera¹⁴¹. Rokowania¹¹² zakończyły⁵⁰¹ się fiaskiem. Hitler zdawał sobie⁴³ sprawę, że wszystkie²⁴² swoje²⁴² sukcesy¹⁴² zawdzięcza temu⁴³, że się na⁶⁴ nic⁴⁴ nie zgadza⁵⁰¹.

C1580 Koberdowa G. Garibaldi — bohater w czerwonej koszuli KiW 1963 137 25

Nie zapomniał on młodej²²¹ dziewczyny¹²¹, Józefiny Raimondi, która wezwała go⁴⁴ na⁶⁴ pomoc¹⁴¹ do⁶² Como na⁶⁶ początku¹⁶¹ jego⁴² lombardzkiej²²¹ kampanii¹²¹. Postanowił⁵⁰¹ się z⁶⁵ nią⁴⁵ ożenić⁵⁰¹. Ojciec dziewczyny¹²¹, mimo że była⁵ ona o⁶⁴ trzydzieści³⁴ lat młodsza od⁶² Garibaldiego¹²¹, czuł⁵⁰¹ się zaszczycony²¹¹ propozycją „narodowego²²¹ bohatera¹²¹” i wyraził zgodę.

C1581 Libiszowska Z. Żona dwóch Wazów KiW 1963 17 29

Ale z⁶⁵ czasem¹⁵¹ język¹¹¹ dworu królowej¹²¹ został⁵⁷ wprowadzony²¹¹ do⁶² edukacji¹²¹, a nawet pojawił⁵⁰¹ się w⁶⁶ korespondencji¹⁶¹ prywatnej²⁶¹ wytwornych²²² pań i panów¹²². Zнали francuski²⁴¹ język¹⁴¹ bracia Krzysztof i Łukasz Opalińscy, biskup Wacław Leszczyński, Jan Zamoyski, Andrzej Morsztyn, Denhoffowie¹¹², znali go⁴⁴ młodzi²¹² Sobiescy i Jerzy Lubomirski.

C1582 Libiszowska Z. Żona dwóch Wazów KiW 1963 125 29

Hetmani nie dali⁵⁰¹ się przekonać, ale oficerowie i żołnierze masowo przechodzili pod⁶⁴ komendę Czarnieckiego¹²¹, który²¹¹ podjął⁵⁰¹ się wyprowadzić króla¹⁴¹ z⁶² Gdańska¹²¹. Wywołał tym⁴⁵ urazę hetmanów¹²². Antagonizm¹¹¹ między⁶⁵ nimi a Czarnieckim¹⁵¹, wysuniętym²⁵¹ przez⁶⁴ konfederację tyszowicką²⁴¹ regimentarzem, stale⁸ wzrastał. Hetman Potocki, nieudolny²¹¹ zresztą dowódca, z⁶² powodu swej²²¹ poprzedniej²²¹ zdrady¹²¹ stracił szacunek¹⁴¹ w⁶⁶ społeczeństwie i autorytet¹⁴¹ w⁶⁶ wojsku¹⁶¹.

C1583 Libiszowska Z. Żona dwóch Wazów KiW 1963 230 10

Skrwawione²⁴² szable¹⁴² chowano do⁶² pochew¹²², ale duch¹¹¹ rokoszu¹²¹ triumfował na⁶⁶ najbliższych²⁶² sejmikach i doprowadził ponownie do⁶² zerwania¹²¹ sejmu. Opinia szlachecka widziała w⁶⁶ Lubomirskim¹⁶¹ wodza¹⁴¹ narodu, poezja dodała mu laurów, otoczyła go⁴⁴ legendą. Znakomity²¹¹ autor Wacław Potocki porównuje go⁴⁴ do⁶² bohatera¹²¹ republikańskiego²²¹ Rzymu w⁶⁶ przydługiej²⁶¹ odzie¹⁶¹ o⁶⁶ znamiennym²⁶¹ tytule: [&]

C1584 Pełczyński S. Strzały w Croissant KiW 1963 91 14

Tak więc Jaurés, twierdząc, że socjalizm¹¹¹ jest wykwitem rozwoju¹²¹ historycznego²²¹ społeczeństw, następstwem wewnętrznych²²² sprzeczności¹²² kapitalizmu, wydaje⁵⁰¹ się pozostawać w⁶⁶ zgodzie¹⁶¹ z⁶⁵ Marksem. Jest to⁴¹ jednak raczej pozór¹¹¹. Marks widzi sprzeczności¹⁴² społeczeństw mieszczańskich²²² w⁶⁶ wyzysku¹⁶¹ świata pracy¹²¹ przez⁶⁴ kapitał¹⁴¹, w⁶⁶ koncentracji¹⁶¹ własności¹²¹ z⁶² jednej²²¹ strony¹²¹ i zubożeniu¹⁶¹ proletariatu z⁶² drugiej²²¹.

C1585 Piechowski J.J. Dawny Babilon i współczesny Irak KiW 1963 89 5?

W⁶⁶ państwie podbijającym²⁶¹ wciąż nowe²⁴² obszary¹⁴² pola¹¹² zalegały odłogi, bo nie było komu ich⁴² uprawiać. Brakowało rąk do⁶² pracy¹²¹, miasta¹¹² poczęły się wyludniać⁵⁰¹, co⁴¹ mogło podciąć egzystencję handlu¹²¹. Groził upadek¹¹¹ gospodarki¹²¹. Na⁶⁶ granicach państwa¹²¹ pojawili⁵⁰¹ się wrogowie: na⁶⁶ północy¹⁶¹ stary²¹¹ wróg¹¹¹ Urartu, na⁶⁶ północnym²⁶¹ wschodzie niespokojne²¹² i dzikie²¹² plemiona¹¹² Medów¹²².

C1586 Piechowski J.J. Dawny Babilon i współczesny Irak KiW 1963 233 15

Metody¹¹² działania¹²¹ Anglików¹²² w⁶⁶ Iraku¹⁶¹ musiały tym²⁵¹ samym⁴⁵ ulec zmianie¹³¹ i dostosować⁵⁰¹ się do⁶² panujących²²² warunków. Zgodnie ze⁶⁵ starą²⁵¹ zasadą rzymską²⁵¹: „dziel⁵⁵ i rządź” istniało kilka³¹ kierunków działania¹²¹ przeciw⁶³ rewolucji¹³¹ Kassema¹²¹: wyrwać wojsko¹⁴¹ spod⁶² bardziej radykalnych²²² i komunistycznych²²² wpływów; doprowadzić do⁶² pogorszenia¹²¹ stosunków pomiędzy⁶⁵ Arabami i Kurdami; sabotować reformę rolną²⁴¹; [&]

C1587 Kluba E. Z dawnych wierzeń indyjskich KiW 1965 26 28

Trzecia wreszcie księga święta²¹¹ — Samaweda — stanowi⁵ zbiór¹⁴¹ tysiąc pięćset czterdziestu³² dziewięciu³² wersetów przeznaczonych²²² do⁶² śpiewu, z⁶² których²²² tylko niewielka część¹¹¹ jest oryginalna. Uczni¹¹² sądzą, że we⁶⁶ wczesnym²⁶¹ okresie pobożny²¹¹ człowiek sam²¹¹ składał bóstwu ofiarę za⁶⁴ hojne²⁴² dary¹⁴², jakich²²² udzielała mu bujna przyroda kraju¹²¹, i z⁶² radości¹²¹ śpiewał przy⁶⁶ tym⁴⁶ stosowną²⁴¹ pieśń¹⁴¹, [&]

C1588 Kluba E. Z dawnych wierzeń indyjskich KiW 1965 81 7

Istnieje przekonanie¹¹¹, że naczynie¹¹¹ dotknięte²¹¹ ustami staje⁵⁰¹ się nieczyste²¹¹ i należy je⁴⁴ zniszczyć, wobec⁶² czego⁴² bramini jedzą w⁶⁴ specjalny²⁴¹ sposób¹⁴¹: formują z⁶² ryżu¹²¹ na⁶⁶ dłoni¹⁶¹ niewielkie²⁴² kulki¹⁴² i zręcznym²⁵¹ ruchem wrzucają je⁴⁴ do⁶² ust. Pijąc zaś przechylają głowę w⁶⁴ tył¹⁴¹ i wlewają sobie⁴³ napój¹⁴¹ do⁶² ust z⁶² odległości¹²¹ kilku³² centymetrów.

C1589 Kluba E. Z dawnych wierzeń indyjskich KiW 1965 115 1

Pobożny²¹¹ człowiek powinien ją sobie⁴³ wymalować na⁶⁶ domu¹⁶¹, bo jest bóstwem domowym²⁵¹ i odpędzi mu zło¹⁴¹. Ale w⁶⁶ nocy¹⁶¹ Dżana wylatuje na⁶⁴ rozstajne²⁴² drogi¹⁴², aby⁹ upolować sobie⁴³ surowe²⁴¹ mięso¹⁴¹, żywi⁵⁰¹ się bowiem mięsem i krwią. Sam²¹¹ wygląd¹¹¹ rakszasa¹²¹ jest już przerażający²¹¹: może⁵ mieć śpiczaste²⁴² uszy¹⁴², włosy¹⁴² sterczące²⁴² jak⁶¹ szczecina, zapadły²⁴¹ brzuch¹⁴¹, czerwone²⁴² oczy¹⁴², gruby²⁴¹ nos¹⁴¹, usta¹⁴² od⁶² ucha¹²¹ do⁶² ucha¹²¹, długi²⁴¹ język¹⁴¹, twarz¹⁴¹ o⁶⁶ barwie¹⁶¹ miedzi¹²¹.

C1590 Kluba E. Z dawnych wierzeń indyjskich KiW 1965 170 19

Kalpa dzieli⁵⁰¹ się na⁶⁴ tysiąc¹⁴¹ „wielkich²²² jug¹²²” (kalijuga), a każda „wielka juga¹¹¹” na⁶⁴ cztery³⁴ okresy¹⁴², czyli zwykłe²⁴² jugi¹⁴², zwane²⁴²: krita treta, dwapara, i kali, z⁶² których²²² pierwszy²¹¹ — krita — był okresem wszelkiej²²¹ pomyślności¹²¹, natomiast ostatni²¹¹ kali stanowi⁵ już początek¹⁴¹ rozpadu. Obecnie pono żyjemy w⁶⁶ okresie kali, który²¹¹ się rozpoczął⁵⁰¹ ze⁶⁵ śmiercią Kryszny¹²¹ w⁶⁶ trzy tysiące sto drugim²⁶¹ roku¹⁶¹ przed⁶⁵ naszą²⁵¹ erą.

C1591 Kleer J., Zawadzki J., Górski J. Socjalizm — kapitalizm. Aktualne problemy ekonomiczne KiW 1967 60 12

Utrzymanie¹¹¹ stopy¹²¹ wzrostu na⁶⁶ poziomie jeden sześćdziesiąt cztery w⁶⁶ ostatnim²⁶¹ okresie było możliwe²¹¹ tylko na⁶⁴ skutek¹⁴¹ silnego²²¹ spadku¹²¹ przyrostu ludności¹²¹ z⁶² jeden dziewięćdziesiąt jeden procent¹²² do⁶² jeden trzy procent¹²² rocznie. Wreszcie, warto tu zaznaczyć, że średni²¹¹ wzrost¹¹¹ produkcji¹²¹ na⁶⁴ jednego²⁴¹ mieszkańca¹⁴¹ w⁶⁶ skali¹⁶¹ jeden sześćdziesiąt cztery procent¹²² rocznie jest raczej — szybkim²⁵¹ wzrostem, [&]

C1592 Kleer J., Zawadzki J., Górski J. Socjalizm — kapitalizm. Aktualne problemy ekonomiczne KiW 1967 94 7

Dla⁶² bliższej²²¹ analizy¹²¹ tempa¹²¹ wzrostu gospodarczego²²¹ nie wystarczą jednak wyżej zaprezentowane²¹² zestawienia¹¹², obejmujące²¹² okres¹⁴¹ aż piętnastu³² lat. Rozbijmy je⁴⁴ zatem na⁶⁴ okresy¹⁴² pięcioletnie²⁴², aby⁹ przedstawić tempo¹⁴¹ wzrostu gospodarczego²²¹ (dochodu narodowego²²¹ i produkcji¹²¹ przemysłowej²²¹) w⁶⁶ poszczególnych²⁶² okresach. Rok¹¹¹ wyjściowy²¹¹ każdego²²¹ pięciolecia¹²¹ przyjmowany²¹¹ jest⁵⁷ za⁶⁴ sto³⁴.

C1593 Chodak S. Kapłani, czarownicy, wiedźmy KiW 1967 125 19

Z⁶² okresu psychozy¹²¹ chory¹¹¹ zachowuje fragmentaryczne²⁴², szczątkowe²⁴² wspomnienia¹⁴² omamów¹²². Często też nie może⁵ zdecydowanie⁸ powiedzieć, czy widziane²¹² przez⁶⁴ niego⁴⁴ przedmioty¹¹² i zjawiska¹¹² były⁵ rzeczywistością, czy przywidzeniem. Wszystkie²¹² historie¹¹² dotyczące²¹² kontaktów ludzi¹²² z⁶⁵ gnomami zarówno te²¹², o⁶⁶ których²⁶² mi opowiadano, jak i te²¹², o⁶⁶ których²⁶² piszą inni autorzy, wiązały⁵⁰¹ się z⁶⁵ nadzwyczajnymi sytuacjami.

C1594 Syzdek Eleonora Socjalistyczna perspektywa laicyzacji KiW 1967 24 16

Interesujące²¹¹ jest, w⁶⁴ jaki²⁴¹ sposób¹⁴¹ zmiany¹⁴² w⁶⁶ postawie¹⁶¹ ludzi¹²² wobec⁶² Kościoła i religii¹²¹ tłumaczą socjologowie, uczeni¹¹² i publicyści katoliccy, którzy zwłaszcza w⁶⁶ ostatnich²⁶² dziesiątkach lat problemowi¹³¹ temu²³¹ poświęcają wiele⁸ uwagi¹²¹. Wskazują oni na⁶⁴ współczesną²⁴¹ cywilizację techniczną²⁴¹, niesłuchanie⁸ szybki²⁴¹ rozwój¹⁴¹ techniki¹²¹. Mechanizacja i automatyzacja produkcji¹²¹ wpływa — ich⁴² zdaniem — w⁶⁴ sposób¹⁴¹ bardzo widoczny²⁴¹ na⁶⁴ tempo¹⁴¹ życia¹²¹ społeczeństwa¹²¹, zmienia pogląd¹⁴¹ człowieka¹²¹ na⁶⁴ wiele³⁴ zjawisk, [&]

C1595 Suchodolski B. Podstawy wychowania socjalistycznego KiW 1967 62 9

Chodziło bowiem o⁶⁴ przeciwstawienie się¹⁴¹ zarówno takim²³² poglądom, wedle⁶² których²²² rozwój¹¹¹ rewolucyjny²¹¹ miał się dokonywać⁵⁰¹ automatycznie, jak⁹ i takim²³², które²¹² przypisywały ludziom nieograniczone²⁴² możliwości¹⁴² kształtowania¹²¹ go⁴². Taka pozycja walki¹²¹ na⁶⁴ dwa³⁴ fronty¹⁴² wymagała rewizji¹²¹ wielu³² teoretycznych²²² koncepcji¹²² socjologicznych²²² i psychologicznych²²², a nawet rewizji¹²² podstawowych²²² kategorii¹²² filozoficznych²²².

C1596 Suchodolski B. Podstawy wychowania socjalistycznego KiW 1967 117 2

Podział¹¹¹ taki²¹¹ daje nam tylko wstępną²⁴¹ orientację co⁴¹ do⁶² wychowawczej²²¹ działalności¹²¹ i jej⁴² zasadniczych²²² kierunków. Jest wprawdzie rzeczą bezsporną²⁵¹, iż zajmujemy⁵⁰¹ się — i powinniśmy się zajmować⁵⁰¹ — tymi wszystkimi dziedzinami wychowania¹²¹, ale również jasną²⁵¹ rzeczą wydaje⁵⁰¹ się że ani wychowanie¹¹¹ fizyczne²¹¹, ani nawet wychowanie¹¹¹ umysłowe²¹¹ nie zawierają same²¹² w⁶⁶ sobie⁴⁶ celów wychowania¹²¹, podobnie jak⁹ nie może⁵ być celem¹⁵¹ wychowania¹²¹ wychowanie¹¹¹ estetyczne²¹¹ czy nawet moralne²¹¹.

C1597 Suchodolski B. Podstawy wychowania socjalistycznego KiW 1967 206 3

Wielokrotnie przeciwstawiano pracę i aktywność¹⁴¹ — medytacji¹³¹ i kontemplacji¹³¹ wszelka próba obrony¹²¹ tych²²² tradycyjnych²²² wartości¹²², które²¹² pozostawały w⁶⁶ konflikcie z⁶⁵ nowoczesną²⁵¹ cywilizacją giełdy¹²¹ i interesów — wydawała⁵⁰¹ się niepotrzebna²⁵¹ i sentymentalną²⁵¹ dywersją. Ale dziś, w⁶⁶ epoce¹⁶¹ socjalizmu, poczynamy dostrzegać niejednołitość¹⁴¹ takiej²²¹ koncepcji¹²¹ nowoczesności¹²¹.

C1598 Wasilewska W. Wiedza o książce PZWS 1966 11 10

Za⁶⁴ twórców¹⁴² alfabetu uważa się⁴¹ Fenicjan¹⁴², najprawdopodobniej jednak uproszcili oni alfabet¹⁴¹ starosemicki²⁴¹, a będąc narodem ruchliwym²⁵¹ kupców¹²² i żeglarzy¹²² rozprzestrzenili go⁴⁴ wśród⁶² ludów śródziemnomorskich²²². Alfabet¹¹¹ fenicki²¹¹ zawiera dwadzieścia³⁴ dwa³⁴ znaki¹⁴² — litery¹⁴², używane²⁴² tylko do⁶² oznaczania¹²¹ pojedynczych²²² spółgłosek. Pisano w⁶⁶ poziomych²⁶² wierszach, od⁶² strony¹²¹ prawej²²¹ do⁶² lewej²²¹.

C1599 Lichodziejewska F. Władysław Broniewski PZWS 1966 41 7

W⁶⁶ odpowiedzi¹⁶¹ Hulce-Laskowskiemu zabrał głos¹⁴¹ Broniewski. Jego⁴² artykuł¹¹¹ „Wczoraj i jutro¹¹¹ poezji¹²¹ w⁶⁶ Polsce¹⁶¹” stanowił zasadniczą²⁴¹ wypowiedź¹⁴¹ w⁶⁶ toczącej się²⁶¹ dyskusji¹⁶¹. Nawiązując do⁶² rozróżnienia¹²¹ Irzykowskiego¹²¹, Broniewski demaskował świadome²⁴¹ przemilczenie¹⁴¹ czy niedostrzeganie¹⁴¹ różnic ideologicznych²²² między⁶⁵ „poezją pracy¹²¹” a „poezją rewolucyjną²⁵¹”, podkreślał, że zagadnienie¹¹¹ poezji¹²¹ proletariackiej²²¹ nie mieści⁵⁰¹ się w⁶⁶ ramach zwykłego²²¹ sporu literackiego²²¹.

C1600 Górski K. Pokój toruński 1466 roku i jego znaczenie dla Polski PZWS 1966 29 9

Upór¹¹¹ Zakonu, który²¹¹ chciał odzyskać największą²⁴¹ swą²⁴¹ twierdzę¹⁴¹ — Malbork oraz utrzymać korytarz¹⁴¹ przez⁶⁴ Pomorze¹⁴¹, został¹⁵⁷ złamany²¹¹ siłą oręża¹²¹. Krzyżacy utracili ostatnią²⁴¹ twierdzę¹⁴¹ nad⁶⁵ Wisłą, Nowe¹⁴¹, w⁶⁶ dniu¹⁶¹ drugiego²²¹ lutego¹²¹ tysiąc czterysta sześćdziesiątego²²¹ piątego²²¹ roku¹²¹, ale usiłowali odzyskać którąś²⁴¹ z⁶² przepraw¹²² na⁶⁶ Wiśle¹⁶¹ i w⁶⁶ tym²⁶¹ celu¹⁶¹ ufortyfikowali Kościół¹⁴¹ w⁶⁶ Zantyrze¹⁶¹, w⁶⁶ miejscu¹⁶¹, gdzie Nogai¹¹¹ oddziela⁵⁰¹ się od⁶² Wisły.

C1601 Jaros S. W służbie ojczyzny PZWS 1966 13 8

Inspiratorem, a zarazem organizatorem Wojska¹²¹ Polskiego²²¹ w⁶⁶ Związku¹⁶¹ Socjalistycznym²⁶¹ Republiki Ra-
dzieckich²²² była⁵ polska²¹¹ lewica demokratyczna i jej⁴² siła kierownicza — komuniści. Ten²¹¹ fakt¹¹¹ zadecydował,
że od⁶² pierwszych²²² chwil swego²²¹ rozwoju¹²¹ Wojsko¹¹¹ Polskie²¹¹ kształtowało⁵⁰¹ się jako⁶¹ armia ludowa. Komu-
niści polscy, inicjując na⁶⁴ wiosnę tysiąc dziewięćset czterdziestego²²¹ trzeciego²²¹ roku¹²¹ powstanie¹⁴¹ Pierwszej²²¹
Dywizji¹²¹ imienia Tadeusza¹²¹ Kościuszki¹²¹ na⁶⁶ terenie Związku¹²¹ Radzieckiego²²¹, [&]

C1602 Rzepniewski A. Agresja hitlerowska na ZSRR PZWS 1966 53 16

U⁶² progu¹²¹ zimy¹²¹ — w⁶⁶ listopadzie tysiąc dziewięćset czterdziestego²²¹ pierwszego²²¹ roku¹²¹ — niemieckie²¹²
dywizje¹¹² piechoty¹²¹, stopniałe²¹² do⁶² dwóch³² trzecich¹²² a często nawet połowy¹²¹ stanów, źle zaopatrywane²¹²,
pozbawione²¹² umundurowania¹²¹ zimowego²²¹ — mało przypominają owe²⁴² świetne²⁴² uzbrojone²⁴² i wyekwipowa-
ne²⁴², karne²⁴², wielotysięczne²⁴² związki¹⁴² taktyczne²⁴², jakimi były⁵ jeszcze w⁶⁶ czerwcu.

C1603 Fikus D. Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej. Fakty PZWS 1966 42 16

Polska¹¹¹ na⁶⁶ tle pozostałych²²² partnerów¹²² rozwijała⁵⁰¹ się stosunkowo równomiernie. Tempo¹¹¹ jej⁴² rozwo-
ju¹²¹ było wyższe²¹¹ niż⁹ średnia¹¹¹ przeciętna¹¹¹ w⁶⁶ krajach Rady¹²¹ Wzajemnej²²¹ Pomocy¹²¹ Gospodarczej²²¹ i
wyższe²¹¹ niż⁹ w⁶⁶ Związku¹⁶¹ Socjalistycznym²²² Republiki Radzieckich²²², Czechosłowackiej²²¹ Republiki¹²¹ Socja-
listycznej²²¹ i Niemieckiej²²¹ Republiki¹²¹ Demokratycznej²²¹, a więc w⁶⁶ krajach, w⁶⁶ stosunku¹⁶¹ do⁶² których²²²
musimy nadrabiać zaległości¹⁴², a niższe²¹¹ od⁶² krajów słabiej od⁶² nas⁴² rozwiniętych²²², Bułgarii¹²¹, Rumunii¹²¹,
Albanii¹²¹.

C1604 Bielicka I. Porozmawiajmy o uparciuchach PZWS 1964 151 19

A jednak zdarzyć⁵⁰¹ się może⁵ raz¹⁴¹ i drugi²⁴¹, nawet w⁶⁶ najlepszej²⁶¹ rodzinie¹⁶¹, że dziecko¹¹¹ opanowane²¹¹
jakimś²⁵¹ gwałtownym²⁵¹ uczuciem stanie⁵⁰¹ się ofiarą ataku¹²¹ bezsilnej²²¹ złości¹²¹. Objawy¹¹² znane²¹², krzyk¹¹¹,
płacz¹¹¹, tupanie¹¹¹ nogami, rzucanie się¹¹¹ na⁶⁴ ziemię, bicie¹¹¹ głową o⁶⁴ podłogę i temu⁴³ podobne²¹². Co⁴¹ wtedy?
Jak⁸ postąpić? Jak⁸ zareagować?

C1605 Jakubowski J.Z. Stefan Żeromski PZWS 1964 37 6

Jest to⁴¹ przecież powieść¹¹¹ psychologiczna, odważnie wnikająca w⁶⁴ najbardziej ukryte²⁴² motywy¹⁴² działalno-
ści¹²¹ człowieka¹²¹. Jakże w⁶⁶ istocie¹⁶¹ skomplikowana jest⁵⁷ psychika głównego²²¹ bohatera¹²¹ utworu! Żeromski
wyposażył Judyma¹⁴¹ w⁶⁴ program¹⁴¹ nacechowany²⁴¹ tęsknotą do⁶² etyki¹²¹ społecznej²²¹, stawiającej²²¹ człowiekowi
bardzo wysokie²⁴² wymagania¹⁴². Ale nie stworzył postaci¹²¹ schematycznej²²¹.

C1606 Nowak-Dłużewski J. Ignacy Krasicki PZWS 1964 28 8

Krasicki przełożył je⁴⁴, niestety, z⁶² francuskiej²²¹ wersji¹²¹ Letourneura¹²¹, która go⁴⁴ odgrodziła od⁶² zalet stylu¹²¹
oryginału; przesadą jednak jest twierdzenie¹¹¹ Cazines¹²¹ i Borowego¹²¹, że przekład¹¹¹ Krasickiego¹²¹ pozbawiony²¹¹
jest⁵⁷ wartości¹²¹ literackiej²²¹. I dzisiaj jeszcze czyta się⁴¹ bez⁶² trudu, a nawet z⁶⁵ dużą²⁵¹ satysfakcją estetyczną²⁵¹,
takie²⁴² na⁶⁴ przykład¹⁴¹ uroczę²⁴² pod⁶⁵ względem literackim²⁵¹ fragmenty¹⁴², jak⁹ „Opisanie¹¹¹ nocy¹²¹ miesiąca
października na⁶⁶ północy¹⁶¹ Szkocji¹²¹”, [&]

C1607 Straszewska M. Romantyzm PZWS 1964 28 25

Młoda Europa poetycka początku¹²¹ wieku¹²¹ odkryła właśnie w⁶⁶ nim⁴⁶ owe²⁴² nowe²⁴², które²⁴² nazwie⁵ roman-
tyzmem. Schiller będzie też jednym²⁵¹ z⁶² patronów¹²² rodzącego się²²¹ europejskiego²²¹ romantyzmu. Literacką²⁴¹
Europę okresu po⁶⁶ Wielkiej²⁶¹ Rewolucji¹⁶¹, okresu gwałtownych²²² zmian w⁶⁶ życiu¹⁶¹ tylu³² narodów¹²² ogarnął
żywy²¹¹ ruch¹¹¹ intelektualny²¹¹ i artystyczny²¹¹. Sztuka, jeśli miała odpowiadać człowiekowi współczesnemu, musiała
dla⁶² ogromu historycznych²²² doświadczeń kształtujących²²² tamte²⁴² pokolenia¹⁴² znaleźć nowy²⁴¹ wyraz¹⁴¹.

C1608 Straszewska M. Romantyzm PZWS 1964 88 12

I jeszcze w⁶⁶ jednej²⁶¹ dziedzinie¹⁶¹ Chopin — artysta romantyzmu — był rewelatorem tego⁴², co⁴¹ przeniknęło
już wówczas do⁶² literatury¹²¹, co⁴¹ znamionować⁵¹ będzie⁵⁶ muzykę końca dziewiętnastego²²¹ wieku¹²¹: stał⁵⁰¹ się
twórcą muzyki¹²¹ narodowej²²¹, którą²⁴¹ wnosił do⁶² skarbcza muzycznej²²¹ kultury¹²¹ świata. Spełnił jedno²⁴¹ z⁶²
pragnień artystów¹²² epoki¹²¹.

C1609 Rudniański J. Przed decyzją PZWS 1965 56 14

Cóż⁴¹ to⁴¹ jest „problem¹¹¹ urojony²¹¹”? Określmy go⁴⁴ sobie⁴³ dokładnie. Problem¹¹¹ urojony²¹¹ jest wtedy, gdy na⁶⁶ drodze¹⁶¹ do⁶² celu¹²¹, do⁶² którego²²¹ dążę widzę lub przewiduję nie te²⁴² przeszkody¹⁴², które²¹² naprawdę istnieją lub mogą zaistnieć, lecz te²⁴², które²¹² wydaje⁵⁰¹ mi się, że istnieją lub mogą zaistnieć. Tego²²¹ rodzaju¹²¹ problemy¹¹² są nieraz bardzo groźne²¹², a w⁶⁶ skrajnych²⁶² przypadkach — prowadzą do⁶² chorób nerwowych²²².

C1610 Dobrowolska J. Czy naprawdę trudne dziecko PZWS 1966 17 1

Izabela Bielicka porównuje przekorę wieku¹²¹ przedszkolnego²²¹ do⁶² przerzynania się¹²¹ zębów i na⁶⁴ poparcie¹⁴¹ tezy¹²¹, że okres¹¹¹ przekory¹²¹ jest wprawdzie trudny²¹¹, ale niezwykle pożyteczny²¹¹, podaje kilka³⁴ przytoczonych²²² poniżej interesujących²²² informacji¹²². Według⁶² badań francuskich²²² uporem charakteryzują⁵⁰¹ się wszystkie²¹² trzylatki¹¹². Badania¹¹² amerykańskie²¹² wskazują, że częstotliwość¹¹¹ ataku¹²¹ gniewu w⁶⁶ tym⁴⁶ wieku¹⁶¹ waha⁵⁰¹ się od⁶² jednego²²¹ co⁶⁴ dwa³⁴ — trzy³⁴ dni¹⁴², do⁶² trzech³² czterech³² ataków dziennie.

C1611 Kotłowski K. Problemy wychowania w rodzinie PZWS 1966 33 6

Ostatnia wreszcie zasada, na⁶⁶ której²⁶¹ opiera⁵⁰¹ się nasz²¹¹ system¹¹¹ szkolny²¹¹, to⁴¹ zasada nauczania¹²¹ w⁶⁶ języku¹⁶¹ ojczystym²⁶¹. Konsekwentne²¹¹ przeprowadzenie¹¹¹ jej⁴² w⁶⁶ państwach wielonarodowych²⁶² nastręcza dużo trudności¹²², aczkolwiek do⁶² zwalczania¹²¹, jak⁹ dowodzą tego⁴² przykłady¹¹² rozwiązań stosowanych²²² przez⁶⁴ radziecką²⁴¹ politykę oświatową²⁴¹. W⁶⁶ Polsce¹⁶¹, która po⁶⁶ drugiej²⁶¹ wojnie¹⁶¹ światowej²⁶¹ stała⁵⁰¹ się państwem jednonarodowym²⁵¹ dzieciom nielicznych²²² mniejszości¹²² zapewniono w⁶⁶ pełni¹⁶¹ możność¹⁴¹ nauki¹²¹ w⁶⁶ językach ojczystych²⁶², [&]

C1612 Kotłowski K. Problemy wychowania w rodzinie PZWS 1966 75 1

Praktyka dowodzi, że współpraca rodziny¹²¹ ze⁶⁵ szkołą daje społeczeństwu dobrze wychowaną²⁴¹ młodzież¹⁴¹ i odwrotnie, rezultatem braku¹²¹ współpracy¹²¹ tych²²² instytucji¹²² są opłakane²¹² skutki¹¹² wychowawcze²¹². Należy więc przyjąć zasadę, że nie tylko rodzina i nie tylko szkoła z osobna, lecz wspólnie rodzina i szkoła odpowiadają za⁶⁴ wychowanie¹⁴¹ i los¹⁴¹ dziecka, wobec⁶² czego⁴² obowiązuje je⁴⁴ ściśle²¹¹ współdziałanie¹¹¹.

C1613 Bogucka M. Anna Jagiellonka KiW 1964 47 5

Jednym²⁵¹ z⁶² ulubionych²²² miast¹²² Bony¹²¹ stała⁵⁰¹ się położona wprawdzie nie nad⁶⁵ Wisłą, lecz nad⁶⁵ również spławną²⁵¹ Narwią Łomża — miasto¹¹¹ podówczas kilkunastotysięczne²¹¹, żywy²¹¹ ośrodek¹¹¹ handlu¹²¹ bydłem, zbożem, rybami, miodem i woskiem oraz siedziba zręcznych²²² rzemieślników¹²². Z⁶² okien łomżyńskiego²²¹ zamku¹²¹ — zwanego²²¹ od⁶² owych²²² czasów zamkiem królowej¹²¹ Bony¹²¹ — stara²¹¹ królowa lubiła przyglądać⁵⁰¹ się płynącym²³² Narwią szkatom¹³² i łodziom.

C1614 Bogucka M. Anna Jagiellonka KiW 1964 136 25

Był to⁴¹ wielki²¹¹ cios¹¹¹ dla⁶² Jagiellonki¹²¹. Niepokój¹¹¹ i wstyd¹¹¹, wywołany²¹¹ przypuszczeniem, iż ją posłowie¹¹² francuscy po prostu podeszli, zakończył⁵⁰¹ się atakiem febry¹²¹. Gdy w⁶⁶ katedrze¹⁶¹ rozbrzmiewało uroczyste²¹¹ „Te Deum”, infantka zamknięta w⁶⁶ swej²⁶¹ komnacie¹⁶¹ nie opuszczała łóżka¹²¹. Ale Czarnkowski nie myślał oszczędzać chorej¹²¹.

C1615 Bartnicki A. Walka o Mandżurię PZWS 1965 80 6

Dwudziestego²²¹ drugiego²²¹ marca tysiąc dziewięćset trzydziestego²²¹ drugiego²²¹ roku¹²¹ brytyjski²¹¹ minister spraw¹²² zagranicznych²²² John Simon raz⁸ jeszcze sprecyzował stanowisko¹⁴¹ angielskie²⁴¹ wobec⁶² konfliktu mandżurskiego²²¹, stwierdzając, że w⁶⁶ stosunku¹⁶¹ do⁶² Japonii¹²¹ Rząd¹¹¹ Jego⁴² Królewskiej²²¹ Mości¹²¹ będzie⁵⁶ działał⁵² w⁶⁶ duchu¹⁶¹ umiarkowania¹²¹ i przyjaźni¹²¹.

C1616 Cienkowski W. P. Kalejdoskop językowy NKs. 1967 28 9?

Źródłem tych²²² trudności¹²² jest także to⁴¹, że mało wiemy o⁶⁶ języku¹⁶¹ polskim²⁶¹ tamtych²²² czasów, z⁶² drugiej²²¹ zaś strony¹²¹ niewiele wymiarkować można z⁶² takich²²² łacińskich²²² zapisów¹²², jak⁹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ Brensata¹¹¹, Char¹¹¹, Chemca¹¹¹, Cholviz, Esglez, Glabuna, Guernos, Mucec, Necco, Onso, Pista, Retera, Sceleta, Trepsa, Zuder. Oczywiście nie można na⁶⁴ nie⁴⁴ machnąć ręką.

C1617 Cienkowski W. P. Kalejdoskop językowy NKs. 1967 105 12

Do⁶² argumentatów, z⁶⁵ którymi wielu³² czytelników¹²² zetknęło⁵⁰¹ się w⁶⁶ bardzo wczesnym²⁶¹ okresie swego²²¹ życia¹²¹, należą takie²⁴² formacje¹⁴² — czyli twory¹⁴² wyrazowe²⁴² — jak⁹: Jasiulizda czy Stasiulizda używane²¹² w⁶⁶ postaci¹⁶¹ zrymowanej²⁶¹ z⁶⁵ „glizda” (gwarowe²¹¹, zamiast „glista”). Oczywiście nie wszystkie²¹² zgrubienia¹¹² zawierają aż tyle⁸ niechęci¹²¹ i złośliwości¹²¹. Dawnym²⁵¹ polskim²⁵¹ zgrubieniem Jana¹²¹ był Jach¹¹¹, Pawła¹²¹ — Pach¹¹¹.

C1618 Cienkowski W. P. Kalejdoskop językowy NKs. 1967 154 17

Zaklinanie¹¹¹ słowami chorób, złych²²² duchów czy klęsk żywiołowych²²² było niegdyś na⁶⁶ porządku¹⁶¹ dziennym²⁶¹. O⁶⁶ zabobonnej²⁶¹ wierze¹⁶¹ w⁶⁴ moc¹⁴¹ słowa¹²¹ — w⁶⁶ tym²⁶¹ wypadku¹⁶¹ pisanego²²¹ — świadczą na⁶⁴ przykład¹⁴¹ praktyki¹¹² lekarzy¹²² starochińskich²²², leczących²²² chorych¹⁴² popiołem z⁶² papieru, na⁶⁶ którym²⁶¹ wypisana była⁵⁷ recepta, czyli nazwa lekarstwa¹²¹.

C1619 Cienkowski W. P. Poligłoci i hieroglify NK 1967 139 5od dołu

Napisał on własnoręcznie, pięknym²⁵¹ oczywiście pismem, traktat¹⁴¹ o⁶⁶ kaligrafii¹⁶¹. Stworzył poza⁶⁵ tym⁴⁵ wiele³⁴ wzorów pisma¹²¹, które²¹² stały⁵⁰¹ się podstawą dla⁶² ornamentacyjnych²²² napisów, zdobiących²²² liczne²⁴² budowle¹⁴² miasta¹²¹. W⁶⁶ Persji¹⁶¹ rozwinął⁵⁰¹ się i rozpowszechnił⁵⁰¹ jeszcze jeden²¹¹ styl¹¹¹ pisma¹²¹, zasługujący²¹¹ na⁶⁴ wzmiankę. Jest to⁴¹ tak zwane²¹¹ pismo¹¹¹ szikeste. Drobne²¹¹, pełne²¹¹ ligatur, czyli dwóch³² lub więcej liter łączonych²²² w⁶⁴ jeden²⁴¹ znak¹⁴¹ graficzny²⁴¹.

C1620 Cienkowski W. P. Poligłoci i hieroglify NK 1967 129 3od dołu

Używany²¹¹ jednak do⁶² zwykłej²²¹ korespondencji¹²¹ oraz do⁶² innych²²² mniej odświętnych²²² celów chropowaty²¹¹ papirus¹¹¹ nie był zbyt⁸ odpowiedni²¹¹ dla⁶² pisma¹²¹ artystycznego²²¹. Stąd też do⁶² tekstów zwykłych²²² stosowano pismo¹⁴¹ w⁶⁶ rodzaju¹⁶¹ kursywy¹²¹, okrągłe²⁴¹, proste²⁴¹, bezpretensjonalne²⁴¹, które²¹¹ z⁶⁵ czasem¹⁵¹ przekształciło⁵⁰¹ się w⁶⁴ pismo¹⁴¹ artystyczne²⁴¹ i prawie⁸ całkowicie przejęło obowiązki¹⁴², jakie²⁴² przedtem piastowało pismo¹¹¹ kufi¹¹¹ w⁶⁶ najróżniejszych²⁶² swoich²⁶² odmianach.

C1621 Cienkowski W. P. Poligłoci i hieroglify NK 1967 347 8dół

W⁶⁶ języku¹⁶¹ czeskim²⁶¹ różnica między⁶⁵ mową potoczną²⁵¹ a pisaną²⁵¹ — na⁶⁴ przykład¹⁴¹ w⁶⁶ sztukach klasycznych²⁶², zwłaszcza tłumaczonych²⁶² — jest bardzo znaczna. Największa jednak jest chyba w⁶⁶ Grecji¹⁶¹, gdzie językiem pisanym²⁵¹ jest zmodyfikowany²¹¹ nieco język¹¹¹ klasyczny²¹¹ (starogrecki²¹¹), mówionym²⁵¹ zaś — nowogrecki²¹¹. Różnica między⁶⁵ nimi jest poważna, mniej więcej taka, jak⁹ między⁶⁵ dzisiejszym²⁵¹ językiem włoskim²⁵¹ a łaciną.

C1622 Cienkowski W. P. Poligłoci i hieroglify NK 1967 372 5dół

Na⁶⁴ przykład¹⁴¹ Polacy amerykańscy mówiący²¹² polszczyzną amerykańską²⁵¹, pełną²⁵¹ gwarowych²²² naleciałości¹²² fonetycznych²²² i słownikowych²²², z⁶⁵ wielkim²⁵¹ trudem przyswajają sobie⁴³ poprawny²⁴¹ język¹⁴¹ „starego²²¹ kraju¹²¹” jak⁹ nazywają Polskę. Do⁶² społecznego²²¹ zróżnicowania¹²¹ języka należy również zaliczyć różnice¹⁴² stylów pisanych²²², a więc na⁶⁴ przykład¹⁴¹ różnice¹⁴² między⁶⁵ językiem technicznym²⁵¹ i językiem literackim²⁵¹. Różnice¹¹² te²¹² ze⁶² stanowiska¹²¹ praktycznego²²¹ są niesłychanie⁸ istotne²¹².

C1623 Nieuważny Włodzimierz Majakowski PZWS 1965 29 10

Widowisko¹⁴¹ Majakowskiego¹²¹ inscenizował wybitny²¹¹ reżyser-eksperymentator, Wsiewołod Meyerhold, dekoracje¹⁴² zaś malował Kazimierz Malewicz, czołowy²¹¹ suprematysta¹¹¹, tak więc w⁶⁶ pracy¹⁶¹ nad⁶⁵ sztuką zetknęli⁵⁰¹ się wybitni twórcy-eksperymentatorzy, z⁶² których²²² Majakowski i Meyerhold wiążąc⁵⁰¹ się trwale ze⁶⁵ sztuką rewolucyjną²⁵¹, przyczynili⁵⁰¹ się do⁶² jej⁴² ugruntowania¹²¹ i rozwoju¹²¹. Nowatorstwo¹¹¹ Majakowskiego¹²¹ w⁶⁶ Misterium buffo było nowatorstwem treściowym²⁵¹ i formalnym²⁵¹.

C1624 Kostkiewiczowa T., Okopień-Sławińska A., Sławiński J. Czytamy utwory współczesne PZWS 1967 38 18

W⁶⁶ obrębie jego⁴² wypowiedzi¹²¹ konstytuuje⁵⁰¹ się jakby druga wypowiedź¹¹¹: domniemany²¹¹ tekst¹¹¹ Hamleta¹²¹. Mówiąc o⁶⁶ dialogowości¹⁶¹ Trenu mamy⁵ właśnie na⁶⁶ myśli¹⁶¹ tę ukrytą²⁴¹ w⁶⁶ nim⁴⁶ podwójność¹⁴¹ perspektywy¹²¹ podmiotowej²²¹, a więc także podwójność¹¹¹ perspektywy¹²¹ semantycznej²²¹ całego²²¹ przekazu. W⁶⁶ formalnie jednolitym²⁶¹ monologu¹⁶¹ przenikają⁵⁰¹ się dwa³¹ ciągi¹¹² znaczeń: jeden²¹¹ określony²¹¹ przez⁶⁴ mówienie¹⁴¹ „od⁶² siebie⁴²” Fortynbrasa¹²¹, drugi²¹¹ — przez⁶⁴ domyślny²⁴¹ punkt¹⁴¹ widzenia¹²¹ milczącego²²¹ „ty”.

C1625 Kostkiewiczowa T., Okopień-Sławińska A., Sławiński J. Czytamy utwory współczesne PZWS 1967 230 12

Pytanie¹¹¹ to²¹¹ postawione²¹¹ zostaje⁵⁷ w⁶⁶ tekście głównym²⁶¹, w⁶⁶ licznych²⁶² momentach, gdy przedmiotem wypowiedzi¹²¹ — w⁶⁶ szczególności¹⁶¹ Chóru starców¹²² i Bohatera¹²¹ — staje⁵⁰¹ się problem¹¹¹ praw¹²² określających²²² sceniczne²⁴² wydarzenia¹⁴², budowy¹²¹ dramatu oraz usytuowania¹²¹ go⁴² w⁶⁶ tradycji¹⁶¹ gatunku¹²¹. Wypowiedzi¹¹² takie²¹² układają⁵⁰¹ się w⁶⁴ charakterystyczny²⁴¹ nurt¹⁴¹ „Kartoteki¹²¹”.

C1626 Libera Z. Oświecenie PZWS 1967 55 27

Innym²⁵¹ rodzajem literatury¹²¹ okresu były⁵ popularne²¹² w⁶⁶ tym²⁶¹ czasie powiastki¹¹² filozoficzne²¹² w⁶⁶ rodzaju¹⁶¹ „Candida¹²¹” Woltera¹²¹ czy „Kuzynka¹²¹ Mistrza¹²¹ Rameau” Diderota¹²¹. Są to⁴¹ utwory¹¹² lekkie²¹² i żartobliwe²¹² w⁶⁶ formie¹⁶¹, ale poważne²¹² i głębokie²¹² w⁶⁶ treści¹⁶¹. Charakteryzują one upodobanie¹⁴¹ estetyczne²⁴¹ towarzystwa¹²¹ zbierającego się²²¹ w⁶⁶ literackim²⁶¹ salonie i rozmiłowanego²²¹ w⁶⁶ literaturze¹⁶¹ błyskotliwej²⁶¹, olśniewającej²⁶¹ inteligencją i dowcipem.

C1627 Helsztyński S. „Sen nocy letniej” Wiliama Szekspira PZWS 1967 54 17

Prawzór¹⁴¹ takiej²²¹ odmiany¹²¹ znajdowali poeci w⁶⁶ książce¹⁶¹ pod⁶⁵ tytułem „Złoty²¹¹ osioł¹¹¹” Apulejusza¹²¹ z⁶² Madaury¹²¹ w⁶⁶ Numidii¹⁶¹ (wschodni²¹¹ Algier¹¹¹), z⁶² drugiego²²¹ wieku¹²¹ przed⁶⁵ naszą²⁵¹ erą, gdzie uczeń czarnoksiężski²¹¹, przemieniony²¹¹ w⁶⁴ osła¹⁴¹, odzyskuje dawną²⁴¹ postać¹⁴¹ przez⁶⁴ spożycie¹⁴¹ wianka róż¹²². Rysy¹⁴² indywidualne²⁴² otrzymują zresztą wszyscy inni przedstawiciele cechów.

C1628 Hutnikiewicz A. „Przedwiośnie” Stefana Żeromskiego PZWS 1967 77 18

W⁶⁶ rezultacie otrzymujemy obraz¹⁴¹ o⁶⁶ bezbłędnej²⁶¹ precyzji¹⁶¹, wyposażony²¹¹ w⁶⁴ walory¹⁴² estetyczne²⁴² o⁶⁶ najwyższej²⁶¹ jakości¹⁶¹. Przedwiośnie¹¹¹ odznacza⁵⁰¹ się więc wyjątkowym²⁵¹ bogactwem i urozmaicheniem swojej²²¹ faktury¹²¹ stylistycznej²²¹. Jest inne²¹¹ pod⁶⁵ wieloma względami niż⁹ poprzednio ogłoszone²¹² dzieła¹¹² pisarza¹²¹, a jednocześnie takie²¹¹ samo²¹¹, potwierdzające²¹¹ wirtuozerię i absolutną²⁴¹ niemal władzę artysty¹²¹ nad⁶⁵ właściwym²⁵¹ jego⁴² sztuce¹³¹ tworzywem.

C1629 Wawrzyniak W. „Sława i chwała” Jarosława Iwaszkiewicza PZWS 1967 24 1

Iwaszkiewicz nie należy do⁶² pisarzy¹²² odtwarzających²²² obraz¹⁴¹ świata. Możliwie najdokładniej ten²⁴¹ świat¹⁴¹ poznać, zrozumieć i wyrazić — jest dewizą, której²²¹ trzyma⁵⁰¹ się wiernie od⁶² dziesięcioleci¹²². Nie „opisać”, ale właśnie „zrozumieć” i „wyrazić”. To²¹¹ rozróżnienie¹¹¹ wyjaśnia też artystyczną²⁴¹ ruchliwość¹⁴¹ pisarza¹²¹, któremu — by⁹ świat¹⁴¹ wyrazić — nie wystarcza uprawianie¹¹¹ jednego²²¹ tylko rodzaju¹²¹ literackiego²²¹.

C1630 Barański Z. „Cichy Don” Michała Szolochowa PZWS 1965 30 4

Jednak dalszy²¹¹ rozwój¹¹¹ wypadków doprowadził do⁶² tragicznych²²² konfliktów i walki¹²¹ bratobójczej²²¹. Pisarz wyjaśnił przyczyny¹⁴², które²¹² pchnęły na⁶⁴ drogę kontrrewolucyjnego²²¹ powstania¹²¹. Wiesz już, że Kozacy mieli kilkakrotnie większe²⁴² nadziały¹⁴² ziemi¹²¹ niż⁹ chłopci rosyjscy, to⁴¹ zaś z⁶² kolei¹²¹ warunkowało odmienny²⁴¹ kształt¹⁴¹ stosunków społecznych²²², odmienny²⁴¹ kształt¹⁴¹ psychiki¹²¹ kozackiej²²¹.

C1631 Pieter J. Przedmiot i metoda psychologii Ossolineum 1963 65 17

Mianowicie była⁵ tak²⁵¹ o tyle, o ile wzrokowe²¹² poznanie¹¹¹ świata, w⁶⁶ szczególności¹⁶¹ wzrokowe²¹¹ poznanie¹¹¹ zachowania się¹²¹, jest czynnością „subiektywną²⁵¹” w⁶⁶ tym²⁶¹ sensie, że jest przeciwieństwem²⁵¹ procesem świadomości¹²¹. Zasadniczo bowiem nie ma różnicy¹²¹ — na⁶⁶ odcinku¹⁶¹ „przytomności¹²¹” — między⁶⁵ myśleniem a wzrokową²⁵¹ obserwacją. Pryncypialnie w⁶⁶ jednym²⁶¹ i drugim²⁶¹ wypadku¹⁶¹ mamy⁵ do⁶² czynienia¹²¹ z⁶⁵ „introspekcją”, [&]

C1632 Pieter J. Przedmiot i metoda psychologii Ossolineum 1963 105? 16

Zwierzę¹¹¹ może⁵ nie wykorzystać wszystkich²²² warunków, dostępnych²²² mu ze⁶² względu na⁶⁴ budowę jego⁴² aparatu ruchowego²²¹, na⁶⁴ właściwości¹⁴² jego⁴² narządów wewnętrznych²²² przede wszystkim zaś ze⁶² względu na⁶⁴ budowę i czynności¹⁴² jego⁴² systemu nerwowego²²¹ i uzależniony²⁴¹ od⁶² tego⁴² zasięgu¹⁴¹ pamięci¹²¹, pojętej²²¹ jako⁶⁴ zasób¹⁴¹ doświadczenia¹²¹ gatunkowego²²¹ i osobniczego²²¹.

C1633 Pieter J. Przedmiot i metoda psychologii Ossolineum 1963 167 24

Również ze⁶² stanowiska¹²¹ realistycznego²²¹ i przypuszczalnie również z⁶² jakiegoś²²¹ innego²²¹, przyszłego²²¹ punktu widzenia¹²¹ jedno²¹¹ z⁶² zadań istotnych²²² — psychologa¹²¹ w⁶⁶ zakresie stwierdzenia¹²¹ faktów — polega bądź⁹ polegać⁵⁶ będzie¹⁶¹ na⁶⁶ analizie¹⁶¹ złożonych²²² procesów życia¹²¹ psychicznego²²¹ na⁶⁴ procesy prostsze²⁴², na⁶⁴ części¹⁴² składowe²⁴². Oczywiście w⁶⁶ świetle realistycznej²²¹ koncepcji¹²¹ przedmiotu psychologii¹²¹ analizie¹³¹ podlegają nie tylko „treści¹¹² świadomości¹²¹”.

C1634 Horoszowski P. Od zbrodni do kary PWN 1963 150 brak

Przykładem może⁵ tu być odcisk¹¹¹ buta w⁶⁶ miękkiej²⁶¹ ziemi¹⁶¹. But¹¹¹ mógł pod⁶⁵ wpływem wilgoci¹²¹ mieć znacznie większy²⁴¹ rozmiar¹⁴¹, niż⁹ w⁶⁶ stanie¹⁶¹ suchym²⁶¹; rozmoczone²¹¹ podłoże¹¹¹ mogło wyschnąć po⁶⁶ powstaniu¹⁶¹ śladu i zniekształcić go⁴⁴ wskutek⁶² tego⁴², w⁶⁶ użytej²⁶¹ do⁶² odlewu substancji¹⁶¹ zachodzą zmiany¹¹² związane²¹² z⁶⁵ procesem schnięcia¹²¹ i twardnienia¹²¹; [&]

C1635 Lubnicki N. Nauka poprawnego myślenia PWN 1963 227 23

Jednakże fizyka¹¹¹ właśnie poucza, że przyczyna zarówno jednego²²¹, jak i drugiego²²¹ zjawiska¹²¹ leży poza⁶⁵ nimi: w⁶⁶ silnym²⁶¹ nagłym²⁶¹ rozładowaniu¹⁶¹ elektrycznym²⁶¹ powstałym²⁶¹ wskutek⁶² wytworzenia się¹²¹ wysokiego²²¹ napięcia¹²¹ między⁶⁵ dwoma ciałami, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ między⁶⁵ chmurą a Ziemią. Widzimy, że niełatwo pochwycić związek¹⁴¹ przyczynowy²⁴¹ między⁶⁵ zjawiskami.

C1636 Lubnicki N. Nauka poprawnego myślenia PWN 1963 251 22

Ale nowoczesna teoria indukcji¹²¹ nie zadawała⁵⁰¹ się metodami poszukiwania¹²¹ związków przyczynowych²²² opracowanymi przez⁶⁴ Milla¹⁴¹ w⁶⁶ słynnych²⁶² „kanonach”: jedynej²²¹ zgodności¹²¹, jedynej²²¹ różnicy¹²¹, zmian i reszty¹²¹. Interesuje ją sposób¹¹¹ zdobywania¹²¹ możliwie pewnych²²² przesłanek dla⁶² wniosku¹²¹ ogólnego²²¹ i stopień¹¹¹ prawdopodobieństwa¹²¹ wniosku¹²¹ uzyskiwanego²²¹ na⁶⁶ podstawie¹⁶¹ posiadanych²²² przesłanek. Dlatego też opiera⁵⁰¹ się ona na⁶⁶ teorii¹⁶¹ prawdopodobieństwa¹²¹ i stosuje metody¹⁴² statystyczne²⁴².

C1637 Lubnicki N. Nauka poprawnego myślenia PWN 1963 269 4

Logika¹¹¹ matematyczna jest najprecyzyjniejszym²⁵¹ narzędziem wnioskowania¹²¹ i sprawdzania¹²¹ operacji¹²² logicznych²²². U⁶² podstaw¹²² jej⁴², jak⁹ łatwo się zorientować⁵⁰¹, leży analogia między⁶⁵ światem liczb i figur z⁶² jednej²²¹ strony¹²¹, a światem pojęć i sądów — z⁶² drugiej²²¹. W⁶⁶ życiu¹⁶¹ codziennym²⁶¹, a zwłaszcza w⁶⁶ nauce¹⁶¹, można wskazać wiele³⁴ działań polegających²²² na⁶⁶ wnioskowaniu¹⁶¹ przez⁶⁴ analogię w⁶⁴ sposób¹⁴¹ ścisły²⁴¹.

C1638 Lubnicki N. Nauka poprawnego myślenia PWN 1963 294 13

Od⁶² czasów tych²²² wielkich²²² chemików¹²² ustalił⁵⁰¹ się w⁶⁶ nauce¹⁶¹ pogląd¹¹¹, że atomy¹¹² poszczególnych²²² pierwiastków chemicznych²²² są ostatecznymi najmniejszymi cegiełkami materii¹²¹, niepodobnymi do⁶² siebie⁴² i nie podlegającymi żadnej²³¹ zmianie¹³¹, choć różnorodne²¹² kombinacje¹¹² tych²²² pierwiastków, tworząc związki¹⁴² chemiczne²⁴², powodują różnorodność²⁴¹ zmienność¹⁴¹ świata. Hipoteza niezmienności¹²¹ pierwiastków wydawała⁵⁰¹ się dobrze uzasadniona: [&]

C1639 Buczyńska H. Cassirer WP 1963 74 8

Symbolizm¹¹¹ jako⁶¹ teoria kultury¹²¹ nie ma jednak w⁶⁶ żadnym²⁶¹ wypadku¹⁶¹ zastępować szczegółowych²²² empirycznych²²² badań kultury¹²¹. Cassirer konstruuje system¹⁴¹ form symbolicznych²²² nie zmierzając do⁶² stworzenia¹²¹ apriorycznej²²¹ wiedzy¹²¹ o⁶⁶ kulturze¹⁶¹. Przeciwnie, symbolizm¹¹¹ ma stwarzać podstawowe²⁴² zasady¹⁴² metodologiczne²⁴² dla⁶² szczegółowych²²² badań kultury¹²¹ w⁶⁴ pewien²⁴¹ sposób¹⁴¹ organizuje i systematyzuje różnorodne²⁴² dociekania¹⁴² dotyczące²⁴² kultury¹²¹.

C1640 Płuzański T. Teilhard de Chardin WP 1963 105 7

Myśl¹¹¹ chrześcijańska w⁶⁶ swym²⁶¹ „nieoficjalnym²⁶¹” nurcie starała⁵⁰¹ się już od dawna nawiązać kontakt¹⁴¹ z⁶⁵ ewolucjonizmem. W⁶⁶ drugiej²⁶¹ połowie¹⁶¹ dziewiętnastego²²¹ i na⁶⁶ początku¹⁶¹ dwudziestego²²¹ wieku¹²¹ szereg¹¹¹ chrześcijańskich²²² myślicieli¹²², których²²² nazwiska¹¹² uległy⁵ niemal całkowitemu zapomnieniu¹³¹, tworzył koncepcje¹⁴² usiłujące²⁴² pogodzić stanowisko¹⁴¹ chrześcijańskie²⁴¹ z⁶⁵ ewolucjonizmem.

C1641 Rudzki J. Świętochowski WP 1963 17 32

Droga¹¹¹ kapitalizmu na⁶⁶ terenach Kongresówki¹²¹ była⁵ drogą¹⁵¹ „pruską²⁵¹”, drogą¹⁵¹ odgórną²²¹ reformy¹²¹, nie zaś rewolucji¹²¹, drogą¹⁵¹ zachowania¹²¹ obszarnictwa¹²¹ jako⁶² klasy¹²¹ wraz ze⁶⁵ wszystkimi pozostałościami feudalnymi w⁶⁶ strukturze¹⁶¹ ekonomicznej²⁶¹. Ta sytuacja zaciąży poważnie na⁶⁶ braku¹⁶¹ radykalizmu ideologów¹²² polskiej²²¹ burżuazji¹²¹. Ów brak¹¹¹ radykalizmu wyznaczony²¹¹ jest⁵⁷ przede wszystkim okolicznością, że nie ma niepodległości¹²¹, [&]

C1642 Ćwiek Z. Przywódcy powstania styczniowego WP 1963 52 25

Sytuacja, jaka się wytworzyła⁵⁰¹ w⁶⁶ Rosji¹⁶¹, stawiała pod⁶⁵ znakiem zapytania¹²¹ sens¹⁴¹ wysiłku¹²¹ na⁶⁴ rzecz¹⁴¹ reform ze⁶² strony¹²¹ demokratów¹²². Należało z⁶² tego⁴² wyciągnąć wnioski¹⁴². Wyciągali je⁴⁴ też tacy²¹², jak⁹ Czernyszewski, Obruczewowie¹¹² i inni. Sierakowski znajdował⁵⁰¹ się w⁶⁶ odmiennej²⁶¹ sytuacji¹⁶¹. Dla⁶² niego⁴² nierezygnowanie¹¹¹ z⁶² legalnej²²¹ działalności¹²¹ reformatorskiej²²¹ wskazane²¹¹ było⁵⁷ tak długo, jak⁹ długo należało się spodziewać⁵⁰¹, iż nawet częściowe²¹² reformy¹¹² w⁶⁶ Rosji¹⁶¹ przyniosą korzyści¹⁴² jego⁴² krajowi¹³¹.

C1643 Ćwiek Z. Przywódcy powstania styczniowego WP 1963 180 20

W⁶⁶ drugiej²⁶¹ połowie¹⁶¹ tysiąc osiemset sześćdziesiątego²²¹ drugiego²²¹ roku¹²¹, a nawet jeszcze w⁶⁶ pierwszych²⁶² miesiącach po⁶⁶ wybuchu¹⁶¹ powstania¹²¹, między⁶⁵ Komitetem Centralnym²⁵¹ i Komitetem Wileńskim²⁵¹ toczył⁵⁰¹ się spór¹¹¹ o⁶⁴ prawo¹⁴¹ do⁶² zwierzchnictwa¹²¹ nad⁶⁵ tymi terenami. Były⁵ to⁴¹ ziemie¹¹² leżące²¹² bliżej⁶² Warszawy¹²¹ niż⁹ Wilna¹²¹. Aby⁹ więc akcję powstańczą²⁴¹ uczynić bardziej sprężystą²⁵¹, Komitet¹¹¹ Centralny²¹¹ chciał je⁴⁴ podporządkować bezpośrednio organizacji¹³¹ Królestwa¹²¹, [&]

C1644 Holzer J., Molenda J. Polska w pierwszej wojnie światowej WP 1963 42 10

Blokada Niemiec¹²², którą²⁴¹ po⁶⁶ wybuchu¹⁶¹ wojny¹²¹ ogłosiły Anglia i Francja, stawiała⁵⁰¹ się coraz sprawniejsza i dowóz¹¹¹ z zewnątrz ograniczony²¹¹ został⁵⁷ do⁶² minimum¹²¹. Mimo że Niemcy¹¹² wprowadzili do⁶² akcji¹²² łodzie¹⁴² podwodne²⁴², które²¹² zatapiały statki¹⁴² handlowe²⁴² i pasażerskie²⁴², nawet państw neutralnych²²², nie udało⁵⁰¹ im⁴³ się zablokować szlaków morskich²²² Anglii¹²¹ i Francji¹²¹.

C1645 Holzer J., Molenda J. Polska w pierwszej wojnie światowej WP 1963 94 23

Po⁶⁶ ogłoszeniu¹⁶¹ szesnastego²²¹ sierpnia tysiąc dziewięćset czternastego²²¹ roku¹²¹ uchwał wiedeńskiego²²¹ Koła¹²¹ Polskiego²²¹ i Koła¹²¹ Sejmowego²²¹ Dmowski zaproponował wszystkim²³² partiom politycznym²³² w⁶⁶ Królestwie, z⁶⁵ wyjątkiem socjalistów¹²², opublikowanie¹⁴¹ wspólnej²²¹ rezolucji¹²¹ potępiającej²²¹ politykę NKN. Wezwania¹²¹ tego²²¹ jednak nie podjęły nawet stronnictwa¹¹², które²¹² zgłosiły swój²⁴¹ akces¹⁴¹ do⁶² komunikatu w⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ manifestem wielkoksiającym²⁵¹.

C1646 Pajewski J. Buńczuk i koncerz WP 1960 64 25

Nie zniechęciło to⁴¹ wszakże innych²²² królewiat. W⁶⁶ tysiąc sześćset piętnastym²⁶¹ roku¹⁶¹ Michał Wiśniowiecki i Samuel Korecki podjęli nową²⁴¹ wyprawę uwieczoną²⁴¹ chwilowym²⁵¹ powodzeniem. Tomżę¹⁴¹ wygnano, a godność¹⁴¹ hospodara¹²¹ objął na⁶⁴ krótki²⁴¹ zresztą czas¹⁴¹ Aleksander Mohyła¹¹¹. Zbrojne²¹² interwencje¹¹² możnowładców¹²² polskich²²² na⁶⁶ terenie, który²⁴¹ porta¹¹¹ z dawna uważała za⁶⁴ wyłącznie swoją²⁴¹ strefę wpływów, wywoływały oburzenie¹⁴¹ w⁶⁶ Istambule.

C1647 Russocki S., Kuczyński S.K., Willaume J. Godło, barwy i hymn Rzeczypospolitej WP 1963 43 5

Po⁶⁶ chwilowym²⁶¹ zarzuceniu¹⁶¹ tego²²¹ znaku¹²¹ w⁶⁶ trzynastym²⁶¹ wieku¹⁶¹ biały²¹¹ orzeł¹¹¹ na⁶⁶ czerwonym²⁶¹ polu¹⁶¹, bez⁶² korony¹²¹, był również znakiem Piastów¹²² mazowieckich²²². Jednakże w⁶⁶ dzielnicy¹⁶¹ czeresko-warszawskiej²⁶¹ za⁶² rządów¹²² współczesnego²²¹ Jagiell¹³¹ księcia¹²¹ Janusza¹²¹ Pierwszego²²¹, zwanego²²¹ też Starszym²⁵¹, zaczęto używać także innego²²¹ herbu: czwórdzielnej²²¹ tarczy¹²¹ z⁶⁵ umieszczonymi na⁶⁶ niej⁴⁶ naprzemianlegle rysunkami orła¹²¹ oraz skrzydlatego²²¹ smoka¹²¹, [&]

C1648 Russocki S., Kuczyński S.K., Willaume J. Godło, barwy i hymn Rzeczypospolitej WP 1963 127 23

W⁶⁶ takich²⁶² okolicznościach doszło, że dwa³¹ statki¹¹² pod⁶⁵ banderą Rzeczypospolitej¹²¹ przybiły w⁶⁶ sierpniu tysiąc siedemset dwudziestego²²¹ dziewiątego²²¹ roku¹²¹ do⁶² brzegów Indii¹²¹, w pobliżu ujścia¹²¹ Gangesu¹²¹ koło⁶² Kalkuty¹²¹. Nieznana bandera powiewająca na⁶⁶ ich⁴² masztach wzbudził niepokój¹⁴¹ angielskich²²² faktorii¹²² handlowych²²². Wkrótce zorientowano⁵⁰¹ się, że obydwie³¹ „polskie²¹²” statki¹¹² mają jakiś²⁴¹ związek¹⁴¹ z⁶⁵ działalnością Kompanii¹²¹ Ostendzkiej²²¹.

C1649 Baszkiewicz J. Młodość uniwersytetu WP 1963 17 30

Losy¹¹² Abelarda¹²¹ w⁶⁶ Paryżu¹⁶¹ są dla⁶² tej²²¹ sytuacji¹²¹ charakterystyczne²¹². Prześladowany²¹¹ przez⁶⁴ despotę paryskiej²²¹ szkoły¹²¹ katedralnej²²¹, Wilhelma¹⁴¹ z⁶² Champeaux, musiał przenieść⁵⁰¹ się na⁶⁴ prowincję. Gdy wrócił do⁶² Paryża, uczył w⁶⁶ klasztorze świętej²²¹ Genowefy¹²¹. Szkoła Abelarda¹²¹, choć nie mająca świetnej²²¹ tradycji¹²¹, którą²⁵¹ szczyciła⁵⁰¹ się szkoła przy⁶⁶ katedrze¹⁶¹ Notre-dame, ściągała tłumy¹⁴² uczniów¹²².

C1650 Baszkiewicz J. Młodość uniwersytetu WP 1963 162 5

Studium¹¹¹ prawa¹²¹ świeckiego²²¹ przyjęło za⁶⁴ podstawę nauczania¹²¹ antyczne²⁴¹ prawo¹⁴¹ rzymskie²⁴¹. Ogromna kodyfikacja tego²²¹ prawa¹²¹, dokonana w⁶⁶ szóstym²⁶¹ wieku¹⁶¹ przez⁶⁴ cesarza¹⁴¹ Justyniana¹⁴¹, była⁵ przedmiotem naukowej²²¹ egzegezy¹²¹ i coraz obszerniejszych²²² komentarzy¹²² („głos¹²²”). Kodyfikacja justyniańska stanowiła rzeczywiście dzieło¹⁴¹ monumentalne²⁴¹; zawierała ona materiał¹⁴¹ prawny²⁴¹ tak bogaty²⁴¹, że dawał nieograniczone²⁴² wręcz możliwości¹⁴² badań naukowych²²², interpretacji¹²², subtelnych²²² rozumowań prawniczych²²².

C1651 Hutnikiewicz A. Stefan Żeromski WP 1964 91 10

Książka jest⁵⁷ świetnie skomponowana. Nie ma w⁶⁶ niej⁴⁶ właściwie akcji¹²¹ i intrygi¹²¹ w⁶⁶ powszechnie przyjętym²⁶¹ rozumieniu¹⁶¹ tych²²² pojęć. Rzecz¹¹¹ składa⁵⁰¹ się z⁶² szeregu¹²¹ epizodów-obrazów, uporządkowanych²²² w⁶⁶ kolejności¹⁶¹ czasowego²²¹ następstwa¹²¹. Ale każdy²¹¹ z⁶² tych²²² fragmentów jest koniecznym²⁵¹ i ważnym²⁵¹ elementem całości¹²¹, każdy²¹¹ odtwarza jakąś²⁴¹ scenę, sytuację i zdarzenie¹⁴¹ istotne²⁴¹ w⁶⁶ życiu¹⁶¹ szkoły¹²¹ lub w⁶⁶ dziejach osobistych²⁶² bohatera¹²¹ powieści¹²¹.

C1652 Jaremko-Pytowska Z. Louis Aragon WP 1963 27 12

Jest to⁴¹ utwór¹¹¹ odpowiadający²¹¹ poniekąd choć nie całkowicie tej²³¹ koncepcji¹³¹ powieści¹²¹, jaką²⁴¹ niechętni z⁶² zasady¹²¹ temu²³¹ gatunkowi¹³¹ nadrealiści uprawiali jeszcze, w⁶⁶ przewidywaniu¹⁶¹, że musi on zaniknąć: powieści¹²¹ wyrażającej²²¹ nie realne²⁴¹ życie¹⁴¹, lecz marzenia¹⁴² i fantazję. Zarówno w⁶⁶ formie¹⁶¹, jak⁹ i w⁶⁶ treści jest „Anicet” ostrą²⁵¹ młodzieńczą²⁵¹ reakcją na⁶⁴ tradycyjny²⁴¹ kształt¹⁴¹ powieści¹²¹ [&]

C1653 Jaremko-Pytowska Z. Louis Aragon WP 1963 183 34

Wkrótce też nieprzejednana natura Aragona¹²¹ pchnie go⁴⁴ ku⁶³ polityce¹³¹, od⁶² której²²¹ do⁶² tej²²¹ pory¹²¹ trzymał⁵⁰¹ się z dala, a która odtąd stanie⁵⁰¹ się jednym²⁵¹ z⁶² zasadniczych²²² elementów determinujących²²² jego⁴² życie¹⁴¹ i ewolucję jego⁴² twórczości¹²¹. Pierwszym²⁵¹ wydarzeniem, które²¹¹ skłania nadrealistów¹⁴² do⁶² zajęcia¹²¹ stanowiska¹²¹ politycznego²²¹, jest wojna w⁶⁶ Maroku¹⁶¹.

C1654 Semczuk A. Lew Tołstoj WP 1963 227 12

Tak charakteryzuje pisarz czasy¹⁴² młodości¹²¹ — z⁶⁵ wyjątkiem krótkiego²²¹ okresu uniwersyteckiego²²¹, kiedy uległ wolnomyslicielstwu młodzieży¹²¹ kazańskiej²²¹ i rozczytywał⁵⁰¹ się w⁶⁶ Wolterze¹⁶¹. Szacunek¹¹¹ dla⁶² tradycji¹²¹, „wiary¹²¹ przodków¹²²”, powstrzymywał go⁴⁴ przed⁶⁵ odrzuceniem oficjalnego²²¹ prawosławia¹²¹ jeszcze w⁶⁶ pierwszych²⁶² latach życia¹²¹ dojrzałego²²¹. Na⁶⁴ przykład¹⁴¹ jedenastego²²¹ (dwudziestego²²¹ trzeciego²²¹) listopada tysiąc osiemset pięćdziesiątego²²¹ drugiego²²¹ roku¹²¹ Tołstoj zapisał w⁶⁶ dzienniku¹⁶¹: [&]

C1655 Semczuk A. Lew Tołstoj WP 1963 268 3

W⁶⁶ styczniu tysiąc osiemset osiemdziesiątego²²¹ dziewiątego²²¹ roku¹²¹ Zofia Andrejewa i Strachow zorganizowali jubileusz¹⁴¹ Feta¹²¹; wprawdzie poecie¹³¹ do⁶² pełnych²²² siedemdziesięciu³² lat brakowało ponad⁸ półtora roku¹²¹, niemniej⁹ uroczystości¹¹² wypadły okazale, a jubilat był szczerze wzruszony²¹¹. Tołstoj — zgodnie ze⁶⁵ swoim²⁵¹ negatywnym²⁵¹ stosunkiem do⁶² jubileuszów — nie brał w⁶⁶ tym⁴⁶ udziału. Jego⁴² uwagę pochłaniały inne²¹² sprawy¹¹²: [&]

C1656 Stawiński J. Mark Twain WP 1963 292 3

Rzeczywistość¹¹¹ nie potwierdza tych²²² dramatycznych²²² zastrzeżeń. Są to⁴¹ przeważnie ostre²¹² ataki¹¹² na⁶⁴ religijną²⁴¹ obłudę. Twain omawia w⁶⁶ nich⁴⁶ takie²⁴² tematy¹⁴², jak⁹ postać¹¹¹ i cechy¹¹² Boga¹²¹, różne²⁴² braki¹⁴² Biblii¹²¹ i jej⁴² zgubny²⁴¹ wpływ¹⁴¹, problem¹⁴¹ niepokalanego²²¹ poczęcia i boskości¹²¹ Chrystusa¹²¹, wyraża zdanie¹⁴¹, że Bóg¹¹¹ i religia w⁶⁶ obecnym²⁶¹ ujęciu¹⁶¹ nie przetrwają i tak dalej.

C1657 Gerstman S. Uczucia w naszym życiu WP 1963 188 5

Egoistyczny²¹¹ stosunek¹¹¹ do⁶² grupy¹²¹ wyraża⁵⁰¹ się przede wszystkim w⁶⁶ uczuciach ambicyjnych²⁶². Zjawiska¹¹² te²¹² najczęściej i najłatwiej podpadają naszej²³¹ obserwacji¹³¹, są najbardziej wyraźne²¹², czasem⁸ wywołują gwałtowny²⁴¹ protest¹⁴¹ i oburzenie¹⁴¹. Uczucia¹¹² ambicyjne²¹² mają wyraźnie przyjemne²⁴¹ zabarwienie¹⁴¹, gdy człowiek osiąga w⁶⁶ grupie¹⁶¹ górującą²⁴¹ pozycję. Zadowolenie¹¹¹ płynie⁵ z⁶² poczucia¹²¹, że inni są mniej wartościowi, [&]

C1658 Pszczołowski T. Umiejętność przekonywania i dyskusji WP 1963 55 27

Parlamentarny²¹¹ sposób¹¹¹ dyskusowania¹²¹ jest obecnie w⁶⁶ powszechnym²⁶¹ użyciu¹⁶¹. Korzystają z⁶² niego⁴² nie tylko posłowie¹¹² na⁶⁴ sejm¹⁴¹ czy delegaci walnych²²² zjazdów. Stosują go⁴⁴ dyplomaci w⁶⁶ czasie obrad ONZ, konferencji¹²² międzynarodowych²²², tak zwanych²²² spotkań na⁶⁶ najwyższym²⁶¹ szczeblu. Tą²⁵¹ metodą prowadzone²¹² są⁵⁷ narady¹¹² produkcyjne²¹², słowem — wszelkiego²²¹ rodzaju¹²¹ dyskusje¹¹² w⁶⁶ większym²⁶¹ gronie¹⁶¹, gdzie każdy²¹¹ ma prawo¹⁴¹ wypowiedzieć swoje²⁴¹ zdanie¹⁴¹ i o⁶⁶ jego⁴² słuszności¹⁶¹ przekonywać innych²⁴².

C1659 Pszczołowski T. Umiejętność przekonywania i dyskusji WP 1963 150 13

Błąd¹¹¹ rzeczowy²¹¹ polega zazwyczaj na⁶⁶ nieznamomości¹⁶¹ rzeczywistości¹²¹. Nie umiemy odróżnić prawdy¹²¹ od⁶² fałszu¹²¹, stopni prawdopodobieństwa¹²¹, ocenić jakiejs²²¹ wartości¹²¹, to⁴¹ znaczy, że coś⁴¹ jest prawdziwe²¹¹ albo fałszywe²¹¹ (nieprawdziwe²¹¹), mniej albo bardziej prawdopodobne²¹¹, słuszne²¹¹ albo niesłuszne²¹¹, ten²¹¹, kto twierdzi, że Niemcy¹¹² hitlerowskie²¹² nie zostały⁵⁷ pokonane²¹², jest w⁶⁶ błędzie, gdyż głosi zdanie¹⁴¹ nieprawdziwe²⁴¹.

C1660 Łobodzińska B.420 Manowce małżeństwa i rodziny WP 1963 188 20

Poza⁶⁵ niewielką²⁵¹ grupą zatrudnionych²²², większość¹¹¹ rodzin pracowniczych²²² nie może⁵ się utrzymać⁵⁰¹ z pensji¹²¹ jednej²²¹ osoby¹²¹ (męża¹²¹). Toteż aby⁹ zapewnić rodzinie¹³¹ względny²⁴¹ dostatek¹⁴¹, żona pracuje. Na⁶⁴ poparcie¹⁴¹ tego²²¹ stwierdzenia¹²¹ nie trzeba się wdawać⁵⁰¹ w⁶⁴ skomplikowane²⁴² wywody¹⁴², posługując⁵⁰¹ się danymi¹⁵² z⁶² „Rocznika Statystycznego²²¹” o⁶⁶ wysokości¹⁶¹ zarobków i budżecie domowym²⁶¹, wystarczy obserwacja i własne²¹¹ doświadczenie¹¹¹ w⁶⁶ wydawaniu²⁶¹ pensji¹²¹ na⁶⁴ potrzeby¹⁴² domowe²⁴².

C1661 Łobodzińska B.420 Manowce małżeństwa i rodziny WP 1963 214 3

U⁶² nas⁴² jednak kultura życia¹²¹ płciowego²²¹ jest jeszcze na⁶⁶ niskim²⁶¹ poziomie; brak¹¹¹ uświadczenia¹²¹ seksualnego²²¹ nie należy do⁶² rzadkości¹²¹, a także ignorancja potrzeb seksualnych²²² obu³² płci¹²², egoizm¹¹¹ mężczyzny i brak¹¹¹ znajomości¹²¹ elementarnych²²² zasad życia płciowego²²¹. Skutkiem tego⁴² rozpowszechnione²¹¹ jest⁵⁷ zjawisko¹¹¹ kobiet „oziębłych²²²” lub z⁶⁵ nerwicami płciowymi. Nie bez⁶² znaczenia¹²¹ także są poglądy¹¹² polegające²¹² na⁶⁶ przeświadczeniu¹⁶¹, że przedmałżeńskie²¹² stosunki¹¹² są grzechem, prowadzą do⁶² komplikacji¹²² życiowych²²², zasługują na⁶⁴ potępienie¹⁴¹ opinii¹²¹ publicznej²²¹ i tak dalej.

C1662 Matejko A. Praca i koleżeństwo WP 1963 48 8

Wyniki¹¹² badań psychosocjologicznych²²² wskazują między innymi na⁶⁴ uzależnienie¹⁴¹ nasilenia¹²¹ wspomnianych²²² objawów od⁶² spistości¹²¹ grup ludzi¹²² bezpośrednio ze⁶⁵ sobą współpracujących²²², wysokości¹²¹ uzyskiwanego²²¹ zarobku¹²¹ w⁶⁶ porównaniu¹⁶¹ z⁶⁵ zarobkami w⁶⁶ poprzednich²⁶² miejscach pracy¹²¹, większej²²¹ lub mniejszej²²¹ możliwości¹²¹ wywarcia¹²¹ osobistego²²¹ wpływu na⁶⁴ istniejący²⁴¹ stan¹⁴¹ rzeczy¹²¹, a wreszcie długości¹²¹ stażu¹²¹ pracownika¹²¹.

C1663 Matejko A. Praca i koleżeństwo WP 1963 182 11

Niewątpliwie, gra⁵ tu poważną²⁴¹ rolę niedostatek¹¹¹ doświadczeń metodologicznych²²² w⁶⁶ zakresie opisywania¹²¹ małych²²² grup. Zainteresowanie¹¹¹ teorią małej²²¹ grupy¹²¹ jest w⁶⁶ Związku¹⁶¹ Radzieckim²⁶¹ dotąd względnie niewielkie²¹¹, co⁴¹ utrudnia pogłębioną²⁴¹ analizę struktury¹²¹ i dynamiki¹²¹ wewnętrznej²²¹ brygad jako⁶² małych²²² kolektywów. Trzeba jednak stwierdzić stały²⁴¹ wzrost¹⁴¹ zainteresowania¹²¹ radzieckich²²² naukowców¹²² omawianą²⁵¹ problematyką.

C1664 Sokołowska M. Kobieta pracująca WP 1963 34 4

Brak⁵ jednak dowodów świadczących²²², że w⁶⁶ warunkach przestrzegania¹²¹ obowiązującego²²¹ systemu ochronnego²²¹ praca w⁶⁶ przemyśle wywiera uchwytny²⁴¹ wpływ¹⁴¹ na⁶⁴ występowanie¹⁴¹ poronień. Natomiast taki²¹¹ czynnik¹¹¹ jak⁹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ lęk¹¹¹ przed⁶⁵ utratą pracy¹²¹ może⁵ być niekiedy ważnym²⁵¹ powodem decydującym²⁵¹ o⁶⁶ chęci¹⁶¹ przerwania¹²¹ ciąży¹²¹. W⁶⁶ takich²⁶² wypadkach praca (to⁴¹ znaczy praca pozadomowa) jest istotnie „czynnikiem wpływającym²⁵¹ na⁶⁴ poronienia¹⁴²”, [&]

C1665 Sokołowska M. Kobieta pracująca WP 1963 135 10

Na⁶⁶ podstawie¹⁶¹ tej²²¹ tabeli¹²¹ możemy się zorientować⁵⁰¹, jakie²⁴² czynności¹⁴² wykonuje w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ ośmiu³² godzin górnik o⁶⁶ ściśle określonej²⁶¹ przez⁶⁴ autora¹⁴¹ i wyszczególnionej²⁶¹ w⁶⁶ przytoczonej²⁶¹ tabeli¹⁶¹ specjalizacji¹⁶¹ zawodowej²⁶¹: specjalności¹²² tych²²² jest dziesięć³¹; lub metalowiec: siedemnaście³¹ wyszczególnionych²²² rodzajów pracy¹²¹. Wiemy także, jakie²⁴² czynności¹⁴² wykonuje zawodowa sprzątaczką lub praczką. Natomiast praca gospodyni¹²¹ domu¹²¹ to⁴¹ wielka niewiadoma¹¹¹.

C1666 Świda H. Młodzież licealna WP 1963 114 35

Zmienność¹¹¹ życia¹²¹ oraz wynikający²¹¹ stąd brak¹¹¹ ustalonych²²² obyczajów, norm i wartości¹²² powoduje w⁶⁶ człowieku częstszą²⁴¹ potrzebę szukania¹²¹ bliskiego²²¹ kontaktu z⁶⁵ innymi ludźmi, konieczność¹⁴¹ znalezienia¹²¹ oparcia¹²¹ w⁶⁶ stosunku¹⁶¹ wspólnoty¹²¹ i przyjaźni¹²¹, wiarę w⁶⁴ to⁴⁴, że wspólnie z⁶⁵ drugim²⁵¹ człowiekiem łatwiej rozwiąże się⁴¹ skomplikowane²⁴², własne²⁴² problemy¹⁴². Silne²¹¹ przeżywanie¹¹¹ kontaktów osobowych²²², tak charakterystyczne²¹¹ dla⁶² współczesnej²²¹ młodzieży¹²¹, rzutuje na⁶⁴ jej⁴⁴ stosunek¹⁴¹ do⁶² rodziców¹²².

C1667 Miłobędzki A. Zarys dziejów architektury w Polsce WP 1963 40 1

Jednocześnie rozwijają⁵⁰¹ się stale⁸ profile¹¹² wszelkich²²² baz, gzymsów oraz zagęszczających się²²² zasadniczych²²² podziałów architektonicznych²²². Stają⁵⁰¹ się one bardziej plastyczne²¹², wyraziste²¹², ostro kontrastujące²¹² swe²⁴² uskoki¹⁴², wyrzuszenia¹⁴² i wklęsnięcia¹⁴², odpowiadając nowemu, coraz bardziej linearnemu obliczu¹³¹ architektury¹²¹. Dostosowują⁵⁰¹ się do⁶² niego⁴² również zmasowane²¹² kolumny¹¹² słupów¹²², filarów i uskoków perspektywicznych²²² portali, które²¹² tracą jednocześnie swą²⁴¹ tradycyjną²⁴¹ konstrukcyjną²⁴¹ rolę wywodzącą się²⁴¹ z⁶² antyku¹²¹.

C1668 Miłobędzki A. Zarys dziejów architektury w Polsce WP 1963 135 27

Podobne²¹² wielkie²¹² ślimacznice¹¹², spływają przy⁶⁶ bocznych²⁶² ścianach fary¹²¹. Jej⁴² fasada operuje składnikami barokowymi, ale zestawia je⁴⁴ jeszcze w⁶⁴ manierystyczny²⁴¹ sposób¹⁴¹, potężnym²⁵¹ gzymsem odcinając kolosalne²⁴² pilastry¹⁴² od⁶² dzielonego²²¹ w⁶⁶ innym²⁶¹ rytmie szczytu „oślimi uszami”. Późniejszy²¹¹ od⁶² fary¹²¹ kościół¹¹¹ karmelitów¹²² jest już w⁶⁶ pełni¹⁶¹ barokowy²¹¹, układem swym²⁵¹ i elewacjami nawiązując do⁶² typu jezuickiego²²¹.

C1669 Sawicki J. Sędziowie są omylni WP 1963 86 16

Bez⁶² zgody¹²¹ przytomnego²²¹, poczytalnego²²¹ pacjenta¹²¹ dyrekcja szpitala do⁶² zabiegu¹²¹ operacyjnego²²¹ przystąpić nie może⁵ i nie chce. Nikt z⁶² personelu¹²¹ lekarskiego²²¹ nie chce się narazić⁵⁰¹ na⁶⁴ odpowiedzialność¹⁴¹ karną²⁴¹. Zabieg¹¹¹ bez⁶² zgody¹²¹ pacjenta¹²¹, nawet dokonany²¹¹ w⁶⁶ celu¹⁶¹ uleczenia¹²¹ go⁴² i chociażby się udał⁵⁴¹, traktowany²¹¹ jest⁵⁷ wedle⁶² judykatury¹²¹ niemieckiej²²¹, jak⁹ wiadomo, jako⁶¹ przestępne²¹¹ uszkodzenie¹¹¹ ciała¹²¹.

C1670 Sawicki J. Sędziowie są omylni WP 1963 99 2

Najdziwniejsze²¹¹, że sformułowanie¹¹¹, jakie²⁴¹ zawiera ustawa karna z⁶² tysiąc dziewięćset trzydziestego²²¹ drugiego²²¹ roku¹²¹, nie przesądza wcale interpretacji¹²¹ ani w⁶⁴ jedną²⁴¹, ani w⁶⁴ drugą²⁴¹ stronę. Kto czyta ułożone²⁴² przez⁶⁴ profesorów¹⁴² Makarewicz¹⁴¹ lub Makowskiego¹⁴¹ pierwotne²⁴² projekty¹⁴² „Kodeksu Karnego²²¹” oraz protokoły¹⁴² Komisji¹²¹ Kodyfikacyjnej²²¹, ten²¹¹ bez⁶² trudu może⁵ stwierdzić, że zamieszczono w⁶⁶ nich⁴⁶ formułę, która pozwala uznać za⁶⁴ pasera¹⁴¹ każdego²⁴¹, kto nabywa przedmioty¹⁴² pochodzące²⁴² z⁶² przestępstwa¹²¹ [&]

C1671 Sawicki J. Sędziowie są omylni WP 1963 137 7

Trzeba może⁸ przypomnieć, że w⁶⁶ celu¹⁶¹ umożliwienia¹²¹ normalnego²²¹ funkcjonowania¹²¹ aparatu państwowego²²¹, dla⁶² ułatwienia¹²¹ jednostkom wykonywania¹²¹ pewnych²²² praw¹²² oraz spełnienia¹²¹ obowiązków, od dawna już praktyka¹¹¹ rozsądziła wąsko zakreślone²⁴² ramy¹⁴² tych²²² kodeksów, których²²² przepisy¹¹² o⁶⁶ ochronie¹⁶¹ czci¹²¹ temu⁴³ zbyt nie sprzyjały. Rozbicie¹¹¹ krępującej²²¹ obręczy¹²¹ przede wszystkim dla⁶² ułatwienia¹²¹ wykonywania¹²¹ praw¹²² i obowiązków nastąpić może⁵ w⁶⁴ różny²⁴¹ sposób¹⁴¹.

C1672 Szewczuk W. Historia kłopotów człowieka z duszą Iskry 1963 34 18

Materialna dusza poznaje materialny²⁴¹ świat¹⁴¹ za⁶⁵ pośrednictwem materialnych²²² podobizn jego⁴² przedmiotów. Rzeczy¹¹² wysyłają z⁶² powierzchni¹²¹ swego²²¹ ciała¹²¹ podobizny¹⁴² i cieniuteńkie²⁴² kształty¹⁴². Uzasadnienie¹¹¹ tego⁴² znajduje Lukrecjusz w⁶⁶ obserwacjach życia¹²¹. Różne²¹² przedmioty¹¹² wysyłają z⁶² siebie⁴² różnorodne²⁴² ciała¹⁴². Pałące się²¹¹ drzewo¹¹¹ wysyła dym¹⁴¹, ogień¹¹¹ — gorąco¹⁴¹. Latem koniki¹¹² polne²¹² składają swe²⁴² przeźrocyste²⁴² koszulki¹⁴².

C1673 Kossak J. W poszukiwaniu stylu epoki Iskry 1963 105 11

Przed wszystkim trzeba zrozumieć, że tradycja i styl¹¹¹ narodowy²¹¹, to⁴¹ nie jest sztuczne²¹¹ włączanie¹¹¹ kolumn tam⁸, gdzie z⁶² technicznego²²¹ punktu widzenia¹²¹ są one niepotrzebne²¹², czy wprowadzanie¹¹¹ różnych²²² zbędnych²²² pilastrów i attyk¹²², które stanowią raczej muzealne²⁴² rekwizyty¹⁴² w⁶⁶ nowoczesnej²⁶¹ architekturze¹⁶¹. Tradycja i styl¹¹¹ narodowy²¹¹ w⁶⁶ architekturze¹⁶¹ polegają przecież nie na⁶⁶ kombinacji¹⁶¹ anachronicznych²²² elementów dekoracyjnych²²², [&]

C1674 Kossak J. W poszukiwaniu stylu epoki Iskry 1963 197 2

Trzeba też zwrócić uwagę na⁶⁴ inny²⁴¹ aspekt¹⁴¹ zagadnienia¹²¹: liczne²¹² międzyklasowe²¹² powiązania¹¹² i potrzeby¹¹² ogólnospołeczne²¹² wspólne²¹² całemu społeczeństwu w⁶⁶ dłuższych²⁶² niż⁹ jedna²¹¹ formacja społeczno-ekonomiczna okresach, reakcje¹¹² uczuciowe²¹² i niektóre²¹² elementarne²¹² normy¹¹² etycznego²²¹ wartościowania¹²¹, wynikające²¹² z⁶² ogólnospołecznych²²² potrzeb współżycia¹²¹, wreszcie specyfika wspólnej²²¹ dla⁶² różnych²²² klas tradycji¹²¹ narodowej²²¹ — stanowią podstawę dla⁶² międzyklasowych²²² czy ogólnospołecznych²²² odczuć¹²² współformujących²²² określone²⁴² gusty¹⁴².

C1675 Garczyński S. Sztuka pamiętania Iskry 1966 7 28

Gdy choruje i zanika, człowiek spada na⁶⁴ dno¹⁴¹ upokorzenia¹²¹, nie zna swego²²¹ imienia i nazwiska¹²¹, nie wie, kim⁴⁵ jest, co⁴⁴ ma robić, gdzie się podziąć⁵⁰¹. Niewiele⁸ jest przesady¹²¹ w⁶⁶ twierdzeniu, że im⁹ więcej człowiek pamięta, tym⁹ więcej sobą reprezentuje, że bez⁶² pamięci¹²¹ nie ma sensownego²²¹ postępowania¹²¹, nie ma charakteru, nie ma myślenia¹²¹, nie ma intelektu.

C1676 Garczyński S. Sztuka pamiętania Iskry 1966 28 20

Nie dopuścić do⁶² znudzenia¹²¹. Świat¹¹¹ nie składa⁵⁰¹ się z⁶² rzeczy¹²² ciekawych²²² i nieciekawych²²², raczej umysł¹¹² dzieła⁵⁰¹ się na⁶⁴ żywe²⁴² i gnuśne²⁴². Człowiek inteligentny²¹¹, zdrowy²¹¹ i nieprzemęczony²¹¹ jest umysłowo czujny²¹¹ i gotów zainteresować⁵⁰¹ się prawie⁸ każdym²⁵¹ przedmiotem. Jeżeli mimo⁶⁴ to⁴⁴ nudzi go⁴⁴ tyle³¹ rzeczy¹²², to⁹ dlatego, że niewłaściwie do⁶² nich⁴² podchodzi.

C1677 Poniatowski Z. Nauka Iskry 1963 72 12

Jaskrawym²⁵¹ przykładem mogłyby tu służyć dzieje¹¹² astronomii¹²¹ i astronautyki¹²¹, tak zależne²¹² od⁶² stanu narzędzi¹²² badawczych²²² i nowych²²² metod. W⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ doniosłością metod nauki¹²¹ musimy się teraz zająć⁵⁰¹ nieco bliżej problematyką związaną²⁵¹ z⁶⁵ tym²⁵¹ aspektem nauki¹²¹. Co⁴¹ to⁴¹ jest metoda? Tym²⁵¹ greckim²⁵¹ terminem *methodos* — droga¹¹¹, sposób¹¹¹ postępowania¹²¹ posługujemy⁵⁰¹ się często w⁶⁶ życiu¹⁶¹ codziennym²⁶¹, [&]

C1678 Zakrzewska J., Sobolewski M. Wolność sumienia i wyznania Iskry 1963 156 8

Polskie²¹² klasy¹¹² posiadające²¹² wyraźnie pragnęły nadać kształtującemu się po⁶⁶ odzyskaniu¹⁶¹ niepodległości¹²¹ państwu¹³¹ polskiemu charakter¹⁴¹ wyznaniowy²⁴¹. Niektóre²¹² wcześniejsze²¹² projekty¹¹² konstytucyjne²¹² datujące się²¹² jeszcze z⁶² czasów wojny¹²¹ i noszące²¹² charakter¹⁴¹ monarchistyczny²⁴¹ szły nawet w⁶⁶ tym²⁶¹ kierunku¹⁶¹ bardzo daleko, stwarzając swoistą²⁴¹ dominację religii¹²¹ katolickiej²²¹ w⁶⁶ państwie i udział¹⁴¹ duchowieństwa¹²¹ w⁶⁶ sprawowaniu¹⁶¹ najwyższej²²¹ władzy¹²¹ w⁶⁶ państwie.

C1679 Waldorff J. Sekrety polihymnii Iskry 1963 95 26

Dodajmy do⁶² tego⁴² osobliwe²⁴² czynele¹⁴², które²⁴² potrafią wyrabiać tylko w⁶⁶ Chinach i Turcji¹⁶¹, ponieważ tam⁸ znają tajemnicę wykuwania¹²¹ rozżarzonego²²¹ spiżu¹²¹, i których²²² wewnętrzną²⁴¹ stronę grający²¹¹ po⁶⁶ uderzeniu¹⁶¹ triumfalnie odwraca ku⁶³ słuchaczom — grzmiący²⁴¹ gong¹⁴¹, cygański²⁴¹ tamburyn¹⁴¹, jasno dźwięczący²⁴¹ pod⁶⁵ stalowym²⁵¹ prętem triangel¹⁴¹ ze⁶⁵ swym²⁵¹ otwartym²⁵¹ kątem; cymbały¹⁴² dzisiejszych²²² czasów: wydrążone²⁴², tłukące się²⁴² w⁶⁶ rękę¹⁶¹ kastaniety¹⁴².

C1680 Mysłək W. Kościół katolicki i tysiąclecie Iskry 1963 48 16

Zdaniem niektórych²²² biskupów¹²² niekatolicy stanowią w⁶⁶ narodzie polskim²⁶¹ obce²⁴¹ ciało¹⁴¹, które²⁴¹ należy usunąć poza⁶⁴ nawias¹⁴¹ narodu lub asymilować na⁶⁶ płaszczyźnie¹⁶¹ wyznaniowej²⁶¹. Samookreślenie się¹¹¹ pod⁶⁵ względem wyznaniowym²⁵¹ jest równocześnie samookreśleniem się pod⁶⁵ względem narodowym²⁵¹. Takie²¹¹ postawienie¹¹¹ sprawy¹²¹ jest jednym²⁵¹ z⁶² środków organizacji¹²¹ społecznej²²¹ presji¹²¹ wobec⁶² środowisk katolickich²²² i akatolickich²²².

C1681 Broniewski T. Architektura starożytności Ossolineum 1963 131 5

Istnieje jednak słuszne²¹¹ domniemanie¹¹¹, że kościół¹¹¹ pierwszej²²¹ połowy¹²¹ czwartego²²¹ wieku¹²¹ był zwyczajną²⁵¹, podłużną²⁵¹ salą. W⁶⁶ jednej²⁶¹ ścianie¹⁶¹ (krótszej²⁶¹) było wejście¹¹¹, do⁶² przeciwległej²²¹ zbudowana była⁵⁷ absyda z⁶⁵ podwyższoną²⁵¹ posadzką. W⁶⁶ absydzie¹⁶¹ przebywał biskup zwrócony²¹¹ twarzą do⁶² wiernych¹²². Również w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ zwrócony²⁴¹ był⁵⁷ kapłan (diakon) odprawiający²¹¹ nabożeństwo¹⁴¹ nad⁶⁵ ołtarzem wolno⁸ stojącym²⁵¹. W⁶⁶ układzie¹⁶¹ tym²⁶¹ widać naśladownictwo¹⁴¹ starorzymskiej²²¹ bazyliki¹²¹.

C1682 Rosset E. Polska roku 1985. Wizja demograficzna PWN 1965 164 12

Analizując postępy¹⁴² procesu starzenia się¹²¹ ludności¹²¹ w⁶⁶ skali¹⁶¹ międzynarodowej²⁶¹, mogliśmy się przekonać⁵⁰¹, że w⁶⁶ porównaniu¹⁶¹ z⁶⁵ innymi krajami europejskimi stopień¹¹¹ zaawansowania¹²¹ tego²²¹ procesu w⁶⁶ Polsce¹⁶¹ nie jest duży²¹¹. Wyciągamy stąd wniosek¹⁴¹, że proces¹¹¹ starzenia się¹²¹ ludności¹²¹ poczyni jeszcze u⁶² nas⁴² dalsze²⁴² i znaczne²⁴² postępy¹⁴².

C1683 Niegowski J., Rydygier W. Handel zagraniczny w gospodarce narodowej PWN 1964 42 1

W⁶⁶ krótkim²⁶¹ okresie handel¹¹¹ zagraniczny²¹¹ jest najważniejszym²⁵¹ czynnikiem zwiększenia¹²¹ elastyczności¹²¹ gospodarki¹²¹ w⁶⁶ przywracaniu¹⁶¹ równowagi¹²¹ między⁶⁵ podażą i popytem, podstawowym²⁵¹ elementem zwiększającym²⁵¹ szybkość¹⁴¹ i efektywność¹⁴¹ manewru gospodarczego²²¹. Przejdźmy do⁶² jego⁴² roli¹²¹ w⁶⁶ zmianach dokonujących się²⁶² w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ dłuższego²²¹ okresu, a więc do⁶² jego⁴² roli¹²¹ w⁶⁶ rozwoju¹⁶¹ gospodarki¹²¹ narodowej²²¹.

C1684 Niegowski J., Rydygier W. Handel zagraniczny w gospodarce narodowej PWN 1964 43 19

Stopa inwestycji¹²² stanowi⁵ jeden²⁴¹ z⁶² najważniejszych²²² czynników decydujących²²² o⁶⁶ tempie wzrostu dochodu narodowego²²¹, a więc tej²²¹ części¹²¹ globalnej²²¹ produkcji¹²¹ danego²²¹ kraju¹²¹ (tak zwanego²²¹ produktu globalnego²²¹), która pozostaje po⁶⁶ potrąceniu¹⁶¹ wartości¹²¹ środków produkcji¹²¹ (maszyn, surowców, ziarna¹²¹ siewnego²²¹ i tym²³² podobne²¹²), zużytych²²² w⁶⁶ danym²⁶¹ okresie czy, inaczej mówiąc, całej²²¹ nowo wytworzonej²²¹ wartości¹²¹ w⁶⁶ danym²⁶¹ roku¹⁶¹. Stopa inwestycji¹²² wyraża udział¹⁴¹ środków przeznaczonych²²² na⁶⁴ rozszerzenie¹⁴¹ produkcji¹²¹ [&]

C1685 Niegowski J., Rydygier W. Handel zagraniczny w gospodarce narodowej PWN 1964 brak brak

Zarysowuje⁵⁰¹ się tu sprzeczność¹¹¹ interesów między⁶⁵ importem, który²¹¹ wobec⁶² trudności¹²² płatniczych²²² dąży do⁶² ograniczenia¹²¹ zakupów do⁶² najbardziej niezbędnych²²² dla⁶² jego⁴² gospodarki¹²¹ narodowej²²¹ (są to⁴¹, oczywiście, surowce¹¹²), a eksporterem, któremu zależy na⁶⁶ zbyciu¹⁶¹ artykułów występujących²²² w⁶⁶ znacznych²⁶² nadwyżkach i trudnych²²² do⁶² ulokowania¹²¹. Dążenie¹¹¹ do⁶² rozwiązywania¹²¹ tej²²¹ sprzeczności¹²¹ stanowi⁵ jeden²⁴¹ z⁶² istotnych²²² warunków rozwoju¹²¹ wzajemnej²²¹ wymiany¹²¹.

C1686 zbiorowa Podstawowe wiadomości o prawie wojskowym MON 1964 182 14

Podmiotem tych²²² przestępstw mogą być osoby¹¹² cywilne²¹² — przestępstw polegających²²² na⁶⁶ niezgłaszaniu się¹⁶¹ do⁶² odbywania¹²¹ służby¹²¹ wojskowej²²¹ oraz żołnierze — przestępstw polegających²²² na⁶⁶ uchylaniu się¹⁶¹ od⁶² obowiązku¹²¹ odbywania¹²¹ tej²²¹ służby¹²¹. Należy bowiem pamiętać, że obywatel staje⁵⁰¹ się żołnierzem dopiero po⁶⁶ wcieleniu¹⁶¹ go⁴² do⁶² właściwej²²¹ jednostki¹²¹ wojskowej²²¹. Osobami cywilnymi, które²¹² mogą być podmiotem tych²²² przestępstw są poborowi¹¹² powoływani do⁶² odbywania¹²¹ służby¹²¹ wojskowej²²¹, żołnierze rezerwy¹²¹ powołani na⁶⁴ ćwiczenia¹⁴² wojskowe²⁴² [#]

C1687 Krońska I. Sokrates WP 1964 55 25

Sześćdziesięciokilkuletni²¹¹ Sokrates skupiał więc koło⁶² siebie⁴² grono¹⁴¹ ludzi¹²² wybitnych²²², przeważnie młodych²²², których²⁴² uczył, na⁶⁴ których²⁴² wywierał wpływ¹⁴¹ nie tylko swoimi poglądami filozoficznymi, lecz także, a może⁸ przede wszystkim swoją²⁵¹ postawą nieufną²⁵¹ i krytyczną²⁵¹ wobec⁶² panującej²²¹ w⁶⁶ mieście euforii¹²¹ po⁶⁶ obaleniu¹⁶¹ tyranów¹²² i przywróceniu¹⁶¹ demokracji¹²¹.

C1688 Krońska I. Sokrates WP 1964 69 1

Sokrates nie pisał, tylko rozmawiał. Nie pisał programowo. Pochwałę słowa¹²¹ żywego²²¹, mówionego²²¹, a potępienie¹⁴¹ słowa¹²¹ pisanego²²¹ wygłasza w⁶⁶ Fajdrosie. Opowiada tam⁸ legendę o⁶⁶ bogu¹⁶¹ egipskim²⁶¹ Teucie¹⁶¹, który²¹¹ wynalazł wiele³⁴ sztuk i umiejętności¹²², a między innymi sztukę pisania¹²¹, i uczył ich⁴² króla¹⁴¹ Tamuza¹⁴¹, ażeby rozpowszechnił je⁴⁴ w⁶⁶ kraju¹⁶¹.

C1689 Stonert H. Język i nauka WP 1964 147 32

Ważna jest tu natomiast ta okoliczność¹¹¹, czy definiowane²¹¹ słowo¹¹¹ występuje w⁶⁶ języku¹⁶¹ zwyczajnym²⁶¹ w⁶⁶ tym²⁶¹ znaczeniu¹⁶¹, jakie²⁴¹ mu nadaje definicja. Jeśli tak, mamy⁵ do⁶² czynienia¹²¹ z⁶⁵ definicją sprawozdawczą²⁵¹, jeśli nie — z⁶⁵ definicją projektującą²⁵¹, nawet jeśli by definiowane²¹¹ słowo¹¹¹ występowało⁵⁴ już w⁶⁶ języku¹⁶¹ zwyczajowym²⁶¹, ale w⁶⁶ innym²⁶¹ znaczeniu¹⁶¹. Sytuacja taka ma miejsce¹⁴¹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ w⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ terminem kwas¹¹¹.

C1690 Stonert H. Język i nauka WP 1964 182 27

Teoria mnogości¹²² dostarcza nam współczesnego²²¹ zestawu kategorii¹²² ontologicznych²²² zestaw¹¹¹ ten²¹¹ tym⁴⁵ się charakteryzuje⁵⁰¹ i zarazem tym⁴⁵ góruje nad⁶⁵ zestawami poprzednio podanymi, że wyróżnione²¹² w⁶⁶ nim⁴⁶ kategorie¹¹² ontologiczne²¹² jak najbardziej adekwatnie odpowiadają wyrażeniom wchodzącym²³² w⁶⁴ skład¹⁴¹ języków ścisłych²²² używanych²²² do⁶² wypowiadania¹²¹ twierdzeń nauki¹²¹.

C1691 Stonert H. Język i nauka WP 1964 221 33

Aby⁹ je⁴⁴ wypisać, trzeba⁵⁴ by je⁴⁴ uprzednio wszystkie²⁴² ponazywać, co⁴¹ już byłoby rzeczą niezmiernie kłopotliwą²⁵¹, a w⁶⁶ odniesieniu¹⁶¹ do⁶² dziedzin bardzo dużych²²² rzeczą wręcz niemożliwą²⁵¹. Sprawę ułatwimy sobie⁴³ mówiąc zamiast o⁶⁶ wszystkich²⁶² liczbach z osobna o⁶⁶ zbiorze wszystkich²²² liczb. Oznaczmy sobie⁴³ zatem symbolem [~] zbiór¹⁴¹ wszystkich²²² liczb, zbiór¹⁴¹ ten²⁴¹ jest przy⁶⁶ tym⁴⁶ zakresem zmienności¹²¹ zmiennych¹²² [~] występujących²²² w⁶⁶ zdaniu¹⁶¹ [&]

C1692 Ajnenkiel A. Od »rządów ludowych« do przewrotu majowego WP 1964 83 4

Jak wiemy, Rady¹¹² Delegatów¹²² Robotniczych²²² od⁶² chwili¹²¹ swego²²¹ powstania¹²¹ spotkały⁵⁰¹ się z⁶⁵ ostrą²⁵¹ kontrakcją ze⁶² strony¹²¹ organów państwowych²²². Niejednokrotnie, zwłaszcza w⁶⁶ mniejszych²⁶² ośrodkach, administracja zakazywała odbywania¹²¹ posiedzeń rad¹²². Policja, wykorzystując przepisy¹⁴² o⁶⁶ stanie¹⁶¹ majątkowym²⁶¹, rozpędzała zebrania¹⁴² zdarzały⁵⁰¹ się wypadki¹¹² aresztowań. Jednakże rozbicie¹¹¹ rad¹²², jednolitego²²¹ przedstawicielstwa¹²¹ robotników¹²², nie było rzeczą łatwą²⁵¹.

C1693 Ajnenkiel A. Od »rządów ludowych« do przewrotu majowego WP 1964 273 24

Zasadniczym²⁵¹ dokumentem konferencji¹²¹ stał⁵⁰¹ się tak zwany²¹¹ pakt¹¹¹ reński²¹¹. Uznano w⁶⁶ nim⁴⁶ nienaruszalność¹⁴¹ granic między⁶⁵ Francją i Belgią a Niemcami, zobowiązując⁵⁰¹ się do⁶² solidarnej²²¹ akcji¹²¹ przeciw⁶³ temu²³¹ państwu¹³¹, które²¹¹ naruszyłoby postanowienia¹⁴² paktu. Nie poddano natomiast gwarancji¹²¹ wschodnich²²² granic Niemiec¹²². Wytworzono w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ nowy²⁴¹ stan¹⁴¹ prawny²⁴¹ w⁶⁶ stosunku¹⁶¹ do⁶² postanowień traktatu wersalskiego²²¹.

C1694 Bogucka M. Dzieje Polski do 1795 r. WP 1964 214 28

Od⁶² tej²²¹ chwili¹²¹ nastąpił gwałtowny²¹¹ zwrot¹¹¹ w⁶⁶ biegu¹⁶¹ wojennych²²² wypadków. Pod⁶⁵ naciskiem zakupionego²²¹ przez⁶⁴ kanclerza¹⁴¹ Ossolińskiego¹⁴¹ chana¹²¹ Chmielnicki musiał zawrzeć w⁶⁶ sierpniu tysiąc sześćset czterdziestego²²¹ dziewiątego²²¹ roku¹²¹ ugodę, zwaną²⁴¹ zborowską²⁵¹. Oddawała mu ona władzę hetmańską²⁴¹ na⁶⁶ Ukrainie¹⁶¹ i ustalała rejestr¹⁴¹ kozacki²⁴¹ na⁶⁴ czterdzieści³⁴ tysięcy. Dla⁶² szerokich²²² mas kozackich²²² oraz chłopstwa¹²¹, zwanych²²² pogardliwie „czernią¹⁵¹”, uгода nie przyniosła żadnych²²² ulg.

C1695 Bogucka M. Dzieje Polski do 1795 r. WP 1964 300 8

Sytuację zaostrzały niepowodzenia¹¹² militarne²¹² powstania¹²¹. Wojska¹¹² Kościuszki¹²¹, mimo⁶² ofiarności¹²¹ i bohaterstwa¹²¹ żołnierzy¹²², poniosły właśnie porażki¹⁴², i to⁸ dotkliwe²⁴², pod⁶⁵ Szczekocinami i Chełmem. Siły¹¹² powstańców¹²² okazały⁵⁰¹ się zbyt⁸ wątłe²¹² wobec⁶² zjednoczonych²²² sił rosyjsko-pruskich²²². Rezultatem owych²²² porażek była⁵ utrata Krakowa i Lubelszczyzny¹²¹. Kościuszko musiał się cofnąć⁵⁰¹ w⁶⁶ kierunku¹⁶¹ Warszawy¹²¹.

C1696 Drozdowski M.M. Alarm dla Warszawy WP 1964 27 14

Prasa warszawska żywo komentowała konferencję monachijską²⁴¹ i wyciągała z⁶² niej⁴² różne²⁴² wnioski¹⁴² polityczne²⁴². I tak opozycyjny²¹¹ wobec⁶² polityki¹²¹ Becka¹²¹ „Kurier¹¹¹ Warszawski²¹¹”, upominając⁵⁰¹ się o⁶⁴ prawa¹⁴² polskiej²²¹ mniejszości¹²¹ narodowej²²¹ w⁶⁶ Czechosłowacji¹⁶¹, podkreślał bardzo trudną²⁴¹ sytuację Polaków¹²² w⁶⁶ Niemczech i konieczność¹⁴¹ podniesienia¹²¹ tej²²¹ sprawy¹²¹ na⁶⁶ forum¹⁶¹ międzynarodowym²⁶¹.

C1697 Kieniewicz S. Dramat trzech entuzjastów WP 1964 88 7

Nie wszędzie propaganda ta przyjmowała⁵⁰¹ się bez⁶² sprzeciwu. Rok¹¹¹ tysiąc osiemset czterdziesty²¹¹ ósmy²¹¹ rozruszał polską²⁴¹ wieś¹⁴¹, a sama organizacja Ligi¹²¹ z⁶⁵ jej⁴² wiecami i wyborami zachęcała śmielszych²⁴² gospodarzy¹⁴² do⁶² samodzielnych²²² wystąpień. W⁶⁶ miasteczku¹⁶¹ Raszków na⁶⁶ zebraniu¹⁶¹ delegatów¹²² parafialnych²²² doszło do⁶² kłótni¹²¹ publicznej²²¹ między⁶⁵ organizatorem powiatowym²⁵¹ Niemojowskim¹⁵¹ (który²¹¹, choć szlachcic, uchodził za⁶⁴ radykała¹⁴¹) a resztą ziemianstwa¹²¹.

C1698 Łobodzińska B.420 Manowce małżeństwa i rodziny WP 1963 65 31

Odpowiedź¹¹¹ wcale nie jest oczywista. Trudno przecież sobie⁴³ wyobrazić, że młody²¹¹ człowiek wkładając swęj²³¹ wybranęj¹³¹ obrączkę ślubną²⁴¹ na⁶⁴ palec¹⁴¹, marzył o⁶⁶ tym⁴⁶, aby⁹ bić ją, maltretować, zdradzać z⁶⁵ innymi kobietami, by⁹ opuszczać ją dla⁶² libacji¹²¹ w⁶⁶ towarzystwie kolegów¹²², by⁹ nie troszczyć⁵⁰¹ się o⁶⁴ własne²⁴² dzieci¹⁴² pochodzące²⁴² z⁶² tego²²¹ małżeństwa¹²¹, [&]

C1699 Kolczyński J., Bednarski S. Demokracja. Rady Narodowe. Sejm. Iskry 1965 11 9

Linia druga leżała między innymi u⁶² podstaw¹²² polityki¹²¹ mikołajczykowskiego²²¹ polskiego²²¹ Stronnictwa¹²¹ Ludowego²²¹, wokół⁶² którego²²¹ grupował⁵⁰¹ się cały²¹¹ obóz¹¹¹ polskiej²²¹ reakcji¹²¹ z⁶⁵ podziemnymi ugrupowaniami kontrrewolucyjnymi włącznie. Polityka¹¹¹ ta — dodajmy — w⁶⁶ tym²⁶¹ czasie miała swoje²⁴² kopie¹⁴², odpowiedniki¹⁴² w⁶⁶ antyludowych²⁶² ugrupowaniach we⁶⁶ wszystkich²⁶² państwach demokracji¹²¹ ludowej²²¹ i stanowiła część¹⁴¹ międzynarodowej²²¹ strategii¹²¹ sił kontrrewolucyjnych²²² zmierzającej²²¹ do⁶² przywrócenia¹²¹ władzy¹²¹ burżuazji¹²¹ w⁶⁶ tych²⁶² państwach.

C1700 Lępkowski T. Archipelagu dzieje niełatwe WP 1964 183 1

Zbuntowane²⁴¹ miasto¹⁴¹ obległ z⁶⁵ naprędcie zebranych oddziałami generał Paul Romain, podczas gdy republikanie sposobili⁵⁰¹ się do⁶² inwazji¹²¹ królestwa¹²¹. Po⁶⁶ kilku³⁶ dniach, szóstego²²¹ października, król rozkazał wojskom garnizonu Cap odmaszerować do⁶² Saint Marc w⁶⁶ celu¹⁶¹ szybszego²²¹ zdobycia¹²¹ go⁴² i zdławienia¹²¹ rebelii¹²¹. Ale żołnierze odmówili spełnienia¹²¹ rozkazu. Na⁶⁶ ich⁴² czele stanął generał Richard.

C1701 Zahorski A. Paryż lat rewolucji i Napoleona WP 1964 251 24

Dzięki⁶³ temu⁴³ w⁶⁴ pół godziny¹²¹ po⁶⁶ rozpoczęciu¹⁶¹ akcji¹²¹ dysponował Malet około⁸ tysiąc dwustu³⁵ żołnierzami, którym²³² rozkazał obsadzić różne²⁴² punkty¹⁴² Paryża, przede wszystkim bramy¹⁴² miejskie²⁴², prefekturę policji¹²¹, plac¹⁴¹ przed⁶⁵ ratuszem i plac¹⁴¹ Wogezów. W⁶⁶ otoczeniu¹⁶¹ oddziału wojskowego²²¹ udał⁵⁰¹ się do⁶² więzienia¹²¹ la Force skąd rozkazał wypuścić dwóch³⁴ wyższych²⁴² oficerów¹⁴², Lahorie i Guidala¹⁴¹, znanych²⁴² z⁶² niechęci¹²¹ do⁶² cesarza¹²¹.

C1702 Brodzka A. Maria Konopnicka WP 1965 19 7

Wrzawa prasowa, którą²⁴¹ wznieciły „Fragmenty¹¹²”, dowiodła, jak⁹ dalece „nie zastygła⁵” owa walka, choć ilustrację do⁶² niej⁴² zaczerpnęła pisarka¹¹¹ z⁶² odległych²²² wieków. Dociekanie¹¹¹ motywów morderstwa¹²¹ dokonanego²²¹ przez⁶⁴ fanatyczny²⁴¹ tłum¹⁴¹ chrześcijan¹²² na⁶⁶ młodej²⁶¹, pięknej²⁶¹ i przyjaznej²⁶¹ ludziom filozofce¹⁶¹ aleksandryjskiej²⁶¹ Hypatii¹⁶¹; przypomnienie¹¹¹ tragicznej²²¹ walki¹²¹ anatoma¹²¹ Wezaliusza¹²¹ i wielkiego²²¹ Galileusza¹²¹ z Inkwizycją raz¹⁴¹ jeszcze, i nie ostatni²⁴¹, posłużyły za⁶⁴ teren¹⁴¹ starcia¹²¹ światopoglądów współczesnych²²².

C1703 Brodzka A. Maria Konopnicka WP 1965 218 3

Wydarzenia¹¹² tysiąc dziewięćset piątego²²¹ roku¹²¹ zasadniczo zmieniły dziewiętnastowieczne²⁴² pojęcia¹⁴² o⁶⁶ siłach rewolucji¹²¹ i jej⁴² przywódcach. Potężny²¹¹ ruch¹¹¹ klasy¹²¹ robotniczej²²¹, radykalizacja chłopstwa¹²¹ i demokratycznej²²¹ inteligencji¹²¹, zaostrzenie¹¹¹ walki¹²¹ obozu rewolucyjnego²²¹ z⁶⁵ polską²⁵¹ burżuazją i ziemiaństwem — raz⁸ jeszcze i chyba najmocniej w⁶⁶ naszej²⁶¹ historii¹⁶¹ — nakazywały rewizję marzeń o⁶⁶ solidarnym²⁶¹ zrywie patriotycznym²⁶¹ całego²²¹ narodu.

C1704 Brodzka A. Maria Konopnicka WP 1965 227 26

W⁶⁶ korespondencji¹⁶¹ Konopnickiej¹²¹ i Orzeszkowej¹²¹ zachował⁵⁰¹ się ciekawy²¹¹ komentarz¹¹¹ do⁶² tej²²¹ nowelki¹²¹. W⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc dziewięćset siódmym²⁶¹, obejmując redakcję „Kuriera¹²¹ Litewskiego²²¹”, Orzeszkowa zwróciła⁵⁰¹ się do⁶² przyjaciółki¹²¹ z⁶⁵ prośbą o⁶⁴ jakiś²⁴¹ utwór¹⁴¹ poetycki²⁴¹ lub nowelistyczny²⁴¹. Konopnicka przebywająca wówczas w⁶⁶ Żarnowcu¹⁶¹, na wyjeździe w⁶⁴ cieplejsze²⁴² strony¹⁴², szybko wysłała wiersz¹⁴¹. Wkrótce Orzeszkowa powtórnie zażądała utworu prozą.

C1705 Junosza-Szaniawski A. Włodzimierz Majakowski WP 1964 150 4

Na ogół jednak poeta stosuje rymowanie¹⁴¹ końcówek wierszy¹²². Rozpatrując rym¹⁴¹ od⁶² strony¹²¹ dźwiękowej²²¹ widać, że w⁶⁶ tym²⁶¹ okresie, twórczości¹²¹ Majakowskiego¹²¹ przeważa rym¹¹¹ ścisły²¹¹, to⁴¹ jest polegający²¹¹ na⁶⁶ tożsamości¹⁶¹ szeregów fonicznych²²² wchodzących²²² w⁶⁴ jego⁴² skład¹⁴¹. Często też się⁴¹ spotyka rym¹⁴¹ pogłębiony²⁴¹, bogaty²⁴¹, to⁴¹ jest rym¹⁴¹ obejmujący²⁴¹ także dźwięk¹⁴¹ lub zespół¹⁴¹ dźwięków poprzedzających²²² ostatnią²⁴¹ akcentowaną²⁴¹ samogłoskę szeregu¹²¹.

C1706 Junosza-Szaniawski A. Włodzimierz Majakowski WP 1964 218 10

I wreszcie ostatnia, część¹¹¹ piąta — ukazuje wizję nowego²²¹, sprawiedliwego²²¹ życia¹²¹. Poemat¹¹¹ zbudowany²¹¹ jest⁵⁷ na⁶⁶ zasadzie¹⁶¹ kontrastu: poeta przeciwstawia koszmary¹⁴² tego⁴², co⁴¹ się dzieje⁵⁰¹ na⁶⁶ ziemi¹⁶¹, radosnej²³¹ wizji¹³¹ przyszłości¹²¹. Cały²¹¹ system¹¹¹ metafor, przenośni¹²², sposób¹¹¹ kształtowania¹²¹ obrazów artystycznych²²² podporządkowane²¹² są⁵⁷ przeciwstawieniu¹³¹: dziś — jutro.

C1707 Junosza-Szaniawski A. Włodzimierz Majakowski WP 1964 323 2

Unikał rozmów¹²² z⁶⁵ ludźmi i wreszcie wyjechał na⁶⁴ lotnisko¹⁴¹, gdzie pozostał w⁶⁶ osamotnieniu¹⁶¹ przez⁶⁴ trzy³⁴ miesiące¹⁴². Nawet wtedy, gdy Majakowski zajmował⁵⁰¹ się swoimi codziennymi sprawami — pisał wiersze¹⁴² do⁶² gazet, układał teksty¹⁴² reklamy¹²¹, jeździł z⁶⁵ recytacjami wierszy¹²² po⁶⁶ własnym²⁶¹ kraju¹⁶¹, wyjeżdżał za⁶⁴ granicę — także pracował nad⁶⁵ poematem: układał poszczególne²⁴² wersy¹⁴², poprawiał poprzednio ułożone²⁴² i tym²³² podobne²¹².

C1708 Karczeńska-Markiewicz Z. Romain Rolland WP 1964 188 19

Tego²²¹ rodzaju¹²¹ informacje¹⁴² wykorzysta Rolland w⁶⁶ artykule „Do⁶² mordowanych²²² narodów”, ogłoszonym²⁶¹ w⁶⁶ listopadzie tysiąc dziewięćset szesnastego²²¹ roku¹²¹, dając wyraz¹⁴¹ przekonaniu¹³¹, że międzynarodowy²¹¹ kapitalizm¹¹¹ i jego⁴² kombinacje¹¹² są głównym²⁵¹ sprawcą wojny¹²¹. Pieniądz¹¹¹ jest prawdziwym²⁵¹ panem i szefem państw, które²¹² stały⁵⁰¹ się „podejrzanymi firmami handlowymi”. W⁶⁶ ciągu¹⁶¹ dwóch³² lat, które²¹² minęły od⁶² ogłoszenia¹²¹ artykułu „Ponad⁶⁵ zamętem”, dokonała⁵⁰¹ się wyraźna ewolucja w⁶⁶ poglądach Rollanda¹²¹; on sam²¹¹ zdawał sobie⁴³ sprawę, że doświadczenia¹¹² wojenne²¹² gruntownie go⁴⁴ zmieniają.

C1709 Karczeńska-Markiewicz Z. Romain Rolland WP 1964 269 30

Rolland już w⁶⁶ tysiąc dziewięćset trzydziestym²⁶¹ czwartym²⁶¹ roku¹⁶¹ popierał powstanie¹⁴¹ robotników¹²² w⁶⁶ Austrii¹⁶¹, w⁶⁶ latach hiszpańskiej²²¹ wojny¹²¹ domowej²²¹ opowiada⁵⁰¹ się po⁶⁶ stronie¹⁶¹ frontu ludowego²²¹, potępiając zbrojną²⁴¹ interwencję hitlerowskich²²² Niemiec¹²² i faszystowskich²²² Włoch¹²². Rozmowy¹¹² z⁶⁵ emigrantami pozwalają mu zauważyć w⁶⁶ młodej²⁶¹ republice¹⁶¹ hiszpańskiej²⁶¹ zjawiska¹⁴² nasuwające²⁴² porównania¹⁴² z⁶⁵ ZSRR. W⁶⁶ jednym²⁶¹ z⁶² jego⁴² listów czytamy: [&]

C1710 Kijowski A. Maria Dąbrowska WP 1964 80 8

Ludzie osaczeni są⁵⁷ konwenansami, zobowiązaniami, przysięgami wierności¹²¹, przyzwoitością towarzyską²⁵¹, która nie tylko miłości¹²¹, ale wstrętu, żalu¹²¹, nienawiści¹²¹ nie pozwala im⁴³ wyjawić. Bogumił udręczony²¹¹ chłodem Barbary¹²¹, egzaltowaną²⁵¹ miłością Ksawuni¹²¹, znajduje pociechę u⁶² służącej¹²¹ Felicji¹²¹. Gdy się Barbara dowiaduje⁵⁰¹ o⁶⁶ tym⁴⁶, cierpi potwornie ze⁶² wstrętu, żalu¹²¹, upokorzenia¹²¹, ale ostatecznie nic⁴¹ się nie zmieni⁵⁰¹, [&]

C1711 Kijowski A. Maria Dąbrowska WP 1964 72 5

Bergsonowska teoria „pędu życiowego²²¹”, który²¹¹ jest realizacją pierwotnego²²¹ instynktu życia¹²¹, prowadziła do⁶² elitaryzmu, do⁶² kreacji¹²¹ jednostek nadzwyczajnych²²², które²¹² stanowią wzór¹⁴¹ siły¹²¹, męstwa¹²¹, cnoty¹²¹. Abramowski, będąc myślicielem bardzo — jak⁹ widać — nieoryginalnym²⁵¹ w⁶⁶ dziedzinie¹⁶¹ psychologii¹²¹, jest samodzielny²¹¹ jedynie w⁶⁶ punkcie zastosowania¹²¹ jej⁴² do⁶² społecznej²²¹ działalności¹²¹. Natura człowieka¹²¹ jest społeczna — powiada — pozbawiona egoizmu, skłonna do⁶² współdziałania¹²¹.

C1712 Kijowski A. Maria Dąbrowska WP 1964 93 11

W⁶⁶ tym²⁶¹ wielkim²⁶¹ równaniu¹⁶¹ życia¹²¹, którego²²¹ czynnikami są człowiek, zwierzę¹¹¹, ziemia, tylko jedna²¹¹ jest niewiadoma¹¹¹: cierpienie¹¹¹ ludzkie²¹¹. Wszystko⁴¹ jednoczy⁵⁰¹ się, godzi⁵⁰¹, tłumaczy⁵⁰¹, samo²¹¹ przez⁶⁴ się⁴⁴, w⁶⁶ biologicznym²⁶¹ automatyzmie, tylko człowiek musi dostosowywać⁵⁰¹ się do⁶² spokoju¹²¹ i sprawiedliwości¹²¹ natury¹²¹. Cierpi tym⁹ więcej, im⁹ bardziej od⁶² niej⁴², od⁶² natury¹²¹, od⁶² ojczyzny¹²¹ swojej²²¹ jest⁵⁷ oddalony²¹¹.

C1713 Kulczycka-Saloni J. Bolesław Prus WP 1967 87 1

W⁶⁶ fikcyjnej²⁶¹ dyskusji¹⁶¹ na⁶⁴ temat¹⁴¹ gospodarczego²²¹ rozwoju¹²¹ Kongresówki¹²¹ powołuje⁵⁰¹ się na⁶⁴ artykuł¹⁴¹ [~] Blocha¹²¹ o⁶⁶ drogach żelaznych²⁶²; informuje, że ukazała⁵⁰¹ się broszura Maksa¹²¹ Schippela¹²¹ „Nędza dzisiejsza i dzisiejsze²¹¹ przeludnienie¹¹¹”, która co prawda przynosi wiadomość¹⁴¹, że już się pali⁵⁰¹, ale dotyczy dziesiątej²²¹ ulicy¹²¹: może⁸ jednak zainteresuje bardziej przewidujących²²² — dodaje kronikarz.

C1714 Pieter J. Jak poznawano psychikę WP 1963 51 16

Bez⁶² względu na⁶⁴ to⁴⁴, jak⁹ wielkie²¹² zasoby¹¹² poznania¹²¹ mogły się tam⁸ w⁶⁶ jego⁴² rozumieniu¹⁶¹ nagromadzić⁵⁰¹, po⁶⁶ dokładniejszym²⁶¹ rozejrzeniu się¹⁶¹ dojdzie do⁶² przekonania¹²¹, że nie ma ani jednej²²¹ idei¹²¹ w⁶⁶ umyśle poza⁶⁵ tym⁴⁵, które²⁴¹ w⁶⁶ nim⁴⁶ wyryło doznanie¹¹¹ zmysłowe²¹¹ bądź⁹ refleksja, chociaż być może⁵ — jak⁹ to⁴⁴ później zobaczymy — rozum¹¹¹ je⁴⁴ łączy⁵ i rozszerza na⁶⁴ nieskończenie⁸ różne²⁴² sposoby¹⁴².

C1715 Pieter J. Jak poznawano psychikę WP 1963 93 21

Gdy w⁶⁶ latach osiemdziesiątych²⁶² ubiegłego²²¹ wieku¹²¹ powstawały pierwsze²¹² laboratoria¹¹² psychologiczne²¹², ogół¹¹¹ ludzi¹²² wykształconych²²² przyjmował ten²⁴¹ fakt¹⁴¹ entuzjastycznie. Ogół¹¹¹ ten²¹¹ spodziewał⁵⁰¹ się bowiem, że na⁶⁴ podobieństwo¹⁴¹ odkryć¹²² fizykalnych²²², bakteriologicznych²²², fizjologicznych²²², chemicznych²²² i innych²²² uczeni¹¹² rychło dokonają odkryć¹²² psychologicznych²²², i że dzięki⁶³ temu⁴³ będzie można poprawić lub zabezpieczyć życie¹⁴¹ ludzkie²⁴¹.

C1716 Pieter J. Jak poznawano psychikę WP 1963 267 28

Ogólna psychologia humanistyczna nie jest „kierunkiem” psychologicznym²⁵¹ w⁶⁶ takim²⁶¹ sensie, jak⁹ nim⁴⁵ była⁵ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ psychoanaliza Freuda¹²¹. Z⁶² drugiej²²¹ strony¹²¹ nie jest też ustabilizowanym²⁵¹ działem psychologii¹²¹. Jak⁹ nim⁴⁵ jest na⁶⁴ przykład¹⁴¹ psychologia rozwojowa. Zgodnie ze⁶⁵ swym²⁵¹ pochodzeniem jest raczej i nadal przeważnie ogółem prób podsumowania¹²¹ wyników badań w⁶⁶ zakresie kilku³² od dawna dobrze ustabilizowanych²²² dyscyplin psychologicznych²²², zwłaszcza psychologii¹²¹ muzyki¹²¹ i religii¹²¹ oraz studiów nad⁶⁵ genialnością.

C1717 Tyborowska K. Problemy współczesnej psychologii WP 1964 80 14

Widma¹¹² widziane²¹² przez⁶⁴ zwierzęta¹⁴² mają nieco inne²⁴² zakresy¹⁴², gdyż budowa organu wzroku¹²¹ u⁶² nich⁴² jest nieco inna; na⁶⁴ przykład¹⁴¹ pszczoły¹¹² widzą część¹⁴¹ promieni¹²² nadfioletowych²²², kury¹¹² — część¹⁴¹ promieni¹²² podczerwonych²²² — niewidzialnych²²² dla⁶² nas⁴². Pracę oka¹²¹ można przyrównać do⁶² pracy¹²¹ kamery¹²¹ fotograficznej²²¹. Oko¹¹¹ swoją²⁵¹ budową przypomina ciemnię¹⁴¹ optyczną²⁴¹ (gałka oczna umieszczona jest⁵⁷ w⁶⁶ oczodole, powieka). Od⁶² gałki¹²¹ ocznej²²¹, którą²⁴¹ otacza błona rogówkowa, odchodzi nerw¹¹¹ wzrokowy²¹¹, [#]

C1718 Tyborowska K. Problemy współczesnej psychologii WP 1964 188 4

W⁶⁶ oparciu¹⁶¹ o⁶⁴ te²⁴² podstawowe²⁴², elementarne²⁴² emocje¹⁴² w⁶⁶ toku¹⁶¹ życia¹²¹ i wrastania¹²¹ jednostki¹²¹ w⁶⁴ życie¹⁴¹ społeczne²⁴¹, bogacenia się¹²¹ jej⁴² kontaktów społecznych²²², kształtują⁵⁰¹ się bardziej rozwinięte²¹², złożone²¹² emocje¹¹² zwane²¹² uczuciami, które²¹² są bądź⁹ to⁸ wyrazem stosunku¹²¹ do⁶² siebie⁴², bądź⁹ to⁸ wyrazem stosunku¹²¹ do⁶² otaczającego²²¹ świata. Bez⁶² wrastania¹²¹ w⁶⁴ grupy¹⁴² społeczne²⁴², rozszerzania się¹²¹ kontaktów społecznych²²², innymi słowy — bez⁶² rozwoju¹²¹ społecznego²²¹ życie¹¹¹ emocjonalne²¹¹, uczuciowe²¹¹ jednostki¹²¹ nie rozwinię⁵⁰¹ się prawidłowo.

C1719 Tyborowska K. Problemy współczesnej psychologii WP 1964 361 26

Badania¹¹² funkcji¹²² umysłowych²²² jednostek niedorozwiniętych²²² przyczyniły⁵⁰¹ się do⁶² odnowienia¹²¹ krytyki¹²¹ klasycznych²²² testów werbalnych²²² i wskazują na⁶⁴ potrzebę opracowywania¹²¹ testów wykonawczych²²², psychomotorycznych²²². Ciekawe²⁴² badania¹⁴² podejmujące²⁴² problem¹⁴¹ niedorozwoju¹²¹ umysłowego²²¹ z⁶² punktu widzenia¹²¹ jego⁴² etiologii¹²¹, diagnozy¹²¹ i prognozy¹²¹ prowadzi również [~] Zazzo wraz z⁶⁵ grupą współpracowników¹²².

C1720 Nowicki A. Ateizm Iskry 1964 93 5

Oprócz⁶² idei¹²² religijnych²²², które²¹² spełniały funkcje¹⁴² opium¹²¹, usypiając dążenie¹⁴¹ do⁶² przebudowy¹²¹ ustroju¹²¹ społecznego²²¹, istniały idee¹¹² religijne²¹², które²¹² — w⁶⁶ określonych²⁶² warunkach, okresach historycznych²⁶² i środowiskach — pobudzały do⁶² działania¹²¹. W⁶⁶ szczególności¹⁶¹ dotyczy to⁴¹ niektórych²²² średniowiecznych²²² herezji¹²² ludowych²²², w⁶⁶ których²⁶² forma religijna była⁵ nie tylko szatą, przebraniem i maską dla⁶² treści¹²² społecznie rewolucyjnych²²² (dolciniści¹¹², taboryci¹¹² czescy, zwolennicy¹¹² Münzera¹²¹), [&]

C1721 Nowicki A. Ateizm Iskry 1964 107 22

W⁶⁶ okresie Odrodzenia¹²¹ powszechnie odróżniano te²⁴² dwa³⁴ rodzaje¹⁴² ateistów¹²², potępiając „zgniły²⁴¹ ateizm¹⁴¹” niektórych²²² papieży¹²² i kardynałów¹²², którzy — będąc ateistami i drwiąc sobie⁴³ z⁶² religii¹²¹ — nie mieli jednocześnie żadnych²²² skrupułów, aby⁹ z⁶² tej²²¹ samej²²¹ religii¹²¹ czerpać korzyści¹⁴² i prześladować uczciwych²⁴² ateistów¹⁴². Szeroko kolportowano zwłaszcza znane²⁴¹ powiedzenie¹⁴¹ papieża¹²¹ Leona¹²¹ Dziesiątego²²¹ do⁶² kardynała¹²¹ Bembo: [&]

C1722 Sikora A. Spotkanie z filozofią Iskry 1966 179 6

Sceptycyzm¹¹¹ Kartezjański²¹¹ podważył potoczne²⁴² mniemania¹⁴² i uznane²⁴² pewniki¹⁴². W⁶⁶ równym²⁶¹ stopniu odebrał wartość¹⁴¹ obiegowym²³² przekonaniom w⁶⁴ istnienie¹⁴¹ świata, jak⁹ w⁶⁴ istnienie¹⁴¹ boga¹²¹, w⁶⁴ wiarygodność¹⁴¹ informacji¹²¹ zmysłów i niezawodność¹⁴¹ rozumowań. Ale sceptycyzm¹¹¹ ten²¹¹ nie był celem¹⁵¹ samym²⁵¹ w⁶⁶ sobie⁴⁶ i konkluzją wieńczącą²⁵¹ wysiłek¹⁴¹ badawczy²⁴¹. Był natomiast świadomie przyjętym²⁵¹ założeniem, punktem wyjścia¹²¹, [&]

C1723 Sikora A. Spotkanie z filozofią Iskry 1966 215 17

W⁶⁶ dostępnym²⁶¹ człowiekowi świecie przyrody¹²¹ panuje stałość¹¹¹ i regularność¹¹¹ (Biegu¹²¹ przyrody¹²¹ nie odmienni nigdy żadna zasada¹¹¹), nie ma w⁶⁶ nim⁴⁶ miejsca¹²¹ na⁶⁴ boską²⁴¹ interwencję. Mimo⁶⁴ to⁴⁴ umysł¹¹¹ ludzki²¹¹ usiłuje niejednokrotnie wykroczyć poza⁶⁴ przyrodę. Poszukuje wytłumaczenia¹²¹ ostatecznych²²² przyczyn, zapytuje o⁶⁴ genezę wszystkiego²²¹ istniejącego²²¹. Pytania¹¹² te²¹² pozostają jednak bez⁶² odpowiedzi¹²¹, [&]

C1724 zbiorowa Zarys dziejów religii Iskry 1964 114 14

Liczba ludzi¹²² przywiązanych²²² do⁶² chrześcijaństwa¹²¹ w⁶⁴ sposób¹⁴¹, który²¹¹ by prowadził⁵⁴ do⁶² konfliktu z⁶⁵ ustrojem, jest chyba procentowo znikoma. Świątynie¹¹² buddyjskie²¹² i taoistyczne²¹² oraz miejsca¹¹² związane²¹² z⁶⁵ dawnym²⁵¹ kultem oficjalnym²⁵¹ traktowane²¹² są⁵⁷ jako⁶¹ zabytki¹¹² historyczne²¹², chętnie i licznie zwiedzane²¹². W⁶⁶ dużych²⁶² miastach osoby¹¹² przychodzące²¹² do⁶² świątyń buddyjskich²²² w⁶⁶ celach kultowych²⁶² stanowią wyjątki¹⁴², traktowane²⁴² zresztą z⁶⁵ pobłażliwą²⁵¹ obojętnością.

C1725 zbiorowa Zarys dziejów religii Iskry 1964 291? 6

W⁶⁶ teście²⁶¹ osadzie¹⁶¹ znaleziono groby¹⁴² bogato wyposażone²⁴² w⁶⁴ przedmioty¹⁴², których²²² zmarły¹¹¹ używał za⁶² życia¹²¹. Są tam⁸ również figurki¹¹² ludzkie²¹² z⁶⁵ naczyniami w⁶⁶ rękach, mające²¹² symbolizować służbę. Sama konstrukcja grobowców wskazuje na⁶⁴ to⁴⁴, że istniał skomplikowany rytuał¹¹¹ pogrzebowy²¹¹, a wszystko⁴¹ razem⁸ jest dowodem, że mieszkańcy osady¹²¹ wierzyli w⁶⁴ życie¹⁴¹ pozagrobowe²⁴¹.

C1726 zbiorowa Zarys dziejów religii Iskry 1964 478 21

Przywódcami gmin byli⁵ wędrowni misjonarze (apostołowie) oraz mniej lub bardziej stacjonarni kaznodzieje i prorocy. Charakterystyczne²¹¹ jest, że na⁶⁶ tym²⁶¹ etapie nie dyskryminowano kobiet, wiemy bowiem zarówno o⁶⁶ kobietach-apostołach, jak⁹ i prorokiniach (porównaj choćby Jezabel z⁶² „Apokalipsy” Jana czy postacie¹¹² z⁶² listów Pawła¹²¹ oraz apokryfów, jak⁹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ dzieła¹¹² Pawła¹²¹ i Tekli¹²¹).

C1727 zbiorowa Zarys dziejów religii Iskry 1964 697? 26

Życie¹¹¹ ludu pozostawało pod⁶⁵ władzą wiary¹²¹ bramińskiej²²¹, toteż i buddyzm¹¹¹ mógł wrastać w⁶⁴ lud¹⁴¹ jedynie przez⁶⁴ przyjęcie¹⁴¹ bóstw bramińskich²²². Nawet hinajana nigdy się też nie sprzeciwiała⁵⁰¹ poważnie hinduistycznym²³² doktrynom i praktykom, a mahajana wyznawała poglądy¹⁴² filozoficzne²⁴² już niemal identyczne²⁴² z⁶⁵ poglądami braminizmu, stała⁵⁰¹ się jedynie naśladowcą tego²²¹ ostatniego²²¹.

C1728 zbiorowa Zarys dziejów religii Iskry 1964 775 20

Życie¹¹¹ pustelnicze²¹¹ i zakonne²¹¹, które²¹¹ powstało jako⁶¹ protest¹¹¹ przeciwko⁶³ polityce¹³¹ Kościoła, stało⁵⁰¹ się u⁶² progu¹²¹ średniowiecza siłą nadającą²⁵¹ Kościołowi charakter¹⁴¹ polityczny²⁴¹, czynnikiem popierającym²⁵¹ i podtrzymującym²⁵¹ ustrój¹⁴¹ feudalny²⁴¹, a tym²⁵¹ samym⁴⁵ wzmagającym²⁵¹ proces¹⁴¹ kształtowania się¹²¹ katolicyzmu w⁶⁶ jego⁴² formie¹⁶¹ średniowiecznej²⁶¹. Za⁶⁴ punkt¹⁴¹ zwrotny²⁴¹ w⁶⁶ dziejach Kościoła uważa się⁴¹ powszechnie edykt¹⁴¹ tolerancyjny²⁴¹ Konstantyna¹²¹ Wielkiego²²¹.

C1729 zbiorowa Zarys dziejów religii Iskry 1964 819? 1

Obok⁶² pism kanonicznych²²² za⁶⁴ świadków¹⁴² „tradycji¹²¹ apostołowskiej²²¹” uważano takie²⁴² pisma¹⁴², jak⁹: list¹⁴¹ Klemensa¹²¹, biskupa¹²¹ rzymskiego²²¹, do⁶² Koryntian¹²², napisany²⁴¹ pod⁶⁴ koniec¹⁴¹ pierwszego²²¹ wieku¹²¹. Siędem³⁴ listów Ignacego¹²¹, biskupa¹²¹ Antiochii¹²¹, napisanych²²² przed⁶⁵ sto dziesiątym²⁵¹ rokiem, a skierowanych²²² do⁶² rozmaitych²²² gmin i do⁶² biskupa¹²¹ Polikarpa¹²¹. List¹⁴¹ Barnaby¹²¹, napisany²⁴¹ około⁶² sto trzydziestego²²¹ roku¹²¹, błędnie przypisywany²⁴¹ Barnabie¹³¹, towarzyszeni Pawła¹²¹ apostoła¹²¹.

C1730 zbiorowa Zarys dziejów religii Iskry 1964 923 32?

Początkowo celem¹⁵¹ Muhammada¹²¹ nie było zniesienie¹¹¹ arabskiego²²¹ prawa¹²¹ zwyczajowego²²¹, sunny¹²¹. Jego⁴² postępowanie¹¹¹ w⁶⁶ pierwszym²⁶¹ okresie działalności¹²¹ religijnej²²¹, okresie mekkańskim²⁶¹, podkreślało, że nie ma on zamiaru radykalnie zmienić prawa¹²¹ zwyczajowego²²¹. Głosił on, że jego⁴² misją jest jedynie „ostrzeżenie¹¹¹” ludu przed⁶⁵ bałwochwalstwem i głoszenie¹¹¹ jedności¹²¹ Boga¹²¹ tauhid.

C1731 Toeplitz K.T. Kino dla wszystkich Iskry 1964 75 17

Jak⁹ pamiętamy, Eisenstein zetknął⁵⁰¹ się z⁶⁵ japońszczyzną już wcześniej — jako⁶¹ słuchacz języków wschodnich²²². Uczyl⁵⁰¹ się po japońsku, co⁴¹ przychodziło mu o tyle z⁶⁵ trudnością, że jak⁹ twierdził, język¹¹¹ ten²¹¹ nie tylko nie kojarzy⁵⁰¹ się z⁶⁵ żadnym²⁵¹ ze⁶² znanych²²² języków europejskich²²², ale i sam²¹¹ sposób¹¹¹ myślenia¹²¹, [&]

C1732 Toeplitz K.T. Kino dla wszystkich Iskry 1964 179 22

Filmy¹¹² trudniejsze²¹², o⁶⁶ cieńszym²⁶¹ dowcipie lub głębszej²⁶¹ wymowie¹⁶¹ psychologicznej²⁶¹ i intelektualnej²⁶¹, które²¹² do niedawna jeszcze liczyć mogły w⁶⁶ Ameryce¹⁶¹ na⁶⁴ bardzo wąskie²⁴¹ grono¹⁴¹ odbiorców¹²², obecnie utrzymywac⁵⁰¹ się zaczęły często przez⁶⁴ długie²⁴² tygodnie¹⁴² na⁶⁶ ekranach głównych²²² kin nowojorskich²²². Podobnie wzrosła⁵ w⁶⁶ Ameryce¹⁶¹ frekwencja na⁶⁶ filmach europejskich²⁶², które²¹² dotychczas nie święciły zbyt-
nich²²² tryumfów wśród⁶² publiczności¹²¹ Stanów Zjednoczonych²²².

C1733 Szczepański J. Zagadnienia socjologii współczesnej PWN 1965 67 6

Zachowując ważność¹⁴¹ wszystkich²²² teoretycznych²²² implikacji¹²² marksowskiego²²¹ pojęcia¹²¹ klasy¹²¹ możemy stwierdzić, że istniejący²¹¹ w⁶⁶ naszym²⁶¹ społeczeństwie podział¹¹¹ na⁶⁴ klasy¹⁴² zatracił cechy¹⁴² charakterystyczne²⁴² dla⁶² nierówności¹²² klasowych²²², a to⁴¹, co⁴¹ pozostało z⁶² klas przedwojennych²²², zostało⁵⁷ zrównane²¹¹ w⁶⁶ ramach gospodarki¹²¹ planowej²²¹ i socjalistycznej²²¹, wykluczającej²²¹ wyzysk¹⁴¹ klasowy²⁴¹. Mamy⁵ natomiast do⁶² czynienia¹²¹ z⁶⁵ podziałem na⁶⁴ warstwy¹⁴², [&]

C1734 Lange O. Człowiek i technika w produkcji PWN 1965 11 19

Przedstawiony²¹¹ charakter¹¹¹ techniczno-bilansowych²²² praw¹²² produkcji¹²¹ powoduje, że analizę tych²²² praw¹²² można najlepiej przeprowadzić w⁶⁶ warunkach najwyższego²²¹ osiągniętego²²¹ dotychczas rozwoju¹²¹ sił wytwórczych²²² — w⁶⁶ warunkach, w⁶⁶ których²⁶² występują najbardziej rozwinięte²¹² i najbogatsze²¹² ich⁴² warianty¹¹². W⁶⁶ świetle takiej²²¹ analizy¹²¹ można następnie badać działanie¹⁴¹ tych²²² praw¹²² w⁶⁶ warunkach mniej rozwiniętych²²² sił wytwórczych²²².

C1735 Bobrowski Cz. Planowanie gospodarcze. Problemy podstawowe. PWN 1965 105 12

Techniczną²⁵¹ podstawą tej²²¹ metody¹²¹ jest zastosowanie¹¹¹ szachownicy¹²¹ w⁶⁴ miejsce¹⁴¹ bilansu mającego²²¹ dwie³⁴ strony¹⁴². Bilans¹¹¹ pozwala zestawić bezpośrednio²⁴¹ zastosowanie¹⁴¹ pewnego²²¹ czynnika z⁶⁵ jego⁴² bezpośrednią²⁵¹ podażą, nie uwzględniając tego⁴², co⁴¹ się dzieje z⁶² tego²²¹ bilansu, a co⁴¹ warunkuje powstanie¹⁴¹ danej²²¹ podaży¹²¹ i określa powstanie¹⁴¹ danego²²¹ zapotrzebowania¹²¹. W⁶⁶ metodzie¹⁶¹ przepływów międzygałęziowych²²² każda poszczególna klatka szachownicy¹²¹ może⁵ być⁵⁷ powiązana z⁶⁵ każdą²⁵¹ inną²⁵¹ klatką.

C1736 Bobrowski Cz. Planowanie gospodarcze. Problemy podstawowe. PWN 1965 145 11

Druga generalna tendencja (pozostająca w⁶⁶ pewnym²⁶¹ związku¹⁶¹ z⁶⁵ poprzednią²⁵¹) dotyczy wzbogacenia się¹²¹ i różnicowania¹²¹ systemów planu. W⁶⁶ płaszczyźnie¹⁶¹ sprawy¹²¹ horyzontu czasowego²²¹ odnotowaliśmy tu pojawienie się¹⁴¹ planów perspektywicznych²²² a ostatnio również dążenia¹²¹ do⁶² wykorzystania¹²¹ w⁶⁶ systemie planowania¹²¹ tak zwanych²²² programów branżowych²²² rekonstrukcji¹²¹ przemysłu, których²²² horyzont¹¹¹ czasowy²¹¹ nie będzie jednolity²¹¹, choć z⁶² reguły¹²¹ będzie większy²¹¹ od⁶² lat pięciu³².

C1737 Rosset E. Polska roku 1985. Wizja demograficzna PWN 1965 98 9

Proces¹¹¹ urbanizacji¹²¹ nie jest w⁶⁶ Polsce¹⁶¹ zjawiskiem nowym²⁵¹. Nowe²¹² są formy¹¹², w⁶⁶ których²⁶² się dziś ten²¹¹ proces¹¹¹ przejawia⁵⁰¹, nowe²¹¹ jest podłoże¹¹¹, z⁶² którego²²¹ obecnie wyrasta. Wszystko⁴¹ to²¹¹ każe rozszerzyć horyzont¹⁴¹ spojrzenia¹²¹ na⁶⁴ zjawisko¹⁴¹ urbanizacji¹²¹ w⁶⁶ Polsce¹⁶¹. Stanie⁵⁰¹ się to⁴¹ możliwe²¹¹ przez⁶⁴ zakreślenie¹⁴¹ naszemu badaniu¹³¹ możliwie szerokich²²² granic czasowych²²².

C1738 Amsterdamski S. Engels WP 1964 229 23

Praca Kanta¹²¹ nie dała bezpośrednich²²² wyników, aż dopiero wiele³⁴ lat później Laplace i Herschel rozwinęli i dokładniej uzasadnili jej⁴² treść¹⁴¹, dzięki⁶³ czemu⁴³ „hipoteza mgławicowa” poczęła stopniowo zdobywać sobie⁴³ uznanie¹⁴¹. Dalsze²¹² odkrycia¹¹² przyniosły jej⁴³ ostateczne²⁴¹ zwycięstwo¹⁴¹, najważniejsze²¹² z⁶² nich⁴² to⁴¹: odkrycie¹¹¹ ruchu¹²¹ własnego²²¹ gwiazd stałych²²², dowód¹¹¹ istnienia¹²¹ stawiającego²²¹ opór¹⁴¹ ośrodka w⁶⁶ przestrzeni¹⁶¹ kosmicznej²⁶¹, [&]

C1739 Kowalik T. Krzywicki WP 1965 82 30

Krzywicki uznał model¹⁴¹ rozwoju¹²¹ kapitalizmu w⁶⁶ rolnictwie angielskim²⁶¹ za⁶⁴ mało typowy²⁴¹ i przyjął za⁶⁴ punkt¹⁴¹ wyjścia¹²¹ swej²²¹ teorii¹²¹ agrarnej²²¹ dwa³⁴ odmienne²⁴² modele¹⁴² rozwoju¹²¹ rolnictwa¹²¹: model¹⁴¹ amerykański²⁴¹ i model¹⁴¹ Europy¹²¹ kontynentalnej²²¹. W⁶⁶ obu³⁶ modelach rozwój¹¹¹ kapitalizmu przybiera swoiste²⁴² cechy¹⁴². W⁶⁶ jednym²⁶¹ i w⁶⁶ drugim²⁶¹ dokonują⁵⁰¹ się procesy¹¹² centralizacji¹²¹ i koncentracji¹²¹, produkcja rolna przybiera charakter¹⁴¹ kapitalistyczny²⁴¹.

C1740 Kowalik T. Krzywicki WP 1965 111 23

Rzecz¹¹¹ charakterystyczna, że wśród⁶² wymienionych²²² federacji¹²² nie ma ani jednego²²¹ przykładu stowarzyszenia¹²¹ powstałego²²¹ na⁶⁶ gruncie potrzeb ekonomicznych²²². Być może⁵ Krzywicki pragnął w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ uniknąć wielkiej²²¹ trudności¹²¹ pogodzenia¹²¹ demokratyzmu wolnych²²² stowarzyszeń z⁶⁵ supercentralistycznymi tendencjami wysoko rozwiniętego²²¹ industrializmu. Ponadto kontekstem cytowanej²²¹ wypowiedzi¹²¹ Krzywickiego¹²¹ jest utopia Karola¹²¹ Gide'a¹²¹, [&]

C1741 Kuczyński J. Filozofia życia WP 1965 180 24

A jednak sądzimy i postaramy⁵⁰¹ się udowodnić, że mimo⁶⁴ wszystko⁴⁴ człowiek współczesny²¹¹ może⁵ przynajmniej w⁶⁶ generalnych²⁶² sprawach przezwyciężyć powyższą²⁴¹ trudność¹⁴¹. Sądzimy, że każdy²¹¹ człowiek może⁵ poznać i przeżyć⁶⁵ dziś więcej niż⁹ kiedykolwiek, że nie było jeszcze nigdy tak wielkiej²²¹ szansy¹²¹ przed⁶⁵ każdym²⁵¹ z⁶² nas⁴².

C1742 Leśniak K. Arystoteles WP 1965 104 15

Teofrast zapisał⁵⁰¹ się w⁶⁶ historii¹⁶¹ logiki¹²¹ jako⁶¹ autor pewnych²²² nowych²²² pomysłów; wprowadził mianowicie do⁶² teorii¹²¹ sylogizmu tryby¹⁴² pośrednie²⁴² pierwszej²²¹ figury¹²¹, które²¹² później zostały⁵⁷ włączone²¹² do⁶² figury¹²¹ czwartej²²¹. Zachowane²¹² fragmenty¹¹² logiczne²¹² ujawniają, że również zajmował⁵⁰¹ się logiką modalną²⁵¹ i miał w⁶⁶ niej⁴⁶ znaczne²⁴² osiągnięcia¹⁴². Jako⁶¹ interpretator¹¹¹ Arystotelesa¹²¹ okazał⁵⁰¹ się Teofrast nadzwyczaj rzetelny²¹¹.

C1743 Martel K. Lenin WP 1965 141 15

Chcielibyśmy tu uwypuklić jeden²⁴¹ aspekt¹⁴¹ sformułowanych²²² przez⁶⁴ Lenina¹⁴¹ dyrektyw metodologicznych²²². Punktem wyjścia¹²¹ jest dlań wynikające²¹¹ z⁶² historycznego²²¹ rozwoju¹²¹ nauki¹²¹ i praktyki¹²¹ ludzkiej²²¹ przekonanie¹¹¹ o⁶⁶ nieskończonym²⁶¹ bogactwie treści¹²², cech¹²², jakości¹²², właściwości¹²² każdej²²¹ rzeczy¹²¹, każdego²²¹ zjawiska¹²¹, każdego²²¹ przedmiotu w⁶⁶ świecie. Albowiem to⁴¹, czym⁴⁵ jest dana²¹¹ rzecz¹¹¹, zależy nie tylko od⁶² niej⁴² samej²²¹, [&]

C1744 Martel K. Lenin WP 1965 161 6

Lenin podejmuje tu problem¹⁴¹ wyzwolenia¹²¹ człowieka¹²¹ od⁶² alienacji¹²¹, od⁶² panowania¹²¹ nad⁶⁵ ludźmi rezultatów ich⁴² społecznego²²¹ współdziałania¹²¹, problem¹⁴¹, z⁶² którego²²¹ wyrosła⁵ ideologia socjalizmu naukowego²²¹. Socjalizm¹¹¹ stwarza nowe²⁴² warunki¹⁴² dla⁶² rozwoju¹²¹ człowieka¹²¹. Nowe²¹² warunki¹¹² społeczne²¹² stawiają ludzi¹⁴² w⁶⁶ nowej²⁶¹ sytuacji¹⁶¹. Idzie o⁶⁴ to⁴⁴, by⁹ ludzie w⁶⁶ pełni¹⁶¹ wykorzystali możliwości¹⁴², jakie²⁴² otwiera przed⁶⁵ nimi ta sytuacja, [&]

C1745 Kieniewicz S. Warszawa w powstaniu styczniowym WP 1965 52 6

Na⁶⁶ czele lewego²²¹ skrzydła¹²¹ stanęła zrazu ta grupa młodzieży¹²¹, która po⁶⁶ obchodzie z⁶² drugiego²²¹ maja wydosłała⁵⁰¹ się z⁶² Cytadeli¹²¹. Na⁶⁶ jej⁴² czele Karol Nowakowski podjął zaraz próbę obalenia¹²¹ Delegacji¹²¹ i nadania¹²¹ miastu prawdziwie rewolucyjnej²²¹ władzy¹²¹. Oburzało go⁴⁴ zwłaszcza to⁴¹, że „mastodonci¹¹²” z⁶² delegacji¹²¹ nie zdołali uzyskać uwolnienia¹²¹ najważniejszego²²¹ z⁶² więźniów¹²², ich⁴² kierownika¹²¹, Narcyza¹²¹ Jankowskiego¹²¹.

C1746 Kieniewicz S. Warszawa w powstaniu styczniowym WP 1965 157 11

Klub¹¹¹ za⁶⁴ cel¹⁴¹ swego²²¹ działania¹²¹ uznał walkę o⁶⁴ niepodległość¹⁴¹ Polski¹²¹. Wszyscy członkowie Towarzystwa¹²¹ byli⁵ w⁶⁶ zasadzie¹⁶¹ zgodni co⁴¹ do⁶² konieczności¹²¹ prowadzenia¹²¹ wojny¹²¹ powstańczej²²¹ aż do⁶² zwycięstwa¹²¹. Przecistawiali⁵⁰¹ się oni wszelkim²³² ustępstwom wobec⁶² wroga¹²¹, a więc polityce¹³¹ rokowań. Za⁶⁴ sprawiedliwe²⁴², a naruszone²⁴² przez⁶⁴ przemoc¹⁴¹, uznawali granice¹⁴² wschodnie²⁴² Polski¹²¹ z⁶² roku¹²¹ tysiąc siedemset siedemdziesiątego²²¹ drugiego²²¹, sprzed⁶² pierwszego²²¹ rozbioru.

C1747 Turlejska M. Rok przed klęską WP 1965 17 23

Wkrótce okazało⁵⁰¹ się, że Sławek nie docenił Rydza¹²¹. Początkowo Rydz nie wtrącał⁵⁰¹ się do⁶² polityki¹²¹. Kartę polityczną²⁴¹ miał „obciążoną²⁴¹” udziałem w⁶⁶ lubelskim²⁶¹ rządzie ludowym²⁶¹ Ignacego¹²¹ Daszyńskiego¹²¹ w⁶⁶ tysiąc dziewięćset osiemnastym²⁶¹ roku¹⁶¹, czego⁴² mu Piłsudski nie mógł darować. Stąd może⁸ początkowa ostrożność¹¹¹ Rydza¹²¹, ustępująca w⁶⁴ miarę jak⁹ zaczął się skupiać⁵⁰¹ wokół⁶² niego⁴² coraz szerszy²¹¹ zastęp¹¹¹ piłsudczyków¹²², [&]

C1748 Turlejska M. Rok przed klęską WP 1965 137 1

Oczywiście kontrakcja Ozonu polegała nie tylko na⁶⁶ układaniu¹⁶¹ rymowanych²²² sloganów. Administracja państwowa dokładała wszelkich²²² starań, aby⁹ obywateli¹⁴² zapędzić do⁶² urny¹²¹ wyborczej²²¹. Prasa ludowa w⁶⁶ okresie przedwyborczym²⁶¹ i powyborczym²⁶¹ przynosiła wiele³⁴ informacji¹²² o⁶⁶ represjach i o⁶⁶ nacisku¹⁶¹ administracji¹²¹ wobec⁶² działaczy¹²² SL.

C1749 Turlejska M. Rok przed klęską WP 1965 308 18

Tak więc lotnictwo¹¹¹ polskie²¹¹, dotkliwie odczuwające²¹¹ brak¹⁴¹ sprzętu i personelu¹²¹, pozbawione²¹¹ sieci¹²¹ lotnisk polowych²²², środków łączności¹²¹, nowoczesnego²²¹ sprzętu fotograficznego²²¹, ograniczone²¹¹ słabym²⁵¹ przydziałem bomb i amunicji¹²¹ do⁶² celów szkoleniowych²²², a także paliwa¹²¹ — nie było⁵⁷ przygotowane²¹¹ do⁶² wojny¹²¹, mimo iż rozporządzało wspaniałymi kadrami, które²¹² później rozślały imię¹⁴¹ polskiego²²¹ lotnika¹²¹ na⁶⁶ całym²⁶¹ świecie.

C1750 Turlejska M. Rok przed klęską WP 1965 356 8

Większość¹¹¹ aktywu komunistycznego²²¹ znajdowała⁵⁰¹ się w⁶⁶ tym²⁶¹ czasie w⁶⁶ Rawiczu¹⁶¹ i Wronkach, w⁶⁶ Koronowie¹⁶¹ i Fordonie¹⁶¹, w⁶⁶ Sieradzu¹⁶¹ i Łodzi¹⁶¹, i w⁶⁶ dziesiątkach innych²²² więzień¹²², rozrzuconych²²² po⁶⁶ całej²⁶¹ Polsce¹⁶¹. Tylko w⁶⁶ więzieniach mieli komuniści swoje²⁴² organizacje¹⁴² komuny¹⁴² więzienne²⁴², toczyli spory¹⁴² ideologiczne²⁴², każda komuna na⁶⁴ własną²⁴¹ rękę podejmowała decyzje¹⁴² i rezolucje¹⁴².

C1751 Zientara B., Mączak A. Dzieje gospodarcze Polski do 1939 r. WP 1965 91 1

Zasadzcy¹¹² (jeden²¹¹ lub kilku³²) zawierali z⁶⁵ panem wsi¹²¹ umowę, po⁶⁶ czym⁴⁶ ściągali kolonistów¹⁴² bądź⁹ też przystępowali do⁶² wprowadzania¹²¹ nowych²²² norm we⁶⁶ wsi¹⁶¹ istniejącej²⁶¹. Wszystkie²¹² pola¹¹² danej²²¹ wsi¹²¹ po⁶⁶ odgraniczeniu¹⁶¹ od⁶² gruntów wsi¹²² sąsiednich²²² dzielono na⁶⁴ jednostki¹⁴² zwane²⁴² łanami lub włókami, które²⁴² nadawano jako⁶⁴ zasadnicze²⁴¹ wyposażenie¹⁴¹ gospodarstwom chłopskim²³².

C1752 Zientara B., Mączak A. Dzieje gospodarcze Polski do 1939 r. WP 1965 125 11

Kupcy mogli korzystać jedynie z⁶² określonych²²² dróg i pod⁶⁵ karą¹⁵¹ konfiskaty¹²¹ towarów zabraniano im⁴³ omijania¹²¹ miast¹²² składowych²²². Oczywiście, aby⁹ zmusić kupców¹⁴² do⁶² przestrzegania¹²¹ tych²²² przywilejów, konieczne²¹¹ było poparcie¹¹¹ władz państwowych²²². Dalsze²⁴¹ uzupełnienie¹⁴¹ prawa¹²¹ składu stanowił zakaz¹¹¹ bezpośrednich²²² kontaktów handlowych²²² kupców¹²² obcych²²² między⁶⁵ sobą na⁶⁶ terenie miasta¹²¹ składowego²²¹.

C1753 Zientara B., Mączak A. Dzieje gospodarcze Polski do 1939 r. WP 1965 350 7

Przestarzała²¹¹ trójpółwka, ugorująca trzecią²⁴¹ część¹⁴¹ gruntu, została⁵⁷ po⁶⁶ ulepszeniach stopniowo zastąpiona płodozmianem, umożliwiającym²⁵¹ stosowanie¹⁴¹ poplonów i zwiększenie¹⁴¹ tą²⁵¹ drogą¹⁵¹ ilości¹²¹ paszy¹²¹ niezbędnej²²¹ do⁶² wykarmienia¹²¹ większego²²¹ pogłowia¹²¹ bydła¹²¹. W⁶⁶ dążeniu¹⁶¹ do⁶² poszerzenia¹²¹ arealu — obok⁶² przyłączania¹²¹ różnymi sposobami gruntów chłopskich²²² i zmniejszania¹²¹ powierzchni¹²¹ lasów [&]

C1754 Zientara B., Mączak A. Dzieje gospodarcze Polski do 1939 r. WP 1965 430 11

W⁶⁶ śląskim²⁶¹ okręgu¹⁶¹ przemysłowym²⁶¹ mogli znaleźć zajęcie¹⁴¹ ci²¹² robotnicy¹¹², którzy gotowi byli⁵ zgodzić⁵⁰¹ się do⁶² pracy¹²¹ za⁶⁴ niższą²⁴¹ zapłatę niż⁹ robotnicy¹¹² miejscowi, z⁶² uwagi¹²¹ na⁶⁴ to⁴⁴, że ta niska zapłata jednak przewyższała zarobki¹⁴² w⁶⁶ ich⁴² dotychczasowym²⁶¹ miejscu¹⁶¹ pobytu. Galicją, a także niektóre²¹² okręgi¹¹² Królestwa¹²¹ z⁶⁵ ubogą²⁵¹ i przeludnioną²⁵¹ wsią, były rezerwuarami siły¹²¹ roboczej²²¹, [&]

C1755 Żarnowski J. O inteligencji polskiej lat międzywojennych WP 1965 17 23

Ogólny²¹¹ wzrost¹¹¹ dbałości¹²¹ o⁶⁴ higienę i lecznictwo¹⁴¹ doprowadził między innymi do⁶² utworzenia¹²¹ stanowisk tak zwanych²²² fizyków¹²²: lekarzy¹²² urzędowych²²² we⁶⁶ wszystkich²⁶² miastach. Pojawili⁵⁰¹ się też lekarze wykształceni w⁶⁶ zagranicznych²⁶² uniwersytetach i niejednokrotnie prowadzący²¹² w⁶⁶ nich⁴⁶ wykłady¹⁴². Sławny Józef Struś nadworny²¹¹ medyk¹¹¹ Zygmunta¹²¹ Augusta¹²¹, był również autorem licznych²²² dzieł z⁶² zakresu medycyny¹²¹.

C1756 Grzybowski S. Tomahawki i muszkiety WP 1965 207 6

Wśród⁶² plemion tych²²² panowała powszechna nienawiść¹¹¹ do⁶² Anglików¹²². Zdawano sobie⁴³ sprawę z⁶² niebezpieczeństwa¹²¹, jakie²⁴¹ przynosi ich⁴² panowanie¹¹¹, żałowano francuskich²²² sprzymierzeńców¹²², lojalnych²²² i uczciwych²²². Lecz wiedziano również, że dopóki nie zjawią⁵⁰¹ się biali kupcy z⁶⁵ bronią, amunicją, prochem i narzędziami, wyniszczone²¹² i wygłodzone²¹² plemiona¹¹² indiańskie²¹² nie będą zdolne²¹² do⁶² podjęcia¹²¹ nierównej²²¹ walki¹²¹.

C1757 Krawczuk A. Herod, król Judei WP 1965 172 20

Prawie⁸ dziewięćset³⁴ lat przed⁶⁵ Herodem, wkrótce po⁶⁶ śmierci¹⁶¹ króla¹²¹ Salomona¹²¹, królestwo¹¹¹ żydowskie²¹¹ rozpadło⁵⁰¹ się na⁶⁴ dwa³⁴ państwka¹⁴². Mniejsze²¹¹ z⁶² nich⁴², południowe²¹¹, zwane²¹¹ Juda, miało stolicę w⁶⁶ Jerozolimie¹⁶¹. Natomiast stolica północnego²²¹, Izraela, większego²²¹ i bogatszego²²¹, znajdowała⁵⁰¹ się w⁶⁶ mieście Tirca. Jednakże po⁶⁶ kilkudziesięciu³⁶ latach król izraelski²¹¹ Omri, siódmy²¹¹ z⁶² kolei¹²¹, kupił za⁶⁴ dwa³⁴ talenty¹⁴² srebra¹²¹ górę [&]

C1758 Krawczuk A. Herod, król Judei WP 1965 234 2

Toteż kiedy przybyło poselstwo¹¹¹ Aretasa¹²¹ z⁶⁵ prośbą o⁶⁴ uznanie¹⁴¹ go⁴² królem, zostało⁵⁷ odprawione²¹¹ z⁶⁵ niczym⁴⁵. Posłowie¹¹² Heroda¹²¹, którzy mieli wyjaśnić powód¹⁴¹ i przebieg¹⁴¹ wyprawy¹²¹ na⁶⁴ Reptę, w ogóle nie uzyskali audiencji¹²¹ na⁶⁶ dworze. Syllajos bowiem, już wcześniej powiadomiony²¹¹ przez⁶⁴ swoich²⁴² stronników¹⁴² w⁶⁶ Petrze¹⁶¹ o⁶⁶ najeździe Heroda¹²¹, przedstawił Augustowi całe²⁴¹ wydarzenie¹⁴¹ w⁶⁶ odpowiednim²⁶¹ świetle.

C1759 Śliwowska W. Mikołaj I i jego czasy WP 1965 230 13

A jednak wiadomość¹¹¹ o⁶⁶ przewrocie we⁶⁶ Francji¹⁶¹ była⁵ w⁶⁶ jakimś²⁶¹ sensie zaskoczeniem nawet dla⁶² cara¹²¹ liczącego się²²¹ z⁶⁵ możliwością „zamętu” w⁶⁶ Europie¹⁶¹. Nie tam⁸ spodziewano⁵⁰¹ się wybuchu¹²¹, sądzono, że zajdzie konieczność¹¹¹ interwencji¹²¹ w⁶⁶ kraju¹⁶¹ sąsiadującym²⁶¹ bezpośrednio z⁶⁵ cesarstwem rosyjskim²⁵¹. Rewolucja w⁶⁶ dalekiej²⁶¹ Francji¹⁶¹ była⁵ bardziej niebezpieczna. Zdawano sobie⁴³ sprawę, że musi wywołać dalsze²⁴² reperkusje¹⁴², nowe²⁴² wstrząsy¹⁴² w⁶⁶ Europie¹⁶¹.

C1760 Brandwajn R. Twarz i maska WP 1965 105 21

Krytycznemu stosunkowi¹³¹ do⁶² hipokryzji¹²¹ nie przeczy wcale wypowiedź¹¹¹ kaznodziej¹²¹ jezuickiego²²¹ [~] Bourdalone¹²¹. Przyznawał on, że trudno odróżnić prawdziwą²⁴¹ nabożność¹⁴¹ od⁶² szalbierstwa¹²¹, fałszywych²²² świętych¹²² jednakże nie brał w⁶⁴ opiekę. Komedie Moliera¹²¹ napiętnował dlatego, że utożsamia ona wiarę z⁶⁵ obłudą. Przenikliwością [~] Bourdalone górował wyraźnie nad⁶⁵ historykami literatury¹²¹ w⁶⁶ rodzaju¹⁶¹ Doumica¹²¹ i profesora¹²¹ Michaut, którzy poza⁶⁵ atakiem na⁶⁴ świętoszków¹⁴² niczego innego²²¹ w⁶⁶ dziele nie dostrzegają.

C1761 Brandwajn R. Twarz i maska WP 1965 204 10

Najostrzej piętnuje świętoszków¹⁴² Kleant. Celowo użyłem liczby¹²¹ mnogiej²²¹, gdyż perora świeckiego²²¹ mędrca¹²¹ godzi w⁶⁴ hipokryzję nabożną²⁴¹, rozprawia⁵⁰¹ się nie z⁶⁵ jednostką, lecz z⁶⁵ całą²⁵¹ grupą, z⁶⁵ jej⁴² szkodliwymi dla⁶² społeczeństwa¹²¹ czynami. Już to⁴¹ chociażby dowodzi, że komediopisarz miał na⁶⁶ myśli¹⁶¹ zjawiska¹⁴² znacznie głębsze²⁴² i sprawy¹⁴² bardziej ważne²⁴² niż⁹ moral¹⁴¹ płynący²⁴¹ z⁶² anegdotki¹²¹ o⁶⁶ głupim²⁶¹ małżonku¹⁶¹ i podstępny²⁶¹ oszuście, który²¹¹ zamierza cudzołożyć.

C1762 Sokołowska J. Jan Andrzej Morsztyn WP 1965 167 23

Morsztyn rozwinął energiczną²⁴¹ działalność¹⁴¹ wymierzoną²⁴¹ celnie w⁶⁴ fundamenty¹⁴² tronu królewskiego²²¹. Sobieskiemu knowania¹¹² te²¹² były⁵⁷ znane²¹². Polegały na⁶⁶ agitowaniu¹⁶¹ szlachty¹²¹, rokowaniach z⁶⁵ podskarbin¹⁶¹ litewskim²⁵¹ Benedyktem Sapiehą, który²¹¹ obiecywał (za⁶⁴ pewne²⁴² kwoty¹⁴² z⁶² francuskiego²²¹ skarbu) stanąć wraz z⁶⁵ braćmi po⁶⁶ stronie¹⁶¹ dworu francuskiego²²¹. Równolegle z⁶⁵ tymi pertraktacjami szła energiczna akcja zmierzająca do⁶² skompromitowania¹²¹ i ośmieszenia¹²¹ królewskiego²²¹ dworu.

C1763 Śliwowski R. Antoni Czechow WP 1965 238 13

W⁶⁶ „Trzech³⁶ siostrach” Czechow dał przykład¹⁴¹ maksymalnego²²¹ oszczędzania¹²¹ akcji¹²¹ zewnętrznej²²¹ — choć, jak⁹ stwierdziliśmy, sztuka jest wielowątkowa — koncentrując⁵⁰¹ się na⁶⁶ wewnętrznych²⁶² przeżyciach bohaterów¹²². Akcja rozwija⁵⁰¹ się tu jak⁹ poemat¹¹¹, każda scena stanowi⁵ zaskakujące²⁴¹ odkrycie¹⁴¹ dla⁶² czytelnika¹²¹, widza¹²¹, dramaturga¹²¹... Dlatego zapewne „Trzy³¹ siostry¹¹²” są sztuką kto wie czy nie najtrudniejszą²⁵¹ do⁶² wystawienia¹²¹, właśnie z⁶² uwagi¹²¹ na⁶⁴ jej⁴² pozorną²⁴¹ antydramaticzność¹⁴¹.

C1764 Mayen J. Radio a literatura WP 1965 215 18

Obok⁶² tej²²¹ metody¹²¹ upychania¹²¹ wizualnych²²² szczegółów w⁶⁴ tekst¹⁴¹ dialogu¹²¹ i pławienia się¹²¹ w⁶⁶ efektach dźwiękowych²⁶² istniał drugi²¹¹ sposób¹¹¹ kierowania¹²¹ wyobraźnią słuchaczy¹²²: opis¹¹¹ narratorski²¹¹. I on dość dawno przeszedł do⁶² lamusa. Chociaż narrator pojawia⁵⁰¹ się dość często i w⁶⁶ słuchowisku¹⁶¹ dzisiejszym²⁶¹, pełni⁵ on zawsze rolę, daleko wykraczającą²⁴¹ poza⁶⁴ funkcje¹⁴² czysto opisowe²⁴².

C1765 Wierzbicka A. O języku dla wszystkich Wiedza Powszechna 1965 26 6

A zatem między⁶⁵ treścią znaczeniową²⁵¹ wyrazu a jego⁴² zakresem zachodzi stosunek¹¹¹ odwrotnej²²¹ proporcjonalności¹²¹; przedmioty¹¹² oznaczone²¹² wyrazem o⁶⁶ zakresie mniejszym²⁶¹ posiadają więcej cech¹²² wspólnych²²² niż⁹ przedmioty¹¹² oznaczone²¹² wyrazem o⁶⁶ zakresie szerszym²⁶¹. Jeśli zakres¹¹¹ wyrazu maleje, znaczenie¹¹¹ jego⁴² wzbogaca⁵⁰¹ się. We⁶⁶ wszystkich²⁶² analizowanych²⁶² przez⁶⁴ nas⁴⁴ przykładach nastąpiło zwężenie¹¹¹ zakresu wyrazów i stąd — wzbogacenie¹¹¹ ich⁴² znaczenia¹²¹.

C1766 Wierzbicka A. O języku dla wszystkich Wiedza Powszechna 1965 67 23

Taki²¹¹ składnik¹¹¹ nazywa⁵⁰¹ się członem konstytutywnym²⁵¹ grupy¹²¹, pozostały²¹¹ składnik¹¹¹ — to⁴¹ człon¹¹¹ poboczny²¹¹ grupy¹²¹. Wyraz¹¹¹ „kreski¹¹²” to⁴¹ rzeczownik¹¹¹ rodzaju¹²¹ żeńskiego²²¹ w⁶⁶ mianowniku liczby¹²¹ mnogiej²²¹. Taką²⁴¹ samą²⁴¹ formę (rodzaj¹¹¹ żeński²¹¹, mianownik¹¹¹, liczba mnoga) ma drugi²¹¹ składnik¹¹¹ grupy¹²¹ przymiotnik¹¹¹ „czarne²¹²”. Gdybyśmy zmienili⁵⁴ formę rzeczownika, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ nadali mu postać¹⁴¹ narzędnika, zmieniłaby⁵⁰¹ się odpowiednio i forma przymiotnika.

C1767 Pietrasiński Z. Praktyczna psychologia pracy WP 1965 7 6

Praktyczne²¹¹ zastosowanie¹¹¹ psychologii¹²¹ w⁶⁶ przedsiębiorstwach oraz instytucjach polega na⁶⁶ testowych²⁶² badaniach uzdolnień kandydatów¹²² do⁶² pracy¹²¹; psycholog to⁴¹ człowiek operujący²¹¹ testami. Pogląd¹¹¹ ten²¹¹ ma swoje²⁴¹ uzasadnienie¹⁴¹ historyczne²⁴¹, lecz jest uderzająco jednostronny²¹¹, albowiem ocena uzdolnień stanowi⁵ zaledwie fragment¹⁴¹ użytkowych²²² zastosowań psychologii¹²¹ w⁶⁶ podstawowej²⁶¹ dziedzinie¹⁶¹ ludzkiej²²¹ działalności¹²¹, jaką²⁵¹ jest praca.

C1768 Pietrasiński Z. Praktyczna psychologia pracy WP 1965 65 3

Słabą²⁵¹ stroną listy¹²¹ potrzeb sporządzonej²²¹ przez⁶⁴ Murraya¹⁴¹ jest to⁴¹ że pomija ona niewątpliwie²⁴² związki¹⁴² i pokrewieństwa¹⁴² między⁶⁵ poszczególnymi potrzebami, mimo że Murray w⁶⁶ swoim²⁶¹ szczegółowym²⁶¹ opisie potrzeb związki¹⁴² te²⁴² stara⁵⁰¹ się ukazywać i zestawia nawet grupy¹⁴² potrzeb współzależnych²²². Poza⁶⁵ tym⁴⁵ nasuwa⁵⁰¹ się wątpliwość¹¹¹, czy niektóre²¹² potrzeby¹¹² wyliczone²¹² przez⁶⁴ Murraya¹⁴¹ na⁶⁶ prawach równorzędności¹²¹ z⁶⁵ innymi nie są pochodnymi²⁵² tej²²¹ czy innej²²¹ potrzeby¹²¹ z⁶² jego⁴² listy¹²¹, albo nawet stanu zaspokojenia¹²¹ innych²²² potrzeb.

C1769 Dyoniziak R. Młodzieżowa „podkultura” WP 1965 184 23

Jeśli potraktujemy tę myśl¹⁴¹ jako⁶⁴ dyrektywę metodologiczną²⁴¹, oznacza ona w⁶⁶ zastosowaniu¹⁶¹ do⁶² badań nad⁶⁵ młodzieżą, że aby⁹ zrozumieć zachowania¹⁴² młodzieży¹²¹, nie należy odkrywać jej⁴² „natury¹²¹”, doszukując⁵⁰¹ się jakichś²²² niezmiennych²²² cech¹²², wrodzonych²²² lub nabytych²²², lecz badać te²⁴² zachowania¹⁴² na⁶⁶ szerszym²⁶¹ tle społecznym²⁶¹, uwzględniając różnorodne²⁴² ich⁴² uwarunkowania¹⁴².

C1770 Majchrzak I. Pracownicze przestępstwo gospodarcze i jego sprawca WP 1965 28 17

Wreszcie akta¹¹² sądowe²¹² stanowią materiał¹⁴¹ dla⁶² pogłębionej²²¹ analizy¹²¹ pracowniczych²²² przestępstw grupowych²²². Akta¹¹² sądowe²¹², wykorzystane²¹² w⁶⁶ tej²⁶¹ pracy¹⁶¹, dotyczą afery¹²¹, jaka miała miejsce¹⁴¹ w⁶⁶ przemyśle garbarskim²⁶¹ i skórzanym²⁶¹ i została⁵⁷ wykryta w⁶⁶ tysiąc dziewięćset pięćdziesiątym²⁶¹ dziewiątym²⁶¹. Ale chociaż opis¹¹¹ pracowniczych²²² grup przestępczych²²² działających²²² w⁶⁶ przemyśle skórzanym²⁶¹ ma charakter¹⁴¹ monograficzny²⁴¹, [&]

C1771 Mreła H. Technika organizowania pracy WP 1965 44 24?

Dla⁶² uzyskania¹²¹ pełnego²²¹ obrazu procesu, który²¹¹ ma zostać⁵⁷ usprawniony²¹¹, niezbędne²¹¹ jest zebranie¹¹¹ maksimum¹²¹ informacji¹²² dotyczących²²² poszczególnych²²² czynników kształtujących²²² ten²⁴¹ proces¹⁴¹. Przystępując nawet do⁶² tak prostej²²¹ czynności¹²¹, jaką²⁵¹ jest napisanie¹¹¹ listu do⁶² przyjaciela¹²¹, jego⁴² autor zazwyczaj podświadomie dokonuje przeglądu wszystkich²²² czynników na⁶⁴ ten²⁴¹ „proces¹⁴¹”.

C1772 Mreła H. Technika organizowania pracy WP 1965 323 7

Ponieważ jednak organizowanie¹¹¹ pracy¹²¹ stało⁵⁰¹ się w⁶⁶ warunkach nowoczesnego²²¹, nierzadko złożonego²²¹ przedsiębiorstwa¹²¹ specjalnością, trudną²⁵¹ umiejętnością, przewiduje się⁴¹ utworzenie¹⁴¹ fachowych²²² komórek za-trudniających²²² specjalistów-organizatorów¹⁴², spełniających²²² rolę komórek „sztabowych²²²” przy⁶⁶ kierownikach wyższych²²² szczebli¹²² hierarchii¹²¹ przedsiębiorstwa¹²¹ i kierownikach dużych²²² jednostek organizacyjnych²²².

C1773 Zajączkowski A. Plemię, rasa, socjalizm WP 1965 129 5

W⁶⁶ każdym²⁶¹ jednak mesjanizmie występują tendencje¹¹² do⁶² wtórnego²²¹ zintelektualizowania¹²¹ postawy¹²¹ emocjonalnej²²¹, tendencje¹¹² do⁶² sformułowania¹²¹ doktryny¹²¹ w⁶⁶ dogmatycznym²⁶¹ znaczeniu¹⁶¹ tego²²¹ słowa¹²¹. Diop broni⁵⁰¹ się przed⁶⁵ doktrynerstwem; jako⁶¹ racjonalista obwarowuje swe²⁴¹ stanowisko¹⁴¹ jedynie naukowymi argumentami, co⁴¹ nie znaczy — oczywiście — by⁹ były⁵ one naukowo przekonujące²¹². Budując swą²⁴¹ konstrukcję naukowo, chcąc być w⁶⁶ pełni¹⁶¹ konsekwentny²¹¹, musiałby przyjąć wreszcie rasę jako⁶⁴ kategorię podstawową²⁴¹ i wyjściową²⁴¹, [&]

C1774 Zajączkowski A. Plemię, rasa, socjalizm WP 1965 200 16

Poza⁶⁵ kryteriami wyboru jedno²¹¹ założenie¹¹¹ jeszcze, o⁶⁶ charakterze teoretycznym²⁶¹, wymaga tutaj przedstawienia¹²¹. Cała książka stoi na⁶⁶ stanowisku¹⁶¹ zasadniczej²²¹ jedności¹²¹ pierwotnej²²¹ kultury¹²¹ czarnej²²¹ Afryki, choć kultura ta w⁶⁶ poszczególnych²⁶² „wydaniach” plemiennych²⁶² była⁵ w⁶⁶ szczegółach zróżnicowana. Zasadnicza ta jedność¹¹¹ wynika z⁶² jedności¹²¹ fundamentów filozoficznych²²². Autor jest osobiście przekonany²¹¹, że istniejący²¹¹ materiał¹¹¹ etnograficzny²¹¹ tezę jedności¹²¹ wystarczająco — choć nie ostatecznie uzasadnia, chociaż przyznaje, że problem¹¹¹ jest dyskusyjny²¹¹.

C1775 Sawicki J. Alchemia prawa WP 1965 54 20

Kroniki¹¹² sądowe²¹² notują na⁶⁶ całym²⁶¹ świecie liczne²⁴² wypadki¹⁴² w⁶⁶ których²⁶² duchowni¹¹² najrozmaitszych²²² wyznań pociągani do⁶² odpowiedzialności¹²¹ za⁶⁴ nielegalne²⁴¹ wykonywanie¹⁴¹ zabiegów leczniczych²²² — powoływali⁵⁰¹ się na⁶⁴ to⁴⁴, że leczą symbolami i znakami uświęconymi w⁶⁶ liturgiach, modlitwą i błogosławieństwem. Istnieje nawet odrębne²¹¹ wyznanie¹¹¹ posiadające²¹¹ liczne²⁴² wpływowe²⁴² rzesze¹⁴² wiernych¹²², którego²²¹ zasady¹¹² dotyczą przede wszystkim leczenia¹²¹ przez⁶⁴ praktyki¹⁴² religijne²⁴², [&]

C1776 Sawicki J. Alchemia prawa WP 1965 153 9

Wśród⁶² głosów dyskusyjnych²²² wierzących²²² w⁶⁴ takie²⁴² możliwości¹⁴² trzeba wydzielić pewną²⁴¹ podgrupę. W⁶⁶ zasadzie¹⁶¹ dopuszcza ona realność¹⁴¹ tego²²¹ rodzaju¹²¹ procederu, uważa jednak, opierając⁵⁰¹ się na⁶⁶ licznych²⁶² doświadczeniach szkoły¹²¹ paryskiej²²¹, że można użyć⁵ do⁶² popełnienia¹²¹ w⁶⁶ stanie¹⁶¹ posthipnotycznym²⁶¹ czynów niemoralnych²²² czy wręcz przestępczych²²² tylko takich²²² osobników¹²², którzy posiadają ku⁶³ temu⁴³ wyraźnie zarysowujące się²⁴² skłonności¹⁴².

C1777 Sawicki J. Alchemia prawa WP 1965 275 21

Nie ulega wątpliwości¹³¹, że w⁶⁶ takich²⁶² wypadkach następuje często kolizja między⁶⁵ obowiązkiem prasy¹²¹ do⁶² informowania¹²¹, uprawnieniem historyka¹²¹ obyczajów do⁶² pisanie¹²¹ o⁶⁶ zdarzeniach, które²¹² bulwersowały opinię, prawem obywatela¹²¹ do⁶² ochrony¹²¹ jego⁴² sfery¹²¹ osobistej²²¹, prawem człowieka¹²¹ do⁶² spokoju¹²¹ po⁶⁶ rozprawie¹⁶¹ lub odbyciu¹⁶¹ kary¹²¹. Prawa¹¹² obu³² stron posiadają dla⁶² porządku¹²¹ społecznego²²¹, dla⁶² zasad współżycia¹²¹ pierwszorzędne²⁴¹ znaczenie¹⁴¹.

C1778 Sadurska A. W cieniu Panteonu WP 1965 188 3

W⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ przepadła możliwość¹¹¹ wykonywania¹²¹ oryginalnych²²², rzymskich²²² posągów kultowych²²², nawet w⁶⁶ czasie największego²²¹ poważania¹²¹ dla⁶² religii¹²¹ tradycyjnej²²¹, to⁴¹ jest w⁶⁶ okresie Republiki¹²¹ i wczesnego²²¹ Cesarstwa¹²¹. Pozostały⁵ legendy¹¹² na wpół mitologiczne²¹², na wpół historyczne²¹² — dotyczące²¹² założenia¹²¹ Wiecznego²²¹ Miasta¹²¹ i jego⁴² najstarszych²²² dziejów. Te²¹² motywy¹¹², jak⁹ wiemy, były⁵⁷ ilustrowane²¹², ale nie stanowiły przedmiotów kultu.

C1779 Sawicki J. Paragrafy i żywi ludzie Iskry 1965 164 3

Kliniczne²¹² badania¹¹² na⁶⁴ reakcje¹⁴² psychomotoryczne²⁴² mogły wprowadzić dzięki⁶³ temu⁴³ dla⁶² tych²²² pijaków¹²¹ wypaść korzystniej, ale spadku¹²¹ stężenia¹²¹ alkoholu¹²¹ we⁶⁶ krwi¹⁶¹ spowodować nie potrafiły. Tak²¹¹ środek¹¹¹ bowiem w ogóle nie istnieje na⁶⁶ świecie. Tak więc metoda Widmarka¹²¹ okazuje⁵⁰¹ się raz⁸ jeszcze niezawodnym²⁵¹ środkiem dowodowym²⁵¹, oczywiście pod⁶⁵ warunkiem, że krew¹¹¹ była⁵⁷ pobrana w⁶⁴ sposób¹⁴¹ należyty²⁴¹.

C1780 Cyprian T., Sawicki J. Nie oszczędzać Polski Iskry 1965 50 24

Gdy ukazał⁵⁰¹ się pierwszy²¹¹ komunikat¹¹¹ wojenny²¹¹, w⁶⁶ którym²⁶¹ była⁵ mowa o⁶⁶ ataku¹⁶¹ jednostek polskich²²² na⁶⁴ terytorium¹⁴¹ niemieckie²⁴¹, Pickenbrock, który²¹¹ trzymał ten²⁴¹ komunikat¹⁴¹ w⁶⁶ ręku i czytał go⁴⁴, zauważył, że teraz już wiemy, do⁶² czego⁴² zostały⁵⁷ użyte²¹² polskie²¹² uniformy¹¹². Tego²²¹ samego²²¹ dnia lub w⁶⁴ kilka³⁴ dni¹²² później, czego⁴² nie mogą dokładnie określić, [&]

C1781 Cyprian T., Sawicki J. Nie oszczędzać Polski Iskry 1965 187 27

Przywozili w⁶⁶ autach ciężarowych²⁶² po⁶⁴ sześćdziesiąt, siedemdziesiąt ludzi¹²². Przed⁶⁵ bramą Rotundy¹²¹ rozbierali⁵⁰¹ się wszyscy do naga i po⁶⁶ dziesięciu³⁶ biegli do⁶² rowu. Inni czekali na⁶⁴ swoją²⁴¹ kolejkę, oczywiście nago, mimo że egzekucja odbywała⁵⁰¹ się podczas⁶² najsilniejszych²²² nieraz mrozów. Rowy¹¹² były⁵⁷ szykowane²¹² zwykle w⁶⁴ przeddzień¹⁴¹; kopali je⁴⁴ więźniowie, [&]

C1782 Cyprian T., Sawicki J. Nie oszczędzać Polski Iskry 1965 146 1

Hitlerowskie²¹² władze¹¹² okupacyjne²¹² od⁶² pierwszej²²¹ chwili¹²¹ realizowały konsekwentnie plan¹⁴¹ zupełnego²²¹ zniszczenia¹²¹ kultury¹²¹ i nauki¹²¹ polskiej²²¹. Traktowały to⁴⁴ jako⁶⁴ pierwszy²⁴¹ etap¹⁴¹ zniszczenia¹²¹ biologicznego²²¹ narodu polskiego²²¹. Skoro Polacy mieli być jedynie tanią²⁵¹ siłą roboczą²⁵¹ dla⁶² Rzeszy¹²¹ Niemieckiej²²¹, a ich⁴² wykształcenie¹¹¹ nie miało sięgać dalej niż nauka czytania¹²¹, pisanie¹²¹ i czterech³² działań arytmetycznych²²², należało przede wszystkim zniszczyć naukę polską²⁴¹ w⁶⁶ osobach jej⁴² przedstawicieli¹²² a mianowicie przede wszystkim profesorów¹²² uniwersytetów polskich²²².

C1783 Cyprian T., Sawicki J. Nie oszczędzać Polski Iskry 1965 368 12

W⁶⁶ dzielnicy¹⁶¹ Stare²¹¹ Miasto, zbrodnie¹¹² miały miejsce¹⁴¹ znacznie później, gdyż oddziały¹¹² grupy¹²¹ bojowej²²¹ (Kampfgruppe) generała¹²¹ Reinefahra¹²¹ zajęły tę dzielnicę znacznie później, nie było tu tak masowych²²² mordów ludności¹²¹ ani tak powszechnego²²¹ gwałcenia¹²¹ kobiet, jakie²¹² odbywały⁵⁰¹ się na⁶⁶ Woli¹⁶¹ i Ochocie¹⁶¹, natomiast wymordowano, i to⁸ często w⁶⁴ sposób¹⁴¹ okrutny²⁴¹ (paląc żywcem⁸), [&]

C1784 Sawicki J. Ludzie i martwe paragrafy Iskry 1965 67 12

Choć prasa w⁶⁶ omawianiu¹⁶¹ sensacyjnych²²² zdarzeń i w⁶⁶ opisach drażliwych²²² spraw¹²² posuwa⁵⁰¹ się często bardzo daleko — a jak⁹ twierdzą niektórzy pisarze, zbyt⁸ daleko — sądy¹¹², nie chcąc w⁶⁶ tej²⁶¹ dziedzinie¹⁶¹ ograniczać dziennikarzy¹²², tolerując taki²⁴¹ stan¹⁴¹ rzeczy¹²² i nie dając ochrony¹²¹ pokrzywdzonym¹³², o ile wiadomości¹¹² były⁵ zgodne²¹² z⁶⁵ prawdą.

C1785 Sawicki J. Ludzie i martwe paragrafy Iskry 1965 265 1

Sprawa planowania¹²¹ rodziny¹²¹ ujmowana z⁶² tego²²¹ punktu widzenia¹²¹ zachowuje stałą²⁴¹ aktualność¹⁴¹ i nie ma nic⁴⁴ wspólnego²²¹ z⁶⁵ koncepcjami, które²¹² łączą zagadnienie¹⁴¹ „planowania¹²¹ rodziny¹²¹” z⁶⁵ zasadniczą²⁵¹ niemożnością człowieka¹²¹ do⁶² takiego²²¹ pomnażania¹²¹ dóbr materialnych²²², które²¹² odpowiada przyrostowi ludności¹²¹. Koncepcja ta odcina⁵⁰¹ się też od⁶² poglądu, który²¹¹ widzi w⁶⁶ ograniczeniu¹⁶¹ przyrostu doraźny²⁴¹ spadek¹⁴¹ łagodzenia¹²¹ okresowych²²² trudności¹²² gospodarczych²²².

C1786 Jankowski H. Wybór moralny Iskry 1965 97 4

W⁶⁶ wielkim²⁶¹ sporze na⁶⁴ temat¹⁴¹ ideału wychowawczego²²¹, który²¹¹ toczył⁵⁰¹ się w⁶⁶ naszych²⁶² szkołach reprezentowane²¹² były⁵⁷ dwa³¹ stanowiska¹¹². Jedni dowodzili, iż wystarczy po prostu wychowywać ludzi¹⁴² porządnymi²⁴². Inni wskazywali na⁶⁴ pewną²⁴¹ nieokreśloność¹⁴¹ modelu¹²¹ człowieka¹²¹ porządnego²²¹ i postulowali wychowanie¹⁴¹ człowieka¹²¹ „na⁶⁴ miarę naszej²²¹ epoki¹²¹”. Podczas gdy etykę niezależną²⁴¹ można⁵⁴ by określić mianem etyki¹²¹ człowieka¹²¹ porządnego²²¹ o⁶⁶ sympatiach postępowych²⁶², [&]

C1787 Cyprian T., Sawicki J. Nie oszczędzać Polski Iskry 1965 449 19

Taki²¹¹ był koniec¹¹¹ najwyższych²²² przywódców¹²² Trzeciej²²¹ Rzeszy¹²¹, którzy marzyli o⁶⁶ podbiciu¹⁶¹ całego²²¹ świata. Cały²¹¹ świat¹¹¹ z⁶⁵ napiętą²⁵¹ uwagą śledził przebieg¹⁴¹ procesu przed⁶⁵ Trybunałem Międzynarodowym²⁵¹ i oczekiwał wymiaru sprawiedliwości¹²¹. Można mieć różne²⁴² zdania¹⁴² i poglądy¹⁴² na⁶⁴ temat¹⁴¹, czy sprawiedliwości¹³¹ stało⁵⁰¹ się zadość. Ale nie to⁴¹ jest najistotniejsze²¹¹. Decydującym²⁵¹ jest fakt¹¹¹, że powstał precedens¹¹¹.

C1788 Pertek J. Od wielkiej Karaweli do 19-tysięczników Wyd. Morskie 1963 101 8

Przybycie¹¹¹ szalup z⁶⁵ sześćdziesięciu³⁵ marynarzami francuskimi, których²⁴² wysłał admirał Bart¹¹¹ na⁶⁴ prośbę Polignaca¹²¹ (przybył on poprzedniego²²¹ dnia na⁶⁴ okręt¹⁴¹ i prosił o⁶⁴ szalupy¹⁴² dla⁶² przewiezienia¹²¹ z⁶² Oliwy¹²¹ jego⁴² ludzi¹²² i mienia¹²¹) nie zmieniło sytuacji¹²¹. Francuzi walczyli zażarcie, do⁶² upadłego²²¹, ostrzeliwali⁵⁰¹ się stojąc po⁶⁴ pas¹⁴¹ w⁶⁶ wodzie¹⁶¹, położyli trupem wielu³⁴ napastników¹⁴², wielu³² z⁶² nich⁴² zdołało nawet wejść⁵ do⁶² szalup i odpłynąć z⁶⁵ ciężko rannym²⁵¹ dowódcą wyprawy¹²¹, [&]

C1789 Pertek J. Od wielkiej Karaweli do 19-tysięczników Wyd. Morskie 1963 30 23

Jak⁹ już wspomniano, kontakty¹¹² handlowe²¹² Gdańska¹²¹ z⁶⁵ najbliższym²⁵¹ z⁶² portów docelowych²²² we⁶⁶ Włoszech, Genuą, nie układały⁵⁰¹ się najlepiej. Zupełnym²⁵¹ przeciwieństwem niezbyt dobrze układających się²²² stosunków handlowych²²² Gdańska¹²¹ z⁶⁵ Genuą były⁵ stosunki¹¹² z⁶⁵ najbardziej odległą²⁵¹, bo położoną²⁵¹ w⁶⁶ głębi¹⁶¹ Adriatyku¹²¹ — Wenecją. W⁶⁶ tym²⁶¹ przypadku¹⁶¹ zadowolenie¹¹¹ kontrahentów¹²² było obopólne²¹¹. Początkowo wcale nie zanosilo⁵⁰¹ się na⁶⁴ taki²⁴¹ obrót¹⁴¹ sprawy¹²¹, [&]

C1790 Kolczyński J., Bednarski S. Demokracja. Rady Narodowe. Sejm. Iskry 1965 133 23

Rola jaką²⁵¹ odgrywają komisje¹¹² w⁶⁶ pracach Sejmu, wynika w⁶⁶ dużej²⁶¹ mierze¹⁶¹ właśnie z⁶² różnorodności¹²¹ i bogactwa¹²¹ form w⁶⁶ ich⁴² działalności¹⁶¹. Łatwo sobie⁴³ wyobrazić, jaka byłaby rola komisji¹²² sejmowych²²², gdyby się opierały⁵⁴¹ w⁶⁶ swej²⁶¹ działalności¹⁶¹ wyłącznie na⁶⁶ materiałach resortów, Naczelnej²²¹ Izby¹²¹ Kontroli¹²¹ i tym²³² podobne²¹², a nie były⁵⁷ wspierane²¹² działalnością indywidualną²⁵¹ i zespołową²⁵¹ posłów¹²² w⁶⁶ terenie¹⁶¹.

C1791 Kolczyński J., Bednarski S. Demokracja. Rady Narodowe. Sejm. Iskry 1965 145 18

Możemy więc stwierdzić, jako⁶¹ najwyższy²¹¹ organ¹¹¹ władzy¹²¹ w⁶⁶ państwie jest w⁶⁶ praktyce¹⁶¹ wyrazicielem woli¹²¹ ludu, urzeczywistnia jego⁴² suwerenne²⁴² prawa¹⁴². Teza ta znajduje potwierdzenie¹⁴¹ przy⁶⁶ badaniu¹⁶¹ działalności¹²¹ ustawodawczej²²¹ Sejmu i treści¹²¹ klasowej²²¹ stanowionych²²² przez⁶⁴ Sejm¹⁴¹ ustaw¹²². To⁴¹ odróżnia parlament¹⁴¹ socjalistyczny²⁴¹ od⁶² burżuazyjnego²²¹ i stanowi⁵ o⁶⁶ jego⁴² wyższości¹⁶¹.

C1792 Broniewski T. Architektura starożytności Ossolineum 1963 110 4

Bazylika była⁵ to⁴¹ w⁶⁶ istocie¹⁶¹ duża hala kryta, przeznaczona do⁶² załatwiania¹²¹ transakcji¹²² handlowych²²². Pochodzenie¹¹¹ jej⁴² sięga państwa¹²¹ Aleksandra¹²¹ Wielkiego²²¹ — nazwa jest grecka i oznacza w⁶⁶ skrócie¹⁶¹ „dom¹⁴¹ królewski²⁴¹”. Ponieważ sprawy¹¹² handlowe²¹² powodowały często spory¹⁴², w⁶⁶ pewnych²⁶² kołach zbierało⁵⁰¹ się kolegium¹¹¹ specjalnych²²² sędziów¹²², którzy zasiadali na⁶⁶ podwyższeniu¹⁶¹ (exedra) w⁶⁶ półokrągłej²⁶¹ absydzie¹⁶¹ (apsis). Nie licząc najstarszej²²¹, z⁶² roku¹²¹ sto osiemdziesiątego²²¹ czwartego²²¹ przed⁶⁵ naszą²⁵¹ erą pochodzącej²²¹, [&]

C1793 Broniewski T. Architektura starożytności Ossolineum 1963 125 1

Okres¹¹¹ czasu ujęty²¹¹ w⁶⁶ niniejszym²⁶¹ rozdziale pozostaje w⁶⁶ swych²⁶² początkach jeszcze w⁶⁶ orbicie¹⁶¹ starożytności¹²¹. Ku⁶³ końcowi¹³¹ wiąże⁵⁰¹ się z⁶⁵ epoką średniowiecza¹²¹, jest to⁴¹ okres¹¹¹ przejściowy²¹¹, ponieważ jednak stanowi⁵ logiczną²⁴¹ konsekwencję stanu kultury¹²¹ upadającego²²¹ imperium¹²¹ rzymskiego²²¹, postanowiliśmy tym²⁵¹ odcinkiem dziejów architektury¹²¹ zakończyć jej⁴² starożytną²⁴¹ epokę.

C1794 Klemensiewicz Z. Pogadanki o języku Ossolineum 1966 64 25

Mocnym²⁵¹ bodźcem tworzenia¹²¹ neologizmów jest skądinąd chwalebna dbałość¹¹¹ o⁶⁴ rodzimość¹⁴¹ słownictwa¹²¹ i mianownictwa¹²¹. Zwłaszcza w⁶⁶ ostatnich²⁶² kilkudziesięciu³⁶ latach śledzimy tę walkę z⁶⁵ obcymi naleciałościami w⁶⁶ słownictwie różnych²²² zakresów życia¹²¹ i pracy¹²¹, na⁶⁴ przykład¹⁴¹ kolejowym²⁶¹, technicznym²⁶¹, wojskowym²⁶¹, morskim²⁶¹, różnych²²² rzemiosł. Jest to⁴¹ jeden²¹¹ z⁶² szanowanych²²² przejawów troski¹²¹ o⁶⁴ samodzielność¹⁴¹ i niezależność¹⁴¹, [&]

C1795 Gałęski B. Socjologia wsi. Pojęcia podstawowe PWN 1966 16 4

Zakres¹⁴¹ objęty²⁴¹ przez⁶⁴ socjologię wsi¹²¹ trudno byłoby w⁶⁶ tym²⁶¹ przypadku¹⁶¹ wydzielić, a nawet specyfika ujmowania¹²¹ nie daje⁵⁰¹ się jasno określić. Tak ekonomista, jak⁹ i socjolog zainteresowany²¹¹ jest⁵⁷ w⁶⁶ określeniu¹⁶¹ głównych²²² cech gospodarstwa¹²¹ chłopskiego²²¹ oraz zmian, jakie²¹² w⁶⁶ nim⁴⁶ zachodzą. Ekonomista, być może⁵, użyje poczynionych²²² w⁶⁶ tym²⁶¹ zakresie stwierdzeń jako⁶² przesłanek w⁶⁶ rozumowaniu¹⁶¹ poświęconym²⁶¹ problemom rynku¹²¹ rolnego²²¹, [&]

C1796 Kosiński L. Obraz demograficzny Europy PWN 1966 133 3

Zyski¹⁴² migracyjne²⁴² notowano we⁶⁶ wszystkich²⁶² województwach zachodnich²⁶² i północnych²⁶² (zwłaszcza w⁶⁶ województwie wrocławskim²⁶¹ i katowickim²⁶¹) oraz w⁶⁶ wielkich²⁶² miastach — Warszawie¹⁶¹, Krakowie, Poznaniu i Wrocławiu, natomiast w⁶⁶ województwach południowych²⁶² i wschodnich²⁶² oraz w⁶⁶ Łodzi¹⁶¹ odpływ¹¹¹ przeważał nad⁶⁵ napływem (zwłaszcza w⁶⁶ województwie kieleckim²⁶¹). Kierunki¹¹² migracji¹²¹ w⁶⁶ Polsce¹⁶¹ odzwierciedlają między innymi specyfikę naszego²²¹ kraju¹²¹, [&]

C1797 Cyprian T. Postęp techniczny a prawo karne PWN 1966 21 16

Z⁶² punktu widzenia¹²¹ technika¹²¹ rozważania¹¹² te²¹² będą wysoce niekompletne²¹², dając obraz¹⁴¹ odbity²⁴¹ w⁶⁶ krzywym²⁶¹ zwierciadle, gdyż uwypuklają drugorzędne²⁴² — z⁶² punktu widzenia¹²¹ technika¹²¹ — cechy¹⁴², pomijając cechy¹⁴² zasadnicze²⁴², decydujące²⁴² o⁶⁶ postępie technicznym²⁶¹ i jego⁴² pięknie¹⁶¹. Ale dla⁶² naszych²²² rozważań właśnie te²¹² nieraz drugorzędne²¹² cechy¹¹² są potrzebne²¹². Otóż przede wszystkim myślenie¹¹¹ techniczne²¹¹ nastawione²¹¹ jest⁵⁷ na⁶⁴ bezpośrednią²⁴¹ przyszłość¹⁴¹ (dalej sięga myślenie¹¹¹ nauk ścisłych²²²). Technik¹¹¹ nie interesuje⁵⁰¹ się przeszłością, tradycją, zakorzenionymi zwyczajami; [&]

C1798 Cyprian T. Postęp techniczny a prawo karne PWN 1966 24 5

Wprawdzie ostatnio technika¹¹¹ głosi hasła¹⁴² automatyzacji¹²¹, ale ta na razie nie wyzwala człowieka¹²¹, nie rozszerza jego⁴² sfery¹²¹ osobistej²²¹ wolności¹²¹, nie czyni go⁴² panem maszyny¹²¹. Co⁴¹ będzie w⁶⁶ przyszłości¹⁶¹, trudno na razie powiedzieć; na razie automatyzacja zmniejsza pracę mięśni człowieka¹²¹, potęguje zaś pracę jego⁴² nerwów. Że zaś człowiek składa⁵⁰¹ się zarówno z⁶² mięśni, jak⁹ i nerwów, trzeba jeszcze dużo czasu, by⁹ potrafił się do⁶² nowej²²¹ sytuacji¹²¹ przystosować⁵⁰¹.

C1799 Cyprian T. Postęp techniczny a prawo karne PWN 1966 70 11

Takim²⁵¹ obecnie bodaj najbardziej charakterystycznym²⁵¹ przejawem immisji¹²¹ w⁶⁴ cudze²⁴² interesy¹⁴², w⁶⁴ cudzą²⁴¹ własność¹⁴¹, w⁶⁴ cudzy²⁴¹ spokój¹⁴¹ i zdrowie¹⁴¹ jest sprawa przelotów samolotów odrzutowych²²² na⁶⁶ terenach w⁶⁶ kilkunastokilometrowym²⁶¹ promieniu od⁶² wielkich²²² lotnisk. Samoloty¹¹² te²¹² już jakieś²⁴² dziesięć³⁴ kilometrów od⁶² lotniska¹²¹ muszą poważnie obniżyć wysokość¹⁴¹ lotu, hałas¹¹¹ zaś przez⁶⁴ nie⁴⁴ spowodowany²¹¹ jest tak przykry²¹¹ i szkodliwy²¹¹, że nie tylko zagraża murom domów (wibracje¹¹²) i szybom, ale również uniemożliwia przebywanie¹⁴¹ na⁶⁶ tych²⁶² terenach mieszkańców¹²² tych²²² domów.

C1800 Kosiński L. Obraz demograficzny Europy PWN 1966 95 40?

Odbudowa Polski¹²¹ spowodowała znaczny²⁴¹ napływ¹⁴¹ z⁶² Niemiec¹²² (trzysta³⁴ tysięcy). Ponadto znaczne²⁴² rozmiary¹⁴² przybrała repatriacja osób, które²¹² opuściły Polskę w⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ działaniami wojennymi (głównie ze⁶² wschodu). Według⁶² danych¹²² GUS, repatriacja objęła od⁶² jedenastego²²¹ listopada tysiąc dziewięćset osiemnastego²²¹ do⁶² połowy¹²¹ tysiąc dziewięćset dwudziestego²²¹ czwartego²²¹ roku¹²¹ tysiąc¹⁴¹ dwieście³⁴ sześćdziesiąt³⁴ pięć³⁴ tysięcy, [&]

C1801 Porębski M. Kubizm PWN 1966 87 13

O⁶⁶ twórczości¹⁶¹ jego⁴² sprzed⁶² tysiąc dziewięćset dziesiątego²²¹ roku¹²¹ wiemy bardzo niewiele⁸, nic⁴¹ się prawie⁸ z⁶² niej⁴² nie zachowało⁵⁰¹. Studium¹¹¹ „Szyjąca¹¹¹” z⁶² tysiąc dziewięćset dziesiątego²²¹ roku¹²¹ świadczy, że dążył wówczas do⁶² określenia¹²¹ bryły¹²¹ w⁶⁴ sposób¹⁴¹ zbliżający²⁴¹ go⁴⁴ do⁶² prekubizmu¹²¹, tyle że nieporównanie⁸ bardziej rudymenarny²⁴¹.

C1802 Cyprian T. Postęp techniczny a prawo karne PWN 1966 13 16

Sytuacja, w⁶⁶ której²⁶¹ miliony¹¹² i dziesiątki¹¹² milionów ludzi¹²² za⁶⁵ kierownicą mogą w⁶⁶ każdej²⁶¹ chwili¹⁶¹ stać⁵⁰¹ się przestępcami, wymaga zupełnie nowego²²¹ podejścia¹²¹ ze⁶² strony¹²¹ prawa¹²¹ karnego²²¹. Sytuacja, w⁶⁶ której²⁶¹ jeden²¹¹ człowiek może⁵ bądź⁹ spowodować wybuch¹⁴¹ bomby¹²¹ atomowej²²¹ i zabić miliony¹⁴² ludzi¹²², bądź⁹ też w⁶⁶ której²⁶¹ potrafi (do⁶² czego⁴² już idziemy) topić lody¹⁴² Arktyki, zmienić klimat¹⁴¹ całych²²² kontynentów, zdola oderwać⁵⁰¹ się od⁶² ziemi¹²¹ i wylądować na⁶⁶ Księżycu lub planetach, również wymaga zainteresowania¹²¹ ze⁶² strony¹²¹ prawa¹²¹ karnego²²¹.

C1803 Porębski M. Kubizm PWN 1966 43 20

Zwrot¹¹¹ ten²¹¹ dość oczywisty²¹¹ w⁶⁶ latach powszechnego²²¹ zainteresowania¹²¹ malarstwem Cézanne'a¹²¹ i wszechstronnego²²¹ ujawnienia¹²¹ jego⁴² dorobku¹²¹, więcej jednak mówi o⁶⁶ potrzebie¹⁶¹ konfrontacji¹²² niż inspiracji¹²². To⁴¹, co⁴¹ u⁶² Cézanne'a¹²¹ miało włączyć trójwymiarową²⁴¹ bryłę w⁶⁴ otoczenie¹⁴¹, zspolic ją z⁶⁵ nim⁴⁵, zlokalizować, to⁴¹ u⁶² Picassa¹²¹ wskazuje na⁶⁴ konieczność¹⁴¹ dochodzenia¹²¹ do⁶² bryły¹²¹ niezależnie od⁶² otoczenia¹²¹, [&]

C1804 Mazurkiewicz-Herzowa Ł. Eugeniusz Romer WP 1966 23 24

Po⁶⁶ powrocie do⁶² Lwowa¹²¹ stan¹¹¹ zdrowia ojca¹²¹ uległ poprawie¹³¹, co⁴¹ rozjaśniło nieco panującą²⁴¹ w⁶⁶ domu¹⁶¹ atmosferę przygnębienia¹²¹. Eugeniusz Romer przebywał w⁶⁶ domu¹⁶¹ aż do⁶² swego²²¹ wyjazdu do⁶² Wiednia, spędzając długie²⁴² godziny¹⁴² na⁶⁶ serdecznych²⁶² rozmowach z⁶⁵ ojcem. Wspominając po⁶⁶ latach te²⁴² dwa³⁴ miesiące¹⁴² swego²²¹ życia¹²¹, nazwał je⁴⁴ Romer najpiękniejszym²⁵¹ okresem, jaki²⁴¹ przeżył w⁶⁶ domu¹⁶¹ rodzicielskim²⁶¹.

C1805 Kroński T. Hegel WP 1966 131 4

Inna świadomość¹¹¹ — jak⁹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ wiara w⁶⁴ boskie²⁴² prawdy¹⁴², doświadczenie¹¹¹ wewnętrzne²¹¹, wiedza czerpana z⁶² wewnętrznego²²¹ objawienia¹²¹ — okazuje⁵⁰¹ się, po⁶⁶ krótkim²⁶¹ zastanowieniu¹⁶¹, bardzo nieodpowiednia do⁶² tego⁴², by⁹ przytaczać ją⁴⁴ jako⁶⁴ przykład¹⁴¹ wiedzy¹²¹ bezpośredniej²²¹. Toteż w⁶⁶ tamtej²⁶¹ rozprawie¹⁶¹ bezpośrednia wiedza jest czymś⁴⁵ pierwszym²⁵¹ i bezpośrednim²⁵¹ także w⁶⁶ nauce¹⁶¹, a tym²⁵¹ samym⁴⁵ jest jej⁴² przesłanką; [&]

C1806 Kroński T. Kant WP 1966 36 26

Wolność¹¹¹ to⁴¹ posłuszeństwo¹¹¹ wobec⁶² prawa¹²¹ moralnego²²¹. Wolnością nie jest bowiem dla⁶² Kanta¹²¹ jakaś permanentna niekonsekwencja w⁶⁶ działaniu¹⁶¹, powodowanie się¹¹¹ ustawicznie zmiennym²⁵¹ mniemaniem osobistym²⁵¹ czy przypadkową²⁵¹ zachcianką; Kantowska to⁴¹ po prostu możliwość¹¹¹ abstrahowania¹²¹ od⁶² własnych²²² interesów w⁶⁶ tym²⁶¹ świecie, to⁴¹ jest w⁶⁶ świecie zjawiskowym²⁶¹ przestrzenno-czasowym²⁶¹, i narzucania¹²¹ sobie⁴³ samemu²³¹ zasady¹²¹ postępowania¹²¹, którą²⁴¹ dyktuje wyłącznie imperatyw¹¹¹ kategoryczny²¹¹.

C1807 Krzemień-Ojak S. Taine WP 1966 73 30

Logika rozwoju¹²¹ idei¹²² nadaje sens¹⁴¹ historii¹³¹ cywilizacji¹²¹, toteż wypadki¹¹² mają wagę tylko wtedy, kiedy są przejawem panującego²²¹ pojęcia¹²¹. Taine, jak⁹ Guizot, z⁶⁵ doskonałym²⁵¹ spokojem notował fakt¹⁴¹ różnej²²¹ trwałości¹²¹ poszczególnych²²² cywilizacji¹²². Zasada, określająca daną²⁴¹ cywilizację, rozwija⁵⁰¹ się, a rozwinąwszy wszystkie²⁴² swe²⁴² możliwości¹⁴², traci swą²⁴¹ siłę. Wówczas cywilizacja upada. Czasem⁸ staje⁵⁰¹ się to⁴¹ szybko (Grecja), czasem⁸ cykl¹¹¹ trwa długo (Indie¹¹², Egipt¹¹¹).

C1808 Krzemień-Ojak S. Taine WP 1966 123 6

Pragnęli oni ze⁶² swych²²² podstawowych²²² twierdzeń wyprowadzić kształt¹⁴¹ systemu planetarnego²²¹, rozliczne²⁴² prawa¹⁴² chemii¹²¹ i fizyki¹²¹, główne²⁴² formy¹⁴² życia¹²¹, zasady¹⁴² rozwoju¹²¹ cywilizacji¹²¹ i postępu myśli¹²² ludzkich²²². Torturowali owe²⁴² uniwersalne²⁴² formuły¹⁴², by⁹ z⁶² nich⁴² wydedukować pojedyncze²⁴² zjawiska¹⁴², skutki¹⁴² pośrednie²⁴² i odległe²⁴² traktowali jako⁶⁴ rezultaty¹⁴² bezpośrednie²⁴² i bliskie²⁴², zignorowali skomplikowaną²⁴¹ grę, jaka zachodzi pomiędzy⁶⁵ pierwotnymi prawami i ostatecznymi konsekwencjami, [&]

C1809 Skarga B. Comte WP 1966 87 9

Interesuje go⁴⁴ przede wszystkim rola, którą²⁴¹ takie²¹² instytucje¹¹², jak⁹ rodzina, ojczyzna, rząd¹¹¹, odgrywają w⁶⁶ procesach integracji¹²¹ społecznej²²¹, jak⁹ sprzyjają one rozwojowi¹³¹ najrozmaitszego²²¹ typu więzi¹²²: biologicznych²²², ekonomicznych²²², intelektualno-moralnych²²². Podstawową²⁵¹ komórką społeczną²⁵¹ jest według⁶² Comte'a¹²¹ rodzina, a więc „jedność¹¹¹ biologiczna”, powiązana jednocześnie wspólnymi interesami materialnymi.

C1810 Dowiat J. Chrząst Polski WP 1966 161 10

W⁶⁶ życiu¹⁶¹ codziennym²⁶¹ duchowieństwo¹¹¹ nie różniło⁵⁰¹ się właściwie od⁶² reszty¹²¹ społeczeństwa¹²¹. Księża żenili⁵⁰¹ się, mieli dzieci¹⁴², które²⁴² starali⁵⁰¹ się również wykształcić na⁶⁴ kapłanów¹⁴² i dobrze zaopatrzyć. Wyższe²¹¹ duchowieństwo¹¹¹, biskupi, prowadzili podobny²⁴¹ tryb¹⁴¹ życia¹²¹ jak⁹ świeckie²¹¹ możnowładztwo¹¹¹. Władanie¹¹¹ bronią¹⁵¹, polowania¹¹² i inne²¹² zajęcia¹¹² rycerskie²¹² były⁵ im⁴³ nieraz bliższe²¹² niż kościół¹¹¹. Im⁹ dalej postępowała stabilizacja organizacji¹²¹ kościelnej²²¹, im⁹ bardziej potrzeba⁵ było na⁶⁶ stanowiskach kościelnych²⁶² administratorów¹²², a nie misjonarzy¹²², tym⁹ więcej duchowieństwo¹¹¹ upodabniało⁵⁰¹ się do⁶² ludzi¹²² świeckich²²².

C1811 Grochulska B. Księstwo Warszawskie WP 1966 72 10

Ludność¹¹¹ Pomorza¹²¹ przyjmowała wojsko¹⁴¹ polskie²⁴¹ bardzo przychylnie, czasem⁸ wręcz entuzjastycznie. Łudziła⁵⁰¹ się, że ziemie¹¹² zdobyte²¹² przez⁶⁴ Polaków¹⁴² wejdą w⁶⁴ skład¹⁴¹ przyszłego²²¹ państwa¹²¹. Tę nadzieję miało również polskie²¹¹ dowództwo¹¹¹, które²¹¹ troszczyło⁵⁰¹ się szczególnie o⁶⁴ dobre²⁴² kontakty¹⁴² wojska¹²¹ z⁶⁵ ludnością. W⁶⁶ rękach pruskich²⁶² pozostawał teraz tylko Kołobrzeg¹¹¹.

C1812 Jezierski A., Zawadzki S.M. Dwa wieki przemysłu w Polsce WP 1966 92 8

Wykorzystując burzliwą²⁴¹ sytuację popowstaniową²⁴¹, powiększył swoje²⁴¹ przedsiębiorstwo¹⁴¹ o⁶⁴ kilka³⁴ dawnych²²² manufaktur przędzalniczych²²² i tkackich²²². Przy⁶⁶ końcu czwartego²²¹ dziesięciolecia¹²¹ dziewiętnastego²²¹ wieku¹²¹ manufaktura Geyera¹²¹ zaczęła się przekształcać⁵⁰¹ w⁶⁴ fabrykę obejmującą²⁴¹ już całość¹⁴¹ proces technologicznego²²¹. Na⁶⁴ uwagę zasługuje fakt¹¹¹, że mimo⁶² tak wielkiej²²¹ rozbudowy¹²¹ zakładów Geyer¹¹¹ jeszcze przez⁶⁴ długi²⁴¹ czas¹⁴¹ nie rezygnował z⁶² usług tkaczy-chałupników¹²².

C1813 Rostworowski E. Ostatni król Rzeczypospolitej WP 1966 91 5

Tak Czartoryscy, Lubomirscy, Potoccy, Rzewuscy i Ogińscy połączyli⁵⁰¹ się w⁶⁴ krąg¹⁴¹ wujów¹²², siostrzeńców¹²² i kuzynów¹²² oraz teściów¹²², zięciów¹²² i szwagrow¹²², którzy świetnie się bawili⁵⁰¹ w⁶⁶ swoim²⁶¹ towarzystwie, ale mieli sobie⁴³ też wiele⁸ do⁶² powiedzenia¹²¹ na⁶⁴ tematy¹⁴² polityczne²⁴². To²¹¹ grono¹¹¹ ambitnych²²² kobiet i zdolnych²²² mężczyzn¹²² stanowiło pod⁶⁵ względem¹⁵¹ ogłady¹²¹ i kultury¹²¹ umysłowej²²¹ elitę polskiej²²¹ arystokracji¹²¹.

C1814 Rostworowski E. Ostatni król Rzeczypospolitej WP 1966 126 14

Kołątaj aprobował więc te²⁴² antyministerialne²⁴² uchwały¹⁴² sejmu rozbiorowego²²¹ i sejmu tysiąc siedemset siedemdziesiątego²²¹ szóstego²²¹ roku¹²¹, które²¹² były⁵ kamieniem obrazy¹²¹ dla⁶² wielkich²²² panów¹²². Program¹¹¹ księdza¹²¹ referendarza¹²¹ pomyślany²¹¹ był⁵⁷ w⁶⁶ interesie¹⁶¹ szlachty¹²¹ posesjonatów¹²², mieszczaństwa¹²¹ i niższego²²¹ duchowieństwa¹²¹. Mieszczanie i księża mają obok⁶² szlachty¹²¹ zasiadać w⁶⁶ sejmie. A sejm¹¹¹ jest rządem.

C1815 Ryszka F.501 „Sprawa Polska” i sprawy Polaków WP 1966 82 17

Stolica, jej⁴² zniszczenie¹¹¹ i odbudowa stały⁵⁰¹ się symbolem. Odbudowę kraju¹²¹ rozpoczęto od⁶² odbudowy¹²¹ centrum¹²¹. Nie ma bowiem sprawnie działającego²²¹ organizmu, kiedy porażone²¹² są⁵⁷ jego⁴² ośrodki¹¹² centralne²¹². W⁶⁶ ogólnym²⁶¹ bilansie strat ludzkich²²², tych²²² nie do⁶² wyrównania¹²¹, i strat materialnych²²², które²⁴² trzeba było wyrównywać ogromnym²⁵¹, trwającym²⁵¹ po⁶⁴ dziś dzień¹⁴¹ wysiłkiem, Warszawa zajmowała bardzo poważne²⁴¹ miejsce¹⁴¹.

C1816 Ryszka F.501 „Sprawa Polska” i sprawy Polaków WP 1966 131 5

Kronikę mordów uzupełniały często wiadomości¹¹², które²¹² wywierały równie⁸ silne²⁴¹ wrażenie¹⁴¹, zwłaszcza na⁶⁶ nas⁴⁶, wciąż jeszcze żołnierzach służby¹²¹ czynnej²²¹. Były⁵ to⁴¹ informacje¹¹² o⁶⁶ towarzyszach broni¹²¹ poległych²⁶² w⁶⁶ bratobójczej²⁶¹ walce¹⁶¹. I tak w⁶⁶ połowie¹⁶¹ kwietnia na⁶⁶ ulicach Lublina zamordowano skrytobójczo podporucznika¹⁴¹ Stefanię Jachec¹⁴¹, oficera¹⁴¹ politycznego²⁴¹ z⁶² pierwszej²²¹ Armii¹²¹, i porucznika¹⁴¹ Ungera¹⁴¹. Szóstego²²¹ lipca na⁶⁶ Białostocczyźnie¹⁶¹ oddział¹¹¹ pierwszego²²¹ praskiego²²¹ pułku¹²¹ piechoty¹²¹ ze⁶² słynnej²²¹ dywizji¹²¹ kościuszkowskiej²²¹ otoczył bandę terrorystyczną²⁴¹ NSZ.

C1817 Tazbir J. Historia kościoła katolickiego w Polsce WP 1966 104 19?

Przy⁶⁶ kościele założono też z⁶² inicjatywy¹²¹ Hozjusza¹²¹, który²¹¹ jednak nie doczekał realizacji¹²¹ swego²²¹ projektu, hospicjum¹⁴¹ polskie²⁴¹; zatrzymywali⁵⁰¹ się w⁶⁶ nim⁴⁶ studenci i pielgrzymi przybywający²¹² do⁶² Rzymu. Ubożsi mogli tam⁸ mieszkać darmo. Dzięki⁶³ fundacjom stypendialnym²³² biskupów¹²², uczynionym²³² między innymi przez⁶⁴ Jakuba¹⁴¹ Zadzikę¹⁴¹, stało⁵⁰¹ się ono ważnym²⁵¹ punktem oparcia¹²¹ dla⁶² kształcącej się²²¹ w⁶⁶ Rzymie młodzieży¹²¹ polskiej²²¹ [&]

C1818 Trawkowski S. Jak powstała Polska WP 1966 216 13

W⁶⁶ tym²⁶¹ samym²⁶¹ jednak czasie powiększał Henryk swą²⁴¹ siłę wojskową²⁴¹ oraz wzmacniał organizację państwa¹²¹, korzystając z⁶² pomocy¹²¹ episkopatu. Rozpoczął szybką²⁴¹ budowę znacznej²²¹ liczby¹²¹ grodów obronnych²²², mających²²² zapewnić lepsze²⁴¹ zabezpieczenie¹⁴¹ przed⁶⁵ najazdami węgierskimi. Przygotowywał⁵⁰¹ się do⁶² nowych²²² walk z⁶⁵ Węgrami, podbijając plemiona¹⁴² słowiańskie²⁴², które²¹² by mogły⁵⁴ stać⁵⁰¹ się kiedyś ich⁴² sojusznikami.

C1819 Salmonowicz S. Francja pod jakobińską gwiazdą WP 1966 18 20

Jakobini — to⁴¹ w⁶⁴ myśl¹⁴¹ intencji¹²² założycieli¹²² klub¹¹¹ parlamentarny²¹¹ lewicy¹²¹ Zgromadzenia¹²¹ Narodowego²²¹. Jego⁴² deputowani, dążąc do⁶² oparcia się¹²¹ o⁶⁴ władzę¹⁴² paryską²⁴² w⁶⁶ walce¹⁶¹ z⁶⁵ dworem królewskim²⁵¹, zdemokratyzowali swe²⁴² obrady¹⁴², rozszerzając skład¹⁴¹ klubu, który²¹¹ stawał⁵⁰¹ się w⁶⁴ miarę rozwoju¹²¹ rewolucji¹²¹ nieoficjalnym²⁵¹ ośrodkiem władzy¹²¹. Opinie¹¹² wyrażane²¹² na⁶⁶ zebraniach klubu jakobinów¹²² poważnie wpływały na⁶⁴ dalszy²⁴¹ bieg¹⁴¹ wypadków, [&]

C1820 Jareńko-Pytowska Z. Henri Barbusse WP 1966 54 19

Takie²¹² i tym²³² podobne²¹² fragmenty¹¹² stanowią podbudowę dwóch³² scen w⁶⁶ których²⁶² najpełniej wyraża⁵⁰¹ się ideologia powieści¹²¹. W⁶⁶ pierwszej²⁶¹ z⁶² nich⁴² Barbusse powierza obowiązek¹⁴¹ uogólnienia¹²¹ nauki¹²¹ płynącej²²¹ z⁶² wojennych²²² doświadczeń jednej²³¹ ze⁶² swych²²² postaci¹²², w⁶⁶ drugiej²⁶¹ zabiera głos¹⁴¹ sam²¹¹. Pierwsza jest⁵⁷ wpleciona w⁶⁴ opis¹⁴¹ zwycięskiego²²¹ natarcia¹²¹ oddziałów francuskich²²² na⁶⁴ nieprzyjacielskie²⁴² okopy¹⁴² [&]

C1821 Jaremko-Pytowska Z. Henri Barbusse WP 1966 117 20

Wychodząc z⁶² założenia¹²¹, że świat¹¹¹ osiągnął taki²⁴¹ okres¹⁴¹ rozwoju¹²¹ kiedy przy⁶⁶ całej²⁶¹ różnorodności¹⁶¹ kierunków i tendencji¹²² ideologicznych²²² każdy²¹¹ myślący²¹¹ człowiek musi dokonać zasadniczego²²¹ wyboru między⁶⁵ postawą zachowawczą²⁵¹, czyli obroną ustroju¹²¹ kapitalistycznego²²¹, a postawą rewolucyjną²⁵¹, czyli walką o⁶⁴ jego⁴² radykalną²⁴¹ zmianę, wyprowadził stąd wniosek¹⁴¹, iż uchylanie się¹¹¹ od⁶² polityki¹²¹ względnie ignorowanie¹¹¹ jej⁴² jest równoznaczne²¹¹ z⁶⁵ uchylaniem się od⁶² odpowiedzialności¹²¹ za⁶⁴ to⁴⁴, w⁶⁶ jakich²⁶² warunkach walka będzie⁵⁶ się toczyć⁵¹¹ i jaki²¹¹ będzie jej⁴² przebieg¹¹¹.

C1822 Nieuważny Ilja Erenburg WP 1966 10 15

Zasady¹¹² artystyczne²¹² symbolizmu stanowiły pochodną¹⁴¹ światopoglądu jego⁴² przedstawicieli¹²², którzy²¹¹ opierali⁵⁰¹ się na⁶⁶ dwóch³⁶ podstawowych²⁶² filarach: na⁶⁶ konsekwentnym²⁶¹ indywidualizmie i równie konsekwentnym²⁶¹ idealizmie filozoficznym²⁶¹ zabarwionym²⁶¹ mistycyzmem. Kult¹¹¹ Nietzschego¹²¹, kult¹¹¹ Schopenhauera¹²¹, propagowanie¹¹¹ teozofii¹²¹ i antropozofii¹²¹, zainteresowanie¹¹¹ okultyzmem, hasła¹¹² sztuki¹²¹ wolnej²²¹, autonomicznej²²¹, społecznie niezaangażowanej²²¹ — oto główne²¹² kierunki¹¹² zainteresowań symbolistów¹²².

C1823 Sawrymowicz E. Juliusz Słowacki WP 1966 171 1

Silne²¹² są w⁶⁶ poemacie akcenty¹¹² antycarskie²¹², pokazana jest⁵⁷ też postać¹¹¹ Grzegorza¹²¹ Szesnastego²²¹, który²¹¹ cierpi męki¹⁴² piekielne²⁴² za⁶⁴ swą²⁴¹ bullę potępiającą²⁴¹ powstanie¹⁴¹ polskie²⁴¹. W⁶⁶ poemacie znalazły wyraz¹⁴¹ nowe²¹² idee¹¹², które²¹² dojrzały⁵ w⁶⁶ poecie¹⁶¹ w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ wędrówki¹²¹ po⁶⁶ krajach wschodnich²⁶²; tu po⁶⁴ raz¹⁴¹ pierwszy²⁴¹ występuje ostra krytyka¹¹¹ sarmatyzmu, to⁴¹ jest dawnej²²¹ polskiej²²¹ szlacheckich¹²¹. Krytyka¹¹¹ ta będzie⁵⁶ odtąd w⁶⁶ twórczości¹⁶¹ Słowackiego¹²¹ przybierała⁵² na⁶⁶ sile i osiągnie charakter¹⁴¹ potępienia¹²¹ tych²²² cech dawnej²²¹ szlachty¹²¹, które²¹² doprowadziły kraj¹⁴¹ do⁶² klęski¹²¹ i upadku¹²¹.

C1824 Suchodolski B. Oświata a gospodarka narodowa WP 1966 158 16

Innym²⁵¹ zespołem pytań są pytania¹¹² dotyczące²¹² jakości¹²¹ tej²²¹ „produkcji¹²¹”, jaką²⁴¹ daje system¹¹¹ szkolny²¹¹. Oczywiście jakość¹¹¹ ta bywa⁵⁷ dość często oceniana; pedagogowie i psychologowie mają swoje²⁴² miary¹⁴² tej²²¹ oceny¹²¹, wyrażające²⁴² pewne²⁴² założenia¹⁴² idealne²⁴², dotyczące²⁴² postawy¹²¹ człowieka¹²¹ i jego⁴² psychicznego²²¹ zdrowia, jego⁴² osobowego²²¹ rozwoju¹²¹ lub jego⁴² ogólniejszego²²¹ powołania¹²¹. Zwłaszcza odniesienie¹¹¹ do⁶² tak zwanego²²¹ ideału człowieka¹²¹ lub obywatela¹²¹ wydaje⁵⁰¹ się w⁶⁶ tych²⁶² środowiskach badawczych²⁶² słuszne²¹¹ i pożyteczne²¹¹.

C1825 Pszczołowski T. Praca człowieka WP 1966 76 4

Chrześcijaństwo¹¹¹, które²¹¹ zjawiło⁵⁰¹ się w⁶⁶ ustroju¹⁶¹ niewolniczym²⁶¹, nie zmieniło panujących²²² poglądów na⁶⁴ pracę. Wprawdzie wśród⁶² pierwszych²²² chrześcijan¹²², którzy należeli w⁶⁶ przeważającej²⁶¹ większości¹⁶¹ do⁶² klasy¹²¹ uciskanej²²¹ — niewolników¹²², którzy rekrutowali⁵⁰¹ się z⁶² proletariatu miejskiego²²¹ — panowały poglądy¹¹² komunistyczne²¹² podkreślane²¹² niekiedy nie tylko wspólną²⁵¹ konsumpcją, lecz nawet wspólną²⁵¹ własnością środków produkcji¹²¹ — niemniej jednak dość szybko zostały⁵⁷ one zarzucone²¹², przynajmniej w⁶⁶ oficjalnym²⁶¹ nurcie kościoła.

C1826 Przecławski K. Miasto i człowiek WP 1966 15 7

Przyczyny¹¹² intensywnych²²² procesów urbanizacyjnych²²², jakie²¹² zachodzą u⁶² nas⁴² po⁶⁶ drugiej²⁶¹ wojnie światowej²⁶¹, podzielić można (niezupełnie ściśle) na⁶⁴ „zewewnętrzne²⁴²” i „wewnętrzne²⁴²”. Przyczyny¹¹² „zewewnętrzne²¹²” to⁴¹ przede wszystkim przemiany¹¹² społeczno-ustrojowe²¹², wynikająca z⁶² nich⁴² industrializacja kraju¹²¹ i zapotrzebowanie¹¹¹ rąk do⁶² pracy¹²¹ w⁶⁶ miastach oraz upowszechnienie¹¹¹ oświaty¹²¹ i rozwój¹¹¹ tak zwanej²²¹ kultury¹²¹ masowej²²¹.

C1827 Podgórecki A. Zasady socjotechniki WP 1966 114 16

Stwierdzono, że scentralizowany²¹¹ przebieg¹¹¹ informacji¹²² ułatwia identyfikację przywódcy¹²¹, zmniejsza stopień¹⁴¹ wzajemnego²²¹ przystosowania¹²¹ do⁶² siebie⁴² członków¹²² grupy¹²¹, daje większą²⁴¹ satysfakcję tym²³², którzy są bliżej jednostki¹²¹ centralnej²²¹, mniejszą²⁴¹ tym²³², którzy są na⁶⁶ peryferiach, zwiększa wydajność¹⁴¹ wtedy, gdy działalność¹¹¹ jednostek uzupełnia⁵⁰¹ się nawzajem, a nie po prostu sumuje. Jednakże w⁶⁶ ostatnich²⁶² badaniach stwierdzono w⁶⁶ formie¹⁶¹ hipotezy¹²¹ ogólnej²²¹, [&]

C1828 Podgórecki A. Zasady socjotechniki WP 1966 131 28

Oczywiście w⁶⁶ każdym²⁶¹ z⁶² tych²²² stanowisk tkwi jakieś²¹¹ racjonalne²¹¹ jądro¹¹¹ i nie ma dziś nikogo⁴², kto by bezapelacyjnie odrzucał⁵⁴ jakkolwiek²⁴¹ z⁶² tych²²² form użyteczności¹²¹ psychologii¹²¹. Różnice¹¹² polegają jedynie na⁶⁶ tym⁴⁶, który²⁴¹ aspekt¹⁴¹ uważa się⁴¹ za⁶⁴ podstawowy²⁴¹. Wysuwanie¹¹¹ na⁶⁴ czoło¹⁴¹ słabości¹²² i ułomności¹²² ludzkich²²² i potrzeby¹²¹ pomocy¹²¹ grozi „patologizacją” psychologii¹²¹ praktycznej²²¹, na⁶⁴ co⁴⁴ narzeka już wielu³² obserwatorów¹²² stanu współczesnej²²¹ psychologii¹²¹.

C1829 Bielicki W., Zagórski K. Robotnicy wczoraj idzie WP 1966 114 16

W⁶⁶ tysiąc dziewięćset dwudziestym²⁶¹ siódmym²⁶¹ roku¹⁶¹ na⁶⁴ jedno²⁴¹ łóżko¹⁴¹ przypadały przeciętnie dwie³¹ osoby¹¹². Stwierdzenie¹¹¹ to²¹¹ nie wymaga komentarzy. Obecnie w⁶⁶ Warszawie¹⁶¹ i Zagłębiu¹⁶¹ sytuacja, choć dużo lepsza niż przed⁶⁵ wojną, nie jest jeszcze dobra²¹¹; mieszkańcy Łodzi¹²¹ natomiast mebli do⁶² spania¹²¹ mają wystarczającą²⁴¹, a nawet przewyższającą²⁴¹ podstawowe²⁴² potrzeby¹⁴² liczbę. Jeśli pomimo⁶⁴ to⁴⁴ w⁶⁶ siedemdziesięciu³⁶ i czterech³⁶ dziesiątych¹⁶² procenta rodzin robotników¹²² łódzkich²²² spotykamy⁵⁰¹ się ze⁶⁵ wspólnym²⁵¹ spaniem, jest to⁴¹ wynikiem nie tyle konieczności¹²¹, [&]

C1830 Sachs I. Kształt niepodległości WP 1966 9 5

Po drugie, nowe²¹² państwa¹¹² Świata Trzeciego²²¹ są żywotnie zainteresowane²¹² w⁶⁶ utrzymaniu¹⁶¹ pokoju¹²¹ światowego²²¹, grozi im⁴³ bowiem nie tylko, jak⁹ i reszcie¹³¹ ludzkości¹²¹, atomowa zagłada, ale również recydywa kolonialna pod⁶⁵ płaszczykiem interwencji¹²¹ w⁶⁴ konflikt¹⁴¹ lokalny²⁴¹. Agresja imperializmu amerykańskiego²²¹ w⁶⁶ Wietnamie może⁵ tu służyć przykładem.

C1831 Michałowski K. Nie tylko piramidy WP 1966 57 16

Z⁶² tych²²² kronik już w⁶⁶ starożytności¹⁶¹ sporządzano suche²⁴² wyciągi¹⁴², podające²⁴² przede wszystkim kolejność¹⁴¹ panowania¹²¹ królów¹²². Niektóre²¹² z⁶² tych²²² dokumentów przetrwały do⁶² naszych²²² czasów, jak⁹ na⁶⁴ przykład¹⁴¹ słynny²¹¹ kamień¹¹¹ z⁶² Palermo¹²¹, pochodzący²¹¹ z⁶² drugiej²²¹ dynastii¹²¹, annały¹¹² Totmesa¹²¹ Trzeciego²²¹ wykute²¹² na⁶⁶ murach jego⁴² świątyni¹²¹ w⁶⁶ Karnaku¹⁶¹, listy¹¹² królewskie²¹² Seti¹²¹ Pierwszego²²¹ w⁶⁶ jego⁴² świątyni¹⁶¹ w⁶⁶ Tebach i podobne²¹², wykute²¹² na⁶⁴ polecenie¹⁴¹ Ramzesa¹²¹ Drugiego²²¹ w⁶⁶ Abydos¹⁶¹.

C1832 Michałowski K. Nie tylko piramidy WP 1966 189 28

Nie ma gałęzi¹²¹ sztuki¹²¹ w⁶⁶ tym²⁶¹ okresie, która, by nie osiągnęła⁵⁴ najwyższej²²¹ doskonałości¹²¹ zarówno technicznej²²¹, jak⁹ i artystycznej²²¹. Malarstwo¹¹¹ przeżywa wówczas swój²⁴¹ „złoty²⁴¹ wiek¹⁴¹”. Staje⁵⁰¹ się ono w⁶⁶ pełni¹⁶¹ samodzielną²⁵¹ gałęzią sztuki¹²¹, gdy w⁶⁶ poprzednich²⁶² okresach, z⁶⁵ małymi wyjątkami (na⁶⁴ przykład¹⁴¹ w⁶⁶ Beni Hassan¹⁶¹, było⁵⁷ ono ograniczone²¹¹ prawie⁸ wyłącznie do⁶² podkreślania¹²¹ walorów płaskorzeźby¹²¹, do⁶² polichromii¹²¹ reliefów¹²² i posągów).

C1833 Margul T. Mity z pięciu części świata WP 1966 41 12

Wiele³¹ jeszcze, bardzo wiele³¹ podobnych²²² opowieści¹²² krążyło wśród⁶² mieszkańców¹²² wysp polinezyjskich²²². Podane²¹² tu historie¹¹² pierwszej²²¹ kochającej się²²¹ pary¹²¹ Rangi-Watea i Papy-Papatua, ich⁴² dzieci¹²², zwłaszcza Tangoroy i Tane, wnuka¹²¹ Oro, założyciela¹²¹ misterium na⁶⁶ Raiatei, tysiąckrotnego²²¹ czarodzieja¹²¹ Mauia, wszystkie²¹² przytoczone²¹² wątki¹¹² narracyjne²¹² stanowią jedynie przewodnią²⁴¹ nic¹⁴¹ mitologii¹²¹ polinezyjskiej²²¹. Trzeba było nieraz z⁶⁵ żalem opuścić liczne²⁴² odchylenia¹⁴² i odmiany¹⁴² lokalne²⁴².

C1834 Margul T. Mity z pięciu części świata WP 1966 195 21

Niniejszy²¹¹ zarys¹¹¹ mitologii¹²¹ fińskiej²²¹ wykazuje pewne²⁴² odchylenia¹⁴² od⁶² tekstu Ldieresis onnrota¹²¹, stara⁵⁰¹ się bowiem uwzględnić bogaty²⁴¹ dorobek¹⁴¹ naukowej²²¹ krytyki¹²¹ folklorystycznej²²¹ Kalewali¹²¹, jaki²¹¹ narósł od⁶² stu³² lat życia¹²¹ epepej¹²¹. Uwypuklony²¹¹ w⁶⁶ nim⁴⁶ zostanie⁵⁷ najstarszy²¹¹ przedchrześcijański²¹¹, autentycznie fiński²¹¹ podkład¹¹¹ mitologiczny²¹¹. Późniejsze²¹² nawarstwienia¹¹² katolickie²¹² (do⁶² luteranizacji¹²¹ Finlandii¹²¹ przez⁶⁴ ucznia¹⁴¹ Lutra¹²¹ biskupa¹⁴¹ Mikaela¹⁴¹ Agricolę w⁶⁶ latach tysiąc pięćset dwadzieścia trzy — tysiąc pięćset sześćdziesiąt i historyczne²¹² zostaną⁵⁷ pominięte²¹²).

C1835 Sawicki J. Tajniki dyscypliny Iskry 1965 81 3

Kulisy¹¹² cyrku¹²¹ ukazują też, jak⁹ współgrają reguły¹¹² dyscypliny¹²¹, obowiązujące²¹² w⁶⁶ tym²⁶¹ zawodzie, z⁶⁵ zasadą umiarkowanego²²¹ ryzyka¹²¹, którego²²¹ margines¹¹¹ jest tu wyjątkowo szeroki²¹¹. Społeczeństwo¹¹¹ bowiem toleruje dość poważne²⁴¹ niebezpieczeństwo¹⁴¹ grożące²⁴¹ zdrowiu¹³¹ i życiu¹³¹ aktorów¹²². Ci²¹² z⁶² kolei¹²¹ podejmując⁵⁰¹ się takiej²²¹ pracy¹²¹, wyraźnie je⁴⁴ akceptują. Dopuszczalne²¹¹ ryzyko¹¹¹, określające²¹¹ granice¹⁴² niebezpieczeństwa¹²¹ dla⁶² widzów¹²², jest tu również znacznie większe²¹¹, [&]

C1836 Sawicki J. Tajniki dyscypliny Iskry 1965 106 16

Zobowiązując z⁶² kolei¹²¹ kierowcę do⁶² tak dalece posuniętej²²¹ ostrożności¹²¹ i dyscypliny¹²¹, zatamowalibyśmy cały²⁴¹ ruch¹⁴¹ pojazdów mechanicznych²²². Kierowca byłby⁵⁷ w⁶⁶ rezultacie zmuszony²¹¹ poruszać⁵⁰¹ się w⁶⁶ tempie żółwia¹²¹ nawet po⁶⁶ pustych²⁶² i najlepszych²⁶² drogach. Musiałby się bowiem pod⁶⁵ rygiem sankcji¹²² prawnych²²² liczyć⁵⁰¹ zawsze z⁶⁵ tym⁴⁵, że wszyscy przechodnie i podróżnicy to⁴¹ potencjalni szaleńcy, [&]

C1837 Kowalski S. Spór o religię pierwotną Iskry 1966 6 5

Etnografia pomaga w⁶⁶ interpretacji¹⁶¹ i we⁶⁶ właściwym²⁶¹ rozumieniu¹⁶¹ materiału zebranego²²¹ przez⁶⁴ archeologów¹⁴². Malowidła¹¹² jaskiniowe²¹², dzieła¹¹² plemion zamieszkujących²²² jeszcze dziś Australię Zachodnią²⁴¹ i inne²⁴² części¹⁴² świata, pomogły ustalić magiczno-religijny²⁴¹ charakter¹⁴¹ rysunków pochodzących²²² z⁶² epoki¹²¹ prehistorycznej²²¹. Badanie¹¹¹ wierzeń religijnych²²² ludów, które²¹² żyją nadal w⁶⁶ ustroju¹⁶¹ plemiennie-rodowym²⁶¹, ma duże²⁴¹ znaczenie¹⁴¹ dla⁶² studiów nad⁶⁵ genezą religii¹²¹, [&]

C1838 Kowalski S. Spór o religię pierwotną Iskry 1966 131? 5

Pozostałości¹⁴² animalizmu odnajdujemy także w⁶⁶ religii¹⁶¹ dawnego²²¹ Izraela¹²¹, między innymi w⁶⁶ postaci¹⁶¹ zakazów spożywania¹²¹ mięsa¹²¹ pochodzącego²²¹ z⁶² pewnych²²² gatunków zwierząt, w⁶⁶ obrzędzie jedzenia¹²¹ baranka¹²¹ w⁶⁶ czasie Paschy. Przedstawienie¹¹¹ Chrystusa¹²¹ jako⁶² baranka¹²¹, Ducha¹²¹ Świętego²²¹ zaś jako⁶² gołębicę pozwala przypuszczać, że i w⁶⁶ chrześcijaństwie pozostały⁵ jakieś²¹² nikłe²¹² ślady¹¹² tej²²¹ formy¹²¹ religii¹²¹, [&]

C1839 Kowalski S. Spór o religię pierwotną Iskry 1966 225 1

Jeśli bogowie przez⁶⁴ długi²⁴¹ okres¹⁴¹ nie chcą zejść na⁶⁴ ziemię deszczu¹²¹, wówczas mieszkańcy Syjamu usuwają ich⁴² posągi¹⁴² ze⁶² świątyń i ustawiają je⁴⁴ w⁶⁶ promieniach piekącego²²¹ słońca¹²¹, sądząc, że w⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ bogowie najlepiej zrozumieją, iż ludziom potrzebny²¹¹ jest deszcz¹¹¹. Jeśli zaś pragną przerwania¹²¹ długotrwałego²²¹ deszczu¹²¹ zrywają dachy¹⁴² świątyń, pragnąc, by⁹ strumienie¹¹² wody¹²¹ spadały na⁶⁴ głowy¹⁴² posągów.

C1840 Cyprian T., Sawicki J. Nie oszczędzać Polski Iskry 1965 457 13

Trzy³¹ wyżej wymienione²¹² dokumenty¹¹² wskazują, że termin¹¹¹ zniszczenia¹²¹ Polski¹²¹, postanowiony²¹¹ i planowany²¹¹ przed⁶⁵ rokiem, został⁵⁷ w⁶⁴ definitywny²⁴¹ sposób¹⁴¹ ustalony²¹¹ przez⁶⁴ Hitlera¹⁴¹ dopiero na krótko przed⁶⁵ dniem dwudziestego²²¹ drugiego²²¹ sierpnia tysiąc dziewięćset trzydziestego²²¹ dziewiątego²²¹ roku¹²¹. Z⁶² dokumentów tych²²² wynika również, że chociaż Hitler żywił nadzieję uniknięcia¹²¹ konfliktu z⁶⁵ Wielką²⁵¹ Brytanią i Francją, dokładnie wiedział, iż grozi mu to²¹¹ niebezpieczeństwo¹¹¹, lecz mimo⁶⁴ to⁴⁴ zdecydował⁵⁰¹ się je⁴⁴ przyjąć.

C1841 Kleer J. ZSRR — pół wieku przemian gospodarczych PWN 1967 44 13

Ten²⁴¹ zabieg¹⁴¹ porównawczy²⁴¹ można zastosować w⁶⁶ odniesieniu¹⁶¹ do⁶² republik radzieckich²²². Jest to⁴¹ o tyle istotne²¹¹, że w⁶⁶ przeszłości¹⁶¹ istniały między⁶⁵ poszczególnymi terenami różnice¹¹² bardzo duże²¹²; jest rzeczą przy⁶⁶ tym⁴⁶ zrozumiałą²⁵¹, że mimo⁶² polityki¹²¹ zmierzającej²²¹ do⁶² wyrównania¹²¹ różnic, nie udało⁵⁰¹ się jeszcze zlikwidować dysproporcji¹²², a całkowita ich⁴² likwidacja jest, chyba, w ogóle niemożliwa.

C1842 Kleer J. ZSRR — pół wieku przemian gospodarczych PWN 1967 113 30

Jeżeli spojrzymy na⁶⁴ proces¹⁴¹ kolektywizacji¹²¹ z⁶² punktu widzenia¹²¹ produkcji¹²¹ zbóż, to⁹ stwierdzimy, że wprowadzie w⁶⁶ okresie przedwojennym²⁶¹ produkcja ta nie wzrosła w⁶⁶ stosunku¹⁶¹ do⁶² okresu przed⁶⁵ kolektywizacją, ale zwiększyły⁵⁰¹ się znacznie zakupy¹¹² państwowe²¹². Świadczą o⁶⁶ tym⁴⁶ dane¹¹² z⁶² tablicy¹²¹ dwudziestej²²¹ dziewiętej²²¹ obrazujące²¹² globalne²⁴² zbiory¹⁴² zbóż, wydajność¹⁴¹ zbóż z⁶² hektara i zakupy¹⁴² państwowe²⁴² zboża¹²¹.

C1843 Kleer J. ZSRR — pół wieku przemian gospodarczych PWN 1967 148 30

Szybki²¹¹ wzrost¹¹¹ spożycia¹²¹ jako⁶¹ czynnik¹¹¹ określający²¹¹ rozwój¹⁴¹ jest⁵⁷ uwarunkowany²¹¹ podwójnie: związek¹¹¹ między⁶⁵ wzrostem produkcji¹²¹ a odpowiednim²⁵¹ wzrostem stopy¹²¹ życiowej²²¹ powinien być wytyczną¹⁵¹ gospodarki¹²¹ socjalistycznej²²¹ i równocześnie przyczynić⁵⁰¹ się do⁶² efektywniejszego²²¹ gospodarowania¹²¹ przez⁶⁴ materialne²⁴¹ zainteresowanie¹⁴¹ pracowników¹²² wynikami produkcji¹²¹.

C1844 Wallis A. Socjologia wielkiego miasta PWN 1967 10 9

Współczesna cywilizacja słabo panuje nad⁶⁵ rozwojem miasta¹²¹, a jego⁴² żywiołowy²¹¹ rozrost¹¹¹ i codzienne²¹² przemiany¹¹² stale⁸ nas⁴⁴ zaskakują i zastanawiają. Cóż⁸ dopiero rozwój¹¹¹ miast dalekich²²², egzotycznych²²², znanych²²² nam z⁶² drugiej²²¹ ręki¹²¹ lub z⁶² przelotnej²²¹ bytności¹²¹. Mimo że wiadomości¹¹² o⁶⁶ nich⁴⁶ docierają do⁶² nas⁴² niezliczonymi kanałami, informacji¹²² tych²²² nigdy nie jest za dużo.

C1845 Wallis A. Socjologia wielkiego miasta PWN 1967 52 16

Z⁶⁵ chwilą, gdy na⁶⁶ obszarze miasta¹²¹ powstaje kilka³¹ lub wiele³¹ dzielnic narodowościowych²²² (Nowy²¹¹ Jork¹¹¹ i Chicago¹¹¹), ich⁴² wzajemną²⁴¹ hierarchię wyznacza prestiż¹¹¹ poszczególnych²²² zbiorowości¹²² narodowościowych²²² lub etnicznych²²². W⁶⁶ miastach europejskich²⁶² przeważają w⁶⁶ tej²⁶¹ chwili¹⁶¹ nie getta¹¹², lecz dzielnice¹¹² o⁶⁶ wysokim²⁶¹ procencie cudzoziemców¹²², którzy kształtują charakter¹⁴¹ i prestiż¹⁴¹ poszczególnych²²² ulic. Paryż¹¹¹ ma takie²⁴² skupiska¹⁴² arabskie²⁴², hiszpańskie²⁴², włoskie²⁴², Londyn¹¹¹ — liczne²⁴² skupiska¹⁴² azjatyckie²⁴² i afrykańskie²⁴².

C1846 Wallis A. Socjologia wielkiego miasta PWN 1967 169 29

Jak⁹ wspominaliśmy, mimo⁶² znacznych²²² wysiłków społeczeństwo¹¹¹ nie panuje nad⁶⁵ rozwojem wielkich²²² miast. W⁶⁶ „najbardziej” kapitalistycznych²⁶² krajach państwo¹¹¹ i władze¹¹² lokalne²¹² zmuszone²¹² są⁵⁷ ingerować w⁶⁴ procesy¹⁴², które²¹² grożą miastom katastrofą. Zbliżają⁵⁰¹ się one jednak z⁶² roku¹²¹ na⁶⁴ rok¹⁴¹ coraz bliżej do⁶² stanu krytycznego²²¹. Jest to⁴¹ perspektywa sygnalizowana od dawna, zarówno w⁶⁶ artykułach publicystycznych²⁶², jak⁹ i w⁶⁶ opasłych²⁶² tomach miejskich²²² statystyk¹²².

C1847 Kuderowicz Z. Dilthey WP 1967 178 18

Świadomość¹¹¹ przeżycia¹²¹ i jego⁴² właściwości¹¹², jego⁴² istnienie¹¹¹ dla⁶² mnie⁴² i to⁴¹, co⁴¹ w⁶⁶ nim⁴⁶ istnieje dla⁶² mnie⁴², stanowią jedność¹⁴¹. Przeżycie¹¹¹ nie jawi⁵⁰¹ mi się jako⁶¹ przedmiot¹¹¹, ale jego⁴² istnienie¹¹¹ dla⁶² mnie⁴² jest identyczne²¹¹ z⁶⁵ tym⁴⁵, co⁴¹ w⁶⁶ nim⁴⁶ istnieje dla⁶² mnie⁴². Tego⁴², co⁴¹ obecne²¹¹, w⁶⁶ przeżyciu¹⁶¹, nie można oglądać z⁶² różnych²²² pozycji¹²² w⁶⁶ przestrzeni¹⁶¹.

C1848 Kuderowicz Z. Dilthey WP 1967 181 18

Takie²¹¹ fundamentalne²¹¹ doświadczanie¹¹¹ wspólnoty¹²¹ przenika całe²⁴¹ pojmowanie¹⁴¹ świata duchowego²²¹. W⁶⁶ nim⁴⁶ łączy⁵⁰¹ się świadomość¹¹¹ swoistości¹²¹ jaźni¹²¹ i zarazem podobieństwa¹²¹ do⁶² innych²²² ludzi¹²², indywidualności¹²¹ i tożsamości¹²¹ natury¹²¹ ludzkiej²²¹. Stanowi⁵ ono warunek¹⁴¹ rozumienia¹²¹. Poczynając od⁶² elementarnej²²¹ interpretacji¹²¹, wymagającej²²¹ jedynie znajomości¹²¹ znaczenia¹²¹ słów i reguł, zgodnie z⁶⁵ którymi wiążą⁵⁰¹ się one w⁶⁴ sensowne²⁴² zdania¹⁴², poczynając zatem od⁶² wspólnoty¹²¹ mowy¹²¹ i myślenia¹²¹, [&]

C1849 Leśniak K. Franciszek Bacon WP 1964 77 25

I w⁶⁶ tej²⁶¹ właśnie postawie¹⁶¹ wyraża⁵⁰¹ się rzeczywista różnica między⁶⁵ filozofią starożytną²⁵¹ i średniowieczną²⁵¹ z⁶² jednej²²¹, a nowożytną²⁵¹ z⁶² drugiej²²¹ strony¹²¹. Bacon¹¹¹ jako⁶¹ reprezentatywny²¹¹ myśliciel¹¹¹ renesansowy²¹¹ koncentruje wszystkie wysiłki¹⁴² na⁶⁶ obmyślaniu¹⁶¹ sposobów opanowania¹²¹ przyrody¹²¹. Wzrok¹⁴¹ swój²⁴¹ kieruje nie w⁶⁴ zaświaty¹⁴², lecz na⁶⁴ fizyczne²⁴² procesy¹⁴² przyrody¹²¹, chcąc podpatrzeć wszystkie²⁴² jej⁴² tajemnice¹⁴², przebiegi¹⁴², układy¹⁴², aby⁹ tym⁹ bezwzględnie⁴² zawładnąć jej⁴² mechanizmem.

C1850 Płużański T. Mounier WP 1967 61 1

Personalizm¹¹¹ jest filozofią, a nie tylko postawą. Jest on filozofią, ale nie systemem — powiadał Emmanuel Mounier. Personalizm¹¹¹ nie unika systematyzacji¹²¹, ale nie dąży do⁶² konstruowania¹²¹ zeszytniałych²²² schematów. Jest wyrazem rzeczywistości¹²¹ zmiennej²²¹ i dynamicznej²²¹, bowiem sam²¹¹ jest ruchem personalizacji¹²¹, nieustanną²⁵¹ zmiennością życia¹²¹ osobowego²²¹. Dlatego historia osoby¹²¹ jest równoległa z⁶⁵ historią personalizmu.

C1851 Płużański T. Mounier WP 1967 211 10

Świadomość¹¹¹ osobowa najpierw potwierdza⁵⁰¹ się, przyjmując swoje²⁴¹ środowisko¹⁴¹ naturalne²⁴¹. Pierwszym²⁵¹ zabiegiem każdego²²¹ życia¹²¹ twórczego²²¹ jest akceptacja rzeczywistości¹²¹. Ten, kto ją odrzuca, postępuje nierozsądnie, a jego⁴² działalność¹¹¹ wykoleja⁵⁰¹ się. Jednakże ta akceptacja jest jedynie pierwszym²⁵¹ krokiem. Przystosować⁵⁰¹ się za bardzo — to⁴¹ znaczy oddać⁵⁰¹ się w⁶⁴ niewolę rzeczy¹²². Człowiek komfortu jest niewolnikiem przedmiotów swojego²²¹ upodobania¹²¹, [&]

C1852 Kryszczukajtis W. Jego ekscelecja miasto WP 1967 58 12

Za⁶⁵ ostatnim²⁵¹ ciągnęła⁵⁰¹ się fosa. Jeden²¹¹ z⁶² murów wzmocniony²¹¹ był⁵⁷ wieżami, rozstawionymi co⁶⁴ czterdzieści³⁴ cztery³⁴ metry¹⁴². Archeologowie którzy dokopali⁵⁰¹ się resztek piętnastu³² takich²²² wież, uważają, że wzdłuż⁶² całego²²¹ muru osadzonych²²² było ponad⁸ trzysta³¹ wież. Skomplikowany²¹¹ system¹¹¹ urządzeń hydrotechnicznych²²² pozwalał ponadto — w⁶⁶ razie najścia¹²¹ wrogów¹²² zatopić całą²⁴¹ nizinę otaczającą²⁴¹ miasto¹⁴¹.

C1853 Kryszczukajtis W. Jego ekscelencja miasto WP 1967 60 19

Z⁶² zapisków wynika, że Nebokadnezar pokrył wieżę glazurowymi cegłami, by⁹ odbijały blaski¹⁴² słońca¹²¹. Odbudowana przez⁶⁴ niego⁴⁴ wieża była⁵ monumentalna: dziewięćdziesiąt metrów szerokości¹²¹, dziewięćdziesiąt metrów długości¹²¹ i również na⁶⁴ dziewięćdziesiąt³⁴ metrów wysoka. Być może⁵, iż Babilończycy budowali wieżę na⁶⁴ wzór¹⁴¹ kształtu ziemi¹²¹, która według⁶² ich⁴² pojęcia¹²¹ miała formę piramidy¹²¹ o⁶⁶ siedmiu³⁶ potężnych²⁶² stopniach. Na⁶⁶ najwyższym²⁶¹ jej⁴² tarasie leżał... Babilon¹¹¹.

C1854 Kryszczukajtis W. Jego ekscelencja miasto WP 1967 227 1

Tokio¹¹¹ zwane²¹¹ jest⁵⁷ miastem pożarów i trzęsień ziemi¹²¹. W⁶⁶ swej²⁶¹ pięćsetletniej²⁶¹ historii¹⁶¹ niszczone²¹¹ ono było⁵⁷ sto³⁴ czterdzieści³⁴ cztery³⁴ razy¹⁴², w⁶⁶ tym⁴⁶ dwadzieścia³⁴ pięć³⁴ razy¹²² całkowicie. Przeciennie notuje się⁴¹ tu sto³⁴ dwadzieścia³⁴ sześć³⁴ trzęsień ziemi¹²¹ w⁶⁶ roku¹⁶¹, a jak⁹ podaje japoński²¹¹ dziennik¹¹¹ „Jomiuri”, w⁶⁶ ciągu¹⁶¹ trzech³² pierwszych²²² miesięcy tysiąc dziewięćset sześćdziesiątego²²¹ trzeciego²²¹ roku¹²¹ wybuchło w⁶⁶ Tokio¹⁶¹ trzy³¹ tysiące¹¹² dziewięćset³¹ pożarów.

C1855 Koberdowa I. Polska Wiosna Ludów WP 1967 151 1

Po⁶⁶ wybuchu¹⁶¹ w⁶⁶ lutym i w⁶⁶ marcu tysiąc osiemset czterdziestym²⁶¹ ósmym²⁶¹ roku¹⁶¹ rewolucji¹²² w⁶⁶ całej²⁶¹ niemal Europie¹⁶¹ nikt nie wierzył, że fala wydarzeń zatrzyma⁵⁰¹ się u⁶² granic Rosji¹²¹ i że Królestwo¹¹¹ Polskie²¹¹, teren¹¹¹ ożywionej²²¹ działalności¹²¹ spiskowej²²¹, zachowa⁵⁰¹ się zupełnie biernie. Emigranci polscy, którzy²²² ogromna większość¹¹¹ pochodziła z⁶² Królestwa¹²¹, oczekiwali z⁶² dnia na⁶⁴ dzień¹⁴¹ wieści¹²¹ o⁶⁶ wybuchu¹⁶¹ powstania¹²¹ i szykowali⁵⁰¹ się do⁶² powrotu.

C1856 Koberdowa I. Polska Wiosna Ludów WP 1967 175 19

Wzywał do⁶² jak największej²²¹ frekwencji¹²¹ w⁶⁶ wyborach, aby⁹ Polacy zdobyli większość¹⁴¹ mandatów, co⁴¹ byłoby poważnym²⁵¹ argumentem na⁶⁴ rzecz¹⁴¹ polskości¹²¹ Poznańskiego¹²¹ i mogłoby pomóc w⁶⁶ walce¹⁶¹ przeciwko⁶³ podziałowi prowincji¹²¹. Akcję wyborczą²⁴¹ prowadzono więc pod⁶⁵ hasłami narodowymi. Duchowieństwo¹¹¹ dołączyło do⁶² tego⁴² hasła¹⁴¹: wybierać katolików¹⁴²; ponieważ w⁶⁶ większości¹⁶¹ Niemcy byli ewangelikami, propaganda ta miała zapewnić głosy¹⁴² kandydatom polskim²³².

C1857 Leśnodorski B. Rozmowy z przeszłością WP 1967 18 13

Co⁴¹ więcej, zainteresowania¹¹² historyków¹²² i socjologów¹²² szczęśliwie skupiają⁵⁰¹ się coraz częściej na⁶⁶ tej²⁶¹ sferze¹⁶¹ ludzkiej²²¹ mentalności¹²¹, przez⁶⁴ którą²⁴¹ i w⁶⁶ przeszłości¹⁶¹ przechodziły, i dziś biegą niezwykle istotne²¹² powiązania¹¹² pomiędzy⁶⁵ ekonomią, polityką i życiem umysłowym²⁵¹. Krzyżują⁵⁰¹ się one i łączą — używając języka cybernetyki¹²¹ w⁶⁶ sprzężeniach elementów działających²²². Wszystko⁴¹ bowiem, czym⁴⁵ jesteśmy, i wszystko⁴¹, co⁴⁴ tworzymy, [&]

C1858 Leśnodorski B. Rozmowy z przeszłością WP 1967 48 8

Tworzenie¹¹¹ biskupstw i arcybiskupstw w⁶⁶ ówczesnych²⁶² granicach państwowych²⁶², czyli na⁶⁶ obszarach narodowych²⁶², sprzyjało w⁶⁶ klimacie jednolitej²²¹ ideologii¹²¹ i przy⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ władzą państwową²⁵¹ zwartości¹²¹ tych²²² terytoriów, z⁶² czego skorzystała także najstarsza Polska¹¹¹. Przyczyniało⁵⁰¹ się to⁴¹ skutecznie do⁶² oporu przeciw⁶³ niemieckiemu parciu¹³¹ na⁶⁴ wschód¹⁴¹, i do⁶² rozwinięcia¹²¹ idei¹²¹ suwerenności¹²¹ państwowej²²¹.

C1859 Stankiewicz Z. Dzieje wielkości i upadku Aleksandra Wielopolskiego WP 1967 141 30

W⁶⁶ Warszawie¹⁶¹, a potem⁸ w⁶⁶ całym²⁶¹ kraju¹⁶¹ zawrzało. Swoją²⁵¹ otwartością margrabia przyczynił przeciwników¹⁴² i sobie⁴³, i samej²³¹ idei¹³¹ ugody¹²¹. Podchwyciono ostrość¹⁴¹ i niezręczność¹⁴¹ przemówienia¹²¹, utożsamiono przy⁶⁶ tym⁴⁶ atak¹⁴¹ na⁶⁴ kościół¹⁴¹ z⁶⁵ atakiem na⁶⁴ polskość¹⁴¹. Oburzyli⁵⁰¹ się księża i klerykałowie. Czerwoni¹¹² wykorzystali moment¹⁴¹ dogodny²⁴¹ do⁶² zdyskredytowania¹²¹ nieulubianego²²¹ arystokraty.

C1860 Zahorski A. Warszawa w powstaniu kościuszkowskim WP 1967 87 21

Sława wydarzeń warszawskich²²² szerokim²⁵¹ echem rozbrzmiała po⁶⁶ Francji¹⁶¹ i Niemczech. A tymczasem w⁶⁶ zwycięskiej²⁶¹ stolicy¹⁶¹ krątało⁵⁰¹ się wokół⁶² zebrania¹²¹ owoców zwycięstwa¹²¹. Pierwszy²¹¹ rozdział¹¹¹ dziejów powstańczej²²¹ stolicy¹²¹ — wyparcie¹¹¹ wrogów¹²² z⁶² miasta¹²¹ — został⁵⁷ zamknięty²¹¹. Teraz należało utworzyć władze¹⁴², zbroić⁵⁰¹ się i nagrodzić zwycięski²⁴¹ lud¹⁴¹. Jest to⁴¹ już jednak następny²¹¹ etap¹¹¹ w⁶⁶ dziejach miasta¹²¹, pełen dramatycznych²²² spięć i walk wewnętrznych²²² o⁶⁴ charakter¹⁴¹ powstania¹²¹, o⁶⁴ jego⁴² społeczną²⁴¹ treść¹⁴¹.

C1861 Spieralski Z. Awantury mołdawskie WP 1967 82 29

Ale ambicje¹¹² Grittiego¹²¹ sięgały dalej. Nosił⁵⁰¹ się z⁶⁵ zamiarem opanowania¹²¹ dla⁶² siebie⁴² Wołoszczyzny¹²¹ i Mołdawii¹²¹, a następnie Węgier¹²², w⁶⁶ czym⁴⁶ liczył na⁶⁴ zgodę sułtana¹²¹. Od⁶² niego⁴² to⁸ przyszło do⁶² Polski¹²¹ ostrzeżenie¹¹¹, by⁹ nie występować przeciwko⁶³ gospodarowi¹³¹ mołdawskiemu bez⁶² porozumienia¹²¹ z⁶⁵ Sulejmanem. Ostrzeżenie¹⁴¹ to²⁴¹ przyjęto z⁶⁵ wdzięcznością i na⁶⁶ początku¹⁶¹ lutego tysiąc pięćset trzydziestego²²¹ pierwszego²²¹ roku¹²¹ wyjechał do⁶² Stambułu Jan Ocieski¹¹¹, [&]

C1862 Spieralski Z. Awantury mołdawskie WP 1967 168 15

Trudno było Polsce¹³¹ utrzymać w⁶⁴ ryzach Kozaków¹⁴², a i Turcy byli często bezsilni wobec⁶² samowoli¹²¹ Tatarów¹²². Mimo⁶² zawartych²²² porozumień najazdy¹¹² jednych²²² i drugich²²² trwały⁵ nieprzerwanie⁸. Turcy coraz natarczywiej domagali⁵⁰¹ się od⁶² sułtana¹²¹, by⁹ skończył wojnę z⁶⁵ Persją, a zwrócił⁵⁰¹ się przeciwko⁶³ Kozakom i Polsce¹³¹. Jednak niepowodzenia¹¹² w⁶⁶ wojnie¹⁶¹ perskiej²⁶¹ i zamieszki¹¹² związane²¹² z⁶⁵ wstąpieniem na⁶⁴ tron¹⁴¹ piętnastoletniego²²¹ Osmana¹²¹ Drugiego²²¹, [&]

C1863 Łukasiewicz J. Krach na giełdzie WP 1967 122 7

Kryzys¹¹¹ skazał miliony¹⁴² ludzi¹²² na⁶⁴ głód¹⁴¹ i nędzę. Liczba zatrudnionych²²² robotników¹²² przemysłowych²²² znacznie zmalała. Zatrudnienie¹¹¹ w⁶⁶ przemyśle przetwórczym²⁶¹ zmniejszyło⁵⁰¹ się aż o⁶⁴ blisko⁸ czterdzieści³⁴ procent¹²², czyli czterdzieści³⁴ procent¹²² robotników¹²² wyrzucono na⁶⁴ bruk¹⁴¹! Tylko część¹¹¹ z⁶² nich⁴² mogła znaleźć pracę w⁶⁶ innych²⁶² dziedzinach. Największe²¹¹ zmniejszenie¹¹¹ zatrudnienia¹²¹ nastąpiło w⁶⁶ metalurgii¹⁶¹ i przemyśle budowy¹²¹ maszyn, gdzie zwolniono z⁶² pracy¹²¹ ponad⁸ połowę robotników¹²².

C1864 Glaster B. Mikołaj Gogol WP 1967 10 28

Gogol mieszkał na⁶⁶ prowincji¹⁶¹. Pierwsze²⁴² nauki¹⁴² otrzymał w⁶⁶ domu¹⁶¹, potem⁸, od⁶² sierpnia tysiąc osiemset osiemnastego²²¹ roku¹²¹, przebywał kilkanaście³⁴ miesięcy w⁶⁶ szkole¹⁶¹ powiatowej²⁶¹ w⁶⁶ Połtawie¹⁶¹. Nie był jednak w⁶⁶ sytuacji¹⁶¹ tak szczęśliwej²⁶¹ jak⁹ Puszkina, który²¹¹ w⁶⁶ liceum¹⁶¹ w⁶⁶ Carskim²⁶¹ Siole¹⁶¹, tuż pod⁶⁵ Petersburgiem, nie tylko zdobywał niemały²⁴¹ zasób¹⁴¹ wiedzy¹²¹ w⁶⁶ dobrze prowadzonej²⁶¹, niejako wzorowej²⁶¹ uczelni¹⁶¹, [&]

C1865 Glaster B. Mikołaj Gogol WP 1967 207 27

Bowiem w⁶⁶ „wiecznym”²⁶¹ mieście” pisarz znalazł wreszcie to⁴⁴, czego próżno szukał w⁶⁶ Petersburgu¹⁶¹: harmonijną²⁴¹ i spójną²⁴¹ społeczność¹⁴¹, nie zdewaluowane²⁴² podstawowe²⁴² wartości¹⁴² moralne²⁴², brak¹⁴¹ zgubnych²²² namiętności¹²² zwłaszcza żądz¹²¹ złota¹²¹, ład¹⁴¹ ducha¹²¹, trwałość¹⁴¹ poczucia¹²¹ godności¹²¹ ludzkiej²²¹, głębokie²⁴¹ zamiłowanie¹⁴¹ do⁶² sztuk pięknych²²². Po⁶⁶ absurdalnym²⁶¹ Petersburgu¹⁶¹ i odrażającym²⁶¹ Paryżu¹⁶¹ Rzym¹¹¹ wydał⁵⁰¹ się Gogolowi jedynym²⁵¹ miejscem wytchnienia¹²¹ dla⁶² udręczonego²²¹ bolesnymi problemami człowieka¹²¹ dziewiętnastego²²¹ wieku¹²¹.

C1866 Możejko E. Iwan Wazow WP 1967 76 14

We⁶⁶ wspomnianym²⁶¹ już artykule o⁶⁶ Botewie¹⁶¹, drukowanym²⁶¹ później, Wazow¹¹¹ powołuje⁵⁰¹ się na⁶⁴ nazwisko¹⁴¹ Mickiewicza¹²¹ po⁶⁴ to⁴⁴, aby⁹ bronić swego²²¹ poglądu, że poezja wyłącznie patriotyczna, nie pogłębiona o⁶⁴ motywy¹⁴² ogólnoludzkie²⁴², posiada wartość¹⁴¹ przemijającą²⁴¹, historyczną²⁴¹, bowiem z⁶⁵ upływem czasu zmieniają⁵⁰¹ się upodobania¹¹², poszerzają⁵⁰¹ się horyzonty¹¹² potrzeb i społeczne²¹² ideały¹¹² człowieka¹²¹.

C1867 Rytel J. Jan Kochanowski WP 1967 120 15

Program¹⁴¹ kształtowania¹²¹ języka narodowego²²¹ i rozwoju¹²¹ literatury¹²¹ pięknej²²¹ w⁶⁶ tym²⁶¹ języku budował Kochanowski wraz z⁶⁵ wieloma innymi pisarzami współczesnymi. Wspólnie z⁶⁵ nimi przyswajał obce²⁴² wzory¹⁴² piśmiennictwa¹²¹ starożytnego²²¹ i renesansowego²²¹. Mógł znaleźć poprzedników¹⁴² w⁶⁶ kształtowaniu¹⁶¹ tego²²¹ czy innego²²¹ gatunku¹²¹ literackiego²²¹. Ale ten²¹¹ rodzaj¹¹¹ wyniesienia¹²¹ stanowiska¹²¹ poety ponad⁶⁴ wszystkie²⁴² inne²⁴² funkcje¹⁴² i sytuacje¹⁴² człowieka¹²¹, [&]

C1868 Gerstman S. Uczucia w naszym życiu WP 1963 218 20

Życie¹¹¹ nie może⁵ zapewnić tylko sukcesów. Aby⁹ osiągnąć powodzenie¹⁴¹ dobrze jest przejść⁵ przez⁶⁴ porażki¹⁴². Zebrane²¹² wówczas doświadczenia¹¹² stanowią zazwyczaj warunek¹⁴¹ późniejszych²²² pozytywnych²²² osiągnięć. Wykorzystując je⁴⁴, lepiej organizuje się⁴¹ nowe²⁴² działania¹⁴², umiejętniej usuwa przeszkody¹⁴² i unika trudności¹²². Z⁶² drugiej²²¹ jednak strony¹²¹ niepokój¹¹¹ nie może⁵ zbytnio panoszyć⁵⁰¹ się w⁶⁶ wewnętrznych²⁶² doznaniach osobowości¹²¹, bo przecież nie same²¹² klęski¹¹² są udziałem człowieka¹²¹.

C1869 Morawiecki W. Narody Zjednoczone WP 1967 327 20

Dalszy²¹¹ nieuchronny²¹¹ rozwój¹¹¹ rewolucji¹²¹ socjalistycznej²²¹ rozsądza jednak na⁶⁶ naszych²⁶² oczach ramy¹⁴² jednego²²¹ regionu i powstają państwa¹¹² socjalistyczne²¹² w⁶⁶ Azji¹⁶¹ i w⁶⁶ Ameryce¹⁶¹ Łacińskiej²⁶¹. Sam²¹¹ zresztą podział¹¹¹ Europy na⁶⁴ Zachodnią²⁴¹ i Wschodnią²⁴¹ podyktowany²¹¹ został⁵⁷ nie tyle względami geograficznymi, co⁹ właśnie ustrojowymi i politycznymi.

C1870 Sołdaczuk J. Handel międzynarodowy WP 1967 45 3

Rozrachunek¹¹¹ typu clearingowego²²¹ stosowany²¹¹ jest⁵⁷ przede wszystkim przez⁶⁴ kraje¹⁴² o⁶⁶ poważnych²⁶² trudnościach płatniczych²⁶². Jest to⁴¹ typowy²¹¹ rozrachunek¹¹¹ dwustronny²¹¹, to⁴¹ znaczy, że poszczególne²¹² kraje¹¹² muszą mieć wyrównane²⁴² swoje²⁴² bilanse¹⁴² płatnicze²⁴² z⁶⁵ każdym²⁵¹ krajem oddzielnie i nie mogą użyć⁵ ewentualnych²²² nadwyżek w⁶⁶ jednych²⁶² krajach na⁶⁴ wyrównanie¹⁴¹ deficytów w⁶⁶ stosunku¹⁶¹ do⁶² innych²²² krajów, [&]

C1871 Sołdaczuk J. Handel międzynarodowy WP 1967 194 16

Polega on na⁶⁶ tym⁴⁶, że kraje¹¹² RWPG w⁶⁴ sposób¹⁴¹ wielostronny²⁴¹ określają tak zwaną²⁴¹ bazę cen to⁴¹ jest przyjmują ceny¹⁴² na⁶⁶ rynku¹⁶¹ kapitalistycznym²⁶¹ z⁶² określonego²²¹ okresu czasu (na⁶⁴ przykład¹⁴¹ roku¹²¹ lub kilku³² lat) jako⁶⁴ podstawę do⁶² ustalenia¹²¹ cen kontraktowych²²² w⁶⁶ krajach socjalistycznych²⁶². Na⁶⁶ podstawie¹⁶¹ cen z⁶² okresu bazowego²²¹ negocjowane²¹² są⁵⁷ w⁶⁶ dwustronnych²⁶² kontraktach poszczególnych²²² krajów socjalistycznych²²² ceny¹¹² kontraktowe²¹².

C1872 Kołakowski L. Filozofia pozytywistyczna PWN 1966 18 3

Tak tedy zarówno materialistyczne²¹², jak⁹ spirytualistyczne²¹² interpretacje¹¹² świata korzystają, wedle⁶² pozytywistów¹²², ze⁶² słów, którym²³² żadne²¹¹ doświadczenie¹¹¹ nie odpowiada: jakoż nie wiadomo, czym⁴⁵ różniłby⁵⁰ się świat¹¹¹ naszego²²¹ doświadczenia¹²¹ od⁶² obecnego²²¹ stanu, gdyby przypuścić, że nie jest, jak⁹ sądzą materialści, objawem istnienia¹²¹ i ruchu¹²¹ materii¹²¹, [&]

C1873 Kołakowski L. Filozofia pozytywistyczna PWN 1966 79 15

Comte i w⁶⁶ tym²⁶¹ punkcie nie lęka⁵⁰¹ się konsekwencji¹²². „Organiczne²¹¹” rozumienie¹¹¹ społeczeństwa¹²¹, skrajny²¹¹ antyindywidualizm¹¹¹, derealizacja jednostki¹²¹ ludzkiej²²¹ i kult¹¹¹ ludzkości¹²¹ jako⁶² jedyne²²¹ indywiduum¹²¹ rzeczywistego²²¹ — wszystko⁴¹ to²¹¹ zostało⁵⁷ w⁶⁶ jego⁴² tekstach sformułowane²¹¹. Pod⁶⁵ tym²⁵¹ względem¹⁵¹ przypominać się zdaje⁵⁰¹ niektóre²⁴² utopie¹⁴² totalitarne²⁴² oświeceniowych²²² marzycieli¹²².

C1874 Szostakowski S. Na obcej ziemi PZWS 1966 11 4?

Równocześnie w⁶⁶ ogniu niekończących się²²² dyskusji¹²² nad⁶⁵ przyczynami upadku¹²¹ powstania¹²¹ kształtowały⁵⁰¹ się wśród⁶² emigrantów¹²² dwa³¹ przeciwstawne²¹² sobie⁴³ obozy¹¹². Jeden²¹¹ z⁶² nich⁴² — demokratyczny²¹¹ — wysuwał program¹⁴¹ przebudowy¹²¹ Polski¹²¹ w⁶⁶ duchu postępowym²⁶¹, wskazując na⁶⁴ konieczność¹⁴¹ uwłaszczenia¹²¹ chłopów¹²² i wciągnięcia¹²¹ ich⁴² do⁶² walki¹²¹ o⁶⁴ niepodległość¹⁴¹. Drugi²¹¹ — konserwatywny²¹¹, którego²²¹ przywódcą był Adam Czartoryski — zakładał utrzymanie¹⁴¹ w⁶⁶ Polsce¹⁶¹ dotychczasowych²²² stosunków społecznych²²².

C1875 Rostkowski S., Szejgis F. Jak fabryki stały się własnością narodu PZWS 1966 28 10

Często przybywali z⁶² zagranicy lub przysyłali swych²⁴² agentów¹⁴², by⁹ na⁶⁶ miejscu¹⁶¹ pilnować swoich²²² zagrożonych²²² interesów. Usiłowali przechwycić w⁶⁴ swoje²⁴² ręce¹⁴² kierowanie¹⁴¹ zakładami, postępując wbrew⁶³ postanowieniom władzy¹²¹ ludowej²²¹, łamiąc umowy¹⁴² zbiorowe²⁴² zawarte²⁴² przez⁶⁴ robotników¹⁴² z⁶⁵ przedstawicielami władz państwowych²²², lekceważąc uprawnienia¹⁴² robotniczych²²² Rad¹²² Zakładowych²²² i Komitetów Fabrycznych²²². Jednocześnie korzystali z⁶² wszystkich²²² nadarzających się²²² okazji¹²², by⁹ napełniać własne²⁴² kieszenie¹⁴².

C1876 Cienkowski W. P. Sekrety imion własnych PZWS 1965 103 8

Takie²⁴¹ latynizowane²⁴¹ nazwisko¹⁴¹ miał też pastor mazurski²¹¹ Gizewiusz (tysiąc osiemset dziesięć — tysiąc osiemset czterdzieści osiem) lub Gisevius, bo i tak się pisał⁵⁰¹, działacz narodowy²¹¹ i zbieracz pieśni¹²² ludowych²²², nazwisko¹¹¹ jego⁴² jest latynizacją nazwiska¹²¹ Giżyckich¹²² herbu Gozdawa. Dla⁶² uczczenia¹²¹ jego⁴² pamięci¹²² nazwano Giżykiem¹⁵¹ miasto¹⁴¹ powiatowe²⁴¹ na⁶⁶ Mazurach.

C1877 Katz H. Karol Marks i jego epoka KiW 1965 336 17

W⁶⁶ nowo powstałej²⁶¹ Partii¹⁶¹ Robotniczej²⁶¹ Francji¹²¹ walczyli z⁶⁵ sobą „marksisi” pod⁶⁵ kierunkiem Lafargue’a¹²¹ i Guesde’a¹²¹ z⁶⁵ „antymarksistami” na⁶⁶ czele z⁶⁵ Malonem¹⁵¹, który²¹¹ tylko na krótko i połowicznie opowiedział⁵⁰¹ się dwa³⁴ lata¹⁴² temu⁸ za⁶⁵ „niemieckim”²⁵¹ socjalizmem naukowym²⁵¹. Marksa¹⁴¹ mogło raczej bawić niż irytować to⁴¹, że antymarksisi w⁶⁶ walce¹⁶¹ z⁶⁵ przeciwnikami posługiwali⁵⁰¹ się argumentami, iż Marks, występujący przeciw⁶³ prusactwu i wszelkiemu nacjonalizmowi, jest „Niemcem” i „Prusakiem”.

C1878 Miąso J. Ludwik Krzywicki PZWS 1964 27 30

W⁶⁶ czasach współpracy¹²¹ Krzywickiego¹²¹ z⁶⁵ „Prawdą” tygodnik¹¹¹ ten²¹¹ odgrywał ważną²⁴¹ rolę oświatową²⁴¹. Stanowił on swego²²¹ rodzaju¹²¹ przewodnik¹⁴¹ dla⁶² młodzieży¹²¹ studenckiej²²¹ i szkolnej²²¹, z⁶² którego²²¹ czerpała ona rzetelną²⁴¹ prawdę naukową²⁴¹ zawartą²⁴¹ w⁶⁶ niezliczonych²⁶² artykułach i przyczynkach naukowych²⁶² ogłaszanych²⁶² w⁶⁶ tym²⁶¹ piśmie przez⁶⁴ Krzywickiego¹⁴¹.

C1879 Miąso J. Ludwik Krzywicki PZWS 1964 82 2

Naród¹¹¹, dowodził wówczas, ma prawo¹⁴¹ wymagać od⁶² przedstawicieli¹²² nauki¹²¹ czynnego²²¹ uczestnictwa¹²¹ w⁶⁶ życiu¹⁶¹ społecznym²⁶¹ i pracy¹²¹ dla⁶² dobra¹²¹ ogółu. Podkreślał, iż uczeni¹¹² jedynie dlatego mogą zajmować⁵⁰¹ się badaniami naukowymi, że w⁶⁶ społeczeństwie istnieje podział¹¹¹ pracy¹²¹, w⁶⁶ wyniku¹⁶¹ którego²²¹ jedni są robotnikami, a tylko nieliczna grupa może⁵ się poświęcać⁵⁰¹ pracy¹³¹ naukowej²³¹.

C1880 Łapińska R. Psychologia wieku dorastania PZWS 1966 61 8

Rodzina stanowi⁵ najbliższe²⁴¹ środowisko¹⁴¹ dziecka, w⁶⁶ którym²⁶¹ przebywa ono od⁶² chwili¹²¹ urodzenia¹²¹ do⁶² momentu opuszczenia¹²¹ domu¹²¹ rodzinnego²²¹. W⁶⁶ tym²⁶¹ okresie rodzina zaspokaja podstawowe²⁴² potrzeby¹⁴² dziecka: materialne²⁴², uczuciowe²⁴², społeczne²⁴² oraz stanowi⁵ dla⁶² niego⁴² źródło¹⁴¹ nieustannych²²² doświadczeń i wiedzy¹²¹ o⁶⁶ życiu¹⁶¹. Środowisko¹¹¹ rodzinne²¹¹ w⁶⁶ olbrzymiej²⁶¹ mierze¹⁶¹ kształtuje osobowość¹⁴¹ jednostki¹²¹, jej⁴² zainteresowania¹⁴², upodobania¹⁴², nawyki¹⁴² i przyzwyczajenia¹⁴², postawy¹⁴² społeczne²⁴², moralne²⁴², i horyzont¹⁴¹ światopoglądowy²⁴¹.

C1881 Łapińska R. Psychologia wieku dorastania PZWS 1966 116 25

Uleganie¹¹¹ wpływom paczki¹²¹ powoduje bowiem osłabienie¹⁴¹ wpływów domu¹²¹ rodzinnego²²¹, gdyż zalecenia¹¹² grupy¹²¹ ważniejsze²¹² są w⁶⁶ przekonaniu¹⁶¹ młodzieży¹²¹ od⁶² zaleceń rodziców¹²² czy wychowawców¹²². Konformistyczna uległość¹¹¹ wobec⁶² wymagań grupy¹²¹ tłumi swobodny²⁴¹ rozwój¹⁴¹ indywidualności¹²¹ jednostek, ograniczając jej⁴² postępowanie¹⁴¹ do⁶² ram ogólnie przyjętej²²¹ sztampy¹²¹.

C1882 Sivert T. „Niemcy” Leona kruczkowskiego PZWS 1965 36 21

Ugrzecznienie¹¹¹ Senatora¹²¹ wobec⁶² ugrzeczionych²²² dam łączy⁵⁰¹ się przeciw⁶⁵ brutalnością i bezwzględnością w⁶⁶ stosunku¹⁶¹ do⁶² swoich²²² podwładnych¹²². Zacytujemy jeszcze na⁶⁴ zakończenie¹⁴¹ słowa¹⁴² pani¹²¹ Rollison skierowane²⁴² do⁶² Senatora¹²¹, gdy dowiedziała⁵⁰¹ się o⁶⁶ nieszczęściu¹⁶¹ i przekonała⁵⁰¹ się, że wiara w⁶⁴ człowieczeństwo¹⁴¹ Senatora¹²¹ ją zawiodła: [&]

C1883 Zaworska H. „Granica” Zofii Nałkowskiej PZWS 1965 70 3

Nie znaczy to⁴¹, że autorka popada w⁶⁴ inną²⁴¹ skrajność¹⁴¹ i w ogóle odmawia jednostce¹³¹ prawa¹²¹ do⁶² totalnego²²¹ osądu siebie⁴² i świata. Nałkowska pragnie tylko pokazać, że „widzenie¹¹¹ siebie⁴² oczyma innych²²²”, uwzględnienie¹¹¹ opinii¹²¹ zbiorowości¹²¹ — jest elementem nieodzownym²⁵¹ moralności¹²¹ człowieka¹²¹, żyjącego²²¹ w⁶⁶ określonych²⁶² związkach społecznych²⁶² i nie mogącego²²¹ wyzwolić⁵⁰¹ się od⁶² społeczeństwa¹²¹ przez⁶⁴ totalny²⁴¹ protest¹⁴¹ przeciwko⁶³ niemu.

C1884 Drewnowski T. „Noce i dnie” Marii Dąbrowskiej PZWS 1965 89 3

Dlatego nie tylko „obrona ducha¹²¹ narodowego²²¹”, jego⁴² stan¹¹¹ posiadania¹²¹, jego sytuacja cywilizacyjna są treścią „Nocy¹²² i dni¹²²”. Postęp¹⁴¹ społeczny²⁴¹ pisarka ujmuje w⁶⁴ sposób¹⁴¹ organicznikowski²⁴¹, zbliżony²⁴¹ do⁶² pozytywistów¹²². Ale równocześnie — przy⁶⁶ tych²⁶² istotnych²⁶² i cennych²⁶² pokrewieństwach z⁶⁵ pozytywizmem — nie mniej widoczne²¹² są związki „Nocy¹²² i dni¹²²” z⁶⁵ tradycją romantyczną²⁵¹.

C1885 Wierchowski M. Kartki z dziejów Rosji. cz.1 KiW 1965 5 18

A przez⁶⁴ rozległe²⁴² stopy¹⁴² rozciągnięte²⁴² po⁶⁶ obu³⁶ stronach rwącego²²¹ wśród⁶² skalnych²²² wysepek Dniepru, szły coraz to⁸ nowe²¹² ludy¹¹², wyłaniające się²¹² coraz to⁸ z⁶² nowych²²² przestrzeni¹²² kontynentu azjatyckiego²²¹. Szli Sarmaci, których²²² na poły bajeczne²¹² dzieje¹¹² po⁶⁶ wielu³⁶ wiekach znalazły odgłos¹⁴¹ w⁶⁶ strofach „Lilii¹²¹ Wenedy¹²¹” Słowackiego¹²¹, szli straszliwi Hunowie, o⁶⁶ których²²² władcy¹⁶¹ Attyli¹⁶¹ mówiono, że gdzie stanie⁵, tam⁸ trawa długo nie porośnie.

C1886 Wierchowski M. Kartki z dziejów Rosji. cz.1 KiW 1965 94 4

Jako⁶⁴ swój²⁴¹ herb¹⁴¹ przybrał dwugłowego²⁴¹ orła¹⁴¹ na⁶⁴ podobieństwo¹⁴¹ godła cesarza¹²¹ bizantyjskiego²²¹. Był to⁴¹ symbol¹¹¹ dążeń Moskwy do⁶² przejęcia¹²¹ tradycji¹²¹ dawnego²²¹ państwa¹²¹ wschodniorzymskiego²²¹, a zwłaszcza jego⁴² roli¹²¹ w⁶⁶ świecie prawosławnym²⁶¹. Wprowadzono pyszny²⁴¹ ceremoniał¹⁴¹ dworski²⁴¹, również według⁶² wzorów bizantyjskich²²². Potężne²¹² mury¹¹² Kremla wznoszonego²²¹ pod⁶⁵ kierunkiem włoskiego²²¹ architekta Arystotelesa¹²¹ Fioravanti, również były⁵ pełnym²⁵¹ ekspresji¹²¹ symbolem nowych²²² prądów.

C1887 Wierchowski M. Kartki z dziejów Rosji. cz.1 KiW 1965 149 4

Na⁶⁶ czele garnizonu polskiego²²¹ w⁶⁶ Moskwie¹⁶¹ pozostał hetman Polski¹²¹ Gosiewski. Rokowania¹¹² z⁶⁵ Zygmuntem dowiodły, iż król polski²¹¹ zamierzał zasiąść osobiście na⁶⁶ tronie moskiewskim²⁶¹. Odmówił wysłania¹²¹ Władysława¹²¹ do⁶² Moskwy pod⁶⁵ pretekstem, że zbyt⁸ młody²¹¹. Posłom rosyjskim²³² postawił nowe²⁴² warunki¹⁴² — poddanie¹⁴¹ Smoleńska¹²¹, czego ci²¹² zdecydowanie⁸ odmówili. Gdy perswazje¹¹² nie pomogły, Zygmunt kazał posłów¹⁴² aresztować i odesłać do⁶² twierdzy¹²¹ w⁶⁶ Malborku¹⁶¹.

C1888 Wesołowski W. Przemiany społeczne w Polsce Ludowej KiW 1965 62 27

O⁶⁶ „wędrówce¹⁶¹ narzędzi¹²²” z⁶² jednej²²¹ kultury¹²¹ do⁶² innej²²¹ pisze między innymi [~] Czarnowski w⁶⁶ swej²⁶¹ „Kulturze¹⁶¹”. Analizuje on tam⁸ kilka³⁴ przykładów takich²²² „wędrówek”, jednego²²¹ z⁶² nich⁴² dostarcza historia kołowrotka w⁶⁶ czternastym²⁶¹ wieku¹⁶¹. W⁶⁶ postaci¹⁶¹ „czarki¹²¹” przenika on ze⁶² wschodu do⁶² Europy zachodniej²²¹; tutaj zostaje⁵⁷ ulepszony²¹¹ i upowszechniony²¹¹.

C1889 Kosman M. Wielki książę Witold KiW 1967 61 7

Witold tymczasem kierował oczy¹⁴² na⁶⁴ wschód¹⁴¹: jego⁴² marzeniem była⁵ realizacja wielkich²²² planów Olgierdowych²²²: „Cała Ruś¹¹¹ winna⁵ do⁶² Litwinów¹²² należeć!” Moskwa — dotąd jego⁴² sprzymierzeniec — podczas⁶² pobytu księcia¹²¹ u⁶² krzyżaków¹²² zdołała zagarnąć szereg¹⁴¹ ziem dotąd zawistnych²²² od⁶² Litwy. Teraz chciał przywrócić dawny²⁴¹ stan¹⁴¹ rzeczy¹²¹. Ponadto zaczął również przeprowadzać poważne²⁴² zmiany¹⁴² wewnętrzne²⁴²: likwidację drobnych²²² ksiąząt¹²² dzielnicowych²²², których²²² miejsc¹⁴¹ zajmowali książęcy²¹² urzędnicy.

C1890 Kosman M. Wielki książę Witold KiW 1967 205 7

Już po⁶⁶ zakończeniu¹⁶¹ zasadniczych²²² debat zjazdowych²²² Zygmunt odwiedził wielkiego²⁴¹ księcia¹⁴¹, który²¹¹ znajdował⁵⁰¹ się w⁶⁶ komnacie¹⁶¹ w⁶⁶ towarzystwie wiernego²²¹ Mikołaja¹²¹ Sepińskiego¹²¹ i zaproponował mu — jako⁶¹ król rzymski²¹¹ — koronę litewską²⁴¹. Książę odesłał go⁴⁴ z⁶⁵ tą sprawą do⁶² króla¹²¹ Władysława¹²¹. Rozmowa z⁶⁵ królem nastąpiła wkrótce, aby⁹ nie dopuścić do⁶² porozumienia się¹²¹ Jagiełły z⁶⁵ doradcami koronnymi.

C1891 Bartnicki A. Traktat wersalski PZWS 1967 6 26

Osiemnastego²²¹ lipca do⁶² ofensywy¹²¹ weszły wojska¹¹² sprzymierzone²¹². Główne²⁴¹ uderzenie¹⁴¹ skierowano na⁶⁴ lesisty²⁴¹ odcinek¹⁴¹ Villers — Cottererets, na⁶⁶ czterdziestym²⁶¹ piątym²⁶¹ kilometrze frontu. Przeciwno⁶³ Niemcom rzucono setki¹⁴² czołgów i samoloty¹⁴². Ósmego²²¹ sierpnia front¹¹¹ drgnął. Linia niemieckich²²² umocnień została⁵⁷ przerwana. Atakujące²¹² wojska¹¹² wdarły⁵⁰¹ się wiele³⁴ kilometrów w⁶⁴ głąb¹⁴¹ zajętego²²¹ przez⁶⁴ nieprzyjaciela¹⁴¹ terytorium¹²¹.

C1892 Bartnicki A. Traktat wersalski PZWS 1967 76 22

Picot z⁶⁵ podziwem myślał, że przecież w⁶⁶ tym²⁶¹ samym²⁶¹ czasie, na zimno, bez⁶² cienia wątpliwości¹²¹ czy wygrają wojnę, toczyli z⁶⁵ nim⁴⁵, jako⁶⁵ pełnomocnikiem rządu Francji¹²¹ spory¹⁴² na⁶⁴ temat¹⁴¹ spodziewanych²²² zdobyczy¹²², Francuz był jednak z⁶² siebie⁴² zadowolony²¹¹. Wydawało⁵⁰¹ mu się, że zmusił swoich²⁴² kontrahentów¹⁴² do⁶² maksymalnych²²² ustępstw.

C1893 Kurdubacha Ł. Tysiąclecie polskiej oświaty NK 1967 23 19

Zapewniała złożonemu niemal wyłącznie z⁶² wybieranych²²² przez⁶⁴ nią⁴⁴ posłów¹²² sejmowi¹³¹ decydujący²⁴¹ wpływ¹⁴¹ na⁶⁴ rządy¹⁴², upowszechniła folwarki¹⁴² pańszczyźniane²⁴², zwiększyła ilość¹⁴¹ dni¹²² pańszczyzny¹²¹ chłopów¹²², narzuciła im⁴³ własne²⁴¹ sądownictwo¹⁴¹, wywalczyła dla⁶² siebie⁴² wyjątkowe²⁴² uprawnienia¹⁴². Stworzyła dla⁶² siebie⁴² oddzielny²⁴¹ system¹⁴¹ wychowania¹²¹, niedostępny²⁴¹ ani dla⁶² synów¹²² mieszczańskich²²², ani chłopskich²²². Pierwszą²⁵¹ szkołą przeznaczoną²⁵¹ wyłącznie dla⁶² szlachty z⁶⁵ programem dostosowanym²⁵¹ ściśle do⁶² jej⁴² potrzeb była⁵ właśnie Akademia Zamojska²¹¹.

C1894 Keller J. Szkice o moralności katolickiej NK 1967 173 25

W⁶⁶ pierwszym²⁶¹ przypadku¹⁶¹ mamy do⁶² czynienia¹²¹ z⁶⁵ wyraźną²⁵¹ i otwartą²⁵¹ opozycją wobec⁶² reguły¹²¹, której²²¹ groźba kary¹²¹ nie potrafiła złamać, w⁶⁶ drugim²⁶¹ zaś widzimy postawę człowieka¹²¹, który²¹¹ tylko z⁶² lęku¹²¹ decyduje⁵⁰¹ się postąpić zgodnie z⁶⁵ regułą. Zachowuje więc regułę nie dlatego, że ją uznaje i szanuje, lecz tylko z⁶⁵ obawy¹²¹ przed⁶⁵ karami.

C1895 Witz I. Oko i dłoń malarza NK 1966 29 11

Po pierwsze. Postać¹¹¹ Tutenchamona¹²¹ jest większa aniżeli wszystkie²¹² pozostałe²¹² figury¹¹². Czy faraon był większy²¹¹ w⁶⁶ rzeczywistości¹⁶¹? Skądże. Czy był on dla⁶² malarza¹²¹ osobą najważniejszą²⁵¹? Oczywiście. Czy zatem panuje tu logika? Niewątpliwie. I znowu mamy do⁶² czynienia¹²¹ z⁶⁵ rzeczą zasadniczą²⁵¹. Mówiłem: w⁶⁶ malarstwie niekoniecznie wszystko⁴¹ musi być⁵⁷ wyobrażone²¹¹ tak jak⁹ widzi oko¹¹¹.

C1896 Witz I. Oko i dłoń malarza NK 1966 210 6

Rubens był malarzem który²¹¹ kochał życie¹⁴¹. Widać to⁴⁴ z⁶² jego⁴² obrazów, widać, jak⁹ chłonie on życie¹⁴¹, jak⁹ się nim⁴⁵ upaja⁵⁰¹, jak⁹ ono zawsze go⁴⁴ zachwycia, jak⁹ zmusza by⁹ o nim⁴⁶ opowiadał szeroko, barwnie, w⁶⁴ sposób¹⁴¹ urozmaicony²⁴¹. Wchłaniał w⁶⁴ siebie⁴⁴ świat¹⁴¹, który²¹¹ był światem kolorowym²⁵¹ i opowiadał kolorowo o⁶⁶ tym²⁶¹ świecie.

C1897 Witz I. Oko i dłoń malarza NK 1966 262 31

Wpływ¹¹¹ dobry²¹¹ i zły²¹¹. Zły²¹¹ dlatego, że był to⁴¹ malarz, pragnący²¹¹ narzucić schematy¹⁴², prawidła¹⁴² i zasady¹⁴² w⁶⁴ sposób¹⁴¹ apodyktyczny²⁴¹, czyli nie znoszący²⁴¹ sprzeciwu. A narzucenie¹¹¹ schematów, prawideł, zasad w⁶⁴ sposób¹⁴¹ nie znoszący²⁴¹ sprzeciwu przynosi nie tylko osobiste²⁴² niepowodzenia¹⁴² artyście¹³¹, ale również — ogólnie biorąc, jakieś²⁴² konkretne²⁴², powszechniejsze²⁴² szkody¹⁴².

C1898 Kozakiewicz M. Nowa młodzież NK 1965 64 30

łącznie marzenia¹¹² społecznikowskie²¹² stanowiły około⁶² trzech³² procent¹²² odpowiedzi¹²² chłopców¹²² i czterech³⁴ procent¹²² odpowiedzi¹²² dziewcząt, czyli u⁶² dziewcząt znalazłby⁵⁰¹ się nawet na⁶⁶ siódmym²⁶¹ miejscu¹⁶¹, wyprzedzając marzenie¹⁴¹ o⁶⁶ własnym²⁶¹ fotoaparacie, meblach, o⁶⁶ internacie i maszynach rolniczych²⁶². Cóż⁴⁴ można powiedzieć o⁶⁶ listach towarzyszących²⁶² tym²³² odpowiedziom? Jak⁹ informuje Jagiełło-Łysiowa, były⁵ to⁴¹ listy¹¹² „bardzo konkretne²¹², bardzo odmierzone²¹²”, „bardzo chodzące²¹² po⁶⁶ ziemi¹⁶¹”.

C1899 Wierzbowska J., Piwowarczyk A. Jarmark znaczków polskich NK 1966 95 brak

W⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ powstały⁵ dwa³¹ typy¹¹² znaczka z⁶⁵ Jadwigą i Jagiełłą. Obydwa³¹ miały wielkie²⁴² nakłady¹⁴². A ten²⁴¹ z⁶⁵ mieczami krzyżackimi, po⁶⁶ chwilowym²⁶¹ wstrzymaniu¹⁶¹ sprzedaży¹²¹, przekazano w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc dziewięćset trzydziestym²⁶¹ dziewiątym²⁶¹ znowu do⁶² okienek pocztowych²²². Warto tu wspomnieć iż pierwotny²¹¹ projekt¹¹¹ znaczka serii¹²¹ historycznej²²¹ za⁶⁴ piętnaście³⁴ groszy — był jeszcze „ostrzejszy²¹¹”. Przedstawiał mianowicie króla¹⁴¹ Władysława¹⁴¹ Jagiełłę, jak⁹ razi kopiał krzyżaka¹⁴¹.

C1900 Wierzbowska J., Piwowarczyk A. Jarmark znaczków polskich NK 1966 153 brak

Inaczej wyglądają już nasze²¹² znaczki¹¹² „Planu Sześcioletniego²²¹” z⁶² lat tysiąc dziewięćset pięćdziesiąt — tysiąc dziewięćset pięćdziesiąt pięć. (Nosił on również nazwę „Planu Rozwoju¹²¹ Gospodarki¹²¹ Krajowej²²¹ i Budowy¹²¹ Podstaw¹²² Socjalizmu). Poprzedza jego⁴² edycję trochę jakby „sloganowata” seria — złożona z⁶² trzech³² sztuk — wydana ku⁶³ upamiętnieniu¹³¹ Drugiego²²¹ Kongresu Związków Zawodowych²²² w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc dziewięćset czterdziestym²⁶¹ dziewiątym²⁶¹.

C1901 Arct B. Skrzydła nad Warszawą NK 1965 76 7

Porucznik Stefan Stec¹¹¹, służący²¹¹ początkowo w⁶⁶ lotnictwie austriackim²⁶¹, wymalował na⁶⁶ swej²⁶¹ maszynie¹⁶¹ biało-czerwoną²⁴¹ szachownicę, używając jej⁴² jako⁶² własnej²²¹ „prywatnej²²¹” odznaki¹²¹. Gdy w⁶⁶ listopadzie tysiąc dziewięćset osiemnastego²²¹ roku¹²¹ przyleciał ze⁶² Lwowa do⁶² Warszawy¹²¹, odznaka tak spodobała⁵⁰¹ się podpułkownikowi Łossowskiemu, że pierwszego²²¹ grudnia tysiąc dziewięćset osiemnastego²²¹ roku¹²¹ rozkazem numer trzydzieści osiem Sztabu Generalnego²²¹ Wojska¹²¹ Polskiego²²¹ nakazano zaopatrzyć w⁶⁴ „szachownicę” wszystkie²⁴² maszyny¹⁴² wojskowe²⁴², [&]

C1902 Arct B. Skrzydła nad Warszawą NK 1965 186 12

Siódmego²²¹ września uszkodzony²¹¹ został⁵⁷ z⁶² powietrza szpital¹¹¹ Przemienienia¹²¹ Pańskiego²²¹ i Szpital¹¹¹ Okręgowy²¹¹. Zrzucono dziesiątki¹⁴² domów w⁶⁶ okolicach mostu Poniatowskiego¹²¹, w⁶⁶ centrum¹⁶¹, na⁶⁶ Powiśle¹⁶¹, spalono Teatr¹⁴¹ Letni²⁴¹. Polska²¹¹ działalność¹¹¹ lotnicza nad⁶⁵ Warszawą była⁵⁷ w⁶⁶ tym²⁶¹ czasie bardzo już ograniczona. Bojowo działała dnia dziewiątego²²¹ września z⁶² lotniska¹²¹ Zielonka sto pięćdziesiąta druga eskadra myśliwska.

C1903 Arct B. Skrzydła nad Warszawą NK 1965 275 11

Potem⁸ zaczęła⁵⁰¹ się wytężona, intensywna praca w⁶⁶ jednostkach, prowadzona już w⁶⁶ warunkach pokojowych²⁶² w⁶⁶ roku¹⁶¹ zaś tysiąc dziewięćset czterdziestym²⁶¹ siódmym²⁶¹ lotnicy wojskowi²¹² mieli okazję, by⁹ służyć społeczeństwu¹³¹ w⁶⁴ sposób¹⁴¹ nieprzewidziany²⁴¹ w⁶⁶ instrukcjach bojowych²⁶². W⁶⁶ marcu tego²²¹ roku¹²¹ samoloty¹¹² różnych²²² pułków wzięły udział¹⁴¹ w⁶⁶ akcji¹⁶¹ przeciwpowodziowej²⁶¹.

C1904 Kumat S. Niech się staną bogowie NK 1963 143 14

Pretendent na⁶⁴ wodza¹⁴¹ potrafił przekonać, że dysponuje niezwykłą²⁵¹ siłą, że może⁵ sprowadzać deszcz¹⁴¹ i słońce¹⁴¹, wiatry¹⁴² pomyślne²⁴² i wiatry¹⁴² przeciwnie²⁴², zdrowie¹⁴¹ i chorobę, zwycięstwo¹⁴¹ i klęskę w⁶⁶ walce¹⁶¹. Oprócz⁶² możliwości¹²¹ osiągnięcia¹²¹ stanowiska¹²¹ wodza-króla¹²¹, czarodziej jest⁵⁷ predestynowany²¹¹ do⁶² zrobienia¹²¹ jeszcze bardziej zawrotnej²²¹ kariery¹²¹. Jest on nosicielem „Mana” — wielkiej²²¹ siły¹²¹, dzięki⁶³ której²³¹ może⁵ wykonywać swoją²⁴¹ funkcję.

C1905 Kulickowska K. Wielcy pisarze — dzieciom NK 1964 88 1

Uprzywilejowanie¹¹¹ tematyki „dziecięcej²²¹” w⁶⁶ literaturze¹⁶¹ doby¹²¹ pozytywizmu to⁴¹ zjawisko¹¹¹ znane²¹¹ i wielokrotnie komentowane²¹¹ przez⁶⁴ badaczy¹⁴² okresu. Temat¹¹¹ ten²¹¹, który²¹¹ dotychczas grał rolę marginesową²⁴¹ i pojawiał⁵⁰¹ się na⁶⁶ kartach utworów literackich²²² sporadycznie, przeważnie w⁶⁶ formach liryczno-wspomnieniowych²⁶², poczynszy od⁶² lat siedemdziesiątych²²² autonomizuje⁵⁰¹ się, nabiera wagi¹²¹ problemu na⁶⁴ wagę społeczną²⁴¹.

C1906 zbiorowa Wychowanie przez działanie w nauczaniu początkowym PZWS 1963 177 13

Na⁶⁴ drugi²⁴¹ dzień¹⁴¹, gdy się upomniałam⁵⁰¹ o⁶⁴ rysunek¹⁴¹, Antek odpowiedział, że rysunek¹⁴¹ podarł i rzucił do⁶² kosza. Po⁶⁶ zbadaniu¹⁶¹ sprawy¹²¹ okazało⁵⁰¹ się, że podarł rysunek¹⁴¹ zrażony²¹¹ krytyką matki¹²¹. Tak więc matka znowu popsuła nieświadomie całą²⁴¹ moją²⁴¹ pracę i była⁵ mimowolną²⁵¹ przyczyną zniechęcenia¹²¹ Antka¹²¹ i osłabienia¹²¹ wiary¹²¹ w⁶⁴ jego⁴² własne²⁴² siły¹⁴².

C1907 zbiorowa Jak wychowywać dziecko wiejskie PZWS 1964 33 3

Oprócz⁶² kartonu i kredek warto dostarczyć dzieciom plastelinę (albo glinę), papier¹⁴¹ do⁶² wydzieranek¹²², kolorowe²⁴² zeszyty¹⁴² do⁶² wycinanek, gałganki¹⁴², słomę, korę, drzewo¹⁴¹, włosień¹⁴¹, klej¹⁴¹ — jednym²⁵¹ słowem wszystko⁴⁴ co⁴¹ potrzebne²¹¹ jest małemu twórcy¹³¹. Wiele³⁴ tych²²² rzeczy¹²² znajdzie sam²¹¹, ale te²⁴² niezbędne²⁴² jak⁹ kredki¹⁴², czy ołówki¹⁴², trzeba kupić. Czynności¹¹² takie²¹² usprawniają ruchy¹⁴² rąk a zwłaszcza palców przygotowując je⁴⁴ do⁶² przyszłych²²² prac szkolnych²²².

C1908 zbiorowa Jak wychowywać dziecko wiejskie PZWS 1964 122 20

Zwykle tak bywa, że przed⁶⁵ otwarciem placówki¹²¹ zawiadamia się⁴¹ Powiatową²⁴¹ Stację Sanitarno-Epidemiologiczną²⁴¹, która nierzadko po⁶⁶ zlustrowaniu¹⁶¹ obiektu dyskwalifikuje go⁴⁴ lub daje zalecenia¹⁴² poprawy¹²¹ dostrzeżonych²²² niedomogów. Otwarcie¹⁴¹ odkłada się⁴¹. Dlatego też oddział¹¹¹ powiatowy²¹¹ Towarzystwa¹²¹ Przyjaciół¹²² Dzieci¹²² czy inny²¹¹ organizator placówki¹²¹ powinien parę³⁴ miesięcy wcześniej zwracać⁵⁰¹ się do⁶² Stacji¹²¹ Sanitarno-Epidemiologicznej²²¹ z⁶⁵ prośbą o⁶⁴ zwizytowanie¹⁴¹ i udzielenie¹⁴¹ życziwych²²² rad¹²² instruktorskich²²².

C1909 Merżan I. Przedszkolaki w Domu Dziecka PZWS 1964 15 9

A w⁶⁶ domu¹⁶¹ przecież dobrzy rodzice zawsze tak urządzają swe²⁴¹ — nawet ciasne²⁴¹ — mieszkanie¹⁴¹, aby⁹ niemowlę¹¹¹ miało zapewnione²⁴¹ miejsce¹⁴¹ przy⁶⁶ oknie, przedszkolak kawał¹⁴¹ miejsca¹²¹ na⁶⁶ podłodze¹⁶¹ do⁶² zabawy¹²¹, a dziecko¹¹¹ szkolne²¹¹ stół¹⁴¹ do⁶² odrabiania¹²¹ lekcji¹²², szufladę lub półkę na⁶⁴ książki¹⁴² i pomoce¹⁴² szkolne²⁴². Tym⁹ bardziej w⁶⁶ domu¹⁶¹ dziecka, mimo⁶² nawet bardzo trudnych²²² warunków lokalowych²²², można i należy poczynić starania¹⁴², by⁹ dzieciom najmłodszym²³² zapewnić słońce¹⁴¹, powietrze¹⁴¹ i miejsce¹⁴¹ do⁶² zabawy¹²¹.

C1910 Sztautynger S. „Wesele” Stanisława Wyspiańskiego PZWS 1968 [?] 28 18

Jednym²⁵¹ z⁶² gości¹²² Włodzimierzostwa¹²¹ Tetmajerów¹²² był poeta Lucjan Rydel, który²¹¹ poznał tu swą²⁴¹ przyszłą²⁴¹ żonę, Jagusię Mikołajczykównę, siostrę żony¹²¹ Tetmajera¹²¹. Wesele¹¹¹ Lucjana¹²¹ Rydla¹²¹ stało⁵⁰¹ się bezpośrednim²⁵¹ źródłem koncepcji¹²¹ „Wesela¹²¹” Stanisława¹²¹ Wyspiańskiego¹²¹, uczestnika¹²¹ tej²²¹ głośnej²²¹ w⁶⁶ całym²⁶¹ Krakowie uroczystości¹²¹. Ślub¹¹¹ ten²¹¹ odbył⁵⁰¹ się dwudziestego²²¹ listopada (we⁶⁴ wtorek¹⁴¹) tysiąc dziewięćsetnego²²¹ roku¹²¹.

C1911 Sztautynger S. „Wesele” Stanisława Wyspiańskiego PZWS 1968 [?] 47 26

W⁶⁶ dialogach z⁶⁵ Rachelą zwróćmy jednak uwagę na⁶⁴ inny²⁴¹ przedmiot¹⁴¹ rozmowy¹²¹ — poezję. Jak⁹ Poeta odnosi⁵⁰¹ się do⁶² wrażeń estetycznych²²² Racheli¹²¹? Przypomnijmy sobie⁴³ pogawędkę Poety z⁶⁵ Panem Młodym²⁵¹, który²¹¹ mówi o⁶⁶ swojej²⁶¹ przyszłej²⁶¹ poezji¹⁶¹ jako⁶⁶ odbiciu¹⁶¹ swoich²²² własnych²²² przeżyć¹²² związanych²²² z⁶⁵ uczuciem do⁶² żony¹²¹. Czy Poeta aprobuje to²⁴¹ powiązanie¹⁴¹ poezji¹²¹ z⁶⁵ życiem?

C1912 Rudniański J. Jak się uczyć? PZWS 1963 20 11

Historia mówi o⁶⁶ zwyczajach ludzi¹²², o⁶⁶ ich⁴² pracy¹⁶¹, zabawach i rozrywkach; o⁶⁶ strojach i domach, o⁶⁶ rozwoju¹⁶¹ nauki¹²¹ i sztuki¹²¹ w⁶⁶ dawnych²⁶² czasach i tylu³⁶, tylu³⁶ rzeczach, które²¹² naprawdę niewiele⁸ wspólnego²²¹ mają z⁶⁵ bitwą. Czyż więc ci²¹², którzy nie lubią bitew, nie mogą spojrzeć na⁶⁴ historię właśnie od⁶² tej²²¹ „niebitewnej²²¹” strony¹²¹ i zainteresować⁵⁰¹ się nią⁴⁵?

C1913 Rudniański J. Jak się uczyć? PZWS 1963 93 21

W⁶⁴ ten²⁴¹ sposób¹⁴¹ nauka przeciętnie długiego²²¹ wiersza nawet jeśli uczenie się¹¹¹ na⁶⁴ pamięć¹⁴¹ nie przychodzi ci⁴³ zbyt⁸ łatwo (czyli: trudno ci⁴³ skupić uwagę) — nie zajmie ci⁴³ więcej niż pół godziny¹²¹. A wiersz¹⁴¹ będziesz⁵⁶ umiał⁵² dobrze i będziesz⁵⁶ go⁴⁴ dłużej pamiętał⁵². Jeśli skupienie¹¹¹ uwagi¹²¹ przychodzi ci⁴³ łatwiej, a co⁴¹ za⁶⁵ tym⁴⁵ idzie łatwiej i szybciej zapamiętujesz — wszystkie²¹² siedem³¹ punktów razem⁸ wzięte²¹² nie zajmą ci⁴³ więcej niż kwadrans¹⁴¹.

C1914 Pęcherski M., A.Tatoń Więź szkoły z życiem w krajach socjalistycznych PZWS 1965 12 29

W⁶⁶ przemyśle leśnym²⁶¹ na⁶⁴ miejsce¹⁴¹ drwali¹²² przychodzą motorniczowie pił¹²² elektrycznych²²² i mechanicznych²²², a zamiast wozaków¹²² — traktorzyści i szoferzy. W⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ automatyzacją pojawiają⁵⁰¹ się takie²¹² nowe²¹² zawody¹¹², jak⁹ nastawiacze urządzeń, w⁶⁶ przedsiębiorstwach w⁶⁶ pełni¹⁶¹ zautomatyzowanych²⁶² potrzebni są matematycy — programowcy¹¹², wysoko wykwalifikowani narzędziowcy. Zmienia⁵⁰¹ się proporcja między⁶⁵ pracownikami typu umysłowego²²¹ i fizycznego²²¹.

C1915 Pęcherski M., A.Tatoń Więź szkoły z życiem w krajach socjalistycznych PZWS 1965 156 7

Gdy badano stosunek¹⁴¹ uczniów¹²² tych²²² trzech³² szkół do⁶² kształcenia¹²¹ produkcyjnego²²¹ w⁶⁶ wybranych²⁶² przez⁶⁴ nich⁴⁴ specjalnościach, to⁹ okazało⁵⁰¹ się, że uczniowie w⁶⁶ przypadku¹⁶¹ drugim²⁶¹ (oddział¹¹¹ szkoleniowy²¹¹ w⁶⁶ zakładzie pracy¹²¹) znacznie bardziej odczuwali atrakcyjność¹⁴¹ swojej²²¹ pracy¹²¹ niż uczniowie kształcący się²¹² w⁶⁶ warsztacie szkolnym²⁶¹. Zdaniem badających¹²² przyczyna tego²²¹ zjawiska¹²¹ tkwiła w⁶⁶ tym⁴⁶, że w⁶⁶ warunkach warsztatu szkolnego²²¹ występuje pewna izolacja od⁶² życia¹²¹, [&]

C1916 Pęcherski M., A.Tatoń Więź szkoły z życiem w krajach socjalistycznych PZWS 1965 245 21

Podjęto kolektywne²⁴² badania¹⁴² z⁶² dziedziny¹²¹ wychowania¹²¹ moralnego²²¹ uczniów¹²² podczas⁶² zajęć praktycznych²²² w⁶⁶ produkcji¹⁶¹. Oddział¹¹¹ Instytutu w⁶⁶ Kluź¹⁶¹ bada problematykę psychologiczną²⁴¹, związaną²⁴¹ z⁶⁵ udziałem uczniów¹²² w⁶⁶ pracy¹⁶¹ produkcyjnej²⁶¹ zwłaszcza proces¹⁴¹ kształtowania się¹²¹ nawyków praktycznych²²². Rumuński²¹¹ Instytut¹¹¹ Nauk Pedagogicznych²²² bada również — na⁶⁶ podstawie¹⁶¹ specjalnych²²² planów nauczania¹²¹ — możliwość¹⁴¹ uzyskania¹²¹ kwalifikacji¹²² zawodowych²²² w⁶⁶ ogólnokształcącej²⁶¹ szkole¹⁶¹ średniej²⁶¹.

C1917 Wójcik-Górska D. Władztwo księżnej Izabeli KiW 1967 46 26

W⁶⁶ okresie gdy Czartoryski zajmował⁵⁰¹ się sprawami politycznymi, prowadził ożywioną²⁴¹ korespondencję w⁶⁶ kraju¹⁶¹ i za⁶⁵ granicą. Utrzymywał również kontakty¹⁴² z⁶⁵ wybitnymi osobistościami Europy, dyplomatami i poetami. W⁶⁶ swej²⁶¹ prywatnej²⁶¹ kancelarii¹⁶¹ zatrudniał kilku³⁴ sekretarzy¹⁴², a każdy²¹¹ miał powierzony²⁴¹ jakiś²⁴¹ dział¹⁴¹. Skowroński prowadził korespondencję zagraniczną²⁴¹, Witoszyński — sprawy¹⁴² podolskie²⁴², Zdzitowiecki — litewskie²⁴², Karpiński — potoczne²⁴², a Zalewski — mazowieckie²⁴².

C1918 Wójcik-Górska D. Władztwo księżnej Izabeli KiW 1967 135 1

W⁶⁶ okresie Sejmu Wielkiego²²¹ książę Czartoryski był jednym²⁵¹ z⁶² filarów Stronnictwa¹²¹ Patriotycznego²²¹. Główni współtwórcy¹¹² reform tego²²¹ sejm — dwaj bracia Potoccy: Stanisław i Ignacy — również byli⁵⁷ związani blisko⁸ z⁶⁵ Czartoryskim. Z⁶² młodszej²²¹ generacji¹²¹ wywodzącej się²²¹ ze⁶² szkół zreformowanych²²² przez⁶⁴ Komisję Edukacji¹²¹ Narodowej²²¹, do⁶² grupy¹²¹ tej²²¹ należeli: Matuszewicz, Weyssenhoff, Niemcewicz, Mostowski i szereg¹¹¹ innych²²².

C1919 Wójcik-Górska D. Władztwo księżnej Izabeli KiW 1967 190 2

Zamiłowania¹⁴² kolekcjonerskie²⁴² żony¹²¹ podzielał Mikołaj Hieronim Radziwiłł. W⁶⁶ Nieborowie¹⁶¹, Arkadii¹⁶¹ i Królikarni¹⁶¹ znajdowały⁵⁰¹ się najwspanialsze²¹² kolekcje¹¹² obrazów, książek, starych²²² monet i medali. Radziwiłłowa¹¹¹ zbierała marmury¹⁴² antyczne²⁴² i wszystko⁴⁴, co⁴¹ było obce²¹¹, egzotyczne²¹¹, romantyczne²¹¹, w⁶⁶ swym²⁶¹ wypielęgowanym²⁶¹ gaju¹⁶¹ bogów¹²² arkadyjskich²²², kazała umieszczać obcojęzyczne²⁴² napisy¹⁴² na⁶⁶ głazach.

C1920 Wójcicki J. Tysiąc lat Polski nad Bałtykiem KiW 1967 224 18

Śmierć¹¹¹ ostatniego²²¹ księcia¹²¹ pomorskiego²²¹ Bogusława¹²¹ Czarnastego²²¹ w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc sześćset trzydziestym²⁶¹ czwartym²⁶¹ dopełniła ogromu nieszczęść, jakie²¹² spadły⁵ na⁶⁴ Pomorze¹⁴¹ Zachodnie²⁴¹. Wymarcie¹¹¹ piastowskiej²²¹ dynastii¹²¹ pomorskiej²²¹ zbiegło⁵⁰¹ się z⁶⁵ wtargnięciem Szwedów¹²², którzy w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc sześćset czterdziestym²⁶¹ ósmym²⁶¹ na⁶⁶ mocy¹⁶¹ pokoju¹²¹ westfalskiego²²¹ uzyskali większą²⁴¹ część¹⁴¹ Pomorza ze⁶⁵ Szczecinem i całym²⁵¹ wybrzeżem, natomiast resztę — tak zwane²⁴¹ tylne²⁴¹ Pomorze¹⁴¹ — otrzymała Brandenburgia.

C1921 Kossak J. Humanizm skrępowany KiW 1963 25 11

Mounier odgradza⁵⁰¹ się od⁶² takiego²²¹ personalizmu. Obcy²¹¹ mu jest jego⁴² skrajny²¹¹ spirytualizm¹¹¹ i obojętność¹¹¹ dla⁶² świata realnych²²² spraw¹²² ludzkich²²². Mounier wprowadza także dalsze²⁴² cezury¹⁴². A więc ukazuje, jako⁶⁴ obcy²⁴¹ swej²³¹ postawie¹³¹, taki²⁴¹ personalizm¹⁴¹, który²¹¹ pod⁶⁵ hasłem „obrony¹²¹ osoby¹²¹ ludzkiej²²¹”, ukrywa najbardziej ciasny²⁴¹ konserwatyzm¹⁴¹ społeczny²⁴¹. W⁶⁶ istocie¹⁶¹ swej²⁶¹ jest to⁴¹ — twierdzi Mounier antykomunizm¹¹¹ nie przyznający się²¹¹ do⁶² swej²²¹ prawdziwej²²¹ nazwy¹²¹ i szukający²¹¹ dla⁶² siebie⁴² filozoficznej²²¹ genealogii¹²¹.

C1922 Kossak J. Humanizm skrępowany KiW 1963 114 19

Próba zrozumienia¹²¹ losu człowieka¹²¹ współczesnego²²¹, próba ukazania¹²¹ nowych²²² perspektyw — przy⁶⁶ abstrahowaniu¹⁶¹ od⁶² metod myślenia¹²¹ i wyników badań materialistycznie zorientowanej²²¹ nowoczesnej²²¹ socjologii¹²¹ — skazana jest⁵⁷ niejako z⁶² góry¹²¹ na⁶⁴ niepowodzenie¹⁴¹. Musi się ona skończyć⁵⁰¹ ugrzęźnięciem w⁶⁶ idealistycznych²⁶² konstrukcjach. Musi prowadzić do⁶² wniosków dalekich²²² od⁶² konkretności¹²¹, klarowności¹²¹, udokumentowania¹²¹. Owe²¹² konstrukcje¹¹² i wnioski¹¹² symbolizują raczej pewne²⁴² sytuacje¹⁴² i konflikty¹⁴² rzeczywiste²⁴².

C1923 Ciamaga L. Od współpracy do integracji KiW 1965 203 32

Współpraca w⁶⁶ dziedzinie¹⁶¹ nauki¹²¹ i techniki¹²¹ między⁶⁵ Polską¹⁵¹ i NRD została⁵⁷ nawiązana jeszcze przed⁶⁵ podpisaniem oficjalnej²²¹ umowy¹²¹ w⁶⁶ tej²⁶¹ sprawie¹⁶¹ w⁶⁶ roku¹⁶¹ tysiąc dziewięćset pięćdziesiątym²⁶¹. Początkowo współpraca ta obejmowała tylko wymianę dokumentacji¹²² naukowo-technicznej²²¹. W⁶⁶ tysiąc dziewięćset pięćdziesiątym²⁶¹ szóstym²⁶¹ roku¹⁶¹ na⁶⁶ czternastym²⁶¹ posiedzeniu¹⁶¹ Polsko-NRD-owskiego²²¹ Komitetu Współpracy¹²¹ Naukowo-Technicznej²²¹ postanowiono ją rozszerzyć i na⁶⁴ inne²⁴² dziedziny¹⁴², urozmaicić pod⁶⁵ względem¹⁵¹ form.

C1924 Gładysz A. Skarby ciemności KiW 1965 105 30

Ilość¹¹¹ danin, które²¹² obciążały bezpośrednich²⁴² wydobywców¹⁴² — gwarków¹⁴² — nieustannie rosła. Z⁶² takiego²²¹ Ordunku¹²¹ górniczego²²¹, czyli ustawy¹²¹ górniczej²²¹ wydanej²²¹ w⁶⁶ tysiąc pięćset dwudziestym²⁶¹ ósmym²⁶¹ roku¹⁶¹ przez⁶⁴ księcia¹⁴¹ opolskiego²⁴¹ Jana¹⁴¹, dowiadujemy⁵⁰¹ się o⁶⁶ następujących²⁶² opłatach, poza⁶⁵ dziesięciną: nieckowe¹¹¹, miechowe¹¹¹, groszowe¹¹¹, od⁶² frystu¹²¹ (zezwoleń¹²¹ na⁶⁴ otwarcie¹⁴¹ nowego²²¹ szybu), od⁶² pieczęci¹²¹, od⁶² marszdy¹²¹ (urzędowego²²¹ pomiaru), wagowe¹¹¹, [&]

C1925 Gładysz A. Skarby ciemności KiW 1965 148? 30

W⁶⁶ tysiąc osiemset trzydziestym²⁶¹ dziewiątym²⁶¹ roku¹⁶¹ przeniósł Winkler zarząd¹⁴¹ swych²²² dóbr z⁶² Miechowic¹²² do⁶² wsi¹²¹ Katowice założonej²²¹ niegdyś przez⁶⁴ wolnych²⁴² polskich²⁴² kuźników¹⁴² nad⁶⁵ rzeczką Rawą. Rząd¹¹¹ pruski²¹¹ szedł chętnie na⁶⁴ rękę Winklerowi¹³¹, gdyż jego⁴² rozmach¹¹¹ gospodarczy²¹¹ sprzyjał nasyceniu¹³¹ terenów górnośląskich²²² elementem niemieckim²⁵¹. W⁶⁶ chwili¹⁶¹ śmierci¹²¹ posiadał Winkler czternaście³⁴ kopalni¹²² galmanu, sześćdziesiąt³⁴ dziewięć³⁴ kopalni węgla, siedem³⁴ hut cynkowych²²², pięć³⁴ wielkich²²² pieców, walcownię i fryszerkę.

C1926 Warneńska M. U podnóża Gór Diamentowych KiW 1966 93 1

„Zbytkiem¹⁵¹” było budowanie¹¹¹ wygodniejszych²²² domów i gromadzenie¹¹¹ pięknych²²² przedmiotów. Uważano, że przy⁶⁶ tych²⁶² ograniczeniach kraj¹¹¹ uniknie natręstwa¹²¹ i łupieżczej²²¹ pożyłki¹²¹ sąsiadów¹²². Lud¹¹¹, wylękły²¹¹ i zgębiony²¹¹ długotrwałymi wojnami, godził⁵⁰¹ się na⁶⁴ wszystko⁴⁴, byle tylko żyć w⁶⁶ spokoju¹⁶¹, byle uniknąć pożóg wojennych²²², rzezi¹²¹ z⁶² rąk najeźdźców¹²² i... chciwości¹²¹ rodzimych²²² egzekutorów¹²² tego²²¹ prawa¹²¹.

C1927 Warneńska M. U podnóża Gór Diamentowych KiW 1966 237 5

Czhongdzin leży u⁶² ujścia¹²¹ rzeki¹²¹ Susongczhon, w⁶⁶ krajobrazie nadmorskim²⁶¹ a zarazem górzystym²⁶¹. Przepiękny²¹¹ pejzaż¹¹¹, radość¹¹¹ dla⁶² oczu turysty i malarza¹²¹! Lecz urbaniści i architekci mieli ciężki²⁴¹ orzech¹⁴¹ do⁶² zgryzienia¹²¹: należało tak zaplanować miasto¹⁴¹, aby⁹ nie zatracając i nie niszcząc walorów malowniczości¹²¹, przewidzieć kierunek¹⁴¹ jego⁴² przyszłego²²¹ wzrostu.

C1928 Zajączkowska M.E. Kemel Pasza KiW 1966 38 8

Spotkania¹¹² te²¹² wzbudziły podejrzenia¹⁴² czujnych²²² szpiegów¹²² sułtana¹²¹. Cała grupa została⁵⁷ aresztowana. Ponieważ trudno im⁴³ było cokolwiek⁴⁴ udowodnić, po⁶⁶ kilku³⁶ miesiącach zwolniono ich⁴⁴ z⁶² więzienia¹²¹. Mustafa Kemal pozostał jednak postacią podejrzaną²⁵¹ i dlatego zrezygnowano z⁶² poprzednich²²² planów wysłania¹²¹ go⁴² do⁶² Adrianopola (Edirne) czy Salonik¹²²; skierowano go⁴⁴ do⁶² stacjonującego²²¹ w⁶⁶ Damaszku¹⁶¹ trzydziestego²²¹ regimentu kawalerii¹²¹, który²¹¹ wchodził w⁶⁴ skład¹⁴¹ piątej²²¹ armii¹²¹.

C1929 Zajączkowska M.E. Kemel Pasza KiW 1966 182 21

Rokowania¹¹² miały się odbyć⁵⁰¹ w⁶⁶ Mudanii¹⁶¹, bądź⁹ w⁶⁶ Izmicie¹⁶¹. Kemal odpowiedział, że się zgadza⁵⁰¹ na⁶⁴ rozpoczęcie¹⁴¹ rokowań pod⁶⁵ warunkiem, że Tracja zostanie⁵⁷ natychmiast oddana Turcji¹³¹ i że przewodniczącym¹⁵¹ delegacji¹²¹ tureckiej²²¹, która weźmie udział¹⁴¹ w⁶⁶ tych²⁶² rokowaniach będzie Ismet. Konferencja w⁶⁶ Mudanii¹⁶¹ rozpoczęła⁵⁰¹ się trzeciego²²¹ października.

C1930 Ruszczyk M. Pierwszy prezydent Gabriel Narutowicz KiW 1967 127 25

żegnają⁵⁰¹ się z⁶⁵ Narutowiczem przyjaciele i znajomi lat najdawniejszych²²². Wezwany²¹¹ przez⁶⁴ rząd¹⁴¹ Moraczewskiego¹²¹ do⁶² pracy¹²¹ w⁶⁶ Ministerstwie Spraw¹²² Zagranicznych²²², przychodzi się pożegnać⁵⁰¹ Wojciech Baranowski. Namawia gorąco Narutowicza¹⁴¹ do⁶² powrotu. — Na⁶⁴ wezwanie¹⁴¹ rządu polskiego²²¹ — odpowiada profesor — w⁶⁶ każdej²⁶¹ chwili¹⁶¹ rzucę wszystko⁴⁴ i pożegnam na zawsze swą²⁴¹ przybraną²⁴¹ ojczyznę. Gdy jednak przyjdzie do⁶² upragnionego²²¹ wezwania¹²¹, charakter¹¹¹ pierwszych²²² propozycji¹²² nie będzie⁵⁶ mu odpowiadał⁵².

C1931 Targalski J. Pierwsi buntownicy KiW 1967 17 4

Niektórzy spośród⁶² aresztowanych¹²² załamali⁵⁰¹ się i zaczęli „sypać”. Władze¹¹² dowiedziały⁵⁰¹ się, że spiskowcy zamierzali nie tylko przeprowadzić powstanie¹⁴¹ zbrojne²⁴¹, ale również zamach¹⁴¹ na⁶⁴ cara¹⁴¹ w⁶⁶ czasie jego⁴² wizyty¹²¹ w⁶⁶ Warszawie¹⁶¹ oraz na⁶⁴ namiestnika¹⁴¹ Paskiewicza¹⁴¹. Głównych²⁴² przywódców¹⁴² spisku¹²¹ — Gzowskiego¹⁴¹, Więckowskiego¹⁴¹, Karpińskiego¹⁴¹ i Grossa¹⁴¹ skazano na⁶⁴ śmierć¹⁴¹, którą²⁴¹ zamieniono na⁶⁴ dożywotnią²⁴¹ katorgę w⁶⁶ kopalniach nerczyńskich²⁶².

C1932 Włodarski Z. Czym jest pamięć PZWS 1967 35 8

Sprawa komplikuje⁵⁰¹ się znacznie. Jak⁸ bowiem traktować owe²⁴² cechy¹⁴² pamięci¹²¹, o⁶⁶ których²⁶² już mówiliśmy, skoro ta sama osoba może⁵ zyskiwać w⁶⁶ zakresie z⁶² każdej²²¹ z⁶² nich⁴² różne²⁴² oceny¹⁴², zależnie od⁶² zapamiętywanego²²¹ materiału. Ktoś osiąga na⁶⁴ przykład¹⁴¹ wysokie²⁴² wyniki¹⁴² (wyższe²⁴² od⁶² przeciętnych²²²) w⁶⁶ przypadku¹⁶¹ podniet wzrokowych²²², a zupełnie niskie²⁴² (niższe²⁴² od⁶² przeciętnych²²²), gdy wchodzi w⁶⁴ grę podniety¹¹² słuchowe²¹². Co⁴⁴ można powiedzieć wówczas o⁶⁶ cechach [—] jego⁴² pamięci¹²¹?

C1933 Klubówna A. Kazimierz Wielki KiW 1967 106 4od dołu

W⁶⁶ majątkach klasztoru tynieckiego²²¹ często sołtysami byli mieszczenie krakowscy. Król zabraniał wykupywania¹²¹ sołectw przez⁶⁴ kościół¹⁴¹ i klasztory¹⁴². Korzystały one bowiem z⁶² przywileju¹²¹ zwalniającego²²¹ od⁶² udziału w⁶⁶ wojnie¹⁶¹. Z⁶⁵ chwilą nabycia¹²¹ sołectwa¹²¹ kościół¹¹¹ usiłował rozciągnąć na⁶⁴ nie⁴⁴ swe²⁴² przywileje¹⁴² ze⁶⁵ szkodą dla⁶² państwa¹²¹. A sołtysi właśnie zwiększali siły¹⁴² wojskowe²⁴².

C1934 Klubówna A. Kazimierz Wielki KiW 1967 123 17

W⁶⁶ puszcach mazowieckich²⁶² powstała nieco podobna do⁶² osadnictwa¹²¹ na⁶⁶ prawie¹⁶¹ niemieckim²⁶¹ organizacja bartna, być może⁵, na⁶⁶ tamtym²⁶¹ wzorowana. Byli to⁴¹ częściowo osadnicy dobrowolni, którzy zamiast uprawiać rolę woleli żyć z⁶² tego⁴², co⁴⁴ przyniesie las¹¹¹, a częściowo zbiegowie. Czyszn¹⁴¹ płacili książętom mazowieckim²³² pieniędzmi lub miodem na⁶⁶ ich⁴² czele stał starosta — [&]

C1935 Wawrzykowska-Wierciochowa D. Maria Boguszewiczówna KiW 1967 51 13

Nie znajdziemy tylko w⁶⁶ sprawozdaniu¹⁶¹ biblioteki¹²¹ książek trzech³² wieszczów¹²², polskich²²² podręczników historii¹²¹ czy literatury¹²¹ polskiej²²¹, powieści¹²² historycznych²²² Bolesławity¹²¹ (Kraszewskiego¹²¹), wydawanych²²² w⁶⁶ Krakowie lub we⁶⁶ Lwowie i przemycanych²²² do⁶² Królestwa¹²¹. Takie²¹² czytelnictwo¹¹¹ było⁵⁷ przecież zakonspirowane²¹¹ [#]

C1936 Włodarski Z. Czym jest pamięć PZWS 1967 64 12

Do⁶² metod dotyczących²²² rozpoznawania¹²¹ należy także znana już nam z⁶² badań zwierząt metoda reakcji¹²² odroczonych²²². Metoda ta stosowana jest⁵⁷ zarówno przez⁶⁴ psychologów¹⁴², jak⁹ i fizjologów¹⁴². Poznaliśmy dwie³⁴ wersje¹⁴² tej²²¹ metody¹²¹: metodę jednostopniową²⁴¹, czyli bezpośrednią²⁴¹, oraz metodę dwustopniową²⁴¹, zwaną²⁴¹ inaczej pośrednią²⁵¹. W⁶⁶ badaniach zwierząt z⁶² reguły¹²¹ chowany²¹¹ jest⁵⁷ pokarm¹¹¹, w⁶⁶ badaniach dzieci¹²² często chowa się⁴¹ zabawki¹⁴². Wskaźniki¹¹² są analogiczne²¹².

C1937 Włodarski Z. Czym jest pamięć PZWS 1967 77 22

Grupowanie¹¹¹ tego²²¹ rodzaju¹²¹ odgrywa dużą²⁴¹ rolę w⁶⁶ procesach pamięci¹²¹. U⁶² młodszych²²² dzieci¹²² następuje ono zazwyczaj dopiero wtedy, gdy trzeba sobie⁴³ przypomnieć materiał¹⁴¹, starsi dokonują owego²²¹ grupowania¹²¹ już w⁶⁶ trakcie zapamiętywania¹²¹. Prawdopodobnie wykorzystują oni posiadane²⁴¹ doświadczenie¹⁴¹, informujące²⁴¹, że grupowanie¹¹¹ takie²¹¹ jest pomocne²¹¹. W⁶⁶ wyniku¹⁶¹ grupowania¹²¹ materiału tworzą⁵⁰¹ się silniejsze²¹² związki¹¹² sensowne²¹², [&]

C1938 Klubówna A. Kazimierz Wielki KiW 1967 284 16

Dlatego Klemens Szósty²¹¹ potępił ich⁴⁴ jako⁶⁴ heretyków¹⁴² i nakazał ostro ścigać. Do⁶² Polski¹²¹ biczownicy napłynęli z⁶² Węgier¹²² przełęczami i tu dołączyła⁵⁰¹ się do⁶² nich⁴² ludność¹¹¹ miejscowa. Najżywiej ruch¹¹¹ ten²¹¹ rozwijał⁵⁰¹ się na⁶⁶ Śląsku, ale dotarł i w⁶⁴ głąb¹⁴¹ ziem polskich²²², na⁶⁴ przykład¹⁴¹ na⁶⁴ Kujawy¹⁴². Gdy epidemia wygasa, o⁶⁶ biczownikach na⁶⁶ naszej²⁶¹ ziemi¹⁶¹ ucichło.

C1939 Ciepieńko-Zielińska D. Emilia Plater KiW 1966 30 3

Cechuje go⁴⁴ bowiem osobliwa, wyjątkowa pasja do⁶² wojska¹²¹ i żołnierki¹²¹, tym⁹ szczególniejsza, że przecież jest to⁴¹ czas¹¹¹ pokoju¹²¹ i nic⁴¹ zgoła nie zapowiada wojennego²²¹ zgiełku¹²¹ i zatrudnień. Każde²¹¹ większe²¹¹ miasto¹¹¹ Królestwa¹²¹ posiada swój²⁴¹ obóz¹⁴¹ wojskowy²⁴¹, ma go⁴⁴ oczywiście (i przede wszystkim) Warszawa; znajduje⁵⁰¹ się poza⁶⁵ obrębem stolicy¹²¹ i chętnie jest⁵⁷ odwiedzany²¹¹ przez⁶⁴ towarzystwo¹⁴¹ warszawskie²⁴¹.

C1940 Grzybowski S. Marcin Luter KiW 1966 208 13

Doktryny¹¹² te²¹² choć początkowo głoszone²¹² dość ostrożnie i dopiero powoli zamieniające się²¹² w⁶⁴ konsekwentny²⁴¹ system¹⁴¹ raczej filozoficzny²⁴¹ niż religijny²⁴¹, wzbudziły duże²⁴¹ poruszenie¹⁴¹ w⁶⁶ Wirtenberdze¹⁶¹. Melanchton nie bardzo wiedział, jak⁹ się do⁶² nich⁴² ustosunkować⁵⁰¹. Nie dostrzegając radykalnego²²¹ charakteru społecznego²²¹ też Münzera¹²¹, skłonny²¹¹ był uznać niektóre²⁴² radykalne²⁴² twierdzenia¹⁴² doktrynalne²⁴²; wiele³⁴ z⁶² nich⁴² można było wszak uznać za⁶⁴ rozwinięcie¹⁴¹ dość nieśmiało rzucanych²²² sugestii¹²² Erazma¹²¹ z⁶² Rotterdamu¹²¹, [&]

C1941 Grzybowski S. Marcin Luter KiW 1966 261 1

Uwikłany²¹¹ w⁶⁴ sprawy¹⁴² tego²²¹ świata, pełne²⁴² sprzeczności¹²², zbyt⁸ skomplikowanych²²² na⁶⁴ jego⁴² głowę zajęta²⁴¹ tylko kwestiami teologii¹²¹, moralności¹²¹, wiary¹²¹, i zbawienia¹²¹, znalazł⁵⁰¹ się nagle Luter w⁶⁶ rzeczywistości¹⁶¹ zupełnie sobie⁴³ obcej²⁶¹, choć w⁶⁶ znacznej²⁶¹ części¹⁶¹ przez⁶⁴ niego⁴⁴ samego²⁴¹ stworzonej²⁶¹. Długo²⁴¹ czas¹⁴¹ starał⁵⁰¹ się nie dostrzegać jej⁴² i nie przyjąć tego⁴² do⁶² wiadomości¹²¹.

C1942 Łączyńska A. Infuły i szyszaki KiW 1966 9 5

I jeszcze jeden²¹¹ akcent¹¹¹ końcowy²¹¹ zbiega⁵⁰¹ się z⁶⁵ zamknięciem epoki¹²¹ Górków¹²². Jest nim⁴⁵ chwilowa, ale ciężka klęska stronnictwa¹²¹ prohabsburskiego²²¹ w⁶⁶ Polsce¹⁶¹ którego²²¹ wybitnymi przedstawicielami byli Górkowie¹¹². Ostatecznie nie dopuszczono dynastii¹²¹ habsburskiej²²¹ do⁶² tronu polskiego²²¹. Jakkolwiek można oceniać klęskę Górków¹²² w⁶⁶ zmaganiach o⁶⁴ wpływy¹⁴² polityczne²⁴² w⁶⁶ kraju¹⁶¹ i szerzeniu¹⁶¹ idei¹²¹ reformacji¹²¹ to²¹¹ ostatnie²¹¹ niepowodzenie¹¹¹ stało⁵⁰¹ się bezsprzecznie triumfem polskiej²²¹ świadomości¹²¹ narodowej²²¹.

C1943 Łączyńska A. Infuły i szyszaki KiW 1966 64 29

Dlatego dochód¹¹¹ z⁶² królewskich posiadłości²⁴¹ szczególne¹⁴¹. Ale dobra¹¹² królewskie²¹² się kurczyły⁵⁰¹, gdyż królowie nadawali je⁴⁴ hojną²⁵¹ ręką na stałe lub w⁶⁴ zastaw¹⁴¹ za⁶⁴ pożyczkę magnatom, którzy — jak⁹ to⁴⁴ na⁶⁶ przykładzie¹⁶¹ Górków¹²² widzieliśmy — bywali chętnymi wierzycielami. Uchwała piotrkowska uderzyła w⁶⁴ podstawy¹⁴² potęgi¹²¹ magnatów¹²². W⁶⁶ roku¹⁶¹ następnym²⁶¹ zbiera⁵⁰¹ się sejm¹¹¹ w⁶⁶ Radomiu¹⁶¹, gdzie uchwalono konstytucję Nihil Novi — nic⁴¹ nowego²²¹.

C1944 Móraski K. Czerwona rewolucja i biały regent KiW 1966 242 21

Na⁶⁶ przełomie stycznia i lutego ruszyły wielkie²¹² zakłady¹¹² „Manfred Weiss” i MAVAG, rozpoczął pracę metalurgiczny²¹¹ kombinat¹¹¹ w⁶⁶ Diósgyör¹⁶¹ i tekstylne²¹² fabryki¹¹² Budapesztu. Jeszcze w⁶⁶ zachodnich²⁶² rejonach Węgier¹²² trwały⁵ zacięte²¹² walki¹¹², gdy ze⁶² Związku¹²¹ Radzieckiego²²¹ przybyły⁵ pierwsze²¹² transporty¹¹² żywności¹²¹ i leków.

C1945 Górski J. Zarys historii ekonomii politycznej KiW 1967 98 27

Na⁶⁶ tym²⁶¹ tle rozwija⁵⁰¹ się teoria ekonomiczna Adama¹²¹ Smitha¹²¹, określa on, „ramy¹⁴² w⁶⁶ których²⁶² będzie⁵⁶ się rozwijać⁵¹¹ ekonomia polityczna”. Smith wykorzystuje koncepcje¹⁴² swych²²² poprzedników¹²², porządkując je⁴⁴, rozwija i tworzy nowy²⁴¹, drugi²⁴¹ po⁶⁶ (fizjokraty) system¹⁴¹ ekonomii¹²¹ politycznej²²¹, system¹⁴¹ odpowiadający²⁴¹ interesom rozwijającej się²²¹ burżuazji¹²¹, do⁶² którego²²¹ przede wszystkim nawiąże ekonomia w⁶⁶ swym²⁶¹ dalszym²⁶¹ rozwoju¹⁶¹.

C1946 Górski J. Zarys historii ekonomii politycznej KiW 1967 187 17

Sey reprezentuje interesy¹⁴² francuskich²²² klas posiadających²²² w⁶⁶ okresie, kiedy we⁶⁶ Francji¹⁶¹, o⁶⁶ czym⁴⁶ już wiemy, ujawniły⁵⁰¹ się sprzeczności¹¹² kapitalizmu i rozwinęła⁵⁰¹ się krytyka¹¹¹ kapitalizmu zarówno ze⁶² strony¹²¹ ekonomii¹²¹ drobnomieszczańskiej²²¹, jak⁹ i socjalizmu utopijnego²²¹. Stara⁵⁰¹ się więc on przedstawić kapitalizm¹⁴¹ jako⁶⁴ system¹⁴¹ harmonijny²⁴¹, pozbawiony²⁴¹ sprzeczności¹²², zapewniający²⁴¹ optymalne²⁴² warunki¹⁴² rozwoju¹²¹ ekonomicznego²²¹.

C1947 Górski J. Zarys historii ekonomii politycznej KiW 1967 331 16

Z⁶² nierealistycznego²²¹ charakteru głoszonych²²² rozwiązań zdała sobie⁴³ sprawę także część¹¹¹ ekonomistów¹²² burżuazyjnych²²²; wysunęli oni jednak tezę, że związek¹¹¹ z⁶⁵ praktyką nie jest koniecznym²⁵¹ zadaniem ekonomii¹²¹, że tworzy ona logicznie poprawne²⁴² konstrukcje¹⁴² teoretyczne²⁴², a jeśli nie są one zgodne²¹² z⁶⁵ przebiegiem rzeczywistych²²² procesów gospodarczych²²², to⁹ wina¹¹¹ leży nie po⁶⁶ stronie¹⁶¹ logicznej²²¹ teorii¹²¹, lecz po⁶⁶ stronie¹⁶¹ nielogicznej²²¹ rzeczywistości¹²¹.

C1948 Górski J. Zarys historii ekonomii politycznej KiW 1967 420 1

Otóż trzeba stwierdzić, że nie ma żadnej²²¹ konieczności¹²¹, aby⁹ domarowska stopa wzrostu dochodu była równa stopie¹³¹ [~]. Może⁵ się tak przypadkowo zdarzyć⁵⁰¹, ale normalną²⁵¹ sytuacją będzie raczej nierówność¹¹¹ tych²²² stóp, oznaczająca powstawanie¹⁴¹ w⁶⁶ gospodarce¹⁶¹ albo bezrobocia¹²¹ technologicznego²²¹, albo braku¹²¹ siły¹²¹ roboczej²²¹. Przy⁶⁶ szybkim²⁶¹ tempie postępu technicznego²²¹ będzie⁵⁶ się realizować⁵¹¹ raczej pierwsza możliwość¹¹¹.

C1949 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom X KiW 1966 43 3

Konieczność¹¹¹ zgrania¹²¹ interesów ujawnia⁵⁰¹ się szczególnie silnie⁸ w⁶⁶ sytuacji¹⁶¹, gdy sześćdziesiąt³⁴ pięć³⁴ procent¹²² obrotów handlowych²²² krajów RWPG stanowią obroty¹¹² wzajemne²¹² (analogiczny²⁴¹ wskaźnik¹⁴¹ posiada również Polska¹¹¹). Zbliżeniu¹³¹ celów rozwojowych²²², różnicowaniu¹³¹ asortymentów produkcji, przyspieszeniu wzrostu gospodarczego poprzez⁶⁴ wymianę — służą konsultacje¹¹² Komisji¹²¹ Planowania¹²¹ poszczególnych²²² krajów działalność¹¹¹ komisji¹²¹ (komitetów) współpracy¹²¹ dwustronnej²²¹ oraz organów RWPG.

C1950 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom X KiW 1966 221 5

Można zatem stwierdzić, że Polska¹¹¹, mając na⁶⁶ uwadze¹⁶¹ jako⁶⁴ ogólną²⁴¹ przesłankę ułatwienie¹⁴¹ krajom trzeciego²²¹ świata wyjście¹⁴¹ z⁶² zacofania¹²¹ ekonomicznego²²¹, kieruje⁵⁰¹ się w⁶⁶ swym²⁶¹ postępowaniu¹⁶¹ koniecznością uwzględnienia¹²¹ potrzeb i interesów swej²²¹ własnej²²¹ gospodarki¹²¹ i rozwija kontakty¹⁴² z⁶⁵ trzecim²⁵¹ światem w⁶⁶ oparciu¹⁶¹ o⁶⁴ wzajemne²⁴² korzyści¹⁴².

C1951 Móraski K. Józef Bem PZWS 1964 12 16

Osiągnięcia¹¹² naukowe²¹² Bema¹²¹, do⁶² których²²² i Wielki²¹¹ Książę Konstanty przywiązywał wagę znalazły praktyczne²⁴¹ zastosowanie¹⁴¹ już w⁶⁶ latach tysiąc osiemset osiemnaście — tysiąc osiemset dziewiętnaście, gdy zaczęto produkować pierwsze²⁴² pociski¹⁴² raketowe²⁴². Umożliwiło to⁴¹ utworzenie¹⁴¹ pierwszej²²¹ w⁶⁶ Polsce¹⁶¹ formacji¹²¹ posługującej się²²¹ wyłącznie bronią¹⁵¹ raketową²⁵¹, tak zwanego²²¹ Korpusu Rakietników¹²², na⁶⁶ czele którego²²¹ stanął Bontemps — wówczas już generał.

C1952 Buczma L. Rewolucja w Niemczech 1918-1919 PZWS 1965 64 1

Rząd¹¹¹ Eberta¹²¹ postanawia szybko rozprawić⁵⁰¹ się ze⁶⁵ zrewolucjonizowanym²⁵¹ Berlinem. Bez⁶² żadnych²²² skrupułów rzuca wojsko¹⁴¹ przeciwko⁶³ robotnikom. Rozpoczynają⁵⁰¹ się zacięte²¹² walki¹¹² uliczne²¹². Komendantem rządowych²²² sił zostaje⁵⁷ mianowany²¹¹ Noske¹¹¹. Alarmuje on Kwaterę Główną²⁴¹, domagając⁵⁰¹ się posiłków. Początkowo unika ostrzejszych²²² starć, gdyż nie dysponuje odpowiednimi siłami. Położenie¹¹¹ rządu jest ciężkie²¹¹. Uzbrojeni żołnierze i marynarze wzmocnili oddziały¹⁴² policji¹²¹.

C1953 Spionek H. Rozwój i wychowanie małego dziecka NK 1963 22 4

Badania¹¹² prowadzone²¹² na⁶⁶ liczniejszych²⁶² grupach dzieci¹²² w⁶⁶ tym²⁶¹ samym²⁶¹ wieku¹⁶¹ bywają⁵⁷ często nazywane²¹² „poprzecznymi” podczas gdy badania¹¹² prowadzone²¹² przez⁶⁴ czas¹⁴¹ dłuższy²⁴¹ na⁶⁶ tym²⁶¹ samym²⁶¹ dziecku¹⁶¹ lub na⁶⁶ tych²⁶² samych²⁶² dzieciach określane²¹² są⁵⁷ mianem „podłużnych²²²”. Chcąc jednak zebrać na⁶⁶ większej²⁶¹ liczbie¹⁶¹ dzieci¹²² taki²⁴¹ materiał¹⁴¹ obserwacyjny²⁴¹, który²¹¹ nadawałby⁵⁰¹ się do⁶² porównań, trzeba było zrezygnować z⁶² rejestrowania¹²¹ wszystkich²²² faktów z⁶² życia¹²¹ dzieci¹²², [&]

C1954 Spionek H. Rozwój i wychowanie małego dziecka NK 1963 255 3

Widzimy zatem, że wyżej omówiona skala rozwojowa może⁵ służyć nie tylko jako⁶¹ podstawa oceny¹²¹ ogólnego²²¹ poziomu psychoruchowego²²¹ dziecka, ale również może⁵ być⁵⁷ wykorzystana do⁶² scharakteryzowania¹²¹ jego⁴² rytmu rozwojowego²²¹. Podkreślić jednak należy, że aby⁹ ocenić prawidłowo poziom¹⁴¹ i rytm¹⁴¹ prozy¹⁴¹ dziecka, trzeba mieć duże²⁴¹ doświadczenie¹⁴¹ psychologiczne²⁴¹ [&]

C1955 Samotyhowa N. Malarstwo zachodnioeuropejskie NK 1964 111 brak

Mówię o⁶⁶ nich⁴⁶, jak⁹ i w ogóle o⁶⁶ van der Goesie¹⁶¹ — człowieku¹⁶¹ więcej niż o⁶⁶ innych²⁶² artystach, gdyż tragiczny²¹¹ finał¹¹¹ jego⁴² życia¹²¹ pozostawał bez⁶² wątpienia¹²¹ w⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ jego⁴² bujną²⁵¹ niespokojną²⁵¹ a genialną²⁵¹, jak⁹ określają niektórzy, twórczością. Poznamy „Pokłon¹⁴¹ pasterzy¹²²”, inaczej ołtarz¹⁴¹ Portinarich¹²², znajdujący się²⁴¹ obecnie we⁶⁶ florenckich²⁶² Uffiziach¹⁶².

C1956 Samotyhowa N. Malarstwo zachodnioeuropejskie NK 1964 344 brak

Zdumiewa w⁶⁶ nim⁴⁶ śmiałość¹¹¹ artysty, nie szukającego²²¹ zmiekczeń dla⁶² tego²²¹ zbiorowiska¹²¹ wad. W⁶⁶ obrazie figuruje zresztą i sam²¹¹ Goya przy⁶⁶ wielkim²⁶¹ płótnie. Królowa Maria Luiza od⁶² dziecka była żądna władzy¹²¹. Halina odczuła ją trafnie. Jako⁶¹ żona Karola¹²¹ Czwartego²²¹ objęła ponownie rządy¹⁴² nad⁶⁵ krajem, gdy słaby²¹¹ mąż dał jej⁴³ głos¹⁴¹ i miejsce¹⁴¹ w⁶⁶ radzie¹⁶¹ państwa¹²¹.

C1957 Pieter J. Psychologiczne problemy samokształcenia NK 1963 200 7

Ludzie wiele⁸ czytający²¹², dobrze treść¹⁴¹ rozumiejący²¹² i mający²¹² wiele⁸ doświadczenia¹²¹ życiowego²²¹ miewają też wiele³⁴ zahamowań czy wątpiwości¹²², co⁴¹ do⁶² wysnuwania¹²¹ praktycznych²²² konsekwencji¹²² z⁶² treści¹²¹ lektury¹²¹. Czytanie¹¹¹ jest dla⁶² nich⁴² prawie⁸ wyłącznie przygodą umysłową²⁵¹ a nie umysłowo-praktyczną²⁵¹. Wyłączyć z⁶² tej²²¹ reguły¹²¹ można czytanie¹⁴¹ literatury¹²¹ fachowej²²¹ ze⁶⁵ wskazówkami praktycznymi. Co prawda z⁶⁵ zastrzeżeniem.

C1958 Skorubska-Sobańska J. Młodzież i dorośli PZWS 1967 56 3

Konserwatyzm¹¹¹ rodziców¹²², ich⁴² przywiązanie¹¹¹ do⁶² tradycyjnych²²² form postępowania¹²¹ w ogóle, do⁶² tego⁴² co⁴¹ stare²¹¹ i znane²¹¹, do⁶² utartych²²² poglądów na⁶⁴ sprawy¹⁴² różnej²²¹ wagi¹²¹ — od⁶² zagadnień mody¹²¹ w⁶⁶ ubiorze, do⁶² aspiracji¹²² i perspektyw życiowych²²² własnych²²² dzieci¹²² włącznie — to⁴¹ następna cecha rodziców¹²², która zdaniem dorastających²²² dzieci¹²², głównie dziewcząt odgrywa dużą²⁴¹ rolę w⁶⁶ kształtowaniu¹⁶¹ wzajemnych²²² stosunków.

C1959 Skowronek J. Legiony polskie we Włoszech PZWS 1967 20 5

Nie brały one udziału w⁶⁶ zasadniczych²⁶² działaniach wojennych²⁶², lecz używane²¹² były⁵⁷ do⁶² zadań drugorzędnych²²²: osłaniały linie¹⁴² komunikacyjne²⁴² i utrzymywały spokój¹⁴¹ w⁶⁶ „wyzwolonych²⁶²” przez⁶⁴ Francuzów¹⁴² Włoszech północnych²⁶². Bonaparte przerwał niespodziewanie świetną²⁴¹ kampanię i dwudziestego²²¹ czwartego²²¹ kwietnia w⁶⁶ Loeben¹⁶¹ zawarł rozejm¹⁴¹ i rozpoczął rokowania¹⁴² pokojowe²⁴² z⁶⁵ Austrią.

C1960 Schaff A. Marksizm a jednostka ludzka PWN 1965 90 21

Każdy²¹¹ świadomy²¹¹ wybór¹¹¹, a to⁴¹ jest istotny²¹¹ sens¹¹¹ wolności¹²¹ jednostki¹²¹ dokonuje⁵⁰¹ się na⁶⁶ gruncie określonego²²¹ systemu wartości¹²², który²¹¹ ustala skalę tego⁴², co⁴¹ godne²¹¹, dobre²¹¹, szlachetne²¹¹, słuszne²¹¹, społecznie użyteczne²¹¹ i tym²³² podobne²¹². Oraz skalę przeciwieństw tych²²² określeń. Taki²¹¹ system wartości¹²² kształtuje⁵⁰¹ się społecznie i jest⁵⁷ wpajany²¹¹ jednostce¹³¹ przez⁶⁴ różnokształtne²⁴¹ wychowanie¹⁴¹ społeczne²⁴¹. Tą drogą¹⁵¹ między innymi realizuje⁵⁰¹ się społeczne²¹¹ uwarunkowanie¹¹¹ jednostki¹²¹ ludzkiej²²¹.

C1961 Podhorecki L. Jan Sobieski KiW 1964 90 17

Nawet stronnicy francuscy publicznie demonstrowali swą²⁴¹ radość¹⁴¹. Prymas posłał królowi w⁶⁶ podarunku¹⁶¹ wspianą²⁴¹ sześciokonną²⁴¹ karetę, a referendarz koronny Andrzej Morsztyn — serwis¹⁴¹ wartości¹²¹ stu³² tysięcy złotych¹²². Nie przeszkadzało to⁴¹ oponentom snuć projektów detronizacji¹²¹ nowego²²¹ króla¹²¹. Siódmego²²¹ lipca tysiąc sześćset sześćdziesiątego²²¹ dziewiątego²²¹ roku¹²¹ w⁶⁶ katedrze¹⁶¹ świętego²²¹ Jana¹²¹ w⁶⁶ Warszawie¹⁶¹ odbyło⁵⁰¹ się uroczyste²¹¹ nabożeństwo¹¹¹, [&]

C1962 Podhorecki L. Jan Sobieski KiW 1964 145 8

Sobieski postanowił wykorzystać sytuację i wejść⁵ Turkom na⁶⁴ tyły¹⁴². Związani od⁶² przodu armią rosyjską²⁵¹, zaatakowani z⁶² tyłu przez⁶⁴ Polaków¹⁴², niechybnie ponieśliby klęskę. — Przrzekam, iż z⁶⁵ końcem wyprawy¹²¹ pokażę im⁴³, gdzie raki¹¹² zimują! — mówił król. Wojska¹¹² królewskie²¹² ruszyły na⁶⁴ Ukrainę. Ale Turcy nie dali się zaskoczyć⁵⁰¹ i aby⁹ uniknąć osaczenia¹²¹, wycofali⁵⁰¹ się pospiesznie za⁶⁴ Dniestr¹⁴¹.

C1963 Podhorecki L. Jan Sobieski KiW 1964 234 29

Szach przyjął Polaka¹⁴¹ z⁶⁵ honorami, wraz z⁶⁵ całą²⁵¹ radą upił⁵⁰¹ się na⁶⁴ cześć¹⁴¹ króla¹²¹ polskiego²²¹, ale do⁶² ligi¹²¹ nie przystąpił. Dziesięć³⁴ razy¹²² jeździli Polacy do⁶² Persji¹²¹. Wielkie²⁴² usługi¹⁴² oddał królowi pewien²¹¹ Syryjczyk (zwany²¹¹ u⁶² nas⁴² hrabia de Siri), który²¹¹ trzykrotnie jeździł do⁶² Sulejmana¹²¹. Jedynym²⁵¹ owocem tych²²² wypraw¹²² było nawiązanie¹¹¹ polsko-perskich²²² stosunków kulturalnych²²².

C1964 Kuczyński J. Porządek nadchodzącego świata KiW 1964 34 38

W⁶⁶ słynnym²⁶¹ odczycie „Nietzsche im Lichte unserer Erfahrung”, bez⁶² znajomości¹²¹ którego²²¹, jak⁹ i bez⁶² znajomości¹²¹ autobiograficznej²²¹ pracy¹²¹ o⁶⁶ powstaniu¹⁶¹ „Doktora¹²¹ Faustusa¹²¹” niepodobna właściwie zrozumieć całej²²¹ koncepcji¹²¹ mannowskiej²²¹, mówił — referując Nietzschego¹⁴¹ — że to⁴¹, co⁴¹ głębokie²¹¹, jest złe²¹¹; życie¹¹¹ zaś nie zostało⁵⁷ zrodzone²¹¹ przez⁶⁴ prawdę ani moralność¹⁴¹.

C1965 Kuczyński J. Porządek nadchodzącego świata KiW 1964 179 17

Wszelkie²¹² dotychczasowe²¹² teodyce¹¹², określające²¹² ten²⁴¹ świat¹⁴¹ jako⁶⁴ najlepszy²⁴¹ z⁶² możliwych²²², bo jedynie istniejący²⁴¹, były⁵ tylko pierwszym²⁵¹ wysiłkiem w⁶⁶ dążeniu¹⁶¹ do⁶² rzeczywistego²²¹ istnienia¹²¹ człowieka¹²¹. Określiły ramy¹⁴² prawdziwe²⁴², lecz zbyt⁸ ogólne²⁴², zostawiając wiele⁸ jeszcze miejsca¹²¹ na⁶⁴ różne²⁴² urojenia¹⁴². Trzeba zacieśnić i pogłębić, a może⁸ — w⁶⁶ pewnym²⁶¹ sensie — urzeczywistnić czy ukonkretnić pojęcie¹⁴¹ istnienia¹²¹.

C1966 Ładosz J. Współczesne formy walki materializmu z idealizmem KiW 1965 19 3

Gdy przed⁶⁵ kilkunastu³⁵ laty zapoznałem⁵⁰¹ się z⁶⁵ tekstem referatu wygłoszonego²²¹ przez⁶⁴ Irenę Joliot-Curie¹⁴¹, w⁶⁶ którym²⁶¹ zawarta była⁵⁷ próba materialistycznej²²¹ interpretacji¹²¹ teorii¹²¹ eksplodującego²²¹ wszechświata, byłem⁵⁷, jak⁹ pamiętam, bardzo zaszokowany²¹¹. Uważałem to⁴⁴ za⁶⁴ nieprawdopodobne²⁴¹ przedsięwzięcie¹⁴¹ wydobywania¹²¹ czegoś racjonalnego²²¹ z⁶² najbardziej jawnego²²¹ fideizmu¹²¹.

C1967 Ładosz J. Współczesne formy walki materializmu z idealizmem KiW 1965 67 7

Widzimy więc, że ten²¹¹ „pozytywistyczny²¹¹ materializm¹¹¹” jest zjawiskiem dosyć rozpowszechnionym²⁵¹. Nie stanowi⁵ on po prostu powtórzenia¹²¹ mechanistycznego²²¹ materializmu osiemnastego²²¹ czy dziewiętnastego²²¹ wieku¹²¹ bądź⁹ wulgarnego²²¹ materializmu dziewiętnastego²²¹ wieku¹²¹, chociaż jego⁴² reprezentanci do⁶² tych²²² tradycji¹²² nawiązują. Nie stanowi⁵ powtórzenia¹²¹, bowiem na⁶⁴ rozmaite²⁴² sposoby¹⁴² przystosowują oni tę tradycję do⁶² zdobyczy¹²² dwudziestowiecznego²²¹ przyrodoznawstwa¹²¹, w⁶⁶ pierwszym²⁶¹ rzędzie fizyki¹²¹, oraz do⁶² zdobyczy¹²¹ logiki¹²¹ matematycznej²²¹.

C1968 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom IX KiW 1965 124 30

Plan¹¹¹ na⁶⁴ lata¹⁴² tysiąc dziewięćset sześćdziesiąt sześć — tysiąc dziewięćset siedemdziesiąt zakłada, że zwiększenie¹¹¹ liczby¹²¹ traktorów o⁶⁴ sto³⁴ tysięcy sztuk umożliwi dalsze²⁴¹ zmniejszenie¹⁴¹ liczby¹²¹ koni przynajmniej o⁶⁴ trzysta³⁴ tysięcy, co⁴¹ oznacza zaoszczędzenie¹⁴¹ znacznej²²¹ ilości¹²¹ paszy¹²¹. Natomiast przede wszystkim zależy nam obecnie na⁶⁶ szybkim²⁶¹ rozwoju¹⁶¹ hodowli¹²¹ bydła¹²¹.

C1969 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom IX KiW 1965 213 29

Nie powinniśmy więc narzekać (jak to⁴¹ się niekiedy zdarza⁵⁰¹), że „musimy zwiększać inwestycje¹⁴², aby⁹ wszystkim²³² dać pracę”. Przecież gdyby celem¹⁵¹ inwestowania¹²¹ było jedynie zapewnienie¹¹¹ zajęcia¹²¹ nowym²³² pracownikom. To⁹ nie miałoby sensu tworzenie¹¹¹ miejsc pracy¹²¹ nieraz bardzo drogich²²², kosztujących²²² na⁶⁴ przykład¹⁴¹ po⁶⁴ kilkaset³⁴ tysięcy złotych¹²².

C1970 zbiorowa Rozmowy o gospodarce. Tom IX KiW 1965 358 8

Wszystko⁴¹ czym⁴⁵ dysponujemy w⁶⁶ dniu¹⁶¹ dzisiejszym²⁶¹, stanowi⁵ skondensowany²⁴¹ rezultat¹⁴¹ wysiłku¹²¹ setek tysięcy ludzi¹²² w⁶⁶ najtrudniejszym²⁶¹ okresie, rezultat¹⁴¹ osiągnięć i potknięć. Była⁵ to⁴¹ wielka szkoła życia¹²¹ dla⁶² całego²²¹ społeczeństwa¹²¹, szkoła, która dobrze przygotowuje swych²⁴² wychowanków¹⁴² do⁶² dalszej²²¹ pracy¹²¹ i daje gwarancje¹⁴², że potrafią oni wykonać trudne²⁴² zadania¹⁴².

C1971 Strumph-Wojtkiewicz S. Powstanie styczniowe NK 1963 14 5

Łącznikiem między⁶⁵ europejską²⁵¹ lewicą i sprawą polską²⁵¹ byli⁵ pionierzy polskiej²²¹ myśli¹²¹ demokratycznej²²¹ — Adam Mickiewicz, Stanisław Worcell, Joachim Lelewel, a także generał Ludwik Mierosławski. Tak czy inaczej, arystokraci polscy opierali swoje²⁴² nadzieje¹⁴² na⁶⁶ możliwości¹⁶¹ zatargów pomiędzy⁶⁵ mocarstwami, zaś w⁶⁶ polskim²⁶¹ obozie postępowym²⁶¹ żywiono pewnością¹⁴¹, że pomoc¹¹¹ nadejdzie od⁶² ludów Europy.

C1972 Bartnicki A. Agresja włoska w Abisynii PZWS 1964 66 3

W⁶⁶ sierpniu tysiąc dziewięćset trzydziestego²²¹ piątego²²¹ roku¹²¹ ogłosiły one tak zwaną²⁴¹ ustawę o⁶⁶ neutralności¹⁶¹, która stwierdziła, że prezydent ma prawo¹⁴¹ zakazać eksportu broni¹²¹ do⁶² krajów będących²²² z⁶⁵ sobą w⁶⁶ stanie¹⁶¹ wojny¹²¹ niezależnie od⁶² tego⁴², która ze⁶² stron była⁵ agresorem, a która ofiarą agresji¹²¹.

C1973 Rudniański J. Sprawność umysłowa WP 1967 111 28

Należy zaznaczyć, iż na⁶⁴ tego²²¹ rodzaju¹²¹ sposób¹⁴¹ przygotowywania¹²¹ odczytu mógł sobie⁴³ pozwolić człowiek o⁶³ dużym²⁶¹ przygotowaniu¹⁶¹ ogólnym²⁶¹ oraz świetny²¹¹ mówca. Niemniej jednak pewne²¹² elementy¹¹² przedstawionego²²¹ wyżej sposobu przygotowania¹²¹ wykładu zasługują na⁶⁴ baczną²⁴¹ uwagę także ze⁶² strony¹²¹ tych²²², którzy owego²²¹ przygotowania¹²¹ nie posiadają lub posiadają je⁴⁴ w⁶⁶ niewielkim²⁶¹ stopniu.

C1974 Rudniański J. Sprawność umysłowa WP 1967 311 4

O wiele gorzej bowiem nie dopuścić do⁶² powiedzenia¹²¹ pewnych²²² rzeczy¹²² do⁶² ujawnienia¹²¹ poglądów sprzecznych²²² ze⁶⁵ stanowiskiem wykładowcy¹²¹, niż być⁵⁷ zmuszonym²⁵¹ do⁶² walki¹²¹. Zostało⁵⁷ to⁴¹ zresztą powyżej zaznaczone²¹¹. Niemniej jednak raz⁸ jeszcze powtarzam, iż jeśli człowiek, który²¹¹ wysłuchał odczytu, będzie⁵⁶ w⁶⁶ czasie dyskusji¹²¹ milczał⁵², nikt nie będzie⁵⁶ wiedział⁵², co⁴⁴ myśli⁵ on o⁶⁶ tym⁴⁶, co⁴⁴ usłyszał, na⁶⁶ jakich²⁶² „stoi pozycjach”.

C1975 zbiorowa Podstawowe wiadomości o prawie wojskowym MON 1964 194 5

Przestępstwa¹⁴² te²⁴² można podzielić na⁶⁴ dwie³⁴ grupy¹⁴². Pierwsza grupa obejmuje przestępstwa¹⁴², które²¹² mogą być⁵⁷ popełnione²¹² wyłącznie przez⁶⁴ osoby¹⁴² zajmujące²⁴² określone²⁴² stanowiska¹⁴² w⁶⁶ systemie organizacyjnym²⁶¹ wojska¹²¹. Druga grupa obejmuje przestępstwa¹⁴², które²¹² mogą być⁵⁷ popełnione²¹² przez⁶⁴ żołnierzy¹⁴², którym²³² doraźnie powierzono pewne²⁴² funkcje¹⁴² o⁶⁶ charakterze szczególnym²⁶¹. Pierwsza grupa tych²²² przestępstw nosi nieraz nazwę wojskowych²²² przestępstw służbowych²²² lub wojskowych²²² przestępstw urzędniczych²²².

C1976 Sadurska A. W cieniu Panteonu WP 1965 115 19

Łuk¹¹¹ monumentalny²¹¹ był bramą w⁶⁶ nieistniejącym²⁶¹ murze, kolumna-pomnik zaś nie wspierała żadnego²²¹ dachu¹²¹ i nie zdobiła żadnej²²¹ ściany¹²¹. Podobnie jak⁹ łuk¹¹¹ stała⁵ sama dla⁶² siebie⁴², a raczej dla⁶² brązowego²²¹ posągu¹²¹, który²¹¹ wznosił⁵⁰¹ się wysoko, wysoko na⁶⁶ jej⁴² szczycie. Była⁵ więc także pamiątką czyjejs²²¹ chwały¹²¹, którą²⁵¹ głosił napis¹¹¹ na⁶⁶ bazie¹⁶¹, płaskorzeźba owijająca trzon¹⁴¹ spiralną²⁵¹ wstęgą oraz posąg¹¹¹. Nad⁶⁶ jej⁴² pochodzeniem biedzili⁵⁰¹ się i biedzą⁵⁰¹ archeolodzy od⁶² wielu³² dziesiątków lat wyszukując zbliżone²⁴² formy¹⁴² egipskie²⁴², wschodnie²⁴² lub greckie²⁴².

C1977 Nowak-Dłużewski J. Ignacy Krasicki PZWS 1964 77 10

Niezmierznie zaś ważnym²⁵¹ było usunięcie¹¹¹ ze⁶² szkół Konarskiego¹²¹ scholastyki¹²¹, która święciła dotychczas istne²⁴² orgie¹⁴² w⁶⁶ szkołach zakonnych²⁶², a wprowadzenie¹¹¹ na⁶⁴ jej⁴² miejsce¹⁴¹ nauki¹²¹ o⁶⁶ świecie. Religia i teologia pozostały⁵, ale czym⁴⁵ innym²⁵¹ jest religia i teologia, a czym⁴⁵ innym²⁵¹ — dociekanie¹¹¹ scholastyczne²¹¹. Przewaga humaniorów¹²² pozostała⁵, ale i w⁶⁴ humaniora¹⁴² wstąpił nowy²¹¹ duch.

C1978 Strumph-Wojtkiewicz S. Powstanie styczniowe NK 1963 163 3

Dopiero jesienią, z⁶⁵ nastaniem dyktatury¹²¹ Traugutta¹²¹, w⁶⁶ Krakowskim¹⁶¹, jak⁹ i w⁶⁶ Sandomierskim¹⁶¹, zaczął organizować regularne²⁴¹ wojsko¹⁴¹ generał Józef Bosak Hauke¹¹¹. I tutaj, podobnie jak⁹ w⁶⁶ innych²⁶² częściach kraju¹²¹, władza cywilna zaczęła przechodzić z⁶² rąk szlachty¹²¹ w⁶⁴ ręce¹⁴² mieszczan¹²² i włościan¹²², daleko bardziej gorliwych²²² i szczerzych²²² wykonawców¹²² rozkazów Rządu Narodowego²²¹.

C1979 Wasilewska W. Wiedza o książce PZWS 1966 111 17

Studiowanie¹¹¹ książki¹²¹, zwłaszcza naukowej²²¹, na ogół nie może⁵ ograniczyć⁵⁰¹ się do⁶² jednego²²¹ uważnego²²¹ przeczytania¹²¹, gdyż czytelnik zapoznaje⁵⁰¹ się wtedy tylko z⁶⁵ konstrukcją myślową²⁵¹ dzieła¹²¹, zdobywa pogląd¹⁴¹ na⁶⁴ całość¹⁴¹ i rolę, jaką²⁴¹ odgrywają w⁶⁶ niej⁴⁶ poszczególne²¹² części¹¹². W⁶³ czytaniu¹⁶¹ orientacyjnym²⁶¹ czytelnik jakby mierzy⁵⁰¹ się z⁶⁵ dziełem, przygotowuje do⁶² zgruntowania¹²¹ go⁴², przewidując równocześnie pomoce¹⁴², do⁶² jakich²²² musi się uciec⁵⁰¹, aby⁹ w⁶⁶ pełni¹⁶¹ zrozumieć i przyswoić sobie⁴³ wykład¹⁴¹ autora¹²¹.

C1980 Cienkowski W. P. Z tajemnic języka NK 1963 16 1

Na⁶⁶ świecie istnieją setki¹¹² języków, ale nie wszystkie²¹² narody¹¹² mówiące²¹² odrębnymi językami posługują⁵⁰¹ się również pismem. W⁶⁴ miarę jednak rozszerzania się¹²¹ kultury¹²¹ i cywilizacji¹²¹ aż do⁶² najdalszych²²² zakątków globu ziemskiego²²¹ powstaje także wśród⁶² ludów zacofanych²²² konieczność¹¹¹ zapisywania¹²¹ języka mówionego²²¹, czyli ułożenia¹²¹ dlań⁶² alfabetu.

C1981 Cienkowski W. P. Z tajemnic języka NK 1963 56 29

Gdzie szukać tajemnicy¹²¹ narodzin mowy¹²¹ ludzkiej²²¹? Większość¹¹¹ teorii¹²² wyżej wspomnianych²²² to⁴¹ teorie¹¹² indywidualistyczne²¹², czyli zakładające²¹² powstanie¹⁴¹ języka w⁶⁶ oderwaniu¹⁶¹ od⁶² społeczeństwa¹²¹, od⁶² zbiorowości¹²¹. Tymczasem wyjaśnienia¹²¹ zagadki¹²¹ pochodzenia¹²¹ języka należy szukać właśnie w⁶⁶ rozwoju¹⁶¹ społecznym²⁶¹ człowieka¹²¹. Problem¹¹¹ ten²¹¹ nie został⁵⁷ jeszcze rozstrzygnięty²¹¹, ale przyszłe²¹² badania¹¹² na pewno przybliżą nas⁴⁴ do⁶² jego⁴² rozwiązania¹²¹.

C1982 Cienkowski W. P. Z tajemnic języka NK 1963 85 20

Co⁴¹ w⁶⁶ takim²⁶¹ razie spowodowało rozpowszechnianie się¹⁴¹ tylu³² przysłów o⁶⁶ pogodzie¹⁶¹, i to⁸ nie tylko w⁶⁶ Polsce¹⁶¹, ale i w⁶⁶ innych²⁶² krajach — przysłów o⁶⁶ niewielkiej²⁶¹ przeważnie wartości¹⁶¹ praktycznej²⁶¹? Otóż najczęściej decydowała tu forma — lapidarność¹¹¹ ujęcia¹²¹ czy zręczny²¹¹ rym¹¹¹, dopasowany²¹¹ do⁶² imienia świętego¹²¹ lub świętej¹²¹.

C1983 Cienkowski W. P. Z tajemnic języka NK 1963 273 20

Językoznawcy¹¹² nie poprzestają na⁶⁶ określeniu¹⁶¹ terenu, na⁶⁶ którym²⁶¹ występuje dany²¹¹ wyraz¹¹¹, ale badają historię, śledzą wędrówkę wyrazu. Takiemu wyrazowi — czasem⁸ dopiero w⁶⁶ wyniku¹⁶¹ żmudnych²²² i długotrwałych²²² badań — wypisują jak gdyby „ankietę personalną²⁴¹” i szczegółowy²⁴¹ „życiorys¹⁴¹”. Gdzie „mieszka” (występuje), skąd „przybył” (skąd go⁴⁴ zapożyczono) i tak dalej, [&]

C1984 Lewicka J., Czajkowski S. Zajęcia plastyczne z dziećmi klas początkowych NK 1964 33 30

A więc niezmiernie ważną²⁵¹ sprawą jest sposób¹¹¹ robienia¹²¹ uwag i ich⁴² forma. Nie mogą one być⁵⁷ wygłaszane²¹² imperatywnym²⁵¹ tonem, narzucone²¹² bezwzględnie, nie mogą podporządkowywać woli¹²¹ dziecka woli¹³¹ dorosłego¹²¹. Lepiej jest tak przeprowadzać korektę, aby⁹ dziecko¹¹¹ samo²¹¹ spostrzegło dzięki⁶³ pytaniom nauczyciela¹²¹, co⁴⁴ ma zmienić, dodać czy poprawić.

C1985 Schaff A. Marksizm a jednostka ludzka PWN 1965 142 25

W⁶⁶ literaturze¹⁶¹ antykomunistycznej²⁶¹ pisze się⁴¹ w⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ tymi zjawiskami o⁶⁶ „nowej²⁶¹ klasie¹⁶¹”, o⁶⁶ „czerwonej²⁶¹ burżuazji¹⁶¹” i tym²³² podobne²⁴². Z⁶² teoretycznego²²¹ punktu widzenia¹²¹ rzecz¹⁴¹ biorąc są to⁴¹ bzdury¹¹²: kształtująca się w⁶⁶ społeczeństwach socjalistycznych²⁶² elita nie jest klasą ex definitione, a mówienie¹¹¹ w⁶⁶ tym²⁶¹ wypadku¹⁶¹ o⁶⁶ burżuazji¹⁶¹ może⁵ być zrozumiałe²¹¹ tylko jako⁶¹ tani²¹¹ chwyt¹¹¹ propagandowy²¹¹ przeciwnika¹²¹. Ale to⁴¹ nie powinno nas⁴⁴ uspokajać: łatwiej bowiem odrzucić nadużywanie¹⁴¹ sprawy¹²¹ przez⁶⁴ przeciwnika¹⁴¹ niż sam²⁴¹ problem¹⁴¹, [&]

C1986 Koziński J. Strategia psychologiczna NK 1963 67 19

Ale najbardziej rzucającą się²⁵¹ w⁶⁴ oczy¹⁴² cechą tej²²¹ strategii¹²¹ jest brak¹¹¹ ryzyka. Z⁶² góry¹²¹ wiadomo, że do⁶² rozwiązania¹²¹ zadania¹²¹ potrzeba wybrać cztery³⁴ karty¹⁴², nigdy na⁶⁴ przykład¹⁴¹ nie wystarczą dwa³¹ wybory¹¹². Dlatego też mówimy, że jest to⁴¹ strategia konserwatywna. W⁶⁶ związku¹⁶¹ z⁶⁵ tym⁴⁵ mimo⁶² dużej²²¹ ilości¹²¹ zalet, jakie²⁴² ma ta strategia, stosowanie¹¹¹ jej⁴² nie zawsze się opłaca⁵⁰¹.

C1987 Koziński J. Strategia psychologiczna NK 1963 108 1

Twórcy¹¹² teorii¹²¹ gier udowodnili, że w⁶⁶ każdej²⁶¹ grze dwuosobowej²⁶¹ o⁶⁶ sumie¹⁶¹ zero występuje taka strategia (czysta lub mieszana) dla⁶² gracza¹²¹ pierwszego²²¹, która gwarantuje mu najwyższą²⁴¹ z⁶² możliwych²²² wygranych¹²² (lub najniższą²⁴¹ z⁶² możliwych²²² przegranych¹²²), i taka strategia (czysta lub mieszana) dla⁶² gracza¹²¹ drugiego²²¹, która zapewnia mu najniższą²⁴¹ przegraną¹⁴¹ (lub najwyższą²⁴¹ wygraną¹⁴¹). Ta para strategii¹²² nazywa⁵⁰¹ się parą równoważnych²²² strategii¹²² optymalnych²²².

C1988 Strelau J. O temperamencie i jego poznaniu NK 1965 27 14

Stanowią one fizjologiczne²⁴¹ podłoże¹⁴² czterech³² znanych²²² nam typów temperamentu Hipokratesa¹²¹ — Gale-nusa¹²¹. Zanim przejdziemy do⁶² bliższej²²¹ charakterystyki¹²¹ typu układu nerwowego²²¹, musimy wyjaśnić, czym⁴⁵ są właściwie te²¹² trzy³¹ podstawowe²¹² cechy¹¹² systemu nerwowego²²¹, których²²² odpowiednia kombinacja według⁶² Pawłowa¹²¹ składa⁵⁰¹ się na⁶⁴ pojęcie¹⁴¹ typu.

C1989 Strelau J. O temperamencie i jego poznaniu NK 1965 70 9

Oprócz⁶² trzech³² wyżej wymienionych²²² właściwości¹²² układu nerwowego²²¹, to⁴¹ jest siły¹²¹, równowagi i ruchliwości¹²¹ procesów nerwowych²²², Pawłow wymienia⁵ jeszcze jedną²⁴¹, którą²⁴¹ uważa za⁶⁴ najważniejszą²⁴¹ — jest to⁴¹ tak zwana plastyczność¹¹¹. Istota plastyczności¹²¹ w⁶⁶ rozumieniu¹⁶¹ Pawłowa¹²¹ polega na⁶⁶ tym⁴⁶, że wszystko⁴¹ może⁵ być⁵⁷ osiągnięte²¹¹ (chodzi tu o⁶⁴ funkcjonalną²⁴¹ stronę układu nerwowego²²¹), byleby były⁵⁴ odpowiednie²¹² warunki¹¹² ku⁶³ temu⁴³.

C1990 Zaborowski Z. Psychologia społeczna a wychowanie PZWS 1963 33 19

Zasadniczym²⁵¹ błędem jest narzucanie¹¹¹ grupom prac i zadań obcych²²² młodzieży¹³¹, do⁶² których²²² jest⁵⁷ ona ustosunkowana negatywnie lub obojętnie. Ważny²⁵¹ zadaniem nauczyciela¹²¹ jest rozbudzenie¹¹¹ u⁶² uczniów¹²² wartościowych²²² potrzeb i zainteresowań, szczególnie w⁶⁶ zakresie aktywności¹²¹ społecznej²²¹, pomocy¹²¹ koleżeń-skiej²²¹. Są bowiem klasy¹¹² bierne²¹², mało dojrzałe²¹² społecznie, które²¹² w⁶⁶ początkowej²⁶¹ fazie¹⁶¹ pracy¹²¹ wychowawczej²²¹ nie przejawiają jakichś²²² skryzalizowanych²²² zainteresowań, [#]

C1991 Zaborowski Z. Psychologia społeczna a wychowanie PZWS 1963 94 19

Przywódca grupy¹²¹ może⁵ wykonywać dwie³⁴ zasadnicze²⁴² funkcje¹⁴² rzeczowe²⁴², na⁶⁴ przykład¹⁴¹ planowa-nie¹⁴¹ pracy¹²¹, określanie¹⁴¹ sposobów jej⁴² wykonania¹²¹, utrzymywanie¹⁴¹ kontaktów z⁶⁵ otoczeniem i tym²³² po-dobne²⁴², oraz funkcje¹⁴² społeczne²⁴², na⁶⁴ przykład¹⁴¹ koordynacja ról w⁶⁶ grupie¹⁶¹, doskonalenie¹¹¹ łączności¹²¹ między⁶⁵ grupami, zachęcanie¹¹¹ ich⁴² do⁶² pracy¹²¹ i tym²³² podobne²⁴². Funkcje mogą być⁵⁷ rozdzielone²¹² również między⁶⁴ różne²⁴² osoby¹⁴² w⁶⁶ grupie¹⁶¹, co⁴¹ jest szczególnie pożądane²¹¹ wtedy, gdy w⁶⁶ grupie¹⁶¹ dyscyplina jest słaba, [#]

C1992 Zaborowski Z. Psychologia społeczna a wychowanie PZWS 1963 105 11

W⁶⁶ toku¹⁶¹ selekcji¹²¹ przywódców¹²² należy wnikliwie organizować w⁶⁶ klasie¹⁶¹ różnego²²¹ rodzaju¹²¹ wybo-ry¹⁴², na⁶⁴ przykład¹⁴¹ do⁶² rady¹²¹ klasowej²²¹, na⁶⁴ odpowiedzialne²⁴² funkcje¹⁴² w⁶⁶ kółkach zainteresowań. Błędem jest reżyserowanie¹¹¹ wyborów i arbitralne²¹¹ typowanie¹¹¹ przez⁶⁴ nauczyciela¹⁴¹ wygodnych²²² mu uczniów¹²². Z⁶² drugiej²²¹ strony¹²¹ zdanie się¹¹¹ na⁶⁴ spontaniczny²⁴¹ osąd¹⁴¹ grupy¹²¹, szczególnie gdy istnieją w⁶⁶ niej⁴⁶ destruk-tywne²¹² normy¹¹² i niezdrowe²¹² wzajemne²¹² stosunki¹¹² może⁵ doprowadzić do⁶² wytypowania¹²¹ uczniów¹²², [#]

C1993 Gałęski B. Socjologia wsi. Pojęcia podstawowe PWN 1966 48 9

Proces¹¹¹ profesjonalizacji¹²¹ pracy¹²¹ rolnika¹²¹ analizowany²¹¹ być⁵⁷ może⁵ w⁶⁶ bardzo szerokim²⁶¹ zakresie, ze⁶² względu bowiem na⁶⁴ charakter¹⁴¹ gospodarstwa¹²¹ wiejskiego²²¹, znajduje swój²⁴¹ wyraz¹⁴¹ tak w⁶⁶ przemianach gospodarstw, jak⁹ i rodziny¹²¹, w⁶⁶ sposobie wykonania¹²¹ przez⁶⁴ rolnika¹⁴¹ pracy¹²¹, w⁶⁶ zakresie czynności¹²² na⁶⁴ nią⁴⁴ składających się²²², w⁶⁶ sposobie myślenia¹²¹ rolnika¹²¹ o⁶⁶ gospodarstwie i jego⁴² postawie¹⁶¹ wobec⁶² pracy¹²¹.

C1994 Gałęski B. Socjologia wsi. Pojęcia podstawowe PWN 1966 72 6

W⁶⁶ istocie¹⁶¹, powstanie¹¹¹ nowej²²¹ rodziny¹²¹ pociąga za⁶⁵ sobą problem¹⁴¹ zapewnienia¹²¹ podstaw¹²² jej⁴² istnienia¹²¹. W⁶⁶ systemie życia¹²¹ wiejskiego²²¹ oznacza to⁴¹, że powstająca rodzina musi mieć zagwarantowaną²⁴¹ ziemię. A zatem powstanie¹¹¹ rodziny¹²¹ narzuca konieczność¹⁴¹ rozwiązania¹²¹ problemu gospodarczego²²¹; kto z⁶² rodziców¹²² i ile⁸ ma ze⁶² swej²²¹ ziemi¹²¹ wydzielić, aby⁹ młodzi¹¹² uzyskali podstawę utrzymania¹²¹.

C1995 Kosiński L. Obraz demograficzny Europy PWN 1966 38 16

W⁶⁶ przypadku¹⁶¹ Francji¹²¹, słaby²¹¹ od⁶² stu³² lat przyrost¹¹¹ naturalny²¹¹ zamieniał⁵⁰¹ się na⁶⁴ ubytek¹⁴¹ nie tylko w⁶⁶ okresach wojen. Również ostatnie²¹² lata¹¹² międzywojenne²¹² przyniosły nieznaczną²⁴¹ przewagę zgonów. Co⁴¹ zaalarmowało opinię społeczną²⁴¹. Na⁶⁶ załączonym²⁶¹ wykresie widać również inne²⁴¹ zjawisko¹⁴¹ będące²⁴¹ konsekwencją wojny¹²¹. Jest nim⁴⁵ mianowicie powojenna kompensacja urodzin, [&]

C1996 Kosiński L. Obraz demograficzny Europy PWN 1966 84 29

Lata¹¹² drugiej²²¹ wojny¹²¹ światowej²²¹ były⁵ okresem wielkich²²² przesunięć ludności¹²¹, które²¹² odbywały⁵⁰¹ się w⁶⁶ zasadzie¹⁶¹ w⁶⁶ ramach kontynentu europejskiego²²¹. Pewną²⁵¹ kontynuacją tych²²² wędrówek, mających²²² zresztą w⁶⁶ większości¹⁶¹ charakter¹⁴¹ wędrówek politycznych²²², było rozmieszczenie¹¹¹ na⁶⁶ świecie uchodźców¹²², pozostających²²² po⁶⁶ wojnie¹⁶¹ w⁶⁶ obozach administrowanych²⁶² przez⁶⁴ Międzynarodową²⁴¹ Organizację Przesiedleńców¹²² oraz napływ¹¹¹ ludności¹²¹ żydowskiej²²¹ do⁶² nowo utworzonego²²¹ państwa¹²¹ Izraela.

C1997 Bernac F. Na podbój świata LSW 1963 30 25

Myśleli również z⁶⁵ ironią o⁶⁶ tym⁴⁶, iż ten²¹¹ sam²¹¹ człowiek, który²¹¹ dziś zarzucał im⁴³ niemal otwarcie⁸ tchórzostwo¹⁴¹, zapowiadając z⁶⁵ takim²⁵¹ entuzjazmem rychłe²⁴¹ uderzenie¹⁴¹ na⁶⁴ zachód¹⁴¹, jeszcze przed⁶⁵ kilku³⁵ dniami sam²¹¹ tracił czasem⁸ pewność¹⁴¹ siebie⁴², bojąc⁵⁰¹ się ofensywy¹²¹ francuskiej²²¹, która wobec⁶² zaangażowania¹²¹ jego⁴² głównych²²² sił w⁶⁶ Polsce¹⁶¹, musiała nieuchronnie doprowadzić do⁶² szybkiego²²¹ załamania się¹²¹ reżimu brunatnej²²¹ dyktatury¹²¹.

C1998 Bernac F. Na podbój świata LSW 1963 144 1

W⁶⁶ chwili¹⁶¹ wkroczenia¹²¹ do⁶² Oslo¹²¹ pierwszych²²² oddziałów Wehrmachtu uzbrojeni członkowie quislingowskiej²²¹ National Sammlung zaczęli zajmować gmachy¹⁴² ministerstw i innych²²² ważniejszych²²² instytucji¹²², opanowanych²²² już zresztą częściowo przez⁶⁴ grupy¹⁴² volksdeutsche¹²² z⁶² miejscowej²²¹ organizacji¹²¹ partii¹²¹ hitlerowskiej²²¹, kierowanej²²¹ przez⁶⁴ osobistego²⁴¹ wysłannika¹⁴¹ Rosenberga¹²¹, SA-Standartenführera¹⁴¹ Scheidta¹⁴¹ oraz führera¹⁴¹ mniejszości¹²¹ niemieckiej²²¹ w⁶⁶ Norwegii¹⁶¹ Spanausa¹⁴¹, który²¹¹ już wieczorem ósmego²²¹ kwietnia zarządził alarm¹⁴¹ bojowy²⁴¹ członków¹²² swej²²¹ organizacji¹²¹, [&]

C1999 Bernac F. Na podbój świata LSW 1963 249 22

Dla⁶² dużej²²¹ bowiem części¹²¹ społeczeństwa¹²¹ francuskiego²²¹, a zwłaszcza drobnomieszczaństwa¹²¹ i wielkiej²²¹ burżuazji¹²¹, do⁶² których²²² skierowany²¹¹ był⁵⁷ przede wszystkim apel¹¹¹ de Gaulle'a¹²¹, społeczeństwa¹²¹ sytego²²¹ i zadowolonego²²¹ z⁶² dotychczasowego²²¹ życia¹²¹, wojna była⁵ czymś⁴⁵ tak strasznym²⁵¹, iż wieść¹¹¹ o⁶⁶ kapitulacji¹⁶¹ nie wzbudziła w⁶⁶ nim⁴⁶ rozpacz¹²¹, a raczej radość¹⁴¹ i uspokojenie¹⁴¹, z⁶² którego²²¹ wyrwać je⁴⁴ miały dopiero lata¹¹² okupacji¹²¹.

C2000 Brodzki S. Postacie i cienie KiW 1965 122 15

Podobnie niewielkie²⁴² rezultaty¹⁴² dał udział¹¹¹ Dullesa¹²¹ w⁶⁶ komisjach badających²⁶² stan¹⁴¹ finansów polskich²²² w⁶⁶ okresie międzywojennym²⁶¹. Niezłe²⁴² natomiast interesy¹⁴² zrobiły poprzez⁶⁴ wspomnianą²⁴¹ firmę wielkie²¹² trusty¹¹² niemieckie²¹². Jak⁹ stwierdziły później komisje¹¹² Senatu USA, poważny²¹¹ procent¹¹¹ zasobów wojennych²²² Trzeciej²²¹ Rzeszy¹²¹ pochodził ze⁶² Stanów Zjednoczonych²²², przy⁶⁶ czym⁴⁶ głównymi dostawcami były⁵ firmy¹¹² związane²¹² — niekoniecznie ideowymi więzami — z⁶⁵ kapitałem niemieckim²⁵¹.